

കെരളീയൻ
അ ത്തി ശ ധ സ്ര ഹ.

ശ്രീരാമവർഗ്ഗനാഥപി.

കേരളീയൻ
അത്ഥശാസ്ത്രം.

(മലയാളഭാഷാവിവർത്തനം.)

കൊച്ചി

മലയാളഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിറ്റിയിൽനിന്നു

പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്.

മ.മ.മാ.

തൃശ്ശിവപേരൂർ

രാമായണമുദ്രാലയത്തിൽ

അച്ചടിച്ചത്.

(പകർപ്പവകാശം കമ്മിറ്റിക്കു മാത്രം.)

വില ക. രൂ.]

[മുദ്രാപ്പക.

FOREWORD

India has been famous all the world over for the contribution she has made to the world's wealth of literature and philosophy ; but, it remains to be shown that even in the field of political speculation our ancients were not without their own ideas of internal organisation and inter-state intercourse. The average European student of social thought has heard of the great Manu—the Solon of ancient Hindu polity ; but it is only orientalists who will have heard of the name of Kautilya and his Arthasastra which occupies a position in Hindu political speculation comparable only to the "Republic" of Plato and the "Politics" of Aristotle in classical antiquity, and which in point of acuteness and clear grasp of facts is matched perhaps only by "The Prince" of Machiavelli. The "Arthasastra" presents the same baffling variety and complexity which characterise all early attempts at scientific speculation. Like the Darśanas which, from a modern point of view, combine a mixture of curious speculation on Physics, Psychology, Logic, Ethics and Metaphysics, the Arthasastra is a sustained effort at treating in an exhaustive if not thoroughly systematic manner a variety of social, economic and political problems in the light of antecedent historical evolution and contemporary political and inter-state organisation. In stating his problems and attempting their solution Kautilya shows a measure of

political sagacity and businesslikeness which have at times led unsympathetic or undiscerning critics to charge him with frank immoralism. But, any average student of ancient Indian History will be able to show that Kautilya, if he was only the social philosopher of his age and failed to rise to the political idealism of Plato, was a faithful interpreter of the social traditions and the economic and political aspirations of his epoch

In point of exhaustiveness it is doubtful if there is any work by western thinkers which can equal the "Arthashastra". To the uninitiated the outlines are invisible on account of the wealth of details; but, the work follows a line of logical classification and sequence which will be clear to the close student. The magnitude of the undertaking is sufficient excuse for any small degree of looseness of arrangement; and this is more than made up by the cogency and practical sagacity of Kautilya's reasoning. In the mouth of an age which has witnessed the European conflagration of 1914 and the gradual frustration of the hopes that were raised about the possibilities of international brotherhood, the charge of immoralism against the Arthashastra must taste a little stale and insipid.

The Cochin Malayalam Improvement Committee has laid the whole of Kerala under a deep debt by their laudable efforts at placing within the reach of the ordinary man in the street a translation of this invaluable work which has so far remained inaccessible to the non-Sanscritist. I

have glanced through the pages of the book as a whole and carefully read through some of the most important chapters and I have been struck by the simplicity and directness of style, the faithfulness with which it follows the original, and the brevity and purity of diction which characterise the translation. Not being a Malayalam scholar I am not competent to say anything authoritative about the literary graces of the work which are obvious only to the trained eye of the expert literary critic. But, even independent of the literary quality of the translation, the translator has accomplished a task the intricacy and magnitude of which are sufficient to repulse anyone but the most patient and painstaking research scholar. Mr Moosad deserves the warmest thanks of all lovers of India and her traditional culture and the unqualified praise of all scholars and Sanscritists. I commend this translation to all those who are interested in upholding the name of India in the world of letters and in the field of political achievements.

TRICHUR,
29th January, 1935.

I. N. MENON, M. A., B. Litt. (Oxon.)

DIRECTOR OF PUBLIC INSTRUCTION,
COCHIN GOVERNMENT.

ആ മുഖം.

(രണ്ടാം.)

ഇന്ത്യാരാജ്യം ലോകത്തിലുള്ള സാഹിതീവിജ്ഞാന സമ്പത്തുകൾക്കു നൽകിയിട്ടുള്ള വിപുലസംഭാവനയെക്കുറിച്ച് ലോകമാട്ടുക്കു സുപ്രസിദ്ധമാണ്; എന്നാൽ, നമ്മുടെ പുതുപുരുഷന്മാർ ആന്തരസംഘടനയേയും പരസ്പരസംഗ്രാഹഹാരത്തേയും കുറിച്ച്, രാജ്യകാർഷ്വചിന്തകളിൽ പോലും സ്വന്തമനോധർമ്മങ്ങളില്ലാത്തവരായിത്തന്നില്ലെന്ന് ഇനിയും തെളിയിക്കേണ്ടതായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. സാമുദായികശാസ്ത്രചിന്തകനായ ഒരു സാധാരണ ആംഗ്ലയൻ പുരാതനഹിന്ദുരാജനീതിക്കൊരു “സോളൻ” ആയിരുന്ന സാക്ഷാൽ മനുവിനെക്കുറിച്ച് കേട്ടിട്ടുണ്ടായിരിക്കും; എന്നാൽ കൗടില്യനേയും അദ്വൈതത്തിന്റെ അർത്ഥശാസ്ത്രത്തേയും കുറിച്ച് പൗരസ്ത്യ പ്രബന്ധിതന്മാർ മാത്രമേ കേട്ടിട്ടുണ്ടാവുകയുള്ളൂ. ഗ്രന്ഥപ്രാചീനതയിൽ പ്ലേറോറാവിന്റെ “റിപ്പബ്ലിക്ക്” എന്ന ഗ്രന്ഥത്തോടും അരിസ്റ്റോട്ടലിന്റെ “പോളിറ്റിക്സ്” എന്ന ഗ്രന്ഥത്തോടും മാത്രം താരതമ്യപ്പെടുത്താവുന്ന ഒരു ഹൈന്ദവരാജ്യകാർഷ്വചിന്തയുടെ നിലയെയാണ് “അർത്ഥശാസ്ത്രം” ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നത്. വിഷയഗ്രാഹണത്തിന്റെ വൈശദ്യത്തിലും നൈഷ്ഠ്യത്തിലും അതു മായാചെല്ലിയുടെ “ദി പ്രിൻസ്” എന്ന ഗ്രന്ഥത്താൽ മാത്രം പക്ഷേ തുലിതമായിരിക്കാം. എല്ലാ ശാസ്ത്രചിന്തകളിലുമുണ്ടാകുന്ന പ്രാരംഭശ്രമങ്ങളിൽ ഭൂമിജനകമായ വൈവിധ്യവും കഴിപ്പും സഹജമായികാണുന്ന തുപോലെ ഈ അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിലും പ്രത്യക്ഷമായിക്കാണാവുന്നതാണ്. തത്ത്വശാസ്ത്രം, മനുഷ്യാസ്ത്രം എന്നിവയിലും ന്യായം, ധർമ്മം, അജ്ഞാതികം എന്നീ ശാസ്ത്രങ്ങളിലും ഉള്ള വിജാതീയചിന്തകളുടെ ഒരു സങ്കലനമായി ആധുനികരീ

ത്രാ സങ്കല്പിച്ചുപോരുന്ന ദർശനങ്ങളെപ്പോലെ അർത്ഥശാസ്ത്രവും, അതീതചരിത്രപരിണാമത്തേയും രാജ്യങ്ങൾ തമ്മിൽ കാര്യസംബന്ധമായുള്ള സമകാലീനഘടനയേയും അപേക്ഷിച്ച്, സാമുദായികവും സാമ്പത്തികവും രാഷ്ട്രീയവുമായുള്ള വിവിധവാദവിഷയങ്ങളെ നിഷ്പഷ്ടനിയമിതരീതിയിലല്ലെങ്കിലും മൂലകാലമായ ഒരു സമ്പ്രദായത്തിൽ ഉപപാദിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു നിരന്തരപരിശ്രമമാകുന്നു. കൊട്ലിൻ തന്റെ പുസ്തകങ്ങളെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിലും അന്ധയുടെ സിദ്ധാന്തപക്ഷങ്ങളെ സ്ഥാപിക്കുന്നതിലും മില കോലങ്ങളിൽ നിർദ്വന്ദവരോ അനഭിഷേകവരോ ആയ വിമർശകന്മാരെ തന്റെ മേൽ പ്രത്യേകമായ അധാർമ്മികത്വം ആരോപിക്കുവാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതിലും രാജനീതി വൈദഗ്ദ്ധ്യത്തേയും കാര്യകൗശലത്തേയും പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ കൊട്ലിൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലത്തെ പ്രധാനസാമുദായികചിന്തകൻ മാത്രമാകയാൽ പ്ലേറ്റോവിന്റെ രാഷ്ട്രീയാഭിപ്രായത്തെ കയറ്റുവാൻ സാധിച്ചില്ലെന്നു വരികിലും അദ്ദേഹം അക്കാലത്തെ സാമുദായികപാരമ്പര്യങ്ങളുടേയും സാമ്പത്തികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ അഭിമാനങ്ങളുടേയും ഒരു വിശദീകരണപാദകനായിരുന്നു എന്നു തെളിയിക്കുവാൻ പ്രാചീനചാരചരിത്രത്തിൽ സാമാന്യജിജ്ഞാസുരായ ഏവനും സാധിക്കുന്നതാണ്.

നിഷ്പന്നാശത്തിൽ അർത്ഥശാസ്ത്രത്തോടു കിടപിടിക്കുവാൻ പാശ്ചാത്യചിന്തകന്മാരാൽ പ്രണീതമായ എന്തെങ്കിലും ഒരു ഗ്രന്ഥം ഉണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. അരിക്സിതരായവർക്ക് അന്തർദ്വിഷയബാഹുല്യംകൊണ്ട് ഇതിലെ ആസൂത്രണങ്ങൾ അഭിരുചിയോടുകൂടിത്തീർന്നാക്കാം. എന്നാൽ, ഒരു സുഷുപ്തവിശ്വാസകണ്ഠ ഈ ഗ്രന്ഥം വ്യക്തിയുക്തമായ ഗണവിജ്ഞനത്തിന്റെയും പൈശ്ചാപത്യയോജനത്തിന്റെയും പശ്ചാത്തെയ അനുസരിക്കുന്നുണ്ടെന്നു സ്പഷ്ടമായിരിക്കും. ഉദ്യമത്തിന്റെ വിശാലത വിഷയസംവി

ധാനത്തിലെ ഏതു നിസ്സാരശൈലിയുടേതിനും തക്കതായ പരിഹാരമായിരിക്കുന്നതാണ്. ഈ ശൈലിയും കെടുകിലുന്റെ സമ്പന്നമായ ഉപപാദനരീതിയുടെ പ്രായോഗികപാടവത്താലും പ്രഭാവത്താലും വേണ്ടതിലധികം പരിഹരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. 1914-ൽ യൂറോപ്പിലുണ്ടായ ഭോഷാഗനിബാധയേയും ജനതാപരമായ സാഹോദര്യത്തിന്റെ സാമൂഹ്യതയെക്കുറിച്ച് അങ്കുരിച്ച ആശങ്കകളുടെ ക്രമാനുഗതമായ വൈവിധ്യത്തെയും കണ്ണിനുന്നേരെ കണ്ടറിഞ്ഞ ഒരു കാലത്തിന്റെ ജിഹ്വയ്ക്ക് അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിന്റെ പേരിൽ ആരോപിച്ചിട്ടുള്ള ധർമ്മവിരോധാപരമായ അല്പം പശ്ചാത്താപം നീരസവുമായി തോന്നുവാനിടയുണ്ട്.

സംസ്കൃതാനുജ്ഞനാണ് ഇതേവരെയും അനഭിപ്രായമായി കിടന്നിരുന്ന ഈ അമൂല്യഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഒരു വിവർത്തനം സാധാരണ നാടോടികളുടെ പിടിയിൽപ്പോലും പെട്ടെന്നുവാനുള്ള പ്രശംസനീയമായ ശ്രമംകൊണ്ടു കൈകൾ മുഴുവനും കൊച്ചി മലയാളഭാഷാപരിഷ്കരണ സമ്മിതി അതൃപ്തം പ്രണയലമാക്കിത്തീർത്തു. ഞാൻ ഈ പുസ്തകത്തിലെ ഭാഗങ്ങളിൽക്കൂടി ആകമാനം ഒന്നു കണ്ടുനോക്കുകയും പ്രധാനാധ്യായങ്ങളിൽ ചിലതു ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം വായിക്കുകയും ചെയ്തതിൽ ഇതിലെ ഭാഷാശീതിയുടെ സാർവ്വത്വം ആജീവനം, മൂലത്തെ അനുസരിക്കുന്നതിലുള്ള വിശ്വസനീയതയും, വിവർത്തനത്തിന്റെ പ്രത്യേകഗുണമായ ശൈലീശുദ്ധിയും സംക്ഷിപ്തതയും എന്റെ ശ്രദ്ധയെ പ്രത്യേകിച്ചും ആകർഷിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒരു ഭാഷാപണ്ഡിതനല്ലാത്ത സ്ഥിതിക്ക് വിദഗ്ദ്ധസാഹിത്യവിമർശകന്മാരുടെ സുശിക്ഷിതാക്ഷികൾക്കുമാത്രം പ്രത്യക്ഷമായ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിലെ സാഹിത്യീയാനുഭവങ്ങളെക്കുറിച്ച് പ്രമാണസാഹിത്യം എന്തെങ്കിലും പറയുവാൻ ഞാൻ അർഹസ്ഥ. എന്നാൽ വിവർത്തനത്തിലെ സാഹിത്യഗുണത്തെ അപേക്ഷിക്കാതെ നോക്കിയാൽത്തന്നെ, ഏറ്റവും കർമ്മശീലനും

ശ്രേഷ്ഠസാഹിത്യകാരനായ ഒരു ഗവേഷകപണ്ഡിതനൊഴികെ ഏതൊരുത്തനെയും പരാജയപ്പെടുത്താൻ മഹത്വവും വൈഷമ്യമുള്ള ഒരു പ്രവൃത്തിയാണ് ഈ വിവർത്തനം സാധിച്ചിട്ടുള്ളത് എന്ന് സ്പഷ്ടമാകും. ശ്രീമാൻ മുസ്സത്, ഇന്ത്യയെയും അതിലെ പരമ്പരാഗതസംസ്കാരത്തെയും സ്നേഹിക്കുന്ന എല്ലാവരുടേയും ഹൃദയപൂർവ്വമായ അഭിനന്ദനങ്ങളേയും എല്ലാ പണ്ഡിതന്മാരുടേയും സംസ്കൃതപക്ഷപാതികളുടേയും അവിശിഷ്ടമായ പ്രശംസയേയും അറിക്കുന്നുണ്ട്. സാഹിത്യലോകത്തിലും രാഷ്ട്രീയസിദ്ധിവിഷയത്തിലും ഇന്ത്യയ്ക്കുള്ള യശസ്സിനെ നിലനിർത്തുന്നതിൽ ഉത്തമമായ എല്ലാവരോടും ഈ വിവർത്തനത്തെ ഞാൻ ചുരുട്ടിക്കൊള്ളുന്നു.

തൃശ്ശിവപേരൂർ } ഐ. എൻ. മേനോൻ,
 29 ജനുവരി 1985 } എം. എ. ബി. ലിറം. (രാജ്യം)
 കോളിഗവേൽസ് വിദ്യാഭ്യാസസംരംഭക

പ്രസ്താവന .

കൊടിമുഖൻറെ അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിന് ഈ ഭാഷാവിവർത്തനം തെയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളതു പഞ്ചാംബ് സംസ്കൃതപുസ്തകശാലയിൽനിന്നു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ മൂലപുസ്തകം, തിരുവിതാംകൂർ ഗവണ്മെന്റിൽനിന്നു മഹാമഹാപാലായ ടി. ഗണപതിശാസ്ത്രി അവർകളുടെ വ്യാഖ്യാനത്തോടു കൂടി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ പുസ്തകം, മൈസൂർ ഗവണ്മെന്റിൽനിന്നു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ശ്രീമാൻ ആർ. ശാമശാസ്ത്രി ബി. എ., എം. ആർ. എ. എസ്സ്. അവർകളുടെ ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയിലുള്ള മറ്റൊന്നിടത്തു ആധാരമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. തിരുവിതാംകൂർ ഗവണ്മെന്റിൽനിന്നു ഇതിനിടയിൽ ഖണ്ഡശഃപ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്ന പ്രാചീനഭാഷാ വ്യാഖ്യാനത്തിലെ മുദ്രിതാശ്വാസിപാലിയം ഗ്രന്ഥത്തിലെ അമുദ്രിതാശ്വാസി ചില പ്രകരണങ്ങളിൽ ഈ വിവർത്തനത്തിനു സഹായമായിട്ടുണ്ട്.

ഭാഷാവിവർത്തനം പ്രായേണ പഞ്ചാംബ് സംസ്കൃതപുസ്തകശാലയുടെ മൂലത്തെ അനുസരിച്ചാണു പോകുന്നതു്. എന്നാൽ, യുക്തമെന്നു തോന്നിയ ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ അതിനെ വിട്ടു ഗണപതിശാസ്ത്രികളാൽ സ്വീകൃതമായ പാഠത്തെ അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അർത്ഥനിർണ്ണയത്തിൽ ശാസ്ത്രികളുടെ വ്യാഖ്യാനത്തെയും ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയെയും കഴിയാത്തതോളം പിൻതുടർന്നിട്ടുണ്ട്. ചില ഘട്ടങ്ങളിൽ അവയെ വിട്ടു മൂലാനുസന്ധാനത്താൽ സമുദേശ്യമായ സ്വതന്ത്രാഭിപ്രായത്തെ ആസ്പദമാക്കിയിട്ടില്ലെന്നു മിശ്രം.

മൂലത്തിലെ സാങ്കേതികപദങ്ങൾ വിവർത്തനത്തിൽ അങ്ങനെയെന്ന എഴുത്തുകയാണ് ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. അത്യാ

വശമെന്നു തോന്നിയ ഘട്ടങ്ങളിൽ അവയുടെ അർത്ഥം
റിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിഷമസ്ഥലങ്ങളിൽ വിഷയവിശദീക
രണത്തിനുവേണ്ടി സംശ്ലിപ്തമായ വിവരണങ്ങൾ അഭി
ഷ്ഠിപ്പുകൾായി കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്.

ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള സാങ്കേതികപ
ദങ്ങളും അവയ്ക്കു യോജിച്ച ഇശ്ശീയപത്യാഴങ്ങളും അകാ
രാദിക്രമത്തിൽ ചേർന്നു സവിസ്തരമായ ഒരു പദാർത്ഥമാത്ര
മണികയും തെളുത്താക്കിവരുന്നുണ്ട്. അതിർത്തന്നെ ഈ
ശ്ശീയപദങ്ങൾ അകാരാദിക്രമത്തിൽ ചേർന്നു അവയുടെ
സ്വഭാവപത്യാഴങ്ങളും ചേർന്നുണ്ട്. ആയതു ഇതി
നെ തുടർന്നുകൊണ്ട് അടുത്ത അവസരത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെ
ടുത്തുവാനാണ് കമ്മിറ്റി തീരുമാനിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

വിഷയത്തിന്റെ വൈപുല്യാം വൈഭവ്യത്തിന്റെ
വൈഭവ്യം വ്യാഖ്യാനങ്ങളിലെ ധൈര്യവും കാര
ണം ഈ ഭാഷാവിവർത്തനത്തിൽ പല വീഴ്ചകളും അബദ്ധ
ങ്ങളും വന്നിട്ടുണ്ടായിരിക്കാം. അവയെ ഗുണദോഷവി
വേകികളായ പണ്ഡിതന്മാർ ദയാഭാഷ്യം പരിശോധിച്ചു
ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു കമ്മിറ്റിയുടെ ഈ ഉദ്യമത്തെ ഫലവ
ത്തമാക്കിത്തമാറാകണമെന്ന് അപേക്ഷിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

രക്ഷാപരിഷ്കരണം }
കിരീ സ്പ്രിങ്ങ്, }
ഉദ്യോഗസ്ഥൻ, }
8-7-1110. }

എന്ന്,
കമ്മിറ്റി-മെമ്പർ
പണ്ഡിതൻ
കെ. വാസുദേവൻ മൂസ്സത്.

ഹി കേരളീയൻ അത്ഥം ശാസ്ത്രം

വിനയാധികാരികൾ -- ഓന്നാമധികരണം.

ഒന്നാം അദ്ധ്യായം.

ഓം

ശുഭശ്രവണസ്വതീകൾക്കു നമസ്കാരം.

പുരിവിയുടെ ലബ്ധിയെപ്പറ്റിയും പാപനത്തെപ്പറ്റിയും ഏതെല്ലാം അത്ഥംശാസ്ത്രങ്ങൾ പുട്ടാചാതുന്മാർ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ടോ അതെല്ലാം ചുരുക്കിപ്പറയുന്നതാണ് ഈ അത്ഥംശാസ്ത്രഗ്രന്ഥം മിക്കതും നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇതിലെ പ്രകരണങ്ങളും അധികരണങ്ങളും ഇന്നത്തെല്ലാമാണെന്നു കാണിക്കാം.

മ. വിദ്യാസമുദായം, വ. ധൃത്യസംഗ്രഹം, ന. ഇന്ദ്രിയജ്ഞം, ര. അമാത്യന്മാർ, ക. മന്ത്രിപുരോഹിതന്മാർ, ന്ന. ഉപധകര വഴിയായി അമാത്യന്മാരുടെ ശൈലാലയം വന്നു, ഹ. ശ്രദ്ധപുരുഷന്മാർ, ഊ. ശ്രദ്ധപുരുഷപ്രണിധി, ഊ. സപ്രദീപത്തിലെ കൃത്യകൃത്യപ്രദർശനം, മ. പരവിഷയത്തിലെ കൃത്യകൃത്യപ്രദർശനം, മ. മന്ത്രാധികാരം, മ. ശുഭപ്രണിധി, മ. രാജപുരസ്കാരം, മ. അവതരണം, മ. അവതരണത്തിലുള്ള വൃത്തി, മ. രാജപ്രണിധി, മ. നിശ്ചയപ്രണിധി, മ. ആത്മരക്ഷ. ഇങ്ങനെ വിനയാധികാരികൾ ഒന്നാമധികരണം.

വിനയാധികാരികൾ

ഒന്നാമധികരണം

൧. ജനപദവിനിവാരണം, ൨. ഭൂമിച്ഛിദ്രവിധാനം, ൩. ഏറ്റുവിധാനം, ൪. ഏറ്റുനിവാരണം, ൫. സന്നിധാതുനിവാരണം (കരംപിരിച്ചു ശേഖരിച്ചവയ്ക്കൽ), ൬. സമാഹരണസമുദയപ്രസംഗപനം (ഖനികളിൽനിന്നും ഭൂമി ശേഖരിച്ചവയ്ക്കൽ), ൭. അഷ്ടപദപത്തിൽ നാനാവിദ്യാധികാരം, ൮. യജ്ഞാപാഠസമുദയപ്രസ്താവനയനം, ൯. ഉപയക്തപരിഷ്കാരം, ൧൦. ശാസ്ത്രാധികാരം, ൧൧. ദക്ഷാശ്രവ്യശ്രവണപരിഷ്കാരം, ൧൨. ആകരകർമ്മാണപ്രവർത്തനം, ൧൩. അഷ്ടശാഖയിൽ സമ്പന്നായുഷ്കൻ, ൧൪. വിവിധയിൽ സമ്പന്നികപ്രമാണം, ൧൫. കോഷാശാസ്ത്രാഷ്കൻ, ൧൬. പഞ്ചായുഷ്കൻ, ൧൭. കപാലായുഷ്കൻ, ൧൮. ആയുധാശാസ്ത്രായുഷ്കൻ, ൧൯. തുലാമാനപാത്രം, ൨൦. ദൈവകാവചം, ൨൧. ശുദ്ധായുഷ്കൻ, ൨൨. സൂത്രായുഷ്കൻ, ൨൩. സീതായുഷ്കൻ, ൨൪. സാധുഷ്കൻ, ൨൫. സുനായുഷ്കൻ, ൨൬. ഗണികായുഷ്കൻ, ൨൭. നവായുഷ്കൻ, ൨൮. ഗോയുഷ്കൻ, ൨൯. അശ്വായുഷ്കൻ, ൩൦. ഹസ്തായുഷ്കൻ, ൩൧. മന്ത്രായുഷ്കൻ, ൩൨. പഞ്ചായുഷ്കൻ, ൩൩. സേനാപതിപ്രമാണം, ൩൪. മുഖായുഷ്കൻ, ൩൫. വിവീതായുഷ്കൻ, ൩൬. സമാഹരണപ്രമാണം, ൩൭. ഗണപതിവൈദൈകതാപ്രസ്താവനയായ പ്രാണികരം, ൩൮. നാഗരികപ്രണിധി. ഇങ്ങനെ അധ്യക്ഷപ്രമാണം ഒന്നാമധികരണം.

൧. വ്യവഹാരസ്ഥാപനം, ൨. വിവാദപദനിവാരണം, ൩. വിവാദസംരക്ഷണം, ൪. ദായാദായം, ൫. സമുദായം, ൬. സമാനപാദം, ൭. ജ്ഞാനം, ൮. പരിധികൾ, ൯. അടയ്ക്കൽകരകൾ, ൧൦. സംഭവസമുദായം, ൧൧. വിവിധവിതാനങ്ങൾ, ൧൨. ദൈവപാദം, ൧൩. അസാധിവികൃതം, ൧൪. സമാധിസംരക്ഷണം,

[illegible]

വിനയാധികാരികൾ

ഒന്നാമധികരണം

ശേഷങ്ങൾ, ചാർ. മിത്രഹിരണ്യഭൂമികർമ്മസന്ധികൾ,
 ൨൦. പാഷ്ടിഗ്രാഹചിന്ത, ൨൧. ഹീനശക്തിപുരണം,
 ൨൨. ബലധാനാഭ വിഗ്രഹിച്ച് ഉപദേശാധിനിപതി
 ഹേതുക്കൾ, ൨൩. ദണ്ഡാധിപനത്തുടേതും, ൨൪. ദണ്ഡാ
 പനായിപ്പുടേതും, ൨൫. സന്ധികർമ്മം, ൨൬. സന്ധിമാ
 ഷം, ൨൭. മദ്ധ്യമചരിതം, ൨൮. ഉദാസീനചരിതം,
 ൨൯. മന്ദയലചരിതം. ഇങ്ങനെ ധാരാളങ്ങളും എഴു
 തധികരണം.

൧. പ്രകൃതിവ്യസനവർഗ്ഗം, ൨. രാജരാജ്യങ്ങളുടെ
 വ്യസനചിന്ത, ൩. പുഷ്പവ്യസനവർഗ്ഗം, ൪. പീഡനവ
 ള്ളം, ൫. സ്തംഭവർഗ്ഗം, ൬. ദോഷസംഗ്രഹവർഗ്ഗം, ൭. ബല
 വ്യസനവർഗ്ഗം, ൮. കീഴ്വ്യസനവർഗ്ഗം. ഇങ്ങനെ വ്യസനാ
 ധികാരികൾ എട്ടാമധികരണം.

൧. ശക്തിദോഷാലബദ്ധാബദ്ധാജ്ഞാനം, ൨. യാ
 ത്രാകാലങ്ങൾ, ൩. ബാലാപാദാനകാലങ്ങൾ, ൪. സ
 ന്നാനുഗുണങ്ങൾ, ൫. പ്രതിബദ്ധകർമ്മം, ൬. പശ്ചാൽ
 കോപചിന്ത, ൭. ബാഹ്യാഭ്യന്തരപ്രകൃതികാപപ്രതീകാ
 രം, ൮. അന്യവ്യയലാഭവിപരിമൾം, ൯. ബാഹ്യാഭ്യന്ത
 രാപത്തുകൾ, ൧൦. ദ്രവ്യരൂപസംയമകാപത്തുകൾ, ൧൧
 അന്താനന്തസംയമയകാപത്തുകൾ, ൧൨. അവയുടെ
 ഉപാധവികല്പനീയകൾ. ഇങ്ങനെ അഭിയാസ്യർക്ക
 ൽ ഒമ്പതാമധികരണം.

൧. ന്യൂനധാരാഭവം, ൨. ന്യൂനധാരാപ്രമാ
 ണം, ൩. ബാഹ്യവ്യസനവർഗ്ഗം, ൪. കൂടാ
 ലധികല്പങ്ങൾ, ൫. സ്വദൈവസ്തോത്സാഹനം, ൬. സ്വ
 ബലാന്യബലവ്യാപാരം, ൭. യുദ്ധഭൂമികൾ, ൮. പര്യ
 ശ്ചൈവഹസ്തികർമ്മങ്ങൾ, ൯. ബലാഗ്രത്താൽ പക്ഷക
 രക്ഷാരസ്യവ്യഹാസം, ൧൦. സാരഫലബലവിമാ

ഒന്നാം അധ്യായം

ഗം, മ. പഞ്ചതപമഹാസ്ത്രീയമുത്തരം, മ. ദണ്ഡ
ദോമണ്ഡലാസംഹതയുഹവൃദ്ധനം, മ. അരിന
പ്രതിവൃദ്ധസ്ഥാപനം. ഇങ്ങനെ സംഗ്രാമികം പത്താ
മയികുന്നു.

മ. ദോദാപാദാനന്തരം, ഹ. ഉപാശ്രുതേന്ധം, ഇങ്ങ
നെ സംഖ്യയും പതിനൊന്നാമയികുന്നു.

മ. ഭൂതകർമ്മം, ഹ. മന്ത്രവൃദ്ധം, ഹ. ദണ്ഡാമൃദ്ധ
യം, ര. മണ്ഡലാപ്രാസാദനം, ഹ. ശത്രുാഗ്നിമസപ്ര
ണിധികരം, ന. വീരധാസാപ്രാസാദനം, ഹ. യോഗാ
തിസന്ധാനം, ഹ. ദണ്ഡാതിസന്ധാനം, ന. ഏകവിജ
യം. ഇങ്ങനെ ആഞ്ചലീപസം പന്ത്രണ്ടാമയികുന്നു.

മ. ഉപജാപം, ഹ. യോഗധാമനം, ഹ. അപര
പ്രപ്രണിധി, ര. പരപ്രാസനകർമ്മം, ഹ. അപരകർമ്മം, ന.
ലക്ഷ്യപ്രശമനം. ഇങ്ങനെ ഒറ്റലക്ഷോപായം പതിമൂന്നാ
മയികുന്നു.

മ. പരജാതപ്രായാഗം, ഹ. പൃഥ്വീനേം, ഹ. സ്വ
ബാലാപ്രായാതപ്രതീകാരം. ഇങ്ങനെ പൈനീഷികം
പതിനാലാമയികുന്നു.

മ. തന്ത്രവൃദ്ധികരം. ഇങ്ങനെ തന്ത്രവൃദ്ധിക പതി
നഞ്ചാമയികുന്നു.

ശാസ്ത്രസമുദായം—പതിനഞ്ച് അധികരണങ്ങൾ,
രൂററുതൂ' അധ്യായങ്ങൾ, രൂറററുതൂ' പ്രകരണങ്ങൾ.

സുഖധീനേയമായ് തത്ത്വം.

പദാർത്ഥങ്ങളുറച്ചതായ്

ഗ്രന്ഥവിസ്തരമില്ലാതി.

ശാസ്ത്രം കൊടിലുനാതിനാൻ.

കോവിലുതേം അഞ്ചുശാസ്ത്രങ്ങൾ,

വിനയാധികാരികളെ നോക്കുകയാണുതീർ,

മാനവ്യത്തി എന്ന നോക്കുവാൻ.

ഒന്നാം പ്രകാരം:

മൂന്നാം അധ്യായം.

വിളക്കായ് നിദ്രകരക്കല്ലാം
 തിരുനല്ലു പാർപ്പായായ്
 ധർമ്മം അശ്രുവായായ്
 യാതനീതിയിൽ ജയിച്ചാത
 കോടിയുണ്ടാ അർത്ഥശൃത്തിൽ, വിനയാധികാരികൾക്കു
 മനോഹരമായതിൽ, വിദ്യാസമൃദ്ധത്തിൽ, ജ്ഞാപി
 ക്ഷിപിസ്ഥാവന എന്നു രണ്ടാമത്താം.

മൂന്നാം അധ്യായം.

പ്രതിസ്ഥാവന.

സ്വയം, ജ്ഞാ, ജ്ഞാ, ജ്ഞാ, എന്നു മൂന്നു വേഷങ്ങളാ
 ണ് പ്രതി എന്നതു്. അഥവ്വേദം, ഇതിഹാസവേദ
 മ് വേദങ്ങൾക്കെന്ന. ശിഷ്യ, കല്പ, വ്യാകരണം, നിഘ
 ണ്തം, യാജുസ്, ദേവതാർത്ഥം എന്നിവ വേഷാഗമനം.

ഇതു പ്രതിസ്ഥാവന ഉപദേശിക്കുന്ന ധർമ്മം നാലു വർഗ്ഗ
 ത്താകുന്നു നാലു വർഗ്ഗം തന്നെ. നാലു വർഗ്ഗം നാലു വർഗ്ഗം
 ത്താകുന്നു നാലു വർഗ്ഗം നാലു വർഗ്ഗം നാലു വർഗ്ഗം നാലു വർഗ്ഗം

പ്രാമുഖ്യം, അപ്രമുഖ്യം, അപ്രമുഖ്യം, അപ്രമുഖ്യം,
 യാജനം, യാജനം, ദാനം, പ്രതിഗ്രഹം എന്നിവ; അത്രീയ
 ന്നതു് അധ്യയനം, യാജനം, ദാനം, ശത്യാജീവം, പ്രാ
 ണിപാലനം എന്നിവ: ദൈവദൂതന്തു് അധ്യയനം, യാ
 ജനം, ദാനം, കൃഷി, പാത്രപാലം, വാണിജ്യം എന്നി
 വ; ഇതിന്തു് ദൈവദൂതന്തു് അധ്യയനം, യാജനം, ദാനം, ശത്യാ
 ജീവം, പ്രാണിപാലനം എന്നിവ.

പ്രാമുഖ്യം, അപ്രമുഖ്യം, അപ്രമുഖ്യം, അപ്രമുഖ്യം,
 യാജനം, യാജനം, ദാനം, പ്രതിഗ്രഹം എന്നിവ; അത്രീയ
 ന്നതു് അധ്യയനം, യാജനം, ദാനം, ശത്യാജീവം, പ്രാ
 ണിപാലനം എന്നിവ: ദൈവദൂതന്തു് അധ്യയനം, യാ
 ജനം, ദാനം, കൃഷി, പാത്രപാലം, വാണിജ്യം എന്നി
 വ; ഇതിന്തു് ദൈവദൂതന്തു് അധ്യയനം, യാജനം, ദാനം, ശത്യാ
 ജീവം, പ്രാണിപാലനം എന്നിവ.

ദേവന്മാരും പിതൃക്കൾക്കും അതിഥികൾക്കും ഭൃത്യന്മാരും അന്നാദികൾ നൽകുക, അതിന്റെ അവാശ്യതകൾക്കു ഭക്ഷണം കഴിക്കുക എന്നിവയാണു്.

ബ്രഹ്മചാരിയുടെ ധർമ്മം സ്വായത്യാചാര്യം, അഗ്നികാര്യം, അഭിഷേകം (ത്രിഷുവന്നസ്നാനം) ഭിക്ഷാപ്രതി, ഗൃഹവിന്റെയോ ഗുഹാദിസ്താപനപരം ഗൃഹപുത്രന്റെയോ സമ്പ്രദായചാരിയുടെയോ അർപ്പണം പ്രാണാധിപാനത്തോളമുള്ള വൃത്തി എന്നിവയാണു്.

വാനപ്രസ്ഥന്റെ ധർമ്മം ബ്രഹ്മചര്യം അനുഷ്ഠിക്കുക, ഭൂമിയിൽ ശരിക്കുക, ഭടയും തൊലും ധരിക്കുക, അഗ്നിഹോത്രം ചെയ്യുക, ത്രിഷുവന്നസ്നാനം ചെയ്യുക, ദേവതകളെയും പിതൃക്കളെയും അതിഥികളെയും പൂജിക്കുക, വന്യജന്തുക്കൾക്കു് ആഹാരം ചെയ്യുക എന്നിവയാണു്.

പരിശുദ്ധന്റെ ധർമ്മം ഇന്ദ്രിയസംയമം, കർമ്മങ്ങളാണമനുഷ്ഠിക്കുക, അകീചനതപഃ, സച്ചസംഗപരിശ്രമം, പല ഗ്രാമങ്ങളിൽനിന്നും ഭിക്ഷുവാന്തി ഉപജീവിക്കുക, വനവാസം, ബ്രഹ്മചര്യം ആത്യന്തരമായുള്ള ശൌചം എന്നിവയാണു്.

അധിഷ്ഠ, സത്വം, ശൌചം, അനന്യത, ആനന്ദം, സത്യം, ദൈവ എന്നിവ ഏല്പാധർമ്മം സാധാരണമായിട്ടുള്ള ധർമ്മങ്ങളാകുന്നു.

സ്വധർമ്മം സ്വപുഷ്പത്തിനും നിത്യസുഖത്തിനും കാരണമാകും. അതിനെ അതിക്രമിച്ചു നടന്നാൽ ദലാകം സാക്ഷ്യം വന്നു നശിച്ചുപോകും.

ജനങ്ങൾക്കു് സ്വധർമ്മത്തെ

രൂപൻ തെറ്റാതെ നോക്കണം;

സ്വധർമ്മം കാക്കുകിൽ സൌഖ്യം-

മുണ്ടായിരുന്നിരിക്കട്ടെ.

നന്ദകുമാരവർമ്മയും
കാതളം വെട്ടുന്ന ശ്രമങ്ങളെ
തൃപ്തിയാൽ പാലിതം ലോകം
തെളിയും; അയ്യമാന്റിം.

കേരളീയരും അന്ധശാസ്ത്രത്തിൽ, വിനയാധിപതിക
രെന്നു നോക്കുകയെന്നതിൽ, വിദ്യാസമൃദ്ധ
രായി, തൃപ്തിസ്ഥാപന എന്നു മുന്നാമധ്യായം.

നാലാം അധ്യായം.

വാക്യഭാഷയെ നീതിസ്ഥാപനം.

വാക്യം എന്നാൽ കൃതിയും, വാക്യപാലയും, വാണി
ജ്ഞാനം ആകുന്നു; അതു ധാര്യം, പദ്യം, ഹിരണ്യം, കവ്യം,
വിഷ്ണു എന്നിവയെ നൽകി ഉപകാരം ചെയ്യുന്നു. വാ
ക്യവാക്യങ്ങൾക്കു നോക്കുകയെന്നു നോക്കുകയെന്നാൽ രാജാ
സ്വപക്ഷത്തേയും പരപക്ഷത്തേയും സ്വാതന്ത്ര്യമാക്കുന്നു.

ആനന്ദീശ്വരി, തൃപ്തി, വാക്യം എന്നിവയുടെ യോ
ഗാർത്ഥമെന്നു സാധനമായിട്ടുള്ളതാകട്ടെ ഭാഷം. അതി
ന്റെ നീതിയാണു് ഭാഷാനീതി. അലക്ഷ്യമായ ഐ
ശ്വര്യം ലഭിക്കുവാനും, ലബ്ധമായതിനെ രക്ഷിക്കുവാനും,
രക്ഷിതമായതിനെ വർദ്ധിപ്പിക്കുവാനും, വർദ്ധിച്ചതിനെ
സർവ്വപ്രകാരത്തിൽ അർപ്പിക്കുവാനും ഭാഷം പ്രയാജന
പ്പെടുന്നു. അതിന്നധീനമായിത്താണു് ലോകയാത്ര നട
ക്കുന്നതു്. ആകയാൽ, ലോകയാത്ര നടക്കുന്നതെന്നി
ച്ചിരിക്കുന്ന രാജാവു് എപ്പോഴും ഭാഷയെ പ്രാധാന്യം
കൊണ്ടിരിക്കണം.

മനങ്ങളെ വശത്താക്കുന്നതിന്നു ഭാഷാപാല ഇ
തു നന്നായിട്ടു മറ്റൊന്നില്ലെന്നു് ആചാര്യന്മാർ പറയ
ട്ടു .

ന. അങ്ങനെയല്ലെന്നാണ് കെട്ടിലൂടെ പ.യം. തീർന്നുവെച്ചു. ഭയം ചെയ്യുന്ന രാജാവു പ്രഭുക്കളുടെ ദൈവത്തിന്നു പാത്രമാകും. മുമ്പായ ഭയം ചെയ്യുന്നവനെ അവിടുത്തെ തിരസ്കരിക്കുകയും ചെയ്യും. അതിനാലാലേ ഭയം പ്രയാഗിക്കുന്നവൻ മാത്രമേ പൂജനാകവുള്ളൂ. വേണ്ടതുപോലെ അറിഞ്ഞു പ്രയാഗിക്കുന്നതായാൽ ഭയം പ്രഭുക്കളെ ധർമ്മകാമങ്ങളാക്കിക്കൊടുക്കും; കാമക്രാധങ്ങൾ കാരണം അറിയാതെ ഭയത്തെ പിഴച്ചു പ്രയാഗിച്ചാൽ അതു വാനപ്രസ്ഥനാരായം പരിവ്രാജകനായും കൂടി കോപിപ്പിക്കും; ഗൃഹസ്ഥനാക്കുകോപിപ്പിക്കുമെന്നു പിന്നെ പറയുന്നതുണ്ടോ? ഭയം തീരെ പ്രയാഗിക്കാതിരുന്നാലോ അതു മാന്യസ്ത്രീയായ ഒരു വെണ്മയും; ഭയം ധർമ്മനായിത്തീർന്നാൽ ജ്ഞാനിയെന്നായിത്തീർന്നാൽ അതു കറുത്തവനെ ഗ്രസിച്ചുകൊള്ളും. അതിനാൽ ഭയം കൊണ്ടു രക്ഷിക്കുക കാരണമാണ് ദൈവനായവനും ബലവാനാകുന്നതു്.

വെണ്മയും ശ്രമം വേദം
 നൃപൻ ദൈവന കാക്കകിൽ
 സുധർമ്മകർമ്മമായ്
 നിജസ്ഥാനത്തിന്നിടം.

കെട്ടിലൂടെ പ.യം. തീർന്നുവെച്ചു, വിനയാധികാരികൾ
 രാജാക്കന്മാർക്കായി, വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ,
 വാൽക്കരണനിമിത്തമാകുന്ന ഒരു നാലാലായം.

* മാന്യസ്ത്രീയായം = വെണ്മയും വെറിയ മാന്യതയും വിദ്യയും
 ഉപോലെ ബലവാനും ദൈവനും ദൈവനും.

അഞ്ചാം അധ്യായം.

രഞ്ചാം പ്രകരണം. വൃദ്ധസംഭവമുദം.

അതുശൊദ്ധ, ദണ്ഡത്തെ അടിവരാനമാക്കിയിട്ടു
ണ് മറ്റു മൂന്നു വിദ്യകളും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. ദണ്ഡ
മാകട്ടെ വിനയമുഖമായിത്തന്നാൽ മാത്രമേ ജീവികൾക്കു
യോഗ്യനെന്നുള്ള സാധ്യതയുള്ളൂ.

കൃഷ്ണകണ്ഠം സ്വാഭാവികമെന്നും രാജാവിധത്തിലാ
ണ് വിനയം. ക്രിയ ഭാഗ്യത്തെ മാത്രമല്ലാത്ത ഭാഗ്യ
മല്ലാത്തതിനെ വിനയിക്കുകയില്ലല്ലോ. ശുശ്രൂഷ, ശ്രവ
ണം, ഗ്രഹണം, ധാരണം, വിജ്ഞാനം, ഉപസം, അ
പേക്ഷ, തത്ത്വം എന്നിവയിൽ ബുദ്ധിക്ക് അഭിനിവേശ
മുള്ളവനെ മാത്രമേ വിദ്യ വിനയിക്കുകയുള്ളൂ; അങ്ങ
നെയല്ലാത്തവനെ വിദ്യ വിനയിക്കുകയില്ല; വിദ്യകളു
ടെ വിനയവും നിവൃത്തവും അതാതു വിദ്യയുടെ ആചാര്യ
നെ പ്രമാണിച്ചാകുന്നു.

ചൊല്ലുകൾ കഴിഞ്ഞാൽ വിപ്രിയം സംബന്ധവും
അഭ്യസിക്കണം. ഉപസംഗം കഴിഞ്ഞാൽ ശിഷ്യന്മാരായ
ആചാര്യന്മാരിൽനിന്നു ക്രിയയും ആചാരികളിലും, അ
ധ്യക്ഷന്മാരിൽനിന്നു വാങ്മയം, വാക്കിലും പ്രായോഗത്തി
ലും നൈപുണ്യമുള്ള ഗുരുക്കന്മാരിൽനിന്നു ദണ്ഡനീതിയും
പഠിക്കണം.

പതിനാലു വയസ്സ് തികയുന്നതുവരെ ബ്രഹ്മചര്യം
അനുഷ്ഠിക്കണം. അതിന്നു ശേഷം ഗോദാനം (ദേശാന്ത
കർമ്മം) ചെയ്തു വിവാഹം കഴിക്കണം. വിനയത്തിന്റെ
വൃദ്ധിക്കുവേണ്ടി വിദ്യാദ്ധ്യയനമായി നിത്യവും സഹവാ
സം ചെയ്യുകൊണ്ടിരിക്കണം. അതാണു വിനയത്തിന്നു
മുഖം.

പകൽ സമയത്തെ മൂന്നായി ഭാഗിച്ച് ആദ്യത്തെ ഭാഗം മുഴുവൻ ഹസ്തിവിദ്യ, അശ്വവിദ്യ, രഥവിദ്യ, ആയുധവിദ്യ എന്നിവിധിയിൽ അഭ്യാസം ചെയ്യണം. മൂന്നാമത്തെ ഭാഗത്തിൽ ഇതിഹാസത്തെ കേട്ടു പഠിക്കണം. ഇതിഹാസമെന്നാൽ പുരാണം, ഇതിവൃത്തം, ആഖ്യാനിക, ഉദാഹരണം, ധർമ്മശാസ്ത്രം, അർത്ഥശാസ്ത്രം എന്നിവയാകുന്നു. അർഹാശാസ്ത്രത്തിന്റെ ശൈലിയിൽ ഭാഗത്തിൽ മുൻപു പഠിക്കാത്ത വിദ്യകളെ ഗ്രഹിക്കുകയും, ഗ്രഹിച്ചതിനെ പരിചയപ്പെടുകയും, അപ്പുറമുള്ള ഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ളതിനെ വീണ്ടും വീണ്ടും പഠിച്ച് ഉപസ്ഥിതി വരുത്തുകയും വേണം.

ബ്രതംകൊണ്ട് പ്രയത്നപ്പെടാകുന്നു; പ്രയത്നംകൊണ്ടു യോഗം സിദ്ധിക്കുന്നു; യോഗത്തിൽനിന്നു ആനന്ദാഭാവം ഉദ്ഭവിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെയാണു വിദ്യയുടെ സാമർത്ഥ്യം.

വിദ്യായാൽ വിനയം-നേടി
പ്രഭുവിനയനിഷ്ണനായ്
സ്വർഗ്ഗത്തിൽ രാജാ
പാദമുദരിച്ചിടും.

ചേരിയുടേറ അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ, വിനയധികാരികളെന്ന
ഒന്നാമധികരണത്തിൽ, വ്യായസനയോഗമെന്ന
അദ്ധ്യായം.

ആറാം അദ്ധ്യായം.

മൂന്നാം പ്രകരണം. ഇന്ദ്രിയജന്യം.

അരിഷ്ടധർമ്മശാസ്ത്രം.

വിദ്യാവിനയകാരണമായിട്ടുള്ളതു ഇന്ദ്രിയജന്യമാകുന്നു. അതിനെ കാമം, ക്രോധം, ലോഭം, മാനം, മദം,

മൂന്നാം പ്രകരണം.

ആറാം അധ്യായം.

ഹിംം എന്നിവയുടെ ത്യാഗംകൊണ്ടു സമ്പാദിക്കേണ്ടതാണ്. ഇന്ദ്രിയജന്യമെന്നാൽ കണ്ണും, ചെവി, മനസ്സ്, ജിഹ്വ, പ്രാണം എന്നീ പാണ്ഡുര്യങ്ങൾക്ക് ശബ്ദം, സ്പർശം, രുചി, രസം, ഗന്ധം എന്നീ വിജ്ഞാപങ്ങളിൽ അവിപ്രതിപത്തി. (വിശദം ഉദാഹരണങ്ങളെ പ്രസ്തയിക്കാം. അഥവാ ശാസ്ത്രാത്മാവാണെന്നാണു് ഇന്ദ്രിയജന്യമെന്നു പറയാം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഈ ശാസ്ത്രമെല്ലാംതന്നെ ഇന്ദ്രിയജന്യമാത്രം.

ശാസ്ത്രവിജ്ഞാപമായി പ്രാതിപത്തിയാവാം ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ ഇതിച്ചു കീഴടക്കാത്തവനായ രാജാവും, ചതുസ്സമുപേക്ഷയായ ഭൂമിയെ വാഴ്ത്തുന്നതിന്നുപയോഗവും, പൊടുന്നനവെ നശിച്ചുപോകും. ഇതിന്നു ഭൂസ്ഥാനമായി ഇ:—രാജാക്കൾ വാണിജ്യാദി ദാസ്യകൃത്യംകൊണ്ടു രാജാവും ക്രമത്താൽ ഹൃദയനാശകൃത്യമുണ്ടാക്കി ആസക്തനായിട്ടു ബാധകളാലും രാജ്യത്താലും ഉൾ നശിച്ചു; വിദഗ്ദ്ധരായിപതിയായിരുന്ന കരാളനെന്ന രാജാവും അജ്ഞാനനെന്ന നശിച്ചു. ദോഷത്താൽ, ജനമുയരുന്ന രാജാവു ബ്രാഹ്മണമാക്കു കലഹിച്ചു ബദ്ധകളാലും രാജ്യത്താലും ഉൾ നശിച്ചു; അപ്രകാരംതന്നെ താലൂക്കുവന്ന രാജാവും ഭൂജനങ്ങളാലും കലഹിച്ചു നാശമടഞ്ഞു. ലോകത്താൽ, ഐശ്വര്യം എന്ന രാജാവു ചതുർവ്വർണ്ണങ്ങളുടെ ധനം അപഹരിപ്പാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടു നാശം പ്രാപിച്ചു; സുഖഭോഗാധിപതിയായ അജ്ഞിത എന്ന രാജാവും അതേ കരണത്താൽതന്നെ നശിച്ചു. മാനത്താൽ, രാജാൻ പരവണിയെ അപഹരിച്ചിട്ടു മടക്കിക്കൊടുക്കാതെ

* ശാസ്ത്രം ഇന്ദ്രിയജന്യമെന്നു കരണമാകയാൽ കാഴ്ചകൾ അർത്ഥമുള്ളതിൽ അർത്ഥപരമാർത്ഥം ശാസ്ത്രംതന്നെ ഇന്ദ്രിയജന്യമെന്നു വ്യവഹരിക്കേണ്ട മാർഗ്ഗം.

നശിച്ചു; ദൈവായനനും രാജ്യത്തിൽനിന്ന് അശം കൊടുക്കപ്പെട്ട നശിച്ചുപോയി. മറ്റൊരാൾ, ധർമ്മം ചെയ്യുന്ന രാജാവിനെ സർവ്വഭൂതങ്ങളെയും അപമാനിച്ചു നശിച്ചു; ദൈവായാധിപതിയായ കാർത്തികനും അപമാനപ്പെട്ട ഒന്നാ നശിച്ചുപോയി. ഹിന്ദുക്കൾ, വാതാപി എന്ന വൻ അഗസ്ത്യമഹർഷിയെ ആശ്രയിച്ചാൻ പുറപ്പെട്ട മരണമടക്കം; വൃദ്ധി സംഭവം ദൈവായനനെ ആശ്രയിച്ചാൻ ഇനിപ്പറയുന്ന നശിച്ചുപോയി.

ഇദ്ദേഹം നാനും മറ്റൊരാൾ.
 ഡിവിഷൻ പ്രിയതം വൃദ്ധി
 അഭിഷേകപട്ടം മറ്റൊരാൾ
 ഡിവിഷൻ സമതരായ;
 ഒഴിച്ചു ശത്രുക്കൾ
 വരിയോ ഭാഗ്യം നാനും
 നാനും നാനും വരിയോ
 നാനും വരിയോ നാനും.

മഹാവിദ്യയുടെ അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ, വിനയാധികാരിക
 മെന്ന ഒന്നാമധികരണത്തിൽ, ഇവിടെയെത്തിൽ,
 അഭിഷേകപട്ടം നാനും മറ്റൊരാൾ.

ഏഴാം അദ്ധ്യായം

രാജാവിന്റെയും

ആകയാൽ, രാജാവ് അഭിഷേകപട്ടം അകറ്റി ഇവിടെയെത്തി സാധിക്കുന്നു; വൃദ്ധി സംഭവം കൊണ്ടു പ്രശ്നത്തെ ഉടക്കെടുപ്പിക്കുന്നു; ചാക്കനെക്കൊണ്ടു ചങ്ങപ്പിന്റെ കാൽ നിർവ്വഹിക്കുന്നു; ഉത്തരം (നിരന്തരമായ ഉദ്യോഗം) കൊണ്ടു യോഗദൈവങ്ങളെ സാധിക്കുന്നു.

മൂന്നാം പ്രകരണം

ഏഴാം അധ്യായം

ണം; കാർമ്മാശ്വാസനംകൊണ്ടു പ്രഭുക്കളെ സ്വയംജ്ഞ
ളിൽ പ്രവൃത്തിപ്പിക്കണം; വിദ്യോപദേശംകൊണ്ടു വിനയ
ത്തെ ഉണ്ടാക്കണം; അർത്ഥസംയോഗംകൊണ്ടു ലോകരുടെ
പ്രീതിയെ സമ്പാദിക്കണം; ഹിതംകൊണ്ടു ലോകയാത്ര
യെ നിർവ്വഹിക്കുകയും വേണം.

ഇപ്രകാരം ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ വശപ്പെടുത്തിയ രാജാവും
പരസ്പരീഭയവും പരദ്രവ്യാജയും പരഹിംസഭയയും പരിത്യ
ജിക്കണം. ഉചിതമല്ലാത്ത ഉറക്കം, അനുമിതാഗ്നിയങ്ങള
ളിൽ ദലാലത, അസത്യഭാഷണം, മെയ്യും തോന്നിക്ക
ുന്ന വേഷം, അർത്ഥസംയോഗത്തിന്നു വിപരീതമായ നടപ
ടി, അധർമ്മങ്ങളും അനാർത്ഥങ്ങളും ഉദ്യവാക്കുന്ന ഇട
പാടു എന്നിവയും വർജ്ജിക്കണം.

ധർമ്മാർത്ഥങ്ങൾക്കു വിരോധം വരാത്തവിധത്തിൽ
വേണം കാമത്തെ സേവിക്കുവാൻ. കാമമേ വേണ്ടെന്നു
വച്ചു കേവലം സുഖരഹിതനായിരിക്കുവാനും പാടില്ല.
അഥവാ അന്യോന്യോഘ്രയമായിട്ടുള്ള ത്രിവർഗ്ഗത്തെ (ധർമ്മം
അർത്ഥകാമങ്ങളെ) സമമാകുവണ്ണം സേവിക്കുകയുമാകാം.
ഏതുതരംകൊണ്ടെന്നാൽ, ധർമ്മാർത്ഥകാമങ്ങളിൽവച്ചു ഒന്നി
നെ മാത്രം അധികമായി സേവിച്ചാൽ അതു മറ്റു രണ്ടി
നേയും, തന്നെയും പീഡിപ്പിക്കും.

ത്രിവർഗ്ഗത്തിൽ ധർമ്മവും കാമവും അർത്ഥത്തെ ആസ്പ
ദിച്ചുള്ളവയാകയാൽ അർത്ഥംതന്നെയാണു പ്രധാനമെ
ന്നാണു് കൈടലില്ലാത്ത അഭിപ്രായം.

രാജാവും ആചാർയന്മാരെയോ അമാത്യന്മാരെയാ പ
രമമായ മർദ്ദാദി (അലംബ്യമായ അതിർ) ആയിട്ടു കല്പി
ക്കണം. അവർ അഭ്യർത്ഥത്തെ അപായസ്ഥാനങ്ങളിൽനി
ന്നു നിവർത്തിപ്പിക്കണം. രഹസ്യസ്ഥലങ്ങളിലെല്ലെങ്കിലാ
നറുകൊണ്ടു രാജാവും കാർമ്മാശ്വങ്ങളിൽ പ്രമാദം വരുത്തുന്നതാ

വിനയാധികാരികൾ

ഒന്നാമധികരണം

യിരണ്ടാൽ മരായ (പുരുഷമാനം), നാളിക (കാലമാനം) എന്നിവയാലുണ്ടാകുന്ന കടിഞ്ഞാണുകൊണ്ടു അദ്വൈതത്തെ അസഹ്യപ്പെടുത്തുകയും വാണം. *

തുണയവഴങ്ങാത്ത രാജത്വം,
ഒരൊച്ചയും നടന്നിടാ;
ആകയാൽ സമീപനാദെ
വെച്ചു കേൾക്കുക താമസം.

കടലിപ്പുറം താഴെപ്പോയിപ്പോയി, വിനയാധികാരികൾക്കു
ഒന്നാമധികരണത്തിൽ, ഇന്ദ്രിയമയത്തിൽ ശബ്ദം
പുറപ്പെടുന്ന ഏകാഭ്യുദയം.

ഏകാം അധ്യായം.

നാലാം പ്രകരണം. അമാത്യാർത്ഥത്തി.

സ്വപ്നപാരികളെ അമാത്യാന്മാരായി നിശ്ചയിക്കുന്ന
മെന്ന ഭാരതമാർത്ഥൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. കാരണം, അ
വരുടെ ശൈഖ്യവും സാമർത്ഥ്യവും കണ്ടറിഞ്ഞിട്ടുള്ളതാക
യാൽ അവർ മാർഗ്ഗമായി വിശ്വാസ്യന്മാരായിക്കരുന്ന
തുതന്നെ.

അതായത്തെന്നു വിശ്വാസമാർത്ഥൻ. അവർ മൂലമൊഴിച്ചുവ
രാകയാൽ മാർഗ്ഗമായി അനാദിദൃഷ്ടം. മാർഗ്ഗാ
നാകൊത്തു മൂലമായ കാര്യങ്ങളിൽ എന്തിട്ടുള്ളവ
രാവാ, അവർ അദ്വൈതത്തിന്റെ ശീലത്തിലും വ്യസന
ത്തിലും (ശീലമേന്തിലും) സമാനന്മാരായതുകൊണ്ടു അവ
രെ അമാത്യാന്മാരാക്കുന്നതെന്നാണു വിശ്വാസമാർത്ഥന്റെ പ

* മരായ, നാളിക എന്നിവയെക്കൊണ്ടു സമയം ഇത്രയേറെ
മണിയെടുത്തിട്ടുണ്ടാകാതിരുന്നെങ്കിലും അത്പരം.

നാലാം പ്രകരണം

ഏകാം അധ്യായം

അം. അവർ, തങ്ങളുടെ മർദ്ദനിയുണയന്നാണു രാജാ
വെന്നുള്ള ഭയം കാരണം അല്പഹിതാർത്ഥ് അപരായം പ്ര
വൃത്തിക്കയില്ല.

ഇതു രണ്ടുപക്ഷം സമാനമായിട്ടുള്ള ദോഷമാണെന്നു പരാശരൻ പറയുന്നു. എങ്കിലൊക്കുന്നതാൽ, അമാ
ത്യാന്മാർ തന്റെ മർദ്ദനിയുണയരാണെന്നുള്ള ഭയം കാര
ണം, അവരുടെ പ്രവൃത്തികൾ നല്ലതായാവാം ചീത്തയായാ
വും, രാജാദ് അവയെ അനുസരിച്ചു ചക്ഷം

എത്രപ്രകാരം രാജാവു
തന്റെ ഇഹ്വം കഥിച്ചിരോ
അക്കാലത്താലത്രപക്ഷം
വശ്യനാമാശൻ വൃപൻ.

ആകയാൽ, രാജാവിന്നു പ്രാണാപായകരമായ ആ
പത്തുകളിൽ ഉപകാരം ചെയ്തുകൊടുത്തവരാരാ അവരെ
അമാത്യാന്മാരാക്കണമെന്നാണ് പരാശരമതം. കാരണം,
അവരുടെ സ്നേഹം കണ്ടറിഞ്ഞിട്ടുള്ളതുതന്നെ.

അങ്ങനെയല്ലെന്നു പിറ്റേതൻ പറയുന്നു. അവർക്കു
ള്ളതു ഭക്തിയാണു്, ബുദ്ധിമുട്ടാണല്ല. അതും സഞ്ചന്ധി
യുള്ള ദോഷികളിൽ നിരോധിക്കപ്പെട്ടിട്ട് അതിൽനിന്നു
ള്ള ദ്രാവ്യാൽപത്തിയെ കുറച്ചുകൊണ്ടാവാം കൂടുതലായാ
ചെയ്യുന്നതാവാത അവരുടെ ഇണം കണ്ടറിഞ്ഞിട്ടുള്ളതാക
യാൽ അവരെ അമാത്യാന്മാരാക്കണമെന്നാണു പിറ്റേത
ന്റെ അഭിപ്രായം.

അതെന്നു കേരണപട്ടഭാരതൻ. എങ്കിലൊക്കുന്നതാൽ,
അവർ മറ്റുള്ള അമാത്യാന്മാരുടെയല്ലാത്തവരാണല്ലോ.
ആയതുകൊണ്ടു പിതൃപിതാമഹന്മാർ മുതൽക്കുതന്നെ പാ
രമ്പര്യംകൊണ്ടു അമാത്യപദവിയുള്ളവരെ വേണം അ

മാതൃപരാധാക്കുവാൻ എന്താണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടിപ്രായം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അവന്റെ അപദാനം (പരാക്രമം) കണ്ടറിഞ്ഞിട്ടുള്ളതുപോലെതന്നെ, അവർ സഗന്ധരൂപം (ചിരപരിചയം) ഉള്ളവരാകയാൽ വാക്കുകൾ രാജാധിദ്രോഹം ചെയ്യാൽ കൃഷ്ടവും അദ്ദേഹത്തെ വിട്ടുനടക്കുകയില്ല. മനുഷ്യാർക്കുവന്നുവരികയും ഇതു കാണുന്നുണ്ട്. പട്ടാളക്കാരെ സഗന്ധമല്ലാത്ത ഗോമനത്തെ വിട്ടു സഗന്ധമായ കൂട്ടത്തിൽ ചെന്നുവെക്കാനുണ്ടല്ലോ.

അങ്ങനെയല്ലെന്നു വാത്സാധി പറയുന്നു. പാർവത്യുപദേശമുള്ള അമാത്യന്മാർ സ്വാമിജുടെ വക്താവായിട്ടുള്ള സർവ്വവും അപഹരിച്ചു സ്വാമിയെപ്പറ്റിയെ നടക്കും. അതുകൊണ്ട് നീതിക്കുനേരം നവീനന്മാരായവരെ വേണം അമാത്യന്മാരാക്കുവാനെന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പക്ഷം. നവീനന്മാരായ അമാത്യന്മാർ ഭവധരനായ രാജാവിനെ ഭജിക്കുന്നപ്പോൾ വിചാരിച്ചു 'അദ്ദേഹത്തിന്നു പിഴ ചെയ്യാതിരിക്കും.

അപ്രകാരമല്ലെന്നു ബാഹുദേവീപുത്രൻ. രാസ്രക്കു നാണെങ്കിലും പ്രവൃത്തി കണ്ടു പരിചരിക്കാത്തവൻ കാര്യങ്ങളിൽ വിഷാദത്തെ പ്രാപിക്കും. അതുകൊണ്ട് രാമിജനും (കലീനത), പ്രജ, ശൈലം, ശൈത്യം, സ്വാമിജകുതി എന്നീ ഗുണങ്ങളുള്ളവരെ അമാത്യന്മാരാക്കണം. കാരണം ഈ വിഷയത്തിൽ ഗുണത്തിന്നാണുപ്രാധാന്യമെന്നതുതന്നെ.

എല്ലാവരുടെ പക്ഷവും ഏകമാണെന്നാണു കരുതില്പമതം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, കാര്യസാമർത്ഥ്യംകൊണ്ടു പുരുഷസാമർത്ഥ്യത്തെ കല്പിക്കാറുണ്ടെന്നാണ്. പക്ഷെ, മറ്റു സാമർത്ഥ്യമുണ്ടു നോക്കുകയും വേണം.

അഞ്ചാം പ്രകരണം

ഒമ്പതാം അധ്യായം

അമാത്യഗുണവും നാഷി-

ദ്ദേശകാലാഭൗതികവും

അമാത്യരാജാമിപര-

വെല്ലാം; മന്ത്രികളാക്കയാലാ.

കോടിയുടേതും ജന്മശ. സുന്ദരി, വിനയായികാലികരണ

ഒന്നാമതികരണത്തിൽ, അമാത്യോർപ്പത്തി

എന്ന എട്ടാമദ്ധ്യായം.

ഒമ്പതാം അധ്യായം.

അഞ്ചാം പ്രകരണം മന്ത്രിപുരോഹിതാർപ്പത്തി.

ജാനപദൻ (നാട്ടുവകുതിരിവുള്ളവൻ) ആയിരിക്കുക, അഭിജാതനായിരിക്കുക, സ്വപഗ്രഹൻ (ജനസമുത്തൻ) ആയിരിക്കുക, കൃഷ്ണപുൻ (കലാവിദ്യകളുള്ളവൻ) ആയിരിക്കുക, ചക്ഷുഷാൻ (ശാസ്ത്രചക്ഷുസ്സാഴ്ചകളായിരിക്കുക, പ്രാണനാശിരിക്കുക, ധാരയില്ലാമായിരിക്കുക, ദണ്ഡനായിരിക്കുക, വാമിയായിരിക്കുക, പ്രഗല്ഭനായിരിക്കുക, പ്രതിപത്തിമാൻ (പ്രതിഭാശക്തിയുള്ളവൻ) ആയിരിക്കുക, ഉത്സാഹയുക്തനായിരിക്കുക, പ്രഭാവയുക്തനായിരിക്കുക, ദേശസ്ഥാനായിരിക്കുക, ശുചിയായിരിക്കുക, മൈത്രൻ (മിത്രഭാവത്തിൽ വർത്തിക്കുന്നവൻ) ആയിരിക്കുക, ദുഃഖഭക്തിയായിരിക്കുക, സുഖീഭാവായിരിക്കുക, ബലവാനായിരിക്കുക, ആരാഗ്യവാനായിരിക്കുക, സത്ത്വയുക്തനായിരിക്കുക, സുഹൃദ്ധാപലുഹീനനായിരിക്കുക, സുഹൃദ്യൻ (കാഴ്ചയിൽ പ്രീതിദാനിരിക്കുന്നവൻ) ആയിരിക്കുക, വൈരങ്ങൾ ചെയ്യാത്തവനായിരിക്കുക എന്നിവയാൽ അമാത്യസമ്പത്തു്. ഈ ഗുണങ്ങളിൽ നാലിലൊന്നു കുറഞ്ഞവൻ മധ്യമനം, പക്ഷെ കുറഞ്ഞവൻ അധമനമാകുന്നു.

മേൽപറഞ്ഞ ഇന്നത്തീർവച്ച അനവദതയും സ്വയഗ്രഹതയും ആപ്തനാരിൽനിന്നു പരീക്ഷിച്ചറിയേണ്ടതാണ്. ശിഷ്യവും ശാസ്ത്രമനുഷ്ഠതയും സമാനവിദ്യ നാരായണരോടു ചാർത്തി മനസ്സിലാക്കണം. പ്രാണ, ധാരണാശക്തി, ദാഷ്യം എന്നിവ പലതരം പ്രവൃത്തികളിൽനിന്നു അറിയാവേണ്ടതാണ്. വാഗ്മിത്വവും, പ്രാഗല്ഭ്യവും, പ്രതിഭാശക്തിയും സംഭാഷണത്തിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കണം. ഉത്സാഹവും പ്രഭാവവും രേഖസഹതയും ആപത്തു നേരിടുന്നവർ പരീക്ഷിച്ചറിയണം. ശൈലം, മൈത്ര്യം, ദുഷ്ടശക്തിയും എന്നിവ സംഗ്രഹവഹാരം കൊണ്ടറിയണം. ശീലം, ബലം, ആരാഗ്യം, സത്തം, സ്തംഭഹീനത, അധാപല്യം എന്നിവ സാദാസികളിൽ നിന്നറിയണം. സംപ്രിയത്വവും അഭാവരിതവും പ്രത്യക്ഷപരീക്ഷകൊണ്ടു മനസ്സിലാക്കണം.

രാജ്യത്തിലുള്ള പ്രത്യക്ഷകൊണ്ടും പാരായണ കൊണ്ടും അനമാനംകൊണ്ടും വെച്ചുണ്ടാകുന്നു. തന്നെത്താൻ കണ്ടതു പ്രത്യക്ഷം; പരന്മാർ പറഞ്ഞറിഞ്ഞതു പാരായണം; ചെല്ലുകഴിഞ്ഞതിൽനിന്നു ചെല്ലുകഴിയാത്തതിനെ ഉമാറിക്കുന്നത് അനമാനം. രാജാവിന്നു ഒരു സമയത്തു അനാകം പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്താൽതാനും അവ അനകദശങ്ങളിൽവെച്ചു നടത്തേണ്ടതായും വരുന്നതുകൊണ്ടു ദേശകാലാഗ്രയം വരാതിരിപ്പാൻ വാങ്ങി പരാജയമാവുള്ള കാര്യത്തെ അമാത്യന്മാരെക്കൊണ്ടു ചെയ്യിക്കേണ്ടതാകുന്നു. ഇതാണ് അമാത്യകർമ്മം.

ഉദിതാദിതം - അദ്ധ്യായ ചലശീവതന്ത്രോദ്യമിയാവ

• ഉദിതാദിതം ഉപശിഖലമുദയംനാലു ചരക്കാരം പിടയാകെ കലശിലമുദയം. ഉദിതാദിതം, അസുവിതാസുദിതം, ഉദിതാസുദിതം, അസുവിതാദിതം എന്നു കലശിലങ്ങൾ നാലുവിധമുണ്ട്.

ആറാം പ്രകരണം

പത്താം അധ്യായം

നും, ഷഡംഗമായി വേദവും ദൈവമായ നീതിക്കുശാ
സ്രയും ദൈവനീതിയും നല്ലവണ്ണം പഠിച്ചിരിക്കുവാനും,
ദൈവകൃതങ്ങളും മാനുഷകൃതങ്ങളുമായോരുന്ന ആപ
ത്തുകളെ അഥർവ്വമന്ത്രങ്ങളെക്കൊണ്ടും ഉപാസനകളെക്കൊ
ണ്ടും ഒഴിക്കുന്നവനായിട്ടുള്ളവനെ പുരോഹിതനാക്കു
ന്നും. അദ്വൈതത്തെ, ഏകാത്മത്തെ ശിഷ്യനെന്നുപോല
യും, പിതാവിനെ പുത്രനെന്നുപോലയും, യജമാന
നെ ശ്രീകൃതനെന്നുപോലയും കാലാപു അനുവാദിക്കുകയും
വേണം.

ബ്രഹ്മം വർദ്ധിപ്പിച്ചു, മന്ത്രി
മന്ത്രങ്ങൾ രചിച്ചവനായ
ശാസ്ത്രശാസ്ത്രമേഴും അത്രും
വെല്ലാത്തതിനെ വെന്നിടും.

മോദിച്ചുതന്നു അമ്മശാസ്ത്രത്തിൽ,
വിനയാധികാരികളായ മനോമധികാരികൾ,
മന്ത്രിപുരോഹിതാർത്ഥത്തിന്നു എന്നു ബ്രഹ്മാധ്യായം.

പത്താം അധ്യായം.

ആറാം പ്രകരണം

ഉപധകര വഴിയായി അമാന്യന്മാരെ
ശൈലമാക്കുകയെന്നും.

രാജാവും, മന്ത്രിയും പുരോഹിതനാകാമിതി അ
മാന്യന്മാരെ ആദ്യം അപ്രധാനങ്ങളായ അധികരണങ്ങ
ളിലിരുത്തിയിട്ട്, ഉപധകര വഴിയായി പഠിപ്പിക്കു
കുന്നു.

അയാളുനായ ഒരുവനെ യാഗവും വേദാധ്യയനവും

ചെങ്കിപ്പാൻ രാജാവു പുരാഹിതാനാടു കല്പിക്കുക; കല്പന സമ്മതിക്കാതിരിക്കുന്ന പുരാഹിതനെ രാജാവു സ്ഥാനത്തുനിന്ന നീക്കുക; സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനായ പുരാഹിതൻ ശപഥം ചെയ്ത സത്രികൾ (തെരും ഗൃദ്ധപുരുഷന്മാർ) വഴിയായി ഓരോ അമാത്യനെയും ഭേദിപ്പിക്കുക:— “അധർമ്മികനാണ് ഈ രാജാവ്. ഇരിക്കട്ടെ; ഇദ്ദേഹത്തിനു പകരം ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ തന്നെ കലത്തിൽ പിറന്ന തൈവനേഷയാ, അവതലനായിരിക്കുന്നവനേഷയാ, കലീനനും ഏകപ്രഗൃഹനും (തറിക്ക രാൻ പോന്നവൻ) ആയുള്ള ഒരു സാമന്തനേഷയാ, ആടവികുനെ (അടവീപതി) യോ, പൈപാടികൻ (നാവാടികൻ) ആയ തൈവനേഷയാ, ആദരപ്പെടിലും ധർമ്മികനായ ഒരു രാജനുള്ള രാജാവായി വാഴിക്കുന്നു. എല്ലാവരും ഇതു സമ്മതമാണ്. അങ്ങനെയൊരു പക്ഷം എങ്ങനെ?” എന്നു ചോദിക്കുക. അമാത്യൻ ഇതിന്നു മറുത്തു പറഞ്ഞാൽ അവൻ ശുചിയാകുന്നു. ഇതാണ് ധർമ്മാപധ.

അസൽപ്രതിഗ്രഹം (നിന്ദ്യസ്വീകാരം) കാരണം അറക്കിപ്പന്നായ സേനാധിപതി, സത്രികൾ വഴിയായി ഓരോ അമാത്യനെയും ധരാജം ധനം നൽകാമെന്നു പറഞ്ഞു, രാജാവിനെ നശിപ്പിക്കുവാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുക:— “എല്ലാവരും ഇതു സമ്മതമാണ്. അങ്ങനെയൊന്നി?” അമാത്യൻ ഇതിനെ പ്രത്യാഖ്യാനം ചെയ്താൽ അവൻ ശുചിയാകുന്നു. ഇതാണ് അർത്ഥാപധ.

അന്തഃപുരത്തിൽ വിശ്വാസപാത്രമായും സർക്കരിക്കപ്പെടുന്നവളായുമിരിക്കുന്ന പരിവ്രാജിക (തെരും സന്യാസിനി) ചെന്നു ഓരോ മഹാമാതൃനെ (പ്രധാനമാതൃനെ) യും ഭേദിപ്പിക്കുക:— “രാജമാറിനി അങ്ങനെയുള്ള സമാഗമത്തിന്നു ഉപായം കണ്ടുവെച്ചു” അങ്ങനെ കാമിച്ചു

കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് ഇതിൽനിന്നു വധിയുടനീളം
 ലഭിക്കുമെന്നാകും" ഇതിന്നു വഴിർപ്പുമാരെ അമാത്യൻ മേൽ
 ഈ പറഞ്ഞാൽ അയാൾ ശ്രദ്ധിക്കുന്നു. ഇതാണു് കാ
 യോപയ.

പ്രവഹനം * (വിനോദയാത്ര) തന്നെ വേണ്ടി ഒരുമാ
 ത്വൻ എല്ലാ അമാത്യന്മാരെയും വരുത്തി ഒരുമിച്ചു കൂട്ടുക.
 അതുകൾ ഒരു തോന്നി രാജാവു് അവരെല്ലാവരെയും
 അവരോധിക്കുക. അപ്പോൾ, മുഖ്യരുന്ന രാജാവിനാൽ
 അവരോധിക്കപ്പെട്ട ഒരു കാപടികുറ്റാത്രൻ (മോശനെന്ന
 ന്നുവാങ്ങുന്ന നഷ്ടം) ശ്രദ്ധപുരുഷൻ) മേൽപ്രകാരം
 അർത്ഥാനുഭവം പഠിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു ദാസ്യം അ
 മാത്യനെയും മേൽപ്പറയുക:—“അസൽക്കർമ്മങ്ങളിൽ പ്ര
 വൃത്തിക്കുന്നവനാണു് ഈ രാജാവു്. നമുക്കിപ്പോൾ
 പൊടുന്നനെയെ വധിച്ചു മരണമുണ്ടാക്കുന്ന പകരം വഴി
 കോ. എല്ലാവരും ഇതു് സമ്മതമാക്കുന്നു. എങ്ങനെയോ
 ണ് അതുകൊണ്ടു് പക്ഷം" അമാത്യൻ ഇതിനെ പ്രത്യാ
 ഘ്യാനം ചെയ്താൽ അയാൾ ശ്രദ്ധിക്കുന്നു. ഇതാണു് കാ
 യോപയ.

മേൽപറഞ്ഞവരിൽ ചിലർ ധർമ്മപഥത്തിൽ ശ്രദ്ധ
 നോക്കുവാൻ ധർമ്മരീതി, കർമ്മശാസ്ത്രം എന്നിവ
 സമ്മേളിച്ചു അധികാരങ്ങളിൽ നിയമിക്കുന്നു. അ
 തോപയയിൽ ശ്രദ്ധനോക്കുവാൻ സമാഹരിക്കാവിന്റെ
 യും സന്നിധാതാവിന്റെയും നിമിത്തങ്ങളിൽ സ്ഥാ
 പിതം. കാമോപയയിൽ ശ്രദ്ധനോക്കുവാൻ ബാഹ്യ

* പ്രവഹനം=കൃഷ്ണാർത്ഥത്തിൽ സമയമെടുക്കുന്നു. ഇവിടെ
 അതിന്നു പക്ഷത്തു വിനോദം എന്നർത്ഥം.

ഏഴാം പ്രകരണം.

പതിനൊന്നാം അധ്യായം.

അതിനാൽ ബാഹ്യനായുള്ള
 ഭൂഷണ ലബ്ധമായ്തു പൻ
 അമാത്യരെ സ്തുതിച്ചാൽ
 പരീക്ഷിക്കണമെല്ലാം.

മഹാഭാരതം അയ്യംശാസ്ത്രത്തിൽ, മിനതാധികാരികളെന്ന
 മനോമധികരണത്തിൽ, ഉപധകര രാജാവി അഭ്യർത്ഥന
 മത മതമതമതമതമതമത എന്ന പരമാർത്ഥം.

പതിനൊന്നാം അധ്യായം.

ഏഴാം പ്രകരണം. ശ്രദ്ധപുരുഷനാൽപത്തി.

സംസ്ഥാപിത.

ഉപധകര രാജാവി അമാത്യന്മാരെ സംശാ
 യിച്ചതിന്നാശയം മോദാ ശ്രദ്ധപുരുഷനാൽ ഉൽപാദി
 പ്പിക്കണം. കോപികൻ, ഉദാസ്ഥിതൻ, ഗുഹപതിവ്യ
 ണ്ണനൻ, വൈദികമഹാജനൻ, താപസ്യജനൻ എന്നി
 വരും സത്രികൾ, തീർത്ഥാടകൻ, രസദനൻ, ഭിക്ഷു
 കൾ എന്നിവരുമാണ് ശ്രദ്ധപുരുഷനാൽ.

കാപടികനെന്നാൽ പരന്നതെ മർദ്ദനിയുന്നവ
 നും പ്രാപ്തമായ മോദൻ (ശിഷ്യൻ) ആകുന്നു. അവ
 നെ ധനമാനങ്ങളെക്കൊണ്ടു പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു മന്ത്രി
 പറയു:—“നീ രാജാവിനെയും എന്നെയും പ്രാപ്തമാ
 കി, ആകെത്തു് അകൾ (ഭർത്താവി) കാണുന്നതാ
 അത്പ്രാപ്തമാകുന്ന അറിയിക്കണം.”

ഉദാസ്ഥിതനെന്നാൽ പ്രവൃദ്ധപ്രവൃദ്ധസിത (സ
 ന്യാസഭൃത്യ)നും പ്രവൃദ്ധതയെക്കൊണ്ടു ഉപധകരമായ പു
 ണ്ണമാകുന്നു. അവൻ വാത്സര്യം കൊണ്ടു കൊടുത്ത

ഭൂമിയിൽ ധാരാളം വിരഹസ്തോത്രം അനുവാസികളോടുംകൂടി പ്രവൃത്തിചെയ്തിട്ടു. അതിനിന്നുണ്ടാകുന്ന ഫലംകൊണ്ടു പ്രവൃത്തിസ്ഥാരായി വരുന്നവരെല്ലാം അന്നവും വസ്ത്രവും പാപ്പിടവും നൽകുകയും ചെയ്തു. അവരിൽവെച്ചു വൃത്തികാമനായവരെ ഇങ്ങനെ ദേദിപ്പിച്ചു.—“നിങ്ങൾ ഈ വേഷമാക്കുകക്കുടങ്ങിയെന്നു നമുക്കു അറിയാം. അതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾക്കു ഭക്ഷണംയും വേഷവും (ജീവിതവും ശേഷവും) നൽകുവാൻ കഴിയുന്നതു ഇവിടെ വന്നുകൊടുവിൻ.” ഇപ്രകാരം എല്ലാ പ്രവൃത്തിസ്ഥാരും അന്നോടുകൂടെ വസ്ത്രത്തെയും ദേദിപ്പിക്കുന്നു.

ഘോരവൃത്തിജനനെന്നാൽ വൃത്തിക്കീണനും (ഉപജീവനത്തിന്നില്ലാതെ ദൈവികഭരണവൻ) പ്രാണാശ്വാസം ചെയ്യുന്നതായ കർമ്മത്തെ, അവൻ കൃഷിപ്പുറത്തുനിന്നായി കൊടുക്കു ഭൂമിയിൽ മേൽപ്രകാരം ചെയ്തു.

വൈദ്യവൃത്തിജനനെന്നാൽ വൃത്തിക്കീണനും പ്രാണാശ്വാസം ചെയ്യുന്നതായ വാസ്തവകാര്യം. അവൻ വാസ്തവത്തിന്നായി നൽകിയ ഭൂമിയിൽ മേൽപ്രകാരം ചെയ്തു.

അപ്രവൃത്തിജനനെന്നാൽ വൃത്തികാമനായ മുമ്പെ നോക്കിയവനാ ആണ്. അവൻ നഗരസമീപത്തിൽ മുമ്പെ നോക്കിയവനാ ആയ ഒരു ശിഷ്യന്മാർക്കു പാപ്പു നല്കി. ഒന്നു രണ്ടു മാസം കൂടുമ്പോൾക്കു കറച്ച ശാകമാം വസ്തുവുമായി (പുൽച്ചുരുട്ട്) മാത്രമേ പ്രകാരമായിട്ടു ഭക്ഷിക്കാറു. പ്രയത്നമായിട്ട് ഇങ്ങനെയൊന്നും കഴിക്കുകയുമാകാം. വൈദ്യവൃത്തിജനന്റെ ശിഷ്യന്മാർ ഇങ്ങനെയൊരു സമീപസ്ഥാനം (അജ്ഞാതസ്ഥിതി) ഉള്ളവനെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. സ്വന്തം ശിഷ്യന്മാർ “ഇങ്ങനെയൊരു സാമധികാരം (ദാവിഫലമറിവു

എഴുതും പ്രകരണം

പതിനൊന്നാം അധ്യായം

നവൻ) ആൺ^{൧൩} എന്ന പ്രസിദ്ധമാക്കുകയും വേണം. സമധാരാസ്തി (ഭാവിതെപ്പറൻ അറിയാറുള്ള ആൾ) ഞാൻ ദാമനാപന്തൻ അംഗമദ്ധ്യമൊക്കയും ശിഷ്യന്മാർ കാട്ടുന്ന സംഗ്രഹം വാദവും അവരുടെ അഭിപ്രായമെന്തെല്ല (തറവാട്ടുകാർക്കു അല്ലെ) ഇദ്ദേഹം വിവരിച്ചു പറയൂ. അപ്പുലാഭം, അഗ്നിദാഹം, ചോരജന്മം, ദുഷ്ടൻ (രാജാദാരികൾക്കു) വധം, ഇല്ലാത്ത ദാനം എന്നിങ്ങനെ പറയൂ. ഇങ്ങനെയ്തു ഇന്നു കാര്യം ഇങ്ങനാ നാളെയോ നടക്കുമെന്നും, ഇന്നു കാര്യം രാജാവിനെയെന്നും ചെയ്യുമെന്നും ചെയ്തിട്ടു നന്നിരിക്കുന്ന വിഭാഗപ്രവൃത്തികളൊന്നും കാണിച്ചു. ആ പറഞ്ഞതിനെ ശ്രദ്ധരായ സത്രികൾ സാധിച്ചുകൊണ്ടും ചെയ്യണം.

കൊല്ലവും പ്രാണവും വാഗ്ദാനപ്രകാരമുള്ള പ്രവൃത്തികളാൽ രാജാവിനുള്ളതിന്നു ഭാഗ്യലാഭവും മന്ത്രിസഭയ്ക്കായും ഉണ്ടാകുമെന്നു പറയൂ. മന്ത്രി അവർക്കു ചുമത്തിക്കൊടുക്കും (ജീവിതവും പ്രവൃത്തിയും) നൽകി അപസർവ്വത്തിനെ സമർപ്പമാക്കുകയും വേണം. ആർ തക്ക കാരണമുണ്ടായിട്ടു രാജാവിന്റെ നേരെ പ്രയത്നം ചെയ്തിരിക്കുന്നുവോ അവരെ മന്ത്രി ധനമാനങ്ങൾ നൽകി കൊടുക്കണം. അക്കാരണമായി ഉദാഹരിച്ചവരെയും രാജാദാഹം ചെയ്യുന്നവരെയും ഇഷ്ടീ.ദണ്ഡം (ശ്രദ്ധവധം)കൊണ്ടു ശിക്ഷിക്കുകയും വേണം.

രാജാവിന്നു ധനമാനങ്ങൾ
നൽകിച്ചു ജീച്ചിട്ടുള്ളതിൽ
രാജാപത്നീവിശേഷമെന്തെ
വരിയും സംസ്ഥാനത്തിവ.

കൊല്ലിച്ചെടുത്ത അംഗങ്ങളിൽ, വിനയാധികാരികളെന്നു
നന്നായിക്കൊണ്ടതിൽ, ശ്രദ്ധപുരക്കോർപ്പത്തിൽ
സംസ്ഥാനപതിയെന്ന പതിനൊന്നാമദ്ധ്യായം.

പന്ത്രണ്ടാം അധ്യായം.

എട്ടാം പ്രകരണം. ശുദ്ധപുരുഷപ്രണിധി.

എവർ അസംബന്ധിക(ഉറവരിപ്പാത്തവർ)കളും രാജാവു തീർച്ചയായും ഭവിക്കാത്തവരായിട്ടുണ്ടോ ലക്ഷണം, അംഗവിദ്യ, ജംഭികവിദ്യ (ചെപ്പടിവിദ്യ), മായാഗന്തം(ഇന്ദ്രജാലം), ആട്ടമയത്വം, നിമിത്തരാസ്യം, സാത്താചക്രം (ശകനരാസ്യം) എന്നിവയോ സംസ്കൃതവിദ്യകളോ (കാമരാസ്യം മുതലായവ) പാടിക്കുന്ന അവരാകുന്ന സത്രികൾ.

യാവചിഖർ അപദത്തിൽപെട്ട ശുദ്ധനാമം ആത്മാവിനെപ്പറ്റിക്കാത്തവരും ദ്രോഹിനാവധി ആനന്ദയാടാ വ്യാജത്താടാ എതിന്റെ ജഡംചെയ്യുന്നവരായിട്ടുണ്ടോ അവരെ നീർപ്പാൻ.

യാവചിഖർ ബാധകളിൽ ദുഷ്ടാജ്ഞാപുരുഷനും യുരന്മാരും അപ്രസന്നരായിട്ടുണ്ടോ അവരാണ് സദന്മാർ (വിഷംകൊടുക്കുന്നവർ)

ഭിദ്യയും വിധവയും പ്രമദ്യയും വൃത്തികാമയുമായി അന്തഃപുരത്തിൽ സൽക്കരിക്കപ്പെടുന്നവരായിട്ടുള്ള യാതൊരു ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീ മഹാമാത്രന്മാരോട് ഗൃഹങ്ങളിൽ പോയിക്കൊണ്ടിരിക്കുമോ അവളുടെ പരിവ്രാജിക (ഭിക്ഷുകി).

പരിവ്രാജികയെപ്പറഞ്ഞുകൊണ്ടുതന്നെ മണ്ഡസ്ത്രീകളും വൃദ്ധലികളും പറയപ്പെട്ടു— ഇങ്ങനെ സഞ്ചാരന്മാർ.

അവരെ രാജാവു സ്വവിഷയത്തിൽ (അന്തർനാട്ടിൽ) മന്ത്രിമാർ, പുരോഹിതന്മാർ, സേനാപതികൾ, യുദ്ധരാജാവു, ദൈവാലികന്മാർ, അന്യമുക്കന്മാർ (അന്തഃപുരായികന്മാർ), പ്രശാസ്താവു (ഭണ്ഡാധികാരി), സമാഹാരാവു, സന്നിധാതാവു, പ്രാദേഷാവു (കണ്ട

കശോധനാധികാരി), നായകൻ, പെരൻ (പുരമുഖ്യൻ), വ്യാവാഹരികൻ, കാർക്കന്തികൻ, മന്ത്രിപരിഷദപ്രഷൻ, ദണ്ഡപാലൻ, ഭട്ടപാലൻ, അന്തപാലൻ, ആദാരികൻ എന്നിവരുടെ അടുക്കൽ ഗ്രാമപഞ്ചായ (വിശ്വാസ്യ) മായ ദേശവും വേഷവും ശിപ്പവും ഭാഷയും അഭിജ്ഞവും അപദേശിച്ചുകൊണ്ടു ഭക്തിക്കും സാത്ത്വ്യത്തിനും മനോസരിച്ച ചാരവരരാജി വിടണം.

അവരുടെ (മന്ത്രിമാർ മുതലായവരുടെ) ബാഹ്യമായ ചാരത്തെ മന്ത്രഗ്രാഹികളായും ദുഃശാരകഗ്രാഹിക (പെള്ളക്കിണിയിൽനിന്നുവെക്കുന്നവർ) ജായും വൃജനഗ്രാഹികളായും പാദകാഗ്രാഹികളായും ആസനഗ്രാഹികളായും യാനഗ്രാഹിക (അന്തോളം മുടക്കുന്നവർ) ജായും വാഹനഗ്രാഹിക (കരിയെ നോക്കുന്നവർ) ജായും അവരുടെ അടുക്കൽപെരുമാറിയുംകൊണ്ടു തീർപ്പുവാൻ താറിയണം. അതിനെ സത്രികൾ സംസ്ഥകളിൽ അപ്പിക്കയും വേണം.

സുഭാഗാരായം ആരാധികവാ (പലവാരപ്പണിക്കർ) രായം സുപാകവാാരായം സുവാഹകവാാരായം ആസ്തകവാാരായം കപ്പകവാ (കുരുകവാർ) രായം പ്രസാധകവാാരായം ഉദകപരിചാരകവാാരായം പെരമാറുന്ന രസദവാതം കണ്ണൻ, വാമനൻ, കിരാതൻ (കുശൻ), മുകൻ, ബധിരൻ, ജഡൻ, അസ്ഥൻ എന്നിവരായി നടിക്കുന്നവരും നടുൻ, നാക്കൻ, ഗായനൻ, വാദകൻ വാഗ്മീവനൻ (വീദുഷകൻ), കശീലവൻ എന്നിവരെന്നു നടിക്കുന്നവരും, സ്ത്രീകളും അവരുടെ ആഭ്യന്തരചാരത്തെ മനസ്സിലാക്കണം. അതിനെ മിഷ്കികൾ സംസ്ഥകളിൽ മററിയിരിക്കുകയും വേണം. സംസ്ഥകളിലെ അന്തേവാസികളും സംസ്ഥകൾ വഴിയായും എഴുത്തുവഴിയായും ചാരസഞ്ചാരത്തെ ചെയ്യണം. എന്നാൽ സംസ്ഥാരന്ത

വിനയാധികാരിക.

ഒന്നാമധികരണം

വാസികളോ അവരോ തമ്മിൽ തമ്മിൽ അറിയുകയുമാ
തതു്.

ദിഷ്ടകിരുകൾക്കു അകത്തു കടപ്പാൻ തടസ്സമുള്ള പ
ക്ഷം ചോസ്ഥാവാദക പരമ്പരയാ, മാതാപിതൃവൃണ്ണന
രോ (അതഃപുരത്തിൽ പെരുമാറുന്നവരുടെ അച്ഛനമ്മ
മാരായി നമിക്കുന്ന ശ്രദ്ധപുതപ്പാർ), തിരികാരികക
ളോ, കശീലവമാരോ, ദാസികളോ ഗീതം, പാറ്റം, വാ
ദ്യജ്ഞം എന്നിവ മുഖനായാ ശ്രദ്ധാലവ്യം വഴിക്കോ
സംസ്കാരം വഴിയായാ ചാരത്തെ നിർമ്മിക്കണം. ഉ
ടൻതന്നെ ആകെക്കുറിയും ദീർഘരാഗമാണെന്നോ ഉന്മാ
ദമാണെന്നോ അഗ്നിഭയോ വിഷഭയമോ നേരിട്ടവ
ന്നോ വ്യാജം പറഞ്ഞ ശ്രദ്ധമായി പുറത്തു പോകയും
വേണം.

മൂന്നു ചാരമാർ ദൈവികത്തിൽ ഒരു സംഗതി പറ
ഞ്ഞാൽ അതു വിശ്വസിക്കണം. എന്നാൽ അഭിഷേ
വിനിപാതം (ഒരിക്കൽ പറഞ്ഞതിനെ പിന്നീട് മാറിപ്പ
റയുക) കണ്ടാൽ അവർക്കു ശുദ്ധീഭവനം പ്രതിരോധ
മോ (ജോലിയിൽനിന്നു പിരികൽ) വിധിക്കുകയും
വേണം.

കണ്ടകരോധനത്തിൽ പറയപ്പെടുന്ന അപസ്മർപ്പ
നാർ പരമാജാക്കന്മാരുടെ സ്ഥിതിയിൽ കൃത്യവേതനനാ
(ശബളക്കാർ) രാജിട്ട സമ്പാതനിഷ്ഠാരം ചെമ്പ്യാൻവേ
ണ്ടി താമസിക്കണം. അവർ ഉഭയവേതനാർ (രണ്ടിട
ത്തുനിന്നും ശബളം വാങ്ങുന്നവർ) ആകുന്നു.

ഭാഷ്യാപുത്രരെ രക്ഷി-

പ്പാക്കുന്നമീയഭയവേതനനാരെ

അവരായ് ശത്രുപ്രതിരോ-

ധരിയാ, മവരെയുമതുവിധിക്കാരായ്.

ശബ്ദം, മിത്രം, മോഹിനീ,
 മധുരീ നാലുപരിലും
 നിമിത്തം ചരണമെ
 അർത്ഥം ഉതിന്നെട്ടിലും
 അനന്തം മഹത്തിൽക്കുട്ടിക്ക
 കണ്ണുവാമനാഞ്ജനയെ
 ശിഖരം ശിഖരീ, മൂലം,
 പാലം മൃഗം നാഞ്ജനയെ
 വർണ്ണം സമകരം ഭക്തിയിൽ,
 ഭക്തിയെ സിദ്ധതാപസർ,
 കണ്ണുവാമനാഞ്ജനയെ
 രാജാഞ്ജന ഗോപനം ചരൻ
 കാട്ടിൽ ചരണൻ കാട്ടാളൻ
 ശ്രമണാടവികാടികൾ
 മാറാൻ മെഴുതിരിയെ
 നോട്ടം വാരിയെ
 ചാരസഞ്ചാരികൾ, സംസ്ഥൻ,
 ഗ്രന്ഥം ഗ്രന്ഥിതവിധം
 ശബ്ദം ചരണമെ
 മമ്മട്ടമെ ചരണമെ
 അകൃത്യരാജാഞ്ജനയെ
 മുമ്പെക്കാട്ടുകാരനാൽ
 മാറാൻമാറാറിവാൻ കൃത്യം
 രാജാഞ്ജനത്തിൽ നിമിത്തം

കൊല്ലം അഞ്ചാലത്തിൽ, വിനയാധികാരികളെ
 അനുജനം അഞ്ചാലത്തിൽ, സഞ്ചാരികൾ
 എന്ന പരമേശ്വരം

പതിമൂന്നാം അധ്യായം

ഒമ്പതാം പ്രകരണം.

സ്വവിഷയത്തിലെ കൃത്യാകൃത്യപരീക്ഷണം.

മഹാമാത്രവാരിൽ അപസംസ്കാരം വിദൂതിനാശം
പും രാജാവ് പെരജാനപദാശയം അപസംസ്കൃ
ക്കണം.

സത്രികൾ ഈരണ്ടുപരായിട്ടു തീർത്തങ്ങിളും സഭക
ളിലും ശാലകളിലും പുന(സമാജ)ങ്ങളിലും ജനസമവായ
ങ്ങളിലും വെച്ചു വിവദിക്കുകയും:— “സർവ്വജ്ഞസമ്പന്ന
നാണ് ഈ രാജാവെന്നു കേൾക്കുന്നു. എന്നാൽ ഈദ്രവ
ത്തിന്നു ഒരു ഗുണവും കാണുന്നില്ല. പെരജാനപദാ
ശമ ദണ്ഡകരങ്ങൾ (വിഴയും നിമിത്തവും)കൊണ്ടു പീഡി
ക്കുകയാണിദ്ദേഹം ചെയ്യുന്നത്” എന്നൊരു സത്രി പറയു.

അവിടെപ്പോയി ഇതിനെ ആർ അനുസരിച്ചു പറയുന്ന
വോ അദ്ദേഹം, ആ പറഞ്ഞ സത്രിയെയും മററവർ പ്ര
തിഷേധിച്ചു:— “പണ്ടു രാജ്യസ്ത്രായക്കാൽ പീഡിതരായ
പ്രജകൾ വൈയസ്വതമനുവിനെ രാജാവാക്കി. ധാ
ന്യത്തിൽ ആറിലൊന്നും, പമ്പൂത്തിൽ പത്തിലൊ
ന്നും, പൊന്നും അട്ടുവാനിനുള്ള ഭാഗമായിക്കുറച്ചുക
കയും ചെയ്തു. ആ ഭാഗക്കാൽ ഉപജീവനം കഴിച്ചുകൊ
ണ്ടു രാജാക്കന്മാർ പ്രജകളുടെ ദോഷദണ്ഡങ്ങളെ പൂർത്തു
ന്നു. ദണ്ഡകരങ്ങളെ പിരിയ്ക്കാത്ത രാജാക്കന്മാർ പ്രജക
ളുടെ പാപത്തെ സ്വീകരിക്കുകയും, അതിന്റെ ദോഷമെ
കളെ കൈമാറ്റുകയും ചെയ്യുന്നു. അതുകൊണ്ടു, ആ
രണ്യകന്മാർ കൂടിയും ഉപജ്ഞാതൻ (പെരക്കിയെടുത്ത
ധാന്യത്തിന്റെ) ആറിലൊന്നു ഭാഗം “ആരാണൊ നല്ലതു
രക്ഷിക്കുന്നത് അദ്ദേഹത്തിനുള്ള ഭാഗമാണിതു” എന്നു
വിചാരിച്ചു രാജാവെന്നു സമുച്ചിക്കുന്നു. പ്രത്യക്ഷമായിട്ടു

ദൈവതം പ്രകർണം

പരിശുദ്ധനാം അധ്യായം

തന്നെ ദൈവദേവിയും പ്രവാദവും ചെയ്യുന്നവരായ രാജാക്കന്മാർ ഇന്ദ്രന്റെയും യമന്റെയും സമാനമാകുന്നു. അവരെ അവമാനിക്കുന്നവർ ദൈവികമായ ദണ്ഡവും കൂടിയുണ്ടാകും. ആകയാൽ രാജാക്കന്മാരെ അവമാനിക്കരുതു്. ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു, അദ്ദേഹങ്ങളെ പ്രതിഷേധിച്ചു. രാജാവിനൊക്കരിച്ചുള്ള കിംവദന്തിയും സത്രികൾ മനസ്സിലാക്കണം.

ആർ രാജാവിന്റെ വക ധാന്യവും പശുക്കളും ഹിരണ്യവും ആശ്രയിച്ചു ജീവിക്കുന്നുവോ അവർക്കും, ആർ അദ്ദേഹത്തിന്നു വൃസനത്തലും അഭ്യുദയത്തിലും അവയെ നൽകി ഉപകരിക്കുന്നുവോ അവർക്കും, ആർ അദ്ദേഹത്തിന്നോടു കാപിച്ചുവശമായ ബാധാവിനൊക്കെയോ രാജ്യത്തെ യോ കാപത്തിൽനിന്നു നിവർത്തിക്കുന്നുവോ അവർക്കും, ആർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നേരെ എന്തിന്റെ പുറപ്പെട്ട അമിതനെ (ശത്രുവിനെ)യോ ആടുകുന്നവനോ ആടുന്നുവോ അവർക്കും അദ്ദേഹത്തോടുള്ള ഉഷ്ണമുഷ്ണമായ (പ്രീതിപ്രീതികളെ) മുമ്പയജ്ജീവനവശധാരികളായ ഗ്രഹപുരുഷന്മാർ മനസ്സിലാക്കണം. ഉഷ്ണമായിരിക്കുന്നവരെ രാജാവു് അർത്ഥമാദാനങ്ങളെക്കാണ്ടു പുനിച്ചു. അതുഷ്ണരെ അവരുടെ ഉഷ്ണത്തെ വേർതിരിക്കാക്കട്ടെയും സാമം പ്രാധംഗിച്ചും പ്രസാദിച്ചു. അതല്ലെങ്കിൽ അവരെ തമ്മിൽ തമ്മിലും സാമന്തൻ, ആടുകൻ, തൽക്കലീനാവതലൻ (ആ കലത്തിൽ ജനിച്ച അവതലനായ്ക്കുള്ളവൻ) എന്നിവരിൽനിന്നും ഭേദിച്ചു. എന്നിടം സന്തോഷിക്കത്തക്കവരെ ദൈവകരങ്ങൾ പിരിക്കുവാൻ ധികാരപ്പെടുത്തി. നിയമിച്ചിട്ടു ജനപദവിദപരം (ഭേദഭേദം) പ്രവർത്തിച്ചു. വിഭജിച്ചുരായവരെ ഉപാംശുഭം (ഗ്രഹധം)കൊണ്ടോ ജനപദകരം വഴി

വിനയധികാരികൾ

നന്നാമധികരണം

രേഖ സാധിപ്പിച്ചു. അതല്ലെങ്കിൽ, അവരുടെ പുത്രന്മാരെയും ഭാർയ്യമാരെയും രക്ഷിപ്പാനുദ്ദേശിച്ചിട്ട് അവരെ ആകരകമ്മാണങ്ങളിൽ (ഖനികളിൽ) പാർപ്പിച്ചു. അങ്ങനെ ചെയ്യാത്തപക്ഷം അവർ ശത്രുക്കൾക്ക് ആസ്പദമായ കാര്യമെന്നു ഭയപ്പെടണം.

കൂലന്മാർ, ലുബ്ധന്മാർ, ദീനന്മാർ, അവമാനിതന്മാർ എന്നിങ്ങനെയുള്ളവരുകളെ ശത്രുക്കൾക്കു കൃത്യർ (ശത്രുക്കളുടെ ദേവപ്രായാഗത്തിൽപ്പെടുന്നവർ) ആകുന്നു. അങ്ങനെയുള്ളവരുടെ പാസ്സരാജീസംബന്ധത്തെയും, അവർ ശത്രുവിന്നോടോ ആടവികന്നോടോ ഉള്ള പ്രതിസംബന്ധത്തെയും കാർഷ്ണികന്മാർ (ഭാഗ്യവാന്മാർ), നൈമിഷികന്മാർ, ചൈത്യന്മാർ എന്നിവരുടെ വേദം ധരിച്ചു പെരുമാറുന്ന ശ്രദ്ധപൂർവ്വന്മാർ മനസ്സിലാക്കണം.

അവർ ഉഷ്ണരാശാൽ അർദ്ധമാനങ്ങളെക്കൊണ്ടു പൂർത്തിയാക്കി. അതുപോലെ സാമദാനദേവങ്ങളെക്കൊണ്ടു കൈകൾക്കു വെച്ചു.

നാട്ടിൽ പ്രധാനരാജാവു

അഭയാലുഭൂഷിതൻ

പാശ്ചാത്യപരമൻകാരുടെ

കൃത്യകൃത്യമെ നോക്കണം.

കോടിയുടൻ അർദ്ധശതാബ്ദിക, വിനയധികാരികൾ

നന്നാമധികരണത്തിൽ, സ്വദേശികളിലെ

കൃത്യകൃത്യപരമൻകാരുടെ പരിചരണമെന്നും.

പതിനാലാം അധ്യായം.

പത്താം പ്രകരണം.

പരാദീപ്യത്തിലെ കൃതാകൃതപ്രാജാപഗ്രഹം.

കൃതാകൃതപ്രാജാപഗ്രഹം സ്വദീപ്യത്തിലേതു
പരാദീപ്യം എന്നു. പരാദീപ്യത്തിലതാണിനി പറ
യേണ്ടത്.

അഞ്ചാം കൊടുക്കാനു വാഗ്ദാനം ചെയ്തി
ട്ടു വിപ്രവൃദ്ധ്യ (വഞ്ചിത) നായവൻ, കിഴുത്തിലോ ഉപ
കാരം (ധനോൽപാദകമായ പ്രവൃത്തി)ത്തിലോ ഇല്ലാതി
രിക്കുന്നതായ ഇരുവരിൽ വെച്ചു വിമാനീകനായവൻ,
(ഒപ്പം മാറിക്കൊണ്ടു താഴ്ന്നുവെട്ടുവൻ), വല്ലഭാപര്യവൻ
(രാജാസംവദനാദർശം തട്ടിക്കൊടുപ്പുവൻ), സമാധുവപരാ
ജിതൻ (അജ്ഞാതവൃത്തിയിൽ വിജയിക്കപ്പെടുവൻ),
പ്രവാസസ്ഥാപനാർത്ഥം (ഭദ്രാദിഗുണങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെട്ടു ഭദ്രാദി
കളെടുപ്പുവൻ), ധനാഗ്രഹം ചെയ്തിട്ടു അദ്ധ്യക്ഷൻ (കാ
ർയ്യം ലഭിക്കുവൻ) നായവൻ, സ്വധർമ്മം ചെയ്യുന്ന
തിൽനിന്നു ഭയം മുതലായവയിൽനിന്നു ഉപജാ
നായവൻ, മാനാധികാരാർത്ഥം (ബഹുമതിയിൽനിന്നും
അധികാരത്തിൽനിന്നും നീക്കപ്പെടുവൻ), കല്യാണാർത്ഥ
ത്തിൽ (രാജാക്കന്മാർ വിട്ടുകൊടുക്കൽ മറയ്ക്കപ്പെടുവൻ), പ്ര
സാദാർത്ഥ്യസ്രീകൻ (ബലാൽക്കാരമെന്ന ഭാഷാധർമ്മം
ചെയ്യുവൻ), കാലാഭിനയസ്തൻ, പരാജയഭയത്തിൽ (വി
ജയമെന്ന കൂടാതെ കിഴുത്തിക്കപ്പെടുവൻ), മിത്യാമാ
രാഗത്തിൽ (മിത്യാമാരങ്ങളിൽനിന്നു വിജയിക്കപ്പെടു
വൻ), സർവ്വസ്വസ്ഥാഗതികൾ (എല്ലാമുതലുകളും കണ്ടുകെ
ട്ടിയവൻ) ബന്ധുസ്ഥിതിക്കുവൻ, പ്രവാസിതസ്ഥാഗതി
ക്കുവൻ. — ഇങ്ങനെയെല്ലാമിരിക്കുന്നവർ ക്രമവർഗ്ഗ
മാകുന്നു.

പത്താം പ്രകരണം

പതിനാലാം അധ്യായം

ഒരൊന്നു മത്തനായ പാപ്പാനാൽ അധിഷ്ഠിതനാകുമ്പോൾ കണ്ടു വന്നുകൊണ്ടിരുന്ന മറ്റിരുന്നെത്തെയും അങ്ങനെ, ശാസ്ത്രമനുസരിച്ചാൽ അന്യനായ ഈ രാജാവ് പൊരളാനുപദേശം നൽകുന്നതാവുമെന്ന് കരുതിയിരുന്നു. ഈ പ്രതിപത്തിയെ വരുത്തിയപ്പോൾ സാധിക്കുകയും അതുകൊണ്ട് ഇദ്ദേഹത്തോടു അമരം (അരിശം) ചെട്ടാലും എന്തിനെന്നു പ്രശ്നപ്പെട്ടു ചോദിച്ചു.

“ഭീതനായ ഒരു സ്വപ്നം ആർത്തിയാൽ തന്നെ ഭയം വരുത്തുന്ന കാരണത്താൽ അദ്ദേഹം വിഷമം വെച്ചു മാറ്റം. അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി നിന്റെ പേരിൽ ദോഷം കണ്ടുവന്ന ഈ രാജാവ് നിങ്കൽ തീർച്ചയായും ക്രോധമാകുന്ന വിഷമം വിവരിച്ചു. ആകയാൽ നീ മറ്റൊരാളോടു പൊരളാൻ എന്തിനെന്നു ഭീതപ്പെട്ടു ചോദിച്ചു.

“ശത്രുക്കളുടെ (നായകരുടെ) പട്ടണങ്ങളിൽ മാത്രമേ കറക്കുകയുള്ളൂ, ബ്രാഹ്മണർ കറക്കില്ല. അതുപോലെതന്നെ ഈ രാജാവ് സത്താലും പ്രഭുക്കളും വാക്യശക്തിയുമില്ലാത്തവർ കറക്കുകയും (ധനം കൊടുക്കുകയും), ആത്മശുദ്ധി സമ്പന്നന്മാർ ഒന്നും കൊടുക്കുകയില്ല. ഇന്നു രാജാവ് പുരുഷവിശേഷമറിഞ്ഞുവന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുത്തു പൊരളാൻ എന്തിനെന്നു ചോദിച്ചു ചോദിച്ചു.

“ചണ്ഡാലരുടെ ഉദാഹരണം (കിണറു) ചണ്ഡാലർ മാത്രമേ ഉപയോഗപ്രദമാകുകയുള്ളൂ, മറ്റുള്ളവർ ഉപയോഗിക്കാൻ പാടില്ല. അപ്പോഴാണ് നീയെന്ന ഈ രാജാവ് നീയെന്നു മാത്രമേ ഉപയോഗം (സേവ്യൻ) ആകുകയുള്ളൂ, നിന്നെപ്പോലെയുള്ള ആളുമാർ സേവി

പ്രാൻ കൈക്കൊള്ളുക. ഇന്ന രാജാവു പുത്തൻവിശേഷമറി
യുന്നവനാണ്; അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽ പോയാലും
എന്നിങ്ങനെ ചാനവഴിയെ ഭേദിപ്പിക്കും.

അവരങ്ങനെയെന്നായി.
സ്തംഭമിട്ടാൽ സ്വരകളിലാൽ
സത്യം ചെയ്തിട്ടു തൻ ചാരം.
മൊത്തു കാട്ടുവു നായനായൽ.
സാമദാനങ്ങൾ കൊണ്ടു.
നാട്ടിൽ കൃത്യം നേടണം;
അകൃത്യം ചെയ്താൽ
പരാജയങ്ങൾ കാട്ടിയും.

കൈക്കൊള്ളാൻ അങ്ങനെയായി, വിനയാധികാരികരണ
നോമധികരണത്തിൽ, പരമവിഷയത്തിൽ
മൃത്യംകൃത്യം ചെയ്താൽ ഗുഹയെന്ന പരിണാമമുണ്ടാകും.

പതിനഞ്ചാം അധ്യായം.

പതിനൊന്നാം പ്രകരണം.

മന്ത്രാധികാരികം.

സ. ചങ്ങനാശ്ശേരിയും പരമപഞ്ചസാരയും ഉപഗ്ര
ഹം (കീഴ് വയലിൽ) ചെല്ലുന്നതിനാലും രാജാവു കാട്ടാ
രംഭങ്ങളെക്കുറിച്ചു ചിന്തിക്കണം.

മന്ത്രം ചെല്ലുന്നതിനാലും എത്ര കാട്ടാവും ആരംഭി
ക്കാവു മന്ത്രത്തിനുള്ള ഉദ്ദേശം (സ്ഥലം) സംഗ്രഹവും,
സംസാരിക്കുന്നതിന്നു പുറത്തുള്ള സുവിദ്യകളാണെന്നും,
പഞ്ചികളാൽക്കൂടി കാണ്മാൻ സാധിക്കാത്തതുമായിരിക്കു
ന്നും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഇക്കടം (അക്കരം) ഉറപ്പും

നൂൽ

പതിനൊന്നാം പ്രകരണം.

പതിനഞ്ചാം അധ്യായം.

ശരീരക (മൈനകര) ഉദാഹരണവും ശാസ്ത്രാലോചനയും മറ്റും തിരു
ശ്യാനികളാലും മറ്റും ഭേദിക്കപ്പെട്ടതായിരിക്കുകയും
യ്ക്ക്. ആകയാൽ മന്ത്രാദേശത്തിൽ അനാദികൾ (മന്ത്രത്തി
നായി വിളിക്കപ്പെടാത്തവർ) നായിട്ടുള്ളവർ പ്രവേശിക്കു
യ്ക്ക്. മന്ത്രഭേദം ചെയ്യാവുന്ന ഉദ്യോഗിച്ച് കളയണം.

മന്ത്രാദേശം ഭൂതന്റെയും അമാത്യന്റെയും ഇഹിതാ
കാരണങ്ങളാൽ സംഭവിക്കുന്നതാണ്. ഇഹിതമെ
ന്നാൽ അനുഗ്രഹത്തി (സ്വാഭാവികമായുള്ള ചേഷ്ട)
യാകുന്നു. ആകാരമെന്നാൽ ആകൃതിഗ്രഹണ (മുഖാവ
വസ്ഥാപിപ്പിക്കുക) യാകുന്നു.

മന്ത്രത്തിന്റെ സംവരണ (ശാപനം) യും മന്ത്ര
ത്തിൽ ആവശ്യമായ പുരുഷന്മാരുടെ രക്ഷണ (സു
ക്ഷിപ്തം) യും കാര്യകാലം വരുന്നതുവരെ ചെയ്യേണ്ടതാ
കുന്നു. മന്ത്രത്തിൽ ഏല്പിച്ചവർക്കുവേണ്ടുന്ന പ്രമാണം (അ
നുവധാനത), മദം, സുഷുപ്താവസ്ഥ (ഉറക്കത്തിൽ പറ
യൽ), കാമം മുതലായവയ്ക്ക് ഉപദേശം (മന്ത്രാദേശം) സം
ഭവിക്കും. പ്രവൃത്തിനായിരിക്കാൻ വേണ്ട, അവത (അവ
മാനിക്കപ്പെട്ടവൻ) നോ ആയ പുരുഷനും മന്ത്രത്തെ ഭേ
ദിക്കുന്നു. ആയതു കൊണ്ട് അയാളിൽനിന്നെല്ലാം മന്ത്ര
ത്തെ രക്ഷിക്കണം.

മന്ത്രാദേശമെന്നത് രാജാവിന്റെയും അദ്ദേഹത്താൽ
ആവശ്യമായ പുരുഷന്മാരുടെയും യോഗ്യതകളെ
കെട്ടുമാറ്റുന്നതാകുന്നു. ആയതു കൊണ്ട് രാജാവും ഗൃഹ്യമാകും
വണ്ണം ഏകനായിത്തീർന്നിട്ട് മന്ത്രിക്കുന്നതെന്നു ഭാരതവാക്യം
അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. മന്ത്രികൾക്കും ചില മന്ത്രികളുണ്ടാ
കും; അവർക്കും മറ്റും ചില മന്ത്രികൾ ഉണ്ടാകും. ഇങ്ങ
നെയുള്ള മന്ത്രിപരമ്പര മന്ത്രത്തെ ഭേദിക്കും.

ചെമ്പ്തറൻ നിനച്ചിടും കയ്മ-
 മൊന്നമന്യൻ ഗ്രഹിക്കൊലാ
 തുടങ്ങിട്ടും കഴിഞ്ഞിട്ടും
 ചെമ്പ്തറൻ മാത്രം ഗ്രഹിച്ചിടാം.

എകനായിട്ടുള്ള മന്ത്രത്തിന്നു സ്തിതിവിധികളില്ലെന്നു വിശ്വാസമുണ്ട്. രാജവൃത്തി എന്നതു പ്രത്യേകമെന്നും പരമാർത്ഥമെന്നും അനാമാനമെന്നും ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നതാണല്ലോ. അനുപലബ്ധത്തിന്റെ (അറിയാത്തതിന്റെ) അന്താനം, ഉപലബ്ധത്തിന്റെ നിശ്ചയം, നിശ്ചിതമായതിന്റെ ബലാധാരം, അർത്ഥഭേദപര്യന്തരം (ഇതാ അതോ ചെമ്പ്തറനെന്ന് സംശയം വന്നാൽ) സംശയമുണ്ടെന്നും, ഏകദേശമുണ്ടായതിന്റെ ശോഭാപലസ്സി എന്നിങ്ങല്ലാം മന്ത്രികളെപ്പോലെ സാധ്യമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. ആകയാൽ ബുദ്ധിപൂർവ്വമായ മന്ത്രികളാകട്ടെ മന്ത്രത്തെ വെച്ചു.

അന്നദരികൊല്ലാമെന്നും,
 ദേവദർശനം സമ്പന്നമെന്നും,
 എഴുന്നേൽ സാവധാനം
 വാക്യം ബാലൻ കഥിക്കിലും.

ഇതു മന്ത്രം എന്നു മാത്രമാണ്, മന്ത്രരക്ഷണമല്ല എന്നു പരാമർശിച്ചിട്ടുണ്ട്. രാജാവിന്നു ഉദ്ദിഷ്ടമായ കാര്യം എന്താ അതിന്നു പ്രതിരൂപക (സമരൂപം) മായുള്ള ഒരു കാര്യത്തെ അദ്ദേഹം മന്ത്രിമാരാടു ചോദിച്ചു. “ഇന്നുകാര്യം ഇന്നവിധം കലാശിച്ചു, അല്ലെങ്കിൽ ഇന്നവിധം കലാശിക്കണം എങ്കിൽ എങ്ങനെ പ്രവൃത്തിക്കണം” എന്ന്. അവർ എങ്ങനെ പറയാമോ അങ്ങനെ പ്രവൃത്തിക്കുകയും ചെയ്യും. ഇപ്രകാരമായാൽ മന്ത്രാപലസ്സിയും മന്ത്രസംവരണവും ഭവിക്കും.

അങ്ങനെയല്ല നാം കൊണ്ടിട്ടു മതം അപ്രകാരം ചെയ്താൽ അനാഥന്മാരോടും നന്മിടം. ആകയാൽ മുന്നോ നാലാ മന്ത്രികളോടു കൂടി വരണം മന്ത്രിജ്ഞാൻ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഒരാളോടു മാത്രം മന്ത്രിക്കുന്നതായാൽ അത്മകൃഷ്ടങ്ങൾ (അത്മസങ്കടങ്ങൾ) വന്നിടത്തു നിശ്ചയം വരില്ല. ഒരു മന്ത്രിയെ ഉള്ളവരിൽ അവൻ തന്റെ ഇഷ്ടസ്വഭാവത്തെ അനുസരിച്ചും കൂടാതെ പ്രവൃത്തിക്കയും ചെയ്യും. മറ്റൊരാളോടു കൂടി മന്ത്രിക്കുന്ന രാജാവിനെ അവരിലവനും കൂടി ദയോഷിച്ചാൽ വശീകരിക്കും; ഇവരും തമ്മിൽ വിദ്വേഷമാശ്വാഭാ നശിപ്പിക്കയും ചെയ്യും. മൂന്നോ നാലോ മന്ത്രികളുണ്ടെങ്കിൽ അങ്ങനെയുള്ള ചന്ദാദാഹം നൈകാന്യം (ദർപ്പക) മായും വളരെപ്പണിപ്പെടും മാത്രമേ സംഭവിക്കുകയുള്ളൂ. സംഭവിച്ചാൽ തന്നെയും ദോഷം ഉപപന്ന (പരിഹാരാപാതമുള്ളതു്) മായി ഭവിക്കയും ചെയ്യും. നാലിലധികം പേർ മന്ത്രിമാരുണ്ടായാൽ അത്മനിശ്ചയം വളരെ ശ്ലേഷിച്ചു വരികയുള്ളൂ. മാത്രമല്ല രക്ഷിക്കുന്നതിന്നു വളരെ ശ്ലേഷിക്കണമിവരും. ആകയാൽ ദേശത്തിനും കാലത്തിനും കാഴ്ചത്തിനും അനുസരിച്ചു ഒരു മന്ത്രിയോടു കൂടി വേ

വിനയാധികാരികൾ

ഒന്നാമധികരണം

രണ്ടാപാരാഭൂതിയോ ഏകനായിട്ടോ തന്റെ സാമന്ത്രിയോ
പോലെ മന്ത്രിഭവിക്കുകയാണ്.

കാൽപ്പാലത്തിന്റെ ആരംഭഭാഗം, പുനഃസംസ്ഥാപനം, ദേശകാലാഭിമാനം, വിനിപാതപ്രതീകാരം, കാൽപ്പാലം എന്നിവയെല്ലാം അഞ്ചാം നമ്പർക്കുടമസ്ഥതയാണ് മന്ത്രിയുടെ. അവയെ മന്ത്രികൾക്കുവേണ്ടിയാണെന്നും എല്ലാവർക്കും കൂടിയും ചോദിക്കണം. ഓരോരുത്തരുടെയും മനസ്സെക്കാരണമെങ്കിലും പട്ടാലാധിപതിയുടെ പ്രധാനകാര്യം വേണം. അവർക്കുവേണ്ടിയാൽ (കാൽപ്പാലം അല്ലെങ്കിൽ) പിന്നെ കാലത്തെ അതിക്രമിക്കരുത്. വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാലം മന്ത്രിയുടെ. തന്നെയും അപകാരം ചെയ്യാൻ വിചാരിക്കുന്നതാൽ അവരുടെ പക്ഷത്തുവേണ്ടി മാത്രം മന്ത്രിയുടെ.

മന്ത്രിപരിഷത്തിൽ പന്ത്രണ്ടുമാസക്കാലം നിശ്ചയിക്കണമെന്നും മനുഷ്യവർഗ്ഗം; പരിനാശപരമായതാണ് വേദമനുഷ്ഠിതം; ബ്രഹ്മസൂത്രം; ബ്രഹ്മസൂത്രം വേദമനുഷ്ഠിതം; തന്റെ സാമന്ത്രിയുടെ അപരമം കൈക്കൊള്ളുക.

ആ മന്ത്രിമാർ രാജാവിന്റെ സ്വപക്ഷത്തുവേണ്ടി പക്ഷത്തെയും കുറിച്ചു വിചരിക്കണം. കാൽപ്പാലത്തിന്റെ അകത്തുവേണ്ടി (ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത ആരംഭിക്കുക), ആരംഭിക്കുകയും, അനുഷ്ഠിക്കുകയും, അനുഷ്ഠിക്കുകയും (ചെയ്ത കഴിഞ്ഞതിനുവേണ്ടി സംസ്കാരങ്ങൾ വരുത്തുക), നിശ്ചാലസമ്പത്തു് (രക്ഷാധിനി) എന്നിവയെല്ലാം മന്ത്രികൾ ചെയ്യണം. രാജാവു തന്റെ അടുത്തുള്ള മന്ത്രികൾക്കു കൂടി കാൽപ്പാലം നോക്കണം. അടുത്തില്ലാത്തവരുമായി പത്രസംബന്ധം ഉണ്ടെന്നു മന്ത്രിയുടെയും വേണം.

ഇത്രയും മന്ത്രിയുടെ ആയിരം പ്രതിമാർ ചേർന്നിട്ടു

നീമ

പത്രങ്ങൾ പ്രകരണം

പതിനാറാം അധ്യായം

ഇതാകുന്നു. ഭാവരാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണുകൾ. അതുകൊണ്ടാണ്, വാസ്തവത്തിൽ ദൃഷ്ടി (രണ്ടു കണ്ണുകളു വെന്ന്) നാലു ഇത്രയെ സ്ഥാപിക്കാൻ എന്നു പറയുന്നതു്.

ആദ്യവികാസ കാല്യം വരുമ്പോൾ രാജാധി' മന്ത്രി കർമ്മവും മന്ത്രിപരിഷത്തിനെയും വിളിച്ചുചുട്ടി സംസാരിക്കണം. അതിൽവെച്ചു യാതൊന്നിനെ ശ്രയിപ്പുവാൻ (ഭൂരിപക്ഷക്കാർ) കാല്യംസിദ്ധിക്കുമായി പറയുമോ അത് അനുഷ്ഠിക്കുകയും വേണം. അനുഷ്ഠിക്കാമ്പോൾ,

തൻമാറ്റം പരർ കാണാല്ലോ,
താൻ കാണു പരമാറ്റവും;
മൂടണം തൻതുറന്നുള്ളാ-
രംഗത്തെ മുമ്മെന്നുപാൽ.
സജ്ജനത്തിന് ശ്രദ്ധമുണ്ടാ-
നാശ്വാസിയെന്നർന്നാ;
അപ്പാൽശ്വാസം ഗ്രഹിക്കാത്താൻ
മന്ത്രം കേൾപ്പാനർന്നാ.

കൊടിയൊൻ കണ്മംശാസ്രത്തിൽ, വിനയാധികാരികളെന്ന
നോമധികംഗത്തിൽ, മന്ത്രാധികാരികളെന്ന
പരിനബാമധ്യായം.

പതിനാറാം അധ്യായം.

പത്രങ്ങൾ പ്രകരണം.

മൃതപ്രണിധി.

മന്ത്രത്തെ ഉദ്ധാരണം (നിദ്ധാരണം) ചെയ്തതിന്ന ശേഷം മൃതപ്രണിധിയെ ചെയ്യുന്നതാകുന്നു.

അമാത്യസമ്പത്തു തികഞ്ഞ ഭൂതൻ നിത്യപ്താർത്ഥൻ (കാർയ്യങ്ങൾ ഭരതപാദപദപദാൻ അധികാരമുള്ളവൻ) ആകുന്നു. അതിൽ നാലിലൊന്നു ഗുണഭോക്താവൻ പരിചിയാർത്ഥൻ (പാദപാദം പാത്യം കൃഷ്ണമാധി യുഷ്ണം പ്പെട്ടവൻ); പക്ഷി ഗുണങ്ങൾ ഭരഞ്ഞവൻ ശാസനാദർശൻ (ശാസനപത്രം മോക്ഷപാകണവൻ).

യാത്രയ്ക്കു വാങ്ങുന്ന യാനം, വാഹനം, പുരുഷന്മാർ, പരിയാപം (ഉപകരണം) എന്നിവ വേദോദീയം തെളുട്ടി തയ്യാറാക്കിയതിന്നുശേഷം ഭൂതൻ പുറപ്പെടുന്നു. “സപാമിയുടെ ശാസനം പരാനാട് ഇന്നവിധം പറയണം; അവൻ ഇന്നപ്രകാരം മറുപടി പറയും; അതിന്നു ഇന്നതാണു് പ്രതിവാക്യം; ഇന്നവിധം പറഞ്ഞ പരന്ന വഞ്ചിക്കുണു്” എന്നിങ്ങനെ പരിച്ഛാദ്യം ഉണ്ടാക്കേണ്ടവനും പോകുവാൻ. പരവിജയത്തിലെ അടയീപാലന്മാർ, അന്തപാലന്മാർ, പുരുഷന്മാർ, രാജ്യമുഖ്യന്മാർ എന്നിവരുമായി ഭൂതൻ പ്രതിസംസർഗ്ഗം (മൈത്രി) തെളുപ്പിക്കുന്നു. അവിടെ തന്റെയും പരന്റെയും സൈന്യങ്ങൾക്കു സ്ഥാനം (നിവേശം), യുദ്ധപ്രതിഗ്രഹം (യുദ്ധാചക്ഷൽ), അപസരം (മാറ്റിപ്പോൽ) എന്നിവയ്ക്കുള്ള ഭൂമികളെ ഭൂതൻ നോക്കി മനസ്സിലാക്കുന്നു. ദുർഗ്ഗരാജ്യങ്ങളുടെ പ്രമാണത്തെയും സാരം, വൃത്തി, ഉപ്പി, മരിലും എന്നിവയെയും ഭൂതൻ അറിവുണ്ടാകുന്നു.

പരധിഷ്ഠാനത്തിൽ അനുവാദം വാങ്ങിയിട്ടുവെന്നും ഭൂതൻ പ്രവേശിക്കുവാൻ. പ്രവേശിച്ചാൽ പ്രാണാപായം വരുമെന്നു ഭയമാൽക്കൂടിയും സ്വാമിശാസനത്തെ അഭ്യർത്ഥം കച്ചിച്ചതുപോലെ പറയുകയും വേണം. വാക്കിലും മുഖത്തും ദേഷ്ടിയിലുമുള്ള പ്രസാദം, വാക്യപുഷ്പനം, ഇഷ്ടപരിപ്രസ്തം (കരലപ്രസ്തം), ഗുണകഥാസംഗം, ആസന്നാസ

പത്രങ്ങൾ പ്രകടനം

പതിനാറാം അധ്യായം

നം (അരികത്തിത്തുക), സൽക്കാരം, ഇഷ്ടകാർയ്ക്കത്തിൽ
 സ്മരണം, വിശ്വാസപ്രാപ്തി എന്നിവ പരൻ സമുച്ചനാ
 യോഗത്തെയും ഇവിന്റെ രാധാപാദിയും താമസസ്ഥലം
 നെയും ലക്ഷണമാകുന്നു. അതുപ്രകാരം പാദം ൧൪
 തൻ ഇങ്ങനെ പറയു:—“ദൃതപുരാണ രാജാക്കന്മാർ.
 ഇവിടുന്നു: മനുരാധാജന്മാവ്. ഇവിൽ സമാധാനം.
 അതുകൊണ്ടു ദുഷ്ടന്മാർ ആയുധങ്ങളാക്കിക്കൊൽപ്പടിയും
 യജമാനമായതിനെപ്പറയണം. അവിരിയ്ക്കച്ചു് അന്താ
 വ.പാതിക (ചണ്ഡാലന്മാർ) ഇവിടുള്ളവർക്കുടിയും അപ
 ധ്യതരേ. ബ്രാഹ്മണന്മാരായാ പിന്നെ പാരമ്പര്യമില്ല
 ഒല്ലോ. പരന്റെ വാക്കാണ് ഇതു്. ഇതു ദൃതധർമ്മമാകുന്നു.”

തന്നെ വിദ്യയുദ്ധാരിരിക നിടഞ്ഞാലുംകാലം ദുഷൻ
 പരസന്നിധിയിൽ വാദിക്കുന്നു. പൂജാലോൽ അഹങ്ക
 രിക്കത്തു്. പരവാദിൽ തിമിരവും വിവരിക്കത്തതു്.
 അനിഷ്ടവാക്യത്തെസ്സുനിക്കുന്നു. സ്ത്രീകളെയും മദ്യത്തെ
 യും വർജ്ജിക്കുന്നു. ഏകനായിട്ടു ഉറങ്ങാറു. എന്തി
 നെകൊണ്ടെന്നാൽ, സൂപ്പന്മാരും മത്തന്മാരായിട്ടുള്ളവര
 കെ അന്തർഗ്ഗതങ്ങൾ പരന്മാർ മനുഷ്യിമാക്കുന്നതായിക്ക
 ണ്ടിട്ടുണ്ട്.

കൃത്യപണ്ഡിതന്റെ ഉപജാപം, അകൃത്യപണ്ഡിതരിൽ
 ഗ്രഹപ്രണിധാനം, പ്രകൃതികൾക്കു സ്വാമീയന്റെ വേദിമു
 ള്ള രാഗാപരാധങ്ങൾ, രസ്യം എന്നിവ അപസവൈദ
 ഹകവൃത്തിന്മാർ വഴിക്കു ദുഷൻ മനസ്സിലാക്കണം. അ
 ല്ലെങ്കിൽ അവന്റെ അന്ത്യവാസികളായ മിക്കിത്സകവൃ
 ത്തിന്മാർ, പാപസന്ധവൃത്തിന്മാർ എന്നിവർ വഴിക്കോ
 ഉത്തേദാതന്മാർ വഴിക്കോ അവയറിയാണം. അവർക്കു സം
 സാരിപ്പാൻ തരപ്പെടാത്തപക്ഷം അവർ അപകന്മാരായും
 മത്തന്മാർക്കും ഉപജാപമായും സൂപ്പന്മാരായും ചെറു

ന്ന പ്രലാപങ്ങളെക്കൊണ്ടോ പുണ്യസ്ഥാനങ്ങളിലും ദേവ
 ഗുഹങ്ങളിലുമുള്ള മിത്രങ്ങൾ, സംഘാഷരങ്ങൾ എന്നിവ
 കൊണ്ടോ ചാരമറിയണം. അറിഞ്ഞാൽ അതിനു തക്കവ
 ണ്ടിം ഉപദേശം പ്രദാനം ചെയ്യണം.

പരൻ തന്റെ പ്രകൃതികളുടെ പരിമാണത്തെപ്പറ്റി
 ചോദിച്ചാൽ ഭൂതൻ അതു പറയരുത്. “എല്ലാം ഇവി
 ദേയ്ക്കു റിവുണ്ഡ്” എന്നു പറയാവൂ. അല്ലാത്തപക്ഷം കാ
 ത്യസിദ്ധിക്കു തക്കവിധം പറയണം.

കാതും സാധിക്കാതെ തന്നെ തടസ്സമില്ലാത്തതാ
 യാൽ ഭൂതൻ ഇങ്ങനെ ശങ്കിക്കണം -- “എന്റെ സാമി
 ക്കു പുണ്യം ആസന്നമാവേണം കണ്ടിട്ടോ, തന്റെ വൃസ
 നത്തെ പരിഹരിപ്പാൻ കരുതിയിട്ടോ, പാശ്ചാത്യഗ്രാഹ
 (ശത്രുമിത്രം) നേയോ ആസാൻ (ശത്രുമിത്രമിത്രം) നേ
 യോ പുറപ്പെടുവിപ്പാൻ മോഹിച്ചിട്ടോ, അന്തരകോപമു
 ഉണ്ടാകുവാനോ ആടവികനെ പട പുറപ്പെടുവിപ്പാൻ
 ആഗ്രഹിച്ചിട്ടോ, മിത്രങ്ങളെയോ ആകു (പ്രയത്നമി
 ത്രം) നേയോ ഹനിപ്പാൻ വിചാരിച്ചിട്ടോ, തനിക്കു പര
 നോടുള്ള വിഗ്രഹത്തെയോ അന്തരകോപത്തെയോ ആട
 വികനെയോ പരിഹരിപ്പാനുദ്ദേശിച്ചിട്ടോ, സ്വാമിയുടെ
 സംശിദ്ധമായ യാത്രാകാലത്തെക്കുറിച്ചാൻ കരുതിയി
 ട്ടോ, സമ്പ്രദായപണ്ഡിതവൃക്കൾ സംഗ്രഹിക്കുവാനോ ബ
 ലസമുത്ഥാനം ചെയ്യാനോ ആഗ്രഹിച്ചിട്ടോ, തന്റെ
 സൈന്യങ്ങൾക്കു എതിരിടവാൻ പററിയ ദേശകാലങ്ങ
 ൈ പ്രതിഷ്ഠിച്ചിട്ടോ, എന്റെ പേരിൽ വല്ല അനാദര
 മോ സന്മാന്ദ്രമോ അന്നിയിട്ടോ, സംസ്കാരാബന്ധ
 ങ്ങളെ കാക്കിപ്പിച്ചിട്ടോ, എന്തുകൊണ്ടായിരിക്കും ഇദ്ദേഹം
 എന്നു ഉപദേശിക്കുന്നതു്?”

ഉപദേശത്തിനുള്ള കാരണമറിഞ്ഞാൽ പിന്നെ

പന്ത്രണ്ടാം പ്രകരണം

പതിനാറാം അധ്യായം

പാശ്ചാത്യരായ ഔദ്യോഗികരായ ചെമ്മീനും ഇല്ലാത്ത
വല്ല പ്രയാജനമുണ്ടെന്നു കണ്ടാൽ താമസിക്കണം.
അനിഷ്ടമായ സ്വാമിശാസനം പറഞ്ഞുകൊണ്ടു ബന്ധ
മോ വധമോ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തോ തോന്നുന്നപക്ഷം, പരൻ
വിദ്യയുക്തരിരിക്കിവിടം, ദൂതൻ മടങ്ങിപ്പോരണം. ഇല്ലാ
തിൽ ബന്ധനത്തിൽപ്പെട്ടാൽ.

പ്രേമണം, സന്ധി പാലിക്ക,
പ്രതാപം, മിത്രസംഗ്രഹം,
ഉപജാപം, മിത്രമേകം,
ഗ്രന്ഥദായപ്രവേശനം,

ഹരിഷ് ബന്ധുരണങ്ങൾ,
ചാരണാനം, പരാക്രമം,
സമാധിയിൽ വിശ്വാമിഷ്,
വേദഗങ്ങൾ നിർവ്വഹക—

ഇപ്പോന്നതാത്ര ദൂതന്റെ
കർമ്മം ശാസ്ത്രജ്ഞസമ്മതം.
സ്വദൂതരെക്കൊണ്ടിവയയ-
ച്ചെഴുതിക്കേണമന്തവിധം

പ്രതിദൂതാപസപ്തനാർ
പ്രയാഗിക്കുന്നതൊക്കെയും
ഗ്രന്ഥാഗ്രന്ഥചരദാരാ
നവൻ സ്മരിച്ചു കാക്കണം.

മകരവിഷുവേദം അർദ്ധശാസ്ത്രത്തിൽ, വിനയാധികരിക്കുന്ന
അർദ്ധധികരണത്തിൽ, ദൂതപ്രതിധി എന്ന
പതിനാറാമധ്യായം.

പതിനേഴാം അദ്ധ്യായം

പതിമൂന്നാം ഇടകരണം.

രാജപുത്ര-ജനം.

പതിനേഴാം അദ്ധ്യായം ആരംഭിക്കുമ്പോൾനിന്നും പതിനേഴാം അദ്ധ്യായം ആരംഭിക്കും. എന്നാൽ അതിൽനിന്നും പുത്രന്മാരിൽനിന്നുമാണ് രാജാവിന്നു രക്ഷ വേണ്ടതു്. അതുകൊണ്ടും നിരന്തരപ്രണിധിയിൽ പറയുന്നതാണ്. പുത്രരാജനം ഇവിടെ പറയണം.

ജനനംകൊണ്ടുതന്നെ രാജപുത്രന്മാരെ രക്ഷിക്കണം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, രാജപുത്രന്മാർ അങ്ങനെയെന്നപോലെ ജനകനെ രക്ഷിക്കുന്നവരാണ്. അവരുടെ പേരിൽ പിതാവിന്നു സ്നേഹമുണ്ടെന്നതിനാലുമാത്രം ഉപാധുഭയം (ഗ്രഹാധിപം) ചെയ്യുകയാണു് നല്ലതെന്നു് ദാമോദരൻ പറയുന്നു.

അതു് ധർമ്മവും അഭ്യർത്ഥനയും കൂടിച്ചേർന്നതിന്റെ വിനാശമാണെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. അതിനാൽ അവരെ ഒരു സ്ഥാനത്തു് അവരോഹിക്കുകയാണു് ഭേദം.

അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന പരാശരണിന്ദ്രന്മാർ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, വികരമേയത്താലാണു് പിതാവിനെ ശോധിക്കുന്നതെന്നു വിചാരിച്ചു കമാരൻ അടുക്കൽവെച്ചു തന്നെ വികാരത്തെ ചൊല്ലുകയും അതുകൊണ്ടു് അന്തപാലശ്ലോകത്തിൽ പാറ്റിക്കുന്നതാണു് നല്ലതു്.

• അതുകൊണ്ടാണിതെന്നു പിടുന്നതു്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അതുതന്നെ പ്രശ്നപതി (സമീപപ്രാപ്തി) കേകരണമായിക്കഴിയിട്ടു രാജപുത്രൻ അന്തപാലനെ ബന്ധ

• ഉപദേശങ്ങൾ മുതൽ. അതിൽനിന്നുതന്നെപോലെമുതൽക്കേ ഉപദേശം മുതൽക്കു് ഉണ്ടായ ഉപദേശത്തിന്റെ വിനാശം തന്റെ പ്രതിപേധിമുതൽ സമീപപ്രാപ്തിക്കു് കക്ഷണമാണു്.

പരിമുന്നാം പ്രകരണം

പതിനൊന്നാം അദ്ധ്യായം

വായിയുടേ. ആകയാൽ സ്വദേശത്തുനിന്നകത്തുള്ള സാമന്തന്മാർ കൊടുവിൽ പാർപ്പിക്കുന്നതാണു നല്ലതു്.

വത്സസ്ഥാനമാണിതെന്നു കരുണപട്ടന്തർ. ഇങ്ങനെ ചെയ്താൽ വത്സനെക്കൊണ്ടു പറ്റുവാനെക്കരക്കുന്ന ഇപ്രാബ്ധ സാമന്തൻ ഇവന്റെ പിതാവിനെ കറക്കും. അതുകൊണ്ടു രാജപുത്രനെ മാത്രമേ സ്വദേശത്തു വാങ്ങിക്കൊണ്ടു വരികയുള്ളൂ.

ധർമ്മസ്ഥാനമാണിതെന്നു വാദിച്ചുവായി. എന്തു കൊണ്ടെന്നാൽ, ധർമ്മത്തെക്കൊണ്ടു അറിവിന്നും കൈക്കൊണ്ടെന്നപ്രാബ്ധ സ്ഥാനത്തു മാത്രമേ സ്വദേശം ഭിന്നതായിട്ടുള്ളൂ. അതിനാൽ രാജപുത്രനെ ഗ്രാമ്യധർമ്മത്തിൽ ആശ്രയിപ്പിക്കുകയാണു വേണ്ടതു്. സുഖത്താൽ ഉപതലനായ പട്ടന്തർ പിതാവിനെ ഭോധിക്കുകയില്ല.

ജീവവത്സസ്ഥാനമാണിതെന്നു കരുതിച്ചുവന്നു. എന്തു കൊണ്ടെന്നാൽ, അറിവിന്നിതനായ പട്ടന്തർക്കുടകിയ രാജകുലം, എന്നുവന്നുവന്ന മാതാപിതാക്കൾ, പട്ടന്തർ ആശ്രയിക്കുന്നവർക്കു മുനിഞ്ഞുപോകും. ആയതിനാൽ രാജകുലത്തിന്നു ഇതു മതിയാകുമെന്നു ഭയപ്പെടുകയും ഇങ്ങനെയൊരു സ്വദേശത്തിന്നും ഭോധനായിട്ടുള്ള പട്ടന്തറെന്നു പേരുണ്ടെന്നും; ഗർഭിണിപാലവേദം കൊണ്ടുവന്നു (ബാലവൈദ്യൻ) ഗർഭം കണ്ടും സുഖപ്രസാദത്തിന്നും വേണ്ടുന്ന പ്രയത്നം ചെയ്യുന്നും; പ്രാസാദിച്ചാൽ പട്ടന്തർക്കു പട്ടം സംസ്കാരമെന്നുള്ളതും; പട്ടൻ അധ്യക്ഷനായിട്ടു സമന്തന്മാർക്കു നീക്കം നിവൃത്തിയായ നൃപാധ്യക്ഷൻ വിനയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നും.

* മഹാപാപം പ്രകാശമാകുന്നതാണു ഇത്രയും ബുദ്ധിമുട്ടായിട്ടും സിംഹിപ്പാൻ ബുദ്ധിമുട്ടെന്നും ഉദ്ദേശിച്ചു വരുന്നതാണു വേണ്ടുന്നതെന്നു സാരം.

സത്രികളിലൊന്നവൻ രാജകുമാരനെ ഭൃഗു, ഭൃഗു, മദ്യം, സ്രീ എന്നിവയിലേർപ്പെടുവാൻ പിതാവിന്റെ നേരെ വിക്രമിച്ച രാജ്യം കൈയ്ക്കുവാക്കുവാൻ പ്രലോഭിപ്പിക്കണമെന്നും, അതിനെ മനോരമ സത്രിപ്രതിഷേധിപ്പിക്കണമെന്നും ആജീവനാൽ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

ബോധമില്ലാത്തവരെ അങ്ങനെ ബോധിപ്പിക്കുന്നതു മനോഭാവമാണെന്നു കൊടിലുമാരും നവമായ ഭവുനത്തെ ഏതതു വാസ്തുക്കളെക്കൊണ്ടു പ്രേരിപ്പിക്കുന്നവരായ അവയെപ്പറ്റും അതു ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു. അതുപോലെ നവസ്ഥിയിലായ രാജപുത്രനും അവയോടൊത്തതുപോലെന്നുവെ അതിനെപ്പറ്റും ശാസ്ത്രവാദകരും വാലെ സമീകരിക്കും. ആകയാൽ ധർമ്മമന്ത്രിയും മാത്രമേ അവനെ പാദശിഷ്ടാവു; അധർമ്മമന്ത്രിയും ഉപദേശിക്കരുതു്.

സത്രികളാക്കട്ടെ “ശ്വാരികളെ ആജ്ഞാപിക്കുന്നവരും” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു രാജപുത്രനെ പാദശിഷ്ടനും. യൌവനത്തിലുണ്ടാകാൻ രാജപുത്രൻ പരസ്മിതിൽ മനസ്സുവെക്കുന്നതായാൽ അലുചികളും ആത്മാവ്യാധനങ്ങളുമായ സ്രീകളെക്കൊണ്ടു രാത്രിയിൽ, ഇന്ദ്രപ്രാണങ്ങളിൽ വെച്ചു അവനെ ഭയപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടും മദ്യകാമനായാൽ ഡോഗപാനം കൊടുത്ത് ഉദ്ദേശം ഇവിട്ടിക്കൊണ്ടും ഭൃതകാമനായാൽ കാപടികപുരുഷന്മാരെക്കൊണ്ടു ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കണം; ഭൃഗുകാമനായാൽ പ്രതിരോധക (ഭോര) വൃക്കുന്നന്മാരെക്കൊണ്ടു ഭയപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടും പിതാവിന്റെ നേരെ വിക്രമിച്ചാൻ ബുദ്ധി പോലുന്നതായാൽ “അങ്ങനെയൊക്കട്ടെ” എന്നു പറഞ്ഞു അവന്റെ പക്ഷത്തിൽ ഉച്ചിതം “അപ്രാബ്ധനീയ (ആക്രമിച്ചാൻ കഴിയാത്തവൻ) നാണ രാജാവു്. ശ്രമം വിവരണമായാൽ വധം നിശ്ചയം; സമ്പന്നമായാൽ നരകപാതയും സംശ്രോശവും വരും.

പതിമൂന്നാം പ്രകരണം

പതിമൂന്നാം അദ്ധ്യായം

പ്രജകൾ ഏകപ്രാധാന്യം (മൺകുടുംബത്തിന്റേതല്ല) കൊടുത്ത് ചെറുവാനും വരാൻ എന്ന് പറഞ്ഞു മേളി ന്നിടന്നു.

വിരാഗം പ്രിയനമായിട്ടുള്ള ഏകമത്രെ രാജാ
വ്യാഖ്യാനത്തിൽ വെളുത്തും. 'നാലുപുത്രന്മാർ' രാജാ
വെങ്കിൽ വിരാഗനായിട്ടുള്ളവനെ പ്രത്യുത്ഭവങ്ങൾക്കോ,
ഗർഭസ്ഥനായോ ഷണ്ഡനായോ ജാതനായോ ഒരു ശിശു
വിലാസം അന്യദിഷ്ടമതിലഭിക്കാ അധർമ്മവും വെ
ളുത്തും. എന്താൽ ആത്മസമാധാനമായ പുത്രനെ ദൈവനാ
പതിസ്ഥാനാഭാജനം ആരാധനപദവിയിലോ ഇത്തരക്കയും
വേണം.

ബുദ്ധിമാൻ, ആനാർദ്ദബുദ്ധി, ദർബുദ്ധി എന്നിങ്ങനെ പര്യവേഷിക്കുക. ഹരിപ്പിച്ചാൽ ധർമ്മാർത്ഥങ്ങളെല്ലാം കൈയും അനുഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവൻ ബുദ്ധിമാൻ; ധരിച്ചാലും അനുഷ്ഠിക്കാത്തവൻ ആനാർദ്ദബുദ്ധി; അപായനിത്യവും ധർമ്മാർത്ഥങ്ങളെല്ലാം ചെയ്യുന്നവൻ ദർബുദ്ധി. അങ്ങനെയുള്ളവൻ രാജാവിന്നു് എകപുത്രനാണെങ്കിൽ അദ്ദേഹം അയാണൊരു പുത്രനാകുവാൻ പ്രയത്നിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ പത്രികാപുത്രനാകെ • ഉൽപാദിപ്പിക്കണം. വൃദ്ധനോ വാധമന്തനോ ആണു് രാജാവെങ്കിൽ മാര്യബന്ധു, കുല്യൻ, ഗുണവാന്മാരായ സാമന്തൻ എന്നിവരിൽ ഒരുവനെക്കൊണ്ടു് ദ്വൈതത്തിൽ ബീജമാർപാദനം ചെയ്യണം. എങ്ങനെയായാലും അവിനീതനായിട്ടുള്ള എകപുത്രനെ രാജ്യത്തിൽ സ്ഥാപിക്കരുതു്.

* പുതിയപത്രങ്ങൾ-“അന്യം രാജാക്കന്മാരുടെ സഭയെ കളംകൊണ്ടിരിക്കുക” (ഇവയെല്ലാംകൂടി പത്രം എന്നിച്ച് പത്രത്തിൽ എഴുതുന്നതിനായി വിവരങ്ങൾ കൊടുത്തു പുതിയ പത്രങ്ങൾ).

പലപുത്രരിൽനിന്നു ചുരുക്കം -
 തന്ന രാധിക്കണം നൃപൻ;
 വാഴണം പുത്രനിന്നും -
 യാപക്കുല്ലാതിരിയെങ്കിൽ.
 പുത്രരിൽ ജ്യേഷ്ഠനായുള്ളോർ
 രാജ്യം വാഴുന്നതുതമഃ;
 അല്ലെന്നാകിൽ കലത്തിന്നു
 രാജ്യം കപ്പിച്ചു നൽകിക്കാം.
 കലനശ്ശതം വാണീടിൽ
 മാറാത്തൊരാൾ വെളിച്ചിക്കാ,
 വരാ രാജവൃന്ദനാ -
 മരാജനപ്രമാണിക്കാ.

കൊലിച്ചതും അശ്ശതത്തിൽ, വിനയാധികാരികരണ
 ഒന്നാമധികരണത്തിൽ, രാജപുത്രക്കുവേണ്ടുന്ന
 പതിനൊന്നുതരം.

പതിനെട്ടാം അധ്യായം.

പതിനാലും പതിനഞ്ചും പ്രകരണങ്ങൾ.
 അവതലപുത്രയും, അവതലമുളള വൃത്തിയും

കൃഷ്ണവർമ്മരാജവുതൻ തനിക്കുനൂപമല്ലാത്ത
 ജോലിയിൽ നിന്നു കളവാവാൻ, അതുകൊണ്ടു പ്രാണാബാ
 ധമോ പ്രകൃതിക്കോപമോ പാതകമോ വരാൻ കരുതില്ലാത്ത
 പക്ഷം, പിതാവിന്നു അനുസരിച്ചു നടക്കണം. പുണ്യ
 മായ ജോലിയിൽ നിന്നു കളവാൻ അതു നടത്തുവാൻ
 ഒരു പുരുഷനെ പിതാവിന്നോടു യാചിച്ചു വാങ്ങണം. അ
 വനാൽ അധിഷ്ഠിതനായിട്ടു പിതാവിന്റെ ആദേശത്തെ
 സവിശേഷം അനുഷ്ഠിക്കുകയും, അതിൽനിന്നുള്ള അളി

പതിനാലാം പ്രകരണം

പതിനെട്ടാം അധ്യായം

പരായ ഹലവും ഞാലയനീയായങ്ങൾക്കു ലാഭവും
 പിതാവിന്നു സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യണം. ഇങ്ങനെ ചെയ്താൽ
 ജീവിതം പിതാവിന്നു സന്തോഷകരമായിരിക്കുകയും മറ്റൊരു പുത്ര
 നെപ്പോലെയല്ലാത്തതായി അധികം സ്നേഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതായാൽ
 അദ്വൈതജ്ഞാത രാജപുത്രൻ അതന്നെ അതിലേക്കു
 പോകാനുവാദം ചെയ്യുകയും ചെയ്യും.

പിതാവിൽനിന്നു തന്നെ ബന്ധനമായാലോ
 ജീവിക്കുന്നതും അതാണിഹാൽ സ്വാർത്ഥതയും ധർമ്മ
 കാര്യം സത്യവാദിയും അറിയാത്തതും ആശ്രയിച്ചവ
 രെ സമീകരിച്ചു മാറിക്കൊണ്ടുവന്നതായിട്ടുള്ള സാമന്തനെ
 ആശ്രയിക്കണം. അതാണു ഇന്നുതന്നെക്കൊണ്ടു കോശദണ്ഡ
 തിരുളെ സന്നാഹിതമായിട്ടു, പ്രവീണനായ ഒരു പരമജ്ഞാതനായിട്ടു
 കന്യാകാലസംസ്കാരവും അഭിമാനസംസ്കാരവും സമ്പന്നനായിട്ടു
 ചെയ്തതും പിതാവിന്റെ നാട്ടിലുള്ള കൃത്യപ്രവൃത്തികളെ ഉ
 പഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യണം.

രാജപുത്രൻ എകലാഭനായിട്ടു സുവർണ്ണപാക്കും മനീ
 രാഗം എന്നിവ ചെയ്താൽ സമർപ്പനയും വാങ്ങലും കച്ചവ
 ടും വെണ്ണയും ആകെക്കൊത്തതായിട്ടു വേലവെണ്ണയും ഉപ
 ജീവനും കഴിക്കണം. പാലസംസ്കാരത്തിന്റെ ദ്രവ്യം,
 ദ്രോഹിതങ്ങൾക്കായിട്ടുള്ളതല്ലാത്തതല്ലാത്ത ദ്രോഹിതം, ധനാ
 ദ്രവ്യമായ വിധവയുടെ ദ്രവ്യം എന്നിവ ശ്രദ്ധമായി പ്ര
 വേശിച്ചു അപ്രാപിക്കുകയും, കച്ചവടക്കാരുടെ കപ്പലുക
 ളിൽ കടന്നുളളി അവരെ മറ്റൊരുസന്തോഗം (മദ്ധ്യമത്സ
 നം) കൊടുത്തു വഞ്ചിച്ചു അവരുടെ ദ്രവ്യം അപ്രാപിക്കുക
 യോ ചെയ്യും. അപ്പോൾ പരഗ്രാമം കണ്ടുവന്നതിന്നു
 പരമമായ ഉപായത്തെ പ്രദർശിക്കും. മൃതന്മാരിന്റെ
 ചരിത്രങ്ങളെ ഉപഗ്രഹിച്ചു വേണ്ടുന്ന യത്നം ചെയ്തതും
 മാകാം. അതുമാത്രമായിട്ടു കാണുന്നതിന്റെ ശിക്ഷയും

യോ കശീലവന്റെനയോ ചികിത്സകന്റെനയോ വാഗ്ജീ
വനന്റെനയോ പാപപ്രഭവന്റെനയോ സുപ്രഭവന്റെ നയോ
ന്നനായി, അതോടൊത്തായ ധരിച്ചിട്ടുള്ള ഉദ്യോഗാ
ളംകൂടി കർമ്മത്തിൽ പ്രവേശിച്ച രാജാവിനെ ശത്രുവിന്ദ
അജ്ഞാതന്റെ പ്രാരിച്ചിട്ട് ഇങ്ങനെ പറയുന്നു:—
“ഞാൻ ഇന്ന രാജകുമാരനാണ്. സമ്പന്നശ്രീമാനുള്ള
ഈ രാജ്യം ഓരോരുത്തരായിട്ട വാഴ്യാൻ പാടില്ല. അ
വിശ്വവല്ല ആരെല്ലാം രാജ്യം ഭരിച്ചുവെച്ചിട്ടെന്നുവോ അ
വരെ ഞാൻ ദീനമായ ഭരണാനന്ദം നൽകി ഇങ്ങ
നാവാൻ ഇരിക്കുകയാണ്.”—ഇങ്ങനെ അവസരമുണ്ടുതോ.

അവസരമായിരിക്കുന്ന മുഖ്യവ്യക്തികളായവരെ ആ
പസർപ്പമാർ വന്നു പറഞ്ഞ രാജസന്നിധിയിലേക്കു ആ
നയിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ പ്രതിഘോഷമായ മാതാവു
വെന്ന് കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയിക്കളയാം.

രാജാവിനാൽ തൃക്കരായ അവസരത്തെ ശ്രദ്ധേയ
അനുസരിച്ചൊരു ശത്രുവിന്നുണ്ടാകാത്തു വന്നിരിക്കണം.
തൃക്കരയല്ലാത്തൊരു തുല്യശീലമുള്ളവ സ്ത്രീകളിലോ മറ്റു
പാപത്തിലോ ദാസ്യത്തിലോ പ്രസക്തനാക്കിയിട്ട രാത്രി
യിൽ പിടിമുറപ്പി കൊണ്ടുവരുവിക്കണം.

വന്നാൽ “മറ്റുപം നീ രാജാ”-

വെറു സ്ഥാനം പറഞ്ഞാൽ

ഏകദാസാരികത്താരി-

സ്തംഭരായ്ക്കേണമുഴിപാൻ.

വെളിച്ചമുദയമെങ്കിൽ-

പവരിൽലക്ഷ്മീനനെ

കളഞ്ഞീടുകയും വേണം-

മെന്നത്ര ശത്രുനിന്ദയും

കേൾച്ചാൽ മഹാശത്രുവിൽ, വിനയാധികാരികളെന്ന

നന്നാമധികരണത്തിൽ, അവസരമുണ്ടുതോ

അവസരമുള്ള വൃത്തിയെന്ന ചരിത്രമെഴുതാം.

പത്തൊമ്പതാം അധ്യായം.

പതിനാറാം പ്രകരണം. രാജപ്രസിധി.

രാജാവിന്റെ സമീപത്തുവെച്ചു ഉത്തമനും ചെറുപ്പക്കാരനും കൂടാതെ അദ്ദേഹത്തെ അനുസരിച്ചു ഭൃത്യന്മാരും ഉത്തമനും ചെറുപ്പനും; അദ്ദേഹം പ്രമാദകീഴ്ന്നായിത്തീർന്നാൽ ഭൃത്യന്മാരും പ്രമാദത്തെ പ്രാപിക്കും. ഭൃത്യന്മാർ പ്രമത്തന്മാരായാൽ സ്വാമിയുടെ കർമ്മങ്ങളെ ഉപേക്ഷിക്കും; അപ്പോൾ അദ്ദേഹം ശത്രുക്കളാൽ വഞ്ചിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യും. ആകയാൽ അദ്ദേഹം ഉത്തമനും ചെറുപ്പനും.

രാജാവിന്റെ അംഗസ്ഥിനായും രാത്രിയേറും നാഴികക്കളെക്കൊണ്ടു എട്ടുശരാശരി ഭാഗിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ അംഗസ്ഥിനെന്ന മോശാപ്പാദാണമൊക്കയും എട്ടായി ഭാഗിക്കാം. ത്രിപൈതൃഷി (കുലാൾ), പൈതൃഷി (രൊൽ), ചതുരശ്വല (നാലുവശത്ത്), മോശാമീനമായ മദ്ധ്യഭാഗം എന്നിങ്ങനെ അംഗസ്ഥിയിൽ ആട്ടുതെ നാലുശതങ്ങൾ. ഇതുതൊണ്ടുതന്നെ പിന്നീടുള്ള നാലുശതങ്ങളും പറയപ്പെടും.

അവയിൽനിന്നു അംഗസ്ഥിന്റെ ആട്ടുതെ അഷ്ടഭാഗത്തിൽ രാജാവ് രണ്ടായിരാനും ചെട്ടിയും ആയുധ്യങ്ങളെക്കൊണ്ടുകയും വേണം; രണ്ടാമത്തെ അഷ്ടഭാഗത്തിൽ പൈതൃഷാണപദങ്ങളെ കാർത്തികക്കുറുന്നേക്കണം; മൂന്നാമത്തെ അഷ്ടഭാഗത്തിൽ സ്നാനഭോജനങ്ങളെ ചെട്ടിയും സമാധ്യായം ചെട്ടിയും വേണം; നാലാമത്തെ അഷ്ടഭാഗത്തിൽ പാർവ്വതീ വാണിമെക്കുകയും അധ്യക്ഷന്മാരെ കാർത്തികത്തിൽ നിർവ്വഹിക്കുകയും ചെയ്യണം; അഞ്ചാമത്തെ അഷ്ടഭാഗത്തിൽ മന്ത്രിപരിഷത്തുമായി പത്രസംഗ്രഹണം വഴിക്കു കാർത്തികം മന്ത്രിക്കുകയും വേണം.

• മധ്യംനടിക്കുകയും ചതുരശ്വല, പൈതൃഷി, ത്രിപൈതൃഷി മോശാമീനമായ മിതാനം ഇങ്ങനെ നാലുശതങ്ങളെ സാരം.

രിൽനിന്നു ഇവയുമായിട്ടുറിവാൻ ഉള്ളതിനെ അറിവുകയും വേണം; ആറാമത്തെ അഷ്ടഭാഗത്തിൽ സൈന്യവിഹാര മോ മന്ത്രാമോ ചെയ്യണം; ഏഴാമത്തെ അഷ്ടഭാഗത്തിൽ ഹസ്തികൾ, അശ്വങ്ങൾ, രഥങ്ങൾ, പദാതികൾ എന്നിവയെ പരിപരോധിക്കണം; എട്ടാമത്തെ അഷ്ടഭാഗത്തിൽ സേനാപതിയോടു കൂടി ചിന്താമതെക്കുറിച്ചു മിന്നിക്കണം. പകൽ കഴിഞ്ഞാൽ സന്ധ്യയെ ഉപാസിക്കണം.

രാത്രി ഒന്നാമത്തെ അഷ്ടഭാഗത്തിൽ ശ്രദ്ധപുരുഷ നാമത്തെപ്പറ്റി സംസാരിക്കുക; രണ്ടാമത്തെ അഷ്ടഭാഗത്തിൽ സ്നാനോപനയങ്ങളും സന്ധ്യാരാത്രിയും ചെയ്യുക; മൂന്നാമത്തെ അഷ്ടഭാഗത്തിൽ ഉദ്യോഗോപദേശത്തോടു കൂടി കിടക്കുകയും നാലും അഞ്ചും അഷ്ടഭാഗങ്ങൾ മുഴുവൻ ഉറങ്ങുകയും ചെയ്യുക; ആറാമത്തെ അഷ്ടഭാഗത്തിൽ ഉദ്യോഗോപദേശത്തോടു കൂടി ഉണർന്ന ശാസ്ത്രങ്ങളും അന്നത്തെ ഇതികളെ വ്യവസ്ഥയും ചിന്തിക്കുക; ഏഴാമത്തെ അഷ്ടഭാഗത്തിൽ മന്ത്രാമോചനാഭിശ്രദ്ധപുരുഷപ്രവർത്തനവും ചെയ്യുക; എട്ടാമത്തെ അഷ്ടഭാഗത്തിൽ ഋതചിന്തകളോടും ആചാര്യന്മാരോടും പുരോഹിതന്മാരോടും കൂടി രാത്രിയവസരങ്ങളെ പ്രതിഗ്രഹിക്കുകയും ചികിത്സകൻ, മാന്ദാദിസികൻ (മടപ്പുള്ളിചി ചാരിപ്പകാരൻ), മോശ്ശാതികൻ എന്നിവരെക്കൊണ്ടുകയും ചെയ്യുക. പിറ്റന്ന വാസ്തവത്തോടു കൂടിയ യോദ്ധിനെയും വൃദ്ധത്തെയും പ്രഭുജീവിതം ചെയ്തു ആസ്വാദനമഭയപത്തിലേക്കു പോകുന്നു. ഇങ്ങനെയല്ലെങ്കിൽ തന്റെ ബലത്തിന്നു തക്കപണ്ണം രാത്രിയുടേയും അർദ്ധരാത്രിയുടേയും ഭാഗങ്ങളെ വിഭജിച്ചു കാർത്യായന അനുഷ്ഠിക്കുകയുമാകാം.

ആസ്വാദനസമയത്തിൽ ഉറപ്പുനാൽ കാർത്യായനികളായി വരുന്നവർക്കു ഭാരത്തിൽ തദസ്ഥമില്ലാതിരിക്കത്തക്കവിധം എപ്പോഴും ചെയ്തിച്ചിരിക്കണം. രാജാവിനെ ജനങ്ങൾ

അടിയന്തരകാലത്തു നരീ
 കാലംതെറ്റാതെ നേരം കണ
 കാലംപൊയ്ക്കൽ കൃഷ്ണാധ്യു-
 മാകാമാവതസാധ്യമാ,
 വൈദ്യതപസകാലത്തു-
 ജ്ഞിതാലയിൽ ചൂതാൻ
 പൂരാധിതാചാതുരാനൊ-
 ന്നൊരു വന്ദിച്ച നേരക്കണ.
 ചെറുതപസികാലത്തു നരീ
 നെരവിട്ടൊരട്ട കൂടാവ
 അന്തതാനെരയ്ക്കു തുവിയം
 മാധ്വാനാഗികൾ കാലവും.
 ഗ്രന്ഥം രാജാധിപനാഥനും,
 യജ്ഞം കാലാനുസന്ധനം,
 ദക്ഷിണാ സമദരിതപം,
 ദീക്ഷാസ്വമദിഷേകവും.

പ്രജാസുഖം സുഖം ഭൂപ-
 ന്നപർത്തൻ ഹിതാമ ഹിതം
 ഹിതം തൻപ്രിയമല്ലാത്താൽ
 പ്രജാപ്രിയമാത ഹിതം.
 ആകയാൽ നിത്യമുദ്യാഗി-
 മ് മർദ്ദയേ നര നനാഭനാം
 അർത്ഥത്തിൻ മുഖമുദ്യാഗ-
 മനാദ്യാഗമനർത്ഥം.
 നശിക്കുമുദ്യാഗിക്കാർത്തിൽ
 പ്രാപ്താം പ്രാപ്യമാത്രം
 ഉദ്യാഗിച്ചാൽ ഹിതംകിട്ട-
 മർത്ഥ സമ്പന്നാ നിദം.

കൊടിയുണ്ടെങ്കിൽ പ്രാപ്തം, വിനയാധികാരികരണ
 നോധികരണത്തിന്, രാജവൃത്തിയി എന്ത
 പരത്തായതായാ.

ഇതപതാം അധ്യായം.

പതിനേഴാം പ്രകരണം.

നിശാന്തപ്രതിധി.

വാസുവിദ്യാദി പന്ത്രണ്ടാൽ പ്രശംസിക്കപ്പെട്ട പ്രാപ്ത
 ശത്രു, പ്രാകാരപരിവാദപാഠങ്ങളാകട്ടെയും അനേകം
 കഷ്ടകര (കെട്ടകര) ജാൽ പരിവൃതയുമാകട്ടെ' അന്തഃ
 പുരത്തെ നിർമ്മിക്കണം. കോശമനത്തിന്റെ വിധാന
 മനുസരിച്ച രാജാധി തന്റെ വാസമന്ദം പന്നിമെച്ചി
 കണം. അപ്പങ്കിൽ ഭിത്തകളിൽ ശുദ്ധമായ സഞ്ചാ
 രഭാഗങ്ങളുള്ളതായിട്ട വൃത്താകൃതികൾ മോഹനമന്ദം

പന്നിയിട്ട് അതിന്റെ മധ്യത്തിൽ വാസഗൃഹം നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ ആശനമാകുമാറു തുടങ്ങിക്കൊണ്ടു വെച്ചുവെക്കുന്നതായ പ്രതിമകൾ കൊണ്ടിരുത്തിയിരിക്കുന്ന പാറാടാക്കുളംകൂട്ടം, അനേകം സന്താനങ്ങൾക്കു വേണ്ടി (തുടങ്ങാത്ത) ഉള്ളതായ ഒരു ഭൂമിഗൃഹം പന്നിയിട്ട് അതിന്റെ മധ്യത്തിൽ വാസഗൃഹം നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ കിഴക്കിയിൽ ഗുരുമായ സോപാനങ്ങളാക്കി കിഴക്കുവശത്തു സമീപമായ (ഉള്ള പൊള്ളയായ) സ്തംഭത്തിലൂടെ പ്രാദേശപസാരമാക്കി ഉള്ളതായ അടിയിൽനിന്നു മുകളിലേക്കു വരുന്നതായ ബന്ധിക്കപ്പെട്ടതായ ആയ ഒരു പ്രാദേശം പന്നിയിട്ട് അതിന്റെ മധ്യത്തിൽ വാസഗൃഹമാക്കുന്നു. ഈ വരുന്നവരുന്ന ആപൽപ്രതികാരങ്ങൾക്കായി ആദ്യത്തെ പൊള്ളയായ ആപൽപ്രതികാരങ്ങൾക്കായി ആദ്യം സഹായധ്വാനിയം (അന്നപ്പോഴെ പരിചരിക്കുന്ന ശത്രുവിൽനിന്നുള്ള ഭയം) അകറ്റി രേഖപ്പെടുത്തുന്ന പരിൽ നിന്നെല്ലാം ഭിന്നമായ വിധത്തിൽ വികളിപ്പിച്ചു വാസഗൃഹം പന്നിയിടാവുന്നതാണ്.

മാനവാഗ്നി * കൊണ്ടു മുൻപ്രാപ്തം അപസവ്യ (പ്രദർശനം) മാതിരി അന്നപുരത്ത് ഉഴിഞ്ഞാൽ അതിനെപ്പിന്നെ മനോഹാരി ഭവിപ്പിക്കുകയായിട്ടു; അവിടെ മനോഹാരി ഭവിക്കുകയായിട്ടു. വൈദ്യതന്ത്രം ; വം പുറത്തും തുടർ കരകവാരി (ആലിപ്പഴത്തിൽനിന്നു) യൽ കഴിച്ചു ഭിക്കുകയായിട്ടു അപ്പോൾ ആ അന്നപുരത്തിൽ അഗ്നിബാധ വരികയല്ല.

* ശത്രുമാനാദം പ്രാദേശാദനാദം ഭൂമിതന്ത്രം മനോഹരം കരകവാരി മനോഹരമാകുന്നു. കരകവാരികൾ അഗ്നിയാൽ അന്നപുരം.

‡ വൈദ്യതന്ത്രം-ഇതിലെതി കയന്ന അതിന്റെ വെണ്ണിം.

ജീവന്തി (ശരപതിയൻ), ശേഷതാ (വെളുത്ത ശംഖ പൂച്ച), കൃഷ്ണകം (മുളനിഡാ), പുഷ്പാമ്പാക (കണവീര തിരേന്തല ഇത്തികുണ്ണി) എന്നിവകൊണ്ടോ അജീവ (മഞ്ഞപൂവുള്ള മുരിങ്ങ)തിന്മേൽ മുളച്ചുതൊല അശേഷം തിന്റെ ഇലകൊണ്ടോ അന്തഃപുരത്തു് രണ്ടുവെണ്ണൽ അവിടെ സുസ്തങ്ങളാ മറ്റു വിഷങ്ങളാ ബാധിക്കുകയില്ല * മാങ്ങാരൻ, മയൂരം, നഖലം, പൃഷ്ഠം (പുള്ളിമാൻ) എന്നിവയെ വളർത്തി ഗുഹയിൽ വിടാൻ അവ സുസ്തങ്ങളെ ഭക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യും.

ശുക്രം, ശാരീക, ഉംഗരാജൻ (ചെറുകരിൽ അഥവാ കുടുമച്ചാത്തൻ) എന്നിവ സുസ്തവിഷശങ്കയുണ്ടാകുമ്പോൾ ചിലയ്ക്കും; ക്രൈഞ്ചം (അറുപിപ്പക്കി) വിഷസാമീപ്യമുണ്ടാകുമ്പോൾ മരിക്കും; ജീവജീവകം (ചെമ്പാത്തു്) വിഷം കണ്ടാൽ മരിക്കും; മഞ്ഞകൊരിലം (മദകയിൽ) വിഷം കണ്ടാൽ ചാകും; മദകാരതിന്റെ കണ്ണുകൾ വിഷംകണ്ടാൽ വിരാഗങ്ങളാകും. ഇപ്രകാരം കണ്ടു് അഗ്നിയിൽനിന്നും വിഷങ്ങളിൽനിന്നും സുസ്തങ്ങളിൽനിന്നും വരാവുന്ന ഭോഷങ്ങൾക്കു പ്രതിവിധി ചെയ്യണം.

അന്തഃപുരത്തിന്റെ പുഷ്പഭാഗത്തിങ്കലുള്ള കഷ്ടകളുടെ റിഭാഗത്തിൽ സ്രീനിവേശം (സ്രീകളുടെ ഇരിപ്പിടം), ഗർഭസംസ്ഥ(ഗർഭിണികളുടെ സ്ഥാനം), വ്യാധിസംസ്ഥ (വ്യാധിയുള്ള സ്രീകളുടെ സ്ഥാനം), വൈദ്യപ്രത്യാഖ്യാതസംസ്ഥ (വൈദ്യനാൽ ഉദ്വേഷിക്കപ്പെട്ട രോഗിണികളുടെ സ്ഥാനം), പൃഷ്ഠസ്ഥാനം (ഉദ്യാനം), ഉദകസ്ഥാനം (ജലശയം) എന്നിവയാണു് വേണ്ടതു്. ആതിന്റെ ബാറിളാറ

* ജീവന്താദി കൃഷ്ണകവർണ്ണമുള്ളവയോ വേദം ഇലയോ തണുത്തോണ്ടു്. ഇവയെക്കൊണ്ടു് കൈവെച്ചുക എന്നുവെച്ചാൽ കാലകെട്ടി കരയിൽ വെക്കുകയാണെന്നു വ്യാഖ്യാനാവു വരുന്നതു്.

ഈ കന്യകാപുരവും കമാരപുരവും നിർമ്മിക്കണം. പുരാതനത്തിങ്കലുള്ള കഷ്ടാധിഭാമതിൽ യഥാക്രമം അലങ്കാരഗൃഹം, മന്ത്രഗൃഹം, ആസ്വാമണ്ഡപം എന്നിവയും കമാരസ്ഥാനം (പുരാതനാധിപൻ ഇർപ്പിക്കും), അധ്വാനസ്ഥാനം എന്നിവയുതായിരിക്കണം. എല്ലാ കഷ്ടകൃഷ്ടരെയും മധ്യത്തട്ടിൽ തന്നെ പുരയികണത്താലും (അതുകൊണ്ടുതന്നെ കീഴിലുള്ള സൈന്യം) കവാടം നിർമ്മിക്കുകയും വേണം.

അനന്തഗൃഹത്തിൽവെച്ചും സ്ഥാനിയായ പരിചാരിക പരിഭാഷാധിപതിന്നു ഭാഷയും വേണം രാജാവിന്നു ദിവ്യയുക്താണുവാൻ; ഒരു ദേവിയേയും രാജാവിന്നു അനുഭവമെന്നു കാണത്തു. എന്തുതന്നെത്തന്നിൽ—ദേവീഗൃഹത്തിൽ ഉള്ളിപ്പിരിയുന്നിട്ട് ദേവസനനെ അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നിട്ട് ഭാഗ്യം കൊണ്ടുവരുക; അതുകൊണ്ടുതന്നെ മധ്യത്തിൽ ഉള്ളിപ്പിരിയുന്നിട്ട് കഷ്ടരാജാവിനെ അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നിട്ട് പുത്രനും ഹനിച്ചു. ലാഭം അനുഭവിക്കുന്നു പറഞ്ഞു വിചാരിക്കാൻ കഴിച്ചു കൊടുത്തിട്ട് കാശിരാജാവിനെ അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നിട്ട് ദേവി നിശ്ചയിച്ചു; വിചാരിച്ചതായ ആപരംകൊണ്ടു വൈരന്യരാജാവിനെയും, വിചാരിച്ചതായ മേഖലാമണികൊണ്ടു സെവാനിരാജാവിനെയും, വിചാരിച്ചതായ കണ്ണാടികൊണ്ടു ജാലാമരാജാവിനെയും, വാണിജ്യം ശ്രീയും ഉള്ളിപ്പിരിയുന്ന വിധമെന്നെയും അതുകൊണ്ടു ദേവിമാർ വധിച്ചുകൊണ്ടു. അതുകൊണ്ടു രാജാവിന്നു ഈ ആപരം സ്ഥാനങ്ങളെ പരിഹരിക്കണം.

രാജാവിന്നു ദേവിമാർ മുണ്ഡന്മാർ, ഭടികന്മാർ, കൈകന്മാർ (ആഭിചാരം ചെയ്യുന്നവർ) എന്നിവരോടും ബാഹ്യകളായ ഭാസികളോടും പ്രതിസംസർഗ്ഗത്തെ പ്രതിഷേധിക്കണം. ദേവിമാരെ അതുകൊണ്ടു കള

വിനയശാലികാരികം

ഒന്നാമധികരണം

നമു(ചാച്ചുക്കൾ)നും ഗർഭം, വൃദ്ധി, സംസ്ഥ (മരണം) എന്നിവയിലൊഴികെ കാണാൻ പാടില്ല. രൂപാജ്വലമാർ (വേശ്വരൻ) തേച്ചുകുളിച്ച ശരീരമുഖിയെ വസ്ത്രങ്ങളും അലങ്കാരങ്ങളും മാറിയിട്ട ഭാഗ്യമാൻ പരിചരിക്കണം. മാതാപിത്രാധ്വജങ്ങളായി അശീതികനാർ (എണ്ണപതു തികഞ്ഞവർ) ആയ പുരുഷന്മാരും പത്നീമാർ കകൾ (അമ്പതു തികഞ്ഞവർ) ആയ സ്ത്രീകളും സ്ഥാപിതന്മാർ, വർദ്ധൻ (ജ്ഞാൻ), അഭാഗ്യാശീകനാർ എന്നിവരും അന്തഃപുരസ്ത്രീകളുടെ ശൈലാശൈല ചങ്ങൽ അറിയുകയും അവരെ സ്ഥാപിതന്റെ ചിത്തത്തിൽ നിറയ്ക്കുകയും വേണം.

സ്വസ്ഥാനത്തുവെക്കും വാഴ്വു,
പരസ്ഥാനത്തു ചെല്ലുവാ.
ബാഹ്യഭാഗങ്ങളു സംസ്കരി-
മാത്രമനുഭവിക്കണം.
വരുന്നതും പോകുവതും
മാകും ഭൂതങ്ങളൊക്കെയും
ഇന്നിടത്തിന്നിന്നിടത്തേ-
ക്കെന്നറിഞ്ഞു യഥാപലെ
ഓരോ ഭൂമിയിലും മുദ-
യിട്ട നിർണ്ണയപ്പെടും
അകാശങ്ങളും പുറത്തു
വിടണം ദാഹരണികൾ.

കേരളീയർക്കും അർജുനത്തിൽ, വിനയശാലികാരികരണ
ഒന്നാമധികരണത്തിൽ, നിശ്ചിതപ്രകാരം എന്ന
ഇപ്രകാരമുമാകും.

ഇരുപത്തൊന്നാം അധ്യായം.

പതിനെട്ടാം പ്രകരണം.

ആനന്ദമിതകം.

രാജാവിന്റെ ശയ്യയിൽനിന്നൊഴിഞ്ഞുവന്നാൽ ഉടനെ ധനികളായ ബ്രീഹന്നന്ദൻ അദ്ദേഹത്തെ സ്വീകരിക്കണം. രണ്ടാം കഷ്ടതയിലെത്തിയാൽ കണ്ഡകാം ഉഷ്ണീഷവും ധരിച്ചു വർഷം അദ്ധ്യാഗാരികളും അദ്ദേഹത്തെ സ്വീകരിക്കണം; മൂന്നാംകഷ്ടതയിൽപെട്ട കണ്ഡകം വാമനനും കിരണമായ പരിചാരകനും സ്വീകരിക്കണം; നാലാംകഷ്ടതയിൽപെട്ട മന്ത്രികളും സംബന്ധികളും പ്രാസം (കന്യാ) കന്യീമന്ത്രിയ്ക്കു ദാരുപാലനാലും സ്വീകരിക്കണം.

പിതൃപിതാമഹന്മാർ മുതൽക്കുതന്നെ പാരമ്പര്യമുള്ളവരും മാറത്തായ സംബന്ധനാബന്ധങ്ങളാലുടിയവരും വദ്യയദ്യുസിപ്പവരും അനുരക്തരും കർമ്മപരിചയമുള്ളവരായ ആളുകളെ രാജാവിന്റെ ആശനനന്മാർ (അംഗരക്ഷകന്മാർ) ആയി നിശ്ചയിക്കണം. അതർമ്മാണരും നൽകി സർക്കരിക്കപ്പെടാത്തുള്ള അന്യാദശീയനോടായ, സ്വദശീയനേങ്കിലും അപകൃത്യാപഹീത (അപകാരം ചെയ്തിട്ടു പിന്നെ സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടവൻ) നായിട്ടുള്ളവനോടായ ആശനനായി നിശ്ചയിക്കരുത്. അന്യദശീകരൈസന്ധ്യം രാജാവിനെയും അന്യപുരുഷനെയും രക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു നിൽക്കണം.

ഇപ്രകാരമായ സ്ഥലത്തുപെട്ട മാഹാനസികൻ ഏല്പാപകരമിടത്തെയും താനന്ദനകം പ്രാപ്യം ആസ്വദിച്ചു നോക്കിയുകൊണ്ടു നടത്തിക്കണം. അതിനെ രാജാവിന്, ആദ്യം അഗ്നിക്കും പാർത്ഥികൾക്കും ബലി നൽകിയിട്ട്, അങ്ങനെതന്നെ (മാഹാനസികനാൽ ആസ്വദിക്കപ്പെട്ടതിനുശേഷം) ഭക്ഷിക്കണം.

വിഷയമതമായ അഗ്നിയുടെ ജ്വാലയും പുകയും നീലനിറവും ശബ്ദസ്തോടനവും ("ചക്രമട"പൊട്ടൽ) വരും; പക്ഷികൾ വിഷം കലന്നു പദാർത്ഥം തിന്നാൽ മരിക്കും; വിഷയമതമായ അന്നത്തിന്റെ ഉഷ്ണവും മയിൽക്കുഴുത്തിനൊത്ത നിറത്തോടു കൂടിയിരിക്കയും, അന്നത്തിന്നു വേഗത്തിൽ ശൈത്യവും അവിഷ്ഠിയാലത്തെപ്പോലെ വൈഷ്ണവവും സോദകതയും (വാക്കാൽ നീർവാർച്ച) അല്പിന്നതയും വരികയും ചെയ്യും. വൃഷണങ്ങളിൽ വിഷം കലന്നാൽ അത്യാസ്ത്ര പെട്ടെന്നു വരരുത്, ചീച്ചൽ, മാലിന്യം, അര, പടലം (പാട), വിച്ഛിന്നഭാവം (അരയും വൃഷണവും തമ്മിൽ വേറിട്ടു കാണുക) എന്നിവയും ഗന്ധസ്വർസേവരുകൾ നാശവും ഭവിക്കും; ഉപദ്രവ്യങ്ങളിൽ വിഷം കലന്നാൽ അവയുടെ നിറം ഹീനമായോ അതിരികമായോ ഇരിക്കുകയും ദഹനം, പടലം, സീമന്തം (പലകതിരിക്കൽ), ഉൽപ്പാദനം എന്നിവ കാണുകയും ചെയ്യും. രസഗ്രാസത്തിൽ ഈ രേഖ നീലമായും, പാലിൽ താമ്രമായും, മദ്യത്തിലും വെള്ളത്തിലും കറുത്തതായും, തൈരിൽ കരുവാളിച്ചതായും, തേനിൽ വെളുത്തതായുമിരിക്കും. ആർദ്രവ്യങ്ങളിൽ വിഷം പെട്ടാൽ അവയ്ക്കു ആശുപ്താനത (പെട്ടെന്നു വാടും), ഉൽപകാഭാവം (അധർമ്മം) എന്നിവ വരികയും അവയുടെ രസം നീലമായോ ശ്വാചമായോ ഇരിക്കുകയും ചെയ്യും. ശുഷ്കദ്രവ്യങ്ങൾക്കു വിഷം കലന്നാൽ ആശുശാന്തന (പെട്ടെന്നു പൊട്ടിയുക) വും വൈഷ്ണവവും വരും. കർന്നപദാർത്ഥങ്ങൾക്കു വിഷം പെട്ടാൽ ഉദരതാപം ഉദ്ദാഹരണ കഠിനതയും ഭവിക്കും. വിഷയമതമായ പദാർത്ഥത്തിന്റെ സമീപത്തു ചെല്ലുന്ന ശുഷ്കപ്രാണികൾ ചത്തുപോകയും ചെയ്യും. ആസ്തരണപ്രാദരണങ്ങളിൽ (വിരിപ്പുകളിലും പുതപ്പുകളിലും) വിഷം പെട്ടാൽ കറുത്ത പുളികൾ വീഴുകയും അ

പതിനെട്ടാം പ്രകരണം ഇരുപത്തൊന്നാം അധ്യായം

വയിലെ നൂലും തോമയും കൊഴിഞ്ഞുപോകയും ചെയ്യും. ലോഹമയങ്ങളായ വസ്തുക്കളിൽ വിഷം കലർന്നാൽ ചെറു തേച്ചതുപോലെയും, മണിമയങ്ങളായ വസ്തുക്കളിലാവാൽ മാച്ചു പററിയതുപോലെയും ഇരിക്കും; മണികളുടെ സ്നേഹവും രാഗവും ഗുണവും പ്രിയയും വർണ്ണവും സ്വർഗ്ഗവും നശിക്കുകയും ചെയ്യും. ഇങ്ങനെ വിഷവ്യക്തവേഷണങ്ങൾ.

വിഷം കൊടുക്കുന്നവന്റെ മുമ്പം ശൂന്യമായും ശ്വാമമായും ഇരിക്കും; അവനു വാക്യം, വിചിത്രം, കോട്ടവായ, അതിമാത്രമായ വേപഥ, പ്രസ്തുതം, ധ്യാനവിപ്രേഷണം (പുറമെയുള്ളവയെ ശ്രദ്ധിച്ചുകൊണ്ടു നോക്കുക), ആവേശം എന്നിവയും സ്വകർമ്മത്തിലും സ്വസ്ഥാനത്തും ഉറച്ചിരിക്കാത്തതുമുണ്ടാകും.

ആയതുകൊണ്ടു വിഷഹാരികളും ചൈത്രനാതം രാജാവിന്റെ അടുത്തു എപ്പോഴുമുണ്ടായിരിക്കണം.

വൈദ്യൻ ഔഷധാഗാരത്തിൽനിന്നു താനാസ്ഥിച്ചുനോക്കി വിശുദ്ധമെന്നു കണ്ട ഔഷധം എടുത്തു, പാചകനും പേഷകനും താനും വീണ്ടും സ്വാഭാസന്നാഹിതത്തിന്നു ശേഷം വേണം രാജാവിന്നു കൊടുക്കുവാൻ. രാജാവിന്നു വേണ്ട പാനവും പാനീയവും ഔഷധംകൊണ്ടുതന്നെ പറയപ്പെട്ടു.

കല്പകന്മാർ(കുടുംബക്കാർ)തും പ്രസാധകന്മാരും സ്നാനം ചെയ്തു ശുദ്ധവസ്ത്രം ധരിച്ചു കൈകഴുകി അന്ത്യം ശിരസ്സുടെ കയ്യിൽനിന്നു മുഴയോട്ടുകുടിയന്തായ ഉപകരണം വാങ്ങി. അതുകൊണ്ടുവന്നും രാജാവിനെപ്പരിചരിക്കുവാൻ.

സ്നാപകൻ, സംവാഹകൻ, ആസ്ഥരകൻ, രജകൻ, മാലാകാരൻ എന്നിവരുടെ കർമ്മങ്ങൾ ദാസികളും അവരുടെ മേൽനോട്ടത്തോടുകൂടി ശിഷികളും ചെയ്യണം; ത

ഒൻറ കണ്ണിൽ ഒപ്പിച്ചിട്ടുവെന്നും രാജാവിന്നു വശ്യവും മറു
 ല്യവും കൊടുക്കുവാൻ. സ്നാനജലം, അനുരൂപപനം, പ്ര
 ണവം, മുഹൂർത്തം, സ്നാനീയം എന്നിവ തന്റെ വക്ഷ
 സ്സിലും കൈകളിലും തെച്ചുതിന്നശേഷം വേണം കൊടു
 ക്കുവാൻ. ഇതുകൊണ്ടു പരാദശയ്ക്കുനിന്നു വന്ന പദാർത്ഥ
 ങ്ങളും പറയപ്പെട്ടു.

കശീലവന്മാർ ശത്രുവും അഗ്നിയും വിഷവുമൊഴി
 കെയുള്ള പദാർത്ഥങ്ങളുപയോഗിച്ചു മാത്രമേ രാജാവിനെ
 വിനോദിപ്പിക്കാവൂ. അവരുടെ ആതാഭ്യ(വാദ്യ)ങ്ങ
 ളും അശ്വം, രഥം, ഗജം എന്നിവയുടെ അലങ്കാരങ്ങളും
 അന്തഃപുരത്തിനുള്ളിൽ സൂക്ഷിക്കുകയും വേണം.

മെലേപ്പുണ്ണന്മാർ ആദ്യം അധിഷ്ഠാനം ചെയ്തു യാ
 ന്യാഹനങ്ങളിൽ മാത്രമേ രാജാവു കയറാവൂ; ആപ്പുനാ
 യ നാവികൻ തുഴയുന്ന തോണിയിലേ ആരാധനാം ചെ
 യ്താവൂ; മരോത്ത തോണിയോടു കൂടിക്കെട്ടിയതും വാത
 യോഗത്താൽ നഷ്ടപ്പെടുന്നതുമായ തോണിയിൽക്കയറ
 രതും. രാജാവു തോണി കടക്കുമ്പോൾ ഉദകസമീപത്തി
 ൽ സൈന്യങ്ങൾ കാവാൽ നിൽക്കുകയും വേണം. മ
 ത്സ്യഗ്രാഹന്മാർ പരിശോധിച്ചു ശുദ്ധമാക്കിയ ജലാശയ
 ത്തിലേ രാജാവ് അവഗാഹംചെയ്താവൂ; വ്യാജഗ്രാഹ
 ന്മാർ പരിശോധിച്ചു ശുദ്ധമാക്കിയ ഉദ്യാനത്തിലെ പോ
 കാവൂ. ലുസ്തകതം ശപഗണികളും ചെറു ചോരയെ
 തേയും വ്യാജയെത്തെയും ശത്രുയെത്തെയും നീക്കി ശുദ്ധ
 മാക്കിയ ദൃഗന്തരണ്യത്തിൽ മാത്രമേ ചലലക്ഷ്യവധനം
 പരിചയിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിപ്പോകാവൂ. ആപ്പുനാകായ ശ
 ്രേപാണികളാൽ പരിവൃതനായിട്ടേ സിദ്ധതാപസനെ സ
 ന്ദരിക്കാവൂ; മന്ത്രിപരിഷത്തിനാൽ പരിവൃതനായിട്ടേ
 സാമന്തമൃതനെക്കണ്ടാവൂ; സന്നദ്ധനായി കന്തിരമേലാ

പതിനെട്ടാം പ്രകരണം ഇരുപത്തൊന്നാം അധ്യായം

ആനപ്പുറത്തോ തേരിപ്പോ കയറിയിട്ടേ സന്നദ്ധമാവിട്ടുള്ള
 സൈന്യത്തെ സന്ദർശിക്കാവൂ. രാജാവും രാജധാനിയിൽ
 നിന്നു പുറത്തുപോകുമ്പോഴും രാജധാനിയിലേക്കു വരുമ്പോഴും
 രാജമാർഗ്ഗത്തിന്റെ ഇരുപുറവും ദണ്ഡികളെക്കൊണ്ടു
 ശസ്ത്രധാരികളും പ്രവൃത്തിക്കും അംഗവൈകല്യമുള്ള
 വരുമാന്വചരെ വഴി മാറ്റിയിട്ടു ഗമിക്കാവൂ. പുരുഷസം
 ബന്ധത്തിൽ (ആരുത്തരികളിൽ) രാജാവും പ്രവേശിക്കുകയും
 ചെയ്യും. പാത്രകര, സമാജനര, ഉത്സാഹര, പ്രവ
 ഹണര (വാനോദ്യോഗികൾ) എന്നിവയിൽ ദശവർഗ്ഗി
 കരെ (പത്തു പട്ടന്മാർക്കു മുകളിലുള്ള പട്ടണപാലാളരെ)
 നിർത്തിയിട്ടു രാജാവും പോകാവൂ.

എച്ചുണ്ണും താനൊറ്റകാരാൽ
 മാറ്റാൻതക്കൊത്തിട്ടനുഷ്ഠാ
 മാറ്റാതിൽനിന്നുമച്ചുണ്ണും
 തന്നെക്കാക്കണമുഴിപൻ.

കാലിയുറപ്പും അയ്യംശസ്ത്രത്തിൽ, വിനയാധികാരികളെന്ന
 നോരധിപരണത്തിൽ, തെങ്ങക്കിടകളെന്ന
 ഇരുപത്തൊന്നാമധ്യായം.

വിനയാധികാരികൾ ഒന്നാമധികരണം കഴിഞ്ഞു.

അധ്യക്ഷപ്രചാരം. രണ്ടാമധികരണം.

ഒന്നാം അധ്യായം.

പദപ്രയോഗം പ്രകാരം.

ജനപദനിവേശം.

മുമ്പു ജനാധിവാസമുണ്ടായിരുന്നതോ ഇല്ലാതിരുന്നതോ ആയ ജനപദത്തെ, പദപ്രയോഗനിന്നു ജനങ്ങളെ അപവാഹനം ചെയ്താൽ സ്വാഭാവികമായി അഭിപ്രായവമനം ചെയ്താൽ രാജാവിന്നിവിടെപ്പിടിക്കണം. അതിൽ ഭൂരിപക്ഷം ഉള്ളതും കർമ്മകാര്യമായും, കുറഞ്ഞതും നൂറും കവിഞ്ഞതും അങ്ങനെയും കർമ്മങ്ങളുള്ളതായും, ഒരു ക്രോധമോ (കാൽദാഹന, ആയിരം വിൽപ്പാട്) രണ്ടു ക്രോധമോ അതിർപ്പിടാമുള്ളതായും, അന്യോന്യമനുഷ്ടമായും ഗ്രാമത്തെ നിവേശിപ്പിക്കണം. ഗ്രാമങ്ങളുടെ സീമാന്തങ്ങളിൽ നദിയോ, കുന്നോ, കോടോ, ഗുഹയോ, ഗുഹയോ, സേതുബന്ധമോ, ശാലുവീഴ്ചയോ, ശമീവൃക്ഷമോ, അരിവൃക്ഷമോ അതിരടയാളമായി സ്ഥാപിക്കുകയും വേണം.

എണ്ണൂറു ഗ്രാമങ്ങളുടെ മധ്യത്തിൽ സ്ഥാനീയ (തലസ്ഥാനനഗരം)വും, നൂറു ഗ്രാമങ്ങളുടെ മധ്യത്തിൽ ദേശാധിപതിയും, ഇരുനൂറു ഗ്രാമങ്ങളുടെ മധ്യത്തിൽ ചാപ്പികവും, പത്തു ഗ്രാമങ്ങളെ സംഗ്രഹിച്ചു സംഗ്രഹണവും സ്ഥാപിക്കണം.

ജനപദങ്ങളിൽ അന്തപാലശൃംഗാരം (കാവൽക്കോട്ടകൾ) സ്ഥാപിക്കണം. ജനപദപാലങ്ങളിൽ അന്തപാലന്മാർ കാവൽ നിൽക്കണം. അവയുടെ അന്തരാളങ്ങളെ വാഗ്ദാനം, ശബരന്മാർ, പുളിന്ദന്മാർ, ച

ബാല്യനാർ, വാഗ്ദ്ധരനാർ എന്നിവർ സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യണം.

ജ്ഞാപിതരും, ആചാര്യന്മാർ, പുരോഹിതന്മാർ, ശ്രോത്രിയന്മാർ എന്നിവർ അഭിപ്രായപര്യായകങ്ങളായ വസ്തുക്കൾ, ദണ്ഡകരങ്ങളോഴിവാക്കി, ബ്രഹ്മദേവമായിട്ട് കൊടുക്കണം. അധ്യക്ഷന്മാർ, സംശ്ലാഘകന്മാർ (കണകൊഴുത്തുകാർ) തുടങ്ങിയവർക്കും ശാപൻ, സ്ഥാനീകൻ, അനീകസ്ഥൻ, ചിക്രിസ്കൻ, അശേഷമകൻ, ജംബാകരികൻ (ഓട്ടൻ) എന്നിവർക്കും വികൃതത്തിനും ആധാന (പണയപ്പെടുത്തൽ)ത്തിന്നും അധികാരമില്ലാത്ത നിലയിൽ വസ്തുക്കൾ കൊടുക്കണം.

കരംകൊടുക്കുന്നവർക്കും കൃതദക്ഷിണരും (വിളഭൂമികൾ) ഐക്യപുത്രന്മാർക്കും (ഓരോ പുത്രന്റെയും കാലത്തോളമുള്ളവ)യായിട്ട് കൊടുക്കണം. അകൃതദക്ഷിണരും കൃതദക്ഷിണരും ഉൾക്കൊണ്ടിരുന്ന് അങ്ങനെ ചെയ്തവരുടെ കയ്യിൽനിന്നു അവ ഒഴിപ്പിക്കരുതു്. കൃഷ്ണചെട്ടാരത്തവരുടെ കൈവശമുള്ള ഭൂമികൾ ഒഴിപ്പിച്ചെടുത്തു മറ്റുള്ളവർക്കും കൊടുക്കണം. അല്ലങ്കിൽ ഗ്രാമഭൂതന്മാരോ, ദൈവദേഹകന്മാരോ കൃഷിവെല്ലയുമാകാം. ഭൂമി വാങ്ങിയവർ കൃഷി ചെയ്യാതിരുന്നാൽ അവർ അപഹീനം (നഷ്ടം) നൽകണം. ധാന്യം, പശുക്കൾ, ഹിരണ്യം എന്നിവ കടമായിക്കൊടുത്തു രാജാക്കന്മാർക്കു കർമ്മകന്മാരെ സഹായിക്കണം; പിന്നീട് അവയെ ശ്ലേശംകൂടാതെ തിരികെ കൊടുത്തതിൽക്കുറവും വേണം. ദണ്ഡാമതിന്റെ ധർമ്മമുള്ളതും വിധം അറിവു് അനുഗ്രഹവും പരിഹാരവും • നൽകണം; കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുവത്തുന്ന അനുഗ്രഹപരിഹാരങ്ങളെ വ

• മേലയ അധികം ഫലവത്താക്കുന്നതിന്നു സാധാര്യം അഗ്രഹം, കേന്ദ്രീകരണത്തിന്നുള്ള പരിഹാരം.

പഞ്ചാവതം പ്രകരണം

ഒന്നാം അധ്യായം

ഒരിക്കലും എത്രകൊണ്ടെന്നാൽ, അപ്പകാരനായ രാജാവു പെരമാണപദവാൻതന്നെ ഗ്രസിക്കും. ജനപദനിവേശം ചെയ്യുമ്പോൾതന്നെയാ, അല്ലെങ്കിൽ ജനങ്ങളുടെ ആഗമനമാസരിച്ചോ പരിഹാരം നൽകണം. പരിഹാരമായിക്കൊടുത്തു ധനം തിരികെ തന്നതിന്തവരെ അനുഗ്രഹം നൽകി അപ്പുറന്നപോലെ രക്ഷിക്കുകയും വേണം.

ആകരകർമ്മാതങ്ങൾ, ഭൂവുവനങ്ങൾ, ഹസ്തിവനങ്ങൾ, പ്രജങ്ങൾ, വണികപാലങ്ങൾ, ഭവമാഗ്നങ്ങൾ, സ്ഥലമാഗ്നങ്ങൾ, പണ്യപത്തനങ്ങൾ എന്നിവയേയും രാജാവു സ്ഥാപിക്കണം. സഭാദക്ഷിണ ആഹാരാദിക (വെള്ളം കെട്ടിത്തീർക്കുന്നതു്) മറ്റു ആയുധങ്ങളു സേതു (ചിറ) കെട്ടിക്കണം. മറ്റുള്ളവർ സേതുവസ്തിക്കുവേണ്ടി ഭൂമിയും, മാഗ്നവും, മറ്റും ഉപകരണവും നൽകി സഹായം ചെയ്യേയും വേണം. പുണ്യസ്ഥാനങ്ങളോ ആരാധനയോ പണിയിക്കുന്നവരും ഈ സ്ഥാനവും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. പലതുംകൂടി സംഭവമായിച്ചു സേതു വസ്തിക്കുന്നതിൽനിന്നു് തെവൻ ഒഴിഞ്ഞാൽ അവന്റെ കർമ്മകരമായും കാര്യകളും അവന്റെ പണി നടത്തണം. അതിൻ അതിന്റെ ചെയലയിൽ ഒരു ഭാഗം വഹിപ്പാൻ ചുമതലപ്പെട്ടിരിക്കും; ഹലത്തിൽ ഭാഗഭാഗാകയുമില്ല. സേതുക്കളിലുള്ള മണ്യങ്ങൾ, പൂവങ്ങൾ, (മരക്കലപ്പങ്കിൾ), ഹരിതകങ്ങൾ, പണ്യവസ്തുക്കൾ എന്നിവയുടെ സഹായം രാജാവിനായിരിക്കും.

ഭാസാർ, ആഹിതകാർ, ബന്ധുക്കൾ എന്നിവർ യജമാനൻ പറഞ്ഞതു കേൾക്കാതിരുന്നാൽ രാജാവു് അവരെ വന്നയിച്ചുകൊടുക്കണം. ബാലാർ, വൃദ്ധന്മാർ, വൃദ്ധിതന്മാർ, വൃദ്ധനികൾ, അനാഥന്മാർ എന്നിവരെ

രാജാവു ചൊല്ലുകൊടുത്തു ഭരിക്കണം. പ്രസവിക്കാത്ത സ്ത്രീയും പ്രസവിച്ചവളുടെ പുത്രനാകും അനാഥരാകുന്നപടയും അവരെയും രാജാവുതന്നെ ഭരിക്കണം.

അനാഥനായ ബാലന്റെ ദ്രവ്യത്തെ അവന്നു വ്യവഹാരപ്രാപ്തി വരുന്നതുവരെ ഗ്രാമധ്യക്ഷനാൽ വശീകരിക്കണം; ദേവദ്രവ്യത്തെയും അതാണെന്നു. മക്കളെയും, ഭാര്യായെയും, അച്ഛനമ്മമാരെയും, വ്യവഹാരപ്രാപ്തി വരുന്ന സാദരന്മാരെയും, കന്യകമാരാ വിധവകളാ ആയ ഭഗിനിമാരെയും ശക്തിയുണ്ടായിട്ടും ഭരിക്കാതിരിക്കുന്നവർ പത്രസ്തപനം ഭണ്ഡം വിധിക്കണം. എന്നാൽ ഈ വിധി പതിനഞ്ചുവരെ ഒഴിച്ചു മാത്രമാണ്. മാതാവോ കന്യകയോ പതിനഞ്ചുവരെ പത്രൻ അവളെ ഭരിക്കണം. ഭാര്യാ പുത്രന്മാർ പ്രതിവിധാനം ചെയ്യാതെ പ്രവൃത്തിക്കുന്നവന്നു പുഷ്പസാഹസഭണ്ഡം വിധിക്കണം; സ്ത്രീയെ പ്രവൃത്തിക്കുന്നവന്നും ശിക്ഷ അതുതന്നെ. ലുപ്തവ്യവായ (മൈഥുനശക്തി നശിച്ചവൻ) നായിട്ടുള്ളവന്നു ധർമ്മന്മാരോടനുവാദം വാങ്ങി പ്രവൃത്തിക്കാവുന്നതാണ്. അല്ലാത്തപക്ഷം നാവിൻ ബന്ധിക്കപ്പെടും.

വാനപ്രസ്ഥനോഴികെയുള്ള ഒരു പ്രവൃത്തിവേഷമോ, സാധുവാചംവണ്ണം എപ്പോഴുതീർത്തല്ലാത്ത ഒരു സംഘമോ, സാമൂഹിക (ജനപദഭേദമന്തിന്നാവളി കൂട്ടായി ചെയ്തതു) മാന്വിട്ടുള്ളതല്ലാത്ത ഒരു സമന്വയബന്ധമോ രാജാവിന്റെ നാട്ടിൽ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതു്.

ആരാമവിധാനമാർമ്മമായിട്ടുള്ള ശാലകൾ നാട്ടിൽ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതു്. നടന്നാൽ, നന്നാമ്പാൽ, ഗായനന്മാർ, വാദകന്മാർ, ചാഴിപ്പന്മാർ, കരീപ്പന്മാർ എന്നിവർ ജനങ്ങൾക്കു കർമ്മവിധി ഉപദേശിച്ചു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഗ്രാമങ്ങൾ നിരാശ്രയങ്ങളായി ഗ്രാമവാസി

ഇരുപതാം പ്രകരണം

രണ്ടാം അധ്യായം

കുളില്ലാം കൃഷിചെയ്യുന്നതിൽ അഭിരതരായിരുന്നാൽ മാത്രമേ കൊരം, വിഷ്ണി, ഭദ്രം, ധന്യം, രസം എന്നിവയ്ക്കു നാട്ടിൽ വൃദ്ധിയുണ്ടാകയുള്ളൂ.

പരസൈസ്യാദവീഗ്രാസം

വ്യാധിഭിക്ഷപീഡയും

വ്യയശീടകളും ഉടാ-

തുഴിപൻ നാടു കാക്കണം.

ദിണ്ഡവിഷ്ണികരാബാധം

വരാത കാക്കണം കൃഷി;

ചോരവ്യാജവിഷഗ്രാഹ-

വ്യാധിയെന്നു പശുവൃജം

സേവകന്മാർ, കാൽകന്മാർ,

ചോരന്മാരന്തപാലകർ;

പശുക്കളും തീണ്ടിടാതെ

കാത്തിടണം വാനിപ്പിനും

ഇനമം ഭവ്യദിപവനം

സേതുവാകരമെന്നിവ

കാക്കണം മുവുള്ളവയെ-

ത്തിക്കണം പുതുതായതും.

കുളില്ലാകൾക്കു കർമ്മശാസ്ത്രത്തിൽ, അത്യുഷ്ണപ്രധാരണ

ഘോരതികരണത്തിൽ, ജനപരീക്ഷ

മെന്നു നോക്കേണ്ടതും.

രണ്ടാം അധ്യായം.

ഇരുപതാം പ്രകരണം. ഭൂമിപ്പരിചിന്യാനം.

കൃഷിയോദ്യമല്ലാതെ ഭൂമിയിൽ പശുക്കൾക്കു വിവിതങ്ങൾ (മേച്ചിൽസ്ഥലങ്ങൾ) രാജാക്കന്മാർ വിട്ടുകൊടുക്കണം.

ബ്രാഹ്മണർ ബ്രഹ്മരണ്യങ്ങളും (വേദാധ്യയനവനങ്ങൾ) ഡേമാരണ്യങ്ങളും (സോമയഗതത്തിനുള്ള വനങ്ങൾ), തപശ്ചികരക്കു തപോവനങ്ങളും, അപന്ധിലെ സ്ഥാപരജഗമങ്ങൾക്ക് അഭയം നൽകിയും കവിഞ്ഞതു ഒരു ഗോത്രം (ഗവ്യന്തി, അരനാഴിക) വിസ്താരത്തിൽ തിരിച്ചും വിട്ടുകൊടുക്കണം.

അത്രതന്നെ വിസ്താരമുള്ളതായും, ഏകദേശമായും, ഖാതങ്ങൾ (കിടങ്ങുകൾ) ഉള്ളതൊട്ടു ഗുപ്തമായും, മധുരനലങ്ങൾ നിറഞ്ഞ ലതാഗുല്മങ്ങളും ഗുച്ഛങ്ങളും മുളിപ്പാത്ത മരങ്ങളും കണ്ടില്ലാത്ത ജലാശയങ്ങളുമുള്ളതായും, ദാനങ്ങളായ മൃഗങ്ങളോടും നാൽക്കാലികളോടും നഖദംഷ്ടകൾ മുറിച്ച വൃഗങ്ങളോടും മാഗ്ഗായകങ്ങൾ (മൃഗയാഗങ്ങൾ) ഉണ്ടായ കൈവനാനകൾ, പിടിയാനകൾ, കൊച്ചാനകൾ എന്നിവയോടും കൂടിയതായുമിരിക്കുന്ന ഒരു മൃഗവനം രാജാവിന്നു വിഹരിപ്പാനായിട്ടും ഉണ്ടാക്കിക്കണം.

ജനപദാന്തത്തിങ്കലാ അല്ലെങ്കിൽ ഭൂസ്ഥിതിയനുസരിച്ചു മറ്റൊരിടത്തോ സന്ധ്യാനിമിശ്കാ(എല്ലാ മൃഗങ്ങൾക്കും ആതിഥ്യം നൽകുന്നതു്)മായിട്ടുള്ള മറ്റൊരു മൃഗവനവും സ്ഥാപിക്കണം.

കുപ്യാവഗ്നിയിൽപ്പറയുന്ന ദ്രവ്യങ്ങളാമാനിന്നും വേദദൈവരെ ഓരാ വനം നിർമ്മിക്കുന്നതിന്നും വിശോധമില്ല.

ദ്രവ്യവനം സംബന്ധിച്ച കർമ്മശാലകളെയും അടവീടുകളെയും ദ്രവ്യവനങ്ങളിലെ ജീവനക്കാർ നിരവധിപ്പിക്കണം.

പ്രത്യന്തത്തിൽ ഹസ്തിവനത്തെ സ്ഥാപിക്കണം; അതിന്റെ രക്ഷ അഭവീപാലനാർ ചെയ്യേണ്ടതാണ്. നാഗവനാധ്യക്ഷൻ പശുതസമീപത്തോ, നദീതീര

അതാ, സരസ്സിന്റെ സമീപത്താ, അനുപാദേശസമീപത്തോ ഉള്ള നാഗാനത്തെ (ഗജങ്ങൾ പെരുമാറുവാൻ വന്നുവെത്ത), അതിന്റെ പശ്ചാത്താദേശങ്ങളിലുള്ള ഗജങ്ങളുടെ പ്രവാശിഷ്ടമണങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കി നാഗാനപാലന്മാരെക്കൊണ്ടു സന്ദർശിപ്പിക്കണം. ആനയെക്കൊല്ലുന്നവനെ വധിക്കണം. സ്വയംമുതമായ ഗജത്തിന്റെ ദന്തങ്ങൾ രണ്ടും കൊണ്ടുവന്നു നൽകുന്നവൻ രാജാവിന്നു വേകാൽ പണം സമ്മാനം നൽകുകയും വേണം.

നാഗവനപാലന്മാർ ഹസ്തിപകാരാരംഭം പാദപരീക്ഷണാരംഭം (ആനയ്ക്കു കാൽപ്പുറങ്ങളു വെക്കുന്നവർ) യും സൈമികനാ (സീമാധികൃതന്മാർ)രെയും വനചരന്മാരെയും പാരിക്ഷിക്കുന്നാരംഭം തുണകുട്ടി, ഹസ്തിമുത്രപുരീഷങ്ങളുടെ ഗന്ധംകൊണ്ടു മാറ്റു ഗന്ധങ്ങളറിവാൻ വഴുതാക്കുന്നവന്മാരുടെയായ് ദ്വയാതകീടാവകൾ (ചെരിയകൊമ്പുകൾ)കൊണ്ടു മറയ്ക്കുക, അഞ്ചോ ഏഴോ ഹസ്തിബന്ധകിക (ആനയെപ്പിടിക്കുന്ന പിടികൾ)യോടു കൂടി സഞ്ചരിച്ചു ആനയുടെ ശയ്യാസ്ഥാനങ്ങളിലെ പദമിടുന്നവരും ലബ്ധവും (പിണ്ടി) പാതാദൃശവും (കൊമ്പുകത്തിക്കുളിരുടയാളം)നോക്കി ഹസ്തികലപകൃഗ്രം (ആനക്കു സഞ്ചരിക്കുന്നതിന്റെ പരമാവധി) കണ്ടുപിടിക്കണം. യുഗ്മചരൻ, ഏകചരൻ, നിര്യൂമൻ (കൂട്ടത്തൊഴിയവൻ) യുഗ്മപതി, വ്യാളൻ (ഭൂതൻ); മക്കൻ, പോതൻ ബന്ധമുക്കൻ എന്നിങ്ങനെയെല്ലാമുള്ള ഗജങ്ങളെ അറവൻ നിബന്ധം (ലക്ഷണം)കൊണ്ടു മനസ്സിലാക്കണം. അനീകസ്ഥരുടെ പ്രമാണങ്ങളെക്കൊണ്ടു പ്രശസ്തങ്ങളായ ലക്ഷണങ്ങളും ശീലവുമുള്ള ഗജങ്ങളെ പ്പിടിക്കുകയും വേണം.

രാജാക്കന്മാരുടെ ജയത്തിന്നു പ്രധാനസാധനം ഗജങ്ങളാണു്. ശത്രുക്കളുടെ സൈന്യവുമായും ശ്ലേഘം നൂസ്സംവരവും മട്ടിക്കുന്നതു ഏറ്റവും വലിയ ശരീരത്തോ

ഭൂം പ്രാണാഹരമായ പരാക്രമാത്താടുംകൂടിനു ഗജങ്ങളാണല്ലോ.

മേഘം കലിംഗാഗമമഗി-

പ്രാമ്യകാത്രജം ഗജം

മധ്യം ദശാസ്താപരാന്ത-

ദേശം ഗജജാതിയിൽ.

അധമം സൈന്യാജ്ഞദേശ-

ജാതം പാഞ്ചനദം താമ;

ഏകം പാനിയകുപ്പിച്ചാൽ

വീക്ഷ്യം തേജസ്സു വേഗാദം.

മഹാലിപ്യരംഭം അർദ്ധശതകിട, അധ്യക്ഷപ്രചാരമെന്ന

രണ്ടാമധികരണമിട, രൂപീകൃതവിതാനമെന്ന

രണ്ടാമധ്യായം.

മൂന്നാം അധ്യായം.

ഇതപരത്താനാം പ്രകരണം.

ഒറ്റാറിധാനം.

ജനപദാന്തത്തിങ്കൽ നാലുദിക്കുകളിലും യുദ്ധത്തിന്നു പറ്റിയ ദൈവകൃതമായ ഒറ്റത്തെ കല്പിക്കുന്നു. അന്തർദ്വീപാമാ (നദിതടൽ ചുറ്റപ്പെട്ടത്) നില്പാത്ത ധാമാ (ആഴമുള്ള ജലാശയങ്ങളാൽ ജലം) ആയ സ്ഥലം ഓദകദുർഗ്ഗം; പ്രസ്തര(പാറ)മേലോ ഗുഹായോ ആയിട്ടുള്ള സ്ഥലം പാവുതദുർഗ്ഗം; ഉദകസ്തംബമീനമോ ഇരിമ്പമോ (മണൽമേയം) ആയ സ്ഥലം ധാനപനദുർഗ്ഗം; ഖണ്ഡന (കാൽ വഴിക്കുന്നതു)മായ വെള്ളമുള്ളതോ സുഷ്ണഗുഹനമോ ആയ സ്ഥലം വനദുർഗ്ഗം. അവയിൽ പച്ച നദീദുർഗ്ഗം

ഇതിപ്രകാരം പ്രകാരം

മൂന്നാം അധ്യായം

വും പട്ടുതെറ്റും ജനപദത്തിങ്കലെ രക്ഷാസ്ഥാനമാകുന്നു; ധാനപനതെറ്റും വനതെറ്റും അടവിയിങ്കലെ രക്ഷാസ്ഥാനമാകുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ അതു് ആപത്തിങ്കൽ അപസാരസ്ഥാനമാകാം.

ജനപദമധ്യത്തിൽ സമുദയസ്ഥാന (മുതലെടുപ്പു സൃഷ്ടിക്കുന്ന സ്ഥാനം) മാറിട്ട രാജാവും സ്ഥാനീയരുടേ നിർമ്മിച്ചിരിക്കണം. വാസുശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരാൽ പ്രശംസിക്കപ്പെട്ടതായ ദേശത്തിൽ, നദീസംഗമത്തിങ്കലോ വെള്ളം വരുന്നതായ, സരസ്സു്, തടാകം ഇവയിലൊന്നിന്റെ സമീപത്തിങ്കലോ, ഭൂസ്ഥിതിയനുസരിച്ചു ചുരുങ്ങിയ ദിശയാ ചതുരശ്രരൂപം ആയും, ചുറ്റും പ്രദക്ഷിണമായിട്ടു വെള്ളം ഒഴുകുന്നതായും, പണ്യവസ്തുക്കൾ കൊണ്ടുവന്നിറങ്ങുന്ന സ്ഥാനമായും, അംശപഥ (സ്ഥലമാറ്റം) അതാടും വാരിവഥ അതാടും കൂടിയതായുമാണ് സ്ഥാനീയർ നിർമ്മിക്കേണ്ടതു്.

അതിന്റെ ചുറ്റും ദൈവദണ്ഡു് ഇടവിട്ടു മൂന്നു പരിവക്ത (കിടപ്പുകൾ) ഉണ്ടാക്കിക്കണം. അവിടെ അതിൽ പതിനാലും പന്ത്രണ്ടും പത്തു ദണ്ഡു വിസ്താരത്തോളം വിസ്താരത്തിന്റെ മുകൾവശത്തോ പകുതിയോ അഴിഞ്ഞാടും മൂലത്തിങ്കൽ മുകളിലേതിന്റെ മുന്നിലൊന്നു വിസ്താരത്താളം കൂടിയും, മൂലത്തിങ്കൽ ചതുരശ്രാകൃതിയായും, കല്ലുപടുത്തതോ ഇഷ്ടപാശ്ചാത്യത്തിൽ കല്ലും ഇഷ്ടകയും കൊണ്ടു കെട്ടിയതോ ആയും, ജലാന്താരത്താളം കഴിഞ്ഞാൽ ആഗ്രഹ്യവാത ജലം തിരിച്ചാ വെള്ളം നിറച്ചതും പരിവാഹങ്ങളോ (വെള്ളം ഒഴുകുന്നതിനുള്ള ചാലുകൾ) ഉള്ളതുമായും, ധാരാളം പരമ്പരകളും ഗ്രാഹങ്ങളുമുള്ളതായുമിരിക്കണം.

പരിവക്തയിൽനിന്നു നാലു ദണ്ഡുകൊണ്ട്, അടിയിൽ നിന്ന് ആറു ദണ്ഡു് ഉയരത്തോളം അതിവികട്ടി വി

ഷ്ടമ(വിസ്താര)ത്തോളം ഉടിയും അടിയിൽ അവതലമാ യും വപ്രം (മതിൽവാട, മൺകൊടു) പന്നിയിടുന്നു. അ ത്ത് ഉൾപവയ(അടിയിൽ തടിച്ചു മുക്കളിൽ ഉത്തുമിരിക്ക ന്നതു)മാ, മഞ്ചപുറം (അടിയിലും മുക്കളിലും ഒപ്പം വി സ്താരമുള്ളതു)മാ, കിളികുടിക(അടിയിലും മുക്കളിലും വിസ്താരം കറന്നു നടുവിൽ തടിച്ചതു)മാ ആയും, മു കളിൽച്ചുരുട്ട ആനകളെയും കാവികളെയും നടത്തിയും മു ള്ളുള്ള ഇല്ലത്തും വിഷവല്ലീപ്രതാനങ്ങളും വെച്ചുപിടി പ്പിച്ചും ഉറപ്പുവരുത്തിയതായിരിക്കണം. പാംസാശം (കിരണ്ടു കീറിയിട്ടുണ്ണിന്റെ ബാക്കി)കൊണ്ടു വാസ്തുജിദ്ദ ത്തെ നികത്തുകയും ചെയ്യും.

വപ്രത്തിന്റെ ഉപരിഭാഗത്തു് ഇഷ്ടകൊണ്ടു പ്രാ കാരം (മതിൽ) പണിയിടുന്നു. വിസ്താരം എത്രയോ അ ത്തിന്റെ ഇരട്ടിയാണതിന്നയരം വേണ്ടതു്. പന്ത്രണ്ടു ഹസ്തത്തിന്നുമാൽ പരമാവധി ഇരുപത്തിനാലു ഹസ്തം വരെ ഓരോമായിട്ടോ യുഗ്മമായിട്ടോ ആണ് ഉയര ത്തിന്റെ കണക്കു്. മുകൾഭാഗം രഥാക്ഷുസ്തം തക്ക പലു പ്പത്തിൽ സഞ്ചാരമാർഗ്ഗത്തോടു കൂടിയതായും കല്ലുകൊണ്ടോ ഇഷ്ടകൊണ്ടോ താലമൂലം (കരിമ്പനക്കുററി), മുരജം (മിഴാടു്), കപിശീഷ്കം (കരങ്ങിന്റെ തല) എന്നിവ യുടെ പ്രതിമകൾ നിരക്കെ പണിചെയ്തതായിരിക്കണം. തടിച്ച ശിലകൾകൊണ്ടു പടുത്ത ശൈലം (ശിലാമയ) മാ യും പ്രാകാരം പണിയിടാം. മരംകൊണ്ടു ഒരിക്കലും മതിൽ പണിയിടരുതു്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ മരത്തിൽ അഗ്നി അവഹിതനാശിട്ടു സ്ഥിതിചെയ്യണം.

മതിലിന്റെ മുക്കളിൽ അട്ടാവകം (കൊത്തളം) ഉ ണ്ടാക്കിക്കണം. അതു വിഷ്ണുചതുരശ്ര(നീളവും വണ്ണ മും ഉയരവും സമമായതു)മായും ഉയരത്തിന്നു പാകമായ

ഇതപരഞ്ഞാനാം പ്രകരണം

മൂന്നാം അധ്യായം

അവരോപപാസാധാരണ(ഇനശ്ചയാനുള്ള കൽപ്പദ)ത്തോടു കൂടിയതായുമിരിക്കണം.

രണ്ടു അട്രാലകങ്ങളുടെ മധ്യത്തിൽ കൂപ്പുള ദണ്ഡ് ഇടവിട്ട ഒരു ഹർദ്യം (മേൽപ്പുറ) രണ്ടു തലങ്ങൾ (മുറികൾ) കൂടുതലും വിസ്താരത്തിന്റെ നെരയീരട്ടി നീളമുള്ളതായിട്ടു പ്രതാളി (വീഥി)യുണ്ടാക്കിക്കണം.

അട്രാലകത്തിന്റെയും പ്രതാളിയുടെയും മധ്യത്തിൽ മൂന്നു ധാരാളമായാക്കിക്കൊണ്ടുന്നതും പീഡനകൃതിദഹകം (ദോരമുള്ള മരപ്പലക) തറച്ചതുമായിട്ടു ഇന്ദ്രകാശം (ഒരു തരം മരച്ചുവ) നിർമ്മിക്കണം.

അതരങ്ങളിൽ രണ്ടു ഹസ്തം വിസ്താരമായ പാർശ്വത്തിൽ വിസ്താരത്തിന്റെ നാലിരട്ടി നീളവും പ്രാകാരത്തിൽ എട്ടു ഹസ്തം നീളവുമുള്ളതായ ദേവപഥ (മതിലിന്മേൽനിന്നിറങ്ങിപ്പോകാനുള്ള ഗുഹമാറ്റം)വും നിർമ്മിക്കണം.

മതിലിന്മേൽ ഒരു ദണ്ഡായ രണ്ടു ദണ്ഡായ ഇടവിട്ട ലാക്വക(കയറുവാ തമിരശ്ചയാനുള്ള പടവുകൾ)കൂട, മറ്റുള്ളവയ്ക്ക് ഗ്രഹിപ്പാൻ കഴിയാത്ത ഒരു സ്ഥലത്തു പ്രധാവിതിക (ഓടാപ്പോകുവാനുള്ള ചെറുമാറ്റം)യും, നിഷ്ഠ ഹദഹാര(ശത്രുഭേദനാദെ സ്ഥിതി നോക്കുവാനുള്ള പൊതു)വും നിർമ്മിക്കണം.

കിടങ്ങിന്റെ ബഹിർഗതളു ജാനഭേദനികൾ (കുട്ടി മുറിക്കുന്ന മരയാനികൾ), ത്രിമുഖപ്രകരങ്ങൾ (മുക്കുന്ന മണൽ), കൂടങ്ങൾ (ഇനയാനികൾ), അവപാതങ്ങൾ (പുല്ലുകൊണ്ടുടുപ്പിയ കഴികൾ), കണ്ടകപ്രതിസരങ്ങൾ (ഇരുമ്പുകൊണ്ടുള്ള മുക്കയറുകൾ), അഥിപ്രദങ്ങൾ (ഇരുമ്പുകൊണ്ടുള്ള പാടവല്ലുകൾ), അലപത്രങ്ങൾ (ഇരുമ്പുവാറുകൾ), ശൃംഗാടകങ്ങൾ (ഇരുമ്പുകൊണ്ടുള്ള), ശ്വദണ്ഡകൾ (നാലുപ്രകാരം), അഗ്രകൾ, ഉപസ്തം

നാങ്ങൾ (കാലിടനിക്കുന്ന മരങ്ങൾ), പാദകകൾ (ഒറ്റയടിക്കഴികൾ), താമ്പരീഷങ്ങൾ (കാൽക്കാരക്കഴികൾ), ഉദപാനകങ്ങൾ (ചുട്ടിക്കഴികൾ) എന്നിവകൊണ്ടു മൂടിയ ഒരു ചരണമാർഗ്ഗം നിർമ്മിക്കണം.

പ്രാകാരത്തിന്റെ തുറമുഖത്തു് വെട്ടി ഒന്നര ദണ്ഡു വിസ്താരമുള്ള ഒരു ചണ്ഡപം നിർമ്മിച്ച് അതിൽ ദ്വാരം (കോട്ടുവാതിൽ) ഉണ്ടാക്കേണം; പ്രാതാളീയ ഒരു വിസ്താരം എത്രയോ അതിന്റെ • ഘരവാതാതര (ആറിഞ്ചാത ഭാഗം വിസ്താരമുള്ളതു്) ചായിക്കാം ദ്വാരം വേണ്ടതു്. അഞ്ചു ദണ്ഡു മുതൽക്കു ഓരോ ദണ്ഡു അധികമാക്കി എട്ടു ദണ്ഡുവരെ ചതുരശ്രമായിട്ടോ, വിസ്താരത്തിന്റെ അധർഭാഗം അല്ലെങ്കിൽ മേച്ചുഭാഗം ആയാലതിൽ (നീളത്തിൽ) അധികമായിട്ടോ ആണ് ദ്വാരം പണിയിക്കേണ്ടതു്. ദ്വാരപ്രാന്തത്തിന്റെ തുറവാതസധം (തെളകരം) പണിനത്തുറന്നും മേൽക്കു ഓരോവണ്ണം അധികമായിട്ടു പതിഞ്ഞു പണ്ണുവാനു. സ്തംഭത്തിന്റെ പരികേപം (പരിധി) അധാരം (ആകെമുള്ള നീളത്തിന്റെ ആറിഞ്ചാത); നിഖാതം (ചുഴിച്ചിടുന്ന ഭാഗം) അതിധികപ്പി; ചുട്ടിക (ചുഴി) അതിന്റെ ചതുർഭാഗം.

പ്രാതാളീയരത്നങ്ങളിൽ ആട്ടിരത്നത്തെ അഞ്ചു ഭാഗമാക്കി ഒരുഭാഗം ശാലയും, ഒരുഭാഗം വാപിയും, ഒരുഭാഗം സിന്ധാഗ്രഹാർച്ചമായിട്ടു പ്രയുക്തം. ശാലയുടെ പ

• പ്രാതാളീയ ആരയഞ്ചേതി ചെട്ടി അവസ്ഥയാലോതി ആര കോണേയും അൾ നാട്ടി, തരിങ്കോ ആലൊന്നാത ഭയ്യരത്ന തരിങ്കോ വിസ്താരത്തിലാണ് വാതിൽ നിർമ്മിക്കേണ്ടതെന്നു വ്യാഖ്യാനം പഠയ്ക്കണം.

നടുവിലെ ഭാഗം വാപി വാപിയുടെ മൂലഭാഗങ്ങളിൽ മീശാ ചതുരഭാതിട്ട രണ്ടു ശാലകൾ. ശാലയുടെ അവസാനത്തിൽ സിന്ധാഗ്രഹങ്ങൾ—എന്നിങ്ങനെ വരും. സിന്ധാഗ്രഹങ്ങളാൽ രണ്ടു ശാലകളുടെയും രണ്ടു ഭാഗങ്ങളിൽ ചതുരസ്തൂണുകളായിട്ടുള്ള മോക്ഷഗുഹാഭാഗം.

ഇരുപത്തൊന്നാം പ്രകരണം

കൃന്നാം അധ്യായം

തരിവലാനു വിസ്താരത്തിൽ രണ്ടു പ്രതിപഞ്ചങ്ങൾ (മഞ്ഞ ഗജപ്രതിപാദാകൃതി ഇഷ്ടകാലമായ ചഞ്ചങ്ങൾ) വേണം. അതിന്റെയും ഹസ്തത്തിന്റെയും ഇട ഉമ്പരത്തിൽ പകുതി വിസ്താരമായ കണത്തിൽ തുണകൾ നാട്ടി ഒഴിച്ചിടുകയും വേണം.

ഉത്തമാഗാരം (കൃന്നാമത്തെ നില) അല്പം വളരെ (ഒന്നര ദണ്ഡു വലുപ്പമുള്ളത്) ത്രിഭാഗാന്തമായ ആയിരിക്കണം പാർപ്പങ്ങൾ ഇഷ്ടകാലം കെട്ടുകയും, വാമഭാഗത്തു പ്രദക്ഷിണമായിട്ടുള്ള സോപാനവും മറ്റേ ഭാഗത്തു ശ്രദ്ധദിശിസോപാനവും നിർമ്മിക്കുകയും വേണം.

തോരണശിരസ്സു രണ്ടു ഹസ്തം വിസ്താരമുള്ളതായിരിക്കണം. അതിന്റെ ത്രിപഞ്ചഭാഗം (അഞ്ചിൽ മൂന്നു) വലുപ്പമുള്ളവയായിട്ടു രണ്ടു കവാടങ്ങൾ നിർമ്മിക്കണം. ഓരോ കവാടത്തിന്നു ഇരണ്ടു പരിവേഷവും, ഒരു അരങ്ങി വലുപ്പമുള്ള ഇന്ദ്രകീലവും വേണം.

അന്നിദ്വാരം (മഹാകവാടപാർപ്പത്തിലുള്ള ക്ഷുദ്രഭാരം) അഞ്ചു ഹസ്തമുള്ളതായിരിക്കണം. നാലു ഹസ്തി പരിവേഷവും ഉണ്ടായിരിക്കണം.

ഭാരനിവേശത്തിന്റെ അല്പഭാഗം വലുപ്പമുള്ളതും ഭാരമുഖത്തോടു സമമായ വിസ്താരമുള്ളതുമായിട്ടു ഹസ്തിനഖം (ആനക്കൽപ്പട) പണിയിക്കണം. അതിന്റെ സംഗ്രമം (പടവ്) അസംഗാത്മ്യമായോ, ഉദകഹീനമായ സ്ഥലത്തു മുമ്പയായോ നിർമ്മിക്കണം.

പ്രാകാരസമമായ മുഖഭാരത്തോടുകൂടി ആ വിസ്താരത്തിന്റെ മൂന്നിലൊരു ഭാഗം വിസ്താരമുള്ളതും ഗോധാമുഖം (ഉടുമ്പിന്റെ മുഖം) പോലെയുള്ളതുമായിട്ടു വേറെ ഒരു ഗോപുരവും നിർമ്മിക്കണം.

പ്രാകാരമധ്യത്തിൽ വാപിയും, വാപിയുടെ മേൽപ്പോലെ പൂജിക്കുന്ന എന്ന ഭാരവും കഴിച്ച് മുൻപറഞ്ഞതിന്റെ അധ്യക്ഷം (ഒന്നരത്തു) വലുപ്പത്തിൽ ഒരു തരത്തോളം അന്നിപാരത്തോളംകൂടി ചതുശ്ശാലമായിട്ടു കരാരിപ്പറമെന്ന ഭാരവും, രണ്ടു തലത്തോളംകൂടി മുണ്ഡ ഹർമ്മമായിട്ടു മുണ്ഡകപോലവും, ഭൂമിയുടെ സ്ഥിതിയും ഭൂമിയിന്റെ അവസ്ഥയുമാനുസരിച്ചു നിർമ്മിപ്പിക്കണമെന്നു്. ത്രിഭാഗാധികായാമങ്ങൾ (൧൫൫ വിസ്താരമുണ്ടാക്കുകയും അതിന്റെ മുന്നിലൊന്നും നീളമുള്ളവ) ആയിട്ടു ഭാഗ്യവാഹിനികളായ കല്പകളും നിർമ്മിക്കണം.

സുഷിപ്പിതവയിൽ കല്ല,
കൈക്കോട്ട, മഴ, യജ്ഞിയും,
മുന്ദുണ്ണി, മുൻഗരം, ദൈവം,
ചക്രം, യന്ത്രം, ശതാഹ്നിയും,
കാർമ്മികങ്ങൾ, ശുദ്ധങ്ങൾ,
മുനകളുടെ മുളത്തരം,
ഉഷ്ണഗ്രീവ്യഗ്നിയാഗങ്ങൾ,
കുപ്യകര്യേ വിധിപ്പതും.

മഹാവിഷ്ണുക്കൾ അർച്ചനാസ്രത്തിൽ, അധ്യക്ഷപ്രചാരമെന്ന
രണ്ടാമധികംസംഹിത, ശുദ്ധിയാനമെന്ന
മുത്താധ്യക്ഷം.

നവലരം അധ്യായം.

ഇവപത്തിരണ്ടാം പ്രകരണം.

ദുർഗ്ഗനിവേശം.

കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറ് മൂന്നു രാജമാർഗ്ഗങ്ങൾ, തെക്കുപടിഞ്ഞാറ് മൂന്നു രാജമാർഗ്ഗങ്ങൾ, ഇങ്ങനെയൊന്ന് ദുർഗ്ഗത്തിന്റെ

വാസ്തവിഭാഗം. അതു പന്ത്രണ്ടു ദ്വാരങ്ങളോടും യുക്തമാ യവിധം വെള്ളം, ഭൂമി, പ്രച്ഛന്നമാഗ്നം എന്നിവയോടും ചു ടിച്ചതായിരിക്കണം.

രണ്ടു, രാജമാഗ്നം; ദ്രോണമുഖമാഗ്നം, സ്ഥാനീയമാ ഗ്നം; രാജ്യമാഗ്നം, നിവീരമാഗ്നം എന്നിവ നാലുഭണ്ഡ വി സ്താരമുള്ള പശായിരിക്കണം. സംയാനീയ (പണ്യപത്ത ന്ന)മാഗ്നം, വ്യാഹമാഗ്നം, ജ്ഞാനമാഗ്നം, ഗ്രാമമാഗ്നം എ ന്നവഞ്ച ഏഴു ഭണ്ഡ വിസ്താരം വേണം. സേതുമാഗ്നത്തി ന്നും വനമാഗ്നത്തിന്നും നാലു ഭണ്ഡ; ഹസ്തിമാഗ്നത്തി ന്നും ക്ഷേത്രമാഗ്നത്തിന്നും രണ്ടുഭണ്ഡ; രഥമാഗ്നത്തിന്നു അഞ്ചു അരത്തി; പശുമാഗ്നത്തിന്നു നാലു അരത്തി; ക്ഷുദ്രപശു മാഗ്നത്തിന്നും മനുഷ്യമാഗ്നത്തിന്നും രണ്ടു അരത്തി.

പ്രകൃഷ്ടവും ചതുർവൃഗ്ഗങ്ങളുൾക്ക ആശ്രയിക്കത്തക്കതു മായ വാസ്തുവികലാണ് രാജനിവേശം (കോവിലകം) പ ണിയിരിക്കേണ്ടതു്. വാസ്താദൃശ്യം എന്നു വടക്കു നവ ഭാഗത്തിങ്കൽ യഥാക്രമമായവിധം പ്രാസുഖ്യമാ ഉണ്ടു വരമാ ആയിട്ടു അന്തഃപുരം നിർമ്മിക്കണം.

അതിന്റെ പുഷ്പാങ്കുരഭാഗത്തു് ആചാര്യന്റെ യും പുരോഹിതന്റെയും ഇദ്വാര (യന്ത്രം) സ്ഥാനവും തോഴ (തീർത്ഥം) സ്ഥാനവും മന്ത്രികളുടെ പാപ്പിടവും, പുഷ്പദക്ഷിണഭാഗത്തു മഹാനസം, ഹസ്തിശാല കോഷാ

• വാസ്തുവിനെ ഏർപ്പാടാക്കു പരമായിട്ടിട്ടു കോട്ടാവിഭാ ഗം ചെയ്യാക അതിന്റെ മധ്യത്തിലുള്ള മേയ്യ പടങ്ങുമാണ് വാസ്താദൃ ശം. ഇദ്വാരനടകോണിലെക്കു മേയ്യയെ കാലകൾ രണ്ടു നിട്ടതി കോണിലും വലത്തു മേക്കമട്ടു വായുകോണിലും ഇടത്തേക്കു അഗ്നിഃകോ ണിലും മെടപ്പുതേൾ മാറ്റത്തും ചേർത്തു മേയ്ക്കു കിടക്കുന്ന ഒരു പുരുഷ നാണ് വാസ്തു. പാമ്പിക് കിടക്കുപരിഞ്ഞാറും മേക്കവടക്കും പതി പ്പത്തു നൂതും വരമു എർപ്പാടാക്കു മണ്ണെടുത്താക്കിയാക നടുവി ലെ മേയ്യ മണ്ണെടുക്കു മുഴിയതാണ് വാസ്താദൃശ്യം.

ഗാരം എന്നിവയുമായിരിക്കണം. അതുകഴിഞ്ഞു കിഴക്കെ ദിക്കിൽ ഗന്ധം, മാലു, ധാന്യം, ഞെം എന്നിവയിൽക്കണവത്തുടയും പ്രധാനകാരുഷ്ട്യഭേദം അതിവേഗം പാറ്റിടത്തുചെയ്തിരിക്കണം.

ദക്ഷിണപൂർവ്വഭാഗത്തു ഭംഗാഗാരം, അഷ്ടപടലം, ശിപ്പുകർമ്മശാലകൾ എന്നിവയും ദക്ഷിണപശ്ചിമഭാഗത്തു കപ്പലുറാനും, തുരുധാഗാരം എന്നിവയും സ്ഥാപിക്കണം. അതുകഴിഞ്ഞു തെക്കുദിക്കിൽ നഗരാധ്വാനാഹാരികൻ, ധാന്യവ്യാപഹാരികൻ, കാർമ്മാണികൻ, ബലാധ്യക്ഷൻ എന്നിവരും പക്ഷാഘാതമുദാസനരോഗികൾക്കുവരുമ്പോൾ ജീവകര (വേഗ്യകര), താലാചാരവാക് (തളവിളക്കാര) എന്നിവരും വൈദ്യരും അമരിക്കണം.

പശ്ചിമദക്ഷിണഭാഗത്തു കഴിതപ്പടയും ഒട്ടകങ്ങളുടെയും ഗുഹ്നിസ്ഥാനവും കർമ്മശാലയും (ചോരത്തു നടത്തുന്ന ശാല) പശ്ചിമോത്തരഭാഗത്തു യാനങ്ങൾ, മെഷറു എന്നിവ സൂക്ഷിക്കുന്ന ശാലകളായിരിക്കണം. അതു കഴിഞ്ഞു പടിഞ്ഞാറെ ദിക്കിൽ ഉരപ്പൻ (പട്ടന്തൻ), സൂരം, വേണം, ചമ്മം, വർമ്മം, ശസ്ത്രാവരണം എന്നിവയുടെ പണി ചെയ്യുന്ന കാരുഷ്ട്യം ശുഭ്രം അമരിക്കണം.

ഉത്തരപശ്ചിമഭാഗത്തു പണ്യഗൃഹം, ദൈവജ്യോരം എന്നിവയും ഉത്തരപൂർവ്വഭാഗത്തു കോരം, ഗാഹരസ്ഥാനം എന്നിവയുമായിരിക്കണം. അതിന്നുപുറത്തു വടക്കുദിക്കിൽ നഗരഭവനം, രാജകുലഭവനം എന്നിവയും മോഹകാരുഷ്ട്യം ചെറികാരുഷ്ട്യം ബ്രാഹ്മണരും വാടിക്കണം. വാസ്തുവിന്റെ ചരിത്രാനുവാസങ്ങളിൽ (വാസ്തുവിന്റെ മുക്കുകളിൽ) ശ്രേണികൾ, പ്രവഹണികൾ (വിദേശത്തുനിന്നുവന്ന വ്യാപാരികൾ) എന്നിവരുടെ സമൂഹങ്ങളും അമരിക്കണം.

പുരമദ്ധ്യത്തിൽ അപരാജിത, അപ്രതിഹതൻ, ജയന്തൻ, വൈജയന്തൻ എന്നിവരുടെ കോഷുക (കോവിൽ)ങ്ങളും ശിവൻ, വൈശ്ണവൻ, അശ്വിനീദേവകൾ, ശ്രീഭഗവതി, മദ്യ (വാതനീദേവീ) എന്നിവരുടെ ആലയങ്ങളും സ്ഥാപിക്കണം. ആ കോഷുകങ്ങളിലും ആലയങ്ങളിലും ദേശസ്ഥിതിയനുസരിച്ചു വാസ്തുഭേദമനുസരിച്ചു പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയും വേണം.

പുറത്തു ബ്രാഹ്മം, രാഹുഗ്രം, യാമ്യം, സൈനാപത്യം എന്നീ ഭാഗങ്ങൾ * നിർമ്മിക്കുകയും, പരിവയുടെ ബലിഭാഗത്തു നൂറുവിൽപ്പാടകളെ ചെമ്പ്രയും (പുജിതവൃഷം) പന്ത്രസ്ഥാനവും വനവും സേതുബന്ധവും പണിയിക്കുകയും, അവയിൽ ദിക്സ്ഥിതിയനുസരിച്ചു ദക്ഷിണമനുസരിച്ചു പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്യണം.

ഉത്തരഭാഗത്തോ പൂർവ്വഭാഗത്തോ ശുശ്രൂണാദം പണിയിക്കണം. വർഷാത്തമാനങ്ങളെ ശുശ്രൂണം ദർശിതമാഗതാണു വേണ്ടതു്. അതിനെ അതിക്രമിക്കുന്നവനു പൂർവ്വസ്ഥാനദണ്ഡം ശിക്ഷ പാപബന്ധനങ്ങളും മലയാളത്തിനും പാർപ്പിടം ശുശ്രൂണാത്തങ്ങളിലായിരിക്കണം.

കുടുംബികൾക്കു താമസിപ്പാൻ അമ്പതുകുടുംബങ്ങളും ശുശ്രൂണാദയും സ്ഥിതിയനുസരിച്ചു സീമയെ സ്ഥാപിക്കണം. അമ്പതിൽ അമ്പൽ രാജാനുമതിവാങ്ങി പൂർവ്വഭാഗത്തു, ഫലഭാഗത്തു, ഷണ്ഡത്തു, കേദാരത്തു (വയലുകൾ) എന്നിവ സ്ഥാപിക്കുകയും ധാന്യങ്ങളും പന്ത്രയങ്ങളും ശേഖരിക്കുകയും വേണം. ദക്ഷിണഭാഗത്തു (പത്തു കുടുംബങ്ങൾക്കു വീതം) മാതിട്ടു ചുവസ്ഥാനവും അധികമായിരിക്കണം.

* ബ്രാഹ്മം=(വരേ) ബ്രഹ്മവൃദ്ധേയതായത്. രാഹുഗ്രം=(കീഴ്) ഇത്ര ദേവതയാതത്. യാമ്യം=(മേൽ) യമൻ ദേവതയാതത്. സൈനാപത്യം=(പടിക്കാൾ) യമന്റെ ദേവതയാതത്.

നെ, സ്നേഹം, ധാന്യം, ഷാരം, ലവണം, ഭക്ഷണ
ജ്യം, ശുദ്ധശാകം, ചവസം, വല്ലഭം (ശുദ്ധമാംസം),
തൃണം, കാഷ്ഠം (വിറകു), ലോഹം, ചന്ദ്രം, അഗ്നികം,
സ്നായു (നാര), വിഷം, വിഷാണം, വേണം, വക്രം,
സാരദാന്ത (കാതൽമരം), പ്രാഹരണം (ആയുധം). ആവര
ണം, അശ്വം എന്നിവ അനേകദർശനത്തെ ഉപയാഗത്തി
നുപയോഗിച്ചു ദർശനത്തിൽ ശേഖരിച്ചുവെച്ചു. അവയിൽ
നിന്നു പഴയതെടുത്തു പുതിയതു പകരം വെച്ചുകൊണ്ടിരി
ക്കുകയും വേണം.

ഹസ്തപ്രചാരമപദാതികളെ അനേകം മുഖ്യന്മാരുടെ
കീഴിലായിട്ടു കൊട്ടയിൽ നിറുത്തുന്നു. അനേകം മുഖ്യന്മാ
രുടെ കീഴിലായിട്ടു അവർ പരസ്പരം ഭയപ്പെടുകനിമിത്തം
പരമാപരാധത്തിൽ പെടുകയില്ല.

ഇപ്പറഞ്ഞ ദർശനസംസ്കാരം കൊണ്ടുവന്ന അന്തപാല
ദർശനങ്ങളുടെ സംസ്കാരവും പഠനത്തുകഴിഞ്ഞു.

നാട്ടിനും നഗരത്തിനും
നാശം വെയ്യുന്ന ദുർമ്മര
നാട്ടിൽ നിന്നാഞ്ഞെത്തുന്നതെ
സ്സാട്ടിപ്പെട്ടിടത്തു കരം.

കൊടിയുണ്ടു അമ്മശ്ശാസ്രത്തിൽ, അധ്യക്ഷപ്രചാരമെന്ന
രണ്ടാമധികരണത്തിൽ, ദർശനീവശമെന്ന
നാലാമധ്യായം.

അഞ്ചാം അധ്യായം.

ഇരുപത്തിമൂന്നാം പ്രകരണം.

സന്നിധാന്തനിലയകരണം.

സന്നിധാന്താദികാരാധനവും, പണ്യഗ്രാഹനവും, കോശാഗാരവും, കപ്യഗ്രാഹനവും, ആയുധാഗാരവും, ബന്ധനാഗാരവും പണിയിക്കണം.

മതശ്രാകാരമായിട്ടുള്ള ഒരു വാപി വെള്ളത്തിന്റെ നന്നായ തുടങ്ങാത്തതായും ആഴത്തിൽ കഴിപ്പിച്ചിട്ട്, തടിപ്പശിലകളെക്കൊണ്ട് ഇരുപാൽപ്പങ്ങളും അടിയും പടുത്തു്, അതിൽ കാതലുള്ള മരംകൊണ്ടു ഭൂമിസമമായും മൂന്നു നിലകളോടും അനേകം മുറികളോടും കൂടിയും ദേശ(മുക്കളിലെ നില)യും സ്ഥാന (നടുവിലെ നില)യും തല (അടിയിലെ നില)യും കുമ്പിതമായിപ്പടുത്തും ഏകദേശമായും യന്ത്രശക്തിയായ സോപാനത്തോടും ദേവതാപ്രതിമ കൊത്തിയ പിധാനദാരത്തോടുംകൂടിയും ഒരു ഭൂമിഗ്രാഹം പണിയിക്കണം. അതിന്റെ ഉപരിഭാഗത്തു് ഇരുപതാളം അടച്ചു പ്രഗ്രീവ (മുഖപ്പുറ)യോടുകൂടിയും ഭാഗ്യവാഹിനിക (കലവാമുറികൾ)കൂടെ ചുറ്റപ്പെടുത്തിക്കുന്നതായിട്ടു ഇഷ്ടകൊണ്ടു കോശഗ്രാഹം പണിയിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ ഉയർന്ന പ്രാസാദമാക്കിയും കോശഗ്രാഹം നിർമ്മിക്കാം.

ഇതിന്നു പുറമെ, ജനപദാന്തത്തിൽ ആവൽകാലത്തെ ഉപയോഗത്തിനായിട്ട് അഭിത്യക്തപുരുഷന്മാരും (മരണശിക്ഷ വിധിക്കപ്പെട്ട ആളുകൾ)ക്കൊക്കെയും സുവന്ദിയി എന്ന കോശഗ്രാഹവും ഉണ്ടാക്കിക്കണം.

പരകപാത്രകൾകൊണ്ടു സ്തംഭങ്ങളുണ്ടാക്കി, നാലുശാലകളോടും ഒരു ദ്വാരത്തോടും അനേകം സ്ഥാനതലങ്ങളോ

കൂട്ടി, ഇതപുറം ഉറപ്പാക്കുകയും പട്ടണ അപസരങ്ങളാകുകയും ചെയ്ത പണ്യപ്രചാരം നിർമ്മിക്കണം.

പണ്യഗൃഹാദിപാലകനെന്നാണ് കോഷാഗാരവും നിർമ്മിക്കേണ്ടതു്.

ദീപമാല അനേകം ശാലകളോടും അകത്തു ഭിത്തികളെ മറച്ചുകൊണ്ട് അനേകം കഷ്ടകളോടുകൂടിയാണ് കവചഗൃഹത്തിന്റെ പണി.

അതുതന്നെ ഭൂമിഗൃഹത്തോടു കൂടി പണിചെയ്താൽ ആയുധാഗാരമാകും.

ധർമ്മസ്ഥിയും (ധർമ്മസ്ഥനാൽ ദേവിക്കു കൈപ്പകർത്തു), മാനമാത്രീയും (മാനമാത്രാൽ തടവിലാക്കപ്പെട്ടവർക്കു) എന്ന രണ്ടുവിധം ഖണ്ഡനാഗാരവും വെച്ചുവെച്ചാൽ പ്രീപുരുഷന്മാർക്കുള്ള സ്ഥാനങ്ങളെ വേർതിരിച്ചും, പുറത്തേക്കു കടപ്പാൻ പാടില്ലാത്തവിധം ഗുഹകളായ കഷ്ടകളോടുകൂടിയും നിർമ്മിക്കണം.

ഇപ്പറഞ്ഞ എല്ലാ ഗൃഹങ്ങളും ശാല, ഖാതം (കുളം) ഉദപാനം (കിണർ), സ്നാനഗൃഹം എന്നിവയോടുകൂടിയവയും അഗ്നിശ്രാണവും വിഷശ്രാണവും മാർജ്ജനമാരെക്കൊണ്ടും കീരിക്കളെക്കൊണ്ടുള്ള രണ്ടരം ചെങ്കുറിയും സ്വദേവതമാരുടെ * പുജയോടുകൂടിയവയുമായിട്ടു പണിയിക്കണം.

കോഷാഗാരത്തിൽ വർഷമാനത്തിനുവേണ്ടി ഒരു അരണി മുഖവിസ്താരമുള്ളതായ ഒരു കണ്ഡം ഉണ്ടാക്കിക്കണം.

സന്നിധാന്തായ് ആ വിഷയത്തിൽ പരിചയമുള്ള പുരുഷന്മാരാൽ അധിഷ്ഠിതനായിട്ടു പഴയതും പുതിയതും

* സ്വദേവതമാർ:-കാശ്യമത്തിനു രവേന്ദ്രവണൻ, ചണ്ഡ്രമത്തിനു കോഷാഗാരത്തിന്നും ശ്രീദേവതി, കവചഗൃഹത്തിന്നു വിഷകർമ്മവ്, ആയുധാഗാരത്തിന്നു യമഃ, ഖണ്ഡനാഗാരത്തിന്നു വരണൻ.

ഇതപത്തിട്ടന്നാം പ്രകരണം

അഞ്ചാം അധ്യായം

മാധരണം, സാരം, ഫലി, കപ്യം എന്നിവയെ പ്രതിഗ്രഹിക്കണം.

അവയ്കൾ ചട്ട് ത്തൊത്തസ്സബന്ധിച്ച ഉപധി (വ്യാജം) ചെല്ലാൽ ചെല്ലുവാനും ചെല്ലിപ്പോവാനും ഉത്തമസാഹസം ഭേദം; സാരത്തിൽ ഉപധിചെല്ലാൽ രണ്ടുപക്ഷം മധ്യമസാഹസം ഭേദം; ഫലിപ്രതികരണത്തിൽ ഉപധി ചെല്ലാൽ കൊണ്ടുവന്നതും വേറെ അത്രയും കെട്ടിക്കൊള്ളണം ഭേദം.

പ്രവേശകന്മാർ പരിശോധിച്ച ശുദ്ധമെന്നു ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടും വേണം ചീണ്ടും സ്വീകരിക്കുവാൻ. അശുദ്ധമായ ഹിരണ്യത്തെ മോടിച്ച്കളയണം. അശുദ്ധഹിരണ്യം കൊണ്ടുവന്നവന്നു പൂച്ചസാഹസഭംബം വിധിക്കുകയും വേണം.

ധാന്യം ശുദ്ധവും നവീനവുമായിട്ടുള്ളതു പൂർണ്ണമായിട്ടുള്ളത് എടുക്കേണ്ടതാണ്. അതിന്നു വിപരീതമായി ചെല്ലാൽ മുഖദിഗ്ഗണം (കൊണ്ടുവന്നതിന്റെ ഇരട്ടി) ഭേദം വസുധാക്കണം.

ഇതു കൊണ്ടുതന്നെ പണ്യവും കപ്യവും ആയുധവും സ്വീകരിക്കുന്നതിന്റെ വിധി പറയപ്പെട്ടു.

എല്ലാ അധികരണങ്ങളിലും യുക്തൻ (പ്രധാനായി കൃതൻ), ഉപയുക്തൻ (സഹകാരി), തൽപരന്മാർ (കീഴ് ജീവനക്കാർ) എന്നിവർ ക്രമത്തിൽ ഒരു പണം, രണ്ടു പണം, നാലു പണം എന്നിങ്ങനെയുള്ള അപഹരണങ്ങളിൽ യഥാക്രമം പൂച്ചസാഹസം, മധ്യമസാഹസം, ഉത്തമസാഹസം, വധം എന്നിവയാണു ഭേദം. •

• പൂച്ചസാഹസം ചെയ്താൽ ചീന്ന അപഹരണം ചെയ്താൽ മധ്യമസാഹസം, ചീന്നതും ചെയ്താൽ ഉത്തമസാഹസം, ഉത്തമസാഹസം ചെയ്താൽ ചീന്നതും അപഹരണം ചെയ്താൽ വധം എന്നിങ്ങനെ ക്രമം കാണാം.

കോശത്തിൽ അധിഷ്ഠിതനായിട്ടുള്ളവർ ദൈവമായ
മേലോ മെൽക്കാൽ അവനെ ഏതും (മരണശിക്ഷ) വിധി
ക്കുന്നു. അവന്റെ ദൈവവ്യക്തികൾക്കൊക്കെ (കീഴ്ത്തി
വന്നൊക്കെ) അധികാരം വിധിക്കുന്നു. അവർ അപര
രണം അറിഞ്ഞിട്ടില്ലെങ്കിൽ അവരെ പരിഭവിക്കുന്നു (അ
ക്കീഴ്ത്തി) മെൽക്കാൽ മതി.

മോശാൻ അഭിപ്രായം (ഇന്നുകൊള്ള) നടത്തി
യാൽ അവർ ചിത്രവാചനം (ഇതിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു കൊള്ള
ക) ആണു് ശിക്ഷ.

ആയതു കൊണ്ടു സന്നിധാതാവ് ആപ്തമായ പുതി
യനോൽ അധിഷ്ഠിതനായിട്ടു വന്നു നിവൃത്തിയുണ്ടാക്കുവാൻ
കൂടുതലായിക്കൊള്ളാൻ.

ബാപ്റ്റിസ്മത്താലായ്
മോശാന്റെ വെൽക്കിൾ
ധരിക്കുന്നു അപ്പൊസ്തലു,
കാട്ടണം വ്യവസ്ഥയായ്.

കൊലിപ്പാലം അർത്ഥശ്രമിച്ച്, അധ്യക്ഷപ്രവാചന
രണ്ടാമധികരണത്തിൽ, സന്നിധാതാവിനെയും കർമ്മത്തെ
അഞ്ചാമധ്യായം.

ആറാം അധ്യായം.

ഇരുപത്തിനാലാം പ്രകരണം
സമാഹൃതസമാധ്യായപ്രസ്താവന.

സമാഹൃതായ ദൈവം, രാജ്യം, ഖനി, സേതു, വനം,
ഗ്രാമം, വനിതകൾ എന്നിവയുടെ മേൽനോട്ടം ചെയ്യുന്നു.

ശുക്രം, ദണ്ഡം (വിഴ്), ചൈതന്യം (അളവും തൂക്കവും), നാഗരികൻ, ലക്ഷനാധ്യക്ഷൻ (കമ്മിണിയെ അധ്യക്ഷൻ) മുദാധ്യക്ഷൻ, സുദാധ്യക്ഷൻ, സുനാധ്യക്ഷൻ, സുഗ്രാധ്യക്ഷൻ, ദൈവം, ഐതം, ഷാരം, സൗചന്ദ്രികൻ, പഞ്ചസംസ്ഥ (പശുശാല), വേദ്യ, ഭൂതം, വാസ്തുകം, കാതരിപ്പിടണ, ദേവതാധ്യക്ഷൻ എന്നിവയും ബാഹിരിക (കിതവനാർ) രോഗ പുരോഗതികൾ പിടിക്കുന്നതുമാണ് ഒറ്റം.

സീത (കുതി), മാഗം (വിളമ്പിയിട്ട), ബലി, കരം, വാണി, നദീപാലൻ, തരം (കടത്തുളയി), നാഗം (കുപ്പൽകുളി), പട്ടനം (ചെറിയ നഗരം), വിവിതം, വർത്തി (ഭാരതത്തി), രജ്ജ, ചോരരജ്ജ (ചോരബന്ധനത്തിന്നു ഗ്രാമക്കാർ അടയ്ക്കുന്ന നികുതി) എന്നിവയാണ് രാജ്യം.

സപ്തം, വെള്ളി, വർഷം, മണി, മുത്തു, പവിഴം, ശംഖം, ലോഹം, ലവണം, ഭൂമിയാതു, പ്രസ്തരയാതു, രസയാതു എന്നിവയാണ് ഖനി.

പുഷ്പരം, ഫലവരം, ഷണ്ഡം (തോട്ടം), കേരരം, മൂലവരം (കിഴങ്ങിൻതോട്ടം) എന്നിവയാണ് സേതു.

പശു (ഗവയ്) വനം, മൃഗവനം, ദൃവ്യവനം, ഹസ്തിവനം എന്നിവ കൂടിയതാണ് വനം.

പശു, എരുമ, അജം, ആവി (കുറിയാട്), കഴുത, ഒട്ടകം, അശ്വം, അശ്വതരം, (കൊവർ കഴുത) എന്നിവ കൂടിയതു വൃജം.

സ്ഥലമാർഗ്ഗം, ജലമാർഗ്ഗം ഉൾപ്പെട്ടതാണ് വനിക്രമം— ഇങ്ങനെ ആയശരീരം.

മൂലം (മൂല്യം), മാഗം, വ്യാജി (വാതി), പരിഷം

(കുലി), കൂപ്പം (സ്ഥിരനികുതി), തൂപിക (വലിപ്പിച്ചു നികുതി), അത്യം (പിഴ) എന്നിവയെത്ര ആയമുഖം.

ദേവപ്പുഴ, പിതൃപ്പുഴ, ദാനം, സ്വസ്തിദാനം, അന്തഃപുരം, മാറാനം, ദൂതപ്രവർത്തനം, മോഷ്ടാഗാരം, ആയുധാഗാരം, പാണ്യമാനം, ചമ്പ്യമാനം, കർമ്മാനം, വിഷ്ണി, പത്മി, അപേ, ലഭം, ഗർഭം, ഗോമണ്ഡലം, പള്ളുവാടം, മൃഗവാടം, പക്ഷിവാടം, വൃക്ഷവാടം, കാഷ്ഠവാടം (വിരകപുര), തൃണവാടം എന്നിവ വ്യവശരീരം.

രാജവർഷം, മാസം, പഞ്ചം, ദിവസം, ജാത്യം, വൃഷ്ടം എന്നു പേർ. വർഷം, ദേവമന്ത്രം, ഗ്രീഷ്മം എന്നീ ജ്യോതിഷത്തിലെ പക്ഷങ്ങളിൽ മൂന്നാമത്തെയും ഏഴാമത്തെയും പക്ഷങ്ങൾ ദിവസാനന്തരം (ഓരോ ദിവസം മറഞ്ഞുവ); ശേഷമുള്ള പക്ഷങ്ങൾ പൂർണ്ണമാകും. അധിമാസം എന്നതു വേറെയാണു. ഇതിനെ കാലം.

കരണീയം, സിദ്ധം, ശേഷം എന്നിവയും ആയം, വൃതം, നീചി എന്നിവയും സമഹോഷാച നോക്കണ്ടതാകുന്നു.

സംസ്ഥാനം (ഇത്ര പിരിയുന്നതെന്നുള്ള കൂപ്പി). പ്രചാരം (പിരിയുന്നതും ദേശം), ശക്തിവാസ്ഥാപനം (ആയശരീരം ജ്ഞാതെന്ന സ്ഥാപിക്കൽ), ആദാനം (പിരിവ്), സമ്പ്രദായപിണ്ഡം (എല്ലാസമുദയങ്ങളും ആകത്തുക), സഞ്ചാരം (പിരിവിന്റെ വിധം) ഇതാണു മരണീയം.

കോശാച്ഛിതം, ഭാഷാഗാരം (ഭാഷാ നേരിട്ടു വാണിയതു്), പുറമ്പുതം എന്നിവ പ്രവിഷ്ഠം; പരമാലോചനാപുതം (മുൻമുഖാൽ പരിചാരണ ബാക്കിയായതു്), ശാസനമുതം (ഭാഷാ നപ്രചാരം വിട്ടുകൊടുത്തതു്), മുഖാണുപുതം (വാക്കാൽ വിട്ടുകൊടുത്തതു്) എന്നീ

ഇതപത്തിനാലാം പ്രകരണം

ആറാം അധ്യായം

൨൧ ആപാതനീയം. പ്രവിഷ്ഠവും ആപാതനീയവും കൂടി യതു സിദ്ധം.

സിദ്ധികർമ്മപ്രായാഗം, ദാശാശയം (സൈന്യാവൃതശേഷം) എന്നിവ ആഹരണീയം; ബലാൽകൃതപ്രതിസ്തം (രാജാസംവകാശാദേവസംഭാഷണകാടുകൂടാതെ കഴിച്ചതു), അപ്രാപ്തം എന്നിവ പ്രാശാദം. ആഹരണീയവും പ്രാശാദപ്രാമാണ്യം ശേഷം ഇതിന്നു അനാരമെന്നും അപ്പസാരമെന്നുംകൂടി പേരുണ്ട്.

വർഷമാനം, പര്യുഷിതം, അനുജാതം എന്നിങ്ങനെയാണു് ആയം. ദിവസാന്താരം അനുവർത്തിച്ചുവരുന്നതു വർഷമാനം; പരമസംവത്സരികം (സംവത്സരം കഴിഞ്ഞതു്), പരപ്രമാംസംക്രാന്തം (മറ്റൊരായുഷ്കേന്ദ്രചക്രമലയിൽപ്പെട്ടതു്) എന്നിവ പര്യുഷിതം; നഷ്ടപ്രസ്തുതം, ആയുക്തദണ്ഡം (ആയുക്തന്മാരാൽ പിരിക്കുന്ന പിഴ), പാൽപം (അധികമാക്കിയ കരം), പാർവ്വീനികം (നഷ്ടപരിഹാരം), ഔപായനികം, യമകേതകസം (ശത്രുസൈന്യത്തിൽനിന്നു ജയത്തിൽ കിട്ടിയതു), അപരകം (അന്യംനിന്നു കിട്ടിയതു), നിധി എന്നിവ അനുജാതം. വിഷേപശേഷം, വ്യാധിശേഷം, അന്തരാശേഷം (മരാമതുപകയിൽ ബാക്കി) എന്നിവ വ്യയപ്രത്യായം; പന്ത്രാശ്യങ്ങളുടെ വികൃതത്തിൽനിന്നു അഗ്നിയുദ്ധി, ഉപമ (വിദ്യന നിഷേധിച്ച വസ്തുക്കൾ വിററുകിട്ടിയതു്), മാനാന്മാനവിശേഷം (അളവിൽ കൂടുതൽ), വ്യാമി, കൃയസംഖ്യർപ്പം എന്നിവയും ആയമാകുന്നു.

നിത്യം, നിത്യോൽപാദികം, ലാഭം, ലാഭോൽപാദികം എന്നിവ വ്യയം. ദിവസാന്താരമുള്ള നിത്യം; ഒരു പക്ഷത്തിലോ മാസത്തിലോ സംവത്സരത്തിലോ ഉണ്ടാകുന്ന ലാഭത്തിന്നു വേണ്ടിയുള്ളതു ലാഭം; നിത്യത്തിൽനിന്നു

൯൪

അധ്യക്ഷപ്രചാരം

രണ്ടാമധികരണം

ജന്മയതു നിന്ത്യോൽപാദികഃ; ലാഭത്തിൽനിന്നുണ്ടായതു
ലാഭോൽപാദികഃ ഇങ്ങനെ വ്യയം.

സഞ്ചാതത്തിൽനിന്നു ആയവ്യയങ്ങളെ നീക്കി ശേ-
ഷിക്കുന്നതെന്നാ അതു നീവി. അതു പ്രാപ്ത (അടുത്ത-
തു), അനുവൃത്ത (അടുത്തതു) എന്നിങ്ങനെ രണ്ടു
വിധം

ഇമ്മട്ടിലായ് സമുദനം

സമാഹാരം ൧ നോക്കണം;

ആയം കൂട്ടതലാഭം.

വ്യയത്തെക്കുറവായുമേ.

കൊച്ചിപ്പേരും കേരളാസ്രന്ധി, അധ്യക്ഷപ്രചാരം
രണ്ടാമധികരണത്തിൽ, സമാഹൃതസമുദനപ്രസ്ഥാപനമെന്ന
ആമുഖ്യം.

ഏഴാം അധ്യായം.

ഇരുപത്തഞ്ചാം പ്രകരണം.

അഷ്ടപദത്തിൽ ഗാനനികൃതധികാരം.

അഷ്ടപദലാധ്യക്ഷൻ പ്രാജ്ഞാലോകം ഉദ്യോഗം ആ-
യി, വിദികളെക്കൂടെ ഉപസ്ഥാനങ്ങളോടും നിഖണ്ഡപ-
സ്തകസ്ഥാനങ്ങളോടും കൂടിയാതായിട്ട് അഷ്ടപദത്തെ ഉ-
ണ്ടാക്കിക്കണം.

അവിടെ അധികരണങ്ങളുടെ സംഖ്യയും; ഓരോ അ-
ധികരണത്തിലുള്ള പ്രചാരം (പിരിയലും ദേശം), സ-
ഞ്ചാതം (പിരിയലും ധനം) എന്നിവയുടെ വിവരവും;
കർമ്മാനുഷ്ഠാനസ്വരൂപം അപവിധങ്ങളുള്ള ദ്രവ്യപ്ര-
വേശനത്തിൽ വൃദ്ധി, ജ്വരം, വൃദ്ധി, പ്രയാഗം (ദ്രവ്യാൽ

പത്തി), വ്യാജി, യോഗം, സ്ഥാനം, വേതനം, വിഷ്ടി എന്നിവയുടെ പ്രമാണവും; രണങ്ങളും സാരങ്ങളും ഫലങ്ങളും ക്വണ്ഡങ്ങളും സംബന്ധിച്ച അവയുടെ അർത്ഥം, പ്രതിവർത്തനം (വർത്തനം), പ്രതിമാനം, മാനം, ഉത്തരം, അവമാനം, ദാസ്യം എന്നിവയും; ദേശങ്ങളുടെയും ഗ്രാമങ്ങളുടെയും ജാതികളുടെയും കലങ്ങളുടെയും സംഘാതങ്ങളുടെയും കാര്യത്തിൽ ധർമ്മം, വ്യവഹാരം, ചാരിത്രം എന്നിവയുടെ സ്ഥിതിയും; രാജാപരിധികളുടെ കാര്യത്തിൽ അവയുടെ പ്രഗ്രഹം (ഉപചാരം), പ്രദേശം, ഭോഗം (ഉപായനം), പരിഹാരം (കരമാഴിച്ചു), ഭക്ഷണവതനം എന്നിവയും; രാജാവിന്റെയും പതിമാനങ്ങളുടെയും പുത്രന്മാരുടെയും കാര്യത്തിൽ അവർക്കുള്ള രണങ്ങൾ, ഭൂമികൾ, നിർദ്ദേശലാഭം (വിശേഷാൽപ്പലവിനുള്ളതു), ഉൽപ്പാതികലാഭം (ഉൽപ്പാതാധസംങ്ങളിൽ കൊടുക്കങ്ങളു), പ്രതീകാലാഭം (ചിഹ്നസമുപലപ്ത) എന്നിവയും; മിത്രരാജാവിന്റെ കാര്യത്തിൽ സന്ധിപ്രദാനം (സന്ധിപ്രകാരം കൊടുക്കുണ്ടു പ്രാപ്തം), അമിത്രന്റെ കാര്യത്തിൽ വിക്രമാദാനം (കീഴടങ്ങിയപ്പോൾ തന്നാൻ നിവൃത്തിയുൾപ്പൊ) എന്നിവയും നിബന്ധനപുസ്തകത്തിൽ എഴുതി സൂക്ഷിക്കണം.

അതിൽനിന്ന് എല്ലാ അധികരണങ്ങളിലുള്ള കരണീയം, സിദ്ധം, ശേഷം, നൂതനം, വ്യയം, നീവി, ഉപസ്ഥാനം (പരിശോധനസമയം), പ്രചാരം, ചരിത്രം (ആലാരം), സംസ്ഥാനം എന്നിവ പുസ്തകത്തിലെഴുതി കൊടുക്കണം.

ഉത്തമവും മധ്യമവും അധമവുമായിട്ടുള്ള കർമ്മങ്ങളിൽ യഥാക്രമം ഉത്തമമധ്യമാധമമാന്താഭാവവരെ അധ്യക്ഷനാക്കണം. സമുദായികന്മാരിൽപ്പെട്ട അവർ

പ്ലീകൻ(യോഗ്യനെന്നു തോന്നിയവൻ) ആയിട്ടുള്ളവനും ആരെ സ്വീകരിക്കാതെ കൈവിട്ടുകളഞ്ഞാൽ രാജാവിനു പശ്ചാത്തപിപ്പാനിടവരുമാ അപ്രകാരമിരിക്കുന്നവനുമായ ആളെ അധ്യക്ഷനാക്കണം.

അധ്യക്ഷന്റെ കയ്യിലുള്ള (പ്രവൃത്തിവൈകല്യങ്ങൾ വരുന്ന നഷ്ടം)ത്തെ അവന്റെ സാഹചാരികളും, പ്രതിഭുക്കളും (ഭാഷ്യക്കാർ), കർമ്മാപരീതികളും, പുത്രന്മാരും, ദ്രാതാക്കളും, ഭാർയ്യന്മാരും, പുത്രിമാരും, ദുര്യന്മാരും വാദിക്കേണ്ടതാണ്.

മുനൂററി അയ്യപ്പത്തിനാലു അർദ്ധരാത്രമാണ് ഒരു കർമ്മസംവത്സരം. അതു ആണ്ടായമാസത്തോടുചി അവാസാനിക്കുന്നതാണ്. സംവത്സരത്തിൽ ഉന്നമായിട്ടോ പൂർണ്ണമായിട്ടോ കർമ്മം ചെയ്തെന്നു നോക്കി ഉന്നമോ പൂർണ്ണമോ ആയിട്ടു ശമ്പളം കൊടുക്കണം അധിമാസം വേറെ കണക്കാക്കുകയും വേണം.

അധ്യക്ഷൻ തന്റെ പ്രചാര (അധികാരസീമയിൽ പെട്ട ദേശം) ത്തെ അപസ്മന്നരാൽ അധിഷ്ഠിതമാക്കി ചെയ്യണം. പ്രചാരത്തിലെ ചരിത്രവും സംസ്ഥാനവുമറിയാത്ത അധ്യക്ഷൻ അന്താനം കാരണം സമുദയത്തെ ഹനിക്കും; ഉത്തരാനാലും ദുഷ്ടശൈഖരതയുമില്ലാത്തവൻ ആലസ്യംകൊണ്ടും, ശസ്ത്രാദികളാലു ഇന്ദ്രിയാത്മങ്ങളിൽ സകനായവൻ പ്രമാദംകൊണ്ടും, സംഭ്രാന്തതയ്ക്കും അധർമ്മത്തെയും അനർത്ഥത്തെയും ചെറിച്ച ഭീഷ്യാവായവൻ ദുരംകൊണ്ടും, കർമ്മാത്മികളിൽ അസാധാരണവായവൻ കാമംകൊണ്ടും, ചിന്താശബലവായവൻ കോപംകൊണ്ടും, വിദ്യയോടോ ദുര്യത്തോടോ രാജാസംവത്സരമോ അത്ര ശ്രദ്ധിക്കുന്നവൻ ദുഷ്ടംകൊണ്ടും, തുലാനങ്ങളിലും തക്തത്തിലും ഗണനങ്ങളിലും അന്തരം വരുത്തി ഉപധാനം ചെയ്യുന്നവൻ ലോഭംകൊണ്ടും സമുദയത്തിന്നു ഹാനിവരുത്തും.

അപ്രകാരമുള്ള അധ്യക്ഷനാൽ ക്രമത്തിൽ, അവരെ കൊണ്ടുള്ള അർത്ഥനാശം എത്രയോ അതിന്റെ ഇരട്ടിയാണു ഭണ്ഡമെന്നു മനശിഷ്യന്മാർ പറയുന്നു; എല്ലാ ദോഷങ്ങളിലും എട്ടിരട്ടി ഭണ്ഡമെന്നു പരാശരശിഷ്യന്മാർ; പത്തിരട്ടിയെന്നു ബ്രഹ്മസ്മൃതിശിഷ്യന്മാർ; ഇരുപതിരട്ടിയെന്നു ശൂകശിഷ്യന്മാർ; അപരാധത്തിന്നു തടവിധമെന്നു കൊടിലുമതം.

ഗണനികൃത്തം (ഗണനാധികൃതപാത്രമെടുത്തവർ) ആചാരമാസത്തിൽ അഷ്ടപടലത്തിൽ എത്തണം. മുറുവപ്പു പുസ്തകഭാഷ്യത്തോടും നീവിനോടുംകൂടി ആഗതരായ അവർ ഒരേരട്ടു് ജ്ഞാപൻ സംഭാഷണം ചെയ്യുന്നതിനെ ശിരോധീക്ഷണം. ആയം, ദ്യായം, നീവി എന്നിവയുടെ അഗ്രത്തു (ആകുലകരം) ആദ്യം കേട്ടിടത്തു നീവിദവും അടുപ്പിക്കണം. നീവിയുടെ അന്നരപുസ്തകം (വിചരം കാണിക്കുന്ന പുസ്തകം) ത്തിൽ വാക്കാൽ പറഞ്ഞ ആയത്തിന്റെ അഗ്രത്തേക്കാൾ അധികമായോ വ്യയത്തിന്റെ അഗ്രത്തേക്കാൾ കുറവായോ വല്ലതും കാണുന്നപക്ഷം അതിന്റെ എട്ടിരട്ടി ദ്രവ്യം അധ്യക്ഷനെക്കൊണ്ടു കെട്ടിക്കണം; നേരെ മറിച്ചാണെങ്കിൽ അതു അധ്യക്ഷനത്തന്നെ നൽകണം. നിശ്ചിതകാലത്തു വരാതിരിക്കെയാ, പുസ്തകവും നീവിയും കൊണ്ടുവരാതിരിക്കെയാ ചെയ്യുന്നവർ അവരുടേതേയും നീവിയുടെ ദശബന്ധം (പത്തിരട്ടി) ഭണ്ഡമാകുന്നു. കാശ്മികൻ വന്ന സമയത്തു കാശ്മികൻ (ഗണനാധികൃതൻ) പരിശോധനയ്ക്കു് തെങ്ങാതിത്തന്നാൽ അവന്നു പൂർവ്വസാഹസഭണ്ഡം; വീപരീതമായാൽ കാശ്മികനു ആ ഭണ്ഡത്തന്നെ ഇരട്ടി. മേൽപ്രകാരം പരിശോധിക്കപ്പെട്ട കുന്നത്തിനെ, മഹാമാതൃന്മാരെല്ലാവരും ജ്ഞാപൻ പ്രധാരസമ (അധ്യക്ഷനോ

കൂടെ) മായിട്ടു രാജാവിന്നൊക്കൾപ്പിക്കണം. അവരിൽ വച്ചു മന്ത്രവൈഷമ്യമില്ലാത്തവനും പൃഥ്വീഭൂതനായിട്ടുള്ളവനും അസത്വം പറയുന്നവനും ഉത്തമസാഹസഭയ്യം നൽകുകയും വേണം.

കൂപ്പമായ ദിവസം പുസ്തകവും നീവിയും കൊണ്ടുവരുന്ന അധ്യക്ഷനെ ഒരു മാസം കാത്തിരിക്കണം. അതിനുശേഷം ഓരോ മാസത്തിന്നു ഇങ്ങനെയുപനം വീതം ദണ്ഡം വിധിക്കണം. ലേഖ്യവും നീവിയും അപ്പം മാത്രമേ ശേഷമായിട്ടുള്ളവയിൽ അങ്ങനെയുള്ളവനെ മാസം കഴിഞ്ഞിട്ടു പിന്നെ അഞ്ചു രാത്രി കാത്തിരിക്കണം.

അപ്പോഴുപ (നിശ്ചിതദിവസം) ത്തിൽത്തന്നെ കോശത്തോടുചിട്ടി കടന്നു കൊണ്ടുവന്ന അധ്യക്ഷനെ ധർമ്മം, വ്യവഹാരം, വരിത്രം, സംസ്ഥാനം, സങ്കലനം, നിർവ്വഹനം, അനുമാനം, ചാരപ്രയോഗം എന്നിവകൊണ്ടു പരീക്ഷിക്കണം.

ഓരോ ദിവസം, പഞ്ചരാത്രം, പക്ഷം, മാസം, ചാതുർമാസ്യം, സംവത്സരം എന്നീ കാലങ്ങൾ പിടിച്ചു കണക്കിനെ പ്രതിസ്ഥാനമാക്കണം (തെളിയാക്കണം). വൃഷ്ടം, ദേശം, കാലം, മുഖം (ആയുരമുഖം), ഉൽപ്പത്തി, അനുപത്തി, പ്രമാണം, ദായകൻ, ദാപകൻ, നിബന്ധകൻ (കണക്കെഴുതിയവൻ), പ്രതിഗ്രാഹകൻ എന്നിവയോടുചിട്ടി ആയതെ തെളിയാക്കണം. വൃഷ്ടം, ദേശം, കാലം, മുഖം, ലാഭം, കാരണം, ദേയം, യോഗം, പരിമാണം, ആനന്ദാപകൻ, ഉദ്ധാരകൻ, നിധാതൃകൻ, പ്രതിഗ്രാഹകൻ എന്നിവയോടുചിട്ടി വ്യക്തത്തെ തെളിയാക്കണം. വൃഷ്ടം, ദേശം, കാലം, മുഖം, അനുവർത്തനം, രൂപം, ലക്ഷണം, പരിമാണം, നിദർശപദാജനം, ഗോപായകൻ (സൂക്ഷിപ്പുകാരൻ) എന്നിവയോടുചിട്ടി നീവിയേയും സമാനമാക്കണം.

രാജാവിന്റെ അർത്ഥത്തിൽ സംബന്ധിക്കാതിരിക്ക

നൻ

ഇരുപത്തൊന്നാം പ്രകരണം

എട്ടാം അധ്യായം

യോ, ആജ്ഞയെ പ്രതിഷേധിക്കുകയോ, നിബന്ധനയിൽനിന്നു വിപരീതമായി ആയുധ്യനത്തെ വികല്പിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവനു പുറപ്പാടാക്കണം ഭണ്ഡം. ക്രമഹീനനോ ക്രമവിരുദ്ധനോ അവിജ്ഞാനനോ (അറിവാൻ വയ്യാത്തവിധം) പുനരതകനോ ആയിട്ടു വസ്തുവിനെ എഴുന്നള്ളിക്കുന്നവനു പത്തുണ്ടുപണം ഭണ്ഡം; നീവിയെ അവാലേഖനം (കുറച്ചെഴുതുക) ചെയ്യുന്നവനു അതിന്റെ ഇരട്ടി ഭണ്ഡം; നീവിയെ ഭക്ഷിക്കുന്നവനു എട്ടിരട്ടി; നശിപ്പിക്കുന്നവനു അഞ്ചിരട്ടി ഭണ്ഡവും പ്രതിദാനവും; നീവിയെ സംബന്ധിച്ചു് അസത്യം പറഞ്ഞവനു സ്തേയഭണ്ഡം; പിന്നീടു അറിഞ്ഞിട്ടെഴുതിയാൽ സ്തേയഭണ്ഡത്തെ ഇരട്ടി; മറന്നിട്ടുപിന്നെ എഴുതിയാലും അതുതന്നെ.

ചെറുകുറുപ്പും പൊറുക്കണം,
 തൊഴിച്ചു ചെറുപ്പിയിൽ,
 മുതൽകൂട്ടിയുടയ്ക്കേൻ -
 തന്നെ മാന്ദിക്കണം നൂപൻ.

കോശിപ്പുരയ്ക്കും അഞ്ചുനൂറ്റാണ്ടിട്, അയ്യപ്പപ്രവാഹമെന്ന
 ഓണാലയിലെന്നതിട്, അക്ഷപമേന്തിട് ശാണനി
 കൂടായികാരമെന്ന ഏഴാമധ്യായം.

എട്ടാം അധ്യായം.

ഇരുപത്തൊന്നാം പ്രകരണം.

ജ്ഞാപഹ്വതസമുദയപ്രത്യാനയനം.

എല്ലാ ആരംഭങ്ങളിലും മുമ്പിൽ വേണ്ടതു ധനമാണു്. അതിനാൽ ഓരോരു ആദ്യം കോശത്തിന്റെ കായ്കുമാണു് വന്നാക്കണ്ടതു്.

പ്രമാണസമുദായി (നാട്ടിലെ സമുദായി), ചരിത്രാനുഗ്രഹം (കീഴ്നടവഴി പാലിക്കൽ), മോമനിഗ്രഹം, യക്ഷ പ്രതിഷേധം (അധ്യക്ഷനാറെ അഴിമതിയിൽനിന്നു വിപരീതം), സമ്പ്രസന്ധി, പണ്യബാഹുല്യം (വാണിജ്യരൂപം), ഉപസർഗ്ഗപ്രമാണം, പരിഹാരക്ഷയം, ഹിരണ്യോപാധനം എന്നിവയാണു് കോശപ്രധികളു കാരണങ്ങൾ.

പ്രതിബന്ധം, പ്രാപ്തം, വ്യവഹാരം, അവസ്ഥാരം, പരിഹാരപണം, ഉപാദേശം, പരിവർത്തനം, അപഹാരം എന്നിവ കോശങ്ങളായിന്നു കാരണങ്ങളാകുന്നു.

സിദ്ധികളെ സാധിക്കാതിരിക്കുകയും, അവതരിപ്പിക്കാതിരിക്കുകയും, പ്രവേശിപ്പിക്കാതിരിക്കുകയും ആണു് പ്രതിബന്ധം. അതിങ്കൽ പ്രതിബദ്ധമായ സംഖ്യയുടെ ദശബന്ധം അധ്യക്ഷനാ ഭണ്ഡം.

കോശവ്യഞ്ജനം വൃദ്ധിക്കാതിരിക്കാൻ പെരുമാറുന്നതു പ്രയോഗം; കോശവ്യഞ്ജനങ്ങളെക്കൊണ്ടു പണ്യവ്യവഹാരം ചെയ്യുന്നതു വ്യവഹാരം. ഇവ രണ്ടിലും അതുകൊണ്ടുണ്ടായ ഫലത്തിന്റെ ഇരട്ടി ഭണ്ഡം.

സിദ്ധമായ കാലത്തെ അപ്രാപ്തമാക്കിയോ, അപ്രാപ്തമായ കാലത്തെ പ്രാപ്തമാക്കിയോ ചെയ്യുവാണു് അവസ്ഥാരം. അതിങ്കൽ അങ്ങനെ ചെയ്ത സംഖ്യയുടെ പഞ്ചബന്ധം ഭണ്ഡം.

സിദ്ധമായ ആയത്തെ കുറയ്ക്കുകയോ വ്യയത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതു പരിഹാരപണം. അതിങ്കൽ ഹിനമായ ദ്രവ്യത്തിന്റെ ചതുർത്വം ഭണ്ഡം.

രാജവ്യഞ്ജനത്തെ സ്വന്തമായോ അന്യനാൾ കൊടുത്തോ ഉപഭൂഷിക്കുന്നതു ഉപാദേശം. അതിൽ രണ്ടോപാദേശാക്കുന്ന വധവും, സാരോപാദേശത്തിന്നു മധ്യമസംഹാരവും, ഫലകരോപാദേശത്തിന്നു് ഉപഭൂഷണവ്യ

ഇരുപത്തൊന്നാം പ്രകരണം

എട്ടാം അധ്യായം

തോട്ടമിടി അത്ര ദ്രവ്യം വേറെ വസുലാക്കുകയുമാണ് ഭണ്ഡം.

അന്യദ്രവ്യം പകരമായി വച്ചു രുദ്രദ്രവ്യങ്ങൾ എടുക്കുന്നതു പരിവർത്തനം. അതിനെ ഉപദേശംകൊണ്ടുതന്നെ പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു.

സിദ്ധമായ ആയുരത്തെ ദോഷത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കാതിരിക്കുക, നിബദ്ധമായ വ്യയത്തെ കൊടുക്കാതിരിക്കുക, പ്രാപ്തമായ നീവിടെ വിസമ്മതിക്കുക ഇതാണ് അപഹാരം. അതിൽ അപഹൃതസംഖ്യയുടെ പന്ത്രണ്ടിരട്ടി ഭണ്ഡം.

അധ്യക്ഷനാൽ നാല്പതുവിധം ഹരദഃനാപായങ്ങളുണ്ട്. പുഷ്പസിദ്ധമാവുള്ളതിനെ പിന്നെ അവതരിപ്പിക്കുക; പശുശാസ്ത്രസിദ്ധമായതിനെ മുൻപവതരിപ്പിക്കുക; സാധ്യത്തെ സിദ്ധമല്ലാതാക്കുക; അസാധ്യത്തെ സിദ്ധമാക്കുക; സിദ്ധത്തെ അസിദ്ധമാക്കുക; അസിദ്ധത്തെ സിദ്ധമാക്കുക; അപുസിദ്ധത്തെ ബഹുവാക്കുക; ബഹുസിദ്ധത്തെ അപ്പമാക്കുക; സിദ്ധമായ ഒന്നിനെ മരണാനാക്കുക; തെവനിൽനിന്നു സിദ്ധമായതിനെ മരണാവനിൽ നിന്നാക്കുക; ദേയത്തെ ദാനംചെയ്യാതിരിക്കുക; അദേയത്തെ ദാനംചെയ്യുക; കാലത്തിൽ ദാനംചെയ്യാതിരിക്കുക; അകാലത്തിൽ ദാനംചെയ്യുക; അപ്പദത്തെ ബഹുവാക്കുക; ബഹുദത്തെ അപ്പമാക്കുക; ഒന്നു ദാനം ചെയ്തിട്ടു മരണാനാക്കുക; ഒരൊക്കു ദാനംചെയ്തതു മരണാവാക്കാക്കുക; പ്രവിഷ്ടത്തെ അപ്രവിഷ്ടമാക്കുക; അപ്രവിഷ്ടത്തെ പ്രവിഷ്ടമാക്കുക; മൂല്യം നൽകാത്ത കപ്പുതെ പ്രവിഷ്ടമാക്കുക; മൂല്യം നൽകിയതിനെ പ്രവിഷ്ടമല്ലാതാക്കുക; സംക്ഷേപ(ഒന്നായിട്ടുള്ളതു)ത്തെ വിക്ഷേപമാക്കുക; വിക്ഷേപത്തെ സംക്ഷേപമാക്കുക; മ

അധ്യക്ഷപ്രമുഖം

രണ്ടാമധികരണം

ഹാശംമാലതിനെ അല്ലാശമാലയെന്നു കൊണ്ടു പരിവർത്തനം ചെയ്യും; അപ്പാശമാലയെ മഹാശംഭയെന്നു പരിവർത്തനം ചെയ്യും; അശംഭയെ സമാശോപണം ചെയ്യും; അശംഭയെ പ്രശ്യാവരോപണം ചെയ്യും; രാത്രികളെ അധികരാശിപ്പെടുത്തും; രാത്രികളെ കുറച്ചു ചെയ്യും; സഞ്ചാരത്തെ മാസവിഷമ (അധിമാസമുള്ളതു) മാക്കും; മാസത്തെ ദിവസവിഷമ (ദിവസം കുറഞ്ഞതു) മാക്കും; സമാനമാശിഷമം (സംഖ്യ കൊടുത്തുള്ളതെന്ന് പലരിൽ ചിലർ വരുമ്പോൾ വരുത്താവശ്യമുള്ളതിനെ പലവെട്ടുക); മുഖവിഷമം (ആയുസും മറ്റും എഴുതുക); ധാർമികവിഷമം (ധർമ്മം നൽകുന്നതിൽ സഖ്യം ഉണ്ടാക്കുക); നിവൃത്തിനാശിഷമം (ഒരു പ്രകാരം വേണ്ട പ്രവൃത്തി മറ്റൊന്നായി മാക്കുക); പിണ്ഡവിഷമം (സമൂഹത്തിൽ ചിലരെ വിട്ടു മറ്റുള്ളവരോടൊന്നും സംഖ്യ പിരിക്കുക); വസ്ത്രവിഷമം (വസ്ത്രം മാറ്റിപ്പെടുത്തുക); അശംഭവിഷമം (വിലയിൽ വ്യത്യാസം); മാനവിഷമം (അളവുതാഴ്ന്നു മാറ്റിപ്പെടുത്തുക); മാപനവിഷമം (അളവിൽ വ്യത്യാസം); ഭാജനവിഷമം (പാത്രവ്യത്യാസം) — ഇങ്ങനെ പലരണ്ടാപായങ്ങൾ.

സാമ്പത്തിക ഉപയുക്തൻ, നിധായകൻ, നിബന്ധകൻ, പ്രതിഗ്രാഹകൻ, ദാതാവ്, ദാപകൻ, മന്ത്രി, മന്ത്രിയുടെ വൈഷ്ണവശ്രീകരൻ (ഭക്തൻ) എന്നിവരോടു കൂടാതെ അനേകമായി ചോദിക്കുന്നു. അസത്യം പറഞ്ഞാൽ അവർക്ക് യുക്തനല്ലെന്നുപോലെ ദണ്ഡം വിധിക്കുന്നു.

ഇതിനു പുറമെ ജനപദത്തിൽ, “ഈ അധ്യക്ഷനാൽ വഞ്ചിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള പ്രജകൾ വിവരം ബോധിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്” എന്നിങ്ങനെ ഉൽപലാപണം (കൊട്ടി അറിയിക്കൽ) ചെയ്യണം. വിവരം ബോധിപ്പിക്കുന്നവർ നഷ്ടത്തിന്റെ അവസ്ഥാപാഠയ ഉച്ചം കൊടുക്കുകയും

ഇതപത്തൊന്നാം പ്രകാരണം

എട്ടാം അധ്യായം

വേണമെന്നാൽ മൊഴിയെപ്പരിൽ ഒരിക്കൽത്തന്നെ അനേകം അഭിപ്രായങ്ങൾ വന്നാൽ അവൻ അപവൃത്തമാനൻ (എല്ലാം സമ്മതിക്കത്തക്കവണ്ണം) ആനെന്നതിൽ പരാകനായിട്ട് (വിചാരണ ചെയ്യപ്പെടാതെ) എല്ലാവർന്നും ഉത്തരവാദിയായും * ഓരോരുത്തരുടേയും ആപേക്ഷപ്രകാരം വ്യത്യാസമുള്ള പണം എല്ലാവർക്കും വേറെ വേറെ തെളിച്ചം ചോദിക്കുകയും വേണം. മഹത്തായ അന്ധാപനാകത്തിൽ അപ്പദഗണത്തിന്റെ കാര്യം തെളിഞ്ഞാൽ മുഴുവൻ ഭാഗത്തിന്നും അധ്യക്ഷൻ ഉത്തരവാദിയായും.

പ്രതിപാതം (നഷ്ടഭാഗം) കെട്ടിവെച്ച സൂചകൻ അന്ധം നില്ക്കുന്നവനായാൽ, അവൻ സൂചിപ്പിച്ചതന്നു പ്രകാരത്തിന്റെ അഭ്യർത്ഥം ലഭിക്കും; സൂചകൻ രാജ്യതകനെന്നതിൽ പത്രങ്ങളിലൊക്കെയും ലഭിക്കുകയുള്ളൂ. ബഹുഭാഗ്യത്തെപ്പറ്റിയ അഭിപ്രായത്തിൽ അപ്പമാത്രം നില്ക്കുന്നവനായാൽ നില്ക്കുന്നവനായിന്റെ അഭ്യർത്ഥം ലഭിക്കും; അഭിപ്രായം മുഴുവൻ അനില്ക്കുന്നവനായാൽ അവന് ശരീരമോ ഹൈന്ദവമോ ആയ ദണ്ഡം ലഭിക്കും; അവൻ അനുഗ്രഹവനാകയ്ക്കില്ല.

നില്ക്കുന്നവനായാൽ തൻവാദം

തീർന്നു വാദി വിമുക്തനും;

അഭിപ്രായമൊപജാപത്തിൽ

ലാപ്പെട്ടാൽ വധവും വരും.

കേരളീയരുടെ നഷ്ടമാസ്യത്തിൽ, അധ്യക്ഷപ്രവാചകനെ

മണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും, യാതൊരുതരത്തിലും

പ്രത്യേകനെന്നെന്നെ എഴുതുകയും.

* മേലിൽത്തന്നെ വിചാരണ ചെയ്തു തെളിഞ്ഞാൽ ഹൈന്ദവതയെ അതിൽ വിചാരണ ചെയ്യാതെ തെളിഞ്ഞാൽ തെളിഞ്ഞതെന്നും.

ഒമ്പതാം അദ്ധ്യായം.

ഇരുപത്തൊന്നാം പ്രകരണം

ഉപരോധനപരിഷ്കാരം.

അമാത്യസമ്പത്തുളളവരെ ശക്തിയനുസരിച്ച് എല്ലാ കർമ്മങ്ങളിലും അധ്യക്ഷനായിട്ടു നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതാണ്. അവരുടെ കർമ്മങ്ങളിൽ നിത്യവും പരീക്ഷ ചെയ്യിക്കുകയും വേണം. എന്തു കൊണ്ടെന്നാൽ മനുഷ്യരുടെ മനസ്സ് അധ്വവസ്ഥിതമായതുകൊണ്ടുതന്നെ. മനുഷ്യർ കുതികളെന്നപോലെ കർമ്മങ്ങളിൽ നിര്യക്കരാന്മാർ വികാരത്തെ പ്രാപിക്കും. ആയതുകൊണ്ടു അധ്യക്ഷന്മാരുടെ കാർഷ്വത്തിൽ കാർവാവ്, കരണം, ദേശം, കാലം, കാർഷ്വം, പ്രദേശം (കർമ്മകാലം), ഉദയം എന്നിവ പരീക്ഷിച്ചു വിയണം.

അവർ അസംഹതന്മാരും (ചിട്ടകെട്ടില്ലാത്തവർ) അവിഗ്രഹീതന്മാരും (വിശേഷമില്ലാത്തവർ) ആയിട്ടു സ്വാമിസന്ദേശപോലെ കർമ്മങ്ങളെച്ചെയ്യണം. സഹനന്മാരായാൽ കർമ്മഗുണത്തെ ഭജിക്കും; വിഗ്രഹീതന്മാരായാൽ നശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും.

അധ്യക്ഷന്മാർ ആപൽപ്രതീകാരങ്ങളൊഴികെ ഒരു കാർഷ്വവും സ്വാമിയെ അറിയിക്കാതെകൂടാ ചെയ്യരുത്. അവരുടെ പ്രമാദസ്ഥാനങ്ങളിൽ, പ്രമാദംവന്ന ദിവസത്തെ വേദനാഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ ഇരട്ടി അത്യയം (ദണ്ഡം) വിധിക്കണം. അവരിൽവെച്ചു യാതൊരുവനാണോ സ്വാമിയുടെ ആദേശപോലെയാ സാദേശജമായാ കാർഷ്വം ചെയ്യുന്നത് അവനു സ്ഥാനമാനങ്ങൾ നൽകുകയും വേണം.

ആയം കുറഞ്ഞ അധ്യക്ഷൻ അധികമായ വ്യയംചെയ്യുന്നതായാൽ ധനം ഭജിക്കുന്നുവെന്നും, നേരമറിവു

ഇരുപത്തൊന്നാം പ്രകരണം

ബെതാം അധ്യായം

ആയാനരൂപമായ വ്യയത്തോടു കൂടിയോ ഇതന്നാൽ ഭക്ഷിക്കുന്നില്ലെന്നും വിചാരിക്കാമെന്ന് ആചാര്യന്മാർ പറയുന്നു. എന്നാൽ, അപസർപ്പന്മാർക്കുവേണ്ടി മാത്രമേ അതിരുകളുള്ളൂവെന്നാണ് കേരളീയരുടെ അഭിപ്രായം.

യാതൊരുവൻ സമുദയത്തെ കറയ്ക്കുന്നുവോ അവൻ രാജാക്കന്മാരെ ഭക്ഷിക്കുന്നു. ആ കറയ്ക്കുന്നത് അതാതാദികളാലാണെന്നിൽ അവനെക്കൊണ്ട് അതു യഥാമുതലായിട്ടു കെട്ടിക്കൊണ്ടും യാതൊരുവൻ സമുദയത്തെ ദ്രവിപ്പിച്ചാൽ അതിൽ അധികമായിട്ടു ധനം രാജാവിന്നുണ്ടെന്നു കൊടുക്കുന്നുണ്ടെന്നിൽ, അപ്പാപരാധത്തിങ്കൽ അവനെ വാരണം ചെയ്യണം; മഹാപരാധത്തിങ്കൽ അപരാധത്തിന്നു തക്ക വസ്തു ദണ്ഡിക്കുകയും വേണം. യാതൊരുവൻ വ്യയത്തിന്നു നിഷ്ഠയായിട്ടു ധനത്തെ മുതൽക്കൂട്ടുന്നുവോ അവൻ പുരുഷകർമ്മങ്ങളെ ഭക്ഷിക്കുന്നു. അവനെ കർമ്മകരന്മാരുടെ കയ്യിൽ, ദിവസം, ദിവ്യം, മൂല്യം, പുരുഷവേദനം എന്നിവയുടെ അപഹാരങ്ങളിൽ യഥാപരമായും ദണ്ഡിക്കണം.

ആയതു കൊണ്ട് മെധുരൻ ഏതധികരണത്തിൽ ശാസനസ്ഥനാകുന്നുവോ അവൻ ആ അധികരണത്തിലെ കർമ്മത്തിന്റെ യഥാമുതലായും ആയവ്യയങ്ങളെയും സവിസ്തരമായും സംഭരിക്കുന്നതും രാജാവിനെ അറിയിക്കണം.

മുഖാഹാരം, നാദാത്ഥികാരം, കടുപ്പുരയായിട്ടുള്ള അധ്യക്ഷനാക്കി രാജാവ് വിധിക്കണം. ആർ പിതൃപിതാമഹപ്രാപ്തമായ അർത്ഥത്തെ അന്യായമായി ഭക്ഷിക്കുന്നുവോ അവൻ മുഖാഹാരം; ആർ ഉണ്ടാകുന്നതുണ്ടാകുന്നതു ഭക്ഷിക്കുന്നുവോ അവൻ നാദാത്ഥികാരം; ആർ ദുര്യന്മാരെയും ആത്മാവിനേയും പീഡിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് അർത്ഥം ഉപേക്ഷിക്കുന്നുവോ അവൻ കടുപ്പുരയായിട്ടുള്ള അധ്യക്ഷനാക്കി വിധിക്കണം.

യിക്കുന്നുവോ അവൻ കടത്തുൻ. ഇങ്ങനെയെല്ലാമിരിക്കുന്നവൻ പക്ഷവാൻ(ബന്ധുപക്ഷമുള്ളവൻ) ആണെങ്കിൽ അവന്റെ മുതൽ ആദാനം ചെയ്യരുത്. വിപരീതമാണെങ്കിൽ ധനമെല്ലാം രാജാവു പട്ടാഭാനം (കണ്ടുകെട്ടുക) ചെയ്യണം.

മാനമായ ധനസഞ്ചയത്തിന്നധിപതിയായ യാതൊരുവൻ കടത്തുന്നയിട്ട് അർത്ഥത്തെ സന്നിധാനം ചെയ്യുവോ (നിഷേധിക്കുക), അവനിധാനം ചെയ്യുവോ (സൂക്ഷിക്കുക), അവസ്രവിപ്പിക്കുവോ (അയച്ചുകൊടുക്കുക) ചെയ്യുന്നുവോ—സന്നിധാനം സ്വഗൃഹത്തിലും അവനിധാനം പൊരജാനപദന്മാരിലും അവസ്രവണം പരവിഷയത്തിലും ചെയ്യുന്നുവോ—അവന്റെ മന്ത്രിപക്ഷം, മിത്രപക്ഷം, ഋത്രിപക്ഷം, ബന്ധുപക്ഷം എന്നിവയേയും ഭവ്യങ്ങളുടെ ഗമനാഗമനങ്ങളേയും സൂത്രീ കണ്ടുപിടിക്കണം. ആരാണോ അവന്റെ ധനം പരവിഷയത്തിൽ പെരുമാറുന്നത് അവനിൽ അനുപ്രവേശിച്ചിട്ടു സൂത്രീ അവന്റെ മന്ത്രത്തെ ഗ്രഹിക്കണം. മന്ത്രം നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാവാൽ, ശത്രുശാസനവ്യാജന അവനെ വധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യണം.

ആകന്മാൽ സംഖ്യായകന്മാർ, ലേഖകന്മാർ, രൂപദർശകന്മാർ, നീഹീഗ്രഹകന്മാർ ഉത്തരാധ്യക്ഷന്മാർ എന്നിവരോടുമുടവേണം അധ്യക്ഷന്മാർ രാജാവിന്റെ കർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യാൻ.

ഹസ്ത്യാഭാരന്മാർ, അശ്വാരോഹന്മാർ, മഹാരോഹന്മാർ എന്നിവരാണ് ഉത്തരാധ്യക്ഷന്മാർ. അവരുടെ ശിഷ്യങ്ങളെ ശൈചവാന്മാരുമായ അന്യവാസികളെ സംഖ്യായകാദികളുടെ അപസർപ്പന്മാരാക്കണം.

എല്ലാ അധികരണവും അാനകം മുഖ്യന്മാരുടെ കീഴിലായും, അനിത്യ (അസ്ഥിരം)മായും വച്ചുകൊണ്ടിരിക്കണം.

നാകന്നിട്ടാഴ്ന്നാൻ പണി നാവിൽ വീണാൻ
തെന്നായിട്ടെട്ടു വിഷമായിട്ടുട്ടു;
സുപൻറയന്തും പെരുമാറ്റവേറും
സ്വഭിച്ചിട്ടാഴ്ന്നാൻ പണിയത്രമാത്രം.

നീക്കത്തിൽ നീങ്ങുന്നൊരു മീൻകലങ്ങര
ജലം കടിക്കുന്നതറിഞ്ഞുകൂടാ;
അപ്പോലെ കാട്ടുസ്ഥിതരായ യുക്ത-
രന്തും ഗ്രഹിക്കുന്നതറിഞ്ഞുകൂടാ.

അരിയം ഗതി വാനിങ്കൽ
പാദം പക്ഷികൾക്കുതെൻറയും
അറിയാവല്ലകൂടാടി
നടക്കും യുക്തർക്കു ഗതി.

തടിപ്പൊരെ സുവിഷ്ണു,
മാറ്റിവെച്ചു, പ്രവൃത്തിയിൽ
അന്തം തിന്നാതെയും തിന്നാൻ
വെച്ചിട്ടുപെടിക്കുമേ.

അന്തം ഭക്ഷിക്കാതെ ഞായം..
പോലെ പോഷിപ്പതാത്തവാൻ
സ്ഥിരരാക്കണമവരെ
സുപൻ പ്രിയഹിതസ്ഥരെ.

കൊടിയുറൻ അർദ്ധശതകിൽ, അത്യുഷ്ണപ്രധാനമെന്ന
രണ്ടാമതികളെത്തിൽ, ഉപയുക്തപക്ഷി എന്ന
മേലാമയ്യായം.

പത്താം അദ്ധ്യായം.

ഇരുപത്തൊട്ടാം പ്രകരണം

ശാസനാധികാരം.

ശാസന (ലേഖ്യത) അതിജ്ഞാൻ ആചാര്യന്മാർ ശാസനമെന്നു വ്യാഖ്യാരിക്കുന്നത്. സന്ധിവിഗ്രഹങ്ങൾ ശാസനാമൃതങ്ങളായതുകൊണ്ടു രാജാക്കന്മാർ ശാസനം പ്രധാനമാകുന്നു.

അതിനാൽ അമാത്യഗുണസ്വന്തനും സ്വർവാചാരവേദിജം വേഷത്തിൽ വാക്യഗ്രഹണം ചെയ്യുന്നവനും കയ്യടക്കം നല്ലവനും ലേഖനവാചനനിപുണനുമായിട്ടുള്ളവൻ ലേഖകനായിരിക്കണം. അവൻ അച്ചഗുണസ്സായിട്ട രാജശാസനം കേട്ടു ലേഖ്യതയുള്ള നിശ്ചയിച്ചു ലേഖം എഴുതണം. ഈശ്വര (പ്രഭു) നായിട്ടുള്ളവൻ ദേശം, ഐശ്വര്യം, വംശം, നാമധേയം എന്നിവയും അനിശ്ചനായിട്ടുള്ളവൻ ദേശനാമങ്ങളും ലേഖത്തിൽ എഴുതുന്ന പ്രസ്താവിയ്ക്കു് ഉപചാരം ചെയ്യണം.

ജാതി, കലം, സ്ഥാനം, വയസ്സ്, ശ്രുതി, കർമ്മം, സമ്പത്ത്, ശീലം, ദേശം, കാലം, യൗനാനുബന്ധം (മാപ്പു) എന്നിവ വഴിപോലെ ആചാരിച്ചു് അതാതാകളുടെ സ്ഥിതിക്കനുസരണമായ വിധത്തിൽ വേദം ലേഖം എഴുതാൻ.

അർത്ഥക്രമം, സംബന്ധം, പരിപൂർണ്ണത, മാധുര്യം, ഓടാകൃത്, സ്പഷ്ടത എന്നിവയാണു് ലേഖഗുണങ്ങൾ. അവയിൽചെച്ചു് അർത്ഥത്തിന്റെ ആനുപാതി, അതായതു പ്രധാനമായ അർത്ഥം മുൻപെഴുതുകയാണു് അർത്ഥക്രമം. പ്രസ്തുതമായ അർത്ഥത്തിന്നു വിരോധം വരാതെകണ്ടു് അനന്തമാർത്ഥത്തെ അവസാനംവരെ എഴുതുന്നതു സംബന്ധം. അർത്ഥങ്ങളും പദങ്ങളും അക്ഷരങ്ങളും അന്യനാ

ഇതപത്തെട്ടാം പ്രകരണം

പത്താം അധ്യായം

തിരികെങ്ങളായിരിക്കുക, ഹേതുഭാഹരണഭൂഷാൻതങ്ങളെ കൊണ്ട് അഭിമാപപാദനംചെയ്ത, പദങ്ങൾ അശ്രാന്തങ്ങളായിരിക്കുക എന്നിവയെല്ലാമാണ് പരിപൂർണ്ണത. സുഗമവും സുന്ദരമായ അർത്ഥത്തെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന ശബ്ദങ്ങളുടെ പ്രയോഗം മാത്രം. അഗ്രാമ്യശബ്ദപ്രാസംഗം ഒഴാകും. പ്രസിദ്ധശബ്ദങ്ങളുടെ പ്രയോഗം സ്പഷ്ടത.

അകാരാദികളായി വർണ്ണങ്ങൾ അറുപത്തിമൂന്നാകുന്നു. വർണ്ണങ്ങളുടെ സംഖ്യാതം പദം. അതു നാമം, ആഖ്യാതം, ഉപസർഗ്ഗം, നിപാതം എന്നു നാലുവിധം. അവയിൽവെച്ചു നാമം • സഞ്ചലത്തെ പറയുന്നതാകുന്നു. മിംഗവിശേഷം കൂടാതെ ക്രിയയെപ്പറയുന്നത് ആഖ്യാതം, ക്രിയയിലുള്ള വിശേഷങ്ങളെ ദ്രോതിപ്പിക്കുന്ന 'പ്ര' ഇടത്തിയാലുപസർഗ്ഗങ്ങൾ. മകാരാദികളായ അവ്യയങ്ങൾ നിപാതങ്ങൾ. അർത്ഥത്തെ പരിസമാപ്തമാക്കിപ്പറയുന്ന പദസമൂഹം വാക്യം. കറഞ്ഞത് ഒരു പദവും കവിഞ്ഞതു മൂന്നുപദവും ചേർന്ന് പദപദത്തിന്റെ അർത്ഥമനുസരിച്ചു വർഗ്ഗം (സമാസം) ചെയ്യണം. രേഖത്തിന്റെ പരിസംഹാരത്തെക്കാണിപ്പാൻ ഇവി (എന്ന) ശബ്ദമോ "വാചികമസ്യ" (ശേഷം പറഞ്ഞയച്ചിട്ടുണ്ട്) എന്നോ അവസാനത്തിൽ ചേർക്കണം :

നിന, പ്രശംസ, പുച്ഛ, ആഖ്യാനം, അർത്ഥന, പ്രസ്താവ്യാനം, ഉപാലംഭം, പ്രതിഷേധം, ചോദന, സാന്തപം, അഭ്യവപത്തി, ഭർത്തനം, അനുനയം എന്നിങ്ങനെ പതിമൂന്നു കൂട്ടത്തിലാണു രേഖങ്ങളിലെ അർത്ഥങ്ങൾ പ്രവൃത്തിക്കുന്നത്.

* സഞ്ചലമെന്നുകൊണ്ട് അതിഗുണഭൂതവൃദ്ധി പ്രകരിക്കണം.

‡ രേഖാർത്ഥം നിരവശങ്ങളിൽ ഇതിശബ്ദവും സാമാന്യങ്ങളിൽ "വാചികമസ്യ" എന്നും വേർതിരിച്ചു സാരം.

അവയിൽവെച്ച് അഭിജ്ഞനെയും ശരീരനെയും കർമ്മനെയും കുറിച്ചുള്ള ദോഷവചനം നിന്നു; അവയെ കുറിച്ചുതന്നെയുള്ള ഗുണവചനം പ്രശംസ; ഇതെങ്ങനെ എന്ന ചോദ്യം പൂച്ച; ഇന്നപ്രകാരം എന്നുള്ളത് ആഖ്യാനം; തമനേ എന്നുള്ളത് അർത്ഥം; തരില്ല എന്നതു പ്രത്യാഖ്യാനം; ഇതങ്ങല്ലാമിതമല്ല എന്നതുപാലംഭം; ഇന്നതു ചെയ്യരുത് എന്നതു പ്രതിഷേധം; ഇന്നതു ചെയ്യണം എന്നതു മോദനം; “ഞാനും അങ്ങനും ഒന്നാണ്”, “ഏകദൈവവും അങ്ങയുടേതാണ്” എന്നുള്ള ഉപഗ്രഹം സാന്നിധം; വ്യസനത്തിങ്കൽ സാഹായ്യം ചെയ്യാനുള്ള പ്രതിജ്ഞ അഭ്യവപത്തി; സദാചാര്യ ഭാഗീഷ്യത്തിനെ കാണിക്കുന്നതു ഭർത്തവം, അനുനയം മൂന്നധിയുമാണ്. അർത്ഥകരണത്തിലുള്ളതൊന്ന്, അർത്ഥാതിക്രമത്തിലുള്ളതൊന്ന്, പുരുഷാഭിപ്രസനത്തിലുള്ളതൊന്ന്.

പ്രജ്ഞാപനാദലഖം, ആജ്ഞാദലഖം, പരിദാനാദലഖം, പരിഹാരാദലഖം, നിസൃഷ്ടിദലഖം, പ്രാപ്തതികദലഖം, പ്രതിലേഖം, സമുക്തഗാലഖം എന്നിവയാണ് ശാസനങ്ങൾ.

“ഇന്നാൾ രാജാവിനോട് ഇന്നപ്രകാരം പറഞ്ഞു; അതിന്നു ഇന്നാദിയം മറുപടി പറഞ്ഞു. ആയാൾ പറഞ്ഞതിൽ തത്ത്വമുണ്ടെങ്കിൽ ആ സാധനം രാജാവിന്നു കൊടുത്താലും” എന്നോ, “ഇന്നാൾ രാജസമീപത്തിൽ അങ്ങയുടെ വരുകാരം (നല്ല പ്രവൃത്തി) പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു” എന്നോ മറ്റൊരാളുള്ളതാണ് പ്രജ്ഞാപനാദലഖം. ഇതു പല വിധത്തിലുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. •

* പ്രജ്ഞാപനാദലഖം വെറും മരറിയില്ലാക്കുന്നു. ഇതു ശത്രുക്കളെക്കുറിച്ചും യന്മനുഷ്യരെക്കുറിച്ചും യജമാനനെക്കുറിച്ചും ഉപയോഗിക്കുന്നതിൽ ആദ്യത്തെ ഒരു ശത്രുവിനെക്കുറിച്ചും രണ്ടാമത്തേതു യന്മനുഷ്യനെക്കുറിച്ചുകാകുന്നു.

ഇതിപരിതോം പ്രകരണം

പത്താം അധ്യായം

ഏതെങ്കിലും ഒരാൾക്കു, വിശേഷിച്ചും രാജകുടുംബത്തിൽ സ്ഥാപിതപ്പെട്ടവർക്കു നിയോഗിക്കുന്നതായാ അന്യരായാ പ്രതിപാദിച്ചുകൊണ്ട് എഴുതുന്ന ശാസനം ആജ്ഞാപത്രം.

യഥാർത്ഥത്തിൽ ഇന്നുകിടന്നുവെള്ളി നൂറ്റാണ്ടു കാണിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതു പരിഭാഷാപത്രം. ഇത് ആയി സംഭവിക്കുമ്പോഴും പ്രതിഭാഷാപത്രം രാജാവിന്റെ ഉപദേശങ്ങൾ (സാക്ഷാത്കാരങ്ങൾ) ആകുന്നു.

പ്രത്യേകം വല്ല ജാതിക്കാരും, പുരുഷന്മാരും, ഗ്രാമങ്ങൾക്കും, ദേശങ്ങൾക്കും രാജനീയമനുസരിച്ചു ചെയ്യുന്ന * അന്യഗ്രാമത്തെ പ്രതിപാദിക്കുന്നതാണ് പരിഭാഷാപത്രമെന്ന് തത്ത്വജ്ഞാനമുള്ളവർ അറിഞ്ഞേ താണ്.

ഒരു കാര്യം ചെയ്യുന്നതിനോ പാലുന്നതിനോ മറ്റൊരുവനിൽ തന്റെ നിർദ്ദേശത്തെ (പ്രാതിനിധ്യത്തെ) സ്ഥാപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതു നിർദ്ദേശപത്രം. ഇതു വാചികപത്രം (വചനാധികാരം നൽകുന്നത്), നൈർദ്ദേശികം (കരണാധികാരം നൽകുന്നത്) എന്നിങ്ങനെ രണ്ടുവിധം.

പല പ്രകാരമുള്ള ദൈവികവും മാനുഷവുമായ പ്രവൃത്തിയെ (വൃത്താന്തത്തെ) പാരമാർത്ഥ്യമായി പ്രതിപാദിക്കുന്നതു പ്രാവൃത്തിപത്രം. ശാസനങ്ങളെപ്പോലെയല്ല പ്രവൃത്തി (പ്രവൃത്തിപത്രം) രണ്ടുവിധമാണെന്ന് ആചാര്യന്മാർ പറയുന്നു.

പേരെക്കുറിച്ച് നല്ല വസ്തുതകൾ ഉണ്ടാക്കുകയും പിന്നെ രാജാവിനെ വായിച്ചു കേൾപ്പിക്കുകയും ചെയ്തി

* ഇത് അർത്ഥം. മൂന്നു വിധത്തെ വ്യായാസം വായനം. മൂന്നു കാര്യങ്ങൾക്കു, മറ്റു സാമാന്യരായും, മൂന്ന് വേർതിരിച്ചു.

ട്ട്, രാജവചനമങ്ങനെയോ നങ്ങളെ എഴുതുന്ന പ്രത്യു
ത്തരമത്രേ പ്രതിലേഖം.

പഥികാർത്ഥമായിട്ടു രണ്ടാപകാരങ്ങൾ ചെസ്താൻ
ശാസിപ്പുംകൊണ്ടു രാജാവ് പ്രഭുക്കന്മാർക്കും അധികൃതന്മാ
ർക്കും എഴുതുന്ന ശാസനം സ്വതന്ത്രഗ്രന്ഥേഖം. ഇതു മാറ്റത്തി
ലും ദേശത്തിലുമെല്ലാംപോയി എഴുതുന്നതാകുന്നു.

സാമം, ഉപപ്രദാനം, ദേദം, ദണ്ഡം എന്നിവയാ
ണ് ഉപായങ്ങൾ. അവയിൽ സാമം ഗുണകീർത്തിനും, സം
ബന്ധാപാഖ്യാനം, പരസ്പരോപകാരസന്ദർഭം, ആയ
തിപ്രദർശനം, ആദരോപനിധാനം എന്നിങ്ങനെ അഞ്ചു
വിധം. അഭിജനം, ശരീരം, കർമ്മം, പ്രകൃതി, വ്രതം, ദ്രവ്യം
തുടങ്ങി വാസ്തുവത്തിപ്പുള്ളി ഗുണങ്ങളുടെ പ്രശംസയും ഇല്ലാ
ത്ത ഗുണങ്ങളുടെ ദൂഷിതമാണു ഗുണകീർത്തിനം. ജ്ഞാതി
ബന്ധം, ഭൗതികബന്ധം, മൈത്രിബന്ധം (ഗുരുശിഷ്യബ
ന്ധം), ബ്രൗഹ്മബന്ധം (യാജ്ഞയജകബന്ധം), കല
ബന്ധം, ഏദയബന്ധം, മിത്രബന്ധം എന്നിവയുടെ കീ
ർത്തിനം സംബന്ധാപാഖ്യാനം. സ്വപക്ഷപരപക്ഷങ്ങൾ
ക്കു പരസ്പരോപകാരം വരുത്തിനുള്ള മാറ്റപ്രദർശനം
പരസ്പരോപകാരസന്ദർഭം. ഇന്ന കാർയ്യം ഇന്നവിധം
ചെസ്താൻ നമുക്കു രണ്ടുപേർക്കും ഇന്ന ഗുണം വരുമെന്നുള്ള
ആശയനാനം ആയതിപ്രദർശനം. “ഞാനും അങ്ങനെയും ഒന്നു
തന്നെ. എന്നിക്കുള്ള ദ്രവ്യമൊക്കെയും അങ്ങയുടെ കാര്യ
ങ്ങളിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്താം” എന്നിങ്ങനെയുള്ള ആ
നന്ദസമർപ്പണം ആദരോപനിധാനം.

ഉപപ്രദാനമെന്നാൽ അർത്ഥാപകാരമായിരുന്നു. ശ
ങ്കാജനനവും നിർദ്ദർശനവുമത്ര ദേദം. വധം, പരിശ്രേ
ശം, അർത്ഥഹരണം എന്നിവ ദണ്ഡം.

അകാഞ്ചി, വ്യാഘാതം, പുനരുകാരം, അപശബ്ദം,

മതം

ഇരുപത്തൊമ്പതാം പ്രകരണം പതിനൊന്നാം അധ്യായം

സംസ്കൃതം എന്നിവ ലേഖകാക്ഷങ്ങളാകുന്നു. അവയിൽ വച്ച് കാളപത്രകം (പത്രം മന്ദി പുരസ്കൃതമിനമാതിരി കുക), അമാത്യവിഷമവിരാഗാക്ഷരതം (അക്ഷരങ്ങൾ വടിവില്ലാത്തതും നിരപ്പില്ലാത്തതും തെളിയാത്തതുമായിരിക്കുക) എന്നിവയാണ് അകാന്തി; മുഖഭൂതിയതിനോടു പിന്നെഴുതിയതിന്ന് അപപത്തിവ്യാലാതം; ഉക്തമായതിനെ ദേശം ഉക്തം വീണ്ടും പറയുന്നതു പുനരക്തം; ലിംഗമോ വചനമോ കാലമോ കാരകമോ അന്യഥാ പ്രയോഗിക്കുന്നതു അപശബ്ദം; അവഗ്തത്തിൽ വഗ്തകരണം, വഗ്തത്തിൽ അവഗ്തകരണം, ഗുണവിപക്ഷ്യം എന്നിവ സംസ്കൃതം.

എല്ലാശ്ലോകങ്ങളും നോക്കി
പ്രയോഗങ്ങളറിഞ്ഞുമേ
നവകർമ്മങ്ങളെക്കൊണ്ടിപ്പൻ
ചൊന്നോൻ ശാസനനിർമ്മയം.

കൊല്ലിയും അർദ്ധശാസനം,
അയ്യപ്പപ്രമാണമെന്ന മോശാധികാരത്തിൽ,
അസനാധികാരമെന്ന പാണ്ഡ്യയ്യം.

പതിനൊന്നാം അധ്യായം.

ഇരുപത്തൊമ്പതാം പ്രകരണം.
കോശപ്രവേശ്യരണപരീക്ഷ.

കോശാധ്യക്ഷൻ കോശപ്രവേശ്യമായ രണം, സാരം, ഫൽഗു, കവ്യം എന്നിവയെ തദ്വിഷയത്തിൽ നിപുണന്മാരായ കരണന്മാരാൽ അധിഷ്ഠിതനായിട്ടു പ്രതിഗ്രഹിക്കണം.

താമ്രപുഷ്പികം, പാഞ്ചമൃകവാടകം, പാരിപ്ലം, കേശ
വേഷം, ചൈതന്യം, മാന്ദാഗ്രം, മാർദ്ദമികം, നന്ദാഗ്ര
സീയം, ഹാദീയം, ഹൈമവരം എന്നിങ്ങനെയുള്ളവയാ
ണ്" മൌഢികം. •

ശുക്തി (ചിപ്പി), ശംഖം, പ്രകീർണ്ണം എന്നിവ
മൌഢികത്തിന്റെ യോനികൾ

മാസാരം, ത്രിപുടം, ചൂർണ്ണം, അർദ്ധഗ്രകം, ക
ഞ്ചകിതം, യമകം, കന്ധകം, വരകം, സിങ്കാമകം, കാമ
ധവലകം, ശ്യാവം, നീലം, ചുറ്റിലം എന്നിങ്ങനെയുള്ള
മൌഢികം അപ്രശസ്തമാകുന്നു. §

• താമ്രപുഷ്പികം പാഞ്ചമൃകവാടകം താമ്രപുഷ്പിനദിയിൽ
ഉത്ഭവിക്കുന്നത്. പാഞ്ചമൃകവാടകം പാഞ്ചഗവ്യം ഉള്ള മയ്യരപ്പുറത്തി
ന്റെ ഓരോരുത്ത പാഞ്ചമൃകവാടകത്തിലുണ്ടാകുന്നത്. പാരിപ്ലം പാ
ടലിപ്പുറത്തിനുള്ള പാരിക എന്ന നദിയിൽ ഉത്ഭവിക്കുന്നത്. കേശ
വേഷം സിംഹമുഖത്തിൽ ചുറ്റുമുണ്ടായിട്ടുള്ള ചുവ എന്ന നദിയി
ലുത്ഭവിക്കുന്നത്. ചൈതന്യം കേശത്തിൽ മുറുപ്പിച്ചുവെത്തിത്തുള്ള
താമ്രപുഷ്പിനദിയിൽ ഉത്ഭവിക്കുന്നത്. മാന്ദാഗ്രം കേശമുറുപ്പിച്ചുവെത്തി
യെടുക്കുന്നത്. മാർദ്ദമികം പാരികാദിയിൽ ഉത്ഭവിക്കുന്നത്. നന്ദാ
ഗ്രസീയം പാരികാദിയിൽ ഉത്ഭവിക്കുന്നത്. ഹാദീയം പാരികാദിയിൽ ഉ
ത്ഭവിക്കുന്നത്. ഹൈമവരം പാരികാദിയിൽ ഉത്ഭവിക്കുന്നത്. കന്ധകം
കഞ്ചകിതം കഞ്ചകിതത്തിൽ ഉത്ഭവിക്കുന്നത്. യമകം യമകത്തിൽ ഉത്ഭവ
ിക്കുന്നത്. സിങ്കാമകം സിങ്കാമകത്തിൽ ഉത്ഭവിക്കുന്നത്. കാമധവലകം
കാമധവലത്തിൽ ഉത്ഭവിക്കുന്നത്. ശ്യാവം ശ്യാവത്തിൽ ഉത്ഭവിക്കുന്നത്.
നീലം നീലത്തിൽ ഉത്ഭവിക്കുന്നത്. ചുറ്റിലം ചുറ്റിലത്തിൽ ഉത്ഭവിക്കുന്നത്.

• ശുക്തിയുടേയും ശംഖത്തിന്റേയും അകത്തു നെരിപ്പുടം,
വർഷിപ്പു, വേഷാദിയിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന മയ്യരപ്പുറം എന്നിവ ചെ
ട്ടാൽ അവ മൌഢികമായിത്തീരുന്നു. പ്രകീർണ്ണമെന്നതുകൊണ്ടു വരാ
ത്താൽ, സിംഹമുഖം, ഗജമുഖം, മുഖം, സ്പർശിപ്പു എന്നിവ
യെ ഗ്രഹിക്കുന്നു.

§ മാസാരം ചന്ദനവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ടതായാലും, ത്രിപു
ടം ത്രിപുടമെന്ന പദാർത്ഥത്തെ ഉണ്ടാക്കുകയും, ചൂർണ്ണം ചൂർണ്ണമാ
ക്കുകയും, അർദ്ധഗ്രകം അർദ്ധഗ്രകമാക്കുകയും, കഞ്ചകിതം കഞ്ചകിത
മായിത്തീരുകയും ചെയ്യുന്നതായാലും, യമകം യമകമായും, കന്ധകം കന്ധ
കമായും, കഞ്ചകിതം കഞ്ചകിതമായും, യമകം യമകമായും, കന്ധകം കന്ധ

ഇരുപത്തൊമ്പതാം പ്രകരണം പതിനൊന്നാം അധ്യായം

സ്കൂലം, വൃത്തം, നിസ്കൂലം (മുടില്ലാത്തതിൽ നില്ക്കുന്നതിരിക്കാഞ്ഞതു), ഭാഷിഷ്ഠ, ശേഷം, ഗുരു, സ്തിഷ്ഠം, ദേശവിധം (വേണ്ട സ്ഥാനത്തു തുളയുള്ളതു) എന്നിങ്ങനെ രണ്ടു മൊഴികൾ പ്രശസ്തമാകുന്നു.

ശീഷ്കം (മധ്യത്തിൽ ഒരു വലിയ മുത്തും ഇരുപറയും ചെറിയ മുത്തുകളുമായിട്ടുള്ളതു), ഉപശീഷ്കം (മധ്യത്തിൽ വലിയതൊന്നും ഇരുപറങ്ങളിൽ ചെറിയതൊന്നും എന്നിങ്ങനെ മുമ്പു നായി അനേകം മുത്തുകൾ കോർത്തതു), പ്രകാശം (മധ്യത്തിൽ വലിയതൊന്നും ഇരുപറങ്ങളിൽ ചെറിയതീരണ്ടും എന്നിങ്ങനെ അയ്യഞ്ചായിട്ടുള്ള അനേകം മുത്തുകൾ കോർത്തതു), അവശാടകം (മധ്യത്തിൽ ഒരു വലിയ മുത്തും ഇരുപറങ്ങളിൽ ക്രമത്തിൽ കൃത്യമായിട്ടുള്ള മുത്തുകളും കോർത്തതു), തമഃപ്രതിബദ്ധം (സമവലിപ്പത്തിലുള്ള മുത്തുകൾ കോർത്തതു) എന്നിവയാണ് യഷ്ടികൾ (ഇഴ്ചാലകൾ; സരങ്ങൾ)

ആയിരത്തെട്ടു യഷ്ടികൾ കൂടിയതു ഇരുപുനം; അതിൽ പകുതിയുള്ളതു വിജയപ്പുനം; നൂറു യഷ്ടികൾ കൂടിയതു ദേവപ്പുനം; അറുപത്തിനാലുകൂടിയതു അദ്ധാരം; അമ്പത്തിനാലുകൂടിയതു മശികലാപം; മുപ്പത്തിരണ്ടു കൂടിയതു ഗുല്പം; ഇരുപത്തിയെട്ടുകൂടിയതു നഷ്ടത്രയം; ഇരുപത്തിനാലുകൂടിയതു അദ്ധാരം; ഇരുപതുകൂടിയതു മാണവകം; അതിൽപ്പകുതി അദ്ധാരമാണവകം.

ഇവതന്നെ മണിമധ്യങ്ങൾ (മധ്യത്തിൽ മാണിക്യം ചേർന്നവ) ആയാൽ അതാതു മാണവകങ്ങളായി ഭവിക്കും.

കൊണ്ടു താഴെപ്പറയേണ്ട മുദ്രയോടുമുടിയും, ലക്കം പത്തുപത്തും, സിദ്ധകം മേഴുകപോലെപ്പോലി പൂജികളോടുമുടിയും, കാണുമ്പോൾ കിണ്ടിയും, ആകൃതിയോടുമുടിയും, ഗ്രാഹം ഗ്രാഹത്തിലുമുടിയും, നീലം നീലത്തിലുമുടിയും, മണ്ഡലം മണ്ഡലത്തിൽ ഉദയോദയമുടിയായിരിക്കുന്നതാകുന്നു.

നം • ഏകശീഷ്കം (ഒരേ വലിപ്പമുള്ള മുത്തുകൾകൊണ്ടുള്ള) ആയിരുന്നാൽ അതു ശുദ്ധഹാരമാണ്. അതുപോലെതന്നെ ശേഷമുള്ളവയും (ഉപശീഷ്കാദികളും). അല്പമാണവകം മ.നിമഗ്നമാ ഗ്രിഹലക്ഷമാ (മൂന്നു സ്വപ്നാദലക്ഷമോടുകൂടിയതു) പഞ്ചഗവകമാ ആയാൽ അതു ഹലക്ഷഹാരമാകുന്നു. ശുദ്ധസാര ഏകാവലി (ഒരറയിഴ മാല)യ്ക്കു സുത്രമെന്നു പേര്. അതുതന്നെ മണിമഗ്നമായാൽ യഷ്ടിയും, ഹേമമണിവിതും (സ്വപ്നത്തിൽ കെട്ടിച്ച മണികളോടുകൂടിയതു) ആശാൽ രണാവലിയും, ഹേമമണിമുക്താന്തരം (സ്വപ്നം, രണം, മുത്ത ഇവ ഇടകലർന്നിരിക്കുന്നതു) ആശാൽ അപാപാർത്തവും, സ്വപ്നസുത്രാന്തരം (മഗ്നത്തിൽ പൊൻരൂപോടുകൂടിയതു) ആശാൽ സോപാനകാദമാകും. സോപാനകം മണിമഗ്നമായാൽ (പൊൻരൂപിന്റെ മഗ്നത്തിൽ മണിയും കൂടിയുണ്ടായാൽ) മണിസോപാനകാദമാകും.

ഇതുകൊണ്ടുതന്നെ ശിരസ്സു, ഹസ്തം, പാദം, കടി എന്നിവയിലേക്കുള്ള കലാപങ്ങളും (ഒരസ്സരമാവ) ജാലകങ്ങളും (അാനകസരങ്ങളുള്ളവ) ആയ മുക്താഭരണങ്ങളുടെ വികല്പങ്ങൾ പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

കൌടം, മൌലേയകം, പാമസമുദകം എന്നിങ്ങനെയാണു മണി (മാണിക്യം) ൭. ഇതു സൌഗന്ധികം (സൌഗന്ധികപുഷ്പസ്വാലെ ഇളംനീലം കലർന്ന ചുവപ്പുനിറമു

• ഇരട്ടയോണവകം, വിജയകൃത്യോണവകം ഇവ്വാരി സംജാതമോജാസ്ത വ്യവഹരിക്കാമെന്നു നാം.

൭ മഹേന്ദ്രമന്ദാഗ്രിയദേവം മേന്ദിനസമുദായിന്റെയും മഗ്നത്തിലുള്ള മോഹി എന്ന പ്രദേശത്തുണ്ടാകുന്നതു്. മൌലേയകം-മന്ദാഗ്രിയദേവ മേന്ദിനസമുദായികളിൽപ്പെട്ടവർ ഉണ്ടെന്നു പ്രദേശത്തുണ്ടാകുന്നതു്. പാമസമുദകം-സിന്ധവർദ്ധിപതിയെ ഹോമണപട്ട്തരത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്നതു്.

ഇരുപത്തൊമ്പതാം പ്രകരണം പതിനൊന്നാം അധ്യായം

ജിതു), പത്താഗം (താമരപ്പൂവിന്റെ നിറമുള്ളതു), അമ്പട്ടാഗം (കുങ്കുമവർണ്ണം), പാരിജാതപുഷ്പം (പാരിജാതപുഷ്പവർണ്ണം), ബാലസൂര്യം (ബാലസൂര്യപ്രഭം) എന്നിങ്ങനെ ഭേദിക്കുന്നു.

വൈഷ്ണവം ഉൽപലവർണ്ണം (മരക്കാൽപലത്തിന്റെ നിറമുള്ളതു), ശിരീഷപുഷ്പം (ശിരീഷപുഷ്പവർണ്ണം), ഉദകവർണ്ണം, വംശരാഗം (മുളയിലത്തൊഴുത്ത നിറമുള്ളതു), ശുക്ലവർണ്ണം (കിളിത്തൂവലിന്റെ നിറമുള്ളതു), പൂഷ്പരാഗം (ഇളംമഞ്ഞനിറത്തിലുള്ളതു), ഗോമുത്രം, ഗോമദകം (ഗോമോചനാവർണ്ണം) എന്നിവയാകുന്നു.

ഇന്ദ്രനീലം നീലാവപീഭം (നീലമേഖകൾ നിറഞ്ഞതു), ഇന്ദ്രനീലം (മയിൽപ്പീലിയുടെ നിറമുള്ളതു), കളായപുഷ്പം (കടലപ്പൂനിറം), മഹാനീലം (തണി കറുപ്പു), ജാംബവാഭം (ബോവരൂപ്പത്തിന്റെ നിറം), ജീമൂതപ്രഭം (മേഘവർണ്ണം), നന്ദകം (ഉള്ള വെള്ളയും പുറം നീലവുമായിട്ടുള്ളതു), സ്രവന്മധ്യം (മധ്യത്തിൽനിന്നു വെള്ളം കിറിയുന്നതുപോലെ തോന്നുന്നതു) എന്നിങ്ങനെ ഭേദിക്കുന്നു.

സ്തംഭികം ശുദ്ധസ്തംഭികം, മൂലാവർണ്ണം (ഒന്നു കടഞ്ഞെടുത്ത തൈരിന്റെ നിറമുള്ളതു), ശീതവൃഷ്ടി (ചന്ദ്രകാന്തം), സൂര്യകാന്തം എന്നിവയാകുന്നു—ഇങ്ങനെ മണികൾ.

ഘോരശ്രോമോ ചതുരശ്രശ്രോമോ വൃത്തശ്രോമോ ആയിരിക്കുക, തീവ്രമായ രാഗവും സംസ്ഥാനവും (ആരോഹണത്തിൽ ചേർക്കുവാൻ ഉണ്ടായിരിക്കുക, അപ്പുവും സ്തിഷ്ഠവുമായിരിക്കുക, ഇരുവായും അർദ്ധസ്തംഭങ്ങളായിരിക്കുക, അന്ത്യതപ്രഭമായിരിക്കുക, പ്രഭാനുവേപി (അടുത്തുള്ള വസ്തുക്കളിൽ പ്രഭ വ്യാപിക്കുന്നത്) മായിരിക്കുക എന്നിവയാണ് മണിഗുണങ്ങൾ.

രാഗവും പ്രഭയും മനമായിരിക്കുക, സശക്തമായിരിക്കുക, പുഷ്പിതം (ഉള്ളിൽ പൂവുള്ളതു) ആയിരിക്കുക, ഖണ്ഡമായിരിക്കുക, ദുർലഭം (അസമാനത്തിൽ ഉള്ളുള്ളതു) ആയിരിക്കുക, മേഖാകീർത്തിമായിരിക്കുക എന്നിവ മണിദോഷങ്ങൾ.

വിമലകം, സസ്യകം, അന്നനമൃലകം, പിത്തകം, സുലഭകം, ദോഹിതകം, ദുതാഷ്ടകം, ജ്യോതിരസകം, മൈലേയകം, ആഹിച്ഛത്രകം, കൃഷ്ണം, പുരിച്ഛ്വം, സുഗന്ധിച്ഛ്വം, ക്ഷീരഞ്ചകം, പ്രകതിച്ഛ്വം, ശിലാപ്രവാളകം, പൂർവ്വകം, ഭൂതപൂർവ്വകം എന്നിവ അനന്തരാതിമണികളാകുന്നു. •

ശേഷമുള്ളവ കാചമണികൾ (അധമങ്ങൾ) ആണ്.

സദാമാഷ്ടകം, മദ്ധ്യമാഷ്ടകം, കാന്തീരമാഷ്ടകം, ശ്രീകടനകം, മണിമന്ദകം, ഇന്ദ്രവാനകം എന്നിവ വക്രമണികൾ ||

• വിമലകം വെളുത്തും മഞ്ഞയും, സസ്യകം സസ്യയോലേനിയമായും, അന്നനമൃലകം നിലഗ്ദ്ധവരായും, പിത്തകം പശുപിത്തത്തിനാൽ നിറമായും, സുലഭകം വെളുത്തും, ദോഹിതകം നാലുപുറവും വൈജ്ഞായറായും, ദുതാഷ്ടകം മാത്രമുള്ള കറുത്തും, ജ്യോതിരസകം വെളുത്തു ചുവന്നും, മൈലേയകം ചായിപ്പുനിറമായും, ആഹിച്ഛത്രകം മരുഭാഗമായും, കൃഷ്ണം ഉള്ളിൽ മണലുള്ളതായും, പുരിച്ഛ്വം മഴകിൽനിറമായും, സുഗന്ധിച്ഛ്വം വെറുപതരിൽ നിറമായും, ക്ഷീരഞ്ചകം ക്ഷീരനിറമായും, പ്രകതിച്ഛ്വം നാനാവർണ്ണമായും, ശിലാപ്രവാളകം പവിഴനിറമായും, പൂർവ്വകം ഉള്ളിൽ കറുപ്പുള്ളതായും, ഭൂതപൂർവ്വകം ഉള്ള വെള്ളയായുമിരിക്കും.

|| സദാമാഷ്ടകം=വിമലമല്ല സദാമാഷ്ടമെന്ന ശേഷമുള്ളതാകുന്നു. മദ്ധ്യമാഷ്ടകം = കോസയത്തിൽ മദ്ധ്യമാഷ്ടമെന്ന സ്ഥാനമുള്ളതാകുന്നു. കാന്തീരമാഷ്ടകം=യാതൊന്നിന്റെയും ചുറ്റുമുള്ള കാന്തീരശേഷമുള്ളതാകുന്നു ശ്രീകടനകം=ശ്രീകടപർവ്വതത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്നു. മണിമന്ദകം=ഉന്നതശേഷമില്ല മണിമന്ദപർവ്വതത്തിലുണ്ടാകുന്നു. ഇന്ദ്രവാനകം=കവിഗാഥയുള്ള ഇന്ദ്രവാനത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്നു.

മതൻ

ഇരുപത്തൊമ്പതാം പ്രകരണം പതിനൊന്നാം അധ്യായം

വനിരും* സ്ത്രോതസ്സും (വെള്ള ചാട്ടം) പ്രകീർണ്ണകുമാരൻ വസുത്തിന്റെ അനാകരം.

മാർജ്ജാരനേത്രം, ശിരീഷപുഷ്പം, ഗോമൂത്രം, ഗോരോചനം, ശുദ്ധസ്തകികം, മാലതീപുഷ്പം എന്നിവയിലൊന്നിന്റെ വർണ്ണമാ മറ്റു മണികളിലൊന്നിന്റെ വർണ്ണമോ ആയിരിക്കും വസുത്തിന്റെ വർണ്ണം.

സ്വർഗ്ഗം, ഇന്ദ്ര, പ്രഹരസ്വരം (അഭി ചാൽ പൊട്ടാത്തതു), സമഭാഷികം (സമഭാഷണം), ഭാജനഭേദി (പ്രകൃതിവിദ്വാൻ വരവീഴിക്കുന്നതു), തർക്കദാമി (യന്ത്രമുഴിക്കാൽപോലെ തിരിയുന്നതു), ഭാജിസ്സു ഇങ്ങനെയെല്ലാമിരിക്കുന്ന വളം ഉത്തമം.

നഷ്ടാകാണം (കോണില്ലാത്തതു), നിരശ്വി (നിരപ്പില്ലാത്തതു) പാർവ്വതപുഷ്പം (ഒരു പാർവ്വതക്കു മുഴപ്പിരിക്കുന്നതു) എന്നിങ്ങനെയുള്ള വളം അധമമത്രം.

ആളുകൾക്കും, വൈവർണ്ണികം എന്നിവയാണു പ്രവാളം. രക്തവർണ്ണം, പഞ്ചവർണ്ണം എന്നിവ അതിന്റെ വർണ്ണങ്ങൾ. കരടം (കുമിളപ്പം), ഗളിണിക (മധ്യത്തിലുള്ളതു) എന്നിങ്ങനെയുള്ള പ്രവാളം വർണ്ണമാകുന്നു.

സാതനദേശജമായ ചന്ദനം രക്തവർണ്ണവും ഭൂമിഗന്ധിയുമായിരിക്കും. ഗോശീർഷദേശജമുണ്ടാകുന്നതു കാളതാമ്ര (കറുപ്പും ചുവപ്പും)വർണ്ണമായും മണ്ഡഗന്ധിയായിരിക്കും. ഹരിചന്ദനം ശുക്ലപത്രവർണ്ണമായും ആമ്ര (മാങ്ങ)ഗന്ധിയായിരിക്കും. താമ്രസം (തൂണസാനദീതീരജം) ആയ ചന്ദനവും അങ്ങനെതന്നെ. ഗ്രാമതദേശജമായ ചന്ദനം രക്തവർണ്ണമോ രക്തകാളവർണ്ണമോ ആ

* ആളുകൾക്കും-വർണ്ണമുള്ള സമുദൃഷ്ടിപ്പെട്ട രക്ത ഭാഗമായ രക്തകുരുത്തിപ്പുണ്ടാകുന്നതു, വൈവർണ്ണികം-യവനചീപത്തിൽ സമുദൃഷ്ടിപ്പെട്ട ഭാഗമായ വിവർണ്ണിപ്പുണ്ടാകുന്നതു.

യും ആട്ടുമൃഗത്തിന്റെ ഗന്ധമുള്ളതായതിരിക്കും. ദേവസഭ എന്ന പ്രദേശത്തുണ്ടാകുന്ന ചന്ദനം രക്ഷവണ്ണവും പന്നഗന്ധിയുമായിരിക്കും. ജാവകദേശത്തുണ്ടാകുന്നതും അങ്ങനെതന്നെ. ജാംഗകദേശത്തുണ്ടാകുന്നതു രക്ഷവണ്ണമോ രക്ഷകാളവണ്ണമോ ആയും സ്തിഷ്ഠമായതിരിക്കും. തെരുപദേശത്തുണ്ടാകുന്നതും അങ്ങനെതന്നെ. മാഖേയദേശത്തുണ്ടാകുന്നതു പാണ്ഡുരക്ഷമായിരിക്കും. കചന്ദനം കൃഷ്ണവണ്ണമായും അകിലുപാലെ കാളവണ്ണമോ രക്ഷമോ രക്ഷകാളമോ ആയതിരിക്കും. കാലപുഷ്പദേശത്തുണ്ടാകുന്നതു അനവദ്യ (കങ്കമം) വണ്ണമായിരിക്കും. കോശകാരപട്ട്തമെന്ന പ്രദേശത്തുണ്ടാകുന്നതു കാളവണ്ണമോകാളചിത്രവണ്ണമോ രക്ഷവണ്ണമോ രക്ഷകാളവണ്ണമോ ആയിരിക്കും. ശീതോദകദേശത്തുണ്ടാകുന്നതു പാമ്പവണ്ണമോ കറുത്ത സ്തിഷ്ഠമായിട്ടുള്ളതോ ആയിരിക്കും. നാഗപുഷ്പദേശത്തുണ്ടാകുന്നതു കൃഷ്ണവും ശൈവലവണ്ണവുമായിരിക്കും. ശാകലദേശത്തുണ്ടാകുന്നതു കപിലവണ്ണമായിരിക്കും. *

ലഘു, സ്തിഷ്ഠ, അശ്വാദനം (വേഗം ഉണങ്ങാത്തതു), സ്പിസ്തേഹാലപി (നൈരപോലെ ഒട്ടുന്നതു), ഗന്ധസുഖം, തപകിൽ വ്യാപിക്കുന്നതു, അനൽബണം, അവിരാഗി (ദ്രവ്യാന്തരയോഗത്തിൽ വണ്ണഗന്ധരസങ്ങൾ മാറാത്തതു), ഉഷ്ണസ്വഭാവം, ദാഹഗ്രാഹി (വൃടിനെ വലിച്ചെടുക്കുന്നതു), സുഖസ്വഗ്നം എന്നിങ്ങനെയെല്ലായിരിക്കുകയാണു് ചന്ദനഗുണങ്ങൾ.

* ചന്ദനത്തിന്നു സാദനം തുറപ്പി ഉല്പത്തികൾ പരിശോധിക്കേണ്ടതായി വണ്ണങ്ങൾ കേവലം പ്രതിബിംബമായി ഗന്ധങ്ങൾ ആർ. ലഘുവായും തുറപ്പി ഗുണങ്ങൾ പരിശോധന. സാദനാഭിതാതി ചാങ്ങ പരിശോധന ശേഷമുള്ള ജാവകം, ജാംഗകം, തെരുപം എന്നിവ കാരത്രപ (അസ്സാം) രാജ്യത്തേക്കു ചേർന്നു പ്രദേശങ്ങളാകുന്നു. ശേഷമുള്ളവ ലേഖനപുസ്തകത്തിൽപ്പെട്ട പ്രദേശങ്ങളായാണു്.

മഹ

ഇതപരത്താവതാം പ്രകരണം പതിനൊന്നാം അധ്യായം

അഗത (അകിപ്)—ഭോംഗകം കാലവസ്ത്രമാ കാള
 ചിത്രമാ (വെള്ളത്തുകുറഞ്ഞ വരകളുള്ളതു) മണ്ഡലചിത്ര
 മോ (വെള്ളത്തുകുറഞ്ഞ പുളികളുള്ളതു) ആയിരിക്കും;
 ഭോംഗകം ശ്യാവവസ്ത്രമായിരിക്കും; പാരസുദകം ചിത്രതു
 പമായും ഉൾക്കൊള്ളുന്നതായോ മുല്ലപ്പൂവിന്റെയോ ഗന്ധ
 മുളിതായായിരിക്കും.

ഇത, സ്തിഷ്ഠം, പേശലഗന്ധി (ഭരതേശ്വരനെക്കുറിച്ചു ഗ
 ന്യം വ്യാപിക്കുന്നതു), നിഷാരി, അഗ്നിസന്ദം, അസംപ്ല
 തധൂതം (പുക ചിതറിപ്പോകാത്തതു), സമഗന്ധം (ഭരിച്ചു
 കഴിയുംവരെ ദൈഗന്ധമുള്ളതു), വിചിത്രഗന്ധം (മട്ടിച്ചാൽ
 ഗന്ധം പോകാത്തതു) എന്നിങ്ങനെയായിരിക്കുകയാണ് അ
 ഗതഗുണങ്ങൾ.

തൈലപശ്ണികം (വെണ്മണനം)—അശോകഗ്രാമ
 തിലപ്പൂങ്കൊണ്ടെന്നതു മാംസവസ്ത്രവും പൗരഗന്ധിയുമായിരി
 കൂട. ഭോംഗകത്തേക്കാളും കൂടുതൽ പീതമായും ഉൽപ
 ലഗന്ധിയോ ഗോമൂത്രഗന്ധിയോ ആയിരിക്കും. ഗ്രാമ
 തേരേതം സ്തിഷ്ഠവും ഗോമൂത്രഗന്ധിയുമായിരിക്കും. സുവ
 സ്നികവൃത്തിപ്പൂങ്കൊണ്ടെന്നതു രക്തപീതവും മാതൃനാരങ്ങയ
 ദൈഗന്ധമുള്ളതുമായിരിക്കും പൂണ്ണകുടീപത്തിലുണ്ടാക
 ന്നതു പൗരഗന്ധിയോ നവനീതഗന്ധിയോ ആയിരിക്കും.

ഭദ്രശ്രീം (ചന്ദനാദി) —പാരവൈശ്വദീയകം
 (കാമരൂപത്തിൽ വൈശ്വദീയമെന്ന നദിയിന്റെ തീര
 തിലപ്പൂങ്കൊണ്ടെന്നതു) ജാതീകസുമവസ്ത്രമായിരിക്കും. ആനു
 രവത്വം (കാമരൂപത്തിൽ അനുരവതീനദിയുടെ തീരത്തു

* ഭദ്രശ്രീയെന്നാൽ കർപ്പൂരമെന്നു വിചരണം, തരോലമെന്നു മ
 രം, ചിമരം, ശ്രീവാസകാമനെ വേദം വിചരണം, ചോഹിമവയതമെ
 ന്ന ഇതി വിചരണം അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

അധ്യക്ഷപ്രചാരം

രണ്ടാമധികരണം

ണ്ടാകുന്നതു) ഉൾപ്പെട്ടു മായ്യിരിക്കും. രണ്ടും കഷ്ട (കൊട്ടം) ഗന്ധിയാകുന്നു.

കാലയകം (കരിഞ്ചന്ദനം)—സപ്തസ്ഥിതി (മോദം) തിരുങ്ങാകുന്നതു സ്തിഷ്ഠപീതമായിരിക്കും; ഉത്തരപട്ടത്തിൽ ഉത്ഭവിക്കുന്നതു രക്തപീതമായിരിക്കും.—ഇങ്ങനെ സാരങ്ങൾ.

ഇറ്ററഞ്ഞ തൈലപണ്ണികൾ, ദ്രവശ്രീയം, കാലയകം എന്നിവ പിണ്ഡമാക്കുന്നതിനേയും കപാമമാക്കുന്നതിനേയും ധൃമമാക്കുന്നതിനേയും സഹിക്കുന്നതും ദ്രവ്യാന്തരസംഭോഗത്തിങ്കൽ വികാരം വരാത്തതും ശോശാന വിധാരിയും (ഗന്ധയോഗങ്ങളിൽ ചേരുന്നതു) ഭൂതം. ഇവയ്ക്കു ചന്ദ്രനത്തിന്നും അഗ്നവിനുമുള്ള ഗുണങ്ങളുണ്ടാകുന്നു.

കാന്തനാവകം, പ്രൈയകം (പ്രിയകദശത്തിലുണ്ടാകുന്നതു) എന്നിവയാണു് ഉത്തര (ഹിമവാൻ) പട്ടത്തിലെ ചർമ്മം. അവയിൽനിന്നു കാന്തനാവകം മയിൽക്കഴുത്തിന്റെ നിറത്തിലിരിക്കും; പ്രൈയകം നീലപീതരോമരവകളോടു കൂടിയാതാ ബിഴുചിത്രമാ ആയിരിക്കും. ഇതു രണ്ടും എട്ടുഗുണം നീളമുള്ളതാകുന്നു.

ബിസി, മഹാബിസി എന്നിവയാണു് ഭോമശ്ശാമങ്ങളിൽ * ഉണ്ടാകുന്ന ചർമ്മങ്ങൾ. വസ്ത്രവൃത്തിയില്ലാത്തതും ഭാരിലിരിക്കവും (രോമങ്ങൾ നിറഞ്ഞതു) ചിത്രാകാരമായിട്ടുള്ളതു ബിസി; പരുപരുത്തും മിക്കതും വെളുത്തുമിരിക്കുന്നതു മഹാബിസി. ഇതുരണ്ടും പന്ത്രണ്ടുഗുണം നീളമുള്ളതായിരിക്കും.

ശ്യാമിക, കാളിക, കദളി, ചന്ദ്രാഞ്ചര, രാകല എന്നി

* ചാരശ്ശാമങ്ങളെന്നാൽ ഹിമവാൻ പട്ടത്തിങ്കൽ ദൃശ്യമാർ വസിക്കുന്ന പട്ടങ്ങളു മൂലമാക്കുക.

ഇതപരമോന്നതം പ്രകരണം പരിനോന്നാം അധ്യായം

വ ആരോഹണിൽ * ഉണ്ടാകുന്ന ചർമ്മമാണ്. കപിലവസ്ത്രമോ ബിന്ദുക്കളുടെയോ ചിത്രമോ ആയിട്ടുള്ളതു ശ്യാമിക. കപിലവസ്ത്രത്തോടോ കപിപാതവസ്ത്രത്തോടോ കൂടിയതു കാലിക. ഇതു രണ്ടും ഏകംഗുലം നീളമുള്ളതായിരിക്കും. പരമംഗുലം ഒരു റെസ്സും നീളമുള്ളതായു മിരിക്കുന്നതു കദളി. അതുതന്നെ ചന്ദ്രചിത്ര (ചന്ദ്രാകാരമായ വട്ടപ്പുള്ളികളോടുകൂടിയതു്) യാതാൽ ചന്ദ്രാഞ്ചര. കദളിയുടെ മൂന്നിലൊന്നു നീളത്തിൽ കോമന്ധലങ്ങളാൽ (വലിയ വട്ടപ്പുള്ളികളാൽ) ചിത്രമായും കണ്ണികകളുള്ളതായും അഭിനയിത്രമായും (താനോൽപോലെ പുള്ളികളുള്ളതു) ഇരിക്കുന്നതു ശാകല.

സാമുരം, ചീനസി, സാമുവി എന്നിവ ബാൽഹവത്തിൽ ഇണ്ടാകുന്ന ചർമ്മങ്ങൾ. മൂപ്പത്താംഗുലം നീളമുള്ളതും അഞ്ചുവസ്ത്രപുമായിട്ടുള്ളതു സാമുരം; രക്തകൃഷ്ണമോ ശ്വേതകൃഷ്ണമോ ആയതു ചീനസി; ഗോധുമവസ്ത്രത്തോടു കൂടിയതു സാമുവി.

സാതിന, നളതുല, വൃത്തപൂച്ച എന്നിവയാണ് രാഗങ്ങൾ (മലജീവികളുടെ ചർമ്മങ്ങൾ). സാതിന കൃഷ്ണവസ്ത്രമായിരിക്കും. നളതുല നളപ്പല്ലിന്റെ പഞ്ഞിപോലെ വെളുത്തിരിക്കും. വൃത്തപൂച്ച കപിലവസ്ത്രമായിരിക്കും—ഇങ്ങനെ ചർമ്മാതികൾ.

ചർമ്മങ്ങളിൽവെച്ചു മൂഴവും സ്തിശ്ശവും കോമണാളുപുമായിട്ടുള്ളതാണ് ശ്രേഷ്ഠം.

ആധിക (ആട്ടേതാമത്തുണി) വസ്ത്രംകൊണ്ടു തന്നി വെള്ളയായോ തന്നിച്ചുവപ്പായോ പത്തരക്കമായോ ഇരിക്കും. നിർമ്മാണംകൊണ്ടു വചിതം (തുന്നിയതു), വാനചിത്രം (ചിത്രാകൃതിയിൽ നെയ്തതു), വസ്ത്രസംഘാത്യം

இதப்பெண்ணாமை பிரகடனம் பதினொன்றாம் அடியாகும்.

ഇവയിൽനിന്ന് 'ഏകാംശികം' (ഉഴുംപാവും ഒന്നിഴിയാക്കിയിട്ടുള്ളത്), 'അധ്യർത്ഥം' (ഒന്നിഴി ഉഴുംപാവും പാവമാക്കി, ഉഴുംപാവും ഒന്നിഴി പാവമാക്കി നൽകി), 'ദൃഢം' (ഉഴുംപാവും ഉഴുംപാവും നൽകി), 'ആശം' (ഉഴുംപാവും ഉഴുംപാവും നൽകി), 'മൃഗം' (ഉഴുംപാവും നൽകി) എന്നിവ യഥാർത്ഥം ഗുണകരണപരമാകുന്നു.

ഇതിനെപ്പറ്റത്തെക്കൊണ്ട് കാര്യവും പത്രംകുറേക്കുറേയുണ്ടാകുന്ന ദൈവമുഖത്തെയും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

മാഗധിക, പൗണ്ഡ്രിക, സൌവാസ്തികാധ്യക്ഷ, എന്നിവരാണ് പത്രോസ്തുകൾ (ചിലന്തിശുദ്ധകൾ). നാഗവൃക്ഷം, ലിഖിമം (തായനി), ബകുളം (ഇലഞ്ഞി), വക്ത്രകുളം എന്നിവ അവയുടെ സാന്നിധ്യം. നാഗവൃക്ഷത്തിനു മുകളിലായി പീതവസ്ത്രമായും, ലിഖിമത്തിലായി വെളുത്തവസ്ത്രമായും, ബകുളത്തിലായി വെളുത്തവസ്ത്രമായും, വക്ത്രകുളത്തിലായി വെളുത്തവസ്ത്രമായും, പിന്നത്തേക്കു നവനീതവസ്ത്രമായുമിരിക്കും അവയിൽ വെളുത്ത സൌവാസ്തികാധ്യക്ഷമാണ് ശ്രേഷ്ഠം.

ഇതിനെപ്പറ്റുന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ കൊല്ലേയ (പട്ട
നൂൽപ്പഴുക്കൽ)യും, ചീനാമടത്തുണ്ടാക്കുന്ന ചീനപട്ടങ്ങ
ളും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

മാധുരം (മധുരയിലുണ്ടാകുന്നത്), ആപരണകം (കൊത്തുണ്ടാകുന്നത്), കാലിംഗകം (കലിംഗദേശം), കാശികം, വാംഗകം (വംഗദേശം) വാസകം (വസകമെന്ന കൈശാശ്വതിയിൽ ഉണ്ടാകുന്നത്), മാഹിഷകം (മാഹിഷ്വതി എന്ന കന്തുളാജധാനിയിലുണ്ടാകുന്നത്) എന്നിങ്ങനെയുള്ള കാപ്പാസികം (പഴുത്തിടുൽവസ്ത്രം) ശുശ്രൂഷമാകുന്നു.

ഇതിൽനിന്നന്യരണങ്ങൾ -
 തന്റെയും കണ്ടുകൊള്ളണം
 മാനം, മൂല്യം, ലക്ഷണവും,
 ജാതി, ബ്രഹ്മം, നിധാനവും,
 നവകർമ്മം, നവീകാരം,
 കർമ്മശുദ്ധി, മേപസ്സരം,
 ദേശം, കാലം, പരിഭാഗം,
 ഹിംസ്രപ്രതിവിധാനവും

കോടിയുടേതും അയ്യപ്പശ്രീയിൽ, അധ്യക്ഷപ്രവാകരണ
 രണ്ടാമധികരണത്തിൽ, കോശപ്രവേശനപരിഷ്കരണ
 പരിഭാഗം അധ്യക്ഷം.

പന്ത്രണ്ടാം അധ്യായം.

മുപ്പതാം പ്രകരണം.

ആകരകർമ്മാനുപ്രവരണം.

ആകരാധ്യക്ഷൻ ശുദ്ധിശാസ്ത്രവും * (ലോഹങ്ങളുടെ
 ഉൽപ്പത്തിസ്ഥലമറിവാൻ ഉള്ള ശാസ്ത്രം) ധാതുശാസ്ത്രവും
 (ധാതുക്കളിൽനിന്നു സാമമെടുക്കുന്നതിനെപ്പറ്റിയെന്ന ശാ
 സ്ത്രം) രസശാസ്ത്രവും, പാകശാസ്ത്രവും (സൂക്ഷ്മാദികളെ
 പാകമെടുക്കു വഴിയാധികൃതം വരുത്തുന്നതിനെ പറ്റിയെന്ന
 ശാസ്ത്രം) മണിരാഗശാസ്ത്രവും (മണികൾക്കു നാനാവണ്ണ
 ങ്ങളുണ്ടാക്കുവാനുതകുന്ന ശാസ്ത്രം) പരിമുറിഞ്ഞവനായി
 ട്ട്, ആ ശാസ്ത്രങ്ങളറിവുന്നവരെ ഇണകൂടി, തിദിഷയ

* ശുദ്ധീകരണാൽ ചെമ്പ്, ചെമ്പുകൊണ്ടുള്ള വലത്തരം പണിക
 ും ചെയ്യുന്ന കയകരമാലികളാൽ മാത്രമായുള്ള വിദ്യയും ഉപ
 രംഭിക്കുന്ന ശാസ്ത്രമാണ് ശുദ്ധീകരണശാസ്ത്രം പകരാനുഭവം.

മുപ്പതാം പ്രകരണം

പന്ത്രണ്ടാം അധ്യായം

ത്തിൽ നൈപുണ്യമുള്ള കർമ്മകരന്മാരോടും ഉപകരണങ്ങളോടുംകൂടി, കിട്ടവും മുഖ (മുൾ)യും അംഗാര (കരി)യും ഉന്യുമാകുന്ന വിഹാരങ്ങൾകൊണ്ടു ഭൂതപുഷ്പമായ ആകരത്തെയും, മണ്ണിന്റെ വണ്ണാധികൃയും ഗൊരവാധികൃയും ഉഗ്രഗന്ധസന്ധപാമാകുന്ന അടയാളങ്ങൾകൊണ്ടു ഭൂമിയാതു, പ്രസൂരയാതു, രസയാതു എന്നിവയടങ്ങിയ നചീനമായ ആകരത്തെയും പരീക്ഷിച്ചറിയണം. ൧

അഭിജ്ഞാനോദ്ദേശമുള്ളവർ (പണ്ടു രാജാക്കന്മാർ അടയാളപ്പെടുത്തിയ) പച്ചത്തങ്ങിലെ ബിലദഹങ്ങളിലും ഗുഹകളിലും ഉപയുക്ത (താഴ്ന്ന) കളിലും ആലയ (ഇഹാഗ്രഹ)ങ്ങളിലും നിഗൂഢമായി (പാറകൊണ്ടു മുഖം മുടിഞ്ഞ ഗുഹകൾ)ങ്ങളിലും ഉള്ളിൽനിന്നുറന്നു കിനിയുന്നവയും, അവാദരപ്പഴംപോലെയോ മാമ്പഴംപോലെയോ പന്നമ്പഴംപോലെയോ പകുത്തരിത്രാദികൾ (വെന്ത മഞ്ഞരുമുറി) പോലെയോ ഹർതാലംപോലെയോ മനയോലപോലെയോ തേൻപോലെയോ ഹിംഗുലകം (ചായ്യിച്ചം) പോലെയോ പുഷ്പരീകം (വെൺതാമരപ്പൂവ്) പോലെയോ ശുക്ലപത്രംപോലെയോ മയൂരപത്രംപോലെയോ വണ്ണമുള്ളവയും, അതാവണ്ണമുള്ള വെള്ളവും ഓഷധികളും ചുഴന്നിട്ടുള്ളവയും, മിക്കുന്നങ്ങളും (തൊട്ടാലൊട്ടുന്നവ), വിരളങ്ങളും, ഭാരികളുള്ള(കനത്ത)മായ രസങ്ങൾ (ദ്രാവകങ്ങൾ) കാഞ്ചനികങ്ങൾ (കാഞ്ചനമടങ്ങിയവ) ആകുന്നു. ഇവ വെള്ളത്തിൽ ചേർത്താൽ എണ്ണപോലെ പരക്കുകയും, ചേറ്റം ചച്ചിയും വലിച്ചെടുക്കുകയും ചെയ്യും. ഇങ്ങനെയുള്ള കാഞ്ചനരസങ്ങൾ നൂറിരട്ടി

൧ മണ്ണിനു വണ്ണാധികൃമാകുന്നത് ഭൂമിയാതുവും, ഗൊരവാധികൃകൾ കടന്നു പ്രസൂരയാതുവും, ഉഗ്രഗന്ധസന്ധമുണ്ടായാൽ രസയാതുവും അഭിജ്ഞാനേ അറിയാത്തതെന്നു സാരം.

ചെമ്പിടാൻറയും വെള്ളിയുടേയും മേൽ ചേർക്കാൽ അവയെ വേധിക്കും. *

തൽപ്രതിരൂപക (തത്വരൂപം) മായും എന്നാൽ ഉപ്രകാരമായ ഗന്ധരസങ്ങളോടുകൂടിയതാമിരിക്കുന്ന വസ്തു ശിഖാജതു (കന്ദം) വാണെന്നറിയണം.

പീതാബ്ജങ്ങളോ താമ്രവർണ്ണങ്ങളോ താമ്രപീതവർണ്ണങ്ങളോ ആയിട്ടുള്ളവയാണു ഭൂമിധാതുക്കളും പ്രസ്തുതധാതുക്കളും. അവയിൽവച്ചു മുറിച്ചാൽ നീലവർണ്ണമായ രാജിക (രേഖകൾ) ഉള്ളവയാണു മുൻഗം, മാംസം, കൃസരം (ഏറുച്ചോറ) എന്നിവരേഖയുള്ള നിറത്തോടുകൂടിയോ ദധിബിന്ദുക്കളേററപാലയും ദധിപിണ്ഡം (തയിർക്കട്ട) പററി യപ്പോലെയും ചിത്രമായോ മഞ്ഞൾ, കടുക്ക, പന്തപത്രം, ശൈവലം (കുളഞ്ചഞ്ചി), യകുജ്ജ്, പ്ലീഹ, അന്നവദ്യം (കങ്കമം) എന്നിവയുടെ നിറത്തോടുകൂടിയോ, പൊടിച്ചാൽ ചുഞ്ചുവാലുക (നേരിയ മണൽ) പോലെയുള്ള രേഖകളും ബിന്ദുക്കളും സ്വസ്തിക (ത്രികോണരേഖ) യും ഗുളികകളും (രത്നതരം കല്ലുകൾ) കലർന്നു ഉള്ളതായും അതിവടിച്ചി യുള്ളതായും തീയിലിട്ടു തപിപ്പിച്ചാൽ പിടരാതെയും നാരയും പുകയുമായിരിക്കുന്നവയായുള്ളവ സുവർണ്ണധാതുക്കളത്രെ. അവ പൊടിച്ചു ചെമ്പിലും വെള്ളിയിലും മുൻപോലെ ചേർക്കാൽ അവയെ വേധിക്കും.

ശബം, കുപ്പുരം, സ്തംഭികം, വെണ്ണ, കപോതം (മാടപ്രാവ്), പാശാവതം (കാട്ടുപ്രാവ്), വിമലകമണി, മലിക്ക്കുജ്ജ് എന്നിവയുടേയോ സല്യകമണി, ഗോരോമനം, ഗുളം, മത്സ്യണ്ഡിക (കണ്ടിപ്പൂക്കൾ) എന്നിവയുടേയോ കൊന്നപ്പൂവു, താമരപ്പൂവു, പാതിരിപ്പൂവു, കളായ

* മേൽ ഉദ്ധരിച്ച ചെമ്പിലും വെള്ളിയിലും വെള്ളിയിലും ധാരാളം പലം കാഞ്ചനികരണം ചേർക്കാൽ അവയെ പോന്നാക്കുകയുണ്ടാകും.

പുറം, ചെങ്കുമ്പുറം, താതസിപ്പുറം എന്നിവയുടെയും വ
ളം അടുക്കിയിരിക്കുന്നവയും, ഇവയോ അടുക്കനമോ
കൂടിക്കലരണം ഒറ്റസ്ഥാനത്തുകൂടിയുണ്ടായിരിക്കുന്നവയും, മുറി
ച്ചാൽ പുറം വെളിച്ചം അകം കറുത്തും അല്ലെങ്കിൽ പുറം
കറുത്തും അകം വെളിച്ചമുണ്ടായിരിക്കുന്നവയും, രേഖകളാലും
ബിന്ദുക്കളാലും ചിത്രമായിരിക്കുന്നവയും, മാർദ്ദവമുള്ളവ
യും, തീയിലിട്ടുനിൽക്കാൻ പൊട്ടാത്തതും നാരയും പുകയുമേ
റിയുമിരിക്കുന്നവയുമായ ധാതുക്കൾ രൂപ്യ (വെള്ളി) ധാ
തുക്കളാകുന്നു.

എല്ലാ ധാതുക്കൾക്കും ഗുരുത്വം പെരുക്കത്തോറും സ
ത്തം (ഉള്ളിലെ സാരം) ഏറയിരിക്കും.

അവയിൽ 'വച്ച' അശുദ്ധങ്ങളോ (ധാതുവർഗ്ഗമിശ്ര
ണം) മൃഗഗുണങ്ങളോ (സാരം വാർത്തിരിക്കുന്നവ) ആയി
ട്ടുള്ളവയെ തീർന്നു മുരുക (ആനമുരുകം മുതലായവ)ങ്ങളിലോ തീ
ർന്നുണ്ടായ ജന്തുക്കളിലോ ഭാവനം ചെയ്ത, (നന്നായുണ
ക്കുക)യോ, രാജവൃക്കം (കൊന്ന) വടവൃക്കം പീലവൃക്കം
എന്നിവയുടെ തൊലിയും പശുവിൻപിത്തം, ഗോരോമ
നം എന്നിവയും മഹിഷം, കഴുത, കരളം (കോവർകഴുത)
എന്നിവയുടെ മലമുത്രങ്ങളുംകൂടി പിണ്ഡബന്ധമോ (അ
ർച്ചയുടേക) പ്രതീവാപദമോ (പൊടിച്ചുവിതരുക) അവരേ
പദമോ (അർച്ചപ്പയ്യുക) ചെയ്താൽ അവ വിശുദ്ധങ്ങളായി
ട്ടു സാരത്തെ ബ്രവിക്കും.

തവം, ഉഴിന്, എള്ള, പലാശം (പ്ലാശ്), പീല ഇ
വയുടെ ജന്തുക്കളിലോ പശുവിൻപാലും ആട്ടിൻപാലും കൂ
ട്ടിയിരിക്കലോ ഇട്ടു കടമീകരണം (വാഴ്ത്തിഴ്ത്തം), വളകകരണം
(കള്ളിക്കിഴ്ത്തം) എന്നിവ പൊടിച്ചു വിതറിയാൽ സ്വർണ്ണ
ത്തിനും വെള്ളിക്കും മാർദ്ദവം വരും.

തേൻ, എരുട്ടിമധുരം, ആട്ടിൻപാൽ, എണ്ണ, നൈ,
ശർക്കര, കിണപം (കച്ചുറത്ത്), കൗളി (കൂൺ) എന്നിവ

കൊണ്ടു മൂന്നു പ്രാവശ്യം സേവനം ചെയ്താൽ, കാരീന്ദ്രം കൊണ്ടു നൂറുമായിരവുമായി പിളർന്നിരിക്കുന്നതായാൽ കൂടി, പൊന്നും വെള്ളിയും മുഴുവായിത്തീരും.

പശുവിന്റെ പല്ലും കൊമ്പും പൊരിച്ചു ഉതകിയ പൊന്നിലും വെള്ളിയിലുമിടുന്നതു കൃഷ്ണംഭം (മുഴുവായ തിന്നെ സൂക്ഷിപ്പിക്കുന്നത്) ആകുന്നു.

ദോഷവും സ്തിഷ്ടവും മുഴുവമായിട്ടുള്ള ഭൂമിയിലുള്ളതും പ്രസൂരധാതുവും പിംഗലവർണ്ണമോ ഹരിതവർണ്ണമോ പാകലവർണ്ണമോ രക്തവർണ്ണമോ ആയിത്തന്നാൽ അതു താമ്ര (ചെമ്പ്) ധാതുവാകുന്നു.

കാക്കയെപ്പോലെ മേയകവർണ്ണമോ, കടപാമ്പവർണ്ണമോ, ഗോദാമ്പനാവർണ്ണമോ ആയും ശ്വേതമേഖകളാൽ വ്യാപ്തമായും ദ്രുന്ധമായുമിരിക്കുന്നതു സീസ (ഈടം) ധാതുവത്രെ.

ഉഷ്ണരം (ഉവർച്ചസ്സ) പോലെ ചിത്രവർണ്ണമോ വെൺ മൺകട്ടയുടെ വർണ്ണമോ ആയിട്ടുള്ളതു രൂപ (വെള്ളി) ധാതുവാണു്.

കുരുമ്പവർണ്ണമോ (ശ്വേതശിലാവർണ്ണം) പാദധൂമകലവർണ്ണമോ സിന്ധുവാത (കരുനൈച്ചി) പുഷ്പവർണ്ണമോ ആയിട്ടുള്ളതു തീർത്ഥ (ഇരുമ്പു) ധാതുവാകുന്നു.

കാകാഞ്ചനത്തിന്റെയോ ഭൂജപത്ര (പുതുന്നക്ക)ത്തിന്റെയോ നിറത്തോടുകൂടിയതു വൈകുന്തകധാതുവാകുന്നു.

അച്ഛവും, സ്തിഷ്ടവും, പ്രഭായകകവും, തീർത്ഥിത്വാൽ ശസ്സും പുറപ്പെടുന്നതും, ശീതതീവ്രവും (വേഗത്തിൽ തണുക്കുന്നത്), രാഗം കറങ്ങുന്നതായ ധാതു മണിധാതു (മണിയടങ്ങിയ ധാതു) വാകുന്നു.

ധാതുക്കളിൽനിന്നു ജനിക്കുന്നതിന്നെ (സ്വപ്നരൂപാ

മുപ്പതാം പ്രകരണം

പന്ത്രണ്ടാം അധ്യായം

ദിയെ) അറി സഞ്ചാരികളെ കമ്മോലകളിൽ സംസ്കരിപ്പിക്കണം.

കൃതദാണയങ്ങൾ (സംസ്കൃതങ്ങളായ) സ്വർണ്ണാഭികൾ ഉടെ വ്യവഹാരത്തെ ഏകമുഖ (ഒരിടത്തുമാത്രമുള്ളതു) മാക്കി ചെയ്യയും, മറെറാരിടത്തു അറി നിർമ്മിക്കുകയാ വിൽക്കുകയോ വാങ്ങുകയോ ചെയ്യുന്നവർക്ക് അത്യയം (ദിണ്ഡം) കല്പിക്കുകയും വേണം.

ആകരിക്കൻ (ആകരത്തിലെ ചർമ്മക്കരൻ) അവിടെ നിന്നു അപാഹരണം ചെയ്താൽ, അപഹരിച്ചതു രണ്ടങ്ങു പ്ലാതപരണം, അതിന്റെ എട്ടിരട്ടി ദ്രവ്യം കെട്ടിക്കണം.

കള്ളനെയും അനിവൃത്താപജീവി (അനുവാദംകൂടാതെ ധാതുവ്യവഹാരം ചെയ്യുന്നവൻ) നേയും ബാധിച്ചിട്ടു ആകരങ്ങളിൽ കമ്മം ചെയ്യിക്കണം. ദാണോപകാരി (കാരാവാസത്തിന്നു പകരം പിഴയടയ്ക്കാൻ വിധിച്ചതിന്നു അടയ്ക്കാത്തവൻ) നേയും അങ്ങനെ തന്നെ ചെയ്യണം.

വ്യയത്തിലും നടത്തിപ്പിലും ഭാരികമായ ആകരത്തെ ഭാഗ്യമാ പ്രകൃതമോ (പാട്ടം) നിശ്ചയിച്ചു കൊടുക്കണം. ലാഭവികമായിട്ടുള്ളതിനെ താൻതന്നെ നടത്തിക്കയും വേണം.

ലോഹാധ്യക്ഷൻ ചെമ്പ്, ഇരയം, വെള്ളിയും, വൈകുന്തകം, ആരകം (പിച്ചിള), വൃത്തം (ഒരുതരം ലോഹം), കംസം (ഓട്ട), താളം (വാദ്യോപകരണങ്ങൾക്കുള്ള ഓട്ട്), ലോഹം (ഇരിമ്പ്) എന്നിവയുടെ കമ്മാനങ്ങളെ നിർമ്മിക്കയും, ലോഹദാണയവ്യവഹാരം നടത്തുകയും വേണം.

ലക്ഷണാധ്യക്ഷൻ (കമ്മട്ടത്തിലെ അധ്യക്ഷൻ) നാലിലൊത്തഭാഗം (നാലുമാഷം) ചെമ്പും ഒരു മാഷം ഉരുക്കും വെള്ളിയുമോ ഇരയുമോ അങ്ങനെയോ ഒന്നും ചെ

ഈ രൂപരൂപ (വെളിനാണു) മാതിരിക്കുന്ന പണത്തെയും, അതിൽപകുതി വീതം വെളുത്ത അൽപണത്തെയും, അതിൽപകുതി വീതം ചെത്തു പാദ (കാൽപണം)ത്തെയും, അതിൽ പകുതിവീതം ചെത്തു അഷ്ടഭാഗ (അറക്കൽ പണം)ത്തെയും നിർമ്മിക്കുന്നു. ൧. നാലിലൊത്താലും വെളിചെത്തു താമ്രരൂപ (ചെമ്പുനാണു) മായ മാഷകം, അൽമാഷകം, കാകണി, അൽകാകണി എന്നിവയും നിർമ്മിക്കുന്നു. ൨

രൂപങ്ങൾ (നാണുപരിശേഷകൻ) നാട്ടിൽ വ്യവഹരിക്കുന്ന വേണ്ടതും കോശത്തിൽ വെള്ളങ്ങളുമായ പണത്തിന്റെ യാത്രയെ വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തണം.

അനുപ്രദേശത്തുവെച്ചു പണം നിർമ്മിക്കുന്നതായാൽ അതിന്റെ കത്താ, മേതാ, വിപ്രതാ, പരീഷകൻ എന്നിവരോടു നൂററിന്നെട്ടുവീതം രൂപികവും, നൂററിന്നഞ്ചുവീതം വ്യാജിയും, നൂററിന്നെട്ടുവീതം പാതീഷികവും (പരിശേഷധനുഷ്ടി), ഇതപത്തഞ്ചു പണം അത്രയവും വസുമാക്കണം.

ഖന്ദധൂഷൻ ശേഖം, വജ്രം, മണി, മുത്തു, പവിഴം, ഷാരം എന്നിവയുടെ കർമ്മങ്ങളെ സ്ഥാപിക്കയും അറയുടെ പണനവ്യവഹാരം നടത്തുകയും വേണം.

ലവണാധ്യക്ഷൻ പാകമുക്കം (മാജകീയമായ പടന്നയിൽ വിളഞ്ഞതു), ലവണഭാഗം (ചങ്കരയിക്കൊടുക്ക

൧ ദേവപണത്തിന്നു പതിനാറുമാപ്പുള്ളകം. കരിൽ നാലുമാപ്പും ചെമ്പ്, പതിനൊന്നുമാപ്പും ചെമ്മി, മേ മാപ്പും ഉദാദ മുരുകയെ വതിക്കുന്നു.

൨ നാലുമാപ്പും ചെമ്മിയും, പതിനൊന്നുമാപ്പും ചെമ്പും, മേ മാപ്പും ഉദാദ മുരുകയെ വതിക്കുന്നുവെന്ന് അറക്കൽ വീക്ഷണം.

മുപ്പനും പ്രകരണം

പന്ത്രണ്ടാം അധ്യായം

പടന്നയിലുണ്ടായതു, പ്രകൃതം (പാട്ടത്തിന്നു കൊടുത്ത പടന്നയിൽ വിളഞ്ഞതു) എന്നിവ യഥാകാലം പിരിയുകയും അതിന്റെ വില്പനയിൽ മുഖ്യം, രൂപം, വ്യാജി എന്നിവ വകകാണിക്കുകയും വേണം.

ആഗതൃലവണ (വിശദശബ്ദത്തിൽ വരുന്ന ഉപ്പു) അതിന്റെ ആരിലൊരു ഭാഗം രാജാവിനുള്ള അംശമായി നൽകണം. ഈ ഭാഗവും വിഭാഗവും മാനവ്യാജിയും നൽകിയിട്ടു മാത്രമേ ആ ഉപ്പു വിൽക്കുകയു. ആരിന്നുപ്രിയം വ്യാജിയും, രൂപവും (ആരിന്നെടുവീതം), ആരിന്നെടുവീതമുള്ള രൂപികയും നൽകുകയും വേണം. ആഗതൃലവണം വാങ്ങുന്നവൻ ശുൽക്കവും, രാജപത്നിയായ ഉപ്പിന്റെ മേള (വില്പനക്കുറവു) അന്നിനാസരിച്ചു വൈധരണവും (നഷ്ടപരിഹാരം) കൊടുക്കണം. രാജപത്നിയായ ഉപ്പു വാങ്ങുവാൻ ഉണ്ടാകാത്ത അന്യസ്ഥിതത്തിൽ വാങ്ങുന്നവൻ അരന്ദ്രവണം അത്രയും കൊടുക്കേണ്ടവണം.

വിശവണം (മറ്റുതൃപ്തിയ ഉപ്പു) വിൽക്കുന്നവനും, വാനപ്രസ്ഥനൊഴികെയുള്ള അനിസൃഷ്ടാപജീവിതം (അനുമതികൂടാതെ ഉപ്പുണ്ടാക്കുന്നവൻ) ഉത്തമസാഹസഭണ്ഡം കൊടുക്കണം.

ശ്ലോക്രിയന്മാർ, തപസ്വികൾ, വിഷ്ണികൾ (അഴിവാളികൾ) എന്നിവർക്കു ഭക്ഷണവണം (ചോരിൽകൂട്ടാനുള്ള ഉപ്പു) ശുൽക്കം കൂടാതെ കൊണ്ടുപോകാവുന്നതാണ്. അതൊഴികെയുള്ള ലാണവർഗ്ഗവും ഷാഖവർഗ്ഗവും കൊണ്ടുപോകുവാൻ ശുൽക്കം നൽകുകയും വേണം.

ഏകം മുഖ്യ, വിഭാഗങ്ങൾ,
വ്യാജീ, പരിഷ്കൃതം,
ശുൽക്കം, വൈധരണം, ഭണ്ഡം,
രൂപം, രൂപികയും തഥാ,

ധാതുവും, പണ്യവുംമിടി-
 പ്ലന്റുണ്ടാം ഖനിയും ധനം;
 സർവ്വപണ്യങ്ങളിൽ നൂപൻ
 ചെന്തേണം മുഖസംഗ്രഹം.
 ആകരപ്രഭവം കോശം,
 ദണ്ഡം കോശസമുത്ഭവം;
 കോശദണ്ഡങ്ങളിൽ പൂതനപി
 കൈവരും കോശഭൂഷണം.

കോശിദ്വാരം ജടാശാസ്ത്രത്തിൽ, അധ്യക്ഷപ്രവാചകനെ
 രണ്ടാമധികരണത്തിൽ, അകരകർമ്മപ്രവർത്തനത്തെ
 പര്യവേഷിക്കുകയും.

പതിമൂന്നാം അദ്ധ്യായം.

ധൂപത്തെക്കുറിച്ചും പ്രകരണം.

അക്ഷരാലയിൽ സുവർണ്ണാധ്യക്ഷൻ.

സുവർണ്ണാധ്യക്ഷൻ സ്വർണ്ണകോണ്ടും വെള്ളികോണ്ടും
 പണിപ്പെടുത്തുന്നവർ പരസ്പരസംബന്ധം കൂടാതെയിരി-
 ക്കാവുന്നതും നാലു ശാഖകളോടും ഒരു ദ്വാരത്തോടും കൂ-
 ടിയതുമായിട്ടു അക്ഷരാല (സുവർണ്ണാദികർമ്മശാല)യെ നി-
 ർമ്മിക്കണം.

വിശിഖ (പ്രധാനരത്നം)യുടെ മധ്യത്തിൽ ശില
 നന്നും കലിന്നും വിശ്വസ്തനുമായ സുവർണ്ണികനെ *
 (സ്വർണ്ണശിലയിലെ) സ്ഥാപിക്കുകയും വേണം.

ജാങ്ങുനും (ജംബുനദിയിലുണ്ടാകുന്നത്), ശാത

* സ്വർണ്ണവും വെള്ളിയും മറ്റും കൂർമ്മകൃതം മോത്തത്തിൽ
 ചേർത്തുകൊണ്ടു ഒരു സമാധിപ്പിക്കുകയാണ് സുവർണ്ണികന്റെ കൃത്യം

മുപ്പത്തൊന്നാം പ്രകരണം

പതിമൂന്നാം അധ്യായം

കഷം (ശതകംപെട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്നത്), ഹാടകം (ഹാടകമെന്ന ആകരണത്തിൽനിന്നെടുക്കുന്നത്), വൈണവം (വേണപെട്ടത്തിലുണ്ടാകുന്നത്), തുംഗശൃംഗം (സുവർണ്ണശൃംഗത്തിലുണ്ടാകുന്നത്) എന്നിങ്ങനെയും ജാതരൂപം (സ്വർണ്ണമായിട്ടുതന്നെ ജനിച്ചത്), രസവിധം (രസയാഗംകൊണ്ടു പൊന്നാക്കിയത്), ആകരരാൽഗതം (ആകരത്തിലെ ധാതുക്കളിൽനിന്നു സാരം വാഹരിച്ചെടുക്കുന്നത്) എന്നിങ്ങനെയുമുള്ളതാണ് സുവർണ്ണം.

കിഞ്ചൽക്ക (താമരവല്ലി) വർണ്ണമായും ചുവപ്പായും സ്നിഗ്ദ്ധമായും അനാദി (നിഖത്തിട്ടാലൊതുങ്ങുകയാണു) യായും ഭ്രാജിഷ്ണവായുതിരിക്കുന്ന സ്വർണ്ണമാണ് ശ്രേഷ്ഠം; രക്തപീതവർണ്ണമായിട്ടുള്ളതു മധ്യമം; കേവലം രക്തവർണ്ണമായിട്ടുള്ളത് അധമം.

ശ്രേഷ്ഠത്തിൽപ്പെട്ടവയിൽവെച്ചു പാണ്ഡുവർണ്ണവും ശ്വേതവർണ്ണവുമായിട്ടുള്ള സ്വർണ്ണം അപ്രാപ്തകം (സ്വതേയുള്ള വർണ്ണം വരാത്തതു) ആകുന്നു. അതു ഏതു ഭാഗത്തിന്റെ യോഗത്താലാണോ അപ്രാപ്തകമായിരിക്കുന്നത് അതിന്റെ നാലിരട്ടി ഇരയ്ക്കു ചേർത്ത ശുദ്ധിയെച്ചേണം (ഉത്തിരിക്കേണ്ടതും). അപ്പോൾ സീസഗന്ധത്തോടുകൂടി പിളരുന്നതായാൽ ശുദ്ധപദലങ്ങൾ (ചാണകവാരികൾ) കൊണ്ടു പൂർവ്വപനംചെയ്യണം. രൂക്ഷതയോടെ പിളരുന്നതായാൽ എണ്ണയിലും ചാണകത്തിലും മുക്കി വാർത്തുന്ന ആകരരാൽഗതമായ സ്വർണ്ണം ശുദ്ധിയെച്ചുമ്പോൾ സീസ

* ഉപപത്തിസ്ഥാനത്തോടോടോടു ചേർന്നുനടക്കുന്നതിന്നു വിവിധ വിധം, ഉപപത്തിപ്രകാരത്തോടോടോടു ചേർന്നുനടക്കുന്നതിന്നു വിവിധ വിധം സ്വർണ്ണമാണു സാരം. ചേർന്നുനടക്കുന്നതിന്നു നിറം അധികപ്പെട്ടുവെന്നാലും, അധികപ്പെട്ടതിന്നു താമരവല്ലിയോടും, ഹാടകത്തിന്നു വാണപെട്ടത്തിലുണ്ടാകുന്നതും, വൈണവത്തിന്നു കണ്ണികാം പട്ടുത്തോടും, ശൃംഗശൃംഗത്തിന്നു രസയാഗത്തോടും ഉള്ളതായിരിക്കേണ്ട അറിഞ്ഞതാൽ പരമം.

ഗന്ധമന്ദാദിവിമുക്താനന്തരം പാകപത്രം (നേരിയ ഓലകൾ) ഉറക്കി ചെത്തി ഗണ്ഡികകളിൽ (പലകകളിൽ) വച്ചു അടിച്ചുതകർന്നു. അപ്പോഴിൽ കൂൺ, വളകനും എന്നിവയുടെ കൽക്കത്തിൽ നിശ്ചയം ചെയ്യണം.

ഉത്തമോൽഗതം (ഉത്തമവൃത്തിദാനമുണ്ടായതു), ഗന്ധികം (ഗന്ധമന്ദാദിവിമുക്തമായതു), കാഷ്ഠം (കാഷ്ഠ പദാർത്ഥം ഉൾപ്പെട്ടതു), ചാക്രവാളികം (ചാക്രവാളിമെന്ന ആകാശത്തിലുണ്ടാകുന്നതു) എന്നിവയാണ് വാളി ൧. അവിൽ വച്ചു ശേഷം സ്നിഗ്ദ്ധം മുറുപ്പായിട്ടുള്ളതു ശുദ്ധം. തദപിപാതമാർഗ്ഗമുള്ളതു സ്നേഹ (ഊപ്പ്) മുഖ്യം ചീത്തയായ്. അങ്ങനെയുള്ളതിനെ നാലുപൊതുക്കൾ ഇതായ് ചേർത്ത് ഉപയോഗിച്ചു ശുദ്ധീകരണം. മുളിക (കുളി) പൂർണ്ണമായും അച്ചുമായും വാളിപ്പുറം തിരിച്ചു വച്ചുവെക്കുന്നതു ശുദ്ധമാകും.

ശുദ്ധമായി വാളി (മഞ്ഞൾ) വെട്ടിമാതിരിക്കുന്ന സമയത്തിന്റെ വെട്ടുക (മാറ്റം) സൂക്ഷണം. ഒരു സൂക്ഷ്മം (പരിശോധനയുള്ളതും) പൊന്നിൽ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന (കാൽമാഷമുടം ചെമ്പ്) ചേർത്ത അത്ര പൊന്നു കുറച്ചാൽ ഒരു വെട്ടുക. ഇങ്ങനെ ഓരോ കാലത്തിലും ചെമ്പ് കൂട്ടുകയും അത്രയ്ക്കു പൊന്നു കുറയ്ക്കുകയുമായി നാലുമാഷമുടം ചെമ്പ് തികയുവാളും ചെമ്പാൽ ഓരോന്നിന്നും ഓരോ വെട്ടുക.

• ഉത്തമോൽഗതം പിഴുതപ്പുറം, ഗന്ധികം ഗന്ധമന്ദാദിവിമുക്തം, കാഷ്ഠവും ചാക്രവാളികവും മുളികവിമുക്തം നിറം തിരിയണം.

¶ 16 ഭാഷയ്ക്കും പൊന്നിൽ ൧, ൧, ൧, 1, 1, 1, 1, 2, 2, 2, 2, 8, 8, 3, 8, 4 ഭാഷയ്ക്കുംവിതം ചെമ്പുചേർത്ത പരിശോധന വെട്ടുകയുണ്ട്. ശുദ്ധവെട്ടുക ൧൦. ഇങ്ങനെ പരിശോധന വെട്ടുകയുണ്ട്.

മുപ്പത്തൊന്നാം പ്രകരണം പതിമൂന്നാം അധ്യായം

സപ്തം അദ്വൈതം ഉരച്ചിട്ടു പിന്നെ വർണ്ണിക (പടിയാനി) ഉരയ്ക്കുന്നു. ഉരകല്ലിൽ നിർമ്മാണമല്ലാത്ത പ്രദേശത്തുരച്ച സപ്തത്തിന്റെ നിക്ഷേപം എല്ലാദത്തം സമമായ രാഗത്തോടു കൂടിയതായിരിക്കും. പരിമിതി (ഉന്നി ഉരച്ചതു) ചും പരിലീല (നക്കി ഉരച്ചതു) ചും നവാ.രത്തിൽനിന്നു പൊൻകാവിപ്പൊടി വിതറിയും കൊണ്ടുരച്ചതുമായ രേഖ ഉപധിയാണെന്നറിയണം.

ജാതിഹിംശകുടമാ (ജാതിച്ചായിപ്പും) പുഷ്പകാസീ സമോ (മഞ്ഞച്ച ഹരിതാലം) ഗോമുത്രത്തിൽ ഭാവനം ചെയ്ത പൊടിച്ച പൊടി കയ്യിന്റെ അഗ്രത്തിൽ പുരട്ടി അതുകൊണ്ടു തൊട്ടാൽ സപ്തം വെളുക്കും.

നിക്ഷേപം (ഉരകല്ലിലെ വരയുടെ നിറം) വരപ്പള്ളിയും സ്തിംഭവും മൂവായും ഭ്രാജിച്ചുവായിരിക്കുന്നതു ശ്രേഷ്ഠമാകുന്നു.

കലിശാദേശത്തുണ്ടാകുന്ന കല്ലും, താപീനദിയിലുണ്ടാകുന്ന കല്ലും മുൽഗവർണ്ണമായിരിക്കും. അതാണു ശ്രേഷ്ഠമായ ഉരകല്ല്. വർണ്ണത്തെ സമമാകാംവണ്ണം കാട്ടുന്നതായ കല്ലു സപ്തത്തിന്റെ ക്രയവിക്രയങ്ങൾക്കു നല്ലതാകുന്നു. ഹസ്തിച്ഛവികം (ആനക്കൊൽപൊലെ കറുത്തു), സഹരിതകം (പച്ചനിറമായതു) എന്നിവയെക്കൂടി കല്ല് പ്രതിരാഗി (ചീത്തപ്പൊന്നിന്റെയും വര നന്നാക്കിക്കാണിക്കുന്നത്) യാണ്. അതു വിക്രയത്തിൽ നല്ലതാകുന്നു. സ്ഥിരവും പതഞ്ചവും വിഷമാവർണ്ണമായ കല്ല് അപ്രതിരാഗി (നല്ല പൊന്നിന്റെയും വര ചീത്തയാക്കിക്കാണിക്കുന്നത്) യാണ്; അതു ക്രയത്തിൽ നല്ലതാകുന്നു.

മേഘം (വെട്ടുവായ) സ്തിംഭമായും സമവർണ്ണമായും ശ്രേഷ്ഠമായും മൂവായും ഭ്രാജിച്ചുവായിരിക്കുന്നതു ശ്രേഷ്ഠമത്രെ.

താപം (കാച്ചൽ) അകത്തും പുറത്തും സമവർ്ഗ്ഗമായും, താമരയല്ലിപ്പുഴയോ കാരണ്ഡകപ്പുഴ (വാടാങ്കരണിപ്പുഴ) അതിന്റെയോ വർ്ഗ്ഗമാഭ്യമിരിക്കുന്നതുത്തമം. ശ്വാവാം നീലവുമായിരിക്കുന്നത് അപ്രാപ്തം.

തുലാപ്രതിമാനം പെരുവാധ്യക്ഷപ്രകരണത്തിൽ പറയുന്നതാണ്. അതിൽപ്പുറയുപ്രകാരം തൂക്കിയിട്ടുവണം സപ്തർ്ഗ്ഗം വെള്ളിയും കൊടുക്കുകയും വാങ്ങുകയും ചെയ്യാൻ.

അഷ്ടശാലയിൽ അന്നായുക്ത (നിരോഗമില്ലാത്തവൻ)നായിട്ടുള്ളവൻ കടക്കുന്നത്. അങ്ങനെ കടക്കുന്നവനെ ഉദ്യോഗിക്കണം. ആയുക്തനാകിലും വെള്ളിയോ പൊന്നോ കയ്യിലെടുത്തുകൊണ്ടു ശാലയിൽ കടന്നാൽ ആയതു പിഴയായിരിക്കണം. കാഞ്ചനകാതകൾ (പൊന്നുതാളകളും ശുദ്ധിചെയ്തതും പരീക്ഷിക്കയും ചെയ്യുന്നവർ), പൂഷ്തകാതകൾ (ഉള്ളി പൊള്ളിയായ പഞ്ചങ്ങൾ പണിയുന്നവർ), തപസ്ത്വകാതകൾ (സപ്തം പൊതിയുന്നവർ), തപനീയകാതകൾ (ശുദ്ധസപ്തം കൊണ്ടു പണ്ടും പണിയുന്നവർ) എന്നിവരും ധ്വമായകന്മാർ (ഉലയുന്നവർ), പരിമാരകന്മാർ, പാംസധാപകന്മാർ (സ്പൃഷ്ടിയിരിക്കുന്നവർ) എന്നിവരും ഉടുത്ത വസ്ത്രം, കൈ, ഇഹ്യാവയവങ്ങൾ എന്നിവ കടഞ്ഞിട്ടുവണം ശാലയിൽ കടപ്പാനും പുറത്തുപോകുവാനും. അവരുടെ എല്ലാ ഉപകരണങ്ങളും, അനിഷ്ടിതങ്ങളായ (മുഴുമാക്കത്ത) പണിത്തരങ്ങളും അവിടെത്തന്നെ ഇരിക്കയും വേണം. സോവർ്ഗ്ഗികൻ പണിചെയ്തിപ്പാറെന്നടുത്ത സപ്തർ്ഗ്ഗം ചെയ്യുകഴിഞ്ഞ പണിത്തരങ്ങളും കരണന്മാരുടെ മധ്യത്തിൽവെച്ചു തൂക്കിക്കൊടുക്കണം. അതു രാവിലെ പണിക്കു കൊടുക്കുമ്പോഴും വൈകുന്നേരം തിരികെ എപ്പിക്കുമ്പോഴും കത്താവിന്റെയും കാരയിതാവിന്റെയും മുദ്രകളാടുക്കുടി വസ്ത്രകളും വേണം.

മനസ്

മുപ്പത്തൊന്നാം പ്രകരണം

പതിമൂന്നാം അധ്യായം

ശേഷപണം! ഇന്നും, ക്ഷേത്രം ഏന്നിവയാണ് തട്ടാ നാഴെ പണിക്കരും. ശേഷപണമെന്നാൽ കാലാപ്പണം (കല്ലുപണിക്ക) മുതലായവയാണ്. ഇന്നെന്നാൽ സൂത്രം (നൂൽ) ഉണ്ടാക്കുക, വാനം (അരഞ്ഞാൻ മുതലായവയുണ്ടാക്കുക) തുടങ്ങിയവയാണ്. ക്ഷേത്രമെന്നാൽ ഘനമായും സുഷിരമായും പ്ലാഷതാദികൾ ചേർത്തായുള്ള പണിയാകുന്നു.

കാലകർമ്മത്തിന്നു കല്ലിന്റെ അഞ്ചിലൊരു ഭാഗം പൊന്നിൽ കട്ടയ്ക്കുകയും, പണിയിലൊരു ഭാഗം കട്ടമാനം (പാമെട്ട)കെട്ടി ഉറപ്പിക്കുകയും വേണം. ഈ കട്ടമാന ഭാഗം വെള്ളിയാണെങ്കിൽ നാലിലൊന്നു ചെമ്പും, സ്വർണമാണെങ്കിൽ നാലിലൊന്നു വെള്ളിയും കൂട്ടി സംസ്കരിച്ചാൽ കൂട്ടിൽനിന്നു രക്ഷിക്കും (കൂട്ടങ്ങെന്നു തോന്നിക്കുകയില്ല).

പുഷ്പതന്ത്രികാൽ കാലകർമ്മം ചെയ്യുന്നതിന്നു സ്വർണത്തെ അഞ്ചുഭാഗമാക്കി മൂന്നു ഭാഗം പരിമാണ്ഡ (കല്ലുമിട്ടു നിന്നിടം)വും രണ്ടുഭാഗം വാസ്തുക(പീഠം) വുമാക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ സ്വർണത്തെ ഏഴുഭാഗമാക്കി നാലുഭാഗം പരിമാണ്ഡവും മൂന്നു ഭാഗം വാസ്തുകവുമാക്കാം. *

തപശ്ചക്രമ്തന്ത്രിന്നു (സ്വർണം പൊതിയുന്നതിന്നു) പൊതിയുന്നതു ചെമ്പാണെങ്കിൽ ശുദ്ധഭാസം സമം സ്വർണം കൂട്ടി സംയുഹനം ചെയ്യണം (അടിച്ചു യോജിപ്പിക്കണം); പൊതിയുന്നതു വെള്ളിയാണെങ്കിൽ ശുദ്ധഭാസം, ഘനമായലും സുഷിരമായാലും, പകുതി സ്വർണം കൊണ്ട് അവലേപനം ചെയ്യണം (പൂശണം). അല്ലെങ്കിൽ വെള്ളിയുടെ നാലിലൊന്നു പെൻപൊടിയും, വാ

* ഇങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതു അടിച്ചു കല്ലു വധിയ്ക്കാതെങ്കിൽ കേതുഭാസം.

വുകയും (നേരിയ മണൽപ്പൊടി), ചായിച്ചുപ്പൊടിയും, രസവും കൂട്ടി ഉരുക്കിക്കൊണ്ടും. ടി

രപനീയം (ആരോഗ്യപ്രദമായിട്ടുള്ള സ്വസ്ഥ്വം) ജ്യേഷ്ഠവും നല്ല വസ്ത്രത്തോടും രാഗത്തോടും കൂടിയതുമായിരിക്കണം. ഗുണം കുറഞ്ഞ സ്വസ്ഥ്വമാണെങ്കിൽ സമം ഇരയും ചേർത്തു പാകപത്രപാകം (തകിടാക്കി ഉറപ്പിക്കുക) ചെയ്തു സൈന്ധവിക (സോമാക്സരേണമെന്ന മണ്ണും ഉപ്പും കൂടിയതു) ചേർത്ത് ഉപയോഗിക്കണം. എന്നാൽ അതു നീലവസ്ത്രം, പീതവസ്ത്രം, ശ്വേതവസ്ത്രം, ഹരിതവസ്ത്രം, ക്രമവസ്ത്രം, കൗമാരവസ്ത്രം എന്നിവയ്ക്കു പ്രകൃതിയാകും. മയിൽ കഴിക്കുന്നിടത്തുള്ള നിറമുള്ളതും ശ്വേതഭംഗവും (മുറിയാൽ മുറിവാൻ പെട്ടെന്നിരിക്കുന്നതു) മിനുമിനുത്തിരിക്കുന്നതു മായ തീർപ്പും (ഉരുക്ക) പൊടിച്ച് സ്വസ്ഥ്വത്തിൽ കറുത്തു പോം (മാഹാ നിറം) ചേർത്താൽ അതു സ്വസ്ഥ്വത്തിന്നു രാഗം (നീലാദിവസ്ത്രം ജനിക്കുന്നതിൽ രണ്ടാകും) ആകും.

ഉപശുദ്ധം (അത്യന്തശുദ്ധം) ആയ താര(വെള്ളി)വും, അശുദ്ധമായ വെള്ളി അസ്ഥിതുമ്മത്തിൽ (എല്ലിൽ) പൊടിയും മണ്ണുംകൂടിയതാക്കിയ മുശയിൽ) നാലുപ്രാവശ്യം, സീസതുമ്മത്തിൽ (മണ്ണും ഇരയും സമം ചേർത്തുണ്ടാക്കിയ മുശയിൽ) നാലുപ്രാവശ്യം, ശുഷ്കതുമ്മത്തിൽ (ചാൽക്കല്ലിടിച്ചുണ്ടാക്കിയ മുശയിൽ) നാലുപ്രാവശ്യം, കപാവതുമ്മത്തിൽ (മൺമുശയിൽ) മൂന്നു പ്രാവശ്യം, ശോമയതുമ്മത്തിൽ (ചാണകമുശയിൽ) രണ്ടു പ്രാവശ്യം എന്നിങ്ങനെ പതിനഞ്ചു മുശയിലുരുക്കി. സൈന്ധവിക ചേർത്തു ചുട്ടവിളക്കിയാൽ അതും നീലാദിവസ്ത്രങ്ങൾക്കു പ്രകൃതിയാകും. ശുദ്ധമായ വെള്ളി ഒരു കറുത്ത മുതൽ ഓരോ

ടി മരു വെള്ളിപ്പാത്രത്തിൽ സ്വസ്ഥ്വം പുറപ്പെടുവിക്കാൻ ചൊട്ടുണ്ടു്.

മർദ്ദ

മുപ്പത്തൊന്നാം പ്രകരണം പതിമൂന്നാം അധ്യായം

മാകുന്നി അധികമായി ഒരു മാഷത്തും തികയുവോളം പതിനാറു മാഷം സ്വർണ്ണത്തിൽ ചേർക്കുകയും അത്രയ്ക്കു സ്വർണ്ണം മറയ്ക്കുകയും ചെയ്യൂ. പിന്നെയാണ് രാഗം ചോർത്തതു്. ഇങ്ങനെ ചെയ്താൽ സ്വർണ്ണം ശേഷതരരെ താകും.

ശുദ്ധിയെ വെച്ച സ്വർണ്ണം മൂന്നുഭാഗം മുപ്പത്തിയെട്ടുഭാഗം ശേഷതരരും ചേർത്തുവെക്കിയാൽ ശേഷതലാധിപതികം (ബെളിച്ചപ്പ) ആകും. ശുദ്ധിയെ വെച്ച സ്വർണ്ണം മൂന്നുഭാഗം മുപ്പത്തിയെട്ടു ഭാഗം ചെമ്പുവെള്ളവെക്കിയാൽ പീതരാഗം (മഞ്ഞനിറം) ആകും. തപനീയത്തെ സൈന്ധവീകരമായ് ഇളക്കി ചിപ്പച്ചു് അതിൽ മൂന്നിലൊരു ഭാഗം രാഗം ചേർത്താൽ പീതകക (മഞ്ഞച്ചുവപ്പ്) താകും. ശേഷതരരും രണ്ടുഭാഗവും, ശുദ്ധിയെ വെച്ച സ്വർണ്ണം ഒരു ഭാഗവും ചേർത്തുവെക്കിയാൽ മുൽഗവർണ്ണം (ചെറുവയറിൻ നിറം) വരും. കാളായസ (ഇരുക്ക) ത്തിന്റെ അല്പഭാഗം (അതായതു രണ്ടുനത്തിന്നുവെള്ളത്തിന്റെ പകുതി=സ്വർണ്ണത്തിൽ ആറിലൊന്നു) കൊണ്ടു സ്വർണ്ണത്തെപ്പൂശിയാൽ സ്വർണ്ണം കൃഷ്ണവർണ്ണമാകും. ആ ഉരുക്ക് രസവും ചേർത്തു രണ്ടു പ്രാവശ്യം സ്വർണ്ണത്തിൽ തേച്ചാൽ സ്വർണ്ണം ഇരുകപത്രവർണ്ണമാകും. ഇപ്പറഞ്ഞതിന്റെ നെയ്പ്പും ആരംഭത്തിൽ രാഗവിശേഷങ്ങളിൽ പ്രതിവർത്തിക (പടിയാണി) പെച്ചുകൊൾകയും വേണം.

ഉരുക്കും ചെമ്പും സംസ്കരിക്കേണ്ടും വിധവും നല്ലവർണ്ണം ധരിച്ചിരിക്കണം. വരും, മണി, മുത്തു, പവിഴം, ഭൂപം എന്നിവയുടെ അപരനധിമാന (കുളുക്കുക്കും) വും വെള്ളി, സ്വർണ്ണം എന്നിവയിൽ അവയുടെ ബന്ധപ്രമാണങ്ങളും വേണ്ടവിധം അറിഞ്ഞിരിക്കണം.

രാഗസാമ്യം, ദ്രവ്യസാമ്യം,
പുഷ്പാസക്തി, സന്ധിതി,
സുഹൃത്തുത്വം, മഹീതത്വം,
വിമേകത, സുധാകൃത,
അനുൽഖണതം, പ്രഭയം,
മധുരാകൃതി, സാമ്യവും,
മനോനന്ദപ്രീതിവിവ
രപനീയഗുണങ്ങളും.

കേവലമനസ്സാൽ അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ, അധ്യക്ഷപ്രവാചന
രണ്ടാമധികരണത്തിൽ, അക്ഷരശാസ്ത്രത്തിൽ സുവർണ്ണാധ്യ
ക്ഷൻ എന്ന പരിഭാഷണമധ്യം.

പതിന്നാലാം അധ്യായം.

മുപ്പത്തിമുപ്പാം പ്രകരണം.

വിശിഖയിൽ സെവെന്റികപ്രവാചന.

സെവെന്റികൻ പെരുന്നാലപദോക്താവശ്യമുള്ള
വെള്ളിപ്പണിയും പൊൻപണിയും ആവേശനികളെ (ഇ
ത്തരം വേലമെടുക്കുന്ന ശിശുക്കൾ) കൊണ്ടു ചെയ്യിക്ക
ണം. അവർ നിശ്ചിതമായ കാലവും കാർയ്യമനുസരിച്ചു
പ്രവൃത്തി നടത്തണം. കാലവും കാർയ്യവും നിശ്ചയിച്ചിട്ടി
ല്ലെന്ന വ്യാജന കാർയ്യത്തെ അന്യഥാകരണം ചെയ്യാൻ
വേതനം നഷ്ടപ്പെടുന്നതിന്നു പുറമെ ഇരട്ടി ദണ്ഡം കെട്ട
ുകയും വേണം. പണിതീരേണ്ടുന്ന കാലം തെറ്റിച്ചാൽ
വേതനത്തിൽ നാലിലൊന്നു കുറയ്ക്കുകയും, അതിന്റെ ഇ
രട്ടി ദണ്ഡം വിധിക്കുകയും ചെയ്യും.

യാതൊരു വസ്തുവും തുടങ്ങുമുള്ള നിമേഷപ (പണ

മുസ്ലീമന്മാർ പ്രകാരം

പതിനാലാം അധ്യായം

മെസ്സാ.നുള്ള ലോകം)മാത്രം ഏറ്റുവാങ്ങിയതു് അതേ വസ്തുക്കളോടും തുടങ്ങത്തോടും കൂടിയതാണ് അതു പണികഴിഞ്ഞു എഴുതിക്കൊണ്ടു. കാലാനുസൃതം വന്നാൽ കൂടിയും സാധനം അങ്ങനെയെന്ന കൊടുത്താൽ, അതിന്നാലും (അതാനുസൃതം) പരിശീലനവും (മുറിക്കത്തു) ആകാശപാതയും, ഏറ്റു ചിലവർ തിരികെ വാങ്ങിക്കൊള്ളണം.

സുവർണ്ണം, പൂർവ്വം (ധാതുവിണ്ഡം), വെള്ളം (മുദ്ര) എന്നിവയുടെ പ്രാബല്യത്തിൽ അറിയേണ്ടും സംഗതികൾ ആവശ്യനികൾ മുഖന മനസ്സിലാക്കണം.

പൊന്നിനും വെള്ളിക്കും ഒരു സുവർണ്ണത്തിന്നു (പതിനാറു മാത്രമുള്ളതും) ഒരു കാക്കണി (കാൽ മാത്രമുള്ളതും) വീതം അഞ്ചു (കറവു) വകവെച്ചുകൊടുക്കണം ഒരു സുവർണ്ണം പൊന്നിൽ ഒരു കാക്കണി ഉണ്ടാകും അതിലിരട്ടി വെള്ളിയുമാണ് രാഗാർത്ഥമായിച്ചേർക്കേണ്ടതു്. അപ്പോൾ ആ ചെപ്പു മൂന്നു കാക്കണിയുടെ ആറിലൊരു ഭാഗം (അതുകാക്കണി) അഞ്ചു വതം.

സുവർണ്ണത്തിന്നു ചുരുങ്ങിയതു ഒരു മാണം മാറ്റുക ചുരുക്കു ചുരുക്കു സാധനം ദണ്ഡം; പ്രമാണം (വൃക്കം) കറ ചുരുക്കു മദ്ധ്യമാസാധനം; തുലാപ്രമാണത്തിൽ വ്യാജംചെയ്താൽ ഉത്തമസാധനം; കൃത്യദണ്ഡത്തിൽ (പ്രതികഴിഞ്ഞ പഞ്ചം) വ്യാജംചെയ്താലും ദണ്ഡം അതുതന്നെ.

സെർപ്പിന്റേ കാണാത്തതായ അന്യസ്ഥലത്തു വെച്ചോ പൊൻപണിയും വെള്ളിപ്പണിയും ചെയ്തിട്ടാൽ ചെയ്തിട്ടുവന്നു പന്ത്രണ്ടുപണം ദണ്ഡം. ചെയ്തവൻ സാധാരണ (അപരാധത്തിൽ നിന്നൊഴിച്ചുള്ളവൻ) ആണെങ്കിൽ അതിന്റെ ഇരട്ടി ദണ്ഡം. അനപരാധനാ

* പണിമോശ സുവർണ്ണം മെഴുവെച്ചെടുത്ത മെഴുതിരിച്ചു മാറ്റം കൂടാതെ വിറ്റുപോവാവുന്നവനെക്കു സാരം.

ഒന്നിൽ അവനെ കണ്ടുകൾക്കുനന്നായിക്കൊണ്ടു
 ണം. അങ്ങനെ വരുന്ന സംഗതിയിൽ കർത്താവിനു ഇതു
 ആവശ്യം ഭയമോ, പന്നമുദനമോ (അഞ്ചുവിരലും
 മേലിക്കുക) ആണു ശിക്ഷ.

തുലാപ്രതിമാ-റോണയം (തുലാവാരത്തിൽ തുലാസ്സും
 പടിയും) പൊതുവായുള്ള ഒരു കഴിയിൽനിന്നു വിലക്കുവാ
 ണ്ണം. മനോഹരമായ വാങ്ങിയാൽ പത്രങ്ങളുപണം
 ഭയം.

ഭയം, ചെന്നുവരും, സംയുക്തം (പൊതിച്ചിൽ
 പണി), അവലേപ്യം, സംഗ്രഹം (അടിച്ചവേല), വാ
 സിതകം (പൂച്ചുപണി) എന്നിവയാണ് തട്ടാക്കട കർമ്മം.

തുലാവിഷമം, അപസാരണം, വിസ്രാവണം, പേട
 കം, പിതം എന്നിവയാണ് വേലക്കാർക്കുള്ള ഹരണാപാ
 വങ്ങൾ.

സന്നാമിനി (തട്ടാഴ്ന്നതു'), ഉൽകണ്ഠിക (തട്ടയ
 ന്നതു'), ദിനമസ്തക (തല പൊളിഞ്ഞതു'), ഉപകണ്ഠി
 (തട്ടയുള്ളതു'), കശിക (തട്ടകൾക്കു കേടുള്ളതു) സകടക
 ക്ഷേ (തട്ടകളുടെ ചരടപാകമല്ലാത്തതു'), പരിവേല്ലി (ഇ
 ഉക്കുള്ളതു'), അയസ്താന (അയസ്താനമേയ്ക്കു നിർമ്മി
 ച്ചതു') ഇങ്ങനെയെല്ലാമിരിക്കുന്ന തുലാസ്സുകൾ ഭയപ്പെടാ
 കുന്നു.

രണ്ടു ഭാഗം വെള്ളിയും ഒരു ഭാഗം ചെമ്പും കൂട്ടിയതു
 കിയതു ത്രിപുടകം. അതു പകരമിട്ടു ആകരോൽഗതമാ
 യ സ്വർണ്ണം അപഹരിക്കും. ഇതു ത്രിപുടകാപസാരിതം.
 ഇങ്ങനെയെന്ന ചെമ്പു പകരമിട്ടു സ്വർണ്ണം അപഹരിക്കു
 ന്നതു ശുദ്ധാപസാരിതം വേല്ലകം (ഉത്തരം വെള്ളി
 യും സമം ചേർത്തുകീഴെ മിശ്രഭാഗം) വച്ചു സ്വർണ്ണം
 അപഹരിക്കുന്നതു വേല്ലകാപസാരിതം. പകുതി ചെമ്പും

മുപ്പത്തിരണ്ടാം പ്രകരണം

പതിനാലാം അധ്യായം

പക്ഷി പൊന്നും മുട്ടിയുരുക്കിയതു വെച്ചു സ്വസ്ഥപഹരി
ക്കുന്നതു ഹേമാപസാരിതം.

കൃകമുഖ, പൂതികിട്ടം, കരകമുഖം (ചാണ), നാ
ജീസനം (കടിവ്), ജോംഗനി (ലോഹശലാക), സുവ
ച്ചില (തുവച്ചിലക്കാരം), ചവണം എന്നിവ തട്ടാതാക്കു് ഇ
താണു സ്വസ്ഥം എന്ന് പറഞ്ഞു സ്വസ്ഥപഹരിപ്പാനു
ള്ള ഉപകരണങ്ങളാകുന്നു . പിണ്ഡവാലുകകൾ (ചെ
ന്നിന്റെയും വെള്ളിയുടെയും തികൾ ചമച്ചു മുശപിടി
പ്പിച്ചു മണൽ) മുൻപുതന്നെ തീയിലിട്ടു് അവയെ മുശ ഉ
ടഞ്ഞു. തീയിൽ വീണ സ്വസ്ഥമെന്ന വ്യാജനെ പെറുക്കി
വെട്ടിക്കുന്നതും ഒരു ഹാസ്യബോധമാകുന്നു.

പണികഴിഞ്ഞ പണ്ടങ്ങര പിന്നീട് തകിടുകൊണ്ടു
കെട്ടാമ്പാഴോ, തകിടിവിറക്കിയതിനെ പരീക്ഷിക്കാമ്പാ
ഴോ വെള്ളിത്തകിട് വെച്ചു സ്വസ്ഥത്തകിട് പരിവർത്തനം ചെയ
യുന്നതാണു് വിസ്രാവണം. സ്വസ്ഥവാലുകകൾ (പൊൻ
മണൽ)ക്കു പകരം ലോഹപിണ്ഡവാലുകകൾ (ചെമ്പു
മണൽ) വെച്ചു പരിവർത്തനം ചെയ്യുന്നതും വിസ്രാവണം
തന്നെ.

ഗാഢ(ഉറച്ചതു്)യും അപ്പുലാർച്ച (അയഞ്ഞതു്)വു
മാണു് പേടകം. അതു് സംവൃദ്ധ്യയും അവാലപ്പായും
സംവൃദ്ധ്യയായ പണികളിലാണു് ചെയ്യുന്നതു്. സീസ
രൂപം (ഇയപ്പുണ്ടു്) സുവസ്ഥപത്രം (പൊൻതകിട്)കൊ
ണ്ടു പുതയ്ക്കുമ്പോൾ ഇയപ്പുതകിടിന്റെയും പൊൻതകിടി
ന്റെയും മിശ്രയിൽ അഷ്ടബന്ധമിടുന്നതു ഗാഢപേടകം.
അതുതന്നെ പടലസംപുടങ്ങളിൽ (തകിടുകളുടെ മുഖത്തു്

• ആകാശഗതമായ നല്ല സ്വസ്ഥം ഉടഞ്ഞ മുശയിലുണ്ടി,
ലോഹകിട്ടം കളയാൻ ഉപ്പും കറാവുകിടുക എന്ന യുദ്ധനെ ത്രിപുരകം
ഇടങ്ങിയ കട്ടുവയുരുക്കിട്ടു, ചവണ മുശായയകൊണ്ടു താരി "ഇങ്ങ
നായിപ്പുള്ള സ്വസ്ഥം" ഇതു് ആകാശത്തിൽനിന്നു കിട്ടുന്നതു്" എന്നു പ
റഞ്ഞു അപഹരിക്കുമെന്ന സാരം.

ഉൾ) ചെയ്യുന്നതു അല്ലലാൽ. അവലേപ്യങ്ങളിൽ ചെയ്യുന്ന പേടകം തകിട് മറയായി ചേർക്കയാ ഇരട്ട യായിച്ചേർക്കയാ ആണ്. ചൊമ്പോ വെള്ളിയൊ ഉള്ളി ലിട്ട് പൊൻതകിടുകൊണ്ടു പുതയ്ക്കുന്നതാണ് 'സംഭാഷ്യങ്ങളിൽ ചെയ്യുന്ന പേടകം. ശുദ്ധീകരണം (ചെമ്പുപണ്ടം) മരുഭാഗം പൊൻതകിടുകൊണ്ടു കെട്ടി കാച്ചിയടുത്തു മിനുക്കുന്നതു സുപാർശം. അതുതന്നെ രണ്ടുഭാഗവും പൊൻതകിടുകൊണ്ടു കെട്ടുന്നതു പ്രദീപ്തം. താമ്രതാരകം (ചെമ്പുപണ്ടവും വെള്ളിപ്പണ്ടവും) രണ്ടു ഭാഗവും പൊൻതകിടുകൊണ്ടു കെട്ടുന്നതു' ഉത്തരവസ്ത്രം.

ഇപ്പറഞ്ഞ ഗാഢവും അല്ലലാൽ പുമായ രണ്ടു തരം പേടകവും താപം (ചുട്ടുക), നികഷം (ഉരയ്ക്കുക), നിശ്ചയം (ചെച്ചെടുത്തെ ഉരയുക), ഉദ്യമം (ചരയ്ക്കുക) എന്നിവയെച്ചൊല്ലു കണ്ടുപിടിക്കണം. അല്ലലാൽ ഉത്തരവോ (വസ്ത്രപ്പഴത്തിൻചാർ) ഉപ്പുവെള്ളത്തിലോ കഴുകിയും പരിശോധിക്കാം—ഇങ്ങനെ പേടകം.

ഘനസുന്ദരമായ പണ്ടത്തിൽ സ്വർണ്ണമണിക, സ്വർണ്ണവാലുക, ചായാലും എന്നിവ അരച്ചു കൽക്കും അകത്തിട്ടു കാച്ചിയാൽ ഉറച്ചുനിൽക്കും. ദ്രവമായ വാസ്തുക (പീഠവന്ധം)ത്തോടു കൂടിയ പണ്ടത്തിൽ സ്വർണ്ണവാലുകയും അരക്കും സിന്ദൂരവുമിട്ടു കാച്ചിയാൽ അതും ഉറച്ചുനിൽക്കും. ഈ രണ്ടിലും താപനാമാ (കാച്ചുക) താപധർമ്മനാമാ (മേടുക) ചെയ്യുന്നതാണ് ശുദ്ധീകരണം. സപരിഭാഷ്യമായ പണ്ടത്തിൽ ഉപ്പും കടുശർക്കരയും (മുദവായ ചരൽക്കല്ലു) ചേർത്തു കാച്ചിയാൽ ഉറപ്പും. അതിനു കർമ്മനം (വസ്ത്രപ്പഴത്തിൻചാർ) കൽക്കും ആണ് ശുദ്ധി. അഭിപ്രായം അതിലിരട്ടി വെച്ചുമുള്ള പടിഞ്ഞാറുകൂടിയ പണ്ടത്തിൽ ഇട്ട് അഷ്ടബന്ധമിട്ടാലുറച്ചുനിൽക്കും. ഉള്ളിൽ കാചം (അഭിപ്രായം) മൂടിവെച്ചിട്ടുള്ള ആ

പണ്ടും ലൗകികത്തിൽ ചംഠരിലിട്ടാൽ കാലമില്ലാത്തതായ ഭാഗം താഴ്ന്നതിൽക്കും. പടലാത്തരങ്ങൾ (മറുവല്ല പടലങ്ങളും) ഉണ്ടെങ്കിൽ സൂചികൊണ്ടു കിട്ടുന്നു. എന്നു സൂചിതങ്ങളായ പടലങ്ങളിൽ മണി, വെള്ളി, സ്വർണം എന്നിവയിൽ പിങ്കും പ്രവർത്തിക്കും • കാച്ചുകയും തകർക്കുകയും ചെയ്ത അതിന്റെ ശുദ്ധി — ഇങ്ങനെ പിങ്കും.

ഇപ്രകാരം ചല ഹരണോപായങ്ങളുള്ളതുകൊണ്ടു വരും, മണി, മുത്തു, പാറികൾ എന്നിവയുടെ ജാതി, ശുദ്ധം, വർണ്ണം, പ്രമാണം, പുല്കലം, ലഭ്യതയും എന്നിവയെ സൗവർണ്ണികൻ നല്ലവരെല്ലാം ധരിച്ചിരിക്കുന്നു.

കൃതഭാഷയെ പരിശീലിക്കുന്നവർ പഴയ പണ്ടത്തിന്റെ പ്രതിസംസ്കാരത്തിങ്കലും നാലു ഹരണോപായങ്ങളുണ്ട്. പരിശുദ്ധനും (തകർക്കുക), അവാച്യദനം (ചെറുക്കുക), ഉദ്യമനം (ചുരുക്കുക), പരിമർദ്ദനം (തുടയ്ക്കുക) എന്നിവയാണവ. രേഖകൾ വായിക്കുന്ന (തകിടമെടുത്തു നോക്കുക എന്ന വ്യാജന) പൂർവ്വതാ, ഗുണതാ (വള മുതലായതിന്റെ അംശം), പീടകതാ തകർന്നിവിട്ടുകയാണു പരിശുദ്ധനും. ദ്രവിതവസ്തുക്കളുടെ (പടിയിരുത്തിയ പടങ്ങളുടെ) കാര്യത്തിൽ പൊൻപുശിയ ഈയത്തിലടക്കിട്ടു പൊൻതകിട്ടു ചെത്തിയെടുക്കുന്നതു അവാച്യദനം. എന്നങ്ങനെയായിട്ടു മുച്ചുവള്ളി ശസ്ത്രംകൊണ്ടു മുരണ്ടുന്നതു ഉദ്യമനം. ഹരിതാലം, മന്ദാലം, മാധിപ്പം ഇവയിലൊന്നിന്റെ പൊടിയും കരുവിനുമെന്ന കല്ലിന്റെ പൊടിയും വസ്ത്രത്തിൽ റിത്തറി ആ വസ്ത്രംകൊണ്ടു തുടയ്ക്കുന്നതു പരിമർദ്ദനം. ഇതു ചെല്ലാൽ പൊൻപടങ്ങളും

• നല്ല മണിയെ പകരം കാലമണിയും, ഉപാനിത പകരം വെളിയും, നല്ല ചോന്നിത പകരം മിന്നലാലും ചേർത്തു മറ്റൊരു അലങ്കാരമെന്നു സാരം.

മർദ്ദ

അധ്യക്ഷപ്രധാരം

രണ്ടാമധികരണം

വെള്ളിപ്പുണ്ണങ്ങളും തെങ്ങു തൂക്കം കറയും; അവയ്ക്കു അവ
തൂക്കം (മുറിവ്) വരികയുമില്ല.

സംയുക്തപ്രകാരം മേൽപ്രകാരം ഭഗവാൻ വെണ്ണ
മാകയാൽ പലപ്പോഴും ചെറുതാൽ അവയുടെ തൂക്കം എ
ത്രയെന്നു തത്വശാസ്ത്രം മറ്റൊരു പക്ഷം തൂക്കിനാക്കി
അനാമിക്കുന്നു. അവയെപ്പറ്റി എത്രയെന്നോ മുറി
ച്ചെടുത്തു് അത്ര അംശം പിന്നെയും മുറിഞ്ഞു് തൂക്കം
മറിയണം. വിശുദ്ധതയായിത്തീർന്ന പക്ഷങ്ങൾ വളരെ
പ്രാവശ്യം കാട്ടി വെള്ളത്തിൽ മുക്കുന്നു.

അവർണ്ണപ (കുപ്പുടക്കം), പ്രതിമാനം (അപര്യം
മേൽക്കൽ), അഗ്നി (തീ), ഗണ്ഡിക (പലക), ഭണ്ഡിക (ക
രുപ്പാത്രം), അധികരണി (പാത്രം), പിന്നറ (പീലി), സ
ത്രം (തലാസ്സു ചട്ടം), മേലം (വസ്ത്രം), വോല്ലനം (മ
നോവ്യാഭാഷണം), ശിരസ്സ്, ഉത്പാദനം (മടി), മലിന
(ഈച്ച), സ്വകാര്യം (സ്വഭാവം നോക്കൽ), ഭൂതി
(തോൽക്കുരുത്തി), ഉദകശരവാം, അഗ്നിപ്പു (നെരിപ്പോ
ട്), എന്നിവ പൊൻപണിക്കാരുടെ കാലം (ഹരണോ
പായം) ആണെന്നറിയാം.

വെള്ളിപ്പുണ്ണങ്ങളിൽ വിദ്യ (ഈയത്തിന്റെ ഗന്ധ
മുള്ളത്), മലഗ്രാഹി (മാറ്റം റിയത്ത്), പഞ്ചം, പ്രസ്തീ
നം (കടുത്തത്), വിവർണ്ണം എന്നിങ്ങനെയുള്ളവ ഒഴുമാ
ണെന്നു മനസ്സിലാക്കണം.

ഏകം പഞ്ചങ്ങൾ പുതുതം

പഴുതും മാറ്റുകെട്ടും

പരീക്ഷിപ്പിക്കുന്നു, തക്ക

ഭണ്ഡവും നിശ്ചയിക്കുന്നു.

കേടിയുടെ അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ, അധ്യക്ഷപ്രധാരം

രണ്ടാമധികരണത്തിൽ, വിവിധയിൽ സേവയ്ക്കുക

പ്രധാരം പരിനാമകൃത്യം.

പതിനഞ്ചാം അധ്യായം.

മുപ്പത്തിമൂന്നാം പ്രകരണം.

കോഷാഗാരാധ്യക്ഷൻ.

കോഷാഗാരാധ്യക്ഷൻ സീത, രാജ്യം, ക്രിയമം, പരി
വർത്തനം, പ്രാമീത്യം, ആപമിത്യം, സിംഹാനി, അ
ന്യഭാതം, വ്യയപ്രത്യായം, ഉപസ്ഥാനം എന്നിവയെ
പ്പറ്റി ചിന്തിക്കണം.

സീതാധ്യക്ഷൻ കൊണ്ടുവന്ന കൊടുക്കെ സമ്പ്രവർണ്ണ
ക(ധാന്യഭാതി) മാണ്' സീത.

പിണ്ഡകരം (ഗ്രാമത്തിന്നു മുഴുവനും കൂടിയ കരം),
ഷഡ്'ഭാഗം (വിളവിന്റെ അംശമായ നികുതി), സേനാ
ഭക്ഷണം (സൈന്യച്ചെലവിന്മേലുള്ള ജനങ്ങൾ അടയ്ക്കുന്നത്)
ബലി (ദിക്ഷാഭക്തം), കരം (വൃക്ഷനികുതി), ഉത്സാഹം
(വിശേഷസന്ദർഭങ്ങളിൽ പ്രദാനം നൽകുന്ന പൊലി),
പാശം (കൂടുതലാക്കിയ നികുതി) പാരിച്ഛിന്നികം (കാലി
കൾ വിള തിന്നുന്നതിന്നു പിഴയാസ്തിരിക്കുന്ന ധാന്യം)
പൊയനികം (അടിയറ), കൈര്യയകം (ജലനികുതി)
എന്നിവ രാജ്യം.

ധാന്യമുഖ്യം, കോശനിർവാഹം (വിവർണ്ണവാങ്ങിയ നെ
ല്ല്), പ്രാമംഗപ്രത്യഭാസം (ഏകവാക്യം പിരിഞ്ഞ നെല്ല്)
എന്നിവ ക്രിയമം.

സമ്പ്രവർണ്ണകങ്ങൾ കൊടുത്തു മാറ്റമായി വാങ്ങിയ
ധാന്യം പരിവർത്തനം

അന്യഭാതം രാമിച്ചു വാങ്ങിയ ധാന്യം പ്രാമി
ത്യകം.

* പഴയതികൾക്കു ജീവിതം കൊടുത്തോർക്കു അവർ രാജാവി
ന്നു നൽകുന്ന അംശത്തെ രാജാദിക.

അതുതന്നെ മടക്കിക്കൊടുപ്പാൻ നിശ്ചയിച്ചു വാങ്ങിയതായാൽ ആപമിത്വകം.

മുട്ടകകുരുമം (നെല്ലുകുരുമം), മോചകകുരുമം (പരിപ്പുകുരുമം), സമുതകുരുമം (പൊടിക്കുരുമം), ശുക്തകുരുമം (പാനീയമുണ്ടാക്കുവാൻ), പിഷ്ടകുരുമം (മാവരയ്ക്കുവാൻ) എന്നിവയ്ക്കു തയ്യാറാക്കുന്നതായാലും, തൈലപിപ്ലവത്തിന് ഓരോന്നാലും ചാട്ടികുരുമമായാലും, കരിമ്പാട്ടി ശുദ്ധരസമാക്കുന്നതിന്നു തദ്വചനവികളോടുകൂടി പിരിയുന്ന തൊഴിൽനിമിത്തം സിംഹനിമിത്തം.

നഷ്ടപ്രസ്തുതം (കുളഞ്ഞു കിട്ടിയതും മറന്നു കിട്ടിയതും) തുടങ്ങിയുള്ളത് അന്യജാതം.

വിദേശപദാർത്ഥം, വ്യാധിതദാർഢ്യം, അന്തരാർത്ഥദാർഢ്യം എന്നിവ വ്യത്യസ്തമായവ.

ഉപാധാനാത്മകം (അളവില്ലാത്തതും തുടങ്ങിയുള്ളതും അന്യരും), ഹസ്തപുരണം (കൈനിറച്ചുകൊണ്ടുവന്നതായ കൂട്ടം), ഉൽകരം (അളന്നു വാങ്ങിയതായിട്ടുള്ള കൂട്ടം), വ്യാജി, പര്യയ്ക്കം, പ്രാജ്ഞിതം (അധ്യക്ഷന്റെ സാമർത്ഥ്യത്താൽ മുതൽകൂട്ടിയത്) എന്നിവ ഉപസ്ഥാനം.

ധാന്യസ്തോഹരവർണ്ണങ്ങളിൽ വെച്ചു ധാന്യകളും സീതാധ്യക്ഷപ്രകരണത്തിൽ പറയുന്നതാണ്.

നെ, എണ്ണ, വസ, മധു എന്നിവ സ്തോഹവർണ്ണം. ഫാണിതം (കണ്ടിശ്ശക്കര), ഇളം, മണ്ഡുസ്ഥികയെന്ന ശുദ്ധ, കൽക്കണ്ടം എന്നിവ ക്ഷാരവർണ്ണം.

സൈന്ധവം (ഇളം), സാമുദം (മരക്കല്ലു), വിശം (വിളയ്ക്കു) യവക്ഷാരം (ചവൽക്കാരം), സൈന്ധവം (ഇളം) ഉഷ്ണദണ്ഡം (ഉപ്പു) എന്നിവ വർണ്ണവർണ്ണം.

ക്ഷേപം (തേൻ), മുന്തിരിത്തേൻ എന്നിവ മധുവർണ്ണം.

മുപ്പത്തിമൂന്നാം പ്രകരണം

പതിനഞ്ചാം അധ്യായം

കരിമ്പിൻനീർ, ഗുഡം, മധു, ഫാണിനം, ജാംബവം (അവാർപ്പഴച്ചാൻ), പനസം (ചക്കപ്പഴച്ചാൻ) ഇവയിലൊന്നു മേന്മശുശി (ആട്ടുകൊട്ടപ്പാലം), കാട്ടുതിപ്പലിദാൻ എന്നിവയുടെ കഷാരത്തിൽ ചേർത്തു ഒരു മാസമോ ആറുമാസമോ ഒരു സംവത്സരമോ പഴകി ചിത്തിടം (ആനമോടക്കായ), ഉപ്പാർ (കാട്ടവെള്ളരിക്ക), കരിമ്പിൻതണ്ട്, മാങ്ങ, നെല്ലിക്ക എന്നിവ ഉരസിപ്പേർത്തോ ചേർക്കത്തോ ആയിട്ടുള്ളതു ശുശുവർഗ്ഗം (ചുരുപ്പിച്ചി.)

വൃഷാർദ്രം (മരപ്പിച്ചി), കരമർദ്ദം (പിണമ്പഴം), മാങ്ങ, വിടലം (താളിമാതളങ്ങ), നെല്ലിക്ക, മാതളനാരങ്ങ, കോലം, ബദരം (ചിറ്റിലമ്പപ്പഴം), സെതവിരകം (പേരിലമ്പപ്പഴം), പതുഷകം (പതുഷകവൃഷ്ണദിലം) മുതലായവ ഫലാമൃതവർഗ്ഗം.

തൈർ, ധാന്യം (കാടി) തുടങ്ങിയവ ദ്രവാമൃതവർഗ്ഗം.

തിപ്പലി, കരുമുളക്, ചുക്ക്, ജീരകം, കിരാതതിമരം (പുത്തരിച്ചുണ്ട), ഗൗരസർപ്പം (വെഴുക്കുക), മന്യൂഞ്ചര (കൊത്തമ്പാലമ്പരി), മോരകം (ചണ്ണക്കിഴങ്ങ്), ദമനകം (ഉലുവ), മരുവകം, ശിശുകാണ്ഡം (മുറിക്കുവെൻ) മുതലായവ കടുവർഗ്ഗം.

ശുഷ്കമത്സ്യം, ശുഷ്കമാംസം, കന്ദങ്ങൾ, മൂലങ്ങൾ, ഫലങ്ങൾ, ശാകങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ ശാകവർഗ്ഗം.

ഈ പദാർത്ഥങ്ങൾ കോഷാഗാരത്തിൽ ശേഖരിച്ചതിന്റെ പകുതിഭാഗം പ്രജകരകൻ ആപൽക്കായങ്ങളിൽ ഉപയോഗിപ്പാൻവേണ്ടി സൂക്ഷിക്കുകയും, പകുതിഭാഗം കാതുങ്ങൾക്കുപയോഗിക്കുകയും, പഴയതെടുത്തു പകരം പുതിയതു വച്ചു കയ്യിരുപ്പു പുതുക്കുകയും ചെയ്യണം.

കണ്ഠങ്ങളും (കഞ്ചിയവ) ഛത്തങ്ങളും (അരങ്ങിയവ) പിഷ്ടങ്ങളും (അരച്ചവ) ട്രാഷങ്ങളും (വറുത്തവ) ആയ ധാന്യങ്ങളുടേയും, ആദ്യങ്ങളും ശുഭങ്ങളും സിദ്ധങ്ങളും (പാകം ചെയ്തവ) ആയ ധാന്യങ്ങളുടേയും വൃദ്ധിഷ്ടയപ്രമാണങ്ങളെ അധ്യക്ഷൻ നോക്കി അറിയുന്നു.

വരകം നെല്ല് കഞ്ചിയൽ പകുതി സാമം (അരി) കാണും; ചെന്നൈപ്പിന്ന അരിന്റെ എട്ടിലൊന്നു കുറയും; ചരകങ്ങൾ (പുല്ലും ചാമയും) കൂടുതലൊന്നു കുറയെ അരികിട്ടും; പ്രിയംഗു (തൈന) വിന്ന പകുതി അരിയും തന്നിലൊന്നു പെരുക്കവും കാണും; ഉദാരകച്ചെന്നൈപ്പിന്ന തന്നെയൊപ്പാലെ തന്നെ; യവവും ഗോതമ്പും നന്നച്ച കഞ്ചിയൽ സമം അരി കാണും.

എള്ള, യവം, ചെറുപയറ്, ഉഴുന്ന് ഇവ അരങ്ങിയൽ സമം അരി കാണും. ഗോതമ്പും അരങ്ങുകയും യവം വറുത്തു പൊടിക്കുകയും ചെയ്താൽ മൂന്നുഭാഗങ്ങളുടേതൊളവും അരിന്റെ അഞ്ചിലൊന്നധികവും കാണും. കളായ ചമസി (ചണപ്പെട്ടി) മുക്കാലം കാണും. ചെറുപയറും ഉഴുനും പൊടിചാൽ അല്പമാത്രം (നാഴിക്കാഴ്ചക്കു വീതം) കുറയും. ശൈബ്ബങ്ങൾ (പൊട്ടിലിൽ വിളയുന്ന ധാന്യങ്ങൾ)ക്ക് അരങ്ങിയൽ പകുതി അരികാണും. മസൂരം (പെരുഞ്ചെറുപ്പയറ്) അരങ്ങിയൽ മൂന്നിലൊന്നു കുറയും.

ആമപിഷ്ഠം (വേവാങ്ങ ഗോതമ്പും മുതലായതു), കല്ലാഷം (ഉഴുന്ന മുതലായതു) എന്നിവ അരച്ചാൽ ഒന്നു കക്കുന്നവീതം പെരുങ്കും യാവകം (ഉമികളഞ്ഞ യവം) പൊടിചാൽ ഇരട്ടിക്കും. പുലാകം (വെന്തചോറ്), പിണ്ഡം (അരി അരച്ചത്) ഇവയും ഇരട്ടിക്കും.

കോമുവ, ചരക, ഉദാരകം, തൈ എന്നിവയുടെ

മുപ്പത്തിമൂന്നാം പ്രകരണം

പതിനഞ്ചാം അധ്യായം

അരി വെന്താൽ മൂന്നിരട്ടി ചോറു കാണം നെല്ലരികു നാലിരട്ടിയും ചെന്നെല്ലരികു അഞ്ചിരട്ടിയും ചോറുണ്ടാകും. തിമിതം (നനഞ്ഞു കെട്ട നെല്ലിന്റെ അരിവെച്ച ചോറ്), അപരാനം (വീളയാക്ക നെല്ലിന്റെ ചോറ്) ഇവ ഇരട്ടിക്കും. വിരൂഡാണു (മുച്ച നെല്ലിന്റെ അരി)കു രണ്ടരയിരട്ടി ചോറുണ്ടാകും.

കൃഷ്ണങ്ങൾക്കു് അഞ്ചിനൊന്നുവീതം വൃശ്ചി കാണം. കച്ചായം (വട്ടച്ചുന്ന) വരുത്താൽ ഇരട്ടിക്കും. ലാഭം (മലർ), ഭരതം (യവം വരുത്ത) എന്നിവയും അങ്ങനെ തന്നെ.

അതസിക്ഷതവിനു ആറിനൊന്നുവീതവും വേപ്പിൻ കരു, കരക്കരു, മാങ്ങയങ്ങി, കപിമം (വിളാർമാവിൻ കരു) മുതലായവയ്ക്കു് അഞ്ചിലൊന്നുവീതവും എണ്ണ, കരുമ്പിൻകരു, ഇരിപ്പക്കരു, റാക്കരി എന്നിവയ്ക്കു നാലിലൊന്നുവീതവും എണ്ണ കിട്ടും.

കാപ്പാസം (പത്തരി), കഞ്ഞിമം ഇവയുടെ കാർക്കരക്കു അഞ്ചുപലതിനൊന്നുപലം വീതം വരുത്തുക.

അഞ്ചു ദോണം (ഇരുപതാഡകം) നെല്ലിനു പത്തുണ്ടാഡകം അരി വരുമാറുണ്ടാക്കിയ അരി കച്ചഭരതാനം (കുട്ടിയായയുടെ തീറ്റ); ഇരുപതാഡകം നെല്ലിനു പതിനൊന്നാഡകം വരുമാറുണ്ടാക്കിയ അരി പ്യാമുണ്ടാക്കുക (കൊടിയ ആനകൾക്കു) തീറ്റ; പത്താഡകം വീതമുണ്ടാക്കിയ അരി ഉപവാഹൃങ്ങൾ (പട്ടം കൊട്ടിയ ആനകൾ)ക്കു തീറ്റ; ഒമ്പതാഡകം വീതമുണ്ടാക്കിയതു സാന്നാഹൃങ്ങൾ (പടയാനകൾ)ക്കു തീറ്റ; എട്ടാഡകം വീതമുള്ളതു കാലാർപ്പകൾക്കു ദോഷനം; ഏഴാഡകം വീതമുള്ളതു സേനാമുഖ്യന്മാർക്കു ദോഷനം; ആറാഡകം വീതമുള്ളതു ദേവിമാർക്കും കിമാരന്മാർക്കും ദോഷനം; അഞ്ചാഡകം വീതമുണ്ടാക്കിയ അരി മാജാക്കന്മാരുടെ ദോഷനം; അതു അഖ

ബാപതിശ്രദ്ധം (മുറിയിരിക്കാതെ കൊഴിച്ചെടുത്തത്) ആയിരിക്കുകയും വേണം.

അതി ഇടങ്ങൾ ഒന്ന്, അതിന്റെ നാലിലൊന്നു പരിഷ്കരിച്ച്, പരിഷ്കരിച്ച പരിണാമം ഉണ്ട്, പരിഷ്കരിച്ച നാലിലൊന്നു നന്നെ അല്ലെങ്കിൽ എണ്ണം—ഇതാണ് ഒരു ആകൃഷ്ടം (പ്രധാനമായും കൊടുക്കലും മോദനം). ഒരിക്കലും അതിന്റെ, അതിന്റെ ആറിലൊന്നു പരിഷ്കരിച്ച്, പരിഷ്കരിച്ച പരിണാമം അല്ലെങ്കിൽ എണ്ണമുമാണ് അത് മോദനം (അപ്രധാനമായും) കൊടുക്കലാണ്. സ്രീകരം അതിന്റെ നാലിലൊന്നു കറച്ചും, നാലിലൊന്നു പരിഷ്കരിച്ച് കറച്ചും കൊടുക്കണം.

മാംസപാകത്തിൽ, ഇരുപതു പലം മാംസത്തിനു സ്റ്റേഫം അഥവാ നാഴിയും, ഉപ്പ് ഒരു പലവും, അതിന്റെ പലവും, കടകയോഗം (ഏരിയസാധനം) മറ്റു യഥാർത്ഥവും, തൈര് അഥവാ ഇടങ്ങൾ വേർപെടുന്നു. ഇതുകൊണ്ട് തന്നെ മാംസം അധികമായിട്ടുള്ള യോഗങ്ങളും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

ശാകങ്ങൾ പാകം ചെയ്യുന്നതിൽ മാംസപാകത്തിനു പറഞ്ഞതിന്റെ ഒന്നരമുതൽ സ്റ്റേഫം ഉപയോഗിക്കുക വേണ്ടും. ഉണക്കിയ മാംസങ്ങളും ശാകങ്ങളും പാകം ചെയ്യുന്നതിനു ഉണക്കായുധവും പറഞ്ഞ യോഗം തന്നെ ദിവ്യഗുണമാണിപ്പോഴും.

ആനയുടെയും കുതിരയുടെയും തീറ്റയ്ക്കുള്ള വിധാപ്രമാണം തദ്യുക്തപ്രകാരങ്ങളിൽ പറയുന്നതാണ്.

കാളികരം തീറ്റയ്ക്ക് ഒരു മോണം ഉഴുന്നോ യഥാപ്രകാരം (പുഴുങ്ങിയ വെറും) കൊടുക്കണം. ശേഷമെല്ലാം കുതിരയ്ക്കുള്ളവയെ തന്നെ. വിശേഷിച്ചു ഒരു ഉപദേശം

മുപ്പത്തി മൂന്നാം പ്രകരണം

പതിനഞ്ചാം അധ്യായം

അമാണപിണ്ഡാകരമോ (വരട്ടപിണ്ഡാക്ക), പത്താശകം കണകണ്ഡകമോ (മുറിയരിയും തുവിടും കൂടിയതു) കൂടി കാലകരമുള്ള കൊടുക്കണം.

മാറിപ്പോയതും ഒട്ടകത്തും മേൽപ്പൊന്നതുതന്നെ ഇരട്ടി കൊടുക്കണം. കഴുത്തും പുളിമാനിനും രോഹിതകമെന്ന മാനിനും അതുതന്നെ അര ദ്രോണം. എന്നും, കരണം എന്നീ മാനകങ്ങൾ ഓരോ ആശകം ആട്ട്, എളകം (ഏഴ്കം), വരാഹം എന്നിവയ്ക്ക് അര ആശകം. കണകണ്ഡകം ഇരട്ടിയുമാകാം.

ശ്വാക്കൾക്കു തീറ്റ കൊടുക്കുവാൻ ചോറ്, ഹംസം, കൗഞ്ചം, മയിൽ എന്നിവയ്ക്കു ചോറ് അര ഇടങ്ങഴി, ശേഖരമുള്ള മൃഗങ്ങൾക്കും പശുക്കൾക്കും പക്ഷികൾക്കും വ്യാളങ്ങൾക്കും ഏകദേശം (ഒരു ദിവസത്തെ തീറ്റ) കൊടുത്തു നോക്കി ഇത്ര വേണമെന്നു നമിക്കണം.

കുടി, ഉമി എന്നിവ ലോഹപ്പണിക്കും ഭിത്തിയുടെ ലേഘ (തേപ്പ്) അന്നും കൊടുത്തയയ്ക്കണം. കണിക (കുറന്തി) ദാസമാക്കും കർമ്മകരവാക്കും സൂപകരന്മാക്കും ചോറിനുപകരം കൊടുക്കണം. പിന്നെയും ശേഷിക്കുന്ന കുറാരി ഔദനിക (അരിവെച്ചുകാർ) നാക്കും ആവുപികന്മാ (അപ്പപ്പണിക്കാർ) ക്കും കൊടുക്കണം.

ഉലാമാനഭാഷണം (ഉക്കാനും അളക്കാനുമുള്ള സാധനം), രോചനി (തിരികല്ല്), ദിണ്ഡ് (അമ്മിയും കുഴിയും), മുസലം, ഉലുഖലം, കുട്ടകവന്ത്രം (കുത്താണി), രോമകവന്ത്രം (ആട്ടുകല്ല്), പത്രകം (ചുമവ), ശൂപ്പം (മുറ), ചാവനിക (ചല്ലട), കണ്ഡാഖി (കൊട്ട); പീടകം (വെട്ടി), സംമാജ്ജനി (ചുവ്) എന്നിവയാണു കോഷ്ഠഗാമാധ്യക്ഷൻ ശേഖരിക്കേണ്ടുന്ന ഉപകരണങ്ങൾ.

മാർക്കുമാർ (നിലമടിക്കുന്നവർ), രജകന്മാർ,

മനസ്സു

അധ്യക്ഷപ്രചാരം

രണ്ടാമധികരണം

(കാവൽക്കാർ), ധാരകന്മാർ (ഉത്തരവാദികൾ), മായകന്മാർ (അഭ്യർത്ഥകർ), മാപകന്മാർ (അഭ്യർത്ഥകർ), ദാതാക്കന്മാർ (കൊടുക്കുന്നവർ), ദാപകന്മാർ (കൊടുക്കുന്നവർ), ശലാഹപ്രതിഗ്രാഹകന്മാർ (കൊടുക്കൽ), ദാസന്മാർ, കർമ്മകന്മാർ എന്നിവരുടെ വർഗ്ഗമാണ് അധ്യക്ഷന്റെ കീഴിലിരിക്കേണ്ടത്. വിശ്വ (പ്രതിഷ്ഠാ).

പൊക്കത്തിൽ വയ്ക്കണം ധാന്യം,
 ജലം മുട്ടയിലാക്കിയും,
 കടത്തിലോ കടത്തിലോ
 നല്ലതല്ല നിലത്തുതന്നെ.

കോടിയുടെ അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ, അധ്യക്ഷപ്രചാരത്തെ
 രണ്ടാമധികരണത്തിൽ, കോടിയുടെ അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ എന്ന
 പരിഭാഷയുണ്ട്.

പതിനാറാം അധ്യായം.

മുപ്പത്തിനാലാം പ്രകരണം.

പഞ്ചാധ്യക്ഷൻ.

പഞ്ചാധ്യക്ഷൻ സ്ഥലത്തിലും ജലത്തിലുമുണ്ടാകുന്ന വയം സ്ഥലജലമാത്രം അഭ്യർത്ഥകന്റെ വാങ്ങാവുന്ന പലവിധം പണ്യങ്ങളിൽ സാര (ബ്രഹ്മമൂല്യം)മായും ഫലപ്രദമൂല്യം വായുജലവയുടെ അഗ്രാമതയും (വിപര്യയാസം) പ്രിയപ്രിയതയും അറിയണം. അവയുടെ വിഭജനം (നാട്ടിൽ പരമം), സംഭവം (ഭരിതം കൂടുക), ക്രിയം, വിക്രയം എന്നിവയുടെ പ്രാമാണ്യകാലങ്ങളെയും അറിയണം.

അതായത് പഞ്ചാധ്യക്ഷൻ നാട്ടിൽ പരന്നിരിക്കുന്ന

മുപ്പത്തിനാലാം പ്രകരണം

പതിനാറാം അധ്യായം

ത് അതിനെ ഒരിടത്തായി സ്വരൂപിച്ചു വില കയററ
ണം. കയററിയ വില പ്രാപ്തമാവാൻ (നടപ്പിൽവന്നാൽ)
മരണാൽ വില ഉറപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാം. സ്വഭൂമി
ജന്മമായ രാജപണ്യങ്ങളുടെ വ്യാപ്തമാം ഏകമുഖം
(ഒരിടത്തു മാത്രമുള്ളതു) ആയി നടക്കണം. പരഭൂമിജ
ങ്ങൾ (അന്യദേശത്തുനിന്നു വന്നവ) ആയവരുടെ വില്പന
അനുകൂലം (അനുകൂലസ്ഥലങ്ങളിൽ വച്ചു നടത്തുന്നതു)
ആകുന്നു. രാജം പ്രജകൾക്കു അനുഗ്രഹമാകമാറു വിറ്റി
ക്കുകയും വേണം. വലുതായ ലാഭമുണ്ടായാലും പ്രജകൾ
ക്കു് ഒഴുപാലാതികം (പ്രീയാകരം) ആണെങ്കിൽ അതിനെ
നിടക്കണം.

അജന്യപണ്യങ്ങൾ (എല്ലാദേശത്തും വില്പനയുള്ളവ)
ആയ ചരക്കുകളുടെ വില്പനയ്ക്കിൽ കാരവാപരമായതോ,
സജലദാഹരോ (കൂട്ടിക്കഴിച്ചും) വരുത്തേതു്. രാജ
പണ്യത്തെ വൈദേശികന്മാർ (വാണിജക്കാർ) ക്ലിപ്തമായ
വില നിശ്ചയിച്ചു ചെലുത്തുവുമായി വിൽക്കുന്നതിന്നും വി
രോധമില്ല. അവർ നിശ്ചിതവിലയിൽ കുറച്ചു വിറ്റാൽ
മേൽദാനരൂപമായ (കുറവിന്നനുസരിച്ചു) വൈധരണം
കൊടുക്കുകയും വേണം.

അമൃത വിദ്യകളും ചരക്കുകളിൽ പതിനാറിലൊ
ന്നു മാനവ്യാപി (അമൃതവവകാശം); തൂക്കി വിൽക്കേണ്ടതും
ചരക്കുകളിൽ ഇരുപതിലൊന്നു തുലാമാനം (തുക്കവകാ
ശം); എണ്ണി വിൽക്കേണ്ടവയിൽ പതിനൊന്നിലൊന്നു
രാജാവിന്നുള്ള ദാഹം.

പരഭൂമിജമായ പണ്യം സ്വഭൂമിയിലേക്കു കൊണ്ടു
വന്നാൽ അതിനെ അനുഗ്രഹത്തോടുകൂടി ആവാഹിക്ക
ണം. അതു കൊണ്ടുവരുന്ന നാവികന്മാർക്കും സാമുദ്രാ
ഹന്മാർക്കും ആയതിക്കു മുമ്പാകെ (മേഖിലേക്കു ബാധകമു

ജ്ഞാതവിയം) പരിഹാരം (കരമിളവു) നൽകണം. ആ ഗന്തുക്കൾ (പരമുതിയിൽനിന്നു വന്ന കച്ചവടക്കാർ) ധനവിഷയത്തിൽ അനമിതരും (വ്യവഹാരംകൊള്ളാത്ത) അനുവദിക്കണം. . . എന്നാൽ അതിൽനിന്നു സഭാ പകാരികളെ (അവരുടെ പകാളികളെ) ഒഴിവാക്കണം.

പഞ്ചാധിഷ്ഠാതാകൾ (രാജപണ്യശാലയിലെ വിദ്വന്മാർ) വിവിധ മരക്കളുടെ വില എങ്കിലുമായി ഏകദാനത്താക്കുകയും മാപ്പാഴാണി (മരംബി)യിലാക്കി സൂക്ഷിക്കണം. അഹസ്സിന്റെ എട്ടാമത്തെ ഭാഗത്തിൽ “വിററതിട്ട, ബാക്കിയിട്ട” എന്ന കണക്കാക്കുകയും അത് അധ്യക്ഷനു ഏപ്രിച്ചുകൊടുക്കണം. തുലാമാസ ഭാഷ്യവും ഏപ്രിച്ചുകൊടുക്കണം. - ഇങ്ങനെ സ്വവിഷയത്തിലെ പണ്യകൾ പരസ്പരം കഴിഞ്ഞു.

പരവിഷയത്തിലാകട്ടെ പണ്യപ്രതിപണ്യങ്ങളുടെ (വിൽക്കാനുള്ളതും പകരം കിട്ടുവാനുള്ളതുമായ മരക്കളുടെ) ഗുണവും വിലയും തട്ടിച്ചുനോക്കി പരദേശത്തുകൊടുക്കേണ്ടുന്ന തൂൽക്കം, വർത്തി (മാസ്കരം), ആതി വാരിക (വാഹനമുതി), ഇല്ലാഭം (സൈന്യസംരക്ഷണമുൾക്കൊള്ളം), തരദം (കടവുമുതി), ഭരതം (ഭരണമുതി) എന്നിവ നീക്കി ഉടയം (പാദം) ഉണ്ടാകുമോ എന്നു നോക്കണം.

ലാഭമില്ലാത്തപക്ഷം ഭാഷ്യനിർവ്വഹണം (തന്റെ പരമ പരവിഷയത്തിലെത്തിക്കുക) ചെയ്തു, പണ്യത്തിന്നു പകരം പ്രതിപണ്യം വാങ്ങിയാലെങ്കിലും ലാഭമുണ്ടാക

• വിദേശകച്ചവടക്കാരുടെ പേരിൽ സ്വദേശകച്ചവടക്കാർക്കും പിരിപ്പാണു ദേശം വ്യവഹാരം കൊടുക്കുന്നതിനെ കടക്കുന്നതെന്നും.

മുതൽ

മുപ്പത്തിനാലാം പ്രകരണം

പതിനാറാം അധ്യായം

മോ എന്തെന്നു കേൾക്കുന്നു. ഉണ്ടാകുമെന്നു കണ്ടാൽ സാരം (ഉദ്ദേശിക്കുന്ന ലാഭം)ത്തിന്റെ നാലിലൊന്നു ചെലവു വെച്ചു, ദൈവമായ മാർഗ്ഗത്തിന്റെ സ്ഥലവ്യവഹാരത്തെ (കരവഴിക്കുള്ള കച്ചവടത്തെ) പ്രയോഗിക്കണം. പരമിഷയത്തിലെ അടവീപാലന്മാർ, അന്തപാലന്മാർ, പുരസ്കാരന്മാർ, രാജ്യമുഖ്യന്മാർ എന്നിവരുടെ സഹായവും ലഭിക്കാൻ വേണ്ടി അവരുമായി പ്രതിസംസർഗ്ഗവും ചെയ്യണം.

വഴിയിൽനിന്നു് ആപത്തു സംഭവിച്ചാൽ സാരവസ്തുക്കളെയും ആനന്ദാർത്ഥങ്ങളെയും, ആനന്ദാർത്ഥത്തെ മാത്രമെങ്കിലുമോ മോചിപ്പിക്കണം. താനുദ്ദേശിച്ച ഭൂമിയിൽ എത്തിച്ചേരുന്നവൻ സാധിക്കാത്തപക്ഷം രാജാവിനുള്ള എല്ലാ ദേയങ്ങളെയും കൊടുക്കാനെ കണ്ടു കച്ചവടം നടത്തണം.

ജലമാർഗ്ഗത്തിലുപയോഗം യാനഭാടകം (എറുച്ചലി), പശ്ചാദനം (മാർഗ്ഗഭാടനം), പന്ത്രപ്രതിപാലങ്ങളുടെ അർദ്ധമാണം (വിശപ്പിപ്പുള്ളി താമരയും), യാത്രാഭാലം, ഭയപ്രതീകാരം, പന്ത്രപത്തനത്തിലെ ആചാരം എന്നിവ അറിയണം.

വ്യവഹാരം ചരിത്രങ്ങൾ-

ചരിത്ര നദിയുടെയും

പോണം ലാഭം കിട്ടുമിട-

തെല്ലാഭങ്ങളെ മോഴിക്കണം.

കേരളപ്പുരയ്ക്കൽ അയ്യപ്പസ്വാമി, അയ്യപ്പപ്രവാഹത്തെ

രണ്ടാലധികാരത്തിൽ, പഞ്ചായത്തുക്കൾ എന്ന

പതിനാലാമത്താം.

പതിനേഴാം അദ്ധ്യായം.

മുപ്പത്തഞ്ചാം പ്രകരണം.

കുപ്യാധ്യക്ഷൻ.

കുപ്യാധ്യക്ഷൻ ദ്രവ്യവാനപാലനാദികൊണ്ടു കപ്യം (തടിമരം മുതലായ മലഞ്ചരക്കുകൾ) കൊണ്ടുവരുവിടുകയും, ദ്രവ്യവാനം സംബന്ധിച്ചുള്ള കർമ്മാലക്ഷ്യത്തെ നട്ടെങ്കിക്കുകയും ചെയ്യണം. രാജാജ്ഞാപാദകളി ദ്രവ്യവാനം വെട്ടുന്നവർക്കുള്ള കൂലിയും, ആപത്തുകൂലിലൊഴികെ ആജ്ഞാമുടാതെ വെട്ടുന്നവർക്കുള്ള ദണ്ഡവും കുപ്യാധ്യക്ഷൻ വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തണം.

കുപ്യവർഗ്ഗമായിട്ട്:- ശാകം (തേക്ക), തിന്നിശം (നിമി), ധന്യനം (വിൽമരം), അജ്ഞനം (ചത്ത), മധുകം (ഇരിപ്പ), തിലകം (മഞ്ചാടി), സാലം (മുറൾ), ശിശുപ (ഇരുമുളി), അരിമേദം (കരിങ്ങാട്ട), രാജാദനം (പഴമുണ്ടുപാല), ശിരീഷം (റാക), ഖദിരം (കരിങ്ങാലി) സരളം (ചരള), താലം (കരിമ്പന) സമുജം (പയിൻ), അശ്വകണ്ഠം (വെണ്ണപയിൻ), ദ.സാമവല്ലം (വെണ്ണകരിക്കാലി), കോശാദ്രം (വാർമാവ), പ്രിന്തകം (വേങ്ങ), ധവകം (തെമ) മുതലായതു സാദാരണവർഗ്ഗം (കാരുവുള്ള മരങ്ങൾ.)

ഉടയം, ചിമിയം, ചാപം, വേണ, വംശം, സാതിനം, കണ്ടകം, താല്പകം മുതലായതു വേണവർഗ്ഗം (മുളകൾ.) *

* ഉടയം=വലിയ ഇലയും തേങ്ങ തൊലിയും പരപത്തു പുറമുള്ള മുള. ചിമിയം=മുളയില്ലാത്തതും തൊലി കിറുത്തുള്ള മുള. ചാപം=മുള കറുത്തും പുറം പരുത്തിമുള മുള. വേണ=മുളയില്ലാത്തതും വില്ലുപോലെയായ നല്ലമുളയായ മുള. വംശം=മുള മുളയിലും കയ

വേത്രം (ചുരുക്ക്), ശീകവല്ലി (ഹംസവല്ലി), വാതി (മരതിൻപുറുപോലെയുള്ള പൂക്കളോടുകൂടിയ വള്ളി), ശ്യാമലത (ത്രികോപ്പക്കൊന്നയുടെ ആകൃതിയുള്ള ഒരു വള്ളി), നാഗലത (നാഗലിനം) മുതലായവ വല്ലീവർഗ്ഗം (വള്ളികൾ).

മാലതി (മാലാലാനി?), മുപ്പ (മരുത്), അർച്ചം (എരുമ), ശണം (ചണം), ഗന്ധമുക (നാഗലിനം), അരുതി (അകഴി) മുതലായവ വർക്കവർഗ്ഗം (തൊലികൾ).

മുഞ്ചം (മുഞ്ചപ്പല്ല), ബാർവരഗുണം മുതലായവ മല്ലിമുഞ്ചം (കുരുമുന്തകൾ).

താലി (കൊടുപ്പന), താലം (കരിമ്പന), ശുഭം എന്നിവയുടേതു പത്രം (എഴുത്തുവാൻ ഉപയോഗിക്കാവുന്നവ).

കിരളകം (പ്ലാശ്), കസേരം (കുരുമ്പ്), കങ്കിരം എന്നിവയുടേതു പൂപ്പം.

കനം, മൃഗം, മലം മുതലായവ ഔഷധവർഗ്ഗം.

കാളമുക, വന്ധനാഭം, ഹാലാഹാരം, മേഘ തുൾം, മുസ, കണ്ഠ, മഹാവിഷം, വേല്ലിതകം, ഗോരായ്, ബാലക, മരയ്ക്കം, ഹൈമവതം, കാലിശകം, ഓരദകം, അരോഹസാരകം, ഔഷ്ണകം തുടങ്ങിയവ സ്ഥാവാവർഗ്ഗം.

കളഭം ഇട നിമുലിപ്പിക്കുന്ന മുള. സാമിനം=മുള ചെടികളും വംശത്താലും ചെടിയായിരിക്കുന്ന മുള. കണ്ഠകം=ഗോമയുണിപ്പോലെയുള്ള മുളകളോടുകൂടിയ മുള. ഓല്ലകം=മുളിപ്പിച്ച വയറായും മുളിപ്പിച്ചതായിരിക്കുന്ന മുള.

കാളമുക=അരുതിപ്പോലെയുള്ള ഒരു വൃക്ഷത്തിന്റെ പക്ഷത്തിലായിരിക്കുന്ന ഒരു വൃക്ഷം. വന്ധനാഭം=ചുക്കിടാവിന്റെ നാഭിപ്പോലെയുള്ള ഒരു ചെടിയും ഇവ. ഹാലാഹാരം=കുരുമ്പിനിയെപ്പോലെയുള്ള ഒരു വൃക്ഷം. മുസ=മുള. കണ്ഠകം=കണ്ഠത്തിൽനിന്നു വരുന്ന ഒരു വൃക്ഷം. മേഘതൂൾം=ക

സപ്തങ്ങളും, കീടങ്ങളും അവതന്നെ ചിംഭഗത " അ
ളായിട്ടുള്ളവയും വിഷവർഗ്ഗം.

ഗോധ (ഉടുമ്പ്), സേനകം (ഉടുമ്പിലെ ഭേദം), ദപി
പി (ചെറുപുഷ്പി), ശിശ്ലുമാനം (മുതല), സിംഹം, വ്യാ
ഹ്വം, ആന, പോത്ത്, ചമരം (കവരിമാൻ), സ്മരം (എ
ട്ടടിമാൻ), ഖഡ്ഗം (വാൾമാൻ), ഗോമൂശം (മുതലു), ഗ
വയം ഇവയുടെയും മറ്റുള്ള മൃഗപശുപക്ഷിവൃക്ഷങ്ങളു
ടെയും തോൽ, അസ്ഥി, പിത്തം, സ്തോമ്യ (തോമസ്), പല്ല,
കൊമ്പ്, കളമ്പ്, വാല് എന്നിവ.

കാളായസം (കാരിതമ്പ്), താമ്രം, വൃത്തം, കാഞ്ചം
(ഭാട്), സീസം, ത്രപ (വെള്ളീയം), വൈകുന്തകം, ആര
കൂടം (പിച്ചള) എന്നിവ ലോഹങ്ങൾ.

വിദലമയമായും (പൊളിതകൊണ്ടു മെടത്തവ) മൃ
ത്തികാമയമായുമുള്ള ഭാഷയും സംഗ്രഹിക്കണം.

അഗാധം, തുഷം (ഉമി), മണ്ഡം എന്നിവയും മൃഗപ
ശുപക്ഷിവൃക്ഷങ്ങളുടെ വാടങ്ങളും കാഷ്ഠകവൃക്ഷങ്ങളും
കുപ്പുങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഉൾപ്പെടും.

മിഥുനമുമാദിപോലെയെ കാഴ്ചയുള്ള ഒരു വൃക്ഷം. മൃഗ-മനുഷ്യാ
ഭയംപോലെയും ഉണ്ടല്ലോപോലെയുമുള്ള രണ്ടു തരം കീഴ്വൃകൾ.
കണ്ഠം=കൊട്ടംപോലെയുള്ള ഒരു ചെടിയുടെ കീഴ്വൃ. മന്ദാവിഷം=
ഭംസവണ്ണവും ചുവുകാകാരവുമായ ഒരു കീഴ്വൃ. വേല്ലിതകം=
കരളം ചുരുണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു വേട്. ഗോമാർദ്ദം= ഒരു തരം
കരള കീഴ്വൃ. ധ്വജകം=മിച്ഛിദിപോലെയുള്ള ഒരു കീഴ്
വൃ. മാർദ്ദം=കഞ്ചിന്റെ മേൽപോലെയുള്ള ഒരു കീഴ്വൃ.
മേഘവേഗം=മിഥുനയനുസരിച്ചുണ്ടാകുന്നതും മീശ്വചക്രവുമായ ഒരു ചെ
ടിയുടെ ഇല. കാലിംഗകം=കലിംഗമേളങ്ങളാകുന്നതും യവാകൃതിയു
മായ ഒരു വൃക്ഷത്തിന്റെ ഇല. മാർദ്ദം=മാർദ്ദമെന്ന പേരായ ഒരു
മരത്തിന്റെ ഇല. അഭോദ്ധസാരകം=അഭോദ്ധമായ. അക്ലിപ്തം=
മൃകത്തിന്റെ മേൽപോലെയെതിരിക്കുന്ന ഒരു മരത്തിന്റെ ഇല.

൦ മേവതിഷ്ഠികാധികരണത്തിൽ പറയുന്നതുപോലെ സംസ്കരി
ച്ച രാജനീലാകീതല എന്നർത്ഥം.

മന്നന

മുപ്പത്തൊന്നാം പ്രകരണം

പതിനെട്ടാം അധ്യായം

വൃത്തിക്കും പുനരക്ഷയ്ക്കും
 വേണ്ടും കർമ്മങ്ങളൊക്കെയും
 പുറത്തുമുള്ളിലും വേറായ്
 ചിപ്യാധ്യക്ഷൻ നടത്തണം.

കഴിവില്ലാത്ത അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ, അധ്യക്ഷപ്രധാനമെന്ന
 രണ്ടാമതികൊണ്ടാക്കി, ചിപ്യാധ്യക്ഷൻ എന്ന
 പദിനാമധ്യായം.

പതിനെട്ടാം അധ്യായം.

മുപ്പത്തൊന്നാം പ്രകരണം

ആയുധാഗാരാധ്യക്ഷൻ.

ആയുധാഗാരാധ്യക്ഷൻ സംഗ്രാമികയും (യുദ്ധത്തി
 നു വേണ്ടത്) ദൗർഗ്ഗന്ധികയും (ദുർഗ്ഗന്ധമുള്ള വേണ്ടതു്)
 പരമപരാഭീഷാതികയും (ശത്രുപുരത്തെ എതിർപ്പുവാൻ വേ
 ണ്ടത്) ആയ ചക്രം, യന്ത്രം, ആയുധം, ആവരണം (ചട്ട),
 ഉപകരണം എന്നിവയെ തന്നിമ്മാണത്തിൽ നിപുണന്മാ
 രായ കാര്യങ്ങളെക്കൊണ്ടും ശിപ്പികളെക്കൊണ്ടും അവയു
 ടെ തരം, പ്രമാണം (വെളിച്ചം), കാലം; വേതനം, ഫല
 നിഷ്പത്തി എന്നിവ തീർച്ചപ്പെടുത്തി പണിയിക്കണം.

അവയെ സ്വഭൂമികളിൽ സ്ഥാപിക്കേണ്ടതാണ്.
 സ്ഥാനപരിവർത്തനവും (സ്ഥലം മാറ്റുക) ആതപപ്രവാ
 തപ്രദാനവും (വെയിലും കാരവും എപ്പിടുക) വെളിച്ചാ
 വശ്യം ചെയ്യലും വേണം. ഉഷ്ണാവ് (പുഴിക്കും), ഉപ
 ശ്ലേഷം (വിതപ്പ്), കൃമി എന്നിവകൊണ്ടു ആയുധങ്ങൾക്കു
 കേടുപാടുന്നതായിക്കണ്ടാൽ അവയെ അനുപ്രകാരത്തിൽ
 സൂക്ഷിക്കണം. അവയുടെ ജാതി, രൂപം, ലക്ഷണം,

പ്രമാണം, ആഗമം (കിട്ടിയ വിധം), മൂല്യം, നിക്ഷേപം (വച്ചുസൂക്ഷിക്കുകയും സാധനം) എന്നിവ അധ്യക്ഷൻ അറിഞ്ഞിരിക്കുകയും വേണം.

സമുത്തോദരം, ജാമദഗ്ദ്ധം, ബഹുമുഖം, വിശ്വാസശ്രദ്ധ, സംവാദി, യാനകം, പഞ്ചന്യം, ബാഹു, ഉപപഞ്ചാഹു, അല്പബാഹു എന്നിവ സ്ഥിരതന്ത്രങ്ങൾ.

പാണ്ഡാഹിക, ദേവദണ്ഡം, സൂകരിക, മുസലയഷ്ടി, ഹസ്തിവാമകം, താലവൃന്തം, മുൽഗരം, ദൃഘണം, ഗദ, സ്പഷ്ടകല, കിട്രാലകം, ആസ്സാദിതം, ഉൽഘാടിതം, ഉൽപാടിതം, ശതാഗ്നി, ത്രിശൂലം, ചക്രം എന്നിവ ചലനതന്ത്രങ്ങൾ. ¶

* സമുത്തോദരം എന്നിവിടങ്ങളെ ശസ്ത്രമനുഷ്ഠിപ്പിച്ചു തിരിക്കുന്നതും, ചുരലും കല്ലുകളെ വെട്ടിക്കുന്നതും, വാഴിച്ചുകുത്തിക്കൊടുക്കുന്നതും, ഇവ ഉപാധംകൂടിയതായ ചക്രതന്ത്രം. പാഞ്ചാഗ്നികം മൃത്യുന്മുഖത്തെ സ്പ്രെക്കിൽ വെച്ച ശരണമുവച്ചു പൊഴിക്കുന്ന യന്ത്രതന്ത്രം. യഹൂദന്മാർക്കെതിരെ വെക്കാവുന്നതും, മൂന്നുനാൾ നീക്കമുള്ളതും, ചങ്ങാടാണത്തോടുകൂടിയതും, വില്ലാളികൾക്കിടന്ന ശരം പൊഴിപ്പാനുള്ളതായ തന്ത്രം. വിശ്വാസശ്രദ്ധ-ശോഭനത്തിന്റെ പുള്ളി വിവരണമിട്ടിരിക്കുന്നതും, ഹിമിവാളികളെ വേർപാട്ടി വെട്ടിക്കൊടുത്ത മര പരിധിയതന്ത്രം. സംവാദി-തദ്ദേശകം മുതലായവയെ തീക്കുരിച്ചു നശിപ്പിക്കുവാൻപയോഗിക്കുന്ന മര നീക്ക തന്ത്രം. യാനകം-മതിലിടയ്ക്കൽനിന്നു ശത്രുക്കളെ ഭേദം ഏറിയാവുന്ന മര കരളടി. പഞ്ചന്യകം-മീ കെട്ടുള്ളപാത്രത്തിൽ വെക്കുന്നതും. ബാഹു-മണിയൊന്നിടുവരായി ഒരു സുരങ്ങൾ വേർതിട്ടുള്ളതും, തന്ത്രവിശ്ലേഷണം ചെയ്യാൻ ശത്രുക്കളെ ഇരക്കിക്കൊല്ലുന്നതുമായ തന്ത്രം. ഉപപഞ്ചാഹു-ഉയർന്നിട്ടിരിക്കുന്നതും, തന്ത്രവിശ്ലേഷണം ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നതായ ശത്രുക്കളെ കൊല്ലുന്നതുമായ പെരുംതൂണു്. അല്പബാഹു-അതിൽ പകുതി വെച്ചു തുളി, അന്നത്തിൽക്കൊന്നയുളളതായ മര തൂണു്.

¶ പാണ്ഡാഹിക-മുളുക്കു കൂലിക്കൾ നിറച്ചു തൊഴുത്ത മര പദക. ഇതു ശത്രുക്കൾ കോട്ടയ്ക്കുള്ള കടക്കുന്നതിനെ നിരോധിപ്പാൻ വേണ്ടി പുള്ളി നിമയം നീരിയോ സ്ഥാപിക്കുന്നു. ദേവദണ്ഡം-മ

3000

മുപ്പത്താറാം പ്രകരണം

പതിനെട്ടാം അദ്ധ്യായം

ശക്തി, പ്രാസം, കന്മം, ഹാടകം, ഭിഷധിപാലം, ശുദ്ധം, തോമം, വരാഹമണ്ഡം, കണനം, കല്പണം, ത്രാസിക മുതലായവ ഹലമുഖങ്ങൾ (ഹലപോലെ തീർന്ന ഗുണമുള്ള നൂറുവണ്ണം *)

തിൽക്കെട്ടിന്മേൽ സ്ഥാപിക്കുന്നതും അന്നിതരായുള്ളതായ ഒരു മ
 ണ്ഡം. സൂര്യൻ-ഏകദേശം വരുംകാലത്തോളം ഇന്നി പരമ്പരയിൽ
 ചുരുക്കമെങ്കിലും വരുന്നതും പുറത്തുനിന്നു ശത്രുക്കളെതിരുന്ന ക
 ല്ലകളെ വെട്ടാനുള്ളതായ തട്ടം. മുഴുവൻ-പി.കാലാചിതകാണ
 ണ്ഡംകിതയും, മറ്റു കൂടെയുള്ളതും. ഹസ്തിവാക്യം-അന്ന വെട്ട
 പ്പാനായിക്കൊണ്ടുള്ള കണയം. താലവ്യാകാരം മീറ്റലിനെന്ന വ
 ക്കം. മുക്കം-മുക്കം. സൂര്യം-മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-
 മുക്കം. സൂര്യം-മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-
 സൂര്യം-മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-
 വാനത്തുള്ളതും. തട്ടം. മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-
 മുക്കം. മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-
 സൂര്യം-മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-മുക്കം-
 മിതയും, മിതയിൽനിന്നു വരുന്നതായ തട്ടം. ത്രിമൂലം-മുക്കം
 മൂലം.

* ശക്തി-ദൈവ്. ഇതു സർവ്വഭാരതനിമയും, കരവീരത്തിനി-
 ലെയും ആകൃതിയുള്ളതും, നാലു ധന്യം നിമുദ്രയുള്ളതും, ദുഷ്ടി-
 കാലവുമായിരിക്കും. പ്രാസം-ഇതാ-നീനാലംഗമം നിമുദ്രയുള്ളതും,
 സർവ്വഭാരതമയവുമായ ആയുധം, കന്ത-ഏഴോ ആറോ അഞ്ചോ ധ-
 ന്യം നിമുദ്രയു മാറേണ്ടതും. ധാരകം-മുന്നോ നാലോ കൂടെ മൂന്നോ
 ഏഴോ കനാടാമം നിമുദ്രയുള്ളതായ ത്രികണകമെന്ന ആയുധം.
 കിണിപാലം-കന്ത-ചോരയെടുത്തതും, ഇതിൽ പരന്ന കന്ത പ-
 ലകത്താഴ്ത്തിയതായ ആയുധം. ത്രയാ-തമ കൂട്ടം മൂന്നോ
 ചെറുചിരിക്കുന്നതും, നിമുദ്രക്കുറിക്കുന്നതായ ആയുധം. മോദം-
 നാലോ നാലോ അഞ്ചോ ധന്യം നിമുദ്രയുള്ളതും, ശാകാഹാര മാ-
 തോടുകൂടിയതായ ദണ്ഡം. വരാഹകണ്ഠം-പന്നിമുഖവിചാരമുള്ള
 കണ്ഠികത്താഴ്ത്തിയ ദണ്ഡവിശേഷം. കന്തം-ഇതിൽ കൂടും ത്രിക-
 ണകാകൃതിയും, നടുവിൽ പിടിച്ചെടുത്തും, ഇടപാടാ ഇടവെക്കി-
 രേഖ കംഗുലം നിമുദ്രയുള്ളതായ ദോഷമണ്ഡം. കണ്ഠം-മേകകാ-
 ണ്യപുരുഷാധിപായെന്നതും, ഉവർദ്ധ്യമായതായ ശം. ഇതിന്റെ ക-

താലം (പനകൊണ്ടുള്ളത്), ചാപം (മുകുകൊണ്ടുള്ളത്), ദാരവം (മരംകൊണ്ടുള്ളത്), ശാസ്ത്രം (തൂലംകൊണ്ടുള്ളത്) എന്നിവയാണ് ധനുസ്സുകൾ. ഇവ കാർമ്മുകം, കോദണ്ഡം, ഭൂണം എന്നിങ്ങനെ ഭേദിക്കുന്നു *

മുപ്പ്, എരുക്ക്, ചുണ്ണാമ്പ്, ഗവേലു, മുള എന്നിവയുടെ സ്നാപ്യങ്ങളെക്കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയവയാണ് ബാധകൾ.

വേണം, ശരം (ചരക്കൊരു), ശലാക, ദണ്ഡാസനം (അർധനാമാചം), നാരാചം എന്നിവയാണ് ശരങ്ങൾ. അവയുടെ മുഖങ്ങൾ മേടദിനങ്ങളായോ (മുറിക്കുന്നവ), രേദിനങ്ങളായോ (കീറുന്നവ), താഡനങ്ങളായോ (ചോര പൊട്ടിക്കൊണ്ടെ താടിക്കുന്നവ) ഇരുമ്പ്, അസ്ഥി, മരം എന്നിവകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയവയായിരിക്കും.

നിസ്തിംശം (തലപ്പുവളഞ്ഞത്), മണ്ഡലാഗ്രം (ചക്രാകാരമായ അഗ്രത്തോടു കൂടിയത്), അസിയാഷി (നേളുനീണ്ടിരിക്കുന്നത്) എന്നിവയാണ് ഖഡ്ഗങ്ങൾ. ഖഡ്ഗം (വാൾമാൻ), പാതാളം, ആന എന്നിവയുടെ കൊമ്പുകൊണ്ടോ മരംകൊണ്ടോ മുളകൊണ്ടോ ഉണ്ടാക്കിയവയാണ് അലങ്കാര (ഖഡ്ഗമുഷ്ടികൾ).

പരശു (വെൺമുഴ), കുറാരം (മുഴ), പട്ടസം (രണ്ടു തലത്തുളും മുക്കുന്നതായിട്ടുള്ള മുഴ), ഖനിത്രം (കൈക്കൊട്ട്), കുടാലം, ക്രികുചം (ഇലച്ചാളത്ത്), കാഞ്ചശ്ചേദനം (വലിയ മുഴ) എന്നിവ ക്ഷേത്രകല്പങ്ങൾ (കുത്തികൾ).

യന്ത്രപാഷാണം (യന്ത്രകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ കല്ല്), ഗോഷ്ഠണപാഷാണം (കുറിയണകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ കല്ല്), മുഷ്ഠിപാഷാണം (കൈകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ കല്ല്), രോചനി

ഗുണിത ഏടാ ഏടാ ദണ്ഡകാ കഷ്ടം മൂലമുണ്ടാകും. ഇതു സർവ്വവിഷ്ണുവേദം വേദം. ത്രാസിക-പ്രാസാകാരവും കടുത്തവയുളളതും തരയായും.

* വില്പകൾ പ്രമാണലക്ഷണാദിഭേദങ്ങൾ കാർമ്മുകാദികളായി ഭേദിക്കുന്നവയെന്നു സാരം.

മുപ്പത്തൊന്നാം പ്രകരണം

പതിനെട്ടാം അധ്യായം

(തിരികല്പ്), ദൃഷ്ട് (വെദംകല്പ്) എന്നിവ കല്പകരം—
ഇങ്ങനെ ആയുധങ്ങൾ:

പ്രോഹജാലിക, പലാഹപട്ടം, ലോഹകവചം, സൂത്ര കങ്കടം * എന്നിവയും മുതല, വാരമാൻ, ധേനുക്കും, ആ ന, കാള എന്നിവയുടെ തോലും കളമ്പും കൊന്നും മേ ത്തു തുന്നിയവയുമാണ് വർമ്മങ്ങൾ:

ശിരസ്ത്രാണം (തൊപ്പി), കണ്ഠത്രാണം (കഴുത്തുപട്ട), കൂപ്പാസം (അലംബാഹുകം), കഞ്ചകം (കാൽമുട്ടാളം തൊ ന്ന കപ്പായം), വാരവാണം (പുറവടിത്തോളം തൊന്ന ക പ്പായം), പട്ടം (കുളിപ്പാത്ത കപ്പായം), നാഗോദരിക (വി രൽപ്പട്ട), വേടി (തെത്തരം ദോഹാവരണം), ചർമ്മം, ഹസ്തി കണ്ഠം (ആനച്ചവിടപാമ്പെയുള്ള പരിച), താലമൂലം (മരപ്പരിച), ധമനിക (ചരട്ടുകൊണ്ടു മടഞ്ഞപരിച), കവാടം (വാതിൽപ്പരിച), കിടികം (തോലും മുളയും കൂ ടി പണിചെയ്ത പരിച), അപ്രതിഹതം (ഹസ്തവാരികം), വലാഹകാന്തം (ചുറ്റും ഇരുമ്പുകൊണ്ടു കെട്ടിയ ഹസ്ത വാരികം) എന്നിവയും ആചരണങ്ങളാകുന്നു

ആനമർകതിരകൾക്കുള്ള യോഗ്യാഭാഷയം (തെച്ചി പ്പാനുള്ള ഉപകരണം), ആവങ്കാരികം (അവങ്കാരോപകര ണം), സന്നാഹകല്പനകര (കോപ്പുചട്ടവാറുള്ള സാമ ഗ്രികൾ) എന്നിവ ഉപകരണങ്ങൾ. ഐന്ദ്രജാലികയും, ഭൂപനിഷദികയും (വിഷധുമാടിപ്രയോഗത്തിനുള്ളതു) ആയ വസ്തുക്കളും ഉപകരണങ്ങളാകുന്നു.

* ലോഹജാലിക-ശിരസ്സും കൈകളുമുൾപ്പെടെയുപ സൗകര്യം കൂടും ഭൂതകവിധം ഇവയുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ വല ലോഹപട്ടം. ഇരുമ്പുപട്ടം മേൽ അലയും മേൽ ഭൂതനമു്. ലോഹകവചം-ഇരുമ്പു പട്ടം. സൂത്രകങ്കടം-അലുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ഉപപട്ടം.

¶ കാഞ്ചപരയെ തിറഞ്ഞമെതിച്ചുക, മീതില്ലാതിട്ടുള്ള ത്തി

രണ്ടാമധികരണം

രാജ്യം, നിയോജകം, നിഷ്പത്തി, യുദ്ധശാസ്ത്രം, ഭക്ഷണം, ഗുണം, ക്ഷയം, നാശം, മിവ നന്നായ് പരിഭവം.

പത്തൊമ്പതാം അദ്ധ്യായം.

തൃപ്രയാർ നഗരപഞ്ചായത്ത്.

பது யாநுமாணம் (உழிநாமணி) அல்லுகில் அ
 னு ஹு (கணி) இது ஸுவந்மாணம். பதிநாடு ஸ
 வந்மாணம் இது ஸுவந்மாணம், அமலா கயம். நாடகயம்
 இது பவம்

ഇരുപതു അദ്ധ്യായം(അരിമണി) ഒരു വാല്യമാണ്.

[illegible]

മന്ത്രി

മുപ്പത്തൊന്നാം പ്രകരണം

പറഞ്ഞാൽ അധ്യക്ഷൻ

അതെ മാഷെ, ഒരു മാഷെ, രണ്ടു മാഷെ, നാലു മാഷെ, എട്ടു മാഷെ, ഒരു സുവർണ്ണം, രണ്ടു സുവർണ്ണം, നാലു സുവർണ്ണം, എട്ടു സുവർണ്ണം, പത്തു സുവർണ്ണം, ഇരുപതു സുവർണ്ണം, മുപ്പതു സുവർണ്ണം, നാലുപതു സുവർണ്ണം, ആറു സുവർണ്ണം എന്നിങ്ങനെയാണ് സ്വർണ്ണത്തിന്റെ തുക.

ഇതുവകാശു ധരണങ്ങളും (വെള്ളി തുകണത്തിന്റെ ധരണങ്ങൾ) പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. *

പ്രതിമാനങ്ങൾ (തുകപടികൾ) ഇപ്പോൾകൊണ്ടാ, മറയ്ക്കപ്പെട്ടതും മേകപ്പെട്ടതും ഉണ്ടാകുന്ന കല്ലറകളോടൊന്നിച്ച് നിർമ്മിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ, പെട്ടെന്ന് റവന്യൂക്കയോ അല്ലെങ്കിൽ പറ്റുകയോ ചെയ്താൽ കറം കൂടുതലാകാനും കൂടുതലായി കനക്കറവു വരാനുമായിരിക്കുന്ന വസ്തുക്കളെ പ്രതിമാനങ്ങളാക്കണം.

ആറുമാസം മുതൽക്കു തുകസി ഓരോന്നിന് എട്ടു മുതലും നീളവും, ഒരു പലം മുതൽക്കു തുകസി ഓരോന്നിന് ഓരോപലം ഇതുമ്പം ഉദിവതമാറ് പത്തു തുലാരക്കു വക നിർമ്മിക്കണം. ടി. അവയെല്ലാറ്റിനും വെള്ളി

* അലോണം, കടലാണം, കണ്ഡലം, നാലാലോണം, കൂട്ടിയരണം, പത്തുവരണം, ഇരുപതുവരണം, മുപ്പതുവരണം, നാലുവരണം, ആറുവരണം എന്നിങ്ങനെയാണ് വെള്ളിയുടെ തുകരണങ്ങൾ. ധരണങ്ങളെക്കൊണ്ട് പ്രവൃത്തിക്കുമ്പോൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് അത്രപ്രമാണം, അത്രപ്രമാണം ഇത്രപ്രമാണം എന്ന്.

ടി ആറുമാസം നീളത്തിൽ ഒരു പലം ഇരുപതുവരണം, പതിനാലുമാസം നീളത്തിൽ ഒരു പലം ഇരുപതുവരണം, ഇരുപത്തിയഞ്ചുമാസം നീളത്തിൽ ഒരു പലം ഇരുപതുവരണം എന്ന് എന്ന തുകസി നീളത്തിന്റെയും തുകയുടെയും കണക്ക് തയ്യാറാക്കണം. ഇതേതരത്തിൽ കൂടുതൽ പത്തുവരണം ഉണ്ടാകാതിട്ട് എഴുപതുവരണം നീളവും പത്തു പലമിയും വരും.

ഒൻര രണ്ടു തലയ്ക്കുവുമോ അഥവാ ഒരു തലയ്ക്കു മാത്രമോ ശിക്ഷ (തട്ട്) ഉണ്ടായിരിക്കണം.

മുപ്പത്തഞ്ചുപലം ഇരുമ്പുകൊണ്ടു എഴുപത്തിരണ്ടാംതലം നീളത്തിലാണു് സമവൃത്ത (സാധാരണ തുലാക്കോൽ) ഉണ്ടാക്കിപ്പോയതു്. അതിന്റെ കടയ്ക്കൽ അഞ്ചുപലം ഇരുമ്പുകൊണ്ടു മണ്ഡലം കെട്ടിച്ചു സമകരണം (അന്നത്തുടങ്ങി) അടയാളപ്പെടുത്തണം. അതിൽനിന്നു മേൽപ്പൊട്ടു കണ്ടാത്തരമായിട്ടു പലം വരെയും (കഷം, അപ്പുലം, മുക്കാൽ പലം, പലം എന്നിങ്ങനെ) പാലാത്തരമായിട്ടു പത്തുപലംവരെയും (രണ്ടുപലം, മൂന്നുപലം ഇത്യാദി) അതിന്നുമേൽ പത്തുണ്ടുപലം, പതിനഞ്ചുപലം, ഇരുപതുപലം എന്നിപ്രകാരവും തൂക്കങ്ങൾക്കു പടങ്ങു (വരകൾ) വരയ്ക്കണം. ഇരുപതിനുമേൽ ആറുവരെ പതിപ്പത്തുകുടിയു പലങ്ങൾക്കു പടങ്ങു വേണ്ടു. അഞ്ചങ്ങിൽ (അയ്യഞ്ചു കൂടുന്നതിൽ) നശ്ശി (സ്വസ്തികരേഖ, പുളിടി) ഇടുകയും വേണം.

മേൽപ്പറഞ്ഞതിന്റെ ഇരട്ടി (അതായതു എഴുപതു പലം) ഇരുമ്പുകൊണ്ടു തൊണ്ണൂറുനാറാംതലം നീളത്തിൽ പാതിമാണി (ഇരട്ടിത്തുലാക്കോൽ) നിർമ്മിക്കണം. അതിൽ ശതപദ (ആറുപലത്തിന്റെ വര) കിന്നുമേൽ • ഇരുപതു, അയ്യനൂതു്, ആറു എന്നിങ്ങനെ വരകൾ വരയ്ക്കണം.

ഇരുപതു തുലാംകുടിയതു ഒരു ഭാരം.

പത്തുധരണംകുടിയതു ഒരുപലം. അങ്ങനെപ്പുള്ള ആറുപലം ആവതാനി (ആയം തൂക്കുന്ന തുലാക്കോൽ).

• മുപ്പത്തഞ്ചുപലം സമകരണംകൂടങ്ങി ആറുപലംവരെ വരച്ചു, അതിനുമേൽ എട്ടു പലം.

അതിൽനിന്നുണ്ടായ പലം കുറഞ്ഞ (അതായതു തൊട്ടുനാലു പലം) തുലാക്കൽ വ്യാവഹാരികി (കൃഷ്ണി കൃഷ്ണത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നത്); അതിൽനിന്നുണ്ടായ പലം കുറഞ്ഞ (തൊട്ടുനാലു പലം) ദാമനി (മെലമ്പുള്ളത്); അതിൽനിന്നും അഞ്ചു പലം കുറഞ്ഞ (എണ്ണ പത്തു പലം) അന്നംപ്രദാനി (അന്നംപുറത്തുള്ളത്) നാലുനാലു തുക്കിത്തൊട്ടുക്കുറഞ്ഞിട്ടു

ഈ വ്യാവഹാരികി മുതലായവയ്ക്കു അദ്ധ്യായം പീതം (പതിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു) കുറഞ്ഞിട്ടുള്ളതാണ് പലം; ഈ രണ്ടു പലം കുറഞ്ഞിട്ടുള്ളതാണ് ഉത്തരവോടും (ഉത്തരവോടു ഇതവ്വ); മറ്റൊന്നും കുറഞ്ഞിട്ടാണ് നീയും.

ആദ്യം പറഞ്ഞ രണ്ടു തുലാക്കലുകൾക്കു (പാരിമാണിക്കും ആയമാണിക്കും), മാംസവും യോഹവും ലവണവും മണികുളിരമാഴിക്കെയുള്ള വസ്തുക്കൾ തുക്കുമ്പോൾ, തുലാത്തിന്നുപലംപലം പ്രയാഗം (ഉടുത്തു) ഇട്ടുകൊടുക്കണം.

കാഷ്ഠമുഖ (മരത്തുലാം) എട്ടുനൂറ്റും നീളമുള്ളതും, പദങ്ങളോടുകൂടിയതും, പ്രതിമാനങ്ങൾ (തുക്കുവാനുള്ള കട്ടിക്കല്ലുകൾ) ഉള്ളതും, മയൂരപദങ്ങളിൽ (മയൂരപദാകാരങ്ങളായ രണ്ടു സ്തംഭങ്ങളിൽ) ഇരുത്തിയതുമായിരിക്കണം.

ഇരുപത്തഞ്ചു പലം വിറകു ഒരു പ്രസ്ഥം (ഇടങ്ങഴി) അരി വേവുന്നതിന്നു മതിയാകുന്നതാണ്. ഇതു് അതിൽ കൂടുതലായും കുറവായുമുള്ള അരി വേവിക്കുവാൻ വഞ്ച വിറകിന്റെ പ്രാദരം (മാനപ്രമാണം) ആകുന്നു.

ഇങ്ങനെ തുലാപ്രതിമാനം പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

ഇരുപതു പലം ഉടുന്ന കൊള്ളുന്നത് ആയമാനമായ ദോഷം; നൂറ്റി എണ്ണപത്തൊന്നു പലം കൊള്ളുന്നത് വ്യാ

വഹാതികമായ ദോഷം; ഞ്ഠറി എഴുപത്തഞ്ചുപലം കൊള്ളുന്നത് മോഷണീയമായ ദോഷം; ഞ്ഠറി അറുപത്തി രണ്ടു പലം കൊള്ളുന്നത് അന്തഃപുരമോഷണീയം.

അവയിൽ നാലിലൊന്നുവീതം കൊള്ളുന്നവന്മാർ ആൾക്കും, പ്രസ്ഥം, കവ്യം (നാഴി) എന്നിവ

പതിനാറു ദോഷംകൂടിയതു വാരി; ഇരുപതു ദോഷംകൂടിയതു കരക; പത്തുകരകം കൂടിയതു വഹം.

ചാനം (അളവുതാപ്പ) (അളവു സാമാന്യമായ മരം കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയതും, സമം (കടയും തലയും ഒപ്പമായതും), അളന്ന സാധനത്തിന്റെ നാലിലൊന്നുഭാഗം ശിഖ (കുമ്പ്) യായി നിൽക്കത്തക്ക വിധമോ ഉള്ളിൽ ശിഖ അടയ്ക്കുകയോ നിശ്ചയിച്ചതുതായിരിക്കണം.

മസത്തിന്റെ (നെന്ത, എണ്ണ മുതലായതിന്റെ) അളവിന് അന്തഃശിഖമായ അപ്പുതന്നെ വേണം.

സര, പപ്പു, ഫലം, തുഞ്ചം, അംഗാരം, സുധ (കമ്മായം) എന്നിവയ്ക്കു ശിഖാമാനം (നിറപ്പ്) മേൽമുറ്റുന്നതിന്റെ ഇരുമട്ടെ വച്ചു കൊടുക്കണം.

ദോഷമെന്ന അർത്ഥം വില ഒന്നുകൊടുപ്പണം; ആൾക്കത്തിന്നു മുക്കാൽപണം; പ്രസ്ഥത്തിന്നു ആറുമാഷകം; കവ്യത്തിന്നു ഒരു മാഷകം. സാദികൾ അല്പമുറാനുള്ള താപ്പകൾക്കു ഇവയുടെ ഇരട്ടിയാണു വില.

പ്രതിമാനത്തിന്നു (ഭൂമദ്ധ്യരേഖയിൽ പടികൾക്കു) എല്ലാറ്റിനുംകൂടി വില ഇരുപതു പണം. അതിന്റെ മൂന്നിലൊന്നാണ് തുലാഭോജിന്നു വില.

നന്നാലുമാസം കൂടുമ്പോൾ തുലാപ്രതിമാനങ്ങൾക്കു

* ദോഷത്തിന്റെ നാലിലൊന്ന് ആൾക്കം, ആൾക്കത്തിന്റെ നാലിലൊന്നു പ്രസ്ഥം, പ്രസ്ഥത്തിന്റെ നാലിലൊന്നു കവ്യം എന്നു സാരം.

ഷ; ലിംഗ എട്ടുകുടിയതു യുകാമധ്യം; യുകാമധ്യം എട്ടുകുടിയതു യവമധ്യം; എട്ടു യവമധ്യം അംഗുലം അല്ലെങ്കിൽ മധ്യവല്യമുള്ള പന്ത്രണ്ടൻ മധ്യമാംഗുലിയുടെ മധ്യപ്രകുടം (നടുവല്യം) അംഗുലം.

നാലംഗുലംകുടിയതു ധനുർഗ്രഹം; എട്ടംഗുലം കുടിയതു ധനുർമുഷ്ടി; പന്ത്രണ്ടംഗുലംകുടിയതു വിതസ്തി. അതുതന്നെ മായാപൗരണവും * . പതിനാലംഗുലം കുടിയതിന്ന ശമം, ധരം, പമിരയം, പദം എന്നിങ്ങനെ പത്യാവങ്ങൾ.

രണ്ടു വിതസ്തി അരണി. അതാതു പ്രാജാപത്യം (പ്രജാപതിസമ്മതം) ആയ ഹസ്തം ഒരു ധനുർഗ്രഹം കുടി കുടിയ പ്രാജാപത്യം (പ്രമാണ്) പൗരണമാനത്തിലും വിവിതമാനത്തിലും കണക്കാക്കുന്ന ഹസ്തം ൧. ഒരു ധനുർമുഷ്ടിയുംകുടി കുടിയ പ്രാജാപത്യം (പ്രമാണ്) കിഷ്ക അല്ലെങ്കിൽ കംസം.

നാലുത്തിരണ്ടംഗുലംകുടിയതു തക്ഷഹസ്തം (ആശാതിരക്കാൽ); അതാണ് ത്രാകചികന്താരുടെ (വാമകൊണ്ടു മരമീശുന്നവരുടെ) കിഷ്ക (കോൽ). ന്യൂനധാരം, ദുർഗ്ഗം, രാജപരിഗ്രഹം (കോവിലകം) എന്നിവയുടെ അളവിനുള്ള കോലം അതുതന്നെ. അസ്തിനിനാലംഗുലം കുടിയതാണ് കപ്യവനഹസ്തം (കപ്യവനം സംബന്ധിച്ച അളവുകാൽ).

എൺപത്തിനാലംഗുലം കുടിയതു വ്യാമം (മാറ്റം). ഇതുകൊണ്ടാണ് രണ്ടുമാനവും (കയറിന്റെ അളവ്) ഓ

* മായാപൗരണം - ശബ്ദപ്രമാണം. ആദ്യം തിരിച്ച് മനസ്സിലാക്കേണ്ടതെന്നു വല്യം.

൧ രാജമണിയിലും കണക്കാക്കിയിട്ടുള്ളതെന്നതിലും സിദ്ധിക്കുന്നതാണ് ഈ സംസ്കാരണനം.

മുപ്പത്തെട്ടാം പ്രകരണം

ഇരുപതാം അധ്യായം

തപോത്ഥമാനവും (കഴി താഴ്ന്നതിലെ അളളുപ്) കണക്കാക്കുന്നത്.

നാലാതിരിയെട്ടു ഭാഗം. അതിന്നു ധനുസ്സ്, നാളിക, പൊത്തം എന്നിവ പകുത്താക്ക. ഗാഢപത്രിയായ (വിശ്വകർമ്മാവിന്റെ മത്സ്യകാരമുള്ള) ധനുസ്സ് ഒരു നൂറ്റൊട്ടെണ്ണമത്രെ. അതാത് വഴിയുടേയും മരിലിന്റെയും അളവിന്നുപയോഗിക്കുന്നത്. അഗ്നിയെന്ന കാര്യങ്ങളിൽ കണക്കാക്കുന്ന പൊത്തവും (പുത്തമാനം) അതുതന്നെ.

ആറുക്കുടം (ആററിഞ്ഞൊന്നുററിഞ്ഞൊണ്ണലും) കൂടിയതാണ് ബ്രഹ്മദേവം (ശ്രോത്രിയന്മാർക്കു ഭാനുവെച്ചുന്ന നിവം), അതിച്ചും (അതിഥികൾക്കുള്ള സ്ത്രം മുതലായതു) എന്നിവ അളക്കുന്നതിന്നുള്ള ഭാഗം.

പത്തുഭാഗം ഒരു രണ്ടു; രണ്ടു രണ്ടു ഒരു പരിഭാഗം; മൂന്നു രണ്ടു ഒരു നിവർത്തനം.

ഒരു ഭാഗത്തുമാത്രം രണ്ടുഭാഗം അധികമായിട്ടുള്ള നിവർത്തനം (അതായതു മുപ്പത്തിരണ്ടു ഭാഗ്യ നീളവും മുപ്പതു ഭാഗ്യ വീതിയുമുള്ള സ്വരം) ഓളം; ഭഞ്ജനം വില്ല ഒരു ഗോതരം; നാലു ഗോതരം ഒരു യോജനം. ഇങ്ങനെ ഭേദമാനം പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു.

ഇനി കാലമാനം പറയുന്നു. തുടി, ലവം, നിമഷം, കാഷ്ഠ, കല, നാളിക, മുഹൂർത്തം, പൂർവ്വാഹ്നം, അപരഭാഗം, പകൽ, രാത്രി, പക്ഷം, മാസം, ജ്യോതി, അയനം, സംവത്സരം, യുഗം എന്നിങ്ങനെ കാലങ്ങൾ.

നിമേഷത്തിന്റെ നാലിലൊന്നുഭാഗം തുടി; രണ്ടു തുടി ലവം; രണ്ടു ലവം നിമേഷം; അഞ്ചുനിമേഷം കാഷ്ഠ; മുപ്പതു കാഷ്ഠ കല; നാലുകല നാളിക. അഞ്ചുകിൽ നാലു മാസത്തക്കം സ്വർണം അഭിച്ചുനീട്ടി നാലുണ്ണലും നീളമുള്ള ശലാകയാക്കി അതു കൊള്ളുന്നെ പൊരത്തിൽ ഒരു മടം

ഇപ്പോൾ ആദാമിന്റെ നാലരക്കും വെള്ളം വാൻ പോകുവാൻ എത്ര സമയം വേണമോ ആത്ര സമയമാണ് ഒരു നാളിക.

രണ്ടു നാളിക ഒരു മുട്ടയ്ക്കും പതിനഞ്ചു മുട്ടയ്ക്കും ഒരു പകൽ. രാത്രിയും അങ്ങനെതന്നെ. ഇങ്ങനെ പകലും രാത്രിയും പതിനഞ്ചു മുട്ടയ്ക്കുണ്ടായിട്ടു വരുന്നതു ചൈത്രമാസത്തിലും ആശ്വവിജയമാസത്തിലും മാത്രമാകുന്നു. അതിനുമേൽ ആറുമാസം കാലം പകലോ രാത്രിയോ രണ്ടിലൊന്നു മൂന്നു മുട്ടയ്ക്കും കൂടിയോ കുറഞ്ഞോ ഇരിക്കും.

മരയ ഏഴു പെരുന്തമാനം (തൊഴുത്തുററാറംഗുലം) ആയി നിൽക്കുമ്പോൾ പകലിന്റെ പതിനെട്ടിലൊരംശം കഴിഞ്ഞിരിക്കും. ആറു പെരുന്തമാനം (എഴുപത്തിരണ്ടംഗുലം) നിഴലാകുമ്പോൾ പതിന്നാലിലൊന്ന ഭാഗം കഴിയും. നാലു പെരുന്തമാനം (നാല്പത്തൊട്ടുംഗുലം) ആകുമ്പോൾ എട്ടിലൊന്ന ഭാഗം കഴിയും. രണ്ടു പെരുന്തമാനം (ഇരുപത്തിനാലുംഗുലം) ആകുമ്പോൾ ആറിലൊന്ന ഭാഗം കഴിയും. ഒരു പെരുന്തമാനം (പത്തുംഗുലം) ആകുമ്പോൾ നാലിലൊന്ന ഭാഗം കഴിയും. എട്ടുംഗുലം നിഴലാകുമ്പോൾ ത്രയാദശഭാഗം (പത്തിൽ മൂന്നുഭാഗം) കഴിയും. നാലുംഗുലം നിഴലാകുമ്പോൾ എട്ടിൽ മൂന്നുഭാഗം കഴിയും. നിഴൽ ഇല്ലാത്തയാകുമ്പോൾ മധ്യാഹ്നമാകുന്നു.

ഇങ്ങനെതന്നെ മധ്യാഹ്നശേഷമുള്ള പകലിനേയും അറിയേണ്ടതാണ്.

ആഷാഢമാസത്തിൽ മധ്യാഹ്നസമയത്തു നിഴൽ തീരെ ഇല്ലാകയില്ല. അതിന്നു മേൽ ശ്രാവണം മുൽക്കുള്ള ആറുമാസങ്ങളിൽ • മാസം രണ്ടുംഗുലം വീതം മധ്യാഹ്ന

• ശ്രാവണം, പ്രോഷ്യാദം, ജുലൈൻ, കാർതികം മാർഗ്ഗശിരം, ചന്ദ്രം എന്നിവയിൽ

മുപ്പത്തൊന്നാം പ്രകരണം

ഇരുപതാം അധ്യായം

അതിങ്കൽ നിഴൽ ഇടിച്ചുടി വരികയും, താലാളിമാസങ്ങളിൽ • മാസം രണ്ടാംഗുലം വീരം കുറഞ്ഞുകുറഞ്ഞു വരികയും ചെയ്യും.

പതിനഞ്ച് അദ്ധ്യായം കൂടിയതു പക്ഷം സോമാ പുറയനം (ചന്ദ്രൻ വർഷിക്കുന്നതു) ഭൂപുഷ്പം; സോമാ വാച്ചുദനം (ചന്ദ്രൻ വർഷിക്കുന്നതു) ഭൂപുഷ്പം. രണ്ടുപക്ഷം കൂടിയതു മാസം.

മുപ്പതു അദ്ധ്യായം കൂടിയതു പ്രകർശനം (കർമ്മ കരണാൽ ശമ്പളം കൊടുക്കുന്നതിൽ കണക്കാക്കുന്ന മാസം); മുപ്പതു അദ്ധ്യായം കൂടിയതു കർമ്മാദായം (കർമ്മാദായം കൂടിയതു സോമാമാസം; പക്ഷികളുടെ മുപ്പതു അദ്ധ്യായം കൂടിയതു ചന്ദ്രമാസം; ഇരുപത്തൊന്നാമാമാസം കൂടിയതു നാഷ്ട്രമാസം; മുപ്പത്തിരണ്ടാമാമാസം കൂടിയതു മലമാസം (പക്ഷികളുടെ ജീവിതം കൊടുക്കുന്നതിൽ കണക്കാക്കുന്ന മാസം); മുപ്പത്തൊന്നാമാമാസം കൂടിയതു അശ്വപാദമാസം (കർമ്മപ്പണിക്കാർ ജീവിതം കണക്കാക്കുന്ന മാസം); നാഷ്ട്രമാമാസം കൂടിയതു ഹസ്തിമാസം (ആനപ്പണിക്കാർ ജീവിതം കൊടുക്കുന്ന മാസം)

രണ്ടുമാസങ്ങൾ കൂടിയതു ജ്യേഷ്ഠമാസം. ശ്രാവണവും പൂർവ്വപക്ഷവും വർഷം ജ്യേഷ്ഠമാസം. ആശ്വയുജയും കാർത്തികയും ശരദും മാഗ്ഗഷീർഷവും പൗഷവും മേടവും ജ്യേഷ്ഠമാസം. മാഘവും ഫാൽഗുനവും ശിശിരം ജ്യേഷ്ഠമാസം. ചൈത്രവും വൈശാഖവും വസന്തം ജ്യേഷ്ഠമാസം. ജ്യേഷ്ഠവും ആഷാഢവും ഗ്രീഷ്മം ജ്യേഷ്ഠമാസം.

ശിശിരം മുതൽക്കുള്ള പൂർവ്വം ജ്യേഷ്ഠമാസം ഉത്തരായണം; വർഷം തുടങ്ങിയുള്ളവ ദക്ഷിണായണം.

• മാഘം, ഫാൽഗുനം, ചൈത്രം, വൈശാഖം, ജ്യേഷ്ഠം എന്നിവയിൽ.

രണ്ടുനങ്ങൾ കൂടിയതു സംവത്സരം. അഞ്ചു സംവത്സരങ്ങൾ കൂടിയതു യുഗം.

ദിനമതിലുപതിയൊര കൂ-
റാദിത്യൻ സംഹരിപ്പിതമുഖം
ഇതുതൊറ്റമുറ്റമോരം-
ദിവാസമിതേ മട്ട ചന്ദ്രനും ചെയ്വു.
ഇങ്ങനെ രണ്ടൊമ്പതുകൾ
കൂടാമ്പരം വന്നിടുന്നിതധിമാസം
ഗ്രീഷ്മത്തിലാദിമം വരും-
മഞ്ചാം വാർത്തിനൊടുവിൽ മാരാളം.

കൊടിയുടേൻ അർദ്ധശതാബ്ദം, അധ്യക്ഷപ്രവാചന
രണ്ടാമധികരണത്തിൽ, രണ്ടാമധികരണത്തിൽ,
ഇതപരമധ്യായം.

ഇതപരമധ്യായം അധ്യായം.

മുപ്പത്തൊമ്പതാം പ്രകരണം.
ശ്രീകൃഷ്ണാധ്യായം.

ശ്രീകൃഷ്ണാധ്യായം മഹാഭാരതത്തിന്റെ സമീപത്തു
കിഴക്കോട്ടു വടക്കോട്ടു മുഖമായിട്ടു ശ്രീകൃഷ്ണാവ (മു
ജപ്പന) സ്ഥാപിക്കുകയും, അവിടെ കൊടി നാട്ടുകയും
വേണം.

ശ്രീകൃഷ്ണാവയിൽ നാലാം അദ്ധ്യായം ശ്രീകൃഷ്ണാവി
കൾ (ചക്രപ്പിരിവുകൾ) ഇതും ചരമം കൊടുവന്ന വ
ണിക്കുകളുടെ വിവരം എഴുതണം. അവർ ആരാണ്,
എവിടെക്കാരാണ്, ചരമം എത്രയെണ്ണം, എവിടെയാ
ണ് അടയാളമുദ്രപ്പെട്ടതു എന്നീ വിവരങ്ങളൊന്നെഴു
തേണ്ടതു്.

മുപ്പത്തൊമ്പതാം പ്രകരണം ഇരുപത്തൊന്നാം അധ്യായം

മുദ്രയില്ലാതെ ചരക്കുകൾ കൊണ്ടുവന്നവർക്ക് അവർക്കുള്ളതും സംഖ്യയുടെ ഇരട്ടി അത്രയും വിധിക്കണം. കള്ളമുദ്രയ്ക്കു വാങ്ങുന്ന ശുൽക്കത്തിന്റെ എട്ടിരട്ടി ദണ്ഡം. മിന്നമുദ്രയാൽ മൂന്നു വെടിക്കുന്നതും ശുൽക്കശാലയിൽ തടഞ്ഞു നിറുത്തുകയാൽ ശിക്ഷ * . രാജമുദ്രയെ മററുകയോ പേർ മാറ്റിപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്താൽ ഒന്നനകൽ പണം വഹനം (ഒരുതരം പിഴ) അടയ്ക്കണം.

കച്ചവടക്കാർ ചരക്കുകൾ ധനമുഖത്തിങ്കൽ വെച്ചിട്ട് അതിന്റെ പ്രമാണവും വിലയും വിളിച്ചു പറയണം:— “ഈ ചരക്കിന്” ഇന്നു വിലയാണു്, വാങ്ങാനുള്ളതാണു്” എന്നു മുന്നേട്ടും വിളിച്ചു ചൊല്ലിയിട്ടു ആവശ്യപ്പെടുന്നവർക്കു കൊടുക്കണം. കോളുകാർ വളരെപ്പേർ വന്നു തിരക്കുണ്ടെന്നതായാൽ വില കുറയ്ക്കിക്കൊടുക്കുക. അങ്ങനെ കയറിയ സംഖ്യ ശുൽക്കത്തോടുകൂടി രാജാവിന്റെ കോശത്തിൽ അടയ്ക്കണം.

ശുൽക്കത്തെ ഭയപ്പെട്ടു പണ്യപ്രമാണമോ വിലയോ കുറച്ചു പറഞ്ഞാൽ ആ “പറഞ്ഞതിൽ കൂടുതലായിട്ടുള്ളതൊന്നും” ഹരിക്കണം; അല്ലെങ്കിൽ ആ കുറച്ചു പറഞ്ഞവൻ കണക്കുപ്രകാരമുള്ളതിന്റെ എട്ടിരട്ടി ശുൽക്കം അടയ്ക്കണം. കെട്ടിവെച്ചിട്ടുള്ള ചരക്കിൽനിന്നു ഹീനമായതിനെ പ്രതിവസ്തുക (മാതൃക) മാന്യീകാട്ടി അയാളെ പൊതുവേ, സാരജാണയത്തെ ഫൽഗുജാണയംകൊണ്ടു മറയ്ക്കുകയോ ചെയ്താലും ദണ്ഡം അതുതന്നെ ട്ടു

* “വെടിക്കാമ്പടന്നേമ്പടന്നം” എന്നു മൂലം. ഇതിന്നു വെടികം സ്ഥാനത്തിങ്കൽ നിറയ്ക്കുക എന്നും ചിലർ അർത്ഥമാക്കുന്നു. വെടികം സ്ഥാനത്തോടെ സകലം മോറിവരുന്നവരോ നിറയ്ക്കുന്ന സ്ഥാനമത്രേ.

ട്ട് മാതൃക കാണിച്ചതിനെക്കാൾ കൂടിവെച്ചതിന്നു കൂടുതലായി കിട്ടുന്ന വിലയോ, അല്ലാത്തപക്ഷം എട്ടിരട്ടി ശുൽക്കമോ കെട്ടിക്കണക്കുന്നതും.

പ്രതിഭക്താവിനെ (എതിരായ കോളകാരനെ) ഭയപ്പെട്ട ചരക്കിനു സ്വന്തമുള്ള വിലയിൽ കവിഞ്ഞ വില പറഞ്ഞാൽ ആ വർദ്ധിച്ച വില രാജാവു ഹരിക്കുന്നു; അല്ലാത്തപക്ഷം ആ ചരക്കിനേൽ ഇരട്ടി ശുൽക്കം ട്രസ്റ്റലാക്കണം.

മേൽപ്രകാരം വണിക്കുകൾ ചെയ്യുന്ന തെറ്റുകളെ അധ്യക്ഷൻ മുടിവെട്ടാൻ അതുതന്നെ (മുടിവെച്ചതുമൂലം വരുന്ന നഷ്ടം) എട്ടിരട്ടി കെട്ടിക്കുകയാണ് അധ്യക്ഷനു ശിക്ഷ.

ആകയാൽ, ചരക്കുകൾ നല്ലവണ്ണം തുക്കിയോ അല്ലയോ എണ്ണിയോ വേണം വിക്രയം ചെയ്യാൻ. ഫൽഗുമാസങ്ങൾക്കു് ആനുഗ്രാഹികങ്ങൾ (ശുൽക്കമാഴിവാക്കിയ ചരക്കുകൾ) കുംഭം തക്കം (മരിച്ചുപിഡ) നിശ്ചയിക്കാം.

ശുൽക്കം തീർത്താൽ ധനമൂലം കടന്നു പോയവർക്കു് അവരടയ്ക്കേണ്ടുന്ന ശുൽക്കത്തിന്റെ എട്ടിരട്ടി ദണ്ഡം. അങ്ങനെ പോയവരുടെ വിവരം പഠികയും (നഗരത്തിലേക്കു വരുന്നവർ) ഉൽപഥികയും (നഗരത്തിൽനിന്നു പോകുന്നവർ) * അറിയണം.

വൈവാഹികം, അനൗധനം (കുടിപോകുമ്പോൾ കൊണ്ടുപോകുന്നത്), ഭൗപായനികം, യജ്ഞകൃത്യം (യജ്ഞത്തിന്നു കൊണ്ടുപോകുന്നത്), പ്രസവനൈമിത്തികം, ദേവപൂജാർത്ഥം, ചെങ്കല്ലാപന്തറശോഭാനവ്രതദക്ഷിണാദികളായ ക്രിയാവിശേഷങ്ങൾക്കുവേണ്ടി കൊണ്ടുപോകുന്നത് എന്നിങ്ങനെയുള്ള ഭാഗ്യങ്ങൾ ശുൽക്കം കൂടാതെ വിട്ടയയ്ക്കണം. ആവക ആവശ്യങ്ങൾക്കു കൊണ്ടുപോക

* പഥികാർത്ഥപഥികവേഷാദികളായ ഗുഡപുഷ്പങ്ങൾക്കു് സാദം.

МММ

23. ရန်ကုန်တိုင်း၊ ညောင်ဦးမြို့၊ ရွှေဘိုရပ်ကွက်၊ အလယ်ကျေးရွာ။

നടന്നതിനെ പറ്റിയും പറയുന്ന ചന്ദ്ര ശ്ലോകങ്ങൾ (ആ
വിനുശ്ചി ഭാഗം) വിധിമുക്തരും ചെന്നു.

ഇതിൽ തീർത്ത ചരക്കുകളിൽ ഇതിൽ തീർത്തതായ
ഇ കടത്തിക്കൊടുക്കാവുന്നതായും, ഒരു മുദ്രാണിയിൽ
അടങ്ങിയ ചരക്കുകളിൽ കടത്തുന്നതായും, പമ്പുപുടം നീ
ലിയി മുദ്രയില്ലാത്തതായും മുദ്രയുള്ളതിനോടുകൂടിയതായ
പരിശോധനയായ ചരക്കിന്റെ അളവ് അപരിശോ
ധന ചരക്കും പുറമെ അടയ്ക്കും അടയ്ക്കിക്കൊടുക്കും ദിനം.

ശ്രീ അഗതികളുടെ സഹായം (മാനവ, വൃദ്ധ, വൈകല്യം) പ്രദാനമാക്കി. • പട്ടണത്തിലെ
ഒരു അധികാരിയുടെ മുമ്പാകെ.

അജാനിനാൽ നിരോധിക്കപ്പെട്ട ശബ്ദം, ദയ്യം, കവചം, വോഹം, ചെട്ട, രണം, ധാതു-നരം, പന്ത്രക്കൾ എന്നിവയിലൊക്കെയും കടക്കുന്നതൊക്കെ പോകുന്നവൻ ഘോരവ്യഗ്നിതമാൻ (പറമ്പട്ടിപ്പാർച്ചിപ്പന്ത്രക്കരയ്ക്കു) ഭയം വിധിക്കുകയും, അയാൾക്കൊക്കെ പാപനാശിനെ വിളിക്കുകയും ചെയ്യണം. ആവക മരണകളിലൊന്നായിട്ടും ഭേദാനന്ദത്തിങ്കൽനിന്നു കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ടാകുക അതു കോട്ടയ്യപറമ്പുവെച്ചുതന്നെ ഇൽക്കൊതുക്കാനു വിധിക്കുകയും ചെയ്യണം.

അനുപാലൻ പണ്ഡിതനായിരുന്നു (ചന്ദ്രശേഖരിയ
ജാതവന്ദിയിൽ) ഒന്നുകാൽപ്പനയും, കൊടുമുളയിൽ ജന്മ
കരകൾ ഒരു പനയും, പട്ടാഭരണത്തിൽ അറപ്പനയും, കട
പട്ടാഭരണത്തിൽ അറപ്പനയും, അനുപാലനായി (തലച്ചു
കിന്ന) ഒരു മാതൃകയും വീതമുള്ള വർത്തി (മാർഗ്ഗശാസ്ത്രം)

* ചങ്ങനാശ്ശിരിയും ചിത്തയിട്ട് സാദാരണ ചങ്ങനാശ്ശിരിയും ചിട്ടയുള്ള സാദാരണ.

വസുധാകുടുംബം. നഷ്ടമോ അപാഠതമോ ആയ പമ്പ്ര
 ഞ്ഞ അന്തപാലൻ പ്രതിവിധാനം ചെയ്യയും വേണം. •

വിദേശത്തുനിന്നു വന്ന വണിക്കുകൾ, അവർ കൊ
 ആവുന്ന സാരമായിട്ടുണ്ടാകുമെന്നു വേർതിരിച്ചു, അങ്ങനേ
 ഉപദേശം നൽകി, അന്തപാലൻ അധ്യക്ഷന്റെ അടു
 ക്കിടയ്ക്കുവന്നു. അതല്ലെങ്കിൽ വൈദികവൃന്ദത്തിന്റെ
 (വണിക്കർ പണ്ടായിരുന്ന ഗുരുപുരുഷൻ) വിദേശത്തുനിന്നു
 വന്ന കച്ചവടക്കാരന്റെ എണ്ണം രാജാവിന്നു അറിയിക്ക
 ന്നും. ആ ഉപദേശമനുസരിച്ചു രാജാവ്, ശ്രുതാധ്യ
 ക്ഷനു താൻ സർവ്വജ്ഞനാണെന്നു അറിയുകവാൻ വേണ്ടി
 വിദേശത്തുനിന്നു വന്ന കച്ചവടക്കാരന്റെ എണ്ണം അറിവു
 കൊടുക്കണം. അനന്തരം അധ്യക്ഷൻ ആ വന്നവരുടെ
 അടുത്തുചെന്ന “നിങ്ങളിൽ ഇന്നിന്നവന്റെ കയ്യിൽ ഇ
 ന്നിന്ന സാരഭാഗ്യവും ഫൽഗുഭാഗ്യവുമുണ്ട്. ഒന്നും മറ
 ച്ചുവെക്കരുത്. രാജാവിന്നു ഇങ്ങനെ ഒരു പ്രഭാവം (പ
 രോക്ഷത്തോടെ) ഉണ്ട്” എന്നു പറഞ്ഞു.

ഫൽഗുഭാഗ്യത്തെ നിഗ്രഹനം ചെയ്യുന്ന വണി
 ക്കിന്ന ശ്രുതാധ്യക്ഷന്റെ എട്ടിരട്ടി ദാഹം; സാരഭാഗ്യ
 ഞ്ഞ നിഗ്രഹനം ചെയ്യുന്നവന്റെ സർവ്വഭാഗ്യവും റിടി
 ച്ചുക്കുകയും വേണം.

നാട്ടിനനന്തപ്രദവും

ഫലഹീനവുമായ മരക്കുരുടേയും

ശ്രുതാധ്യക്ഷനു മൃതപുത്രം

പെരിയ മരക്കിന്നപ്പൂവിട്ടിരിക്കുന്നു.

കൊഴിയുവാൻ തടയുവാൻ, അധ്യക്ഷപ്രമാണത്തെ

രണ്ടാമധികരണത്തിൽ, ശ്രുതാധ്യക്ഷൻ എന്ന

ഇതിലൊന്നാകട്ടെയും.

* കണ്ടുപിടിച്ചു കൊടുക്കുകയും, കണ്ടുപിടിച്ചവരും കണ്ടുപി
 കൊടുക്കുകയും വേണമെന്നർത്ഥം.

ഇരുപത്തിരണ്ടാം അധ്യായം.

ശുൽക്കവ്യവഹാരം.

ബാഹ്യം, ആഭ്യന്തരം, ആതിഥ്യം • എന്നിങ്ങനെയാണ് ശുൽക്കവ്യവഹാരം. നിഷ്ക്രമ്യം (പുറത്തുകൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ കൊടുക്കുന്നത്), പ്രാപ്യം (അകത്തുകൊണ്ടുവരുമ്പോൾ കൊടുക്കുന്നത്) എന്നിവയാണ് ശുൽക്കം.

പ്രവാശ്യങ്ങൾക്കു ശുൽക്കം വിലയുടെ അഞ്ചിലൊമ്പതാകുന്നു. എന്നാൽ പട്ടം, ഫലം, ശാകം, മൂലം, കന്നം, വാല്മീക്യം (വല്ലീഫലം), വിന്തു്, ഉഷ്ണിത മത്സ്യമാംസങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്കു വിലയുടെ ആറിലൊന്നാണ് ശുൽക്കം.

ശംഖം, വഴു, മണി, മുത്തു്, പവിഴം, ഹാരം എന്നിവയുടെ ശുൽക്കം അവയുടെ കർമ്മം പ്രമാണാലു കാലവും ചേതനവും ഫലനിഷ്ഠതയുമറിഞ്ഞ വിദഗ്ദ്ധന്മാരെക്കൊണ്ടു മതിപ്പിച്ചു തീരുമാനിക്കണം.

ക്ഷോമം (പരുക്കൻ പട്ട), കൂലം (നേരിയപട്ട), കുമിതാനം, കങ്കം (ഉൾച്ചുറ്റം), ഹരിതാലം, മനുഷാല, ചാരിവ്യം, അഷ്ടനം, ലോഹം, വസ്ത്രധാതു എന്നിവയ്ക്കും ചന്ദനം, അകിഖ്, കടകം (മുളക്), കിണപം, ആവരണം എന്നിവയ്ക്കും സൂര, ദന്തം (ആനക്കൊമ്പ്), അജിനം, ക്ഷൗമകൂലനികരങ്ങൾ (ക്ഷൗമത്തിന്നും കൂലത്തിന്നും വേണ്ട ശുദ്ധകൾ), ആസ്തരണം, പ്രാവരണം, കൃ

* യാത്രയെന്നാൽ കോട്ടയ്ക്കു പുറത്തുനിന്നു വരുന്ന ചരക്കുകളെ സംബന്ധിച്ചതും, ആഭ്യന്തരം കോട്ടയ്ക്കകത്തുനിന്നുവരുന്ന സംബന്ധിച്ചതും, ആഭിമ്യം വിദേശത്തുനിന്നു വരുന്നവയെ സംബന്ധിച്ചതുമാകുന്നു.

മിജാതം (പുഴുതൽപ്പട്ട) എന്നിവയ്ക്കും അന്യമെങ്കിലും (ആട്ടു രോമംകൊണ്ടും ഏഴുകത്തിന് രോമംകൊണ്ടും നെയ്യു കരിമ്പടം)തന്നെം വിലയുടെ പത്തിലൊന്നോ പതിനഞ്ചിലൊന്നോ ആണ്' ശുൽക്കം.

വസ്ത്രം, ചതുപ്പടം, ദപിപദം, സൂത്രം (നൂല'), കാപ്പാസം, ഗന്ധമൃദ്വം, ദൈവേന്ദ്രം (ഭേഷധം), കാസം (മരം), വേണം, വൽക്കലം (മരവൃതി), ചർമ്മം, മുൽക്കാണ്ഡം (മൺപാത്രം) എന്നിവയ്ക്കും ധാന്യസ്തോദകങ്ങൾവരുന്ന അരിയും മദ്യം, പകുറന്നും മുതലായവയ്ക്കും വിലയുടെ ഇരുപത്തിയൊന്നോ ഇരുപത്തഞ്ചിലൊന്നോ ആണ്' ശുൽക്കം.

ശുൽക്കത്തിൽ അഞ്ചിലൊത്തഭാഗം ഒരാനതികൽ വച്ചു അന്നുപാലൻ വസുലാക്കുന്നു. അതു് അവയെ കൊണ്ടുള്ള ദേശോപകാരമാനുസരിച്ചു് ആനുഗ്രാഹികമാക്കി സ്ഥാപിക്കുകയുമാകാം.

ജാതിഭൂമികളിൽ (ഉൽപത്തിസ്ഥലങ്ങളിൽ)വച്ചു പണ്യങ്ങളൊന്നും വിൽക്കുവാൻ പാടില്ല. ഖനികളിൽനിന്നു ധാതുക്കളോ പണ്യങ്ങളോ വാങ്ങിയാൽ അറുനൂറുപണം ദണ്ഡം. പുഷ്പവലവാടങ്ങളിൽനിന്നു പുഷ്പങ്ങളും ഫലങ്ങളും വാങ്ങിയാൽ അല്ലെങ്കിൽനാലുപണം ദണ്ഡം. ഷഡധങ്ങളിൽ (തൊട്ടുങ്ങൾ)നിന്നു ശാകമോ മൃഗമോ കന്നമോ വാങ്ങിയാൽ കാൽക്കറെ അയ്യമ്പത്തിരണ്ടു പണം ദണ്ഡം. എല്ലാവാക സസ്യങ്ങളും അവയുണ്ടാകുന്ന ദേശങ്ങളിൽനിന്നു വാങ്ങിയാൽ അയ്യമ്പത്തിമൂന്നു പണം ദണ്ഡമുണ്ടു്; എന്നാൽ നെയ്യു കളുത്തിൽമെച്ചന്നു വാങ്ങിയാൽ കൊള്ളുന്നവന്നു് ഒരു പണവും വിൽക്കുന്നവന്നു ഒന്നരപ്പണവും സീതാത്വയം (സീതാസഞ്ചന്ധിയായ പിഴ) വിശേഷവിധിയായും ഉണ്ടു്.

മവു

നാപ്പതാം പ്രകരണം

ഇതപത്തിമൂന്നാം അധ്യായം

പുതുതും പഴയതുമായി
 പണ്യത്തിൽക്കൂടെക്കൂടി മുറുപ്പാക്ക
 ശുദ്ധമായപരമാർത്ഥം
 മേൽപിഴയും പിരിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

കൊഴിയുതും അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ, അധ്യക്ഷപ്രധാനമെന്ന
 ബോധനിക്കുന്നതിൽ, ശുദ്ധാധ്യക്ഷൻ—
 ശുദ്ധവ്യവഹാരം എന്ന ഉപപതിക്കേണ്ടവ്യായം.

ഇതപത്തിമൂന്നാം അധ്യായം.

നാപ്പതാം പ്രകരണം.

സൂത്രാധ്യക്ഷൻ.

സൂത്രാധ്യക്ഷൻ (ആൽആൽപ്പം നെയ്തതും സംണ
 സ്ഥിച്ച അധ്യക്ഷൻ) സൂത്രം (ആൽ), വർമ്മം, വസ്ത്രം, രജ്ജു
 (കയറ്റ്) എന്നിവയുടെ വ്യവഹാരത്തെ തദ്വിഷയത്തിൽ
 നിപുണനായ പുരുഷന്മാരെക്കൊണ്ടു ചെയ്യിക്കണം.

ഉഷ്ണ (ശോമം), വർക്കം (നാര'), കാപ്പാസം, തുലം
 (പഞ്ഞി), ശണം (ചണ), ക്ഷേരമം എന്നിവയെ വിധ
 വകളെക്കൊണ്ടും നൃംഗകളെ (അംഗവൈകല്യമുള്ള സ്രീ
 കൾ)കൊണ്ടും കമ്പുകമാരെക്കൊണ്ടും പ്രവൃത്തിമാരെ
 കൊണ്ടും ദണ്ഡപ്രതികാരികളെ (തടവുകാരികൾ)ക്കൊ
 ണ്ടും വൃദ്ധകളായ വേരുകൾക്കൊണ്ടും ദേവാലയോപ
 സ്ഥാനം മാറിയ ദോഷാർത്ഥികളെക്കൊണ്ടും മുറിച്ചിരിക്കണം.

അവർ ആൽക്കുന്ന ആവ ശുദ്ധമോ (നേരിയതു) സ്ഥൂ
 ലമോ (പരുത്തതു) മധ്യമോ (ഇടത്തരം) എന്ന സംഗതി
 യും സൂത്രത്തിന്റെ സ്ഥാപപ്പുതയും നോക്കിയറിഞ്ഞു
 അവർക്ക് വേതനം കല്പിക്കണം. അതവന്മാർക്കുന്ന ആ

ലിന്റെ പ്രമാണം നോക്കി എണ്ണയും ആമലകോദപാർന്ന വും (തലയിൽ അക്കുവാറുള്ള നെല്ലിനെ) കൊടുത്തു അവനെ അനുഗ്രഹിക്കുകയും വേണം.

വിശേഷദിവസങ്ങളിൽ പ്രതിപാദനവും (സമാന ദാനം) മാനവും (സൽക്കാരം) ചെയ്തു അവരെക്കൊണ്ടു വേലചെയ്യിക്കണം. ആലിന്യ ഹ്രസ്വം (കറച്ചു) വരികിൽ അതിന്റെ വിവര്യം തക്കവണ്ണം വേതനവും കുറയ്ക്കണം.

വസ്ത്രത്തിന്റെ കർമ്മം (അം), പ്രമാണം (വലുപ്പം), കാലം, വേതനം, ഫലനിയ്ക്കത്തി എന്നിവ പറഞ്ഞു നിശ്ചയിച്ച് കാര്യത്തെ (നെയ്തുതൊഴിലുകാർ) കൊണ്ടു അധ്യക്ഷൻ നെയ്തുപണി ചെയ്യിക്കണം. അവതമായി അധ്യക്ഷൻ പ്രതിസംസ്കാരം (സഖ്യം) പ്രാദിക്കുകയും വേണം.

അവരെക്കൊണ്ടു ക്ഷേരം, കൂട്ടലം, കൃമിതാനം, രാജവം (രജ എന്ന മാനിന്റെ ദോഷം), പത്തു എന്നിവ ആൽക്കുന്നതും നെയ്യുണ്ടാക്കിയ കർമ്മാന്തരം നടത്തിക്കുകയും അവരെ ഗന്ധമാലുദാനങ്ങളെക്കൊണ്ടും മറ്റുള്ള ഉപഗ്രാഹികളെക്കൊണ്ടും ആരാധിച്ച് പലതരത്തിലുള്ള വസ്ത്രങ്ങളും ആസ്ത്രണങ്ങളും പ്രാവരണങ്ങളും ഉണ്ടാക്കിക്കുകയും വേണം. കർമ്മകർമ്മാന്തരം (മട്ടയുടെ പണികൾ) അറിയുന്ന കാര്യത്തിലുള്ളതെല്ലാം അവയും ചെയ്യിക്കണം.

അനിഷ്ടാസിനികളും (വീട്ടിൽനിന്നു പുറത്തുനിന്നു വെർ) പ്രോഷിതധിപകളും (ഭർത്താവു ഭാര്യയോടും പോയവർ) നൃംഗകളും കന്യകകളുമായ ശാലഭിര ത്വീകരസ്വപ്രയണങ്ങൾ ഉപജീവനം കഴിക്കാൻ പറ്റാത്തവരായിട്ടുണ്ടോ അവരെ അധ്യക്ഷൻ സ്വദാസികൾമുഖേന അനുസരിപ്പിച്ചു പ്രീതിപ്പെടുത്തി അവരെക്കൊണ്ടു ആത്മപ്രാപ്തി ചെയ്യിക്കണം. അവർ ആറുണ്ടാക്കിയ ആലുകാര്യ പ്രഭാതി

നാട്ടുതാഴെ പ്രകടം

ഇതപരിമുന്നം അധ്യായം

സമയത്തു സൂത്രശാലയിൽ വന്നാൽ അധ്യക്ഷൻ ഭാഷ്യം വേതനവിനിയമം (ആറു നൂലും അതിന്റെ കൂലിയും കൈമാറ്റം ചെയ്തു) ചെയ്യണം. അപ്പോൾ സൂത്രപരിക്ഷയ്ക്കു മാത്രം വേണ്ട വിളക്കു ഉണ്ടാകാവൂ. അധ്യക്ഷൻ നൂലും കൊണ്ടുവന്ന സ്ത്രീയുടെ മുഖത്തു നോക്കുകയും അന്യരും കൂടെക്കൂടി സംസാരിക്കുകയും ചെയ്താൽ പൂർണ്ണസാധനം ഭണ്ഡം; വേതനമാനകാലം വൈകിച്ചാൽ മധ്യമസാഹസം ഭണ്ഡം. എങ്കിലാത്ത പന്നിക്കു കൂലിക്കൊടുത്താലും ഭണ്ഡം അതുതന്നെ.

വേതനം വാങ്ങിയിട്ടു പ്രവൃത്തി നടത്താത്ത സ്ത്രീയുടെ അംഗുലസന്ദേശം (പെരുവിരലിന്റെ അഗ്രം) വെട്ടിക്കളയണം. കൂലിവാങ്ങി കേളിപ്പോ അപഹരിപ്പോ കളിപ്പോടുകൂടിയാ പോകുന്ന സ്ത്രീകൾക്കും ശിക്ഷ അതുതന്നെ. കയ്ക്കകൾക്കാൽ അപരാധത്തിന്നു തക്കവണ്ണം വേതനങ്ങളിൽ ഭണ്ഡം വിധിക്കുകയും വേണം.

രണ്ടുവർത്തകന്മാർ (കയറുപിരിക്കുന്നവർ), വർത്തകന്മാർ (ചട്ടു തൂണുന്നവർ) എന്നിവരുമായി അധ്യക്ഷൻ അടുത്തു പെരുമാറുകയും, അവരെക്കൊണ്ടു വരതു (കച്ചക്കയറ്റ്) മുതലായ വസ്തുക്കൾ ഉണ്ടാക്കിക്കുകയും വേണം.

വാഹനത്തെപ്പറ്റുവാനും
വാഹനത്തെക്കൊടുവാനുമായ്
നൂൽ, നാമ്പ, മുരൽ, മുളയെ-
ന്നിവയാൽ തീർക്കണം കയർ.

കൊലിച്ചതോ അർദ്ധശവത്തിൽ, അധ്യക്ഷപ്രധാനമാക്കുന്ന
രണ്ടാമധികരണത്തിൽ, സൂത്രാധ്യക്ഷൻ എന്ന
ഇതപരിമുന്നമധ്യായം.

ഇരുപത്തിനാലാം അധ്യായം.

നാപ്പത്തെങ്ങാനും പ്രകരണം

സീതാധ്യക്ഷൻ.

സീതാധ്യക്ഷൻ (കൃഷ്ണാധ്യക്ഷൻ) കൃഷിത്തന്ത്രം ഗുപ്ത വൃക്ഷാഭാഷ്യം (ചെടികളും വൃക്ഷങ്ങളും നട്ടുണ്ടാക്കി പരിപാലിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള ശാസ്ത്രം) പരിചരിക്കുന്നവനായിട്ട് തദ്ദേശത്തുനിന്നുവരുന്ന ഇനംകുട്ടി പുല്ലാവിധത്തിലുള്ള ധാന്യങ്ങൾ, പുഷ്പങ്ങൾ, ഫലങ്ങൾ, ശാകങ്ങൾ, കന്നടങ്ങൾ, മൃഗങ്ങൾ, വാല്യകൃഷ്ണർ (വല്ലഭഫലങ്ങൾ), ചെങ്കരം, പരുത്തി എന്നിവയുടെ വിത്തുകളെ യഥാകാലം ശേഖരിക്കുന്നു.

ആവക വിത്തുകൾ, വെളരെ ചാല് ഉഴുത്തായ സ്വഭൂമിയിൽ ദാസനാർ, കർമ്മകരന്മാർ, ദണ്ഡപ്രതികർഷകർ (തടവുകാർ) എന്നിവരെക്കൊണ്ടു വിതപ്പിക്കുന്നു. അവർ കർമ്മനന്ത്രങ്ങൾ, ഉപകരണങ്ങൾ, കന്നുകാലികൾ എന്നിവയെക്കൊണ്ടും കർമ്മം ചെയ്യുന്നു. (കരുവാൻ), കുട്ടാകൻ (ആശാരി), മേടകൻ & (വട്ടിനകാട്ടുകൾ മടയുന്നവൻ), തെളിവർക്കൻ, സ്കൂൾഗ്രാഹൻ മുതലായവരെക്കൊണ്ടും അസംഗം (തടസ്ഥമില്ലായ്മ) വരുത്തുകയും വേണം. അവർ കർമ്മഫലത്തിന്നു ഹാനി വരുത്തിയാൽ നഷ്ടത്തിന്നു തക്കവണ്ണം ദണ്ഡം വിധിക്കുന്നു.

ജാഗ്രതദശങ്ങൾ (ചെളി കറഞ്ഞ സ്ഥലങ്ങൾ) കൂടി പതിനാലു ദശാനവു, ആനൃപദശങ്ങൾ (ജലപ്രായദശങ്ങൾ) കൂടി അതിൽ പകുതിയുമാണ് വർഷപ്രദാനം (വിളിച്ചു നന്നാവാൻ തക്ക മഴയുടെ അളവ്). ദേശവാപ

* വർഷംകൂടി എന്ന പദമുണ്ടു്. ആ പക്ഷത്തിൽ കൊല്ലത്തെ നാൾ.

6 ദശകൻ എന്ന പദമുണ്ടു്, ആ പക്ഷത്തിൽ നാലുതെ നാൾ.

മധ്യം

നാലുപത്തൊന്നാം പ്രകരണം ഇതപത്തിനാലാം അധ്യായം

അരക്കു വേണ്ട വർദ്ധമാണമാവിതു:- അരക്കുദേശ(ആര്യദേശം)ത്തേക്കു പരിശുദ്ധനര ദ്രോണം; അപത്തി (മാളവം) ദേശത്തേക്കു ഇതപത്തിമൂന്നു ദ്രോണം; അപരാന്ത (കോങ്കണം) ദേശത്തേക്കു അമിതം (കണക്കില്ലാതെ); ചൈമന്ത്യത്തു (ഹിമാലയപുറത്തേക്കു)ക്കും കല്യാവാപത്തും (പോട്ടുവാളും തിരിച്ചു കുന്നിമലമ്പുണ്ടും ഭൂമിക്കും)ക്കും കാലസ്ഥിതിവന്നുസർച്ചു. ൫

ആവശ്യമുള്ള വസ്തിവിന്റെ മതിവലാരക്കും പൂർവ്വപശ്ചിമമാസത്തുടിച്ചും (ശ്രാദ്ധാക്കാരകമനുഷ്ഠിക്കൽ), ശേഷം രണ്ടുശതങ്ങൾ ഇടയ്ക്കുള്ള രണ്ടുമാസങ്ങളിലും (പ്രൊഷുപദം, ആശ്വയുതം എന്നിവയിൽ) പൊയ്യുന്നതാണ് 'സുഷമയുടെ (നല്ല സംവാസമത്തിന്റെ) ലക്ഷണം.

അങ്ങനെയുള്ള നല്ല സംവാസമത്തിന്റെ വരവ് ബ്രഹ്മസ്പതിയുടെ സ്ഥാനം (നീപ്പ്), ഗമനം (രാശ്വതര സംക്രമം) എന്നിവകൊണ്ടും, ഗർഭധാനം & മൊണ്ടും, ശുക്രന്റെ ഉദയം, അസ്തമയം (പാട്), ചാരം : എന്നിവ

• സന്നിധി: തുനിവർകർത്തി പരത്തു വർദ്ധനകളെക്കുറിച്ചു മെമ്പെന്റുണ്ടു മെമ്മു കുമ്മനാൽ മറ്റു ദ്രോണം. കാലമൊക്കെയാൽ ദ്രോണപ്രദാനം.

൫ മൈമന്ത്യങ്ങൾ എന്നതിനു ഹിമയം കൊണ്ടു സസ്യമുണ്ടാകുന്ന പ്രദേശമെല്ലാം വ്യാഖ്യാനം കാണാം.

§ ഗർഭധാനം-കാരം മുഴക്കുമുണ്ടായി കിരീടമെ പിന്നയ്ക്ക. ഇതു മാർഗ്ഗശീർഷികളായ മൈമന്ത്യങ്ങളിലെ കണ്ണുപക്ഷപ്രതിപദം ഇടക്കിയ നാലുദിയസങ്ങളിൽ മൈമന്ത്യമുണ്ടാവുകയാൽ. മാർഗ്ഗശീർഷികളും പൊയ്യത്തിലും മൈമന്ത്യം, രാമയത്തിലും മൈമന്ത്യത്തിലും കാരം, മൈമന്ത്യത്തിൽ കാരം കലർന്നു, മൈമന്ത്യത്തിൽ മിന്നലും കാരം കാരം മിന്നലോടുകൂടിയ മുഴക്കവും എന്നിവയെന്നതിൽ സമ്പ്രദായമനുഷ്ഠിക്കുക.

! കൂടാതെ ചാരം മൈമന്ത്യങ്ങളിലെ ചാരമി കൂടുന്നതുമായ മിമികളിൽ സമാധാനം.

കൊണ്ടും, സൂര്യന്റെ പ്രകൃതി, വികൃതി (പരിവേഷാദി) എന്നിവകൊണ്ടും അറിയാവുന്നതാണ്. സൂര്യരുൽനിന്നാണ് സമ്പ്രദായംകൾ ബീജസിദ്ധി (വിത്തുപിടിക്കൽ); ബൃഹസ്പതിയിൽനിന്നാണ് സ്വഭാവമറിയാ (തങ്ങളും ചിന്തയുമാകൾ); ശുക്രനിൽനിന്നാണ് ദുഷ്ടി.

ഏഴുനാൾ പെണ്ണതാവ് മൂന്നു,
തുളുളി നേർത്തുവെണ്ണതൂട;
മണ്ണുഴമാഴുവെണ്ണതൂട-
മിതരേ സമമാം മഴ,
വെയിൽ, കററിവ കൂറിട്ടം
കരിയ്ക്കം • മൂന്നു ചേർന്നു
എക്കാലം മഴപെയ്യുന്നി-
തക്കാലം വിളവുവെറുട്ടം.

ഇങ്ങനെ മഴയുടെ സ്ഥിതിനിർണയിച്ച് അധ്യക്ഷൻ പ്രഭാതാദികൾ (അധികം വെള്ളംകൊണ്ടു വിളയുന്നതു) അല്ലാതെകൾ ആയ സന്ധ്യയെ വിതല്പിക്കണം.

ശാഖി (ചെന്നൈ), ത്രീഹി (തേന്മ), കോഴവം, തിലം, പ്രിയം (തേന), ഉദാകം, വരകം എന്നിവ പൂർവ്വാചാരം (വർഷക്കാലത്തിന്റെ ആദിയിൽ വിതയ്ക്കേണ്ടവ) ആകുന്നു; മുൽഗം, മാഷം, ശൈത്യം എന്നിവ ന്യായാചാരം; കസംഭം, മസൂരം, കലഭം (മുതിര), യവം, ഗോതമ്പം, കളായം, അത്തസി, സർപ്പം (കടുക്) എന്നിവ പശ്ചാത്താചാരം (ഒടുവിൽ വിതയ്ക്കേണ്ടവ). ഇങ്ങനെയല്ലെങ്കിൽ പ്രകൃതിയുടെ സ്ഥിതിനോക്കി അതിനുതക്കവണ്ണം സമ്പ്രദായം വിതയ്ക്കാം.

* കരിയ്ക്കത്തോട് ചേർന്നുവെണ്ണതൂട. 'കരിയ്ക്കം മൂന്നു ചേർന്നു' എന്നതിൽ മൂന്നുവെണ്ണതൂടായി ചേർന്നു വെണ്ണതൂട് ഇടവിളിയിട്ട എന്നർത്ഥം.

നാട്ടുതൊന്നാ പ്രകരണം ഇതപത്തിനാലാം അധ്യായം

അധ്യക്ഷൻ വിതപ്പിച്ചതു കഴിച്ചു ബാക്കിയുള്ള സ്ഥലത്തു് അർപ്പണികന്മാർ (പകുതി ഹെറിക്കു പണിയെ യുന്നവർ) കൃഷിചെയ്യണം. അല്ലെങ്കിൽ വിളവിന്റെ നാലിലൊരംശമോ അഞ്ചിലൊരംശമോ എടുപ്പാൻ നിശ്ചയിച്ചവരായ സപ്താഷ്ടാപജീവികൾ (ആറുപ്രയത്നം മാത്രം ചെയ്യുന്നവർ) കൃഷിചെയ്യണം. കൃഷിചെയ്യാൻ ഭൂമിയെറു വാഴ് വവർ, ആപത്തുകുഴിചൊഴിക്കുക, പണി ചെയ്യാതിരുന്നാൽ അനവസ്തമാനം (കൃഷി ചെയ്യാത്ത നിലത്തിൽ വിളയേണ്ടതിന്റെ അംശം) രാജാവിന്റെ ഇച്ഛാപാലെ കൊടുക്കണം.

സപ്താഷ്ടാപജീവികൾ ചെയ്തുകൊണ്ട് നാലുണ്ടാക്കുന്ന സസ്യങ്ങൾക്കു വിളവിന്റെ അഞ്ചിലൊരംശം രാജാവിനു ഉദകഭാഗം (നീർവാതം) കൊടുക്കണം. രാജ്യത്തേക്കു തേടി നന്നുണ്ടാക്കുന്ന സസ്യങ്ങൾക്കു നാലിലൊരംശമാണ് ഉദകഭാഗം. അഗ്രാദേശാവസ്ത്രം വഴിക്കു ചെയ്തും തിരിച്ചുണ്ടാക്കുന്ന സസ്യങ്ങൾക്കു മൂന്നിലൊരംശമാണ് ഉദകഭാഗം. നദി, സരസ്സു്, തടാകം, കുപ്പം എന്നിവയിൽനിന്നു ചെയ്തും തേടിയുണ്ടാക്കിയ സസ്യങ്ങൾക്കു നാലിലൊന്നു ഉൽപാദക(ജലനികത്ത്) കൊടുക്കണം. *

കൃഷികർമ്മത്തിന്നു വേണ്ട ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പ്രമാണമനുസരിച്ച് അധ്യക്ഷൻ കൈദാരമോ (പാടത്തു് വിതയ്ക്കേണ്ടത്) ഹൈന്ദവമോ (ഹേമന്തത്തിൽ വിതയ്ക്കേണ്ടതു്) ഗ്രൈഷ്മികമോ (ഗ്രീഷ്മത്തിൽ വിതയ്ക്കേണ്ടത്) ആയ സസ്യത്തെ യജ്ഞംപാലെ വിതപ്പിക്കണം.

* ഭൂമിയുടേയും വെള്ളത്തിന്റെയും ഉദഭയങ്ങൾ രാജാവാണെന്നും, അവയൊഴികെയുള്ള വസുജീവികൾക്കു കടംചിഹ്നംകേവലമെന്നുള്ള വയനമാണ് അഗ്രം. അതിനാലാണ് കടംനമ്പരം സപ്താഷ്ടാപജീവികൾക്കു വെള്ളം കടമിയുണ്ടാക്കിയ വിളയ്ക്കും രാജാവിനു നികുതി കൊടുക്കേണ്ടതു്

കൃഷികളിൽവെച്ചു ശാഖി തുടങ്ങിയ നെല്പ്രകാരം ഉത്തമമാകുന്നു. ഷബരം (തോട്ടം) മധ്യമം. കരിമ്പ് അധമമത്രെ എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, കരിമ്പുകൃഷി പല ഭേദകരം വരാവുന്നതും വളരെ ചെലവു പിടിക്കുന്നതുമായതുകൊണ്ടുതന്നെ.

വല്ലീഫലങ്ങൾക്കു (വള്ളിയിൽ കാണുന്ന സസ്യങ്ങൾക്കു) ഹേനാലാതം (നീർച്ചുറ്റം അയക്കുന്ന പ്രദേശം) ആണു് പിടിക്കുക തിപ്പലി, മുതിരി, കരിമ്പ് എന്നിവയ്ക്കു പരീവാഹനാൽ ഒരു (വാർത്താലുകളിലൂടെ വെള്ളം തേടുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ) ആണെന്നും. ശാകമൂലങ്ങൾക്കു കൂപവർണ്ണപ്രദേശങ്ങളും, ഹരിതകങ്ങൾക്കു ഹരണീപർണ്ണങ്ങളും (തോട്ടിനു തൊട്ട സ്ഥലങ്ങൾ), ലവങ്ങൾ (നുള്ളുന്ന സാധനങ്ങൾ), ഗന്ധവ്യങ്ങൾ, ദൈഷഭ്യങ്ങൾ, രാമച്ചം, ഇരുവല, പിണ്ഡാലകം മുതലായവയ്ക്കു പാളികളും (തോട്ടവർക്കു) ആണെന്നും. സ്ഥലങ്ങളും (പറമ്പിൽ വളരുന്നവ) ആന്തപ്രങ്ങളും (വെള്ളമുള്ള വയലിൽ വളരുന്നവ) ആയ ഔഷധികളെ ഔഷിത്യംപോലെ സ്വഭൂമികളിൽ ഉണ്ടാക്കണം.

ധാന്യബീജങ്ങൾക്കു ഏറ്റവും തുഷാരമായനവും (മഞ്ഞുകൊള്ളിക്കുക) ഉഷ്ണശോഷണവും (വെയിലത്തുണക്കുക) ചെയ്യണം. കോശീധാന്യങ്ങൾക്കു മൂന്നുദിവസമാ അഞ്ചുദിവസമാ അവു ചെയ്യണം. കാഷയബീജങ്ങൾ (തണ്ടു നട്ടുന്നവ)ക്കു തേരം നെയ്യും മാനകവും പന്നി നെയ്യുംകൂട്ടി ചേരുവപോ (വെട്ടുവായിൽപ്പറ്റുക) ചെയ്യണം. കന്ദങ്ങൾക്കു തേരം നെയ്യുംകൂട്ടി ചേരുവപോ ചെയ്യണം. അസ്ഥിബീജങ്ങൾ (അസ്ഥിയിൽനിന്നു മുളയ്ക്കുന്ന പരുത്തിക്കൊട്ടു മുതലായവ) യ്ക്കു ചാണകം തേയ്ക്കണം. ശാഖികൾ (കൊമ്പുള്ള മരങ്ങൾ) ക്കു പശുവിന്റെ എ

മനുഷ്യ

നാശമെന്നൊന്നാം പ്രകരണം ഇതപത്തിനാലാം അധ്യായം

ല്ലം ചാണകാമീട്ട ഗർഭഭാവം (കഴിമുട്ടുക) ചെയ്യുന്നു. എല്ലാറ്റിനും കാലത്തിൽ ഒരേയൊരു (വളം) ചേർക്കുകയും വേണം. സസ്യങ്ങൾ മുളച്ചുവള വിരിഞ്ഞാൽ ഉണങ്ങിയ ചെറുമ്മിൽ കളിപ്പാലിൽപ്പോലുള്ള തളിക്കുകയും വേണം.

പഞ്ചത്തിക്കുതലും പാമ്പിൻ-

വളയും ചേർത്തു വേണ്ടുപോൽ

പുകച്ചു പുകയേറേറട-

തെറ്റത്തിടിലു പാമ്പുകൾ

എല്ലാ വിത്തുകളും ആദ്യം വിതയ്ക്കുമ്പോൾ നീരിൽ പൊന്നിട്ട് അതിൽ ഒരപിടി വിത്തു നന്നായിട്ടുവേണം വിതയ്ക്കാൻ. വിതയ്ക്കുമ്പോൾ,

“പ്രജാപതിയെ കാശ്വപായ

ദേവായ ച നമഃ സദാ

സീതാ മേ ജഗദ്യുതാം ദേവി

ബിജൈഷ്യമധനേഷു ച”.

എന്ന മന്ത്രവും ചൊല്ലണം.

ഘണ്ഡപാലകന്മാർ, വാടപാലകന്മാർ, ഗോപാലകന്മാർ, ഭാസന്മാർ, കർമ്മകരന്മാർ എന്നിവർക്കു പുരുഷപരിവാപം (ആദ്യമെ പ്രവൃത്തി) അനുസരിച്ച ഭേദം (ചോറ്) കൊടുക്കണം. അവർക്കു മാത്രം ഒന്നെക്കാൽപ്പണം വീതം ശമ്പളവും നൽകേണ്ടതാണ്. കാര്യങ്ങൾക്കും കർമ്മങ്ങൾക്കും പരമായ ചോറും ശമ്പളവും കൊടുക്കണം.

പ്രശീക്തമായ (തനിമയെക്കൊഴിഞ്ഞ) പുഷ്പഫലങ്ങൾ ദേവകാർഷ്വത്തിനായും സൈന്യം പരവും ആഗ്രഹണത്തിനായും ശ്രോത്രിയന്മാർ, തപസ്വികൾ എന്നിവർക്കു കൊടുക്കേണ്ടതാണ്. അതിനുമുമ്പും (കുറേമുമ്പും) അ

* വളം പൂവും കരുതേണ്ടതെന്ന കാലത്തെ വ്യവസ്ഥ.

|| യഥാ പ്രകാരം വശിഷ്ഠൻ വേണിക്കുക.

മുൻ

അദ്ധ്യക്ഷപ്രചാരം

രണ്ടാമധികരണം

ദിവിൽ കൊഴിഞ്ഞുവീണ ധാന്യം ഉപജവൃത്തികൾ (പെറ്റുകുട്ടിയെന്നെന്നുകൊണ്ടുപജീവിക്കുന്ന താപസന്മാർ) ക്ഷം കൊണ്ടുപോകാം.

കാലം തെറ്റാതെ സമ്പാദി
 വിളഞ്ഞതു കടഞ്ഞെന്നും;
 കണ്ടതിൽ നിന്താലോ വിദഗ്ദ്ധം
 നൊന്ത വർണ്ണാലോപാലോമ.
 നെൽക്കുരുമുളയർക്കീട്ടും
 കുമ്പിപ്പിട്ടോ ചമസ്സാനം
 തമ്മിൽത്തമ്മിൽത്തൊടാതെയും
 മുകളിൽക്കുന്നമറിയും.
 കളത്തിൽക്കണ്ട തീർക്കണം
 മണ്ഡലത്തിന്നുചുറ്റുമായ്;
 തീയൊഴിച്ചു നീർ കലനം
 ഉത്സവം പെരുമാറണം.

കൊഴിച്ചുപോയ അമ്മയായ്ക്കൊണ്ടിട്ട്, അദ്ധ്യക്ഷപ്രചാരമെന്ന
 രണ്ടാമധികരണത്തിൽ, സിദ്ധായ്ക്കുൾ എന്ന
 ഇടപെട്ടിനാലാമധ്യായം.

ഇരുപത്തഞ്ചാം അദ്ധ്യായം.

നാപ്പത്തിരണ്ടാം പ്രകരണം.

സുരാധ്യക്ഷൻ.

സുരാധ്യക്ഷൻ സുര, കിണറും എന്നിവയുടെ ചുറ്റം ഹാരങ്ങളെ, തുടർച്ചയായി നിപുണനായായ അദ്ദേഹം

• മണ്ഡലം, സുരയായ്ക്കുൾ ചുറ്റിച്ചു മേതിയ്ക്കുവാൻ കാർഷ്വ
 രു വട്ടത്തിൽ തുടങ്ങുന്ന ചാലം, കാർഷ്വ.

നാപ്പത്തിരണ്ടാം പ്രകരണം ഇരുപത്തഞ്ചാം അധ്യായം

മെക്കൊണ്, ദുർഗ്ഗത്തിലും ജനപദത്തിലും സ്തുതയാവാക്കിയിട്ടും വെച്ചു നടത്തിക്കുന്നു. ഇതു് വിദ്യയകയങ്ങളുടെ സൗകര്യമനുസരിച്ചു ഏകമുഖമായോ അനേകമുഖമായോ ചെയ്തിക്കാം. നീശ്ചിതസ്ഥലങ്ങളാണെ അംഗ്യസ്ഥപള്ളുവയ്ക്ക് അപ റിത്തിക്കാരോ കയവികയം ചെയ്യയോ ചെയ്യുന്നവയ്ക്ക് അറുനൂറുപണം പിഴയീടുന്നു.

മദ്യത്തിന്നു ഗ്രാമത്തിൽനിന്ന് അനിർണ്ണവനവും (പുറത്തു കൊണ്ടുപോകാപ്പൂ) അനുമാനവും (ജനസംഘത്തിൽ കടത്തായ്) കല്പിക്കുന്നു. ഇല്ലാത്തപണം കയ്യികരന്മാർ പ്രവൃത്തികളിൽ പ്രമാദം ചെയ്യുമെന്നും, ആയുർവാർ (സംരക്ഷണം) മകുടാദയ അതിക്രമിക്കുമെന്നും, തീക്കുന്മാർ (ശൂരന്മാർ) അസ്ഥമാന്ദത്തിൽ ഉത്സാഹം കാണിക്കുമെന്നും മേയപ്പെടുന്നു.

നന്മാതശൈചന്മാരാദവയ്ക്ക് മദ്യം ലാഭിത (അടയാളമിട്ടത്) മായും ആഴക്കു്, ഉരി, നാഴി, അരയിടങ്ങഴി, ഇടക്കഴി എന്നിങ്ങനെ അപ്പമാത്രമായും പുറത്തുകൊണ്ടുപോകാം. അഥവാ, എല്ലാവരും അനുബാമികളായിട്ടു പാനശാലയിലിരുന്നതെന്ന് വേണം കടിക്കുവാൻ.

വിഷേപം (പണിചെയ്താനല്ലിലുതു്), ഉപനിധി (സൂക്ഷിപ്പാനല്ലിലുതു്), പ്രാശംഗം (പണയം വെച്ചതു്), അപാഘം (കടതു്) മുതലായി അനിരൂപാപനതങ്ങളായ ദ്രവ്യങ്ങളെ അറിവാൻ വേണ്ടി, ഉടമസ്ഥിൻല്ലാത്ത കപ്യമോ ഹിരണ്യമോ ആരെങ്കിലും കൊണ്ടുവന്നതായിക്കണ്ടാൽ അതു കൊണ്ടു വന്നവനെ പാനശാലയുടെ പുറത്തു വെച്ചു വല്ലകാരണവും പറഞ്ഞു പിടിപ്പിക്കണം. അതിവ്യയകർത്താവും ആനും കൂടാതെ വ്യയം ചെയ്യുന്നവനുമായവനെയും പിടിപ്പിക്കണം.

കേടുവന്നതൊഴികെ യാതൊരു വിധത്തിലുള്ളി സുര

മുൻപു

അധ്യക്ഷപ്രമാണം

രണ്ടാമധികരണം

യും വിവരമുള്ളൊരു കാലം നിശ്ചയിച്ചു കടമായൊ കൊടുക്കരുത്. കേടാണെന്നതിനെ അന്യസ്ഥലത്തു കൊണ്ടുപോയി വില്പിക്കുകയോ, ദാസന്മാർക്കും മർദ്ദകന്മാർക്കും വെക്കുന്നതായിട്ടു കൊടുക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതും അല്ലെങ്കിൽ വാഹനങ്ങൾക്കു പ്രതിപാദനമായോ സുകരപോഷണത്തിനായോ കൊടുക്കുകയും.

പാനാഗാരങ്ങൾ അനേകം മുറികളിലും കിടപ്പുറം ഇരിപ്പുറം വാഹന വാഹന ഉപയോഗത്തിലും ഉൾപ്പെട്ടവയായും, പാനസ്ഥലങ്ങൾ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും ഇതുപോലുള്ളവയും നിർമ്മിക്കണം.

ഗ്രാമപഞ്ചായത്താർ പാനശാലകളിൽ പെരുമാറിയും കൊണ്ടു അവിടെ വന്നു കടിക്കുന്നവരുടെ നിത്യദൈനംദിനങ്ങളായ ചെലവുകൾക്കുതന്നെയും ആഗതൃക്കൾ (വിദേശക്കാർ വന്നവർ) ആരെങ്കിലും അറിയാത്തതും മറ്റും കടിച്ചു മരണമായി കിടന്നുവരുന്നവരുടെ ദേഹത്തിലുള്ള ആദരണം, വസ്ത്രം, വീര്യം, എണ്ണിപ്പറയും അമ്പർ അറിയാത്തതും ആ വാസ്തുക്കൾ നശിച്ചുപോയാൽ അപരം വേറെ ആരും പാനശാല വെച്ചിരിക്കുന്ന വാങ്ങിക്കുകയോ ദ്രവ്യമായിട്ടു കഴിക്കുകയും.

വെട്ടിക്കൊന്നതും, അടച്ചുകിടക്കുന്ന മുറികളുടെ വിഭാഗങ്ങളിൽ പ്രവേശനമുള്ള സ്വദേശികളെ നിറുത്തി, അവർ മുഖന ആഗതൃക്കളോ വാസ്തുവൃത്തോ ആയി മദപദാർത്ഥം ഉപയോഗിക്കുന്നവരുടെ (കാഴ്ചയിൽ യോഗ്യരെന്നു തോന്നുന്നവരുടെ) അന്ത്യരം മനസ്സിലാക്കണം.

മേടകം, പ്രസന്ന, ആസവാ, അരിഷ്ടം, മൈതര, മധ്യ എന്നിവയിൽ വെച്ചു:—

മേടകത്തിന്റെ യോഗം ഒരു ദിവസം വെള്ളം, അഥവാ ആലകം (മഞ്ചിടങ്ങി) അരി, മൂന്നിടങ്ങി കിണറും (സുരഞ്ചി) എന്നിങ്ങനെയാണു്.

നാപ്പത്തിങ്ങോം പ്രകരണം ഗുരവതരമോം അധ്വാനം

പിണ്ഡം (അരിമാവ്) പരമമോംകും, കിണപം അ
ഞ്ചിടങ്ങു, പട്ടുക * അതിന്റെ തൊലിയും കായംകുടി അ
രിസംഭാരം.—ഇങ്ങനെ പ്രസന്നാർത്ഥം.

കപിതം (വിളാർമാവ് പഴം) ഒരു തുലാം, മാ
ണിതം (നീർകണ്ടിത്തൂക്കം) അഞ്ചു തുലാം, നൽ ഒരിങ്ങ
ഴി എന്നിങ്ങനെ ആസവയോഗം. ഈ ദ്രവ്യങ്ങൾ കീഴ്
മായ മാത്രയിൽനിന്നു കാലം വീതം കൂടുതലായെടു
ത്താൽ ഉത്തമം; കാലം പരമമുള്ളതാൽ അധമം.

അരിഷ്ടങ്ങൾ ദാഹാ രോഗത്തിന് ദാഹം വിധമാ
കുന്നു. അപരമരോഗത്തിൽ വൈദ്യന്മാർതന്നെ പ്ര
മാണം.

മേഘശൃംഗി (ആട്ടുകൊട്ടപ്പാല) യുടെ തൊലി ക
ഷായംവെച്ച് അതിൽ ഗുളം പ്രതീയാപം വേർതിരിച്ചുവി
യും കരുമുളകും പൊടിപ്പും ത്രിഫല പൊടിപ്പും സംഭാ
രം കൂട്ടിയുണ്ടാക്കുന്നതു മൈമയം.

ഗുളം വേർതിരിയ്ക്കുന്ന ഏറ്റവും മദ്യങ്ങൾക്കും ത്രിഫ
ലപ്പൊടി സംഭാരം വേർതിരിയ്ക്കുകയും.

മുദ്രികാരസം (മുന്തിരിങ്ങരസം) തന്നെയാണു് മ
ധു. അതിന് ഉൽപത്തിദേശത്തിന്റെ ദേശമാസരിച്ച്
കാപിശായനമെന്നും, ഹാരജ്വരകമെന്നും പേർ പറയുന്നു.

തോൽകളഞ്ഞ ഉഴുന്ന് പച്ചയോ പഴുങ്ങിയതോ
അമളിച്ച് ഒരു ദിനം, അരിമാവ് ഒരു ദിനവും അ
തിന്റെ മൂന്നിലൊന്നും, മോരടാടി ഗുണത്തിലെ മയന്ന
കൾ ദാഹാ കഷം പൊടിച്ചു പൊടി സംഭാരം. ഇങ്ങ
നെ കൂട്ടുന്നതാണ് കിണപം.

വാറ (പാടർഷ്ടം), ലോസ്രം (പാച്ചോററിത്തൊ
ലി), അജോയതി (വെറുപ്പനയതി), ഏലാ വാലുക, മധു

മുൻപു

അദ്ധ്യക്ഷപ്രമാണം

അഭയാധികാരം

കം (എരിമധുരം) മധുരസ (പെരുക്കുമ്പാവത്ത്), പ്രിയം
 ഉ (അഴൽപ്പൂവ്), ദാരുഹരിദ (മരമഞ്ഞത്താലി), മ
 രി.ചം (കുരുമുളക്), പിപ്പലി (തിപ്പലി) ഇവ അയ്യഞ്ചക
 ഷം പൊടിപ്പിടുന്നതാണ് ദമദകത്തിനും പ്രസന്നയ്ക്കും
 സംഭാരം. പുരിമധുരം കലാത്തതിൽ കടലകർ (കടല
 മുക്ക) ചേർത്ത് ആ കഷായം ചുട്ടിയാൽ ദമദകത്തിന്റെ
 പ്രസന്നയുടെയും വർദ്ധനവുണ്ടാകും.

പോലം (ഏലക്കരി), വാത്രകം (കൊടുവേലിക്കിഴ
പ്പു (മുലച്ചുവപ്പ്), വിളം (വിഴാലരി), പരുവിപ്പുലരി
(താണിത്തിപ്പവി) ഇവ ഓരോ കണ്ഡം കൂടുക (അടുക്ക),
മധുകം, മുക്ക (മുക്കങ്ങ), പൊലും ഇവ ഇങ്ങനെയും
ചുട്ടിപ്പൊട്ടിച്ചു ചേർന്നതാണ് ആസവനരൂപ സമാ
നം. ഇതിലെ ഞെമ്പത്തര പത്തിലൊരു ഭാഗം ആസവ
മുണ്ടാക്കുന്ന പ്രാപ്തത്തിൽ ബീജസംസ്കാരം ഉടകയും
വേണം.

പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശ്യപരമായതരംഗം' രൂപം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. •

സഹകാരസം (മാനഷ്ചാരി) ചേർന്ന സഹകാരസം; അതു രസം അധികമായിച്ചേർത്തതായാൽ രസോത്തരം; ക്ഷീരദ്രവ്യങ്ങളുടെ മാത്ര അധികമായിച്ചേർത്താൽ മഹാസം; സഭാരദ്രവ്യങ്ങളുടെ മാത്ര അധികമായിച്ചേർത്താൽ സംഭാരദിക.

ഭാരത (പെരുന്തമ്പലം), പലാശം (പ്രാശിൻ
തൊലി), പത്തൂരം (പത്തൂരകുത്തിൻതൊലി), മേലത്തു-
ഗി, കരണം (ഉപ്പിൻതൊലി), ക്ഷീരപ്പുഷ്പം (നാഗ്യാമര

* എന്നാൽ ശോകസംഗ്രഹം, ജീവചരിത്രം, സാഹിത്യം, ഭരണകലാപരമായ വിവിധ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനം.

നാലുതരങ്ങളാം പ്രകാരം ഇവപക്ഷങ്ങൾ അധ്യായം

തൊലി ു ഇവയുടെ കഷായത്തിൽ കടശക്തയിട്ട വ
ററിച്ച് ഉണക്കിപ്പൊടിച്ചു പാച്ചൊററിത്തൊലി, കൊടു
റോലിക്കിഴങ്ങ്, വിഴാലരി, പാടക്കിഴങ്ങ്, മുത്തങ്ങ, കലിം
ഗന്ധവം (കടകപ്പാലയരി), മരമഞ്ഞത്തൊലി, ഇന്ദീവരം
(കരിച്ചുവെക്കിഴങ്ങ്), ശതപുഷ്പ (ശതകുപ്പ); റോപാമാക്സം
(കടലാടിവത്) സപ്തപണ്ണം (ഏഴിലാമ്പാലത്തൊലി),
നിംബം (വേപ്പിൻതൊലി), ആസ്ത്യാതം (എരുക്കിൻവേര്)
ഇവയുടെ കൽക്കം കഷ്ടശക്തപ്പെടിച്ചുടെ പകുതിവീതം
ചേർത്ത് അരച്ചുണക്കി പൊടിച്ചു് ആ പൊടി നഖമകപ്പ
ട ഒരു മുഷി (ഒരുപിടി) ഒരു കടം സുരയിലിട്ടാൽ അതു
രാജയോഗ്യമാകുംവണ്ണം തെളിയും. ഇങ്ങനെ തെളിയി
ച്ച ഒരു കടം സുരയിൽ രസവൃദ്ധിക്കായിട്ട അഞ്ചു പലം
നീർകണ്ടിശ്ശക്കര ചേർക്കുകയും വേണം.

കടംബികൾക്കു കൃത്യങ്ങളിലെ (വിവാഹാദി കൃത്യ
ങ്ങൾ) ആവശ്യത്തിന്നു ശേഷതസുരയും, ദൈന്യധാതും അ
രിഷ്ടം മുതലായതും ഉണ്ടാക്കുവാൻ അനുവാദം ലഭിക്ക
ുന്നതാണ്.

ഉത്സവങ്ങൾ, സമാജങ്ങൾ, ചാത്രകൾ (ദേവാന്മാ
വങ്ങൾ) എന്നിവയിൽ നാമ്യദിവസം സെരരികം (സുരാ
ദിനം) ആയിട്ട് അനുവദിക്കേണ്ടതാണ് * . എന്നാൽ ആ
ദിവസങ്ങളിലും അനുവാദം കൂടാതെ കടിക്കുന്ന കർമ്മ
ന്മാരെട്ട പ്രവഹണം (ഉത്സവസമാക്ലി) വാര ദ്വാരാ ദി
വസാത്തക്കും അത്യന്തം വിരോധകവും വേണം.

സുരയുടേയും കിണപത്തിന്റെയും വിവിധം (കുട്ടൻ)
ത്രികുട്ടം, കുട്ടികുട്ടമാണ് ചെറുപ്പങ്ങളു്.

ഁ നല്ലാമരത്തൊലിക്കൽ, ഇതി, അത്മാദ്, വേലാദ് എ
തിവയുടെ തൊലി.

* ആ ദിവസങ്ങളിൽ ഇഷ്ടംചോലെ സുരവാതം ചെളുൻ കട
സമുദായകരേണയും.

അധ്യക്ഷപ്രചാരം

രണ്ടാമധികരണം

അരാജപണ്യനാർ (രാജകീയമല്ലാതെ സ്വപ്രതിഭിതമായ മദ്യം വിൽക്കുന്നവർ) ആററിന്നഞ്ചുവീതം ശൂൽക്കം അടയ്ക്കണം.

സുര, മേദകം, അരിപ്പൂം, മധു, ഫലാളം (കരിമ്പനയിൽനിന്നും തെങ്ങിൽനിന്നും മറ്റുമെടുക്കുന്ന മദ്യം), അളുപ്പി (പുളിമദ്യം) എന്നിവയുടെ വ്യവഹാരം ചെയ്യുന്നവരും ആററിന്നഞ്ചുവീതം ശൂൽക്കമടയ്ക്കണം.

നാൾക്കാലം വിപുലം മാനം
ഹിര:സ്വപ്രാജിയം തഥാ
അറിഞ്ഞു വൈധരണാദം
നിശ്ചയിച്ചു വരഥാപിതം.

കൊല്ലെങ്കൽ അഞ്ചുശാസ്ത്രത്തിൽ, അധ്യക്ഷപ്രചാരമെന്ന രണ്ടാമധികരണത്തിൽ, സുരാധ്യക്ഷൻ എന്ന ഉപപഞ്ചസാമയുക്തം.

ഇരുപത്തൊന്നാം അധ്യായം.

സാപ്തതിമു.നാം പ്രകരണം.

സുനാധ്യക്ഷൻ.

സുനാധ്യക്ഷൻ (വധശാലാധ്യക്ഷൻ) അദ്ദേഹം നൽകിയവ (കൊല്ലുവാൻ പാടില്ലെന്നു കല്പിച്ചവ) യും അദ്ദേഹവനവാസി കളുമായ ഭൃഗുക്കൾ, പശുക്കൾ, പക്ഷികൾ, മത്സ്യങ്ങൾ എന്നിവയെ ബന്ധിക്കുകയോ വധിക്കുകയോ ഹിംസിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവർ ഉത്തമസാഹസഭണ്ഡം കല്പിക്കണം. കുടുംബികൾ അദ്ദേഹാനുജ്ഞ പരിഗ്രഹിച്ചാൽ മധ്യമസാഹസം ഭണ്ഡം.

അപ്രവൃത്തവധം (കൊല്ലുക പതിവില്ലാത്തവ)യായ

നാട്ടുത്തിട്ടുന്നാം പ്രകരണം ഇരുപത്തൊന്നാം അധ്യായം

മത്സ്യങ്ങളുടേയും പക്ഷികളുടേയും ബന്ധവധാനിസയിൽ കാൽക്കറെ ഇരുപത്തൊന്നാം ഭണ്ഡം. അപ്രകാരമുള്ള മൃഗങ്ങളുടേയും പശുക്കളുടേയും ബന്ധവധാനിസയിൽ അതിലിരട്ടി ഭണ്ഡം.

പ്രപഞ്ചവായുവും അപരിഗ്രഹിതങ്ങളും (താഴെ വന്നതിലല്ലാത്തവയുള്ളവ) ആയ മൃഗങ്ങളെ കൊല്ലുന്നവരോടു ആറിഖൊത ഭാഗം രാജാഭാഗമായി വസുമാക്കണം. അപ്രകാരമുള്ള മത്സ്യങ്ങളെയും പക്ഷികളെയും കൊല്ലുന്നവരോടു പത്തിഖൊത ഭാഗമാ അധികമാ വാങ്ങണം. അപ്രകാരമുള്ള മൃഗങ്ങളെയും പശുക്കളെയും വധിക്കുന്നവരോടു ശുൽക്കമായി പത്തിഖൊതരണ്ടാമാ അധികമാ വസുമാക്കണം.

പക്ഷികളെയും മൃഗങ്ങളെയും ജീവനോടുകൂടിപ്പിടി ച്ചാൽ അവയിൽ ആറിഖൊത വീതമുള്ളവയെ അഞ്ചാ നങ്ങളിൽ വിഭട്ടക്കണം.

സമുദ്രത്തിൽ ആന, കുതിര, ആൾ, കാല, കഴുത എന്നിവയുടെ ആകൃതിയോടുകൂടിയുള്ള മത്സ്യങ്ങളെയും സരസ്സുകളിലും നദികളിലും തടാകങ്ങളിലും തോടുകളിലുമുള്ള മത്സ്യങ്ങളെയും ക്രൈബം, ഉൽക്രാഗം (കരൾ), ദാത്യ ഹം (നത്തു), ഹംസം, ചക്രവാകം, ജീവജീവകം, ഭൂഹ രാജം (കരികിൽ), ചാകാരം, മഞ്ഞകാകിലം, മയൂരം, കീഴി, മദനപ്പക്ഷി, തത്ത എന്നീ വിഹാരപക്ഷികളെയും മംഗല്യശാസ്ത്രയിട്ടുള്ള മറ്റു പക്ഷികളെയും മൃഗങ്ങളെയും കൊല്ലുകയാ ഉപദ്രവിക്കുകയാ ചെയ്യുന്നതിൽനിന്നു രക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്. രക്ഷിക്കാതിരുന്നാൽ അധ്യക്ഷനു പൃഥ്വീസാഹസം ഭണ്ഡം.

മൃഗങ്ങളുടേയും പശുക്കളുടേയും മാംസം അല്പാൾക്കണെ കെറുന്നതും എല്ലു ചൂടാത്തതുമായിട്ടു വിൽക്കണമെന്നു

താണ്. എല്ലേടുകൂടി വിററാൽ പ്രതിപാതം (കറവ്) കൂടിക്കൊടുക്കണം. തുലാഹീനം (തൂക്കത്തിൽ കുറഞ്ഞതു) ആയിട്ടു വിററാൽ കുറഞ്ഞതിന്റെ എട്ടിരട്ടി വസുലാക്കണം.

വയ്യംകൂടായ ശുക്ലപത്രകളിൽവെച്ചു വാസൻ (മുലകുടിക്കുന്ന കുട്ടി,) വൃഷം (കുററൻ), ധോ (കറവപ്പുത്രി) എന്നിവ അധ്യക്ഷമാകുന്നു. അപരയെ വധിക്കുന്നവനും അഞ്ചു പണം ദണ്ഡം. വയ്യംകൂടായവയെത്തന്നെ ശ്ലേശിപ്പിച്ചു കൊല്ലുന്നവനും അതുതന്നെ ദണ്ഡം.

വധശാലയുടെ അരികത്തുവെച്ചോ, ശിരസ്സു പാദവും അന്ധനും കളഞ്ഞതോ ദുഷ്ടനുമുള്ളതോ സ്വയംമുതലോ ആയ മാരസമാ വിൽക്കരുതു. അങ്ങനെ വിററാൽ പത്തു പണം ദണ്ഡം.

ഘോഷഗന്ധരം പത്രക്കുട്ടി -
മഞ്ഞരമാം വ്യാജമന്ത്രിയാണി കഷ്ടം
അഭയവനം വിട്ടൊരിട -
തെങ്ങിയിൽച്ചുറ്റവും വധവുമാകാം.

കൊടിയുൾക്കൾ അമ്മശ്ശത്തിൽ, അധ്യക്ഷപ്രചാരമെന്ന
രണ്ടാമധികരണത്തിൽ, സുനാധ്യക്ഷൻ എന്ന
മുഖപത്രമാകയാതം.

ഇരുപത്തേഴാം അധ്യായം.

നാപ്പത്തിനാലാം പ്രകരണം.

ഗണികാധ്യക്ഷൻ.

ഗണികാധ്യക്ഷൻ, ഗണികാലയത്തിൽ പിറന്നവനോ അല്ലാത്തവനോ ആയി, രൂപമൂന്നും യൌവനവും ശിശു

നാപ്പത്തിനാലാം പ്രകരണം ഇതിപദങ്ങളാം അധ്യായം

നൈപുണ്യം തികഞ്ഞ ചളായിരിക്കുന്ന സ്രീയ, ആയിരം പണം കൊടുത്തു ഗണികയാക്കിക്കൊള്ളണമെന്നാണ്. കടുബത്തിൽ പകുതി കൊടുത്തു പ്രതിഗണികയേയും സ്ഥാപിക്കണം. *

അപ്രകാരമുള്ള ഗണിക ദേശാന്തരത്തക്ക പോകയോ മരിക്കുകയോ ചെയ്താൽ അപകടമെങ്കിലും സോദരിയോ കടുബം ഭരിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ അപകടമെങ്കിലും മറ്റൊരാൾക്ക് പ്രതിഗണികയാക്കി സ്ഥാപിക്കണം. അങ്ങനെ ആതമീയാതപനം ഗണികയുടെ ധനത്തെ രാജാവിന് ഹരിക്കണം.

സെങ്കോഗ്രത്തിന്റെയും അലങ്കാരത്തിന്റെയും വൃദ്ധിയനുസരിച്ച് ആയിരം പണംകൊണ്ട് ഗണികകൾക്കകന്നിപ്പുറം മധ്യമമോ ഉത്തമമോ ആയ വാരം (നിയോഗം) കല്പിക്കണം. വാരത്തിന്റെ വിശേഷം കാണിപ്പാൻ വേണ്ടി മരം, ഭംഗം, വൃദ്ധനും (അല്ലെങ്കിൽ), ശിഖിക (പല്ലം), പീഠിക (സിംഹാസനം), രഥം എന്നിവയിൽ അവരെ നിയോഗിക്കുകയും വേണം. 5

* ആയിരം പണം കൊടുക്കുന്ന കടുബസ്ഥാപനത്തിനാണെന്നും, അങ്ങനെയൊന്നാണെന്നും വ്യാഖ്യാനംകൊണ്ടും ഇതിൽ കടികൾക്കൊരുപാടാണ്. കൊല്ലത്തിൽ ആയിരം പണം കടുബമെന്നാണ് ഇംഗ്ലീഷ്വിവർത്തനം പക്ഷം. കടുബത്തിൽ പകുതിയെന്നാൽ കടുബത്തിലെ മറ്റൊരാൾക്കും പ്രതിഫലത്തിന്റെയും പകുതി എന്നർത്ഥം.

5 കനികാവാദത്തിന് ആയിരം പണവും, മധ്യമവാദത്തിന് അഞ്ഞൂറും പണവും, ഉത്തമവാദത്തിന് മൂന്നായിരം പണവുമാണ് സംഖ്യ. ഇതു കടവരം കടത്തു വാരങ്ങളിൽ നിശ്ചയിക്കുന്നതിന് രാജാവിനോട് കാണിക്കേണ്ടതല്ലാത്തതല്ല പക്ഷം. ഗണികയ്ക്ക് നൽകേണ്ടതായ വേതനമെന്തെങ്കിലും പക്ഷംകൊടുക്കണം. കനികാവാദകൾക്ക് മറ്റൊരാൾക്കുവേണ്ടി, മധ്യമവാദകൾക്ക് വൃദ്ധനോടുകൂടി അധികസ്ഥാനവും, ഉത്തമവാദകർക്ക് പീഠികാമേളയിൽ പരിവരണം എന്നിവയെ വിശേഷങ്ങൾ.

സംഗ്രഹം വന്ന ഗണികയെ മാതൃക (മോശ്വ ഗണികയുടെ മാതൃക) ആക്കുന്നു.

ഗണികയുടെ നിഷ്പന്നം (രാജദാസ്യമൊഴിവുന്നതിന്നു കൊടുക്കേണ്ട ധനം) ഇരുപത്തിനാലായിരം പണവും, ഗണികാപത്രന്റെ നിഷ്പന്നം പന്തിരായിരം പണവുമാകുന്നു. ഗണികാപത്രൻ എട്ടു വയസ്സുമുതൽക്കു രാജാവിനു കശീപവകരണം (പാട്ടം കൂട്ടം) ചെയ്യുന്നു.

ഗണികാദാസി ഭഗവതഃ (ഭാഗവതവസ്തുവിനെ അതിക്രമിച്ചവർ) യാതാൽ കോഷാഗാരത്തിലോ മാനസത്തിലോ രേഖാവി ചെയ്യുന്നു. അവർ ഒരു പുരുഷന്റെ അവശമായാകുന്നിടത്തും രേഖാവി ഒരു വരാതെപക്ഷം മാത്രം ഒന്നുകാൽ പണം വീതം വേതനമടയ്ക്കുന്നു.

ഗണികയുടെ ദാഹം (പുരുഷദാഹം), ദായം (പ്രീതിദായം), ആയം, വ്യയം, ആയതി (ദാവിയിലെ ആയവ്യയങ്ങൾ) എന്നിവയെ അധ്യക്ഷൻ എഴുതിവയ്ക്കുന്നു. അവർ അതിവ്യയം ചെയ്യുന്നതിനെ അഭിമുഖം വിചക്ഷകയ്ക്കും ചെയ്യുന്നു.

ഗണിക, അമ്മയുടെ കയ്യിലൊഴികെ മറ്റൊരാളുടെ വശം ആരേണെന്നും സൂക്ഷിപ്പാൻ കൊടുത്താൽ നാശകാൽപ്പണം ഭണ്ഡം; തന്റെ സ്വാപരതയെ (ധനം) ഒരു വിൽക്കുകയോ പണമെടുത്തുകയോ ചെയ്താൽ അസ്തിതകാൽപ്പണം ഭണ്ഡം; പുരുഷനോടു വാക്യാനുബന്ധം (ചീത്തയാക്കു പറയുക) ചെയ്താൽ ഇരുപത്തിനാലു പണവും, ഭണ്ഡപാതയ്ക്കും (ഭണ്ഡമെടുക്കുക) ചെയ്താൽ അതിന്റെ ഇരട്ടിയും ഭണ്ഡം; പുരുഷന്റെ കണ്ണടച്ചതും ചെയ്താൽ അയ്യമ്പതകാൽപ്പണവും വേറെ ഒന്നുകാൽപ്പണവും ഭണ്ഡമാകുന്നു.

അനാമയും കന്യകയുമായ ഗണികയിൽ പുരുഷൻ

നാല്പത്തിനാലാം പ്രകരണം ഇരുപത്തൊന്നാം അധ്യായം

സമാഹരണം പ്രസ്താവിച്ചാൽ അവൻ ഉത്തമസാഹസം ഭണ്ഡം; സകാമയായ കന്യകയിലാണെങ്കിൽ പൂർണ്ണസാഹസം ഭണ്ഡം.

അകാമയായ ഗണികയെ തടവൽവെക്കുകയോ, ന്യായനം ചെയ്യുക (പിടിച്ചുകൊണ്ടു പോവുക)യോ, മുറിയേറ്റിട്ടു വൃണപ്പെടുത്തി രൂപമാനി വെള്ളുകയോ ചെയ്യുന്നവന് ആയിരം പണം ഭണ്ഡം. ഗണികയെ ദ്രോഹിക്കുന്നവനു അയാളുടെ സ്ഥാനവിശേഷമനുസരിച്ചു അവരൂക്കുള്ള നിഷ്ഠ്യയത്തിന്റെ ഇരട്ടിശോഭം ഭണ്ഡം വരിക്കുന്നതാണ്. *

രാജധാനിയിൽ അധികാരം കിട്ടിയ ഗണികയെ ഭണ്ഡപ്പെടുത്തുന്നവനു അയാളുടെ നിഷ്ഠ്യയത്തിന്റെ മൂന്നിരട്ടി ഭണ്ഡം. ഗണികയുടെ അമ്മയായോ മകളായോ രൂപദാസി (കോപ്പുന്നിയിക്കുന്നവൾ) യോയോ ഭണ്ഡപ്പെടുത്തുന്നവനു ഉത്തമസാഹസം ഭണ്ഡം.

മേൽപ്പറഞ്ഞ ഏല്പാൽപരാധങ്ങളും ഒന്നാമതു ചെയ്യുമ്പോൾ അതാതിനുള്ള ഭണ്ഡവും, രണ്ടാമതു ചെയ്യുമ്പോൾ അതിന്റെ ഇരട്ടിയും, മൂന്നാമതു ചെയ്യുമ്പോൾ മൂന്നിരട്ടിയും വിധിക്കണം. നാലാമതും അതേ അപരാധം ചെയ്താൽ രാജാവിനു തോന്നിയതുപോലെ ഭണ്ഡം വിധിക്കാം.

രാജാക്കന്മാരോടുകൂടി വന്ന പുരുഷനെ ഗണിക അഭിഗതിക്കാതിത്തന്നാൽ അവളെ ചാമട്ടികൊണ്ടു ആയിരം

* നിഷ്കൃതദ്രവ്യം കവിഞ്ഞ് മുമ്പെത്തിനാലായിരം പണമാകയാൽ അതിന്റെ ഇരട്ടിയായ നാല്പത്തൊന്നായിരം പണം എന്നർത്ഥം. കനിപ്പുവാരാതിപ്പുള്ളിയെ ദ്രോഹിച്ചാലുള്ളതിന്റെ ഇരട്ടി ശമ്പളവാങ്ങിപ്പറ്റുവുള്ള ദ്രോഹിച്ചാൽ, അതിവിരട്ടി ഉത്തമസാഹസം പുള്ളിയെ ദ്രോഹിച്ചാൽ എന്നിങ്ങനെ വ്യക്തികൾ.

അടി അടിക്കുകയോണ്ട് ശിക്ഷ. അതല്ലെങ്കിൽ അവർ അയ്യായിരം പണം പിഴയടയ്ക്കണം.

ഭോഗഭവ്യം വാങ്ങിയിട്ടു പിന്നെ പുരുഷനെ ഇഷ്ടപ്പെടാതിരിക്കുന്ന ഗണികയ്ക്കു ഭോഗഭവ്യത്തിന്റെ ഇരട്ടി ദണ്ഡം. വസതിഭോഗം (രാത്രി മുഴുവൻ വസിക്കുന്നതിനുള്ള ഭവ്യം) വാങ്ങിയിട്ടു വഞ്ചിക്കുന്നവർ, വ്യാധിയോ മറ്റു പുരുഷഭോജനമോ ഉണ്ടായിട്ടല്ലാത്തപക്ഷം, വാങ്ങിയതിന്റെ എട്ടിരട്ടി ദണ്ഡം കൊടുക്കണം. ഗണിക പുരുഷനെക്കൊന്നാൽ അവളെ ചിതപ്രതാപം (ആ പുരുഷന്റെ ചിതയിലിട്ട ചുട്ടുക) ചെയ്യുകയോ, വെള്ളത്തിൽ മുക്കിക്കൊല്ലുകയോ ചെയ്യണം.

ഗണികയുടെ ആഭരണമോ, ധനമോ, ഭോഗഭവ്യമോ അപഹരിക്കുന്ന പുരുഷന് അപഹരിച്ചതിന്റെ എട്ടിരട്ടി ദണ്ഡം. തന്റെ ഭോഗഭവ്യവും ആയതിനും ഇന്നതെന്നും, അന്നൊട്ടുചി വസിച്ച പുരുഷൻ ഇന്നവനെനും ഗണിക അധ്യക്ഷനെ അറിയിക്കണം.

ഇപ്പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു തന്നെ നകൻ, നന്ദകൻ, ഗായകൻ, വാദകൻ, വാഗ്ജീവനൻ, കശീലവൻ, പ്ലവകൻ (റോണിന്റേൻക്കളിക്കാരൻ), സൗദികൻ (ഐന്ദ്രജാലികൻ), ചാരണൻ എന്നിവരുടേയും സ്ത്രീവ്യവഹാരികളുടേയും സ്ത്രീകളുടേയും ഗ്രന്ഥജീവകളായ സ്ത്രീകളുടേയും പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു.

അവരുടെ (നടനഞ്ചകാദികളുടെ) സംരംഭം ദേശാന്തരജ്ഞിനു വന്നാൽ അഞ്ചുപണം പ്രേക്ഷാവതനം (വിദ്യ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള വേതനം) അടയ്ക്കണം.

രൂപാജീവകൾ (ഗണികകൾ) എല്ലാവരും തങ്ങളുടെ ഒരു ദിവസത്തെ ഭോഗഭവ്യത്തിന്റെ ഇരട്ടി മാസം തോറും രാജാവിനു കൊടുക്കണം.

ഗണികകൾ, ദാസികൾ, രംഗോപജീവിനികൾ എ

നാല്പത്തഞ്ചാം പ്രകരണം ഇരുപത്തെട്ടാം അധ്യായം

നിവരെ ഗീതം, ചാട്ടം, പാട്ടം, വൃത്തം, നാട്ടം, അക്ഷരം, ചിത്രം, വീണ, വേണ, മൃദംഗം, പരചിത്തം, ഗന്ധം, മാലം, സഞ്ചാരനം, സഞ്ചാരനം, വൈരികം (വേഗ്യാതനം) എന്നീ വിദ്യകൾ പഠിപ്പിക്കുന്നവൻ രാജകീയധനത്തിൽനിന്നു ഉപജീവനം നൽകുന്നു. അവർ ഗണികാപത്രങ്ങൾ എല്ലാ താളാവധാരത്തിൽ പച്ചം മുഖ്യന്മാരായ രാജാപരിവികളാക്കിത്തീർക്കയും വേണം.

പല സംരക്ഷകർ ഭാഷകളും
പഠിച്ച തന്നാരിമാരെ വിട്ടിടണം
റെറ്ററിയുക, കൊലചെയ്യുക,
തെറ്റിക്കുകയെന്നിവയ്ക്കു നാനാകരിൽ.

കൊടിച്ചറുൻ കർമ്മശാസ്ത്രതിൽ, ഐക്യപ്രദാരമെന്ന
മോശികരണത്തിൽ, ഗണികാധ്യക്ഷൻ എന്ന
ഇരുപത്തെട്ടാമധ്യായം.

ഇരുപത്തെട്ടാം അധ്യായം.

നാല്പത്തഞ്ചാം പ്രകരണം.

നാവധ്യക്ഷൻ.

നാവധ്യക്ഷൻ (നാദികാധ്യക്ഷൻ) സ്ഥാനീയാദികളിൽ സമുദസംയാനം (കടലാരം), നദീമുഖം എന്നിവയിലും ദേവസ്ഥസ്സ് (പ്രകൃത്യാ ഉണ്ടായ കായൽ), വിസതസ്സ് (കഴിച്ചുണ്ടാക്കിയ കായൽ), നദി എന്നിവയിലുമുള്ള താനമാറ്റങ്ങളെ മേൽനോട്ടം ചെയ്യണം.

അവയുടെ (സമുദസംയാനാദികളുടെ) ദൃഢലാഘവങ്ങളിലുള്ള ഗ്രാമങ്ങളിലെ നിവാസികൾ ക്ലിപ്തമായ തെനികതി അടയ്ക്കുന്നു; മത്സ്യബന്ധകന്മാർ തങ്ങളുടെ കിട്ടുന്നതി

ന്റെ ആറിദ്ധൊന്ന നെക്കൊക്കുകയും (വല വീഴുന്നതിന്നുള്ള നിമിതി) അടയ്ക്കണം; വന്നിരിക്കുകയും പട്ടണത്തിലെ പതിവുപ്രകാരമുള്ള ശുൽക്കമോം നൽകണം; രാജകീയമായ കപ്പലുകളിലൂടെ വന്നിറങ്ങുന്നവർ യാത്രാവേതനവും അടയ്ക്കണം.

രാജകീയമായ വഞ്ചികൾ വഴിക്കു ശംഖങ്ങളും മുത്തുകളുമെടുക്കുന്നവർ നെക്കൊക്കുകയടയ്ക്കുകയോ, അല്ലാത്ത പക്ഷം സ്വന്തം വഞ്ചികളുപയോഗിക്കുകയോ ചെയ്യണം. അന്ധരുടെ (ശംഖങ്ങളുടേയും മുത്തുകളുടേയും) അധ്യയനം ന്റെ പ്രവൃത്തി പന്ത്രണ്ടുവരെയെ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടുതന്നെ പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

പത്തനാധ്യക്ഷൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടുള്ള പന്ത്രപത്തനങ്ങളിലെ ചാരിത്രത്തെ (പതിവിനെ) നാലാധ്യക്ഷൻ പാലിക്കണം.

കൃഷ്ണങ്ങളോ (ദിനീട്ടമം വന്നവ) വാതാഹതങ്ങളോ ആയിട്ടു കരയ്ക്കണമെന്ന കപ്പലുകളെ അധ്യക്ഷൻ പിതാവെന്നപോലെ അനുഗ്രഹിക്കണം.

ഉദകപ്രാപ്തമായ (വെള്ളം കടന്നു നന്നാക്ക) പന്ത്രപ്പതിമേലുള്ള ശുൽക്കം തീരെ വാടുകയോ പകുതിയാക്കുകയോ വേണം. അങ്ങനെ കേടുവന്ന കപ്പലുകളെ പട്ടണത്തിലുള്ള കപ്പലുകളുടെ യാത്രാകാലങ്ങളിൽ റിട്ടയയ്ക്കണം.

അന്യസ്ഥലങ്ങളെ പോകുന്ന കപ്പലുകൾ സ്വഭൂമിയിലടുത്താൽ അന്ധരായ ശുൽക്കം ചോദിക്കണം. ഹിംസ്രികകളും (അപായപ്പെടുത്തുന്നവ) ശത്രുരാജ്യങ്ങളെ ചേർന്നവയും പന്ത്രപത്തനചാരിത്രത്തെ ലംഘിക്കുന്നവരുമായ കപ്പലുകളെ നശിപ്പിക്കണം.

ഹേമന്തത്തിലും ഫ്രിഷ്ണത്തിലുംകൂടി താഴ്ന്നു കടക്കുന്നവ) ഉറച്ച മഹാനദികളിൽ അറുപതുക (കപ്പി

നാലുതരങ്ങൾ പ്രകാരം ജ്ഞാനത്തെപ്പറ്റി അധ്യായം

താൻ), നിയാമകൻ, ദാതുരശ്ശിഗ്രാഹകൻ (കത്തിയും ക
രളുമെടുക്കുന്നവൻ), ഉദാസമകൻ (വെള്ളം തേയുന്ന
വൻ) എന്നിവരാണ് അധിഷ്ഠിതങ്ങളായ വലിയ വഞ്ചിക
ളെ വേണം പ്രായോഗിക്കുവാൻ. വഞ്ചാസ്ത്രാധിനിവേശം
(വഞ്ചത്തിൽ മാത്രം നിറയുന്നവ) ആയ ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ
ചെറുതോണികളെ പ്രായോഗിക്കണം. രാജദിഷ്ടകാരി
കൾ കടക്കുന്നതിനെ ശരിച്ച് അപരയ ബലേതീർത്ത്
(കടവിൽ നിവൃത്തിയാക്കി കൂട്ടിയവ) ഉൾക്കൊള്ളി വസ്തുതയും
വേണം.

അകാലത്തിങ്കലും അതീർത്ഥത്തിങ്കലും നദി കടക്കുന്ന
വിന്നു പുച്ഛസ്വാഗതം ദായം. കാലത്തിങ്കലും തീർത്ഥത്തി
കപ്പുമാലയും അനുവാദം കൂടാതെ കടക്കുന്നവനെ കൽ
ക്കെ ഇരുപത്തുപണം തമാശ്യം (കടപ്പുപിഴ).

കൈവർത്തനാർ, കാലോദാരന്മാർ (വിരലു ചുമട്ടു
കാർ), തുണക്കാരന്മാർ (പുൽച്ചുമട്ടുകാർ), പുഷ്പവർത്തനാർ,
ഫലവർത്തനാർ, ഷണ്ഡവർത്തനാർ, ഗോ
പാലകന്മാർ എന്നിവർക്കും, സംഭാവനാർ (കുറഞ്ഞതെ
ന്നു സംശയിക്കുന്നവരെ) യും ദൂതന്മാരെയും പിതൃക്കന്മാ
രും പോകുന്നവർക്കും, സേനാഭാഷ്യം കൊണ്ടുപോകുന്നവർ,
ചാരപ്രയോഗം ചെയ്യുന്നവർ എന്നിവർക്കും സ്വതന്ത്ര
ങ്ങൾ (സ്വന്തം തോണികൾ) വഴിക്കു പോകുന്നവർക്കും,
ആരൂപഗ്രാമങ്ങളിലേക്കു വിത്തുകളും ഭക്ഷണം (ഭക്ഷ്യം)
ദ്രവ്യങ്ങളും ഉപാധുക്കളും കൊണ്ടുപോകുന്നവർക്കും അത്യ
യമില്ല.

ബ്രാഹ്മണർ, പ്രവൃത്തിക്കാർ, ബാലന്മാർ, വൃദ്ധന്മാർ,
വ്യാധിതന്മാർ, ശാസനഹരന്മാർ, ഗർഭിണികൾ എന്നിവ
ർക്കും നാവാധ്യക്ഷന്റെ മുദ്രകളോടുകൂടി നദീ കടക്കുന്നതിന്നു
വിരോധമില്ല.

കൃത്യപ്രവർത്തനം (സാധാരണമായി പ്രവർത്തിക്കാറുള്ളവർ) ആയ പാരമ്പര്യവർഗ്ഗം സാമ്പ്രദായികമായി (കുടുംബാംഗങ്ങളുടെ പരിചരിക്കൽ) നഗരത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കാൻ വിരോധമില്ല.

പ്രധാനപ്പെട്ടവർക്കായി കൃത്യമായ യന്ത്രങ്ങളോ അപഗ്രഹണവൻ, ശങ്കിതൻ, ആവിഗൻ (സംഭാഷകൻ), ഉദ്യോഗസ്ഥൻ (അധികാരം ചുമന്നവൻ), തലയിലെ പെന്റാമെന്റോളിക് മുഖം മുടിയൻ, സാമൂഹ്യശാസ്ത്രശാസ്ത്രം (അദ്ധ്യാപനം പരിശോധനകൾ) അധികാരിയായ ആയ പരിശോധകൻ, അദ്ധ്യാപനാധികാരി, ഗ്രന്ഥാലയ സാമൂഹ്യശാസ്ത്രം (വെടിമരുന്നു) തോറോ കൊണ്ടുപോയവൻ, വിഷ്ണുവൻ, മുദ്രയില്ലാത്ത ദീർഘസന്ധി എന്നിവരെ അധ്യക്ഷൻ പിടിച്ചെടുക്കുന്നു.

കുടുംബപ്രവർത്തനം കൈമാറ്റമുള്ള ആരും കടവു കൂലി ഒരു മാഷകം; തലച്ചുമട്ടുകാരനും തോറോച്ചുമട്ടുകാരനും പശുവിനും കുതിരയ്ക്കും രണ്ടു മാഷകം; ഒട്ടകത്തിനും പോത്തനും നാലു മാഷകം; ലാപ്താനത്തിന്നു അഞ്ചു മാഷകം; ഗോലിംഗ (ഇടത്തരം കാള പശു) തന്നെ ആറു മാഷകം; ശകടത്തിന്നു ഏഴു മാഷകം. പശുവസ്ത്രങ്ങൾ ഒരു ഭാര (ഇരുപതു തുലാം) തന്നെ കാൽ മാഷകം. ഇതു കൊണ്ടുതന്നെ ഭാഷാഭാരവും പറയപ്പെട്ടു. വലിയ നദികളിൽ കടവുച്ചുലി ഇതിന്റെ ഇരട്ടിയാകുന്നു.

ആനപ്രവർത്തനത്തിലെ നിവാസികൾ കടവുകാൽ കൂടുതലായ കേരവേതനം (ചോറും അമ്പലവും) കൊടുക്കുന്നു. പ്രത്യേകങ്ങളിൽ (അതിരുകളിൽ) കടവുകാർ പൂർണ്ണവും ആതിഥേയവും (വാഹനവേതനം) വെ

നാട്ടുത്താനാം പ്രകരണം ഇരുപത്തൊമ്പതാം അധ്യായം

നിയം പിരിക്കുന്നു. മുദ്രകാതെ പൊകുന്നവന്റെ ഭാ
സയും, അതിഭാരത്താലുളഭയോ അകാലത്തിനും അ
തീർമ്മത്തിനുമുമാ കേക്കുന്നവന്റെ ഭാസയും പിടിച്ചു
ടക്കണം.

ആളും ഉപകരണമില്ലാത്തതോ സംസ്കരിക്കപ്പെ
ടാത്തതോ ആകുന്നിടത്തം വഞ്ചി മുങ്ങിപ്പോയാൽ നശിച്ചു
പോയ സാധനങ്ങളും ധനവും അധ്യക്ഷൻ ഉടമസ്ഥൻ
ചെറുക്കണം.

ആബാവാദമുപോയ് കാർത്തി-
കത്തിലോഴാളമാം തരം
ഭോമി കെ തെളിവാകുന്നു,
നിത്യം പിരിവടയ്ക്കണം.

കൊടിയുറൻ അർദ്ധശതാബ്ദം, അത്യുഷ്ണപ്രധാനമെന്ന
രണ്ടാം അധികാണത്തിൽ, നായന്മാക്കുന്ന
ഇരുപത്തൊമ്പതാം അധ്യായം.

ഇരുപത്തൊമ്പതാം അധ്യായം.

നാട്ടുത്താനാം പ്രകരണം.

ശാധ്യങ്ങൾ.

ശാധ്യങ്ങൾ 5 വേതനപത്രാധികം, കരപ്രതി
കരം, ഭാഗാൽനൂറ്റുകരം, ഭാഗാൻപ്രാദിപ്പുകരം, വ്രജപത്രി

• താം-ആരം (തോണിപ്പുലി) ക്കുറുപ്പിൽ തോണി കേക്കുക
യും പ്രതി പിടിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന കാലം ഇതെന്നെന്നാൽ. ഈ കാ
ലം വർഷാസ്വാമിനികളെ സംബന്ധിച്ച കാലമാണ്.

5 ഇവിടെ ശാശ്വതകാര്യ പട്ടികകളെയും ഏകകാര്യം
ഗ്രഹിക്കണം.

നാപ്പ അറാം പ്രകരണം ഇതപത്തൊമ്പതാം അധ്യായം

ഗോക്കളെ നോക്കുന്നതിന്ന് പാലനധർമ്മമനുസരിച്ചു കടികൾ രാജാവിന് അധിനിതിന്നുള്ള ആയത്തിന്റെ പത്തിലൊരു ഭാഗം നൽകണം. ഇങ്ങനെ ഭാഗാനുപ്രവിഷ്ടം (ഭാഗത്തിനു പരിപാലിക്കൽ.)

വസന്താർ, വസന്തരാർ, ദ്രൗണര (വൃട്ടവാൻതക്കാവ), വാഹികൾ (ഭാരംവാരിക്കുന്നവ), വൃഷണര (കുററന്മാർ), ഉഷാക്കൾ (മുത്തമനസ്സുകൾ) എന്നിങ്ങനെ കാളകൾ; യുഗധാഹനരകളെപറഞ്ഞു (നകവും വാഹനവും വണ്ടിയും ചലിക്കുന്നവ), വൃഷഭേര (മണിപ്പാത്തുകൾ), സുനാമഹിഷങ്ങൾ (മാംസമാത്രോപയാഗികളായ പോത്തുകൾ), പുഷ്പസ്തംഭവാഹികൾ എന്നിങ്ങനെ മഹിഷങ്ങൾ; വാസിക, വസന്തരി, പര്യോഹി, ഗളിണി, ധേനു, അപ്രജാത (പെററിട്ടില്ലാത്തത്), വസ്യ എന്നിങ്ങനെ പശുക്കളും എരുമകളും അവ പെററുണ്ടാകുന്ന വസന്താരം വാസികകളും, പെററിട്ട ഒന്നുമാസമാ രണ്ടു മാസമോ പ്രായമാകുന്ന കാലത്ത് ഉപജനിക്കുന്ന പറയപ്പെടുന്നു. അക്കാലത്ത് അധിനെ അങ്കനംചെയ്യണം (ചൂട്ടവച്ചു അടയാളപ്പെടുത്തണം). ഉട്ടത്തിൽ കൂടി ഒന്നരക്കുമാസം പവ്വശിതയായ അന്യപശുക്കളെയും അങ്കനംചെയ്യണം. അങ്കം (ചൂട്ടവച്ച അടയാളം), ചിഹ്നം (സഹജമായ അടയാളം), വർണ്ണം, ശൃംഗാന്തരം (കൊമ്പുകളുടെ ഇടയകലം) എന്നിവയാണു് ഗോക്കളുടെ ലക്ഷണം. ഈ ലക്ഷണങ്ങളോടു കൂടി അധ്യക്ഷൻ ഉപജനങ്ങളുടെ വിചാരം നിബന്ധപുസ്തകത്തിൽ എഴുതണം. ഇങ്ങനെ വ്രതപദ്ധ്തം (വ്രതഗണനം.)

ചോരന്മാർ കൊണ്ടുപോയത്, അന്യസ്ഥത്തിൽ പ്രവേശിച്ചത്, അവലീനം (കൂടുംതെറ്റി കാണാതായത്) എന്നിവ നഷ്ടം.

ചേർ, വിഷമസ്ഥലം എന്നിവയിൽ വീണ്ടോ വ്യാധിജനകരകൊണ്ടോ ജലാശയത്തിൽ വീണ്ടോ ആഹാരദാഹംകൊണ്ടോ മൃതമായതും വൃക്ഷം, നദീതടം ഇവ വീണ്ടോ മരണശാസ്യ തട്ടിയൊ പറയപ്പെട്ടൊ മുതിർപ്പെട്ടതും ഇഷ്ടാനന്ദം (ഇടിപ്പി), പ്ലാമുണ്ടം, സപ്പു, മുതല എന്നിവ നിമിത്തമായോ ചാട്ടനീരിൽ വെണ്ണോ അപായപ്പെട്ടതുമായ് വിനാശം പാലകന്മാരുടെ പ്രമാണം കൊണ്ട് വിനാശമാവാൻ അധർ നഷ്ടം കൊടുക്കുന്നുതാണ്.

ഇങ്ങനെ ഗോക്കളുടെ രൂപം (ചിത്രം) അറിയാനും.

ഗോക്കളെ സ്വയമായി കൊല്ലുന്നവനും, കൊല്ലിക്കുന്നവനും, കക്കുന്നവനും, കളവു ചെയ്യിക്കുന്നവനും വധ്യനാകുന്നു.

പരപശുക്കൾക്കു രാജപശുക്കളുടെ അങ്കമിട്ട രൂപത്തെ പരിവർത്തനം ചെയ്യുന്നവൻ പുച്ഛസാഹസഭണ്ഡം അടയ്ക്കണം.

സംഭവശീവപശുക്കളിൽനിന്ന് ചോരമൃതമായതിനെ വീണ്ടുകൊടുക്കുന്നതിന്നു ഓരോന്നിന്നോടോ പണം ഉടമസ്ഥൻ രാജാവിന്നു കൊടുക്കണം. പരദേശം പുക്കവയെ മോചിപ്പിച്ചുകൊടുത്താൽ അവരുടെ നിലയിൽപ്പകുതി രാജാവിന്നുള്ളതാണ്.

ബാലനും വൃദ്ധനും വ്യാധിതനുമായ പശുക്കൾക്കു വേണ്ട ശുശ്രൂഷ ഗോപാലകന്മാർ ചെയ്യണം.

പുണ്യകൗശലകൊണ്ടും ശാഗ്ഗണികളെക്കൊണ്ടും ചോരയേ, വ്യാജയേ, ശത്രുയേ എന്നിവയെ ഒഴിപ്പിച്ചതായ അനുബ്രത്തിൽ ജതുവനാശിച്ചു പകൻ പകന്നുകൊണ്ടു വേണം ഗോക്കളെ മേയ്ക്കുവാൻ.

നാപ്പക്കാരാം പ്രകരണം ഇരുപത്തൊമ്പതാം അധ്യായം

നല്ല അലയും വ്യാജ അലയും ഭയപ്പെടുത്തുവാനും ഗോപാലപാതം (പശുസഞ്ചാരസ്ഥാനം) അറിയാനും വേണ്ടി തൃശ്ശൂർക്കുളം (വേലിയുളയുടെ) കഴിഞ്ഞിൽ ചെങ്ങാട്ടുപുഴ (മണി) കൊട്ടുന്നതാണ്.

സമയം വിസ്തൃതമായ തീർത്ഥം (കുടവ്) ഉള്ളതും ചേറും മുതലായമില്ലാത്തതുമായ വെള്ളത്തിൽ വേണം പശുക്കളെ ഇറക്കുവാൻ. അപ്പോൾ വിശേഷാൽ കാക്കകളും വേണം.

ചോരൻ, വ്യാജം, സപ്പ്, മുതല എന്നിവ പിടിക്കുകയാണെങ്കിൽ വ്യാജംകളാലോ ഗോക്കൾ ചത്തുപോയാൽ ആ വിവരം ഗോപാലന്മാർ അധ്യക്ഷനെ അറിയിക്കണം അറിയിക്കാത്തവനാൽ നശിച്ചുപോയ എണ്ണത്തിന്റെ വിവരം അവർ കൊടുക്കണം.

കാരണമുള്ളതായ ഗോവിന്ദന്റെയും മാറിപ്പോയതിന്റെയും അങ്കുരവും, ആട്ടിന്റെയും കുരിയാട്ടിന്റെയും കണ്ണുവെണ്ണ (ചെലിയടയാളം)യും, കത്തരയുടേയും കഴിതയുടേയും ഒട്ടകത്തിന്റെയും പുച്ചും, അങ്കുരവും എന്നിവയും അധ്യക്ഷൻ പാലകന്മാർ അധ്യക്ഷനെ കൊണ്ടുവന്നു കൊടുക്കണം. എല്ലാവരിന്റെയും ബാലചന്ദ്രം (രോമത്തോല), ചമ്പു, പിത്തം, സ്നായ, പല്ല, കുളമ്പ, കൊമ്പ, അസ്ഥി എന്നിവയും അധ്യക്ഷൻ വശം എടുക്കണം.

ഗോപാലകന്മാർ മാംസം പച്ചയായൊ ഉണക്കിയൊ വിൽക്കണം. മോൻ ശരക്കൾക്കും വരാധാസ്ഥകൾക്കും കൊടുക്കണം. കൂട്ടിക (പാട) സൈനികരുടെ മാർക്കുണ്ടായിരിക്കുക കൊണ്ടുപോകണം. കിലാടം (കെട്ട തൈര്) വരട്ടെപ്പിണ്ണാക്കു കുതിക്കുന്നതിന്നുപയോഗിക്കാം.

പശുവിനെ വിൽക്കുന്നവൻ എണ്ണമൊന്നിന്നു കാൽപണം വീതം രാജാവിന്നു കൊടുക്കണം.

വഷം, ശരത്ത്, ഹേമന്തം ഈ ഋതുക്കളിൽ ഗോക്കുളം ഒളിഞ്ഞുനേരവും കറക്കാം. ശിശിരം, വസന്തം, ഗ്രീഷ്മം ഈ ഋതുക്കളിൽ ഒരു നേരമേ കറക്കാവൂ. അമ്പതിൽ രണ്ടാമത്തെ നേരം കൂടി കറന്നാൽ കറന്നവന്റെ പെരുവിൽ ചേരിക്കുകയാണ് ഭയം. കറക്കേണ്ടുന്ന സമയം തെറ്റിച്ചാൽ കറയുന്ന പാൽ വകുപ്പിച്ചു കൊടുക്കണം.

ഇതുകൊണ്ടു തന്നെ നസ്യകാലം (മുഖ തുളച്ചു, ഞും കാലം), മൃതകാലം (മരണകാലം), യുഗപിംഗന കാലം (നുകം പൂട്ടുണ്ടും കാലം), വർണകാലം (ഉദാർണ്ഡം കാലം) എന്നിവയും പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു.

ഒരു ദോഷം പശുവിൻ പാലിന് ഒരു പ്രസ്ഥം നെയ്യുണ്ടാകും. ഏതമച്ഛാലിനു പ്രസ്ഥത്തിന്റെ അഞ്ചിലൊമ്പതാം കൂടി അധികമായിക്കാണും. ആട്ടിന്റെയും കുറിയായിത്തീരും പാൽ ഒരു ദോഷത്തിനു നന്നെപ്രസ്ഥം നെയ്യുണ്ടാകും.

അഥവാ, എല്ലാപാലിനും നെയ്യുണ്ടാകുന്നതിന്റെ പ്രമാണം കടന്നുകാണുന്നതു തന്നെയാണ്. കാരണം, ഭൂമിയുടേയും പുല്ലിന്റെയും വെള്ളത്തിന്റെയും ഗുണമനുസരിച്ചു ക്ഷീരം ഉത്പന്നമാകുക വ്യക്തികാണമെന്നതുതന്നെ.

യഥാവൃഷ്ണത്തെ (പശുക്കളിൽ നിൽക്കുന്ന കൂറ്റനെ) മറ്റൊരു വൃഷ്ണത്തെക്കാണ്ടു അവപാതനം (പൊരുതിക്കുക) ചെയ്യുന്നവനു പൂർവ്വസംഹാരം ഭയം; പൊരുതിച്ചു ഹനിച്ചിരിക്കുന്നവന് ഉത്തമസംഹാരം ഭയം.

വർണ്ണമനുസരിച്ചു പശുപാതയിച്ചെങ്കിൽ ദോഷം യഥത്തിൽ ഗോക്കുളം രക്ഷിക്കുവാൻ. ഉപനിവരദിക്കിനെ (മേയ്ക്കാനുള്ള ദിക്കിനെ) വിഭജിക്കുന്നതു അവയുടെ പ്രചാരം, ബലാനുപയം, രക്ഷാസാമർത്ഥ്യം എന്നിവയനുസരിച്ചു വേണ്ടതാണ്.

നാട്ടുത്തറാം പ്രകരണം ഇവിടെത്താമ്പതാം അധ്യക്ഷം

ആട്ടിന്നും കുറിയാട്ടിന്നും ആറാറു മാസം കൂടുമ്പോൾ
രോമം മുറിച്ചിടണം.

ഇതുകൊണ്ടു കിരീടം, കഴുത, ഒട്ടകം, പന്നി എന്നിവ
യുടേയും യുഗ്മങ്ങളെ പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

മുക്കുളമുറ്റവും അശ്വങ്ങളെപ്പോലെ മൃഗത്തി
യുളളവയും രോമം വഹിക്കുന്നവയുമായ കാളകൾക്കു തി
ന്മാൻ യവലം (പച്ചപ്പൂപ്പ്) അലങ്കാരം, തൂണും (സാ
ധാരണ പൂപ്പ്) ആനാൽ അതിലിരട്ടിയും വേണം. വരട്ടപി
ണ്ണാക്കു് ഒരു തുലാം; കണകുഡയകം (മുറിയരിയും തവിടും
കൂടിയതു്) പത്താലകം; മുഖലവണം (മുഖശാധനത്തിന്
മേലുപ്പ്) അഞ്ചുപലം; നസ്യമൈലം (മുക്കിൽക്കയറ്റുവാ
നുള്ള എണ്ണ) ഒരു കുഡം; പാനമൈലം (കുടിപ്പാന
മേലുപ്പ്) ഒരു പ്രസ്ഥം; മാംസം ഒരു തുലാം; ദധി രൊഡ
കം; പശുമാംസം പഴുത്തീയതോ ഒരു ദോണം; പ്രതി
പാനത്തിന് ഒരു ദോണം പാലോ അഥ അലകം മറ്റുമാ
രായിലൊന്നും, ഒരു പ്രസ്ഥം ദണ്ണാറവും, പത്തുപലം അര
വും, ഒരു പലം മൂംഗിരവര (ചുക്ക) വും കൊടുക്കണം.

അശ്വത്തരം, പശു, കഴുത എന്നിവയ്ക്കു മേൽപ്പറഞ്ഞ
തുതന്നെ നാലിലൊന്നു കുറച്ചും, പേരത്തിന്നും ഒട്ടകത്തി
ന്നും കർമ്മകരബലീവർത്തരം (പൂട്ടുന്നകുടികൾ)ക്കും അതു
തന്നെ ഇരട്ടിയായും കൊടുക്കണം. കുറവപ്പതുക്കൾക്കു
മുകളിൽ പറഞ്ഞതുമായിപ്പറഞ്ഞതും ഇരട്ടി കൊടുക്ക
ണം. അവയ്ക്കുള്ള വിധാദാനം (തീറ്ററകൊടുക്കൽ) ക
ർമ്മവും കാലവും ഫലാവ്യയനശിച്ഛാക്കുന്നു. പുല്ലും വെള്ള
വും ഏല്പാററിയും മതിയാവാതും കൊടുക്കണം.

ഇങ്ങനെ ഗോമണ്ഡലം പറയപ്പെട്ടു.

ഖരാശ്വയുഗ്മത്തിന്നു കൂറാനഞ്ചാ,-

മജാവിധുഗ്മത്തിന്നു പത്തു കൂറൻ,

നാലായിട്ടും ഗോമഹിഷോഷ്യയുഗേ —
യഥം തിരിച്ചീടുക നൂറുനൂറായ്.

കാടിയുടൻ കർമ്മശാസ്ത്രതിൽ, അധ്യക്ഷപ്രചാരത്തെ
രണ്ടാമധികരണത്തിൽ, ഗോയുദ്ധൻ എന്ന
ഇപ്രകാരം വരുത്തേണ്ടതാകുന്നു.

മുപ്പതാം അധ്യായം.

നാല്പത്തേഴാം പ്രകരണം.
അശ്വാധ്യക്ഷൻ.

അശ്വാധ്യക്ഷൻ പഞ്ചാഗാരികവും, ക്രമോപാഗത
വുമാകുന്നു, ആചാരവണ്ണവും, ആജാതവും, സാമാന്യകാഗത
വും, പണ്ഡിതവുമാകുന്നു, യാചകാഭിമാനമുള്ളതും * അ
ശ്വങ്ങളുടെ കണക്കു അവയുടെ കലം, വയസ്സ്, വർണ്ണം,
ചിഹ്നം, വർഗ്ഗം, ആഗമം എന്നിവയോടുകൂടി പുസ്തക
ത്തിൽ എഴുതിവെക്കുന്നു. അതിൽ വെച്ച് അപ്രശസ്ത
വും നൃഗാശ്വവും വ്യാധിതങ്ങളുമായവയെ മാറ്റിവിടുന്നതി
ലുള്ളതാകുന്നു.

അശ്വാധ്യക്ഷൻ (കുതിരക്കാരൻ) കുതിരയെ നോക്കു
ന്നതിന്നു മാസംതോറുമുള്ള ദിവ്യങ്ങൾ കോശാഗാരത്തിൽ
നിന്നും കോഷാഗാരത്തിൽനിന്നും വാങ്ങി കാൽക്കൽ ചി
ത്തിക്കുന്നു.

അശ്വാധ്യക്ഷൻ അശ്വങ്ങളുടെ എണ്ണത്തിന്നു തക്ക

* പഞ്ചാഗാരികം = പഞ്ചശതത്തിൽ നിറഞ്ഞതും. ക്രമോ
പാഗതം = വിചിത്രമായതും. ആചാരവണ്ണം = ഭേദത്തിൽ പിരിച്ചു
ക്കിട്ടതും. ആജാതം = സ്വദേശ്യവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ടതും. സാമാന്യകാഗ
തം = സാമാന്യത്തിനുള്ളതും. പണ്ഡിതം = പണ്ഡിതനായിരിക്കു
ന്നതും. യാചകാഭിമാനം = മാർദ്ദവാഭിമാനം.

പഥൻ

നാലുരണ്ടുപ്രകരണം

മുപ്പതാം അധ്യായം

നീളമുള്ളതും, അശേഷമുള്ള നീളത്തിന്റെ ഇരട്ടി വിസ്താരമുള്ളതും, നാലു ദിക്കുകളിലേക്കും ചാരങ്ങളാലും മധ്യത്തിൽ ഉപാധനന (ഉത്തമവാന്മാരുള്ള സ്ഥലം) അോടും കൂടിയതും, പ്രഗ്രീവ (മുഖപ്പുറ) മുളളതും, ചാരങ്ങളുടെ ഇരുപറങ്ങളിലും ഇരിക്കുവാനുള്ള ഹലകങ്ങളോടു കൂടിയതും വാനരൻ, മയൂരം, പൃഷ്ഠം (പുളിമാൻ), നകലം, ചാകാരം, ശുകം, ശാരിക എന്നിവയെൻ അധിഷ്ഠിതവുമായിട്ട് അശേഷമുള്ള നിർമ്മിക്കുന്നു.

ഓരോ അശേഷത്തിനും വേറെ വേറെ അതിന്റെ നീളമനുസരിച്ചു ചതുരശ്രമായിട്ടുള്ള ഓരോ ദിശ്ശിഫലകം (മിനുക്ക പലക) വിരിച്ചതും, തിന്നാൻ ഉള്ള സാധനം വെക്കുവാൻ പ്രാതലും ഭോഷ്ണത്തോടുകൂടിയതും, മുത്രപരിഷ്ക്കാരം ഒഴിഞ്ഞു പോകുന്നതിന്നു സൗകര്യമുള്ളതുമായി പ്രാഞ്ചുഖമാ ഉദഞ്ചുഖമാ ആയിട്ടു സ്ഥാനം നിർമ്മിക്കുന്നു. അശേഷങ്ങളുടെ ദിഗ്വിഭാഗം (ഇന്നു ദിക്കിൽ വേണമെന്നുള്ള വിഭാഗം) ശാലയുടെ വലുപ്പമനുസരിച്ചു കല്പിക്കുകയുമാകാം. ബദ്ധവകൾ (പെൺകുതിരകൾ) കും വൃഷങ്ങൾ (ചവിട്ടുകുതിരകൾ) കും കിരശാരന്മാർക്കുള്ള സ്ഥാനങ്ങൾ ഏകാന്തങ്ങളിൽ (അന്യോന്യം കാണാത്ത സ്ഥലങ്ങളിൽ) ആയിരിക്കണം.

ബദ്ധവ പ്രസവിച്ചാൽ അതിന്നു മൂന്നു ദിവസം ഓരോ പ്രസ്ഥം നൈ കടിക്കുവാൻ കൊടുക്കണം; അതിന്നു മേൽ പഞ്ചദിവസം ഓരോ പ്രസ്ഥം സകതു (അരിപ്പൊടി)യും, പ്രതിപാനമായിട്ട് സ്നേഹം (എണ്ണയോ നെയ്യോ) വേർതിട്ടു കൊടുക്കണം. അതിന്നു മേൽ വെറുത്ത ധാന്യവും, പച്ചപ്പുല്ലും, ജ്വലനമനുസരിച്ചുള്ള ആഹാരവും കൊടുക്കണം.

കിരശാരന്മാർ (കുതിരക്കുട്ടികൾ) പ്രസവിച്ചു പഞ്ചദിവസം കഴിഞ്ഞതിന്നു ശേഷം ഒരു കയുഞ്ചം സകതു നാലി

ലൊന്നു നെയ്യുംചേർത്തു കൊടുക്കുകയും, ഒരു പ്രസ്ഥം പാൽ കൊടുക്കുകയും വേണം. ഇതാണ് അതിന്നു ആദ്യമാസം വരെ ആഹാരം. അതിന്നുശേഷം ഓരോ പ്രസ്ഥം യവം, മാസശ്ശരും അരപ്രസ്ഥം വീതം അധികമാക്കിയിട്ട്, മൂന്നു വർഷംവരെ കൊടുക്കണം. പിന്നെ നാലുവർഷം തികയും വരെ ഒരു ദോണം യവം കൊടുക്കണം. നാലു വർഷമാ അഞ്ചുവർഷം പ്രാവശ്യമായാൽ കർമ്മ പൂർണ്ണപ്രമാണം (വലുപ്പം തികഞ്ഞതു്) ആയി കർമ്മസ്ഥമായിത്തീർന്നിരിക്കും.

ഉത്തമാശ്വപ്പതിന്റെ മുഖാ മുപ്പത്തിരണ്ടു് ഇലാ വലുപ്പമുണ്ടായിരിക്കും; നീളം മുഖപ്പതിന്റെ വലുപ്പത്തേക്കാൾ അഞ്ചിരട്ടി ഉണ്ടായിരിക്കും; ഇംഘ (കണങ്കാൽ) ഇരുപതു ഇലം; ഉത്സധം (ഉയരം) ഇംഘയുടെ നാലിരട്ടി. മദ്ധ്യമാശ്വപ്പതിന്നു് മുഖാദികളുടെ പ്രമാണം ഉത്തമാശ്വപ്പതിന്റേതിനേക്കാൾ മൂന്നു് ഇലയും, അധമാശ്വപ്പതിന്നു് അതിൽനിന്നും മൂന്നു് ഇലയും കുറഞ്ഞിരിക്കും. ഉദരാശ്വപ്പതിന്റെ പരിണാഹം (പരിധി) നൂറു് ഇലമാണ്. മധ്യമാശ്വപ്പതിന്റേതു് അതിൽനിന്നു അഞ്ചിലൊരു ഭാഗവും, അധമാശ്വപ്പതിന്റേതു് അതിൽനിന്നും അഞ്ചിലൊരു ഭാഗവും കുറഞ്ഞിരിക്കും.

ഉത്തമാശ്വപ്പതിന്നു് ശാഖി, ബ്രീഹി, യവം, ബ്രിഹു എന്നിവയിലൊന്നു് അൽപ്പമുമാത്രം പകുതി ദിവസിപ്പോ, അതല്ലെങ്കിൽ ചെറുപയറാ ഉഴുന്നാ രണ്ടിലൊന്നു് വേവിപ്പോ രണ്ടു ദിവസം കൊടുക്കണം. സ്നേഹം ഒരു പ്രസ്ഥം; ഉപ്പു് അഞ്ചുപലം; മാംസം അയ്യമ്പതു പലം. പിണ്ഡാകൃതത്തിനായി രസം രാശകമോ ദധി അതിലിരട്ടിയോ കൊടുക്കണം. പ്രതിപാനമായിട്ട് ഒരു പ്രസ്ഥം സുരയോ അതിലിരട്ടി പാശോ അഞ്ചുപലം ഓരം (ഇളം മുഖലായതു്) ചേർത്തു കൊടുക്കണം. ദീർഘമാർഗ്ഗം ഞാറംകൊണ്ടോ ഭരതവാനംകൊണ്ടോ ക്ലാസ്തത്തായ

നാട്ടുരണ്ടുപ്രകാരം

മുപ്പതാം അധ്യായം

കുതിരകൾക്കു് ലഭ്യനം (ആഹാരഗ്രഹണം) ചെയ്യാൻ വേണ്ടി അനുവാസന (സ്നേഹവാസ്തി) മാതിരിട്ട് ഒരു പ്രസ്ഥം സ്നേഹം കൊടുക്കണം. ഒരു കുടുംബം സ്നേഹം നസ്യകമ്മ് (മൃകിൽക്കയറുക) അതിനും കൊടുക്കണം. കൂടാതെ യവസം (പച്ചപ്പച്ച) അത ഭാരവും തൃണമായാൽ അതിലിരട്ടിയും കൊടുക്കണം. കിടപ്പാൻ ആറാതി വിസ്താരത്തിൽ പുഞ്ചീലം (ഗുണവിശേഷം) ഇട്ടു കൊടുക്കുകയും വേണം.

ഉത്തമാശ്വത്തിന്നു പറഞ്ഞ ഈ ആഹാരാദികളെല്ലാം നാലിലൊത്തരാം കുറവായിട്ട് മധ്യമാശ്വത്തിന്നും, അതിന്റെ നാലിലൊത്തരാം കുറച്ച് അധമാശ്വത്തിന്നും കൊടുക്കേണ്ടതാണ്. എന്നാൽ രതവ്രം (രഥം വലിക്കുന്നതു്), വൃഷം എന്നിങ്ങനെയുള്ള മധ്യമാശ്വത്തെ ഉത്തമാശ്വത്തോടു സമമായി ഗണിക്കേണ്ടതാണ്. അപ്രകാരമുള്ള അധമാശ്വത്തെ മധ്യമസമമായിട്ടും ഗണിക്കണം. പെൺകുതിരകൾക്കും പാശശമങ്ങൾ (കോവർകഴുതകൾ) കുംഭമൽപ്പറഞ്ഞ ആഹാരാദികൾ നാലിലൊന്നു കുറച്ചും, കട്ടിക്കുതിരകൾക്കു പകുതി കുറച്ചും കൊടുക്കണം—ഇങ്ങനെ വിധായോഗം.

വിധാപാചകന്മാർ (കുതിരയുടെ ഭക്ഷ്യസാധനം വിചക്ഷണവർ), സൂത്രഗ്രാഹകന്മാർ (അശ്വപരിചാരകന്മാർ), ചികിത്സകന്മാർ എന്നിവർ കുതിരയുടെ ദോഷത്തിൽ ഭാഗഭാഷകളാകുന്നു.

യുദ്ധംകൊണ്ടോ, വ്യാധിനകാരണമോ, ജരകാരണമോ, കർമ്മംകൊണ്ടോ ക്ഷീണിച്ചുവരായ കുതിരകൾ പിണ്ഡധാരാചികങ്ങൾ (ആഹാരം കഴിക്കുക മാത്രം വെച്ചു എന്നാ) ആയിരിക്കും. യുദ്ധത്തിന്നു കൊള്ളുതത്തായ് കുതിരകളെ പൊരുജാനപര്യവേദങ്ങളെ ഉപയോഗത്തിന്നു വൃഷങ്ങളാക്കി

അധ്യക്ഷപ്രചാരം

രണ്ടാമധികരണം

ഖഡ്വകളിൽ പ്രാജാൽപാദനത്തിനായി പ്രയാഗിക്കണം.

പ്രയാഗങ്ങളായ അശ്വതികളിൽവെച്ചു കാശ്മീരഭരതം, സിന്ധഭരതം, ആര്യഭരതം, വനാഭരതം എന്നിവയിൽ പിറന്നതായവ ഉത്തമങ്ങളാകുന്നു. ബാൽഹികഭരതം; പാറോത്തരഭരതം, സൗഖ്യഭരതം, ദൈവഭരതം എന്നിവയിൽ ഒന്നിച്ചുവെച്ചതാകുന്നു. ശേഷമുള്ളവ അധമങ്ങളാകുന്നു.

അവയെ (ഉത്തമങ്ങളായ അശ്വതികളെ) തീർത്താൽ ഭദ്രമാ മനോമം * എന്നുള്ളതനുസരിച്ചു സന്നാഹം (സാഗ്രാമികം)വും പൈതൃകവും കർമ്മങ്ങളിൽ പ്രയോഗിക്കണം.

അശ്വതികളുടെ ശരിയായ കർമ്മം സന്നാഹംകർമ്മമാകുന്നു.

വർഗ്ഗം, നീളം, വലുപ്പം, ധാരാളം, നാരായണം എന്നിവയാണു് പൈതൃകങ്ങൾ.

അവയിൽവെച്ചു പൈതൃകം, വർഗ്ഗം, യമം, ആലിംഗ്യം, പൂർവ്വം, ത്രികാലം എന്നിങ്ങനെ വർഗ്ഗം ഭേദിക്കുന്നു. ||

* തീർത്ഥം-ഏതൊരു തീർത്ഥം സന്നാഹംകർമ്മം ആവാമെന്നു വേർതിരിച്ചു സന്നാഹംകർമ്മം ആവാമെന്നു തീർത്താൽ അതിനെ സരിച്ചു പ്രയോഗിക്കുന്നതാകുന്നു. തീർത്ഥം സന്നാഹംകർമ്മം ആവാമെന്നു തീർത്താൽ അതിനെ സരിച്ചു പ്രയോഗിക്കുന്നതാകുന്നു.

|| പൈതൃകം-ഏതൊരു തീർത്ഥം; അതിന്നു് വിശുദ്ധതയില്ലാത്തതാകുന്നു. വർഗ്ഗം-ഏതൊരു തീർത്ഥം അതിന്നു് വിശുദ്ധതയില്ലാത്തതാകുന്നു. വർഗ്ഗം-ഏതൊരു തീർത്ഥം അതിന്നു് വിശുദ്ധതയില്ലാത്തതാകുന്നു. വർഗ്ഗം-ഏതൊരു തീർത്ഥം അതിന്നു് വിശുദ്ധതയില്ലാത്തതാകുന്നു.

നാപ്പാതിയൊന്നാം പ്രകരണം

മുക്താം അധ്യായം

வஸ்மனனா ஸிம:கந்த்விதூயம் (சிமஸ்திநம்
கந்த்ஸிநம் விகாமபிஸ்தாஸ்தத்) ஐயாந் நீநெயத்
தமாஃ. ஐயது பதிநாநவியமாகந். ப்ரகீத்நக்,
ப்ரகீத்நாஸ்தம், நிஸ்த்நம், பாஸ்பாநவ்யஸ்தம், உஸ்திமா
த், மஃத்ரிபிதம், மஃபத்ரிதம், த்ரிதாபம், ஸாஹ்நா
வ்யஸ்தம், பஸ்யபாஸி, ஸிநாநவ்யஸ்தம், ஸபாப்யஸ்தம், த்ரிதம்,
ஸாஸிதம், ஸ்யஸிதம், ப்ரதாஸிதம் ஐநிவ நீநெய
த்தமாத்ஸ்தம். •

കുടിപ്പതം (കുടിയൻവാട്ടം), മേക്കുപ്പതം (തവ
 ഉപ്പാട്ടം), ഏക്കുപ്പതം (നോപ്പാട്ടം), ഏകവാളുപ്പതം
 (നൊക്കുപ്പാട്ടം), കോകിലസഞ്ചാരി (കയിലിനേർത്ത

മംഗളം കണ്ട് സന്തോഷം പ്രകടിപ്പിച്ചു. പൂർണ്ണ
ഗംഗാധരൻ എന്ന പേരിൽ പൂർണ്ണഗംഗാധരൻ എന്ന പേരിൽ
കുമാരി-കുമാരി (മംഗളം) എന്ന പേരിൽ പൂർണ്ണഗംഗാധരൻ
എന്നും.

[illegible]

അധ്യക്ഷപ്രധാനം

രണ്ടാമധികരണം

പോലെയുള്ള സഞ്ചാരം), ഉരസ്സും (കാലുകൾ മടക്കി മാറ്റി നില്ക്കുന്ന ഞൊക്കുമാറ്റുള്ള സഞ്ചാരം), ബകചാരി (കൊററിയിലുള്ള പോലെയുള്ള സഞ്ചാരം) എന്നിങ്ങനെയാണു് ലംഘനം (ചാട്ടം)

കാതം (കുങ്കപ്പിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന തുല്യം), വാരികാതം (ഹംസതുല്യം), മാഷം (മഷകതുല്യം), അലംമാഷം (മഷകത്തിന്റെ അലംവഗത്താകുകയ്ക്കുവേണ്ട മാഷം), നാകലം (നകലതുല്യം), അലംനാകലം (നകലത്തിന്റെ അലംവഗത്താകുകയ്ക്കുവേണ്ട നാകലം), വാരാഹം (വരാഹതുല്യം), അലംവാരാഹം (വരാഹത്തിന്റെ അലംവഗത്താകുകയ്ക്കുവേണ്ട വാരാഹം) എന്നിങ്ങനെ ധോരണം (കാൽപരിചേർപ്പം)

സംജ്ഞാപ്രതികാരം (സംജ്ഞ കാണിക്കുന്നതിനാൽ സ്ഥിതി ചെയ്ത) എന്ന നാദരാജ്യം—ഇങ്ങനെ രൂപവാക്യങ്ങൾ.

ഉത്തമമധ്യമായതുമായ അശ്വങ്ങൾക്കു് യഥാക്രമം ജഗദം, യയന്വതും, പന്ത്രണ്ടും യോജനകളാണു് ഒരു ദിവസം ഓടാവുന്ന ദൂരം. പുഷ്പവാക്യങ്ങളായ അശ്വങ്ങൾക്കു് അഞ്ചും, ഏഴുമധം, പത്തും യോജനകളാണു് ഓടാവുന്നതു്.

വിക്രമം (ശക്തിയെക്കുറിച്ചു്), കോശാസം (നല്ലവണ്ണം ശാസം വിട്ടുകൊണ്ടുള്ള മധ്യഗമനം), മോദാവാഹം (ഭാരം ചുമന്നുകൊണ്ടുള്ള ദൃഢഗമനം) എന്നിവയാണു് കതിരുകളുടെ മാർഗ്ഗങ്ങൾ (ഗമനങ്ങൾ).

വിക്രമം, വൽഗിതം (മന്ദഗമനം), ഉപകണ്ഠം (ചാടിക്കൊണ്ടുള്ള ഓട്ടം), ഉപബലം (മധ്യവേഗത്താകുകയ്ക്കുവേണ്ട ഗമനം), അവം (വേഗഗമനം) എന്നിവ ധാരകൾ (നടത്തങ്ങൾ)

നാപ്പക്കേഴാം പ്രകരണം

മുപ്പതാം അധ്യായം

അശ്വപ്പടാരകളുള്ള ബഹുനോപകരണങ്ങളെ യോഗ്യമാർദ്ദന്മാർ (അശ്വശിക്ഷകന്മാർ) ഉപദേശിക്കണം; യുദ്ധത്തിന്നുപയോഗിക്കുവാനുള്ള മഹാശാലകാരനെ സുതന്മാർ ഉപദേശിക്കണം; അശ്വപ്പടാരുടെ ശരീരം ചടയ്ക്കുന്നതിന്നും തടിയ്ക്കുന്നതിനുമുള്ള പ്രതിവിധിയേയും, ഇതുവനുസരിച്ചു വിദഗ്ദ്ധമായി കൊടുക്കുന്ന ആഹാരത്തേയും അശ്വചികിത്സകന്മാർ ഉപദേശിക്കണം.

സുതഗ്രാഹകൻ, അശ്വബന്ധകൻ, യാചസികൻ (പുല്ലുകൊടുക്കുന്നവൻ), വിധാപർഷകൻ, സ്ഥാനപാലൻ (ലായം കാവൽക്കാരൻ), ദേശകാരൻ (മുടിഞ്ഞുസ്സുശരിക്കുന്നവൻ), ജാഗരൂകൻ (വിഷവെട്ടൻ) എന്നിവർ അന്യന്മാരുടെ പ്രവൃത്തികൾ ശരിക്കു ചെയ്തുകൊണ്ട് അശ്വപ്പടാരുടെ പരിചരിക്കണം. അവർ സ്വകർമ്മങ്ങളെ അതിക്രമിച്ചാൽ അവർക്കുള്ള ദിവസവേതനം കൊടുക്കുകയുമരുതു്.

അശ്വപ്പടാരകളു നീരാജന (ആരാത്രികം, തിരിയുഴിച്ചിൽ) ചെയ്തൊന്നു ചികിത്സ ചെയ്തൊന്നു ഉപമാധം വരുമാറു് അവയെ ഓടിക്കുന്നവന്നു പന്ത്രണ്ടു പണം ദണ്ഡം; ചികിത്സ ചെയ്യുന്നതിലും മരണം കൊടുക്കുന്നതിലുമുള്ള തടസ്സംകൊണ്ട് വ്യാധി വർദ്ധിച്ചാൽ ചികിത്സചെയ്തവന്റെ ഇരട്ടി ദണ്ഡം; അറയിൽ (ചികിത്സചെയ്യുന്നതിലും മരണം കൊടുക്കുന്നതിലും) ഉള്ള ദോഷംകൊണ്ട് അശ്വപ്പടാരിന്നു നാശം സംഭവിച്ചാൽ പന്ത്രണ്ടു (ആ കരിയുടെ വില) കൊടുക്കുവാൻ ദണ്ഡം.

അശ്വപ്പടാരുടെ പരിചരണാദികളെ പഠഞ്ഞതുകൊണ്ടുതന്നെ ഗോമധവലത്തിന്റേയും കഴുത, ഒട്ടകം, പോതു്, ആട്ടു്, കുറിയാട്ടു് എന്നിവയുടേയും പഠനത്തുകഴിഞ്ഞു.

അശേഷമുള്ള ദിനം രണ്ടു
കുളി, ഗന്ധസമാച്ചുനം,
അമാവാസിക്കു ഭൂതജ്യ,
പെരുന്തുമിക്കാശിചൊൽകയും,
ആശ്ചിനത്തിങ്കൽ നവമി-
യ്ക്കുരാത്രികാമകണഃ;
യാത്രാദ്യന്തത്തിലും വ്യാധി-
യിങ്കലും ശാന്തികർമ്മം.

മഹാശിഖ്യൻ അർച്ചാസ്മരണി, അധ്യക്ഷപ്രചാരമെന്ന
രണ്ടാമധികരണത്തിൽ, അപായ്യക്ഷൻ എന്ന
മുപ്പതാം അധ്യായം.

മുപ്പത്തൊന്നാം അധ്യായം.

നാല്പത്തൊന്നാം പ്രകരണം.

ഹസ്ത്യപ്രയുഷൻ.

ഹസ്ത്യപ്രയുഷൻ ഹസ്തിവനങ്ങളുടെ രക്ഷയ്ക്കും മേ-
നകർമ്മംകൊണ്ടു ജീവിച്ചു ഹസ്തികൾ, ഹസ്തിനികൾ, ക-
ളിങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്കു വേണ്ട ശാഖ, സ്ഥാനം, ശയ്യ, കർമ്മം,
വിധി (ആഹാരം), യവഃസം എന്നിവയുടെ പ്രമാണങ്ങളും
കർമ്മങ്ങളിലുള്ള നിരോധങ്ങളും ബന്ധനോപകരണങ്ങ-
ളെയും യുദ്ധാലങ്കാരങ്ങളെയും ചികിത്സകന്മാർ, അനീകസ്ഥ-
ന്മാർ (ഗജശിഷ്യകന്മാർ), പാപസ്ഥാശുക്കന്മാർ (കർമ്മകരന്മാ-
ർ) എന്നിവരുടെ വ്യക്തതയും മേൽനോട്ടംവെയ്യണം.

ഹസ്ത്യപ്രായാമത്തിന്റെ ഇരട്ടി * ഉയരവും വീതി

* ഹസ്ത്യപ്രായമെന്നാൽ ആനയുടെ ഉയരവും നീളം. അ-
ത്ത് മേൽപ്പറഞ്ഞ ഹസ്ത്യമാത്രം. അപ്പുറം അതിന്റെ ഇരട്ടി പതിനെട്ടു
ഹസ്ത്യം. പതിനെട്ടു ഹസ്ത്യമാണ് ഹസ്തിക്കായ്ക്കു ഉയരവും വിസ്താരവും
നീളവും വേണ്ടതെന്നർത്ഥം.

നാപ്പത്തെടാം പ്രകാരം മുപ്പത്തെന്നാം അധ്യായം

യും നീളമുള്ളതും ഹസ്തിനീസ്ഥാനം അധികമായിട്ടുള്ളതും പ്രഗ്രീവാത്താകൂടിയതും കമാരി * യോടു കൂടിയതുമായി പ്രാജ്ഞവാമാ ഉദയുവാമാ ആയിട്ട് ഹസ്തിശാല (ആനപ്പുറയി)യെ സ്ഥാപിക്കണം.

ശാലയിൽ ഹസ്തഗായാമനസരിച്ചു ചതുരശ്രമായും മിനുസമുള്ള ആളാനസ്കംഭം (കെട്ടുകുറി)ത്താടും ഫലകാന്തര (പലകകൊണ്ടുള്ള മെതി) തേക്കാടുംകൂടിയതായും മൃത്രപ്രരീക്ഷങ്ങൾ ഒഴിഞ്ഞുപാകത്തക്കതായുമുള്ള സ്ഥാനം (നിൽക്കുവാനുള്ള സ്ഥലം) നിർവ്വഹിച്ചിടുന്നു.

ആനയ്ക്കു കിടക്കുവാനുള്ള ശയ്യ, സ്ഥനത്തിനുള്ളതറിസ്സാരമുള്ളതും അതിൽ പകുതി അപഗ്രാഹ്യ (ചെമിയുവാനുള്ള ഉന്നതസ്ഥാനം) തേക്കാടുകൂടിയതുമായിരിക്കണം. സാന്നാഹ്യങ്ങളും ഔപവാഹ്യങ്ങളുമായവയ്ക്കു ഒട്ടത്തിന്റെ അകത്തും, മേയ്ക്കും വൃശ്ചങ്ങളുമായവയ്ക്കു പുറത്തുമാണു് ശാല കല്പിക്കേണ്ടതു്.

അഹസ്തിൽ ഒന്നാമത്തെയും ഏഴാമത്തെയും അഷ്ടമഭാഗങ്ങൾ ആനയ്ക്കു സ്നാനകാലങ്ങളാകുന്നു; തന്നെത്തരം വിധാകാലം (തീരനയുടെ കാലം); പൂർവ്വാനം ആനയുടെ വ്യായാമകാലവും, അപരാഹ്നം പ്രതിപാനകാലവുമാകുന്നു. രാത്രിയിൽ രണ്ടു ത്രിഭാഗങ്ങൾ (മൂന്നുഭാഗം) സ്നാനകാലങ്ങൾ; ഒരു ത്രിഭാഗം കിടപ്പാനും എഴുന്നേല്പാനുമുള്ള കാലം.

ഗ്രീഷ്മകാലത്താണു് ആനയെ പിടിക്കേണ്ടതു്. ഇതപതു വയസ്സു പ്രായമായ ആന ഗ്രാഹ്യൻ (പിടിക്കുവാൻതക്കവൻ) ആകുന്നു. ബിഷൻ (മുലാടിക്കുന്ന കുട്ടി), മൃ

* കമാരി എന്നതു് ആളാനസ്കംഭത്തിന്റെ ഉപരിഭാഗത്തിൽ ആനയുടെ സുഖമനുസരിച്ചുവേണ്ടി വെട്ടിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു മുലാണെന്നാകുന്നു.

അധ്യക്ഷപ്രധാനം

രണ്ടാമധ്യഃകരണം

ഡൻ (ഹസ്തിനീസ്ഥാനഭരൻ), മൽക്കുണൻ (കൊമ്പില്ലാത്തവൻ), വ്യാധിതൻ, ഗർഭിണി, ദധൗക (മുഖമൊഴുകുന്ന തള്ള) എന്നിങ്ങനെയുള്ള ആനകളെ പിടിക്കരുത്.

ഏഴ് അരണി (ഹസ്തം) ഉയരം; ഒമ്പതു് അരണി നീളം; പതു് അരണി പരിണാഹം. യഥാക്രമമായ പ്രമാണാത്താകുകയും നാല്പതു വയസ്സു പ്രായമുള്ളതുമായ ഗജം ഉത്തമമാകുന്നു. മുപ്പതു വയസ്സു പ്രായമുള്ളതു മധ്യമം; ഇരുപത്തഞ്ച് വയസ്സു പ്രായമായതു അധമം.

മധ്യമായ ഗജത്തിന്നു് ഉത്തമത്തിനുള്ളതിൽ കാലം ശം കുറച്ചു, അധമത്തിന്നു് മധ്യമത്തിന്റേതിൽനിന്നും കാലം കുറച്ചുമാണു് വിധാദാനം.

ആനക്കു് എത്ര അരണി ഉയരമുണ്ടോ ആത്ര ദോഷം അറിയാണു് തീരദൃഷ്ട്യ വേണ്ടതു്. എണ്ണ അര ആഡകം; നൈ മൂന്നു പ്രസ്ഥം; ഉപ്പു് പതു പലം; മാംസം അഷ്ടതു പലം. പിണ്ഡാഭ്യന്തരത്തിന്നു് ഓഡകം രസമോ അതിലിരട്ടി ദധിരയോ വേണം. ഷാരം പതുപലം പ്രതിപാനത്തിന്നു് ഓഡകം മദ്യമാ അതിലിരട്ടി പാലം കൊടുക്കണം. മേൽത്താഴ്ന്നവൻ നൈലം ഒരു പ്രസ്ഥം; തപയിൽത്താഴ്ന്നവൻ നൈലം അതിന്റെ എട്ടിലൊന്നു (അർദ്ധവ്യവം); ഗജശാലയിൽ വിളക്കുവയ്ക്കുവാനും നൈലം അർദ്ധവ്യവംതന്നെ. കൂടാതെ യവസം രണ്ടു ഭാഗവും, ശക്തം, (ബാലശൃണം) രണ്ടു കാൽ ഭാഗവും, ശുഷ്കതൃണം രണ്ടു ഭാഗവും കൊടുക്കണം. കഡംഗരം (ഇല, തളിര് മുതലായതു) ഇത്രയെന്നു നിയമമില്ല.

എട്ടു് അരണി ഉയരമുള്ള ഗജത്തെ അത്യമാളിമെന്നു പറയുന്നു. അതിനുള്ള ദോഷം ഏഴരണി ഉയരമുള്ളതിന്നു പറഞ്ഞതുപോലെത്തന്നെയാകുന്നു. ആറര

നാപ്പത്തെട്ടാം പ്രകരണം മുപ്പത്തിരണ്ടാം അധ്യായം

നിയം അഞ്ചരണിയും ഉയരമുളളവണ്ണം ഉയരത്തിന്റെ ഹസ്തപ്രമാണമനുസരിച്ചു ഭോജനം നൽകണം.

ഖിഷ്ണനെ ക്രീഡാത്ഥമായി പിടിക്കപ്പെടുന്നതാണ്. അങ്ങനെ പിടിച്ചാൽ അതിനെ ക്ഷീരവും യവസാധും കൊടുത്തു വളർത്തേണ്ടതാകുന്നു.

സംജാതഭവാദിത, പ്രതിച്ഛന്ന, സംഖിച്ഛപക്ഷ, സമകഷ്ട, വൃതികീർണ്ണമാംസ, സമതലതല, ജാതാഭാണിക എന്നിവയാൽ ആനയുടെ ശോഭകൾ *

ഭദ്രനാ, മന്ദനാ, പിന്നെ
മുഹൂർത്തീർണ്ണലിംഗനാ
എന്ന മനോഹരികളാലോപാദൈ
പണിയിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

മഹാലിച്ഛന്റെ അർദ്ധശാസ്ത്രത്തിൽ, അധ്യക്ഷപ്രധാനരണ
മണ്ഡലാകരണത്തിൽ, ഹസ്തപ്രധക്ഷൻ എന്ന
മുപ്പത്തൊന്നാം അധ്യായം.

മുപ്പത്തിരണ്ടാം അധ്യായം.

ഹസ്തിപ്രധാനം.

ഹസ്തികൾ അവയുടെ കർമ്മശേഷമനുസരിച്ച് ഭയൻ, സാന്നാഹവൻ, ശൈവാഹവൻ, വ്യാഘൻ എന്നിങ്ങനെ നാലു വിധമാകുന്നു.

* ആനകൾക്ക് അവസ്ഥാരേണാൽ ഉണ്ടാകുന്ന ആകാശാഭയെയാണ് ഇവിടെ ശോഭാപരംകൊണ്ട് പറയുന്നത്. ഈ ശോഭ എഴുതിയിരിക്കുന്നു. സഞ്ചാരശാഹിത-മുഖം തോലും മാത്രമുള്ള ഇളം പ്രായത്തിൽ ചോരയോളം തുഞ്ചിത മണാരത്തേ അവസ്ഥയിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ശോഭ. പ്രതിച്ഛന്ന-അപ്രാപ്യം മാംസഭുഷണി അസ്ഥിമയ മൃദിത്തമുള്ള അവസ്ഥയിലുള്ള ശോഭ. സംഖിച്ഛപക്ഷ-മാംസഭവം

അവയിൽവച്ചു ഭൂമിൻ ന്യൂസ്സഗതൻ (ചുമലിൽ കയറുന്നവൻ), സ്കൂളഗതൻ (സ്കൂളത്തിൽക്കെട്ടുന്നതിനെ സാരിക്കുന്നവൻ), വാരിഗതൻ (വാരിക്കഴിയിൽ വീണവൻ), അവപാതഗതൻ (പതനഗർഭത്തിൽ പതിച്ചവൻ), ഷൂഥഗതൻ (ഷൂഥത്തിൽ നില്ക്കുന്നവൻ) എന്നിങ്ങനെ അഞ്ചുവിധം. ഭൂമിനെ ഉപചരിക്കേണ്ടതു ബിഷണെപ്പാലെയാകുന്നു.

സാന്നാഹ്യൻ ഏഴുവിധത്തിലുള്ള തിന്മകളോടുകൂടി വ്യവസായം. അവ ഉപവസനം, സംവരണം, സംയോനം, വധാവധം, അസ്തിമയം, നാഗരായണം, സാഗ്രാതികം എന്നിവയാണു് . സാന്നാഹ്യൻ ഉപവിചാരം

കൊണ് പാർപ്പാർ അസുഖങ്ങളായിട്ടുള്ള അവസ്ഥയിലുള്ള ശോഭ. സങ്കടകൃഷ്ടാവതവങ്ങളിലെല്ലാം ഭാസം അസുനാനവിരിക്കമാതി ഉത്തേരിംപെട്ടിട്ടുള്ള അവസ്ഥയിലെ ശോഭ. വ്യതികിണ്ണഭാസം വിശേഷത്തോടെ അസാധിപ്പം കൊണ് ഭൂമി മറുപിടേണ്ടതു് കഴിഞ്ഞുവരിക എന്ന അവസ്ഥയിലെ ശോഭ. സമതലവയം-തലവയമെന്നാൽ പൂർണ്ണമായിട്ടുള്ള തലവയം. അവസ്ഥ സമമായി ഭാസം ഉണ്ടായിട്ടുള്ള അവസ്ഥയിലെ ശോഭ സമതലവയം. മാതൃഭാഷാവികാസാധിതവല്ലാത്ത ഭാഷയും അതിന്റെ പാർപ്പാർ ഉത്തം വസ്ത്രം ഭാഷാവികാസം (ഭാഷാവികാസം) വേരെയതായിട്ടുള്ള അവസ്ഥയിലുള്ള ശോഭ.

ഉപസ്ഥാനം-പുവ്വകായവും അപരകായവും ഉത്തരകായവും മേഘകായം ചെങ്കു, ധ്വജാദികളേ ആകുമിരിക്കു തയ്യാറായതു്. സംവരണം-കിടക്ക, ഇരിക്ക, കണ്ണു ഉത്സാഹത്തോടുള്ള സ്ഥവത്തോടു ആകുമിരിക്ക തയ്യാറായതു്. സംയോനം-ഉദഗതി, വക്രഗതി, ശോഭിതഗതി, ഭംഗ്യഗതി ഇങ്ങനെയുള്ള ഗതികൾ. വധാവധം-ഇതിന്നു്, കൊമ്പ്, കരവണാദികൾ മുതലായവകൊണ് തേക്കളേയും കരിങ്കളേയും അടുകളേയും പിടിക്കുകയും കൊല്ലുകയും ചെയ്യും. അസ്തിമയം-ആനകളോടു നേരിട്ടെതിരിപ്പ് യുദ്ധം ചെയ്യും. നാഗരായണം-നാഗത്തിലുള്ള ശ്ലീലയിലെ ശോഭയും, അത്ഭുതം, പ്രതോളി മുതലായവയെ ഇടിച്ചുകൊല്ലുക. സാഗ്രാതികം-ഭാഷാവികാസം വേരെയതായിട്ടുള്ള അവസ്ഥയിലുള്ള യുദ്ധകർമ്മം ചെയ്യും.

നാപ്പുതെട്ടാം പ്രകാരണം

മുപ്പത്തിരണ്ടാം അധ്യായം

കണ്യാകമ്മം (കററക്കണ്ണു കെട്ടിക്കുക), ഗ്രൈവയകമ്മം (കണ്ണമ്പമ്പം കെട്ടിക്കുക), ജഗകമ്മം (മറ്റുഗർഭങ്ങളുടെ ധൃമാന്തിവാക്കി പണിപ്പെടുത്തിക്കുക) എന്നിവയാകുന്നു.

ഔപചാരികകമ്മം എട്ടുവിധം: ആചാരണം, കണ്ണു തെരപചാരിയും, ധോരണം, ആധാനഗതികം, യഷ്ടപുവ ചാരിയും, തോട്രാപചാരിയും, തുഷാപചാരിയും, മാർഗ്ഗാ രൂപം എന്നിങ്ങനെ *. ഔപചാരികകമ്മം ഉപരിവാരം ശാരദകമ്മം, ഹീനകമ്മം †, നാരായണകമ്മം (സംജ്ഞ പഠിപ്പിക്കുക) എന്നിവയത്രെ.

വ്യാജന്റെ ക്രിയാമാർഗ്ഗം ഒന്നാത്രമാണ്. അതി ന്റെ ഉപരിവാരം ആയതെന്തുകൊണ്ട് (പിടിച്ചു തൂങ്ങി ട്ടാത്രം രേഖിക്കുക) ആകുന്നു. കമ്മശങ്കിതൻ (കമ്മം ചെയ്യുമ്പോൾ ശങ്കിക്കുന്നവൻ), അപരയൻ (കമ്മത്തിന്നു പ ററായ്ക്കയാൽ രോധിക്കപ്പെട്ടവൻ), വിഷമൻ (സ്ഥിരതയ്ക്കു ല്ലാതെ പ്രവൃത്തിക്കുന്നവൻ), പ്രമിന്നൻ (മറ്റുപൊട്ടിയ

* ആചാരണം-പൂർവാചരകായങ്ങളെ ഉരുത്തിയും കാട്ടിയും മ ററം നൽകിക്കുക. കണ്ണുതെരപചാരിയും-മാധാനകളോടൊപ്പം പുറത്തു ആരെ കയറുവാൻ തീർപ്പിക്കുക. ധോരണം-ഒരു പുറംകൊണ്ടു കമ്മ ങ്ങളെ ചെയ്യിക്കുക. ആധാനഗതികം-രണ്ടുപുറം ഗതികൾക്കുമൊക്കെ വി ന്നതാക്കുക. യഷ്ടപുവചാരിയും-വരികൾക്കുമെല്ലാം എല്ലാ പണികളും ചെയ്യിക്കുക. തോട്രാപചാരിയും-തോത്രം (വേള) കൊണ്ടു കർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യിക്കുക. തുഷാപചാരിയും-ആയുധങ്ങളോടുകൂടിയതെല്ലാം സ ങ്ഗ കർമ്മങ്ങളും ചെയ്യിക്കുക. മാർഗ്ഗാരൂപം-നായട്ടു ചെയ്യിക്കുക.

† ശാരദകമ്മം-ശാരദയ്ക്കു തോമിച്ചു കമ്മം. ശാരദനെന്നാൽ പ്ര തീർത്തില്ലാത്ത ഗർഭനെന്നർത്ഥം. സ്ഥൂലൻ, കൃശൻ, ഖോലിതൻ, പ്രാകൃ തൻ എന്നിങ്ങനെ ശാരദൻ നാലുവിധമാകുന്നു. സ്ഥൂലനെ ചാർപ്പിക്കുക, കൃശനെ സ്ഥൂലിപ്പിക്കുക, ഖോലിതനെ അണിയിപ്പി വെള്ളുക, പ്രാകൃതന്റെ സമസ്ഥ്യം വരുത്തുക എന്നിവയാണു് ശാരദകമ്മം- യീതെന്നെന്നാൽ വ്യായാമമില്ലാത്ത ഗർഭനെന്നർത്ഥം. അപ്രകാരമിരിക്കു ന്ന ഗർഭത്തെ വ്യായാമം ചെയ്യിക്കുകയാണു് ഹീനകമ്മം.

വൻ), പ്രദിനവിനിമയൻ (മദംകൊണ്ടു അന്ധനായ വൻ); മദോഹതുവിനിമയൻ (മദത്തിന്റെ ഹേതു അറിയാത്തവൻ) എന്നിങ്ങനെ വ്യാഖ്യാഭേദങ്ങൾ.

കിയാവിപന (ഔഷ്ണമുദ്രയിൽ) നായ വ്യാപ്തൻ ശുദ്ധനെന്നും, സുഗ്രതനെന്നും, വിഷമനെന്നും, സുപ്തദോഷഔഷ്ണനെന്നും ഭേദിക്കുന്നു.

ഹസ്തികളുടെ ബന്ധനോപകരണങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച കാര്യത്തിൽ അനീകസ്ഥമാർ പ്രമാണം. ആളുറന്നും, ഔഗ്രവേയം, കഷ്യ, പരായണം (പിടിച്ചുകയറുവാനുള്ള വൻ), പരിക്ഷേപം (പാദപാശം), ഉത്തരം (ഉപരിതും വല) മുതലായവയാണ് ബന്ധനങ്ങൾ. അങ്കുരം, വേണ (വടി), തൂതം മുതലായതുപകരണം. വൈജയന്തി (പതാക), കരുപ്രമാവ (നക്ഷത്രമാവ), ആസ്തരണം, കഥം (വസ്ത്രകഞ്ചം) തുടങ്ങിയവ ഭൂഷണങ്ങൾ. പർക്കം, തോമരം, ശരാവാപം (ആവനാഴി), മന്ത്രം തുടങ്ങിയുള്ളതു യുദ്ധോപകാരം.

ചികിത്സകൻ, അനീകസ്ഥൻ, ആരാഹകൻ, ആധാരമണൻ (പാപ്പാൻ), ഹസ്തിപകൻ (ഹസ്തിമുഖി), പൈലാരികൻ, (പരിലാരികൻ), വിധാപാചകൻ, താപസിക് (പുല്ലുകൊടുക്കുന്നവൻ), പാദോശികൻ, കടീരജകൻ (പന്തികാവൽക്കാമൻ), പൈശായികൻ (ശയനാധികൃതൻ) മുതലായവരാണ് ഹസ്തികളെ സ്സന്ധിസ്ഥിച്ച് പൈശ്വര്യകന്മാർ (കർമ്മകരന്മാർ).

* ഇവർ=കേവലം ഷാലകന്മാരാണ്; ഇവർ ഹസ്തിശാസ്ത്രത്തിൽ പറയുന്ന ചതിനെട്ടു വ്യാഖ്യാനങ്ങളെക്കൂടി ഉപയോഗിക്കുന്നു. സുയുക്തം=ചിതത്തിലേറുന്നവൻ; ഇവൻ ചതിനക്ക് ദോഷങ്ങളുണ്ടാകും. വിഷകൻ=തോന്നിയ മിനിൽ മാറ്റുകയും കണവര കൊല്ലുകയും ചെയ്യുന്നവൻ; ഇവൻ മുൻപറഞ്ഞ രണ്ടു വക ദോഷങ്ങളുമുണ്ടായിരിക്കും. സുപ്തദോഷഔഷ്ണം=ഔഷ്ണ ദോഷങ്ങളുണ്ടായിരിക്കുന്നവൻ.

നാപ്പത്തെടാം പ്രകരണം മുപ്പത്തിമണ്ടാം അധ്യായം

ചികിത്സകൻ, ചർമ്മരോഗകൻ, വിധാപാലകൻ എ
ന്നിവർക്ക് ഓരോ പ്രസ്ഥം മോദം, ഓരോ പ്രസൂതി (അര
ക്കടന്ന) എണ്ണയും, ഇവരുടെ പലം ചങ്ങരലവണങ്ങളും
കോഷാഗാരത്തിൽനിന്നു വാങ്ങാം. ചികിത്സകന്മാരെ
ശിക്ഷിക്കുവാനുപയോഗിച്ച പലം മാംസംകൂട്ടിക്കൊടുക്കണം.

മാർഗ്ഗമെന്നു, വ്യാധി, കർമ്മം, മരം, ജന്മ എന്നിവ
കൊണ്ടു ക്ലേശിച്ച ഗജങ്ങൾക്കു ചികിത്സകന്മാർ വേണ്ട
പ്രതീകാരം ചെയ്യണം.

സ്ഥാനത്തിങ്കലെ അശുദ്ധി, യാസം കൊടുക്കായ്ക്ക,
നിലത്തു കിടത്തുക, അജംഗത്തിങ്കൽ (അതാതാ അഗ്നിക്കി
ളിൽ) അടിക്കുക, അന്യനെ പുറത്തു കയറ്റുക, അകാല
ത്തിങ്കൽ നടത്തുക, അഭൂമിയിങ്കലും അതീതത്തിങ്കലും ഇറ
ക്കുക, തത്ത്വജ്ഞത്തിൽ കടത്തുക എന്നിവ അത്യന്തസ്ഥാ
നങ്ങൾ (ദണ്ഡിപ്പാൻ തക്ക കുറ്റങ്ങൾ) ആകുന്നു. ആ
വക കുറ്റങ്ങൾക്കുള്ള ദണ്ഡത്തെ പൈശ്വര്യകാദികളി
ടെ ഭക്താവതനത്തിങ്കൽനിന്നു പിടിക്കണം.

മുഖട്ടം നീരാജന,
ചാതുർമാസിക, ജ്വലാശ്വസന്ധിയിലും,
ഭൂതബലി കൃഷ്ണസന്ധ്യ,
സേനാനീപുരു ശുക്ലസന്ധിയിലും.
മുഖചരീണാഗത്തിൻ
ദിഗുണം വിളിട്ട കൊമ്പുകൾ മുറിച്ചു
നാഭയെത്തിനു മണ്ടെ-
രാജായാൽ, പാർവ്വതത്തിനയ്ക്കുണ്ടിൽ.

ഓരിയ്യൻ്റെ അർദ്ധശാസ്ത്രത്തിൽ, അധ്യക്ഷപ്രധാനെന്ന
രണ്ടാധികാരത്തിൽ, അധ്യക്ഷൻ—അസിദ്ധധാരം
എന്ന മുപ്പത്തിമണ്ടാധ്യായം.

മുപ്പത്തിമൂന്നാം അധ്യായം.

നാലുപത്തൊമ്പത് — അയ്യഞ്ഞൊമ്പതാം പ്രകരണങ്ങൾ.

രഥാധ്യക്ഷൻ, പഞ്ചാധ്യക്ഷൻ, സേനാപതിപ്രചാരം.

അശ്വപാധ്യക്ഷനെപ്പറഞ്ഞുകൊണ്ടുതന്നെ രഥാധ്യക്ഷന്റെയും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

വിശദമായിട്ട്, രഥാധ്യക്ഷൻ രഥനിർമ്മാണത്തെ നടത്തിക്കുന്നു.

പത്തു പുരുഷമാനം ഉയരവും പന്ത്രണ്ടു പുരുഷമാനം അന്തരം (വിസ്താരം) വുമുള്ളതാണ് ഉത്തമരഥം ൧. അതിൽനിന്ന് ഓരോന്നിന്ന് ഓരോ പുരുഷമാനം അന്തരം കുറഞ്ഞു് ആറുപുരുഷമാനം അന്തരമാകുന്നതുവരെയായിട്ട് ഏഴുതരത്തിലാണ് രഥങ്ങൾ. ൪

ദേവരഥം (ഉത്സവങ്ങളിൽ ദേവനെ എഴുന്നള്ളിപ്പാൻ ഉള്ളത്), പശ്യരഥം (മംഗളാവസരങ്ങളിൽ യാത്രയെഴുന്നള്ളിപ്പാൻ ഉള്ളത്), സാംഗ്രാമികം (യുദ്ധത്തിനുള്ളത്) പാരിയാണികം (സാധാരണ യാത്രയുള്ളത്), പരപുരാഭിയാനികം (ശത്രുപുരുഷനെ ആക്രമിച്ചുവരുന്നതിനുള്ളത്), വൈനയികം (രഥവെട്ടു പഠിപ്പാൻ ഉള്ളത്) എന്നിങ്ങനെള്ള ഹമങ്ങളെയും നിർമ്മിക്കണം.

ഇന്ദ്രശരം (ബാണങ്ങൾ), അസ്രങ്ങൾ, പ്രാഹ

* ഇവിടെ പുരുഷമാനമെന്നാൽ പന്ത്രണ്ടു മൂലമാണ് ഇവിടെ ഉള്ളത്. ആകയാൽ, ഉത്തമരഥത്തിലേക്കു ഉയരം 120 അംഗുലവും വിസ്താരം 144 അംഗുലവുമാകുന്നു.

൪ അന്തരം ഓരോ പുരുഷമാനംവീതം കുറയുന്നതനുസരിച്ച് ഉത്തരവും ഓരോ പുരുഷമാനംവീതം കുറയുമെന്നു അർത്ഥമുണ്ടാകുന്നു. 11-19-൧6-7-6-പുരുഷമാനംവീതം കുറയുമുള്ളവയായി ആറും, ഉത്തമരഥം മറ്റും കൂടിക്കൂടെ ഏഴുവിധമാണ് രഥങ്ങളെന്നർത്ഥം.

ശിർ—മെ പ്രകരണങ്ങൾ മുഴുപ്പിട്ടുനാം അധ്യായം

ണങ്ങൾ (ആയുധങ്ങൾ), ആവരണങ്ങൾ, ഉപകരണങ്ങൾ എന്നിവയുടെ രചനകളെയും സാഹചര്യം, രാമികന്മാർ, ഭാഷാമാർ എന്നിവരെ സ്പഷ്ടകർമ്മങ്ങളിൽ നിർവ്വഹിക്കേണ്ടും വിധത്തെയും മനോധൃഷ്ടൻ അറിഞ്ഞിരിക്കണം. ദുരന്തം (ശമ്പളക്കാർ) അം അപ്രതാപമായ ശിക്ഷകൾക്കു പ്രവൃത്തികളിലുൾക്കൊള്ളുന്നതുവരെ കൊടുക്കേണ്ടുന്ന ഭരണവേതനത്തെയും, യോഗ്യനായ ശിക്ഷകൾക്കു ആരംഭം (പ്രാപ്തയാപത്തിൽ നിന്നുള്ള രക്ഷണം) ചെയ്യേണ്ടതിനേയും, അർത്ഥം സമാനവും നൽകേണ്ടതിനേയും മനോധൃഷ്ടൻ അറിയണം.

ഇതുകൊണ്ടു പഞ്ചധൃഷ്ടനേയും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. വിശേഷിച്ചു, പഞ്ചധൃഷ്ടൻ മോലം (സ്ഥാനീയരെയുള്ളതു്), ദുരം (വേതനത്തിന്നു നിറുത്തിയതു്), ഗ്രേണി (ജനപദത്തിങ്കൽനിന്നു സംഖ്യാചേർന്നു വരുന്നതു്), മിത്രബലം, അമിത്രബലം, അഭവീബലം എന്നിങ്ങനെയുള്ള സൈന്യങ്ങളുടെ സാഹചര്യം (ശക്തിയും ശക്തിക്കുറവും) യെ മനസ്സിലാക്കണം. നിർഭയലം (വെള്ളത്തിൽ വെച്ചുള്ള യുദ്ധം), സ്ഥലയുദ്ധം, പ്രകാശയുദ്ധം, കൂടയുദ്ധം (കുപയുദ്ധം), ഖനകയുദ്ധം (ഭൂമി തുറന്നു് അതിൽവെച്ചു ചെയ്യുന്ന യുദ്ധം), ആകാശയുദ്ധം, ദിവായുദ്ധം, രാത്രിയുദ്ധം എന്നിവയിൽ സൈന്യങ്ങളെ എന്തു് ചെയ്യുന്നതിനേയും അവർ കർമ്മങ്ങളിലുള്ള ആയോഗം (ആയുധത്തെ), അയോഗം എന്നിവയേയും പഞ്ചധൃഷ്ടൻ അറിയണം.

അതിനെ, അതാവതു ചതുരംഗമായ ബലത്തിന്റെ അനുഷ്ഠാനത്തെസ്സംബന്ധിച്ചതിനെക്കുറിച്ചാണെന്നു, സർവ്വയുദ്ധങ്ങളിലും സർവ്വാധ്യയങ്ങളിലും സർവ്വ വിദ്യകളിലും വിനീതനും ഹസ്ത, പ്രാപ്ത, കർമ്മങ്ങളിൽ പ്രവൃത്തിയാചിട്ടുള്ള സേനാപതി അറിഞ്ഞിരിക്കണം. വിശേഷിച്ചു, സേ

അധ്യക്ഷപ്രമാണം

രണ്ടാമധികരണം

നാപതി സ്വഭൂമി (സ്വസൈന്യങ്ങൾക്കു യുദ്ധംചെയ്യാൻ തക്ക സ്ഥലം), യുദ്ധകാലം, പ്രൗനികം (ശത്രുബലം) അഭിന്നഭേദനം (അഭിന്നമായ ശത്രുവുഹത്തെ ഭേദിക്കൽ), ഭിന്നസന്ധാനം (ഭിന്നമായ സ്വവ്യൂഹത്തെ അണിചേർക്കൽ), സംഹാരഭേദനം (സംഹരിക്കത്തക്കവണ്ണം സൈന്യങ്ങളെ ചിതറിക്കൽ), ഭിന്നവധം (ചിതറിപ്പോയ സൈന്യങ്ങളെ വധിക്കൽ), ഭക്തവധം (കോട്ട തകർക്കൽ), യാത്രാകാലം എന്നിവയെയും അറിവുണ്ടു.

സ്വസൈന്യങ്ങൾക്കു നില്പാനും

പോകാനും പൊതുനാശമേ

തൂങ്ങുപാറുകൊണ്ടിരിക്കുകയും

കുളിപ്പു വ്യൂഹസംഘാതകരും.

കൊല്ലാൻ അർഹസ്ത്രത്തിൽ, അധ്യക്ഷപ്രമാണമെന്ന

രണ്ടാമധികരണത്തിൽ, മോശ്യാക്ഷപ്തപത്മസ്ത്ര

ക്ഷപ്തസന്ധാനപരിപ്രമാണം എന്ന

ഭൂപതിഭൂതം അത്രയും.

മുപ്പത്തിനാലാം അധ്യായം.

അജ്ഞാതരും അജ്ഞാതീകനും പ്രകരണങ്ങൾ.

മുദാധ്യക്ഷൻ, വിചിത്രാധ്യക്ഷൻ.

മുദാധ്യക്ഷൻ : ഒരു മാതൃകപ്രകാരം വാങ്ങി മുദകരം കെട്ടിക്കണ്ടു.

മുദ വാങ്ങിയവന്നു മാത്രമേ ജനപദത്തിൽ പ്രവേശി

* മുദമെന്നാൽ ജനങ്ങളെയും കച്ചവടക്കാരെയും പ്രവേശിപ്പിക്കുവാൻ വിചിത്രാധ്യക്ഷനായി നടക്കുന്ന രാജകീയവിന്നം. അതു കൊടുക്കുന്ന അധികരണ മുദാധ്യക്ഷൻ.

൧൨൦൦ ൧൨൦൦ പ്രകരണങ്ങൾ മുപ്പത്തിനാലാം അധ്യായം

പ്ലാനും, അതിൽനിന്നു പുറത്തുപോകുവാനും പാടുമു. മുഴുവിയായെ പ്രാവശിക്കുകയും പോകയും ചെയ്യുന്നവൻ, ജാനപദനഗരത്തിൽ, പന്ത്രണ്ടുപണം ദണ്ഡമടയ്ക്കണം. അവൻ കൂടുതലാണെങ്കിൽ പൂർവ്വസാഹസം ദണ്ഡം. തിരോജനപദ (അന്യനാട്ടുകാരൻ) നാന്നൂ കൂടുതൽ ഉപരിയാഗിച്ചാൽ ഉത്തമസാഹസം ദണ്ഡം.

വിവീതാധ്യക്ഷൻ (പശുക്കൾ മേയുന്ന മൈതാനങ്ങളുടെ അധ്യക്ഷൻ) മുരുകമെപ്പരിശോധിക്കണം. അദ്ദേഹം ഭയാനകങ്ങളിൽ (ചോരപരചാരാദികളെ ശങ്കിക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ) വിവീതം സ്ഥാപിക്കുകയും, നിമ്നമികളിലും അരണ്യങ്ങളിലും ഉണ്ടാകുന്ന ചോരവ്യാജരായുള്ള രീതികളും വേണം.

വെള്ളമില്ലാത്ത പ്രദേശത്തു കിണറുകൾ, സേതുബന്ധങ്ങൾ, ഉത്സങ്ങൾ (ഉറവു പുറപ്പെടുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ) എന്നിവയെയും പുഷ്പമലവാടങ്ങളെയും വിവീതാധ്യക്ഷൻ സ്ഥാപിക്കണം.

ലുബ്ധകരും ശപ്തഗണികളും പതിവായി അരണ്യങ്ങളിൽ ചുറ്റിപ്പറ്റിക്കൊണ്ടിരിക്കണം. അവർ തന്മൂലമാകയാൽ ശത്രുക്കളോ അടക്കുന്നതായിക്കൊണ്ടാൽ മലകളിലും മരങ്ങളിലും കയറിയോ വേഗത്തിലോടിയോ അവർക്കു കണ്ടു പിടിച്ചാൽ കഴിയാത്തവിധം മരങ്ങളു ശംഖശബ്ദമാ മുറുങ്ങിക്കൊണ്ടു പുറപ്പെടുന്നതാണ്. ശത്രുക്കൾ അടവികളിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ ആ വിവരം അവർ മുറുകെപ്പിടി ഹൃദയപോതങ്ങൾ (വളർച്ചപ്രാദർഭം) മുറുക്കുന്നതായാ, ധൂമാ

|| കൂടുതൽപ്രായാപിത സഭാഭിജ്ഞാൻ തേർവഴി വിട്ടു കടന്നുവരികയുള്ള മൈതാനങ്ങളിൽക്കൂടെ പോകയാൽ അതിനാലാണു മുരുകൾ പരിശോധിക്കുവാൻ വിവീതാധ്യക്ഷനെ അധികാരപ്പെടുത്തിയത്.

അധ്യക്ഷപ്രചാരം

രണ്ടാമധികരണം

ഗ്രിപരമ്പര * മുഖനായാ രാജാവിന്നറിവു കൊടുക്കുകയും വേണം.

ഔവ്വഹസ്തിവനാരക്ഷ,
വർത്തി, ചോരക്ഷണം,
സാർവ്വസംരക്ഷ, ഗോരക്ഷ-
യീവ നോദേണമായവൻ.

രക്ഷിച്ചുനേരം അർദ്ധരാത്രിയിൽ, അയ്യപ്പപ്രചാരണ
രണ്ടാമതികത്തെയിൽ, ദുഃസ്വപ്നം വിവിധായുക്തൻ
എന്ന മുപ്പത്തിനാലാമത്വം.

മുപ്പത്തഞ്ചാം അധ്യായം.

അയ്യപ്പത്തിനാലും അയ്യപ്പക്കുടും പ്രകരണങ്ങൾ.

സമാഹർത്തൃപ്രചാരം, ഗുഹപതിവൈദിക
അപസവ്യജനമായ പ്രണിധികൾ.

സമാഹർത്താർ ജന. ദത്തെ നാലായി വിഭജിച്ചിട്ട,
ഓരോ വിഭാഗത്തിലുമുള്ള ഗ്രാമങ്ങളെ ദ്വേഷം (ഉത്തമം),
മധ്യമം, കനിയം എന്നിങ്ങനെ തരംതിരിച്ച്, പരിഹാര
കം (കരമാഴിവായിട്ടുള്ളത്), ആയുധീയം (ആയുധധാരി
കളെ പ്രദാനംചെയ്യുന്നത്), ധാന്യപ്രതികരം (ധാന്യം ക
രമായിട്ടുള്ളത്), പശുപ്രതികരം (പശുക്കൾ കരമായിട്ടുള്ള
ത്), ഹിരണ്യപ്രതികരം (ഹിരണ്യം കരമായിട്ടുള്ളത്),

* ലക്ഷ്യകാലികൾ കാഴ്ചയിൽ തികഞ്ഞതായോ പക്ഷേപത്തോ ചേ
ർന്നു, അതു കണ്ടാൽ ശുദ്ധമായ അകലത്തിൽ വസിക്കുന്ന ജനങ്ങൾ അ
തുപോലെ തീരും പുഷ്പം കാണിക്കുക; ഇങ്ങനെ വരും മുതൽക്കു രാ
ജധാനിവാസ പല സ്ഥലങ്ങളിലായി തീരും പുഷ്പം അതോളമായി
കാണിക്കുന്നതിനേക്കാൾ ധൂമ്രനിവർത്തം എന്തെ വരുന്നതു്.

പരമൻ

ഉൾ-ം തിരി-ം പ്രകരണങ്ങൾ മൂപ്പത്തഞ്ചാം അധ്യായം

കുപ്യപ്രതികരം (കുപ്യവസ്തുക്കൾ കരമായിട്ടുള്ളതു്), വിഷ്ടിപ്രതികരം (തൊഴിലാളികൾ കരമായിട്ടുള്ളതു്) എന്നിങ്ങനെയുള്ള ഗ്രാമാഗ്രങ്ങൾ ഇന്നിന്നവരെന്നും ഇത്രയിത്രയെന്നും നിബന്ധപുസ്തകത്തിൽ എഴുതണം.

സമാഹർത്താവിന്റെ ആജ്ഞപ്രകാരം ഗോപൻ (ഗ്രാമങ്ങളിലെ കണക്കെഴുത്താവൻ) അയ്യ ഗ്രാമങ്ങളുടെയും പത്തു ഗ്രാമങ്ങളുടേയും കാര്യം ചിന്തിക്കണം.

സീമംപരിച്ഛേദമാസരിച്ച ഗ്രാമങ്ങളുടെ പ്രമാണങ്ങളും ഓരോ ഗ്രാമത്തിലുമുള്ള കൃഷ്ണം (കൃഷിചെയ്യതു്), അകൃഷ്ണം, സ്ഥലം (പാറ), കേദാരം (വയൽ), ആരാം (ഉപവനം), ഷണ്ഡം (വാഴ മുതലായവയുടെ തോട്ടം), വാടം (കരിമ്പു മുതലായവയുടെ തോട്ടം) വിനം, വാസ്തു (കെട്ടിയിരിപ്പു്), ചൈത്രം, ദേവാവയം, സേതുബന്ധം, ശുശാന്തം, സത്രം (ഊട്ടുപുര), പ്രപ (തണ്ണീർപ്പുറത്ത്), പുണ്യസ്ഥാനം, വിവീതം, വെട്ടാഴി എന്നിവയുടെ എണ്ണത്തോളമെങ്കിലും ഭൂമിപരിമാണം നെയ്യും അതനുസരിച്ച ഓരോ ഭൂമിതൃത്തിനും തമ്മിൽത്തമ്മിലുള്ള മയ്യോട (അവധി), അരന്യം, വഴി, പ്രമാണം (വെപ്പം), സപ്രദാനം (ദാനവിവരം), വിക്രയം (വില്പനവിവരം), അനുഗ്രഹം, പരിഹാരം എന്നിവയെയും നിബന്ധപുസ്തകത്തിൽ എഴുതണം. ഗ്രാമങ്ങളെയും കരദങ്ങൾ (കരമടയുന്നവ) ഇത്ര, അകരദങ്ങൾ ഇത്ര എന്നു കണക്കാക്കുകയും പുസ്തകത്തിൽക്കയറണം.

അവയിൽ നാലുവസ്തുക്കൾ ഇത്ര, കഷ്കന്മാർ ഇത്ര, ഗോരജകന്മാർ ഇത്ര, വൈദ്യകന്മാർ (കുച്ചവടക്കാർ) ഇത്ര, കാന്തകന്മാർ ഇത്ര, കർക്കരന്മാർ ഇത്ര, ദാസ്യന്മാർ ഇത്ര എന്നും ആകെ ദ്രവിപദന്മാർ (മനുഷ്യർ) ഇത്ര, ചതുപ്പുദങ്ങൾ (കുളികൾ) ഇത്ര എന്നും ഇത്രയിത്ര ചിരഞ്ചു

യും വിഷ്ണുവും ശുക്ലവും ദണ്ഡവും (സൈന്യം) കൊല്ലത്തിൽ പുറപ്പാടുണ്ടെന്നും പുസ്തകത്തിൽ എഴുതണം.

ഓരോ കുടുംബത്തിലും സ്ത്രീകൾ ഇത്ര, പുരുഷന്മാർ ഇത്ര, ബാലന്മാർ ഇത്ര, വൃദ്ധന്മാർ ഇത്ര എന്നും കുടുംബത്തിലുള്ളവരുടെ കർമ്മം (തൊഴിൽ) എന്ത്, ചരിത്രം (ആചാരം) എന്തു, ആജീവം (ആയം) എത്ര, വ്യയം എത്ര എന്നുമുള്ള വിവരവും അറിയണം.

ഇപ്രകാരം ജനപദത്തിന്റെ ചതുർഭാഗത്തെ (നാലായി വിഭജിച്ചതിൽ ഒരു ഭാഗത്തെ) സ്ഥാനികൻ ചിന്തിക്കണം.

ഗോപന്മാരുടേയും സ്ഥാനികന്മാരുടേയും അധികാരസ്ഥാനങ്ങളിൽ പ്രദക്ഷോഭന്മാർ (കുടുംബശാധനാധികാരികൾ) കാൽക്കുറന്ന (കണ്ടകന്മാരെ ഭയപ്പെടുക മുതലായതു്) വും ബലിപ്രഗ്രഹ (കരത്തെ ബലംപ്രയോഗിച്ചു പിരിക്കുക) വും ചെയ്തുകൊടുക്കണം.

സമാഹർത്താവിനാൽ നിയമിക്കപ്പെട്ട ഗൃഹപതിവൃത്തിനനായ ശുദ്ധപുരുഷന്മാർ തങ്ങളെ ഏതു ഗ്രാമങ്ങളിലും ഒന്നോ ഇരുത്തിയിട്ടുള്ളതു് ആ ഗ്രാമങ്ങളിലുള്ള ക്ഷേത്ര(ഭൂമി)ങ്ങളുടേയും, ഗൃഹങ്ങളുടേയും കല (കുടുംബ)ങ്ങളുടേയും പരിമാണത്തെ അറിയണം. മന്നം (നീളവും വീതിയും), സഞ്ചാരം (ഉൽപ്പന്നം) എന്നിവയോടുകൂടി ക്ഷേത്രങ്ങളേയും ഭാഗം (കരം), പരിഹാരം എന്നിവയോടുകൂടി ഗൃഹങ്ങളേയും വർണ്ണം, കർമ്മം എന്നിവയോടുകൂടി കലങ്ങളേയും അറിയണം. ഓരോ കലത്തിലുമുള്ള ജംഘകളുടെ * ആകത്തുകയും അവരുടെ ആയുസ്സുങ്ങളേയും അറിയണം. പ്രസ്ഥിതന്മാ (പുറമെ പോയവർ) തും ആഗതന്മാ (പുറമെനിന്നു

* ജംഘയെന്നാൽ കാല്. ഇവിടെ ഇതിനു ലക്ഷണങ്ങൾ പരമോലികൾ അതായതു് ആളുകളും കന്നുകാലികളുണ്ടെന്നർത്ഥം.

൫൪-൦ ൫൫-൦ പ്രകരണങ്ങൾ മുപ്പത്തഞ്ചാം അധ്യായം

വന്നവർ) തമായിട്ടുള്ള ചങ്ങല പ്രവാസത്തിനും വാസത്തിനുമുള്ള കാരണങ്ങളെയും, അനന്തരം (അനന്തകാലികമായ നഷ്ടകാലികൾ) ആയിട്ടുള്ള സ്രീപുരുഷോത്തമന്റെ പ്രവാസവാസകാരണങ്ങളെയും, പരബ്രഹ്മതന്മാരായ മാരന്മാരുടെ സഞ്ചാരങ്ങളെയും അവർ മനസ്സിലാക്കണം.

ഇപ്രകാരമെന്ന വൈദികവ്യഞ്ജനമായ ഗുഡപുരുഷന്മാർ സ്വഭൂമിത്തലത്തിൽ വന്നിരിക്കും, സേതുക്കൾ, വനങ്ങൾ, കർമ്മാശ്രമങ്ങൾ, ഭക്ഷണങ്ങൾ എന്നിവയിലുള്ളതായ വ്യത്യസ്ത രാജവസ്തുക്കളുടെ പരിമാണവും വിഭവവും അറിയാനും പരഭൂമിത്തലത്തിൽ ജലമാശ്നനെയും സ്ഥലമാശ്നനെയും വന്നവരുമായിട്ടുള്ള സാരവും ഫലമായ പണ്യങ്ങളുടെ കൃത്യവികൃതങ്ങളിലുള്ള പരിമാണവും വിഭവവും മനസ്സിലാക്കണം. അപ്പയുടെ ശുഭം, വർണ്ണം, ആതിഥാരികം, ഗുണഭൂമി, തരഭൂമി, ഭാഗം, മാനം, പണ്യാഗരം എന്നിവയുടെ പരിമാണവും അറിയാനും.

ഇങ്ങനെയെന്ന സമാഹാരമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നിരിക്കട്ടെ താപസവ്യഞ്ജനമായ ഗുഡപുരുഷന്മാരും കർമ്മകന്മാർ, ഗോരക്ഷകന്മാർ, വൈദികന്മാർ എന്നിവരുടേയും അധ്യക്ഷന്മാരുടേയും ശൈലാശൈലങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കണം. താപസവ്യഞ്ജനത്തിന്റെ ശൈലമായ പരമാർത്ഥവ്യഞ്ജനങ്ങൾ • മൈത്രി, ചതുർത്ഥം (നാലുകൂടുന്ന വഴി; നാൽക്കവല), കൂന്തപദം, ഉദപാനം (കിണർ) മദ്യം, നിപാനം, തീർത്ഥസ്ഥാനം, ആശ്രമം, അണ്യം, ശൈലഗാഹനം, വനഗാഹനം എന്നീ സ്ഥലങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ചിട്ടു പോകുന്നതും, അമൃതപുരുഷന്മാർ, പ്രചീന

* പുരാണപാരമ്പര്യം വളരെ പഴയതായി കരുതുന്നതിനാലാണ് ഈ കർമ്മങ്ങൾ. അവയുടെ വേരും ശാഖകളും ഗുഡപുരുഷന്മാർ പുരാണപാരമ്പര്യത്തിൽ.

പുരുഷന്മാർ (കൊല മുതലായവ ചെയ്യുന്നവർ) എന്നിവരുടെ പ്രാപനം, സമാനം, ഗമനം എന്നിവയെയും അവയ്ക്കുള്ള കാരണങ്ങളെയും കണ്ടുപിടിക്കണം.

സമാഹരണാവലിനുകൊ-

രണ്ടാം നാളിനെ നോക്കണം;

തദ്യകരണം സംസ്ഥകളും

മറ്റു സംസ്ഥകളും തഥാ.

കേരളീയരും അയ്യപ്പരും, അധ്യക്ഷപ്രവാഹമെന്ന രണ്ടാമതികളെക്കുറിച്ച് സമാഹരണപ്രവാഹം—ഗുരുവതിയെക്കുറിച്ചു സമാഹരണപ്രവാഹം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന മുഹൂർത്തം.

മുഹൂർത്തരണം അധ്യായം.

അയ്യപ്പരും പ്രകരണം.

നാഗരീകപ്രസിദ്ധി.

സമാഹരണാവലി ജനപദങ്ങളെക്കൊണ്ടുപോലെ നാഗരീകൻ നഗരത്തെ ചിന്തിക്കണം. *

നഗരത്തിങ്കൽ ഗോപൻ പത്തു കല (കുടയ്ക്ക) അളയോ, ഇരുപതു കലയോ, നാലു കലയോ കണ്ടു ചിന്തിക്കണം. ആ കുടയ്ക്കുകളിലുള്ള സ്ത്രീകളുടെയും പുരുഷന്മാരുടെയും ജാതി, ഗോത്രം, നാമം, കുടും എന്നിവയോടുകൂടിയ ജംഘാഗ്ര (ജനസംഖ്യ)യും, അവരുടെ ആയുസ്സുകളും ഗോപൻ അറിയണം.

* സമാഹരണാവലി ജനപദത്തെ നാലായി ഭാഗിക്കുന്നതുപോലെ നാഗരീകൻ നഗരത്തെയും അധ്യക്ഷപ്രവാഹത്തിലുള്ള കാര്യങ്ങളെയും അവഗണിക്കരുത്.

അപ്രകാരംതന്നെ ഒറ്റത്തിന്റെ ചതുർത്ഥത്തെ (നാലായിക്കിരിച്ചതിൽ ഒരു ഭാഗം) സ്ഥാനികൻ ചിന്തിക്കണം.

നഗരത്തിലുള്ള ധർമ്മാവസ്ഥികൾ (ധർമ്മാലാധികൃതന്മാർ) പാഷണ്ഡികളായ പാദികന്മാർ വന്നാൽ അവരുടെ വിവരം ഗോപനനായ സ്ഥാനികനായോ അറിയിച്ചിട്ടുവെന്നും അമസിപ്പിക്കാൻ. സ്വയമായി പരീക്ഷിച്ചു വിശ്വാസം വന്ന തപസ്വികളെയും ദുഷ്ടാത്മിയന്മാരെയും മാത്രമേ അവർ അമസിപ്പിക്കാൻ അനുവദിക്കാറു. കാക്കകളും ശിപ്പികളും തങ്ങളുടെ ഗൃഹങ്ങളിൽ വരുന്ന സ്വന്തങ്ങളെ സ്വകർമ്മസ്ഥാനങ്ങളിൽ വേണം പാർപ്പിക്കുവാൻ. പൈദാഹകന്മാരും, അന്യന്മാരും വരുന്ന പഥികന്മാരെ തങ്ങളുടെ കർമ്മസ്ഥാനങ്ങളിൽ മാത്രമേ വസിപ്പിക്കാറു. അവർ അദൃശ്യത്തിനാലോ അകാലത്തിനാലോ പന്യങ്ങളെ വിക്രയംചെയ്തോ, വിക്രയംചെയ്താൻ പാടില്ലാത്ത വസ്തുക്കളെ വിൽക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതായാൽ ആ വിവരവും പൈദാഹകന്മാർ അറിയിക്കണം.

ശൈശ്വികന്മാർ (മടുപ്പാപാദികൾ), പാകപാശികന്മാർ (പകപാശവ്യവഹാരികൾ), ഓട്ടനികന്മാർ (അന്നവിക്രയികൾ), വേശ്വകൾ എന്നിവർ വിശ്വസ്തനെന്നറിയുള്ള ആളെ മാത്രമേ തങ്ങളുടെ കർമ്മസ്ഥാനങ്ങളിൽ പാർപ്പിക്കാറു. അങ്ങനെ പാർക്കുന്നവൻ അതിവൃത്തംചെയ്തോ അത്യാഹിതമായ (മാത്രകവിഞ്ഞ്) കർമ്മം ചെയ്തോ ചെയ്യുന്നതായാൽ ആ വിവരവും അവർ അറിയിക്കണം.

ചികിത്സകൻ ഏതെങ്കിലും ഗൃഹത്തിൽച്ചു പ്രവൃത്തിക്കുമ്പോൾ പ്രവൃത്തിക്കുന്നവനായിട്ട പ്രവൃത്തിക്കുന്നവനെ പരീക്ഷിച്ചു കണ്ടു കണ്ടാൽ അപരമായിട്ടുള്ള ചികിത്സ ചെയ്തോ ഗൃഹസ്വാമി അങ്ങനെ ചെയ്തിക്ക

യോ ചെയ്താൽ ആ വിവരം ഗുഹസാമിന്ദോ ചികിത്സകനോ ഗോപനായോ സ്ഥാനികനായോ അറിയിച്ചാൽ അപരാധത്തിങ്കൽനിന്നു മുക്തനാകും; അതു ചെയ്യാത്തപക്ഷം രണ്ടുപേരും ഒന്നുപോലെ അപരാധികളായിരിക്കും. എതു ഗുഹത്തിന്റെയും ഉടമസ്ഥൻ സ്വഗുഹയിൽനിന്നു പോകുമ്പോൾ സ്വഗുഹയിൽ വരികയോ ചെയ്തവരായ അപരിചിതന്മാരുടെ വിവരം ഗോപനമോ സ്ഥാനികനോ അറിയിക്കണം. അതു ചെയ്യാത്തപക്ഷം ആ പോയവരോ വന്നവരോ ആ രാത്രിയിൽ ചെയ്യുന്ന ദോഷങ്ങൾക്കു ഗുഹസാമി ഉത്തരവാദിവാകും. ദോഷരാത്രികളിൽ (അപരാധം ചെയ്യാത്ത രാത്രികളിൽ) ഗുഹസാമി മൂന്നുപേരും ദണ്ഡം കെട്ടുകയും വേണം.

പഥികന്മാരും ഉൽപഥികന്മാരും (തദ്ദേശവാസികളായ ചാരന്മാർ) നഗരത്തിന്റെ പുറത്തും അകത്തുമുള്ള ദേവാലയം, പുണ്യസ്ഥലം, വനം, ശ്മശാനം എന്നീ സ്ഥാനങ്ങളിൽ സന്ദ്രശനമായോ, അനിവൃത്തമായ ഉപകരണങ്ങളെ ധരിച്ചവനായോ, ഉത്തരണധീകൃത (അതിഭാരം ചുമന്നവൻ) നായോ, ആ പിണ (ഭക്തൻ) നായോ, അതിനിമിത്തമല്ലെന്നവനായോ അധപക്തനായോ കാഴ്ചയിൽ അപൂർവ്വനായോ കാണുന്നവനെ പിടിക്കണം. അപ്രകാരമെന്ന നഗരാഭ്യന്തരത്തിലുള്ള ശൂന്യഗുഹ, ആ വേരണം (ശിപ്പശാല), ശൈശ്വികഗുഹ, ഔഷ്ണികഗുഹ, പാകപാശ്വരികഗുഹ, ഭൂതാവാസം (ചുതുകളിക്കാരുടെ പാപ്പിടം), പാഷണ്ഡഗുഹ എന്നിവയിലും സംഭവിക്കാത്തവരുടെയോ എന്നു ഗുരൂപുരുഷന്മാർ അന്വേഷിക്കണം.

ഗ്രീഷ്മത്തിൽ പകൽ മൂന്നാമതെയും നാലാമതെയും ചതുർഥാമയിൽ അഗ്നി കത്തിക്കുന്നതിനെ പ്രതിരോധി

അയ്യമ്പത്തറ പ്രകരണം

മുപ്പത്തറ അധ്യക്ഷം

കുറും. ആ സമയത്തു അഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിക്കുന്നവർ അരക്കുറും പണം അഗ്നിദണ്ഡം അടയ്ക്കുന്നു. അഥവാ ആ സമയത്തു അധിപ്രഭുക്കൾ (പാകാർക്കായ അഗ്നികർത്താ) ഗൃഹത്തിന്റെ വലിപ്പത്തോടു ചെറുതായതാണ്. ഇപ്പറഞ്ഞ രണ്ടു ചതുരഗണത്തിൽ അഞ്ചു ഘടികാരം എല്ലാ ഗൃഹത്തിലും കുംഭം (വെള്ളം നിറച്ച കുടം), ഭോണി (വെള്ളം നിറച്ച തോണി), നിശ്ചോണി (കോണി), പരശു (മഴു), ശുക്ലം (മുറം), അങ്കുരം (തോടി), കചഗൃഹണി (പുരപ്പറമ്പുനിന്നു വരുന്നവർ വലിച്ചിറക്കുവാനുള്ള കൊടിവ), ദ്രുതി (തോൽത്തൂണി) എന്നിവ ഒരുക്കിവയ്ക്കാതിരുന്നാൽ ഗൃഹസ്ഥാനിക്ക് കൽപ്പണം ദണ്ഡം.

ഗ്രീഷ്മകൃത്തിൽ തുണകടങ്ങളെക്കൊണ്ടു മേഞ്ഞ വീടുകൾ പൊളിച്ചുമാറ്റത്താണ്. അഗ്നികീടികളെ (അഗ്നി ഉപയോഗിച്ചു പണി ചെയ്യുന്ന കരുവാൻ, തട്ടാൻ മുതലായവർ) ദൈവത്തോടു ഒരുമിച്ചു വസിക്കുന്നു. ഗൃഹസ്ഥാനികൾ രാത്രിയിൽ പുറത്തുപോകാതെ സ്വഗൃഹദാരുണത്തിൽത്തന്നെ വസിക്കണം. രണ്ടുകുട്ടികളും ചതുർത്ഥത്തിലും നഗരദാരുണത്തിലും രാജപരിഗ്രഹങ്ങൾ (രാജകീയഗൃഹങ്ങൾ) ലീലം വെള്ളം നിറച്ചിട്ടുള്ള ആയിരം കുടവൃത്തങ്ങൾ (ചാലപംകരിക്കൾ) തയ്യാറുണ്ടായിരിക്കുകയും വേണം.

അഗ്നിപ്രദീപ്തമായ ഒരു ഗൃഹത്തിലേക്കു ഉടനെ ഓടിച്ചെല്ലാതിരിക്കുന്ന ഗൃഹസ്ഥാനികൾ പന്ത്രണ്ടുപണം ദണ്ഡം; അപ്രകാരം ചെയ്യുന്ന അവകളിൽ (വാടകക്കൊടുത്ത അധികാരികൾ) ക്കു ആറുപണം ദണ്ഡം; നോട്ടക്കുറവു കാരണം ഗൃഹങ്ങൾ തീ വെന്തുപോയാൽ അസ്സത്തിനാവുപണം ദണ്ഡം.

പ്രാദീപികൾ (ഗൃഹം കൊളുത്തിവയ്ക്കുന്നവർ) അഗ്നികൊണ്ടുതന്നെ വയ്ക്കുന്നതാണ്.

തത്വയിൽ പാപ്പ (പൊടി) കൊണ്ടുപോയി ഇട്ടാൽ അറക്കുവാൻ പറ്റുന്നതാണ്; ചളിവെള്ളം വിട്ടു തുളയ്ക്കുന്നതിനായി ഉപയോഗിക്കുന്നതാണ്; അതിനാൽ അത് പറ്റുന്നതാണ് ഇത്. ചെങ്കുത്തായിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞതിന്റെ ഇതിഹാസം.

പുണ്യസ്ഥാനം, ഉദകസ്ഥാനം (കുളം മുതലായവ), ദേവാലയം, രാജപരിഗ്രഹം (രാജാവിന്റെ വക കെട്ടിടം) എന്നിവയിൽ മലവിസർജ്ജനം ചെയ്താൽ ഒരു പണം മുതൽ ക്രമത്തിൽ ഓരോ പണം അധികമായിട്ട് വിശുദ്ധതയും; ഈ സ്ഥാനങ്ങളിൽത്തന്നെ മുക്തവിസർജ്ജനം ചെയ്താൽ മേൽപ്പറഞ്ഞതിന്റെ പകുതി ദണ്ഡം. എന്നാൽ ദൈവഭയം (വിശ്വാസത്തോടുള്ള ഭയം) സേവിച്ചുകൊണ്ടോ വ്യാധികൊണ്ടോ ദയംകൊണ്ടോ ആണ് ഉദകസ്ഥാനങ്ങളിൽ മലമുക്തവിസർജ്ജനം ചെയ്തതെങ്കിൽ ദണ്ഡം മില്ല.

പുഴ, ശാഖ, കിരീ, സപ്പം എന്നിവയുടെ ശവങ്ങൾ നഗരത്തിനുള്ളിലെറിഞ്ഞാൽ മൂന്നുപണം ദണ്ഡം; കഴി, കട്ടം, കോവർകഴി, കരി, പശു എന്നിവയുടെ ശവങ്ങൾ എറിഞ്ഞാൽ ആറുപണം ദണ്ഡം; മനുഷ്യാവശിഷ്ടങ്ങൾ നഗരത്തിനുള്ളിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ചാൽ അഞ്ചുപണം ദണ്ഡം.

ശവദഹനത്തോടുള്ള വഴിമാറ്റി മറ്റൊരു ദഹനത്തോടുള്ള ശവം കൊണ്ടുപോയതെന്തെങ്കിലും പറ്റുന്നതാണ്; അങ്ങനെ കൊണ്ടുപോകുന്നതിനെ തടയാതിരുന്ന ദഹനപാലന്മാർ ഇതാരുപണം ദണ്ഡം; ശ്മശാനത്തിലുപോക്കി മറ്റൊരു സ്ഥലത്തു ശവം മറച്ചുവെക്കുന്നവർ അറുപതുപണം ദണ്ഡം ചെയ്താൽ പത്തുപണം ദണ്ഡം.

രാത്രിയിൽ ആറു നാഴിക രാവു ചെയ്യുന്നവർ ആറു നാഴിക പൂജയോടുള്ളവർ നഗരത്തിൽ യാമനായ്ക്കും

അയ വചനാനാ പ്രകരണം

മുപ്പത്താനാ അധ്യായം

(സഞ്ചാരനിരോധസൂചകമായ വാദ്യവാദനം) ചെ
യ്ക്കേണ്ടതാകുന്നു. ഇതുശബ്ദം കേട്ടാൽ രാജഗൃഹത്തിന്റെ
സമീപത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നവർ ഒന്നുകാൽപ്പണം അ
ഷ്ടണതാഡനം (അകാലസഞ്ചാരഭയം); ഇതു രാത്രിയു
ടെ പ്രഥമയാമഞ്ഞയും അന്ത്യയാമഞ്ഞയും മാത്രം സഞ്ച
സ്ഥിച്ചിരിക്കാൻ. മധ്യമയാമത്തിൽ രാജഗൃഹസമീപ
ത്തിൽ സഞ്ചരിച്ചാൽ അതിമിരട്ടിയാണ് അഷ്ടണതാഡ
നം. നഗരവ്യതിചാഗത്തിനുമുമ്പാൽ ആദ്യം പറഞ്ഞതി
ന്റെ നാലിരട്ടിയാണ് ആ ദണ്ഡം. ശങ്കനീയമായ സ്ഥ
ലത്തുവെച്ചും ശങ്കനീയമായ അടയാളം കണ്ടും കുററക്കാര
നെന്ന സംശയത്തിനേൽ അവനെപ്പിടിച്ചാൽ അപനെ
പരിശോധിക്കണം.

രാജകീയമായ കെട്ടിടങ്ങളിൽ അനുചരം കൂടാതെ
കുടുംബമെല്ലാകയാ നഗരരക്ഷകളിൽ (മന്ദിരം, കൊത്തളം
മുതലായവയിൽ) കൗരുകയാ ചെല്ലാൽ മധ്യമസാഹസം
ദണ്ഡം.

സുനികാശുശ്ശബ്ദം വേണ്ടിയോ, ചികിത്സയ്ക്കു വേ
ണ്ടിയോ, ശ്വേതിനിരണത്തിന്നു വേണ്ടിയോ പോകുന്നവ
രെയും കയ്യിൽ വിളക്കോടുകൂടിപ്പോകുന്നവരെയും നാഗരി
കളായും (നഗരവാസികൾ സംഘാചന്ദൻ ചെല്ലുന്നതി
ന്റെ അടുത്തായ വാദ്യം) കേട്ടു പോകുന്നവരെയും പ്രേ
ഷകൾ (കാഴ്ചകൾ) കാണാൻ പോകുന്നവരെയും അഗ്നി
ദാഹം നിമിത്തമായിപ്പോകുന്നവരെയും മുക്കുമാറ്റുകൂടി
പ്പോകുന്നവരെയും പിടിക്കുവാൻ പാടില്ല.

മാരഭരത്രികളിൽ (യഥാഷ്ഠം സഞ്ചരിച്ചാൽ വിരോ
ധമില്ലാത്ത ഉത്സവാദികളിലെ രാത്രികളിൽ) പ്രവൃത്തവേ
ഷ്ഠൻ, വിപരീതാവേഷ്ഠൻ (പുരുഷവേഷ്ഠം ധരിച്ച
സ്ത്രീകളും സ്ത്രീവേഷ്ഠം ധരിച്ച പുരുഷന്മാരും), പ്രവൃത്തി

നാർ, ദണ്ഡും ശസ്ത്രവും കയ്യിലുള്ളവർ എന്നിങ്ങനെയുള്ള ആളുകളെ പിരിച്ചു വിസ്തരിച്ചു ദോഷമനുസരിച്ചു ദണ്ഡിടക്കങ്ങളാണു്.

അവാർത്തനായ ഒരുവനെ വാരണംചെയ്യുകയോ വാർത്തനായിട്ടുള്ളവനെ വാരണംചെയ്യുന്നതിരിക്കുന്ന ചെയ്യുന്ന രക്ഷികൾക്കു മുൻപറഞ്ഞ അക്കുണദണ്ഡത്തിന്റെ ഇരട്ടി ദണ്ഡും; ദാസിയാ യ സ്ത്രീയെ അധിമേഹനം ചെയ്യുന്ന (ബലാൽ ഗമിക്കുന്ന) രക്ഷികൾക്കു പൂർണ്ണസാഹസം ദണ്ഡും; ദാസിയല്ലാത്തവളെ അധിമേഹനം ചെയ്യുന്നവൾ മദ്ധ്യമസാഹസം ദണ്ഡും; മറ്റൊരുവൻ ഭാര്യയാക്കിവെച്ചിട്ടുള്ളവളെ അധിമേഹനം ചെയ്യുന്നവൾ ഉത്തമസാഹസം ദണ്ഡും; ചെസ്ത്രീയെ അധിമേഹനംചെയ്യുന്നവൾ വധം ദണ്ഡം.

നഗരത്തിൽ ചേതനജീവികളെ സ്തംഭസ്ഥിച്ഛോ അ ചേതനങ്ങളെ സ്തംഭസ്ഥിച്ഛോ സംഭവിച്ച രാത്രിദോഷത്തെ രാജാവിനോടു പറയാതിരിക്കുന്ന നാഗരികനു ദോഷാനുപമായിട്ടുള്ള ദണ്ഡം കല്പിക്കണം. രക്ഷികൾക്കു പ്രമാദം വരുവാൻ കാരണമായ സംഭവങ്ങൾ നേരിട്ടാലും ദോഷാനുപമായ ദണ്ഡം വിധിക്കണം.

ഉദകസ്ഥാനങ്ങൾ, മാർഗ്ഗങ്ങൾ, മൈതാനങ്ങൾ, മരണഭവനങ്ങൾ, വപ്രങ്ങൾ, പ്രാകാരങ്ങൾ, രക്ഷകൾ (പരിപാലികൾ) എന്നിവയെ നോക്കുന്നതു് നാഗരികൻ നിത്യവും ചെയ്യേണ്ടുന്ന കർമ്മമാകുന്നു. നല്ലതും പ്രസ്തുതങ്ങളും അപസ്തുതങ്ങളും (സ്ഥാനത്തുനിന്നു തനിയെ പോയവ; ഗവാശപാലികൾ) കൂമായവയെ രക്ഷിക്കേണ്ടതും നാഗരികന്റെ കർമ്മമാകുന്നു.

ബന്ധനാഗാരത്തിൽ കിടക്കുന്നവരിൽവെച്ചു ബാലന്മാരും വൃദ്ധന്മാരും വ്യാധിതന്മാരും അനാഥന്മാരുമായ

൨൯൯

അവ്വത്താനാം പ്രകരണം മുപ്പത്താനാം അധ്യായം

വരെ രാജാവിന്റെ ജാതനക്ഷത്രം (ജന്മനക്ഷത്രം), പെര
ളുമാസി എന്നീ ദിവസങ്ങളിൽ വിദ്യയുണ്ടുണ്ടാണു്.
സ്വന്തേ സദ്വൃത്തന്മാരും സംഗതിവശാൽ ഭണ്ഡമനുഭവി
ക്കുന്നവരുമായവരെ സമയാനുബന്ധം ചെയ്തിച്ച് അ
വരുടെ കുററത്തിന്നു തക്ക ഉപ്പും ഭണ്ഡമായിട്ടു വസുലാ
ഭക്ഷണമുമാണു്.

നാമതോറുമോ പഞ്ചരാത്രം -
തെങ്കിലോ ബന്ധനസ്ഥരെ
വിഭജനം പണിചെയ്തിച്ചോ,
ഭണ്ഡിച്ചോ, സംഖ്യ വാങ്ങിയോ.
നവിനമംബുലാഭത്തിൽ,
യുവരാജന്റെ വാഴ്ചയിൽ,
പുത്രജനത്തിലും ബന്ധു -
മോചനം ചെയ്യണം തൃപ്തം.

കൊഴിച്ചുപെടും അമ്മൊഴുതിൽ, അയ്യങ്കുപ്പുചാരമെന്ന
മോശമയികാണത്തിൽ, നാമകപ്രണിധി എന്ന
മുപ്പത്താനാമധ്യായം.

അധ്യക്ഷപ്രചാരം രണ്ടാമധികരണം കഴിഞ്ഞു.

ധർമ്മനീതിയും മൂന്നാമധികരണവും.

ഒന്നാം അധ്യായം.

അസ്തിത്വത്തിനും അസ്തിത്വത്തെപ്പറ്റിയും പ്രകരണങ്ങൾ.

വ്യവഹാരസ്ഥാപന, വിചാരപ്രതിബന്ധം.

ധർമ്മസ്ഥാനം (ധർമ്മാധികാരികൾ) മൂന്നാമതും അമാത്യന്മാർ മൂന്നാമതും മേന്മയുള്ളവർ എന്നപദങ്ങളുടെ സന്ധി, സംഗ്രഹണം, ഭോജനമുഖം, സ്ഥാനീയം എന്നിവയിൽ വ്യവഹാരങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യണം.

* തിരോഹിതങ്ങൾ (പ്രജ്ഞാശീലം ഉള്ളവർ), അന്തരഗാമകൃതങ്ങൾ (മഹാനന്ദാഗതികൾ വെച്ചു ചെയ്തവർ), നകരകൃതങ്ങൾ (രാത്രിയിൽ ചെയ്തവർ), അരണ്യകൃതങ്ങൾ (കാട്ടിൽ ചെയ്തവർ), ഉപധികൃതങ്ങൾ (വ്യാജമായി ചെയ്തവർ), ഉപഹാരകൃതങ്ങൾ (വിജനസ്ഥലത്തു ചെയ്തവർ) എന്നിങ്ങനെയുള്ള ഇടപാടുകളെ സംബന്ധിച്ച വ്യവഹാരങ്ങളെ നിർവ്വഹിക്കണം. അവയുടെ കർമ്മാവിനും കാര്യവിതാവിനും പൂർണ്ണസാഹസം ഭയം, ശ്രോതാക്കൾക്കു (സാക്ഷികൾക്ക്) ഓരോരുത്തർക്കും അതിന്റെ പകുതി ഭയം. ഗ്രാമധ്യക്ഷന്മാർ (വിശ്വാസ്യന്മാർ; നിഷ്പക്ഷന്മാർ) ആണെങ്കിലാകട്ടെ ദ്രവ്യവ്യവഹാരം (ദ്രവ്യഹാനി) മരണമേ ഉള്ളൂ.

* തിരോഹിതങ്ങൾ സ്വർഗ്ഗാതിരോഹിതം (ഭരണസ്ഥാനം സമ്പന്നന്മാരുടെ മേയ്ക്കൽ), ദേശാതിരോഹിതം (കുറേ സാക്ഷികളില്ലാതെ ചെയ്തത്), കാലതിരോഹിതം (കാലമനുസരണം വന്നിട്ടു ചെയ്തത്), ക്രിയാതിരോഹിതം (കുറേയേറെ പരോക്ഷരീതിയിൽ ചെയ്തത്), ദ്രവ്യതിരോഹിതം (പ്രാദർശ്യമായ ദ്രവ്യങ്ങളെ ഉപയോഗിച്ചു ചെയ്തത്) എന്നീ പലപ്രകാരമുണ്ട്.

എന്നാൽ, പരോക്ഷമായിട്ടുള്ള ആധികണ്ഠഗ്രഹണം * (വസ്തു പണയപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ഋണദാനം) സംബന്ധിച്ചവരായ, താപകവ്യക്തങ്ങളോ (ആക്ഷേപത്തിന്നിട നൽകാത്തവ) ഭൗതികമായ തിരോഹിതവ്യവഹാരങ്ങൾ സിദ്ധിക്കും (നിവർത്തിക്കും).

ദാഹം (ഭാരവിഭാഗം), നിരക്ഷരം (മുദ്രവസ്തുവിനെ സൂക്ഷ്മപ്രാപ്തിയുള്ള വസ്തു), ഉപനിധി (മുദ്രപട്ട സൂക്ഷിപ്പാക്കേണ്ടിയിട്ടുള്ള വസ്തു), വിവാഹം എന്നിവയെസ്സംബന്ധിച്ച വ്യവഹാരങ്ങളും, വീട്ടിൽനിന്നു പുറത്തിറങ്ങാത്തവരായും വ്യാധിതന്മാരായും അമൃതസംസ്കൃത (സംസ്കാരാനി വരാത്തവർ) ഉദയമിരിക്കുന്ന സ്രീകുടുംബ വ്യവഹാരങ്ങളും അന്തരഗാമകൃത്യങ്ങളാകിലും സിദ്ധിക്കും.

സാഹസം (കവചം), അനുപ്രസവം, കലാനം, വിവാഹം, രാജനിരയം എന്നിവ സംബന്ധിച്ച വ്യവഹാരങ്ങളും, പൂർവ്വരാത്രവ്യവഹാരകുടുംബം (രാത്രിപൂർവ്വദാനത്തിൽ ഇടപാടുകൊണ്ടുള്ള പശുമാനാശിക്രമകുടുംബം) വ്യവഹാരങ്ങളും രാത്രികൃത്യങ്ങളായാലും സിദ്ധിക്കും.

സാർവ്വം (വനിമുദ്രം), വൃദ്ധം (ഗോപന്മാർ), ആശ്രിതം (താപസന്മാർ), വ്യാധിമാർ, ചാരണന്മാർ എന്നിവരുടെ മധ്യത്തിൽപ്പെട്ട ചെല്ല വ്യവഹാരങ്ങളും, വനമരണാദികളെ വ്യവഹാരങ്ങളും അനുഗൃഹീതങ്ങളായാലും സിദ്ധിക്കും.

ശ്രദ്ധാജീവികളുടെ (വ്യാജസ്വസ്താദികൾക്കൊണ്ടു വ്യാപരിക്കുന്നവർ) വീണയത്തിലുള്ള വ്യവഹാരങ്ങൾ ഉപധികൃത്യങ്ങളായാലും സിദ്ധിക്കും.

* ഹിന്ദു "അധികണ്ഠഗ്രഹണം" എന്ന പദം മറ്റൊരു പദമായും അതുപോലെ അർത്ഥത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള പദമായും ഇപോഴ് എന്നർത്ഥം പാകയും ചെയ്യുന്നു.

മിഥുനമദ്ധ്യം (സൂര്യപതഞ്ചനാമകളെ രാഹുസ്തവ്യം) വിഷയത്തിലുള്ള വ്യവഹാരങ്ങൾ ഉപഹാരകൃതങ്ങളായാലും സിദ്ധിക്കും.

ഇവയിൽനിന്നു വിപരീതങ്ങളായിട്ടുള്ള വ്യവഹാരങ്ങൾ സിദ്ധിക്കുകയില്ല. അപകാരം തന്നെ അപാശ്രയവാനാകാൽ (അസ്ഥിതന്ത്രനാകാൽ) ചെയ്യപ്പെട്ട, അനായു പതാവിരികൾ പട്ടണവും പട്ടൻ കായ്ക്കും നോക്കിയിരിക്കുന്ന പതാവിനാലും നിഷ്പവ(ചലദ്രവ്യം)നായ പതാവിനാലും അപിഷ്കാരംഗനായ കനിഷ്കനാലും അപാപതാ പട്ടണകാർമ്മണായുള്ളപ്പോൾ സൂര്യനാലും അപകാരം, അപിഷ്കാരം (ഇരട്ടയല്ലപ്പെട്ടവൻ) എന്നിവരായും അപാപതാ പതാവിൻ (വ്യവഹാരപ്രാപ്തി പരാജയം) അപിഷ്കാരപതാവിൻ (വ്യവഹാരപ്രാപ്തികാലം കഴിഞ്ഞവൻ) എന്നിവരായും അപിഷ്കാരം (പാപകർമ്മത്തിൽ), പ്രവൃത്തിതൻ, വ്യവഹാരം, വ്യവഹാരി (സൂര്യപതാവിനാലുള്ളവൻ) എന്നിവരായും ചെയ്യപ്പെട്ട വ്യവഹാരങ്ങളും സിദ്ധിക്കുകയില്ല. എന്നാൽ ഇതു നിഷ്പവവ്യവഹാരനായവരെ (വ്യവഹാരാധികാരം നൽകപ്പെട്ടവർ) ഒഴിവാക്കുമ്പോൾ. അപരികാരവും കൃദ്ധനായ, ആനന്ദനായ, മനോനായ, ഉപനന്ദനായ, അപതാവിനായ (അപിഷ്കാരം) ആയിട്ടുള്ളവനാൽ ചെയ്യപ്പെട്ട വ്യവഹാരങ്ങൾ സിദ്ധിക്കുകയില്ല. ഇവയെല്ലാം നന്നും, മുകളിൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരമുള്ള ദണ്ഡങ്ങൾ കടന്നു, കാരയിതാവ്, കോതാവ് എന്നിവർ വേറെ വേറെ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

എന്നാൽ അപതാങ്ങളുടെ വ്യവഹാരം അപരികാരം

* കേരളത്തിൽ ചിത്രകലാശാലകൾ വ്യവഹാരാധികാരം അധികാരികളിൽനിന്നു ധരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നിട്ട് അവയുടെ വ്യവഹാരങ്ങൾ സിദ്ധിക്കുന്നതാണ്.

കാലത്തിലും സ്വപകരണങ്ങളൊക്കെ ചെയ്യപ്പെട്ടവയും, ചാരങ്ങൾ തികഞ്ഞവയും, ശുദ്ധമായ ദേശങ്ങൾ (സാക്ഷികൾ) രോടുചിതവയും, രൂപവർണ്ണപ്രമാണഗുണങ്ങൾ ദൃഷ്ടങ്ങളായിട്ടുള്ളവയുമായ എല്ലാ വ്യവഹാരങ്ങളും സിദ്ധിക്കും. *

ഇവയുടെയെല്ലാം കരണം (പ്രമാണം), നൂറുകൾ (തീർത്ത്) ഒന്നരയും ആധി (പണയം) യേയും ഒഴിച്ചു, പാലിമ (ഒറ്റാറിൽ എഴുതിയത്) മാതിട്ടുള്ളതാണ് വിശ്വാസ്യമായി സ്വീകരിക്കേണ്ടത്. ഇങ്ങനെ വ്യവഹാരസ്ഥിതി പന.

സംവത്സരം, ജ്യോതിഷം, മാസം, പക്ഷം, ദിവസം (തിരി), കരണം (തിരിയ്ക്കൽ), അധികരണം (വിചാരണ ചെയ്യുന്ന സ്ഥാനം), ജ്ഞാനം എന്നിവയെയും സമർത്ഥസ്ഥിതിയെ (അർത്ഥസംബന്ധത്തെ) ചെയ്തവരായ വേദകാലവേദകന്മാരുടെ (വാദിപ്രതിവാദികളുടെ) ഭരണം, ഗ്രാമം, ജാതി, ഗോത്രം, നാമം, കർമ്മം എന്നിവയേയും എഴുതിയിട്ടു വാദിപ്രതിവാദികളുടെ ചോദ്യങ്ങളെ അർത്ഥമനുസരിച്ചു ലേഖനപ്പെടുത്തേണ്ടത്. ലേഖനപ്പെടുത്തിയ കഴിഞ്ഞാൽ അവയെ വഴിപ്രപഞ്ച പരിശോധിക്കുകയും വേണം.

* മാനുഷിക വ്യക്തിയും ദൈവീകയും ചെയ്യുന്ന എന്നതിൽ അന്യപരന്മാർ മുമ്പാകെ അന്യോദികളിൽവെച്ചു ചെയ്യുന്ന കർമ്മങ്ങളിൽ കർമ്മാഭിപ്രായങ്ങളിൽവെച്ചു ചെയ്യുന്ന എന്നിങ്ങനെയൊക്കെ പഴയ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലുണ്ട്. മാനുഷിക വ്യക്തിയും ദൈവീകവുമെന്നതിൽ അന്യപരന്മാരിൽ അന്യരായവരായ, ദിവ്യവ്യവഹാരികൾ പക്ഷമെന്നും എന്നിങ്ങനെ ഇതേ അർത്ഥം ഗ്രഹിക്കണം. ലാഭമുണ്ടെന്നാൽ യജ്ഞകരണങ്ങളിലും അഗ്നിതാപകനികളുമായ സ്ഥാനം, കാലം, ഉപകരണങ്ങളെയും സാന്നിദ്ധ്യം മുഖേന സമർത്ഥമാക്കേണ്ടതാണ്. രൂപം = ആകൃതി, വർണ്ണങ്ങൾ, രീതിവിധികൾ, വിഷയം, പ്രാണങ്ങൾ, മൂലം = ഉത്ഭവം, ഗുണം = ഉത്ഭവിച്ചവയിൽ. ഇവയെ വ്യവഹരിക്കേണ്ടതായ വസ്തുക്കളാകുന്നു.

മുൻപെഴുതിയ പാദത്തെവിട്ടു വേറെ ഒരു പാദത്തിലേക്കു സംക്രമിക്കുക *, മുൻപുപറഞ്ഞതിനെ പിൻപുപറഞ്ഞ അർത്ഥത്തോട് അഭിസന്ധാനം ചെയ്യാതിരിക്കുക †, അനഭിഗ്രാഹ്യ (അല്ലെങ്കിലും) മായിട്ടുള്ള പരവാക്യത്തെ ഭേദിച്ചിട്ട് അതിനെസ്സമർത്ഥിക്കാതിരിക്കുക, ദേശനെ (സാക്ഷിയെ) നിശ്ചയിക്കുമെന്നു പ്രതിജ്ഞചെയ്തിട്ടു “നിശ്ചയിക്കുക” എന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ നിശ്ചയിക്കാതിരിക്കുക, ഹീനദേശനെ (പ്രതിജ്ഞചെയ്തതിനേക്കാൾ എണ്ണത്തിൽ കുറവായ സാക്ഷികളെ) യെര അദേശനെ (സാക്ഷിയാവാൻ പാടില്ലാത്തവനെ) യെര സാക്ഷിയായിട്ടു നിശ്ചയിക്കുക, നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടവരിൽ നിന്ന് അന്യനായ, സാക്ഷിയെ ഹാജരാക്കുക, ഹാജരായ സാക്ഷി അൻ കണ്ട അർത്ഥത്തെ പറയുമ്പോൾ “അങ്ങനെയല്ല” എന്നു പറഞ്ഞു അപസരിക്കുക, സാക്ഷികളാൽ നിഷ്ണയിക്കപ്പെട്ട കാര്യത്തെ സമ്മതിക്കാതിരിക്കുക, സംസാരിപ്പാൻ പാടില്ലാത്ത സ്ഥലത്തുവെച്ചു സാക്ഷികളുമായി തമ്മിൽ സംഭാഷണം ചെയ്യുക—ഇവയെല്ലാം * പരോക്ഷപരമുക്തമാകുന്നു.

പരോക്ഷത (പരാജിതത്വം) വ്യാപ്തമാകപ്പെട്ട സംഖ്യയുടെ പഞ്ചബന്ധം (അഞ്ചിരട്ടി) ഭണ്ഡം; സ്വയംവാദിക്ക (സാക്ഷിയില്ലാത്തതാൽ പരാജിതനായവൻ) ഭണ്ഡബന്ധം ഭണ്ഡം; പുരുഷഭൂതി (അധികരണപുരുഷന്മാർക്കുള്ള വേതനം) അഷ്ടമാംശം; പമിഭേദം (സാക്ഷികൾക്കുള്ള വഴിപ്പെടുവായ്) സാധനങ്ങളുടെ വിവരണസരിച്ചു; ഇതു രണ്ടും നിയമൻ (പരാജിതൻ) കൊടുക്കേണ്ടതാണ്.

* യാക്പാദകൃതമെന്നോ മറ്റോ യുക്തിയിട്ടുപിന്നെ ഭണ്ഡപാദകൃതമെന്നോ മറ്റോ പറയുക.

† അല്ലെങ്കിൽ പരിഹിംശ്യയന്ത്രങ്ങൾ എന്നോ മറ്റോ പറഞ്ഞിട്ടു പിന്നെ ഹിംശ്യമെന്നോ എന്നോ മറ്റോ പറയുക.

* പരോക്ഷപരമുക്തം=പരോക്ഷപരമുക്തമാകുക.

അഭിരുക്തൻ (വ്യവഹാരത്തിൽ പ്രതിവാദിയായവൻ) അഭിയോക്താവിന്റെ മേൽ പ്രത്യഭിയോഗം (എതിർ വ്യവഹാരം) ചെയ്യാൻ പാടില്ല. എന്നാൽ ഇതു കലഹം, സാഹസം, വണിശ്ശ്ലേഷം എന്നിവയെ ഒഴിച്ചുമാത്രമാണ്. * അവനാൽ അഭിരുക്തനായിരിക്കുന്നവന്റെ പേരിൽ വേറെ ഒരുഭിയോഗം കൊണ്ടുവരുന്നതിനും പാടില്ല.

പ്രതിവാദിയുടെ പ്രത്യക്ഷഭിക്ഷേപാൽ അതിന്നു് അനേകവിധസന്താനം അഭിയോക്താവിനു് സമാധാനം പറയാതിരിക്കുന്നപക്ഷം ആയാൾ പരോക്ഷനായി ഭവിക്കും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അഭിയോക്താവിനു് കാല്പനിയന്ത്രണം ചെയ്തു വന്നവനായതുകൊണ്ടുതന്നെ. അഭിരുക്തൻ അങ്ങനെയല്ല. അവൻ വാദിയുടെ വാദഭേദം സമാധാനം പറയാതിരുന്നാൽ മൂലദിവാസമോ ഏകദിവസമോ പ്രതിവചനകാലം നൽകുന്നതാണ്. അതിന്നുമേൽ അവന്നു കറഞ്ഞതു മൂന്നുപണമോ കവിഞ്ഞതു പന്ത്രണ്ടുപണമോ ദണ്ഡം വിധിക്കും. മൂന്നുപക്ഷം കഴിഞ്ഞിട്ടും പ്രതിവചനം പറയാതിരുന്നാൽ അവന്നു പരോക്ഷദണ്ഡം വിധിക്കുകയും, അവന്റെ വകയായി എന്തെല്ലാം ഉദ്യങ്ങളോ അപയിൽനിന്നു് അഭിയോക്താവിന്നു ചെയ്യേണ്ടതു കൊടുപ്പിക്കുകയും വേണം. പക്ഷെ പ്രത്യവകരണങ്ങൾ (ജീവികാർമ്മമായ പണികൾക്കുള്ള കരി, നുക മുതലായ ഉപകരണങ്ങൾ) ഇതിൽനിന്നു് ഒഴിവാക്കേണ്ടതാണ്.

അതുതന്നെ (പ്രതിവചനം പറയാത്ത അഭിരുക്തനുണ്ടുതന്നെ) യാതൊരു അഭിയോക്താവിന്റെ സന്നിധിയിൽനിന്നു് നിഷ്പതനം ചെയ്യുന്ന (ചാടിപ്പോകുന്ന) അഭി

* കലഹാദികളെല്ലാം സമീപം വണിശ്ശ്ലേഷാദികൾക്കും പ്രത്യഭിയോഗം ചെയ്യാൻ വിശേഷഭിക്ഷേപം താൽപര്യം.

രൂക്ഷനുമുള്ള ദൈവം. അഭിഭയാക്താവാണ് അങ്ങനെ നിഷ്പതനം ചെയ്യുന്നതെങ്കിൽ നിഷ്പതനസമയത്തുതന്നെ പരാജിതനായി ഭവിക്കും.

വ്യവഹാരം നിമിയിച്ചുള്ളപ്പോൾ മരിച്ചുപോകയോ വ്യസനി (ആപത്തിൽപ്പെട്ടവൻ) യായിത്തീരുകയോ ചെയ്യു അഭിഭയാക്താവിന്റെയും അഭിരൂക്ഷന്റെയും ധനം സാക്ഷിവചനന്മാർ (സാക്ഷികളാൽ പറയപ്പെട്ട അവകാശികൾ) വാങ്ങിക്കൊള്ളണം.

അഭിരൂക്ഷൻ പരാജിതനായാൽ അഭിഭയാക്താവ് പരാജയദൈവം കെട്ടി അറാനെക്കൊണ്ട് രാജാവിനുവേണ്ടി കടമ് ചെയ്യിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ ആധിയാതിട്ട് ഇഷ്ടമുള്ള മറ്റൊരാളവനെ പ്രവേശിപ്പിക്കുകയുമാകാം. അങ്ങനെ കടമ്കരണത്തിനായി നിരയാഗിക്കുമ്പോൾ അവൻ രക്ഷോപസ്തനായ രക്ഷകൻ * ചെയ്തതും വേണം. ഇപ്രകാരം കടമ് ചെയ്യിക്കുന്നതു ബ്രാഹ്മണനെ ഒഴിച്ച ശേഷമുള്ളവരെ മാത്രമേ പാടുള്ളൂ.

ചതുർപ്പന്നാശ്രമോപേതം-
 ലോകാചാരങ്ങൾ കാരയാൽ
 മായുന്ന ധർമ്മങ്ങൾക്കെല്ലാം
 രാജധർമ്മം പ്രവർത്തകം.
 വിവാദത്തിന്നു കാൽ നാലു:
 ധർമ്മം, വ്യവഹാരവും,
 ചരിത്രം, രാജനിരമം—
 പിൻപുള്ളതിനിതിൽ വ്യവഹാരം.
 അതിൽ സത്യസ്ഥിതം ധർമ്മം,
 സാക്ഷിസ്ഥം വ്യവഹാരവും,

* രക്ഷോപസ്തനായ രക്ഷകൻ = നിരസ്ഥിൻ കൂടവിമുക്തനായ രക്ഷാവിധികൾ.

ചരിത്രം പുംസമൂഹസ്ഥം,
ശാസനം രാജദണ്ഡനം.

ധർമ്മേണ കാക്കം ഭൂപന്ത
സ്വധർമ്മം സ്വപ്രസാധകം;
മരിച്ചും രക്ഷ ചെയ്യാഞ്ഞാൽ
മിഥ്യാഭണ്ഡമെന്നശ്ശിലും.

പുത്രങ്കുലം ശത്രുവിധം
ദോഷദമ്പതം സമമായ് കൃതം
ഭണ്ഡമെന്നാണിഹരഥം
വോക്താഭക്തമോക്ഷകീർത്.

ധർമ്മത്താൽ, വ്യവഹാരത്താൽ,
സംസ്ഥാതാൽ, ന്യായദർശനാൽ
ശാസിക്കിൽ ചതുരനോപ്പി
ജയിക്കും ഭൂമിപാലകൻ.

സംസ്ഥയോടോ ധർമ്മശാസ്ത്രം
തോടോ രാജാനശാസനം
വിരോധിക്കുന്നിടത്താൽ
ധർമ്മത്താൽ നിർണ്ണയിക്കണം.

ശാസ്ത്രം ധർമ്മന്യായമോടു
വിരോധിച്ചുവരും വിധേയം
ന്യായം പ്രമാണമായിട്ടും
ശാസ്ത്രം തത്ര വില്പ്യമാം.

ദോഷം കാണുക, ദോഷത്തെ
സ്വയമായ് സംവദിക്കുക,
ഇത്യാപക്ഷത്തിലും മോക്ഷം
മുക്തിവായിട്ടിരിക്കുക,

കാരണം കാണുക, ശപഥം

മിവയാമത്സരസാധകം.

മുൻപിൻ ചാല്പിനയാമത്സരം

വിരോധിച്ചിട്ടില്ലിക്കുക,

സാക്ഷിക്കു ദോഷമുണ്ടാക,

ചാരദാശാഗ്രാഹിക്കുക.

എന്നീ മേൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്കിട

കല്പിക്കേണം പരാജയം.

കൊച്ചിപ്പുറം കൽശാസ്ത്രത്തിൽ, യത്സമീയമെന്ന

കുന്ദാലികാരണം, വ്യവഹാരശാസ്ത്രം—

വിവാഹപരമ്പര എന്ന

രണ്ടാമധ്യായം.

രണ്ടാം അധ്യായം.

അസ്തമിതാവസ്ഥാം പ്രകരണം.

വിവാഹസംയമനം.

വിവാഹധർമ്മം, സ്ത്രീധനകല്പം, ആധിപത്യനികം.

വിവാഹമാണ് വ്യവഹാരങ്ങളിൽപ്പെട്ട പ്രഥമമായിട്ടുള്ളത്. *

* വ്യവഹാരങ്ങൾ ഭൂമിയിൽ വളരുന്നതല്ല. ഭൂമിയിൽ പ്രഥമമായി ഒരു വരയുണ്ട്. വസ്തുസംയമനമായി വ്യവഹാരമാണ് പ്രഥമമായ സാമൂഹികം. നിഷേധമാണ് വ്യവഹാരത്തിൽ പ്രഥമമായ ധർമ്മമെന്നും. കൊച്ചിപ്പുറംകൂട്ട വ്യവഹാരത്തിൽ ഗ്രാമസ്ഥകാര്യം അധികാരമുള്ളതുകൊണ്ടും, ഗ്രാമസ്ഥനാകുന്നതിന്നു കാരണം വിവാഹമാകുകയും വിവാഹം സംഭവിക്കുമ്പോൾ വ്യവഹാരങ്ങൾ പ്രായസ്സും പ്രായവും കല്പിക്കുന്നതും.

കന്യകയെ അപഹരിച്ചിട്ട് വരുന്ന കന്യകാഭാഗം ചെല്ലുകൊടുക്കുന്നതു ബ്രാഹ്മണ എന്ന വിവാഹം. സഹധർമ്മവർത്തു (സഹധർമ്മവർത്താ എന്ന മന്ത്രം) യോടെ ചെയ്യുന്ന കന്യകാഭാഗം 'പ്രാജാപത്യം'. വരന്റെ കയ്യിൽനിന്നു ഗോമിഥുനത്തെ വാങ്ങിയിട്ടു കന്യകയെ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതു ആയം. യൗണവദിയുടെ മധ്യത്തിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ജ്വലിക്കുന്നായിരിക്കാൻ കന്യകയെ കൊടുക്കുന്നതു ദൈവം. കന്യകയും വരനും ദേവപര്യായാടെ സമ്മതിച്ച മിഥശ്ശലവായം (അന്യാന്യസന്യോഗം) ചെയ്യുന്നതായാൽ ഗാന്ധർവ്വം. വരന്റെ കയ്യിൽനിന്നു ശുൽക്കം വാങ്ങിയിട്ട് കന്യകയെ കൊടുക്കുന്നതായാൽ ആസുരം. ബലാൽക്കാരമെന്ന കന്യകയെ അപഹരിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്നതായാൽ രാക്ഷസം. കന്യക ഉറങ്ങിക്കിടക്കുമ്പോഴോ മൗനമായിരിക്കുമ്പോഴോ അവളെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്നതായാൽ പൈശാചം.

ഇവയിൽവെച്ചു ആദ്യം പറഞ്ഞ നാലുവിധം വിവാഹങ്ങൾ പിതാവുപ്രമാണമായിട്ടുള്ളവയും ധർമ്മങ്ങളുമാണ്. ശേഷമുള്ളവ മാതാവും പിതാവും പ്രമാണമായിട്ടുള്ളവയത്രെ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അവരിരുവരും കൂടിയാണല്ലോ കന്യകയുടെ ശുൽക്കത്തെ വാങ്ങുന്നതു്. അവരിൽവെച്ച് ഒരാളില്ലെന്നുവരുമ്പോൾ മറ്റൊരാൾ കന്യാശുൽക്കം വാങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നു.

ദീപതിയശുച്യം (പ്രീതിവശാൽ കന്യകയ്ക്കു കൊടുക്കുന്ന ധനം) സ്രീശതമെന്ന അവകാശപ്പെടുത്താതിരിക്കും. പ്രത്യാശമാപണം (സന്തോഷംകൊണ്ടുള്ള ഭ്രഷണാഭിഭാഗം) എല്ലാവരും ചെയ്താൽ വിരോധമില്ലാത്തതാണ്.

വൃത്തി (ഉപജീവനത്തിന്നുവണ്ടിയുള്ള ഭൂമി, ഹിര

ബ്രഹ്മാദികൾ), ആത്മസൂത്രം (ദേഹത്തിൽ ബന്ധിക്കുന്ന ശൃംഗങ്ങളെക്കുറിച്ച്) എന്നിവയെക്കൂടി രണ്ടു വിധത്തിലാണ് സ്രീധനം വൃത്തിയുടെ സംഖ്യ കവിഞ്ഞത് രണ്ടായിരം പണമാകുന്നു. ആത്മസൂത്രത്തിന് ഇത്രയെന്നു നിശ്ചയിച്ചു.

സ്രീധനത്തെ തന്റെ പുത്രന്മാരുടേയും സ്ത്രീ (പുത്രോക്തൃമാർ) മാരുടേയും ഭർമ്മ (പോഷണം)ത്തിലും ഭർമ്മാദികൾ തന്റെ ജീവിതത്തിന്നു പ്രതിവിധി ചെയ്യാതെ ഭരണാധികാരിയെ പോയിരിക്കുമ്പോഴും മാത്രമല്ല സമാധാനമായി വാൻ വിരോധമില്ല. പ്രതിരോധകൻ (പിടിച്ചു പരിക്കുന്ന കള്ളൻ), വ്യാധി, ഭിക്ഷ, ഭയം എന്നിവയുടെ പ്രതികാരത്തിനും ധർമ്മകാര്യത്തിനും ഭർമ്മാദികൾ സ്രീധനം വിനിമയംഗിക്കാൻ വിരോധമില്ല. ധർമ്മങ്ങളായ വിവാഹങ്ങളിൽ (ബ്രാഹ്മണികളായി ആദ്യം പാഞ്ഞ നാലു വിവാഹങ്ങളിൽ) കിട്ടിയ സ്രീധനത്തിനേൽ, ദമ്പതിമാർ രണ്ടു പുത്രന്മാരുടേയും സന്താനങ്ങൾക്കു പേരും ചേർന്നു മൂന്നു സംവത്സരം ഉപജ്ഞിച്ചതിനുശേഷം ചോദ്യമില്ല. ഗാന്ധ്യവും, ആസ്ഥാനം എന്നീ വിവാഹങ്ങളിലെ സ്രീധനങ്ങൾ ഉപജ്ഞിച്ചാൽ അവ രണ്ടും വൃദ്ധിയോടുകൂടി കൊടുപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. രാജസം, പൈശാചം എന്നീ വിവാഹങ്ങളിലെ സ്രീധനം ഉപജ്ഞിച്ചാൽ സ്ത്രീയുടേയും നൽകുകയും വേണം—ഇങ്ങനെ റിവാഹധർമ്മം.

ഭർമ്മാദികൾ മൂന്നാമതായി, ധർമ്മകാര്യമായിരിക്കുന്ന സ്രീ അർപ്പാദങ്ങളെക്കുറിച്ചു രണ്ടാം അദ്ധ്യായത്തിൽ ശ്രീകൃഷ്ണൻ (അനുഭവിച്ചുകഴിഞ്ഞ ബാക്കിയുള്ള ശ്രീകൃഷ്ണൻ) ആത്മസൂത്രത്തിനേയും വിവരിക്കുന്നു. അവയെ വാങ്ങിയിട്ടു പിന്നെ മറ്റൊരു ഭർമ്മാദികൾ സപ്രകടിച്ച് അതുരണ്ടും വൃദ്ധിയോടുകൂടി കൊടുപ്പിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

ധർമ്മമീയം

മൂന്നാമധികരണം

ന്നു. കിടംബകാമ (സന്താനലബ്ധിയെ ആഗ്രഹിക്കുന്നവരും) യാണെങ്കിൽ ശുശ്രൂഷയും ഭർത്താവും നൽകിയതായ ധനം നിവേശ (അന്യഭൗതികം) കാലത്തിങ്കൽ അവരക്കു ലഭിക്കുന്നതാണ്. നിവേശകാലത്തെ ദീർഘപ്രവാസത്തെക്കുറിച്ച് പറയുമ്പോൾ വിവരിക്കുന്നതാണ്.

ശുശ്രൂഷന്റെ അഭിമതമിന്നു വിപരീതമായി നിവേശം ചെയ്യപ്പെട്ടാൽ അവരക്കു ശുശ്രൂഷയും ഭർത്താവും നൽകിയ ധനം പിടിച്ചടക്കേണ്ടതാണ്.

ഭർത്താവിന്റെ മരണശേഷം അനാതികളുടെ രക്ഷയിലിരിക്കുന്ന സ്ത്രീ അവരുടെ കയ്യിൽനിന്നു വിട്ടുനിവേശത്തെച്ചെയ്താൽ അവരക്കു ശുശ്രൂഷയും ഭർത്താവും നൽകിയതായ ധനത്തെ അനാതികൾ തങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കിയതുപോലെ ദാനം ചെയ്യണം.

• മൃതപ്രകാരം അന്യപുരുഷനെ പ്രാപ്തമായ സ്ത്രീയുടെ ധനത്തെ അവളെ പരിഗ്രഹിച്ച പുരുഷൻ സ്വീകരിക്കണം.

ഒരു സ്ത്രീ വിനാശനായാൽ (അന്യഭൗതികത്തെ സ്വീകരിക്കുന്നവളായാൽ) അവളുടെ പരിധായത്തെ (ഭർത്താവും കൊടുത്ത ധനത്തെ) മടക്കിക്കൊടുക്കുന്നു. ധർമ്മകാമയായിരിക്കുന്നവരും അവരക്കു അനുഭവിക്കുകയും ചെയ്യും. പുത്രവതിയായ സ്ത്രീ വിനാശനായാൽ സ്ത്രീധനം അവരക്കു കിട്ടുകയില്ല. ഒരു സ്ത്രീധനം അവളുടെ പുത്രന്മാർ ഹരിക്കണം. പുത്രമരണാത്മമായിട്ടു വിനാശനായാൽ സ്ത്രീധനത്തെ പുത്രന്മാർക്കുവേണ്ടി സ്താതീകരിക്കണം (വശീകരിക്കണം). വളരെ പുരുഷന്മാരിൽനിന്നു അധനം

• ശാസ്ത്രവിക നിരോധം മെണ്ണയ്ക്ക് വിധിച്ചിട്ടുള്ള ദേവരാമികളെ സ്വീകരിച്ച സ്ത്രീയുടെ എന്നർത്ഥം.

കും പുത്രന്മാരുമായിട്ടുള്ള സ്രീയുടെ സ്രീധനം അവരുടെ പിതാക്കന്മാർ ഓർക്കിയതുപോലെ അതതു പുത്രന്മാരുടെ വേലിൽ ഉറപ്പിക്കണം. കാമകാരണീയം (ഇഷ്ടപോലെ വിനിമയംഗിക്കാവുന്നതു്) ആയിട്ടുള്ള സ്രീധനം മൂലിയം, അന്യഭാവിനെ സഹിക്കിക്കുന്ന സ്രീ, പുത്രന്റെ കയ്യിൽ കൊടുക്കണം.

അപുത്രനായിട്ടുള്ള സ്രീ വിധവയായിത്തീർന്നാൽ പതിശതമാനത്തെ പാലിച്ചുകൊണ്ടു (പ്രതിവൃത്തം ദീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു) ഉത്സമീപത്തിൽനിന്നു് ആയുഷ്കാലംവരെ സ്രീധനത്തെ നശിപ്പിക്കാതെ അനുഭവിക്കേണ്ടതാണു്. ആപത്തു സംഭവിക്കുമ്പോൾ ഉപയോഗിപ്പാനുള്ളതാണല്ലോ സ്രീധനം. അതു അവരുടെ മരണശേഷം ദായദങ്കൽ (ഭർത്താവിന്റെ സപിണ്ഡകൾ) ലഭിക്കും. ഭർത്താവു ജീവിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ ഭാര്യ മരിച്ചുപോയാൽ പുത്രന്മാരും പുത്രിമാരും സ്രീധനത്തെ ഭാഗിച്ചെടുക്കണം. പുത്രന്മാരില്ലെങ്കിൽ പുത്രിമാർ ഭാഗിച്ചെടുക്കാം. പുത്രിമാരും ഇല്ലെങ്കിൽ ഭർത്താവിനെടുക്കാം. ഇതും, അനുപാദേയം (പിതൃഗൃഹത്തിൽ നിന്നു കൊണ്ടുവന്നതു്) എന്നിവയും ബന്ധുക്കൾ കൊടുക്കത്തക്ക മാറ്റം ധനങ്ങളും ബാധവന്മാർ ഹരിക്കണം—ഇങ്ങനെ സ്രീധനകല്പം.

അപുത്രനായവനായ അപുത്രനോ വന്ധ്യയോ ആയ ഭാര്യയെ എട്ടുസംവത്സരവും, ബിന്ദു (ജീവനില്ലാത്ത കുട്ടികളെ പ്രസവിക്കുന്നവൾ) ആയവളെ പത്തു സംവത്സരവും, കന്യാപ്രസവിനിയായവളെ പന്ത്രണ്ടു സംവത്സരവും പുത്രന്മാരുമൊ എന്നു പരീക്ഷിക്കുവാൻ വേണ്ടി കാത്തിരിക്കണം. അതിനുശേഷം പുത്രാത്ഥിയായ ഭർത്താവു രണ്ടാമതൊരുവളെ വിവാഹം ചെയ്യാം. ഈ കാലനിയമത്തെ അതിക്രമിച്ചു പ്രവൃത്തിച്ചാൽ ശൂന്യവും സ്രീധനവും ആധിപത്യനികത്തിൽ (രണ്ടാം വിവാഹത്തിന്നു കിട്ടുന്ന ധന

ത്തിൽ) പകുതിയും ആദ്യത്തെ ഭാഗത്തു കൊടുക്കണം. ഇത് പതിനാലുപണംവരെ വരുന്ന ദണ്ഡം മാജാവിനു അടയ്ക്കുകയും വേണം. ശുൽക്കവും സ്രീധനവും ലഭിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ആദ്യഭാഗ്യാർക്കു ശുൽക്കവും സ്രീധനവുമായിട്ട് ആധിപത്യദനികത്തിന്നു തുല്യമായ ധനവും തക്കതായ വൃത്തിയും കൊടുത്താൽ അനേകം സ്രീകളെ വേർക്കുന്നതിന്നും വിശ്വാസമില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ സ്രീകൾ പത്രാർത്ഥമാരാകുകൊണ്ടുതന്നെ.

അനേകം വിവാഹംചെയ്ത പുരുഷന്റെ ഭാഗ്യമാർക്കു ഓടകാലത്തിങ്കൽ തീർത്ഥം (ഈതുപ്രാപ്തി) സഹവിചാരിക വിവാഹക്രമമനുസരിച്ച് ആദ്യം വിവാഹംചെയ്തവളോ ജീവൽപുത്രയോ ആയവളെ ആദ്യം ഗമിക്കണം.

തീർത്ഥത്തെ മറച്ചവയ്ക്കുകയും ഭർത്താവിനെ അഭിഗമിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരക്കു തൊണ്ണൂറൊരൂപണം ദണ്ഡം. പുത്രവതി, ധർമ്മകാമ, വന്ധ്യ, ബിന്ദു, നീരജസ്ത (ഈതുപ്രാപ്തി മാറിയിവൾ) എന്നിങ്ങനെയുള്ളവളെ അവൾ അകാമയാണെന്നിൽ ഗമിക്കരുത്; പുരുഷൻ അകാമനാണെന്നിലും ഗമിക്കരുത്. കഷ്ടിനിരോ ഉന്മത്തരോ ആയിട്ടുള്ളവളെയും ഗമിക്കരുത്. സ്രീയാകട്ടെ പത്രാർത്ഥത്തിക്കു വേണ്ടി അപ്രകാരമുള്ള ഭർത്താവിനേയും ഗമിക്കണം.

നീലനാശ്വീൻവൻ, നാടു
വിട്ടവൻ, രാജകീല്ബിഷി,
പ്രാണാപ്തൻ, പതിതൻ, ക്ലീബ, -
നീളശൻ ത്യാജ്യനാം പതി.

കൈലാസ്തൻ അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ, ധർമ്മശാസ്ത്രമെന്ന മൂന്നാ
ഭാഗികം അതിൽ, വിവരശാസ്ത്രത്തിൽ വിവരശാ
സ്ത്രം—സ്രീധനകല്പം—ആധിപത്യദനികം
എന്ന മൂന്നുഭാഗത്തും.

മൂന്നാം അധ്യായം.

ശുഭ്രവർ, ഭക്തി, പാപങ്ങൾ, ദൈവം, അതിമാതം,
ഉപകാരവ്യവഹാരപ്രതിപദം.

പന്ത്രണ്ടു വയസ്സായ സ്രീ പ്രാപ്തവൃദ്ധനായൊരു;
പതിനാറു വയസ്സായ പുരുഷനും വ്യവഹാരപ്രാപ്തി വ
ന്നു. അതിന്നുമേൽ ശുഭ്രവർ ചെയ്യാതിരുന്നാൽ (മുരജ
നങ്ങളെ അനുസരിക്കാതിരുന്നാൽ) സ്രീകു പന്ത്രണ്ടു പ
ണം ദണ്ഡം; പുരുഷൻ അതിലിട്ടി ദണ്ഡം.

ഒരു സ്രീകുളി ഭക്തി (ചെലവിന്നുള്ള ധനം) ഇ
ത്ര കാലത്തേക്കിന്നത്തെ നിർദ്ദേശിക്കാതിരിക്കുമ്പോൾ അ
വർക്കുള്ള ഗ്രാസാച്ഛാദനം (അന്നവസ്യങ്ങൾ) ഓരോ
ആൾക്കുമുള്ള വീതമനുസരിച്ചൊ സവിശേഷമായൊ കൊ
ടുക്കണം; കാലനിർദ്ദേശം ചെയ്തിട്ടുള്ള പക്ഷം അതുതന്നെ
സംഖ്യ കണക്കാക്കി കൊടുക്കണം. ബന്ധവും (കൊടു
പ്പാൻ ബാക്കിയായതു്) കൊടുക്കണം. ശുൽക്കം, സ്രീധ
നം, ആധിപത്യദാനം എന്നിവ അവർ വാങ്ങിയിട്ടില്ലെ
ങ്കിൽ ആയതിനും ബന്ധം കൊടുക്കേണ്ടതാണ്. ശുശ്രൂ
ക്കലത്തിൽ പ്രാവശ്യക്കഴമ്പോ ഭാഗം വാങ്ങുകയോ ചെ
ച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ പിന്നെ ഭാരാവിന്റെ പേരിൽ ചെലവി
നുള്ള അഭിഭാഷകം കൊണ്ടുചെല്ലുവാൻ പാടില്ല—ഇങ്ങ
നെ ഭക്തി.

ഭാഷ്യ അധിനിവേശത്തിനാൽ “നന്ദന, വിനന്ദന,
വൃന്ദന, അപിത്വക (അച്ഛനില്പാത്തവളെ), അമാതൃകേ”
എന്നിങ്ങനെ സംബോധന ചെയ്ത് വിനയം ഗ്രഹിപ്പിക്ക
ണം. വേണഭലം (മുളുപടി), കയറു, കയ്യു എന്നിവ
യിൽ നെക്കൊണ്ടു പുഷ്പത്തിൽ മൂന്നു പ്രാവശ്യം അടിക്ക
കയും ചെയ്യാം. ഇതിനെ അതിക്രമിച്ചു നടന്നാൽ വാ
ക്യാതശ്ചരണനും ദണ്ഡപാതശ്ചരണിനുമുള്ള ദണ്ഡങ്ങളിൽ

പക്ഷതി ഭേദാവിന്നു വിധിക്കുന്നതാണ്. ഭേദാവ്യത്ത് ചാ
 ഹ്വവിഹാരങ്ങളിൽ എപ്പോഴുംകാരണം സ്രീയെ ഇഷ്ട
 തോന്നുവാൻ ഭാരതമുണ്ടാകുമ്പോൾ മേൽപ്പറഞ്ഞതുത
 നെന്നതാണ് സ്രീയെ ഭേദാവിനെയും പ്രയോഗിക്കുവാനുള്ള
 ത്വ്. എന്നാൽ അവളുടെ സംഗതിയിൽ അത്യന്തം (ഭ
 ണ്യം) വാത്സര്യത്തിനും ദണ്ഡപാതയ്ക്കിനുമുള്ളതു
 തികച്ചും വിധിക്കുന്നതാണ്—ഇങ്ങനെ പാതയ്ക്കും.

ഭേദാവിനെ ദേവിക്കുന്ന (വെറുക്കുന്ന) സ്രീ എഴ്
 ആർത്തവങ്ങൾ (ഇതുകാലങ്ങൾ) മുഴുവൻ ഭേദാവിനെ അ
 ഭിഗമിക്കാതിരുന്നിട്ടു പിന്നെ അഭിഗമിക്കേണമെന്നു തോ
 ന്നിയാൽ അപ്പോൾതന്നെ ആരോണം ഭേദാവിന്റെ ക
 ങ്കിൽ ന്യാസമായിക്കൊടുത്തിട്ട് അന്യസ്രീയോടുമി
 ടിയിക്കുന്ന അദ്വൈതത്തിന്റെ സമീപത്തു് പശ്ചാത്താപത്തോ
 ടുകൂടി ചെയ്യണം. ഭേദാവ്യത്ത് സ്രീയെ ദേവിക്കുന്നതായാൽ
 ഭിക്ഷുകി, അനന്ധാധി (സ്രീധനം സൂക്ഷിക്കുന്നവൻ), ജ്ഞാ
 തി എന്നിവരിൽ ആരുടെയെങ്കിലും ഗൃഹത്തിങ്കൽ ഏക
 യരായി പാർന്ന ഭാർയ്യയുടെ സമീപത്തിൽ പശ്ചാത്താപ
 ത്തോടുകൂടി ചെയ്യണം. ഭേദാവ്യത്ത് അന്യസ്രീയോടുമി
 സംഗമിക്കുകയോ സമ്പർക്കമായ രൂപസ്പർശം (ദൂതിയെ)
 ഉപഗമിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതും അതയാർക്കുമായിട്ടും മി
 ത്യാവാദം ചെയ്യുന്നതായാൽ അദ്വൈതം പരമം പണം
 കൊടുക്കണം.

ഭാർയ്യയെ മോചിക്കുവാൻ ഇഷ്ടമില്ലാത്ത ഭേദാവിന്നു
 തന്നെ ദേവിക്കുന്ന ഭാർയ്യയേയോ, ഭേദാവിനെ മോചി
 പ്താൻ ഇഷ്ടമില്ലാത്ത ഭാർയ്യ തന്നെ ദേവിക്കുന്ന ഭേദാ
 വാനേയോ ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. പരസ്പരം ദേവ
 ഷമുണ്ടായാൽ മാത്രമേ അവർ മോചനം (മോചനം)
 ചെയ്താൽ പാടുള്ളൂ. സ്രീയുടെ വിപ്രകാരം (അപരാധം)

കൊണ്ടു പുത്തൻ മോഷ്ടത്തെ ഇച്ഛിച്ചാൽ അവർക്കു കയ്യിൽനിന്നു വാങ്ങിയ സ്ത്രീധനം അദ്ദേഹം അവരോടു കൊടുക്കണം. പുത്തൻ മോഷ്ടം വാങ്ങിയ സ്ത്രീ മോഷ്ടത്തെ ഇച്ഛിക്കുന്നപക്ഷം അവളോടു വാങ്ങിയ സ്ത്രീധനം കൊടുക്കേണ്ടതില്ല. ധർമ്മിവാഹനങ്ങൾ (ബ്രാഹ്മണിവാഹനങ്ങൾ) മോഷ്ടം അവളോടു കരുതില്ല. — ഇങ്ങനെ ചേരണം.

ഭർത്താവിനാൽ പ്രതിരോധിക്കപ്പെട്ട സ്ത്രീ ദുഷ്ടകീഡയിലും മദ്യക്രിഡയിലും എപ്പെടുന്നതായാൽ മൂന്നു പണം ദണ്ഡം കൊടുക്കണം. പക്ഷൽ, സ്ത്രീകൾ നടത്തുന്ന പ്രേക്ഷകളോ വിഹാരങ്ങളോ (ഉദ്യാനകീഡകൾ) കാരണമെങ്കിലും യാൽ ജന്മപണം ദണ്ഡം; പുത്തൻ നടത്തുന്ന പ്രേക്ഷാവിഹാരങ്ങളെ കാരണമെങ്കിലും പന്ത്രണ്ടു പണം ദണ്ഡം. രാത്രിയിലാണെങ്കിൽ ഇവയുടെ ഇരട്ടി ദണ്ഡം. ഭർത്താവു രണ്ടു കൈകൾക്കുമിടയിൽ മണനായിരിക്കുമ്പോഴോ ഗൃഹത്തിൽനിന്നു പുറത്തുപോകുമ്പോഴോ ഭർത്താവിന്നു വാതിൽ തുറന്നുകൊടുക്കാതിരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവരോ പന്ത്രണ്ടു പണം ദണ്ഡം. രാത്രിയിൽ നിഷ്കാശനം ചെയ്താൽ അതിലിരട്ടി. സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ ചെന്നുവന്നുചെയ്തു അസഭ്യമായിട്ടുള്ള ശുശ്രൂഷകൾ കാണിക്കുകയോ, ഹസ്തികൽവച്ചു് അശ്ലീലസംഭാഷണം ചെയ്യുകയോ ചെയ്താൽ ഇരുപത്തിനാലു പണം സ്ത്രീക്കു ദണ്ഡം; പുരുഷന് അതിലിരട്ടി. ദേഹം, നീവി (മടിക്കണ്ണു്), ദേഹം, നഖം എന്നിവയിൽപ്പിടിപ്പാൽ സ്ത്രീക്കു് പൂർവ്വസാഹസം ദണ്ഡം; പുരുഷനാണെങ്കിൽ അതിലിരട്ടി. ശങ്കിതസ്ഥാനത്തുവെച്ചു സംഭാഷണം ചെയ്താൽ പണത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തു് ശിക്ഷ ദണ്ഡം (അടിശ്ശിക) വിധിക്കുന്നതാണ്. അങ്ങനെ ചെയ്യുന്ന സ്ത്രീകളുടെ രണ്ടു പാർവ്വതാഗങ്ങളിലും ഹൃദയത്തിൽവെച്ചു് ചണ്ഡാലനെക്കൊണ്ടു് അയ്യപ്പത്തിൽ അടിപ്പി

കണനം. ഓരോ അടിക്കും ഓരോ പണം ശുൽക്കമായി കൊടുക്കുന്നപക്ഷം ഈ അടിശ്ശികയിൽനിന്നു ഒഴിവാക്കുകയും ചെയ്യാം. — ഇങ്ങനെ അതിചാരം.

അന്യോന്യം ഉപകാരവും ചെയ്യാൻ പാടില്ലെന്ന നിഷേധിക്കപ്പെട്ട സുപ്രഭുക്കന്മാർക്കു ഭരതപുത്രൻ ഉപകാരമായി കൊടുത്താൽ പന്ത്രണ്ടു പണവും, സമുപദ്രവ്യങ്ങൾ കൊടുത്താൽ ഇരുപത്തിനാലു പണവും, സ്വർണ്ണമോ സ്വർണ്ണനാണു മോ കൊടുത്താൽ അസ്തിതിനാലു പണവും സ്രീകുമാരൻ; ദുഷ്ടനാണെങ്കിൽ അതിലിരട്ടി. അവനെ അഗത്യന്തരമായ സുപ്രഭുക്കന്മാർക്കു ചെയ്തതെങ്കിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞതിൽ പകുതിയാണ് ഭണ്ഡം. പ്രതിഷിദ്ധന്മാരായ പുഷ്പനാഭനായി വല്ല ഇടപാടുകളും നടത്തിയാലും ഇപ്രകാരം തന്നെയാണു ഭണ്ഡം. — ഇങ്ങനെ ഉപകാരവ്യവഹാരപ്രതിഷേധം.

രാജഭക്ഷാതിചാരങ്ങൾ—
ഈ മെനിഷ്ടമെന്നിവ
ചെയ്താൽ സ്രീധനശുദ്ധി—
ലസാച്യം സ്രീകുമാരൻ.

കൊഴിച്ചുതന്നു അയ്യപ്പത്തിൽ, ധർമ്മീയരെന്ന
മൂന്നാമധികരണത്തിൽ, വിവരസംയുക്തത്തിൽ
ശുദ്ധ— ധർമ്മ— വാദം— ഭരതം— അതിചാരം. — ഉപകാര
വ്യവഹാരവിഷയം എന്ന
മൂന്നാമധ്യായം.

നാലാം അധ്യായം

നിഷ്ഠതനം, പാശ്വനസരണം, ഹൃസ്വപ്രവാസം,
ദീർഘപ്രവാസം.

ഭക്താവിന്റെ വിപ്രകാരം (അപരായം) കാരണമായിട്ടല്ലാതെ ഭാഗ്യഹാത്തികൽനിന്നു നിഷ്ഠതനപ്പെട്ടു (പുറത്തേക്കുപോയ) സ്ത്രീക്കു് ആറുപണം ദണ്ഡം; പോകരുതെന്നു നിഷേധിച്ചിട്ടാണ് പോയതെങ്കിൽ പത്തുണ്ടു പണം. പ്രതിവേശനം (അയൽ ഘരം) കടന്നുപോയതെങ്കിൽ ആറുപണം. പ്രാതിവേശികൻ, ഭിക്ഷു, ദൈവദോഷൻ എന്നിവർക്കു് അമസിപ്പാൻ സ്ഥലമോ ഭിക്ഷയോ കൊടുക്കുകയോ അപരനെ പറ്റും വാങ്ങുകയോ ചെയ്താൽ പത്തുണ്ടുപണം ദണ്ഡം; ഘരത്തിൽ കടക്കരുതെന്നു നിഷേധിക്കപ്പെട്ടവരായ പ്രാതിവേശികാദികളോടാണ് ഈ വക ഇടപാടുകൾ ചെയ്തതെങ്കിൽ പൂർണ്ണസാഹസദണ്ഡം. പരമഹംശമുള്ള (അയൽവക്കത്തുള്ള വീടുകളുള്ള) അതിക്രമിച്ചു പോയതെങ്കിൽ ഇരുപത്തുനാലുപണം ദണ്ഡം. പരന്റെ ഭാഗ്യശുഭ, ആപത്തുകളിലൊഴികെ, അമസിപ്പാൻ സ്ഥലം കൊടുത്താൽ ഏറുപണം ദണ്ഡം. വാങ്ങാൻചെയ്തിട്ടോ അറിയാതെക്കണ്ടോ ആണ് അവരൂ വന്നതെങ്കിൽ ദോഷമില്ല.

പതിവിപ്രകാരം (ഭക്താവിന്റെ അപരായം) കാരണം ഭക്താവിന്റെ അന്തരീയോ സുഖാവസ്ഥാനു (ഘരസ്ഥാനാ), ഗ്രാമികനോ, അനാധിയോ (സ്ത്രീധനം സൂക്ഷിക്കുന്നവൻ)ആയ പുരുഷന്റെയോ, ഭിക്ഷുകിയോ അന്തരീയോ ആയ സ്ത്രീയുടെയോ ഘരങ്ങളിലൊന്നിൽ പുരുഷന്മാരില്ലാത്തപ്പോൾ പോകുന്നതിന്നു ദോഷമില്ലെന്നു ആചാര്യന്മാർ പറയുന്നു. എന്നാൽ അന്തരീയഹാത്തിലേക്കു പോകുന്നതിൽ അധിമുഖ പുരുഷന്മാരുള്ള പക്ഷവും ദോഷമില്ലെ

ന്നാൺ കെഴടില്പമതം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, സാധുജനത്തിന്നു ഫലഃ(വ്യഭിചരണം)എങ്ങനെ സംഭവിക്കൂ? എങ്കിലുപത്തിൽ അതു അറിവുൻ കഴിയുന്നതുമാണല്ലോ. മരണം, വ്യാധി, വൃദ്ധനും, ഗർഭം എന്നിവ നിമിത്തമായിട്ടു ജ്ഞാതികലഗമനം അപ്രതിഷിദ്ധം എന്നതാണ്. ആവക നിമിത്തം പോകുന്ന സ്ത്രീയെ വാരണംചെയ്യുന്ന പുരുഷൻ പന്ത്രണ്ടുപണം ദണ്ഡം. എന്നാൽ ആവക നിമിത്തങ്ങളിലും സംഗതി മാച്ചുവെച്ചുകൊണ്ടു പോകുന്നതായാൽ സ്ത്രീധനം പിടിച്ചെടുക്കുന്നതാണ്. ജ്ഞാതികൾ അവളെ സ്വഗൃഹത്തിൽ ഉളിച്ചിരുത്തുന്നതായാൽ അവൾ ചെല്ലുണ്ടെന്ന ശ്രുതിക്കനുശാസം നഷ്ടപ്പെടുന്നതുമാണ്—ഇങ്ങനെ നിശ്ചിതം.

മറ്റുഗൃഹത്തിൽനിന്നു നിഷ്പതിച്ചിട്ടു മറ്റൊരു ഗ്രാമത്തിലേക്കു പോയാൽ പന്ത്രണ്ടുപണം ദണ്ഡം കൊടുക്കേണ്ടതും സ്ഥാപ്താദരണം (ജ്ഞാതിന്റെ കയ്യിൽ ന്യായമായി കൊടുത്തിട്ടുള്ള ആദരണം) നഷ്ടപ്പെടുന്നതുമാണ്. ഗമ്യനായ (കുടുംബപ്പാകാവുന്ന) പുരുഷനോടുചിട്ടി പുറപ്പെട്ടുപോയാൽ ഇരുപത്തിനാലുപണം ദണ്ഡം കൊടുക്കേണ്ടതും ഭർത്താവും (ചെലവിന്നു കൊടുക്കൽ), തീർത്ഥഗമനം (ഈതുകാലത്തിങ്കൽ ഗമിക്കൽ) എന്നിവയൊഴികെ മറ്റൊരുമായിട്ടുള്ള സൂത്ര ധർമ്മങ്ങൾക്കുമുള്ള അധികാരം ഇല്ലാതാകുന്നതുമാണ്. അങ്ങനെ ഒരു സ്ത്രീയെ ഗ്രാമാന്തരത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോകുന്ന പുരുഷന്, അവൻ സ്ത്രീക്കു തുല്യമായ ശ്രേഷ്ഠതയുള്ളവനാണെങ്കിൽ, പൂച്ചസാഹസം ദണ്ഡം. പാപീയാൻ (ശ്രേഷ്ഠതക്കുറഞ്ഞവൻ) ആണെങ്കിൽ മധ്യമസാഹസം ദണ്ഡം. ബന്ധുവാണു കൊണ്ടുപോകുന്നതെങ്കിൽ ദണ്ഡമില്ല. എന്നാലും കൊണ്ടുപോകത്തക്കതു വിധക്കീട്ടു പിന്നെ കൊണ്ടുപോകുന്നതായാൽ പകുതി ദണ്ഡം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്. മാഗ്ഗത്തിങ്കലാ വൃന്തരത്തിങ്ക

അർത്ഥത്തെക്കുറിച്ചും പ്രകാരം

നാലാം അദ്ധ്യായം

ലോ (വഴിയിൽനിന്നുവിട്ട സ്ഥലം) ശുദ്ധപ്രദേശത്തേക്കു ഗമിക്കുന്നതായാൽ മൈഥുനാർത്ഥമാണ് അതെന്നു മനസ്സിലാക്കണം. ശങ്കിതനോ പ്രതിബിദ്ധനോ ആയ പൗഷ്കനോടു കൂടി പശ്ചാത്തന്തരം (വഴിയിൽ പിൻതുടർന്നു പോവുക) ചെയ്താൽ സംഗ്രഹണമാണ് അതെന്ന് അറിയണം. * താജ്വലചരൻ, ചാരണൻ, മത്സ്യവന്ധകൻ, ലുബ്ധകൻ, ഗോപാലകൻ, ശരണധികൻ എന്നിവരുടേയും പ്രാപ്തസ്ത്രീകന്മാരായ (സ്ത്രീകളോടു കൂടി സഞ്ചരിക്കുന്നവരായ) മറ്റുള്ളവരുടേയും സ്ത്രീകൾക്കു പശ്ചാത്തന്തരം ഭോഷമാകയില്ല. എന്നാൽ അവരിലും ഭർത്താവിന്റെ പ്രതിഷേധമുണ്ടായിട്ടു ഒരു സ്ത്രീയെക്കൊണ്ടുപോകുന്ന പൗഷ്കനും അങ്ങനെയൊരാൾ പോകുന്ന സ്ത്രീക്കും പകുതി ദണ്ഡം വീതം വിധിക്കുന്നതാണ്—ഇങ്ങനെ പശ്ചാത്തന്തരം.

ഏകപ്രവാസികളായ (വേഗം മടങ്ങിവരാമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു ഭേദാനന്തരത്തേക്കുപോയ) ശുഭൻ, വൈശ്യൻ, ക്ഷത്രിയൻ, ബ്രാഹ്മണൻ എന്നിവരുടെ അപ്രഭാതമായ (പ്രസവിച്ചിട്ടില്ലാത്ത) ഭർത്താൻ സംവത്സരോത്തരമായ കാലം * ഭർത്താവിന്റെ വരവിനെ പ്രതീക്ഷിച്ചിരിക്കണം; പ്രഭാതമായാണെങ്കിൽ സംവത്സരായികമായ കാലം പ്രതീക്ഷിക്കണം. പ്രവാസകാലത്തേക്കു വേണ്ടതു പ്രതിവിധാനം ചെയ്തിട്ടാണ് ഭർത്താക്കന്മാർ പോയിട്ടുള്ളതെങ്കിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞതിന്റെ ഇരട്ടികാലം പ്രതീക്ഷിക്കണം. പ്രതിവിധാനം ചെയ്യാതെ ഭർത്താവു ഭേദാനന്തരത്തേക്കുപോയ സ്ത്രീ

* സ്ത്രീസംഗ്രഹണത്തിനുള്ള ദണ്ഡം കല്പിക്കുന്നതെന്നർത്ഥം.
 * കിഴക്കുള്ള ഒരു സംവത്സരവും, കേരളത്തിൽ രണ്ടു സംവത്സരവും, ക്ഷത്രിയരുള്ള ഭൂതസംവത്സരവും, ബ്രാഹ്മണരുള്ള നാലു സംവത്സരവുമാണിത്.

കളെ ധനവാന്മാരായ അവരുടെ ബന്ധുക്കൾ കവിഞ്ഞു നാലൊ എട്ടോ സംവത്സരംകാലം ഭരിക്കണം. അതിന്നുമേൽ യഥാഭജനമായിട്ടുള്ളതിനെ വാങ്ങിയിട്ടു വിട്ടയക്കണം.

വിദ്യാധ്യയനത്തിനുവേണ്ടി ദേശാന്തരത്തേക്കു പോയ ബ്രാഹ്മണനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അപ്രഭുതയായ ഭാർയ്യ പത്തു സംവത്സരവും, പ്രഭാതയായിട്ടുള്ളവർ പന്ത്രണ്ടു സംവത്സരവും പ്രതീക്ഷിച്ചിരിക്കണം. രാജപുരുഷനെ ആയുഃ ക്ഷയവുമേയും പ്രതീക്ഷിച്ചിരിക്കണം. അങ്ങനെ പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നതിനുശേഷം സമർപ്പനയായ പൂജാജ്ഞാൻനിന്നു ഗർഭം ധരിച്ചു പ്രഭാതയായാൽ സ്ത്രീ അപവാദത്തെ പ്രാപിക്കയില്ല. ബന്ധുകുടുംബത്തിൽ സ്ഥാപിതമായിരിക്കുകയും സുഖാവസ്ഥയാൽ തങ്ങളുടെ രക്ഷയിൽനിന്നു വിട്ടയക്കുകയും ചെയ്താൽ ജീവിതനിയ്യുഹണത്തിനുവേണ്ടി സ്ത്രീക്കു യഥേഷ്ടം ഒരു പുരുഷനെ സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്; ആ പത്നിയായിത്തന്നാൽ നൂറുപണിപാമണത്തിന്നായിക്കൊണ്ടും പുരുഷനെ സ്വീകരിക്കാം.

ധർമ്മവിവാഹമനുസരിച്ചു വേരുകൾപ്പെട്ട കുമാരിയായ ഭാർയ്യ, തന്നോടു പറയാതെ ദേശാന്തരത്തേക്കു പോയ ഭർത്താവിനെ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ വർത്തമാനം കേൾക്കാത്ത പക്ഷം, ഏഴു തീർത്ഥങ്ങൾ (ജ്യോതിർത്ഥങ്ങൾ) പ്രതീക്ഷിച്ചിരിക്കണം; വർത്തമാനം കേൾക്കുന്നപക്ഷം ഒരു സംവത്സരം പ്രതീക്ഷിക്കണം. വിവരം പറഞ്ഞിട്ടു ദേശാന്തരംപോയ ഭർത്താവിനെ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ വർത്തമാനം കേൾക്കാത്ത പക്ഷം, അഞ്ചു തീർത്ഥംകാലവും വർത്തമാനം കേൾക്കുന്നപക്ഷം പത്തു തീർത്ഥംകാലവും പ്രതീക്ഷിക്കണം. ശുൽക്കത്തിൽ ഏതാനും ഭാഗമായാൽ തന്നു ദേശാന്തരം പോയ ഭർത്താവിനെ, വർത്തമാനം കേൾക്കാത്തപക്ഷം മൂന്നു തീർത്ഥം

കാലവും കേരളപ്രദേശവും ഏഴ് തീർത്ഥകാലവും കാത്തിരി
ക്കണം. ശുക്ലം മുഴുവനും കൊടുത്തിട്ടു പ്രാർത്ഥനയായ
തോറിനെ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിവരം കേൾക്കാത്തപ
ക്ഷം അഞ്ചു തീർത്ഥകാലവും, കേരളപ്രദേശം പത്തു തീ
ർത്ഥകാലവും പ്രതീക്ഷിച്ചിരിക്കണം. അതിന്നുശേഷം ധർമ്മ
സ്ഥാനത്തു് അനുവാദത്തോടു കൂടി യഥേഷ്ടം മറ്റൊരു
പുണ്യത്തെ പരിഗ്രഹിക്കാം. തീർത്ഥാപനമായ (ഒരു
കാലത്തെ ഉപവാസം) ധർമ്മധർമ്മങ്ങളാണെന്നു് കൊ
ടിച്ചുവെക്കുന്ന അഭിപ്രായം.

ദീപപ്രവാസം ചെയ്തിട്ടു പ്രവേശിക്കുകയോ മരിച്ചു
പോകുകയോ ചെയ്യുവാൻ അയ്യപ്പ അനുജനായെന്നതിൽ
ഏഴ് തീർത്ഥകാലവും പ്രവേശനമെന്നതിൽ ഒരു സപ്താഹ
വും പ്രതീക്ഷിച്ചിരിക്കണം. അതിന്നുശേഷം പുത്രാർത്ഥമായി
ട്ട് തോറിന്റെ സോദരനെ പരിഗ്രഹിക്കാം. ഭർത്തൃസോ
ദരന്മാർ വളരെപ്പുണ്യങ്ങളിൽ അടുത്ത സോദരനെ, അ
ല്ലെങ്കിൽ ധർമ്മികൻ അമ്മനിയെന്നോ കനിയെന്നോ
അമ്മയെന്നോ ആയിട്ടുള്ള സോദരനെ ഗമിക്കണം. തോറി
ന്നു സോദരനില്ലാത്തപക്ഷം അസോദരനോ, സപിണ്ഡ
നോ, കല്യാണോ ആയിട്ടുള്ളവനെ ഗമിക്കണം. അങ്ങനെയു
ള്ളവർ അധികം പേരുണ്ടെങ്കിൽ അവരിൽ പച്ച ആസന്ന
നായിട്ടുള്ളവനെ ഗമിക്കണം. ഇതുവന്നെയുടൻ ക്രമം.

ഇല്ലാത്തവരെ വിട്ടു
വേദനം അർപ്പിക്കാം;
അനുജനോടു വേദനം
അതിൽ സംഗ്രഹമെന്നു.

കേരളപ്രദേശം അയ്യപ്പനായി, ധർമ്മധർമ്മങ്ങളെ മൂന്നു
ധർമ്മങ്ങളായി, വിധാഹസം എന്നായി, നിശ്ചയം—
പത്തുവയസം—പ്രസപ്തവയസം—ദീപപ്രവേശം എന്ന
നാലാം അധ്യായം.

അഖ്യാതം അധ്യായം.

അനുപത്തം പ്രകരണം.

ഭാവവിഭാഗം—ഭാവക്രമം.

പിതൃമാന്മാരായ പുത്രന്മാർ, പിതാവും മാതാവും ജീവിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ, അനീലപരന്മാർ (അസ്വതന്ത്രന്മാർ) ആകുന്നു. അവർ, മാതാപിതാക്കന്മാരുടെ കാലശേഷം, പിതൃഭവ്യങ്ങളുടെ ഭാവവിഭാഗം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. സ്വയമാർജ്ജിതമായ ഭവ്യം ഭാഗിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. എന്നാൽ സ്വയമാർജ്ജിതവുമ്പോൾ പിതൃഭവ്യത്തിൽനിന്നുണ്ടായതാണെങ്കിൽ ഭാഗിക്കാം.

അവിഭക്താപഗതന്മാർ (ഭാഗിക്കാതെ മരിച്ചുപോയവർ) ആയിട്ടുള്ളവരുടെ പുത്രന്മാരും പൗത്രന്മാരും, നാലാം പുരുഷാന്തരംവരെ, പിതൃഭവ്യത്തിൽനിന്നു അംശം കിട്ടുവാൻ അധികാരികളാകുന്നു. നാലാം പുരുഷാന്തരംവരെ പിണ്ഡം അവിച്ഛിന്നമായി ഭവിക്കുന്നു. വിച്ഛിന്ന പിണ്ഡന്മാരായാൽപ്പിന്നെ എല്ലാവരും സമമായിട്ടു സ്വത്തിനെ ഭാഗിക്കണം.

പിതൃഭവ്യമില്ലാത്തതായാ ഉള്ളതു ഭാഗിച്ചിട്ടോ ഏക കടുബമായിച്ചേർന്നിട്ടുപോയവർ പിന്നെയും ഭാഗം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. ആ ഭാഗത്തിൽ, യാതൊരുവന്റെ പ്രയത്നത്താൽ ഭവ്യം വർദ്ധിച്ചുവോ അവന്നു രണ്ടാം ഭാഗിക്കുന്നതാണ്.

അപുത്രനായിട്ടു മരിച്ചുപോയവന്റെ ഭവ്യം സോഭ്യന്മാരായ ഭ്രാതാക്കന്മാരോ സഹജീവികളോ ഹരിക്കും. കന്യകമാർക്കും അതു ഹരിക്കാവുന്നതാണ്.

പുത്രവാനായിട്ടു മരിച്ചുപോയവന്റെ ഭിക്ഷം (ഭായം) ധർമ്മീഷ്ടവിവരങ്ങളിൽ ഉന്നിച്ച പുത്രന്മാരോ, പുത്രന്മാരില്ലെങ്കിൽ പുത്രിമാരോ എടുക്കേണ്ടതാണ്. പുത്രന്മാരും പു

ത്രിമാതൃമില്ലാത്തപക്ഷം, അച്ഛൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, അദ്ദേഹത്തിന്നെടുക്കാം. അച്ഛനില്ലാത്തപക്ഷം ഭ്രാതാക്കന്മാരോ, അവരുമില്ലെങ്കിൽ ഭ്രാതൃപുത്രന്മാരോ അതിന്നാവകാശികളാകാം. പിതാവില്ലാത്ത അനകം ഭ്രാതാക്കന്മാരുണ്ടെങ്കിൽ അവർ സമമായി ഭാഗിക്കണം. അപ്രകാരമുള്ള ഭ്രാതാക്കന്മാരുടെ പുത്രന്മാർ പിതാവിങ്കൽനിന്നു ദാഹം അംശം ലഭിക്കുന്നതാണ് * . സോഭ്യന്മാരായ ഭ്രാതാക്കന്മാർ അനേകം പിതാക്കന്മാരുടെ മക്കളാണെങ്കിൽ അവർ പിതാവിങ്കൽ നിന്നുണ്ടായവിഭാഗം മരിച്ചുപോയ ഓരോരുത്തരുടെ പിതാവും, ഭ്രാതാവും, ഭ്രാതൃപുത്രന്മാരുടെങ്കിൽ അവരിൽ ആദ്യപറഞ്ഞവരുള്ളപ്പോൾ ഒന്നാമതു പറഞ്ഞവർ അംശഗ്രഹണത്തിൽ സ്വതന്ത്രന്മാരല്ല. മേല്പ്രകാരമുള്ളപ്പോൾ കനിഷ്ഠനും ഇങ്ങനെതന്നെ.

ജീവദിശാഗതിയിൽ (അൻ ജീവിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ ചെയ്യുന്ന ഭാഗത്തിൽ) പിതാവു പുത്രന്മാരിൽ തെവന്ന വിശേഷം കല്പിക്കരുത്. പുത്രന്മാരിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരുവനെ അകാരണമായിട്ട് നിഷ്പിടിക്കുക (ഭാഗം കൊടുക്കാതിരിക്കുക) യും ചെയ്യരുത്. പിതാവിന്നു ധനമൊന്നുമില്ലാത്തപക്ഷം പുത്രന്മാരിൽ മേല്പ്രകാരം കനിഷ്ഠന്മാരെ അനുഗ്രഹിക്കണം. എന്നാൽ ഇത് ആ കനിഷ്ഠന്മാർ ദർപ്പണന്മാരുടെങ്കിൽ മാത്രമേ ചെയ്യേണ്ടതുള്ളൂ.

ദുസ്സാവകാശികൾക്കു വ്യവഹാരപ്രാപ്തി വന്നതിന്നു

* ഉദാഹരണം—ഒരു ഭ്രാതാക്കന്മാർ സ്വജ്ഞ അറിയാതെ മരിച്ചുപോയി. അവരിൽ മേല്പ്രകാരം ഒരു പുത്രന്മാരും മധ്യമനും രണ്ടു പുത്രന്മാരും കനിഷ്ഠൻ മറ്റു പുത്രന്മാരുടെ അകൽക്കാരം വരുത്തരുത്. ഇങ്ങനെ വരുത്താൻ അറിയാത്തവനല്ല ദുസ്സം അറിയുകയാൽ അറിയാതെ കൈമാറ്റം ചെയ്തതാകയാൽ ഒന്നാമതായി കല്പിച്ച് അതിൽ മറ്റൊരും മേല്പ്രകാരം ഒരു പുത്രന്മാരും, മറ്റൊരു മേല്പ്രകാരം രണ്ടു പുത്രന്മാരും, മറ്റൊരു കനിഷ്ഠന്റെ ഒരു പുത്രനും കൊടുക്കുന്നതാണ്.

ശേഷമാണു വിഭാഗം ചെയ്യേണ്ടതു്. അതിന്നു മുൻപു ഭാഗിക്കുന്നതായാൽ അപ്രാപ്തവ്യവഹാരന്മാരായവർക്കുള്ള അംശം അവർക്കു വ്യവഹാരപ്രാപ്തിവരുന്നതുവരെ ഭേദവിശുദ്ധമായിട്ടു് (ജ്ഞബാധ്യതകാതകങ്ങളു്) മാതൃബന്ധക്കുടമയോ ഗ്രാമവ്യധനമുടമയോ കയ്യിൽ സ്ഥാപിക്കണം. പ്രാപ്തിതൻ (ദേശാന്തരം പോയവൻ) ആയവനുള്ള ഭാഗവും ഇങ്ങനെതന്നെ ചെയ്യണം. അസന്നിവിഷ്ണവാർ (വിവാഹം കഴിയാത്തവർ) ആയിട്ടുള്ളവർക്കു വിവാഹം കഴിഞ്ഞവർക്കു വേണ്ടിവരുന്നതടങ്ങാളും നൈവശനികം (വിവാഹച്ചെലവു) നൽകണം. കന്യകമാർക്കു് അപ്രകാരംതന്നെ പ്രാദാനികവും (പെണ്ണുക്കൾക്കുവേണ്ട ഭവ്യം) കൊടുക്കണം.

ജനവും മുതലും രണ്ടും സമമായിട്ടു ഭാഗിക്കേണ്ടതാണു്. നിഷ്കിഞ്ചനവാർ (മുതലൊന്നുമില്ലാത്തവർ) വെള്ളം കൊണ്ടുവരുന്ന പാത്രങ്ങൾ കൂടിയും ഭാഗിക്കേണ്ടതാണെന്നു ആചാര്യന്മാർ പറയുന്നു. ഇതു വെറും ഛായമാണെന്നാണു് കെരളീയന്മാർ പക്ഷം. എന്തു കൊണ്ടെന്നാൽ, ഉള്ളതായ അർത്ഥത്തെയാണല്ലോ ഭാഗിക്കേണ്ടതു്; ഇല്ലാത്തതായ അർത്ഥത്തിന്നു ഭാഗമില്ല. *

ധർമ്മസ്ഥന്മാർ മുഖാന്തരം ഭാഗം ചെയ്യുമ്പോൾ സാമാന്യമായ (എല്ലാവർക്കും സമമായ) അർത്ഥം ഇത്രയുണ്ടെന്നും അതിന്നു് പ്രത്യംശം (ഭാഗഭാഗങ്ങളും വരുന്ന അംശം) ഇത്രയാണെന്നും സാക്ഷികളുടെ മുമ്പാകെ സ്പഷ്ടമായിപ്പറഞ്ഞിട്ടു വിഭാഗം ചെയ്തിടുന്നതും. ദ്രവിഭേദമാ (സമമല്ലാത്ത ഭാഗിച്ചതു്) അന്യോന്യപാത്രമോ (തമ്മിൽത്തന്നെ

* ന്യായപ്രകാരം വിചാരിച്ചാൽ വിചിത്രമായതും ആയ സകലവിധ ദ്രവ്യങ്ങളും ഭാഗിക്കേണ്ടതായിരിക്കെ “വെള്ളപാത്രങ്ങൾ മുഖ്യം” എന്നു വിശേഷിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലെന്നാണു് കെരളീയന്മാരുടെയും.

അറുപതാം പ്രകരണം

അദ്ധ്യായം അദ്ധ്യായം

മരിൽ വഞ്ചിക്കപ്പെട്ടത് അന്ത്യം നിത്യം (മരച്ചവടുപ്പെട്ടത്) അവിഷ്ണുതാൽപന്നമാ (അറിയാതെ കിടന്നിട്ട് അറിഞ്ഞു പിടിച്ചത്) ആയിട്ടുള്ള ദ്രവ്യത്തെ പിന്നെയും ഭാഗിക്കണം.

അഭാവാദകമായ (അവകാശിയില്ലാത്ത) ദ്രവ്യത്തെ, സ്രീജയുടെ ജീവിതനിർവ്വഹണത്തിന്നു വേണ്ടതും മരിച്ചവന്റെ പ്രേതകാര്യത്തിന്നു വേണ്ടതും കഴിച്ചു, രാജാ, ഹരിക്കണം. എന്നാൽ ഇത് ശ്രോത്രിയന്മാരുടെ ദ്രവ്യത്തിന്നു ബാധകമല്ല. ശ്രോത്രിയദ്രവ്യത്തിന്നു അവകാശികളില്ലാതെ വന്നാൽ അത് വൈവിധ്യമാർന്ന (മൂന്നു വേദങ്ങളിലും അധീതികളായവർ) ഭാനം ചെയ്യണം.

പതിതനായവൻ, പതിതരുൽനിന്നു ജനിച്ചവൻ, ക്ലീബൻ എന്നിങ്ങനെയുള്ളവർ ദ്രവ്യം അറിയാതെ അവകാശമില്ല. ജഡൻ, ഉന്മത്തൻ, അന്ധൻ, കഷ്ടി എന്നിവർക്കും അങ്ങനെയെന്നു. എന്നാൽ ആ ജഡാദികൾ വിവാഹം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അവരുടെ ജഡതപാദിഭോജമില്ലാത്ത മക്കൾക്ക് അംശം ലഭിക്കും. മറ്റുള്ളവർക്കു അന്നവസ്രങ്ങൾ മാത്രമേ ലഭിക്കുകയുള്ളൂ. അതും പതിതന്മാരായവരെ ഒഴിച്ചുമാത്രം.

അജഡാദികൾ വേട്ടിട്ടു
 ബീജശക്തി നശിക്കുകിൽ
 ബാധ്യവന്മാർ ജനിച്ചു
 പുത്രമാമരഭാഗികൾ.

കേഴിച്ചുവെട്ടും അർദ്ധശതത്തിൽ, യത്സമീപമെന്ന
 ദൂതഃകാലാഭിനയി, ദായവിഭാഗത്തിൽ മാത്രം
 കൂടും എന്ന അദ്ധ്യായം അദ്ധ്യായം

ആറാം അധ്യായം.

അശ്വവിഭാഗം

ഒരു സ്ത്രീയുടെ പുത്രന്മാരിൽ ജ്യേഷ്ഠനുള്ള അശ്വം ബ്രാഹ്മണൻ്റെ ആടുകൾ; ദ്വിതീയൻ്റെ കുതിരകൾ; ത്രൈതീയൻ്റെ കുതിരകൾ; ചതുർത്ഥൻ്റെ കുതിരകൾ. കാണവിശേഷമുള്ളവ (ഒരു കണ്ണുപൊട്ടുക തുടങ്ങിയ അശ്വങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ളവ) ആടുകൾ മുതലായവ പുത്രന്മാരിൽ മധ്യമനുള്ള അശ്വമാണ്; തീർത്ഥാടകന്മാർ (പല നിരങ്ങളോടുകൂടിയവ) ആയിട്ടുള്ളവ കന്നിപ്പനുള്ള അശ്വമാകുന്നു. നാൽക്കു ലികളില്ലാത്തവയും രണ്ടുതലമുണ്ടായിട്ടുള്ളവയും ദ്രവ്യങ്ങളുടെ പത്തിലൊരു ഭാഗം ജ്യേഷ്ഠൻ്റെ അധികാരമായിട്ടു കൽക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ജ്യേഷ്ഠപുത്രൻ സ്വന്തമായി (വിശുദ്ധമാകുന്ന പാശം) ബന്ധിച്ചിട്ടുള്ളവനായ തുകൊണ്ടുതന്നെ—ഇങ്ങനെയാണു്— ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടവയെ ഉപേക്ഷിക്കുന്ന വിഭാഗം.

അച്ഛൻ ഉപേക്ഷിച്ചിരുന്ന പരിവാഹ (ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടവ) അതിൽനിന്നു യാതൊരു ആഭരണവും ജ്യേഷ്ഠശ്വം; ശയനവും ആസനവും ഭക്ഷണവും (ഉപ്പുവെച്ചു കൊണ്ടു്) മധ്യമാശ്വം; കറുത്ത ധാന്യവും ആയസവും (ഇത് സ്പർശിക്കരുത് വസ്തുക്കൾ) ഗൃഹാപകരണവും കാളയും വണ്ടിയും കന്നിപ്പാശം. ഇവ കഴിച്ച ശേഷമുള്ള ദ്രവ്യങ്ങളോ ദ്രവ്യമോ എല്ലാ പുത്രന്മാർക്കും സമമായിട്ടു ഭാഗിക്കണം. ഉഗ്രിനിമാർ അഭയാഭ്യർത്ഥകൾ (ദാരുണത്തിൽ അശ്വം കിട്ടുവാൻ അവകാശമില്ലാത്തവർ) ആണ്. എന്നാൽ അവർക്കു് ഉപേക്ഷിച്ചിരുന്ന പരിവാഹത്തിൽനിന്നു ഭക്ഷണവും ആഭരണവും ലഭിക്കുന്നവർക്കു്.

ജ്യേഷ്ഠൻ്റെ മാതാഷ്ട്രീയൻ (പെരുമാറ്റമില്ലാത്തവൻ) ആണെങ്കിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞതിൽനിന്നു ഭൂമിയിലൊരു ഭാഗം

അറുപതാം പ്രകരണം

ആറാം അധ്യായം

വും, അന്ത്യായുഷ്കരിയോ ധർമ്മകാര്യങ്ങളെ കൈവെടിഞ്ഞുവന്നു ആണെങ്കിൽ നാലിലൊരു ഭാഗവും മാത്രമേ അവനു ജ്യേഷ്ഠാംശമായി ലഭിക്കുമുള്ളൂ. കാമചരൻ (തോന്നിയതുപോലെ നടക്കുന്നവൻ) ആണെങ്കിൽ ജ്യേഷ്ഠാംശം മുഴുവനും നഷ്ടപ്പെടുന്നതുമാണ്.

ഇതുകൊണ്ടു മധ്യമന്റെയും കനിഷ്ഠന്റെയും കാർത്യം പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു. മധ്യമകനിഷ്ഠന്മാരിൽപ്പോലും മാനുഷോപേതനായിട്ടുള്ളവനു മേൽപ്പറഞ്ഞ ജ്യേഷ്ഠാംശത്തിൽനിന്നു പകുതി ലഭിക്കുന്നതാണ്.

മെപ്പുന്ന് അനേകം സ്ത്രീകളിൽ ജനിച്ച പുത്രന്മാരിൽപ്പോലും, അമ്മമാരുടെ ഇടയിൽ ഒമ്പതാം സന്ധ്യത (ബ്രാഹ്മാദിവിധിപ്രകാരം പേട്ടവരും) യാണ് മറ്റൊരുവരും അസംസ്കൃതയാണ് എന്നോ ഒരാൾ കന്യ (വിവാഹത്തിന്നു മുൻപ് അക്ഷതയോനി)യാണ് മറ്റൊരാൾ കൃതകൃത്യ (വിവാഹത്തിന്നു മുൻപ് അക്ഷതയോനി)യാണ് എന്നോ വ്യത്യാസമില്ലാത്തപക്ഷം, പൂർവ്വജനനം കൊണ്ടാണ് ജ്യേഷ്ഠത്വം തീർത്താകുന്നത്. ൧. ഒരു സ്ത്രീ ഇരട്ട പെറ്റവർക്കായ രണ്ടു പുത്രന്മാരും ൨ ജ്യേഷ്ഠത്വവും പൂർവ്വജനനംകൊണ്ടാണ് തീരുമാനിക്കേണ്ടതു്.

സുതൻ (ബ്രാഹ്മണിയിൽ ക്ഷത്രിയനു പിറന്നവൻ), മാഗധൻ (ക്ഷത്രിയസ്ത്രീയിൽ വൈശ്യനു പിറന്നവൻ), വ്രാത്യൻ (ഉപനയനംചെയ്തവനെ വിവാഹം ചെയ്ത ബ്രാഹ്മണനു സഖണ്ണസ്ത്രീയിൽ പിറന്നവൻ), മെകാക്കൻ എന്നിവരുടെ അനേകസ്ത്രീജാതന്മാരായ പുത്രന്മാർക്ക് ചെറ്റപെട്ടും

൧. അമ്മമാർ വ്യത്യാസമുണ്ടാകണം പൂർവ്വജനനംകൊണ്ടല്ല രാമായിന്റെ ദശംകാണ്ഡത്തിൽ ജ്യേഷ്ഠത്വം കണക്കാക്കേണ്ടതു്. സംസ്കൃതമെന്നു രാമായിന്റെ പുത്രനും ഉത്തരകാലത്തിൽ ജനിച്ചാലും അസംസ്കൃതമെന്നു പുത്രനെ അപേക്ഷിച്ചും, കന്യാപുത്രനും കൃതകൃത്യമെന്നു പുത്രനെ അപേക്ഷിച്ചും ജ്യേഷ്ഠത്വം ഉണ്ടെന്നതും.

(ആദ്യത്തെ ശക്തി) അനുസരിച്ചാണു് ഭാരവിഭാഗം * . ശേഷമുള്ളവർ ഐശ്വര്യവാനായവനെ ആശ്രയിച്ചു ജീവിക്കണം. എല്ലാവരും അനീശ്വരന്മാരാണെന്നിൽ സമമായിട്ടു ഭോഗിക്കണം.

ഒരുവനു നാലുവസ്തുക്കളിലും വിവാഹം ചെയ്തു പുത്രന്മാരുണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അവരിൽവെച്ചു ബ്രാഹ്മണീപുത്രനു നാലശവും, ക്ഷത്രിയാപുത്രനു മൂന്നശവും, വൈശ്യാപുത്രനു രണ്ടശവും, ശൂദ്രാപുത്രനു ഒരശവുമാണു് കിട്ടുവാനവകാശമുള്ളതു്. ഇപ്പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു്, ക്ഷത്രിയനു മൂന്നു വസ്തുക്കളിലുള്ള പുത്രന്മാരുടേയും വൈശ്യനു രണ്ടു വസ്തുക്കളിലുള്ള പുത്രന്മാരുടേയും അംശവിഭാഗം പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. ൮

ബ്രാഹ്മണന്റെ സ്വത്തിന്മേൽ അനന്തരാപുത്രനു (അടുത്ത വസ്തുത്തിലെ സ്ത്രീയിലുണ്ടായ പുത്രനു്) തുല്യമായ അംശം ലഭിക്കും. ക്ഷത്രിയവൈശ്യന്മാരുടെ സ്വത്തിന്മേൽ അനന്തരാപുത്രനു് അർദ്ധാശമേ ലഭിക്കുകയുള്ളു. 9 എ

* കാര്യം നോക്കുവാൻ ശക്തനായിട്ടുള്ളവരോ അവസരമുള്ളവരോ ഉണ്ടായെന്നർത്ഥം.

൮ ക്ഷത്രിയനു മൂന്നു വസ്തുക്കളിലും പുത്രന്മാരുണ്ടെങ്കിൽ പിതൃഭവ്യം ആംശമായി ഭാഗിച്ചു ക്ഷത്രിയാപുത്രനു മൂന്നശവും, വൈശ്യാപുത്രനു രണ്ടശവും, ശൂദ്രാപുത്രനു ഒരശവും നൽകണം; വൈശ്യനു രണ്ടു വസ്തുക്കളിലും പുത്രന്മാരുണ്ടെങ്കിൽ മൂന്നശമായി ഭാഗിച്ചു രണ്ടാശം വൈശ്യാപുത്രനു ഒരശം ശൂദ്രാപുത്രനു. കൊടുക്കണമെന്നർത്ഥം.

9 ബ്രാഹ്മണനു സ്വവസ്തുക്കളിലും അനന്തരാവസ്തുക്കളായ ക്ഷത്രിയവസ്തുക്കളിലും പുത്രന്മാരുണ്ടെങ്കിൽ ക്ഷത്രിയാപുത്രനു ബ്രാഹ്മണീപുത്രനു തുല്യമായ അംശം ലഭിക്കും. ക്ഷത്രിയനു സ്വവസ്തുക്കളിലും വൈശ്യാവസ്തുക്കളിലും വൈശ്യനു സ്വവസ്തുക്കളിലും ശൂദ്രവസ്തുക്കളിലും പുത്രന്മാരുണ്ടെങ്കിൽ രണ്ടാമതു പറഞ്ഞ വസ്തുക്കളിലെ പുത്രന്മാർ ആദ്യപുത്രനു തുല്യ അംശത്തിൽ പങ്കുവിയ്ക്കേ ലഭിക്കുകയുള്ളു.

പുരുഷ

അറുപതാം പ്രകരണം

ഏഴാം അധ്യായം

നാൽ മാനുഷോപനായ പുത്രൻ' തുല്യാംശം കല്പിക്കുന്നതിന്നും വിരോധമില്ല.

സമ്പന്നവും അസമ്പന്നമായ രണ്ടു ഭാഗ്യമാരിൽ ഏകപുത്രൻ മാത്രമേ ഉള്ളവെങ്കിൽ ആ പുത്രൻ പിതാവിന്റെ എല്ലാ ദ്രവ്യങ്ങളും ഹരിക്കുകയും, ബന്ധുക്കളെ (പിതാവിന്നുൾ ഭരിക്കപ്പെടേണ്ടവർ) ഭരിക്കുകയും ചെയ്യണം. എന്നാൽ ബ്രാഹ്മണൻ പാരമ്പര്യമായിട്ടുള്ള (അഥ്യക്ഷിയിൽപ്പിറന്ന) പുത്രൻ, താൻ പിതാവിന്റെ ഏകപുത്രനാണെന്നിരിക്കിലും, പിതൃദ്രവ്യത്തിൽനിന്നു ഭൂമി വൊരംശം മാത്രമേ വരിക്കുകയുള്ളൂ. ശേഷം രണ്ടംശങ്ങൾ പിതൃക്കിയ ചെയ്യേണ്ടുന്ന കാരണത്താൽ പിതാവിന്റെ സപിണ്ഡനോ ആസന്നനായ കല്യാണനോ (സോദകൻ) ഹരിക്കേണ്ടതാണ്. അങ്ങനെ ആത്മിയില്ലെങ്കിൽ പിതാവിന്റെ ആചാര്യനോ ശിഷ്യനോ ആ രണ്ടംശങ്ങൾക്കു അവകാശികളായിരിക്കും.

തൽക്ഷേത്രത്തിൽ നിരോധത്താൽ
മാതൃബന്ധു, സഹോദരനോ
പുത്രൻതന്നെ അനിച്ഛിച്ചി-
ട്ടവന്നായേകിടാം ധനം.

കേശിപുരം അർദ്ധശതാബ്ദം, യക്ഷസമീപത്തു
നാലധികരണത്തിൽ, രാജധിപതിയിൽ, അശ്വതി
കാലമെന്ന ആരാധനയുടേ.

ഏഴാം അധ്യായം.

പുരുഷഭാഗം.

അന്യന്റെ പരിഗ്രഹത്തിൽ ഉത്പത്തിപ്പെട്ട ചീത്ത (ഒരുവന്റെ ഭാഗ്യയിൽ മറ്റൊരുവനുണ്ടായ പുത്രൻ) ക്ഷേത്രീയുടെ (അവളുടെ ഭർത്താവിന്റെ) തന്നെ ബീജമാ

നെന്നത് ആചാര്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. മാതാപ്യ' ഭ
 സു (ലഭ; ബീജാധാരമാത്രം) യാണെന്നും, രേതസ്സ് ആ
 ഭക്തേയോ അവാനന്ദയാജ് സന്താനം എന്നും മറ്റുമധി
 വർ പറയുന്നു. രണ്ടും ഉജ്ജ്വലമാണെന്ന പദം കെട്ടിവെക്കണം.

വചനാദം. സഹജാദം ചെമ്പിച്ചിട്ടു മാത്രയിൽ താൻത
 നെ ഉൽപാദിപ്പിച്ച പുത്രൻ ഔരസൻ; ഔരസനാകു ഇ
 ല്ലന്നാജ് പുത്രിക പുത്രൻ; സംഗാത്രനോ അനുഗാത്രനോ
 ആയ ബന്ധനെ ന്യായോഗം ചെയ്ത് അദ്ദേഹത്താൽ സ്വ
 ദേഹകൃത്തിൽ ഉൽപാദിതനായ പുത്രൻ ദേഹകൃതൻ. ദേഹ
 കൃതനെ ഉൽപാദിപ്പിച്ചവൻ മറെറായ പുത്രൻ ഇല്ല
 ത്തിൽ അവൻ രണ്ടു പിതാക്കന്മാരാകും രണ്ടു ഗോത്രങ്ങ
 ലോകംകൂടിയവനായിരിക്കയും, രണ്ടു പിതാക്കന്മാരുടേയും
 പിതൃകർമ്മത്തിന്നും സ്വന്തത്തിന്നും അവകാശിയായിത്തീരുക
 യും ചെയ്യും. ബന്ധക്കൂട്ടരെ ഗ്രാമത്തിൽ ചെട്ടു ഗ്രാമജാ
 തൻ (ഭാര്യനഭയാഗം കൂടാതെ ഗ്രാമമാണിക്കുന്നിട്ടവൻ)
 ഗ്രാമജന; അവൻ ദേഹകൃതനാകു ഇല്ലന്നാകുന്നു. ബന്ധ
 വന്നാൽ (മാതാപിതാക്കന്മാരാൽ) ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട പു
 ത്രൻ അപചാരിക; അവൻ ആർ നാമകരണാദിസം
 സ്കാരം ചെയ്തോ ആയാളുടെ പുത്രനാജ് അവൻ. ക
 ന്യകയായിരിക്കാത്തവൻ ചെ സ്ത്രീക്കുണ്ടായ പുത്രൻ കാന്തി
 നൻ; ഗർഭഭാരാതാരിക്കാത്തവൻ വിദാഹം കഴിഞ്ഞ
 സ്ത്രീക്കു പറന്ന പുത്രൻ സാഹാസൻ; പുനശ്ചിവാ
 ഹം ചെയ്യപ്പെട്ട സ്ത്രീയുടെ പുത്രൻ പൊന്നുവൻ ൧. ഇവ

൧ ചൊന്നപ്പോൾ മാതൃദേഹകരണമ് മൂന്നധിപത്തിൽ വരും. ധി
 വരാം കഴിഞ്ഞ അക്ഷയോജനിയായിരിക്കയാകുന്ന വിധവയാ
 കത്താൽ രണ്ടാമതെന്ന് വിധാഹസംസ്കാരത്തോടുകൂടി വെക്കപ്പെട്ടവർ,
 കന്മാരിൽ ഉപേക്ഷിച്ച് അന്യപക്ഷത്തേ സ്വീകരിച്ചവൾ, മറ്റൊരു
 ഭരിച്ചതിനാലായും സ്വപിതാക്കന്മാ സമർപ്പണ ആയ മകൾക്ക് മാനം
 ചെയ്തപ്പോൾ എന്നിവയെ ചൊന്നപ്പോൾ അമ്മ മൂന്നധിപത്തിൽ
 വരാം.

രിതവച്ചു സമ്പന്നനായ ഒരുപുത്രൻ പിതാവിന്റെയും ബന്ധുക്കളുടേയും മായാദൻ . (കുതബവകാശി) ആകുന്നു. പരമാതനായ പുത്രൻ സംസ്കൃതമായിട്ട് മാത്രം ഭാഷാഭിന്നനായിരിക്കും; നാമൻ ബന്ധുക്കളുടെ ഭാഷാഭിന്നനായില്ല. മാതാപിതാക്കളാൽ മാത്രമേ പൂർണ്ണമായിട്ട് ഭാഷാഭിന്നനായ (സർവ്വഭാഷാ) പുത്രൻ ഉണ്ടു; അയാൻ ഭാഷാപുത്രനാകട്ടെ ഉപുത്രനാകുന്നു. സമസ്തസംബന്ധങ്ങളുടെ ഉപദേശപ്രകാരമാകട്ടെ പുത്രനായിട്ട് വന്നവൻ ഉപപുത്രൻ; പുത്രനായി അധികാരപ്പെട്ടതല്ലാത്തവൻ കൃതകൻ; വിവേകമുള്ള അന്യനോടു വാചസിയവൻ കൃതകൻ.

ഭാരതനാഥിന്റെ പുത്രനായാൽ സമ്പന്നനാകാതി വേറെയുള്ള പുത്രന്മാർ പിതൃവ്യത്തിന്റെ കൃതിഭാവം മാത്രമേ ലഭിക്കാവൂ. ൧. അസമ്പന്നനായ പുത്രന്മാർക്കു പ്രാസാദ്യായനം മാത്രമേ കിട്ടുകയുള്ളൂ.

ബ്രാഹ്മണങ്ങളിൽ രാജാക്കന്മാരുടെ അടുത്ത വർണ്ണത്തിലായ പുത്രന്മാർ സമ്പന്നന്മാരും, അടുത്തതിന്റെ പിന്നത്തെ വർണ്ണത്തിലായവർ അസമ്പന്നന്മാരായെന്നു ബ്രാഹ്മണൻ വൈശ്യവിലുണ്ടായ പുത്രൻ അന്നിന്ദൻ; ശൂദ്രവിലുണ്ടായവൻ നിന്നാദൻ അസ്ത്വതിൽ പാതലവൻ. ക്ഷത്രിയൻ ശൂദ്രവിലുണ്ടായ പുത്രൻ ഉഗ്രൻ. വൈശ്യൻ ശൂദ്രവിലുണ്ടായ പുത്രൻ ശൂദ്രൻതന്നെ. അധർമകൃതനായവൻ (ഉപനയനം ചെയ്യാത്തവൻ) ബ്രാഹ്മണക്ഷത്രിയവൈശ്യന്മാരിൽനിന്നു സമ്പന്നസ്ത്രീകളിലുണ്ടായ പുത്രന്മാർ ബ്രാഹ്മണന്മാരെന്നു—ഇങ്ങനെ അനുഭവമന്മാർ.

ശൂദ്രകൾനിന്നു പ്രതിപോമനാമായിട്ട് ജനിച്ച പുത്രന്മാർ യഥാക്രമം ആരയാഗവനം, ക്ഷത്തനം, മലയാല

* മൂന്നിൽ ഒന്നാം ഭാഗത്തിലുള്ളതാകുന്നു.

നമാകുന്നു. വൈദ്യരുടെനിന്നു മേൽപ്രകാരം ജനിച്ചു വർ മാഗധനം, വൈദ്യരോടുകൂടിയതത്രെ. ക്ഷത്രിയരുടെനിന്നു മേൽപ്രകാരം ജനിച്ചവൻ സുതൻ *. പൗരാണികനായിട്ടുള്ള സുതനും മാഗധനം ഇവരിൽനിന്നു ഭിന്നമാകുന്നു. അദ്ദേഹം ബ്രാഹ്മണരെക്കൊണ്ടും ക്ഷത്രിയരെക്കൊണ്ടും ഉൽഭവപ്പെട്ടത്. ഇവരാണു പ്രതിലോമന്മാർ. പ്രതിലോമന്മാരുടെയെന്നതു രാജാവ് സ്വയംഭൂതനെ അനിശ്ചയിക്കുക കാരണമായിട്ടാകുന്നു.

ഉഗ്രരുടെനിന്നു നിഷാദസ്ത്രീയിൽ പിറന്ന പുത്രൻ കഷ്ടൻ; വിപരീതമായവൻ (നിഷാദരുടെനിന്നു ഉഗ്രകന്യകയിൽ പിറന്നവൻ) പുൽക്കുസൻ. വൈദ്യരോടുകൂടിയതിൽ അശ്വപ്പരുടെനിന്നു ജനിച്ചവൻ വൈദ്യൻ; മരിച്ച (അശ്വപ്പസ്ത്രീയിൽ വൈദ്യരോടുകൂടിയതിന്നു) ജനിച്ചവൻ കശീലവൻ. ക്ഷത്രിയരിൽ ഉഗ്രരുടെനിന്നു ജനിച്ചവൻ ശപാകൻ. ഇവരും ഇതുപോലെത്തന്നെ മറ്റു സന്താനങ്ങളും അന്തരാളന്മാർ (സമീപ്രജാതികൾ) എന്നു പറയപ്പെടുന്നു. ഇവരിൽപ്പച്ച വൈദ്യൻ കർമ്മശാൽക്കാരമാണെന്നും പറയപ്പെടുന്നു. അന്തരാളന്മാർക്കു താന്താങ്ങളുടെ ജാതിയിൽ മാത്രമേ വിവാഹം പാടുള്ളൂ. പുഷ്പാപഗാമിത്വവും (പുഷ്പജാതിക്കാർക്കു അപരജാതി സ്ത്രീയെ ഗമിക്കുക) പുഷ്പജാതിക്കു ആചാരത്തെ അനുവർത്തിക്കുകയുമാണവരുടെ സ്വധർമ്മമെന്നായി സ്ഥാപിക്കേണ്ടതു്. അഥവാ മണ്ഡാലന്മാരൊഴിച്ചുള്ള എല്ലാ അന്തരാളന്മാരും ശുഭസന്ധർമ്മക്കൾ (ശുഭതുല്യമായ ധർമ്മങ്ങളുള്ളവരും

* ക്ഷത്രിയ വൈദ്യരിൽ ജനിച്ചവൻ അന്തരാളന്മാരും, ക്ഷത്രിയരിൽ ജനിച്ചവൻ കഷ്ടന്മാരും, ബ്രാഹ്മണരിൽ ജനിച്ചവൻ മണ്ഡാലന്മാരും, വൈദ്യരുടെ ക്ഷത്രിയരിൽ ജനിച്ചവൻ മാഗധന്മാരും, ബ്രാഹ്മണരിൽ ജനിച്ചവൻ വൈദ്യരോടുകൂടിയതും, ക്ഷത്രിയരുടെ ബ്രാഹ്മണരിൽ ജനിച്ചവൻ സുതന്മാരെന്നർത്ഥം.

ഭവ്യത

അറുപത്തൊന്നാം പ്രകടനം

എട്ടാം അധ്യായം

വർ) ആകുന്നു. രാജാവ് ഇപ്രകാരമുള്ള വണ്ണവ്യവസ്ഥയെ പാലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നാൽ സ്വർഗ്ഗത്തേയും, മറിപ്പാതാൽ നരകത്തേയും പ്രാപിക്കും.

എല്ലാ അന്തരാളനാക്കും ദായവിഭാഗം സമമായിട്ടാകുന്നു.

ദേശം, ജാതിയിവറ്റിന്നും
സംഘം, ഗ്രാമമിവറ്റിന്നും
യാതൊന്നുമിതമാം ധർമ്മം-
മതിനാൽ ദായധർമ്മമാം.

കൊലിച്ചുപോകാൻ ഓർത്താൽ സത്യത്തിൽ, ധർമ്മത്തിലേക്കു
മുന്നോട്ടുവരികാണത്തിൽ, ദായവിഭാഗത്തിൽ,
പുത്രവിഭാഗമെന്ന ഏകാധ്യായം.

എട്ടാം അധ്യായം.

അറുപത്തൊന്നാം പ്രകടനം

വാല്മുക്കം—ഗുഹവാസ്തവം.

വാസ്തു സംബന്ധിച്ച വിവാദങ്ങൾക്കു സാമന്തനാർ (അയൽപക്കക്കാർ) പ്രമാണമാകുന്നു.

ഗുഹം, ദേശം (വയൽ മുതലായതു), ആമാലം, സേതുവുവസ്ഥ, തടാകം, ആശാലം (ജലാധാരം) എന്നിവയാണു വാസ്തു.

ഓരോ ഗുഹത്തിന്റെയും കയ്ക്കുള്ളിൽ (കോട്ടികൾ) കീഴങ്ങൾ (മുറകൾ) നാട്ടി അവയിൽ ഇരുമ്പുചങ്ങലകൾ കെട്ടി ഗുഹാരോടും സേതു (സീമാഞ്ചന്ദ്രം) ചെട്ടുണ്ണം. സേതുവിന്നകത്തുള്ള സ്ഥലത്തിന്റെ വിസ്താരമനുസരിച്ചു വേണം ഗുഹം പണിയിക്കുവാൻ. മുൻപു സേതു

ബന്ധമില്ലാത്ത ഗുഹങ്ങൾക്കു മേറെ ഗുഹത്തിന്റെ ചുമ
കിടന്നിന്നു രണ്ടരത്തിനോ മൂന്നു പദമോ വിട്ടിട്ടു പാടത്തി
രൂൽ (അടിയിൽ) ബന്ധനം ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടും. ഗുഹാ
ചിതമായിട്ടുള്ള അമ്പസ്സരം (ചപ്പ), ഭൂമം (വെള്ളം പോ
കാനുള്ള ഓവ്), ഉദപാനം (കിണർ) എന്നിവ അമ്പസ്സ
പറിയ സ്ഥാനങ്ങളിലല്ലാതെ ഉണ്ടാക്കിക്കൊള്ളൂ. എ
ന്നാൽ ഇതു, പ്രസവിച്ചു പതുങ്ങിവസം കഴിയുന്നതുവരെയു
ള്ള സുതീകാലപരത്തെ (വേതുവെള്ളക്കുഴി) ഒഴിച്ചുള്ളവസ്തു
മാത്രമേ ബാധകമാകവുണ്ടു. ഈ വിധിയെ തെറ്റിച്ചു ന
ന്നാൽ പൂർവ്വസാഹസം ദണ്ഡം.

ഇപ്പറഞ്ഞതുകൊണ്ടുതന്നെ കല്യാണകൃത്യങ്ങളിൽ
(വിവരണം മുതലായ അടിസ്ഥാനങ്ങളിൽ) ഉണ്ടാക്കുന്ന വി
വചനം, ആചാരം (വെള്ളക്കുഴി), ജലമാർഗ്ഗം മുതലായ
വയുടെ കാര്യവും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

അയൽഗുഹത്തിന്റെ ഭിത്തിയിൽനിന്നു മൂന്നു പദ
മോ-ഒന്നര അരത്തിനോ വിട്ടു വേണം ഉദകമാർഗ്ഗം (ഓ
വ്) നിർമ്മിക്കുവാൻ. അതു ഗാഢപ്രസൂതമായോ (അ
സ്ഥം കൂടാതെ ഒഴുകത്തക്കതു്) പ്രസവണത്തിൽ (വരിവെ
ള്ളച്ചാലിൽ) ചെന്നു വീഴത്തക്കതോ ആയിരിക്കണം. ഇ
തിനെ അതിക്രമിച്ചു നടന്നാൽ അസ്തുതിനാലു പണം
ദണ്ഡം.

അയൽഗുഹത്തിന്റെ ഭിത്തിയിൽനിന്നു ഒരു പദമോ
രണ്ടരത്തിനോ വിട്ടിട്ടുവേണം ചക്രിസ്ഥാനം (കോഴി മുതലാ
യവയുടെ കുണ്ടു), ചതുഷ്വരസ്ഥാനം (നാൽക്കുരുകിളുടെ
തൊഴുതു്), അഗ്നിപ്പം (അടുപ്പ്), ഉദജരസ്ഥാനം (വെ
ള്ളപ്പീപ്പയുടെ സ്ഥാനം), ശോചനി, കട്ടനി എന്നിവയെ
സ്ഥാപിക്കുവാൻ. ഇതിനെ അതിക്രമിച്ചാൽ ഇരുപത്തി
നാലുപണം ദണ്ഡം.

രണ്ടു വാസ്തുക്കൾ (ഗൃഹങ്ങൾ) അടുത്തടുത്തായി ചെന്നാൽ, അവ ഏതുവിധമുള്ളവയായാലും, രണ്ടിനും തമ്മിൽ ഒരു കിഷ്ടവോ മൂന്നു പദമോ അന്തരിക (ഇട) വിടേണ്ടതാണ്. രണ്ടു ഗൃഹങ്ങളുടേയും നീപ്രങ്ങൾ (തറകൾ) ഒരു തമ്മിൽ നാലംഗവും ഇടവിടുകയാ, അല്ലാത്തപക്ഷം ഈ സമാത്രവുമായി (ഒന്നു മറ്റൊന്നിന്മേലേക്കു കയറി നിൽക്കുന്നതായി) നിൽക്കുകയോ വേണം. രണ്ടു ഗൃഹങ്ങളുടേയും അന്തരികയിൽ ഖണ്ഡഖല്ലാത്മമായിട്ട് (അടയ്ക്കുമാറും തുറക്കുവാനായിട്ട്) ഒരു കിഷ്ട വലുപ്പമുള്ളതായ അല്ലാത്തതെ ഉന്നതനാക്കുന്നു കൂട്ടുകൂട്ടാത്തവിധത്തിൽ ഉണ്ടാക്കിക്കണം. വെളിച്ചം കിട്ടുവാൻ വേണ്ടി ഉൾപ്പാലഗുരു ചെറുതായ ഒരു വാതായനം (ജനവാതിൽ) ഉണ്ടാക്കിക്കണം. [അതുകൊണ്ട് അടുത്ത ഗൃഹത്തിലേക്കു തടസ്സമുള്ളപക്ഷം അതു അടച്ചിടേണ്ടതാണ്. *] ഗൃഹങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥന്മാർ ഐശ്വര്യം നീട്ട് വരേണ്ടതാകും വ്യക്തം ഗൃഹങ്ങൾ പണയമാക്കുന്നതിന്നു വിരോധമില്ല. എന്നാൽ ഒരൊരുകാരൊരൾക്കു അനിയ്യമായിട്ടുള്ള പണിയെ വാമനം ചെയ്യണം.

വർഷത്തിന്റെ ബാധയില്ലാതിരിപ്പാൻ വേണ്ടി വാനുവഴി (വാനന്ത)യുടെ മുകളിൽ മറയ്ക്കേണ്ടതായുള്ള രോഗത്തെ തുണകൾകൊണ്ടു മേയുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ അപ്രകാരം മേഞ്ഞ ഒരു ചെറുതണിയെ നിർമ്മിക്കുകയോ വേണം. ഇതിനെ അതിക്രമിച്ചു നടന്നാൽ പൂച്ചുസാഹസം ഭവനം രാജമാന്ത്രിയുടേയും മന്ത്രികളിലേക്കും അഭിമുഖമായിട്ടുള്ള പന്താഴിക, അയൽ ഗൃഹക്കാർക്കു വിരോധമാകത്തക്കവിധം വാതിലുകൾ വാതായനങ്ങളോ നിർമ്മിച്ച് അവർക്ക് ഉപദ്രവമുണ്ടാക്കിയാലും ഇതുതന്നെ

* മുമ്പു ചില ഗൃഹങ്ങളിൽ കാണുന്നില്ല.

ണ്ഡം. ഖാതം (കഴി), സോപാനം (കല്പട), പ്രണാളി (ജലനിർഗ്ഗമമാർഗ്ഗം), നിശ്ശ്രേണി (കോണി), അവസ്തരം എന്നിവയുടെ ഭാഗങ്ങളെക്കൊണ്ടു പുറമെയുള്ളവയ്ക്ക് ഖായവസ്തുതയോ, മററുള്ളവയ്ക്കു തന്റെ സ്ഥലം ഉപയോഗിക്കുന്നതിൽ അസ്ഥമം വസ്തുതയോ ചെയ്യാലും ദണ്ഡം ഇതുതന്നെ.

പരഗ്രഹത്തിന്റെ ഭിത്തിയെ വെള്ളം വിട്ടു നാശപ്പെടുത്തുന്നവയ്ക്കു പത്രാണുപണം ദണ്ഡം. മലമുത്രങ്ങളെക്കൊണ്ട് പരഗ്രഹത്തിലെ ഭിത്തിയെ കേടുവരുത്തിയാൽ അതിലിരട്ടി ദണ്ഡം. മഴപെയ്യുമ്പോൾ കെട്ടിനിൽക്കുന്ന വെള്ളം പ്രണാളിപോലേണു പുറത്തേക്കു വിടേണ്ടതാണ്. അതു ചെയ്യാതിരുന്നാൽ പത്രാണു പണം ദണ്ഡം.

ഒരു ഗ്രഹത്തിൽ നിശ്ചിതകാലാവധിക്കുശേഷം ഉഭയസ്ഥന്റെ നിശ്ചേദമുണ്ടായിട്ടും കൂട്ടാക്കാതെ അമസിക്കുന്ന അവകൃയിയ്ക്കും (വാടകക്കാരന്) നിശ്ചിതകാലാവധിക്കുമുമ്പിൽ അവനെ നിരസിക്കുന്ന ഉഭയസ്ഥനും തമ്മിൽ വാഷ്പാഷ്ട്രം, സ്തേയം, സാഹസം (ഖലാൽക്കരം), സംഗ്രഹണം (സ്രീസംഗ്രഹണം), മിമ്രാഭാഗം എന്നിവയ്ക്കു ഞാകാത്തപാപം, രണ്ടുപേർക്കും പത്രാണുപണം ദണ്ഡം. ക്ലപ്തമായ കാലത്തിന്നു മുമ്പിൽ വീടുപേക്കിച്ചുപോകുന്നവൻ ഉഭയസ്ഥന് വർഷാവകൃതം (സംവത്സരം) തികയുന്നതുവരെയുള്ള വാടക) കൊടുക്കുകയും വേണം.

എല്ലാവർക്കുടിയുള്ള ഗ്രഹത്തിന്റെ സന്ദർശനത്തിൽ ഒരുവൻ സാഹായ്യം ചെയ്യാതിരിക്കുകയോ ആ ഗ്രഹത്തിന്റെ സാമാന്യമായ (എല്ലാവർക്കും ഉടിയുള്ള) ഉപദേശത്തെ ഉപദേശിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതായാൽ അവന്നു പത്രാണുപണം ദണ്ഡം. സർവ്വസാമാന്യമായ ഗ്രഹത്തിന്നു നാശംവരുത്തുന്നവന് അതിലിരട്ടി ദണ്ഡം.

കുമാരൻ, ഭാര്യ, കുട്ടിയുൾ-
 ശായ, കുട്ടിയുൾ, കുട്ടിയുൾ,
 തുറന്ന സർവ്വസ്വം
 സർവ്വസ്വം തുറന്നു.

കുമാരൻ, കുമാരൻ, കുമാരൻ,
 കുമാരൻ, കുമാരൻ, കുമാരൻ,
 കുമാരൻ, കുമാരൻ, കുമാരൻ.

അദ്ധ്യായം

കുമാരൻ, കുമാരൻ, കുമാരൻ,
 കുമാരൻ, കുമാരൻ, കുമാരൻ.

കുമാരൻ, കുമാരൻ, കുമാരൻ,
 കുമാരൻ, കുമാരൻ, കുമാരൻ,
 കുമാരൻ, കുമാരൻ, കുമാരൻ.

കുമാരൻ, കുമാരൻ, കുമാരൻ,
 കുമാരൻ, കുമാരൻ, കുമാരൻ,
 കുമാരൻ, കുമാരൻ, കുമാരൻ.

കുമാരൻ, കുമാരൻ, കുമാരൻ,
 കുമാരൻ, കുമാരൻ, കുമാരൻ,
 കുമാരൻ, കുമാരൻ, കുമാരൻ.

കൊണ്ടു സാമന്തന്മാരായ ഗ്രാമധ്യക്ഷന്മാർ കേൾക്കെ “ഇതു സ്ഥലം ഇന്നു വിലയ്ക്കു വാങ്ങുവാനാകുമോ” എന്നിങ്ങനെ ഭൂസ്വപ്രാവശ്യം ഉറക്കെ വിളിച്ചുപോടിക്കണം. അതിനുശേഷം മറ്റുള്ളവരുടെ തടസ്ഥമില്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ടുവേണ്ടി ‘അതു വാങ്ങാവുന്നതാണ്’. ക്രൈതാക്കന്മാർ തമ്മിൽ സ്പർശിച്ചു പിരിയ വഴിപ്പിച്ചാൽ ആ വഴിപ്പിച്ചു വില ഇൽക്കത്തോടു കൂടി രാജാവിന്റെ കോശത്തിലേക്കു പോകേണ്ടതാണ്. വിക്രയത്തിൽ പ്രതിത്രോഷ്ടാവ് (വേലത്തിൽ വിളിക്കുന്നവൻ) ആരോ അവനാക്കു ഇൽക്കം അടയ്ക്കേണ്ടതു്. അസ്ഥാമി (ധനമില്ലാത്തവൻ) പ്രതിത്രോശം (വേലംവിളി) ചെയ്താൽ ഇരുപത്തിനാലുപണം ദണ്ഡം. പ്രതിത്രോശനും കഴിഞ്ഞാൽ ഏഴുദിവസം കഴിയുന്നതുവരെ പ്രതിത്രോഷ്ടാവ് (വേലത്തിൽക്കൊണ്ടുവൻ) വരാത്തപക്ഷം പ്രതിത്രോഷ്ടൻ (ആരോടു വേലത്തിൽ വാങ്ങുന്നവോ അവൻ) വേറെ ഒരാൾക്കു വിൽക്കുന്നതിന്നു വിരോധമില്ല. പ്രതിത്രോഷ്ടൻ ഇതിനെ അതിക്രമിച്ചു നടന്നാൽ വാസ്തുവിഷയമായ വിക്രയത്തിങ്കൽ ഇരുനൂറുപണം ദണ്ഡം; വാസ്തുവെഴിച്ചുള്ള മറ്റു ദ്രവ്യങ്ങളുടെ വിക്രയത്തിങ്കലാണെങ്കിൽ ഇരുപത്തിനാലുപണം ദണ്ഡം.— ഇങ്ങനെ വാസ്തുവിക്രയം.

രണ്ടു ഗ്രാമങ്ങളുടെ സീമയെക്കുറിച്ച് വിവാദം നേരിട്ടാൽ സാമന്തന്മാരോ, അഞ്ചു ഗ്രാമങ്ങളിലോ പത്തു ഗ്രാമങ്ങളിലോ വസിക്കുന്ന വൃദ്ധന്മാരോ പരിക്കേറ്റിട്ടു, സ്ഥാപനങ്ങളോ കൃത്രിമങ്ങളോ ആയ സേതുക്കൾ (സീമാചിഹ്നങ്ങൾ) കുളിച്ചിട്ടു വാദം നിർണ്ണയിക്കണം. വൃദ്ധന്മാരായ കർഷകന്മാരോ, ഗോപാലകന്മാരോ, വൃച്ഛകരികന്മാരോ (മുൻകൈവശക്കാർ), സ്ഥലത്തിനടുത്ത് അതിമിന്നെസ്സഞ്ചസ്ഥിപ്പിച്ചുള്ളവരായിട്ടുള്ള ഒന്നോ അതികൂടാ ആ

ഓക്കുളോ സീമംസതു-ശൽ ഇന്നിന്നവയാണെന്നു നിദ്ദേശിക്കുകയും, പിന്നെ വിപരീതവേഷം ധരിച്ചു സന്ദർശിച്ചെന്നു സീമയെക്കാണിക്കുകയും ചെയ്തണം. ആദ്യം നിദ്ദേശിച്ച അഭയാളങ്ങൾ കാനാത്തപക്ഷം അവർ ആയിരം പണം ദണ്ഡം. സീമയെ നിർണ്ണയിച്ചതിനുശേഷം അതിനെ അപമാരിക്കുകയോ സീമാവിനങ്ങളെ നശിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവർക്കു അതുതന്നെ ദണ്ഡം. സേതുവും, ഭോഗവും (നൈവശം) തീരെ നശിച്ചുപോയിട്ടുള്ള വഹകളെ രാജാവ് ജനങ്ങൾക്കുപകാരം വരുമാറു വിഭജിക്കണം.

ചേരുകാളപ്പുററിയുള്ള വിവാദത്തെ സാമന്തനാമായ ഗ്രാമ്യലോകം നിർണ്ണയിക്കണം. അവർ രണ്ടു പക്ഷക്കാരായി വന്നാൽ ഏതു പക്ഷത്തിലാണോ ശുദ്ധികളും ജനസമുത്തായമായ അധികം പേർ ചേർന്നിരിക്കുന്നത് ആ പക്ഷമാനുസരിച്ചു നിർണ്ണയിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ മധ്യമപക്ഷമാനുസരിച്ചു രണ്ടു ഭാഗത്തേക്കും സമമായി വിഭജിക്കണം. ഇതു രണ്ടും കഴിയാതെ സമ്മതിക്കാത്തപക്ഷം വാദത്തിൽപ്പെട്ട വാസ്തു രാജാവിന്നെടുക്കാം. പ്രനാശസ്വാതികം (ഉടമസ്ഥനെ കാണാത്തതു്) ആയ വാസ്തുവും രാജാവിന്നെടുക്കാം. അല്ലെങ്കിൽ ജനങ്ങൾക്കുപകാരമാകുമാറു് വിഭജിക്കുകയുമാകാം.

ഒരാളുടെ വാസ്തുവിനെ മറെറൊരാൾ ബലാൽക്കാരേണ കൈവശപ്പെടുത്തിയാൽ സ്പേയദണ്ഡം; കാരണമുണ്ടായിട്ടു കൈവശപ്പെടുത്തിയാൽ അവന്റെ പ്രയാസം (ദേഹദണ്ഡം), ആജീവം (അനുഭവം) എന്നിവയെ സംഖ്യകൊണ്ടു കണക്കാക്കി ബന്ധം (ജ്ഞധനം കഴിച്ചു ബാക്കിയുള്ളതു്) ഉടമസ്ഥനു കൊടുക്കണം. മകുടഭയെ അപഹരിച്ചാൽ പൂർവ്വസാഹസം ദണ്ഡം; മകുടഭയെ ഭേദിച്ചാൽ ഇരുപത്തിനാലുപണം ദണ്ഡം.

ഇപ്പോഴത്തെതുകൊണ്ടുതന്നെ അപോവനം, വിവിതം, മഹാപഥം (ചെങ്കുഴി), ശൂലാനം, ദ്രോണം, യജ്ഞസ്ഥാനം, പുണ്യസ്ഥാനം എന്നിവ സംബന്ധിച്ച വിവാദങ്ങളെയും പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു. — ഇങ്ങനെ മയൂരാനന്ദപഥം.

എല്ലാ വിവാദങ്ങൾക്കും കാരണം സാമാന്യന്മാർ (അയൽവാസികളുടെ ഉടമസ്ഥന്മാർ) ആയിരിക്കും. * അതിൽവെച്ചു വിവിതം, സ്ഥലം, കേദാരം (വെള്ളം), ഞ്ചം, വലം (നെല്ലു കൊടുത്തുവെച്ചു മെതിക്കുന്ന കളി), വേളം (എണ്ണ), വാഹനകോഴ്സും (ഗവേഷാദിസ്ഥാനം) എന്നിവയിൽ മുൻപു മുൻപു പറഞ്ഞവ പിൻപു പിൻപു പറഞ്ഞവയിൽനിന്നുള്ള ആചാര്യനെ (പീഡയെ) സഹിക്കണം.

ബ്രഹ്മരണ്യം, സോമാരണ്യം, ദ്രോണം, യജ്ഞസ്ഥാനം, പുണ്യസ്ഥാനം, എന്നിവയൊഴികെ എല്ലാ സ്ഥലപ്രദേശങ്ങളിലുമുള്ള ജലാധാരം, പരിവാരം, കേദാരം എന്നിവയെ ഉപയോഗിക്കുന്നോർ പരമേശ്വരത്തിൽ കൃഷി ചെയ്യുവാൻ വിളക്കു ഹിംസയെക്കാൾ അതു ചെയ്തവൻ നഷ്ടത്തിന്നു തക്കതായ മൂല്യം കൊടുക്കണം. കേദാരം, ചതുരാശം, സേതുഞ്ചന്ദം എന്നിവയ്ക്കു തമ്മിൽത്തമ്മിൽ ഹിംസ ചെയ്താൽ നഷ്ടം വന്നതിന്റെ ഇരട്ടി ദണ്ഡം.

പിന്നീടുണ്ടാക്കിയതായ അധരതടാകം (അഴിഞ്ഞ ഭൂമിയിലുള്ള തടാകം) ത്തിലെ വെള്ളംകൊണ്ടു് ഉപരിതടാകത്തിലെ വെള്ളത്താൽ നനച്ചിരുന്ന കേദാരത്തെ ആപ്താവനം ചെയ്യരുതു്. പിന്നീടുണ്ടാക്കിയ ഉപരിതടാകത്തിലെ വെള്ളംകൊണ്ടു മുൻപുതന്നെയുള്ളതായ അധരതടാകത്തിലെ പുരാസ്താവത്തെ (പുരാഹസ്ത്യം) തിരയ്ക്കരുതെന്നു്

* അയൽ വാസികളുടെ സ്ഥലം പീഡയെക്കൊണ്ടു തിന്നാലെന്നു വാസ്തവസ്ഥയായ വിവാദങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നതെന്നു സാരം.

യുദ്ധമതു്. എന്നാൽ, മൂന്നുവർഷം കാലമായിട്ടു കൃഷിക്കു വെള്ളം തിരിച്ചുവാൻ ഉപയോഗിച്ചു വന്നിപ്പോക്കെ തടാകത്തെസ്സഞ്ചനിച്ചിടത്തോളം ഇതു ബാധകമല്ല. ഈ വിധിയെ അതിക്രമിച്ചു നടന്നാൽ പൂർണ്ണസാഹസം ദീണ്ഡം. തടാകത്തെ വാമനം (വെള്ളം മുഴുവൻ ചോർത്തു വറ്റിക്കുക) ചെയ്താലും ദീണ്ഡം ഇതുതന്നെ. ആപത്തുകുളിലൊഴികെ അന്യ സംവാസലക്ഷാലം ഉപയോഗിക്കാതെ ഉപയോഗിച്ചു കഴിഞ്ഞ സേതുബന്ധത്തിനേൽ അതിന്റെ ഉഭയമന്ദനങ്ങളു സാമ്യം നശിച്ചുപോകുന്നതാണ്.

കൃഷിസ്ഥലത്തിന്റെ ആവശ്യത്തിന്നു തടാകങ്ങൾ, സേതുബന്ധങ്ങൾ എന്നിവ പുതുതായി നിർമ്മിക്കുമ്പോൾ അഞ്ചു സംവാസലക്ഷങ്ങൾ പരിഹാരം അനുവദിക്കേണ്ടതാണ്; കേടവൻ ഉപയോഗിക്കാതെ കിടന്നിരുന്നവയെ കേടാവാക്കി നവീകരിക്കുമ്പോൾ നാലു സംവാസലക്ഷങ്ങൾ പരിഹാരം നൽകണം. സമുപാദ്രസാണ (തൃണാദികളെക്കൊണ്ടു നികന്നവ) ജായ അവയെ നവീകരിക്കുമ്പോൾ മൂന്നു വർഷത്തേക്കു പരിഹാരം നൽകണം. സ്ഥലത്തിന്റെ സാമ്യത്തെ ആധാനം ചെയ്യുമ്പോഴും വിക്രയം ചെയ്യുമ്പോഴും ഉള്ള നവീകരണത്തിങ്കൽ രണ്ടു വർഷത്തേക്കു പരിഹാരം നൽകണം.

വാതപ്രാപ്തത്തിനും (കാറ്റുകൊണ്ടു വെള്ളം തേങ്ങി നനയുന്നതു്), നന്ദ്യായത്തനം (കാളത്തേക്കു തേവി നനയുന്നതു്), നിബന്ധായത്തനം (സേതുബന്ധത്തിൽനിന്നു വെള്ളം തിരിച്ചുനനയുന്നതു്), തടാകം (തടാകജലക്കാൽ നനയുന്നതു്) എന്നിങ്ങനെയുള്ള ഭൂമികൾക്കും കേടാതെ, ആരാരം, ഷണ്ഡവാപം എന്നിവയ്ക്കും അായിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന സന്ധ്യവർഷങ്ങളുടെ ആധിക്യാം ഭാഗത്തിന്റെ ആധിക്യവുമനുസരിച്ചു തടാകസേതുക്കളുടെ ഉഭയമന്ദനാൽ

ധർമ്മീയം

മൂന്നാമധികരണം

അംശം നൽകണം. മറ്റുള്ളവർക്കു അവരിൽനിന്നുള്ള ഉപകാരത്തിന്റെ അനുസരണപരമായ നൽകേണ്ടതാണ്.

തടാകങ്ങളും സേതുബന്ധങ്ങളും കേടാകുന്നത് അവ കൊണ്ടു നന്നായിത്തന്നെ ഭൂമിയെ പ്രകൃതം, അവകൃതം, ആധി എന്നിവ വഴിക്ക് അനുഭവിക്കുന്നവരും, ഉണ്ടാകുന്ന ഫലത്തിന്റെ ഭാഗം കൊടുക്കാമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു അനുഭവിക്കുന്നവരും, സൗജന്യമായി അനുഭവിക്കുന്നവരും പ്രതിവിധി ചെയ്യണം; ചെയ്യാതിരുന്നത് അതിനാൽ വരുന്ന ദാഷ്ട്യത്തിന്റെ ഇരട്ടി ദണ്ഡം വിധിക്കേണ്ടതാണ്.

തന്നെതെയ്യും തെറ്റി-

സ്സേതുജലത്തെത്തിരിക്കിലൊരുപനും;

പരന്നതെയ്യഴിയിൽ

പ്രതിപാദനം ചെയ്തില്ലാത്തതാണിത്.

പകാടിലൂടെയും അർദ്ധശതാബ്ദം, ധർമ്മീയരെന്ന

മൂന്നാമധികരണത്തിൽ, വാസ്തവത്തിൽ, വാസ്തവ

വികൃതം—സീമാവിചാരം—കേരളവിചാരം—

മറ്റുഭാഗങ്ങളിലും—തന്നെയും—

എന്ന മതമില്ലാത്തതാണ്.

പത്താം അദ്ധ്യായം.

അറുപത്തൊന്നാം അറുപത്തിരണ്ടാം പ്രകാരമുള്ളതാണ്.

വിവിതമേഖലപ്രകാരം, സമയാനുസൃതം

കൃഷിക്കർമ്മത്തിനുവേണ്ടി മുൻപുപയോഗിച്ചു വരുന്ന ജലമാറ്റത്തെക്കുറിച്ചുള്ളതാണ്, അനുചിതമായ ജലമാറ്റത്തെ നിർമ്മിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവന് പൂർണ്ണമായും ദണ്ഡം. അന്യന്റെ ഭൂമിയിൽ സേതു, കൂപം, പുണ്യസ്ഥാ

നം, ചൈത്രം, ഭേവാലയം എന്നിവ നിമ്മിക്കുകയോ പൂർവ്വാനുഷ്ഠാനമായിട്ടുള്ള ധർമ്മസേതുവിനെ പണയപ്പെടുത്തുകയോ വിൽക്കുകയോ പണയപ്പെടുത്തുവാൻ വിൽക്കുവാനും പ്രേരിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവൻ മധ്യമസാഹസം ഭണ്ഡം. അങ്ങനെയുള്ള ഇടപാടുകളിൽ സാക്ഷികളായിരിക്കുന്നവർ ഉത്തമസാഹസം ഭണ്ഡം. എന്നാൽ, കേടവൻ ഉപയോഗിക്കാതെ കിടക്കുന്ന ധർമ്മസേതുവിന്റെ കാര്യത്തിൽ ഇതു ബാധകമല്ല. അങ്ങനെയുള്ള ധർമ്മസേതുവിനെ നന്നാക്കിക്കുവാൻ ഉടമസ്ഥനായിത്തീർന്നപക്ഷം ഗ്രാമവാസികൾക്കു പുണ്യശീലനാമായിട്ടുള്ളവരോ (ധർമ്മിഷ്ഠന്മാർ) അതിനെ സംസ്കരിച്ചു നേരെയെടുക്കണം.

പഥിപ്രമാണം (ചഴികളുടെ മാണം) ദ്രുതിവേഗം പ്രകരണത്തിൽ പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അധയിൽവെച്ചു ക്ഷുദ്രപശുമാഗ്നത്തേയും മനുഷ്യമാഗ്നത്തേയും രോധിക്കുന്നവൻ പന്ത്രണ്ടുപണം ഭണ്ഡം; മഹാപശുപഥി (ഗവാശാദിമാഗ്നം) നെ രോധിക്കുന്നവൻ ഇരുപത്തിനാലു പണം; ഹസ്തിമാഗ്നത്തേയും കൃഷിഭൂമിയിലേക്കുള്ള മാഗ്നത്തേയും രോധിക്കുന്നവൻ അയ്യത്തിനാലുപണം; സേതുമാഗ്നത്തേയും വനമാഗ്നത്തേയും രോധിക്കുന്നവൻ അറുനൂറുപണം. ശൂശാനമാഗ്നത്തേയും ഗ്രാമമാഗ്നത്തേയും രോധിക്കുന്നവൻ ഇരുനൂറുപണം; ദ്രോണമുഖമാഗ്നത്തെ രോധിക്കുന്നവൻ അഞ്ഞൂറുപണം; സ്ഥാനീയമാഗ്നം, രാഷ്ട്രമാഗ്നം, വിവീതമാഗ്നം എന്നിവയെ രോധിക്കുന്നവൻ ആയിരം പണം. ഈ മാഗ്നങ്ങളെ അതികണ്ഠം (ഉഴുതു വലുപ്പം കുറയ്ക്കുക) ചെയ്താൽ മേൽപ്പറഞ്ഞതിന്റെ നാലിലൊന്നു

* അമൃതപഞ്ചരണം ക്ഷണമുള്ള യുദ്ധത്തെ യോജിപ്പിപ്പിച്ചു. അതിന്നുശേഷം വൃശ്ചിക കൂടേംഗമായിത്തീർന്നു.

വീതം ദണ്ഡം; ഉഴുതു കൃഷിപ്പണി ചെയ്താൽ പൂർവ്വാക്കൂടായ ദണ്ഡങ്ങൾതന്നെ.

വിജ്ഞാപിതദണ്ഡങ്ങൾകാലത്തു ദേഷ്യം കഷ്ടം ഏല്പിച്ചു കൊടുക്കാത്ത ദേഷ്ട്രികനും (നിലമുടമസ്ഥൻ) ഏറ്റുവാങ്ങിയിട്ട കൃഷിയെപ്പറ്റി ഉപേക്ഷിച്ചുകൊള്ളുന്ന ഉപവരണം (കഷ്ടം) പന്ത്രണ്ടുപണം ദണ്ഡം. എന്നാൽ ദേഷ്ട്രദോഷം, ഉപനിപാതം (ചോരാടികളിൽ നിന്നുള്ള പീഡ), അവിഷഹ്യം (സഹിപ്പാൻ പറ്റാത്ത രോഗം മുതലായതു) എന്നിവ നിമിത്തമായിട്ടാണ് അങ്ങനെ ചെയ്തതെങ്കിൽ ദണ്ഡമില്ല.

കരദന്മാർ (കരം കൊടുക്കുന്നവർ) ഭൂമിയെ പണയം കൊടുക്കുകയോ വിൽക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതു കരദന്മാർക്കു മാത്രമേ പാടുള്ളൂ. ബ്രഹ്മദയികന്മാർ (ബ്രഹ്മദയമായ ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥന്മാർ) അവയെ പണയപ്പെടുത്തുകയോ വിൽക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതു ബ്രഹ്മദയികന്മാർക്കു മാത്രമേ പാടുള്ളൂ. ഇതിന്നു വിപരീതമായിച്ചെങ്കിൽ പൂർണ്ണാഹസം ദണ്ഡം. കരദനായിട്ടുള്ളവൻ പണയമാക്കിയ വികൃതമായ വഴിയായി അകരദഗ്രാമത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു പാർപ്പിച്ചാലും ഇതുതന്നെ ദണ്ഡം. കരദഗ്രാമത്തിൽ പ്രവേശിച്ചാലാകട്ടെ അവന്നു വികൃതതാരിന്റെ ഗൃഹം ഒഴികെയുള്ള എല്ലാ വസ്തുക്കളിലും പ്രാകാത്യം (സ്വാതന്ത്ര്യം) ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്. ഭൂമിയെ വിറ്റവൻ ഗൃഹംകൂടി വിൽക്കുന്നപക്ഷം അതു ഭൂമി വാങ്ങിയവന്നു മാത്രമേ കൊടുക്കുവാൻ പാടുള്ളൂ. അന്യദയമായ (ഒഴിപ്പിക്കാൻ പാടില്ലാത്ത) നിലത്തിൽ ഉടമസ്ഥൻ കൃഷിയെപ്പറ്റിരിക്കുമ്പോൾ മറ്റൊരുത്തൻ അന്യദയാണി കൃഷിയെപ്പറ്റി, അവൻ അഞ്ചുസംവത്സരം അന്യദവിച്ചതിനുശേഷം താൻചെയ്ത പ്രയാസത്തിന്നു നിശ്ചിതം (പ്രതിഫലം) നൽക

അഭിവിട്ട തിരികെ കൊടുക്കണം. അകരണങ്ങൾ സ്വഗ്രാമം വിട്ട പരഗ്രാമത്തിൽ വസിക്കുന്നതായാൽ അവർ ഭൂമിയുടെ ഭാഗം മാത്രമേ ഉണ്ടാകരുള്ളൂ.

ഗ്രാമകാർഷ്വത്തിനായി ഗ്രാമികൻ (ഗ്രാമമുഖൻ) വല്ല ഭിക്ഷിഭേദം പോകുമ്പോൾ ഉപവാസമാർ ഉഴമിട്ട അവനെ അനുഗമിക്കണം. അനുഗമിക്കാത്തവർ ഗ്രാമികൻ പോകുന്ന ഓരോ യോജനയ്ക്കു ഒന്നരപ്പണം വീതമുള്ള ദണ്ഡം കൊടുക്കണം. സ്നേഹത്തോ പാമദാരികതയാ അല്ലാത്ത ഒരുവനെ ഗ്രാമത്തിൽനിന്നു തെറ്റിക്കളയുന്ന ഗ്രാമികൻ ഇരുപത്തിനാലു പണം ദണ്ഡം; അങ്ങനെ ചെയ്യുന്ന ഗ്രാമക്കാർ ഉത്തമസാഹസം ദണ്ഡം. ഗ്രാമത്തിൽനിന്നു നിരസിക്കപ്പെട്ടവൻ വീണ്ടും അതിൽ പ്രാവശിച്ചാലുള്ള ദണ്ഡം അധിഗമനത്തിൽ * പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു.

ഓരോ ഗ്രാമത്തിൽനിന്നും നൂറു വിൽപ്പാടു വിട്ട നാലുപുറവും സ്കന്ദേശങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഉപസാധം (ഉപപ്രാകാരം; ചെറിയ മതിൽ) നിർമ്മിക്കേണ്ടതാണ്.

പശുക്കൾക്കു മേയേണ്ടതിനായി വിവിതം, മാലം (ഉയർന്ന ഭൂതലം), വനം എന്നിവ ഓരോ ഗ്രാമത്തിലും തിരിച്ചുകൊടുത്തു ഗ്രാമജനങ്ങളെ അനുഗ്രഹിക്കണം. വിവിതത്തിൽ വനം തിന്നുപോകുന്ന ഒട്ടകങ്ങൾക്കും പോത്തുകൾക്കും ഓരോന്നിന്നു കാൽപ്പണം വീതം വസുലാക്കണം; പശുക്കൾക്കും കന്നികൾക്കും കഴുതകൾക്കും അരക്കാൽപ്പണം വീതം; കൂടുതൽ പശുക്കൾക്കു മാഹാണിപ്പണം വീതമേ വാങ്ങാവൂ. തിന്നുകഴിഞ്ഞിട്ടു പിന്നേയും വിവിതത്തിൽ അന്നെ കിടക്കുന്ന ഒട്ടകം പുതലാമ്പലയ്ക്കു മേൽപ്പറഞ്ഞതിന്റെ ഇരട്ടിവീതം ദണ്ഡം വസുലാക്കണം; മാത്രയിൽ

* അതിഗമനം പ്രഭയം. ഭരമിക് പാത്രാഭ്യവേഗത്തിനാലോ അനുഗമനമാണ് ഇതിന്നു ദണ്ഡമെന്നു മേൽപട്ടം.

വിവീതത്തിൽത്തന്നെ മിക്കകുന്നവയ്ക്കു നാലിരട്ടി വീതം വസുലാക്കണം. എന്നാൽ ഗ്രാമത്തിലെ കൂറൻ, ദേവൻറ കൂറൻ, പ്രസവിച്ചിട്ടു പത്തുദിവസംകഴിയാത്ത ദേവനും, വൃദ്ധവൃദ്ധങ്ങൾ, ഗോവൃദ്ധങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്കു ദണ്ഡം വിധിക്കുവാൻ പാടില്ല. പശു മുതലായവ സസ്യങ്ങളെ തിന്നു നശിപ്പിച്ചാൽ നശിച്ചതിന്റെ വില ആകെപ്പള്ള ഉൽപ്പത്തിയുടെ തൊതുകൊണ്ടു കണക്കാക്കി അതിന്റെ ഇരട്ടി ഉടമസ്ഥനും കൊടുക്കണം. വിവീതത്തിന്റെ സ്വാമിയെ അറിയിക്കാതെ അതിൽ പശുക്കളെ മേയ്ക്കുന്നവനും പന്ത്രണ്ടുപണം ദണ്ഡം. വിവീതത്തിൽ മേച്ചിരുന്ന പശുക്കളെ സ്വാമിയുടെ അനുവാദം കൂടാതെ അതിൽനിന്നു കൊണ്ടു പോകുന്നവൻ തുരുപ്പത്തിനാലു പണം ദണ്ഡം. അതിൽപ്പകുതി അവയെ പാലിക്കുന്നവർക്കും ദണ്ഡം. അതു തിന്നുന്നയാൾക്കു ഷഡ്വയത്തെ (വാഴ മുതലായവയുടെ തോട്ടത്തെ) പശുക്കൾ തിന്നുന്നതിനും ദണ്ഡം. വാടം (വേലി) പൊളിച്ചു തോട്ടത്തിൽ കടന്നു തിന്നാൽ അതിലിരട്ടി ദണ്ഡം. ഗാഹം, കർമ്മം, വലയം (കുണ്ട) എന്നിവയിലുള്ള ധാന്യങ്ങളെ പശുക്കൾ തിന്നാലും അതുതന്നെ ദണ്ഡം. കുന്നുകാലികൾ വിളുതിന്നുന്ന എല്ലാ സംഗതിയിലും നഷ്ടം വകവെച്ചു കൊടുക്കുകയും വേണം.

അഭയവനത്തിലെ മൃഗങ്ങളോ പരിഗ്രഹിതങ്ങളായ മൃഗങ്ങളോ സസ്യങ്ങളെ ഭക്ഷിക്കുന്നതായാൽ സ്വാമിയെ വിവരം അറിയിച്ചു അദ്ദേഹം ഉപദേശമെപ്രകാരം പ്രതിഷേധിക്കണം. പശുക്കളാണെങ്കിൽ കയറും വടിയും ഉപയോഗിച്ചു വാമണംചെയ്യണം. മറ്റുപ്രകാരത്തിൽ അവയ്ക്കു ദണ്ഡമെപ്രിച്ചാൽ ദണ്ഡപാതകശ്ചത്തിനുള്ള ദണ്ഡങ്ങൾ വിധിക്കുന്നതാണ്. പ്രാർത്ഥനാമന്ത്രങ്ങളോ (എതിരിടുന്നവ) മുമ്പു ജനങ്ങളെ ഉപദേശിച്ചിട്ടുള്ളവരോ ആയ

വയെ എല്ലാ ഉപായങ്ങളും പ്രയോഗിച്ചു' ഇതുകി അയയ്ക്കുന്നു. — ഇങ്ങനെ ശൈത്രപഥഹിംസ.

ഗ്രാമത്തിന്നുവേണ്ടിയുള്ള ഒരു പ്രവൃത്തി ചെയ്യാമെന്നു സമ്മതിച്ചിട്ടു പിന്നെ അതു ചെയ്യാതിരിക്കുന്ന കഷ്ടനുള്ള ദണ്ഡം ആ ഗ്രാമക്കാർക്കുതന്നെ എടുക്കാവുന്നതാണ്. * അങ്ങനെയുള്ള കഷ്ടത കഷ്ടം ചെയ്യാതിരുന്നാൽ കർമ്മവേതനത്തിന്റെ ഇരട്ടി ദണ്ഡമടയ്ക്കുന്നു. അവന്റെ വേതനത്തിന്നു ഗ്രാമക്കാരെല്ലാവരും കൊടുക്കേണ്ട ഹിരണ്യത്തെ അവൻ കൊടുക്കാതിരുന്നാൽ പ്രത്യേകത്തിന്റെ (ഓരോരുത്തന്നും വരുന്ന അംശത്തിന്റെ) ഇരട്ടിയും, പ്രവഹണങ്ങളിൽ (ഗോഷ്ടീഭജനാദികളിൽ) ഭക്ഷ്യരൂപങ്ങൾ കൊടുക്കാതിരുന്നാൽ അതിന്റെ ഇരട്ടിയും കൊടുക്കണം.

എല്ലാവർക്കുംകൂടി കാഞ്ചാൻ വേണ്ടി നടത്തുന്ന പ്രേഷയിൽ (നാടകം മുതലായ കാഴ്ചയിൽ) അവൻ അംശം കൊടുക്കാതിരുന്നാൽ അവനോ അവന്റെ ആളുകളോ അതു കാഞ്ചാൻ പാടില്ല. പ്രവൃത്തിയായിട്ടു കേൾക്കുകയോ കാണുകയോ ചെയ്താൽ വീതപ്രകാരം താൻ കൊടുക്കേണ്ട അംശത്തിന്റെ ഇരട്ടി കൊടുക്കണം; സമ്യക് ഹിതമായ ഒരു കമ്മിത്തിൽ ഒത്തുപെട്ട പ്രതിബന്ധമെല്ലാമുൾക്കൊള്ളുന്ന സ്വാംശത്തിന്റെ ഇരട്ടി കൊടുക്കണം.

സമ്യഹിതമായ കർമ്മത്തെച്ചെല്ലാൻ ഒത്തുപെട്ട പരയുന്നതായാൽ അവന്റെ ആനന്ദത്തെ മറുഭൂതവർ അനുസരിച്ചു നടക്കണം. അതുചെയ്യാതിരുന്നാൽ പരസ്പരപരണം ദണ്ഡം. സമ്യഹിതമായ കർമ്മം പരയുന്നവനെ എല്ലാവരും 'ഇതുവേണം' ഉപദേശിച്ചാൽ അവരോരോരുത്തർക്കും ആ അപരാധത്തിന്നുള്ള ദണ്ഡത്തിന്റെ ഇരട്ടി ദണ്ഡം. അ

* ഈ രാജാവിനു രാജ്യഭാരമുള്ള സാരം,

ധർമ്മമീയം

മൂന്നാമധികരണം

അനെ ഉപദേശിക്കുന്നവരിൽവെച്ചു വിശിഷ്ടൻ (ശ്രേഷ്ഠൻ) ആയിട്ടുള്ളവൻ ദണ്ഡവും വിശിഷ്ടമായിട്ടുള്ളതും. ബ്രാഹ്മണജാതിക്കുള്ളതും ഇടങ്ങിയാണു് ഇവരുടെ (സാമയികന്മാരുടെ) വേഷമെന്നും കണക്കാക്കേണ്ടതു്. സാമയികന്മാരിൽ വെച്ചു ബ്രാഹ്മണവർണ്ണക്കാർ തങ്ങൾക്കിച്ഛയില്ലാത്തപക്ഷം പ്രവഹണങ്ങളിൽ കർമ്മചെയ്യേണ്ടതില്ല. എങ്കിലും അവർ് അശം ലഭിക്കുകയും ചെയ്യും.

ഇപ്പുറത്തെതുകൊണ്ടു ദേശസാധനരും, ഭാതിസന്ദേശരും, കലസംഹാരരും എന്നിവയ്ക്കുള്ള സമാധനത്തിന്റെ (ചിട്ടായി ചെയ്യുന്ന വ്യവസ്ഥയുടെ) അനപാകവും (അപരിത്യാഗം; അവശ്യാനുഷ്ഠാനം) പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

രാജാവും, കൂട്ടായ് നാട്ടിന്നു
ഹിതമാം ചിന്ത, പാലാവും,
ഗ്രാമദേശാദോഷകളും
ചെയ്തൊക്കെ ഹിതമേകണം.

കാടിവൃക്ഷം അർദ്ധശതാബ്ദം, ധർമ്മമീയമെന്ന
മൂന്നാമധികരണത്തിൽ, വാസ്തവത്തിൽ,
വിവിതാക്ഷത്രപഥത്തിൽ—സമതോരണപാതയും
എന്ന പഞ്ചമധ്യമേ.

പതിനൊന്നാം അദ്ധ്യായം.

അറുപത്തിമൂന്നാം പ്രകരണം.

ജ്ഞാദാനം.

ആറു പണത്തിന്നു ധർമ്മമായ മാസവൃദ്ധി (മാസപ്പുലിശ) ഒന്നേകോർപ്പണം വീതം; വ്യാവാഹരികവൃദ്ധി (കച്ചവടപ്പുലിശ) അഞ്ചുപണം വീതം; കാന്താരഗന്ധങ്ങളുടെ (കാന്താരമാഗ്ഗങ്ങളുടെ ചമക്ക) കൊണ്ടുപോയി വ്യാപരിക്കുന്ന

അദ്വൈതമെന്നും പ്രകാരം അതിന്നൊന്നും അധ്യക്ഷ:

വന്നിരിക്കുകയുണ്ടെന്ന് പലിശ പത്തുപണം വീതം; സാമൂഹ്യനാ
നുടെ (കടൽക്കരപ്പുറത്തുള്ള) പലിശ ഇരുപതുപണം
വീതം. ഇതിൽനിന്നു കറിയുന്ന പലിശ വാങ്ങിയാൽ കടത്താ
വിന്നും കാര്യവിതാവിന്നും പൂർണ്ണസാഹസം ഭയം; അതി
ലെ സാക്ഷികൾക്കു ദാരുണതയും അതിൽപ്പകുതിവീതം
ഭയം. രാജാവ് അധോഗമനമോഹൻ (പ്രജകളുടെ
യോഗമനമോഹമുള്ള നോക്കത്താൻ) നന്ദിയിരിക്കുന്നവൻ
ധനിക (കടക്കൊടുക്കുന്നവൻ) ദൈവവും ധാരണിക (ക
ടം വാങ്ങുന്നവൻ) ദൈവവും ചരിത്രത്തെ നോക്കിയിട്ടുവെ
ണം ഇടപാടുകൾ ചെയ്യാൻ.

ധാന്യവൃദ്ധി (നെൽപ്പുലിശ) സസ്യങ്ങളുടെ നിഷ്പ
ത്തികാലത്തിങ്കൽ ഉപാധി (ഒന്നൊന്നെ) യാകുന്നു. അതി
ന്നുമേൽ മുഖ്യകരണം (വിലക്കാരമാക്കൽ) കൊണ്ടു മാത്ര
മേ വലിക്കുകയുള്ളൂ. മുഖ്യകരണത്തിങ്കൽ പ്രാജ്ഞപ (മുത
ലൊടുക്കിയുള്ളതെ പലിശ) തിന്റെ വൃദ്ധി ഉദയ (മുതലി
ന്റെ പലിശ) തിന്റെ പകുതിയ വരവാണ് പാടുള്ള ടി
ധാന്യവൃദ്ധി, അതു വാങ്ങുന്ന കാലത്തു വാങ്ങാതിരു
ന്നാൽ, ഒരു വർഷത്തക്കുള്ളതു മാത്രമേ കൊടുക്കേണ്ടുള്ളൂ.

• നെല്ലിനു പലിശ കൂട്ടുന്നതു സസ്യനിഷ്പത്തികാലത്തോളമാക
ണം. വാതിയത് എന്നാതിയന്നാലും അതിനു സസ്യനിഷ്പത്തികാലം
യത്രെ പകുതി പലിശ കൂടും. പിന്നെയും പലിശ കൂട്ടേണ്ടിവന്നാൽ
അതുവരെയുള്ള പലിശയോടുകൂടിയ ധാന്യം വിശദിപ്പിച്ച് പണക്കാര
കളും, ആ പണത്തിന്നു ഇത്ര വീതം പലിശ എന്ന് പ്രവൃത്തിയെക്കുറിച്ചും
ഭയം. ഇങ്ങനെയല്ലാതെ സസ്യനിഷ്പത്തികാലത്തിന്നു മേൽ ധാന്യ
കായിട്ടു പലിശ കൂട്ടാൻ പാടില്ലെന്നു താല്പര്യം.

ടി ധാന്യത്തെ വിവരണമോശായാർ മുഖ്യധാന്യത്തിന്റെ വില
യും വൃദ്ധിധാന്യത്തിന്റെ വിലയും കൂടിയ ഒരു സംഖ്യയാണല്ലോ ഉ
ണ്ടാവുക. ഇവയിൽ വൃദ്ധിധാന്യത്തിന്റെ വിലയ്ക്കു മുഖ്യധാന്യത്തിന്റെ
വിലയ്ക്കുള്ള പലിശയുടെ പകുതിയിലധികം പലിശ വരവ് പാടി
ല്ലെന്നു സാരം.

ധർമ്മീയം

മൂന്നാമധികരണം

ചിരപ്രവാസം ചെയ്തയോ, സമ്പൂർണ്ണിപ്പിക്കുക (കൊടുക്കാതെ ഇരട്ടം കൂട്ടുക) യൊ ചെയ്തവൻ അപ്രകാരമുള്ള ധാന്യത്തിന്റെ വിലയുടെ ഇരട്ടി കൊടുക്കണം. ആദ്യം പലിശ നിശ്ചയിക്കാതെ പിന്നീട് പലിശ ചോദിക്കുകയോ, ആദ്യം നിശ്ചയിച്ചതിനെക്കാൾ പിന്നീട് പലിശ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയോ, മൂലം (മൂലധനം) തന്നെ പലിശയും കൂടി കൂടിയേടത്തോളമുണ്ടെന്നു സാക്ഷികളെക്കൊണ്ടു പറയിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവന് ബന്ധചതുശ്ശണം (മൂലധനത്തിന്റെ നാലിരട്ടി) ദണ്ഡം. കൊടുക്കതിന്റെ നാലിരട്ടി സംഖ്യയ്ക്കു സാക്ഷികളെ തെളിയിക്കുന്നതായാൽ അഭൂതചതുശ്ശണം (സാക്ഷികൾ പറയുന്നതായ ആ ഇല്ലാത്ത സംഖ്യയുടെ നാലിരട്ടി) ദണ്ഡം. അപ്രകാരമുള്ള ദണ്ഡത്തിന്റെ മൂന്നിലൊരംശം ആദാതാവും (കടംവാങ്ങി വൻ), ശേഷം ഭാഗങ്ങൾ പ്രദാതാവും (കടംകൊടുത്തവൻ) കൊടുക്കേണ്ടതാണ്.

ദീർഘസത്രത്തിൽ (വളരെക്കാലത്തേക്കുള്ള യാഗത്തിൽ) ഏല്പുട്ടവൻ, വൃദ്ധിപിടിച്ചെടുത്തവൻ, ഇരുപതു വാസക്കാൽ ഉപരോധിക്കപ്പെട്ടവൻ, ബാഹൻ (വ്യവഹാരപ്രാപ്തിവരാത്തവൻ), അസാരൻ (ലോകരീതി അറിയാത്തവൻ) എന്നിങ്ങനെയെല്ലാമിരിക്കുന്നവർ കൊടുത്തതിങ്കേണ്ടതായ ഋണത്തിന്നു പലിശയില്ല. ഋണം വീട്ടിക്കീർവാൻ തെങ്ങുമ്പോൾ അതു വാങ്ങാത്തവന് പന്ത്രണ്ടു പണം ദണ്ഡം. കാരണം പറഞ്ഞിട്ടാണു് വാങ്ങാതിരിക്കുന്നതെങ്കിൽ അതു് മേലാൽ പലിശ കൂടാതെ അന്യനായ ഒരു പുരുഷന്റെ കയ്യിൽ എല്പിക്കേണ്ടതാണ്.

പത്തുസംവത്സരം കാലം ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടതായ ഋണം തിരിച്ചു വാങ്ങുവാൻ പാടില്ല. എന്നാൽ ഖാലൻ, വൃദ്ധൻ, വൃദ്ധിതൻ, വൃസനി, പ്രോഷിതൻ എന്നിവരെ

അർദ്ധപണ്ണിമുന്നം പ്രകരണം പതിനൊന്നാം അധ്യായം

സഞ്ചന്ധിച്ഛം ദേശത്യാഗംചൈശ്വര്യം രാജ്യവിഭാഗം (നാട്ടു നൽകം) എന്നീ സഹോതികളിലും ഈ വിധി ബാധകമല്ല.

ജനം വാങ്ങിയവൻ മരിച്ചുപോയാൽ കസീദം (പരിശുദ്ധോക്തൃത്വമുള്ള ജനം) അവന്റെ പുത്രന്മാരോ, മകൾക്കു ഹരന്മാരായ (മരുമിനെ പിൻതുടരുന്ന) ദായാദന്മാരോ, സഹഗൃഹാധികാരികളോ (കുടുംബാംഗങ്ങളിൽ കൂട്ടുകൂടിയവർ), ജാമ്യക്കാരോ കൊടുത്തു തീർക്കണം. ഇപ്രകാരമല്ലാത്ത പ്രാതിഭാഗ്യം (ജാമ്യം) സാധുവാകുന്നതല്ല. ബാലന്മാരുടെ പ്രാതിഭാഗ്യം നിസ്സാരമാകുന്നു. ദേശകാലങ്ങളെ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടില്ലാത്ത (ഇന്നു സ്ഥലത്തു്, ഇന്നുകാലത്തു് തിരികെ കൊടുക്കണമെന്നു നിശ്ചയിക്കാത്ത) ജനം അതുവാങ്ങിയവന്റെ പുത്രന്മാരോ, പൗത്രന്മാരോ, മരുമവകാശികളായ ദായാദന്മാരോ കൊടുത്തു തീർക്കണം. ദേശകാലങ്ങളെ നിർദ്ദേശിക്കാത്തതും ജീവിതം, വിവാഹം, ശ്രമി എന്നിവയെ പ്രാതിഭാഗ്യപ്പെടുത്തിയും അവൻ വാങ്ങിയ കടം അവന്റെ പുത്രന്മാരോ പൗത്രന്മാരോ വഹിക്കേണ്ടതാണ്.

പല ജനങ്ങളുടെ സമുപായത്തിൽ ഒത്തൊന്നിന്റെ പേരിൽ രണ്ടു കടക്കാർ ഒരു കാലത്തു് അഭിഭാഗ്യം ചെയ്താൽ പാടില്ല. എന്നാൽ കടം വാങ്ങിയവൻ സ്വദേശം വിട്ടുപോകുവാൻ പുറപ്പെടുന്ന സഹോതിയിൽ ഇതു ബാധകമല്ല. പല ജനങ്ങളുമുള്ളപ്പോൾ അവ വാങ്ങിയതിന്റെ ക്രമത്തിൽ ഓരോന്നും വീട്ടേണ്ടതാണ്. അല്ലെങ്കിൽ, രാജാവിനുള്ള ദ്രവ്യത്തേയും ശ്രോത്രിയനുള്ള ദ്രവ്യത്തേയും ആദ്യം വീട്ടുകയുമാകാം.

മാതൃഭാഷാക്കന്മാർ തമ്മിലോ, പിതാവും പുത്രനും തമ്മിലോ, അവിഭാജനമായ ഭാഗാക്കന്മാർ തമ്മിലോ വാങ്ങിയതായ ജനം അസാധ്യം (വ്യവഹാരം ചെയ്യാൻ പറ്റാത്തവിധം) ആകുന്നു.

കഷ്ടകന്മാർ, രാജപുരുഷന്മാർ എന്നിവരെ പ്രവൃത്തി സമയങ്ങളിൽ അഭിദയാഗം സംബന്ധിച്ചു പിടിക്കുവാൻ പാടില്ല. ഭോജിന്റെ കടത്തിന് അതു തീർക്കാൻ എ ററിട്ടില്ലാത്ത ഭായ്യയേയും പിടിക്കുവാൻ പാടില്ല. എ ന്നാൽ ഇതു ഗോപാലകന്മാരുടേയും, അർദ്ധസീതികന്മാരുടേ (വിളവിൽ പകുതിക്കു പണിയെടുക്കുന്നവർ) യും സ്ത്രീകളെ ഒഴിച്ചുമാത്രമാണ്. ഭോജികളെ ഭായ്യ വാങ്ങിയ കടം തീർക്കാതെ പോകുന്നതായാൽ, തീർക്കാമെന്നു സമ്മതിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽപ്പോലും, അവനെ പിടിക്കാവുന്നതാണ്.

ധനികന്റെ വാടക്കെ ധാരണികൻ സമ്മതിക്കുന്ന താഴാൽ റ്റവഹാരനിഷ്ഠയും ഉത്തമമാകുന്നു. സമ്മതി ക്കുന്നില്ലെങ്കിലാകട്ടെ അതിൽ സാക്ഷികൾ പ്രമാണമാ ണ്. സാക്ഷികൾ പ്രാപ്യവികാരം (വിശ്വാസ്യന്മാർ) ശുദ്ധികളും സമ്മതന്മാരും ആയിരിക്കണം. ചുരുങ്ങിയതു മൂന്നു സാക്ഷികൾ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്. ഇങ്ങനെയി ന്റെ കാഴ്ചയിൽ ഇരുക്കുളികളും സമ്മതിക്കുന്നപക്ഷം രണ്ടു സാക്ഷികളായാലും മതിയാകുന്നതാണ്. എന്നാൽ ഒരിക്കലും ഒരു സാക്ഷി മാത്രമാകുവാൻ പാടില്ല.

സ്വാമൻ, സഹാവൻ (കൂട്ടുകാരൻ), ആത്മധൻ (അടുത്തുകാരൻ), ധനികൻ, ധാരണികൻ, ശത്രു, നൃംഗൻ, ധൂതദണ്ഡൻ (ഭണ്ഡമനുഭവിച്ചവൻ) എന്നിവരെ സാക്ഷികളാക്കുവാൻ പാടില്ല. മുൻപ് അച്യവഹാര്യന്മാരായി പറയപ്പെട്ടവരും * സാക്ഷികളാവാൻ പാടില്ല. രാജാവ്, ശ്രോത്രിയൻ, ഗ്രാമഭൂതകൻ, കഷ്ടരോഗി, വ്രണമുദിച്ചവൻ, പതിതൻ, ചണ്ഡാലൻ, കന്ധികൻ, മെഴുവൻ,

* അച്യവഹാര്യന്മാരായി പറയപ്പെട്ടവർ - രാജാക്കന്മാർ, വിവാഹകൃതന്മാർ മുതലായവരിൽ വ്യവഹാരം ചെയ്യാൻ പാടില്ലാത്തവരെന്നു ഏകപദപര്യായം.

അറുപതിമൂന്നാം പ്രകാരം പതിനൊന്നാം അധ്യായം

അന്ധൻ, ബധിരൻ, മൂകൻ, അഹംവാദി (ഞാൻ സാക്ഷിയാകാമെന്നു പറഞ്ഞു വന്നവൻ), സ്രീ, രാജപുരുഷൻ എന്നിവർക്കും സാക്ഷികളാകുവാൻ പാടില്ല. സ്വാധർമ്മ്യവാർ ഒഴിച്ചുള്ളവരെ വേണം സാക്ഷികളാക്കുവാൻ.

എന്നാൽ പാതഞ്ജലം, മേഘം, സ്രീസംഗ്രഹണം എന്നിവയിൽ ശത്രുവും, സ്വാലനം, സഹായനം ഒഴികെയുള്ളവർക്കും സാക്ഷികളാകാം. രാസസ്വവ്യവഹാരങ്ങളിൽ യദൃച്ഛയാ സംഗതി കേടും കഷ്ടം അറിഞ്ഞ ഒരു സ്രീയും ഒരു പുരുഷനോ സാക്ഷിയാവുന്നതിന്നു വിരോധമില്ല. എന്നാൽ അപ്രകാരം സാക്ഷിയാവുന്നതു രാജാവിനെയും താപസനെയും ഒഴിച്ചുള്ളവർക്കു മാത്രമേ പാടുള്ളൂ.

സ്വാമികൾ ഭൃത്യന്മാർക്കും, പ്രതിപക്ഷകളും ആചാര്യന്മാരും ശിഷ്യന്മാർക്കും, മാതാപിതാക്കന്മാർ പുത്രന്മാർക്കും, നിഗ്രഹം (ബലാൽക്കാരം) കൂടാതെ സാക്ഷ്യം വഹിക്കാം; മറ്റുള്ളവർ അവർക്കും (ഭൂത്വാദികൾ സ്വാമൃദികൾക്കും) സാക്ഷ്യം വഹിക്കാം. ഇപ്പറഞ്ഞവർ പരസ്പരം ചെയ്യുന്ന അഭിപ്രായഗുണങ്ങളിൽ ഉത്തമനാരായാൻ (സ്വാമി, പ്രതിപക്ഷ ഇടങ്ങിയവർ) പരാജിതനായാൽ അഭിപ്രായസംഖ്യയുടെ പത്തിരട്ടിയും, അവനാർ (ഭൂതശിഷ്ടാദികൾ) പരാജിതനായാൽ അഞ്ചിരട്ടിയും മറ്റൊരാൾ കൊടുക്കണം—ഇങ്ങനെ സാക്ഷ്യാധികാരം.

ബ്രാഹ്മണനായും, ഉദകൽ (ജലകൽ) നെയ്യും അഗ്നിയേയും മുൻനിർത്തിക്കൊണ്ടു വേണം സാക്ഷികളെ സ്വീകരിക്കുവാൻ. അവിടെവെച്ചു ബ്രാഹ്മണനായ സാക്ഷിയോടു “സത്യം പറയൂ” എന്നു പറയണം. ക്ഷത്രിയനോ വൈശ്യനോ ആയ സാക്ഷിയോടു “അസത്യം പറഞ്ഞാൽ നിനക്കു ഇഷ്ടാപുരുഷങ്ങളുടെ * നിലം കിട്ടുകയില്ല, കലവും

* ഇഷ്ടാപുരുഷൻ-ഇഷ്ടവും പുരുഷവും. ഇഷ്ടമെന്നാൽ യാതൊരു പുരുഷം കലരുകാടിയിരിക്കുന്നു.

ധർമ്മസ്ഥിരം

മൂന്നാമധികരണം

കയ്യിലെടുത്തു ശത്രുവിന്റെ ഗൃഹത്തിൽ ഭിക്ഷാത്ഥിയായിട്ടു നീ പോകയും ചെയ്യും എന്നു പറയണം. ഋണോത്സാഹിയാട്ട് “അസത്യം പറഞ്ഞാൽ നിങ്ങൾ ജന്മമരണാനുരത്തിങ്കൽപ്പെട്ടു പുണ്യത്തിന്റെ ഫലം രാജാവിനു പോകും. രാജാവിന്റെ പാപം നിങ്ങൾക്കും കിട്ടും. ദണ്ഡവും നിങ്ങളെ പിൻതുടരും. പിന്നീടെങ്കിലും, കാണുകയും കേൾക്കുകയും ചെയ്തതുപോലെ സത്യം അറിയുകയും ചെയ്യും. അതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾ ഒതെമിച്ചു മന്ത്രണം ചെയ്ത സത്യത്തെ പാച്ചുവിൻ” എന്നു പറയണം.

ഏഴു ദിവസം കഴിഞ്ഞിട്ടും സാക്ഷികൾ സത്യത്തെ പറയാതിരുന്നാൽ അപകടം ഓരോ ദിവസത്തേക്കു പന്ത്രണ്ടു പണം വീതം ദണ്ഡം. മൂന്നു പക്ഷങ്ങൾക്കു ശേഷം സാക്ഷികൾ സത്യം ബോധിപ്പിക്കാതിരിക്കുകയും വേറെ വിധത്തിൽ വാസ്തവം മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്താൽ സാക്ഷികൾ അഭിയാഗഭയ്യം മുഴുവനും കൊടുക്കണം.

സാക്ഷികളുടെ വാക്കുകൾക്കു തമ്മിൽത്തമ്മിൽ വ്യത്യാസം കാണുന്നതായാൽ ഏതുപക്ഷത്തിലാണോ ശുദ്ധികളും ജനസമ്മതനാമമായ അധികം പേരുള്ളതു് ആ പക്ഷത്തെപ്പിടിച്ചു നില്ക്കേണ്ടതെന്നും അതല്ലെങ്കിൽ മധ്യപക്ഷത്തെ സ്വീകരിക്കുന്നതിനും വിശദമായില്ല. അതിനെ ഇതുകക്ഷികളും സമ്മതിക്കാത്തപക്ഷം അഭിയാഗഭയ്യം രാജാവിന്നെടുക്കാം. സാക്ഷികൾ അഭിയാഗത്തിൽ പറയുന്നതിനെക്കാൾ ദ്രവ്യസംഖ്യ കുറച്ചു പറയുന്നപക്ഷം അഭിയാഗക്കാവു് (വാദി) അഭിയാഗത്തിൽ അധികമായിപ്പറഞ്ഞ ദ്രവ്യത്തിന്റെ മൂല്യം അടയ്ക്കണം. സാക്ഷികൾ ദ്രവ്യസംഖ്യ അധികമായിപ്പറഞ്ഞാൽ ആ അധികമായ സംഖ്യ രാജാവിന്നെടുക്കാം. അഭിയാഗക്കാവിന്റെ ബാലിശ്യം (വിസ്ഥിരം) കാരണം ദുഃശ്രുതമോ (നേരെ കേൾ

അറുപത്തിമൂന്നാം പ്രകരണം പതിനൊന്നാം അധ്യായം

ക്കപ്പെടാനാതു്) മേൽവിതരണം (റോറെ എഴുതപ്പെടാത്തതു്) ആയിട്ടുള്ളതു് പ്രേതാഭിനിവേശം (ബന്ധുമാണഭവേക്കാലുള്ള മരണാഭ്യന്തരം) നിമിത്തം വേണ്ടതുപോലെ എഴുതിയിട്ടില്ലാത്തതുമായ വ്യവഹാരത്തെക്കണ്ടാൽ അതിന്റെ നിസ്തര്യം സാക്ഷികളെ പ്രമാണിച്ചിട്ടുതന്നെ ചെയ്യണം.

സാക്ഷികൾ ബാഖ്ശാ കാരണം ഇടപാടിന്റെ ദേശം, കാലം, കാര്യം എന്നിവയെപ്പറ്റി വേറെ വേറെ ചോദിക്കുമ്പോൾ മാറി മാറി പറഞ്ഞാൽ മുമ്മതിൽ * പുരുസാഹസം, മധ്യമസാഹസം, ഉത്തമസാഹസം എന്നീ ഭണ്ഡങ്ങൾ അവർ വിധിക്കേണമെന്നു് ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിന്റെ ശിഷ്യന്മാർ പറയുന്നു.

കൂടസാക്ഷികൾ (കളിസ്സാക്ഷികൾ) ഇല്ലാത്തതായ ഒരു കേസിൽ ഉള്ളതായിക്കുറിക്കുകയോ, ഉള്ളതായ അതേ കേസിൽ ഇല്ലാത്തതായിക്കുറിക്കുകയോ ചെയ്താൽ ആ അതേ കേസിലെ പക്ഷികളെ അപേക്ഷിച്ച് ഭണ്ഡം വിധിക്കേണമെന്നു മനുശിഷ്യന്മാർ.

ബാഖ്ശാ നിമിത്തം വാസ്തവമായ സംഗതിയെ വിസ്മരിക്കുന്നവരായ സാക്ഷികളെ ചിത്രവാതം (ചിത്രവായം) ചെയ്യേണമെന്നു ബുഹദ്യതിശിഷ്യന്മാർ.

അതെന്നു കൊടിയുതരണം. യുവന്മാരായ ഏഴു സാക്ഷികളെയൊന്നു വിസ്തരിക്കേണ്ടതു്. അങ്ങനെയുള്ളവർ സാക്ഷ്യത്തിന്നു വിളിച്ചിട്ടു സാക്ഷ്യം പറയാതിരുന്നാൽ അവർക്കുപതിനാലു പണം ഭണ്ഡം വിധിക്കണം; പ്രവന്മാരല്ലാത്തവർക്കു അതിൽപ്പരക്കിയും വിധിക്കണം.

* ദേശം അറിയാത്തവർ പുരുസാഹസം; കാലം അറിയാത്തവർ മധ്യമസാഹസം, കാര്യം അറിയാത്തവർ ഉത്തമസാഹസം എന്നു താൽപര്യം.

ഏഴു യുവന്മാർ=ഇപോഴു തന്നെതിന്റെ അതേപരങ്ങളെന്നു പ്രമുഖം.

ദേശകാലസമീപസ്ഥ-
രാജയാശ്വസാജിയാക്കണം;
ദൂരസ്ഥാനാഗതന്മാരെ
സ്വാമി പാത്രം വരുത്തണം.

കാഴിപ്പുറം അർദ്ധശതകത്തിൽ, ധർമ്മീയരെന്ന
മുനാമതികാണത്തിൽ, ജ്ഞാനാദരണ
പരിവേഷാലായും.

പത്രങ്ങൾ അധ്യായം.

അറുപത്തിനാലാം പ്രകരണം
അപനിധിക.

ജ്ഞാനൈപ്പാഞ്ഞ ഉറക്കത്തു തന്നെ ഉപനിധി (സു-
ഷിപ്പാനേറ്റിച്ച ദൃഷ്ടി) യേയും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. *

ശരണമെടുത്താ ആകാശമെടുത്താ വന്ന ഭക്തി
തെയും രാജ്യത്തെയും നശിപ്പിക്കുക, പ്രതിരോധകന്മാർ
ഗ്രാമത്തെയും സാക്ഷി (വനിക്ലംഭം) തെയും പ്രഭുത്തേ-
യും നശിപ്പിക്കുക, ചക്രയുക്തമായ (രാജ്യത്തിന്നൊട്ടാകെ
യുള്ള) നാശം സംഭവിക്കുക, ഗ്രാമമദ്ധ്യത്തിൽ അഗ്നിബാ-
ധം വെള്ളപ്പൊക്കം ഉണ്ടാവുക, അഗ്നിബാധയിൽ
അനിവാര്യമായ (നീക്കംചെല്ലാൻ സാധിക്കാത്ത) വ-
സ്തുക്കളെക്കഴിച്ച് കവ്യവസ്തുക്കളെ കറഞ്ഞൊന്നാമാത്രം നീ-

* ജ്ഞാനം താമസം പ്രകാരം കളി വാരിയവൻ പത്രാ-
രി രാജാക്കന്മാരുടെന്നും, കൊടുക്കുന്നപക്ഷം സാക്ഷിവാക്യാ-
ദികളെ പ്രമാണമാക്കി ധർമ്മസ്ഥർ കൊടുപ്പിക്കണമെന്നും പറഞ്ഞു
യോ അതുപ്രകാരം ഉപനിധിയെ സംബന്ധിച്ചും ചോദ്യങ്ങളെ
താല്പര്യം. ഉപനിധിയെപ്പോലെയാണു ഓധികളെയും ഗ്രഹിക്കു-
ന്നതെന്നും.

കും ചെയ്യാതിരിക്കുകയോ ദ്രവ്യങ്ങളുടെ എത്താം ഭാഗം നീക്കം ചെയ്തപ്പോഴേയ്ക്കു ഇപാലാഭവഗംകൊണ്ട് ഉപരായം നേരിടുകയോ ചെയ്ത്, കപ്പൽ വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങിപ്പോകയോ അതിൽ കള്ളവാൻ കടന്നു കൊള്ളിച്ചെടുത്തോ ചെയ്തു എന്നീ സംഗതികളിൽ സ്വയമുപാദ്രവ്യ (ആ നാശം കിട്ടിയവൻ) നായവൻ ഉപനിധിയെ മടക്കിക്കൊടുക്കേണ്ടതില്ല. ഉപനിധിയെ സ്വന്തം ആവശ്യത്തിനുപയോഗിക്കുന്നവൻ ദേശകാലാനുസൃതമായ ഭോഗഭവനം (അഴക്കച്ചവി) അതിന്റെ ഉടമസ്ഥനും, പന്ത്രണ്ടുപണം ദണ്ഡം രാജാവിനും കൊടുക്കണം. താനുപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് ഉപനിധിയായ ദ്രവ്യം നശിച്ചുപോകയോ മീഞ്ഞയായിപ്പോകയോ ചെയ്താൽ ഉടമസ്ഥനു നഷ്ടം വച്ചുകൊടുക്കുന്നതിനു പുറമെ, രാജാവിന് ഇതുപത്തിനാലുപണം ദണ്ഡമടയ്ക്കുകയും ചെയ്യണം. മറ്റൊരു പ്രകാരത്തിൽ നിഷ്പത്തനം (അനുസ്ഥിപാത്തക്ക" കൊണ്ടുപോവുക) ചെയ്താലും ഇതുപത്തിനാലുപണം ദണ്ഡം. ഉപനിധി ഏറ്റുവാങ്ങിയവൻ മരിച്ചുപോകയോ ആവശ്യപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്താൽ അതു തിരികെ മോദിക്കാവാൻ പാടില്ല. ഉപനിധിദ്രവ്യത്തെ പണയപ്പെടുത്തുകയോ, വിക്രയം ചെയ്യുകയോ അപവൃതനം ചെയ്യുക (നിഷേധിച്ചു പറയുക) യോ ചെയ്താൽ ആ ദ്രവ്യത്തിന്റെ നാലിരട്ടി ഉപനിധാതാവിന്നു കൊടുക്കുകയും അതിന്റെ അഞ്ചിലൊന്നു രാജാവിന്നു ദണ്ഡമായി കൊടുക്കുകയും വേണം. ദ്രവ്യത്തെ പരിവർത്തനം (മാറ്റം) ചെയ്യുകയോ അനുസ്ഥിപാത്തക്ക കൊണ്ടുപോകയോ ചെയ്താൽ അതിന്റെ വിലയ്ക്കു ഇല്ലമായ ദ്രവ്യം കൊടുക്കണം.

ഇപ്പറഞ്ഞതു കൊണ്ടുതന്നെ ആധി (പണയദ്രവ്യം) നശിക്കുകയോ, സ്വയം ഉപയോഗിക്കുകയോ, വിക്രയം ചെയ്യുകയോ, സ്വന്തം ആവശ്യത്തിന്നു പണയം വയ്ക്കുക

ധർമ്മസ്ഥിരം

മൂന്നാമധികകണം

യോ, അനന്തരികകരോ ചെല്ലാലുള്ള വിധിയും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

സോപകാരമായ (അനുവേദിച്ചതായ) ആധി ഒരിക്കലും നശിക്കുകയില്ല; അതിന്റെ മൂലം വലിക്കുകയുമില്ല. നിരപകാരമായ ആധി നശിച്ചുപോകയും, അതിന്റെ മൂലം വലിക്കുകയും ചെയ്യും. [എന്നാൽ ഇതു നിസ്തം (ഉപയോഗിക്കുവാനുവാദം) ഉള്ളതിനെ ഒഴിച്ചുമാത്രമാണ്.] *

ആധിനായിക്കൊടുത്ത ശുദ്ധത്തെ മടക്കിവാങ്ങുവാൻ തെങ്ങിവന്ന ഉടമസ്ഥൻ അതു മടക്കിക്കൊടുക്കാതിരുന്നാൽ അങ്ങനെ ചെയ്തവൻ പരശുപണം ദണ്ഡം. പ്രയോജക (ഇണക്കാതാവ്) ന്റെ അധുനീയാനത്തിങ്കൽ, ഗ്രാമവൃദ്ധന്മാരുടെ കയ്യിൽ നിഷ്ഠയും (പ്രതിമൂലം) സ്ഥാപിച്ചിട്ട് ആധിയെ മടക്കി വാങ്ങാത്തതാണ്. അല്ലാത്തപക്ഷം, നിഷ്ഠയും സ്ഥാപിക്കുന്നതോടുകൂടി തേലാൽ പലിശയില്ലാത്തവിധം ആധിക്ക് വില കണക്കാക്കിയോ, ആധിക്ക് നാശവും വിലക്കുറവും വരികയില്ലെന്ന കരണം (രേഖ) ചെയ്തിച്ചോ അതു് അവിടെത്തന്നെ സൂക്ഷിക്കുന്നതിനും വിരോധമില്ല. വിന്നാശം ഭവിക്കുമെന്ന ഭയമുണ്ടായാൽ ധർമ്മസ്ഥന്മാരുടെ അനുവാദം വാങ്ങി ധാരണികന്റെ (അധമസ്തന്റെ) മുമ്പിൽവെച്ച് വലിച്ചു വില്പിച്ചു വിൽക്കുകയും ചെയ്യാം. അതുമല്ലെങ്കിൽ ആധിപാലന്റെ (പണയ സാധനം സൂക്ഷിക്കുന്നവന്റെ) അഭിപ്രായം പ്രമാണിച്ച് പ്രവൃത്തിക്കാം.

സ്ഥാവരമായിട്ടുള്ള ആധി പ്രവാസഭോഗം (പ്രയ

* അയോജനികളെക്കൂടി വാക്യം ചില ഭൂമഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കാണുന്നു. നിരപകാരമായ വസ്തു ഉപയോഗിക്കുവാൻ അനുവാദം വരുത്തുന്നതാണ് അനുഭാവ്യമാകയാൽ ഇതു പ്രകീർത്തിച്ചായിരിക്കണം.

അറുപത്തിനാലാം പ്രകരണം പന്ത്രണ്ടാം അധ്യായം

അം ചെയ്തു അനുഭവിക്കാവുന്നതു്; ഭൂമി മുതലായതു്), ഹെ
ലാഭാഗ്യാം (സ്വപ്രയത്നം കൂടാതെ ഫലമനുഭവിക്കാവുന്ന
തു്) എന്നിങ്ങനെ ഭേദിക്കുന്നു. അങ്ങനെയുള്ള ആജീവ
ന്തേ (ആധിന്യെ) പ്രാപ്തപ്രാപ്തിമൂലം (പവിത്ര കൂടുകയാ
ലുള്ള മൂല്യവൃദ്ധി) കൂടാത്തവിധത്തിലും സ്വതന്ത്രമുള്ള മൂല്യ
ത്തിന്നു കൂടിയും വരാത്തവിധത്തിലും പ്രയുക്തിക്കണം. അ
നുവാദം കൂടാതെ ആധിന്യെ ഉപഭൂമിക്കുന്നവൻ അന്നനുഭ
വിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിന്റെ മൂലം കൊടുക്കുകയും ബന്ധം
(ദേഹം) രാജാവിന്നു നൽകുകയും വേണം. ആധിന്യെ
സ്സംബന്ധിച്ച ശേഷമുള്ള സംഗതികൾ ഉപനിധിയെപ്പറ്റ
ത്തതുകൊണ്ടു തന്നെ പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

ഇതുകൊണ്ടുതന്നെ ആദേശം (മനോരാജം കൊ
ടുപ്പാനുപിച്ച ഭാഗ്യം), അനാധി (മനോരാജ സ്വയത്തു
എത്തിച്ചതായാൻ ഏല്പിച്ച ഭാഗ്യം) എന്നിവയും പറ
ഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു. അനാധിയുംകൊണ്ടു പോകുന്നവൻ വ
ണിക്കുംപോകുന്നവനുമായി പോയി വോരന്മാർ പിടിച്ചു
പറിച്ചുപിടുകയോ നിർദ്ദിക്കപ്പെട്ട സ്ഥലത്തു എത്തുവാൻ
സാധിക്കാതെ വരികയോ ചെയ്താൽ അനാധിന്യെ അവാ
നോടു ചോദിക്കുവാൻ പാടില്ല. അവൻ മാർഗ്ഗമധ്യത്തിൽ
വെച്ചു മരിച്ചുപോയെങ്കിൽ അവന്റെ ദായാദനം അതിന്നു
തെരവാദിക്കുകയില്ല. ശേഷം ഉപനിധിയെപ്പറ്റത്തതുകൊണ്ടുതന്നെ പറയപ്പെട്ടു.

യാചിതകം (എറവൽ വാങ്ങിയതു), അവാക്രീതകം
(വാടകയ്ക്കു വാങ്ങിയതു) എന്നിവ ദായാദനസ്വാർത്ഥം യാതൊ
രുവിധത്തിലിരുന്നാലും അതേ വിധത്തിൽത്തന്നെ മടക്കി
ക്കൊടുക്കണം. ഭോഷം (വീഴ്ച) പറുകയാലോ ഉപനിധാ
നം നിമിത്തമാകയാലോ പറഞ്ഞുവെച്ച ശേഖരങ്ങളെത്തന്നെ
ച്ചു കൊടുക്കുകയോ നശിച്ചുപോകയാലോ ചീഞ്ഞുകയോ

ചെയ്താൽ വാണിയവൻ ഉത്തരവാദിയാകയില്ല. ശേഷം ഉപനിധിയെപ്പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു.

വൈയാവൃത്യവിശ്രയം (ചില്ലറ വില്പന) എന്നെന്നെന്നാൽ—വൈയാവൃത്യകരന്മാർ തങ്ങളുടെ സ്വാമി നിർദ്ദേശിച്ച സ്ഥലത്തും സമയത്തും വെച്ച് പണുത്തെ വിൽക്കുകയും, വിറ്റുകിട്ടിയ മൂല്യവും ഓരോവും കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. [ശേഷം ഉപനിധിയെപ്പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു *] സ്ഥലകാലങ്ങളെ അതിക്രമിച്ചാൽ, പണുതന്ന കാലത്തെ വില കണക്കാക്കി പരിഹീനമായ (കുറഞ്ഞ) വിലയും ഓരോവും കൊടുക്കണം പറഞ്ഞു നിശ്ചയിച്ചതുപോലെയാണു് വിൽക്കുന്നതെങ്കിൽ ഇതു രണ്ടും കൊടുക്കേണ്ടതില്ല, വില മാത്രമേ കൊടുക്കേണ്ടു. അർഹതനം (വില്പയിടിവു) കാരണം കുറവു നേരിട്ടാൽ കുറഞ്ഞതിന്നനുസരിച്ചു വില കുറച്ചുകൊടുക്കാൽ മതി. സാംവ്യവഹാരികന്മാരുടെ (അന്യപണുങ്ങളെ വിറ്റു ജീവിക്കുന്നവർ) വിഷയത്തിൽ, അവർ വിശ്വാസ്യന്മാരും രാജാവിനാൽ വിവക്ഷപ്പെടാത്തവരുമായിരിക്കുമ്പോൾ, ഭേദവും ഉപനിപാതവും കാരണം നശിക്കുകയോ കുറഞ്ഞുപോകയോ ചെയ്ത പണുത്തിന്റെ വിലയ്ക്കു കൂടി അവർ കൊടുക്കേണ്ടതില്ല. ദേശകാലാനുരീതിബദ്ധമായ (അന്യദേശത്തും അന്യകാലത്തും വിൽക്കുവാൻ എപ്പിടക്കപ്പെട്ടവ) പണുത്തരക്കാകട്ടെ ക്ഷയവ്യയങ്ങൾ കഴിച്ചുള്ള വിലയും ഓരോവും കൊടുക്കുകയും വേണം. പണുത്തര പലതുമുണ്ടെങ്കിൽ അവയുടെ പ്രത്യേകവും കൊടുക്കണം. ശേഷം ഉപനിധിയെപ്പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു—ഇങ്ങനെ വൈയാവൃത്യവിശ്രയം:

നിഷേധവും ഉപനിധിയെപ്പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു പറ

അവസാനിനാലും പ്രകരണം പന്ത്രണ്ടാം അധ്യായം

അതു കഴിഞ്ഞു. ഒരാൾ നിശ്ചയിച്ചതായ നിശ്ചയം മറ്റൊരാൾക്കു് എതിർച്ചകൊടുത്താൽ അങ്ങനെ ചെയ്യുവാൻ നഷ്ടം കൊടുക്കേണ്ടി വരും. കാരണമു് നിശ്ചയത്തെ അപഹരിക്കുന്നതിൽ അവരുടെ പൂർവ്വാപദാനവും (പൂർവ്വചരിത്രം) നിശ്ചയപരമായിട്ടു് കൊടുത്തവരുടെ വചനവും അന്നു പ്രമാണം. കാരണമു് സ്വതന്ത്രനെന്ന അശുചിസ്വഭാവക്കാരാണു്. അവനുമായിച്ചെയ്യുന്ന നിശ്ചയപരവും കരണപൂർവ്വ (രേഖാമൂലം) മാതിരി ചെയ്യും പരിവർത്തി. കരണഹീനമായ നിശ്ചയപരത്തെ കാര്യ നിശ്ചയിച്ചു പറയുന്നതായാൽ, നിശ്ചയപൂർവ്വം എന്നു് പറഞ്ഞാൽ അപേക്ഷിച്ചു് ധർമ്മസ്ഥിതിയുടെ അനുവാദം വാങ്ങി, താൻ നിശ്ചയപരം കൊടുക്കുമ്പോൾ ശ്രദ്ധമായ കീഴ്തിയിൽ ഇരുത്തിയിരുന്ന സാക്ഷികളെ ഹാജരാക്കാവുന്നതാണു്.

വനമധ്യത്തിൽവെച്ചോ യാത്രാമധ്യത്തിൽവെച്ചോ വിശ്വാസത്തിന്മേൽ മറ്റൊരും കാരണത്തിങ്കനു് വൃദ്ധനും രോഗിയുമായ ഒരു വൈദ്യനെക്കുറിച്ചു് കൃത്യമായ ഒരു (മുദ്ര) ഒരു ഭവനം ഒരു കല്ലിൽ നിശ്ചയിച്ചു പോയിരിക്കാം. അവന്റെ പ്രതിഭാസം (സന്ദേശം) അനുസരിച്ചു അവന്റെ പുത്രനോ ഭാര്യയോ വന്നു് ആ നിശ്ചയം യാചിക്കും. അപ്പോൾ നിശ്ചയം കൊടുത്തവരിൽ അതു വാങ്ങിയവനു് ശുദ്ധി വരും; കൊടുത്തില്ലെങ്കിൽ നിശ്ചയം കൊടുക്കുന്നതിന്നു പുറമെ, സ്വേദനം അടയ്ക്കുകയുണ്ടാകും. ശുദ്ധമായ പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന വിശ്വസ്തനായ ഒരുവൻ ഒരു കല്ലിൽ മുദ്രയായ ഒരു ഭവനത്തെ നിശ്ചയിച്ചു പുറപ്പെട്ടിരിക്കാം; പിന്നീട് കാലാനുസരിച്ചാൽ അവൻ മടങ്ങിവന്നു നിശ്ചയം ആവശ്യപ്പെടും. അപ്പോൾ അതു കൊടുത്തവരിൽ വാങ്ങിയവനു് ശുദ്ധി വരും; മറ്റിച്ചായാൽ നിശ്ചയവും സ്വേദനവും.

കൊടുക്കേണ്ടി വരുന്ന നിരക്കുപം ഏറ്റവുമധികമായവന്റെ ശ്രമത്തിൽ യഥാർത്ഥമുണ്ടാകുന്നതായ ഉദ്യം കണ്ടെത്തിയാൽ അതു പ്രത്യാനയിക്കുകയും ചെയ്യും. ഓലിശപ്രായനായ ഒരുവൻ രാത്രിയിൽ വിലപിടിച്ച ഒരു ഉദ്യവും കൊണ്ടു പോകുമ്പോൾ രാജദായികൾ (രാജപുരുഷന്മാർ) പിടിച്ചുവെങ്കിലോ എന്നു ഭയപ്പെട്ട് ആ ഉദ്യം മറ്റൊരുവന്റെ കയ്യിൽ എല്പിച്ചുപോയിരിക്കാം. ആ നിരക്കുപ്ലാഗ് സംഗതിയാൽ ബന്ധനാഗാരത്തിൽ പെടുകയും ഉദ്യം ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തേക്കാം. അപ്പോൾ കൊടുക്കുന്നതിൽ അവൻ ശുചിയാകും; ഇല്ലെങ്കിൽ നിരക്കുപവും സ്തേയഭണ്ഡവും കൊടുക്കേണ്ടിവരും.

ഒരുവന്റെ കൈവശമുള്ള ഒരു ഉദ്യം കണ്ടു പ്രത്യഭിജ്ഞാനമുണ്ടായി അവന്റെ ശ്രമത്തിൽപ്പെട്ട് ഒരു രാൾ ആ ഉദ്യാഭ്യന്തരം അതു കൊടുത്ത ആളും ആവശ്യപ്പെട്ടേക്കാം. രണ്ടിലൊന്നു കൊടുക്കാത്തപക്ഷം മേൽപ്പറഞ്ഞതുപോലെ ചെയ്യണം.

ഈ സംഗതികളിൽ ഉദ്യങ്ങളുടെ ആഗമത്തെക്കുറിച്ചാണ് പ്രതിവാദികളോടു ധർമ്മന്മാർ ചോദിക്കേണ്ടത്. അവർ പറയുന്ന സംഗതിയെ വ്യവഹാര (ന്യായ)ങ്ങളെക്കൊണ്ട് ഉപലിംഗനം (അനുമാനം) ചെയ്താൽ, അഭിപ്രായാകരാവിന് അഭിപ്രായഭേദവും നിരക്കുപിടവാൻ തക്ക സാമർത്ഥ്യം (യോഗ്യത) ഉണ്ടോ എന്നു നോക്കുകയും വേണം.

ഇതുകൊണ്ട് മിഥസ്സമവായവും (ഹെസ്റ്റിക്സ്കൽപിച്ചുള്ള സന്ദയാഗം; ഗാന്ധർവ്വവിവാഹാദി) പറയപ്പെട്ടു.

നമസ്കരി

അറുപത്തഞ്ചാം പ്രകരണം

പതിമൂന്നാം അധ്യായം

ദേശം, കാലം, സംഖ്യാ-
 രൂപങ്ങളുമോതിവെച്ചു സാക്ഷിയായും
 വെളിവാങ്ങും ചെമ്പ്തീടണ-
 മിദപാടുകൾ നിജജനത്തിലന്യരിച്ചും.
 കൊഴിയുണ്ടോ അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ, യാമസ്ഥിരമെന്ന
 മൂന്നാലമികാണത്തിൽ, ദാഹനിശിക്ഷമെന്ന
 പന്ത്രണ്ടാമധ്യായം.

പതിമൂന്നാം അധ്യായം.

അറുപത്തഞ്ചാം പ്രകരണം.

ദാസകർമ്മകർമ്മവും.

ഉദാഹരണ (പോരുകൊടുത്തു പോരുന്ന ദാസനെ) ഒഴിച്ചു് ആത്മജീവിതനായും വ്യവഹാരപ്രാപ്തി വരായെന്നുള്ള ഒരു ശുഭനെ അവന്റെ സ്വഭാവം വിശദമായും ചെമ്പുതോ പണയപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യുന്നതായാൽ പന്ത്രണ്ടു പണം ദണ്ഡം; അപ്രകാരമുള്ള ഒരു വൈശ്വനര അങ്ങനെ ചെയ്താൽ അതിലിരട്ടി ദണ്ഡം; ക്ഷത്രിയനായാൽ മൂന്നിരട്ടി; ബ്രാഹ്മണനായാണെങ്കിൽ നാലിരട്ടി. സ്വജനമല്ലാത്തവനാണു് മേൽപ്രകാരം ചെയ്തതെങ്കിൽ അതു ചെയ്തവനും ദ്രോതാക്കൾ (വാങ്ങിയവർ) ക്ഷം ശ്രോതാക്കൾ (സാക്ഷികൾ) ക്ഷം യഥാക്രമം പൂർവ്വസാഹസം, മധ്യമസാഹസം, ഉത്തമസാഹസം, വധം എന്നിവ ദണ്ഡങ്ങൾ.

മറ്റുള്ളവർക്കു് (അനാത്മനാക്കു്) തങ്ങളുടെ സന്താന

• ശുഭനെ ആയാനും ചെയ്താൽ പൂർവ്വസാഹസവും മൈശ്വനരതായാൽ മൈശ്വനരസാഹസവും, ക്ഷത്രിയനായാണെങ്കിൽ ഉത്തമസാഹസവും, ബ്രാഹ്മണനായാൽ വധവുമാണു് രണ്ടാമത്തേതും അല്ലാത്ത

തെ വിൽക്കുകയോ പണയപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യുന്നതിൽ ദോഷമില്ല. എന്നാൽ ആയുനായിട്ടുള്ള 'തെ'യെ 'ഒരിക്കലും ദാസത്വം വരുത്തുവാൻ പാടില്ല. അഥവാ, കുടുംബത്തിന്നു ബന്ധനനാമാ ആയുഃമാതായ അാനകപേക്ഷ ആപാത്താ സംഭവിക്കുമ്പോൾ ആയുനായ ഒരുവനെ അവന്റെ സ്വജനങ്ങൾ ആധാനംചെയ്താൽ (പണയപ്പെടുത്തിയാൽ) നിഷ്ഠയും (പ്രതിമുഖ്യം) സ്ഥാപിച്ചു' അങ്ങനെ ആധാനം ചെയ്യപ്പെട്ടവരിൽ 'പച്ച' ബാലനായിട്ടുള്ളവനായോ സാഹായ്യദാനം ചെയ്തിട്ടുള്ളവനായോ ആദ്യം നിഷ്ഠയിക്കണം (മോചിപ്പിക്കണം.)

ആശ്വാതാവാദ് (തന്നെക്കാൽ പണയപ്പെടുത്തിയവൻ) ഒരിക്കൽ നിഷ്ഠിതനായാൽ (ചാടിപ്പോയാൽ) അവൻ പിന്നെ എന്നെന്നും ദാസനായിരിക്കും; മറ്റൊരുതന്നാൽ ആധാനം ചെയ്യപ്പെട്ടവൻ രണ്ടു പ്രാവശ്യം നിഷ്ഠിതനായാൽ പിന്നെ എന്നെന്നും ദാസനായിരിക്കും; രണ്ടുപേരും (തന്നെക്കാൽ പണയപ്പെടുത്തിയവനും അന്യനാൽ പണയമാക്കപ്പെട്ടവനും) ഒരിക്കലായാലും അന്യദശൈക്കു പോയെങ്കിൽ എന്നെന്നും ദാസനായിത്തന്നെയായിരിക്കും.

ദാസന്റെ ധനം അപഹരിക്കുകയോ അവന്റെ ആയുതപത്ത അപഹരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവൻ 'അദ്ധ്യദണ്ഡം (ആയുന്റെ വിശുദ്ധധാനങ്ങളിൽ പറഞ്ഞതിന്റെ പകുതി ദണ്ഡം) വിധിക്കണം. പണയമായിക്കൊടുക്കപ്പെട്ടവൻ വാങ്ങിയവന്റെ ദോഷത്താൽ ചാടിപ്പോകയാ, മരിച്ചുപോകയാ, വ്യസനിയാൽ അതുകയോ ചെയ്താൽ അവന്റെ മൂല്യം ആധാനാവിന്നു ലഭിക്കേണ്ടതാണ്'.

ആധാനം ചെയ്യപ്പെട്ട ഒരു പുരുഷനെക്കൊണ്ട് ൧൦

അറുപത്തഞ്ചാം പ്രകരണം പതിമൂന്നാം അധ്യായം

വം എടുപ്പിക്കുകയോ മലമുത്രങ്ങളും ഉച്ചിഷ്ടവും (എച്ചിൽ) എടുപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതായാലും, അങ്ങനെയുള്ള സ്ത്രീകളെ നഗ്നസ്താപനം (നഗ്നമായി കുളിപ്പിക്കുക), ദണ്ഡാപ്രയോഗം (വടികൊണ്ടടിക്കുക), അതിക്രമണം (ചാരിതൃപ്പിണി) എന്നിവ ചെയ്യുന്നതായാലും അപര വാങ്ങാമ്പാൾ ധനികൻ കൊടുത്ത മൂല്യം നശിച്ചുപോകുന്നതാണ്. ധാത്രി (ഉപമാതാഴ്), പരിചാരിക, അയ്.സീതിക (കർകസ്ത്രീ), ഉപചാരിക എന്നിങ്ങനെയുള്ള സ്ത്രീകളെയാണു് മേൽപ്രകാരം ചെയ്യതെങ്കിൽ തൽക്ഷണംതന്നെ അവരുടെ ദാമ്പ്യം വേർപെടുന്നതാണ്. ഉപമാരകൃത്തിയെ ചെയ്യുന്ന അഭിജാതനായ ദാസനാടു് അതിക്രമം പ്രവൃത്തിച്ചാൽ അവൻ അപക്രമണം (മാടിപ്പോകുക) ചെയ്യുന്നതിൽ ദോഷമില്ല.

ധനികൻ തന്റെ അധീനതയിലിരിക്കുന്ന ധാത്രിയോ ആഹിതിക (ആധാനം ചെയ്യപ്പെട്ടവൻ) യോരോ, അപരക്കിങ്ങോട്ടു കാമമില്ലാത്തപക്ഷം, ഗമിച്ചാൽ പുച്ഛസാഹസം ദണ്ഡം; പരവശയാചിരിക്കുന്നവളെയാണു് മേൽപ്രകാരം ചെയ്തതെങ്കിൽ മധ്യമസാഹസം ദണ്ഡം. കന്യകയോ ആഹിതികയോ ആശ്വവളെ തന്നെ അറുന്ന് ഭുഷിപ്പിക്കുകയോ ഭുഷിപ്പിക്കുന്നതിന്നു് മറ്റൊരു വനെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്താൽ അവൻ കൊടുത്ത മൂല്യം നഷ്ടപ്പെടുന്നതും, ശുഭവും ദാരുവിന്നു ശുൽക്കത്തിന്റെ ഇരട്ടി ദണ്ഡവും കൊടുക്കേണ്ടി വരുന്നതുമാണു്.

ആത്മവിക്രയിയുടെ (തന്നെത്താൻ വിറ്റവന്റെ) സന്ധതി ആക്രമിച്ചായിത്തന്നെ ഇരിക്കുമെന്ന് അറിവുണ്ടാണു്. ആത്മവിക്രയി തന്റെ സ്വാമിയുടെ പ്രവൃത്തിക്കു വിരോധം വരാതെ സമ്പാദിച്ച ധനം അവന്റെതായിത്തന്നെ ഇരിക്കും. അവനു പിതാവിന്റെ ദായം ലഭിക്കുകയും

ധർമ്മസ്ഥിരം

മൂന്നാമധികരണം

ഭിക്ഷുകയും ചെയ്യും. സ്വാമിത്തോടു വാങ്ങിയ മൂലവും മറ്റു ഭിക്ഷോടുകൂടി അവൻ ആയുർവ്വേദം പഠിക്കുന്നതുമാണ്. ഇതുകൊണ്ട് ഉദാരാസനേയും ആഹിതനേയും പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു *.

ആത്മവിദ്യയിൽ അസ്യമോചനം പഠിക്കുന്നതിന്നുള്ള നിഷ്ഠയുടേയും അവൻ വാങ്ങിയിട്ടുള്ളതിന്നനുരൂപമായ സംഖ്യയാകുന്നു. ദൈവപ്രണീതൻ (ദണ്ഡം വിധിക്കുകയാൽ അസന്നാകപ്പെട്ടവൻ) കർമ്മചെട്ടു ദണ്ഡത്തെ തീർക്കേണ്ടതാണ്.

അഭിജാതനായിട്ടുള്ള ധർമ്മാഗ്രന്തൻ (യുദ്ധത്തിൽ പിടിച്ച അസന്നാകപ്പെട്ടവൻ) താൻ എത്രകാലം കർമ്മചെട്ടുവോ അതിന്നനുരൂപമായിട്ടുള്ള ഒരു മൂലവും നിശ്ചയിച്ചു ആ മൂലത്തിന്റെ പകുതി കൊടുത്താൽ അസ്യത്തിൽനിന്നു മോചിക്കുന്നതാണ്.

ശുദ്ധജാതൻ (സ്വാമിത്വത്തിൽ പച്ച പിറന്നവൻ), ഭാരാഗതൻ, ചന്ദ്രൻ, ക്രീതൻ എന്നിങ്ങനെയുള്ള വരിമൊരു അസന്ന, അവൻ എട്ടു വയസ്സ് തികയാത്തവനും ബ്രഹ്മഹീനനും അകാമനമാക്കിരിക്കുമ്പോൾ, നീചമായ പ്രവൃത്തിയിൽ നിന്ദയാഗിക്കുകയും വിദേശത്തിൽ വിക്രയം ചെയ്യുകയോ ആധാനം ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുന്നവനും അവനെ വാങ്ങുന്നവനും വാങ്ങുന്നതിൽ സാക്ഷിയായിരിക്കുന്നവനും പൂർവ്വസാഹസം ദണ്ഡം. ഗളിണിയായ ഒരു അസിന്ധെ ഗർഭഭരണത്തിന്നുവേണ്ടു ഉച്ചം കൊടുക്കാതെ വിക്രയം ചെയ്യുകയോ ആധാനം ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുന്ന സംഗതിയിലും ദണ്ഡം ഇതുതന്നെ.

* ഉദാരാസനം ആഹിതനം സ്വപ്രയത്നത്താൽ സമ്പാദിച്ച ധനവും പിതൃദായവും ലഭിക്കുന്നതിനും മൂലം കൊടുത്താൽ അസ്യത്തിൽനിന്നു മോചിക്കുന്നതിനും അധികമേകുന്നതല്ല.

നൂറൻ

അറുപത്തൊമ്പതാം പ്രകരണം

പതിമൂന്നാം അധ്യായം

ദാസൻ അനുരൂപമായ നിശ്ശൂന്യം കൊടുക്കുമ്പോൾ അവനെ മാമിപ്പിച്ചു ആയുനാക്കിച്ചെടുത്ത സ്വാമിക്ക് പന്ത്രണ്ടു പണം ദൈവം അകാരണമായി തടഞ്ഞ് മെച്ചുണതായാലും ദൈവം അതുതന്നെ.

ദാസന്റെ സ്വത്തിനു ഞ്ഞാതികളാണെന്ന് അവകാശി കരം. ഞ്ഞാതികളില്ലെങ്കിൽ സ്വാമി അവകാശിയാകും.

സ്വാമിക്ക് തന്റെ ദാസിവിൽ പുത്രൻ ജനിച്ചാൽ അവനും അവന്റെ അമ്മയും ദാസ്യത്തിൽനിന്നു വേർപെടുവരായിത്തീരും. അങ്ങനെയുള്ള മാതാവ് ഗൃഹാസക്തയായിട്ടു കടംബകാഴ്ചയ്ക്കു ചിന്തിക്കുന്ന വളാണെങ്കിൽ അവാളുടെ മാതാവും ധാതാവും സോദരിയും അദാസരായി ഭവിക്കുന്നതാണ്.

ദാസനെയോ ദാസിനെയോ ഒരിക്കൽ നിശ്ശൂന്യം കൊടുത്തു വീണ്ടെടുക്കിട്ടു പിന്നെയും വിശ്രൂയം ചെയ്തതോ ആധാനം ചെയ്തതോ ചെയ്യുന്നവന്നു പന്ത്രണ്ടു പണം ദൈവം. അവാർ വിശ്രൂയാധാനങ്ങളെ ചെയ്താൻ സ്വന്തം സമ്മതിച്ചിട്ടാണെങ്കിൽ ദൈവമില്ല—ഇങ്ങനെ ദാസകൃപ.

കർമ്മകരന്റെ കർമ്മസംബന്ധത്തെ (കർമ്മം ചെയ്യുന്നതിൽ അവനും സ്വാമിയും തമ്മിലുള്ള ഏർപ്പാടിനെ) അടുത്തുള്ളവർ അറിഞ്ഞിരിക്കണം. ഒരു കർമ്മകരനു സ്വാമിയുമായിപ്പുറത്തു നിശ്ചയിച്ചു വേതനം ലഭിക്കുന്നതാണ്. പറഞ്ഞു നിശ്ചയിക്കാതിരുന്നാൽ പ്രവൃത്തിയുടേയും പ്രവൃത്തി ചെയ്ത കാലത്തിന്റെയും സ്ഥിതിക്കനുസരിച്ചു വേതനം ലഭിക്കും. വേതനം നിശ്ചയിക്കാത്ത പക്ഷം കർമ്മകരനു കർമ്മകരനു സമ്പ്രദായമുടേയും, ഗോപാലകനായിട്ടുള്ളവനു നെയ്യിന്റെയും, വൈദ്യേഹകനായിട്ടുള്ളവനു താൻ നിറ പണയങ്ങളുടേയും പത്തിലൊരു ഭാഗം വേതനമായിട്ടു ലഭിക്കും. വേതനം പറഞ്ഞു നിശ്ച

ധർമ്മമീയം

മൂന്നാമധികരണം

യിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലാകട്ടെ പറഞ്ഞപ്രകാരമുള്ളതു കിട്ടുന്നതാണ്.

കാതക്കൾ, ശിപ്പികൾ, കശീലവന്മാർ, ചികിത്സകന്മാർ, വാഗ്ജീവനന്മാർ, പരിചാരകന്മാർ മുതലായിട്ടുള്ള ആശാകാരികന്മാരുടെ (ആശയനുസരിച്ചു കർമ്മം ചെയ്യുന്നവരായ) വസ്ത്രമാകട്ടെ തദ്വിധനായ മറ്റൊരാളെന്ന് ചെയ്യാനതുപോലെ കർമ്മം ചെയ്യുങ്ങളും, കശലന്മാർ (വിദഗ്ദ്ധന്മാർ) കല്പിക്കുന്നവായുള്ള വേതനം അവർക്കു കൊടുക്കേണ്ടതുമാണ്.

കർമ്മവേതനത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ സാക്ഷികൾ തന്നെ പ്രമാണം. സാക്ഷികളില്ലാത്തപക്ഷം കർമ്മകരന്മാരെക്കൊണ്ടു പണിയെടുപ്പിച്ചതാവാം അവനെ വിസ്തരിക്കണം. വേതനം നൽകാതിരുന്നാൽ ന്യായപ്രകാരം കൊടുക്കേണ്ടതിന്റെ പത്തിരട്ടിയോ, അല്ലെങ്കിൽ ആറുപണമോ ദണ്ഡം. വേതനം വാങ്ങിയ കർമ്മകരൻ അതിനെ നിശ്ചേധിച്ചു പറഞ്ഞാൽ പന്ത്രണ്ടുപണമോ, അഥവാ വാങ്ങിവതിന്റെ അഞ്ചിരട്ടിയോ ദണ്ഡം.

നദീവേഗം, അഗ്നിജ്വാല, ചോരബാധ, വ്യാധിപീഡ എന്നിവയിൽപ്പെട്ട സമയത്തു് ഭയംവന്ന് ആത്മനായിട്ടു തന്റെ സർവ്വസ്വത്തെയും ഭാർയ്യപുത്രന്മാരെയും തന്നെയും അഭിമുഖാക്ഷിതരാമെന്നു മറ്റൊരാളോടു വിളിച്ചുപറയുകയും അവൻ ആയാളെ രക്ഷപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്താൽ അങ്ങനെ രക്ഷപ്പെട്ടവൻ രക്ഷിച്ചവനു കശലന്മാർ പറയുന്നതായ പ്രതിഫലം കൊടുത്താൽ മതിയാകുന്നതാണ്. ഇതുകൊണ്ടു് എല്ലാസംഗതികളിലും ആത്മദാനത്തിനുള്ള അനുഗ്രഹങ്ങൾ പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

൩൨൧

അറുപത്തൊന്നാം പ്രകരണം

പതിന്നാലാം അധ്യായം

സംഗം തെളിയുകിൽത്തന്നാഗം
പുഞ്ചലിശ്ച വദിച്ചിടും;
കൂട്ടിപ്പറഞ്ഞാൽ ദണ്ഡിക്കും
ദൈവമേകം കാട്ടിയെങ്കിലും.

കൊച്ചിയുടേതും അമ്മശാസ്ത്രത്തിൽ, ഗർഭസ്ഥിതരണേ
ഭൂതാഭധികരണത്തിൽ, മാസകർമ്മകരണേ
പരിചൂന്നാലധ്യായം.

— — —

പതിന്നാലാം അധ്യായം.

— — —

അറുപത്തൊന്നാം പ്രകരണം.

കർമ്മകരകപ്പം, സംഭവസമുത്ഥാനം.

ദേവനും വാങ്ങിയിട്ടു കർമ്മം ചെയ്യാതിരിക്കുന്ന ഭൂത
കന്മാരുടെ പണം ദണ്ഡം; കാരണം കൂടാതെയാണ് ക
ർമ്മം ചെയ്യാത്തതെങ്കിൽ സംഭവധിയു കർമ്മം ചെയ്തി
ക്കണം.

അശക്തനാകുകൊണ്ടോ, കൃത്യകർമ്മത്തിന്നു നിദ്രയാ
ഗിച്ചതുകൊണ്ടോ, വ്യാധിയോ വ്യസനമോ സംഭവിക്കുക
കൊണ്ടോ ആണ് കർമ്മം ചെയ്യാത്തതെങ്കിൽ അനന്തര
മോ (മോചനം), അന്യനെക്കൊണ്ടു ചെയ്യിപ്പാനനുവാദ
മോ വദിക്കും. അല്ലെങ്കിൽ, അവന്റെ ചെയ്യാവിന്മേൽ
അന്യനെക്കൊണ്ടു കർമ്മം ചെയ്യിക്കുവാൻ മർദ്ദംവിന്നു
(സപാമിക്) അധികാരം സിദ്ധിക്കും.

“നിങ്ങളോ അന്യനെക്കൊണ്ടു കർമ്മം ചെയ്യിക്കരുതു്;
ഞാൻ അന്യന്റെ പ്രവൃത്തി ചെയ്തുകൊള്ളില്ല” എന്നിങ്ങ
നെ മണ്ടുപോയ തലിൽ അവരോടും (സർവ്വബന്ധം)
ചെയ്തിട്ടില്ലാത്തവരും കർമ്മം ചെയ്യിക്കാതിരിക്കുന്ന സപാമി

ധർമ്മസ്ഥിരം

മൂന്നാമധികരണം

കൂട, ചെയ്യാതിരിക്കുന്ന ഭൂതകന്മാർ പരസ്പരം പണം ഭണ്ഡം. വേതനം വാങ്ങിയവൻ സ്വാമിയുടെ കയ്യിൽ നിഷ്ഠാപനം (സ്വാപനം) ചെയ്യുന്നതിന്നുമുമ്പ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇച്ഛകൾക്കു മറുപടിയായ കയ്യിൽ ചെയ്യരുത്.

കയ്യിൽ ചെയ്യാനാരുണി വന്ന ഭൂതകന്മാരെക്കണ്ടു സ്വാമി അതു ചെയ്യിക്കാതിരുന്നാൽ ആ കയ്യിൽ ചെയ്തതായിത്തന്നെ വിചാരിക്കണമെന്ന് ആചാര്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

അങ്ങനെയൊക്കെ കഴിഞ്ഞു. ചെയ്ത പണിക്കാണു വേതനം, ചെയ്യാത്തതിന്നല്ല. അപ്പമെങ്കിലും ചെയ്യിച്ചിട്ടുപിന്നെ ചെയ്യിക്കാതിരിക്കുന്നതായാൽ ആ പ്രവൃത്തി ചെയ്തതായിട്ടുതന്നെ വിചാരിക്കാം. ദേശകാലങ്ങളെ തെറ്റി മറ്റോ പറഞ്ഞതുപോലെയാകയാൽ ചെയ്ത പ്രവൃത്തി, സ്വാമിക്കു ഇഷ്ടമില്ലാത്തപക്ഷം, ചെയ്തതായി സമ്മതിക്കുകയില്ല. പരഃസ്തുതയിൽ കൂടുതലായ പ്രവൃത്തി ഭൂതകന്മാരെക്കണ്ടു സ്വാമി ചെയ്യിച്ചവെങ്കിൽ അവന്റെ പ്രയാസത്തെ നിഷ്പലമാക്കുവാനും പാടില്ല.

ഇതുകൊണ്ടുതന്നെ സംഘഭൂതന്മാരുടെ (സംഘമായി ചേർന്ന് അന്യന്റെ പ്രവൃത്തിചെയ്യുന്നവർ) കാർത്യവും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. അവരുടെ ആധി (സ്വമധ്യസ്ഥം) പ്രവൃത്തി മുഴുമാക്കുവാൻ നിശ്ചയിച്ച കാലത്തിന്നുശേഷം ഏഴു ദിവസത്തക്കകൂടി നിൽക്കുന്നതാണ്. അതിനുശേഷം മറുപടി ഭൂതകന്മാരെക്കണ്ടു വരുത്തി പ്രവൃത്തി മുഴുമാക്കുന്നതാണ്. സ്വാമിയെ അറിയിക്കാതെക്കൂടി അവനെ നീക്കുവാനോ കൂടുവാൻ സംഘത്തിന്നധികാരമില്ല. ഇതിനെ അതിക്രമിച്ചു നടന്നാൽ സംഘത്തിന്ന് ഇരുപത്തിനാലു പണം ഭണ്ഡം; അങ്ങനെ സംഘത്തിൽനിന്നു പോയവന് അതിൽ പകുതി ഭണ്ഡം—ഇങ്ങനെ ഭൂതകാധികാരം.

അറുപത്തൊന്നാം പ്രകരണം പതിന്നാലാം അധ്യായം

സംവത്സരമാർ, സംഭൂതസമുദായാക്കൾ (സംഘമാ യിപ്പേൺ കൃഷി, കച്ചവടം മുതലായവ ചെയ്യുന്നവർ) എന്നിവർ അന്യായം പറഞ്ഞു നിശ്ചയിച്ചതുപോലെ യോ, എല്ലാവരും സമ്മായിട്ടോ ലാഭത്തെ വിടുകയുണ്ടാം.

കർഷകന്മാരും കച്ചവടക്കാരും, സന്യാസങ്ങളോടോ പണ്യങ്ങളോടോ ആരംഭത്തിനും അവസാനത്തിനുമിട യിൽ ഒരുവൻ സന്ന (വ്യാധിതൻ) നായിത്തീർന്നാൽ അ വൻ ചെമ്പേടത്തോളമുള്ള കർമ്മത്തിന്റെ പ്രത്യേകം കൊടു കുന്നു. അവൻ തന്റെ പകരത്തിന്നു മറ്റൊരാളെ ആ ശിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ മുഴുവൻ അംശവും കൊടുക്കണം. പ ണ്യാസപ്പെട്ടാലോടൊത്തു യാത്ര പുറപ്പെടുവാൻ ഭാവിക്ക ന്നോരും ഒരുവൻ സന്നനായെങ്കിൽ അവന്റെ പ്രത്യേകം അപ്പോൾത്തന്നെ കൊടുക്കണം. ഏതുകാരെങ്കിലാൽ, വഴിയിൽ പണ്യാസമുദയ സിദ്ധിയുമസിദ്ധിയും അനിശ്ചി തമാണാകട്ടാ. കൂട്ടായിട്ടുള്ള കർമ്മം ആരംഭിച്ചതിനാലോരും സ്വസ്ഥനായിട്ടുള്ള ഒരുവൻ വിട്ടുപോയാലോകത്തു അവന്നു പന്ത്രണ്ടു പണം ദണ്ഡം. സംഭൂതസമുദായാക്കളിൽവെച്ച് ഒരുവൻ കൂട്ടത്തിൽനിന്നു പിരിഞ്ഞു പോകുവാൻ സ്വാത ന്ത്രമില്ല.

കൂട്ടായിപ്പേൺ ചോരയ്ക്കുതി ചെയ്യുന്നവരിൽവെച്ച് ഒരുവനെയാകട്ടെ, അവൻ അദ്ധർഷം കൂട്ടക്കാർ കൊടു പ്പാൻ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള പ്രത്യേകവും കൊടുക്കാമെന്നു പറ ണ്തു പരിഗ്രഹിച്ചു അവൻമുഖന മറ്റു ചോരന്മാരെ പിടിക്കുകയും, അവന്നു നിശ്ചയപ്രകാരം പ്രത്യേകവും അ ദയവും നൽകുകയും വേണം. അവൻ പിന്നീടു ചോരക ക്കും ചെയ്തതോ അന്യദേശത്തേക്കു പോകതോ ചെയ്താൽ പ്രവാസനം (നാടകടത്തൽ) ചെയ്യണം, മഹാപരായ ണ്തരും ചെയ്താലോകത്തു ദൃഷ്ടനെപ്പോലെ വധിക്കണം.

കൂട്ടായിച്ചേർന്ന യജ്ഞകർമ്മം ചെയ്യുന്ന യാജകന്മാർ തങ്ങളുടേതായതുകൊണ്ട് പ്രത്യേകമായുള്ള പ്രമാണവും (ദക്ഷിണ) ഒഴിച്ച ശേഷമുള്ള വേതനത്തെ പറഞ്ഞുനിശ്ചയിച്ചതുപോലെയാ, സമമായോ വിഭജിക്കണം. അഗ്നി ധ്യാനം മുതലായ കൃത്യങ്ങളിൽ “ദീപനം” കഴിഞ്ഞതിനു ശേഷം യാജകൻ സന്നാധാൽ അദ്വൈതത്തിനു കിടത്തു തിന്റെ അഞ്ചിലൊരംശം ലഭിക്കും; “സോമവിക്രയം” കഴിഞ്ഞതിനു ശേഷമായാൽ നാലിലൊരംശം ലഭിക്കും; “മധ്യമോപസത്തി” ലെ “പ്രവർഗ്ഗാഭാസനം” കഴിഞ്ഞതിനു ശേഷമാണെങ്കിൽ മൂന്നിലൊരംശം ലഭിക്കും; “മധ്യമോപസതം” കഴിഞ്ഞിട്ടാണെങ്കിൽ പകുതി അംശം ലഭിക്കും. സത്യമെന്ന കൃത്യവിൽ “പ്രാതസ്സവനം” കഴിഞ്ഞതിനു ശേഷമായാൽ മൂന്നാലംശവും, “മാധ്യംഭിനസവനം” കഴിഞ്ഞതിൽപ്പിന്നെയായാൽ മൂന്നാലംശം അംശവും യാജകനു ലഭിക്കും. മാധ്യംഭിനസവനം കഴിഞ്ഞാൽ ദക്ഷിണകളെല്ലാം കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞു. ബ്രഹ്മസുതിസവനം മൊഴിച്ചുള്ളവയിലെല്ലാം സവനത്തോടും ദക്ഷിണകൾ കൊടുക്കുന്നതാണല്ലോ. ഇതിനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അന്ത്യോക്തദക്ഷിണകളുടെ കാര്യവും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

വ്യാധിതന്മാരായിത്തീർന്ന ഭൂതകന്മാരുടെ കർമ്മങ്ങൾ പരമോന്നതവും കഴിയുന്നതുവരെ ശേഷമുള്ള ഭൂതകന്മാർ നിർവ്വഹിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ അവർ വിശ്വാസമുള്ള മറ്റൊരാളെങ്കിലും അതു നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനും വിരോധമില്ല.

യജ്ഞകർമ്മം സമാപ്തമാകുന്നതിനു മുമ്പു യജമാനൻ വ്യാധിതനായിച്ചെന്നാൽ ഭൂതപിക്കുക കർമ്മത്തെ സമാപിപ്പിച്ച ദക്ഷിണയെ എടുത്തുകൊള്ളണം.

യജ്ഞകർമ്മം അസമാപ്തമായിരിക്കുമ്പോൾ യാജനം (യജമാനനെ) തൃപ്തിപ്പെടുന്ന യാജകനും, യാജകനെ തൃപ്തിപ്പെടുന്ന യാജനം പൂർവ്വസാഹസം ദണ്ഡം.

അറുപത്തൊഴാം പ്രകരണം

പതിനഞ്ചാം അധ്യായം

അനഗിതായ ശത്രു,-
വയസ്സാവാം സഹസ്രമു, *
മദ്യപൻ വൃദ്ധലീകാന്തൻ,
ബ്രഹ്മച്ഛൻ, ഗുരുതപ്തഗൻ,
അസൽപ്രതിഗ്രഹരതൻ,
സ്നേഹൻ, നിന്ദിതയാജകൻ—
ഇമ്മട്ടമേളാരെയടന്യാന്യം
തമിളാം സങ്കരകാരണാൽ.

കോടിയുറേം അമ്മശാസ്ത്രത്തിൽ, ധർമ്മവിതരണ
രൂനാഭധീകരണത്തിൽ, കർമ്മകക്ഷം—സംസ്കൃതസമുദാനം
എന്ന പതിനാലാമദ്ധ്യായം.

പതിനഞ്ചാം അധ്യായം.

അറുപത്തൊഴാം പ്രകരണം.

വിക്രീതകൃതാനുശയം.

ഒരു പണ്യത്തെ വിക്രയംചെയ്തിട്ടു പിന്നെ കൊടുക്കാ
തിരിക്കുന്നവൻ പന്ത്രണ്ടു പണം ദണ്ഡം; എന്നാൽ ദോ
ഷം, ഉപനിപാതം, അവിഷ്ഠവും എന്നിവയാലാണു കൊ
ടുക്കാത്തതെങ്കിൽ ഇതു ഖോഡകമല്ല.

ദോഷമെന്നാൽ പണ്യത്തിനുള്ള കേടാകുന്നു; രാ
ജാവ്, ചോരനാർ, അഗ്നി, ജലം എന്നിവയിൽനിന്നു പ
ണ്യത്തിന്നു സംഭവിക്കാവുന്ന അനന്തമാത്ര ഉപനിപാതം;
പണ്യം ബഹുജനചീനമാ (വളരെ മടങ്ങു വില ഇടി
ഞ്ഞതു) ആർക്കുതന്നെ (രോഗിയായ് നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടത്)
ആയിരിക്കുകയാണു് അവിഷ്ഠവും.

* ശതമു=൧൦൦ പശുക്കളെങ്കിലും. സഹസ്രമു=൧൦൦൦ പശു
ക്കളെങ്കിലും.

വെറിക്കുകൾക്ക് ഒരു ദിവസമാണ് അനുശയ (വിനയിപ്പിക്കുകയോ വാങ്ങിയതിനെയോ മോചിപ്പിക്കൽ)ത്തിനുള്ള കാലം. കഷ്ടനാൽ അതിനുള്ള കാലം മൂന്നു ദിവസം; ഗോരക്ഷകന്മാർക്ക് അഞ്ചു ദിവസം. വ്യാമിശ്ര വസ്ത്രക്കാൽ, ഉത്സാഹിസ്തക്കാൽ വൃത്തിയെ (ജീവിതനിർവ്വഹണത്തിനനുയോജ്യമായ) വിശുദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിൽ ഏഴു ദിവസത്തെ അനുശയകാലമുണ്ട്.

ആതിഥ്യത്തിനുള്ള (കാലാതിവൃത്തിയെ സഹിക്കാത്തവരായ) പണ്യങ്ങൾ അധികദിവസം കഴിഞ്ഞാൽ അനുസ്ഥാപിച്ചു കൊണ്ടുപോയി വിൽക്കുവാൻ പ്രയാസമുള്ളതുകൊണ്ട് അവയ്ക്ക് അതിന്നു വിദഗ്ദ്ധരായ വരാജാവിൽ അനുശയം കല്പിക്കേണ്ടതാകുന്നു. ഇതിനെ അതിശ്രമിച്ചു നടന്നാൽ ഇരുപത്തിനാലു പണമോ, അപകാരം വിഹിത പണ്യത്തിന്റെ വിധത്തിൽ പത്തിപലാക്കോലാദി ഭണ്ഡം.

ഒരു പണ്യത്തെ വില്പിച്ചു കൊണ്ടിട്ട് അതിനെ സ്വീകരിക്കാതിരിക്കുന്നതാണ്, പണ്യത്തിന്റെ ദോഷമോ ഉപനിവൃത്തിയോ അവിഷ്കാരമോ കാരണമായിട്ടല്ലാത്തപക്ഷം, പന്ത്രണ്ടു പണം ഭണ്ഡം. വിശ്വേതാവിന്റെ സംഗതിയിൽ പറഞ്ഞതായ അനുശയപോലെതന്നെയാണു് ശ്വേതാവിന്റെയും അനുശയം.

വിവാഹങ്ങളെക്കുറിച്ചുവന്നുവെട്ടു ആദ്യത്തെ മൂന്നു വസ്ത്രങ്ങൾക്കും (ബ്രാഹ്മണാചാര്യന്റെയൊഴുകാൽ) പാണിഗ്രഹണം കഴിയുന്നതിനുമുമ്പ് ഉപവാസനം (കന്യകയെ വേർപെടുത്തുവെക്കൽ) സിദ്ധമാകുന്നു (സാധുവാകുന്നു). ഇദമ് പ്രകർമ്മം (സംയാഗം)വരെ കന്യകയെ ഉപവാസനം ചെയ്യാം. പാണിഗ്രഹണം കഴിഞ്ഞതിനുശേഷവും

അറുപത്തൊമ്പതാം പ്രകരണം

പതിനഞ്ചാം അധ്യായം

സ്രീപുരുഷനാഷ്ട് പെപാതികമായ * ദോഷം ഉള്ളതായിക്കണ്ടാൽ ഉപാവർത്തനം സിദ്ധമാകുന്നു. എന്നാൽ പ്രദോഷപാദനം കഴിഞ്ഞതിന്നുശേഷം ഉപാവർത്തനം ചെയ്യാൻ പാടില്ല.

കന്യകയ്ക്ക് പെപാതികദോഷം ഉള്ളതിനെ പറയാതെകണ്ട് അവളെ വിവാഹംചെയ്തു കൊടുക്കുന്നവന് തൊണ്ണൂറാറു പണം ദണ്ഡം. അവൻ ശുൽക്കവും സ്രീധനവും മടക്കിക്കൊടുക്കുകയും വേണം. വരദോഷമുള്ളതിനെ പറയാതെകണ്ട് കന്യകയെ വിവാഹം ചെയ്യുന്ന വരന് മേൽപ്പറഞ്ഞതിന്റെ ഇരട്ടി ദണ്ഡം; അവനു ശുൽക്കവും സ്രീധനവും നഷ്ടപ്പെടുകയും ചെയ്യും.

ദപിപദങ്ങളുടേയും ചതുഷ്പദങ്ങളുടേയും വികൃതത്തിൽ, കഷ്ടമുള്ളവയും മറ്റു വ്യാധികളുള്ളവയും അശുചികളുമായിട്ടുള്ളവയെ ഉത്സാഹവും ആരാഗ്യാമുഖ്യവയും ആചികളുമാണെന്നു പറഞ്ഞു വിറാൽ ചന്ദ്രന്റെ പണം ദണ്ഡം.

ചതുഷ്പദങ്ങളുടെ ഉപാവർത്തനത്തിന്നു മൂന്നു പക്ഷം കഴിയുന്നതുവരെയും, മനുഷ്യരുടെ ഉപാവർത്തനത്തിന്ന് ഒരു സംവത്സരം തികയുന്നതുവരെയും കാലമുണ്ട്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അത്രയും കാലംകൊണ്ട് അവരുടെ ശരീരമാംശമെങ്ങെല്ലെ അറിവാൻ സാധിക്കുന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ.

കൊടുത്തൊന്നും കൊണ്ടുവരും

ദോഷം പററാത്ത മട്ടിലായ്

* പെപാതികം ഉപശതതേസ്സഞ്ചയിച്ചത്; സമശതനത്തിന്നു വിദാശം വരുമെന്നത് എന്നു മലയാളം. സ്രീകൃതോതിദോഷം ഭവമായതും പുരുഷനാഷ്ടമ്യം ഭവമായതും പെപാതികദോഷം.

ധർമ്മസ്ഥാനാദനുശയം

ചെയ്തു ഭാനത്രയങ്ങളിൽ.

കോടിയുതൽ അർദ്ധശതാബ്ദം, ധർമ്മീയമെന്ന
മൂന്നാമധികരണത്തിൽ, വിശിഷ്ടവിശിഷ്ടാദനുശയമെന്ന
പതിനഞ്ചാം അധ്യായം.

പതിനാറാം അധ്യായം.

അറുപത്തെട്ടു മുതൽ എഴുപതുതുടി പ്രകരണങ്ങൾ.

ദത്താനപാകർമ്മം, അസാധിവിശ്രയം,
സാധിസാധിസംബന്ധം.

ദത്തത്തിന്റെ (വാക്കാൽ ദാനം ചെയ്യപ്പെട്ടതിന്റെ)
അപ്രദാനം ജ്ഞാതാനത്തെ പാപങ്ങളുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു
കഴിഞ്ഞു. *

അവ്യവഹാര്യം (വ്യവഹാരാഭയാഗ്യാം) ആയ വസ്തു
ദത്തമായാൽ അതു അനുശയത്തിന്നു വിഷയമായിരിക്കും.
ഒരുവൻ തന്റെ സ്വസ്വത്തെയും ഭാര്യാപുത്രന്മാരെയും
ആത്മാവിനെക്കൊണ്ടും ദാനം ചെയ്തപോയാൽ ആ ദാ
നം അനുശയത്തിന്നു വിഷയമായിരിക്കും. ഭർത്താക്കളി
ൽ സജ്ജനവുദ്ധ്യം ധർമ്മദാനം ചെയ്താൽ അതും, ദൈവ
ലോകികങ്ങളായ കർമ്മങ്ങളിൽ ധർമ്മദാനം ചെയ്താൽ അതും
അനുശയത്തിന്നു വിഷയമായിരിക്കും. അനുപകാരിക
ളോ അനുപകാരികളോ ആയിട്ടുള്ളവരിൽ അർദ്ധദാനം ചെ
യ്താൽ അതും, അനാനദനങ്ങളിൽ കാമദാനം ചെയ്താൽ
അതും അനുശയത്തിന്നു വിഷയമായിരിക്കും. ഈ വക

* ദത്തമായ വസ്തു കൊടുത്തിട്ടില്ലെങ്കിൽ ഭൂമിത്തന്നെയെന്നപോലെയു
സാക്ഷാദികളാൽക്കൊണ്ടു നിർണ്ണയിച്ചു കൊടുത്തിട്ടുള്ളതെന്നു സാരം.

നവൻ

നവ-ഓ പ്രകരണങ്ങൾ

പതിനാറാം അധ്യായം

സംഗതികളിൽ കശലനാരായ ധർമ്മസ്വന്തർ, ഭാതാവി
ന്നും പ്രതിഗ്രഹീതാവിന്നും ദോഷം വരുവാനിടയില്ലാത്ത
വിധത്തിൽ അനുശയത്തെ കല്പിക്കണം. *

ദണ്ഡമോ ആശ്വാശമോ അനന്തമോ നേരിടുമെന്നു
പറഞ്ഞു യേശുദത്തൻ ഒരവൻ മറെറായവനോടു ഭയഭാ
നം വാങ്ങിയാൽ അതു വാങ്ങുന്നവനും കൊടുക്കുന്നവ
നും സ്ത്രേയദണ്ഡം വിധിക്കണം. പരഹിംസയിങ്കൽ രോ
ഷഭാനം (ഹിംസകനു രോഷാൽപാദനം ചെയ്യുന്നതി
നായുള്ള ഭാനം), രാജാക്കന്മാരുടെ മേൽ ദുഷ്ടഭാനം (ദ
ുഷ്ടാൽപാദനത്തിനായുള്ള ഭാനം) എന്നിവയിൽ ഭാതാ
വിന്നും പ്രതിഗ്രഹീതാവിന്നും ഉത്തമസാഹസം ദണ്ഡം.

മരിച്ചുപോയ ഒരാളുടെ പ്രാതിഭാഷ്യം (ജാത്യം), ദ
ണ്ഡശേഷം, ശുൽക്കശേഷം, ആശങ്കികം (മൃതുകളിൽ
വാതുപറഞ്ഞ ഭാഷ്യം), സൗരികം (സുരാപാനം കൊണ്ടു
ണ്ടായ കടം), കാമഭാനം എന്നിവയെ അവന്റെ രീകു
ഹരനായ പുത്രനോ ഭാര്യയോ, തങ്ങൾ കൊടുപ്പാൻ വി
ചാരിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, കൊടുത്തുതീർക്കണമല്ല—ഇങ്ങനെ
ദത്താനപാകരും.

അസാധിവിക്രയം (ഉടമസ്ഥനല്ലാത്തവൻ ചെയ്യു
ന്ന വില്പന) എങ്ങനെയാണാൽ:— നഷ്ടാപഹൃതമായ
ഒരു ദ്രവ്യം തൊടാൻ കയ്യിൽക്കണ്ടാൽ അതിന്റെ സ്വാ
മി (ഉടമസ്ഥൻ) അവനെ ധർമ്മസ്ഥൻ മുഖേന പിരിച്ചി
ക്കണം. ധർമ്മസ്ഥനെ അറിയിച്ചിട്ടായാൽ ദേശകാലാതി
ക്രമം നേരിടുമെന്നു കണ്ടാൽ താൻതന്നെ പിടിച്ചു ധർ
മ്മസ്ഥന്റെ മുമ്പിൽ ഹാജരാക്കാവുന്നതാണ്. ധർമ്മസ്ഥൻ

* അപരനെക്കാൾ മോചിപ്പിക്കൽ. ഈ വചനത്തിൽ പ
റഞ്ഞ അനന്തമല്ലാം ദുഷ്ടപ്രവൃത്തികളായവയാണു്. അങ്ങനെ ദ
ുഷ്ടപ്രവൃത്തികളെ യജ്ഞാധാരാൽ മുഖേന വേണമെന്നു്.

ദ്രവ്യം കൈവശമുള്ള അവനാൽ “എപിഭെനിനാണു നിനക്കിതു കിട്ടിയതു” എന്നു ചോദിക്കണം. അവൻ ആ ചാരകുമരത്തെ (ദ്രവ്യം തന്റെ കയ്യിൽ വന്ന കുമരത്തെ) കാണിക്കുകയും തനിക്കതു വികൃതം ചെയ്തവനെ കാണിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നപക്ഷം ആ ദ്രവ്യം കൊടുത്താൽ മോചിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതാണ്. വിശ്രേതാവിനെ കണ്ടെത്തുന്നപക്ഷം അവൻ ദ്രവ്യത്തിന്റെ മൂല്യവും സ്നേഹഭംഗവും കൊടുക്കേണ്ടിവരും. വിദൂതാധി അപസാരത്തെ (അപരാധമുക്തിയെ) കാണിച്ചാൽ അതിന്നും വിട്ടുപോകാവുന്നതാണ്. അപസാരം ഇല്ലാതാകുന്നതുവരെ ഇങ്ങനെ വിട്ടുപോകാവുന്നതാകുന്നു. അപസാരത്തിന്നു അറുതിവരുമ്പോൾ ദ്രവ്യമൂല്യവും സ്നേഹഭംഗവും നൽകേണ്ടിവരും.

നഷ്ടവസ്തുവിനെ സ്നേഹിച്ചുള്ള സ്വകരണത്തെ (തന്റെ ഉദമസ്ഥിതയെ കാണിക്കുന്ന രേഖയെ) പ്രദർശിപ്പിച്ചാൽ അങ്ങനെ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നവനു നഷ്ടപ്രത്യാഹിതമായ (കുളുന്തുകിട്ടിയ) ദ്രവ്യം ലഭിക്കുന്നതാണ്. സ്വകരണം കാണിക്കാതെ നഷ്ടമായ ഒരു വസ്തുവിന്മേൽ അവകാശം പറയുന്നവൻ അതിന്റെ അഞ്ചിരട്ടി ദണ്ഡം. ആ ദ്രവ്യം രാജാവിന്നു ചേരുന്നതുമാണ്. നഷ്ടാപാഘതമായ ഒരു ദ്രവ്യം രാജാവിനെ അറിയിക്കാതെ എടുക്കുന്ന സ്വാമിക്കു പുച്ഛസ്ഥാനം ദണ്ഡം.

കുളുന്തുകിട്ടിയ ദ്രവ്യം ശുൽക്കശാലയിൽ സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്. മൂന്നുപക്ഷം കഴിഞ്ഞതിന്നുമേൽ അതു അ

* വിദൂതാവിന്നു അപസാരം (അപരാധമുക്തി) തനിക്കു വികൃതമെന്നു മറ്റൊരാളെ കാണിക്കുകയാണല്ലോ. അവൻ വേറെ ഒരു വിദൂതാവിനെ അങ്ങിനെയുൾക്കൊള്ളുന്ന അപസാരം ലഭിക്കും. ഇങ്ങനെ ഹൃദിയിൽ ചുവട്ടിലുള്ള ചോരയാൽ എപ്പോൾ വേറെ ഒരു വിദൂതാവിനെ കാണിപ്പാതില്ലാത്ത വരുന്നതോ അപ്പോൾ അപസാരത്തിന്നു അറുതിയാകും.

ഭിസാര (അനേകജീക്കുന്നവൻ) നില്പാത്തതെന്ന നിലയിൽ രാജാവിനെക്കൊണ്ട്. സ്വകരണം ചെയ്താൽ ഉടമസ്ഥനാ കൊടുക്കുകയുമാകാം. അപ്രകാരം ഉടമസ്ഥനാ കൊടുക്കുന്ന വസ്തുക്കളിൽ വെച്ചു 'ദിപദങ്ങൾ (രണ്ടു കാലുള്ളവ; ദാസാദികൾ)ക്കു അഞ്ചുപണവും, ദൈവങ്ങളുമുള്ള ജീവികൾക്കു നാലുപണവും, ഗോമുഖിഷങ്ങൾക്കു രണ്ടുപണവും, പശുപശുക്കൾക്കു കാൽപണവും വീതം ഓരോ എണ്ണത്തിന്നു നിശ്ചയം കൊടുക്കണം. രത്നം, സാരം, മർദ്ദം, കപ്യം എന്നിങ്ങനെയുള്ള വസ്തുക്കൾക്കു വിലയുടെ ആററിനഞ്ചുവിതമാണ് നിശ്ചയം.

ശത്രുസൈന്യത്താലോ ആഭവികനാലോ അപഹൃതമായിട്ടുള്ള ദ്രവ്യങ്ങളെ രാജാവു വീണ്ടെടുത്താൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥനാക്കു കൊടുക്കണം.

ചോരഹൃതമായ ദ്രവ്യം തുമ്പുണ്ടായിട്ടും മുതൽ കിട്ടാതെ വന്നാൽ രാജാവു സ്വദ്രവ്യങ്ങളിൽനിന്നെടുത്തു് അതു ഉടമസ്ഥനാ കൊടുക്കണം. വീണ്ടെടുത്തു കൊടുക്കുവാൻ തന്നിട്ടു ശക്തിയില്ലാതെവന്നാൽ സ്വയംഗ്രാഹം (സ്വയമായി ചോരനെപ്പിടിക്കൽ) മുഖന വീണ്ടെടുപ്പിക്കുകയോ, നിശ്ചയം കൊടുക്കുകയോ ചെയ്യണം.

ശത്രുരാജ്യത്തുനിന്നു വിക്രമം പ്രകടിച്ച് അപഹരിച്ചു കൊണ്ടുവന്ന ദ്രവ്യത്തെ രാജാവു കച്ചിക്കുന്നതുപോലെ അതു കൊണ്ടുവന്നവന്നുദേവിക്കാം. എന്നാൽ ആയുർജീവിതനാശത്തെ ദ്രവ്യങ്ങളും ദേവന്മാർ, ബ്രാഹ്മണർ, തപസ്വികൾ എന്നിവരുടെ ദ്രവ്യങ്ങളും ഒഴിച്ചുള്ള വസ്തുക്കൾ മാത്രമേ അങ്ങനെ അനുമാനിക്കുവാൻ പാടുള്ളൂ—ഇങ്ങനെ അസ്വാമിവിക്രയം.

സ്വസ്വാമിസംബന്ധം (മുതലുടമസ്ഥത) എങ്ങനെയാണെന്നാൽ:—ഉച്ചിന്നുദേശങ്ങളായ (സാക്ഷിയില്ലാത്തവ) ദ്രവ്യങ്ങൾക്കു മോഹാനുവൃത്തി തന്നെ സ്വതസ്സിങ്കൽ പ്രമാ

ണം *. ഒരുവൻ തന്റെ യാതൊരു ദ്രാഗ്ധം അനുസ്മരണമു
വിടുന്നതിനെ പറ്റു സംവത്സരം കാലം ഉപേക്ഷിച്ചിതി
ക്കുണ്ടോ അവൻ അതിനേല്പുള്ള സ്ഥാപനം നശിക്കുന്ന
താണ്. എന്നാൽ ബാലൻ, വൃദ്ധൻ, വൃദ്ധിതൻ, വൃന്ധ
നി, പ്രോചിതൻ എന്നിങ്ങനെയുള്ളവർക്കു ദേശസ്വാഗതം
(നാടു വിട്ടു പോകുക), രാജ്യവിട്ടമം എന്നീ സംഗതികളി
ലും ഇതു ബാധകമല്ല.

ഇതപതു സംവത്സരം അവിച്ഛിന്നമായി അന്യൻ
കൈവശംവെച്ചുവന്ന വാസ്തു (ഗൃഹം) വിനെ മടക്കിച്ചോ
ദിക്കുവാൻ പാടില്ല. എന്നാൽ, രാജാക്കന്മാർ സന്നിഹി
തരല്ലാത്തപ്പോൾ, ജ്ഞാതികളോ ശ്ലോക്രിയന്മാരോ പാഷ
ണ്ഡന്മാരോ പരദാസ്യങ്ങളിൽ താമസിപ്പിക്കുന്നാൽ അവ
കൈവശബലം കൊണ്ട് അവർക്കു കിട്ടുന്നതല്ല. ഉപനി
ധി, ഭൂമി, നിധി, നിഷേധം, സ്ത്രീ, സീമ, രാജഭവ്യം,
ശ്ലോക്രിയദ്രവ്യം എന്നിവയും ഇങ്ങനെതന്നെ.

ഒരു വാസ്തുവിൽ സ്ഥലം കുറയാതെങ്കിൽ അതിൽ
വസിക്കുന്ന ആശ്രമികളോ പാഷണ്ഡന്മാരോ ആയവർ
അന്യോന്യം ഉപദ്രവം വരാത്തവിധത്തിൽ താമസിക്കണം.
അപ്രമായ ഉപദ്രവത്തെ സഹിക്കുകയും വേണം. ചൂച്ചാ
ഗതനായിട്ടുള്ളവർ നവാഗതന്മാർ വാസപത്യാഭം (വാസാ
വകാശം) നൽകണം; നൽകാതിരുന്നാൽ അവനെ അ
തിൽനിന്നു നീക്കിക്കളയണം.

വാനപ്രസ്ഥൻ, യതി (സന്യാസി), ബ്രഹ്മചാരി എ
ന്നിവർക്കു കുമത്തിൽ ആചാര്യൻ, ശിഷ്യൻ, ധർമ്മദാതാ
വു്, സതീർത്ഥൻ എന്നിവർ മികമഹർന്മാർ (ദായാദന്മാർ)

* ഭോഗമെന്നാൽ ഭോകവശംവെച്ചുനടപ്പിടം. ദൈവത്തോ ഭോക
വശമിടിക്കുവാനെന്നാണ് അവർ ഉദ്ദേശമെന്നാണെന്നതിന്നു പ്രമാണ
മെന്നർത്ഥം.

ഏഴുപത്തൊന്നാം പ്രകരണം പതിനേഴാം അധ്യായം

ആയിരിക്കും ഇവർ വിവാദപദങ്ങളിൽ അഭിപ്രായം
കേൾ പരാജിതനായാൽ പരാജയഭയമായി എത്ര
പണം അടയ്ക്കുന്നതോ അത്രഭിവസം ഭവൻ രാജാവിന്നു
വേണ്ടി പണം (ഉപാധം), അഭിപ്രായം (സ്ഥാനം),
അഗ്നികാൽ (പ്രദാനം), മഹാകൃഷ്ണ (ചാമ്പ്രയണാഭിമ
ഹാസം) എന്നീ ശ്രേണികൾക്കുള്ള കർമ്മങ്ങൾ അനു
ഷ്ഠിക്കണം. ഹിരണ്യവും സ്വർണ്ണവും വൈകുണ്ഠമിദ്യയാൽ
പാദനയമാർ സാധിക്കുകയും അവർ അഭിപ്രായം
കേൾ പരാജിതനായാൽ പരാജയഭയമായി പണം ഉ
പാധം പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതോ അത്രഭിവസം ഭവൻ രാജാവിന്നു
വേണ്ടി പണം (ഉപാധം), അഭിപ്രായം (സ്ഥാനം),
അഗ്നികാൽ (പ്രദാനം), മഹാകൃഷ്ണ (ചാമ്പ്രയണാഭിമ
ഹാസം) എന്നീ ശ്രേണികൾക്കുള്ള കർമ്മങ്ങൾ അനു
ഷ്ഠിക്കണം. അവയിൽ യഥോക്തങ്ങളായ ഭണ്ഡങ്ങൾ തന്നെ
വിധിക്കണം.

പ്രവൃത്തിച്ച ന്യമാമാരം
ചെപ്പോരിൽ ഭണ്ഡമരണം;
അധർമ്മതമാം ധർമ്മം
രാജാവിനെ ഹനിച്ചിടും.

പ്രാജ്ഞാൻ അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ, സർവ്വധർമ്മത്തെ മൂന്നു
ധർമ്മങ്ങളായി, മോക്ഷപാകം—അസ്ഥിവി
കൃതം—സ്വസ്ഥം—ദിശം—എന്ന
പരിഭാഷയുമാകും.

പതിനേഴാം അധ്യായം.

ഏഴുപത്തൊന്നാം പ്രകരണം.
സാഹസം.

സാഹസം (വിദ്യയാധി) എന്നത് അനന്യത്തോടു
(അനന്യമനസ്സോടു) കൂടിയ പ്രസക്തി (ബദ്ധാത്മ്യം)

ആകുന്നു. * അനപയത്തോടുകൂടാത്തതായാൽ സ്നേഹമാകും. ഉദമസ്ഥനനിയാതെ ദ്രവ്യം എടുത്തു് അതിനെ നിഷേധിച്ചു പറയുന്നതും സ്നേഹംതന്നെ.

രത്നം, സാരം, ഫല്ലി, കപ്യം എന്നീ വസ്തുക്കളുടെ സാഹസത്തിങ്കൽ അവയുടെ വിലയ്ക്കു സമമായ ദണ്ഡം വിധിക്കണമെന്നു മനുശിഷ്യന്മാർ; വിലയുടെ ഇരട്ടി ദണ്ഡമെന്ന് ഉശനസ്സിന്റെ ശിഷ്യന്മാർ; അപരാധത്തിന്നു തക്കവിധമെന്നു കൊടിലുമാർ.

പുഷ്പം, ഫലം, ശാകം, മൃഗം, കന്യം, പകപാനം, ചർമ്മം, വേഷം, മൺപാത്രം മുതലായ ഔദ്യോഗ്യങ്ങളെ സാഹസം ചെയ്താൽ പന്ത്രണ്ടുപണം മുതൽ ഇരുപത്തിനാലുപണംവരെ ദണ്ഡം; ഇരുമ്പ്, മരം, ഔദ്യോഗ്യം (കയറുപിരിച്ചാണുള്ള സാധനങ്ങൾ), ഔദ്യോഗ്യവാടങ്ങൾ മുതലായ സ്ഥൂഢോദ്യങ്ങളെ സാഹസംചെയ്താൽ ഇരുപത്തിനാലുപണം മുതൽ നാല്പത്തെട്ടുപണം വരെ ദണ്ഡം; ചെമ്പ്, വൃണം (പിച്ഛള), റാങ്ക്, കാചം, ദന്തം (ആനക്കൊമ്പ്), പാത്രങ്ങൾ തുടങ്ങിയുള്ള സ്ഥൂലദ്രവ്യങ്ങളെ സാഹസം ചെയ്താൽ നാല്പത്തെട്ടുപണം മുതൽ അഞ്ഞൂറുപണംവരെ ദണ്ഡം. ഇതാണ് പൂർവ്വസാഹസദണ്ഡം. മഹാപരിഹാരം, മനുഷ്യർ, ക്ഷേത്രം (വയൽ), ഗുഹ, സ്വർണ്ണം, സ്വർണ്ണനാണു, നേരിയ ചന്ദ്രം മുതലായ സ്ഥൂലദ്രവ്യങ്ങളുടെ സാഹസത്തിങ്കൽ ഇരുനൂറുപണം മുതൽ അഞ്ഞൂറുപണം വരെ ദണ്ഡം. ഇതാണ് മധ്യമസാഹസദണ്ഡം. ത്രീതീയയോ പുരുഷനേയോ ബലാൽക്കാരേണ പിടിച്ചു ബന്ധിക്കുകയോ, മറ്റൊരാളെക്കൊന്നൊടു ബന്ധിപ്പിക്കുകയോ, ബന്ധനത്തിലിരിക്കുന്ന അവനെ മോ

* അത്യന്ത വിരൂപണമെന്നു ബലാൽക്കാരേണ ബലനയോ അഥവാ കഷ്ടിയെ ദ്രവ്യങ്ങളായോ പിടിച്ചുപറിയുന്നതാണ് സാഹസമെന്നു താല്പര്യം.

എഴുപത്തൊന്നാം പ്രകരണം പതിനേഴാം അധ്യായം

ചിട്ടിപ്പകയോ ചെയ്യുന്നവൻ അത്തുറുപണം മുതൽ
 ൧൦ ആയിരം പണംവരെ ദണ്ഡം. ഇതാണ് ഉത്തമസാ
 ഹസദണ്ഡമെന്നു ആചാര്യന്മാർ പറയുന്നു.

യാതൊരുവൻ “താനാണ് ഇതിങ്കൽ പ്രതിപത്താ
 വ്” (ഉത്തരവാദി)” എന്നു പറഞ്ഞു അന്യനെക്കൊണ്ടു
 സാഹസത്തെ ചെയ്യിക്കുന്നുവോ അവൻ അപരാധാന്തരൂ
 പമായി വേണ്ടതിന്റെ ഇരട്ടി ദണ്ഡം അടയ്ക്കണം; യാ
 തൊരുവൻ “നീയത്രെ ഹിരണ്യം ഉപയോഗിക്കുന്നുവോ അ
 ത്രെ ഹിരണ്യം തോൻതരാം” എന്നു പറഞ്ഞു മറ്റൊരാളെ
 നെക്കൊണ്ടു സാഹസത്തെ ചെയ്യിക്കുന്നുവോ അവൻ നാ
 ലിരട്ടി ദണ്ഡം അടയ്ക്കണം.

യാതൊരുവൻ “തോൻ നിനക്കു” ഇത്ര ദ്രവ്യം തരാം”
 എന്നിങ്ങനെ ദ്രവ്യസംഖ്യ നിശ്ചയിച്ചു അന്യനെക്കൊണ്ടു
 സാഹസം ചെയ്യിക്കുന്നുവോ അവൻ ആ നിശ്ചയിച്ച ഹി
 രണ്യവും, അതിനു പുറമെ ദണ്ഡവും കൊടുക്കണമെന്നു
 ബ്രഹ്മസ്മൃതിശിഷ്യന്മാർ പറയുന്നു. എന്നാൽ അവൻ അ
 ത്തൊന്നു ചെയ്തിച്ചതിന്നു കോപമാ മദ്രമാ (മദ്യപാനത്താ
 ലുള്ള ചിത്തഭ്രമം) മോഹമോ ആണ് കാരണമെന്നു വാദി
 കുന്നതായാൽ യഥാകരമായ ദണ്ഡമാത്രം അവനെ
 കൊണ്ടു അടപ്പിക്കേണമെന്നാണ് കൊടില്യമതം.

എല്ലാ ദണ്ഡത്തിലും കൊരവു
 ന്നറിനെട്ടുള്ള രൂപവും,
 നൂറിൽക്കുറവില്ലാ ദണ്ഡത്തിൽ
 വ്യാപി നൂറ്റിനൊന്നുവരും.
 പ്രജാദോഷവസ്തുതപത്താൽ
 ഗൃപദോഷം നിമിത്തമോ

ചെയ്യും രൂപം, വ്യാപ്തിയിവ-
യധർമ്മം; ധർമ്മമുക്തവൽ.

കോശിപുരം അർദ്ധശതാബ്ദം, ധർമ്മസ്ഥിതിമെന്ന
മൂന്നാമധികരണത്തിൽ, സാമസം എന്ന
പരിഭാഷയുമാകുന്നു.

പതിനെട്ടാം അധ്യായം.

എഴുപത്തിരണ്ടാം പ്രകരണം.

വാക്യാനുഷ്ഠാനം.

ഉപവാദം (അംഗവൈകല്യാദികളെ പറയുക), കി-
രസനം (കരോഷാത്മാദികളുണ്ടെന്നു പറയുക), അഭിഭാഷ-
നം (ഭീഷണിവാക്യം) എന്നിവയാണ് വാക്യാനുഷ്ഠാനം.

രൊട്ടുകളെ ശരീരം, പ്രകൃതി (സ്പീഷ്യതാദികൾ-
ങ്ങൾ), ധൃതം (അറിവ്), വൃത്തി, ജനപദം എന്നിവയിൽ
വെച്ചു ശരീരത്തെ ഉപപദിച്ചുകൊണ്ട് കാണൻ (ഒറ്റക്കു-
ണ്ണൻ) ചെമ്മൻ (മുക്കൻ) മുതലായിട്ടുള്ള വാക്കുകൾ
പറഞ്ഞാൽ അതു സത്യമാണെങ്കിൽ മൂന്നു പണം ദണ്ഡം;
അസത്യമാണെങ്കിൽ ആറു പണം ദണ്ഡം. കാണുന്നോ ച-
െമ്മുന്നോ ചെമ്മൻ ആയിട്ടുള്ളവനെ ശോഭനാക്ഷൻ (സുന്ദര-
നേതാവ്), ശോഭനാദന്തൻ ഇത്യാദി വാക്കുകളെക്കൊണ്ട്
സൂരിനിന്നുചെല്ലാൽ പത്തുണ്ടു പണം ദണ്ഡം. കഷ്ടരോ-
ഗി, ഉന്മാദി, ജീവൻ ഇത്യാദിവാക്കുകളെക്കൊണ്ട് കത്വ-
നാ ചെല്ലാലും ഇതുതന്നെ ദണ്ഡം. സത്യമായിട്ടുള്ള നി-
ന്ദ, മിത്വയായിട്ടുള്ള വാദ, സൂരിനിന്നു എന്നിവ തന്നെ
സമനാശായിട്ടുള്ളവരിൽ ചെല്ലാൽ പത്തുണ്ടു പണം മുതൽ
ക്കു പത്തുണ്ടുപണം അധികമായിട്ട് ദണ്ഡം വിധിക്ക

എഴുപത്തിരണ്ടാം പ്രകരണം പതിനൊന്നാം അധ്യായം

൯൦ ൧. വിശിഷ്ടന്മാരിൽ (തന്നെക്കാരും ഭാഗ്യവശമുള്ളവർ) ചെല്ലാൽ ഇതിന്റെ ഇരട്ടി ദണ്ഡം; ഹീനന്മാരിൽ (തന്നെക്കാരും താഴ്ന്നവരിൽ) ചെല്ലാൽ നഗ്നനായി ചെല്ലുന്നതിന്നു പരമത്തതിന്റെ പയ്യതി ദണ്ഡം; പരസ്പരത്തിൽ ചെല്ലാൽ ഇരട്ടി ദണ്ഡം. എന്നാൽ പ്രമാണം, മദം, മോഹം മുതലായവ കാരണമായിട്ടാണ് ചെല്ലത്തെയിൽ ഇല്ലാത്തതെ എല്ലാ ദണ്ഡങ്ങളും പയ്യതി നീതമു വിധിക്കുവാൻ പാടുള്ളു.

കുടുംബം, ഉന്നതം എന്നിവ ഉണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്ന കാര്യത്തിൽ ചികിത്സകനായ സമീപവാസികളായ ആളുകളെത്തന്നെ ഊട്ടാണമാകുന്നത്. സ്ത്രീകളെല്ലാവരും ഉണ്ടായിരുന്നാൽ കൂടെക്കിടക്കയിൽ വേറെയും ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ട്, ചില വെളിച്ചത്തിൽ രാത്രിയിലൊക്കെയും ചെയ്യും.

ബ്രാഹ്മണൻ, ക്ഷത്രിയൻ, വൈശ്യൻ, ശൂദ്രൻ, അന്ധാവസ്ഥയിൽ (മലയാളൻ) എന്നിവരിൽപ്പെട്ടു പിൻപു പിൻപു പറഞ്ഞവർ മുൻപു മുൻപു പറഞ്ഞവരെപ്പറ്റി പ്രകൃത്യപഥാദം (സ്രീതപഃപുണ്യ മാദികളെസ്സംബന്ധിച്ച നിന്ദ) ചെയ്താൽ മൂന്നു പണം മുതൽക്കു മൂക്കുനൂ പണം അധികമായിട്ടുള്ള ദണ്ഡത്തുക വിധിക്കണം; മുൻപു മുൻപു പറഞ്ഞവർ പിൻപു പിൻപു പറഞ്ഞവരെക്കാണു പ്രകൃത്യപഥാദം ചെയ്തതെങ്കിൽ ഇരക്കു പണം കറവായിട്ടുള്ള ദണ്ഡത്തുക വിധിക്കണം. കബ്രാഹ്മണൻ (നിന്ദ്യനായ ബ്രാഹ്മണൻ) എന്ന ഇടതടിയ വാക്കുകളെക്കൊണ്ടു കടലനം ചെയ്താലും ദണ്ഡം ഇതുതന്നെ.

ഇതിനെപ്പറ്റണമെന്നുകൊണ്ടു വാഗ്ജീവനന്മാരെപ്പറ്റി പ്രത്യേകപദ്ധതി (അറിവിനെ നിന്നിടുക) ചെയ്യുക.

* സമുദായികളുടെ നിയമങ്ങൾ പലതായ പണവും, വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ ഇടപെടലിലൂടെ പണവും, സ്ത്രീകളുടെയും കുട്ടികളുടെയും പണവും ഉപയോഗം ഉൾപ്പെടെ.

കാരുണ്യവും കർമ്മപരമായതും കിരീട് വൃത്തപവാദം (തൊഴിലിനെ നിരീക്ഷക) ചെയ്യുക, പ്രാശ്നാണകന്മാർ (കിഴക്കെ ഇണരാജ്യത്തുചിലർ *), ഗാന്ധാരന്മാർ മുതലായവരെക്കുറിച്ച് ജനപ്രഭാവവാദം (ദേശനിന്ദ) ചെയ്യുക എന്നിവയെയും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

യാതൊരുവൻ “നിന്നെ ഞാൻ ഇങ്ങനെ ചെയ്യും” എന്നു പറഞ്ഞു മറ്റൊരുവനെ ആംഗ്യംകൊണ്ടു അഭിഭാഷണം ചെയ്യുമോ അവനു വാസ്തവത്തിൽ ഭയം ഉണ്ടാകുമോ വിധിക്കേണ്ടുന്ന ദ്രവ്യത്തിന്റെ പക്ഷി ഭയം വിധിക്കണം. ആംഗ്യംകൊണ്ടു ഭീഷണിപ്പെടുത്തിയതു പോലെ പ്രവൃത്തിച്ചാൽ അശക്തനായിട്ടുള്ളവൻ, കോപമോ മദമോ മോഹമോ കാരണമായിട്ടാണ് അങ്ങനെ പറഞ്ഞതെന്നു വാദിക്കുന്നതായാൽ അവനു പന്ത്രണ്ടു പണം ഭയം വിധിക്കണം. സ്വന്തം വൈരമുള്ളവനും അപകാരം ചെയ്യാൻ ശക്തനുമായിട്ടുള്ളവനാണ് മേൽപ്രകാരം പറയുന്നതെങ്കിൽ അവൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന കാലത്തോളം മർദ്ദിക്കാതെയിരിക്കുമെന്നുള്ളതിലേക്കു ജാത്യം കൊടുക്കുകയും വേണം.

ദേശപ്രാമുഖ്യവും,
 കലസംഘങ്ങളെയുമാവിധംതന്നെ
 ദേവദക്ഷിണയെയും
 കൂടിയാൽ പൂർവ്വസാഹസാദി ദമം ങ്
 കൊടിപ്പുറം തുഞ്ചാഴ്വരയിൽ, ധർമ്മസ്ഥിതി
 മൂന്നാമധികരണത്തിൽ, വാക്യാനുക്രമേണ
 പരിഭാഷണം അധ്യായം.

* ഇതിനു “വണ്ഡാലോപ്പം” എന്നാണ് കാലാളികളിൽ താല്പര്യം പറഞ്ഞു കാണുന്നത്.

ഏകദേശം അഞ്ചു നൂറ്റാണ്ടുകൾക്കു മുമ്പുള്ളതായി കരുതപ്പെടുന്ന ഈ കൃതിയുടെ പേര് “മഹാഭാരതം” എന്നായിരിക്കാം.

പത്തൊമ്പതാം അധ്യായം.

എഴുപത്തിമൂന്നാം പ്രകരണം.

ദണ്ഡപാതഷ്ടകം.

സ്വർണം, അവഗ്രഹണം (ദാഹകം), പ്രമാണം (അഭിജ്ഞാതം) ഇവയാണു് ദണ്ഡപാതഷ്ടകം.

അന്യന്റെ നാഭിയുടെ താഴെത്തുള്ള അവയവങ്ങളെ കയ്യു്, ചട്ടി, ദണ്ഡം, ഫൊടി എന്നിവകൊണ്ടു സ്വർണീകരണവന്നു മൂന്നു പദങ്ങൾ ദണ്ഡം; അശുദ്ധങ്ങളായ അവയവങ്ങളെ അതന്നെയോ കാൽ, ഏവീക (തൂപ്പൽ) എന്നിവകൊണ്ടോ സ്വർണീകരണവന്നു് ആറുപദങ്ങൾ ദണ്ഡം; ചട്ടി, മുത്രം, പീരീഷാ മുതലായവകൊണ്ടു സ്വർണീകരണവന്നു പത്തുപദങ്ങൾ ദണ്ഡം. നാഭിയുടെ മേൽത്തുള്ള അവയവങ്ങളിൽ മേൽ പറ്റത്തവകൊണ്ടു സ്വർണിച്ചാൽ ഈ ദണ്ഡങ്ങൾതന്നെ ഇരട്ടി; ശിരസ്സിങ്കൽ സ്വർണിച്ചാൽ ഇവതന്നെ നാലിരട്ടി. ഇങ്ങനെയാണു് തന്നിരിക്കു സമഹാരായാചിൽ സ്വർണാചേഷ്ടാലുള്ള ദണ്ഡം.

തന്നെക്കാരും വിശിഷ്ടന്മാരായവരിൽ മേൽപ്പറ്റത്തവയെച്ചൊല്ലാൽ മേൽപ്പറ്റത്ത ദണ്ഡങ്ങൾ ഇരട്ടിയാക്കിട്ടു വിധിക്കണം. തന്നെക്കാരും ഹീനന്മാരായവരിൽ ചെറുതാൽ പകുതി ദണ്ഡങ്ങൾ മതിയാകുന്നതാണു്. പരസ്പരീകളിലായാൽ ഇരട്ടി വിധിക്കണം. പ്രമാണദാഹകത്തിങ്കൽ കരണമായിട്ടാണു ചെല്ലുതെങ്കിൽ പകുതിതന്നെ മതി.

പാദം, വസ്ത്രം, കയ്യു്, തലമുടി എന്നിവയിൽപ്പിടിച്ചാൽ ക്രമത്തിൽ ആറുപദം മുതൽക്കു് ആറുപദം അധികമായിട്ടുള്ള ദണ്ഡങ്ങൾ കല്പിക്കണം. പീഡനം (ദൈഹികം), ആവശ്യം (ചുറ്റിപ്പിടിക്കുക), അജ്ഞാനം (മന്ദബുദ്ധി), പ്രകണ്ഠം (പിടിച്ചുവലിക്കുക), അധ്യാസനം

(മേൽക്കയറിയിരിക്കുക) എന്നിവ ചെയ്താൽ പൂർവ്വസാഹസം ഭണ്ഡം. നിവൃത്തിവീഴ്ചി ഓടിച്ചോകുന്നവന്നു പൂർവ്വസാഹസത്തിന്റെ പക്ഷതി ഭണ്ഡം.

ഇദ്ദേഹൻ എന്തൊക്കെ ചെയ്താണെന്നെ അഭിപ്രതിക്കുന്നുവോ അതിന്റെ ആ അംഗത്തെ മേലിട്ടുകൊള്ളണം; അവഗ്രസ്തം ചെയ്താൽ നിഷ്ഠയം (മേലിടുന്നതിന്നു പക്ഷമായ ഭണ്ഡം) കൊടുത്താൽ മതി; സ്വീകരിക്കുകയോ ചെയ്താൽ നിഷ്ഠയത്തിൽ പക്ഷതി കൊടുത്താൽ മതിയാകുന്നതാണ്. ഇതുകൊണ്ട് വശയാലോചനയോടു അത്ര ചികിത്സയോ മറ്റുമില്ലാത്തതോ കാര്യം പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

നൈകകൊണ്ട് അവഗ്രസ്തം ചെയ്താൽ മൃതത്തിനുള്ള പാനമോ കവിഞ്ഞതു പന്ത്രണ്ടു പണമോ ഭണ്ഡം; കാര്യം കൊണ്ടാവാൽ അതിലിരട്ടി ഭണ്ഡം. ദുഃഖമുണ്ടാകുന്നതായ ഒരു കാര്യംകൊണ്ട് അവഗ്രസ്തം ചെയ്താൽ പൂർവ്വസാഹസം ഭണ്ഡം. പ്രാണാപായം വരുത്തുന്ന വസ്തുവിനെ കൊണ്ട് അവഗ്രസ്തം ചെയ്താൽ മധ്യമസാഹസം ഭണ്ഡം.

വടി, മൺകുട, കല്ല്, ഇരുമ്പുവടി, കയറ് എന്നീ വസ്തുക്കളിലൊന്നുകൊണ്ട് മരണം പുറപ്പെടുവിക്കുവാൻ ദുഃഖം (പരമം) ഏല്പിക്കുന്നവൻ ഇരട്ടത്തിനാലുപണം ഭണ്ഡം; മരണം പുറപ്പെടുവിച്ചാൽ അതിലിരട്ടി ഭണ്ഡം. എന്നാൽ ദുഃഖമരണം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിന്ന് ഇതു ബാധകമല്ല.

മരണം പുറപ്പെടുവിക്കാത്തതൊക്കെ ആറു മൂലപ്രായനാകുമാറ് അടിക്കുകയോ, നൈകകാലകരമായ പരാജ്ഞിക (ഒട്ടിവ് മുതലായത്) നെ അറിയിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവൻ പൂർവ്വസാഹസം ഭണ്ഡം. കയ്യാ കാരലോ പല്ലോ മുറിക്കുക, കാരലോ മുറിക്കോ മേലിടുക, ദുഃഖമുണ്ടാക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതൊക്കെ അതിലിരട്ടി എന്നിവ ചെയ്താലും പൂർവ്വസാഹസം തന്നെ ഭണ്ഡം. സകലി (മുട്ട) യൊ കഴിഞ്ഞോ മുറിച്ചെടുത്ത

എഴുപത്തിമൂന്നാം പ്രകരണം പത്തൊമ്പതാം അധ്യായം

കു, കണ്ണുകൾ വൃണപ്പെട്ടതുക, വാക്കു പറയുന്നതിന്നും ദേഹം കൊണ്ടു പ്രവൃത്തിക്കുന്നതിന്നും ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നതിന്നും തടസ്സം വരുത്തുക എന്നിവ ചെയ്താൽ മധ്യമസാഹസദണ്ഡവും സമുത്ഥാനവ്യയവും (എഴുന്നേറ്റു നടക്കാനാകുന്ന തുറമുഖത്തു ചികിത്സിച്ചെല്പാൻ) അടുപ്പിക്കണം. ദേഹകാലവിപത്തി * നേരിട്ടാൽ കുറുകാക്കുറനെ കണ്ടുകശോധനത്തിന്നായിട്ടയജ്ഞം.

മഹാജനങ്ങൾ ഒത്തു ചെന്ന് തെത്തുന്ന പ്രാവിളിപ്പാൽ അതിൽപ്പെട്ട ധാരാളത്തന്നും സമതല വേങ്ങതിന്റെ ഉരപ്പി ഭണ്ഡം വിധിക്കണം.

കലഹം, അനുപ്രവേശം (കളുവുമുതലൊത്തുക) എന്നീ അപരാധങ്ങൾക്കു കാലം പഴുകിയാൽ പിന്നെ അഭിശോഗംചെയ്താൻ പാടില്ലെന്ന് ആചാര്യന്മാർ പറയുന്നു. എന്നാൽ അപകാരം ചെയ്യുന്നു മോക്ഷം (മോചനം) അനുവദിക്കുവാൻ പാടില്ലെന്നാണ് കൊടിലൂതനും.

കലഹം സമ്പാദിച്ച അഭിശോഗങ്ങളിൽ ആരൊന്നൊ ആദ്യം ആചാര്യന്മാരിൽ ധോധിപ്പിക്കുന്നത് അവാർ ഉയിക്കും; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ സങ്കടം സഹിച്ചാൻ വല്ലാതാകുന്നവനാണല്ലോ അധികം വേഗത്തിൽ ഓടിവരിക. — എന്ന് ആചാര്യന്മാർ പറയുന്നു. അങ്ങനെയല്ലെന്നാണ് കൊടിലൂതന്റെ അഭിപ്രായം. മുനിസ്തമ്പനവനായാലും ശരി, പിന്നീട് വന്നവനായാലും ശരി, സാക്ഷികളോട് പ്രമാണം സാക്ഷിമളിപ്പാത്തപണം ഘാതം (അടിവെട്ടിക്കൊള്ളി പന്തക്കു) കൈപ്പാ, കലഹാവലിംഗനം (കലഹത്തിന്റെ ഉപഹാരം) കൊണ്ടോ പരമാർത്ഥം നിർണ്ണയിക്കണം.

* ദേഹകാലങ്ങൾ ശരിപ്പെടുത്താൻ അപരാധമെപ്പിഴിപ്പാൻ സംധിക്കുമെന്ന സന്ദർഭത്തിൽ കാണുന്നതിനാലാണ് കണ്ടുകശോധനത്തിന്നായജ്ഞമെന്നു താല്പര്യം.

ഖാതാഭിയാഗത്തിൽ പ്രതിവാദി അപ്പോദിക്കുന്ന പ്രതിവചനം പറയാതിരുന്നാൽ അന്നതിവസംതന്നെ അവൻ പശ്ചാൽക്കാരം (പരാജയം) വേണ്ടെന്നതാണ്.

കലഹത്തിൽവെച്ചു് ദ്രവ്യത്തെ അപഹരിക്കുന്നവൻ പത്തു പണം ദണ്ഡം; കലഹകാരികൾ ആകൃഷ്ടരായ്ക്കു ഹിംസ വരുത്തിയാൽ അവയും വേറെ അത്രയും അടപ്പിക്കുകയാണ് ദണ്ഡം. സ്വർവകദ്രവ്യങ്ങൾക്കു ഹിംസ വരുത്തിയാൽ അവയും വേറെ അവയുടെ ഇരട്ടിയും അടപ്പിക്കണം. വസ്ത്രം, ആഭരണം, സ്വർണം, സ്വർണ്ണാബ്ജം, പാത്രങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്കു ഹിംസ വരുത്തിയാൽ ആ സാധനങ്ങൾക്കു വേറെ കൊടുപ്പിക്കുകയും പൂർവ്വസാധനദണ്ഡം അടപ്പിക്കുകയും വേണം.

അന്യന്റെ ഗൃഹഭിത്തിയെ അടിച്ചു് ഇളക്കുന്നവൻ മൂന്നു പണം ദണ്ഡം; അതിനെ മുറിക്കുകയോ പിളക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവൻ ആറു പണം ദണ്ഡം; വീട്ടുകയോ ഭഞ്ജിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവൻ പത്തുണ്ടു പണം ദണ്ഡം വിധിക്കുകയും, നാശം വന്നതു നേരെയാക്കുവാനുള്ള ചെലവു കൊടുപ്പിക്കുകയും ചെയ്യണം. ദുഃഖമുല്പാദകനായവർക്കു അന്യന്റെ ഗൃഹത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നവന്നു പത്തുണ്ടു പണം ദണ്ഡം; പ്രാണാപായം വരുത്തുന്ന വസ്തുക്കളെ പ്രവേശിക്കുന്നവന്നു പൂർവ്വസാധനദണ്ഡം.

ആഗ്രഹിക്കാതെ വരി മുതലായവകൊണ്ട് ദുഃഖമുല്പാദിപ്പിക്കുന്നവന്നു് ഒരു പണമോ രണ്ടു പണമോ ദണ്ഡം; രക്ഷം പുറപ്പെടുവിച്ചാൽ അതിന്റെ ഇരട്ടി ദണ്ഡം. മഹാപന്ത്രക്കാരാണെങ്കിൽ ഇപ്പറഞ്ഞ സ്ഥാനങ്ങളിൽ ഇരട്ടി ദണ്ഡം വിധിക്കുകയും, സമത്ഥാനവുമായ് കൊടുപ്പിക്കുകയും ചെയ്യണം.

നഗരത്തിലെ ഉദ്യാനത്തിൽ വൃക്ഷങ്ങളും ഫലങ്ങളും തന്നെ കൊടുക്കുന്നവനായുള്ള വൃക്ഷങ്ങളുടെ പ്രാരാധ

നന്മ

൭൪-൦ ൭൪-൦ പ്രകരണങ്ങൾ ഇരുപതാം അധ്യായം

ങ്ങളെച്ചേർച്ചാൽ ആറു പണം; കുറ്റശാഖകളെച്ചേർച്ചാൽ പന്ത്രണ്ടു പണം; വലിയ കൊമ്പുകൾ മുറിച്ചാൽ ഇരുപത്തിനാലു പണം; സ്കന്ധം (തടി) മുറിച്ചാൽ പൂച്ചു സാഹസം; മുഴുവനും ചേർച്ചാൽ മധ്യമസാഹസം. പൂവും കായും തണലുമുള്ള ചെടികളെയും വള്ളികളെയുമാണു മേൽപ്രകാരം ചെല്ലത്തിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞതിന്റെ പകുതി ദണ്ഡം. പുണ്യസ്ഥാനം, തപാലനം, ശ്മശാനം എന്നിവയിലെ വൃക്ഷങ്ങളെ മേൽപ്രകാരം ചെല്ലാലും പകുതി ദണ്ഡംതന്നെ.

സീമവൃക്ഷങ്ങൾ, ചൈത്ര്യങ്ങൾ,
കാണാൻകൊള്ളുന്ന ശാഖികൾ,
രാജാമാതൃമന്ദിര
മുറിച്ചാൽ ദിഗ്മുഖം ദമം.

ചോരിച്ചാൽ അർദ്ധശതാഭി, യമസ്ഥിതരണ
മുനാമയികരണത്തിൽ, മേഘവാചകപ്രഭരണ
പരണായനാഭാഭയാം.

ഇരുപതാം അധ്യായം

എഴുപത്തിനാലും എഴുപത്തഞ്ചും പ്രകരണങ്ങൾ
ഭൂതസമാഹരണം, പ്രകീർണ്ണങ്ങൾ.

ഭൂതാധിപൻ ഭൂതത്തെ (ചുതുക്കലിയെ) ഏകമുഖമാക്കിയെഴുതണം. ഗ്രന്ധാജീവികളെ (ഗ്രന്ധവൃത്തികളായ ചോരാദികളെ) അറിയുന്നതിനുവേണ്ടി, അന്യസ്ഥലത്തു ചുതുക്കലിക്കുന്നവനു പന്ത്രണ്ടു പണം ദണ്ഡു കളിക്കുകയും വേണം.

ഭൂതം സംബന്ധിച്ചുള്ള അഭിരേഖകളിൽ മേന്മയെ

ന (ഭൂതത്തിൽ ജന്മിക്കുന്നവൻ) പുച്ഛസാഹസഭയോടും പരാജിതൻ മധ്യമസാഹസഭയോടും വിധിഭയമെന്നു ആചാര്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. പരാജിതൻ ബാധി ശബ്ദാനുകൂൽ തനിക്കു ഭയം ലഭിക്കണമെന്നു കാംക്ഷിച്ചു പരാജയം വരുന്നതിനെ ക്ഷമിക്കാത്തതിനാലാണു് ഇങ്ങനെ ചെയ്യേണ്ടതെന്നാണു് അവരുടെ ഭയം. * എന്നാൽ ഇതങ്ങനെയാണു് കൊട്ടിപ്പറയുക. കാരണം, പരാജയം വന്നവനു് ഇരട്ടി ഭയം നിശ്ചയിക്കുന്നതായാൽ ആത്മതന്നെ അഭിരോധത്തിന്നുവേണ്ടി രാജാവിന്റെ അടുത്തു ചെല്ലുകയില്ല എന്നതുതന്നെ. കിതാവന്മാർ (ചുരുക്കത്തിൽ) പ്രായണ കൂടേവനം (കുളിച്ചു) കളിക്കുന്നവരായിരിക്കയും ചെയ്യും.

അവർ വ്യാജമില്ലാത്ത കാരണങ്ങളെയും (ചുക്കിണികൾ) അക്ഷയങ്ങളെയും (ചുരുക്കങ്ങൾ) അധ്യക്ഷന്മാർ കളിസ്ഥലങ്ങളിൽ സ്ഥാപിക്കണം. അവയല്ലാതെ ചെറിയ കളികളും അക്ഷയങ്ങളും ഉപയോഗിക്കുന്നതായാൽ പന്ത്രണ്ടു പണം ഭയം. കൂടാതെ (കുപകമായിട്ടുള്ള കാരണങ്ങളുടെയും അക്ഷയങ്ങളുടെയും നിർമ്മാണം) ചെയ്താൽ പുച്ഛസാഹസഭയോടും വിധിഭയമെന്നും, ജിതമായ ഭാഗ്യത്തെ പ്രത്യാദാനം ചെയ്താലും ചെയ്യണം. ഉപധി (കളികളിൽ വ്യാജപ്രയോഗം) ചെയ്താൽ സ്തേയഭയോടും വിധിഭയമെന്നും.

ചുരുക്കത്തിൽ വാതുവെച്ചു ജയിച്ച ഭാഗ്യത്തിൽനിന്നു തുറന്നെടുത്തതായും കാരണികൾ, അക്ഷയങ്ങൾ, അരവകൾ (ചർമ്മപട്ടങ്ങൾ), ശലാകകൾ എന്നിവയുടെ അവ

* ചുവിൽ പരാജയം വന്നവൻ ചുരുക്കത്തിൽ സാമന്ത്രിയല്ലാത്തവനാണെന്നുള്ളതു് നിശ്ചയമാണല്ലോ. സാമന്ത്രിയല്ലാത്തവൻ കളിക്കുമ്പോൾ അയ്യപ്പനായ വിധം കളിച്ചിരിക്കുവാൻ കാണുമ്പോൾ. അയ്യപ്പനായ ജയത്തിൽ കർപണാകമ്പാജാസ് പരാജിതൻ ചിത്തത്താലുള്ള സാരം.

നർത്രി

൭൪-ാം ൭൯-ാം പ്രകരണങ്ങൾ

ഇരുപതാം അധ്യായം

കൃത്യവും (വാദക), ജലം ഭൂമി കൽ എന്നിവയുടെ കൃത്യവും അദ്വൈതൻ വസുലാക്കണ്ണം. ചുരുക്കുകിടാർ ആധാനം ചെയ്തയോ വിക്രയം ചെയ്തയോ ചെയ്യുന്ന ദ്രവ്യങ്ങളെ അധ്യക്ഷൻ സ്വീകരിക്കണം. അച്ഛദോഷം, ഭൂമി ദോഷം, ഹസ്തദോഷം എന്നിവയെ അധ്യക്ഷൻ പ്രതിഷേധിക്കാതിരുന്നാൽ അവയെ പ്രതിഷേധിക്കുമ്പോൾ അത് വസുലാക്കേണ്ടുന്ന ദണ്ഡത്തിന്റെ ഇരട്ടി അധ്യക്ഷൻ ദണ്ഡം.

ഇതിനെപ്പറഞ്ഞുകൊണ്ട് വിദ്യാവിഷയമായും ശിഷ്യവിഷയമായുമുള്ളതൊഴിച്ചു ശേഷമുള്ള എല്ലാവിധം സമാഹാരവും (പോരിനുവിളി) പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു. *

പ്രകീർത്തികമാവിതു:—എരവൽ ചാങ്ങയതോ വാദക ജ്ഞി വാങ്ങിയതോ ആധാനമായി വാങ്ങിയതോ നിക്ഷേപമായി വാങ്ങിയതോ ആയ ചന്ദ്രക്കൾ വാങ്ങുമ്പോൾ നിശ്ചയിച്ച സ്ഥലത്തും സമയത്തും കൊടുക്കാതിരിക്കുക, കൂട്ടായിച്ചേർന്നു നിശ്ചയിച്ച താമത്തിലോ (രാത്ര്യം) മരായതിലോ (മരായനാളിക; പകലിന്റെ അ.ശം) ഇതു ചേർന്നിരിക്കേണ്ടതിൽ സ്ഥലകാലങ്ങളെ തെറ്റിച്ചു നടക്കുക, ബ്രാഹ്മണനാണെന്നു വ്യാജം പറഞ്ഞു ഗുപ്തദൈവമാ (സൈന്യസങ്കേതത്തെക്കടന്നു പോകുമ്പോൾ കൊടുക്കേണ്ട ദ്രവ്യം) തരാതെയോ (കടവുകൂലി) കൊടുക്കാതെ പോവുക, പ്രതിവേഷം (അടുത്ത ഗൃഹം) അനുപ്രാവശം (അനന്തര ഗൃഹം) എന്നിവയിൽ ക്ഷണിക്കാതെ അതിന്നപ്പരമുള്ള ഗൃഹങ്ങളിൽ ക്ഷണിക്കുക എന്നിവ ചെയ്താൽ പന്ത്രണ്ടു പണം ദണ്ഡം.

സന്ദിഷ്ടമായ (അന്യനു കൊടുപ്പാനല്ലിച്ച്) വസ്തു

* ചിലപ്പോൾ ചതുസ്തവങ്ങളായ പ്രാണികളും ഹോമം മരിക്കുന്നതിലും ഇളവെന്നതാണ് പൂവസ്ഥയെന്നു സാരം.

വിനെ കൊടുക്കാതിരിക്കുന്നവനും, ഭാഗാവിന്റെ ഭക്തിയെ കൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്നവനും, മറ്റൊരാളെ ഉപദേശിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്ന ഗണികയെ ശ്രമിക്കുന്നവനും, അന്യന്മാർ നിന്ദ്യമായിത്തീരുന്ന പണ്ഡിതനെ വിശേഷിപ്പിക്കുന്നവനും, മുദ്രാപത്രങ്ങൾ എടുത്തു വെട്ടിക്കൊടുക്കുന്നവനും, അതർക്കപരമായ നാശം ഉണ്ടാക്കുന്നവനും വരുത്തുന്നവനും നാശപ്പെടുന്നവനും ഭയം.

കുലനീതി (കുടുംബത്തിന് പൊതുവിലുള്ള മുഖ്യനും) വാങ്ങിയിട്ടു നിശ്ചയിച്ച പരയുക, സ്വപുത്രന്മാരിന്നിരുന്ന വിധവയെ ബലാൽക്കാരം ഗതിക്കുക എന്നിവ ചെയ്യുന്നവനും, ആർക്കും സ്ത്രീയെ സ്പർശിക്കുന്ന ചണ്ഡാലനും, അടുത്തുള്ളവന് അപമാനം വരുത്താൻ ഓടിപ്പോയിരിക്കുകയോ അകാരണമായി ഓടിപ്പോകുകയോ ചെയ്യുന്നവനും, ശാക്തന്മാർ ആർക്കും മുതലായവരെയോ ശൂദ്രരെയോ പ്രവൃത്തിക്കാരെയോ ദേവപിതൃകാര്യങ്ങളിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്നവനും ദുഷ്ടനും ഭയം.

അനുവാദം കൂടാതെ ശപഥവാക്യം ചെയ്യാൻ (ധർമ്മന്മാർ മുമ്പാകെ സാക്ഷികളെക്കൊണ്ടു സത്യം ചെയ്യാൻ ഉണ്ടാക്കിയ ചോദ്യം) ചെയ്യുന്നവനും, യുദ്ധം (അധ്വജം) പ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്ന അയ്യക്കനും, ക്ഷത്രിയർക്കുടേയും വൃദ്ധർക്കുടേയും പുണ്യപത്മം (ബീജം) നശിപ്പിക്കുന്നവനും, ദാസിയുടെ ഗർഭത്തെ ദൈവംകൊണ്ട് അലസിപ്പിക്കുന്നവനും പുരുഷാധാരം ഭയം.

വിതാവ്-പുത്രൻ, ചാതു-ഭാര്യ, ഭാഗാവ്-ഭാഗിനി, അമ്മാമൻ-മരുമകൻ, ശിഷ്യൻ-ഗുരു എന്നിവരിൽ ഒരാൾ മറ്റൊരാളെ, അവൻ പരിതപ്യമാനപക്ഷം, ഉപദേശിക്കുന്നതായാൽ പുരുഷാധാരം ഭയം. സാക്ഷി

അർത്ഥ

൭൪-ാം ൭൫-ാം പ്രകരണങ്ങൾ ഇതിപരാം അധ്യായം

വാഹനസമാഭൃതി യത്രൈവയുനാ മരാരെ അപർ ഗ്രാ മധ്യത്തിൽവദ്യ് ഉപേഷിച്ഛാൽ പൂർവ്വസാഹസം ഭണ്ഡം; വനമധ്യത്തിൽവച്ഛായാൽ മധ്യമസാഹസം ഭണ്ഡം; വന മധ്യത്തിൽവദ്യ് ഭീഷണിപ്പെടുത്തി ഉപേഷിക്കുന്നവന് ഉത്തമസാഹസം ഭണ്ഡം. കൂടെ പുറപ്പെട്ടുപോയിട്ടുള്ള മറ്റുള്ളവർക്ക് അർദ്ധഭണ്ഡം.

ബന്ധിച്ഛാൻ പാടില്ലാത്ത ഒരാളെ ബന്ധിക്കുകയോ ബന്ധിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവനും, ബലനാശിറ്റുള്ളവ നെ മോചിക്കുകയോ മോചിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവ നും, വ്യവഹാരപ്രാപ്തിവരാത്ത ബാലനെ ബന്ധിക്കുക യോ ബന്ധിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവനും ആയിരും പ ണം ഭണ്ഡം. ഇതിൽ ആളുകൾക്കും അപരാധത്തിന്റെയും ഭേദമനുസരിച്ചു ഭണ്ഡത്തിലും ഭേദം ചെയ്യണം. തീർത്ഥ യാത്രക്കാർ, തപസ്വി, രോഗി, വിശന്നു വലഞ്ഞവൻ, ദാഹിച്ചു പൊരിഞ്ഞവൻ, വഴിനടന്നു തളന്നവൻ, നി രോജനപദൻ (വിദഗ്ദ്ധൻ), ദാന്ധ്യവദി (ഭണ്ഡമനുഭ വിച്ച്) ക്ലേശിക്കുന്നവൻ), നിഷ്പിഞ്ചനൻ (യാതൊരു ധന പുമില്ലാത്തവൻ) എന്നിവരെയാണതിൽ അനുഗ്രഹം നൽകുകയും ചെയ്യണം.

ദേവന്മാർ (ദേവാലയാധികൃതന്മാർ), ബ്രാഹ്മണർ, തപസ്വികൾ, സ്രീകൾ, ബാലന്മാർ, വൃദ്ധന്മാർ, രോഗി കൾ എന്നിവർ അനാഥന്മാരാകുന്നിടത്തും സങ്കടമുണ്ടായി ട്ടും ധർമ്മന്മാരുടെ മുമ്പാകെ ചെല്ലാത്തപക്ഷം അവരു ടെ കാര്യങ്ങളെ ധർമ്മന്മാർ തന്നെ ചെയ്യണം. അവരു ടെ ദുസ്വം ദേശകാലാതിപാതയോ ഭോഗച്ഛലമോ (നൈവ ശമ്യത്യാസം) കാരണം അധികം വസുലാക്കുകയുണ്ടാകു്. വിദ്യ, ബുദ്ധി, പൊന്നും, അഭിജ്ഞം (കലാ), കർമ്മം എന്നിവ

വർവ്വ

ധർമ്മമീയം

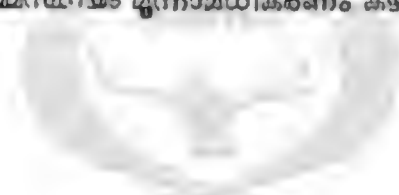
മൂന്നാമധികരണം

നിവൃത്തിയുടെ ഉൽക്കണ്ഠ നോക്കി ധർമ്മമീയം ആദ്യകാല
പുരുഷകൃത്യം വേണം. *

ഇതും കാർഷ്വരം ധർമ്മമീയം
സർവ്വഭാവസമാനരായ്
വിശ്വാസ്യരായ് ലോകാധിപ-
രായിച്ചെയ്തു മലം വിന.

ചോദ്യമോ കർമ്മാധിപി, ധർമ്മമീയമെന്ന മൂന്നാ
മധികരണത്തിൽ, മൂന്നാമതായതും—പ്രകീർത്തിക്കുക
എന്ന ഉപദേശമുമാകുന്നു.

ധർമ്മമീയം മൂന്നാമധികരണം കഴിഞ്ഞു.

* വഹിത വിചാരങ്ങൾ, വഹിത ബുദ്ധിമാന്ദരങ്ങൾ, വഹിത ചോദ്യങ്ങൾ, വഹിത കലിനങ്ങൾ, വഹിത കർമ്മം മലയാവർ എന്നിവയെ
ആവരണമായി കർമ്മകർമ്മങ്ങളെ യജ്ഞാനിഷ്ഠനെന്നു സാരം.

കണ്ടുകശോധനം. നാലാമധികരണം.

ഒന്നാം അധ്യായം.

ഏഴുവത്താനാം പ്രകരണം.

കാതകരക്ഷണം.

പ്രദേഷ്ടാക്കന്മാർ മൂന്നുപദാ, അമാത്യന്മാർ മൂന്നു പദാദോ മേന്മ കണ്ടുകശോധനത്തെ * ചെയ്യണം.

അത്യാപ്രതീകാരമാതം (നഷ്ടം സംഭവിച്ചാൽ പകരം മോദിപ്പാൻ തക്ക സ്ഥിതിയിലുള്ളവർ), കാതകരള ശാസിക്കുന്നവരും, ദേശപ്പെട്ട നിരന്ദർശാക്കളാടിക്കവെട്ടുന്നവരും, സ്ഥവിത്തകാതകളും (സ്വന്തം ധനക്കൊണ്ട് ആരെണാദിക്കള നിർമ്മിക്കുന്നവർ), ശ്രേണീപ്രമാണവാതം (ശ്രേണിയെ=തൊഴിൽ യോഗത്തെ പ്രമാണമാക്കിയവർ) ആയിട്ടുള്ള കാതകര മാത്രമേ നിരന്ദരപരത്തെ (പണിചെയ്യാനേല്പിക്കുന്ന ഭവ്യം) ഏറ്റുവാങ്ങുവാൻ പാടുള്ളൂ. അങ്ങനെ വാങ്ങിയ നിരന്ദരപത്തിന്നു സംഗതിവശാൽ നാശം സംഭവിച്ചാൽ ശ്രേണി അതിനെ ഓഗം ഗാഗായി മടക്കിക്കൊടുക്കുകയും വേണം.

കാതകരും ദേശവും കാലവും കാര്യാലും പറഞ്ഞു നിശ്ചയിച്ചിട്ടുവേണം പ്രവൃത്തി ചെയ്യാൻ. ദേശകാലകാര്യാലുള്ള നിഷ്ഠിതചിട്ടില്ലെന്നുള്ള കാരണത്താൽ പണിക്കു കാലാതിക്രമം വരുത്തിയാൽ വേതനത്തിൽ നാലിലൊന്നു

* കണ്ടുകക്കണക്ക് മുഖ്യം. മുഖ്യപോലെ മനസ്സാക്കു ദ്രോഹം കാദികളായിട്ടുള്ള കാതകരും, മേയശൈകപാർ മുഖേനമേ തൊണ്ണൂറ് പ്രകൃതത്തിൽ കണ്ടുകരണ്ടോണ്ടപാടുന്നതു്, അവരുടെ ഉപദ്രവം ഇല്ലാത്തപോഴുള്ളതെന്ന കണ്ടുകശോധനം.

കുറയ്ക്കുകയും, വേതനത്തിന്റെ ഇരട്ടി ഭണ്ഡം വസ്തുലാഭം കയും വേണം. ഭൂമി, ഉപനിപാതം എന്നിവയൊഴിച്ചു് വല്ല കാരണങ്ങളാലും വരുന്ന നാശവും നഷ്ടവും അവർ വകവെച്ചു കൊടുക്കുകയും വേണം. നിശ്ചിതത്തിന്നു വിപരീതമായി പ്രവൃത്തി ചെയ്താൽ വേതനം നശിക്കുകയും, അതിന്റെ ഇരട്ടി ഭണ്ഡം കൊടുക്കേണ്ടിവരികയും ചെയ്യും.

തത്തുറായ നാൾ (നെയ്തു കോൽ) വസ്ത്രം മുതലായതു നെയ്യുകൊടുക്കുമ്പോൾ ഏറ്റവുമധികം നൂലിന്റെ തൂക്കം തെക്കുകാൾ നെയ്യതിന്റെ തൂക്കം പത്തു പലത്തിന്നു പതിനൊന്നു പലമായിട്ടു വലിപ്പിച്ചുകൊടുക്കണം. ഈ വൃദ്ധിയിൽ കുറാവുന്നാൽ കുറഞ്ഞതിന്റെ ഇരട്ടി ഭണ്ഡം. നെയ്യു നൂലിന്നു് എത്ര വില്യങ്ങൾ അത്രയാണ് വാങ്ങവേതനം (നെയ്തു കോൽ). കൈമം, കൈശയും എന്നീ പട്ടക്കൾക്കു നൂലിനുള്ള വില്യമെന്തെന്നൊന്നരവീതവും പത്രോണ്ണു, കഞ്ചം, ഭൂലം എന്നിവയ്ക്കു വില്യമെന്തെന്നു ഇരട്ടിയുമാണു നെയ്തു കോൽ. നെയ്യുകൊടുക്കു വസ്ത്രം മാനവിന (പറഞ്ഞതിനൊക്കാരും വലുപ്പം കുറഞ്ഞതു്) മായാൽ വലുപ്പത്തിൽ എത്ര അംശം കുറവുണ്ടോ അത്ര അംശം വേതനത്തിലും കുറയ്ക്കുകയും, അതിന്റെ ഇരട്ടി ഭണ്ഡം വരണ്ടുകയും ചെയ്യണം. തുലാവിന (തൂക്കം കുറഞ്ഞതു്) മായാൽ കുറഞ്ഞതിന്റെ നാലിരട്ടി ഭണ്ഡം. സൂത്രപരിവർത്തനം (നൂൽമാറ്റുക) ചെയ്താൽ വില്യമെന്തെന്നു ഇരട്ടി ഭണ്ഡം. ഇതിനെപ്പറ്റഞ്ഞതുകൊണ്ടുതന്നെ ദിവിപടവാനവും (ഈ രെഴിനെയ്ക്കു) പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു.

ഉഷ്ണാവാനത്തിൽ (രോമകൊണ്ടുള്ള നെയ്തു്) തുലാത്തിന്നഞ്ചപലംവീതം വിഹനനച്ചുറ്റവും (തൂലികരിക്കുമ്പോഴുള്ള കുറവ്) അത്രതന്നെ രോമച്ചുറ്റവും (നെയ്യു

എഴുപത്തൊന്നാം പ്രകരണം

ഒന്നാം അധ്യായം

വേദം തോമസ്തർക്കമോടുകൂടുന്ന കറുപ്പ്) സമുദിക്കുന്ന താണ്.

രജകന്മാർ (അലക്കുകൾ) മരപ്പലകകളിനോടൊപ്പം മിന്നത്ത കല്ലുകളിനോടൊപ്പം വേണം വസ്ത്രങ്ങൾ അലക്കുവാൻ. അങ്ങനെയല്ലാത്തവയിൽ അലക്കുന്ന രജകന്മാർ വസ്ത്രത്തിന്നു സംഭവിക്കുന്ന നഷ്ടവും, ആറുപണം ഭണ്ഡവും കൊടുക്കണം.

മുട്ഗരമെന്ന ആയുധത്തിന്റെ അടയാളമുള്ള വസ്ത്രം ഒഴികെ മറ്റൊരു വസ്ത്രം രജകന്മാർ ഉടുത്താൽ അവർ മൃന്ന പണം ഭണ്ഡം അടയ്ക്കണം. മറ്റുള്ളവരുടെ വസ്ത്രങ്ങൾ വീൽക്കുകയോ വാടകയ്ക്കു കൊടുക്കുകയോ പണയം വയ്ക്കുകയോ ചെയ്താൽ പന്ത്രണ്ടുപണം ഭണ്ഡം. വസ്ത്രങ്ങൾ മാറിയാൽ അവയുടെ ചിലവയുടെ ഇരട്ടി ഭണ്ഡം കെട്ടുകയും, പകരമായിട്ടു പുതിയ വസ്ത്രം കൊടുക്കുകയും വേണം.

മുഷ്ടാഭാരം (റൂമൊട്ടുപാലെ ചെയ്തതതു്), ശിലാപട്ടശൃംഗം (ശിലാതലാപാലെ സ്വച്ഛമായതു്), ധൗരസ്യത്രവസ്ത്രം (ഛാളിതമായ നൂലിന്റെ നിറത്തോടുകൂടിയതു്), പ്രദോഷരൂപം (അത്യന്ധവസ്ത്രം) എന്നിങ്ങനെയുള്ള വസ്ത്രങ്ങൾ ഒരു ദിവസം മുതൽക്കു ഓരോ ദിവസം അധികം താമസിച്ച് അലക്കിക്കൊടുക്കേണ്ടതാണ്. •

തന്നരാഗമായ (അപ്പമായ കറുപ്പിനിറം വരുത്തേണ്ടതു്) വസ്ത്രം അഞ്ചു ദിവസംകൊണ്ടും, നീലമായതു (നീലനിറം വരുത്തേണ്ടതു്) ആറു ദിവസംകൊണ്ടും, പൂപ്പും ലാക്കും (അരക്കു്) മഞ്ഞുവെള്ളം എന്നിവയുടെ മായമിടെ

• വസ്ത്രങ്ങളുടെ അഞ്ച് അമ്പതുപ്രകാരം പരിപാലനം നൽകിയ മുതലായവരും. മുതൽക്കു നാലുവിധമാകുന്നു. മുതലായവരായി അഞ്ചുവർണ്ണ വസ്ത്രം ഒരു ദിവസംകൊണ്ടും, സ്വച്ഛപട്ടശൃംഗം മഞ്ഞുവെള്ളംകൊണ്ടും, ധൗരസ്യത്രവസ്ത്രം മഞ്ഞുവെള്ളംകൊണ്ടും, പ്രദോഷരൂപം നാലുദിവസംകൊണ്ടും അലക്കിക്കൊടുക്കേണ്ടതാണ്.

ഒന്നു വസ്ത്രവും, വളരെ പരികൽമം ചെയ്തു പണിപ്പെട്ടുപ ചരിയ്ക്കുന്ന അത്യാം (ശ്രേഷ്ഠം) മായ വസ്ത്രവും ഏഴു ദി വസിക്കാണ്ടും രജകൻ അലക്കിക്കൊടുക്കണം. അതിൽ കവിഞ്ഞു താമസിച്ച് വേതനം നഷ്ടപ്പെടേണ്ടിവരും.

വസ്ത്രങ്ങളുടെ രാഗത്തെസ്സംബന്ധിച്ച വിവാദങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധേയമായതും (ആപ്തവാക്യം) കരവനത്തുമായിട്ടുള്ള വർ വേതനത്തെ വിട്ടുനീക്കണം. പരാർത്ഥങ്ങൾ (ശ്രേഷ്ഠങ്ങൾ) ക്കു് ഒരു പണവും, മധ്യമങ്ങൾക്കു് അരപ്പണവും, താഴ്ന്നതരത്തിലുള്ള പല്ലു കാൽപ്പണവുമാണ് രാഗ വേതനം (ചായം പിടിപ്പിക്കുവാനുള്ള കൂലി.)

സമുപകരണം (പണക്കൻ) ക്കു് ഒരു മാഷുകരോ രണ്ടു മാഷുകരോ ആകട്ടെ അവക്കുകൂലി. രാജകങ്ങൾക്കു് അതിന്റെ ഇരട്ടി. പ്രഥമനജനത്തിൽ (കോടിയലക്കിൽ) വസ്ത്രത്തിന്റെ വിലയുടെ നാലിലൊരംശം കറയുന്നതാണ്; രണ്ടാമത്തെ അലക്കിൽ അഞ്ചിലൊരംശം കറയും. ഇതുകൊണ്ടു് അതിന്നു മേൽപ്പോട്ടുള്ള അലക്കുകളിൽ വരുന്ന കറയു് പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു. *

രജകന്മാരെപ്പറ്റിപ്പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു് ഇന്നവായന്മാരെ (ഇന്നൽക്കാരെ) പറ്റിയും പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു.

സുവസ്ത്രകാരന്മാരെക്കുറിച്ചു് എങ്ങനെയാണെന്നാൽ:— അഭൂതികളായവരുടെ (വിൽക്കുവാനാണെന്നായില്ലാത്തവരുടെ) കയ്യിൽനിന്നു്, സൗഖ്യസ്ഥിരനോടു പറയാതെ സത്രപമായ (ആഭരണരൂപത്തിലുള്ള) വെള്ളിയോ സ്വർണമോ വാങ്ങുന്നവർക്കു് പത്രങ്ങളു പണം ദണ്ഡം; വിശുദ്ധമായിട്ടുള്ള അറയെ വാങ്ങുന്നവർക്കു് ഇരുപത്തിനാലു പണം ദണ്ഡം.

* അലക്കുവാനു വസ്ത്രത്തിന്നു വരുന്ന വിലക്കുവിനെപ്പോലുള്ള രജകൻ അപരായത്താൽ വസ്ത്രത്തിന്റെ വില വസ്തുമാടകത്തി വശമായാലെന്നു് രജവസ്ത്രത്തിന്നാണു്.

എഴുപത്താം പ്രകരണം

ഒന്നാം അധ്യായം

ചോരന്റെ കയ്യിൽനിന്നു സ്വർണ്ണമോ വെള്ളിയോ വാങ്ങുന്നവർക്കു നാലുപ്രതിയുടേതും ദണ്ഡം പ്രകാരമാകയാൽ, വിശുദ്ധമാക്കിയതും, വില കറച്ചാ വാങ്ങിയതും സ്വർണ്ണമോ വെള്ളിയോ (പ്രതികഴിഞ്ഞ പണ്ടത്തിൽ വ്യാജം) ചെയ്താലും ഇതുതന്നെ ദണ്ഡം.

ഒരു സുവർണ്ണം (പതിനാറു മാഷത്തുകയും) സ്വർണ്ണത്തിൽനിന്നു ഒരു മാഷത്തുകയും അപഹരിക്കുന്ന സ്വർണ്ണകാരൻ ഇരുനൂറു പണം ദണ്ഡം. ഒരു ധരണം വെള്ളിയിൽനിന്നു ഒരു മാഷത്തുകയും അപഹരിക്കുന്നവൻ പത്തു പണം ദണ്ഡം. ഇതുകൊണ്ട് അതിന്നു മേൽപ്പെട്ടുള്ള അപഹരണങ്ങളിലെ ദണ്ഡം പറയപ്പെട്ടു.

അസാരമായ (വർണ്ണം കുറഞ്ഞ) സ്വർണ്ണത്തിന്നു വർണ്ണാൽക്കൽക്കും അറുന്നിക്കുക, യോഗം (മുട്ട) വേർക്കു എന്നിവ ചെയ്യുന്നവൻ അഞ്ഞൂറുപണം ദണ്ഡം. ഈ സംഗതികളിൽ അപമാരണം (തിരിച്ചിൽക്കാച്ചി അശുദ്ധിയെ കളയൽ) ചെയ്താൽ വർണ്ണത്തിന്റെ അപഹാരം എത്രയെന്നു അറിയാവുന്നതാണ്.

ഒരു ധരണം വെള്ളികൊണ്ടുള്ള പണിക്കു ഒരു രൂപ്യമാഷകമാണ് വേതനം; ഒരു സുവർണ്ണം സ്വർണ്ണകൊണ്ടുള്ള പണിക്കു അരക്കാൽ സുവർണ്ണമാഷകം വേതനം. പണിക്കാരന്റെ ശിക്ഷാവിശേഷം (തിരിച്ചിലൊക്കെയും) അനുസരിച്ചു പണിയ്ക്കുമ്പോൾ ഇരട്ടി വലിപ്പിക്കാം. ഇതുകൊണ്ട് അധികം തുകയും വരുന്ന പണികളിലെ വേതനം പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

ചെമ്പ്, പിച്ചുള, ഓട്, വൈകുന്തകം, തൂരകളും എന്നിവകൊണ്ടുള്ള പണികളിൽ നൂറുപലംകൊണ്ടുള്ളതിന്നു അഞ്ചു പണമാണ് വേതനം. ചെമ്പുകൊണ്ടു പണി ചെയ്യുമ്പോൾ പാതിയൊരു മാഷം കുറച്ചു വരും. തുക അതിൽ ഒരു പലം കുറഞ്ഞാൽ കുറഞ്ഞതിന്റെ ഇരട്ടി ദ

ണ്യം ഇതുകൊണ്ട് അധികം തുക്കമുള്ള പണികളിലെ കാര്യം പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

സീസം, രൂപ എന്നിവയുടെ പിണ്ഡം പണിമെഴു വരുമ്പോൾ ഇരുപതിലൊരു ഭാഗം കുറവു കണ്ടും. അതിന്റെ പണിപ്പൂലി ഒരു പലം തുക്കത്തിന് ഒരു കറക്കണിയാണ്. ഇതുകൊണ്ടുള്ള പണിയിൽ അഞ്ചിലൊ രണ്ടാം കുറവുവരും. അതിന്റെ കൂടി പലത്തിന്നു രണ്ടു കറക്കണി വീതമാകുന്നു. ഇതുകൊണ്ട് അധികം തുക്കമുള്ളതിന്റെ കാര്യം പറയപ്പെട്ടു.

നിലവിലിരിക്കുന്ന അരക്കുപ്പ (അട്ടിയു) യായ പണയാത്രയെ (പണവ്യവഹാരത്തെ) ഭവിക്കുകയോ കോപ്പുയായ പണയാത്രയെ ഭവിക്കാതിരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന രൂപദർശനം (നാണുപരിഭാസകനം) പത്രങ്ങളു പണം ദണ്ഡം. വ്യാജി (രാജാദനമായ നൂററിന്നഞ്ചുഭാഗം) കിഴിച്ചിട്ടുവരണം പണവ്യവഹാരത്തെച്ചെയ്യുവാൻ. ഒരു പണത്തിൽനിന്നു ഒരു മാഷകം എടുത്തു പററുന്ന ലക്ഷണാധ്യക്ഷന പത്രങ്ങളുപണം ദണ്ഡം. ഇതുകൊണ്ട് മേൽപ്പോട്ടുള്ളതിന്റെ കാര്യം പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

കൂടരൂപം (കള്ളനാണു) ഉണ്ടാക്കിക്കുകയോ, വാങ്ങുകയോ, കൊടുക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവൻ ആയിരം പണം ദണ്ഡം. കള്ളനാണുതെ കോശത്തിൽ അടയ്ക്കുന്നവനു വധം ദണ്ഡം.

സമകപാഃസ്യ (മണം കലൻ പൊടി) ചേറി രണ്ടമുക്കുന്നവൻ കിട്ടിയതിന്റെ മൂന്നിലൊരു ഭാഗം ലഭിക്കുന്നതാണ്. ശേഷം രണ്ടുഭാഗവും, കിട്ടിയ രണ്ടും രാജാവിന്നുള്ളതാകുന്നു. രണ്ടെ അപഹരിക്കുന്നവൻ ഉത്തമ സാഹസം ദണ്ഡം.

ഖനികരം, മണങ്ങൾ, നിധികരം എന്നിവ സ്വയമായിക്കണ്ടുപിടിച്ചു രാജാവിനെ അറിയിച്ചാൽ അറിയിക്ക

ന്നവൻ അതിന്റെ ആറിലൊരംശം ലഭിക്കും. അറിയിച്ചവൻ രാജ്യതകനാണെങ്കിൽ പത്തുതിലൊരംശമേ ലഭിക്കുകയുള്ളൂ. നിധികിട്ടിയത് ലഭ്യത്തിന്നു മേൽ വരുന്നപക്ഷം അതു രാജാവിന്നു ചേരുന്നതാണ്. അതിൽ കുറഞ്ഞുള്ള നിധികിട്ടിയത് കിട്ടിയതിന്റെ ആറിലൊരംശം രാജാവിന്നു കൊടുക്കണം. എന്നാൽ പൊതു പുതപ്പികമായ (പുതുപുതപ്പാൽ സൂക്ഷിച്ചുവെച്ച) ഒരു നിധി ശുചിയായ ഒരു ജനപദം കിട്ടിയത് അതു തന്റെ അണന്നു തെളിയിക്കുന്നപക്ഷം അതു മുഴുവനും അവൻ എടുക്കാവുന്നതാണ്. തന്റെതാണെന്നു തെളിയിക്കാത്ത പക്ഷം അവൻ അഞ്ഞൂറു പണം ദണ്ഡം. പ്രച്ഛന്നമായി ഒട്ടെത്താൽ ആയിരം പണം ദണ്ഡം.

പ്രാണാസ്വാധകരമായ രോഗത്തെ രാജാവിനെ അറിയിക്കാതെ ചികിത്സിക്കുന്ന ചികിത്സകൻ രോഗി മരിച്ചപോയാൽ പൂർണ്ണസാഹസം ദണ്ഡം. കർമ്മപരായം (ചികിത്സയിലുള്ള നോട്ടക്കുറവ്) കൊണ്ടു മരണം സംഭവിച്ചാൽ മധ്യമസാഹസം ദണ്ഡം. മർദ്ദനമാനുള്ള അപകടമായ വിധം ശസ്ത്രക്രിയ ചെയ്താൽ അതിനെ ദണ്ഡപാതഷ്ട്രമായിട്ടു വിചാരിക്കണം. *

കശീലവന്മാർ വർഷക്കാലം മുഴുവൻ ജനപദങ്ങളിൽ സഞ്ചരിക്കാതെ ഒരു സ്ഥലത്തു താമസിക്കേണ്ടതാണ്. ഒരു വൻ ചെയ്യുന്ന അതിജീവിതം കാരണമെന്നെ (പ്രീതി കൊണ്ടുള്ള സമ്മാനത്തെ)യും തെക്കുന്നായിട്ടു വരുന്ന അതിഹാതത്തെ (നഷ്ടത്തെ)യും അവർ വർഷിക്കണം. ഇതി

* ഇപ്രകാരം ചെയ്ത രോഗിയെ രാജാവിനോടു നൽകുകയും ശസ്ത്രക്രിയാശേഷം കൊണ്ടു രോഗിയുടെ ഏതവയവം മുറിക്കുവോയോ മേവെട്ടുകയോ ആ അവയവം മോരിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതെന്നു രാജപുരുഷം.

ഒന്നു അതിക്രമിച്ചു നടന്നാൽ പന്ത്രണ്ടു പണം ദണ്ഡം. ദേശം, ജാതി, ഗോത്രം, ചരണം (ശാഖ), മൈഥുനം (പ്രദേശം) എന്നിവയ്ക്കു ഏർപ്പിച്ചവിധത്തിൽ വേണം അവർ കാണികളെ വിവേചിപ്പിക്കുവാൻ.

കശീലവന്മാരെപ്പറ്റണമെന്നുകൊണ്ട് ചാണന്മാരെയും ഭിഷകന്മാരെയും പാണ്ടുകുഴിഞ്ഞു. അവരുടെ അപരാധങ്ങളിൽ ധർമ്മന്മാർ എത്ര പണം അപമാധം വിധിക്കുന്നുവോ അത്ര അടി ഇരുന്നൂറ്റിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ് അവർക്ക് ദണ്ഡം.

ഇവിടെപ്പറ്റണമെന്നു കഴിച്ച് ശേഷമുള്ള ശിക്ഷകളുടെ കർമ്മങ്ങൾക്കുള്ള വേതനം ഉൾക്കൊണ്ട് കല്പിക്കേണ്ടതാണ്.

വാണിജ്യകാരുകശീലവ-

ഭിഷകർക്കുവകാശ്യർ പീഡകത്വത്താൽ

മോശംവെക്കെവരാഞ്ഞാത

ചോരന്മാർ, വെട്ടെ വാർത്തകൾ ചെയ്തവ

കേടിച്ചവർക്കും അർദ്ധശതാബ്ദത്തിൽ, കണ്ടകശോധനത്തെ

നാലാമധികരണത്തിൽ, ചാക്കുകൾക്കുവേണ്ട

അനുകൂലത.

രണ്ടാം അദ്ധ്യായം.

ഏഴുപാതകൾ പ്രകാരം.

വൈദികശാസ്ത്രം.

സംസ്ഥാധ്യക്ഷൻ പഞ്ചസംസ്ഥാനത്തിൽ (പഞ്ചശാലയിൽ) ജന്മങ്ങൾ കൊണ്ടുവരുന്നവയും അവരുടെ വകയാണെന്നു തെളിയിക്കപ്പെട്ടവയുമായ പുരാനാദണ്ഡങ്ങൾ

എഴുപത്തുപ്രകരണം

രണ്ടാം അധ്യായം

(പഴയ വരകുകൾ) ആധാനമായി വാങ്ങുകയും വിൽക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അളവിലും തുകത്തിലും വ്യാജം വരാതിരിപ്പാൻ വേണ്ടി തുലാമാനമുണ്ടെന്നുള്ള പരിശോധിക്കുകയും വേണം.

പാരിമാണി, ദോഷം എന്നിവയ്ക്ക് അരപ്പലം കുറഞ്ഞോ കൂടിയോ ഇരിക്കുന്നതിൽ ദോഷമില്ല; ഒരു പലം കുറയാ കൂടുതലായ ഉണ്ടായിരുന്നാൽ അവാറകാന്റെ വ്യവഹരിക്കുന്നവൻ പന്ത്രണ്ടുപണം ദണ്ഡം. ഇതുകൊണ്ട് ഒരു പലത്തിന്നു മേൽപ്പൊട്ടുള്ള കൂടുതൽ കുറവുകളിലെ ദണ്ഡുദ്ധി പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു.

തുലാക്കോലിൽ ഒരു കയ്ക്കും തൂക്കം കുറഞ്ഞോ കൂടിയോ ഇരിക്കുന്നതിൽ കുറവമില്ല; രണ്ടു കയ്ക്കും കുറയാ കൂടുതലായ ഉണ്ടായാൽ ആറുപണം ദണ്ഡം. ഇതുകൊണ്ട് കയ്ക്കിന്നു മേൽപ്പൊട്ടുള്ള കൂടുതൽ കുറവുകളിലെ ദണ്ഡുദ്ധി പറയപ്പെട്ടു.

ആലക്കുത്തിൻ അരക്കയ്ക്കും കുറഞ്ഞോ കൂടിയോ ഇരിക്കുന്നതു് ദോഷമല്ല; ഒരു കയ്ക്കും കുറഞ്ഞോ കൂടിയോ ഇരുന്നാൽ മൂന്നുപണം ദണ്ഡം. ഇതുകൊണ്ട് കയ്ക്കിന്നു മേൽപ്പൊട്ടുള്ള കൂടുതൽ കുറവുകളിലെ ദണ്ഡുദ്ധി പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു.

ഇതിൽനിന്നു മറ്റു പലതരത്തിലുള്ള തുലാമാനങ്ങളുടെ കാര്യം അന്വയിച്ചുകൊള്ളണം.

കൂടുതലായിട്ടുള്ള തുലാമാനങ്ങളെക്കൊണ്ടു് ചരക്കുകൾ വാങ്ങി കുറവായിട്ടുള്ള തുലാമാനങ്ങളെക്കൊണ്ടു് വിൽക്കുന്നവൻ മേൽപ്പറഞ്ഞ ദണ്ഡങ്ങൾ തന്നെ ഇങ്ങിനായിട്ടു വിധിക്കേണ്ടതാണ്.

ഗണ്യപണ്യങ്ങളിൽ (എണ്ണിവീര്യക്കുണ്ട വസ്തുക്കളിൽ) വില്പനയുടെ എട്ടിലൊരം അപഹരിക്കുന്നവൻ ഞാണുററു പണം ദണ്ഡം.

സമീപ

കുടുംബശാസ്ത്രം

സാമൂഹികജീവിതം

മരം, മോഹം, മണി എന്നിവയോ കയറ്, തോ
 മ്പ്, മണ്ണ് എന്നിവയോ ആണ്, നാശം, മോഹം, എന്നിവ
 യോ കൊണ്ടുള്ള പണ്യങ്ങൾ ഉയർന്നതാണെന്നു പറ
 ന്നതു താഴ്ന്നതായവയെ വീൽക്കുകയാ ആധാനം
 ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുന്നവൻ അറിയുന്നില്ല വിലയുടെ എട്ടി
 രട്ടി ഭണ്ഡം.

സാമൂഹികജീവിതം എന്നു പറഞ്ഞു അസാമൂഹികജീവിതം,
 ഇന്നുമുറിച്ചുള്ളതായതാണെന്നു പറഞ്ഞു അവിടെയുണ്ടാ
 യതല്ലാത്ത ഭാണ്ഡം, രാധായുടെ (പ്രഭുക്കളെ) മായ
 ഭാണ്ഡത്താകുകയും അങ്ങനെയല്ലാത്ത ഭാണ്ഡം, വ്യാജ
 മല്ലാത്തതിനോടുകൂടി വ്യാജമായ ഭാണ്ഡം ഒരു സമുദായം
 (ചെപ്പ്) ഇന്നുകാട്ടി മറ്റൊന്നിലെ ഭാണ്ഡം ഒരു
 പണത്തിൽ കുറഞ്ഞവിലയുള്ളതു വീൽക്കുകയാ ആധാ
 നം ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുന്നവൻ അറിയുന്നില്ല പണം
 ഭണ്ഡം. ഒരു പണം വിലയുള്ളതു അങ്ങനെ ചെയ്താൽ
 അതിലിരട്ടി ഭണ്ഡം; രണ്ടു പണം വിലയുള്ളതു അങ്ങനെ
 ചെയ്താൽ ഇതുരൂപണം ഭണ്ഡം. ഇതുകൊണ്ട് മൂല്യവു
 ഖിയിലുള്ള ഭണ്ഡവിലി പറയപ്പെട്ടു.

പലതുകൾ ഇതുവേണ്ടി കാണപ്പെടുകയും ശിക്ഷിത
 ഭണ്ഡം പ്രവൃത്തിയിൽ ഇന്നുകൊണ്ടു അവയുടെ ലാഭത്തി
 നു കുറവായ അധികമായി വരുത്തുകയുടെ ക്രയവിക്ര
 യങ്ങൾക്കു തടസ്സമായി വരുത്തുന്നതായാൽ അങ്ങനെ ചെ
 യ്യുന്നവർ ആയിരം പണം ഭണ്ഡം.

വന്നിക്കുകൾ ഒന്നൊന്നായി പണ്യത്തെ വീൽക്കു
 വാനയല്ലാത്ത അവാദികൾക്കുമാ, അയ്യക്കമായ വീ
 ലയ്ക്ക് വീൽക്കുകയും, വാങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നതായാൽ അ
 വർക്ക് ആയിരം പണം ഭണ്ഡം.

ഇക്കണവന്റെയും അയ്യക്കവന്റെയും ഭാഗ്യ
 ദോഷംകൊണ്ട് ഒരു പണം വിലയുള്ള ദ്രവ്യത്തിന് എട്ടി
 വൊതി ഭാഗം വീതമുള്ള നാഴ്വര അളവിലും തുക്കത്തിലുമുള്ള

അന്തരമായിട്ടോ ഭർത്താവിന്റെ ഗുണത്തിലുള്ള അന്തരമായിട്ടോ വരുത്തിക്കിടന്നവൻ' ഇതന്യരപണം ദണ്ഡം. ഇതുകൊണ്ട് ഇതന്യരപണത്തിന്നു മേൽപ്പോട്ടുള്ള ദണ്ഡവുമുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു.

ധാന്യം, സ്നേഹം, ജ്ഞാനം, ലവണം, ഗന്ധം, ദൈവജ്യം എന്നീ ഭവ്യങ്ങളുടെ വികൃതത്തിൽ വസ്തുസാമ്യമുള്ളവയും വിവ കറഞ്ഞവയുമായവയെ ഉപധാനം ചെയ്യുന്നവൻ പന്ത്രണ്ടു പണം ദണ്ഡം.

സംസ്ഥാധ്യക്ഷന്റെ കീഴിലുള്ള വിദേശാക്കരൻ ഉപജീവനത്തിന്നു അനുവദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതെന്തൊരു അമ്പൽ മുഖന ദിവസത്തോളമുള്ള വരവു കണക്കാക്കി ഉറപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ക്രൈതാവിന്റെയും വിദേശാവിന്റെയും മധ്യത്തിൽവെച്ച് ഉണ്ടാകുന്ന ലാഭം ആദായത്തിൽനിന്നു ഭിന്നമായെന്നാണ്. അങ്ങനെയുണ്ടാകുന്ന ലാഭം കൊണ്ട് അവർക്ക് അധ്യക്ഷന്റെ അനുവാദം വാങ്ങി ധാന്യപണ്യങ്ങളെ ശേഖരിക്കുന്നതിന്നു വിരോധമില്ല. അങ്ങനെയല്ലാതെ അവർ സ്വന്തമായിട്ടുള്ളതും പണ്യാധ്യക്ഷന്റെ വാങ്ങേണ്ടതും വേറെ. അവർ മേൽപ്രകാരം സ്വന്തമായിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് ധാന്യപണ്യവികൃതംചെയ്യുമ്പോൾ അധ്യക്ഷൻ അത് പ്രദക്ഷരക്കരണഗ്രഹമാകയാൽ ചെയ്തിക്കണം.

മധ്യവർത്തികളായിട്ടുള്ളവർക്ക് ചരക്കു വാങ്ങുമ്പോൾ അനുവദിക്കപ്പെട്ട വിവരത്തിൽക്കവിഞ്ഞ് സ്വദേശീയപണ്യങ്ങളിൽ ഒരു ആററിനഞ്ചുവീതവും, വിദേശീയപണ്യങ്ങളിൽ ഒരു ആറിന്നു പത്തുവീതവും ഒരു ലാഭം വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്താം. അതിൽക്കവിഞ്ഞ് പണ്യങ്ങളുടെ ക്രയവികൃതങ്ങളിൽ വിവ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയോ, ആറു പണത്തിന്നഞ്ചുപണത്തിൽക്കവിഞ്ചു ലാഭമെടുക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതായാൽ ഇതന്യരപണം ദണ്ഡം.

ഇതുകൊണ്ട് മൃഗ്യവൃദ്ധിയിലുള്ള ദണ്ഡവൃദ്ധി പറയപ്പെട്ടു.

മൊത്തമായിട്ടു വാങ്ങിയ ചരക്ക് വിറ്റഴിക്കാതെ കിടന്നാൽ അത് മൊത്തമായ ഒരു വില നിശ്ചയിച്ച് വീൽക്കുവാൻ പാടില്ല. അങ്ങനെയുള്ള പണ്യങ്ങൾക്ക് ഉപശ്വാസം സഹവിച്ചാൽ പണ്യാധ്യക്ഷൻ അവയ്ക്ക് അനുഗ്രഹം നൽകേണ്ടതാണ്.

പണ്യങ്ങൾ വളരെയുണ്ടാകുമ്പോൾ പണ്യാധ്യക്ഷൻ സർവ്വപണ്യങ്ങളെയും ഏകമുഖമായിട്ടു വിൽക്കണം. അങ്ങനെ വിൽക്കുന്ന പണ്യങ്ങൾ വിറ്റഴിയുന്നതിനുമുമ്പ് അത്തരത്തിലുള്ള മറ്റു പണ്യങ്ങൾ മറ്റുള്ളർ വിറ്റുപോകരുതെന്ന് നിശ്ചയിക്കുകയും വേണം. ഏകമുഖമായി വിൽക്കുവാൻ നിശ്ചയിച്ച പണ്യങ്ങളെ വിക്രേതാക്കൾ ദിവസവേതനം വാങ്ങി പ്രഭുകൾക്കനുഗ്രഹമാകുമാറു വിൽക്കണം.

ദേശാന്തരിതങ്ങളും (അന്യദേശത്തുനിന്നു വന്നവ) ക്വാലാന്തരിതങ്ങളും (അന്യകാലത്തിങ്കൽ ശേഖരിച്ചവ) ആയ പണ്യങ്ങൾക്ക്

വാഴ്ചമൂലം, പണ്യലബ്ധി,
ശുൽക്കം, വൃദ്ധി, യവത്രയും,
അന്യവൃന്തങ്ങളും നോക്കി
മൂലം തീർച്ചപ്പെടുത്തണം.

കേരളീയർക്ക് അഷ്ടശാസ്ത്രത്തിൽ, കണ്ണടശാധനമെന്ന
താലാമയികരണത്തിൽ, കേവലമേകശാധനമെന്ന
രണ്ടാമഗ്ഗായം.

മൂന്നാം അധ്യായം.

എഴുപത്തെട്ടാം പ്രകരണം.

ഉപനിഷത്തുപ്രസംഗം.

ദൈവവശാൽ സാക്ഷാത്കരണവുമായിട്ട് എട്ടു മഹാ മയങ്ങളുണ്ട്. അഗ്നി, ജലം, വായു, ഭൂമി, അether, എലിക്ട്രിസിറ്റി, സൂര്യൻ, ചന്ദ്രൻ, മനുഷ്യൻ എന്നിവയാണ് അത്. അവയുടെ ഉപദ്രവത്തിൽനിന്നു രക്ഷാവു് ജനപദത്തെ രക്ഷിക്കണം.

ഗ്രീഷ്മകാലത്തു ഗ്രാമജനങ്ങൾ ഗുഹയിൽനിന്നു വെളിവാക്കുന്നവരായി അധിഗ്രയണം (പ്രാകാശമായ അഗ്നിജ്വാലനം) ചെയ്യാവൂ. അല്ലെങ്കിൽ ദശകലീരക്ഷകൻ (ഗോപൻ) നിർദ്ദേശിക്കുന്ന സ്ഥലത്തു് അധിഗ്രയണം ചെയ്യാം. അഗ്നിജ്വാലയെ തടുക്കുവാനുള്ള വിധി നാഗരികപ്രസിദ്ധി എന്ന പ്രകരണത്തിലും, നിശാമ്പ്രസിദ്ധിയിൽ രാജഗുഹയെ തടുക്കുവിച്ചു പറയുന്നിടത്തും വിവരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അഗ്നിജ്വാല വരാതിരിപ്പാനുവേണ്ടി പർവ്വതത്തിൽ (വാവു മുതലായവയിൽ) ബലി (ഭൂതബലി), ധനം, സ്വസ്തിവാചനം എന്നിവ ചെയ്തു് അഗ്നിയെ പൂജിക്കണം.

വർഷാകാലത്തു് അരുപഗ്രാമക്കാർ (ജലപ്രായമായ ഗ്രാമങ്ങളിലെ ജനങ്ങൾ) പുരവേലയെ (വെള്ളപ്പൊക്കമുണ്ടാകുന്ന തീരപ്രദേശത്തെ) വിട്ടു താമസിക്കണം. ജലത്തിൽനിന്നു രക്ഷ പ്രാപിപ്പാനാവശ്യമായ മരം, മുള, തോണി മുതലായവയെ തെളുപ്പാക്കിവെക്കുകയും വേണം. ജലപ്രവഹനത്തിൽ ഒളിച്ചുപോകുന്ന ആളുകളെ അലാബ (ചരക്കു), ദുരി (തുരുത്തി), പ്ലവം (പൊങ്ങുതി), ഗണ്ഡിക (പലക), വേണിക (മുള) എന്നിവയിലൂടെ കരയ്ക്കു കയറണം. അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതിന്നു ദൃഢഹീനന്മാർ (പ്ലവം കൈവശമില്ലാത്തവർ) ഒഴികെയുള്ളവർ തെങ്ങി

ചെല്ലാതിരുന്നാൽ അവർ പണ്ടു പണം ദണ്ഡം പട്ടു ദിവസങ്ങളിൽ നദീപുരകൾ ചെഴ്യിക്കുകയും, മാന്യാന്മാ ശവദികളും വേദാന്തന്മാരും വർത്തന അഭിചരിക്കുക (വിചരിക്ക) യും ചെയ്യണം. ഇപ്രകാരംതന്നെ, വാഴാവ ഗ്രാമം (വസ്തുവിനാഥം) ഉണ്ടാകുന്ന കാലത്തു ശമീനാ മൻ (ഇല്ലൻ), ഗംഗ, പറ്റും, മഹാകുപ്പൻ (വരണൻ) എന്നിവർ പുരകൾ കഴിപ്പിക്കുകയും വേണം.

വ്യാധിയെത്തെ ചോന്നിപ്പുകയുമാകുന്നതിൽ പറ യുന്ന പ്രതിവിധികൾക്കൊന്നു നിവാരണം ചെയ്യണം. മി കിത്സകന്മാർ ദൈവങ്ങളെക്കൊണ്ടും, സിദ്ധന്മാരും താപ സന്മാരും ശാന്തികർമ്മങ്ങൾ, പ്രായശ്ചിത്തങ്ങൾ എന്നിവ യെക്കൊണ്ടും വ്യാധികൾക്കു പ്രതിവിധി ചെയ്യണം.

ഇപ്പറഞ്ഞതുകൊണ്ടുതന്നെ മരകത്തിന്റെ (മാരി എന്ന മഹാവ്യാധിയുടെ) പ്രതിവിധിയും പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു. അതിന്നു വിദേശവിധിയായി തീർത്താഴിപ്പേരുകൾ (തീർത്ഥസ്നാനം), മഹാകുപ്പവൽനം (വരണപുഷ്പ), ശുശാ നത്തിൽവെച്ച പശുക്കളെക്കറക്കുക, കബന്ധഭവനം *, ദേ വരാഗ്രി (ദേവനെ പൂജിച്ചുവെച്ചതിന്റെ മുന്നാകെ രാത്രി ഉറക്കൊഴിച്ചിരിക്കുക) എന്നിവയും ചെയ്യിക്കണം.

പശുവ്യാധിമരകത്തിങ്കൽ (പശുവ്യാധിതായിട്ടുള്ള മാരിയിങ്കൽ) അവയെ സ്നാനം മാററത്താമസിപ്പിക്കുക, അർദ്ധനീരാജനം (അഹസ്തിന്റെയും രാത്രിയുടെയും അർദ്ധ ഭാഗങ്ങൾക്കു തിരയുഴിച്ചുക) ചെയ്തു, സ്വദേവതമാരെ പൂ ജിക്കുക ‡ എന്നിവ ചെയ്യിക്കണം.

* കബന്ധഭവനം-അരിതരച്ചുളക്കൊട്ട് ഒരു കുമ്പസത്തിന്റെ (കിണ്ണിപ്പാത്ര മെപ്പുന്റെ) പ്രതിമയുണ്ടാക്കി അതിനെ ശുശാ നത്തിൽവെച്ച് അർപ്പിക്കുക.

‡ സ്വദേവതമാർ-ഗവയർക്കു സുബ്രഹ്മണ്യൻ, അശ്വവർക്കു അഗ്നിനീദേവകൾ, ഗോക്കൾക്കു പശുപതി, മരിക്കാർക്കു വരണൻ, കോവർകൾക്കു വായു, ആഴകൾക്കു അഗ്നി എന്നിങ്ങനെയൊക്കെ.

എഴുപത്തെട്ടാം പ്രകരണം

മൂന്നാം അധ്യായം

ദളിഷം ബന്ധിക്കുന്ന കാലത്തു രാജാവു പ്രജകളെ ബീജങ്ങളും (കൃഷിക്കു വേണ്ട വിത്തുകൾ) അന്നവും കൊടുത്തു സഹായിക്കുകയും, അവർ അനുഗ്രഹം നൽകുകയും ചെയ്യണം. കോട്ടപണിയുക, ചിറകെട്ടുക എന്നീ മരമ്മത്തുകൾ ദളിഷകാലത്തു പ്രജകൾക്കു ലഭ്യനേം കൊടുത്ത് അവരെക്കൊണ്ടു നടത്തിക്കുകയോ ഭക്ഷസംവിഭാഗം (ചോറു പകൻ കൊടുക്കുക), ദേശനിരഞ്ജനം (ദേശത്തുള്ള ധനവാന്മാരുടെ കയ്യിൽ പ്രജകളെ എപ്പിക്കുക) എന്നിവ ചെയ്താൽ മിത്രങ്ങളായിട്ടുള്ള രാജാക്കന്മാരുടെ സാഹായ്യം ആവശ്യപ്പെടുകയോ കൾണം (കൂടുതൽ നികുതി പിരിച്ചു ധനവാന്മാരെ കൃതന്മാരാക്കുക), വമനം (ധനവാന്മാരുടെ കയ്യിൽ കെട്ടിയിരിപ്പുള്ള ധനം പുറത്തു വരുത്തിക്കുക) എന്നിവ ചെയ്തതോ വേണം ടി. അതല്ലെങ്കിൽ ദളിഷകാലത്തു രാജാവു തന്റെ പ്രജകളോടുംകൂടി, ധാരാളം സമ്പത്തു വിതഞ്ഞുതന്നിട്ടുള്ള അനുരാജ്യത്തെയും പോലുന്നതിനും വിരോധമില്ല. സമുദ്രത്തിന്റെയോ കായലുകളുടെയോ തീരപ്രദേശങ്ങളിൽ അമരസമാക്കുക, സേതുക്കളിൽ ധാന്യങ്ങൾ, ശാകങ്ങൾ, മൂലങ്ങൾ, ഫലങ്ങൾ എന്നിവ കൃഷി ചെയ്തുകൊണ്ടുക, മൃഗപശുപക്ഷിവാഹമസ്യങ്ങളെ വധിക്കുന്നതിന്നു് ഏല്പാട് വെയ്ക്കുക എന്നിവയും ദളിഷകാലത്തു രാജാവിനു ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

മുഷികളായമുന്മാകുന്ന കാലത്തു പൂച്ചകളേയും കീടികളേയും ധാരാളമായി നാട്ടിൽ സഞ്ചരിക്കുവാൻ വിടണം. അവയെ പിടിക്കുകയോ കൊല്ലുകയോ ചെയ്യുന്നവർക്കു പ

ടി കർമ്മമെന്നാൽ മർദ്ദം നാട്ടിൽ ഉപയോഗമില്ലാത്ത ഒരു അളവു ദേശനേരത്തെയുള്ള ഒരുസംഖ്യ മുരുകയും, വലനമെന്നതു സുദിക്കുമുള്ള അനുരാജ്യത്തെയും മനോഹരി അയ്യങ്കയെന്നാണു് ഒരു പൊതുപദപരമം.

നൂറു പണം ഭണ്ഡവും കല്പിക്കണം. വനചരനുകൊഴി കെയുള്ളവർ തങ്ങളുടെ ശാക്കളെ നിഗ്രഹം (ബന്ധനം) ചെയ്യാതിരുന്നാൽ അവർ പന്ത്രണ്ടുപണം ഭണ്ഡം കല്പിക്കണം. എലികൾ ചത്തുപോകുന്നതിനു വേണ്ടി സൂര്യനീക്കം (കുളിപ്പാലു്) പുറട്ടിയ ധാന്യങ്ങളോ, പൊന്നിഷ്ടികപ്രകരണത്തിൽപ്പറയുന്ന രോഗങ്ങൾ ചേർത്ത ധാന്യങ്ങളോ വിതറണം. മൃഷികൾ * എപ്പോഴെന്നു കയും വേണം. സിദ്ധതാപസന്മാർ മൃഷികനിവാരണത്തിനുവേണ്ട ശാന്തികൾ ചെയ്യുകയും, പാർവ്വതീവന്ദനത്തിൽ മൃഷികപുരകൾ ചെയ്യിക്കുകയും വേണം. ഇതിനെപ്പറഞ്ഞുകൊണ്ടു തന്നെ ശലഭങ്ങൾ (പാറുകൾ), പാലികൾ, കുമികൾ എന്നിവയിൽനിന്നുള്ള ഭയത്തിന്റെ പ്രതിവിധികളും പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു.

വ്യാളഭയം (ഹിംസ്രമൃഗങ്ങളിൽനിന്നുള്ള ഭയം) ഉണ്ടാകുന്ന കാലത്തു് മദനമസം ചേർത്ത പശുക്കളുടെ ശവങ്ങൾ തക്ക സ്ഥലങ്ങളിൽ എറിയണം. ചത്ത പശുക്കളുടെ കോഴും എടുത്തു് അതിൽ മദനമസവും കോളവവും നിറച്ചു് അതിനേയും തണുൽസ്ഥാനങ്ങളിൽ പ്രദക്ഷിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. പുഷ്പകരം ശുദ്ധണികളും കൂടപഞ്ചമങ്ങൾ (കുളിപ്പാലുകൾ), കൂടാവനതങ്ങൾ (കുപനീർമ്മിതങ്ങളായ കുഴികൾ) എന്നിവയെ പ്രയാഗിച്ചു് വ്യാളങ്ങളെ പിടിക്കണം. ആവരണം ധരിച്ചിട്ടുള്ള ആയുധപാണികൾ വ്യാളങ്ങളെ ഹനിക്കുകയും ചെയ്യണം. വ്യാളഭയം നേരിട്ടിട്ടുള്ള ആളുകളെ രക്ഷിക്കുവാൻ ഓടിപ്പൊല്ലാത്തവനു പന്ത്രണ്ടു പണം ഭണ്ഡം. വ്യാളത്തെ കൊല്ലുന്നവനു സമ്മാനവും പന്ത്രണ്ടുപണം തന്നെ. വ്യാളബാധാനിവാദനത്തി

* മൃഷികൾ-രാജാവിടുക്കാരും പ്രതിഭിനം ഇത്രയിത്ര ഏലികളെ പിടിച്ചു് ഇന്നു സ്ഥലത്തു് യാദാദാക്കണമെന്നുള്ള വ്യവസ്ഥ.

മന്നുതി

എഴുപത്തെട്ടാം പ്രകരണം

മൂന്നാം അധ്യായം

നായി പട്ടുദിവസങ്ങളിൽ പവ്വതങ്ങളെ പുജിക്കുകയും വേണം. ഇതിനെപ്പറ്റാഞ്ഞതുകൊണ്ടു തന്നെ മൃഗസംഘങ്ങൾ, പക്ഷിസംഘങ്ങൾ, മൃതലകൾ എന്നിവയിൽനിന്നുള്ള ഭയത്തിന്റെ പ്രതിവിധികളും പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു.

സപ്പുരയമുണ്ടാകുന്ന കാലത്തു വിഷാദാദികൾ മന്ത്രങ്ങളെക്കൊണ്ടും ഐശ്വര്യങ്ങളെക്കൊണ്ടും അതിന്നു പരിഹാരം ചെയ്യണം. അല്ലെങ്കിൽ പെരുന്താർ സംഘമായിട്ടെപ്പുറം കണ്ണിൽപ്പെട്ട സപ്പുരയെല്ലാം കൊല്ലണം. അഥവാ വേദജ്ഞന്മാർ സപ്പുരയെക്കുറിച്ച് ആഭിചാരം ചെയ്താൽ വേണം. പട്ടുദിവസങ്ങളിൽ സപ്പുരയെല്ലാം ചെയ്യിക്കണം. ഇതുകൊണ്ടുതന്നെ ജലജീവികളിൽനിന്നുള്ള ഭയത്തിന്റെ പ്രതീകാരങ്ങളും പറയപ്പെട്ടു.

രജസ്സുകളിൽനിന്നു ഭയമുണ്ടാകുമ്പോൾ അഥവാ ഗർഭത്താൽ മായായാഗത്താൽ രക്ഷാപുഷ്പമായ കർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യണം. പട്ടുങ്ങളിൽ വിതട്ടിയിൽ (താ), മരം, ഉല്ലാപിക (ഒരുതരം അപ്പം), ഹസ്സപതാക(ചെറുകൊടി), ചാഴഗാപാരം(ആടിനെ അറുത്തു ബലികൊടുക്കുക) എന്നിവയെക്കൊണ്ടു് ചെയ്തപുരകളും ചെയ്യിക്കണം. എല്ലാ വിധത്തിലുള്ള രക്ഷാബാധകൾ നേരിട്ടു നോക്കി ആളുകൾ “നിങ്ങൾക്കു ഹവിസ്സിനെ ബലിതരാം” എന്നിങ്ങനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു വേണം രാപ്പകൽ സഞ്ചരിക്കുവാൻ.

എല്ലാവിധഭയങ്ങളിലും പീഡിതരായ ജനങ്ങളെ രാജാവിനു പിതാവെന്നപോലെ അനുഗ്രഹിക്കണം.

ദൈവികപൽപ്രതീകാരം
ചെമ്പിടം സിദ്ധതാപസർ

മന്നന

കണ്ടകശാധനം

നാലാമധികരണം

മായാദയാഗന്മതവരെ
സ്വപൻ മാനിച്ചിരുത്തണം.

കഷ്ടിച്ചുപോയ അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ, കണ്ടകശാധനത്തെ
നാലാമധികരണത്തിൽ, ഉപനിഷത്തുപ്രകാരം
എന്ന ഭൂതനാമധ്യായം.

നാലാം അധ്യായം.

ഏഴുപത്തൊമ്പതാം പ്രകരണം.

ശ്രദ്ധാജീവിതം.

സമാഹരണപ്രണിധിയിൽ ജനപദഭാഷണത്തെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ കണ്ടകശാധനത്തെ ഇനി വിവരിക്കാം.

സമാഹരണപ്രണിധിയിൽ സിദ്ധന്മാർ, താപസന്മാർ, പ്രവൃത്തിന്മാർ, ചന്ദ്രമരന്മാർ (നാടു ചുറ്റിപ്പറ്റിയെഴുതിക്കുന്നവർ), ചാരണന്മാർ, കപകന്മാർ, പ്രജ്ഞകന്മാർ (മായാവികര), കാഞ്ചാത്തികന്മാർ (ബ്രഹ്മാതിഷ്ഠികന്മാർ), നൈമിത്തികന്മാർ (നിമിത്തങ്ങളെ പറയുന്നവർ), മൗഢ്യമന്ത്രികന്മാർ, ചികിത്സകന്മാർ, ഉത്തമന്മാർ, മൂകന്മാർ, ബധിരന്മാർ, ജഡന്മാർ (ഒന്നും അറിവില്ലാത്തവർ), അന്ധന്മാർ, വൈദ്യഭാഷകന്മാർ, കാന്തക്കര, ശിഖികര, കശീലവന്മാർ, ദേശന്മാർ (ദേശത്തുനിന്നുവിട്ടവർ), ശൗണ്ഡികന്മാർ, ആപ്തവികന്മാർ, പാകപമാംസികന്മാർ, ഔഷ്ണികന്മാർ എന്നിവരുടെ ദേഷം ധരിച്ച ശ്രദ്ധപുരുഷന്മാരെ എപ്പോഴെന്നും അവർ ഗ്രാമമുഖ്യന്മാരായും അധ്യക്ഷന്മാരായും നടപടിയിലുള്ള ശൈലാഭരണങ്ങളെ അറിയിക്കയും വേണം.

ജനപദങ്ങളിൽ ധാരണാതവനെ ഗ്രന്ഥാജീവി (ഗ്രന്ഥ കർമ്മകൊണ്ടു ജനങ്ങളെ വഞ്ചിച്ചു ജീവിക്കുന്നവൻ) എന്നു ശങ്കരമൂലനാലോ അവനെ അറിയുവാൻ സാധിക്കുന്നതായ (സമാനനായ) സത്രിയെക്കൊണ്ടു് അപസ്മരിക്കുന്നു. സത്രി തനിക്കു ശങ്ക തോന്നുന്ന ധർമ്മവിരുദ്ധനായ പ്രഭുക്കന്മാരിന്റെയും അടുക്കൽ വിപ്രസ്തന്റെ നിലയിൽപ്പെട്ടവരായി അവനോടു പറയു്:—“അഭിയുക്തനായിരിക്കുന്ന (അഭിയാഗത്തിൽ പ്രതിപാദിതായ) ഇന്നവൻ എന്റെ ബാധവാണ്. അവനെ വന്നിട്ടുള്ള ഈ അനന്തം നീക്കിക്കൊടുക്കണം. ഇതാ ഈ ഭാഗ്യം സ്വീകരിച്ചുകൊൾക.” ഇതു കേട്ടു് അപ്പോൾ അപ്രകാരം ചെയ്താൽ അവനെ ഉപദേശകൻ (ഉപദേശകന്മാരായും വാങ്ങുന്നവൻ) എന്നു കാരണത്താൽ പ്രവാസനം (നാട്ടിൽനിന്നു നീക്കം) ചെയ്യണം. ധർമ്മവിരുദ്ധനായവനെക്കൊണ്ടുതന്നെ പ്രഭുക്കന്മാരായും പരദണ്ഡം കഴിഞ്ഞു്.

ഗ്രാമിക (ഗ്രാമമുഖൻ) എന്നോ അധ്വക്ഷനെന്നോ കവിച്ചു ശങ്ക തോന്നിയാൽ സത്രി പറയു്:—“ഇന്നു മനുഷ്യൻ അല്ലനും (ആലാപനമുടനീളം പ്രവൃത്തിക്കുന്നവൻ) വളരെ ഭാഗ്യം കയ്യിലുള്ളവനാണു്. അവനു് ഇന്നേരമനന്തം സംഭവിച്ചിരിക്കുന്നു. അതു നീക്കിക്കൊടുത്തു് അവന്റെ ഭാഗ്യമെല്ലാം വാങ്ങിക്കൊൾക”. ഇതിന്നു വഴിച്ചെടുത്തു് അപ്രകാരം പ്രവൃത്തിച്ചാൽ ആ ഗ്രാമമുഖനെയോ അധ്വക്ഷനെയോ ഉൽക്കോചകൻ (കൈപ്പൊക്കുകാരൻ) എന്നു കരദന്തിന്നു പ്രവാസനം ചെയ്യണം.

സത്രി കൃത്രിമമായി മരഭിയാഗത്തിൽ അഭിയുക്തനായിട്ടു കൂടസംശ്ചികളെന്നു ശങ്കയുള്ളവരുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു ധാരാളം ധനം കൊടുക്കാമെന്നു പറഞ്ഞു് അവരെ കൂടസാക്ഷ്യത്തിന്നു പ്രേരിപ്പിച്ചു. അപ്പോൾ അപ്രകാരം ചെയ്താൽ അവരെ കൂടസംശ്ചികൾ എന്നു കരദന്തിന്നു പ്രവാസനം

ചെയ്തു. ഇതുകൊണ്ടു കൂടുതലായ കാരണങ്ങളാലും (കുടുംബവും പഠനത്തിനുമെന്ന മുഖ്യകാരണങ്ങൾ മറ്റൊരാളോടു ഇല്ലാത്ത സംഗതി പറഞ്ഞു കേൾപ്പിക്കുന്നവർ) പഠനം കഴിഞ്ഞു.

യാതൊരുവൻ മന്ത്രയോഗങ്ങൾ, മൃതകർമ്മങ്ങൾ (ഔഷധപ്രയോഗങ്ങൾ), ശുശ്രൂഷകൾ (ശുശ്രൂഷയിൽ വെച്ചു ചെയ്യുന്ന കർമ്മങ്ങൾ) എന്നിവയൊന്നും സംവനനം (വശീകരണം) ചെയ്യുന്നവനാണെന്നു ശങ്കിക്കപ്പെടുന്നവോ അവനോടു സത്രി പറവു:- “ഇന്നാളുടെ ഭാര്യയോടോ സ്ത്രീയോടോ മകളോടോ ഞാൻ കാമിക്കുന്നുണ്ട്. അവൾ എന്നെ ഇഷ്ടപ്പെട്ടു കാമിക്കുന്നു. അതിനുവേണ്ടി ഈ ദ്രവ്യം വാങ്ങിക്കൊള്ളൂ”. ഇതിന്നു വഴിപ്പെട്ട് അവൻ അപ്രകാരം ചെയ്താൽ അവനെ സംവനനം ചെയ്തതു എന്നു നിശ്ചയിച്ചു പ്രവാസനം ചെയ്യണം. ഇതിനെപ്പറ്റിയതുകൊണ്ടുതന്നെ കൃത്യാശീലൻ (പിശാചിനെ ആവേശിപ്പിക്കുന്നവൻ), ആഭിചാരിശീലൻ എന്നിവരെയും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

യാതൊരുവനെക്കുറിച്ചു മസം (വിഷം) ഉണ്ടാക്കുകയോ വാഷകയോ റിഷകയോ മസമോ മറ്റൊരു വിഷമോ ഉണ്ടാകുകയോ ആഹാരങ്ങളോ വ്യവഹരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവനെക്കുറിച്ചുതന്നെ ശങ്കിക്കുന്നവോ അവനോടു സത്രി പറവു:- “ഇന്നവൻ എന്റെ ശത്രുവാണ്. അവനെ കൊല്ലണമെന്നു. അതിന്നു് ഈ ദ്രവ്യം സ്വീകരിക്കാം”. ഇതിന്നു വഴിപ്പെട്ട് അപ്രകാരം ചെയ്താൽ അവനെ മസം എന്നു നിശ്ചയിച്ചു പ്രവാസനം ചെയ്യണം. ഇതുകൊണ്ടു മദനയോഗവ്യവഹാരിയേയും (മദനയോഗം=മയക്കുമരുന്നുകൊണ്ടു വ്യവഹരിക്കുന്നവൻ) പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു.

യാതൊരുവൻ നാനാപ്രകാരത്തിലുള്ള ലോഹങ്ങളും കല്ലുകളും അംഗാരം (കരിക്കട്ട), മണ്ണു (മെ), സന്ദേശം

എഴുപത്തൊമ്പതാം പ്രകരണം

നാലാം അധ്യായം

(കൊടിയ്ക്കൽ), മേൽക്കൽ (മുറ), അധികരണി (മുട്ടി), ബിംബം (അച്ച), മേൽ (മുട്ടി), മേൽ (മുട്ടി) എന്നീ വസ്തുക്കളും വളരെയധികം വാങ്ങുന്നവരും മേൽ, മേൽ, മേൽ എന്നിവ കൈകളിലും വസ്ത്രത്തിലും കയ്യിൽ അടയാളപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുവരും കയ്യിൽക്കൊണ്ടുവരും (കയ്യിൽക്കൊണ്ടുവരും) പണിയായുപയോഗിച്ചും കൈവശമുള്ളവനാകയാൽ കൂടുതൽ പകരകൻ (കൂടുതൽക്കൊണ്ടുവരുന്നവൻ) ആണെന്നു രജിസ്റ്ററിലെത്തുന്നവരും അവന്റെ അടുത്തൽ സമീപം ഉൾപ്പെടെ നിൽക്കുന്നവർ അന്യമായി (ഉള്ളിൽ അറിഞ്ഞു) അറിവിനെ വിവരം പ്രദർശിപ്പിച്ചു. കൂടുതൽപകരകനാണെന്നറിഞ്ഞാൽ അവനെ പ്രവാസനം ചെയ്യണം. ഇവനെപ്പറ്റത്തക്കവിധത്തിൽ അറിഞ്ഞു സ്വന്തത്തിന്റെ രംഗമെടുക്കുന്ന കൂടുതൽവസ്തുവുമായിട്ടേയും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

ശ്രദ്ധാജീവൻ പതിമൂന്നാം
രണ്ടാം പീഡനകാരികൾ;
നാട്ടിൽനിന്നുടകിയവരെ-
യഥവാ ദണ്ഡമേകുക.

കൊടിയ്ക്കൽ, മേൽക്കൽ, മേൽക്കൽ, മേൽക്കൽ
നാലാമധികരണത്തിൽ, ശ്രദ്ധാജീവിൽ എന്ന
നാലാമദ്ധ്യായം.

അഞ്ചാം അധ്യായം.

എഴുതാം പ്രകരണം.

സീദ്ധവ്യഞ്ജനമെങ്കൊണ്ടു മാനവപ്രകാരം.

സമീപപ്രായം കഴിഞ്ഞതിനാലേയും, സീദ്ധവ്യഞ്ജനമായ ശ്രദ്ധപൂർവ്വതോടുകൂടി മാനവവിദ്യകൾ (മാണവനം

കുറേയൊരു മനുഷ്യരെ) കൊണ്ടു മാണവന്മാരെ * പ്രലോഭനം ചെയ്യുന്നു. പ്രസാധപനം (ഉറക്കിടുക), അന്തഃപാതനം (മറയ്ക്കുക), ദ്വാരാപാതനം (വാതിൽ തുറക്കുക) എന്നിവയ്ക്കുള്ള മന്ത്രംകൊണ്ട് പ്രതിരോധകന്മാരേയും, സംവന്നന മന്ത്രംകൊണ്ട് പാതജ്ജികന്മാരേയും (പരദാസകന്മാരെ) പ്രാലോഭിപ്പിച്ചു.

അവർ പ്രലോഭനംകൊണ്ടു ഉത്സാഹം തോന്നിപ്പറപ്പെട്ട മാണവന്മാരുടെ ഒരു വലിയ സംഘത്തെപ്പറ്റി, രാത്രിയിൽ ഒരു ഗ്രാമത്തിലേക്കു നോക്കിപ്പോയിപ്പോയി, കൂലിമന്ത്രീപുരുഷന്മാരെ പറഞ്ഞു നിറുത്തിയിട്ടുള്ള മറ്റൊരു ഗ്രാമത്തിലേക്കു പോയി. അവിടെ ചെന്നെത്തിയാൽ പറയു:—“ഇവിടെവെച്ചു തന്നെ മന്ത്രത്തിന്റെ പ്രയോജനം കണ്ടുകൊൾക. മറ്റൊരു ഗ്രാമത്തിലേക്കു ഇപ്പോൾ പോകുവാൻ പ്രയാസമാണ്.” ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞതിനുശേഷം ദ്വാരാപാതനമന്ത്രംകൊണ്ട് വാതിലുകൾ തുറന്നു “കടന്നുകൊൾവിൻ” എന്ന് പറയു. പിന്നെ അന്തഃപാതനമന്ത്രം ചെയ്തി, ഉണർന്നു തന്നെയിരിക്കുന്ന രക്ഷികളുടെ മധ്യത്തിലൂടെ മാണവന്മാരെ കടത്തിക്കൊണ്ടുപോയു. പ്രസാധപനമന്ത്രംകൊണ്ടു രക്ഷികളെ ഉറക്കി അവരുടെ ശയ്യകളിൽക്കൂടെയെന്നു മാണവന്മാരെ നടത്തിച്ചു. പിന്നെ സംവന്നനമന്ത്രം ചെയ്തി, പരദാസകന്മാരുടെ നടുവിലായിട്ടുള്ള ആ മാണവന്മാരോടു ചേർന്നു സന്മാധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

മേൽപ്രകാരം പ്രത്യക്ഷമാകുന്നതെന്ന മന്ത്രപ്രഭാവം കണ്ടറിഞ്ഞതിനുശേഷം സ്മരണാർത്ഥമായിട്ടു ആ മന്ത്രങ്ങൾ

* മാണവന്മാർ=കുറ്റമനുഷ്ടർ; പിരിച്ചുപറി, പരദാസം എന്നിവയ്ക്കുള്ള മന്ത്രങ്ങളായിട്ടുള്ളവയെന്നർത്ഥം.

അവരോടു പറയുകയും വേണം. പെരുകുന്നപദനാമം വിശ്വാസം വരുന്നതിന് വേണ്ടി, ചാരനാർ മുഖേന ശത്രു (അകത്തു), പ്രാണാദം (മുടിത്തോലി) മുതലായ ചിലിറ്റു സാധനങ്ങൾ വല്ലവരും മോഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നറിഞ്ഞാൽ അവയെക്കുറിച്ചും കൊണ്ടുവന്നിട്ടു ജനങ്ങൾക്കു കാട്ടിക്കൊടുത്തു “ഇതാ രാജാവിന്റെ പ്രഭാവം” എന്നു പറയണം.

ഇങ്ങനെതന്നെ പുരാണപാരമ്പര്യം, ഗോപാലകന്മാർ, വ്യാധനാർ, ശാഗ്നിപരം എന്നിവരുടെ വേഷം ധരിച്ച ഗുഹാപുരുഷന്മാർ വന്നുചാരുന്നതായും ആടവികന്മാരുടെയും ഇടയിൽ പ്രാവശ്യം അവരെ മുകുന്ദിരണയും കപ്യഭാസ്യങ്ങളും ധാരാളം കൊണ്ടുപോകുന്ന സാത്വികവാഹനങ്ങളുടെ മാർഗ്ഗത്തിലും വ്രജത്തിലും ഗ്രാമങ്ങളിലും കടന്നു പോരണം ചെയ്യാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചു. അപ്രകാരം ചൊരണം ചെയ്യുമ്പോൾ അവരെ ഗ്രൂപ്പമായി സഞ്ചിപ്പിച്ചുനിർത്തിയ സൈന്യങ്ങളെക്കൊണ്ടു കൊല്ലിക്കുകയോ, മദനരസം ചെയ്ത പശുക്കൾ (വഴിച്ചാറ്) ഭംഗിപ്പാൻ കൊടുത്തു മയക്കി പിടിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്തു. അവർ ലോപ്തമാരും (മോഷ്ടിച്ച ദ്രവ്യത്തിന്റെ മൂലം) ചമനം കൊണ്ടു ദീർഘമാർഗ്ഗസഞ്ചാരം ചെയ്തു മരണിച്ചു കിടന്നു അല്ലെങ്കിൽ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു, ഉദ്വഹനങ്ങളിൽ (സന്ദേഹസൂചകമായ സമ്യകത്തിൽ) യോഗസര കൊടുത്തു മത്തനാശി പിടിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്തുകൊണ്ടു.

പിടിപ്പാൽ നാട്ടുകാർമുമ്പിൽ
 സമാഹരണവു മുൻറിധം
 നൃപന്റെ സർവ്വസ്വത്തുപരിതപം
 മോഷ്ടിക്കാട്ടിക്കൊടുക്കണം.

കൊല്ലുന്നതിന് അർദ്ധശതകത്തിൽ, കണ്ടുകൾക്കുപേരം നാലാമധികരണത്തിൽ, സിദ്ധവൃത്തങ്ങളെക്കൊണ്ടു മാനവപ്രകാരം എന്ന അദ്ധ്യായം.

ആറാം അധ്യായം.

എണ്ണത്താനും പ്രകരണം.

ശങ്കരാചാര്യർമാർക്കിടയിൽ.

സിദ്ധവ്യഞ്ജനത്തെ പ്രയോഗിച്ചതിന്നു ശേഷം ശങ്കരൻ, കർമ്മം എന്നിവയെക്കൊണ്ടു ചോദനയുടെ ഗ്രാഹിക്കുന്നതിന്നു പ്രയത്നം ചെയ്യുന്നു.

കർമ്മത്തിലെ പൂർണ്ണമായ അധിപ്യൻ, നിർദ്വേഷം (സ്വന്മാദ്യം) കറഞ്ഞവൻ, ദേശവും ജാതിയും ഗോത്രവും നാമവും കർമ്മവും അപാദശാവും (വ്യവഹാരം) മാനിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നവൻ, വൃത്തികർമ്മത്തെ (വൃത്തിയുമായ തൊഴിലിനെ) മറച്ചുവെക്കുന്നവൻ, മദ്യമാംസങ്ങളിലും മറ്റും ആഹാരങ്ങളിലും ഗന്ധമാല്യങ്ങളിലും വസ്ത്രാലങ്കാരങ്ങളിലും അതിസങ്കീർണ്ണമായവൻ, അതിവ്യയം ചെയ്യുന്നവൻ, വേശ്യാസ്രീകളിലും മുതുകളിലും മദ്യവ്യവഹാരികളിലും അതിപ്രസക്തിയുള്ളവൻ, കൂടാതെ നാട്ടിൽനിന്നു പോകുന്നവൻ, ഇരിക്കുന്ന സ്ഥലവും പോകുന്ന ദേശവും ചെയ്യുന്ന കർമ്മവും എന്തെന്ന് അന്വന്തരം ഗ്രാഹിക്കാൻ വയ്ക്കാത്തവൻ, ഏകാന്ത(വിജനം)ത്തിലും വനത്തിലും നിഷ്കട (ഉദ്യാനം)ത്തിലും അകാലത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നവൻ, പ്രജ്ഞമോ, ആഗിഷ്ട (ഭവ്യം) മുതലായ ആയ ദേശത്തു പല പ്രാദേശ്യം പോകയും മറ്ററിക്കയും ചെയ്യുന്നവൻ, പെട്ടെന്നുണ്ടായ ക്ഷതങ്ങൾക്കും വ്രണങ്ങൾക്കും ശുദ്ധമായിട്ട് ചികിത്സ ചെയ്യുന്നവൻ, ഗുഹാവാസംഗത്തിൽത്തന്നെ നിത്യവും വസിക്കുന്നവൻ, അജ്ഞാതം (ആരെങ്കിലും വരുമ്പോൾ അവന്റെ നേരെ വേഗത്തിൽ ചെന്നു മടങ്ങിപ്പോക) ചെയ്ത ശീലമാണവൻ, സ്ത്രീകളിൽ അതിലോലനാണവൻ, പരപരിജനങ്ങളെയും പരസ്ത്രീകളെയും പരഭവ്യങ്ങളെയും പരഗൃഹങ്ങളെയും കുറിച്ചു വളരെ പ്രാ

വശ്യം ചോദ്യം ചെയ്യുന്നവൻ, കന്ധിതകർമ്മങ്ങൾക്കു ഉപജാപിക്കാറുള്ള ശസ്ത്രങ്ങളിലും ഉപകരണങ്ങളിലും സഞ്ചിം (പരിചയം) ഉള്ളവൻ, വിരാള (അല്പഭാഗം) ത്തിൽ ശ്രദ്ധമാർപിട്ട ചുമരിന്റെ മറവിൽക്കൂടെ സഞ്ചരിക്കുന്നവൻ, വിശുദ്ധങ്ങളായ ദ്രവ്യങ്ങളെ അദൃശ്യജീവനും അകാലജീവനും വിൽക്കുന്നവൻ, മനസ്സിൽ പൈശ്വര്യമുള്ള വന്നെപ്പാലെ ഞ്ഞാന പ്രവൃത്തിക്കുന്നവൻ, ഹീനമായ കർമ്മങ്ങൾക്കും അതിന്മേലും കൂടിയവൻ, സ്വന്തം രൂപത്തെ മറച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവൻ, ലിംഗി (യതി)യല്ലാതിരുന്നിട്ടും ലിംഗിമിഥുനത്തെ ധരിക്കുന്നവൻ, ലിംഗിയായിരുന്നിട്ടും ഭിന്നമായ ആചാരം അനുഷ്ഠിക്കുന്നവൻ, മുൻപു ചോരകർമ്മം ചെയ്തിട്ടുള്ളവൻ, തന്റെ ഭക്തർക്കുമേൽക്കൊണ്ടു പ്രസിദ്ധനായവൻ, നാഗരികനെന്നോ മറ്റൊരാളെന്നെന്നോ കാണുമ്പോൾ ഒളിച്ചുപോകുന്നവൻ, അനുചൂഢാസനായിട്ടു (വീക്ഷിക്കിക്കൊണ്ടു) വല്ല സ്ഥലത്തും ഇരിക്കുന്നവൻ, ആ വിഗ്രഹം (ഭീതൻ), മെലിഞ്ഞതും പകർച്ചമുള്ള സ്വരത്തോടും ചുവയ്ക്കുന്നതോടും കൂടിയവൻ, ശത്രുഹസ്തകായ ആളുകൾ വരുമ്പോൾ ഭയപ്പെടുന്നവൻ—എന്നിപ്രകാരമുള്ള ജൈവനൈകങ്ങളാൽ അവൻ ഹിസ്തൻ (ഘാതകൻ), ചോരൻ, നിധിയോ നിഷേധപരമോ അപഹരിച്ചവൻ, മറ്റൊരെയെങ്കിലും ഒരു ഭക്തന്മാരോടും ചേർന്നവൻ, ശ്രദ്ധാജീവി എന്നിവരിലൊരാളെന്നാണെന്നു ശങ്കിക്കണം. ഇങ്ങനെ ശങ്കാഭിപ്രായം.

ഔപാദിഗ്രഹമാവിതു്:—ഒരു ദ്രവ്യം നഷ്ടമാക (തെറ്റോടോ വരിക)യോ അപാഘതമാക (കുളുൻ കൊണ്ടുപോക) യോ ചെയ്തു് അവിദ്യമാനമായാൽ തത്ത്വജ്ഞാപ്രവഹരികളിൽ (ആ ജാതിയിലുള്ള ദ്രവ്യങ്ങളെക്കൊണ്ടു വ്യവഹരിക്കുന്നവർ) വിവരം അറിയിക്കണം. അങ്ങനെ അറിയിച്ച ദ്രവ്യം അദ്വൈത കളിൽ വന്നിട്ട് അവിമുക്ത മാച്ചു

വെച്ചാൽ സാമൂഹ്യപ്രകാരം (കളിവിന്നു സഹായിച്ച കാര്യം) അവർക്കിരിക്കുന്നതാണ്. കയ്യിൽ വന്ന ഭ്രാന്തും അന്ത്യന്റെ വകയാണെന്നു അവരിണിതില്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ അതിസ്കം (അപ്പുറം) കൊണ്ട് അവർക്കു മോചനം ലഭിക്കും. അവർ തങ്ങളുടെ കയ്യിൽ വന്ന പരാണഭാഗ്യങ്ങളെ സംസ്ഥാപിക്കുന്നതിനുകൊടുക്കാതെ ആധാരം ചെയ്തതായ വിൽക്കുകയോ ചെയ്യരുത്.

അപ്രകാരം അറിയിക്കപ്പെട്ട ഒരു ഭ്രാന്തും കിട്ടിയാൽ സംസ്ഥാപിക്കുൻ രൂപാദിഗ്രഹീത (ആ ഭ്രാന്തുകൊണ്ടുവന്നവൻ) നോക്കു “നിനക്കൊരിക്കലിന്നാണിതു കിട്ടിയതു” എന്നു ചോദിക്കണം. അവൻ ഭാര്യയും (ഭാര്യമത്സരം) വഴിക്കു കിട്ടിയതൊ, ഇന്നുള്ളിൽനിന്നു കിട്ടിയതൊ, വില്പനയോ, വാങ്ങിയതൊ, പുതുതായി ഉണ്ടാക്കിയതൊ, ആയിരുന്ന (പ്രണവത്തിൽ മറഞ്ഞിരുന്നത്) മോ ആണ് എന്നും അതിന്റെ ദേശവും കാലവും സ്ത്രീപുരുഷം അഗ്രം (വായു മൂലം)യും പ്രമാണവും ലക്ഷണവും വിഭവവും ഇന്നതാണെന്നും പറഞ്ഞ് ആഗമസമാധി (ആഗമത്തിന്റെ) കിട്ടിയ പ്രകാരത്തിന്റെ സമർത്ഥനം ചെയ്താൽ അവന്നു മോചനം ലഭിക്കും.

നാഷ്ട്രികനും (ഭ്രാന്തും പോലവൻ; അജിയാക്കാരവ്) അപ്രകാരംതന്നെ ബോധിപ്പിച്ചാൽ, അവരിൽ ആരാണോ മുറവിഴു ദീർഘകാലവും അതു കൈവശം വെച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നത്, ആക്കാനോ ഇവിടെയെ ദേശൻ (സാക്ഷി) ഉള്ളത് അവന്റെതാണ് ഭ്രാന്തെന്നു തീർച്ചയാക്കിക്കൊടുക്കുകയും അതിനെക്കുറിച്ചു ചിലപ്രശ്നങ്ങളും ഉള്ള സാമൂഹ്യ കാരണങ്ങളെല്ലാം; ഹിന്നെ ഒരേ യോനിഭ്രാന്തുകൊണ്ട് ഒരേ കർമ്മവ് (പ്രണിക്കാരൻ) നിർമ്മിച്ച കപ്യാരണഭാഗ്യങ്ങളെക്കു സാമൂഹ്യമാക്കിത്തന്നു പറയുന്നതുതന്നെ

ആ രൂപാഭിഗ്രഹീതൻ ആ ഭൂവും അൻ ഇന്നരമൊട്ടു എന്താൽ വാങ്ങിയതോ വാടകയ്ക്കു വാങ്ങിയതോ പണയം വാങ്ങിയതോ നിരോധമായി വാങ്ങിയതോ സൂക്ഷിപ്പാൻ വാങ്ങിയതോ വൈയാവൃത്യമേ(കർമ്മവേതനം)മൊഴി വാങ്ങിയതോ ആണെന്നു പറയുന്നതായാൽ അപസാരൻ (ആരിൽനിന്നു കിട്ടിയതായിപ്പറഞ്ഞതുവോ അവൻ) അതു സമ്മതിക്കുന്നപക്ഷം അവൻ മുക്തനാകും. “അങ്ങനെ യല്ല” എന്നു അപസാരൻ പറഞ്ഞുവെങ്കിൽ പരൻ (അപസാരൻ) അതു തനിക്കു തന്നതിന്റെ കാരണവും, താനതു വാങ്ങിയതിന്റെ കാരണവും, ഉപധിംഗനവും, ദായകൻ, ദാപകൻ, നിബന്ധകൻ (ലേഖകൻ), പ്രതിഗ്രാഹകൻ, ഉപദേശാവ് (ലേഖ്യം പറഞ്ഞുകൊടുത്തവൻ), ഉപദേശാതാവ് (കേട്ട സാക്ഷി) എന്നിവയൊക്കെ പ്രതിസമാനയിക്കണം (സമന്വിക്കണം.)

ഉഭയിരും (ഉപേക്ഷിച്ചത്), പ്രനാശം, നിഷ്പ്രതിതം (കൂട്ടം തെറ്റിയത്) എന്നിങ്ങനെയുള്ള ഒരു ഭൂവൃത്തിന്റെ സംഗതിയിൽ രൂപാഭിഗ്രഹീതൻ ദേശവും കാലവും ലാഭപ്രകാരവും തെളിയിച്ചാൽ അവനു ശുദ്ധി വരും. അതു മൂന്നായാൽ ആ ഭൂവും, ദണ്ഡമായിട്ടു വേറെ അത്രയും കൊടുക്കണം. അതില്ലാത്തപക്ഷം സ്വേയദണ്ഡം കൊടുക്കേണ്ടിവരും. ഇങ്ങനെ രൂപാഭിഗ്രഹം.

കർമ്മാഭിഗ്രഹമായിതു:— മോഷണം ചെയ്ത ഘനത്തിൽ അഭോരത്തിലൂടെ (വാതിലുൽക്കടയല്ലാതെ) അകത്തു കടക്കുകയും പുറത്തുപോകയും ചെയ്തിരിക്കുക, ദാഹത്തെ സന്ധി (തൂക്കം) കൊണ്ടോ ബീജം (വേധസാധനം) കൊണ്ടോ പൊച്ചിച്ചിരിക്കുക, ഉണക്കമാംഗാരത്തിന്റെ (മേൽക്കട്ടിന്റെ) ജാലമോ വാതായനമോ നീവ്രമോ (മേൽപ്പുറ) പൊച്ചിച്ചിരിക്കുക, കയറുകയും ഇറങ്ങുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ ചുമരിന്മേൽ വെട്ടിപ്പറ്റിക്കൊണ്ടിരിക്കുക,

പ്രധമായു വ്യക്തികളായെ എടുക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഉപദേശകൊണ്ടു മാത്രം അറിയാവുന്നവിധം ഉപഖനനം (ചുമരിന്റെ അരികിൽ നില്ക്കുക) ചെയ്തു അന്തർഗതത്തിൽ വെട്ടിയുള്ളതെ പൊടിപടലങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിപ്പിച്ചിരിക്കുക എന്നീ ലക്ഷണങ്ങൾ കണ്ടാൽ ചോരണം അത്യന്തമകൃത (അകത്തു വന്നു ചെല്ലപ്പെട്ടത്) മാരണാവിതം. ഇതിനെ വിപരീതമാക്കിക്കണ്ടാൽ ബാഹ്യകൃതമാണെന്നു മനസ്സിലാക്കണം. രണ്ടിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളും സ്ഥിതിശാലി കണ്ടാൽ രണ്ടുദാഗ്ദ്ധ നിന്മ കൂടി ചെയ്തതാണെന്നും ധരിക്കണം.

അകത്തു നിന്നാണോ ചോരണം ചെയ്തപ്പോഴുള്ളതെന്നു തോന്നിയാൽ വൃന്തനിയം ക്രമേണങ്ങളാകു കൂടുകെട്ടുള്ളവനും തന്മൂലമോപകരണങ്ങൾ കൈവശമുള്ളവനായ ആസന്നപുരുഷൻ, ദർശനപക്ഷിൽ ജനിച്ചവന്റെ അനുപുരുഷനിൽ ആസക്തനോ ആയ സ്ത്രീ, അപ്രകാരമെന്നയിരിക്കുന്ന പരിധാരകൻ, അധികം ഉറങ്ങുന്നവൻ, ഉറക്കം വന്നു തലുന്ന്വൻ, ആധികൊണ്ടു ക്ലാന്നനായവൻ, ദയപരവശനായവൻ, വരണ്ടും ഇടറിയുമുള്ള സ്വരങ്ങളാലും മുഖവർണ്ണത്തോലും കൂടിയിരിക്കുന്നവൻ, അനവസ്ഥിതൻ (അസ്ഥമുള്ള) ഉറച്ചിരിക്കാത്തവൻ), അതിപ്രലാപം ചെയ്യുന്നവൻ, ഉച്ചാരാരാഗണം (ഉയരത്തിൽ കയറുക) കൊണ്ടു ദേഹം കോടിപ്പിടുന്നവൻ, ചിരകിയും വ്രണപ്പെടും പൊട്ടിയും മുറിഞ്ഞുമുള്ള ശരീരത്തോലും വസ്ത്രത്തോലും കൂടിയിരിക്കുന്നവൻ, കോറിയും കത്തിയുമിരിക്കുന്ന കൈകാലകളാകുകകൂടിയവൻ, തലമുടിയും നഖങ്ങളും പൊടി നിറഞ്ഞോ പനിഞ്ഞോ വളഞ്ഞോ ഇരിക്കുന്നവൻ, നല്ലവണ്ണം കലിച്ചു ചിരിയിട്ടവൻ, ദേഹത്തിൽ എണ്ണ പുരട്ടിയവൻ, അപ്പാരം അന്നെ കൈകാലകൾ കഴുകിയവൻ, പാസു(പൊടി) വിപ്പും പിച്ഛിപ്പും (ചുട്ടിയുള്ള സ്ഥലം)ത്തിലും കൽ പന്തിഞ്ഞു

കാണുന്നതിനോടു തുല്യമായ പദനിഷേധ (കാലടിപ്പാട്) മുഖ്യവൻ, അടുക്കൽക്കൂടെ കടന്നുപാകുമ്പോൾ മുഷിതഗുഹത്തിനുള്ളിലുള്ള പുഷ്പം, മദ്യം, ചന്ദനം, വസ്യേഷ്ടം, കുറിക്കൂട്ട എന്നിവയുടെ ഗന്ധത്തോടു തുല്യമായ ഗന്ധത്തോപ്പൊഴിക്കുന്നവൻ ഇങ്ങനെയെല്ലാമുള്ളവരെ പരീക്ഷിക്കുകയും, തന്മൂലം പാരദാദികൾക്കു ആണെന്നു മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഏവം ചോരയെയോരായ് വൃ
ഗോപസ്ഥാനികവൃക്കനായ്
അന്തർദ്വേ നാഗരികൻ,
പ്രദേഷ്ഠാവി പുറത്തുത.

മലേഷ്യരൻ അയ്യംശാസ്ത്രത്തിൽ, കണ്ടുകൾശാധനമെന്ന
താലമധികരണത്തിൽ, ശാസ്ത്രപക്ഷാഭിപ്രായം
എന്ന ആമകഥ്യായം.

ഏഴാം അധ്യായം.

എന്തുതരിഞ്ഞാം പ്രകരണം.
ആശ്രയതകവരീഷ.

ആശ്രയതകനെ (പെട്ടന്നു മരിച്ചവനെ) ദേഹമാസകലം എണ്ണ പുട്ടി പരീക്ഷിക്കണം. മലകുളങ്ങൾ പുറപ്പെട്ടും, കോഷ്ഠാതിലും തപക്കിലും വായു നിറഞ്ഞും, കണ്ണും കാലും വീണിയും, കണ്ണുകൾ മിഴിച്ചും, കഴുത്തിൽ അടയാളത്തോടുകൂടിയുമിരിക്കുന്ന ആശ്രയതകനെ നെക്കി വീഴ്ച മുട്ടിച്ചു കൊന്നതാണെന്നറിയണം.

ഈ ലക്ഷണങ്ങളാകൂടിയും, വിശദമായി കൈകളും തുടകളും സങ്കോചിപ്പിച്ചുമിരിക്കുന്നവനെ ഉദ്ബന്ധമേതൻ (ശുശ്രൂഷക്കല്ലപ്പെട്ടവൻ) എന്നറിയണം.

നൂറൻ

എണ്ണത്തിരണ്ടാം പ്രകരണം

എഴാം അധ്യായം

നൈകകളും കാലുകൾ വയറും വീർത്തും, അപഗതമായ (ഉദ്ദീപിതമാകുവാനുള്ള) കണ്ണുകളിലും ഉദ്യുതമായ (പ്രാണശക്തിയുള്ള) നാഭിയിലും കൂടിയതിരിക്കുന്നവനെ അവാഹിതൻ (കഴിവേററിക്കൊല്ലപ്പെട്ടവൻ) എന്നു ധരിക്കണം.

ഇടാലും കണ്ണുകളും സ്പന്ദിച്ചും, നാഡകളിലും, വയറു ചീർത്തുമിരിക്കുന്നവനെ ഉദകഹിതൻ (വെള്ളത്തിൽ മുക്കിക്കൊല്ലപ്പെട്ടവൻ) എന്നു മനസ്സിലാക്കണം.

രക്തംകൊണ്ടു നന്നായും പൊട്ടിയും വൃണപ്പെട്ടമിരിക്കുന്ന അവയവങ്ങളോടു കൂടിയുള്ളവനെ കാഷ്ഠശ്ചിഹ്നൻ (വടികൊണ്ടോ കയറുകൊണ്ടോ കൊല്ലപ്പെട്ടവൻ) എന്നു വിചാരിക്കണം.

മുറിവേറും തകർന്നുമുള്ള അവയവങ്ങളോടു കൂടിയതിരിക്കുന്നവനെ അപശ്ചിഹ്നൻ (ഉയരത്തിൽനിന്നു തീർത്തുകൊല്ലപ്പെട്ടവൻ) എന്നറിയണം.

നൈകകൾ, കാലുകൾ, പല്ലുകൾ, നഖങ്ങൾ എന്നിവ ശ്വാമവസ്ഥയിലും, മാംസവും രോമങ്ങളും തോലും അയഞ്ഞും, വായിൽ നര പുരണ്ടുമിരിക്കുന്നവനെ വിഷഹിതൻ (വിഷംകൊടുത്തു കൊല്ലപ്പെട്ടവൻ) എന്നറിയണം.

അമത വാർഷണങ്ങളോടും, വിവിശ്ലിച്ഛ ക്ഷൗരം തുറച്ച ദശ (കടിവായ) ജോടുംകൂടിയതിരിക്കുന്നവനെ സർപ്പകീടഹിതൻ (സർപ്പങ്ങളുമോ മറ്റു സവിശ്വപ്രാണികളുമോ കൊല്ലപ്പെട്ടവൻ) എന്നു ധരിക്കണം.

വിഷിപ്പമായ (അത്യമിഷം ചിതറിയവത്തെ) വസ്രത്തോടും അവയവങ്ങളോടും കൂടിയും, വളരെ ചുട്ടിച്ചും, വിരചിച്ചുമുള്ളവനെ മദനായാഗഹിതൻ (മദനസംകൊണ്ടു കൊല്ലപ്പെട്ടവൻ) എന്നറിയണം.

ഇപ്പറഞ്ഞവയ്ക്കുപോതക്കിലുമൊരു കാരണംകൊണ്ടു മരിച്ചവനെ തന്നെപ്പോലെ കൊല്ലപ്പെട്ടതുകൊണ്ടും, കൊ

നന്തിന്നുശേഷം ദണ്ഡഭയം കാരണം കെട്ടിത്തൂക്കി കഴുത്തു
റുക്കുകയോ ചെയ്തതാണെന്നറിയണം.

വിഷഹതനായവന്റെ ഭോജനശേഷം (ദോഷിച്ചു ദ
ഹിക്കാതെ കിടക്കുന്ന ആഹാരം) പന്ത്രണ്ടിൽ * (പാലിൽ)
ഇട്ടു പരിപ്പിക്കണം. ഏതെങ്കിൽനിന്ന് അപ്പുഭാഗം കീ
റിയെടുത്തു തീച്ചിലിട്ടാൽ അതു “ചടചട” എന്നു പൊട്ടുക
യോ ഇസ്രചാപത്തിന്റെ നിറമുള്ളതാകയോ ചെയ്യുന്ന
പക്ഷം വിഷമുണ്ടെന്നറിയണം. ശ്വാം ദഹിപ്പിക്കുമ്പോൾ
ദോഹം മുഴുവൻ ദഹിച്ചിട്ടും ഏതെങ്കിൽ ദഹിക്കാതിരിക്കുന്ന
പക്ഷവും വിഷമുണ്ടെന്നറിയണം.

വിഷമെന്ന അറിയുന്നതിന്, ഹതന്റെ വാക്യാത
ശ്വത്താലോ ദണ്ഡപാതശ്വത്താലോ പീഡിതനായിട്ടുള്ള
പരിചാരകൻ, ദഃഖത്തിൽപ്പെട്ടോ അന്യപുരുഷനിൽ ആ
സക്തി പുറത്തോ ഇരിക്കുന്ന സ്ത്രീജനം, ഹതന്റെ അഭാവ
ത്തിൽ ദായനിറുത്തി (ദായം അവനു ചേരാതെ തനിക്കു
ലഭിക്കൽ) തോറോ അവന്റെ സ്ത്രീജനത്തെയും കാഷ്ഠി
ച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ബന്ധു എന്നിവരെ അന്യപരിഷ
ണം. ഹതാഭ്യാവലന്റെ (കൊന്നു തൂക്കപ്പെട്ടവന്റെ)
കാച്ചുതലും അതുതന്നെ പരീക്ഷിക്കണം.

സ്വയമുദ്ബദ്ധൻ (തന്നെത്താൻ തൂങ്ങിച്ചുരുത്തുവാൻ)
ആയവന്റെ സംഗതിയിൽ അവനോടു് ആരെങ്കിലും അ
യ്യക്തമായ വിപ്രകാരം (ദോഹം) ചെയ്തവ്യഞ്ജായിട്ടുണ്ടോ
എന്നന്യപരിഷിക്കണം.

സ്ത്രീനിമിത്തമായ ദോഷം, ദാശാഗ്രം (മുതലവകാശം)
കാരണമായ ദോഷം, കർമ്മസ്പർശം, പ്രതിപക്ഷദോഷം (ശ

* വിതയാധികാരികളായിട്ടെ ആരെങ്കിലും കല്പനയ്ക്കായിട്ട് വ
രത്ത വിധികൾസമിച്ചു പരിക്ഷിക്കണമെന്നർത്ഥം. ഇവിടെ പേ
രോളിട് എന്ന വൃദ്ധത്തിൽ ‘വരോളിട്’ എന്നും പാരായണമുണ്ട്. ആ
വർദ്ധത്തിൽ പക്ഷികളെപ്പോലെ പരിക്ഷിക്കണമെന്നർത്ഥം.

എണ്ണക്കിരണ്ടാം പ്രകരണം

എഴാം അധ്യായം

തൃവൈരം), പഞ്ചസംസ്ഥ (കുലവടം), സമുദായം (തൊഴിൽരോഗം) എന്നിവയായ വിവാദപദങ്ങളിലേക്കെങ്കിലും മൊന്നോ ആണ് എല്ലാവരും രോഷം തീർത്ത കാരണം. രോഷം നിമിത്തമായിട്ടാണ് ഏതും (വായം) സംഭവിക്കുന്നത്.

തന്നെത്തന്നെ, നാൻ നിശ്ചയിച്ച ആളുകളാലോ, ധനാർത്ഥമായിട്ട് ചോരന്മാരാലോ, സഭാപ്രകാരം മറ്റൊരാളുടെ ശത്രുക്കളാലോ വെച്ച് വധിക്കപ്പെട്ടാൽ അതിനെപ്പറ്റി അറിയാൻ അടുത്ത ജനങ്ങളെപ്പറ്റി അറിയണം. ആരാണ് അപനെ വിളിക്കുകയോ, അപനെ കൂടെയുണ്ടായിരിക്കുകയോ, അവനോടൊത്ത് പോകുകയോ, അപനെ ഹൃദയം (കൊലസ്ഥം) തിരിയുക കൊണ്ടുപോകുകയോ ചെയ്തതു് അപനാടു ചോദിച്ചു:—“ആരാണ് ഇവനെ ഇവിടെക്കൊണ്ടുവരികയോ കൊല്ലുകയോ ചെയ്തതു്? ആരെങ്കിലും ആയുധപാണിയായിട്ടോ സംഗ്രഹമാനൻ (പ്രച്ഛന്നപാരി) ആയിട്ടോ ഉദയിഗ്നനായിട്ടോ നിങ്ങൾ കാണുകയുണ്ടായാ?” അപൻ എങ്ങനെ പറയുന്നുവോ അങ്ങനെ ചേണം പിന്നീട് അനവധിനം നടത്തുവാൻ.

മുതൽക്കു മെഴിലേത്തന്നെ-
മുപാദാഗം, പരിച്ഛേദം,
വസ്ത്രം, വേഷം, മലങ്കാരം-
മിവ കണ്ടാകിലായവ

കൊടുത്താറാടു ചോദിച്ചു
മുട്ടപാപ്പുകൾ, മേതുവും,
വ്യവഹാരം, തൊഴിലിവിടം—
പിന്നെച്ചെയ്യുക മാറ്റണം.

എവൻ കാമമോധവരാം,-
 ചെവഴിളാ പാപബുദ്ധിയാൽ
 തന്നെത്താൻ കൊലചെയ്യുന്നു
 രണ്ടുശസ്ത്രവിഷങ്ങളാൽ
 ചന്ദ്രാധനനകൊണ്ടുവരെ-
 കയറാൻകെട്ടി വീഥിയിൽ
 വലിപ്പിച്ചി, തവക്കില്ല
 സംസ്കാരം പ്രേതകർമ്മം.
 അവർ ബന്ധുവാരാനും
 പ്രേതകാളും കഴിക്കുകിൽ
 അതേ ഗതിയവനെ ഇതും,
 വരും ജാതിപ്രയാസവും.
 യാജനുധ്യാപനവിവാ-
 ഹങ്ങളെ ഭൂഷണമാക്കി താൻ
 ചെയ്യാനാങ്ങാൽ ഭൂഷണാല-
 മവരായ് ചെയ്യുന്നവനും.

കെടിച്ചുപോം അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ, കണ്ടുകൾശാധനമെന്ന
 നവോദധികരണത്തിൽ, അച്ചുകൂടംചെയ്തതെന്ന
 ഏതൊക്കെയും.

ഐക്യം അധ്യായം.

എന്തെന്നിരിക്കുന്ന പ്രകരണം.

വാക്യകർമ്മാനുയോഗം *

മുഷിതന്റെയും (മുതൽ മോഷ്ടിക്കപ്പെട്ടവന്റെ) ബാ
 ഹ്യനാതം ആദ്യന്തരമാകയാൽ സാക്ഷികളുടെയും സന്നി

* വാക്യകർമ്മാനുയോഗം വാക്യംകൊണ്ടും കർമ്മകൊണ്ടുമല്ല മോ
 ഷം വാക്യത്തോൽ വധനും കർമ്മമെന്നു വൈകുതി (പ്രമാണം)

എന്നുതീർന്നു. പ്രകരണം

എട്ടാം അദ്ധ്യായം

ധിയിൽവെച്ചു് അഭിരൂപന്റെ (കുറും ആരാധിക്കപ്പെട്ട
വന്റെ) ശരണം, ജാതി, ഗോത്രം, പേര്, പ്രവൃത്തി, ധനം,
സഹായൻ, വാസസ്ഥലം എന്നിവയെ ചോദിച്ചു. അതി
ന്നുത്തരമായിക്കിട്ടുന്ന സംഗതികളെ അപാദശബ്ദം (ഉപ
പത്തികൾ) കൊണ്ടു പ്രതിസ്ഥാനയിക്കുകയും (നഷ്ടാവോ
ചിക്കുക) ചെയ്തു. അതിന്നു ശേഷം ചോരണം നടന്ന
തിന്നു തുല്യവസ്തുക്കൾ അവന്റെ പ്രമാണവും (ചെത്താ
ററം) രാത്രിയിലെ നിവാരണവും മറ്റുമായി അവനെ പാടി
ക്കുന്നതുവരെയുള്ള വിവരങ്ങളെല്ലാം ചോദിച്ചു. അതിൽ
നിന്നു അപസാരം (അപരാധത്തിൽനിന്നു വിട്ടുപോവാൻ
മുള്ള കാരണം) കിട്ടിയാൽ അവൻ ശുദ്ധനാകും. ഇല്ലാത്ത
പക്ഷം അവൻ കർമ്മപ്രാപ്തൻ (കർമ്മത്തിന്നു വിധേയനാകും;
അപരാധി) ആകും.

ചോരണം നടന്നിട്ടു മൂന്നുരാത്രി കഴിഞ്ഞതിന്നു ശേ
ഷം ശങ്കിതക്കുറു പിടിക്കുവാൻ പാടില്ല. എന്തുകൊണ്ടു
ന്നാൽ, അങ്ങനെ പിടിച്ചാൽ വോദ്യുത്തം ചോദിക്കുന്ന
തിന്നു യുക്തിയില്ലാതെ പോകുന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ. എ
ന്നാൽ ഉപകരണം കാണുന്ന സംഗതിയിൽ ഇതു ബാധ
കമല്ല.

ചോരണമുറപ്പാക്കുവാനു ചോരണത്തെ വ്യവഹരിക്കുന്ന
വന്നും, ചോരനായിട്ടുള്ളവനെ പ്രച്ഛാദനം (ഒളിപ്പിക്കുക)
ചെയ്യുന്നവന്നും ചോരതൂല്യമായ ദണ്ഡം വിധിക്കണം.

ചോരനായ അന്യൻ ചൊരാവും മോഷ്ടാവും കാരണം
കളവാതിട്ടു തന്റെ പേരിൽ ആക്ഷേപം കൊണ്ടു വന്നു
തന്നെത്തെളിയിച്ചാൽ അഭിരൂപകൻ ശുദ്ധനാകുന്ന
താണ്. ശുദ്ധനായിട്ടുള്ളവനെ പരിവാസനും (തടങ്ങലിൽ
വയ്ക്കുക) ചെയ്യുന്നവന്നു പൂർവ്വാഹ്വസം ദണ്ഡം.

ശങ്കാനിഷ്ഠനെന്നോട്ടു് (ശങ്കയുണ്ടായിട്ടുള്ളതാകട്ടെ പേ
രില്ലാ അവനോടു്) ഉപകരണം (ചോരണത്തിന്നുപയോ

ഗിരിനിമിത്തം സാധനം), മന്ത്രി (മന്ത്രാലയത്തിൽ സാധനം ചെയ്തവൻ), സഹായൻ (ചോരണത്തിൽ സഹായിച്ചവൻ), രൂപം (മോഷ്ടിച്ച ഭവ്യം), വൈയാകൃതം (മോഷ്ടിച്ച ഭവ്യത്തെ വിൽക്കുവാനും മറ്റും സഹായിച്ചവൻ) എന്നീ വിവരങ്ങൾ ചോദ്യം ചെയ്ത പട്ടിക വരുന്നത്. അവയെ, ചോരകർമ്മങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് മുഖ്യമന്ത്രിയിൽ ആരെല്ലാം പ്രവേശിച്ചു എന്നും, ഭവ്യം എന്നും ചെയ്തത് ആരെന്നും, അംഗവിഭാഗം (രാജാക്കന്മാർ മുഖ്യ ഭാഗം) എങ്ങനെ എന്നും ചോദിച്ചു പ്രതിസമാനമായി കൈയ്യും ചെയ്യണം.

ഈ കാരണങ്ങളെ ശരിക്കു പറയാതെ വിപ്രലാപം (ഒന്നിനൊന്നു വിരുദ്ധമായിപ്പറയുക) ചെയ്യുന്നതായാൽ അവൻ ചോരനല്ലെന്നു ധരിക്കേണ്ടതാണ്. ചോരനല്ലായെങ്കിലും യജ്ഞോപവീതത്തിൽ കാണപ്പെട്ടവനും, കണ്ടുനടയ്ക്കുന്ന വേഷത്തിന്റെയും ആയുധത്തിന്റെയും ഭാഗ്യത്തിന്റെയും സാദൃശ്യംകൊണ്ടോ കളവുചെയ്ത ഭവ്യത്തിന്റെ ഉപാധം (സമീപസ്ഥിതി) കൊണ്ടോ അവൻ പിടികൂടപ്പെട്ടവനും വരാമല്ലോ. അൻ ചോരനല്ലാതിരുന്നിട്ടും കർമ്മശൂന്യനെ മറച്ചു “ചോരനാണ്” ഞാൻ” എന്നു പറഞ്ഞ മാന്യവ്യക്തിയെന്നു ഇതിന്നുപാദാനം. ആയതു കൊണ്ടു സമാപ്തകരണൻ (എല്ലാ തെളിവുകളുമുള്ളവൻ) ആയവനെ മാത്രമേ ഭയപ്പെടുവാൻ പാടുള്ളൂ.

അപ്രാപരാധൻ, ബാലൻ, വൃദ്ധൻ, വൃദ്ധിതൻ, മന്ത്രൻ, ഉന്മത്തൻ, ക്ഷയംകൊണ്ടോ തണുപ്പാലംകൊണ്ടോ മാർഗ്ഗശബ്ദംകൊണ്ടോ തളിർവൻ, അതിഭയം ചെയ്തവൻ, ആനുകൂല്യം (ഭക്ഷിച്ചതു ഭവിക്കാത്തവൻ), മുൻപൻ എന്നിങ്ങനെയുള്ളവനിൽ കർമ്മത്തെ പ്രയോഗിക്കരുത്.

ശങ്കിതനാക്കി തുല്യശീലന്മാർ, പൗരസ്ഥികൾ (വേഷകൾ), പ്രാവാദികന്മാർ (മാതൃഭാഷികൾ). കഥ പറയുന്നവർ, അപകാരം (അമസസ്ഥലം) കൊടുക്കുന്നവർ, മോഷനം നടക്കുന്നവർ എന്നിവരെക്കൊണ്ടു അപസംഗിച്ചിരിക്കുന്നു. റിപ്പോർട്ടറുടെ പദത്തെ ഇപോലെയും അവരെ അതിസന്ധാനം ചെയ്യാം.

ദോഷം (അപരാധം) തെളിഞ്ഞുവന്ന കഥയ്ക്കും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഗതിനിശ്ചയ പ്രസവിച്ചിട്ട് ഒരു മാസമാകാത്തവർക്കും ആയ സ്ത്രീയെ കഥയ്ക്കും ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. സ്ത്രീയെ പുരുഷനുള്ളിൽ പകുതിയ കഥയ്ക്കും പാടുള്ളു. അഥവാ സ്ത്രീയിൽ വാക്യാനുയോഗം മാത്രം പ്രായോഗിച്ചാലും മതി. ബ്രാഹ്മണനും, വിദ്വാനായവനും, തപസ്വിയും കഥയ്ക്കും ചെയ്തിരിക്കേണ്ട സ്ഥാനത്തു സത്രിപരിഗ്രഹം ചെയ്തിച്ചാൽ മതി. ഇവയെ അതിക്രമിച്ചു പ്രവൃത്തിച്ചാൽ കർമ്മവിനാശം കാര്യമിതിവിനാശം ഉത്തമസാരവും ഭണ്ഡം. കഥയ്ക്കൊണ്ടു മരണം വരുവാനിടയാക്കിയാലും ഭണ്ഡം ഇതുതന്നെ.

നാലുവിധം കഥമാണ് നമുക്കുള്ളത്. ഭണ്ഡം (ഭണ്ഡംകൊണ്ടുള്ള അടി) ആദ്യം, കഥ (ചുരുക്കപ്രകാരം) ഏഴ്, ഉപരിനിബന്ധം രണ്ട് (കൈകൾ പിടന്നാക്കം പിടിച്ചുവേണ്ട കൈകൾ കൈകൾ ശിരസ്സും വേണ്ടുകൈകൾ), ഉദകനാശിക (മൃത്തിൽ വെള്ളം പീച്ചിക്കുറുക) എന്നിവയാണവ.

ഇതിന്നു പുറമെ വലിയ പാഠകനും ചെയ്തവർക്കു നവവക്രമത (ബ്രഹ്മം ഹസ്തം നീളമുള്ള ചുരുക്കകൊണ്ടുള്ള അടി) പന്ത്രണ്ട്, ഉത്തമവക്രമത രണ്ടുവിധം, നകരമാലയത (ഉത്തമവക്രമകൊണ്ടുള്ള അടി) ഇരുപതു, തലങ്ങൾ

* സത്രികൾക്കൊണ്ടു പിടിച്ചിരിക്കുന്ന സത്രികൾ പിടിച്ചു അടിക്കും തടക്കി ക്ലേശിക്കുക എന്ന സാരം.

na.ou.ou

കുടുംബശ്രീയുടെ

നാലാമധികരണം

(ഉള്ളൻകയ്യിലുള്ള അടി) മുപ്പത്തിരണ്ട്, വൃശ്ചികവന്ദനങ്ങൾ രണ്ടുവിധം, ഉല്ല്യംവനങ്ങൾ രണ്ടുവിധം, ഹസ്തസൂചി (കയ്യിന്റെ നഖങ്ങളിൽ സൂചികൾക്കു), യോഗാഗ്രഹീതൻ (കണക്കുകൾക്കുപുറം) ആക്കിനിറുത്തുക, കൈവിരലിന്റെ ഒരു പറ്റം (സന്ധി) പൊളിക്കുക, നൈകളിപ്പിച്ചു് ഒരു ദിവസം മുഴുവൻ ഓരോന്നായി നിറുത്തുക, ശിശിരകാലത്തു ഒരു രാത്രി മുഴുവൻ ബൽബദാഗ്രങ്ങളിൽ (പച്ചപ്പല്ലകളുടെ മുകളിൽ) കിടത്തുക എന്നിവയാണ് കർമ്മങ്ങൾ. ഇങ്ങനെ കർമ്മം പതിനെട്ടുവിധം *

ഇപ്പറഞ്ഞ കമ്മിറ്റിക്കുള്ള ഉപകരണം, അതിന്റെ വല്ലഭം, പ്രഹരണം, പ്രധാനം (അപരാധിയെ കമ്മിറ്റിയിൽ നിന്നും അകറ്റം വിധം), അപരാധം എന്നിവയെല്ലാം ഖരപട്ട് നൽകി നിന്നിരിക്കുന്നു.

വചസ്പ്രകാരമുള്ള കർമ്മങ്ങളിൽ ഓരോന്നും ഓരോ ദി
വസം ഏകവിട്ടിട്ടുപോന്നു രോഗിയിക്കുവാൻ.

മുമ്പുതന്നെ പോലീസും ചെങ്കിട്ടപ്പട്രോൾ, മുൻകൂട്ടി

[illegible]

5. വെട്ടുമരങ്ങൾ വെട്ടുന്നതിനെ ആശങ്കിച്ച് പ്രതിരോധ
വെട്ടുസംഗ്രാമങ്ങൾ ഒരു ഗുരുവായൂരിൽ നടന്നു.

അറിവുകൊടുത്തു ക്ഷമയ്ക്കു നടുക്കുന്നവൻ, ഏകദേശദൃഷ്ടി
 വ്യക്തൻ (കുറ്റമുണ്ടാകാതെ എന്താനും ഭാഗം ആതെ കയ്യിൽ
 കണ്ടുവാൻ അറിവൻ), കർമ്മഹീനൻ (കുറ്റമുണ്ടാകാതെ
 പിടിക്കപ്പെടാൻ), പ്രവൃത്തിഹീനൻ (കുറ്റമുണ്ടാകാതെ
 പിടിക്കപ്പെടാൻ), രാജകാശത്തെ അപഹരിക്കുന്നവൻ,
 കർമ്മവ്യക്തൻ (കുറ്റമുണ്ടാകാതെ വ്യക്തനായവൻ) എന്നിവരെ
 രാജാക്കന്മാർക്കു സരിച്ചു മേൽപ്പറഞ്ഞ കർമ്മങ്ങൾ
 മുഴുവനാമാ, എന്താനാമാ, ആചാര്യന്മാർ ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

എന്തപരായത്തിലും ധ്യാനത്തെ പീഡിപ്പിക്കുവാൻ
 പാടില്ല. അതിന്നു പകരം ധ്യാനത്തെ വ്യവഹരിക്കുന്നതും
 (മനസ്സിനെപ്പോലെയായി കൂടിക്കഴിയുന്നതിൽനിന്നുള്ള ഭ്രമം)
 വ്യക്തമാക്കുവാനായി നെറ്റിയിൽ അടിക്കുന്നതും (ക
 ന്നംചെയ്യുന്നതിന്റെ അടയാളമായ മുദ്ര) കർമ്മകർമ്മങ്ങൾ
 വേണ്ടതു്. സ്നേഹത്തിൽ ശോചു്, മനുഷ്യവധത്തിൽ
 കണ്വനം (വെളിച്ചത്തെ മനുഷ്യഭാവം). ഇത്തരഗതമെന്ന
 ത്തിൽ യോനി, സുരാപാനത്തിൽ മദ്യലാഭം (ക
 ജ്ജിൻകാചു്) എന്നിവയാണു് ഞാൻ അപരായത്തിലും
 ചെയ്തിരിക്കുന്ന അടിക്കുന്നതും.

പാപിനും വിപ്രനേ മുദ്ര.
 കർമ്മശാസ്ത്രത്തിൽ ഭൂമിപൻ
 പുറത്താക്കുകയോ ചെപ്പുവു,
 വനിയിൽ പാപ്പൻകയോ

കർമ്മശാസ്ത്രം അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ, കർമ്മശാസ്ത്രത്തെ
 അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ, കർമ്മശാസ്ത്രത്തെ
 എട്ടാമദ്ധ്യായം.

ദമ്പതാം അധ്യായം.

എണ്ണത്തിനാലാം പ്രകരണം.

സുഹൃദികരണരക്ഷണം *

സമാഹൃതാവിനാൽ നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട പ്രാദേഷാക്കന്മാർ ഒന്നാകതായി അധ്യക്ഷന്മാരെയും അവരുടെ കീഴിലുള്ള പുരുഷന്മാരെയും നിന്ദനം ചെയ്യണം.

ഖനികൾ, സാരകർമ്മാജ്ഞാതരും (സാരദ്രവ്യങ്ങളുടെ കർമ്മശാലകൾ) എന്നിവയിൽനിന്നു സാരദ്രവ്യമോ രത്നമോ അപഹരിക്കുന്നവനു ശുദ്ധവധം ദണ്ഡം.

ഹരിദ്വയങ്ങളുടെ കർമ്മാജ്ഞയിൽനിന്നു ഹരിദ്വയമോ ഉപയുക്തമോ (നിത്യവും ആവശ്യമുള്ള വസ്തു) അപഹരിക്കുന്നവനു പൂർവ്വസാഹസം ദണ്ഡം.

പണ്യഭൂമികളിൽനിന്ന് ഒരു മാഷകം (മാംഗാണിപ്പണം) മുതൽക്കു കാൽപ്പണംവരെ വിവര്യജ്ഞി രാജപണ്യത്തെ അപഹരിക്കുന്നവനു പന്ത്രണ്ടുപണം ദണ്ഡം; കാൽപണമുതൽ അരപ്പണംവരെ വിവര്യജ്ഞതപഹരിച്ചാൽ ഇരുപത്തിനാലുപണം ദണ്ഡം; അരപ്പണംമുതൽ മുക്കാൽപണംവരെ വിവര്യജ്ഞതപഹരിച്ചാൽ മുപ്പത്താറുപണം ദണ്ഡം; മുക്കാൽപ്പണം മുതൽ ഒരു പണംവരെ വിവര്യജ്ഞതപഹരിച്ചാൽ നാലുപത്തുപണം ദണ്ഡം; ഒരുപണം മുതൽ രണ്ടുപണംവരെ വിവര്യജ്ഞതപഹരിച്ചാൽ പൂർവ്വസാഹസം ദണ്ഡം; രണ്ടുപണം മുതൽക്കു നാലുപണംവരെ വിവര്യജ്ഞതപഹരിച്ചാൽ മധ്യമസാഹസം ദണ്ഡം; നാലുപണംമുതൽ എട്ടുപണംവരെ വിവര്യജ്ഞതപഹരിച്ചാൽ ഉത്തമസാഹസം ദണ്ഡം; എട്ടുപണംമുതൽക്കു പത്തുപണംവരെ വിവര്യജ്ഞി ദ്രവ്യം അപഹരിക്കുന്നവനു വധം ദണ്ഡം.

* രാജാവിന്റെ വക എല്ലാ അധികാരങ്ങളിലുമുള്ള അധികരന്മാരും അന്യരായ കർമ്മജ്ഞരിൽനിന്നു നിവാരണം ചെയ്യും.

കോഷാഗാരം, പണ്ഡിതം, കപ്യംഗാരം, ആയുധാഗാരം എന്നിവയിൽനിന്ന് മേൽപ്പറഞ്ഞവയുടെ പകുതി വിലയുള്ള കപ്യദായങ്ങളോ ഉപയുക്തങ്ങളോ അപഹരിച്ചാൽ മേൽക്കാണിച്ചവതന്നെയാണു് ദണ്ഡങ്ങൾ; കോശാഗാരം, ഭാഷാഗാരം, അക്ഷരം എന്നിവയിൽനിന്നാണെങ്കിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞവയുടെ നാലിലൊന്നു വിലയുള്ള ദ്രവ്യങ്ങൾ അപഹരിച്ചാൽ ഈ ദണ്ഡത്തന്നെ ഇരട്ടി.

മോരന്മാർക്കു് അഭിപ്രായം * (ഇവയെ കവച്ചു സ്ഥാനമിടുക) ചെയ്താൽ മിത്രഹാതം (മിത്രവധം) ദണ്ഡം. ഇങ്ങനെ രാജപരിഗ്രഹങ്ങളിൽ (രാജാവിന്റെ കാര്യാലയങ്ങളിൽ) ഉള്ള അപഹരണം പറയപ്പെട്ടു.

ബാഹ്യങ്ങളായ സ്ഥലങ്ങളിൽ ദ്രവ്യം (വസ്തു), കളം, ഗ്രാഹം, ആപണം എന്നിവയിൽനിന്നു പകൽസമയത്തു ആതംകാണാതെ ഒരു മാഷകം മുതൽക്കു കാൽപ്പണംവരെ വിവിധങ്ങളു കപ്യദായങ്ങളോ ഉപയുക്തങ്ങളോ അപഹരിക്കുന്നവനു ക്ഷണപണം, അതല്ലെങ്കിൽ സപ്താംഗവും മാണകം തേച്ചു അവശേഷണം (നഗരമുഴുവൻ കെട്ടിപ്പോയിട്ടു നടത്തുക) ദണ്ഡം. കാൽപ്പണം മുതൽക്കു് അരപ്പണംവരെ വിവിധങ്ങളു ദ്രവ്യങ്ങളുപഹരിച്ചാൽ ആറുപണം, അഥവാ ദേഹമുഴുവൻ ഗോമയങ്ങും (ചാണകച്ചാരം) തേച്ചു അവശേഷണം ദണ്ഡം. അരപ്പണം മുതൽക്കു ക്ഷണമുതൽപ്പണംവരെ വിവിധങ്ങളു ദ്രവ്യങ്ങളുപഹരിച്ചാൽ ഒമ്പതുപണം, അല്ലെങ്കിൽ ഗോമയങ്ങും തേച്ചോ മരവാ മേഖല (ഗരവാം=ചിരാതു കോൽചമട്ട്) കഴിഞ്ഞിരിക്കട്ടെ.

* അഭിപ്രായമെന്നതിന്നു രാജവചനമു് തന്നെയല്ല രാജാക്കന്മാർക്കു് അയയുടെ (ചാലയുടെ) വലയിൽ വച്ചുകട്ടുക എന്നൊരു വ്യവസ്ഥയും കാണുന്നു.

യോ അവലോചനം ഭാഗം. മുക്കൽപ്പുറം മുതൽ ഒരു പണംവരെ വിലയുള്ള ഭവ്യമപഹരിച്ചാൽ പത്തുപണം, അഥവാ മുക്കൽപ്പുറം (തലമൊട്ടയ്ക്കുക) പ്രവാണനോ (നാട്ടിൽനിന്നു പുറത്താക്കുക) ചെമ്പു ഭാഗം. ഒരു പണംമുതൽ രണ്ടുപണംവരെ വിലയുള്ള ഭവ്യമപഹരിച്ചാൽ ഇരുപത്തിനാലു പണം, അഥവാ തല മുക്കൽപ്പുറം ചെമ്പിച്ചു ഇരുപതുകൊണ്ടുകൊണ്ടുനിൽക്കുന്ന പുറത്താക്കുക ഭാഗം. രണ്ടുപണം മുതൽ നാലുപണംവരെ വിലയുള്ള ഭവ്യമപഹരിച്ചാൽ മുപ്പത്തു പണവും, നാലുപണം മുതൽ അഞ്ചുപണംവരെ വിലയുള്ളതപഹരിച്ചാൽ നാപ്പതുപണം പണവും, അഞ്ചുപണംമുതൽ പത്തുപണംവരെ വിലയുള്ളതപഹരിച്ചാൽ പൂർണ്ണാഹാരവും, പത്തുപണംമുതൽ ഇരുപതുപണംവരെ വിലയുള്ളതപഹരിച്ചാൽ ഇരുപതു പണവും, ഇരുപതുപണംമുതൽ മുപ്പതുപണംവരെ വിലയുള്ളതപഹരിച്ചാൽ അഞ്ഞൂറുപണവും, മുപ്പതുപണംമുതൽ നാപ്പതുപണംവരെ വിലയുള്ളതപഹരിച്ചാൽ അതിരും പണവും ഭാഗം. നാപ്പതുപണം മുതൽ അഞ്ചുപണംവരെ വിലയുള്ള ഭവ്യമപഹരിക്കുന്നവനു വധം ഭാഗം.

പകലോ രാത്രിയിലോ മേൽപ്പറഞ്ഞവയുടെ പകുതി വിലയുള്ള ഭവ്യങ്ങൾ അന്തർാധിക (അമേതാറും കാര്യം നിർവ്വഹണവൻ) നിൽ ബലം പ്രയോഗിച്ചു അപഹരിക്കുന്നവനു മേൽപ്പറഞ്ഞ ഭാഗങ്ങൾ തന്നെ ഇരട്ടി; പകലോ യാലും രാത്രിയിലായാലും ആയുധപാണിസാരിച്ചെന്ന് ബലാൽക്കാരേണ മേൽപ്പറഞ്ഞവയുടെ നാലിലൊന്നു വിലയുള്ള ഭവ്യങ്ങളുപഹരിച്ചാലും ഇവതന്നെ ഭാഗങ്ങൾ.

കുടുംബി, അധ്യക്ഷൻ, മുഖ്യൻ, സഹാധി (സമാഹാരാധി) എന്നിവർ കുടുംബസംഗം (കുടുംബലേഖ്യം), കൂടുതലായും എന്നിവ നിർമ്മിച്ചാൽ കൂടുതൽ പൂർണ്ണാഹാരം, കയ്യമസാഹാരം, ഉത്തമസാഹാരം, വധം എന്നിവ ഭാഗം

സ്ഥാനം

എഴുത്തുകാരനായ പ്രകാശം

സ്ഥാനം അധ്യക്ഷൻ

പ്രകാശം. അഥവാ അപരമായതിന്റെ അവസ്ഥാപാലം
യും ഭാഗം വിധിക്കാം.

ധർമ്മൻ വിവാദം ചെയ്യുന്ന പുത്തൻ തലമുറ
(അംഗംകൊണ്ട് ഭയപ്പെടുത്തുക) ചെയ്യും, ഭാഗം (വാ
ക്കുകൊണ്ട് ഭയപ്പെടുത്തുക) ചെയ്യും, അപസരിപ്പിക്കുക (വ
രണക്കുക), അഭിപ്രായിക്കുക (കുറയ്ക്കുക) എന്നിവയി
ലേതെങ്കിലും ചെയ്താൽ അവൻ പുണ്യസാഹസം ഭാഗം;
വാക്കുകയും ചെയ്താൽ ഇതുതന്നെ ഇരട്ടി ഭാഗം. വി
വാദം ചെയ്യുന്ന ആദ്യം ചോദിക്കേണ്ടതു ചോദിക്കാ
തിരിക്കുകയോ, ചോദിക്കേണ്ടതെല്ലാം ചോദിക്കുകയോ,
ചോദിച്ചതിനെ സമാധാനം കേൾക്കാതെ വിട്ടുകൊടു
ക്കോ, ശിക്ഷിക്കുക (പറയേണ്ടതിനെ പഠിപ്പിക്കുക) യോ,
മറന്നതിനെ ഓർമ്മപ്പെടുത്തുകയോ, പുച്ഛം ചെയ്യ (പ
റയേണ്ടതിന്റെ ആദ്യഭാഗം സൂചിപ്പിക്കുക) യോ ചെ
യ്താൽ ധർമ്മൻ മധ്യമസാഹസം ഭാഗം. ദേശത്തോടു
(സാഹിത്യം) ഭയപ്പെടുന്ന (സമാധാനം നൽകുന്ന സംഗ
തിയെ) ചോദിക്കാതിരിക്കുകയോ, ദേശത്തോടു ചോദി
ക്കുകയോ, സാക്ഷിയെക്കൂടാതെ കാര്യം നിർണ്ണയിക്കുകയോ,
സാക്ഷിയെ മരം (വൃക്ഷം) പറയുന്ന തെറ്റിക്കുകയോ,
വളരെനേരം കാത്തുനിൽക്കി അറിയിപ്പില്ലാത്ത മടക്കി അയ
ക്കുകയോ, മാർഗ്ഗപരമായ (വഴിക്കുവഴിയായുള്ള) വര
കൂടാതെ കൂടെ തെറ്റിക്കുകയോ, സാക്ഷികൾക്ക് ബുദ്ധി
സാഹസ്യം നൽകുകയോ, അറിയാൻ ശിഷ്യമായ (തീർച്ച
പ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞ) കാര്യം നിരസിക്കും എടുത്തു ചോദിക്ക
ുകയോ ചെയ്താൽ ധർമ്മൻ ഉത്തമസാഹസം ഭാഗം.
ഒരിക്കൽ ഭാഗമനുഭവിച്ചിട്ടു പിന്നെയും ധർമ്മൻ അ
പരായം ചെയ്താൽ ഇരട്ടി ഭാഗം വിധിക്കുകയും സ്ഥാന
ത്തുനിന്നു നീക്കുകയും ചെയ്യണം.

പ്രഭവകൻ കുടികൾ പുറത്തുനിന്നു എഴുന്നേൽക്കി

അകരയോ, പറയാത്തതിനെ എഴുതുകയോ, നേരെല്ലാ
തെ പറഞ്ഞതിനെ നന്നാക്കി എഴുതുകയോ, നേരെല്ലാ
ഞ്ഞതിനെ ചീത്തയാക്കി എഴുതുകയോ, അന്തർമാൽപത്തി
യെ മറുപതിക്കത്തക്കവിധം എഴുതുകയോ ചെയ്താൽ അ
വനു പുച്ഛസാറസഭണ്ഡമോ, അല്ലെങ്കിൽ അപരാധത്തി
ന്നു തക്കതായ ദണ്ഡമോ കല്പിക്കണം.

ധർമ്മസ്ഥാനം പ്രദോഷാദോ ദണ്ഡനല്ലാത്തവനു
ഹിരണ്യദണ്ഡം വിധിക്കുന്നതായാൽ അവനെക്കൊണ്ട്
ആ വിധിച്ചതിന്റെ ഇരട്ടി ദണ്ഡം കെട്ടിക്കണം. ന്യോ
യപ്രകാരം വേണ്ടതിൽ കൂടുതലായോ കുറവായോ ഉള്ള ദ
ണ്ഡം വിധിച്ചാൽ അതിന്റെ എട്ടിരട്ടി ദണ്ഡം വസൂലാ
ക്കണം. ധർമ്മസ്ഥാനം പ്രദോഷാദോ ദണ്ഡനല്ലാത്തവ
നു ശാഖീദണ്ഡം വിധിച്ചാൽ അവൻ ശാഖീദണ്ഡത്തെ
ന്നെ വിധിക്കണം; അല്ലെങ്കിൽ ശാഖീദണ്ഡത്തിനുള്ള നി
ശ്ചയത്തിന്റെ ഇരട്ടി ദണ്ഡം വസൂലാക്കണം. ഉള്ളതാ
യ അർത്ഥത്തെ നശിപ്പിക്കുകയോ ഇല്ലാത്തതായ അർത്ഥ
ത്തെ ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുകയോ ചെയ്താൽ അതിന്റെ എ
ട്ടിരട്ടി ദണ്ഡം.

ധർമ്മസ്ഥാനം കല്പിക്കപ്പെട്ട ചാരക (റാണാവ')
ത്തിൽനിന്നോ ബന്ധനാഗാരത്തിൽനിന്നോ അപരാധിക
രെ പുറത്തു വിടുക, രോഗത്തിലും (ചാരകത്തിൽ) ബന്ധ
നാഗാരത്തിലുമുള്ള അപരാധികളുടെ ശയനം, ഭ്രമനം,
ഭോജനം, ഉച്ചാരണശബ്ദം (മുത്രപുരീഷാസസ്കൃതിനുള്ള
സഞ്ചാരം) എന്നിവയ്ക്കു തടസ്സം വരുത്തുക എന്നിവ ചെ
ല്ലാൽ കർത്താവിനും കാരയിതാവിനും ക്രമത്തിൽ മൂന്നുപ
ണം മുതൽക്കു മുപ്പതു പണം അധികമായിട്ടുള്ള ദണ്ഡം
വിധിക്കണം.

ചാരകത്തിൽനിന്നു അഭിയുക്തനെ മോചിപ്പിക്കുക
യോ വിപ്രതിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവനു മധ്യമസാഹസ

എന്തിനാലും പ്രകരണം

ഒമ്പതാം അധ്യായം

വം അഭിയാഗവും കൈപ്പിടകയും ഭംഗം. ബന്ധനാഗാ
രത്തിൽനിന്നു അപ്രാധിയെ മോചിപ്പിക്കുകയോ നിഷ്പ്രതി
പ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവന്നു സർവ്വസഹകരണവും വധവും
ഭംഗം

ബന്ധനാഗാരാധ്യക്ഷനോടു പറയാതെ സംതലക
നെ (ബന്ധനത്തിലിരിക്കുന്നവനെ) സംതലപ്പിക്കുന്നവ
ന്നു ഇതിപദതിനാലുപണം ഭംഗം; കയ്യിൽ ചെയ്തിരിക്കുന്നവ
ന്നു അതിവിമുക്തി; അന്യസ്ഥാനത്തുള്ള നയിക്കുകയോ അ
ന്നപാനങ്ങളെ നിരോധിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവന്നു തൊ
ണ്ണററു പണം ഭംഗം; പരിശോധിപ്പിക്കുക (അടിച്ചു വേ
ദനപ്പെടുത്തുക) യോ ഉൽക്കാരം (കൈകൂലി) വാങ്ങുക
യോ ചെയ്യുന്നവന്നു മധ്യമസാഹസം ഭംഗം; ബന്ധന
സ്ഥിരനെ അടിച്ചു കൊല്ലുന്നവന്നു ആയിരം പണം ഭംഗം.

പരിഗ്രഹിതയോ, ദാസിനയോ, ആധിതികയോ ആ
യ സംതലികയെ (ബന്ധനത്തിലിരിക്കുന്ന സ്ത്രീയെ) അധി
ചരിക്കുന്നവന്നു പുഷ്പസാഹസം ഭംഗം. ബന്ധനസ്ഥ
യായ ചോരഭാഷ്യയോടോ ഡാമരികന്റെ (വൃദ്ധത്തിൽ പി
ടിക്കപ്പെട്ടവന്റെ) ഭാര്യയോ ഗമിക്കുന്നവന്നു മധ്യമ
സാഹസം ഭംഗം. ബന്ധനസ്ഥയായ ആർക്കുവെ (കുല
സ്ത്രീയെ) ഗമിക്കുന്നവന്നു ഉത്തമസാഹസം ഭംഗം. സം
തലനായ ഒരുവൻ സംതലയായ ഒരു സ്ത്രീയെ ഗമിക്കുന്ന
തായാൽ അററു അവിടെവെച്ചുതന്നെ വധിക്കുകയാണു്
ഭംഗം. അതുതന്നെയാണു് ആർക്കുവെ ഒരു സംതലിക
യെ ബന്ധനാഗാരാധ്യക്ഷൻ ഗമിച്ചാൽ അവന്നും ഭംഗ
മെന്നറിയണം. സംതലികയായ ഒരു ദാസിനെ ഗമിക്ക
ുന്നതായാലാകട്ടെ പുഷ്പസാഹസമാണു് ഭംഗം.

ചാക്കത്തെ മേടിക്കാതെകണ്ടു് അതിൽ ഇരിക്കുന്ന
വനെ പുറത്തേക്കു വിടുന്നവന്നു മധ്യമസാഹസം ഭംഗം;
മേടിച്ചിട്ടാണു് വിടുന്നതെങ്കിൽ വധം ഭംഗം. ബന്ധന

മുൻ

കണ്ടുകൾക്കായനം

നാലാമധികരണം

ഗാരുത്തിൽനിന്ന് അപരായിയെ പുറത്തു വിടുന്നവൻ സ
ർവ്വസപാരണവും വധവും ഭയം.

ആദ്യമത്ഥമരണമെ-
ദ്വൈതം ആയിച്ചെന്നു;
ആയിച്ചെന്നു വെച്ചുവെച്ചു-
പദമെടുത്തുവെച്ചു.

കൊടിയൊരു അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ, കണ്ടുകൾക്കായനമെന്ന
നാലാമധികരണത്തിൽ, സർവ്വധികരണമെന്നതെന്ന
ചെയ്തുകൊണ്ടു.

പത്താം അദ്ധ്യായം.

എന്ന അദ്ധ്യായം പ്രകാരം.

എകാംഗവധനിഷ്ഠതം. *

തീർത്ഥാടകൻ (തീർത്ഥത്തിന്നുപുണ്യസ്ഥാനത്തിന്നു
നാൽ വരുന്നവൻ), ഗ്രാമീണൻ (ബന്ധുവേദം ചെയ
യുന്നവൻ), ഉപാധകൻ (ഉപാധാഗമനത്തിന്നു പുര
പൊളിച്ചിറങ്ങുന്നവൻ) എന്നിവർ പ്രഥമാപരായത്തിൽ
സന്ദേശമുണ്ടാകുന്ന(മുണ്ടാകുന്നവിധം മുറിക്കുക)യോ അയ്യത്തി
നാലു പണമോ ഭയം; രണ്ടാമത്തെ അപരായത്തിൽ പ
ണ്ടാകുന്ന(മുണ്ടാകുന്ന വിധം മുറിക്കുക)യോ മുറ
പണമോ ഭയം; മൂന്നാമത്തെ അപരായത്തിൽ ഭയം
നാലാമത്തെ അപരായത്തിൽ യഥാർത്ഥം വധമുണ്ടാകുന്ന
തോ ഭയം.

അയ്യത്തിനെ പണത്തിൽ താഴെ വിവർണ്ണിച്ചു കൊഴി,

* എകാംഗവധമെന്നാൽ ഹസ്തപാദാദിതായ മരണമെന്നു മോഹി
തം. അതിന്നു വകുപ്പായിട്ടുള്ള ഗണങ്ങൾ എകാംഗവധനിഷ്ഠതം.

നന്ദി

എന്തുകൊണ്ട് പ്രകടനം

പത്താം അദ്ധ്യായം

കീഴ്, പുല്ലു, നായ്, പന്നി എന്നിവയെ മോഷണം ചെയ്തതോ കൊല്ലുകയോ ചെയ്താൽ അപ്പനത്തു പണമോ നാസാഗ്രാശനോമോ ഭയം. ചന്ദ്രാലോകത്തിലോ വനചരന്മാരുടെയോ വകയായിട്ടുള്ളവയെയാണ് മേൽപ്രകാരം ചെയ്തതെങ്കിൽ ഇതിന്റെ പകുതി ഭയം.

പാശം (കെട്ടി), അലം (വല), കൂടാപാതം (കപടഗന്തം) എന്നിവയിൽ ഖണ്ഡിക്കപ്പെട്ട ഭഗങ്ങളായോ പശുക്കളായോ പക്ഷികളായോ വൃക്ഷങ്ങളായോ മാമ്പൂങ്ങയോ അപഹരിച്ചാൽ അപഹരിച്ചവയെക്കൊടുക്കുകയും, അവയുടെ വിപര്യായം വരുന്ന ദ്രവ്യം അടയ്ക്കുകയും ഭയം.

ഭഗവാനും ദ്രവ്യവാനും എന്നിവയിൽനിന്നു ഭഗങ്ങളായും ദ്രവ്യങ്ങളായും അപഹരിച്ചാൽ നൂറുപണം ഭയം. ബിംബങ്ങളും (കുളിപ്പാമ്പുകൾ), വിനാശകപക്ഷികൾ (വിനോദോത്സാഹിപ്പുള്ള ഭഗങ്ങളും പക്ഷികളും) എന്നിവയെ കണ്ടുകയോ കൊല്ലുകയോ ചെയ്താൽ മേൽപ്പറഞ്ഞതിന്റെ ഇരട്ടി ഭയം.

കാതകളുടെയോ ശിപ്രികളുടെയോ കശീലവന്മാരുടെയോ തപസ്വികളുടെയോ വകയായ ക്ഷേത്രാഗൃഹങ്ങൾ അപഹരിച്ചാൽ നൂറുപണം ഭയം; സ്വപകദ്രവ്യങ്ങൾ അപഹരിച്ചാൽ അതിലിരട്ടി ഭയം. ക്ഷാമയുടെ ഉപയോഗത്തിനുള്ള ദ്രവ്യങ്ങളുപഹരിച്ചാലും ഇതുതന്നെ ഭയം.

മറ്റുതീർത്ഥ പ്രവേശിപ്പാനുമാദം പട്ടികാത്താൻ പ്രവേശിക്കുകയോ, കോട്ടമതിലിന്റെ ദോരത്തിൽനിന്നു നിഷേധപമെടുത്ത പുറത്തേക്കു പോകുകയോ ചെയ്യുന്നവനു കന്ധരാദായം (കന്ധരകൾ-കാലിന്റെ പിൻഭാഗത്തുള്ള രണ്ടു പെരുന്തെരമ്പുകൾ മുറിക്കുക) ചെയ്തതോ ഇരുനൂറു പണമോ ഭയം.

ചക്രയുക്തം (ഗുരു), തോനി, ക്ഷേത്രപട്ടം എന്നി

വരെയു അപഹരിക്കുന്നവന്ന് ഒരു കാൽ വെട്ടിക്കളയുക അല്ലെങ്കിൽ മൃതദൃവണം ഭണ്ഡം.

കാകണികൾ, അഷ്ടങ്ങൾ, അരവകൾ, ശലാകകൾ എന്നിവയെ കപടമായി നിർമ്മിക്കുകയോ ഹസ്തവിഷമം (ഹസ്തകേശശലംകൊണ്ട്) ഉത്പത്തികൾ വ്യാജപ്രയോഗം ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുന്നവന്ന് ഏകഹസ്തവധം അല്ലെങ്കിൽ നാരദ പണം ഭണ്ഡം.

സ്നേഹൻ (മോരൻ), പാരദാരികൻ എന്നിവയ്ക്കു സ്ത്രീസംഗ്രഹണത്തിനു സാഹായ്യം ചെയ്താൽ സംഗ്രഹണത്തിനു വഴിപ്പെട്ട സ്ത്രീയ്ക്കു കണ്ണുനാസാച്ഛേദനമോ അന്തരൂപനമോ ഭണ്ഡം; സാഹായ്യം ചെയ്ത പുരുഷനു അതിലിരട്ടി ഭണ്ഡം.

ഒരു മഹാപശുവിനേയോ ദാസനേയോ ദാസിയയോ അപഹരിക്കുകയോ രൂപതോഷയത്തെ (ശവത്തിനെയു വളുവു വസ്ത്രാഭിധവ്യത്തെ) വിൽക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവന്റെ രണ്ടു കാലുകളും മോടിക്കുകയോ അറുക്കു പണമോ ഭണ്ഡം.

ജാതികൊണ്ട് ഉൽകൃഷ്ടനായിട്ടുള്ളവരേയോ ഗുണക്കന്മാരേയോ കൈകാലുകളെക്കൊണ്ടു ലംഘനം (താമനം) ചെയ്യുകയോ രാജാവിന്റെ വകയായ യാനവാഹനാദികളിൽക്കയറുകയോ ചെയ്താൽ ഒരു കയ്യും ഒരു കാലും മുറിച്ചുകളയുകയോ എഴുതുകയോ പണമോ ഭണ്ഡം.

അൻ ബ്രാഹ്മണനാണെന്നു പറയുന്ന ശൂദ്രനും, ദേവദ്രവ്യത്തെ അപഹരിക്കുന്നവനും, രാജദ്രവ്യമായ കായ്യം വെല്ലാൻ പാടില്ലെന്നു വന്നും, മരണരാജ്യം രണ്ടു കണ്ണുകളും പൊട്ടിക്കുനവന്നും യോഗാഭ്യാസം (വിഷയഗോപ്യം) കഴിയില്ലെന്നു വന്നും അന്ധനായ വരുത്തുകയോ എഴുതുകയോ പണമോ ഭണ്ഡം.

മോരനെയോ പാരദാരികനെയോ ബന്ധനത്തിൽ

നന്ദി

എഴുത്തുകാരൻ പ്രകരണം

പത്താം അദ്ധ്യായം

നിന്നു മോചിപ്പിക്കുന്നവൻ, രാജശാസനമെഴുതുമ്പോൾ കല്പിച്ചതിൽനിന്നു ഉന്നമായോ അതിമിക്കുമായോ എഴുതുന്നവൻ, കന്യകയായോ ദാസിപ്പയയോ അപമാനമേറ്റാക്കിത്തരിച്ചുള്ള സ്വപ്നത്തോടുമിങ്ങി അപഹരിക്കുന്നവൻ, കൂടാതെ വഹാരം (കൂടുകുഴപ്പവ്യാപാരം) ചെയ്യുന്നവൻ, വിമാംസം (അഭയാഭ്യമാംസം) വിൽക്കുന്നവൻ എന്നിവയുടെ ഏകത്തേക്കായും രണ്ടു കാലുകളും മേറിക്കുകയോ തൊള്ളായിരം പണമോ ദണ്ഡം.

മനുഷ്യമാംസം വിൽക്കുന്നവനു വധം ദണ്ഡം.

ദേവന്റെ വകയായിട്ടുള്ള പശു, പ്രതിമ, മനുഷ്യൻ, ക്ഷേത്രം, ഗൃഹം, ഹിരണ്യം, സുവർണം (സ്വർണ്ണനാണ്യം), രത്നം, സന്യാ എന്നിവ അപഹരിക്കുന്നവനു ഉത്തമസാഹസം അല്ലെങ്കിൽ ശുദ്ധവധം ദണ്ഡം.

ആൾ, കുറുക്ക, കാരണം, പിന്നെ -

മറ്റൊന്നിൻ ഗുരുലാഭം,

ഭാവി, താദാത്മികാവസ്ഥ,

ദേശകാലങ്ങളെന്നിവ

നോക്കിപ്പറമ്പന്റെയും നാട്ടാർ -

തന്റെയും മധ്യവർത്തിയായ്

ചെയ്തു പ്രദക്ഷിപ്പാപ്പ ദണ്ഡം -

മുത്തമാധമമധ്യമം.

കൊടിയുടൻ അർദ്ധശാസ്ത്രത്തിൽ, കൗകശാധനമെന്ന

അധികരിക്കുന്നതിൽ, ഏകാംഗവയത്തിൽ ശൂന്യം

എന്ന പത്താമദ്ധ്യായം.

പതിനൊന്നാം അധ്യായം.

എണ്ണത്താരാം പ്രകരണം.

ശുദ്ധമിത്രഭണ്ഡകല്പം.

കലഹത്തിൽ ചുട്ട് ആളുകൊല്ലുന്നവൻ മിത്രപോതം (ശ്ലേശിപ്പിച്ചു കൊല്ലുക) ഭണ്ഡം; കലഹത്തിൽ പ്രഹരിക്കപ്പെട്ടവൻ ഏഴ് ദിവസത്തിനുള്ളിൽ മരിച്ചുപോയാൽ പ്രഹരിച്ചവൻ ശുദ്ധപാപം (ശ്ലേശിപ്പിക്കാതെ കൊല്ലുക) ഭണ്ഡം; ഒരുപക്ഷത്തിനുള്ളിൽ മരിച്ചുപോയാൽ ഉത്തമസാഹസം ഭണ്ഡം; ഒരു മാസത്തിനുള്ളിൽ മരിച്ചാൽ അഞ്ഞുറുപണയും സമുത്തമനവ്യയവും ഭണ്ഡം.

ആയുധംകൊണ്ടു മരണമടഞ്ഞവനെ പ്രഹരിക്കുന്നവൻ ഉത്തമസാഹസം ഭണ്ഡം; മദനിമിത്തമായിട്ടാണ് പ്രഹരിച്ചതെങ്കിൽ ഹസ്തച്ഛേദനം ഭണ്ഡം; മോഹം നിമിത്തമാണെങ്കിൽ ഇരുപതു പണം ഭണ്ഡം. എന്തു കാരണം കൊണ്ടായാലും അടികൊണ്ടുവന്ന മരണം നേരിട്ടാൽ പാപംതന്നെ ഭണ്ഡം.

പ്രഹരിക്കാൻ ഒരു സ്ത്രീയുടെ ഗർഭത്തെ പതിപ്പിക്കുന്നവൻ ഉത്തമസാഹസം ഭണ്ഡം; ഔഷധംകൊണ്ടു ഗർഭം അലസിപ്പിക്കുന്നവൻ മധ്യമസാഹസം ഭണ്ഡം; പരിശുദ്ധം (പണിയെടുപ്പിച്ചു ശ്ലേശിപ്പിക്കുക) കൊണ്ട് ഗർഭത്തെ പതിപ്പിക്കുന്നവൻ പുഷ്പസാഹസം ഭണ്ഡം.

ബലാൽക്കാരംകൊണ്ടു സ്ത്രീയെയോ പുരുഷനെയോ വധിക്കുന്നവൻ, ബലാൽക്കാരമെന്ന സ്ത്രീയെ അഭിസരിക്കുന്നവൻ, ബലാൽക്കാരമെന്ന മറുജീവനെ ഭണ്ഡിക്കുന്നവൻ, ബലവേലോഷകൻ (അടിക്കുക, കൊല്ലം എന്നെല്ലാം വേലാഷിക്കുന്നവൻ), അവസ്ഥനകൻ (ബലാൽക്കാരമെന്ന നഗരഗ്രാമാദികളെ ആക്രമിക്കുന്നവൻ), ഉപവേധകൻ (ശരണു കാച്ചുവെച്ചുന്നവൻ) എന്നിവരെയും വഴിയിൽ വെച്ചോ നിശ്ശരണരെയോ വെച്ചോ പരിക്കുകൊണ്ടു കൊല്ലുന്നവനെയും അജാവിന്റെ വകയായ ആന, നെ

എണ്ണക്കാരം പ്രകരണം പതിനൊന്നാം അധ്യായം

മി. കതിര എന്നിവയെ നശിപ്പിക്കുകയാ മോഷ്ടിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവരും ശുദ്ധത്തിന്മേലുറ്റി കൊല്ലണം. അപ്രകാരം കൊല്ലപ്പെട്ടവരുടെ ശവങ്ങളെ ദഹിപ്പിക്കുകയോ എടുത്തു കൊണ്ടുപോകുകയോ ചെയ്യുന്നതാരോ അവനും ആ ഭണ്ഡംതന്നെയോ, അല്ലെങ്കിൽ ഉത്തമസാഹസഭണ്ഡമാ വിധിക്കണം.

റീംഗ്സ്താർ (കൊലചെയ്യുന്നവർ), സ്കെനതാർ എന്നിവർ ഭ്രഷ്ടന്മാർ, വാസസ്ഥലം, ഉപകരണം, അഗ്നി എന്നിവ കൊടുക്കുകയോ മറ്റുഭാഗം (ശുദ്ധസംഗതികൾ ഉൾപ്പെടെ) ചെയ്യുകയോ വൈവാച്യതയ്ക്കു (ദ്രുതപ്രവൃത്തി) ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുന്നവർ ഉത്തമസാഹസഭണ്ഡം. ആദ്യ അറിയാത്തതാണ് അവ ചെയ്യുന്നതിൽ പരിഭ്രാന്തം (താക്കീതുചെയ്ത) ചെയ്താലും മതി. റീംഗ്സ്താർമാരും സ്കെനതാർമാരും പുത്രന്മാരും ഭാര്യമാരും അവരുടെ മന്ത്രിമാലാചനയിൽ ഭാഗഭാക്കുകയാകാത്തപക്ഷം അവരെ വിട്ടയയ്ക്കണം; ഭാഗഭാക്കുകയാണെങ്കിൽ അവരെയുംകൂടി പിടിക്കണം.

രാജ്യകാമുകൻ (രാജ്യാധിപത്യം കയ്യാക്കുന്നവനെന്നു മോഹിക്കുന്നവൻ), അ.ന്ദ.പുരപ്രധാൻകൻ (അ.ന്ദ.പുരത്തിൽ ബലാൽക്കാരമെന്നു കടക്കുന്നവൻ), ആടവികനെയോ ശത്രുരാജാവിനെയോ രാജാവിനോടതിരിട്ടവൻ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നവൻ, ഭക്തിക്കും ജനപദത്തിലും സൈന്യത്തിലുമുള്ളവൻ രാജാവിനോടു കോപം ജനിപ്പിക്കുന്നവൻ എന്നിവയെന്നുള്ളവരെ ബലഹീനം കൊള്ളലും പരമം പുറംകൊല്ലുന്നതിനൊല്ലണം. ബ്രാഹ്മണനാണ് ഈ കരകൾ ചെയ്യുന്നെങ്കിൽ അവനെ തമസ്സിൽ * (ഇരുട്ടിൽ) പ്രാവശിപ്പിക്കണം.

* “മോ: പ്രാവശയത്” എന്നു ഭൂ. “മോ: പ്രാവശയത്” എന്നു പാഠാനന്തരം കാണുന്നു. മറ്റു പക്ഷത്തിൽ “വേദത്തിൽ മുള്ളതല്ലെന്നുള്ളത്”

അമ്മയെയോ അച്ഛനെയോ പുത്രനെയോ ഭാതാവിനെയോ ആചാര്യനെയോ അധ്വാനിയെയോ കൊന്നവനെ തലയിലും തപകിലും പന്തം ചുറ്റി ഭവിക്കിച്ചു കൊല്ലണം. അവനെ (അമ്മ മുതലായവരെ) ആഭയാശിച്ഛാൽ (ഭവിക്കിച്ചുപറഞ്ഞാൽ) പറഞ്ഞവന്റെ നാലു അരിഞ്ഞു കളയണം. അവന്റെ അവയവങ്ങളിൽ അരിഞ്ഞു (കടിക്കുക) ചെയ്താൽ എന്തായവത്തിൽ അതു ചെയ്തവോ ആ അവയവം മേൽക്കുകയുണ്ടാകുന്നു.

തട്ടിയായിട്ട് ഒരു പുരുഷനെ വധിച്ചവനും പശുസ്വന്തനും അശ്വന്തനും മോരണം ചെയ്തവനും ശൂദ്രവധം ദണ്ഡം. വെട്ടിൽക്കുറയാത്ത പശുക്കളിൽ കൂട്ടത്തെ സ്വന്തമാക്കുന്നവനും.

വെള്ളം കെട്ടിനിൽക്കുന്ന സേതുവിനെ വെട്ടിപ്പിടിക്കുന്നവൻ' ആ വെള്ളത്തിൽത്തന്നെ മുക്കിക്കൊല്ലുകയാണു ദണ്ഡം; വെള്ളമില്ലാത്ത സേതുവിനെ ഭേദിക്കുന്നവൻ' ഉത്തമസാഹസം ദണ്ഡം; ദുഷ്ടനാൽപ്രകാരം സേതുവിനെ ഭേദിക്കുന്നവൻ മധ്യമസാഹസം ദണ്ഡം.

വിഷം കൊടുത്തു മരണമാക്കുകയെന്ന പുരുഷനെയും, പുരുഷനാക്കുന്ന ഗർഭിണിയല്ലാത്ത സ്ത്രീയെയും വെള്ളത്തിൽ മുക്കിക്കൊല്ലണം. സ്ത്രീ ഗർഭിണിയാണെന്നിൽ പ്രസവിച്ചു് ഞെ മാസം കഴിഞ്ഞതിന്നു ശേഷം അവളെ മേൽപ്രകാരം ചെയ്യണം.

ഭക്താവിനെയോ ഗുരുവിനെയോ പ്രിയയേയോ കൊന്നവരോ, അഗ്നിവിഷങ്ങളെക്കൊടുക്കുന്നവരോ, സന്ധിച്ഛേദിക്കയോ (വാതിൽ വെട്ടിപ്പൊളിച്ചു കവച്ചുചെയ്തവരും) ആയ സ്ത്രീയെ കാളക്കുളിക്കൊണ്ടു ചവുട്ടിച്ചു കൊല്ലണം.

വിവിതം, ഷേത്രം, വലം (കുടും), ഗൃഹം, ദ്രാവിഡനും, ഹസ്തിവനും എന്നിവയെ തീയിട്ട് ഭവിക്കിച്ചവനെ തീയിലിട്ടു നിഗ്രഹിക്കണം.

എളുപ്പമാരാം പ്രകാരം

പതിനൊന്നാം അദ്ധ്യായം

രാജാവിനെ വിവരിക്കുന്നവൻ, മന്ത്രദേവം (രാജകീ
യമാഹാര്യം പുറത്താക്കുക) ചെയ്തവൻ, രാജാവിനെക്കുറി
ച്ച് അനിഷ്ടവാക്കുകൾ പറഞ്ഞു വെള്ളാനവൻ, ബ്രാഹ്മ
ണരുടെ മഹാനന്ദത്തിൽക്കൂടെന്ന് അന്നും കട്ട കേൾച്ച
വൻ എന്നിവരുടെ നാമ്പു വെട്ടിക്കളയണം.

അനായാധീയൻ (അ യാധീനിയല്ലാത്തവൻ) ആര
തെവൻ ആയുധങ്ങളോ മദ്യകുപ്പോ അമാലണം ചെയ്
്താൽ അവനെ അസ്രങ്ങളാക്കോണ്ടു വധിക്കണം; ആ യ
ധീയനായിട്ടുള്ളവനാണ് ഇതു ചെയ്തതെങ്കിൽ ഉത്തമസാ
ഹസം ദണ്ഡം.

തെവൻ മരണാത്മാന്റെ വിംഗ്നത്തെയും വൃദ്ധണ
ത്തെയും ഉപഹരിക്കുക (കൊടുത്തുക) ചെയ്താൽ അവന്റെ
വിംഗ്നത്തെയും വൃദ്ധണത്തെയും മോദിച്ചുകൂട്ടുവണം. അ
ന്യന്റെ ജീവപരേതയും നാസികന്തെയും ഉപഹരിച്ചാൽ
അതു ചെയ്തവനെ സന്ദേശിച്ചും ദണ്ഡം.

മഹച്ഛാസ്രങ്ങളിൽച്ചാല്ലം

ചിത്രദണ്ഡങ്ങളാണിവ;

ധർമ്മമൂർത്തിപാപങ്ങൾ

ക്കെല്ലാം ശുദ്ധേവധം സൂത്രം.

കൊലിച്ചവന്റെ അമ്മശാസ്രത്തിൽ, മണകോശനമെന്ന

താലമധികമെന്നതിൽ, കൂലചിത്രദണ്ഡകല്ലമെന്ന

പതിനൊന്നാമദ്ധ്യായം.

പന്ത്രണ്ടാം അധ്യായം.

എന്തുതൊഴാം പ്രകരണം.

കന്യാപ്രകരണം.

അപ്രാപ്തഫലമായ (ഇതുവാകാഞ്ഞ) സവർണ്ണകന്യ കയെ പ്രകരണം ചെയ്യുന്നവന്നു ഹസ്തച്ഛേദനമോ നാനൂറു പണമോ ദണ്ഡം; പ്രകരണകൊണ്ടു കന്യക മരിച്ചുപോയാൽ വധം ദണ്ഡം. പ്രാപ്തഫലമായ കന്യകയെ പ്രകരണം ചെയ്യുന്നവന്നു മധ്യമാംശവിയും പ്രാദേശിനിയും (മുണ്ടാണിവിടെ) വെട്ടിക്കളകയോ ഇങ്ങനെയു പണമോ ദണ്ഡം. കന്യാപിതാവിന്നു അപഹീനം (നഷ്ടം) കൊടുക്കുകയും ചെയ്യണം.

അകാമയായിട്ടുള്ള കന്യകയിൽ സംസ്കൃതം ചെയ്താൽ ആരും സ്വാതന്ത്ര്യം ലഭിക്കുന്നതല്ല. സകാമയായ കന്യകയിൽ പ്രകരണം ചെയ്യുന്നതായാൽ പുരുഷന്നു അജ്ഞിനാലുപണവും, സ്ത്രീക്കു അതിന്റെ പകുതിയും ദണ്ഡം. മരണമുണ്ടാകാതെ പുരുഷൻ ഭർത്താക്കും കൊടുത്തു അവരായിച്ചിട്ടുള്ള കന്യകയിലാണെങ്കിൽ പുരുഷന്നു ഹസ്തച്ഛേദനമോ നാനൂറു പണമോ ദണ്ഡം. മരണ പുരുഷന്നു ഭർത്താക്കും കൊടുക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടിവരും.

വരണം കഴിഞ്ഞതിന്നു ശേഷം എഴാഞ്ചയമായിട്ടും കന്യകയെ ലഭിക്കാത്തവന്നു അവളെഴുതിപ്പാൻ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്. അങ്ങനെ ചെയ്യാനാകാതെ കന്യാപിതാവിന്നു നഷ്ടം കൊടുക്കേണ്ടതുമില്ല. ഇതുപ്രതിരോധം കാരണം പിതാവിന്നു കന്യകയുടെ മേലുള്ള സ്വാമ്യം പോരേക്കാകുന്നതാണ്.

ഇതുവായി മൂന്നു സംവത്സരം തികഞ്ഞിട്ടും വിവാഹം കഴിച്ചു കൊടുക്കാത്ത കന്യകയെ ഇല്ലൻ (സവർണ്ണൻ) ആ

എന്തിനേക്കാൾ പ്രകരണം

പന്ത്രണ്ടാം അദ്ധ്യായം

യ പുരുഷൻ ഗമിക്കുന്നതിൽ ദോഷമില്ല. മൂന്നുസംവത്സരം കഴിഞ്ഞതിനാശയം ഉല്പന്നല്ലാത്തവരും അനവധൃതയായ (പിതാവിനാൽ ആരോപിക്കപ്പെട്ടതല്ല) അലങ്കരിക്കപ്പെടാത്ത) കന്യകയെ ഗമിക്കുന്നതിൽ ദോഷമില്ല. എന്നാൽ, അപ്രകാരം ഗമിക്കുന്നവൻ പിതൃദ്രാഹ്യാപാപം ചെയ്തതായാൽ സ്നേഹദോഷം അടയ്ക്കപ്പെടിവെന്നതാണ്.

അവ്യവസ്ഥാ നിരോധം നിരോധിച്ചു കന്യകയെ വിവാഹം ചെയ്യുന്നവനു ഇതിനർത്ഥം ദണ്ഡം. അകാര്യമായ കന്യകയിൽ അവനു സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരിക്കുന്നതുമല്ല. ആദ്യം ഒരു കന്യകയെ കാട്ടിക്കൊടുത്തിട്ടു പിന്നെ വേറെ ഒരു കന്യകയെ ദാനംചെയ്യുന്നവനു, ആ കന്യക മരുഭൃത്താവത്തോടു ഇല്ലാത്തതെന്നതിൽ, ആർപണം ദണ്ഡം; ഇല്ലായെല്ലതിൽ അതിവിരോധി ദണ്ഡം. അവിടെ കമാരിയെല്ലതിൽ (അനുപരിഗ്രഹീതയാണെന്നതിൽ) പ്രകാരം ചെയ്താൽ അസ്തമിതാനുപണം ദണ്ഡം അടയ്ക്കുകയും, വരനോടു വാങ്ങിയ ശുൽക്കവും അവൻ ചെയ്ത വ്യയവും മടക്കിക്കൊടുക്കുകയും വേണം.

ഒരു കന്യകയെ ഒരുവനു ദാനം ചെയ്താൽ മറ്റൊരു സ്ത്രീയുമായിട്ടു പിന്നെ നിരാകരിച്ചാൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ ദണ്ഡവും ശുൽക്കവ്യയങ്ങളും ഇരട്ടിയായിട്ടു കൊടുക്കേണ്ടിവരും.

പുരുഷന്റെ പ്രകാരം അയാളെപ്പറ്റി അനുമാനത്തെ ഉപധാനം ചെയ്താൽ അങ്ങനെ ചെയ്ത കന്യകക്ക് ഇതിനർത്ഥം ദണ്ഡം; മിത്യാപാദം ചെയ്യുന്ന(അതായതില്ലാത്തവളെ അതായതിയെന്നു കളയാവുന്ന) പുരുഷനും അതുതന്നെ ദണ്ഡം. അങ്ങനെ ചെയ്യുന്ന സംഗതിയിൽ അവൻ ശുൽക്കവും വ്യയകളും നഷ്ടപ്പെടേണ്ടതായി വരും. അകാര്യമായ കന്യകയിൽ സ്വാതന്ത്ര്യം ലഭിക്കുന്നതുമല്ല.

സകാമയും സമാനജാതീയയുമായ രണ്ടു സ്ത്രീ മറ്റൊ

ഈ സ്ത്രീയുടെ സാഹായ്യത്തോടുകൂടി ഒരു പുരുഷനാൽ പ്രകൃതം ചെയ്യപ്പെട്ടാൽ പന്ത്രണ്ടു പണം ദണ്ഡമടയ്ക്കണം; സാഹായ്യം ചെയ്യുന്ന സ്ത്രീക്ക് അതിവിമുക്തി ദണ്ഡം. അകാമയായിട്ടുള്ള സ്ത്രീയിൽ അന്റെ ഭാഗപ്പുറപ്പിപ്പുറവണി ഒരു വൻ പ്രകൃതം ചെയ്യുന്നതിൽ സാഹായ്യകർത്രിയായ സ്ത്രീക്കു നൂറു പണം ദണ്ഡം; ഈ സംഗതിയിൽ കന്യകയ്ക്കു ശുശ്രൂഷ കൊടുക്കുകയും ചെയ്യണം. തന്നത്താൻ (പിതാവിന്റെ അനുവാദമോ അന്യര്യപ്രദനയോ കൂടാതെ) പ്രകൃതം ചെയ്താൽ ആ സ്ത്രീ രാജദാസിയാക്കി ഭവിക്കുന്നതാണ്.

ഗ്രാമത്തിന്റെ പുറത്തുവെച്ച് ഒരു കന്യകയെ പ്രകൃതം ചെയ്തതും, അങ്ങനെ ചെയ്തിട്ടു ചെയ്തില്ലെന്നു പറകയും ചെയ്യുന്ന പുരുഷനു മേൽപ്പറഞ്ഞതിന്റെ ഇരട്ടി ദണ്ഡം.

ബലാൽക്കാരമെന്ന കന്യകയെ അപഹരിക്കുന്ന പുരുഷന് ഇരുനൂറു പണം ദണ്ഡം; ദേഹത്തിൽ സ്വച്ഛ്വാഭരണമുള്ള കന്യകയെയാണ് അപഹരിച്ചതെങ്കിൽ ഉത്തമ സാഹസം ദണ്ഡം; വളരെപ്പൂർ കൂടി കന്യാപഹരണം ചെയ്താൽ അവാധകാര്യതയെക്കൂടി ഇപ്പറഞ്ഞ ദണ്ഡത്തോൾ വിധിക്കേണ്ടതാണ്.

ഗണികയുടെ മകളെ പ്രകൃതം ചെയ്യുന്നവന് അസ്തിതിനാശ പണം ദണ്ഡം. ഇതു കൂടാതെ, മാതാവിനു ശുശ്രൂഷയായിട്ട് അവളുടെ ഭോഗദ്രവ്യത്തിന്റെ പതിനാറിലൊന്നു കൊടുക്കുകയും വേണം.

ദാസന്റെയോ ദാസിയുടെയോ അദാസിയാക്കിട്ടുള്ള മകളെ പ്രകൃതം ചെയ്യുന്നവന് ഇരുപത്തിനാലു പണം ദണ്ഡം; അവൾക്കു ശുശ്രൂഷയും ആവശ്യമായും കൊടുക്കുകയും വേണം. നിഷ്ഠിതാനുരൂപമായ (ദാസ്യഭാഗവനംചെയ്

എന്തുതരം പ്രകരണം

പത്രങ്ങൾ അധ്യക്ഷം

യുക്തം) ദാസിന്റെ പ്രകരണം ചെയ്യുന്നവൻ പത്രങ്ങൾ പ
ന്നം ദാസി; അയാൾ അവരോടു ചേർന്നു; ആവസ്ഥയും
നൽകുകയും ചെയ്യും.

കന്യാപ്രകരണത്തിന്നു സാഹചര്യം ചെയ്യുന്നതാ സ്ഥലം
ചൊടുക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവൻ കന്യാപ്രകരണ ദാസി
വിധിക്കുന്നതാണ്.

പ്രോവിടൻ്റ് ചെയ്യുന്നതാ സ്ഥലം ചെയ്യുന്നതാ സ്ഥലം
ന്നതാസ്ഥാൻ അവർ ഉടൻവിൻ്റ് ബന്ധുവോ ദാസിനോ
സംഗ്രഹിക്കുന്നു. അപ്രകാരം സംഗ്രഹിക്കപ്പെട്ട അവർ
ഉടൻ വരുന്നതുവരെ പ്രതിഷ്ഠിക്കേണ്ടതാണ്. ഉടൻ
ക്കുറിക്കുന്നപക്ഷം രണ്ടുപക്ഷം (അവർക്കു ജാതരം) മോചി
ക്കപ്പെടും. അതിശയപക്ഷം അവരോടു കണ്ണനാശ
മേലേറും, ജാതരം വയറും ദാസി.

ജാതരം മോചനം പറയുന്നവൻ * അന്ത്യം
പന്നം ദാസി. ഹിരണ്യം വാങ്ങി ജാതരം വിട്ടയക്കുന്ന
വൻ വാങ്ങിയ ഹിരണ്യത്തിൻ്റ് എട്ടിരട്ടി ദാസി.

കോശകേരളം (തലമുടി തമ്മിൽ പിടിച്ച് വലിക്കൽ)
കണ്ടാൽ സ്ത്രീസംഗ്രഹണമാണെന്നു മനസ്സിലാക്കാം. ശ
രീരപാലാശങ്ങളുടെ (ശരീരത്തിലുള്ള കുറി മുതലായവയ
ടെ) അടയാളം കണ്ടും, തലോടുന്നവരോടു (ആ വിഷയ
ത്തിൽ പരിചയമുള്ളവരോടു) ചോദിച്ചും, സംഗ്രഹിതയാ
യ സ്ത്രീയുടെ വാക്കു കേട്ടും സംഗ്രഹണത്തെ അറിയാവു
ന്നതാണ്.

ശത്രുസൈന്യങ്ങളിൽ അപഹരിക്കപ്പെട്ടവർ, ആട
വികന്മാർ അപഹരിക്കപ്പെട്ടവർ, നദീപ്രവാഹത്തിൽ

* ജാതരം മോചനം ചെയ്യുന്നതിനുവേണ്ടി ഗ്രാമത്തിൽ ചോരൻ
കണ്ടു എന്നു വ്യാജം പറയുന്നവൻ എന്നർത്ഥം.

കൃഷ്ണാകന്നവര, അരണ്യത്തിൽവെച്ചാ, ദുർഭിഷത്തിൽ
 ഖലോ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടവര, ആത്യന്തികമായ രോഗത്തിൽ
 മരിച്ചു എന്നു വിചാരിച്ചു പരിത്യജിക്കപ്പെട്ടവര എന്നി
 ങ്ങനെയുള്ള പാശ്വീയെ ആവക ആപത്തുകളിൽനിന്നു
 വീണ്ടെടുത്താൽ തമ്മിൽ പറഞ്ഞു നിശ്ചയിക്കുന്നതുപോ
 ലെ അവളെ ഉപദേശിക്കുന്നതിന്നു വിശദമായില്ല. എ
 ന്നാൽ ജാതിവിശിഷ്ട (ഉയർന്ന ജാതിയിലുള്ളവര), അകാ
 മ, സ്വന്താനുമുള്ളവര എന്നിങ്ങനെയിരിക്കുന്ന സ്ത്രീയെ ആ
 പത്തിൽനിന്നു രക്ഷിച്ചവർ നിഷ്ഠയും വാങ്ങി വിട്ടുകൊ
 ട്ടുക്കേണ്ടതാണ്.

ദോഷഹസ്തം, നദീവഗം,
 ദുർഭിഷം, ദേശവിദ്യം
 ഇവയിങ്കലകപ്പെട്ടവര,
 കാട്ടിൽപ്പെട്ടപ്പോഴെന്നവര,
 മരിച്ചെന്നോത്തു കൈവിട്ടോ-
 മ്മീമടുത്തുനാരിയെ
 വീണ്ടെടുത്താൽ യഥാപ്രാകാരം
 ഭൂമിക്കും, ദോഷമില്ലതിൽ.
 രാജസ്വജനസന്ത്യക്ത,
 വർണ്ണരത്നമ,യകാമയം,
 സാപത്യം അരകനാൽ
 നിഷ്ഠയുംകൊണ്ടു മോച്യരാം.

കുറുപ്പിച്ചുതന്നു അമ്മശാസ്ത്രകാർ, കണ്ടകശോധനമെന്ന
 നാലാമധികരണത്തിൽ കത്യാലോകമെന്ന
 പത്തുനാലുവാക്കു.

പതിമൂന്നാം അദ്ധ്യായം.

എണ്ണത്തെട്ടാം പ്രകരണം.

അതിഥാമരണം.

ബ്രാഹ്മണനെ അപയം പറന്നുചെയ്തിക്കയോ അഭിഷ്യാം ഭക്ഷിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവൻ ഉത്തമസാഹസം ഭണ്ഡം; ക്ഷത്രിയനെ മേൽപ്രകാരം ചെയ്തിക്കുന്നവൻ മധ്യമസാഹസം; വൈശ്യനെയായാൽ പൂർവ്വസാഹസം; ശൂദ്രനെയാണെങ്കിൽ അസ്ത്രത്തിനാലുപണം ഭണ്ഡം. സേവ്യപ്രകാരം അപയം പറന്നുചെയ്തയോ അഭിഷ്യാം ഭക്ഷിക്കയോ ചെയ്യുന്നവനെ നിഷ്ഠാസനം ചെയ്തും വേണം.

അന്യന്റെ ഗൃഹത്തിൽ ബലാൽക്കാമേണ കടന്നു ചെല്ലുന്നവനു പകലാണെങ്കിൽ പൂർവ്വസാഹസവും രാത്രിയിലാണെങ്കിൽ മധ്യമസാഹസവും ഭണ്ഡം. പകലാണെങ്കിലും രാത്രിയിലാണെങ്കിലും ആയുധപാണിയായിട്ടു പ്രവേശിക്കുന്നവൻ ഉത്തമസാഹസം ഭണ്ഡം. എന്നാൽ ദിഷ്യ, വൈദികൻ, മഞ്ജൻ, ഉപദേശൻ എന്നിവരും ആ പത്തു നേരിട്ടവരും അധികം അടുത്തുള്ളവരും പ്രവൃത്തി പ്രവേശനാൽ (ഗൃഹത്തിൽ സാധാരണയായി പ്രവേശിക്കാറുള്ളവർ) ബലാൽക്കാമേണ ഗൃഹത്തിൽ പ്രവേശിച്ചാൽ അവരെ ഭണ്ഡിക്കുവാൻ പാടില്ല. പ്രവേശിക്കുന്നതെന്നു പറഞ്ഞതു കൂട്ടാക്കാത്തതാണ് പ്രവേശിച്ചതെങ്കിൽ ഇതു ബാധകവുമല്ല.

അർദ്ധരാത്രിക്ക് ശേഷം സ്വന്തം ഗൃഹത്തിന്റെ പരിവാരത്തിൽ (ചുമർ മതിലു മുതലായവയിൽ) കയറുന്നവനു പൂർവ്വസാഹസം ഭണ്ഡം; പരഗൃഹത്തിന്റെതിലായാൽ മധ്യമസാഹസം. ഗ്രാമത്തിലേയോ ആരാമത്തിലോയോ വേലിപൊളിക്കുന്നവനും ഭണ്ഡം ഇതുതന്നെ.

സാത്വികന്മാർ (സാത്വവാഹന്മാർ) ഗ്രാമത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ വസിക്കുന്നതു തങ്ങളുടെ കൈവശമുള്ള ധനം ഇത്രയെന്ന ഗ്രാമമുഖനെ അറിയിച്ചിട്ടു പാടുകൂട്ടും. അവരുടെ കയ്യിൽ അന്യസ്ഥലത്തെക്കയയ്ക്കേണ്ടതെങ്കിലുള്ള ഭൂവും രാത്രിയിൽ മോഷ്ടിക്കപ്പെടുകയോ കാണാതെ പോകുകയോ ചെയ്താൽ ആയതു ഗ്രാമാധ്യക്ഷൻ കൊടുക്കേണ്ടതാണ്. ഗ്രാമാന്തരങ്ങളിൽ വെച്ചാണ് മേൽപ്രകാരം ഭൂവും പോകുകയോ കാണാതെയോകയോ ചെയ്തതെങ്കിൽ അതു വിവീതാധ്യക്ഷൻ വകവെച്ചു കൊടുക്കണം. വിവിതമില്ലാത്ത പ്രദേശങ്ങളിൽപ്പോലും മേൽപ്രകാരം സഭയിലാൽ മോശമുള്ളവർ (മോശനാരി പീടിച്ചാൻ ചുരുക്കപ്പെട്ട അധികൃതൻ) ആയതു കൊടുക്കണം. ഈ ചകരണകളോടും ഉൾക്കൊണ്ട നശിച്ചുപോയ ഭൂമിയിലെപ്പറ്റി സീമാവരോധന്ന് (മോഷണം നടന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ അതിർത്തി കാക്കുന്നവൻ) അറിവുകൊടുക്കുകയും, അപൻ അനപാലിച്ചു പിടിച്ചുകൊടുക്കുകയും വേണം. സീമാവരോധന്റെയും അഭാപത്തിങ്കൽ പഞ്ചഗ്രാമിയോ (അഞ്ചു ഗ്രാമക്കാർ) ദശഗ്രാമിയോ (പത്തു ഗ്രാമക്കാർ) മോഷ്ടിക്കപ്പെട്ട ഭൂവും തിരിഞ്ഞുപിടിച്ചു കൊടുക്കണം.

ഉറപ്പില്ലാത്തതായ ഹൃദയമോ, മൃഗസ്വഭാവം (മൃകളിലെ പലക) വസ്തുക്കളായ ശകടമോ, അനവാഹൃതമായ (ഉപാധാരത്തിൽ ഉറപ്പിച്ചുവസ്തുക്കളായ) ശബ്ദമോ, അപ്രതിച്ഛന്നമായ (മറച്ചുകൊള്ളാത്ത) പഴിയോ കൂപാമോ കൂടാതെ മോ ഉണ്ടാക്കി ആപ്തകരമായ ഹിംസവശത്തിനാൽ ആയതു ദണ്ഡപാത്രവ്യമാണെന്നറിയണം.

മരം മുറിക്കുക, ദ്രവ്യങ്ങളായ നാൽക്കാലികളുടെ കൈകയറഴിക്കുക, അഭാഗമായ വാഹനത്തെ ഓടിക്കുക, മരമോ മൺകട്ടയോ കല്ലോ വടിവയോ ബാണമോ കൈകൊണ്ട് ഏറിയുക, ആനപ്പറയ്ക്കു കയറിപ്പുറപ്പെടുക എന്നീ

വ ചെയ്യുന്ന സമയത്ത് അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നവർ “മാറ വിൻ” എന്നു പറയുന്നതായാൽ, ആ വ്യംഭാദികളെക്കൊണ്ടു സംഘട്ടനം വരുന്നതിന്ന് അറിവെ, ദണ്ഡിക്കുവാൻ പാടില്ല.

ആനയെ അടങ്ങാട്ടു കോപ്പിക്കുകയാൽ അത് ഒരു വനെക്കൊന്നാൽ അപ്രകാരം കൊല്ലപ്പെട്ടവൻ ആ ആനയ്ക്ക് ഒരു ദോഷം വേറും ഒരു കിടം മദ്യവും മാലുമാനുലേപനങ്ങളും കൊമ്പുകളിലെ വേര തുടങ്ങുവാൻ ഒരു വസ്ത്രവും കൊടുക്കണം *. ആന കത്തിക്കൊല്ലുക എന്നത് അപരമേധത്തിലെ അവിദ്യമന്ത്യാനടത്താട്ടു തുല്യമാകയാൽ ഹന്താവായ ആനയ്ക്കു പാദപ്രക്ഷാളനവും ചെയ്യണം. ഉദാസീനനായിട്ടുള്ള ഒരുവനെ ആന കൊന്നാലാകട്ടെ യാതാവിന്ന് (ആനക്കാരനും) ഉത്തമസാഹസം ദണ്ഡം.

കൊമ്പുകളിലോ ദാഷകുളിപ്പിനോ ആയ മൃഗം ആളെ കൊല്ലുമ്പോൾ അതിന്റെ ഉടമസ്ഥൻ ചെന്ന വിടുവിക്കാത്തപക്ഷം അറന്നു പൂവ്വസാധാരണം ദണ്ഡം. “വിടുവിക്കണെ” എന്നു പിളിച്ചുപറഞ്ഞിട്ടും വിടുവിക്കാതിരുന്നാൽ അതിവിരട്ടി ദണ്ഡം.

മേൽപ്രകാരമുള്ള മൃഗങ്ങളെ അന്യാന്യം ആക്രമിച്ചിട്ടു കൊല്ലിക്കുന്നവൻ ചങ്ങതിന്റെ വിര കൊടുക്കുകയും, അതിവിരട്ടി ദണ്ഡം കെട്ടുകയും ചെയ്യണം.

ദേവന്റെ വകയായ പശു, കാള, മൂറൻ, പശുക്കുട്ടി എന്നിവയുടെ പുറത്തു കയറുന്നവന് അഞ്ചുറപണം ദണ്ഡം. അവയെ അന്യസ്ഥലത്തേയ്ക്ക് ഓടിക്കുന്നവന് ഉത്തമസാഹസം ദണ്ഡം.

* കൊല്ലപ്പെട്ടവന്റെ ബന്ധു ഇവ കൊല്ലാത്തതെന്നർത്ഥം. ഒരു കത്തിക്കൊല്ലുന്നതു പുണ്യമെന്നു വിശ്വസിച്ചിട്ട് ആനയെ കപിച്ചമട്ടി രാപിച്ചിടുന്നതിന്നെന്താണ് ഇതിപ്പറ്റാഞ്ഞിട്ടുള്ളത്?
68

രോമം, ദോഹം (കറാച്ച്), വാഹനം, പ്രജനനം എന്നിവിടങ്ങളിലുള്ള അപകടങ്ങൾ അതിന്റെ വിപര്യം വേറെ അതും ഭണ്ഡം. ദേവകാര്യം, വിതരണവും എന്നിവയൊഴിച്ചു മറ്റെന്തെങ്കിലും അപകട പ്രവൃത്തികളിലും ഇതുതന്നെ ഭണ്ഡം.

ചതുര്യം (വഞ്ചി) അതിനു പുറമെ വാഹനങ്ങളുടെ മുകളിലും മറ്റും കയറും, നാലും പൊട്ടുകയും, വിവരങ്ങളിലും നേരിട്ടും പിന്നിലൂടെയും വരികയും, യാത്രാജന്മവും പട്ടികകളിലും മനുഷ്യത്വവും തിരക്കിൽ പെടുകയും ചെയ്യുന്ന സമയത്ത് ആകെക്കിടും ഹിംസ നേരിട്ടാൽ വഞ്ചിക്കാരനെ ഭണ്ഡിക്കുവാൻ പാടില്ല. അങ്ങനെയല്ലാത്തപക്ഷം മാനുഷികവികാരമുള്ള ഹിംസയെല്ലാത്ത യാഥാർത്ഥ്യമായ ഭണ്ഡം അടയ്ക്കണം; മനുഷ്യത്വപരമായ പ്രാണികളെ ഹിംസിച്ചാൽ ആ പ്രാണികളെ കൊടുക്കുകയും വേണം. ഈ സംഗതിയിൽ യാതാവ് (വഞ്ചി തെളിക്കുന്നവൻ) ബാലനാണെങ്കിൽ വഞ്ചിയിലിരിക്കുന്ന സ്വാമിയെ ഭണ്ഡിക്കണം. വഞ്ചിയിൽ സ്വാമിയില്ലാത്ത പക്ഷം വഞ്ചിയിലിരിക്കുന്നവനെയോ, പ്രാപ്തവ്യവഹാരനായ യാതാവിനെയോ ഭണ്ഡിക്കണം. ബാലൻ തെളിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്നതും ആളില്ലാത്തതുമായ യാത്രയെ രാജാവ് ഹരിക്കണം.

ബാലൻ കൃത്യകാര്യങ്ങൾ ആഭിമാനകാര്യങ്ങൾ മറ്റെന്തെങ്കിലും ഹിംസിക്കുന്നതായാൽ അയാളെയും കൃത്യാഭിമാനങ്ങളെക്കൊണ്ടുതന്നെ കൊല്ലണം.

ഭാഷ്യം ഭക്താവിനെ ഇച്ഛിക്കാത്തപക്ഷം അയാളുടെ പേരിലും, കന്യക വിവാഹാർത്ഥികളെ ഇച്ഛിക്കാത്തപക്ഷം അവരുടെ പേരിലും, ഭക്താവ് ഭാഷ്യയെ ഇച്ഛിക്കാത്ത പക്ഷം അവന്റെ പേരിലും സംവദിക്കുകയും (വശീകരണപ്രയാഗം) ചെയ്യുന്നതു സാധുവാകുമെന്നും മ

എന്നത്തെടം പ്രകരണം

പതിമൂന്നാം അധ്യായം

൨൨ സംഗതികളിൽ സംവനനംകൊണ്ട് ഉപദ്രവമുണ്ടാക്കിയാൽ മധ്യമസാഹസം ഭണ്ഡം.

മാതാപിതൻറയും പിതാവിന്റെയും സോദരിമാർ, മാതൃവഴാച്ചു, ആചാച്ചുവഴി, സ്നേഹ (പുത്രഭാച്ചു), മകൾ, സോദരി എന്നിവരിലാരെയെങ്കിലും ഗമിക്കുന്നവനെ റ്റി ലംഗാച്ഛദനവും (ഖിഗ്രാധം റ്റുഷണങ്ങളും മോദിപ്രഭക) വധവും ഭണ്ഡം. സ്ത്രീസകാമയായിട്ടാണു് ഇതു ചെല്ലാത്തതിൽ അവരക്കും റ്റിഖിഗ്രാച്ഛദനം എന്നു ഭണ്ഡം. ദാസൻ, പരിചാരകൻ, ആചാരിതകൻ എന്നിവർ സ്വാമിനിനെ ഗമിക്കുന്ന സംഗതിയിലും ഇതുതന്നെ ഭണ്ഡം.

അല്പപുഷ്പായ (സ്വതന്ത്രയായ) ഒരു ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീയെ ക്ഷത്രിയൻ ഗമിച്ചാൽ അധനം ഉത്തമസാഹസം ഭണ്ഡം; ചൈത്രനാരണത്തിൽ സമുപഗമനം ഭണ്ഡം; ശുഭനാരണത്തിൽ കടാഗ്നിതകാഷ്ട്വം ഭവീഷ്ടിക്കണം & ഇല്ലാത്ത ക്ഷത്രിയാദികളിൽ ആരെങ്കിലും മാതൃഭാച്ചയെഴുമിച്ചാൽ കഷ്ടിപാകം (കിടാരത്തിലിട്ട വെള്ള കൊല്ലുക) ഭണ്ഡം.

ശുഭൻ ശപഥാമിയെ (ശപഥചസ്ത്രീയെ) ഗമിച്ചാൽ അവനെ നെററിക്കു കബന്ധാങ്കം കത്തി നാടുകടത്തുകയോ ശപഥാകടാതിയിലേക്കു തള്ളുകയോ ചെയ്യണം. ശപഥാകൻ ആയുതായ സ്ത്രീയെ ഗമിച്ചാൽ അധനം വധവും, സ്ത്രീക്കു കണ്ണുനാസാച്ഛദനവും ഭണ്ഡം.

പ്രവ്രജിതയെഴുമിച്ചാൽ ഇരുപത്തിനാലുപണം ഭണ്ഡം. പ്രവ്രജിത സകാമയാകയാലാണു് ഗമിച്ചതെങ്കിൽ ഇതുതന്നെ അവരക്കും ഭണ്ഡം.

* സ്ത്രീപക്ഷത്തിൽ റ്റിഖിഗ്രാച്ഛദനമെന്നതിനു ഭവയും സുനഖവും മോദിക്കുകയെന്നു മാർപയ്യം.

& കർമ്മങ്ങൾ പായ. പാതിൽ കേളിപ്പോയിക്കു തിരകോളത്തി കൊല്ലണമെന്നർത്ഥം.

രൂപാജീവയെ (ഗണികയെ) ബലാൽക്കരണ ഗമിച്ചാൽ പന്ത്രണ്ടുപണം ദണ്ഡം. വളരെപ്പുരുഷന്മാർകൂടിയെ സ്ത്രീയെ ഗമിച്ചാൽ ഓരോരുത്തർക്കും വെട്ടേറെ ഇരുപത്തിനാലുപണം വീതം ദണ്ഡം.

സ്ത്രീയെ അയാനിയിൽ ഗമിക്കുന്നവനു പൂർവ്വസാഹസം ദണ്ഡം. പുരുഷനെ അധിമുഹൂർത്തം ചെയ്യുന്നവനും അതുതന്നെ ദണ്ഡം.

തിക്തശ്ശാണിഗനീചനം
പന്തിരണ്ടു പണം ദമം,
ദേവതാപ്രതിമാന്മാന്മാരെ
ഗമിച്ചാൽ ദിഗ്മുഖം സ്മൃതം.

അദണ്ഡ്യദണ്ഡനംചെയ്താൽ-
ലതിൻ ക്രിശാൽമുഖം നൂപൻ
നൽകു വരുന്നതായ് നീതിൽ,
വീഴുക തദനന്തരം.

എന്നാൽ നൂപന്റെ ദണ്ഡാപ-
ചാരപാപം ശമിപ്പിച്ചും,
നരകിൽ ഭരിതംചെയ്യും
നൂപർ വരുണൻ തമൻ.

കൊലിച്ചാൽ അർദ്ധശാസ്രത്തിൽ, കണ്ടകശാധനമെന്ന
നാലാമധികരണത്തിൽ, അഭിവാദനം എന്ന
പതിച്ചുനാലുപണം.

കണ്ടകശാധനം നാലാമധികരണം കഴിഞ്ഞു.

യോഗവൃത്തം അഞ്ചാമധികരണം.

ഒന്നാം അധ്യായം

ഏകദശസ്വരതാം പ്രകരണം.
ദാഡയകാമികം.

ഒട്ടുത്തിലേയും രാജ്യത്തിലേയും കണ്ടകശാധനം പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. ഇനി രാജാവിന്നും രാജ്യത്തിനും ബാധിക്കുന്ന കണ്ടകന്മാരുടെ ശാധനത്തെപ്പറയും.

രാജാവിനെ അപഗ്രഹിച്ചു (അതിവർത്തിച്ചു) ജീവിക്കുന്നവരോ ശത്രുപക്ഷക്കാരോ ആയിട്ടു രാജ്യത്തിൽ യാവാമില മുഖ്യന്മാർ (മന്ത്രിമാർ മുതലായവർ) ഉണ്ടോ അവരിൽ ഗ്രൂപ്പുപുറത്തുനിന്നു പ്രയാഗിക്കുകയോ കൃത്യപക്ഷത്തെ ഉപഗ്രഹിക്കുകയോ ആണ് സിദ്ധി (ഉപായം). അങ്ങനെയുള്ളവരിൽ, മുൻപു പറയപ്പെട്ടതുപോലെയുള്ള ഉപജാപങ്ങളായ, മുകളിൽ പാശ്ചാത്യരായിട്ട് പറയുവാൻ പോകുന്നതുപോലെയുള്ള അപസംസ്കാരം പ്രയോഗിക്കണം.

രാജ്യത്തിനുപാശാതകമായിട്ടു യാവാമില വല്ലഭനാഭം സംഹതനാമായിട്ടു (ഉട്ടുകൊട്ടാട്ടു കൂടിയാൽ) യാവാമില മുഖ്യന്മാരുമുണ്ടോ അവർ പരസ്യമായി പ്രതിഷേധിക്കപ്പെടുവാൻ കഴിയാത്തവരും ദൃഷ്ടാന്തം (വല്ലഭന്മാർ) ആകുന്നു. അങ്ങനെയുള്ളവരിൽ ധർമ്മതൽപരനായ രാജാവ് ഉപാപരസ്യത്തെ (ഗ്രൂപ്പുപുറത്തു) പ്രയോഗിക്കണം.

ദൃഷ്ടാന്തം മഹാമാത്രന്റെ അസർവ്വതനായ (മഹാമാത്രനാൽ മറിക്കപ്പെടാത്ത) ദ്രാവാദിനെ സമീപ

നന്മ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു രാജാവിനോട് ഒരു ഉടിക്കാഴ്ച നടത്തിപ്പു. രാജാവ് അവനെ കൃത്യമായ മനോമാത്രന്റെ കൃത്യങ്ങൾ ഉപാധിഗണിപ്പാൻ അനുവാദം കൊടുത്തു. കൃത്യന്റെ പേരിൽ വിശ്വസിച്ചു. അവൻ ആയുധം കൊണ്ടോ വിഷം കൊണ്ടോ വിശ്വസിച്ചു. കൃത്യനെ വധിച്ചാൽ “ഭ്രാന്താപാതകനാണിവൻ” എന്ന കാരണത്താൽ അവിടെ വെച്ചുതന്നെ അവനെ കൊല്ലിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇവനെപ്പറ്റിയുള്ളതുകൊണ്ട് മനോമാത്രന്റെ പാശേവനായിട്ടുള്ള പുത്രനെയും പരിചരിക്കാപുത്രനെയും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു *.

അല്ലെങ്കിൽ കൃത്യനായ മനോമാത്രന്റെ ഭ്രാന്താവിനെ സത്രി പറഞ്ഞു പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു അവനെക്കൊണ്ടു മനോമാത്രനോടു ദായത്തേ(തന്നിക്കുവകാശപ്പെട്ട ധനത്തെ) യാചിച്ചു. അവൻ രാത്രിയിൽ കൃത്യന്റെ ധനാഭാരത്തിൽ കിടക്കുകയോ മറ്റൊരാളെ പാർക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവരായിത്തീർന്നു അവനെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു വധിച്ചു. “അയ്യോ, ദായം യാചിച്ചു ഇവനെ കൊലപ്പെടുത്തിയാല്ലോ” എന്നു വിചിച്ച് പാവം. പിന്നെ രാജാവ് കൊല്ലപ്പെട്ടവന്റെ പാശം സ്വീകരിച്ചു മറുവനെ (കൃത്യനെ) യും നിഗ്രഹിച്ചു.

അഥവാ കൃത്യന്റെ സമീപവർത്തികളെന്ന നിലയിലുള്ള സത്രികൾ ദായം യാചിക്കുന്ന ഭ്രാന്താവിനെ കൊല്ലമെന്ന പറഞ്ഞു ഭയപ്പെടുത്തു. പിന്നീട് രാത്രിയിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞതുപോലെ പ്രവൃത്തിക്കുകയും ചെയ്തു ടി .

* രാജാവിന്റെ മുയിൽ വെക്കി, കൃത്യനായ പിതാവിന്റെ ദായം അന്വേദിച്ചു രാജാവാൻ പറയിച്ചു, പിതാവിനെക്കൊല്ലുവാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചു പിതൃശാപകരണ നിയന്ത്രം കൊല്ലിക്കണമെന്നു സാരം.
 ടി രാത്രിയിൽ ചെയ്തതെന്നു രാജാവ് കൊല്ലിച്ചു, ദായം വേദിച്ചു കാരണത്താൽ കൃത്യൻ കൊന്നതാണെന്നു വരുത്തി, അ കാരണത്താൽ കൃത്യനെക്കൊല്ലണമെന്നു.

ഘൃണൻ, മഹാമാത്രൻ എന്നിവരിൽവെച്ച് പുത്രനായിട്ടുള്ളവൻ പിതാവിന്റേറയോ പിതാവായിട്ടുള്ളവൻ പുത്രന്റെയോ ഭാതാവായിട്ടുള്ളവൻ ഭാതാവിന്റേറയോ ഭാര്യയുമായി സംസ്കൃതപ്പെടുന്നുണ്ടെന്നു കണ്ടാൽ അറിയുവാൻ രണ്ടു പേരും തമ്മിൽ മറുപടികൾ മാത്രമേ കലാസം അറിയിക്കുന്നതിനേപ്പറ്റിയും മേൽപ്പറഞ്ഞുകൊണ്ടുതന്നെ പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

അതല്ലെങ്കിൽ ഘൃണനായ മഹാമാത്രന്റെ ആനന്ദം ഭാവിതനായ (അറിയുകതാൻപോലാ) പുത്രനെ സൂത്രീ "വാസ്തവത്തിൽ അങ്ങനെയൊരുവനാണ്. ശത്രുക്കളാലാണ് അങ്ങനെയു വീട് വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്" എന്നു പറഞ്ഞു മേടിപ്പിച്ചു. അവൻ അതു വിശ്വസിച്ചു പുറപ്പെട്ടാൽ രാജാവു രാജാസ്ഥിതിയിൽവെച്ചു അവനെ ബഹുമാനിക്കുകയും, "ഭവരാജസ്ഥാനം ലഭിച്ചാനന്ദ കാലമായിട്ടും നിന്നെ ഞാൻ ഭവരാജാവായി അഭിഷേകം ചെയ്തതോളം മഹാമാത്രനെ ഭയപ്പെട്ടിട്ടാണ്" എന്നു പാലകനും ചെയ്തു. പിന്നീടവനെ സൂത്രീ മഹാമാത്രാധിപതിന്നു പ്രേരിപ്പിച്ചു. അവൻ വിശ്വസിച്ചു മഹാമാത്രനെക്കൊന്നാൽ, പിതൃപ്രാപ്തനായിത്തന്നെ എന്നു കാരണത്താൽ അവനെയും കൊല്ലിച്ചു.

അതല്ലെങ്കിൽ ഭിഷകി (ചാർജ്ജ്) ഘൃണന്റെ ഭാര്യയായ വാരികരാണന്ദയുടെ പ്രാധാന്യത്തിൽ വിശ്വസിച്ചു അവരിൽ വിഷം കലർത്തി രാജാവിന്റെ നിലയിൽ കൊടുപ്പിച്ചു അതിസന്ദാനം ചെയ്യണം. ഇങ്ങനെ ആദ്യപ്രയാഗം.

രാജഭിഷകനായ ആഭിഷേകനെയോ പരഗ്രാമികനോ

ഒരു ചാലികദാസനുമുണ്ടെന്നിരിക്കെ കയ്യാളിയിട്ടുള്ള രണ്ടു പേരിലൊരുവൻ രാവണനെക്കൊന്നാൽ അവനെയും കൊല്ലിക്കൊന്നാൽ.

മേലോ പറിപ്പാൻ വേണ്ടിയാ, കന്യാമാവുതമായ മേലേ
 തിരുത്ത് രാജ്യപാലനായാ അന്തപാലനായോ സ്ഥാപി
 പ്പാൻ വേണ്ടിയാ, കപിതമായിച്ചമഞ്ഞ ഒരു നഗരസ്ഥാ
 നത്തെ ഖതുക്കവാൻ വേണ്ടിയാ, പ്രത്യുത്സാഹിതൽ രാജാ
 വിനാൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടുവന്നു വന്നു കൊണ്ടുവന്നു സാൽ
 വാഹനാൽ കൊണ്ടുപോകുന്ന ദ്രവ്യങ്ങളെ കണ്ടുപിടിക്കുന്ന
 തിന്ന വേണ്ടിയാ ദൃഷ്ടനായ മഹാമാത്രനെ, ശക്തി കറ
 ന്നതും തീർന്നുമാരാടിക്കലനുമായ സൈന്യത്താ
 ട്ടുകി നായപ്പു. അവിടങ്ങളിൽനിന്നു രാത്രിയിലോ പക
 ളോ യുദ്ധം നടക്കുമ്പോൾ തീർന്നുമാർ പ്രതിരോധകന്മാര
 ട്ടെ (കൊള്ളിക്കാത്ത) വേണ്ടിയായിട്ടു ദൃഷ്ടനൊക്കെ
 യും, യുദ്ധത്തിൽ കൊല്ലപ്പെട്ട എന്ന് പ്രസിദ്ധമാക്കുകയും
 ചെയ്തു.

അതല്ലെങ്കിൽ വിനോദയാത്ര പുറപ്പെട്ടുപോയ രാ
 ജാവ് ദൃഷ്ടനായ മഹാമാത്രനാറെ കിടക്കത്തുയിരി വിളി
 പ്പു. അവർ രാജാവിനെക്കണ്ടാൻ പോകുമ്പോൾ ഗുഹ
 ശല്യമായ തീർന്നുമാർ പരിവാരങ്ങളുടെ നിമിത്തം കൂ
 ടെപ്പോകുന്നു. അവരോടുകൂടെ മഹാമാത്രനാൻ രാജഗു
 ഹത്തിലേക്കു ചെന്നാൽ മധ്യമകക്ഷ്യ (നടുവിലേക്കെ
 ട്ട്) യിൽച്ചെന്നു, അകത്തേക്കു കടക്കുന്നതിന്നു വേണ്ടി ആ
 നുമുഖം (മേന്മപരിശോധന) ചെയ്യിപ്പു. * അപ്പോൾ
 ദ്വാപരപാലനാൽ പിടിക്കപ്പെട്ട തീർന്നുമാർ “ഈ ഒരു ദൃ
 ഷ്ടനാൽ നിരോധിക്കപ്പെട്ടവരാണ്” എന്നു പറയു. ഈ
 സംഗതി അന്ത്യമുണ്ടു മുകളിൽ പ്രസിദ്ധമാക്കിയിട്ട് ദൃഷ്ട

* രാജാവിന്റെ മുഖിലേക്കു പോകുന്നതു ആദ്യം കൂടെയെ വേ
 അമന്നാണ് വിധി. അതേമുമ്പിലും കളിപ്പ ആയുധങ്ങളാ യി
 ന്നു നോക്കുവാൻ വരുന്നവരുടെ മേൽ പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്
 വുവാൻ.

എന്തെന്നൊന്നതും പ്രകടം

ഒന്നാം അധ്യായം

മെ വധിക്കുകയും ചെയ്തു. അപരാധികളായ തീർത്ത
അൽ പകരം വേറെ ചിലരെ കൊല്ലുകയും വേണം.

രാജാവ് നഗരാതിന്നു പുറമെപ്പുള്ള സ്ഥലത്തു സ
ന്ദർശിപ്പാൻ പോയിരിക്കുന്ന സമയത്തു ഭൃഗുരായ മഹാമാ
ത്രന്മാരെ തന്റെ അടുത്തു താമസിപ്പിച്ചു ബഹുമാനിച്ചു.
അവരുടെ വാസസ്ഥാനങ്ങളിൽ രാത്രിയിൽ ദേവീവൃന്ദാ
ന (രാജരാജ്യയുടെ ദേവനും ധരിച്ചവരും) യായ ഭൃഗുയെ
പോകുവാൻ നിശ്ചയിച്ചു* അവിടെവെച്ചു പിടിപ്പിക്കുക
യും, പിടിപ്പിച്ചാൽ മേൽപ്രകാരം ചെയ്യയും ചെയ്തു *

ഭൃഗുനായ മഹാമാത്രനോടു രാജാവിന്റെ സുഭൻ
“അങ്ങയുടെ ഭക്ഷണമാർന്നു നല്ല വെച്ചുകാരനാണ്” എന്നി
ങ്ങനെ സൂതിച്ചു ഭക്ഷണഭാഗ്യങ്ങളെ യാചിച്ചു. നഗരത്തിൽ
നിന്നു പുറത്തു ഒരിടത്തു വഴിയൊരു ചെയ്യുമ്പോൾ അപ്രകാ
രം പാനീയവും യാചിച്ചു. എന്നിട്ട് അതിൽ ഭരണിവും വി
ഷംചേർത്തു പ്രതിസ്ഥാപനത്തിനായി (സ്ഥാപനംകുന്നതി
നായി) അവരെ (ഭക്ഷണം പാനീയവും കൊടുക്കുവരെ)
കൊണ്ടുതന്നെ അവ ഉപയോഗിപ്പിച്ചു. ഈ സംഗതി പ്രസി
ദ്ധമാക്കി അവരെ (മഹാമാത്രനേയും അവന്റെ സുഭനേ
യും) കണ്ടുവന്നതന്നെ നിവൃത്തി വധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

ആഭിചാരം ചെയ്യുന്നവനായ മഹാമാത്രന്റെ അ
ടുക്കൽ സിദ്ധവൃന്ദനൻ ചെന്നു ലക്ഷണമൊത്ത ഗോധ
(ഉടുമ്പ്), ഉഴൽ (ആമ), കർക്ക (നാളി), മൂടം (കൊമ്പു
മുറിക്കുന്ന മൃഗം) എന്നിവയിലൊന്നിന്റെ മാംസം ആഭി
ചാരഹോമം ചെയ്തു ഭക്ഷിച്ചാൽ മനസ്സിൽ വിചാരിക്കു
ന്നതു സാധിക്കുമെന്നു പറഞ്ഞു ധരിപ്പിച്ചു. മഹാമാത്രൻ

* ദേവീവൃന്ദനായ ഭൃഗു തന്നെ മോക്ഷാർത്ഥം പരന്നിടത്തു
മെന്നു പറയും, അതു പ്രകാശിച്ചു മഹാമാത്രന്റെ പേരിൽ രാജരാജ
ഗുണമെന്ന മോക്ഷപദം ആരാധിച്ചു അവനെ കൊല്ലുകയും ചെയ്
തെന്നു സാരം.

അതു സമ്മതിച്ചു ആഭിമാനകർമ്മം തുടങ്ങിയാൽ വിഷം കൊടുത്തോ പോഹമുസവങ്ങളെക്കൊണ്ടു് അടിപ്പോ അവ നെക്കൊല്ലുകയും കർമ്മവ്യാപത്തു (ആഭിമാനകർമ്മത്തിങ്കലുള്ള തകരാറു) കൊണ്ടു മരിച്ചതാണെന്നു പ്രസിദ്ധമാക്കുകയും ചെയ്തു.

ചികിത്സകവൃത്തനൻ ഭൃഷ്യനു ചികിത്സ ചെയ്യുമ്പോൾ അവന്റെ വ്യാധി ദേശരാത്രികാമാ (ഭൃഷ്യർക്കോ വ്യാധായതു) അസാധ്യമായ ആണെന്നു പറഞ്ഞു ധരിപ്പിച്ചു ദൈവജ്യാഹാരരോഗങ്ങളിൽ വിഷം ചേർന്നു കൊടുത്തു ഭൃഷ്യനെ നിഗ്രഹിച്ചു. അതല്ലെങ്കിൽ സുഭവ്യജനനാരാ ആരാജികവൃത്തനാരാ ആയ ഗ്രന്ഥപുരുഷന്മാരെ ഭൃഷ്യന്റെ അടുക്കൽ പെരുമാറിച്ച് വിഷംകൊണ്ടു ഭൃഷ്യനെ വധിപ്പിച്ചു. ഇങ്ങനെ ഉപനിഷൽപ്രതിഭാഷയം (ഉപനിഷത്തിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരമുള്ള ഭൃഷ്യപ്രതിഭാഷയം).

ഉഭയഭൃഷ്യപ്രതിഭാഷയാ (രണ്ടു ഭൃഷ്യന്മാരെ തെളിച്ചു പ്രതിഭാഷയിക്കൽ) എന്തെന്നയെന്നാൽ:—എവിടെ ഒരു ഭൃഷ്യനെ പ്രതിഭാഷയിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ടോ അവിടെ ഒരു മരൊരു ഭൃഷ്യനെ ശക്തി കറഞ്ഞ സൈന്യത്തോടും ഏതാനം തീർന്നുമാരാടുംകൂടി അയച്ചു. അപ്രകാരം അയക്കപ്പെടുന്ന ഭൃഷ്യൻ “ഇന്നു രാത്രിയിൽ അല്ലെങ്കിൽ രാത്രിയിൽ ചെന്നു സൈന്യത്തെയാ ഹിരണ്യത്തെയാ ചേർക്കുക; അല്ലെങ്കിൽ വല്ലതായ ഇന്നാഴ്ചയെ കയ്യിൽനിന്നു ഹിരണ്യം കൊണ്ടുപരികയോ വല്ലകന്യകയെ ബലാൽക്കാരേണ പിടിച്ചു കൊണ്ടുവരികയോ ചെയ്യുക; അല്ലെങ്കിൽ ദുർഗ്ഗം, സേതു, വണികൂലം, ശൂന്യദിവേശം (ശൂന്യസ്ഥലത്തിങ്കൽ ഗൃഹനിർമ്മാണം), ഖനി, ഭവ്യപനം, ഹസ്തിപനം, എന്നിവയിലൊന്നിന്റെ പ്രവൃത്തി നടത്തിക്കുക; അല്ലെങ്കിൽ രാജ്യപാവന്റെയോ അന്തപാവന്റെയോ കയ്യിൽ നടത്തിക്കുക; ഇവ ചെയ്യുന്നതിൽ ആർ നിന്നെ പ്ര

തിന്നേയിരിക്കെയോ സ്നാനിക്കാതിരിക്കുകയോ ചെയ്യു മോ അല്ലെന്ന് പിടിച്ചു ബന്ധിക്കണം" എന്ന കല്പനയും കൊടുത്തു. അപ്രകാരംതന്നെ മറ്റുള്ളവർക്കും (ഭൂമിയിൽ ഉള്ള മറ്റുവാക്കുകൾ) "ഇവന്റെ അറിവുതന്നെ നിന്റാ രണം ചെയ്യണം" എന്ന് തന്നെ സന്ദേശമയച്ചു. അവൻ ചെന്നത് ആ വകകൾക്കുവേണ്ടി (തെങ്ങു ശാഖകൾ മുതലായവയിൽ) ഏർപ്പെടുകയും പ്രാദേശികങ്ങൾ അവന്റെ കർമ്മത്തിന്നു വിരോധം വരുത്തുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ വിവരമൊന്നതായ ഭൂമിയിൽ തീർപ്പുവാൻ ശല്യം പ്രയാഗിച്ചു ഗുഹമായി ഹനിച്ചു. ആ കരണത്തിന്നു പ്രതിപക്ഷക്കാരായ ഭൂമിയിൽ രാജാവും നിഗ്രഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഭൂമിയിലായ പുരത്തും, ഗ്രാമത്തും, കലത്തും എന്നിവയ്ക്കു തമ്മിൽ സീമയോടൊക്കെയും കളഭത്തോ യോ ഘോഷത്തിന്റെ അറിവിനെയോ കുറിച്ചാ ഗ്രാമത്തും, ഉപകരണത്തും, സമ്പത്തും, വാഹനത്തും എന്നിവയ്ക്കു ഹിന്ദു വരുത്തിയതിനെക്കുറിച്ചാ കാഴ്ചകൾ, ഉത്സവത്തും എന്നിവ സംബന്ധിച്ചാ വാസ്തവത്തിലുണ്ടായതോ തീർപ്പുവാൻ ഉണ്ടാക്കപ്പെടുന്നതായ ഒരു കലഹത്തിൽപ്പെട്ടു തീർപ്പുവാൻ ആയുധം പ്രയാഗിച്ചു ഭൂമിയിൽ ചിലരെ കൊല്ലുകയും ആ കരണം മറ്റുള്ളവരിലാ രോപിച്ചാൽവേണ്ടി "ഇതാ ഇന്നാളോടു കലഹിക്കുന്ന ഇന്നിന്നവർ ഇന്നു പ്രകാരം ചെയ്യുന്നു" എന്നു വിളിച്ചുപറ കയും ചെയ്തു. ആ കരണത്തിന്നു മറ്റുള്ളവരെ നിഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യണം.

ഭൂമിയിലായ യാദവിവർക്കു തമ്മിൽ കലഹം വരുത്തു മായിട്ടുണ്ടോ അവരുടെ വകയായ ഭൂമിത്തും, കളഭത്തും, ഘോഷത്തും എന്നിവയെ തീർപ്പുവാൻ തീ വയ്ക്കുകയോ അവരുടെ ബന്ധുക്കൾ, സമ്പന്നികൾ, വാഹനത്തും എ

ന്നിവയിൽ ആയുധം പ്രയാഗിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ട് മേൽ പ്രകാരമെന്ന “ഇന്നാളുടെ നിയോഗത്താലാണ്” ഇങ്ങനെ ചെയ്തതു” എന്നു വിചിത്രം പറയൂ. ആ കരത്തിന്നു മറ്റുള്ളവരെ ഭയപ്പെടുകയും വേണം.

ദുർഗ്ഗതിയാൽ രാഷ്ട്രത്തിലോ ഉള്ള പരസ്പരവിരോധിക്കായ ഭൂഷ്യരെ സമീകരം പറഞ്ഞു യോഗിപ്പിച്ച് അന്യോന്യം ആവശ്യനികൾ (ഗുഹാഗതന്മാർ; അതിഥികൾ) ആക്കിക്കൊണ്ടും, ആ അതിഥികൾക്കുവേണ്ടി ചിട്ടയായ സേവനമായ ഗൃഹപുരുഷന്മാർ ചിലർ വിഷം കൊടുക്കുകയും, ആ കരം മറ്റുള്ളവരിൽ ചുമത്തി അവരെ നിഗ്രഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും.

ഭിഷക്രി ഭൂഷ്യനായ ഒരു രാഷ്ട്രമുഖ്യനോടു ഭൂഷ്യനായ മറ്റൊരു രാഷ്ട്രമുഖ്യന്റെ ഭാഷ്യയോ സ്തോത്രമോ പത്രിയോ അവനക്കായിക്കുന്നതായി ഉപയാപം പറയൂ. അവൻ അതുപ്രകാരം സമ്മതിച്ചാൽ അവന്റെ കയ്യിൽനിന്നു, കാമിക്കുന്ന സ്ത്രീക്കു കൊടുപ്പാനുള്ള ആഭരണാവതി അവളുടെ സ്വാമിക്കു കാനിച്ചുകൊടുത്തു “ഇതാ ഇന്നു മുഖ്യപുരുഷൻ രാജാവനത്താൽ ഉത്ഭവിക്കുന്നതിട്ട് അഞ്ചുഭൂത ഭാഷ്യയായോ സ്തോത്രമയോ മകളായോ കാമിക്കുന്നു” എന്നു പറയൂ. പിന്നെ ഭൂഷ്യരായ ആ രണ്ടു മുഖ്യന്മാർക്കും തമ്മിൽ രാത്രിയിൽ കലഹമുണ്ടാക്കിക്കുകയും മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രകാരം പ്രവൃത്തിക്കുകയും ചെയ്യും.

ഭൂഷ്യന്മാർ ദണ്ഡോപനതന്മാർ (വേലത്തിൽ കീഴടക്കിയവർ) ആയാൽ യുദ്ധരാജാവോ സേനാപതിയോ അവരുടെ ദേശത്തിൽ കുറച്ചുമാത്രം ആക്രമണം ചെയ്തിട്ട് ആക്രമണത്തിൽനിന്നു പിൻമാറണം. പിന്നെ രാജാവ് ദണ്ഡോപനതരായ ആ ഭൂഷ്യരെക്കൊന്നു, ശക്തികരത്തെ സൈന്യത്തോടും തീർപ്പുനോടോടും കൂടി ആ ദേശം ആക്രമിക്കും.

തൊണ്ണൂറാം പ്രകരണം

രണ്ടാം അദ്ധ്യായം

മിപ്പാൻ കല്പിച്ചയപ്പു അതിന്നുമേൽ എല്ലാ യോഗങ്ങളും മുൻപറഞ്ഞപോലെതന്നെ. *

മേൽപ്പറഞ്ഞപ്രകാരം വധിക്കപ്പെട്ട ഭൂഷ്യന്മാരുടെ പുത്രന്മാർ പിതൃഘാതം നിമിത്തം ഭാജാവിനെ നിന്ദിക്കുമ്പോൾ ബാലിൽവെച്ചു യദൈതന്മാൻ യദൈതൻ വികാരവും കൂടാതിരിക്കുമ്പോൾ അവൻ പിതാവിന്റെ ഭായം ലഭിക്കുന്നതാണ്.

ഇപ്രകാരം ചെല്ലാൽ രാജ്യത്തിലുള്ള പുരുഷഭാഗങ്ങൾ അകലുകയും, രാജ്യവാസികളെല്ലാവരും രാജാവിന്റെ പുത്രപൗത്രന്മാരെ അനുസരിച്ചു നടക്കുകയും ചെയ്യും.

താദാത്ഥികായതികളിൽ
 ഞമന്ത നിവിശങ്കനായ്
 വെയ്വു സ്വപരപക്ഷങ്ങൾ
 രണ്ടിലും ശ്രദ്ധദണ്ഡനം.

കേരളീയന്റേ അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ, യേശുദത്തമെന്ന
 താത്ത്വമധികാരത്തിൽ, രാജ്യകർമ്മിക്കുന്ന
 ഒന്നാമധ്യായം.

രണ്ടാം അദ്ധ്യായം.

തൊണ്ണൂറാം പ്രകരണം.

കൊക്കാലിസംഹാരണം.

അല്പകാലനായ രജാവ് അർത്ഥകൃഷ്ടം സംഭവിക്ക

* മേൽപ്രകാരത്തിനുപേരുന്ന മണ്ഡപനന്മയായ ശുശ്രൂഷയെക്കൊണ്ടു തീർക്കുന്നതിന്നു കേരളവും, ആ കരം മറമ്പരിൽ ആരോപിച്ചു സാവരം രാജാവ് തിരിച്ചറിയുകയും ചെയ്യുന്നതെന്നു സാരം.

ന്ന കാലത്തു് അധികം കരം പിരിച്ചു കോശത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കണം.

ദേവമാതൃകവും (വർഷദിവസംകൊണ്ടു് സന്ധ്യങ്ങളുടനോകുന്നതു്) ധാരാളം ധാന്യം വിളയുന്നതുമായി വലിയതോ ചെറിയതോ ആയിട്ടുള്ള ജനപദങ്ങളിൽനിന്നു ധാന്യത്തിന്റെ മൂന്നിലൊക്കത്തോ നാലിലൊക്കത്തോ ആവശ്യപ്പെടാം. മധ്യനിവരയിലുള്ളതോ താഴ്ന്നതരത്തിലുള്ളതോ ആയ ജനപദങ്ങളിൽനിന്നു് അതിവൃത്തമെന്ന ധാന്യത്തിന്റെ അവസ്ഥാപാലെയും ആവശ്യപ്പെടാം.

ശുശ്രൂഷയും, സേതുക്കമ്മം, എന്നിവയ്ക്കും പണിക്രമം, ശുശ്രൂണിവേരും, ഖനി, ഉപവൃന്ദനം, ഹസ്തിവനം എന്നിവ സംബന്ധിച്ച കർമ്മങ്ങൾക്കും ഉപകരിച്ചെന്നതോ ദേശത്തിന്റെ അതിർത്തിയിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതോ അല്ലമായ ധനോക്തപത്തിയോടു കൂടിയതോ ആയിട്ടുള്ള ജനപദങ്ങളിൽനിന്നു് അംശം ആവശ്യപ്പെടുവാൻ പാടില്ല.

നിമിശമാനൻ (തരിശുള്ളതിയിൽ കടപാളതു കൃഷി ചെയ്യാൻ തുടങ്ങുന്നവൻ) ആയിട്ടുള്ളവനു ധാന്യം, പശു, ഹിരണ്യം മുതലായവയെ മാതാപു ദാനം ചെയ്യണം. അവൻ കൃഷിചെയ്യുണ്ടാക്കുന്ന ധാന്യങ്ങളുടെ നാലിലൊക്കത്തോ, അല്ലെങ്കിൽ വിത്തിനും ഭക്ഷണമെടുവവിനും വേണ്ടതു കഴിച്ചു ശേഷമുള്ളതോ മാതാപു വിലയ്ക്കു വാങ്ങിക്കുകയും വേണം.

കാട്ടിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ധാന്യങ്ങളെയും ശ്ലോതിയസ്വ (ബ്രഹ്മസ്വം) നെയും അംശം ആവശ്യപ്പെടുന്നതിൽനിന്നു ഒഴിവാക്കണം. എന്നാൽ അതും അനുഗ്രഹം (മതിയായ മൃഗ്യം) കൊടുത്തു വാങ്ങുന്നതിന്നു വിവരധമില്ല.

ഭൂമി കൃഷി ചെയ്യാതെ കിടക്കുന്നപക്ഷം സമാഹരണ വിന്റെ ആരക്കാര കയ്ക്കനാരക്കൊണ്ടു ത്രിഷുക്കാലത്തിങ്കൽ വിതാജ്ഞ ധാന്യങ്ങൾ വിതപ്പിക്കണം. പൂമാ

തൊണ്ണൂറാം പ്രകരണം

രണ്ടാം അദ്ധ്യായം

ഭാവപൂർണ്ണ (നോട്ടശുദ്ധമകൊണ്ടു വരുന്ന നഷ്ടം)ത്തിന് ഇരട്ടി ദണ്ഡം ഈടാക്കുമെന്ന് പറഞ്ഞു ബീജകാലത്തിൽ വിത്തു കൊടുക്കുന്നതിന്നു ലേഖ്യം (രേഖ) എഴുതിയാക്കുകയും വേണം. അങ്ങനെ വിതച്ചതായ് ബീജം വിച്ചുണ്ടു കൊയ്യാനാകുമ്പോൾ പച്ചയോ പഴുത്തതോ ആയ ധാന്യങ്ങൾ കഷ്ടകന്മാർ കൊയ്യുവാൻ പാടില്ലെന്നു വിലക്കുന്നു. എന്നാൽ ശാകമുഴുി, കടലേണ്ടുഴുി (കടലേണ്ടിന്റെ നാളിളിയെടുക്കുന്ന ധാന്യത്തിന്റെ മുഴുി) എന്നിവയെ ഇതിൽനിന്നൊഴിവാക്കണം. ദേവപുരസ്സം പിതൃപുരസ്സം വേണ്ടിയോ പശുക്കളുടേയും ഭിക്ഷുക്കളുടേയും ഗ്രാമജനകന്മാരുടെയും രക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടിയോ രാശിമുഖത്തെ (കററയിൽനിന്നു കണ്ടത്തിൽ കൊഴിഞ്ഞ ധാന്യത്തെ) വിട്ടുകൊടുക്കുകയും വേണം.

മേൽപ്രകാരം കൃഷിചെയ്യുന്നതിൽ നിന്നു താ.നുണ്ടാക്കിയ സസ്യങ്ങളെ അപഹരിക്കുന്ന കഷ്ടകന്മാർ അപഹരിച്ചതിന്റെ എട്ടിരട്ടി ദണ്ഡം. അന്യൻ പണിചെയ്തങ്ങാക്കിയ സസ്യത്തെ അപഹരിക്കുന്നവന്നു, അവൻ ആ പണി ചെയ്ത കഷ്ടകന്റെ സ്വവസ്തുനാണെന്നങ്കിൽ, അപഹരിച്ചതിന്റെ അയ്യതിരട്ടി സീതാത്വയും (കൃഷിഫലം അപഹരിച്ചതിന്നു ദണ്ഡം); പുറമെയുള്ളവനാണെന്നങ്കിൽ വധം ദണ്ഡം.

ധാന്യങ്ങളുടെ നാലിലൊരംശവും, വസ്തുങ്ങളുടെയും മൂലം (പണ്ടി), ലാഭം (അരക്ക), ഷഷ്ഠമം, വസ്ത്രം, പതത്തി, രോമം, കൈശരേയം, ഷഷ്ഠധം, ഗന്ധം, പുഷ്പം, ഫലം, ശാകം എന്നിങ്ങനെയുള്ള പഞ്ചദ്രവ്യങ്ങളുടെയും മരം, മുച്ചു, മാംസം, വല്ലഭം (ശുഷ്കമാംസം) എന്നിവയുടെയും ആറിൽ ഒരുക്കവും രാജപുരുഷന്മാർ വസുധാക്കണം. ആനക്കൊമ്പ്, രോമ്യ് എന്നിവയുടെ പകുതി വാങ്ങേണ്ടതും, അവയെ അനുവാദംകൂടാതെ വിൽക്കുന്നവന്നു പൂർവ്വസാഹ

വദന്ധം ക്ഷിപ്രേണമുമാണ്. ഇങ്ങനെ കർമ്മകന്മാരുടെ വിഷയത്തിലുള്ള പ്രണയം (അർത്ഥപ്രാപ്തം).

സ്വപ്നം, വെള്ളി, വക്ത്രം, മണി, മുത്തു, പവിഴം, കിരീടം, ആന എന്നിവയെക്കൊണ്ടു കച്ചവടംചെയ്യുന്ന വർഷത്തുദായത്തിൽ അഷ്ടതിലൊത്തഭാഗം കരം ചുമത്തണം. സൂത്രം, വസ്ത്രം, ചെമ്പ്, പിച്ചള, ഓട്, ഗന്ധം, ദൈവേദ്യം, മദ്യം എന്നിവ വ്യാപരിക്കുന്നവർ നാലുതിലൊത്തഭാഗം കരം. ധാന്യം, രസം, ലോഹം എന്നിവകൊണ്ടു വ്യാപരിക്കുന്നവർ ശകടവ്യവഹാരികൾക്കും മൂപ്പതിലൊത്തഭാഗം കരം. കാലവ്യവഹാരികൾക്കും ചാറാകാരുക്കൾക്കും ഇരുപതിലൊത്തഭാഗം കരം. ദുരൂഹകാരുക്കൾക്കും വെർക്കി (ശിപ്പി)പോഷകന്മാർക്കും പത്തിലൊത്ത ഭാഗം കരം. മരം, മൂർ, കല്ല്, മൃതഭാജനം, പക്ഷാന്നം, പച്ചക്കറി എന്നിവകൊണ്ടു കച്ചവടം ചെയ്യുന്നവർ അഞ്ചിലൊത്തഭാഗം കരം. കശീവവസ്ത്രം വേശ്യാസ്രീകളും തങ്ങൾക്കു കിട്ടുന്ന വേതനത്തിന്റെ പകുതി കരമായിട്ടുടയ്ക്കണം.

അകർമ്മന്യന്മാരായ (കർമ്മം ചെയ്യാതിരിക്കുന്ന) കച്ചവടക്കാർ മുതലായവരെക്കൊണ്ടു ഹിരണ്യകരം (ആളൊന്നക്കു ഇത്രയെന്നു ക്ലിപ്തമായ കരം) അടപ്പിക്കണം. അവരുടെ ഒരപരാധത്തെയും ഉപേക്ഷിച്ചു വിടുവാൻ പാടില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അവർ സ്വന്തമായ ദ്രവ്യത്തെ അപരിഗ്രഹിതം (സ്വന്തമല്ലാത്തതു്) എന്നു നടിച്ച് വിശ്രയം ചെയ്യും. ഇങ്ങനെ വ്യാവഹാരികളിലുള്ള പ്രണയം.

കോഴികളേയും പന്നികളേയും വളർത്തുന്നവർ തങ്ങൾക്കു എത്ര എണ്ണക്കെന്താണോ വളർത്തുന്നത് അതിന്റെ പകുതി രാജാവിന്നു കരമായിക്കൊടുക്കണം. ദുരൂപയായുള്ള വളർത്തുന്നവർ അതിലൊത്ത ഭാഗം കൊടുക്കണം. ഗോക്കരം, മാറിഷക്കരം, അശ്വക്കരം, കഴുതകരം, ഉട്ടകക്കരം എന്നിവയെ വളർത്തുന്നവർ പത്തിലൊത്ത ഭാഗം

തൊണ്ണറാം പ്രകരണം

രണ്ടാം അധ്യായം

വും കൊടുക്കണം. വേദശ്യാപാഷകന്മാർ, ഏറ്റവുമധികം രൂപമുണ്ടാവും യെവേനാമുദിച്ചവരും രാജപ്രേഷ്യമാക്കിയ വേദശ്യാമാർ വഴിപ്പെട്ട രാജധനത്തെ 'വശീകരിക്കണം. ഇങ്ങനെ യോനിപോഷകന്മാരിൽ (ജീവികളെ വളർത്തുന്നവരിൽ) ഉള്ള പ്രണയം.

മേൽപ്രകാരം കൂടുതൽ കരം ആവശ്യപ്പെടുന്നത് ഒരു പ്രാവശ്യമേ പാടുള്ളൂ; രണ്ടു പ്രാവശ്യം അതതു്. ഇതു രാജാവു് ആവശ്യപ്പെടാത്തപക്ഷം, സമാഹാരം വിശേഷാൽ ചല്ല കാച്ചുത്തിന്നും ആവശ്യമുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു പെരക്കുറന്നപട്ടാമ്പാറാടു വരി തത്വവാൻ അപേക്ഷിച്ചു. അങ്ങനെ അപേക്ഷിച്ചാൽ ആദ്യം യോഗപുരുഷന്മാർ (രാജപുരുഷന്മാർക്കു് അല്പം) അനുസ്മര്യമായ ധനം കൊടുപ്പു. അ ചരദ്രഷ്ടവന്മാർക്കു രാജാവും പെരക്കുറന്ന പട്ടാമ്പാറാടു ധനം യാചിച്ചു. അതുപ്രകാരം ജനങ്ങൾ രാജാവിന്നു ചരി കൊടുക്കുവാൻ അപ്പോഴായി കൊടുക്കുന്ന വരമ കാപടികന്മാർ നിന്ദിക്കുകയും ചെയ്തു. ആശ്വന്മാരോടു (ധനവാന്മാരോടു്) അവരുടെ ധനസ്ഥിതിയനുസരിച്ചു ഹിരണ്യം ആവശ്യപ്പെടുന്നതിന്നും വിരോധമില്ല. സ്വപശന്മാർ (കഴിവുള്ളവർ) ഉപകാരാനുരൂപമായിട്ടു ഏതു തന്നെയോ അതിനെ രാജാവു സ്വീകരിക്കുകയും, അ ചർ ഹിരണ്യം തന്നതിന്നു പകരമായി: സ്ഥാനം, കൂട, വേഷ്ഠനം (അയയിൽക്കെട്ട്), ഭരതഭരണം എന്നിവ സമ്മാനിക്കുകയും ചെയ്തു.

കൃത്യാകരന്മാർ (കൃത്യാൽയന്മാരുടെ വേഷം ധരിച്ച ശ്രദ്ധപുരുഷന്മാർ) പാഷണ്ഡഭാഗ്യത്തെപ്പോഴോ സംഘഭാഗ്യത്തെപ്പോഴോ ശ്രോത്രീയഭാഗ്യമല്ലെന്നു മറ്റു ഭാഗ്യത്തെപ്പോഴോ വഴുവഴുതെന്നോ കൊടുക്കുന്നു, മരിച്ചപ്പോഴോ ശ്മശാനം വെട്ടുപാകയോ മെട്ടു തൊഴുതെടുക്കു കയ്യിൽ നിക്ഷേപിച്ചിട്ടു നന്നാണിതെന്നു പറഞ്ഞു രാജാവിന്റെ കയ്യിൽ അർപ്പിച്ചു.

ദേവതാധ്യക്ഷൻ ദുർഗ്ഗതിനുള്ളിലും രാജ്യത്തിലുമുള്ള ദേവതാധ്യക്ഷൻ വകയായി അവിടുത്തെ കിടക്കുന്ന ദുർഗ്ഗതിനെ ദൈവത്തിൽ സമാധാനപ്പെടുത്തുകയും, അതിനെ രാജാവിന്റെ കയ്യിൽ അർപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

ദേവതാധ്യക്ഷൻ, സിദ്ധസ്ഥാനം, പുണ്യസ്ഥാനം, ദൈവം (ഭൂമിയിൽനിന്നു പൊട്ടിച്ചൊങ്ങിയ ലിംഗം) എന്നിവയെ രാജാവിൽ കൃത്രിമമായുണ്ടാക്കി, യാത്ര (ഉത്സവം)യും സമാജനം (ജനമുട്ടം) നടത്തിച്ച് അവയെക്കൊണ്ടും ഉപജീവിച്ചു. അപ്രകാരമെന്ന, ചൈത്യത്തിലോ ഉപവനത്തിലോ ഉള്ള വല്ല വൃക്ഷത്തിനോടും അനാർത്തം (ആകാശിക) മായി പൂജാപാത്രങ്ങളായതായിത്തീർന്നാൽ അതിനോട് ദേവതാഭിമാനം (ദേവതയുടെ ആവേശം) ഉള്ളതായി പ്രസിദ്ധമാക്കിപ്പോയി.

സിദ്ധസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു വൃക്ഷത്തിനോട് മനുഷ്യരെ കരമായിത്തീർത്തവൻ നിർബന്ധിക്കുന്ന ഒരു രാജാവിന്റെ ഭയത്തെ പൊരുന്നപദനാൽ കവടമായിക്കാട്ടിക്കൊടുത്തു ധാരാളം ഹിരണ്യം വാങ്ങി അതിനെ നിവാരണം ചെയ്തു.

സുരഭി (ഇരക്കം) വച്ചതായ ഒരു ഉപത്തിൽ ഉള്ള പൊള്ളയായ ഒരു നാഗപ്രതിമയെ സ്ഥാപിച്ച് അതിൽ അനിരതാഭിമാനമായ (അനേകം ശിരസ്സുകളുള്ള) സ്വപ്നത്തെ, അതു കാണാൻ വരുന്നവരാൽ ഹിരണ്യം ഉപഹാരമായി വാങ്ങി കാട്ടിക്കൊടുത്തു.

ചൈത്യത്തിന്റെയോ മൺപുറിന്റെയോ ചരിത്രത്തിൽ വല്ല സൂത്രത്തിലും കണ്ടാൽ അതിനെ ഓരോന്നും

* ഇപ്രകാരം ചെയ്യാൽ ഇപ്പോഴത്തെ ദേവതാധ്യക്ഷികളിൽ ഈ പ്രകാരത്തിലുള്ളതായ ഒരു മനുഷ്യൻ ധാരാളമായിത്തീർന്നു എന്നും വഴിയടും കൂടുതലും, അങ്ങനെ കിട്ടുന്ന മനം രാജാവിനോടു കൈമാറണം താൽപ്പര്യം.

തൊന്നുറാം പ്രകരണം

രണ്ടാം അധ്യായം

ഈ ആഹാരം കൈക്കൂട്ടി സംരക്ഷിക്കുകതി, ദേവതാസാ
ന്നിധ്യുക്താൽ വന്നതാണു് ആ സ്വർപ്പമെന്നു പറഞ്ഞു് ശുഭ
ധാരാതാക്കു് (വിശ്വാസമുള്ളവർ) ഹിരണ്യവാചനം
വാങ്ങി പ്രദർശിപ്പിച്ചു. വിശ്വാസമില്ലാത്തവരെ ആദമ
നാശനാശം പ്രാപ്തനാക്കിത്തന്നുള്ള ജലത്തിൽ വിഷമെളു
ത്തോളിപ്പിക്കുന്നതാ അഭിത്യക്തനായ (വധ്യനായ) കൊള്ള
പാമ്പിനെത്താക്കു് കടിച്ചിടുന്നതാ ചെയ്തിട്ടു ദേവതാശാപ
ത്താലാണു് അതു സംഭവിച്ചതെന്നു പറഞ്ഞു വിശ്വസിപ്പി
ക്കുന്നതാ ചെയ്തു. അപ്രകാരം കടിക്കപ്പെട്ടവനെ പൈ
തിഷ്ഠികത്തിൽ കാണുന്ന പ്രകാരം മിരിക്കിയിട്ടു് ആ വ
ഴിയായും ധനം ശേഖരിക്കാം. *

തൊഴിലാളികൾക്കു് ധാരാളം പണുപയ്ക്കുവാൻ
ഈ അത്യാവശ്യകതാകാകാകാ കച്ചവടം ചെയ്തു. അ
വർ പണുപയ്ക്കുവാൻ വില്പനം നിർവ്വഹിക്കും (ധനി
കന്മാരാൽ സൂക്ഷിച്ചുവന്നിരിക്കപ്പെട്ട ധനങ്ങൾ) പ്രദാന
ങ്ങളും (മറ്റുള്ളവരാൽ പലിശയ്ക്കു കൊടുക്കപ്പെട്ട ധന
ങ്ങൾ) കൊണ്ടു് ധാരാളം ദ്രവ്യം കൊണ്ടുളളുപനായിക്കീ
ന്നാൽ അപ്പാദം രാത്രിയിൽ അവന്റെ ദ്രവ്യങ്ങൾ ദോഷ
ണം ചെയ്തതും ചെയ്തു.

ഇതു കണ്ടുതന്നെ രൂപദർശൻ, സുവർണ്ണകാരൻ എ
ന്നിവർ രാജാവിന്നുവേണ്ടി കോശാഭിസംഹാരണം ചെയ്തു
ങ്ങിനെപ്പററിയും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

നല്ല കച്ചവടക്കാരനെന്നു പ്രസിദ്ധി നേടിയ വൈ
ദേഹകാഴ്ചക്കാരൻ പ്രവഹണനിമിത്തമായിട്ടു എറവൻ
വാങ്ങിയതാ വാടകയ്ക്കുവാങ്ങിയതാ അനേകം വെള്ളപ്പുഴ
ങ്ങളും സ്വർണ്ണപ്പുഴങ്ങളും ശേഖരിച്ചു. അവയെല്ലാം ജന

* ദേവതാപ്രിയതയ്ക്കനു പരഞ്ഞു ദ്രവ്യപരമാം വാങ്ങുക
യും, വിടവികിട്ടു ചെയ്തു കച്ചവട സുഖപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തതാണെന്നർത്ഥം.

സമാജനങ്ങൾ കാഴ്ചക്കാടത്തു' അറിവില്ലാത്തവരായവരെന്നും വിവിധ മടക്കിക്കൊടുക്കാനെന്നും പറഞ്ഞ ധാരാളം സ്വപ്നവും വാളിപ്പും ജനങ്ങളോടു കൈമാറി വാങ്ങിയും ചെയ്തു. ഇങ്ങനെ ഒരു ദശകമായിട്ടുണ്ടായിട്ടു. ഈ പ്രാപ്തിയുള്ള രാത്രിയിൽ മോക്ഷം ചെയ്തും വന്നു.

ഈയം യന്മാനാമാർമ്മിപ്പുള്ളവരുടെ അടുക്കൽ സാധിച്ചുവന്നതായ സ്പീക്കർ വൃന്ദാഗിച്ച് അറക്കു കൂട്ടിക്കുകയും ആ സാധുവിശ്വാസത്തിൽ വെച്ചതന്നെ സാധുവിശ്വാസമെന്നു അപരമായതിന്നു പ്രത്യേകപ്പെടുത്തിച്ചു അവരുടെ സ്വസ്ഥവും പിടിച്ചെടുക്കുകയും ചെയ്തു. അതല്ലെങ്കിൽ പ്രത്യേകത്തിലുള്ളവർ തമ്മിൽ വിവാദമുണ്ടാകുമ്പോൾ രണ്ടുപാർക്കു വെച്ചുവെച്ചു, അവർക്കുവന്ന വിവാദം ചെയ്യുന്നതിൽ ഉണ്ടാകുന്ന വിവാദംകൊണ്ടു കൊല്ലിക്കുകയും, ആ കാരം പറ്റുവാനുണ്ടാകുന്നതിൽ മുതൽ അറിവുണ്ടെ സമസ്തവും പിടിച്ചെടുക്കുകയും ചെയ്തു.

അതല്ലെങ്കിൽ അഭിപ്രായമെന്ന (ചെയ്തതായ) വെവ്വേറായൊരു പണ്ഡിതൻ വെവ്വേറായിട്ടുവെച്ചാൽ ഇങ്ങനെയോഗമാ ദാർശനിക ആയി കരകൊണ്ടുവന്നു. അതിന്നു കിട്ടേണ്ടതു തരണമെന്നും, വിശ്വസിക്കേണ്ടതും സാക്ഷികളാകുകയും പ്രത്യേകം അപരപ്പെട്ടു. അഥവാ പ്രത്യേകം തന്നെ ദാർശനികം അപരൻ സ്പീക്കർയായ മക്കളായ തന്നെ ദാർശനികം ചെയ്യാൻ എന്തോ അഭിപ്രായമെന്നു കൊണ്ടു പറഞ്ഞു. എന്നിട്ട് അപരൻ രാത്രി പ്രത്യേകത്തിന്റെ ഉത്തരവു കിട്ടുന്നവനോ പ്രത്യേകത്തിൽത്തന്നെ മരിക്കാനുള്ള വാസ്തവം എന്താകുമായിട്ടു. അപ്രകാരം വെക്കുന്ന അപരൻ തന്നെ ഗുഹാധിപനെന്നു പറയുകയും "സ്വപ്നംഗാനന്തരം ആകുമ്പോൾ തത്വവാനാവശ്യപ്പെട്ട ഇവനെ കൊല്ലപ്പെടുത്തിയിരിക്ക

നും" എന്നു പറയുകയും ചെയ്തു. പിന്നീട് ആ കാരണത്തന്നെ ട്രഷ്യന്റെ വകയായിട്ടുള്ള സർവ്വസ്വവും രാജാവ് പിടിച്ചെടുക്കണം.

സീശപ്പുത്തൻ ട്രഷ്യന്റെ അടുക്കൽപ്പോന്ന മാതാവിളകളെക്കൊണ്ടു അവനെ പ്രാലാഭിപ്പിച്ചു. "അമ്മവമായിട്ടുള്ള നീയി കിട്ടുന്നതിന്നോ രാജാവിനെ വശീകരിക്കുന്നതിന്നോ സ്വീകൃതയെക്കൊണ്ടു ആകർഷിക്കുന്നതിന്നോ ഗതാക്കരക്കു വ്യാധി ജനപ്പിക്കുന്നതിന്നോ ആയുസ്സിനെ വലിപ്പിക്കുന്നതിന്നോ പുത്രനിലാത്തവൻ പുത്രനുണ്ടാകുന്നതിന്നോ ചെടയുണ്ടെന്നു കർമ്മം എനിക്കറിയാമു്" എന്നു പറവു. ട്രഷ്യൻ അതു വിശ്വസിച്ചു. അപ്രകാരം ചെങ്കോൽ സമ്മതിച്ചാൽ രാത്രിയിൽ ചൈത്യസ്ഥാനത്തിങ്കൽവെച്ചു ധാരാളം മദ്യമംസഞ്ചാളം സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങളാലും കൂടിയ ഉപഹാരത്തെ (ബലിയെ) ചെയ്തിട്ടു. അവിടെ എത്രപ്രപരിമിതമായ ഹിരണ്യം മുൻപുതന്നെ കഴിച്ചിട്ടുള്ളതായിരിക്കണം. മരിച്ച ഒരാളുടെയോ ഒരു ശിശുവിന്റെയോ ശവം മറവുചെയ്തിട്ടുള്ള സ്ഥലത്താൽ ഇതു ചെയ്യുന്നു. കർമ്മം ചെയ്തുകഴിഞ്ഞാൽ അവിടെനിന്നു ഹിരണ്യം കഴിച്ചെടുത്തു ട്രഷ്യനു കാണിക്കുകയും അത്യുപമമായ ഹിരണ്യം മാത്രമേ കിട്ടിയുള്ളവെന്നു പാക്കയും ചെയ്തു. "അധികമായ ഹിരണ്യം കിട്ടുന്നതിന്നുവണ്ടി ഇനി ഒരു ബലിയുംകൂടി കഴിക്കേണ്ടതിന്നു ഇന്നു കിട്ടിയ ഈ ഹിരണ്യംകൊണ്ടു് നാളെ അധികമായ ദൈവാദാരികാത്ത(ബലിയെ) വാങ്ങണം" എന്നും ട്രഷ്യനോടു പറവു. അതുപ്രകാരം അവൻ ആ ഹിരണ്യംകൊണ്ടു ദൈവാദാരികയെ വാങ്ങുമ്പോൾ രാജപുരുഷന്മാർ അവനെ പിടിക്കുകയും ചെയ്തു. *

* ഈ സംഗതിയിൽ അപരാധിയായ ട്രഷ്യന്റെ ഏല്പാ സപത്തുക്കളും മരിച്ച് രാജകാശത്തിൽ ചേക്കേണമെന്നു സത്യവേദം ഉപദേശിക്കുന്നു.

അല്ലെങ്കിൽ മാതൃവൃത്തന (മരിച്ച ഒരാളുടെ അമ്മയെന്നർത്ഥമുള്ള ഗ്രന്ഥശ്രീ) “എന്റെ പുത്രനെ നീ കൊലചെയ്യ” എന്നു പറഞ്ഞു ബലികർത്താവായ ഭൃഷ്യനെ രാജപുത്രന്മാർക്കു കാട്ടിക്കൊടുത്തു. അവൻ രാത്രിയാൾ ചെയ്യുന്നവായാ വന്നയാൾ ചെയ്യുന്നവായാ വന്നഭീഡ ചെയ്യുന്നവായാ കൊന്നവനെന്നിവൻ എന്നു പറഞ്ഞു തീർത്താൽ സംശയിക്കുന്ന അഭിപ്രായത്തെ (വധഭയം റിധ്വപ്രകാരം വധിച്ചാണെന്നാക്കിയ ഒരുവനെ) കൊന്നു അവിടെ കൊണ്ടുവരികയും ചെയ്തു.

ഭൃഷ്യന്റെ ദൂതകവൃത്തനൻ (ഭൃത്യനെന്നർത്ഥമുള്ള ഗ്രന്ഥപുരുഷൻ) തനിക്കു വേതനമായിട്ടു ഭൃഷ്യൻ നൽകിയ റിമണ്ണത്തിൽ കള്ളനായും ഇട്ട് അവൻ കൂടുതലുകാരനാണെന്നു തെളിയിച്ചു. അതല്ലെങ്കിൽ മർദ്ദനവൃത്തനനായ ഗ്രന്ഥപുരുഷൻ ഭൃഷ്യന്റെ ഗൃഹത്തിൽ പ്രവേശിച്ച് ചെയ്യുന്നവരും സ്നേഹനാൽ കൂടുതലുകാരനാൽ ആവശ്യമുള്ളതായ ഉപകരണം അവിടെ ഒളിച്ചുവെച്ചു. അഥവാ ചികിത്സകവൃത്തനൻ ഭൃഷ്യഗൃഹത്തിൽ അഗതി (വിഷഹരമായ ഓഷധി) എന്നു വ്യാജന വിഷം സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചു. അതല്ലെങ്കിൽ ഭൃഷ്യന്റെ ബന്ധുവായിട്ടുള്ള സഹി ഭൃഷ്യഗൃഹത്തിൽ രാജാഭിഷേകത്തിനുവേണ്ട ഉപകരണവും അതിരന്റെ (ശത്രുരാജാവിന്റെ) ശാസനവും ഒളിച്ചുവെക്കുകയും, രാജാഭിഷേകം ചെയ്യേണ്ടതിന്നു എന്തെല്ലാം ഉപകരണങ്ങളുണ്ട് വേണ്ടതെന്നു കാപടികമുഖന മോദിക്കുകയും, മോടിപ്പാറുള്ള കാരണം ഇന്നത്തെ പറയുകയും ചെയ്തു. *

മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രകാരം ഭൃഷ്യന്മാരിലും അധർമ്മിക

* ഈ സംഗതികളിലും അപരാധികളുടെ മനസ്സിൽ രാജകാരുണീയത പശ്ചാത്തപ്യം ചെയ്യേണ്ടതാണ് ഉദ്ദേശിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

ഭവമ്

തൊഴുതൊന്നാം പ്രകരണം

മൂന്നാം അധ്യായം

നാരിലും പ്രവൃത്തിക്കുന്നു; അങ്ങനെയല്ലാക്കാരിൽ ഇപ്രകാരം പ്രവൃത്തിക്കുവാൻ പാടില്ല.

പഴിഞ്ഞ കായ്യുലാമാമ-
തിങ്കൽനിന്നെന്നപോലുവേ
എഴുപ്പു പകുത്താം മയ്യും
രാജ്യത്തിങ്കന്നു ഭൂമിപാൻ;
പ്രജാകാവാ ജനിപ്പിക്ക-
നാമവൃത്തിയാണുത
ആദർശമുപേദം ഭയപ്പെട്ടി-
ട്ടാനീശൻ ഗ്രഹിക്കാലാ.

മഹാഭാരതം അർദ്ധശതാബ്ദം, യോഗശ്ച നരേണ
അഞ്ചുവർഷം, കോശാഭിനന്ദന
ഭരണ രണ്ടാമധ്യായം.

മൂന്നാം അധ്യായം.

തൊഴുതൊന്നാം പ്രകരണം.

ദൃത്യഭരണീയം.

ദൃഷ്ടമുദേഹം ജനപദമുദേഹം ശക്തിയാലാഭി
ച്ച രാജാവ് സമുദയത്തിന്റെ (മുതലെടുപ്പിന്റെ) കാലം
രം ചെയ്യപ്പെട്ടു ദൃത്യകർമ്മത്തെ (ദൃത്യഭരണത്തെ) നട
ത്തണം. അഥവാ, കായ്യുലാമാ സാധിക്കുന്നതിന്നു ആവശ്യ
മുണ്ടുണ്ടെന്നും ദൃത്യകാരനെ നിയമിക്കണം. എന്നാൽ ആ
യശരീരത്തെ നല്ലവണ്ണം ദോഷിയിട്ടേ ഇതു ചെയ്യാവൂ;
ധർമ്മത്തിന്നും അർഹത്തിന്നും പീഡ വരുത്തുവാൻ പാടില്ല.

ഇതിഹാസ്, ആവാച്യൻ, മന്ത്രി, പുരോഹിതൻ, സേ
നാപതി, യുവരാജാവ്, രാജമാതാവ്, രാജമഹിഷി എ

ന്നിവർ നാലുതെങ്ങായിരം പണം വീതം ഭരണച്ചെലവു ചെയ്തതാണ്. ഇത്ര ഭരണച്ചെലവു ചെയ്താൽ അവർക്കു അതുപിരിക്കുകയാകാത്തവിധം നാനാപ്രകാരത്തിലുള്ള ആസ്വാദ്യവിഭവങ്ങളോടു കൂടി കഴിയുവാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്.

ദൈവാതികൻ, അന്തർശിക്തൻ (അന്തഃപുരാധികൃതൻ), പ്രശാന്തപാദൻ, സമാഹാരാധിപൻ, സന്നിധാന്താധിപൻ എന്നിവർ ഇരുപത്തിനാലായിരം പണം വീതം കൊടുക്കണം. ഇത്രയും ചെലവുചെയ്താൽ അവർ കർമ്മശൃംഗാരം (കർമ്മശൃംഗാരം) ആയിത്തീരും.

രാജകുമാരൻ, കർമ്മാധികൃതൻ, നായകൻ, പൗരവ്യോധികൻ, കർമ്മാധികൃതൻ, മന്ത്രിപരിഷത്തിലെ അംഗങ്ങൾ, രാജപാലൻ, അന്തപാലൻ എന്നിവർ പത്തീരായിരം പണം വീതം ഭരണച്ചെലവു കൊടുക്കണം. ഇത്ര ചെലവു ചെയ്താൽ അവർ സ്വാമികാർമ്മ്യങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കുവാൻ സാധിക്കും. ചെലവുചെയ്താൽ സ്വകർമ്മങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുന്നതാണ്.

ശ്രോണീമുഖ്യന്മാർ, ഹസ്തിമുഖ്യന്മാർ, അശ്വമുഖ്യന്മാർ, മഥ്യമുഖ്യന്മാർ, പ്രദക്ഷാക്കന്മാർ എന്നിവർ എങ്ങനെയായിരം പണം വീതം ഭരണച്ചെലവു കൊടുക്കണം. ഇത്രയും കൊടുത്താൽ അവർ സ്വസ്ഥതയിലുള്ളവരെ രാജകാർമ്മ്യങ്ങളിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതിൽ ഭാഗ്യകരരായിരിക്കും.

പഞ്ചായുഷൻ, അഷ്ടായുഷൻ, മഹായുഷൻ, ഹസ്തിയുഷൻ, ദ്രവ്യവനപാലൻ, ഹസ്തിവനപാലൻ എന്നിവർ നാലായിരം പണം വീതമാണ് ഭരണച്ചെലവു.

മലികൻ, അനീകസ്ഥൻ (ഗജമികിരസ്ഥൻ), മികിരസ്ഥൻ, അശ്വമലികൻ, വർഷികി (തക്ഷശ്രേഷ്ഠൻ) എന്നിവർ ഏഴായിരം പണം വീതം ഭരണച്ചെലവു.

രണ്ടാം

തൊണ്ണൂറൊന്നാം പ്രകരണം

മൂന്നാം അദ്ധ്യായം

കാർമ്മികൻ, നൈമിതികൻ, ചൈതന്യമിതികൻ, പൈതൃകമിതികൻ, സൂതൻ, മാഗധൻ (സ്കന്തിപാഠകൻ) എന്നിവർക്കും പുരാഹിതന്റെ പരികൽപനയ്ക്കും എല്ലാ അധ്യക്ഷന്മാർക്കും ആയിരം പണം വീതമാക്കി ഭരണമെടുത്തു.

ശിഷ്യജ്ഞാതാർ, പാഠാതാതാർ (പദാതികൾ) എന്നിവർക്കും സംഖ്യായക്താർ (കണക്കെഴുത്തുകാർ), ലേഖകന്മാർ മുതലായ വ്യക്തികൾക്കും അഞ്ഞൂറുപണം വീതം.

കശീലവന്മാർക്കും ഇന്ദ്രദിഗ്വിജയപുരം വീതം; അവരിൽപ്പെട്ട ഉച്ചകന്മാർ (വാദ്യക്കാർ) രായവർക്കും അതിഥികൾക്കും കൗതുകക്കും ശിഷ്ടികൾക്കും നൂറ്റിരുപതു പണം വീതം.

ചതുഷ്പദങ്ങളുടേയും ദ്രവിപദങ്ങളുടേയും പരിചാരകന്മാർ, പാരികൽപികൻ (പരികൽപി), ദാപസ്ഥായികൻ, പാലകൻ (ഗവേഷിതകൾ), വിഷ്ണുസ്ഥാപകൻ (തൊഴിലാളികളുടെ ചേർന്നാടുകാരൻ) എന്നിവർക്കും അറുപതു പണം വീതം വേതനം നൽകണം.

ആതുരശാസ്ത്രം (രാജാവിന്റെ സാഹസികർ), ആരോഗ്യകർ (ഗജാഭരണകർ), മാണവകൻ, ശൈലവനകൻ എന്നിവർക്കും എല്ലാവർക്കുമുള്ള ഉപസ്ഥായികൾക്കും (സേവകന്മാർ) ആചാര്യന്മാർ (ഈശ്വരീയാദികളെ അഭ്യസിക്കുന്നവർ), വിദ്വാന്മാർ (ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ) എന്നിവർക്കും അവരവരുടെ അർഹതപോലെ കറഞ്ഞ അഞ്ഞൂറുപണം മുതൽക്കു കവിഞ്ഞതു ആയിരം പണംവരെ പുരാരേതനം (ബഹുമതിസംഭാവന) ലഭിക്കുന്നതാണ്.

മധ്യമനായ (എഴുത്തുകാരൻ) ഒന്നു അവൻ യാത്ര ചെയ്യുന്ന ദാരുണ യോജനയ്ക്കു പത്തു പണം വീതം കൊടുക്കണം. പത്തു യോജനയിൽക്കവിഞ്ഞ യാത്രചെയ്താൽ

ആദിവാജനാദിരെ ഓരോ യോജനയ്ക്കും മേൽപ്പറഞ്ഞതിന്റെ ഇരട്ടിവിതം കൊടുക്കേണ്ടതാണ്.

രാജസൂത്രം മുതലായ കൃതികളിൽ രാജാവിന്റെ പ്രതിനിധിയായി സന്നിഹിതനാകുന്നവനു സമാനവിദ്യനാഷ് (വിദ്യാകൊണ്ടു ഇല്ലാത്തവനായ മറ്റുള്ളവർ) ജ്ഞിതന്റെ മുന്നിട്ടിടം, രാജാവിന്റെ സാമധിക ആയിരം പണവും വേതനം.

കാപടികൻ, ഉദാസ്ഥിതൻ, ഘോഷവിദ്യജ്ഞൻ, വൈദികവ്യജ്ഞൻ, താപസവ്യജ്ഞൻ എന്നിങ്ങനെയുള്ള ഗുഹപുരുഷനാഷ് ആയിരം പണം വീതവും ഗ്രാമഭൂതകൻ, നന്ദി, തീർത്ഥൻ, രസഭൻ, ഭിക്ഷുകി എന്നിവർക്ക് അഞ്ഞൂറു പണം വീതവും വേതനം നൽകണം. മാരസഞ്ചാരികൾക്കു (ചാരന്മാരുടെ പരിചാരകന്മാർക്ക്) ഇരുനൂറ്റമ്പതു പണം വീതവും, അധ്വാനത്തിന്നനുസരിച്ചു വർദ്ധിപ്പിച്ചു വേതനം കൊടുക്കേണ്ടതാണ്.

മേൽപ്പറഞ്ഞ ഭൂതകന്മാരെ ആദ്യനായോ ആയിരമായിരമായോ വർഗ്ഗം തിരിച്ചു, ഓരോ ശതവർഗ്ഗത്തിനോ ഓരോ സഹസ്രവർഗ്ഗത്തിനോ ഓരോ അധ്യക്ഷനെ നിശ്ചയിക്കുകയും, ആ അധ്യക്ഷന്മാർ സ്ഥവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ടവർക്കുള്ള ഭക്ഷണം, വേതനം എന്നിവ വാങ്ങിക്കൊടുക്കുകയും, അവരെക്കൊണ്ട് ആദരം (രാജാജ്ഞ), വിദേശപം (മറ്റു പ്രവൃത്തി) എന്നിവ നടത്തിക്കുകയും ചെയ്യണം. അരിഭക്ഷണത്തിൽ (മറ്റു പ്രവൃത്തികളുടെ അഭാവത്തിൽ) രാജപരിഗ്രഹങ്ങൾ (രാജാവിന്റെ വക കാർഷ്യാലയങ്ങൾ), വർഗ്ഗത്തിലും രാജ്യത്തിലുമുള്ള രക്ഷകർ എന്നിവയെ നോക്കുന്നതിൽ അവരെ നിരയംഗിക്കണം. അവർ നിത്യമുഖ്യന്മാർ (എല്ലാവരോടും മുഖ്യന്മാരുടെ കീഴിലിരിക്കുന്നവർ) ആയിരിക്കേണ്ടതും, അപ്രകാരമുള്ള മുഖ്യന്മാർ അനേകം പേരുണ്ടായിരിക്കേണ്ടതുമാണ്.

രാജാവിന്റെ കയ്ക്കു അനുഷ്ഠിച്ചുവരുന്ന കാലത്തു മരിച്ചുപോയവരുടെ പുത്രന്മാർക്കും ഭാര്യമാർക്കും ഭരണവേതനം ലഭിക്കുന്നതാണ്. അപരിച്ഛിദ്യ് ബാലന്മാർ, വൃദ്ധന്മാർ, വ്യാധിതന്മാർ എന്നിങ്ങനെയുള്ളവർക്കു രാജാവ് അനുഗ്രഹം നൽകേണ്ടതാണ്. ദുഷ്ടന്മാർക്കു പ്രേതകൃത്യം, വ്യാധികൃത്യം, ദുഷ്ടകൃത്യം എന്നിവ സംഭവിക്കുമ്പോൾ രാജാവ് ധനദാനം ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

അപ്പുകാരനായിട്ടുള്ള രാജാവ് ദുഷ്ടന്മാർക്കും ധനം നൽകേണ്ട സന്ദർഭത്തിൽ കപ്യവസ്തുക്കളെയോ വസ്തുക്കളെയോ കൃഷിസ്ഥലങ്ങളെയോ കൊടുക്കുകയും, ഹിരണ്യം കറച്ചുമാത്രം കൊടുക്കുകയും ചെയ്യണം.

പ്രസ്തുതമായ സ്ഥലത്തെ നിവേശിപ്പിക്കുവാൻ (കുടിപാർക്കുകക്കുനാക്കിത്തീർക്കുവാൻ) പുറപ്പെടുന്ന രാജാവ് ദുഷ്ടന്മാർക്കു ഹിരണ്യംതന്നെ കൊടുക്കണം; ഗ്രാമത്തെ കൊടുക്കാൻ പോക. ഗ്രാമസംസ്ഥാനത്തിന്റെ (ഗ്രാമത്തിൽനിന്നു പിരിയേണ്ട ഭാഗത്തിന്റെ) കാര്യം വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തുന്നതിന്നു വേണ്ടിയാണ് ഇങ്ങനെ ചെയ്യുന്നത്.

അപ്രകാരംതന്നെ രാജാവ് ദുഷ്ടന്മാർക്കും (സ്ഥലം സ്വർക്കാരൻ) അദുഷ്ടന്മാർക്കും കൊടുക്കുന്ന ഭരണവേതനങ്ങളിലും അവരുടെ വിദ്യാഭ്യാസവും കർമ്മസാമർത്ഥ്യവുമനുസരിച്ച് വ്യത്യാസം കല്പിക്കണം. അറുപതു പണം വേതനമുള്ളവന് രാജാക്കും എന്ന തോളു വച്ച് ഹിരണ്യത്തിന്നനുരൂപമായ ഭരണവും കല്പിക്കണം.

ആനന്ദമർകാലാദികൾക്കുപ്രകാരം സന്ധിദിവസങ്ങൾ (വാചു മുതലായ ദിവസങ്ങൾ) ഒഴികെ എല്ലാ ദിവസവും സൂര്യോദയത്തിങ്കൽ ബഹിർഗാത്രവാച്ച ശിപ്പയോ ഗൃകളെ (കർമ്മപരിശീലനങ്ങൾ) ചെയ്യേണ്ടതാണ്. അവയിൽ രാജാവ് നിത്യസമയത്തായിരിക്കേണ്ടതും, കൂടുകൂടെ അവരുടെ ശില്പത്തെ നോക്കി പരിശീലിക്കേണ്ടതുമാണ്.

ആയുധങ്ങളും ആവരണങ്ങളും രാജാവിന്റെ മുദ്ര പത്ത് ആയുധാഗാരത്തിൽ സൂക്ഷിക്കണം. മുദ്രാസന്മാരനെ (ആയുധം ധരിപ്പാൻ മുദ്രപ്രദം അനുവദിക്കപ്പെടുന്ന) ഒഴിച്ചു രേഖമുള്ള രാജപുരുഷന്മാരെല്ലാം ആയുധം കൂടാതെ മാത്രമേ നടത്തിക്കാവൂ. ആയുധാഗാരത്തിലുള്ള ആയുധങ്ങളോ ആവരണങ്ങളോ നശിക്കുകയോ കാണാതാകുകയോ ചെയ്താൽ ആയുധാഗാരാധ്യക്ഷൻ അവയെ ഇരട്ടി വാങ്ങി കൊടുക്കണം. ഭക്തവാനുപായാധികൃത ശരിയായ കണക്കു വസ്തുക്കളും വേണം.

സാത്ഥികന്മാർ (സാത്ഥിവാഹന്മാർ) ആയുധങ്ങളോ കൂട്ടി സഞ്ചരിക്കുന്നതായാൽ അന്തപാലന്മാർ പരിശോധിച്ചു അവയുടെ കൈവശമുള്ള ആയുധങ്ങളും ആവരണങ്ങളും പിടിച്ചെടുക്കേണ്ടതാണ്. ആയുധങ്ങളോ കൂട്ടി പോകുവാനുള്ള മുഖ്യാന്തികളുള്ളവനെ വിട്ടുവെക്കുകയും വേണം.

രാജാവിന് യുദ്ധയാത്ര പുറപ്പെടുമ്പോൾ സേനയെ ഉദ്യോഗിപ്പിക്കണം. യാത്രാകാലത്തിൽ വൈദ്യേന്ദ്രവൃത്തിക്കാർ ആയുധീന്മാന്മാർ ആവശ്യമുള്ള എല്ലാപണ്യങ്ങളും ഇരട്ടിവായി മടക്കിക്കൊണ്ടുവരുന്നതിന്നിഷ്ടയുണ്ടെന്ന് കൊടുക്കണം. ഇങ്ങനെ ചെയ്താൽ രാജാവിന്റെ വകയായ പണ്യദ്രവ്യങ്ങൾ വിറ്റഴിയുകയും, ആയുധീന്മാന്മാർ കൊടുത്ത വേതനം മടങ്ങിക്കിട്ടുകയും ചെയ്യും.

മേൽപ്രകാരം ആയുധങ്ങളെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന രാജാവിന് കോശസഞ്ചയനായും ധനസംബന്ധമായുള്ള വ്യസനത്തെ പ്രാപിക്കുന്നതല്ല. ഇങ്ങനെ കരുവേണവികല്പം.

സത്രിവേഗ്യാകാശകരീ-

ലപർ സൈനികവൃദ്ധന്

൯൩൭

തൊണ്ണൂററിമുപ്പതാം പ്രകരണം

നാലാം അധ്യായം

മതി കൂടാതായപ്പിയ -

രണ്ടുചാലത്തുചങ്ങരം വേദാക്കണം.

കാലിലുടൻ കയ്ക്കുവെക്കുക, തോട്ടമുണ്ടെന്ന
അന്യമായികൊണ്ടതിൽ, ഉദ്യോഗനിയമമെന്ന
മുന്നാമധ്യായം.

നാലാം അധ്യായം.

തൊണ്ണൂററിമുപ്പതാം പ്രകരണം.

അനുജിവിദ്യയ്ക്കും.

ലോകയാത്രയെ അറിവുന്നാനായ പുരുഷൻ ആത്മ
സമ്പത്തും ദ്രവ്യപ്രകൃതിസമ്പത്തുമുള്ള * രാജാവിനെ അഭ്യ
ഹരിക്കുന്നു പ്രിയനും ഹിതാനുമായിട്ടുള്ള ഒരുരും വാഴിക്കുവാനി
ആശ്രയിക്കുന്നു. ഒരു രാജാവിനെപ്പറ്റി “രാജാവിന്നു
ഒരു ആശ്രിപ്പാൻ ഇല്ലെന്നതുപോലെ ഇദ്ദേഹം വിവാ
യത്തെ (വിദ്യാവൃദ്ധസംയോഗത്തെ)യും ഇല്ലെന്നുണ്ട്;
ആഭിമാമികുണ്ഡലം ടി ഉജ്ജ്വലമാകട്ടെ ഇദ്ദേഹം” എ
ന്നു വിശേഷം. തോന്നുന്നതുകൊണ്ട് ദ്രവ്യപ്രകൃതിസമ്പ
ത്തില്ലാത്തവനാണെന്നിലും അദ്ദേഹത്തെ ആശ്രയിക്കാം.
എന്നാൽ ഒരിക്കലും ആത്മസമ്പന്നനല്ലാത്ത ഒരു രാജാവി
നെ ആശ്രയിക്കുവാൻ പാടില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ,
അനാത്മവാദനായ രാജാവിന്നിതിശാസ്ത്രത്തെ തിരസ്കരി
ക്കുകയോ അനന്തമൃതമാകുമായി സഹവസിക്കുകയോ കാര്യ

* ആത്മസമ്പത്തിനെയും ദ്രവ്യപ്രകൃതിസമ്പത്തിനെയും മുകളിൽ
ജ്ഞാപയോഗി എന്ന അധികാരത്തിൽ വിവരിക്കുന്നതാണ്.

ടി ആഭിമാമികുണ്ഡലം ഐയരേസ് ജ്ഞാപയോഗിയിൽനി
ന്നുദഭയമെന്നാണ്.

ണം, രാജശ്വശുപത്നത്തെ പ്രാപിച്ചാലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഐശ്വര്യം നഷ്ടപ്പെടുന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ.

ആനന്ദനായ രാജാവിന്റെ അടുത്ത ചെന്ന സേവിപ്പാൻ അവസരം കിട്ടിയാൽ ശാസ്ത്രത്തെ സംബന്ധിച്ച അദ്ദേഹം ചോദിക്കുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്കു സമാധാനം കൊടുക്കണം. അദ്ദേഹം പറയുന്ന ശാസ്ത്രസാരം പ്രസ്തുതിയിൽ പിഴയ്ക്കാതെ ഫലിച്ചുകൊണ്ട് മാത്രമേ തന്നിക്കു രാജസവിധത്തിൽ ലഭിക്കാൻപോകുന്ന സമാനത്തിന്നു സ്ഥിരത കിട്ടുകയുള്ളുവല്ലോ. മതികർമ്മത്തിൽ (ബ്രഹ്മസാധ്യങ്ങളായ കർമ്മങ്ങളിൽ) അഭിപ്രായംചോദിച്ചാൽ അർക്കാലത്തിങ്കലും ഭാവിയിലും ധർമ്മാർത്ഥങ്ങൾക്കു വിശദാംശം അതും സാമർത്ഥ്യത്തോടുകൂടിയതും പ്രാപിക്കുക. വേഷിച്ചതുമായ അഭിപ്രായത്തെ സങ്കേതമാകുമാതെ പറയണം. താൻ രാജാവിന്റെ അനുജീവിയാൽനിന്നുണ്ടാകുന്നത് രാജാവ് ആഗ്രഹിച്ചു പറഞ്ഞാൽ ഇങ്ങനെ ശാസ്ത്രമെഴുതണം:—“വിശിഷ്ടനാരായണാചാര്യോ ധർമ്മാർത്ഥമെങ്കിലും അഭിപ്രായം ചോദിക്കുക, ബലവാദത്താൽ സാഹായ്യമുള്ളവരിൽ ദണ്ഡം പ്രയോഗിക്കുക, തന്നിക്കു ബലവാദത്താൽ സാഹായ്യമുണ്ടെങ്കിലും പെട്ടെന്നു (ആലോചനകൂടാതെ) ദണ്ഡം പ്രയോഗിക്കുക എന്നിവ അങ്ങനെയെഴുതുക. എന്റെ പക്ഷം, വൃത്തി, ഇച്ഛയും എന്നിവയെ അങ്ങനെയെഴുതുകയും അതാണ്. കാലംകൊണ്ടോ ശ്രോധംകൊണ്ടോ അങ്ങനെയെഴുതരുത് അനുമതിയോടെ ദണ്ഡം പ്രയോഗിക്കുന്നതായിരിക്കുമ്പോൾ താൻ സംഗത (അടുത്ത) കാട്ടി അങ്ങനെ അതിൽനിന്നു വിവരണം”.

രാജാവിന്റെ മുമ്പാകെ ചെല്ലുവാൻ അനുവാദം കിട്ടിയാൽ രാജാനുജീവികൾക്കു ചൊല്ലാവുന്ന സ്ഥലത്തു പ്രവേശിച്ചു. ഇവിടാൻ പറഞ്ഞാൽ രാജാവിന്റെ പാശാലത്തിൽ അധികം അടുത്തും അധികം അകന്നുമല്ലാതെ ഇവി

മു. ഉയർന്നതെരിയുള്ള ആസനത്തിലിരിക്കുക, വിശ്വ
 നീച്ച (വാടിപ്പൂ) പറയുക, അസൂയയായ വാക്കു പറയുക,
 അപ്രത്യക്ഷമാ അവി.പാസ്വരോ അസത്വരോ ആയ വാ
 കത്തെ പറയുക. ചിരിപ്പാൻ വിഷമമില്ലാത്തൊപ്പാഴ് ഉറ
 കേയും ചിരിക്കുക, ശബ്ദത്തോടു കൂടിയ വായുവിനേയും ഏ
 വനത്തെയും (തുപ്പൽ) പ്രായാഗിക്കുക എന്നീ ച ചെയ്യു
 ത്. രാജസനാശത്തിൽ വെച്ച് അന്ത്യനോടു സഹായം പോ
 യുക, ജനങ്ങൾ സഹായിക്കുമ്പോൾ ദീനപ്രകാരം (ര
 ശ്മിതലാതളാഗ്നിയെപ്പോലെയോ) ചെയ്യുക, രാജാവിന്റെ
 ദൈവമായ ഉഷ്ണനായകനെപ്പോലെയോ കലകന്മാരുടെ ദൈ
 വമായ ധരിക്കുക, രാജാവിനോടു മനോജ്ഞാർ കാണെ
 അദ്വൈതം ശരിക്കു ന വിശിഷ്ടമായ രണ്ടാണെ അദ്വൈതീയ
 ക, ഒരരക്കണ്ണിട്ട വോരക്കാരോ ചുണ്ട കടിക്കുകയോ ചെ
 സ്സ, ഭൂകടീകരം (പുരിക്കു പട്ടിക്കുക) ചെയ്യുക, രാജാ സ
 സാരിക്കുന്നതോ വാക്യാവലംപണം (ഇടയിൽക്കടന്നു പ
 റയുക) ചെയ്യുക എന്നീ ച ചെയ്യിക്കുന്നു. ബലാധാനെ
 സംബന്ധിച്ചവരോടു വിരോധം, സ്ത്രീകളോടും സ്ത്രീകൾ ന
 പ്രിയന്മാരോടും സാമന്തരാജാവിന്റെ ദൂതന്മാരോടും രാജ
 ദ്രോഹന്മാരോടും രാജാവിന്റെ അപ്രഭുക്കന്മാരോടും ദൈവ
 ക്ഷിപ്തന്മാരോടും (രാജാവിനാൽ ധനംപകിട്ടിപ്പോയവർ) അനന്ത്യന്മാരോടും സന്ധ്യം, ഏകാത്മചക്ര (പ
 ദേവ അത്മീകളിൽ ചെട്ടു തൊട്ടുക കായ്ക്കുന്നതും അതങ്ങി
 ളക), സംഭവത്തിൽ സംബന്ധിക്കുക എന്നിവയേയും ച
 യ്തിക്കുന്നു.

കാലത്തെററാണെ രാജാത്മം,
 സ്വാത്മം തൽപ്രിയമൊക്കുമേ,
 പരാത്മം സമയമെന്നാക്കി,
 ചൈതന്യം യജ്ഞാർത്ഥമൊയ്.

പൂജൻ പ്രിയഹിതം ചൊൽവു,
ചൊല്ലൊല്ലഹിതമാം പ്രിയം,
ഹിതമപ്രിയമാനുഭവം
ചൊൽവു ചൊൽവാൻ കഥിക്കുകിൽ.

താമസം മൌനമനുഭവം;
ദേഷ്ടാദികളെ വാഴ്ത്താലോ;
ദുഷ്ടരായീടീടും തള്ള -
പ്രൊട്ടാമപ്രിയരായിടാം,

അനന്ത്യത പ്രിയം നോക്കി
നടപ്പാർ പ്രിയരായിടാം;
കൂടാപ്പിരിപ്പു ഹാസ്യത്തിൽ,
വെളിപ്പു മോഹാഹാസവും;

മോഹകാത്യം പരദാരം
ചൊൽവു സപരമമൊക്കെ.
അമിട്ടു അറിയിക്കുന്നോണം
അമാന്തം സഹിതത്തിൽ;

ചെയ്തു സപരമം മുമ്പിൽ
കാത്യം അൻ രാജസേവകൻ,
രാജസേവകർ തൻ വൃത്തി -
തന്നിവൃത്തിക്കു ഉല്യമാം

ദഹിക്കുമഗ്നി ദേഹഹക -
ദേശം ദേഹം മുഴുകായാ,
ഹനിക്കുമവർ മഹാനം
പ്രപന്നാ സകലബലം.

മേലിലേറും താഴെത്താഴെയും, യോഗവൃത്തമെന്ന
അദ്ധ്യായധികരണത്തിൽ, അനുവിവിധവൃത്തമെന്ന
നാലാമദ്ധ്യായം.

അഞ്ചാം അധ്യായം.

നവമസ്തോതരികുന്നാം പ്രകരണം.

സമയാചാരികാ.

കർമ്മത്തിൽ നിരോധിക്കപ്പെട്ടാൽ 'രാജാനജീവി, തന്റെ ദേഹത്തിൽ വെലവുകളെല്ലാം കഴിച്ച്' ഉദയം ഉള്ളതായി കാണിച്ചു കൊടുക്കണം. ഭക്തി, അന്നുള്ളിലും പുറത്തുമുള്ള കാൽക്കൽ ഇടവും (ശോഭയും), പ്രകാശവും, ആത്മീയതയും (അഭിരുചിയുമായി ഉണ്ടാകട്ടെ), ഉപേക്ഷിതവ്യം എന്നിങ്ങനെ തിരിച്ചു "ഇന്നു കാൽക്കൽ ഇന്നു വിധം" എന്നു പ്രകാരം രാജാവിനെ അറിയിക്കുകയും ചെയ്യണം.

രാജാവിന് മൃഗയാചിനാദത്തിലോ ഭൃതശ്രീശരീരലോ മദ്യപാനത്തിലോ സ്ത്രീവിശ്വയത്തിലോ ആസക്തിയായിരിക്കണം എന്നു കണ്ടാൽ അജാനജീവി പ്രശ്നമായി പഠിപ്പിച്ച് അഭിരുചിയെ ഹിതപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. എന്നിട്ട് അഭിരുചിയെ അടുത്തു പഠിപ്പിച്ച് അയാൾ വ്യസനപ്പെട്ടു നിൽക്കുന്നതിന്നു പ്രയത്നം ചെയ്യണം. ശത്രുക്കൾ ചെയ്യുന്ന ഉപദ്രോഹത്തിൽ നിന്നും വഞ്ചനയിൽനിന്നും ശത്രുപ്രയാഗങ്ങളിൽനിന്നും രാജാവിനെ രക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യണം.

സ്വാമിയുടെ ഇംഗിതാകാരങ്ങളെ നല്ലവണ്ണം നോക്കി മനസ്സിലാക്കണം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ബുദ്ധിമാന്ദാരായിട്ടുള്ളവർ മന്ത്രശാസ്ത്രത്തിന്നുപേണ്ടി കരമം, ദ്രോഹം, ഹിംസ, ദൈന്യം, വ്യവസായം (എന്തെങ്കിലും കാൽക്കൽ ഉറപ്പ്), ദയം എന്നിവയുടെ വിശ്വയത്തിൽ ഇംഗിതാകാരങ്ങളെക്കൊണ്ട് ദ്രോഹവിചിന്താസം (ഉള്ളതും ഇല്ലാത്തതും ആയ ചെറു വിപരീതമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുക) ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ.

കാണുന്നോരും സന്ദർശനം ഭാവിച്ചുകൂ, പറഞ്ഞ വാക്യത്തെ സ്വീകരിക്കുക, ഇരിപ്പാൻ ആസനം നൽകുക, വി

ജനത്തിൽവെച്ച് കാണുന്നവരിൽക്കൂടും, മഹാസ്ഥാനത്തിൽ അധികം ശബ്ദിക്കാതിരിക്കുക, സംസാരിക്കുന്നതിൽ അഭിരുചി കാണിക്കുക, പറഞ്ഞറിയില്ലാത്ത കാര്യം നോക്കി അറിയുക, പരസ്യമായിട്ടുള്ളതിനെ പരസ്യമായിട്ടു പറഞ്ഞാലും സഹിക്കുക, മനസ്സിതടത്താടുകൂടി കാര്യങ്ങളെ കല്പിക്കുക, കൈകൊണ്ടു തടവുക, ഗ്ലാഘ്രങ്ങളെ സംഗതിയിൽ പരിഹസിക്കുന്നതിരിക്കുക, പാപാചക്ഷതികൽ ഗുണം പറയുക, ഭക്ഷ്യവിഷയങ്ങളിൽ സൂരിക്കുക, വിനോദങ്ങൾക്കു ചെലിച്ച കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോവുക, വൃശ്ചനം വരാമ്പരം സഹായിക്കുക, തൽക്ഷേപിക്കള (അവന്റെ അൽപമുണ്ടാറെ) മാനിക്കുക, ഗുഹ്യം പറയുക, ബഹുമാനത്തെ വധിപ്പിക്കുക, അതും ദാനംചെയ്യ, അനതം നിവാരണംചെയ്യ, എന്നിവ ചെയ്യുന്നതായിക്കണ്ടാൽ രാജാവ് സത്യാജ്ഞാതാരിരിക്കുന്നു എന്നു മനസ്സിലാക്കണം.

ഇതുതന്നെ വിപരീതമായിക്കണ്ടുന്നതാണ് അതുജ്ഞാതാരുള്ള ലക്ഷണം. കൂടുതലായുള്ള ലക്ഷണവും പറയാം:—കാണാമ്പരം കേറപിക്കുക, പറയുന്നതിനെ കേൾക്കാതിരിക്കുകയോ പ്രതിരോധിക്കുകയോ ചെയ്യ, ഇരിപ്പാൻ ആസനം കൊടുക്കാതിരിക്കുകയും നേരെ നോക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യ, വസ്ത്രത്തിലും സപാത്തിലും വൃത്യാസം വരിക, ദിറക്കണ്ണുകൊണ്ടു നോക്കുകയോ പുരികം ചുളിക്കുകയോ ചുണ്ടു കടിക്കുകയോ ചെയ്യ, ദോഹം വിരയ്ക്കുക, അസ്ഥാനത്തിൽ നെടുവീർപ്പുകളയും ചിരിക്കുകയും ചെയ്യ, പരിമത്രണം (പിറുപിറുക്കുക) ചെയ്യ, കാരണംകൂടാതെ എഴുന്നേറു പോവുക, തന്നെ ആദരിക്കാതെ അന്യനെ ബഹുമാനിക്കുക, ശ്രമിയിലോ ഗാത്രത്തിലോ ചമയ്ക്കുക, അന്യനെ അടിക്കുക, വിദ്യയേയും വസ്ത്രത്തേയും ദേഹത്തേയും നിന്ദിക്കുക, സമനിന്ദ (തന്നെപ്പോലെത്തന്നെ അന്യനെ നിന്ദിക്കുക) ചെയ്യ, പ്രതിരോധനിന്ദ (തന്നെപ്പോലെ ദോ

അവനായ മറ്റൊരാളുടെ ദോഷത്തെ നിന്ദിക്കുക) ചെ
 യ്ക്ക, പ്രതിലോമസ്വയം (തനിക്ക് വിപരീതനായ അന്യനെ
 സ്തുതിക്കുക) ചെയ്ത, ശരിയായിച്ചെയ്ത കാര്യത്തെ വിഖ
 വസ്താതിരിക്കുക, അററാലിച്ചെടുത്തിരുന്ന വീണ്ടും വീണ്ടും
 ആവർത്തിച്ചു പറയുക, പുഷ്പാധാരം (പുഷ്പത്തെ പോ
 കിന്ദമ്പാദം പിൻഭാഗത്തേക്കു സൂക്ഷിച്ചുനോക്കുക) ചെയ്ത,
 അതിത്യാഗം (കൊടുക്കുങ്ങളിൽ കൂടുതൽ കൊടുക്കുക) ചെ
 യ്ക്ക, മിത്യാഭാഷണം ചെയ്ത, രാജാവിനെക്കാണാൻ വര
 ന്ന അന്യന്മാരോടു അന്യധർമ്മത്തിൽ പൈശമാറുക എന്നീ
 വശമാണ് അതുഷ്ടിഖണ്ഡനങ്ങൾ.

രാജാവിന്റെ അതുഷ്ടിയെ ഉദാഹരണത്തിൽ അമാ
 നുഷ്ഠനായതെയും (പഷ്ടിശുശ്രൂഷികളുടെ) കൂടി വൃത്തിവികാ
 രത്തെ സേവകൻ പരീക്ഷിക്കണം.

“ഇ പൻ കടം ചൊരിച്ചി വെള്ളം നന്നല്ലെന്ന്” എന്ന
 കണ്ടിട്ടു കാത്തുവന്നത് രാജാവിനെ ഉപേക്ഷിച്ചുപോയി.

ഏഴുബുദ്ധി അപ്രഭുഷിണമായിപ്പറക്കുന്നതു ക
 ണ്ടിട്ട് ഭരതനായകനായ രാജനായ ചങ്ങനൻ രാജാവിനെ
 ഉപേക്ഷിച്ചുപോയി 5.

* പൊണ്ണുശ്ശേരിയിൽ പോകണമെന്നു രാജാവ് സ്വപുത്ര
 രാജാക്കന്മാരെ കേൾപ്പിച്ച് അവനെ സന്ധനത്തിൽ വെട്ടാൻ മന്ത്രിയായ
 കപശ്ചായനനോടായി ആലോചിച്ചാച്ചു. ഈ സംഗതി പത്രം പ
 ക്ഷകൻ നെണ്ണിപ്പാക്കി അവനെ സ്വയം കാണി. ഇതു വെച്ചു മന്ത്രി
 യാണെന്നു വിചാരിച്ചു രാജാവു മന്ത്രിയെ വരിപ്പാൻ കല്പിച്ചു. ഈ
 സംഗതി രാജമാർത്തിന്റെ അറിയില്ലായ്മ മറ്റു ജഡസേവകന് മേൽ
 നേതാ നെണ്ണിപ്പാക്കി. മന്ത്രി വരുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മേൽ വെ
 ള്ളം കേൾക്കുകയും ചെയ്തിട്ടും താഴ്ന്നുകൊണ്ടാണ് അവൻ ന
 നയ്ക്കുക പരിവ്. ഭൂസുരഭിരസം അറൻ കടം ഉരങ്ങി നനയ്ക്കുന്നതാ
 യി മന്ത്രി കണ്ടു. ഇനി ഇവിടെയിരുന്നാൽ കളഭകൾക്കു മരണം വേ
 ടിയിൽ അതുതെളിയാതെക്കേടത് ഇതിൽനിന്നു മന്ത്രി ഉപരിച്ചു മേൽക്ക
 ണം കല്പിച്ചിട്ടു പോയി.

5 ഭരതനായകനായ ചങ്ങന പത്ത് അഞ്ചുസ്രോതനായ ക
 ണികളെന്ന സേവകൻ ഉണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം രാജാക്കന്മാർക്കു

അന്നത്തിൽ യുണം കണ്ടിട്ട് ചാടാമെന്നുശാസിക്കുന്ന
യ ദീപ്തിൻ രാജാവിനെ വിട്ടുപോയി. •

ഇടൻമുക്ക് കാനലിൽ നിലോട്ടുവൻ രാജാവി-
നെ പരിത്യജിച്ചുപോയി &

ആന പെട്ടും തളിച്ചു എന്ന കാരണത്താൽ ചിങ്ങ
പൂൻ രാജാവിന്നു കൈവിട്ടപ്രാവി

പോകുമ്പോൾ ഒരു കൊച്ചപ്പക്കി പ്രഭാഷണമായി പാകമെന്നായിരുന്നു. ഒരു ദിവസം രാജാവ് അന്നുചുരമ്പിയിരിക്കുമ്പോൾ കണിയിൽ ചെന്നതിനാൽ അദ്ദേഹം പഠിക്കുന്നതിൽ അയാളെ ശ്രദ്ധിച്ചു. അദ്ദേഹം കേൾക്കുകയും ചെയ്തു. അയാൾ വരുമ്പോൾ അപ്പോഴായിരുന്നു. ഇതു രാജാവിന്റെ പക്ഷത്തായിരുന്നു. അയാൾ വരുമ്പോൾ അപ്പോഴായിരുന്നു. അയാൾ വരുമ്പോൾ അപ്പോഴായിരുന്നു.

[illegible][illegible]

† വംശമാണുവായ ശതാനന്തൻ കിഞ്ചലൻ എന്ന ഭദ്രാചാര്യൻ
ജാതിയത. അദ്ദേഹം ഭാഗ്യശാസ്ത്രകൃഷ്ണൻ ചോക്രവർത്തി പതിവാ

തൊണ്ണൂററിമൂന്നാം പ്രകരണം

അഞ്ചാം അദ്ധ്യായം

മഥാശപത്തെ പ്രശംസിച്ചു എന്ന കാരണത്താൽ
പിശുനൻ രാജ്യം വിട്ടുപോയി *

ശ്വാവു കരയുന്നതു മഞ്ഞിട്ട് പിശുനപുത്രനും രാജാ
വിനെ ഉപേക്ഷിച്ചു †.

രാജാവു തനിക്കു തരണമെന്ന അർത്ഥമാനങ്ങൾക്ക്
അവരക്ഷപം (ഹാനി) വരുത്തുന്നതായിക്കണ്ടാൽ അന്തർ

തിരസാവിരൽ പട്ടശമത്തെ കുറച്ചാനും ലാഭിച്ചിട്ടേ പോകരുണാ
തിരുത്തു. ഒരു ദിവസം രാജാവ് തനപ്പുറത്തിരിക്കുമ്പോൾ ആലാ
യ്ക്കുണ ഭോധിപ്പാക്കുമാറ് എന്നോ മന്ത്രിയുളള ആനയ്ക്കു നേസ്സികായി.
അത അവയ്ക്കു വന്നപ്പോൾ ആന ഇരിക്കാൻ്റെ ഭാവി ചൊല്ലും പ
രപ്പേറ്റിയിട്ടു ആലായ്ക്കുന്റെ മേൽ കളിച്ചു. ഇതി മേ ദുഷ്ടനരണിപ്പ
വതി കിത്തപ്പൻ അപ്പോൾത്തന്നെ നാടുവിട്ടുപോകയും ചെയ്തു.

* ഉള്ളതിനിരസായാതെ പ്രശ്നാകന്റെ പുത്രനെ പിശുനൻ
എന്ന ആലായ്ക്കുൻ തിരിശ്ശാസ്ത്രം അലുപ്പിച്ചിട്ടുവന്നു. വിശ്വാശ്വാസം
അവസരമിട്ടപ്പോൾ രാജാവ് പിശുനന്റെ ചേരിൽ കപിത്തനായിട്ടു
അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വത്തുക്കൾ പിടിച്ചുക്കൊണ്ടു പുത്രനായിയിരിപ്പവ
യ്ക്കു മന്ത്രികൾക്കുണ്ടായി. അതിനാലും ആലായ്ക്കുൻ വന്നപ്പോൾ രാജ
പത്രം കരിവെട്ടപ്പുഴിനു മേൽനിൽക്കറി അദ്ദേഹത്തോടു “ഈ ഗു
രോ, ഇം കവിത ഒരു ദിവസംകൊണ്ട് ക്ഷുദ്ധായാണു മാറ്റുന്നതാണു”
എന്നിങ്ങനെ അശപത്തെ പ്രശംസിച്ചു. കാനവിരാനിന്നു പോകണമെ
ന്നാൻ ഇരിക്കുന്നിന്നു യാണിരുന്നതെന്നു നേസ്സിലാക്കി ഉരനെ പിശു
നൻ പോകയും ചെയ്തു.

† പിശുനപുത്രനായ ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ യാഗ്യത്തിൽത്തന്നെ
ശാസ്ത്രങ്ങളെല്ലാം പഠിച്ച് തിരസാവിരനെ സേവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അ
ദ്ദേഹം വലിയ വിചിന്താക്കണത്തു വിചാരിച്ചു രാജാവ് അദ്ദേഹത്തെ കാ
നിക്കയും ചെയ്തുപോന്നു. ഒരു ദിവസം രാജാവ് “പിശുനപുത്രൻ പ
ണിതരക്കണക്കിലും വാചസനാകയാൽ മന്ത്രിസ്ഥാനത്തെ അർഹിക്കുന്നി
ല്ല. പ്രായാ മികത്താൽ മന്ത്രിയാക്കാം. അതുവരെ ഇവനെ താമ്പ
നത്തിൽ വയ്ക്കണം. അല്ലാത്തപക്ഷം ഇവൻ മാറിപ്പോയെന്നും” എ
ന്നു കേട്ടിട്ടു, അന്നദ്ദേഹം രാജാക്കന്തിൽ വന്നപ്പോൾ അവിടെയേ
ങ്ങുണ്ടിരുന്ന ശ്വാവ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ നേരെ കരച്ചു ചവുടയും, അ
തിന്നിന്നു രാജകോപത്തെ അനുഭവിച്ച് അദ്ദേഹം പോകയും ചെയ്തു.

വി അദ്ദേഹത്തെ പരിത്യജിക്കുന്നു. അല്ലാത്തപക്ഷം രാജാവിന്റെ സ്വഭാവവും തന്റെ അപരാധവും നല്ലവണ്ണം ആലോചിച്ച് രാജകോപത്തിന്നു പ്രതിവിധി ചെയ്യണം. രാജാവു കോപിച്ചിരിക്കുന്ന ചാലന്തു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഏറ്റവും അടുത്ത മിത്രത്തെ ആശ്രയിക്കുന്നതിന്നും വിരോധമില്ല.

ചെയ്തു തൃസ്ഥനായ്മിത്ര-

ദാഹാ ദോഷാപമാജ്ജനാ;

പിന്നെസ്സുറിക്കയോ ചെൽവു

മരിച്ചാൽ വന്നുകൊൾകയോ.

കൊല്ലാൻ അർത്ഥസ്രന്തിപ്പ, യോഗ്യനെന്ന

അഞ്ചാമധികരണത്തിൽ, നരനാശിക

രെന്ന അഞ്ചാമധ്യായം.

ആറാം അധ്യായം.

തൊണ്ണൂറ്റിനാലും തൊണ്ണൂറ്റഞ്ചും പ്രകരണങ്ങൾ

രാജപ്രതിസന്ധനം, ഏകൈശം.

രാജവ്യസന (രാജമരണം) തീർക്കൽ അമാത്യൻ ഇങ്ങനെ പ്രതിവിധി ചെയ്യണം.

രാജാവിന്നു മരണഭയം വരുന്നതിന്റെ വളരെ മുമ്പുതന്നെ, അദ്ദേഹത്തിന്നു പ്രിയതം ഹിതമുമായിട്ടുള്ള ജനസമൂഹങ്ങൾലാമിച്ച്, മാസത്തിലൊരിക്കലോ രണ്ടു മാസം കൂടുമ്പോഴൊരിക്കലോ മാത്രമേ രാജാവിനെക്കണ്ടാൻ വരുന്നവരെ കാണാനനുവദിക്കാറു. അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതിൽ, രാജാവു് ദേശപീഡയെ അകറ്റുന്നതിന്നോ ശത്രുവാധയെ നിവാരണം ചെയ്യുന്നതിന്നോ ആയുസ്സു വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന്നോ പുത്രനങ്ങൾക്കുന്നതിന്നോ വേണ്ടി

ജി സൽക്കരണം ചെയ്തയാണെന്നു കാരണം പറവു. രാജാവിനെക്കുറിച്ചാൽ അതത്രപ്രമാണ സമയത്തു രാജവേഷധാരിയായ മനോരാജെ പ്രകൃതികൾക്കു, മിത്രരാജാക്കന്മാരുടെയും അമിത്രരാജാക്കന്മാരുടെയും ഭൂതന്മാരും കാട്ടിക്കൊടുപ്പു. അയാൾക്കു യഥാവിധിയായി മെമ്പർമാരുടെ സഭാഷണത്തെ രാജാധ്യക്ഷനൻ അമാത്യൻമാരുടെ ചെയ്തു. ദൈവദാരികൻ, അന്തർദ്വേഷികൻ എന്നിവർ മുഖന യഥാഭാവമായിട്ടുള്ള രാജകൃത്യങ്ങളെയും അനുവർത്തിപ്പു. അപകാരികളിൽ പ്രകൃതികൾക്കു സമ്മതമാകാമുള്ള കോപ പ്രസാദങ്ങളെ പ്രദർശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഉപകാരികളിൽ പ്രസാദത്തെ മാത്രമേ കാണിക്കാവൂ.

ദുഷ്ടനുള്ളിലും പ്രത്യുത്തരമുള്ള കോപത്തെയും സൈന്യത്തെയും ആപ്തപുരുഷന്മാരുടെ മേൽനോട്ടത്തിൻ കീഴിൽ ഒരു സ്ഥലത്തു സ്ഥാപിപ്പു. അപ്രകാരംതന്നെ രാജാവിന്റെ കല്യാണാർ, രാജകുമാരന്മാർ, മുഖ്യന്മാർ എന്നിവരെയും മറ്റുവല്ലാതെത്തെയും പറഞ്ഞു ആപ്തപുരുഷന്മാരുടെ മേൽനോട്ടത്തിൻകീഴിൽ ഒരുസ്ഥലത്തു പാർപ്പിപ്പു.

ദുഷ്ടനിലോ അടവിയിലോ യാതൊരു മുഖ്യൻ ബന്ധുബന്ധമുള്ളവനായിട്ട് രാജാവിനു പ്രതികൂലം ആചരിക്കുന്നുണ്ടോ അവനെ വശീകരിക്കുകയോ, വളരെ അപായങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കാറുണ്ടാകുന്ന യാത്രയിൽ അയയ്ക്കുകയോ, മിത്രരാജാവിനു സാഹായ്യം ചെയ്യാൻ വേണ്ടി മിത്രവാരിയെപ്പോലെയുള്ളവനെ ചെയ്തു.

സാമന്തനായിട്ടുള്ള യാതൊരുവൻ്റെന്നു ഭയം ശങ്കിക്കേണ്ടതായിക്കാണുന്നുവോ അവനെ ഉത്സവമെന്നോ, വിചാരമെന്നോ, ഹസ്തിബന്ധനം എന്നോ, അശ്വപന്ത്വം (കുതിരയെ ധാരാളം) എന്നോ, ഭൂമിപ്രദാനം എന്നോ എന്നെങ്കിലും ഒരു കാരണം പറഞ്ഞ് അവ ഗ്രഹിക്കുകയോ അന്റെ മിത്രത്തെക്കുറിച്ചു് അപരമായി

നാട്ടുവൃദ്ധനായ ചില സന്ധിചെയ്തിട്ടുള്ളതായ ചെ
യ്ക്ക. അതല്ലെങ്കിൽ അത് അതവികാരമോടോ അതി
രൂപമോടോ വൈരുദ്ധ്യം ഉണ്ടാകുന്നു. അതല്ലെങ്കിൽ അ
വന്റെ കലിനാശം അവതലനം ആയിട്ടുള്ള ഒരുവനെ
അവന്റെ ഉയിരിലൊരു ഭാഗം കൊടുക്കാമെന്നു പറഞ്ഞു
അവനോടു വിരോധിച്ചിട്ടു.

രാജാവിന്റെ കയ്യോളം ഭാഗ്യമാനമാണെന്നും
കയ്യോളം വശീകരിച്ചിട്ട് രാജാവകാശിയായ കമാ
രനെ രാജ്യത്തിൽ അഭിഷേകം ചെയ്തതായി കാണിച്ചു. ഭാ
ഗ്യകർമ്മത്തിൽപ്പറഞ്ഞ പ്രകാരം രാജ്യകർമ്മമായിട്ടു
ള്ളവരെ ഉന്മൂലനംചെയ്തു രാജ്യഭാരം നടത്തുകയും
ചെയ്തു.

സാമന്താദികളിൽവെച്ചു മുഖ്യനായിട്ടുള്ള ഒരുവൻ പ
രമ്പരയ്ക്കി അഭിഷേകംചെയ്തു രാജാവിനോടു കോപിച്ചിരി
ക്കുന്നതായിക്കണ്ടാൽ മന്ത്രി "വത്ര, ഞാനങ്ങയെ രാജാ
വാക്കും" എന്നു പറഞ്ഞു ആവാഹിച്ചു അവനെ വധി
ച്ചു. അഥവാ ആപൽപ്രതീകാരത്തിലെ വിധിയനു
സരിച്ച് അവനോടു പ്രവൃത്തിച്ചു.

രാജാവിനു മരണം സംഭവിക്കുമ്പോൾ മന്ത്രി രാജ്യ
മാലം രാജാവിനോടു സമർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതോടും മാത്രമേ
രാജമരണത്തെ പ്രഖ്യാപനം ചെയ്യാവൂ. ശത്രുവിന്റെ രാ
ജ്യത്തുവെച്ച് രാജമരണം സംഭവിച്ചാൽ രാജാവിന്റെ ശ
ത്രുവാണെന്നു നമുക്കു മിത്രമെങ്കൊണ്ടു ശത്രുരാജാ
വുമായി സന്ധി ചെയ്തിച്ചു അമാത്യൻ മടങ്ങിപ്പോകണ
താണ്. അല്ലാത്തപക്ഷം സാമന്താദികളിൽ ഒരുവനെ
രാജാവെന്ന നിലയിൽ മന്ത്രിയിൽ സ്ഥാപിച്ചു മടങ്ങി
പ്പോകണം. അഥവാ മരണത്തെ രാജാവായിട്ടഭിഷേകം
ചെയ്തു ശത്രുവിനെ ആക്രമിക്കണം. ശത്രു സ്ഥാപിക്കു

ശിരസ്സ്

നർത്തകൻ, നർത്തകി പ്രകടനങ്ങൾ

ആദ്യം അദ്ധ്യായം

ഞെ ആകൃതിയാക്കിയെടുത്ത വസ്ത്രമാണിത്. അത് പ്രതികാരത്തെ അനുസ്മരിക്കുന്നു.

മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രകാരം രാജ്യപ്രതിസ്ഥാനം ചെയ്തിട്ട് അമാത്യൻ രാജകുമാരനിൽ ഏകൈശ്യത്തെ (ഏകാധിപത്യം) സ്ഥാപിക്കണമെന്നാണ് കൊടിയുദ്ധം.

അതു പാടില്ലെന്നു ഭാര്യപാലൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. രാജാവിന് ആസന്നമരണനായിരിക്കുമ്പോൾ അമാത്യൻ രാജ്യഭാരം ഏറ്റെടുത്ത് രാജകുമാരനെയും രാജകുമാരനെയും രാജ്യഭാരം ഏറ്റെടുത്താൽ അതിൽ അമ്മയിലോ മുഖ്യന്മാരുടെ പേരിലോ വിശ്വസിക്കുകയോ, കൂടുതൽ മെയ്കുന്നതെയും മുഖ്യന്മാരെയും ഉപദേശങ്ങൾ കൊണ്ടു കൊണ്ട് തന്നെയാണ് രാജ്യം അപഹരിക്കേണ്ടതെന്ന് ചിലർക്കുണ്ട്. രാജ്യം മുഖ്യമായിട്ട് പിതാവു പുത്രന്മാരെയും പുത്രൻ പിതാവിനെയും കൂടി ദാഹിക്കുന്നു. പിന്നെ രാജ്യത്തിന്റെ ഏകനിർമ്മാണമായ അമാത്യനാണോ അതു ചെയ്യാതിരിക്കുന്നത്? ആകയാൽ തന്നെയാണ് കൈവശം വന്നതായ രാജ്യത്തെ അമാത്യൻ തിരിയ്ക്കിക്കൊടുക്കുക. സ്വയം കാമിച്ചവനെ സ്ത്രീയെ പരിത്യജിക്കുന്നതായാൽ അവർ ശപിക്കണമെന്നല്ലെങ്കിൽ ലോകം കഷ്ടം.

ഭരിക്കുവേ വള കാലം
കാലംകാക്കുന്ന മന്ത്രിനിൽ,
പിന്നീട് കൽമെൽക്കൊണ്ട്
മന്ത്രിന്റെ കാലമെത്തിയാൽ.

എന്നാണ് ഭാര്യപാലന്റെ ന്യായം.

എന്നാൽ ഇതു പ്രകൃതികോപത്തെ ജനിപ്പിക്കുന്നതും ധർമ്മവിരുദ്ധവും അനൈകദണ്ടികവും (അനീയതം) ആണെന്നാണ് കൊടിയുദ്ധന്റെ അഭിപ്രായം. ആയതു കൊ

ന്റെ, അമാത്യൻ ആ നസമ്പന്നനായ രാജപുത്രനെ രാജ്യത്തിൽ സ്ഥാപിക്കണം. ആ നസമ്പന്നനായ ഒരു രാജപുത്രൻ ഇല്ലാത്തപക്ഷം, അമാത്യൻ വ്യസനിയായ രാജകുമാരനെയോ, രാജകന്യകയേയോ ഗളിണിയായ രാജമഹിഷിയെയോ പുരസ്കരിച്ചു മഹാമാത്രന്മാരെ വിജിച്ചവരുത്തി അവരുടെ മൃതാകെവച്ചു പറവു:—“ഇതാ ഇദ്ദേഹത്തെ നിങ്ങളുടെ കയ്യിൽ നിർദ്ധർമ്മമായിട്ടു എല്പിക്കുന്നു. നിങ്ങൾ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പിശാചിനെയും നിങ്ങളുടെ പരാക്രമത്തെയും ചലുത്തേയും നോക്കുക. ഇദ്ദേഹം ദേവലം ഒരു ധ്വജം (കൊടി) മാത്രമാണ്; നിങ്ങൾതന്നെയാണ് സ്വാമികൾ. ഞാനെന്നാണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്നു പറയുക”. മേൽപ്രകാരം പറയുന്ന അമാത്യനോടു യോഗപുരുഷന്മാർ “അങ്ങനെയോടുകൂടി ഈ രാജാവിനെക്കാൾ ചാതുര്യമുള്ളവരിലൊരാൾ അധികം അറിഞ്ഞിട്ടു മഹാരാജാജ്ഞാതാ” എന്നു പറവു. “എന്നാൽ അങ്ങനെയെന്നു പറയരുത്” അമാത്യൻ ആ കുമാരനെയോ രാജകന്യകയേയോ ഗളിണിയായ രാജമഹിഷിയേയോ അഭിഷേകം ചെയ്തു. ബാധുകര, സംബന്ധികൾ, മിത്രരാജാക്കന്മാരുടെയും അമിത്രരാജാക്കന്മാരുടെയും ള്ളതന്മാർ എന്നിവർക്കു അദ്ദേഹത്തെ കാട്ടിക്കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു.

ഈ സന്ദർഭത്തിൽ അമാത്യന്മാർക്കും ആയുധീയന്മാർക്കുമുള്ള ചെലവും ഭവനവും വർദ്ധിപ്പിക്കണം. “ഇദ്ദേഹം വൃദ്ധൻ (പ്രായം തികഞ്ഞവൻ) ആയാൽ ഇനിയും വർദ്ധിപ്പിച്ചതുകൊണ്ട് എന്ന് അവരോടു പറയുകയും വേണം. ഇപ്രകാരമെന്നെ ഭർത്താവിനും രാജ്യത്തിലുമുള്ള മുഖ്യന്മാരോടും പറയണം. മിത്രപക്ഷക്കാരും അമിത്രപക്ഷക്കാരായ യുദ്ധിവരോടും അറിയാതെയാലെ പറയണം. രാജ്യംശിഷി

കനായ കുമാരന്റെ വിനയകർമ്മത്തിൽ (വിദ്യാധ്വപനത്തിൽ) പ്രയത്നമെന്തുവേണ്ട.

രാജകന്യകയെ അഭിഷേകമെടുത്തു. അവളിൽ സമാനജാതീയനായ പുരുഷന്റെ നിഷ്പന്നപ്രഭയെ ഉൽപാദിപ്പിച്ചു. ആ പുരുഷനെ രാജാവായി അഭിഷേകം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. രാജാവിന്റെ മനസ്സിനു ക്ഷോഭം വരാതിരിപ്പാൻ വേണ്ടി കലീനനും അർജ്ജുനനും ചോരനും ലക്ഷണയുക്തമായ ഒരു പുരുഷനെ മാതൃസമീപത്തിൽ താമസിപ്പിക്കുകയും വേണം. ഇതുകാലത്തിൽ ഈ രാജമാതാവ് നെ പ്രത്യേകം രക്ഷിക്കണം. അമാത്യൻ സാധാരണമായിട്ടുള്ളതിൽ കവിഞ്ഞ യാതൊരു സുഖാനുഭവവും തന്റെ കാര്യത്തിൽ അംഗീകരിക്കരുത്. രാജാവിനു വേണ്ടിയാകട്ടെ യാനം, വാഹനം, ആഭരണം, വസ്ത്രം, ഭൂമി, ഗൃഹം മുതലായ പരിവാഹങ്ങളെ നിർമ്മിപ്പിക്കുകയും വേണം.

യുവാവായരുളുറ്റിവാൻ
യാചിച്ചു മന്ത്രി വിശ്രമം;
വിട്ടുപോയു മുഖിഞ്ഞാകിൽ,
തെളിഞ്ഞെന്നാലിടുന്നിട്ടു.

മടുത്താൽ മന്ത്രി സേവിപ്പു
വന്നുമാ ദീപ്തസുരതോ
പുരമഷ്ടമന്മായ് ഗൃഹ-
ധനാദിയെയുമെടുത്താൻ.

നൃപൻ മുഖ്യർവശത്തായും-
ലമാത്യൻ തൽപ്രിയായാൽ
ഇതിഹാസപുരാണങ്ങൾ-
വഴിയായ് നീനിയോതിട്ടു.

യോഗവൃത്തോ വശത്താക്കി -
സ്തിചപ്രഭുനേനപ്രപനായ്
ചെയ്തിപ്പു നുപനെക്കൊണ്ടു
മുഖ്യരിൽ ദാസ്യകർമ്മം.

കാലിപ്പുറം അഞ്ചാമധികരണം, യോഗവൃത്തം
അഞ്ചാമധികരണത്തിൽ, രാജ്യവൃതിസന്ധാനം -
ഏകകലാശ്ലം എന്ന
കളികളായും.

യോഗവൃത്തം അഞ്ചാമധികരണം കഴിഞ്ഞു.

* മണ്ഡലയോനി. ആറാം അധികരണം.

ഒന്നാം അധ്യായം.

തൊഴുത്തൊന്നാം പ്രകാരണം.

പ്രകൃതിസമ്പത്തുകൾ.

സ്വാമി, അമാത്യൻ, ജനപദം, ദുഷ്ടം, കോശം, ദണ്ഡം (സൈന്യം), മിത്രം എന്നിവയാണ് പ്രകൃതികൾ.

ഇവയിൽവെച്ചു സ്വാമിയുടെ സമ്പത്തു് (ഗുണങ്ങൾ) എവയെന്നാൽ:— മഹാകലീനനായിരിക്കുക, ദൈവവും (പൂർവ്വജന്മസൂക്തം) ബുദ്ധിയും സത്ത്വവും (ദൈവ്യം) തികഞ്ഞവനായിരിക്കുക, ദുഃഖദശി (ജ്ഞാനവ്യയനാർ മുഖേന കാല്പങ്ങളെക്കാരുന്നവൻ) യായിരിക്കുക, ധാർമികനായിരിക്കുക, സത്യവാക്കായിരിക്കുക, അവിസംവാദകനായിരിക്കുക, കൃതജ്ഞനായിരിക്കുക, സ്ഥൂലലഘുൻ (വളരെ ദാനം ചെയ്യുന്നവൻ) ആയിരിക്കുക, മഹാസാഹസനായിരിക്കുക, ദീർഘസ്വരൻ (അധികം ആലോചിച്ചു സമയം കളയുന്നവൻ) അല്ലാതിരിക്കുക, ശക്യസാമന്തൻ (സാമന്തന്മാരെ ഒരുക്കുവാൻ ശക്തൻ) ആയിരിക്കുക, ദുഃഖബുദ്ധിയായിരിക്കുക, ക്ഷേമമല്ലാത്ത മന്ത്രിപരിഷത്തുജീവനായിരിക്കുക, വിനയകാമനായിരിക്കുക എന്നിവ ആദിഗാമി

• അഞ്ചരണ്ടാം വിഭിന്നിച്ചു (സ്വാമി), ശത്രു, കയ്യറൽ, മോശീനൽ എന്നിങ്ങനെ നാലുവകയെക്കൂടിയാക്കിയ രാജകുലം. യോഹിയെന്നാൽ അദ്ദേഹം അധികരണത്തിൽ പരമപാപപോക്കുന്ന അർദ്ധബ്രാഹ്മണ പ്രതേഗിഷ്ടയാക്കിയ വിഷയം. സന്ധിവിഴുക്കാരിയായി പരസ്പരം അടുത്തുനിൽക്കുന്ന അർദ്ധബ്രാഹ്മണ പ്രതേഗിഷ്ടനായ അഞ്ചരണ്ടാം വിഭിന്നം.

കളണങ്ങൾ (മറുജീവനെ സന്ധിയിലേക്കു ആക-
 ിക്കുന്ന ഗുണങ്ങൾ).

ശുക്രം (കേന്ദ്രിയാനുള്ള ഇച്ഛ), പ്രവണം, ഗ്രഹ-
 ണം, ധാരണം, വിജ്ഞാനം (വിശേഷജ്ഞാനം), ഉപാഹം,
 അപോഹം, തത്ത്വചിന്തിതവശം എന്നിവ പ്രാണാഗുണ-
 ണങ്ങൾ (ബുദ്ധിഗുണങ്ങൾ).

ശരീരം, അമർഷം (അജ്ഞതവം), ശീശ്രുത, ദാഹ്യം
 എന്നിവ ഉത്സാഹഗുണങ്ങൾ.

വാഗ്മിയായിരിക്കുക, പ്രഗത്ഭനായിരിക്കുക, സ്മൃതി
 (കീഴ്ചലാചന)യും മതി (മേലാലോചന) യും ബലവു
 ജീവനായിരിക്കുക, ഉദഗ്രൻ (മഹാശയൻ) ആയിരിക്കു-
 ക, സ്വവഗ്രഹനായിരിക്കുക, കൃതശിപ്പനായിരിക്കുക, അ-
 ച്യുതനായിരിക്കുക, ദണ്ഡാദികളെക്കൊണ്ടുള്ള ഉപകാ-
 രാപകാരങ്ങളിൽ ശാസ്ത്രദൃഷ്ടമായ പ്രതീകാരം ചെയ്യുന്നവ-
 നായിരിക്കുക, ലക്ഷ്മീഭവനായിരിക്കുക, ആരംഭത്തിലും പ്ര-
 കൃതി (സ്വസ്ഥാവസ്ഥ)യിലും അർത്ഥത്തെ വിനിമോഹിക്കു-
 ന്നവനായിരിക്കുക, ദീപ്തദൃശിയായിരിക്കുക, ദൂരദർശി (ദൂ-
 രസ്ഥിതങ്ങളായ കാര്യങ്ങളെ മാതൃകയെപ്പോലെ കാ-
 ണുന്നവൻ) യായിരിക്കുക, ദേശത്തെയും കാലത്തെയും പൂ-
 ര്ണതകാര (പുരുഷപ്രയത്നം) തെയും കാര്യത്തെയും പ്രധാ-
 നമായിക്കരുതുന്നവനായിരിക്കുക, സന്ധിയും വിക്രമ(വി-
 ഗ്രഹം)യും ത്യാഗ (ദാനപ്രാപ്തം) വും സംയമവും മെ-
 യ്ക്കുണ്ടതിനേക്കുറിച്ചും പരന്റെ ചിത്രങ്ങളെക്കുറിച്ചും തി-
 രിച്ചറിയുന്നവനായിരിക്കുക, സംവൃതൻ (ഗുഹ്യമന്ത്രൻ)ആ-
 യിരിക്കുക, ദീനാഭിമാസി (ദീനന്മാരെ പരിചരിക്കുന്ന-
 വൻ) യല്ലാതിരിക്കുക, അവക്രമായും ഭൂകടിനോടുതുട-
 രെയും നോക്കുന്നവനായിരിക്കുക, കാമവും ദോഷവും
 ലോഭവും സ്മദോഷം മാപലവും ഉപതാപ (പ്രജാദോഷം)
 വും പൈശ്ചന്ദ്ര്യവും ഇല്ലാത്തവനായിരിക്കുക, പ്രിയമായും

തൊണ്ണൂറൊന്നാം പ്രകാരം

ഒന്നാം അദ്ധ്യായം

മനുഷ്യാത്മാക്കു കൂടിയും ഉദാരമായും സംഭാഷണമെന്നു
 പറഞ്ഞിരിക്കുക, വൃദ്ധോപദേശപ്രകാരമുള്ള ആചാര
 അല്ല അനുസരിക്കുന്നവനായിരിക്കുക എന്നിവയാണ്
 ആൗസസ്സസ് (ആൗസ്സസ്സസ്).

അമാത്യസ്സസ്സസ് മുൻപ് • ചൊല്ലുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

മധ്യസ്തലം അന്ത്യസ്തലം സ്ഥാനം (ഭക്തി) ഉള്ളതാ
 യിരിക്കുക, ആൗസസ്സസ്സസ് (സമാധാനസംസ്കൃതിയെ ജീ
 വിതത്തിന്നുവേണ്ട ധാന്യോദകം വിളയ്ക്കുന്നത്) ആപൽ
 കാലങ്ങളിൽ പരധാരണവും (പരന്മാരെ പോറ്റുവാൻ
 വേണ്ട പദാർത്ഥങ്ങൾ വിളയ്ക്കുന്നത്) ആയിരിക്കുക, സമാ
 ഷ (തക്കതായ രക്ഷാസ്ഥാനങ്ങളോടുകൂടിയത്) മായിരി
 ക്കുക, സ്വാർത്ഥം (പ്രയാസമുടാതെ കൃഷി മുതലായവ
 ചെയ്യാൻ ഡോഷമില്ലാത്തത്) ആയിരിക്കുക, ശത്രുവേദി (ശ
 ത്രുക്കളെ വേദിക്കുന്നത്) ആയിരിക്കുക, ശത്രുസാമന്തമാ
 യിരിക്കുക, ചളിനിഖണ്ഡം പാഷാണപ്രദേശങ്ങളും മ
 നൽപ്രദേശങ്ങളും വിഷമസ്ഥലങ്ങളും കർഷകജനങ്ങളും
 ശ്രേണികളും (രാജധാനികളായ ജനങ്ങളുടെ സംരക്ഷ
 ണം) വ്യാജഭഗവനങ്ങളും ഇല്ലാത്തതായിരിക്കുക, കാഴ്ച
 യിൽ രമണീയമായിരിക്കുക, സീതയും (കൃഷിസ്ഥലം) ഖ
 നിയും ഉച്യുതനും ഹസ്തിവനവും ഉള്ളതായിരിക്കുക, ന
 വ്യം (ഗോക്കരക്കു ജീവിക്കുവാൻ നല്ലത്) ആയിരിക്കുക,
 പൊരുഷേയം (പുരുഷപുരുഷന്മാർ പററിയത്) ആയി
 ിരിക്കുക, ഇപ്തഗോചരം (ശത്രുക്കൾ പ്രവേശിക്കാവുന്ന
 സ്ഥാനങ്ങളിൽ കാവലുള്ളത്) ആയിരിക്കുക, പശുസമൃദ്ധ്യ
 യുള്ളതായിരിക്കുക, അഭേവമാതൃകം (നദീജലംകൊണ്ടു വി
 ളയുന്ന ധാന്യങ്ങളാൽ സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്നത്) ആയിരിക്ക
 ക, ജലമാർഗ്ഗങ്ങളും സ്ഥലമാർഗ്ഗങ്ങളുമുള്ളതായിരിക്കുക, ചി

പ്രായസിദ്ധി വിവിധപണ്ഡിതന്മാരുടെയും ഉള്ളതായിരിക്കുക, ദൈവ
മാരും കരമാരും ധാരാളം ഭവ്യം പിരിയുന്നതായിരിക്കുക,
കർമ്മശീലന്മാരായ കർമ്മന്മാരോടു കൂടിയതായിരിക്കുക,
ബ്രഹ്മിമാന്മാരായ സാമികൾ (ധന്വന്മാർ) ഉള്ളതായി
രിക്കുക, തന്നെ ജാതിക്കാർ ഏതൊരു ജാതിയായിരിക്കുക, സാമ
ഭവരത്നം പ്രഭുവനായ നിവാസികളോടു കൂടിയതായിരിക്കുക
എന്നിവയാണ് ദൈവദത്തവസ്തു (ജനപദമുണ്ടാകും.)

ദുഷ്ടസ്വസ്തു മുൻപു * പറയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

പുഷ്പന്മാരോടൊന്നിച്ച് തന്നെത്തന്നെയോ ധർമ്മനാശി
യ്ക്കു സമ്പാദിക്കപ്പെട്ടതായിരിക്കുക, സ്വർഗ്ഗവും വെള്ളിയും
ധാരാളമുള്ളതായിരിക്കുക, വിവിധങ്ങളും മഹത്തുക്കളുമായ
മനുഷ്യരും സപ്തനാണുക്കളും കൂടിയതായിരിക്കുക,
ദീർഘകാലം നിലനിൽക്കുന്ന ആപത്തിനേയും അന്നാ
യതി (വരവില്ലായ്മ)യേയും കൂടി സാരിക്കുന്നതായിരിക്കുക
എന്നിവയാണ് ദൈവദത്തവസ്തു (കോശമുണ്ടാകും).

പിതൃപൈതൃകം (അച്ഛൻ മുത്തച്ഛൻ തുടങ്ങി പ
മ്പെരയാ ഉള്ളത്) ആയിരിക്കുക, നിത്യമായിരിക്കുക, വ
ശ്യമായിരിക്കുക, സമ്പന്നരാകുമെങ്കിലും മരിക്കപ്പെടുന്ന
പുത്രന്മാരോടും ഭാര്യന്മാരോടും കൂടിയതായിരിക്കുക, പ്രവാ
സകാലങ്ങളിലും കൂടി ധനം നൽകപ്പെടുന്നതായിരിക്കുക,
ഒരിടത്തും തടയപ്പെടാത്തതായിരിക്കുക, ദൈവസഹായി
രിക്കുക, വളരെ യുദ്ധങ്ങൾ ചെയ്തു പരിചയിച്ചതായിരി
ക്കുക, സർവ്വാധിപതിയുള്ള യുദ്ധങ്ങളിലും ആയുധവിദ്യകളി
ലും ഐക്യപുരുഷനായിരിക്കുക, സാമീയുടെ വൃദ്ധി
യങ്ങളിൽ ഒരുകൊല്ലം ഭാഗമാകാകയാൽ ദൈവവും (മ
ണ്ടുന്ന ഭാഗം) ഇല്ലാത്തതായിരിക്കുക, ക്ഷത്രിയബഹുമാ

കർമ്മദാനം പ്രകരണം

ഒന്നാം അദ്ധ്യായം

യിരിക്കുക എന്നിവയാണ് ദണ്ഡസമ്പത്തു് (സൈന്യശുഭ ക്കെ ഗുണങ്ങൾ).

പിതൃദൈവതാമഹമായിരിക്കുക, നിത്യമായിരിക്കുക, വാശ്യമായിരിക്കുക, ദൈവധൃതിജ്ഞാതായിരിക്കുക, മഹാജ്ഞാതായിരിക്കുക, ലോകസമൃദ്ധം (എളുപ്പത്തിൽ സാഹസ്യത്തിന്നു പുറപ്പെടുന്നത്) ആയിരിക്കുക എന്നിവയാണ് മിത്രസമ്പത്തു് (മിത്രത്തിന്നു വേണ്ട ഗുണങ്ങൾ.)

അമാർഷവിജി (രാജവശ്യനല്ലാത്തവൻ) ആയിരിക്കുക, പുണ്യനായിരിക്കുക, കർമ്മപരിവാരനായിരിക്കുക, സ്നേഹമില്ലാത്ത പ്രകൃതികൾക്കുകൂടിയാവുന്നായിരിക്കുക, അന്യായവൃത്തിയായിരിക്കുക, അയ്യമന്തൻ (അന്യമന്ദം) ആയിരിക്കുക, വൃശ്ചനിയായിരിക്കുക, നിജസാഹസനായിരിക്കുക, ദൈവപ്രമാണനായിരിക്കുക, ആലോചന കൂടാതെ എന്തെങ്കിലും ചെയ്യുന്നവനായിരിക്കുക, അഗതി (അല്ല പിന്നെത്താൽ ശരണമില്ലാത്തവൻ) യായിരിക്കുക, അസഹായനായിരിക്കുക, അധീനനായിരിക്കുക, എപ്പോഴും ഉപദ്രവിക്കുന്നവനായിരിക്കുക എന്നിവയൊക്കെ അമിത്രസമ്പത്ത് (അമിത്രം = ശത്രുവിന്നു് ഉണ്ടാകേണ്ട ഗുണങ്ങൾ). ഇപ്രകാരമിരിക്കുന്ന ശത്രുവിനെ നിഷ്പ്രയാസം ഉച്ഛേദിച്ചു കളവാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്.

അരിയൈവേ പ്രകൃതിക-

പുഷ്പം തത്തർഗുണങ്ങളും

പറഞ്ഞി, തിവാ ഭൂപന്ത

1 സമ്പത്ത് പ്രത്യേഗഭൂതമാം

ഗുണമില്ലാത്ത വിവരങ്ങൾ

ഗുണവത്താക്കമാത്തവർ

വലിച്ചിണങ്ങിയെന്ന് വേ

ഹനിച്ചിട്ടുണ്ടാത്തവർ.

മണ്ഡലപരിചയം

ഈനാമധികരണം

ആണപ്രകൃതിസമ്പത്തു
തികഞ്ഞാനല്ലനാകിലും
നയത്താൽ ഭൂമിസഖിലം
ജയിക്കും, ജയമാണിടം.

രണ്ടാം അദ്ധ്യായം.

തൊണ്ണൂറോഴാം പ്രകരണം.
ശമന്തപ്രയാഗം.

ശമം, പ്യാസം എന്നിവയാണ് യോഗക്ഷേമങ്ങൾ
കുറയുന്നത് *

ആരംഭിച്ച കർമ്മങ്ങൾ ഫലപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതല്ല വ്യാധിമൂലം; കർമ്മഫലങ്ങളെ അനുഭവിക്കുന്നതിൽ ദൈവമനുഭവം (വിശ്വാസം) ഉണ്ടാകുന്നതു രഹസ്യം. ഈ രഹസ്യം അനുഭവിക്കാൻ അനുഗ്രഹം ആവശ്യമാണ് കാരണം. ദൈവം (പുണ്യം)

• യോഗദക്ഷിണൻ അദ്ധ്യക്ഷനായിട്ടുള്ള അമ്മണിന്റെ ചടങ്ങ്; ദക്ഷിണമുള്ള പദ്ധ്യമായിട്ടുള്ളതിന്റെ മകൻ. ഇവയ്ക്ക് ഒരു (സമാധാനം), വ്യാപാരം (ആശം) എന്നിവയാണ് കാരണങ്ങൾ. ഇവിടെ ഈ വിവരമില്ല. അകത്തു നിന്നും ദക്ഷിണിന്റെ കാരണവും, വ്യാപാരം യോഗത്തിന്റെ കാരണവുമാണെന്നു ഗ്രഹിക്കേണ്ടതാണ്.

പ്രശ്നം

തൊണ്ണൂറോഴം പ്രകടനം

രണ്ടാം അദ്ധ്യായം

സ്ഥിതിയിൽനിന്നുള്ള കറവ്), സ്ഥാനം (പുച്ഛസ്ഥിതിയിൽത്തന്നെ ഇരിക്കുക), വൃദ്ധി (പുച്ഛസ്ഥിതിയിൽനിന്നുള്ള കയറൽ) എന്നിവയാണു് ഉദയഭയം (പുച്ഛം) ഇന്ത്യത്തിന്റെ ഫലഭയം).

പുച്ഛം ഇന്ത്യത്തിനു ഫലഭയമാക്കിത്തീർന്ന കർമ്മങ്ങളിൽവെച്ച് മാനുഷം (മനുഷ്യകൃതം) ആയിട്ടുള്ളതാണു് നന്മയും, അപനന്മയും ദൈവം (ദൈവകൃതം) ആയിട്ടുള്ളതത്രേ അനന്മയും, അനന്മയും.

ദൈവവും മാനുഷവുമായിട്ടുള്ള കർമ്മമാണു് ലോകയാത്രയെ നയിക്കുന്നതു്. ഇവയിൽവെച്ച് അദ്വൈതജ്ഞാൻ ചെയ്തിക്കപ്പെട്ടതു ദൈവം; അതുകൊണ്ടുള്ള ഇഷ്ടഫലസിദ്ധി അനന്മ; അനിഷ്ടഫലസിദ്ധി അനന്മ. ൧

ദൃഷ്ടമായിട്ട് ചെയ്യപ്പെട്ട കർമ്മം മാനുഷം. അതു കൊണ്ടു് യോഗദർശനങ്ങളുടെ സിദ്ധി നന്മയും, അസിദ്ധി അപനന്മയുമാകുന്നു. അതു് ചിന്തയും (ചിന്തിപ്പാൻ കഴിയുന്നതു്) ആണു്. ദൈവമാകട്ടെ അചിന്ത്യമാകുന്നു. ൨

ആത്മസ്വസ്വത്തും ഉദ്യുപ്രകൃതിസ്വസ്വത്തുക്കളും തികഞ്ഞു് നയത്തിന്നധിഷ്ഠാനമായിട്ടുള്ള രാജാവാണു് വിഭിന്നിപ്പു്. അദ്വൈതത്തിന്റെ ചുഴലവും മണ്ഡലീകൃതനാരാഹി വർത്തിക്കുന്നവരും അടുത്ത ക്രമീയരുടെ നാഥന്മാരുമായ രാ

൧ അദ്വൈതജ്ഞാൻ കാണപ്പെടാത്തതെന്നർത്ഥം. ഇതു യജ്ഞനും അയജ്ഞനും ദണ്ഡപ്രകാരത്തിൽ ഉത്ഭവ്. യജ്ഞം ചെയ്തിടന്നാൽ അയജ്ഞം ഇടങ്ങി ഇഷ്ടമായിട്ടുള്ള ഫലവും അയജ്ഞം ചെയ്തിടന്നാൽ അയജ്ഞം ഇടങ്ങി അതിഷ്ടമായിട്ടുള്ള ഫലവും സിദ്ധിക്കും. ഇവയിൽ വെച്ച് ഇഷ്ടഫലസിദ്ധിയെ അയം (ദാഹ്യം) എന്നും അതിഷ്ടഫലസിദ്ധിയെ അനന്മ (ദാഹ്യം) എന്നും പറയുന്നു.

൨ രാജാക്കൾ ഉദ്യുപ്രകൃതി ചെയ്യപ്പെടുന്നതാകയാൽ അതിന്നു് ഇന്നവിധത്തിലുള്ള ഫലം വരുകയും ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതിലൂടെ കഴിയും.

ജാക്കനാർ അർപ്പിക്കുന്നു. അപ്രകാരംതന്നെ അരിന്നടുത്ത ഭൂമിയുടെ അധിപനായ രാജാവു മിത്രവുമാകുന്നു *

അരിസ്ഥാത്തു തിടഞ്ഞ സാമന്തൻ ശത്രുവാകുന്നു. അവൻ റ്റുലസി (മുഗദ്ധാദികളായ വൃന്ദനങ്ങളുള്ളവൻ) ആയിരുന്നാൽ യാതാഗ്നൻ (ആകൃതിപ്പെടുത്തുവാൻ) ആകാം. ആശ്വമേധിനാനാ ആശ്വമേധാദർശനം ബാലമില്ലാത്തവനോ ആയിരുന്നാൽ ഉഷ്ണദനീയൻ (മുഖപ്പെടും വെള്ളമുള്ളവൻ) ആകാം. മരിച്ചവനാൽ പീഡനിയനോ (പീഡിപ്പിക്കപ്പെട്ടവൻ അർപ്പൻ) കർന്നിയനോ (അറിയിപ്പിക്കപ്പെട്ടവൻ അർപ്പൻ) ആകാം. ഇങ്ങനെ അരിഭേദങ്ങൾ. 5

അരിയെക്കഴിച്ചാൽപ്പിന്നെ മുൻഭാഗത്തുള്ള ഓരോ രാജ്യത്തിന്റെയും അധിപതികളായിട്ടുള്ള രാജാക്കന്മാർ മിത്രം (ബന്ധം), അരിമിത്രം (ശത്രുവിന്റെ ബന്ധം), മിത്രമിത്രം (മിത്രത്തിന്റെ ബന്ധം), അരിമിത്രമിത്രം (അരിമിത്രത്തിന്റെ ബന്ധം) എന്നിവയാകുന്നു. വിജിഗീഷുവിന്റെ പിൽഭാഗത്തുള്ള രാജ്യങ്ങളിലെ രാജാക്കന്മാരാകട്ടെ വമാകൃതം പാർഷ്ണിഗ്രാഹൻ (പാർഷ്ണിയം=കാലിന്റെ മേമ്പിന്നെ കടന്നുപിടിക്കുന്നവൻ; അരിമിത്രം), ആകൃതൻ (വിജിഗീഷുമിത്രം), പാർഷ്ണിഗ്രാഹനാസാരൻ (അരിമിത്രമിത്രം), ആകൃതാസാരൻ (വിജിഗീഷുമിത്രമിത്രം) എന്നിവയാകുന്നു *

മേലേയും അട്ടാഴ്ചകൾക്ക് ഇത് നാമ്യമല്ല. എന്തെന്നാൽ മേൽഭേദം

* മേൽഭേദംകൊണ്ടുപിറക്കുന്ന രാജാവിന്നു വിജിഗീഷുവെന്ന പേരാണ്. വിജിഗീഷുവിന്റെ ചുറ്റും അടുത്ത മേൽഭേദമുള്ള രാജ്യത്തിലെ രാജാവു അരിയും, അരിനാലുള്ള രാജ്യത്തിലെ രാജാവു മിത്രവുമാകുന്നതാണ്.

5 ഇതിൽ ഏകദേശം വകഭേദങ്ങളെക്കണ്ട് പറയുന്നതാണ്. സാമന്തന്മാരും, യാതാഗ്നൻ, ഉഷ്ണദനീയൻ, പീഡനിയൻ തുടങ്ങിയവർക്കു എന്തിനെന്നതാണ് ശത്രുഭേദം ഭേദങ്ങൾ.

* ശത്രുമിത്രം അടുത്തരാജ്യത്തിലെ രാജാവുമിത്രം, മേൽത്തർക്കത്തിൽ മേൽഭേദം അരിമിത്രം, മേൽത്തർക്കത്തിലെ രാജാവുമി

വിജിഗീഷുവിന്റെ രാജ്യത്തിന്നു തൊട്ടടുത്ത രാജ്യത്തെ രാജാവും വിജിഗീഷുവിന്റെ തുല്യാഭിജനൻ (സമാനവംശ്യൻ) ആയിട്ടുള്ളവനും പ്രകൃത്യാമിത്രനാകയാൽ സഹജശത്രുക്കളാകുന്നു. വിജിഗീഷുവിന്നാൽ അങ്ങോട്ടു വിരോധിക്കപ്പെട്ടവനും വിജിഗീഷുവിനെ ഇഷ്ടമായ വിരോധിപ്പവനും കൃത്രിമശത്രു (കിരകൊണ്ടു ശത്രുവാകുവാൻ) ആകുന്നു.

വിജിഗീഷുവിന്റെ ഭൂമിയിൽനിന്നു ഒരു ഭൂമി ഇടവിട്ടിട്ടുള്ള രാജ്യത്തെ രാജാവും, വിജിഗീഷുവിന്നു അപ്പുറം വഴിക്കാ അമ്മ വഴിക്കാ പാർശ്വങ്ങളു രാജാവും പ്രകൃത്യാമിത്രമാകയാൽ സഹജബന്ധുക്കളാകുന്നു. ധനത്തിന്നോ ഭീവിതത്തിന്നോവേണ്ടി വിജിഗീഷുവിന്നാൽ ആശ്രയിക്കപ്പെട്ട രാജാവും കൃത്രിമമിത്രവാകുന്നു.

അരിയുടേയും വിജിഗീഷുവിന്റെയും ഭൂമിനന്നരനായിരിക്കുന്നവനും (രണ്ടു രാജ്യങ്ങളുടേയും സന്ധിയിലുള്ള ഭേദം വാഴ്ന്നവൻ), അവരിരുവരും സംഹതന്മാർ (സന്ധി ചെയ്തവർ) ആയാൽ അവരെ അനുഗ്രഹിക്കുന്നതിനും അസംഹതന്മാരായാൽ നിഗ്രഹിക്കുന്നതിനും സമർത്ഥനായിട്ടുള്ള രാജാവും മധ്യമനാകുന്നു.

തൂതിയും, വേരനാരാജ്യത്തെ രാജാവും അരിമിത്രമിത്രം എന്നിവയെ വിജിഗീഷുവിന്റെ പാർശ്വഭാഗത്തെ രാജ്യങ്ങളായും, വിജിഗീഷുവിന്റെ പാർശ്വഭാഗത്തെ അടുത്തു തൊട്ടുകിടന്ന രാജ്യത്തെ രാജാവും പാർശ്വമിത്രം, അരിമിത്രം പിന്നിലുള്ള രാജ്യത്തെ രാജാവും അകത്തു, അരിമിത്രം പിന്നിലുള്ള രാജ്യത്തെ രാജാവും പാർശ്വമിത്രം അരിമിത്രം പിന്നിലുള്ള രാജ്യത്തെ രാജാവും അകത്തുവെക്കുക എന്നിവയെ അരിമിത്രങ്ങളായും. വിജിഗീഷുവിന്റെ ഭൂമിയിൽനിന്നു തൂതി, തൂതിയും, അരിമിത്രം, തൂതിമിത്രം, അരിമിത്രമിത്രം എന്നിവയെ അതും പിൻഭാഗത്തു പാർശ്വമിത്രം, അകത്തു, പാർശ്വമിത്രം അരിമിത്രം, അകത്തുവെക്കുക എന്നിവയെ അതും മധ്യത്തിൽ വിജിഗീഷുവിന്റെ പാർശ്വഭാഗത്തെ രാജ്യങ്ങളായും.

അരിയുടെയും വിജിഗീഷുവിന്റെയും മദ്ധ്യമന്തർ
യും പ്രകൃതികളിൽനിന്നു പുറമെയുള്ളവനും, മദ്ധ്യമനെ
ക്കാരും ബലം കൂടിയവനും അരിവിജിഗീഷുമദ്ധ്യമാർ
ത്വത്തിൽ സ്ഥിതി ചെയ്താലും ഇല്ലെങ്കിലും അവരെ അനുഗ്ര
ഹിക്കുന്നതിൽ സമർത്ഥനും സ്ഥിതി ചെയ്യാതിരുന്നാൽ അ
വരെ നിഗ്രഹിക്കുന്നതിൽ നിപുണനും ആയിട്ടുള്ള രാജാ
വ് ഉദാസീനനാകട്ടെ. ഇങ്ങനെ രാജപ്രകൃതികൾ.

വിജിഗീഷു, മിത്രം, മിത്രമിത്രം എന്നിങ്ങനെ മൂന്നു
രാജാക്കന്മാർ അവരോടൊത്തുള്ളതായാലും അനന്ത്യൻ, ജന
പദം, ദുഷ്ടം, കോശം, ദണ്ഡം എന്നീ പ്രകൃതികളോടു ഒന്നു
യൊരൊന്നു ചേർന്നിട്ട് പതിനെട്ടു അവസ്ഥകളുള്ള മണ്ഡലം
ആയിത്തീർന്നു. ഇതുകൊണ്ട് അരിയുടെയും, മദ്ധ്യമന്തർ
യും ഉദാസീനന്റെയും മണ്ഡലങ്ങൾ വേറെ വേറെ പറ
യപ്പെട്ടു. ഇങ്ങനെ മണ്ഡലങ്ങൾ നാല്. രാജപ്രകൃതി
കൾ പന്ത്രണ്ടും ദ്രവ്യപ്രകൃതികൾ അറുപതും കൂടി ആകെ
ചുരുക്കത്തിൽ പ്രകൃതികൾ എഴുപത്തിരണ്ട്. *

മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രകൃതികൾക്കു വേറെ വേറെ സ്ഥല
ത്തുകൾ (ഗുണങ്ങൾ) ശക്തിയും സിദ്ധിയും ഉണ്ട്. ശക്തി
എന്നാൽ ബലം; സിദ്ധി എന്നാൽ സുഖം.

ശക്തിയെന്നതു മന്ത്രശക്തി, പ്രഭുശക്തി, ഉപാധാ
ശക്തി എന്നിങ്ങനെ മൂന്നുവിധം. മന്ത്രശക്തി എന്നതു
ജ്ഞാനബലം; പ്രഭുശക്തി എന്നാൽ കൊശഭണ്ഡങ്ങളുടെ
ബലം; ഉപാധാശക്തി എന്നതു വികൃതബലം.

• വിജിഗീഷുരണവും, അരിഭണ്ഡവും, മദ്ധ്യമണ്ഡലവും, ഉദാസീന
മണ്ഡലവും എന്നിങ്ങനെ മണ്ഡലങ്ങൾ നാല്. അരിവിജിഗീഷുമായി പ
രമപ്രഭുവൽ പരമം മദ്ധ്യമണ്ഡലം അരിയോടുകൂടി ആകെ രാജപ്രകൃതി
കൾ പന്ത്രണ്ട്. അവയോടൊത്തുള്ളതും വെറുമുമാർ അനന്ത്യൻ,
ജനപദം, ദുഷ്ടം, കോശം, ദണ്ഡം എന്നിങ്ങനെയുള്ള ദ്രവ്യപ്രകൃതികൾ
അറുപത്. രാജപ്രകൃതികൾ പന്ത്രണ്ടും ദ്രവ്യപ്രകൃതികൾ അറുപതും
കൂടി ആകെ പ്രകൃതികൾ എഴുപത്തിരണ്ടെന്നു സാരം.

ഇപ്രകാരംതന്നെ സിദ്ധിയും മൃതാവിയമാകുന്നു. മന്ത്ര ശക്തികൊണ്ടു സാധിക്കാവുന്ന സിദ്ധി മന്ത്രസിദ്ധി; പ്രഭ ശക്തികൊണ്ടു സാധിക്കാവുന്ന സിദ്ധി പ്രഭസിദ്ധി; ഉത്സാഹശക്തികൊണ്ടു സാധിക്കാവുന്ന സിദ്ധി ഉത്സാഹസിദ്ധി.

ഈ ശക്തികളും സിദ്ധികളും അധികമുള്ള രാജാച്ച് പ്രേഷണയായി ചവിടുന്നു; ഇവ കറവായിട്ടുള്ള രാജാച്ച് ഹീനന്മാരും, ഇവ ശക്തി (സമശക്തി) യായിട്ടുള്ളവർ സമന്മാരും. ആയതു കൊണ്ടു രാജാച്ച് ശക്തിയേയും സിദ്ധിയേയും തന്നിൽ ആവേശിപ്പിക്കുവാൻ പ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്നു. സാധാരണൻ (ശക്തിസിദ്ധികളെ ആത്മാവിൽ ആവേശിപ്പിക്കുവാൻ അശക്തൻ) ആയ രാജാച്ച് അവയ്ക്കു പ്രവൃത്തികളിൽ (അമാത്യാൻ, ജനപദം മുതലായവയിൽ) അഹോന്നിലും ആനന്ദാർത്ഥങ്ങളായാ അഥവാ അവയുടെ ശുദ്ധിയെ അനുസരിച്ചും ആവേശിപ്പിക്കുവാൻ പ്രവൃത്തിക്കുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ ശത്രുവിന്നു ദുഷ്ടതയും അതിക്രമമാവിട്ടുള്ളവർ മുഖന ശത്രുവിന്റെ ശക്തിയേയും സിദ്ധിയേയും കുറയ്ക്കുവാൻ യത്നം ചെയ്യുന്നു.

അഥവാ— “എന്റെ ശത്രു ശക്തിയുടേതെന്നാണെങ്കിലും മേലിൽ വാക്യാതൃത്വവും ദണ്ഡപരത്വവും അർത്ഥശക്തിയും ചെയ്ത് അന്റെ പ്രകൃതികളെ ഉപഹരിക്കും. അവൻ ഇപ്പോൾ സിദ്ധിയുടേതെന്നാണെങ്കിലും മൃഗയാവിതോ ദന്തിയും ദൃതശീഡയിലും മദ്യപാനത്തിലും സ്ത്രീസേവയിലും പ്രസക്തനായിട്ട് പ്രമാദത്തെ പ്രാപിക്കും. അവൻ പ്രകൃതികളുടെ അപ്രീതിക്കു പാത്രമായി ഉപജ്ഞിക്കുന്നായി പ്രമത്തനായിത്തീരുകയും അദ്ദേഹം എനിക്കുവേണ്ട ജയിപ്പാൻ സാധിക്കുകയും ചെയ്യും. സമ്പന്നമനുജന്മാരുടേയും ഞ്ഞിന്റെയും യുദ്ധത്തിന്നു ചെന്നെത്തിയാൽ അവൻ ഏകനായി ദുർഗ്ഗത്തിൽ ഭരതയും പ്രാപിക്കും. സൈന്യങ്ങൾ ധാരാളമുണ്ടെങ്കിലും മിത്രവും ദുർഗ്ഗവും ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടു

എന്നിങ്ങ അറയെ ജയിപ്പാൻ സാധിക്കും. മറ്റൊരു ശത്രുവിനെ ഉദ്യോഗിക്കാൻ പുറപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ബലവാനായ ഒരു രാജാവ് തന്നാൽ ഉദ്യോഗിക്കപ്പെടുന്ന ആ ശത്രുവിനെ ഹനിക്കുന്നതിൽ എന്റെ സാഹസ്യം ആവശ്യപ്പെടുകയും, അതിൽ വെച്ചു കർമ്മഭേദവിപരീതി സംഭവിക്കുന്നതൊഴാ ഒരു മദ്ധ്യമന്റെ ആവശ്യം വരുമ്പോഴൊ എന്നിങ്ങ സാഹസ്യം നൽകുകയും ചെയ്യും" എന്നു കാണുന്നപക്ഷം, ഈവക കാരണങ്ങളാലായാൽ തൽക്കാലം ശത്രുവിന്റെ ശക്തിയെയും സിദ്ധിയെയും ക്ഷയിച്ചിരിക്കാവുന്നതാണ്.

നേമിരയകാന്തതൃപ്ത -

നന്തരരജഭ്യം

നേതാർ നാമിസ്ഥാനതു -

മാകണം തൃപ്തമന്യവ.

ബലവാനാകിപ്പും ശത്രു

നേതാർ നാമിസ്ഥാനതു

ഉദ്യോഗനായ് മവിച്ചിട്ടു -

മഥവാ പിഡനീയനാം.

അതിജ്ഞം അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ, മണ്ഡലവേദാന്തി എന്ന

ആരാധനാധികരണത്തിൽ, ശത്രുവായാകിക്കുന്ന

മണ്ഡലവേദം.

മണ്ഡലവേദാന്തി ആരാധനാധികരണം കഴിഞ്ഞു.

ഷാഡ്ഗുണ്യം ഏഴാം അധികരണം.

ഒന്നാം അധ്യായം.

തൊണ്ണറൊട്ടും തൊണ്ണറൊമ്പതും പ്രകരണങ്ങൾ.

ഷാഡ്ഗുണ്യസമുദ്രം, ക്ഷയസ്ഥാനവൃദ്ധി

നിശ്ചയം.

ഷാഡ്ഗുണ്യത്തിന്നു പ്രകൃതിമണ്ഡലമാണ് യോനി (വിഷയം.)

സന്ധി, വിഗ്രഹം, ആസനം, യാനം, സംശ്രയം, ദൈവധീഭാവം എന്നിവയാണ് ഷാഡ്ഗുണ്യം (ആറുതൂണുകൾ) എന്ന് ആചാര്യന്മാർ പറയുന്നു.

ദൈവഗുണ്യം (മഞ്ജു ഗുണങ്ങൾ; സന്ധിയും വിഗ്രഹവും) ഉള്ളി എന്നു വാതാഗ്രാധി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ട്. സന്ധിവിഗ്രഹങ്ങളെക്കൊണ്ടുതന്നെ ഷാഡ്ഗുണ്യം ഉണ്ടാകുന്നു എന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പക്ഷം.

എന്നാൽ, ഇതു (സന്ധിവിഗ്രഹങ്ങൾ) അവസ്ഥാഭേദമനുസരിച്ചു ഷാഡ്ഗുണ്യം തന്നെയാണെന്നാണു് കൊടിലുക്തം. *

അവലിംബമു് സന്ധിമെന്നാൽ പണബന്ധം (ഉദാഹരണം); വിഗ്രഹമെന്നാൽ അവകാശം (ദോഹാമാണം); ആസനമെന്നാൽ ഉപപാദനം (സന്ധി മുതലായവയെ ചെയ്യാതിരിക്കുക); യാനമെന്നതു് അല്ലെങ്കിൽ || ശക്തി മുതലായവയുടെ അഭിവൃദ്ധി; സംശ്രയ

* സന്ധിവിഗ്രഹങ്ങൾക്കു അവസ്ഥാഭേദംകൊണ്ടു് സ്വരൂപഭേദമുണ്ടാകയാൽ അവ തന്നെ ഊതിപ്പിടിക്കുന്നതുകൊണ്ടു ഗുണങ്ങൾ ആകുമെന്നുവെന്നു് അഭിപ്രായം.

|| ശക്തി മുതലായവയുടെ അഭിവൃദ്ധി താനും (യഥാർത്ഥ) പ്രതികരണമാണ്. കാരണകാഴ്ചയ്ക്കു് അഭേദം കല്പിച്ചിട്ടു് അതിനെ

മെന്നതു പരാർപ്പണം (തന്നെയോ തന്റെ കൃത്യങ്ങളെ യോ പരസ് അധീനമാക്കുക); ദൈധീഭാവമെന്നാൽ സന്ധിവിഗ്രഹങ്ങളെ മങ്ങിനെയും സ്വീകരിക്കുക § — ഇങ്ങനെ ആറു ഗുണങ്ങൾ.

പരനെക്കാൾ (ശത്രുവിനെക്കാൾ) ശക്തി കുറഞ്ഞിരിക്കുന്നവൻ സന്ധിബദ്ധപ്പെടുന്നു; ശക്തികൂടിച്ചിരിക്കുന്നവൻ വിഗ്രഹത്തെച്ചെയ്യുന്നു; “പരൻ എന്നുതോ ഞാൻ പരമനായോ ഉപഹരിപ്പാൻ ശക്തനല്ല” എന്നു വിചാരിക്കുന്നവൻ ആസനത്തെച്ചെയ്യുന്നു; പരനെക്കാൾ ഗുണാതിശയം (ശക്തിദൈവകാലാദിഗുണങ്ങളുടെ ആധിക്യം) ഉള്ളവൻ യാനം ചെയ്യുന്നു; ശക്തിഹീനനായിട്ടുള്ളവൻ സംഗ്രയത്തെച്ചെയ്യുന്നു; കാര്യം സ്ഥായസാധ്യമാണെന്നിരിക്കുമ്പോൾ ദൈധീഭാവത്തെയും സ്വീകരിക്കണം— ഇങ്ങനെ ഗുണാവസ്ഥാപനം.

അവയിൽപച്ച നാശാൽ ഗുണത്തിങ്കൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതായാൽ “ഈ ഗുണത്തെ ആശ്രയിച്ചിരുന്നാൽ എനിക്കു സ്ഥാനമായ ദുർഗ്ഗതയും, സൈന്യകർമ്മം, വണിജ്യമകർമ്മം, പ്രസ്തനീവശകർമ്മം, ഖനികർമ്മം, ഭൂധവനകർമ്മം, ഹസ്തിവനകർമ്മം എന്നിവയെച്ചെയ്യുന്നതിനും പരന്റെ ഈ വക കർമ്മങ്ങളെ ഉപഹരിക്കുന്നതിനും സാധിക്കും” എന്നു വിചാരിക്കുന്നുവോ ആ ഗുണത്തെ ആശ്രയിക്കണം. ഇങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതിനെ വൃദ്ധിയെന്നു പറയുന്നു.

യന്ത്രമെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. കാമസമ്പത്തിയിൽപലപ്രകാരം യന്ത്രം അതെന്നു് ഇതിൽനിന്നു സിദ്ധിക്കുന്നുണ്ടു്.

§ ദൈധീഭാവം മറ്റു വിധത്തിലുണ്ടു്. മറ്റു ശത്രുക്കളുടെ അടുക്കൽ മറ്റു വിധത്തിൽ വാക്കുകൾക്കുമാത്രം കരുതസമർപ്പണം ചെയ്തു ഗുഡവൃത്തിയായിട്ടു് മോദരിയാൽ ഭാവത്തിൽ ഇരിക്കുന്നതൊന്നു . മേൽകൂടിയൊന്നുമെന്നു സ്തംഭമായിട്ടു സന്ധിചെയ്തു ഗുഡമായി ദ്രോഹം ആചരിക്കുന്നതു മോദരീഭാവം.

“എനിക്കുവേഗത്തിൽ വൃദ്ധി ഭവിക്കും, അധികമായ വൃദ്ധി ഭവിക്കും, വൃദ്ധ്യഭയം (വൃദ്ധിയുടെ അനുബന്ധം) ഭവിക്കും; പരമം ഇതിന്റെ വിപരീതമാണ്” എന്നു കാണാൽ പരമന്റെ വൃദ്ധിയെ ഉപേക്ഷിച്ചിരിക്കാം. എന്നാൽ തന്റെ വൃദ്ധി കാല കൊണ്ടും ഹൃദയകൊണ്ടും ഉദയംകൊണ്ടും പരമന്റെ വൃദ്ധിയോടു തുല്യമായിരിക്കുന്നപക്ഷം സന്ധിയെങ്ങനെ അനുഷ്ഠിക്കണം.

യാതൊരു ഗുണത്തിങ്കൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതായാൽ തന്റെ കർമ്മങ്ങൾക്കു ഉപഹാരം വരുമെന്നും പരമന്റെ കർമ്മങ്ങൾക്കു അതു വരികയില്ലെന്നും കാണുന്നതോ ആഗുണത്തിങ്കൽ സ്ഥിതിചെയ്യരുത്; അതിനെക്കുറയുമെന്നു പറയുന്നു. “എനിക്കു അധികം ദീർഘമായ കാലംകൊണ്ടോ അല്പമായിട്ടോ വൃദ്ധിയാകുന്നുവെന്നിവിട്ടാ ആണ്യഭയം വരിക, പരമം ഇതിൽനിന്നു വിപരീതമാണ്” എന്നു കാണുന്നപക്ഷം തന്റെ ക്ഷയത്തിൽ ഉപേക്ഷ ചെയ്യാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ തന്റെ ക്ഷയം കാലംകൊണ്ടും ഹൃദയംകൊണ്ടും ഉദയംകൊണ്ടും പരമന്റെ ക്ഷയത്തോടു തുല്യമായിരിക്കുന്നപക്ഷം സന്ധിയെങ്ങനെ ചെയ്യണം.

യാതൊരു ഗുണത്തിങ്കൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതായാൽ സ്വകർമ്മങ്ങൾക്കു വൃദ്ധിയോ ക്ഷയമോ വരികയില്ലെന്നു കാണുന്നതോ അതിനെ സ്ഥാനമെന്നു പറയുന്നു. “എനിക്കു അല്പകാലം മാത്രമേ സ്ഥാനം വരികയുള്ളൂ, വൃദ്ധിയെ അനുബന്ധിച്ചുള്ളതാണ് എന്റെ സ്ഥാനം; പരമം ഇതിന്നു വിപരീതമാണ്” എന്നു കാണുന്നപക്ഷം സ്ഥാനത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചിരിക്കാം. എന്നാൽ തന്റെ സ്ഥാനം കാലംകൊണ്ടും ഹൃദയംകൊണ്ടും ഉദയംകൊണ്ടും പരമന്റെ സ്ഥാനത്തോടു തുല്യമായിരിക്കുന്നപക്ഷം സന്ധിയെങ്ങനെ അനുഷ്ഠിക്കണം—ഇങ്ങനെയാണ് ആചാര്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത്.

ഇതു വിശദീകരിക്കുക * എന്തുകൊണ്ടാകുന്നു.

വിശദീകരിച്ചു, “സന്ധിയെച്ചെയ്താൽ എന്തിനെ മറ്റൊരു
ഫലത്തോടു സ്വകർമ്മങ്ങളെക്കൊണ്ടു പരമൻ കർമ്മം
യെ ഉപഹരിക്കാൻ സാധിക്കും; അല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരു
ഫലത്തോടു സ്വകർമ്മങ്ങളോ പരമൻ കർമ്മങ്ങളോ ഉപ
യോഗിക്കാൻ സാധിക്കും; സന്ധിയുമായ വിശ്വാസം
കാരണം യോഗ്യപ്പെടുന്നിടം (ഗ്രന്ഥപുരുഷനീതിപ്ര
യോഗം) ഉപനിഷത്ത് പ്രസിദ്ധം (വിഷയമാദിപ്രയോഗം)
ചെയ്തു പരമൻ കർമ്മത്തെ ഉപഹരിക്കാൻ സാ
ധിക്കും; അല്ലെങ്കിൽ പരമൻ കർമ്മം അനുഷ്ഠിക്കുന്ന ആ
ളുകൾക്ക് അനുഗ്രഹപരിഹാരങ്ങൾ നൽകി കർമ്മസൗക
ര്യമുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുകയും അതുവെ കർമ്മങ്ങൾക്കു അധി
കമായ ഫലത്തോടു വരുത്തിക്കൊടുക്കുകയും ചെയ്തിട്ടു് ആ
വക ആളുകളെ നിഷ്ഠാശ്വാസം പരസന്നിധിയിൽനിന്നു നി
ഷ്ഠിതപ്പെടുത്താൻ സാധിക്കും; അല്ലെങ്കിൽ പരമൻ അധി
കം ബലവാനായ മറ്റൊരു ശത്രുമാതിസ്സുണ്ടായിച്ചെയ്തു
സ്വകർമ്മാനിയെ പ്രാപിക്കും; അഥവാ പരമൻ യാതൊരു
സമ്പന്നനോടു വിശ്വഹിതാൽ അനുമാതിസ്സുണ്ടായിച്ചെയ്താ
അവനോടു ദീർഘകാലത്തുള്ള വിശ്വാസം ഉണ്ടാക്കിത്തീ
ർത്താൻ എന്തിനെ സാധിക്കും; അല്ലെങ്കിൽ അനുമാതി
സന്ധിയെച്ചെയ്തിട്ടുള്ള എന്തെങ്കിലും ശത്രുവിന്റെ ജനപദ
ത്തെ പരമൻ പീഡിപ്പിക്കും; പരമൻ പീഡിതമായിട്ടുള്ള
ഇവന്റെ ജനപദം എന്നെ ആശ്രയിക്കുകയും തന്നിമി
ത്തം എന്തിനെ കർമ്മവലി വരികയും ചെയ്യും; അഥവാ ക
ർമ്മങ്ങൾക്കു അധികം സഹായിച്ചു സങ്കടത്തിൽപ്പെട്ടിരിക്കു

* വിശദീകരിക്കുന്നത് വിചിത്രമെന്നാകുന്നു. ഇതു വിശദീക
രിക്കു എന്ത പരമൻ കർമ്മങ്ങളെ കർമ്മസ്ഥാനത്തുവെച്ചിട്ടുള്ള സന്ധി കർ
മ്മവെച്ചെയ്തിട്ടു് ആചാര്യന്മാർ പരമൻ അഭിപ്രായത്തിൽ കൊടു
ത്തു പക്ഷപാതമില്ലെന്നു സിദ്ധിക്കുന്നു.

കുറന്ന പരൻ എന്റെ കർമ്മങ്ങളിൽ വിക്രമം പ്രവൃത്തിക്കാ
ത്തതുകൊണ്ട് അവനും പരസാഹായ്യത്താൽ കർമ്മങ്ങളിൽ
എപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന മറ്റൊരാളും തമ്മിൽ സന്ധി
ചെയ്തിട്ട് എന്നിക്കു കർമ്മങ്ങളുടെ പ്രാപിക്കുവാൻ സാ
ധിക്കും; അല്ലെങ്കിൽ ശത്രുവിനാൽ ഭേദിക്കപ്പെടാത്തതായ
മണ്ഡലത്തെ ശത്രുവുമായി സന്ധിചെയ്താൽ എന്നിക്കു ഭേ
ദിക്കുവാൻ സാധിക്കും; അതല്ലെങ്കിൽ അതുകൊണ്ട് ശത്രു
വിനെ ഭേദിക്കുവാൻ സാധിക്കും; അഥവാ ദണ്ഡാധിപ
നും (സൈന്യസാഹായ്യം) ചെയ്ത് ശത്രുവിനെ വശീകരി
ച്ച് അവൻ മണ്ഡലവാദത്തിനായി യത്നമെടുത്താൽ
മണ്ഡലത്തിന് അവനോടു വിരോധം ഉണ്ടാകുകയും
വിരോധം ഉണ്ടായാൽ മണ്ഡലത്തെക്കൊണ്ടുതന്നെ അവ
നെക്കൊല്ലുകയും ചെയ്യാൻ സാധിക്കും" എന്ന് വിചാ
രിക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ സന്ധിചെയ്ത വൃദ്ധിയെ സ്മരണ
ക്കുന്നു.

"എന്റെ ജനപദത്തിൽ ആയുധീയന്മാരും ആയുധീ
യശൂന്യരും അധികമുള്ളതുകൊണ്ടും ശൈലപ്പുറം, വന
പ്പുറം, നദീപ്പുറം എന്നീ പുറങ്ങളുള്ളതുകൊണ്ടും പുറമെനി
ന്ന് ഇവിടേയ്ക്കു കടക്കുവാൻ ദുരൂഹമായ ദൂരം മാത്രമുള്ളതു
കൊണ്ടും സ്വാഭാവികമായിത്തന്നെ ഈ ജനപദത്തിനു പ
രന്റെ ആക്രമണത്തെ തടുത്തുനിൽക്കുവാൻ സാധിക്കും;
അഥവാ ജനപദാന്തത്തിൽ ആയുധം ആക്രമിച്ചാൽ കഴി
യാത്തതായ ദുർത്തിൽ ഇരുന്നിട്ട് എന്നിക്കു പരന്റെ ക
ർമ്മങ്ങളെ ഉപഹരിക്കുവാൻ സാധിക്കും; അല്ലെങ്കിൽ വൃ
സനങ്ങളാലും പിടകളാലും ഉത്സാഹം അയിച്ചുവശായി
രിക്കുന്ന പരനു കർമ്മപാലാതം വരുത്തുവാൻ ഈപ്പാൾ
അവസരം വന്നിരിക്കുന്നു; അഥവാ മറ്റൊരു ശത്രുവി
നാൽ വിഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പരന്റെ ജനപദത്തെ
ഈപ്പാൾ എന്നിക്കു അപവാഹനം ചെയ്യാൻ സാധിക്കും"

ഷാഡ്ഗുണ്യം

ഏഴാമധികരണം

എന്നു വിചാരിക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ വിഗ്രഹം ചെയ്തിട്ടു വൃദ്ധിയെ പ്രാപിക്കണം.

“എന്റെ കർമ്മങ്ങളെ ഉപഹരിക്കുവാൻ പരന്നോരുവന്റെ കർമ്മങ്ങളെ ഉപഹരിക്കുവാൻ ഞാനോ ശക്തനല്ല, അവൻ വ്യസനവാസമാണ്; അവനും ഞാനും തമ്മിൽ ശപാവും വരാഹവും തമ്മിലൊന്നുപോലെ ഒരു കലഹം സഭയിച്ചാൽ സ്വകർമ്മാനുഷ്ഠാനം നോക്കുവാൻ വലിക്കുകയെന്ന ചെയ്യും” എന്നു വിചാരിക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ ആസനത്തെ സ്വീകരിച്ചു വൃദ്ധിയെ പ്രാപിക്കണം.

“ശത്രുവിന്നു കർമ്മഹാനി വരുത്തുവാൻ യാനംചെയ്താൽ മാത്രമേ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. സ്വന്തം കർമ്മങ്ങൾക്കു വേണ്ട മക്ഷകൾ തക്കതായ വിധത്തിൽ ഞാൻ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്” എന്നു വിചാരിക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ യാനംചെയ്തു വൃദ്ധിയെ പ്രാപിക്കണം.

“പരന്റെ കർമ്മങ്ങളെ ഉപഹരിച്ചാൽ ഞാൻ ശക്തനല്ല. പരൻ എന്റെ കർമ്മങ്ങൾക്ക് ഉപജാതംചെയ്യുന്നതായാൽ അതിനെ നീ:വാരണ:ചെയ്യാനും ഞാൻ ശക്തനല്ല.” എന്നു വിചാരിക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ ബലവാനായ മരണാത്മനെ ആശ്രയിച്ചു സ്വകർമ്മാനുഷ്ഠാനം ചെയ്തിട്ടു കഴിയുന്നതുവരെ സ്ഥാനത്തെയും, സ്ഥാനത്തിൽ നിന്നു വൃദ്ധിയെയും പ്രാപിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കണം.

“ഒരുവനോടു സന്ധിച്ചെല്ലാൽ സ്വകർമ്മങ്ങളെ പ്രവൃത്തിപ്പിക്കുവാനും, മരണാത്മവനോടു വിഗ്രഹംചെയ്താൽ പരന്റെ കർമ്മങ്ങളെ ഉപഹരിക്കുവാനും എനിക്കു സാധിക്കും” എന്നു വിചാരിക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ ദൈവധീമാലമവലംബിച്ചു വൃദ്ധിയെ പ്രാപിക്കണം.

ഷാഡ്ഗുണ്യംകൊണ്ടു പ്രകൃതി-

മണ്ഡലത്തിങ്കൽ നേടണം

പ്രകാരത്തിൽനിന്നും സ്ഥാനത്തെ
സ്ഥാനത്തിങ്കന്നു വൃദ്ധിയും.

മഹാഭാരതം കർമ്മശാസ്ത്രത്തിൽ, കർമ്മശാസ്ത്രമെന്ന
പ്രകാരത്തിൽ, കർമ്മശാസ്ത്രസമുദായം - കർമ്മശാസ്ത്രവൃദ്ധി
തിരുവതം എന്ന നോമ്പുമാത്രം.

രണ്ടാം അദ്ധ്യായം.

ഒരുപ്രകാരം പ്രകാരം.

സംഗ്രഹവൃദ്ധി.

സന്ധി ചെയ്താലും വിഗ്രഹം ചെയ്താലും തനിക്ക്
സംഭവിക്കുവാൻ പോകുന്ന വൃദ്ധി ഇല്ലാമാണെന്നു കാണുന്ന
സന്ദർഭത്തിൽ സന്ധിയാണ് ചെയ്തത്. അവിടെ വി
ഗ്രഹം ചെയ്താൽ കർമ്മം, വൃദ്ധി (അർത്ഥനാശം), പ്ര
വാസം, പ്രത്യയം എന്നിവ സംഭവിക്കുന്നതാണ്.

ഇതിനെപ്പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു, 'ആസനം ചെയ്താ
ലും യാനം ചെയ്താലും വൃദ്ധി ഇല്ലാമാണെന്നു വരുന്ന സ
ന്ദർഭത്തിൽ ആസനമാണ് അപരവിശേഷമെന്നു പറ
ഞ്ഞുകഴിഞ്ഞത്.

ദൈവധീമാവതെ അ പലപ്പോഴും സംഗ്രഹത്തെ
സ്വീകരിച്ചാലും വൃദ്ധി സമാമാണെന്നു കാണുമ്പോൾ ദൈവ
ധീമാവതാണ് സ്വീകരിക്കേണ്ടത്. എങ്കിലുംകൊണ്ടെന്നാൽ
ദൈവധീമാവതായിട്ടുള്ളവൻ സ്വീകരിക്കേണ്ട പ്രധാനമായി
ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ട് തനിക്ക്തന്നെയാണ് ഉപകാരംചെ
യ്യുക; സംഗ്രഹത്താകട്ടെ പരന്ന മാത്രമേ ഉപകരിക്കുകയു
ള്ളൂ, തനിക്ക്തന്നെകരിക്കുകയില്ല.

സാമന്തൻ (അയൽവക്കത്തുള്ള രാജാവിന്) എത്ര

ബലമുണ്ടാ അതിനേക്കാളധികം ബലമുള്ള മഹനാരു രാജാവിനെ വേണം ആശ്രയിക്കുവാൻ. സാമന്തനേക്കാളധികം ബലമുള്ള അന്യരാജാവിനെ ആശ്രയിക്കുവാൻ കിട്ടാത്തപക്ഷം സാമന്തനെത്തന്നെ ആശ്രയിച്ചിട്ട് കോശം, ദണ്ഡം, ഭൂമി എന്നിവയിലൊന്നുകൊണ്ട് അവനുപകാരം ചെയ്യാൻ അദ്ദേഹൻ (കാണപ്പെടാത്തവൻ; അകന്നുനില്ക്കുന്നവൻ) ആയിട്ട് പ്രയത്നം ചെയ്യണം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ രാജാക്കന്മാർ തന്നെക്കാൾ ബലംകൂടിയവനായ മഹനാരു രാജാവിന്റെ അടുക്കൽ ചെല്ലുന്നത്, അവൻ ശത്രുവിനാൽ വിഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടവനല്ലാത്തപക്ഷം, മഹത്തായിരിക്കുന്ന ദോഷമാണ്. അപ്രകാരം അകന്നുനിന്നു സേവിക്കുവാൻ ശക്യമല്ലെന്നു വരുന്നതായാൽ ദണ്ഡോപനതൻ (ദണ്ഡം കൊടുപ്പാൻ സമ്മതിച്ചു കീഴടങ്ങിയവൻ) എന്നപോലെ വർത്തിക്കണം.

മേൽപ്രകാരം ബലവാനായ സാമന്തന്റെ അടുക്കൽ സംശ്രയിച്ചു വർത്തിക്കുന്നവൻ ആ സാമന്തനു പ്രാണാഹാരകരമായ വ്യാധിയൊ, അന്തഃകോപമോ (പ്രകൃതികോപം) ശത്രുബലിയോ മിത്രവ്യസനമോ വന്നിരിക്കുന്നതായും തന്നിമിത്തം തനിക്കു വൃദ്ധി വരുവാനിടയുള്ളതായും എപ്പോൾക്കാണെന്നോ അപ്പോൾ വ്യാധികാൽപ്പത്തിന്നെന്നോ ധർമ്മകാൽപ്പത്തിന്നെന്നോ എന്തെങ്കിലുമൊരു വ്യാധിപരത്തു് അവിടെനിന്നു വിട്ടുപോകണം. സ്വന്തം ദേശത്തിൽത്തന്നെയാണു് ഇരിക്കുന്നതെങ്കിൽ അങ്ങൊട്ടു ചെല്ലുവാൻ അറിയിച്ചാലും പോകരുമെന്നു്. അല്ലെങ്കിൽ അവന്റെ ആസന്നവർത്തിയായിത്തന്നിട്ടു ചരിദ്രോഹം കാണുമ്പോൾ പ്രഹരിക്കണം.

തന്നെക്കാൾ ബലവാനായ ഒരു പേരാൽ അഭിയുക്തനായിട്ടു അവരിതുവരുമേയും മധ്യത്തിൽപ്പെട്ടവൻ അവരിൽപെട്ടു് ആരാണോ രക്ഷസേമന്തനായിട്ടുള്ളതു് അ

വന്ന ആശ്രയിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ അവരിൽവച്ച് ആരെന്നോ അധികം അകലാതിരിക്കുന്നത് അവനെ ആശ്രയിക്കണം. അഥവാ രണ്ടുപേരെയും സേവിച്ചു കവാല സംഗ്രാമൻ (കിഴിഞ്ഞു രാജാ യാചിക്കുന്നവൻ) ആയിട്ടു വരികുന്നു. അവരിരുവരിൽവെച്ചാൽവൻ മറ്റൊരാളെ മുഖ്യമന്ത്രിയെപ്പോലെയാണെന്നു രണ്ടു പേരെപ്പറ്റിയും വ്യാജം പറഞ്ഞു രണ്ടുപേരും തമ്മിൽ ദേഷ്യം പ്രയോഗിക്കുകയും, ഇരുവരും തമ്മിൽ ദേഷ്യം ഉപാഹുദണ്ഡം പ്രയോഗിക്കുകയും ചെയ്യണം.

അഥവാ, ബലവത്തായ രണ്ടുപേരുടേയും പാർപ്പത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുകയോ അവരിലൊരാളിനോടോ യോ ആസന്നമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത് അതിനു പ്രതിവിധി ചെയ്യണം. അല്ലെങ്കിൽ, ദുർഗ്ഗത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടു ദൈവധീമാവമവലംബിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കണം. സന്ധിയോ വിഗ്രഹമോ ചെമ്പുക്കുതിരയോ കുമ്പസാരക്കാരോ (ശാസ്ത്രം കണ്ടുകൊണ്ടു പോകുകയോ) അനുസരിച്ചു സന്ധിയോ വിഗ്രഹമോ ചെമ്പുക്കുതിരയോ. രണ്ടുപേരുടേയും ദുഷ്ടന്മാർ, അമിതന്മാർ, ആഭിമാനം എന്നിവരെ വശീകരിക്കുകയും, രണ്ടുപേരിലൊരാളെ വ്യസനത്തിൽ പെടുത്താൻ മറ്റൊരാളോടോ ചേർന്ന് അവരെക്കൊണ്ടു (ആ ദുഷ്ടാധികാരക്കാരെ) തന്നെ അവനെ പ്രഹരിപ്പിക്കുകയും വേണം. രണ്ടുപേരോടും സന്ധിചെയ്തിട്ടു മദ്ധ്യസ്ഥനെ ആശ്രയിച്ചു സ്ഥിതി ചെയ്യുകയോ. അല്ലെങ്കിൽ മധ്യസ്ഥനെ ഉദാസീനനോടോ സംഗ്രാമിക്കുകയും, അവന്റെ സാഹായ്യത്തോടു കൂടി രണ്ടുപേരിലൊരാളെ വശീകരിച്ചിട്ടു മറ്റൊരാളോ രണ്ടുപേരെയും തന്നെയോ നശിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യാം.

രണ്ടു രാജാക്കന്മാർക്കിടയിൽ വെറുപ്പുണ്ടെന്നാൽ അവൻ മധ്യസ്ഥനോടോ സന്ധിചെയ്തു അവന്റെ പക്ഷത്തിലുള്ള രാജാക്കന്മാരിൽവെച്ചോ അധികം ന്യായം

ഷാഡ്ഗുണ്യം

ഏകാമധികരണം

യവൃത്തിയായിട്ടുള്ളവനെ ആശ്രയിക്കണം. എല്ലാവരും
 ഒരുപോലെ ന്യായവൃത്തികളാണെങ്കിൽ ആരുടെ പ്രകൃതി
 കർമ്മം തന്നെ സുഖം ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുമോ അദ്ദേഹത്തെയും,
 എല്ലാവരും ഒരുപോലെ പ്രകൃതിപ്രീതിയുള്ളവരാണെങ്കിൽ
 ആരെ ആശ്രയിച്ചാൽ തന്നെ ഉദ്ധരിക്കുവാൻ സാധിക്കു
 മോ അദ്ദേഹത്തെയും, അക്കാർക്കുമിടയിൽ എല്ലാവരും ഇല്ലാ
 ന്നാണെങ്കിൽ ആരോടു തന്നെ പൂർണ്ണവൃത്തിയോടെയാ
 യിട്ടുള്ള സംബന്ധമോ ആസന്നമായ (വിവാഹാദിനിമി
 തമായ) സംബന്ധമോ ഉണ്ടോ, ആർക്ക് അധികം ശക്തി
 യുള്ള വളരെ കിരണങ്ങളാണോ അദ്ദേഹത്തെയും ആശ്രയി
 കണം.

അന്യോന്യം പ്രിയമാം രണ്ടു-
 പേരിലാരോ നിജപ്രിയൻ
 അവനെസ്സംശ്രയിക്കേണ,-
 മിതാബാത്തമസംശ്രയം.

മോചിപ്പരണം അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ, ഷാഡ്ഗുണ്യമെന്ന
 ഏകാമധികരണത്തിൽ, സംശ്രയവൃത്തി എന്ന
 ഏകാമധ്യായം.

മൂന്നാം അധ്യായം.

ഒരുവനെപ്പോലും രണ്ടും പ്രകമണങ്ങൾ.
 സമഹീനജ്യായാന്മാരെപ്പറ്റിയുള്ള ഗുണാഭിനിവേശം,
 ഹീനസന്ധികൾ.

ശക്തിയെശ്ശബ്ദാദിപ്രാപ്തിക്കുവന്ന വിജിഗീഷു ഷാ
 ഡ്ഗുണ്യത്തെ ഉപദേശിക്കണം. തന്നെ സമനായിട്ടു
 ഉള്ളവനോടും അന്നക്കാരും ജ്യായാൻ (അധികം ശക്തിയു

ജീവൻ) ആയിട്ടുള്ളവനോടും സന്ധിയെച്ചെയ്യണം. ഹീനനോടു (അന്നക്കാൾ ശക്തി കുറഞ്ഞവനോടു) വിഗ്രഹത്തെച്ചെയ്യണം. ജ്ഞാനായിട്ടുള്ളവനോടു വിഗ്രഹിച്ചാൽ ഹസ്തിയോടു പാദയുദ്ധം (കാലാർപ്പകയാളി ചെലുത്ത യുദ്ധം) പോലെയാകും. സമനായിട്ടുള്ളവനോടു വിഗ്രഹിച്ചാൽ ഒരു ആത്മാത്രം (പച്ചക്കുലം) മറ്റൊരാൾ പാത്രംകൊണ്ടു മുട്ടിച്ചാലെന്നപോലെ രണ്ടുപക്ഷം ക്ഷയം സംഭവിക്കും. ഹീനനായിട്ടുള്ളവനോടു സന്ധിയെല്ലാൽ ചടങ്ങോടു മുട്ടിയ കല്ലെന്നപോലെ തീർച്ചയായും സിദ്ധിയെ (ജയത്തെ) പ്രാപിക്കും.

ജ്ഞാൻ സന്ധിയെല്ലാൻ ഇച്ഛിക്കാത്തപക്ഷം അവനോടു ദണ്ഡാധിപനന്റെ വൃത്തിയേതൊ, ആബലീയസ്ഥതിൽ * പറയുന്ന യോഗശ്ലോകം അവലംബിച്ചു പെരുമാറണം.

സമൻ സന്ധിയെ ഇച്ഛിക്കാത്തപക്ഷം അവൻ തന്നിക്കു എത്രത്തോളം അപകാരം ചെയ്യുന്നവോ അത്രത്തോളം മാത്രം അവന്നങ്ങോട്ടും അപകാരം ചെയ്യണം. എന്തു കൊണ്ടെന്നാൽ, തേജസ്സ് (പരാക്രമം) അല്ല സന്ധിയെന്നതിന്നു കാരണമെന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ. ചട്ടപഴുപ്പിക്കാത്തതായ പോഹം മറ്റൊരു പോഹത്തോടു സന്ധിക്കുകയില്ലല്ലോ.

ഹീനനായിട്ടുള്ളവൻ എല്ലാ വിഷയത്തിലും അനുപ്രണതൻ (വണങ്ങിയവൻ) ആയിട്ടിരിക്കുന്നപക്ഷം അവനോടു സന്ധിയെച്ചെയ്യണം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ദഃഖത്താലും അർത്ഥത്താലും ഉളവാക്കിയിട്ടുള്ള തേജസ്സു കാട്ടുതീ

* അത്ഥം യസഃ=മലവാനാൽ കഷ്ടമെന്നു ചേർച്ചയ്ക്ക് ചെല്ലുന്നതായ ഒല്ലം. ഇതു പരമേശ്വരൻ തന്നിരിക്കുന്നതിൽ പറയുവാൻ പോകുന്നു.

യെന്നപോലെ വികൃതത്തെ പ്രകടിപ്പിക്കും. വണങ്ങി വാഴുന്നവനാക സന്ധിചെയ്യാതിരുന്നാൽ അവൻ മണ്ഡലത്തിന്റെ അനുഗ്രഹത്തിന്നു പാത്രമാകയും ചെയ്യും. ||

സന്ധിചെയ്താൽ “പരന്റെ പ്രകൃതികൾ മുഖ്യതും ഷീണതും അപകൃതതമാകനിമിത്തമോ പരൻ പ്രയാദാനം (പ്രതിനിവർത്തനം) ചെയ്യുമെന്ന ഭയം നിമിത്തമോ എന്റെ കീഴിൽ വരികയില്ല” എന്നു കാണുന്നപക്ഷം ഹീനനായിട്ടുള്ളവൻ ജ്ഞാനാനുഭവം വിഗ്രഹംതന്നെ ചെയ്യുന്നു.

വിഗ്രഹം ചെയ്താൽ “പരന്റെ പ്രകൃതികൾ മുഖ്യതും ഷീണതും അപകൃതതമാക നിമിത്തമോ വിഗ്രഹത്തെ ഭയപ്പെട്ടുക നിമിത്തമോ എന്റെ കീഴിൽ വരികയില്ല” എന്നു കാണുന്നപക്ഷം ജ്ഞാനാനുഭവം ഹീനനാനുഭവം സന്ധിചെയ്യരുതോ, വിഗ്രഹം കാരണമായി പ്രകൃതികൾ ക്ഷണാവിട്ടുള്ള ഉദ്യോഗത്തെ ശമിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യണം. അപ്രകാരംതന്നെ രണ്ടുപക്ഷം ദൈവമായതു വ്യസനം വരുന്നപക്ഷം “എനിക്കുള്ള വ്യസനമാണു വലിയതു്. പരന്റെ വ്യസനം വാഴുവാണു്. അവൻ തന്റെ വ്യസനത്തിന്നു എടുപ്പത്തിൽ പ്രതിവിധിചെയ്തു് എന്നെ എതിർക്കും” എന്നു ചൊല്ലുന്നതായാൽ ജ്ഞാനാനുഭവവും ഹീനനാനുഭവ സന്ധിയെച്ചെയ്യണം.

സന്ധിചെയ്താലും വിഗ്രഹം ചെയ്താലും പരന്നു കിടന്നുമാ (ശാന്തിഭാവം) തന്നിൽ ഉപചയമോ (ശാന്തിവൃദ്ധി) വരുമെന്ന കാണുന്നപക്ഷം ജ്ഞാനാനുഭവവും അനുസരണത്തെ അപലംബിക്കണം.

പരന്നുള്ളതായ വ്യസനം അപ്രതികാര്യം (പ്രതിവി

|| പരൻ വരുകയിരുന്നപക്ഷത്തിലും അയാണാക സന്ധിചെയ്താൽ പക്ഷം അവനു ദിവ്യവും അർത്ഥവും ഉണ്ടാകുമെന്നും, കർമ്മത്തിന്നു പരസ്പരന പലരേയും കാട്ടുകയിന്നാകുമെന്നും, വശമായിരുന്നോടിയെന്നാണാൽ പ്രകൃതിഭാവവും അവന്റെ സഹായികളെന്നും സാരം.

ധിമെന്താൻ സാധിക്കാത്തത്) ആണെന്നു കാണുന്നപക്ഷം
ഹീനനായിട്ടുള്ളവനും യാനത്തെച്ചെയ്യണം.

തന്നിപ്പു അപ്രതികാർഷ്യമായ ധൂസനം ആസന്നമായി
ട്ടുണ്ടെന്നു കാണുന്നപക്ഷം ജ്യായാനായിട്ടുള്ളവനും സംഹ്ര
യത്തെച്ചെയ്യണം.

മൊത്തോടു സന്ധിയേയും മറ്റൊരാളോടു വിഗ്രഹ
ത്തേയും ചെയ്താൽ കാർഷ്ട്യം വരുമെന്നു കാണുന്നപക്ഷം
ജ്യായാനായിട്ടുള്ളവനും ദൈധീധീയാവചനവലംബിച്ചു വർത്തി
ക്കണം.

ഇങ്ങനെയാണു സമാഹീനജ്യായാനാക്കെല്ലാവരും ഷാ
ഡ്ഗുണത്തെ ഉപയോഗിക്കേണ്ടതു്. അതിൽവെച്ചു വി
ശേഷമുള്ളതു് എങ്ങനെയാണാൽ:--

ബലവാൻ പടയെക്കൂട്ടി-
യെതിർക്കാൽ മുഖം വാൻ
കീഴടങ്ങു സന്ധിചെയ്തു
കോശഭാഗാത്തുടക്കമുൾ.

താനിത്ര ദണ്ഡമല്ലെങ്കിൽ
വിജയം വേണ്ടതു് ചെന്നടൻ
സേവിച്ചീടേണമെന്നുള്ള
സന്ധിയാത്താമിഷം * മതം.

സേനാപതികമാരോർ
തുണചെയ്യണമെന്നതു്
പുരുഷാർത്ഥമോ സന്ധി,
യിതുതാനാത്തമക്ഷണം ടി

* ആശാരിഷം=ആശാവിനെ ആരിഷം (ഭക്ത്യം) അരിഷം
ആ ചെയ്യുന്ന സന്ധി എന്നർത്ഥം.

ടി ഇം സന്ധിക്കു പുരുഷാർത്ഥസന്ധിയെന്നും ആശാരിഷം സ
ന്ധി എന്നും പേരുണ്ടു്. പുരുഷാർത്ഥം=തന്നിപ്പു പ്രകാരം വേറെ വിച
ാരമില്ലാത്ത സമാധാനത്തിന്നു കാര്യമെന്നതു്. ആശാരിഷം=ആ
ശാരിനെ കൈവശമാക്കേണ്ടതു്.

താനേകനോ തന്റെ സൈന്യം-

താനോ ചൊല്ലണമെന്നത്

അദ്വൈതം സന്ധി

ദൈവമുഖം അറിയണം.

ആദ്യം തന്റെ മുഖസ്തംഭം

ബന്ധനം, പാപമിതിയോ

ശ്രദ്ധപാപനമിതിയോ

ദൈവപനതസന്ധികൾ ട്.

കോശാലനംകൊണ്ടു ശ്രദ്ധ

പ്രകൃതിപ്രതിമോഷണം

പരിശുദ്ധതാം സന്ധി;-

യതുതന്നെ യഥാസമം

ബഹുസ്വസ്തംകൊണ്ട് നൽക

കൊന്നായിട്ടില്ലാത്ത;

നൽകണം ദൈവകാലങ്ങൾ

നിശ്ചയിച്ചെങ്കിലും;

ശുദ്ധഭാഗത്തിനാൽ മാറി-

മേലും സ്ത്രീബന്ധനം

സുഖസ്വസ്ഥി വിശ്വാസം-

മുഖമെങ്കിലും ദൈവം.

ഇതിന്നു വിപരീതം പ്രോക്

കൊല്ല, മതിലേറെയും

* അദ്വൈതം=അദ്വൈതം പദങ്ങൾകൊണ്ടാണ് (അദ്വൈതം) ശ്രദ്ധിക്കാൻ കാര്യമുള്ളതെന്ന് അവർ പറയുന്നു. സാധിക്കുന്നത് എന്നാണ്. ഇത് സന്ധിമൂലം സൈന്യമുഖം തന്നെ വെക്കേണ്ടതാണ്.

§ ആദ്യം പറഞ്ഞ ഒരു സന്ധികളിൽ അതാണ് ആദ്യം തന്നെ തന്നെ (പ്രകൃതിയോ) എന്നി സന്ധികളിൽ മുഖസ്തംഭം ബന്ധനം ചെയ്യണം. (ആയിരത്തിക്കൊണ്ടും) പിന്നീട് പറഞ്ഞതിൽ (അദ്വൈതസന്ധിയിൽ) ശ്രദ്ധപ്രദമായതായ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. ഇപ്പോൾ മൂന്നു ദൈവപനതസന്ധികളാകുന്നു.

അന്മാദാനം ചെല്ലുമ്പോൾ
 മതു ശാസ്ത്രനിഷിദ്ധമാം *
 പൂർവ്വപ്രാപ്തിൽ ഹസ്തപ്രാപ്തി-
 ക്കുപ്രം നൽകു ഗരാനിതം,
 നൽകു തൃതീയത്തിലധം
 കർമ്മകൃത്യമുദാഹരണം,
 സ്ഥാനമെന്തെല്ല നാലിലധം
 കോശോപനതസന്ധികൾ ടി.
 ഭൂമ്യകരങ്ങൾ നൽകിട്ടു
 ദേശപ്രകൃതിരക്ഷണം
 ആഭിഷേകസന്ധി, ഗ്രന്ഥാസ്ഥ-
 നോപാപാതിക്കതിർത്തമാം;
 ആത്മസാരങ്ങളും ഭൂമിരും
 മൂലമെന്തു കൊടുപ്പതു

* ശത്രുവിന്നു കോശത്തെ ദാനംചെയ്തു സ്വാമ്യമാകാതികളായ
 ദേശം പ്രകൃതികളെ ചോരിപ്പിക്കുന്ന പരിത്രയസന്ധി; കോശം
 തൽകണമു സേവകയ്ക്കുംചോരയെ സ്തുത്യങ്ങൾ (ശസ്ത്രവകൾ) തരയിട്ടു
 കവി എന്നു നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള സന്ധി ഉപഗ്രഹസന്ധി; കള്ളമെന്നു ഇന്നു
 ദേശമു് ഇന്നുകാലമു് ഇതു സംഖ്യ കൊടുക്കണം എന്നു നിശ്ചയി
 ച്ചിട്ടായാൽ അപ്രായസന്ധി; സ്വാമ്യമാകാതിയതിൽ ചോരിയിൽ യന്ത്രം
 നൽകുവാൻ നിശ്ചയിച്ചു് ഇതുകൽക്കരിക്കും തരിൽ ഐക്യംവന്നു ചെ
 യ്തുന്ന സന്ധി സുവർണ്ണസന്ധി (അപ്പു സുവർണ്ണമണ്ഡലമെന്നുപോലെ ചേര
 നമു); സുവർണ്ണസന്ധിയാണു നേർവിചാരിച്ചിട്ടുള്ളതു കപലസന്ധി
 (കപാലവണ്മണങ്ങൾ കലത്തിൽനിന്നു രാജകൾ എന്നുപോലെ ചേർന്നാൽ
 ചേരാതെ സന്ധി).

ടി കേൾപ്പാറായ പരിത്രയസന്ധി, ഉപഗ്രഹസന്ധി, സുവർണ്ണസ
 ന്ധി, കപാലസന്ധി എന്നിവ കോശോപനതസന്ധികൾ (കോശാപ്ത
 ത്വം മുഖേന ചെയ്തുന്ന സന്ധികൾ). ഇവയിൽ ആദ്യത്തെ രണ്ടിൽ പര
 ന്ന കല്പമനുസൃതങ്ങൾ ഗരം (കുളിപ്പിപ്പം) കലന്തവയാതിട്ടു കൊടുക്ക
 യും, മൂന്നാമത്തേതിൽ കർമ്മകൃത്യമുദാഹരണം പറഞ്ഞു കൊടുക്കേണ്ട
 തിൽ പകരിട്ടാകും കൊടുക്കുകയും, നാലാമത്തേതിൽ സ്ഥാനം (തരം
 തരം) എന്നു പറഞ്ഞു മണ്ഡലാഭിഷേകസന്ധിയെ അത്രയിച്ചു ഇരിക്കുക)
 ചെയ്തുകൊടുക്കേണ്ട സഭാം

ഉച്ഛിന്നസന്ധിയാം, ശതൃ-
 വ്യസനാത്മിക്കതിഷ്ഠമാം;
 ഫലംകൊടുപ്പാനേററിട്ടു
 ഭൂമിമോക്ഷമവക്ത്രയം;
 ഫലത്തിലധികം നൽകും
 സന്ധിയാം പരിട്ടുഷണം;
 മുൻതണ്ടിലും കാത്തിരിപ്പു,
 ചെയ്തവു തന്നാണിതിന്നും
 റിൻചൊന്നായി, ചീവണ്ണം
 ദേശോപനതസന്ധികൾ ടി
 ഇമ്മുനും ചെയ്തു തൻകൊതു-
 ദേശകാലാനുരൂപമായ്
 ആബദ്ധിയസവിധ്യയ്ക്കെ-
 ഹീനസന്ധികളാണിവ *

കൊഴിച്ചുകൊണ്ട് അർദ്ധശതത്തിൽ, ഷാസ്തൃണ്യമെന്ന
 ഏകാമധികരണത്തിൽ, സമയിനച്ചൊന്നാൽക്കൊപ്പം
 യുദ്ധമുദാദിതദ്യവശം—തിതസന്ധികൾ എന്ന
 ഭൂതാമയം.

ടി ആഭിഷ്ഠസന്ധി, ഉച്ഛിന്നസന്ധി, അവക്ത്രസന്ധി, പരിട്ടുഷ-
 ണസന്ധി എന്നിവയെ ദേശോപനതസന്ധികൾ (ദേശോപ്തം &
 യേത ചെയ്യുന്ന സന്ധികൾ) നാമവിശം. ഭൂമിയിൽ ഏകദേശംനാനും
 വിട്ടുകൊടുക്കുന്നത് ആഭിഷ്ഠസന്ധി. ഇത് ഗുണപുരുഷന്മാരെക്കൊ-
 ണ്ടും ദൈവന്മാരെക്കൊണ്ടും പരനെ വഞ്ചിപ്പാൻ പരപ്പെടുന്നവർക്കൊ-
 ണ്ടാവുന്നതാണ്. ഭൂമം (അപരമാനം) കൈവശംവെച്ചു സാരമെല്ലാമെ-
 ട്ടുകഴിഞ്ഞു ഭൂമി ദഴവനം വിട്ടുകൊടുക്കുന്നത് ഉച്ഛിന്നസന്ധി. ഇതു
 പരമൻ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഭൂമിയിൽനിന്നുള്ള ഫലം കൊടു-
 പ്പാക്കുന്ന പാത്തു ഭൂമി കൈവശത്തിൽക്കൊണ്ടു വെച്ചു ചെയ്യുന്ന സന്ധി
 അവക്ത്രസന്ധി. ഭൂമിയിൽനിന്നുള്ള ഫലത്തിൽക്കൊടുക്കു കൊടുക്കു-
 മെന്ന നിവൃത്തിയുള്ള പരിട്ടുഷണം. ഇവയിൽ ആദ്യത്തെ രണ്ടിലും
 പരനെ വ്യക്തം വരുന്നതിനെക്കാൽക്കൊണ്ടും, മറ്റുള്ളവയിൽ ആ-
 ബദ്ധിയനും പ്രയാഗിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

* ഇവിടെ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ദേശോപനതസന്ധികളും, ദേശോപ-
 നതസന്ധികളും, ദേശോപനതസന്ധികളുമെല്ലാം ഹീനസന്ധികൾ (അ-
 ലംകാരത്താൽ ബദ്ധഭേദിയവരോടു ചെയ്യുന്ന സന്ധികൾ) ആണെന്നു
 സാരം.

നാലാം അധ്യായം.

ജന്മാന്തരികൂന്ന മുതൽ ജന്മാന്തരിഷ്ടകൂടിയ പ്രകരണങ്ങൾ.

വിഗ്രഹാസനം, സമ്പാദാസനം, വിഗ്രഹായാനം,
സമ്പാദായാനം, സംഭൃതപ്രയാണം.

സമ്പാദിയിലും വിഗ്രഹത്തിലും ചെയ്യേണ്ടുന്ന ആസനവും യാനവും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

സ്ഥാനം, ആസനം, ഉപവേഷണം എന്നിവ ആസനമെന്നതിന്റെ പര്യായപദങ്ങളാകുന്നു. എന്നാൽ ഇവയ്ക്കു തമ്മിൽ അല്പം വിശേഷവുണ്ട്. അതെന്തെന്നാൽ, മൂന്നത്തിന്റെ ഏകദേശത്തിങ്കൽ (ശക്തിയുടെ അപ്പുതയിങ്കൽ) ഉള്ള ആസനം സ്ഥാനം; തനിക്കു വൃദ്ധിയെ പ്രാപിച്ചവനായിക്കൊണ്ടുള്ള ഇരിപ്പ് ആസനം; ഉപാധങ്ങളെ പ്രയോഗിക്കാതെക്കണ്ടുള്ള ഇരിപ്പ് ഉപവേഷണം.

സമ്പാദിച്ചൊന്നിച്ചിരിക്കുന്ന അരിയം വിജിഗീഷയും പരസ്ത്രം ഉപാദനിക്കുന്നതിന്നു അർത്ഥനാരായാതിരിക്കുമ്പോൾ വിഗ്രഹാസനമോ (വിഗ്രഹംചെയ്തിട്ട് സ്വസ്ഥമായിരിക്കുക) സമ്പാദാസനമോ (സമ്പാദിച്ചിട്ടു സ്വസ്ഥമായിരിക്കുക) ചെയ്യണം. *

ഏകപാദം “എനിക്കു എന്റെ സ്വന്തം സൈന്യങ്ങളെക്കൊണ്ടോ മിത്രസൈന്യങ്ങളെക്കൊണ്ടോ ആഭവിക സൈന്യങ്ങളെക്കൊണ്ടോ എന്റെ സമാനം എന്തെങ്കാൾ ജ്യായാനോ ആയ പരനെ പീഡിപ്പിക്കുവാൻ ശക്തിയുണ്ട്” എന്നു കാണുന്നുവോ അപ്പാദം ബാഹ്യാഭ്യന്തരമായ കൃത്യനിൽ വേണ്ട പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്തിട്ട് വിഗ്രഹാസനം ചെയ്യണം.

“എന്റെ പ്രകൃതികൾ ഉത്സാഹമുള്ളവയും ചെറുകരുമുള്ളവയും വൃദ്ധിയുള്ളവയുമാണ്; അവർ സ്വകർമ്മം

* പരന്തരാളികൾ ശക്തിയുണ്ടെങ്കിൽ വിഗ്രഹാസനവും, ശക്തികാത്തവരായാൽ സമ്പാദാസനവും ചെയ്യാതെക്കൂടെ സാരം.

ഒരു തദ്വക്താവിനെ അനുസ്മരിക്കുകയും പരമൻ കർമ്മങ്ങളെ ഉപഹരിക്കുകയും ചെയ്യും" എന്നു കേൾക്കുന്ന പരമൻ വിശ്വഹൃദസ്സനെന്നു ചെയ്യുന്നു.

"പരമൻ പ്രകൃതികൾ പരമാൽ ദോഷമില്ലാത്തവരായ ജീവന്മാരായ (ദേഹീജീവിതരായ) ലുപ്തനായ നവനവനായ ജാലം മോക്ഷനായും ആകാശനായും പീഡിതനായ ആയിട്ടാണിരിക്കുന്നത്; ഓൻ ഉപജാപം പ്രാപ്തനായാൽ അവർ എന്നെ ആശ്രയിക്കും; അല്ലെങ്കിൽ, എന്റെ വാക്ക് (കൃഷിയും പാത്രപാലവും വാണിജ്യവും) സമൃദ്ധമായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്; പരമൻ വാക്ക് കേൾച്ചിരിക്കുന്നു. ആകയാൽ ദേഹീജീവിതരായിത്തീർന്ന പരമൻ പ്രകൃതികൾ എന്നെ ആശ്രയിക്കും; അല്ലെങ്കിൽ എന്റെ വാക്ക് കേൾച്ചും പരമൻ സമൃദ്ധമായിരിക്കുന്നു. എന്റെ പ്രകൃതികൾ അനുരക്തരായാൽ എന്നെ വിട്ടുപോകയില്ല. ആകയാൽ എന്നെ പരന്നു വിശ്വസിച്ചു" അവന്റെ ധാന്യപുഷ്പകൃഷ്ണങ്ങളെ ആഹരിക്കാൻ സാധിക്കും; അഥവാ എന്റെ പണ്യത്തിനുപയോജനം വരുത്തുന്ന പരപണ്യങ്ങളെ ഇവിടെനിന്നു പിന്തിരിപ്പിക്കാൻ എന്നെ സാധിക്കും; പരന്നു വിശ്വസിച്ചാൽ പരമൻ വനിതപഥത്തിൽനിന്നു സാവധാനത്തോടെ പണ്യങ്ങൾ അവനു ലഭിക്കാതെ എന്റെ അടുക്കൽ വരും; വിശ്വഹൃദസ്സാൽ പരന്നു തന്റെ ദൃഷ്ടിയും അമിതമായും ആകാശനായും നിശ്ചിതം സാധിക്കുകയില്ല; അല്ലെങ്കിൽ അവർക്ക് (ദൃഷ്ടാമിത്രാകാശനായ്) പരന്നു വിശ്വസിച്ചു ചെയ്യുന്നതായി വരും *; അല്ലെങ്കിൽ

* ഇതേവർണ്ണനയെ സമൻ വിശ്വഹൃദസ്സനെന്നാൽ, ഇനി പറയുന്ന പ്രാപ്തനായിത്തീർന്നവൻമാരാണ് അരിയെ വരും.

എന്നിങ്ങിനെ മിത്രമായിട്ടു നായ മിത്രമുണ്ടു്. ബലവാനായ പരൻ യുദ്ധത്തിന്നു വന്നാൽ അവൻ അപ്പോഴൊക്കെയും അധികം കഷ്ടതയുണ്ടാകാത്തതും മറ്റൊരുതരം അർത്ഥത്തെ സമ്പാദിക്കും; അല്ലെങ്കിൽ ഗുണമുള്ള പരന്നു എളുപ്പത്തിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടു കഴിയുന്നതുമാത്രം ഭൂമിയെ ആക്രമിക്കുന്നതിന്നു സർവ്വസന്നദ്ധനാകുന്നതോടുകൂടി എന്നെ ആകർഷിക്കാതെ പോകുവാൻ പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പരൻ അതിനോടു അധികം വിശ്വാസിച്ചാൽ അങ്ങോട്ടു പോകുകയില്ല" എന്നു കാണുന്നപക്ഷം പരന്റെ ദുഃഖിയെ പ്രതിരോധിക്കുന്നതിന്നും തന്റെ പ്രതാപത്തെ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതിന്നും വേണ്ടി വിശ്വാസനും ചെയ്യണം.

സർവ്വസന്നദ്ധനാകുന്നതോടുകൂടി അന്യന്റെ നേരെ യുദ്ധരംഗം പുറപ്പെടുന്ന പരനോടു വിജിഗീഷു വിശ്വാഹത്തിന്നു പുറപ്പെട്ടാൽ അവൻ അങ്ങോട്ടു പോകാതെ വിജിഗീഷുവിന്റെ നേരെ തിരിഞ്ഞു ഗ്രസിച്ചുകളയും എന്ന് അയാൾക്കു അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ടു്. എന്നാൽ അതേ നേരമല്ലെന്നാണു് കണ്ടെടുത്തതും. പരൻ വിജിഗീഷുവിന്റെ നേരെ തിരിഞ്ഞാലും വിജിഗീഷു വൃശ്ചനിയല്ലെങ്കിൽ കേവലം കൾക്കും മാത്രമേ ചെയ്യയുള്ളൂ. വിശ്വാഹം ചെയ്യാത്തതുകൊണ്ടു പരൻ പോകുവാൻ പുറപ്പെട്ട അന്യരാജ്യത്തെ അധീശ സമ്പാദിച്ചു ദുഃഖിക്കാത്ത പൂർവ്വാധികം വൃദ്ധനായിത്തീർന്നിട്ടു് വിജിഗീഷുവിനെ ഉദ്യോഗമൊഴുക്കും. എന്നുതന്നെയല്ല. വിജിഗീഷു പെട്ടെന്നു വിശ്വാഹത്തിന്നു പുറപ്പെടുകയാൽ അവിനാശൻ (വിനാശം സംഭവിക്കാത്തവൻ) ആയ പരന്റെ അതവ്യൻ (പരൻ ആരു

ട്ടു മിത്രമായിത്തന്നെ അർത്ഥത്തിൽ പ്രയോജനം ലഭിക്കാത്ത സമയം ഉപകാരമെടുക്കുന്നവരും പലവിധത്തിലും വികാരം വരുത്തുന്നവരും ആകുന്നതിൽ സഹായിക്കുന്നവരായ മിത്രം.

ഒരു നേരെ യാനമെണ്ണാൻ പുറപ്പെട്ടവൻ അമ്പൻ) വി
ജിഗീഷുവിന്നു തീർപ്പായും സാഹായ്യം നൽകുകയും ചെയ
യും. ആയതു കൊണ്ടു സർവ്വസന്ദോഹങ്ങളോടുംകൂടി അ
ന്യരാജാവിന്റെ നേരെ യാനത്തിന്നൊരുങ്ങിയ പരന്നാ
ട്ട വിഗ്രഹാസനംതന്നെ ചെയ്യുന്നു.

വിഗ്രഹാസനത്തിന്നു പറഞ്ഞ ഹേതുക്കൾ നേരെ
വിപരീതമായിട്ടു കാണുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ സ്വാഭാത്മസനം
(സമ്പ്രദിമെണ്ണിട്ടു സമസ്ഥമായിരിക്കൽ) ചെയ്യണം.

വിഗ്രഹാസനത്തിന്നു പറഞ്ഞ ഹേതുക്കളെക്കൊ
ണ്ടു് അല്പചിന്തനായ (ശക്തപ്രപഞ്ചം പ്രാപിച്ച) സമയ
ത്തിൽ വിജിഗീഷു സർവ്വസന്ദോഹൻ (സർവ്വസൈന്യങ്ങളെ
വെട്ടു വെട്ടു പുറപ്പെടുവാൻ) അല്പമേ പരന്നാട്ടു വിഗ്രഹാ
യാനം (വിഗ്രഹം ചെമ്മിട്ടുള്ള യാത്ര) ചെയ്യണം.

യാതൊരിക്കൽ "പരൻ ഇപ്പോൾ വ്യസനിയാണു്";
അയാന്റെ പ്രകൃതിവ്യസനം ശേഷമുള്ള പ്രകൃതികളെക്കൊ
ണ്ടു പരിഹരിക്കാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല; സ്വസൈന്യത്താൽ
പീഡിതരായി സാമീപ്യമുണ്ടു പേരിൽ വിരക്തരായും കുരി
തയും നിരന്തരാഹതമായും അമിതഭയത്തിൽ ഇണക്കമി
ല്ലാത്തവരായും തീർന്നിരിക്കുന്ന പരന്റെ പ്രകൃതികളെ ഇ
പ്പോൾ പ്രലോഭിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കും; അഗ്നിബാധ
കൊടുത്തോ വെള്ളപ്പൊക്കംകൊടുത്തോ മരകൊച്ചാധികൊടുത്തോ
ദളിഷ്ടകൊടുത്തോ യുഗ്മങ്ങൾക്കും കർമ്മകരന്മാർക്കും നിവന്ധ
(കോശം)ത്തിന്നും രക്ഷാവിധാനത്തിന്നും ദണ്ഡം സജ്ജവി
ച്ചിട്ടാണു് പരൻ ഇപ്പോൾ ഇരിക്കുന്നതു്" എന്നു കാണു
ന്നപക്ഷം വിഗ്രഹാസനം ചെയ്യണം.

"എന്റെ മിത്രവും ആഭിജ്ഞാനം, ദൂരത്തു വൃദ്ധരും അ
നന്ദകരുമായ പ്രകൃതികളോടുകൂടിയവരാണ്; പരനും പാ
ണ്ഡിഗ്രാഹനം ആസാരനും ഇതിൽ നിന്നു വിപരീതമായ പ്ര
കൃതികളോടുകൂടിയവരാണ്; ആയതിനാൽ മിത്രത്തെ

കൊണ്ടു് ആസാരനോടോ ആക്രമണമെന്നൊക്കെ പാർപ്പി ഗ്രാഹനോടോ ആക്രമിച്ചിട്ടാൽ ഇപ്പോൾ പരന്റെ നേരെ വിഗ്രഹിച്ചുപോകുവാൻ എനിക്കു സാധിക്കും” എന്നു കാണുന്നപക്ഷവും വിഗ്രഹയാനം ചെയ്യണം.

വിഗ്രഹം ചെയ്താൽ സിദ്ധിക്കുന്ന ഹലം ഏകദശയും (തനിശ്ശേകനാ മാത്രമായിട്ടുള്ളതു) അപ്രകാരസാധ്യവും ആണെന്നു കാണുന്നപക്ഷം പാർപ്പിഗ്രാഹനോടും ആസാരനോടും വിഗ്രഹം ചെയ്തിട്ടു പരന്റെ നേരെ വിഗ്രഹയാനം ചെയ്യണം.

വിഗ്രഹയാനത്തിന്നു പറഞ്ഞ ഹെതുക്കളുടെ വൈപരീത്യത്തിൽ സന്ധായയാനം (മാറ്റു ചിലവാക്കു സന്ധി ചെയ്തിട്ടു പരന്റെ നേരെ യാനം ചെയ്യ) ചെയ്യണം. *

“ഔന്നേകനായിട്ടു പരന്റെ നേരെ യാനം ചെയ്താൽ ശകുനേദ്യം തീർച്ചയായും യാനം ചെയ്യേണ്ടിയുമിരിക്കുന്നു” എന്നു കാണുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ തനിശ്ശേകനോടോ തന്നോടോ ഹീനാനോ തന്നോടോ യോ ആയിട്ടുള്ള സാമാന്യകന്മാരാകുകിടമുന്നിട്ടു പരന്റെ നേരെ യാനം ചെയ്യണം. ഒരു ദേശത്തിങ്കലേക്കോ യാനമെങ്കിൽ അംശത്തെ (ഇരിപ്പാൽക്കിട്ടുന്ന ഫലാംശത്തെ) മുൻകൂട്ടി നിശ്ചയിച്ചു; അന്നേകദശങ്ങളിലേക്കോ യാനമെങ്കിൽ ഫലം നിശ്ചയിക്കാനായും യാനം ചെയ്യണം. സാമാന്യകന്മാരിൽ വച്ചു് ആരെങ്കിലും ഒരുവൻ വരാത്തപക്ഷം നിശ്ചിഷ്ടമായ അംശത്തിന്നു സമിച്ച ദൈവത്തെ (സൈന്യത്തെ) അയച്ചുതരുവാൻ യാചിക്കണം. സംഭ്രാന്താഭിഗമനം (കൂട്ടത്തിൽപ്പുറംപോകൽ) കൊണ്ടു നിശ്ചിതം (പ്രതിഫലം) കല്പിക്കുകയോ

* പാർപ്പിഗ്രാഹനോടും ആസാരനോടും സന്ധിയെഴുതി പരന്റെ നേരെ യാനം ചെയ്യണമെന്നു സാരം.

സ്മരന

ഷാഫ് ഗുണ്യം

ഏകാമധികരണം

കരം †. ഇങ്ങനെ നിശ്ചയിക്കുന്നതു ലാഭം നിശ്ചിതമാണെങ്കിൽ അങ്ങനെ നിശ്ചയിച്ചും, അനിശ്ചിതമാണെങ്കിൽ കിട്ടുന്ന ലാഭത്തിൽ അംശനിശ്ചിതം ചെയ്തും വേണ്ടതാണ്.

അംശം ദൈവസമം പ്രോക്തം,

പ്രയാസസമമുത്തമം,

വിശ്വാപരമാ കിട്ടിപ്പോവാൽ,

പ്രദേഷപസമമോ തഥാ. *

കാലിയുൽക്കം അയ്ക്കുന്നതിൽ, ഷാഫ് ഗുണ്യമെന്ന
ഏകാമധികരണത്തിൽ, വിശ്വാസനം—സന്ധായസനം—
വിശ്വാതനം—സന്ധായതനം—സംഭവപ്രയാസം
എന്ന നാലാകയാൽ.

അർത്ഥം അധ്യായം.

ഒരുതരത്തെ മുതൽ ഒരുതരത്തിലുള്ള കൂടിയ പ്രകരണങ്ങൾ.

യാതൊരു ചിത്രം വെച്ചിട്ടുള്ള അടിപ്രകാരം,

പ്രകൃതികളുടെ അയലോടൊന്നിച്ച് വെച്ചിട്ടുള്ള,

സാമവായിക വിവരങ്ങൾ.

സാമവായനയായ രണ്ടു ശബ്ദങ്ങൾ ഉള്ളതായ വ്യ

† ഇപ്പോൾ സമവായത്തിൽ ചേർന്ന ഒന്നിന് സാധാര്യം വെച്ചു നൽകുന്ന പകരമായി തന്നെയും ആവശ്യമായി വരുമ്പോൾ സമവായത്തിൽ ചേർന്ന സാധാരണയായ പ്രതിഫലം നിശ്ചയിക്കണമെന്നർത്ഥം.

* പരമ രാജാക്കന്മാരുടെ കൂട്ടായിട്ടുള്ള വെച്ചുന്ന യുദ്ധത്തിൽ കിട്ടുന്നതായ ഫലത്തെ കാണിക്കുന്നതിൽ ദൈവസമം, പ്രയാസസമം, വിശ്വാപരം, പ്രദേഷപസമം എന്നിവയെ നാലു പ്രകാരം വെച്ചിട്ടുണ്ട്. ദൈവ

സനമുഷ്ടമായിരിക്കാനാവാതെ അവരിൽവെച്ചു യാതൊരുവന്റെ നേരെമെന്തോ, അതോ അമിതന്റെ നേരെമെന്തോ ആദ്യം യാതൊരുവന്റെയും 'എന്ന ചിന്തയിൽ ആദ്യം അമിതന്റെ നേരെ യാതൊരുവന്റെയും; അമിതനായിത്തീർന്നതിനാലേയും യാതൊരുവന്റെ നേരെ യാതൊരുവന്റെയും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അമിതനായിത്തീർന്നാൽ യാതൊരുവന്റെ വിജിഗ്രഹം സാധാരണയും നൽകും; യാതൊരുവന്റെയും അമിതൻ സാധാരണയായിത്തീർന്നു.

അധികം വ്യസനമുള്ള യാതാവുന്റെ നേരെയാ, അതോ വ്യസനംകറഞ്ഞ അമിതന്റെ നേരെയാ ആദ്യം വാനം ചെയ്യേണ്ടത് എന്ന ചിന്തയിങ്കൽ, അധികം വ്യസനമുള്ളവനെ ജയിപ്പാൻ അധികം സൗകര്യമുള്ളതുകൊണ്ട് അവന്റെ നേരെയാണു വാനംചെയ്യേണ്ടതെന്ന് ആചാര്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ, അങ്ങനെയല്ലെന്നാണു കൊടീലൃതമതം. വ്യസനം കറഞ്ഞ അമിതന്റെ നേരെയാണ് ആദ്യം പോകേണ്ടതു്. അർവന്നുള്ള വ്യസനം ലഘുവാണെന്നിരിക്കിലും അഭിപ്രായം വെച്ചുനോൾ അതു കൃത്യമായി വേരിക്കും. യാതവ്യനുള്ള അധികമായ വ്യസനം അഭിപ്രായം വെച്ചുനോൾ അതിനേക്കാളും അധികമാകയില്ലെന്നാണെങ്കിൽ അതു സത്യംതന്നെ. പക്ഷെ ലഘുവ്യസനമായ അമിതനോടു അഭിപ്രായം വെച്ചാതിരുന്നാൽ അവൻ തന്നിക്കുള്ള വ്യസനത്തിന്ന് എഴുപ്പത്തിൽ പ്രതിവിധിചെയ്തു യാതവ്യനോടു യോജിക്കുകയാവാർപ്പിയെ പ്രതിഷേധിക്കയാ ചെയ്താൽ.

സംരംഭകരായതുകൊണ്ടുവന്ന സൗഖ്യത്തിന്റെ തോതനുസരിച്ചുതന്നെയുള്ളത്. പ്രവാസസംരംഭകരുടെത്തലം വെച്ചു അഡ്വാനസ്സിന്റെ തോതനുസരിച്ച് ഏകദേശം വിശദാംശംകൊണ്ടുതന്നെ പിടിച്ചടക്കിയതിനെ തുടർന്നു എഴുതി. പ്രക്ഷേപസംരംഭകരുടെ തലം ഇറക്കിയ ഗതത്തിന്റെ തോതുപ്രകാരം ചേർത്തിട്ടുള്ളത്.

ഇവയുസനാം ന്യായ്യത്തിയായിട്ടൊരുവൻ, ല
 ഘവ്യസനാം അന്യായ്യത്തിയായിട്ടൊരുവൻ, വിര
 കരായ പ്രകൃതികളാകുകയെന്നായിട്ടൊരുവൻ എന്നി
 ഞ്ഞെ ദൈവമെന്നു യാതൊന്നുമായ പല പേരുകളു പ
 ും അതിൽ ആരുടെ നേമെയാണ് ആദ്യം യാനം മെ
 ുണ്ടു് എന്ന ചിന്തയിൽ വിരകരായ പ്രകൃതിയായിട്ടുള്ള
 വന്റെ നേമെ ആദ്യം യാനം ചെയ്യണം. ന്യായ്യത്തി
 യായിട്ടുള്ളവൻ ഇവയുസനാനെന്നെങ്കിലും അവനോടെ
 തിരികെയോൾ പ്രകൃതികൾ അവനെ സ്വഹായിക്കും; ലഘു
 വ്യസനാനെന്നെങ്കിലും അന്യായ്യത്തിയായിട്ടുള്ളവനെ അ
 വർ ഉപദിക്കും; വിരകരായ പ്രകൃതികൾ ലഘവാനാ
 യ സ്വഹായിയായും ഉപദിക്കുകയും ചെയ്യും. ആയതു
 കൊണ്ടു വിരകരായ പ്രകൃതിയായിരിക്കുന്നവന്റെ നേമെയാ
 റെന്ന ആദ്യം യാനം ചെയ്യണം.

ജീനാം ലുസ്സായ പ്രകൃതികളാകുകയെന്ന
 വൻ, അപചരിതമായ (അപകാരം ചെയ്യപ്പെട്ട) പ്രകൃ
 തികളാകുകയെന്നവൻ എന്നിങ്ങനെ രണ്ടു യാതൊന്നു
 യുള്ളൊന്നും അവരിൽ ആരുടെ നേമെയാണ് ആദ്യം യാ
 നം ചെയ്യണമു് എന്ന ചിന്തയിൽ ജീനലുസ്സപ്രകൃ
 തിയായിട്ടുള്ളവന്റെ നേമെയാണ് ആദ്യം പോകേണ്ടതെ
 ന് ആചാര്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ജീനാം ലുസ്സായ
 മായ പ്രകൃതികളെ എടുപ്പതിൽ ദേദിപ്പിക്കുവാനോ പീ
 റിപ്പിക്കുവാനോ സാധിക്കുമെന്നും, അപചരിതമായ പ്രകൃ
 തികളെ അങ്ങനെ ചെയ്യാൻ സാധിക്കയില്ലെന്നും, അ
 വരിൽവെച്ചു പ്രധാനമുതലായവരെ ദേദിപ്പിക്കു മാത്രമേ
 അവരാകുവാനുള്ളവെന്നുമാണ് ആചാര്യന്മാരുടെ യ
 ക്തി. എന്നാൽ അങ്ങനെയല്ലെന്നാണ് കെട്ലുമ
 ും. എങ്കിലൊക്കെത്തന്നെ, ജീനാം ലുസ്സായ
 പ്രകൃതികൾ സ്വഹായിയുടെ പേരിൽ സ്നേഹമുള്ളവരെന്ന

കുറിപ്പ്

മുഖ്യ-മുഖ്യ പ്രകടനങ്ങൾ

അദ്ധ്യക്ഷൻ അദ്ധ്യക്ഷൻ

കിൽ അവർ സ്വാമിനിതത്തെ തെറ്റി നടക്കുകയില്ല. മേ
ദ്രവ്യയാഗത്തിൽ അവർ ചെടുകയുമില്ല. അനുഗ്രഹ
ബലത്തിൽ സമ്പന്നങ്ങളും ഉള്ളതായിട്ടായിരിക്കും. ആയ
തുകൊണ്ട് അപചരിതപ്രകൃതിയായവന്റെ നേരെയാ
ണ് ആദ്യം യാത്ര ചെയ്യേണ്ടത്.

ബലവാനും അനുഗ്രഹത്തിന്മേലായിട്ടുള്ളവൻ, മ
ദ്ധ്യവാനും അനുഗ്രഹത്തിന്മേലായിട്ടുള്ളവൻ എന്നിങ്ങനെ മ
റ്റു ശത്രുക്കൾ യാതൊരുവരിട്ടുള്ളപ്പോൾ ആരുടെ നേരെ
യാത്ന ആദ്യം പോകേണ്ടതെന്ന ചിന്തയിൽ ബലവാ
നും അനുഗ്രഹത്തിന്മേലായിട്ടുള്ളവന്റെ നേരെയാത്ന ആദ്യം
പോകേണ്ടത്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ബലവാനാണെങ്കി
ലും അനുഗ്രഹത്തിന്മേലായിട്ടുള്ളവൻ അഭിരുചിനാകുമ്പോൾ പ്ര
കൃതികൾ അവനെ സഹായിക്കാതിരിക്കുകയോ, പുറത്താക്ക
ുകയോ, അവന്റെ അമിതനെ ആശ്രയിക്കുകയോ ചെയ്യും.
മദ്ധ്യവാനാണെങ്കിലും അനുഗ്രഹത്തിന്മേലായിട്ടുള്ളവൻ അഭിരു
ചിനാകുമ്പോൾ പ്രകൃതികൾ അവനെ സഹായിക്കുകയും,
അനുഗ്രഹത്തിന്മേലായിട്ടുള്ളവൻ ചെയ്യും.

ശിഷ്ടമയപമാനിക്ക,
മാനിച്ചീടുക ദൃഷ്ടമെ,
അധർമ്മമായനചിത-
മായ ഹിംസകൾ ചെയ്യുക,
ധർമ്മാചിതങ്ങളായിട്ട-
മാധാരങ്ങൾ മുടക്കുക,
അധർമ്മത്തെ പ്രവൃത്തിക്ക,
ധർമ്മത്തെക്കുറുപ്പിച്ച് വിവരുക,
അകാശ്യങ്ങളെ നഷ്ടിക്ക,
കാശ്യങ്ങളെ ഹനിക്കുക,

ദേവങ്ങൾ ദാനംചെയ്താൽ,-
 യദേവങ്ങൾ ഹരിക്കുക,
 ദണ്ഡുവെട്ടുണ്ടിച്ചിട്ടാൽ,
 ദണ്ഡിച്ചിട്ടുകുടുംബത്തെ,
 ഗ്രാഹ്യരെപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു,
 ഗ്രാഹ്യരെയാഴിവാക്കുക,
 അനന്തകാലത്തു ചെന്നു,-
 യന്മൃതങ്ങളെ ഹരിക്കുക,
 ചോരക്കൾ നശിക്കുക;
 സ്വയം ചെയ്യുക ചോരണം,
 പൊതുക്കൾക്കുപ്രതിഷ്ഠിക്കുക,-
 യന്മൃതങ്ങളെ ഇല്ലാത്തതാക്കുക,
 പ്രധാനരെ പ്രവീണ്ണിക്കുക,-
 യപമാനിക്കു മാന്യരെ,
 ദുഷ്ടന്മാരെ വിരോധിക്കുക,
 മെന്തും വിഷമാനുതം,
 കൃതം പ്രതികരിക്കുക,
 സ്ഥിതി ചെയ്യാതിരിക്കുക,
 പ്രമാദാലസ്യങ്ങൾ മുഖം
 യോഗക്കേരളം കെട്ടുക-
 ഇച്ചെന്ന രാജാക്കന്മാർ-
 മുഖം പ്രകൃതികൾക്കു
 കരുതലോടുകൂടിയവർ
 മരിച്ചിട്ടുണ്ടാകാം.

കഷ്ടം വന്നാൽ വന്ദനം ചെയ്താൽ,
 ചോരണം വന്നാൽ വിരോധം,
 വിരോധത്താൽ വിരോധം
 സ്വയംമാ വിപ്രമാർഗ്ഗം.

ആയതു കൊണ്ടു രാജാവു പ്രകൃതികൾക്കു ക്ഷയഭയം വിരോഗങ്ങൾ വരുവാനുള്ള കാരണങ്ങളെ ഒന്നിപ്പിക്കരുത്. സംഗതിവശാൽ ആവക കാരണങ്ങൾ ഉണ്ടായിത്തീർന്നാൽ അവയ്ക്കു ഉടൻതന്നെ പ്രതിവിധി ചെയ്തുകൊടുക്കണം.

പ്രകൃതികൾ അറിഞ്ഞതായി വരുന്നതിനോ, പുണ്യരായിത്തീർന്നതിനോ, വിരക്തരായിച്ചുമയുന്നതിനോ ഏതിനാണു ഇത്തരം കൂടുക എന്നു പറയാം. അറിഞ്ഞതാൽ സ്വാമിയിൽനിന്നു പീഡനമോ ഉദ്യോഗമോ വേറികളെങ്കിലും ഭയത്താൽ വേഗത്തിൽ ശത്രുവിനോടു സന്ധി ചെയ്യാനോ, സ്വാമിത്തോടു യുദ്ധം ചെയ്യാനോ, രാജ്യം വിട്ടുപോകുവാനോ ഉത്സാഹിക്കും. പുണ്യരായിത്തീർന്നാൽ പോലും നിമിത്തം അതൃപ്തരായിട്ടു പരന്റെ ദോഷപാരയത്തിൽ അകപ്പെടും. വിരക്തരായിപ്പരിണമിച്ചാൽ സ്വാമിയുടെ നേരെ പരസനാടുട്ടിരിയ്ക്കുവാനു പുറപ്പെടും *.

പ്രകൃതികൾക്കു സംഭവിക്കുന്ന ക്ഷയങ്ങളിൽ 'വ്യ'ഹിരണ്യധാന്യങ്ങളുടെ ക്ഷയം സർവ്വാപരമാം വരുത്തുന്നതും പ്രതിവിധി ചെയ്യാൻ പ്രയാസമുള്ളതുമാകുന്നു. യുഗ്യാപരവക്ഷയം (കുതിരകളുടെയും ആളുകളുടെയും ക്ഷയം) ഹിരണ്യധാന്യങ്ങളെക്കൊണ്ടു തീർക്കാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്. പോലും ഐകദേശികവും (ഏകദേശത്തിൽ=ഏതാനും ചില പ്രകൃതികളിൽ മാത്രം ഉള്ളതു്), മുഖ്യതാത്പര്യമായിട്ടുള്ളതും, പരന്റെ അർത്ഥങ്ങളെടുത്തുകൊള്ളുവാനാവട്ടിച്ചാൽ തീർക്കുവാനോ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുവാനോ സാധിക്കുതുമാണ്. വിരാഗമാകട്ടെ പ്രധാനമായതുകൊണ്ടു നിഗ്രഹം കൊണ്ടു മാത്രമേ തീർക്കാൻ സാധിക്കയുള്ളൂ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, പ്രകൃതികൾ നിസ്സ്രയാൻ (നേതാക്കന്മാരില്ലാ

* ക്ഷീണമായിരിക്കുക, മർദ്ദമായിരിക്കുക, വിമുക്തമായിരിക്കുക എന്നിവയിൽനിന്നു ഏകദേശമായിട്ടും മറ്റും മേലോടും മേലോട്ടുപോകുന്നതിനും അളവറങ്ങുന്നതിനും.

ഷാഡ്ഗുണ്യം

ഏകാമധികരണം

അവർ) ആയാൽമാത്രം അവരെ എളുപ്പത്തിൽ ഭരിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയും, അന്യനാൾ അവരെ ഭേദിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കാതെയൊക്കെയും ചെയ്യും. എങ്കിലും പ്രധാനമായും അഭാവത്തിൽ ആപത്തു വരുന്നതിനെ സഹിപ്പാൻ അയാൾ ശക്തിയുണ്ടാകയില്ല. പ്രധാനന്മാരുടെ ഉപഗ്രഹങ്ങൾ (ഉപപാളനങ്ങൾ) ഉണ്ടായാലാകട്ടെ പ്രകൃതികൾ പരസ്പരം പല പ്രകാരത്തിൽ ഭേദിപ്പിക്കപ്പെടുകയും ഗുപ്തരായതുകൊണ്ട് ആപത്തിനെ സഹിക്കുവാൻ ശക്തരാകയും ചെയ്യും. ി

സാമവായികന്മാരുടെ കാർത്യത്തിൽ, സന്ധിക്കാ വിഗ്രഹത്തിന്നു ഇടയാക്കുന്ന കാരണങ്ങളെ നല്ലവണ്ണം നോക്കി ശക്തിയും ശാമ്യവും ഉള്ളൊരു മാത്രമേ കൂട്ടുകൂട്ടി യാനംചെയ്യാൻ പാടുള്ളൂ. ശക്തിമാനായിട്ടുള്ളവൻ പാർശ്വവിഗ്രഹത്തെ ഒഴിക്കുന്നതിലും യാത്രാസാധനവും നൽകുന്നതിലും ശക്തനാകും. ഹ്രസ്വമായിട്ടുള്ളവൻ വിചാരിച്ച കാർത്യം സാധിച്ചാലും ഇല്ലാതിലും പറഞ്ഞതുപോലെ നടക്കുകയും ചെയ്യും.

സാമവായികന്മാരിൽവെച്ചു ജ്യോതാനായ ഒന്നാനോടോ, അതാ സമന്തരായ രണ്ടു രൂപാരാടാ കൂട്ടുകൂടിപ്പോകേണ്ടതു് എന്ന വിനയവിധി സമന്തരായ രണ്ടുരൂപാരാടകൂട്ടുകൂടാകുന്നതാണു് അധികം നല്ലതു്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ജ്യോതാനോടുകൂട്ടിച്ചേർന്നു പോകുന്നതായാൽ അയാ

ടി പ്രധാനന്മാരെ നിഗ്രഹിച്ചാൽ പ്രകൃതികൾ പരസ്പരം ഭേദപ്രകാരത്തിൽ വിധേയരാകയില്ല എന്ന ഗുണഭോജനത്തിലും ആപത്തുവരേണ്ടതിന്നു സഹിപ്പാൻ കഴിയാത്തതാൽ വിവിധവിധത്തിന്നു വിട്ടുപോകുന്ന രേഖയുണ്ടു്. നിഗ്രഹിക്കാത്തതാലാകട്ടെ മുമ്പാകെ സഹിപ്പാൻ ശക്തിയുണ്ടെന്നിടം ഭേദപ്രകാരത്തിൽപ്പെടും. ഇങ്ങനെ രണ്ടുവിധത്തിലായതും രേഖയുണ്ടെന്നു് വിശദം കർമ്മലോഭങ്ങളെ അർത്ഥത്തിൽ അവകാശമാണ് എന്നു സാരം.

രീതി

മറുപടി—മറ്റു പ്രകാരങ്ങളിൽ

അഞ്ചാം അദ്ധ്യായം

മുഹീതൻ (അധഃകൃതൻ) ആയിട്ടു സഞ്ചരിക്കേണ്ടിവരും; സമന്തമായ രണ്ടു പേരോടുകൂടിയിട്ടായാൽ അതു വേണ്ടെന്നു തന്നെയല്ല, അതിസന്ധാനം (വഞ്ചന) ചെയ്തിട്ട് തനിക്കു കൂട്ടുകാരെക്കൊണ്ടു ആധികൃത കീട്ടിയാൽ അവരിൽ വരേണ്ടു എളുപ്പത്തിൽ തമ്മിൽപ്പിണക്കവാൻ സാധിക്കുകയും ചെയ്യും. അവരിലൊരാൾ ഒഴുനായിരിക്കുന്നപക്ഷം മററവനും വിജിഗീഷുവും കൂടിയാൽ അവനെ ഒരു ശബ്ദവും ഭേദപ്രയോഗംകൊണ്ടു നിശ്ചയിക്കുവാനും സാധിക്കുന്നതുമാണ്.

സമന്തമായ ഒരുവനോടുകൂടിയും, അതോ ഹീനനായ രണ്ടു പേരോടുകൂടിയോ യാനം ചെയ്യുന്നത് എന്ന ചിന്തയിങ്കൽ ഹീനനായ രണ്ടുപേരോടു കൂടിപ്പോകുന്നതാണ് അധികം നല്ലതു്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അവർ രണ്ടു കാര്യങ്ങൾ (പുരോഗതിയും പിൻമാറ്റത്തിലുമുള്ള രക്ഷകൾ) ചെയ്യുന്നവനും വിജിഗീഷുവിന്നു വശ്യതയായി ഭവിക്കും. * കാർഷ്വസിദ്ധിയിങ്കലാകട്ടെ—

കാർഷ്വം കഴിഞ്ഞാൽ ജ്യായാനി-
 ല്യാമിതം ഭവിക്കുകിൽ
 പൂജാചോല്ലാസമായി
 മാറു, വാഴ്ച വിപര്യയ.

യങ്ങാൽ മാറിക്കളയട്ടെ-
 ഞാനും സൂത്രത്തിൽ മാറിട്ടു;
 കാർഷ്വകഴിഞ്ഞാൽസ്സമനിൽ-
 നിന്നും ഭീതിഭവിച്ചിട്ടും.

* ഇതുവരോപ്പാത്തതു വിജിഗീഷു മറ്റു സമന്തമായവർക്കുള്ള ടിപ്പോകളെന്നു വിധിക്കാം. ഇതിലൊക്കെയും മറ്റും സാമാന്യ ഭേദകങ്ങളായാൽ വിജിഗീഷു ചെയ്യേണ്ടതിനെപ്പറയുന്നു.

കാൽപ്പം ലഭിച്ചാൻ ജ്ഞാനം

സമന്തം മട്ടമറിട്ടും

വൃദ്ധിവരുന്നാനാരിശാസ്ത്രൻ,

വൃദ്ധി ബുദ്ധിയെ മററിട്ടും

ജ്ഞാൻ തെല്ലകിലും തന്നി-

ല്ലെങ്കിലും പൊക തുഷ്ടനായ്

പിന്നെ ക്ഷിപ്രപ്രഹരണാൽ

ദുഃഖം കണ്ണുലാമണം

സ്വയംനേതാ സൽക്കരിച്ചു

പിരിച്ചു സാമവായികാൻ

തോറ്റിച്ചിട്ടൊല്ല തോറ്റൊല്ല

മെന്നാൽ മണ്ഡലനാഥനും

മകുടാലങ്കാരം അർദ്ധശതകം, ഷാസ്ത്രഞ്ചം എന്ന ഏഴാമധി-

കരണത്തിൽ, താരയോദിതരണാലോചനാദി അഭിഗ്രഹവി-

ന്ദനം—പ്രകൃതികളുടെ അർദ്ധശതകവിശദീകരണങ്ങൾ—

സാമവായികവിചരിതം എന്ന അഞ്ചുഭാഗം.

ആറാം അദ്ധ്യായം.

ജ്ഞാനാർത്ഥത്തിനെന്നും വരുത്തും പ്രകരണങ്ങൾ.

സംഹിതപ്രയാണികം, പരിപണിതാപരിപണി

താപന്തസന്ധികൾ.

വിവിധീകൃത രണ്ടാമത്തെ പ്രകൃതിയെ (അഭിഭാഷ) അ-
ഭി പരയുംപ്രകാരം വർത്തിക്കണം:—

സാമന്തനോടു “നീ ഇന്ന ദേശത്തേക്കു യാനംചെയ്യുന്നു,
ഞാൻ ഇന്ന ദേശത്തേക്കു യാനംചെയ്യും; രണ്ടു
സ്ഥലങ്ങളിലും കിട്ടുന്ന ചാലം രണ്ടുപക്ഷം സമാനമായിരിക്കും

ಸನ್ನಿಹಿತ

മിമ-ഓ, മിമ-ഓ പ്രകരണങ്ങൾ

ആനന്ദം അധ്യക്ഷം

മുഖം എന്ന് പറഞ്ഞ് അവനെ സംഹിതപ്രയാണത്തിൽ (അന്ത്യോന്യം സന്ധിചെയ്ത യാത്രയുന്മാരാടെതിഷ്ഠവാൻ പോകുന്നതിൽ) ഏല്പിക്കണം. രണ്ടുപേരും കിട്ടുന്ന ലാഭം സമമായി വരുന്നപക്ഷം സന്ധിയനുസരിച്ചു പ്രവൃത്തിപ്പൂ; ലാഭം സമമല്ലാതെ വരുന്നതായാൽ വിഭ്രമം ചെയ്യയും വേണം. *

സന്ധി, പരിപണിതാലം (പ്രത്യേകം ഒരു വ്യവസ്ഥ യോടുമുള്ള) അപരിപണിതാലമായിട്ടുണ്ട്. “നീ ഇന്ന ദേശത്തേക്കു യാനംചെയ്യണം, ഞാൻ ഇന്ന ദേശത്തേക്കു യാനം ചെയ്യാം” എന്നുള്ള സന്ധി പരിപണിതദേശം (ദേശം വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ളതു്); “നീ ഇത്രകാലം പ്രവൃത്തി ചെയ്യണം, ഞാൻ ഇത്രകാലം പ്രവൃത്തിചെയ്യാം” എന്നുള്ളതു പരിപണിതകാലം (കാലം വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തി കൊണ്ടുള്ളതു്); “നീ ഇത്രത്തോളം കാര്യം സാധിക്കണം, ഞാൻ ഇത്രത്തോളം കാര്യം സാധിക്കാം” എന്നുള്ളതു പരി പണിതാത്മം (കാര്യം വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ളതു്).

ദേശവ്യവസ്ഥചെപ്പാൽ “ഗിരിഭൃംഗത്തോടും വനഭൃംഗത്തോടും നദീഭൃംഗത്തോടും കൂടിയതോ, അടവിക്കുളാൽ അമ്പിനതോ, അമ്പുദേശങ്ങളിൽനിന്നു ധാന്യത്തെയും ആഭരണത്തെയും വിവരത്തെയും (ഉപയുക്തവ്യവസ്ഥ) ആസന്നത്തെയും (സുഗന്ധവം) കൊണ്ടുവരവാൻ പ്രയാസമുള്ളതോ, പുല്ലു വിരകം വെള്ളവും ലഭിക്കാത്തതോ, അവിജ്ഞാതമോ (അപരിചിതം), അധികം അകന്നതോ, അനുമൃദുകാരായ നിവാസികളോടുകൂടിയതോ, സൈന്യങ്ങളെ വ്യാപാരം ചെയ്യിക്കുവാൻ പറ്റിയ ശ്രമിയില്ലാത്തതോ

* മിമിഗീഷ്യവിനാ ലഭിക്കുന്ന ലോകം അധികമാകുന്നപക്ഷം സമ്പന്നമായ അനുജിതംകൊണ്ടു വിളക്കും പ്രവൃത്തിക്കുന്നതെന്നു സാരം.

ആയ ദേശത്തേക്കു പരൻ യാനംചെയ്യേണ്ടിവരും; ഞാൻ ഇതിൽനിന്നു വിപരീതമായ ദേശത്തേക്കാണ് പോവുക" എന്നു വിജിഗീഷു വിചാരിക്കുന്നപക്ഷം, ഈ കാരണവിശേഷത്തിൽ പരിപണിതദേശമായ സന്ധിയെച്ചെയ്യണം.

കാലവ്യവസ്ഥ ചെങ്കാൽ "അതിവർഷമോ അത്യുഷ്ണമോ അതിശീതമോ ഉള്ളതോ, അധികമായ വ്യാധികളുണ്ടാകുന്നതോ, ആഹാരോപദോഗപദാർത്ഥങ്ങൾ കിട്ടുവാൻ പ്രയാസമുള്ളതോ, സൈന്യങ്ങളുടെ വ്യാവൃത്തിക്കു തടസ്സമുള്ളതോ, കാൽസാധനങ്ങൾക്ക് അപര്യാപ്തമോ ആയ കാലത്തോ തന്നെക്കാൾ അധികമായ കാര്യങ്ങളോ പരൻ പ്രവൃത്തി ചെയ്യേണ്ടിവരും; എന്നിങ്ങനെ അതിൽനിന്നു വിപരീതമായിരിക്കും" എന്നു വിജിഗീഷു വിചാരിക്കുന്നതായാൽ, ആ കാരണവിശേഷത്തിൽ പരിപണിതകാലമായ സന്ധിയെച്ചെയ്യണം.

കാലവ്യവസ്ഥ ചെങ്കാൽ "പ്രത്യാദേശമോ, പ്രകൃതികോപമുള്ളവായെന്നതോ, ദീർഘകാലത്തേക്കു നീണ്ടനിൽക്കുന്നതോ, അധികം ഭൂമിനാശവും ധനനാശവും വരുന്നതോ, അല്ലമോ, ഭാവിയിൽ അനന്തമുണ്ടാകുന്നതോ, തൽക്കാലത്തേക്കുതന്നെ അനന്തകരമോ, അധർമ്മമോ, മധ്യമോദാസീനനാശം വിതലാമോ, മിത്രത്തിന്നു ദോഷം വരുത്തുന്നതോ ആയ കാലം പരന്നു ചെയ്യേണ്ടിവരും; എന്നിങ്ങനെ ഇതിൽനിന്നു വിപരീതമായിരിക്കും" എന്നു വിജിഗീഷു വിചാരിക്കുന്നപക്ഷം, ആ കാരണവിശേഷത്തിൽ പരിപണിതാർത്ഥമായ സന്ധിയെച്ചെയ്യണം.

ഇപ്രകാരം ദേശകാലങ്ങളെ വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തിയും കരകാലങ്ങളെ വ്യാവസ്ഥപ്പെടുത്തിയും, ദേശകാലങ്ങളെ വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തിയും, ദേശകാലകാലങ്ങളെ വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തിയും സന്ധി ചെയ്യാവുന്നതാണ്. ആയതുതുകൊ

ഈ പരിപണിതസന്ധി ഏഴുപ്രകാരമാകുന്നു ൧. പരിപണിതസന്ധി ചെയ്യുന്തോറും മുൻപുതന്നെ തന്റെ കർമ്മങ്ങൾ ആരംഭിച്ച് അവസാനം വരെ നടത്തുകയും, പരന്റെ കർമ്മങ്ങളിൽ വിക്രമം പ്രവൃത്തിച്ച് ഉപജാതം വരുത്തുകയും വേണം.

വ്യസനവും തപഃവും (ബദ്ധപ്പാട്) അവമാനവും ആലസ്യവുമുള്ളവനോ അതെന്നോ ആയിരിക്കുന്ന ശത്രുവിനെ വഞ്ചിക്കുവാൻ വിചാരിക്കുന്ന വീര്യശീല ഭേദമോ കാലാതാ കാലമോ വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്താതെ “നമ്മൾ രണ്ടുപേരും തമ്മിൽ സന്ധിചെയ്യുന്നു” എന്നിങ്ങനെ വാക്കുകൊണ്ടു മാത്രം പറയുകയും, സന്ധിയെ വിശേഷിപ്പിച്ച പരൻ പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്യുമ്പോൾ മരിച്ചു കണ്ടുപിടിച്ചു അവനെ പ്രാഗ്ഭവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതാണ് അപരിപണിതസന്ധി (യാതൊരു വ്യവസ്ഥയും ചെയ്യാത്ത സന്ധി) ഈ സന്ധി ചെയ്യാൻ:—

സമന്തനാശ സാമന്തൻ—

തന്നിൽച്ചെയ്യിച്ചു വിഗ്രഹം

നേട്ട തദന്യന്തൻ ഭൂമി

പദം മേലിച്ചു ബുദ്ധിമാൻ.

സന്ധിയുടെ ധർമ്മങ്ങൾ അകൃതചികീർഷ്, കൃതാശ്രയണം, കൃതവിദ്വേഷണം, അപശീർണ്ണക്രിയ എന്നിവയും വിക്രമത്തിന്റെ ധർമ്മങ്ങൾ പ്രകാരമധരം, കൃത്യധരം, തൃഷ്ണീയധരം എന്നിവയുമാകുന്നു. ഇങ്ങനെ സന്ധിവിക്രമങ്ങൾ.

• മേലും, കാലം, കാലം എന്നിവയിൽ രാജാക്കന്മാരെ വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള സന്ധികൾ മൂന്നു രേഖകൾ, കാലകാലങ്ങൾ, രേഖകാലങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ ഇങ്ങനെയുള്ള വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള മൂന്നു, മൂന്നു മൂന്നു വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതാണ് എന്നിങ്ങനെ പരിപണിതസന്ധി ഏഴുവിധം.

പുതുതായി ഒരു സന്ധി ചെയ്യുമ്പോൾ സാമാന്യരായ അജ്ഞാതരായ സാമാജികന്മാർക്കു് അതിനെ പറ്റിയൊന്നും ചെയ്യരുത്, സമഗ്രജ്ഞാതന്മാരെ അവരുടെ ബലമനുസരിച്ചു സ്ഥിതിചെയ്യിക്കുകയുമാണ് അക്രമികൾ.

സന്ധി ചെയ്യുകയെന്നാൽ പ്രിയവും ഹിതവുമായ കർമ്മങ്ങളെക്കൊണ്ടു് അതിനെ ഇരുപക്ഷങ്ങളിൽനിന്നും രക്ഷിക്കുകയും, പരസ്പരം പ്രിയപാലയത്തിന്നു് നിബന്ധനയെ അനുവർത്തിക്കുകയും, ശത്രുവിന്റെ ഉപജാപം നിമിത്തം സന്ധി ഭേദിച്ചുപോകാതെ രക്ഷിക്കുകയുമാണ് കൃതദൃഷ്ടം.

പരന്റെ ദ്രവ്യവാരാദികളെ വഞ്ചന പ്രയുക്തികളാലും പരൻ അപസന്ദേഹനാണ് (സന്ധിചെയ്താൽ അനന്ദനാണ്) എന്നു സ്ഥാപിച്ച സന്ധിയെ അതിക്രമിച്ചു നടക്കുന്നതാണ് കൃതവിദ്വേഷം.

ദോഷം നിമിത്തം വിജിഗീഷുവിൽനിന്നു തെറ്റിപ്പോയ ദൃത്യനോടൊ മിത്രത്തോടൊ വീഴും സന്ധിചെയ്യുന്നതാണ് അവശിഷ്ടകൃത്യം.

അതിരുകൾ (അവശിഷ്ടകൃത്യത്തിങ്കൽ) ഗതാഗതൻ (വിജിഗീഷുവിനെ ഉപേക്ഷിച്ചുപോയി തിരികെ വന്നവൻ) നാലുവിധത്തിലുണ്ട്. കാരണമുണ്ടായിട്ടു പോകയും വരികയും ചെയ്തവൻ, അതിന്നു വിപരീതൻ (കാരണംകൂടാതെ പോകയും വരികയും ചെയ്തവൻ), കാരണമുണ്ടായിട്ടു പോയി കാരണംകൂടാതെ തിരികെ വന്നവൻ, അതിന്നു വിപരീതൻ (കാരണംകൂടാതെ പോയി കാരണമുണ്ടായിട്ടു തിരികെ വന്നവൻ) എന്നിങ്ങനെയാണു നാലുവിധം.

സ്വാമിയുടെ ദോഷം കാരണം സ്വാമിയെ വിട്ടു പോകയും സ്വാമിയുടെ ഇണം കാരണം തിരികെ വരികയും

മിമി-ഓ, മിമി-ഓ പ്രകരണങ്ങൾ ആനാം അധ്യായം

യം ചെല്ലുവാനും, പരമൻ്റെ ഇണം കാരണം സ്വാമിയെ വിട്ടുപോകയും പരമൻ്റെ ദോഷം കാരണം നിമിതക വരികയും ചെയ്യുവാനുമാണു കാരണഗതംഗതൻ; അവൻ സന്ധിയെ അർഹിക്കുന്നവന്നത്ര.

സ്വന്തം ദോഷംകൊണ്ടു സ്വാമിയെ വിട്ടുപോയി പരമൻ സേവിക്കുകയും, സ്വാദോഷംകൊണ്ടുതന്നെ പരമനെ വിട്ടുപോകയും ചെയ്യുവാനുമാണു അകാരണഗതംഗതൻ. അവൻ രണ്ടു പേരടേയും ഗുണത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചു കാരണകൂടാതെ മടങ്ങിപ്പോവാനാകയാൽ ചെല്ലെടുത്തു വന്നു അസന്ധ്യയനുമാകുന്നു.

സ്വാമിയുടെ ദോഷംകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തെ വിട്ടുപോയി സ്വന്തം ദോഷത്താൽ പരമൻ്റെ നിന്നും തെറ്റിപ്പോകുന്നവൻ കാരണമുണ്ടായിട്ടു പോയി കാരണകൂടാതെ വന്നവനാകുന്നു. അവനെപ്പറ്റി ഇങ്ങനെ ശങ്കിക്കണം:— “ഇവൻ പരമൻ്റെ പ്രേരിതനായിട്ടു അല്ലെങ്കിൽ സ്വന്തം ബുദ്ധിദോഷംകൊണ്ടു എന്നെ ദോഷിപ്പാനുദ്ദേശിച്ചു വന്നതായിരിക്കുമോ? അഥവാ പരമനെ ഉദ്യോഗിക്കുവാൻ പുറപ്പെട്ടെന്നു എന്നെ അമിതനായി വിചാരിച്ചിട്ടു തന്നിടും പ്രതിഫലം ദരിക്കുമെന്നു ഭയപ്പെട്ടു വന്നതായിരിക്കുമോ? അതുമല്ലെങ്കിൽ പരമൻ എന്നെ ഉദ്യോഗിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതായിത്തന്നെ എന്നെപ്പറ്റി സ്നേഹം തോന്നുകയാൽ അവനെ പരിത്യജിച്ചുവന്നതായിരിക്കുമോ?” ഇങ്ങനെ ശങ്കിച്ചു അവൻ കല്യാണബുദ്ധിയായെന്നറിവുന്നപക്ഷം അവനെപ്പറ്റിക്കണം. അന്യഥാ ബുദ്ധിയാണെന്നു കാണുന്നതായാൽ അകറ്റിപ്പാർക്കുകയും വേണം.

സ്വാദോഷം നിമിത്തം സ്വാമിയെ വിട്ടുപോയി പരമൻ്റെ ദോഷം നിമിത്തം വീണ്ടും വന്നവൻ കാരണം കൂടാതെ പോയി കാരണമുണ്ടായിട്ടു വന്നവനാകുന്നു. അവ

ഷാൾ ഇബ്നു

ഏഴാമധികരണം

നെപ്പാറി ഇപ്രകാരം സംശയിക്കുന്നു:—“ഇവൻ എനിക്കു പരമൻ ഉദിക്കാൻ പുരിപ്പിച്ചുതന്നാമോ? ഇവൻ ഇവിടെ വസിക്കുന്നത് ഉമിതമായിരിക്കാമോ? ഇവന്റെ ആളുകൾക്കു പരസ്യം തീർക്കൽ വസിക്കുന്നതിൽ പ്രീതിയില്ലായിരിക്കാമോ? ഇവൻ എന്റെ മിത്രങ്ങളോടു സന്ധിചെയ്യുമോ, ശത്രുക്കളോടു വിഗ്രഹിക്കുമോ, മൂപ്പന്മാരുടെ നോക്കുവാനിരിക്കുന്ന പരമമായിത്തീർന്നുവെക്കുമോ, മറ്റൊരാളിൽനിന്നു ഭീതനാകുമോ ചെയ്തിരിക്കാമോ?” ഇങ്ങനെ ആലോചിച്ചു. ആഗതന്റെ അടുത്തെ ശരിയാക്കിത്തന്നു അതിന്നുസരിച്ചു അവനോടു പ്രവൃത്തിക്കുന്നു.

കൃത്യം (ചെയ്ത പ്രവൃത്തി നശിച്ചുപോവുക), ശക്തിഹീനത, വിദ്യാപണ്യം (വിദ്യയെ വിവര്യം വിൽക്കുന്ന സ്വഭാവം), ആശാനിർദ്വേ (ഇച്ഛാഭാവം), ദേശലോലം (ദേശസഞ്ചാരത്തിലുള്ള താല്പര്യം), അവിശ്വാസം, ബലവാദനോടു വിരോധം എന്നിവയിലുള്ളതൊന്നാണു പരിശ്യാഗസ്ഥാനം (സ്വയം ചിട്ടപോവാൻ കാരണം) എന്ന ആചാര്യന്മാർ പറയുന്നു. എന്നാൽ യം, അപ്പത്തി (വൃത്തിസംബന്ധമില്ലായ്മ), അമർഷം എന്നിവയാണ് കാരണമെന്നു കൊടിലൂതം.

അനോപേകാരം പ്രവൃത്തിച്ചു പോയവൻ തിരികെ വന്നാൽ അവനെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നു. പരനോപേകാരം പ്രവൃത്തിച്ചവനാണെങ്കിൽ അവൻ സന്ധ്യയെന്നാകുന്നു. മറ്റേപക്ഷം അപകാരം ചെയ്തവൻ തർക്കിതവ്യനുമാണ്. ശേഷം പൂർവ്വം.

സന്ധിചെയ്തവൻ പാടില്ലാത്ത ഒരുവനായി സന്ധിചെയ്യുമ്പോൾ അയാൾ തന്റെ പ്രഭാവത്തെ കാണിപ്പാൻ സാധിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ വേണ്ടുന്ന പ്രതിവിധി ചെയ്യുന്നു.

അരിപാളിയനായാരു
ഗതാഗതനെയ്യഴിപൻ
ചാവോളം ഭൂതവേ നിർത്തി-
ക്കൽചെയ്തിച്ചു പോരുന്നെ;

പരങ്കൽ വിളിമിട്ടിട്ടു,
സൈന്യകർമ്മത്തിൽ നിർത്തിട്ടു,
അമിത്രാഭരികനാരിൽ
പ്രത്യന്തരതിങ്കലാ വിട്ടു;

പണ്യംചെയ്തിച്ചിട്ടു ശത്രു-
രാജ്യത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥമായ്
പരനായ് സന്ധിചെയ്യുന്ന
ഭാഷം ഭാഷാഭിച്ച് കൊന്നിട്ടു;

അഥവാ കൊന്നിട്ടു ഗ്രന്ഥം
ഭാവിയിൽക്കൾക്കും വരൻ.
വധം ഭാവിയിലിച്ഛിപ്പാ-
നെന്നുക്കണ്ടാൽ വധിച്ചിട്ടു.

അരിയിങ്കുന്നാഗമിച്ചോൻ
സദാഷൻ ശത്രുസംഗ്രഹാൽ
സുപ്തസംവാസസംഗ്രഹം-
കൊണ്ടു നിത്യയോദ്ധനൻ.

അതിങ്ങായ്തിന്നിടം പ്രാ-
പ്തവൃഷ്ടത്തിന്നെന്നുപാൽ
നിത്യോദ്യോഗം ജനിപ്പിക്ക-
മവൻ വീണ്ടും യോദ്ധനൻ.

പ്രകാശനങ്ങൾക്കും ഭേദ-
കാലം ചൊല്ലിക്കൂടെൻ ഭേദം;

ഷാഡ്ഗുണ്യം

ഏകാമധികരണം

ഭീഷണം, കൊള്ള, സമ്മദ്ദം
പ്രമാദവ്യസനങ്ങളിൽ,
സ്ഥാനംമാറി രണ്ടുചെയ്യും—
യെന്നേവം കൂടയുദ്ധമാം;
ഇഷ്ടീംയുദ്ധം യോഗഗ്രന്ഥം—
ദേദേ. 10 രേണ മാറണം.

കൊടിയുദ്ധം കാൽക്കുറുപ്പിൽ, ഷാഡ്ഗുണ്യമേന
ഏകാമധികരണത്തിൽ, സംധിപ്രയാണികം—
പരിപണിതപരിപണിതപ്രവൃത്തസന്ധിരേ
എന്ന ഏകാമധ്യായം.

ഏകാം അധ്യായം.

അന്തരിപ്തനിമുന്നാം പ്രകരണം
ദൈധീഭാവത്തിലുള്ള സന്ധിവിക്രമങ്ങൾ.

വിജിഗീഷു രണ്ടാമത്തെ പ്രകൃതിയെ താഴെ പരയും
പ്രകാരം ഉപഗ്രഹിക്കണം (തന്റെ പക്ഷത്തിൽ ചേ
ർക്കണം):—

സാമന്തനായ ഒരു രാജാവിനെ ഉപഗ്രഹിച്ച് അവ
നോടു കൂടിപ്പേൻ മറെറായ സാമന്തന്റെ നേരെ യാനം
ചെയ്യണം. സാമന്തനെ ഉപഗ്രഹിച്ചാൽ “ഇവൻ എ
ന്റെ പാർഷ്വിയെ ഗ്രഹിക്കുകയില്ല; പാർഷ്വീഗ്രാഹണ
വാദണം ചെയ്യും; എന്റെ യാതവ്യന്റെ പക്ഷത്തിൽ
ചേരുകയില്ല; ഇവനെ ഉപഗ്രഹിക്കാഞ്ഞാൽ എനിക്ക്
ബലവാന്മാരോടെതിരേക്കുണ്ടിവരും; ഇവൻ എന്റെ വീ
വധത്തെയും ആസാമത്തെയും പ്രവൃത്തിപ്പിക്കും; പരന്തേന
തിന്നെ നിരോധിക്കും; വളരെ അപായങ്ങൾ വര

ഭരതദാരിദ്ര്യമുന്നാം പ്രകമണം എഴാം അദ്ധ്യായം

വാനിദയുള്ള എന്റെ മാഗ്നണിമുള്ള കണ്ടകന്മാരെ ഇവൻ മട്ടിക്കും; ദുഷ്ടങ്ങളിലും ദാരുണികളിലുമുള്ള അപസരണസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഇവൻ എന്റെ സൈന്യാഭ്യാസം കൂട്ടി സഞ്ചരിക്കും; എന്റെ യാത്രയ്ക്കു ഇവൻ സ്ഥിരപാൽ വയ്ക്കാത്ത ദോഷത്തിലോ സന്ധിയിലോ എടുപ്പുകളും; എന്റെ കയ്യിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന ലാഭംകൾ ലഭിച്ചിട്ട ഇവൻ അന്യശത്രുക്കളെ എന്റെ പേരിൽ വിശ്വസിച്ചിരിക്കുകയും ചെയ്യും." എന്നു വിജിഗീഷുവിന്നു വിശ്വാസം തോന്നുന്നതായാൽ വിജിഗീഷു ദൈധീഭാവത്തെ അവലംബിച്ചു (ദൈവാനാടു യഥാർത്ഥം പുറപ്പെടുകയും മറ്റൊരു അവാനാടു സന്ധിചെയ്യുകയും ചെയ്തിട്ട) സാമന്തന്മാരിൽ തെവന്റെ കയ്യിൽനിന്നു കോശഭാഗംകൊണ്ടു സൈന്യത്തോടു സൈന്യഭാഗംകൊണ്ടു കോശത്തോടു സമ്പാദിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കണം.

ഇങ്ങനെ സാമന്തന്മാരിൽനിന്നു കോശഭണ്ഡംകൾ ലഭിക്കേണമെന്നിച്ഛിക്കുന്ന വിജിഗീഷു അവരിൽവെച്ചു തന്നെക്കാൾ ജ്ഞാനാനായിട്ടുള്ളവനോടു അവന്നു അധികമായ അംശം കൊടുക്കാമെന്നു പറഞ്ഞും, സമനായിട്ടുള്ളവനോടു സമമായ അംശം കൊടുക്കാമെന്നു പറഞ്ഞും, ഹീനനായിട്ടുള്ളവനോടു ഹീനമായ അംശം കൊടുക്കാമെന്നു പറഞ്ഞും സന്ധിചെയ്യുന്നതു സമസന്ധിയാകുന്നു. ഇതിന്നു നേരെ വിപരീതമായിട്ടുള്ളതു വിഷമസന്ധി. അവയിൽ (സമസന്ധിയിലും വിഷമസന്ധിയിലും) വിജിഗീഷുവിന്നു വിശേഷലാഭമുണ്ടാകുവാൻകൊണ്ടു വ്യവസ്ഥചെയ്യുന്നതു അതിസന്ധി.

വ്യസനിയോ, അപാരസ്ഥാനങ്ങളിൽ ആസക്തനോ, അനന്തർത്തിലകപ്പെട്ടവനോ ആയ ജ്ഞാനാനാടു, ഹീനനായവൻ ബലസമമായ (അവൻ സാഹായ്യത്തിന്നയയ്ക്കുന്ന സൈന്യത്തിന്റെ നോക്കുന്നസമീപമുള്ള) ലാഭംകൊടു

അഡ്വേയ്ക്കും

ഏഴാമധികരണം

ക്കുമെന്നു പണനം ചെയ്തു. അതിനുശേഷം അവന്നു പകാരം ചെയ്താൻ തൻ ശരണാഭയത്തിൽ വിശ്രമം ചെയ്തു; ശരണാഭയത്തെപ്പറ്റി സുന്ദരിയെന്നു ചെയ്തും.

മേൽപ്രകാരമിരിക്കുന്ന (വൃന്താഭിമുഖം) ഹീനനായവൻ തന്റെ ഹീനമായ ശരണിയേയും പ്രതാപത്തെയും പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയോ, സംഭാവ്യമായ (മരിക്കത്തക്ക) അർത്ഥം ലഭിക്കുന്നതിനായിപ്പുറപ്പെട്ട ഹീനൻ തന്റെ കൃപസ്ഥാനത്തെയും പാർശ്വിയെയും രക്ഷിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയോ തന്നെക്കാൾ ജ്യായായായ ദൈവനോടു ബലസമത്തേക്കാൾ അറിഞ്ഞതായ ലാഭം കൊടുക്കാമെന്നു പണനം ചെയ്തു. അങ്ങനെ പറഞ്ഞുനിശ്ചയിച്ചതിനുശേഷം അവൻ കല്യാണബുദ്ധിയാണെന്നു കാണുന്നപക്ഷം ജ്യായാൻ അറിഞ്ഞുപോയിപ്പോ; അല്ലാത്തപക്ഷം വിശ്രമത്തെ പ്രയോഗിക്കണം.

വൃന്തം വന്നിട്ടുള്ളവനോ, പ്രകൃതികോപം സംഭവിച്ചവനോ, അനർത്ഥമുണ്ടാവുന്നോ ആയിട്ടുള്ള ജ്യായാനോടു ദുഷ്ടങ്ങളായും മിത്രങ്ങളായും സമ്പത്തികൊണ്ടു ദുഷ്ടനായിരിക്കുന്ന ഒരു ഹീനൻ അല്പം അകലെയുള്ള ഒരു ശത്രുവിന്റെ നേരെ യാദാചെയ്താൻ പുറപ്പെട്ടവനോടോ, യാദാകൊണ്ടെന്നു നീച്ചയാലും ജന്മലാഭം സിദ്ധിക്കുമെന്നു കാണുമ്പോഴോ ബലസമത്തേക്കാൾ അറിഞ്ഞ ലാഭം കൊടുക്കാമെന്നു പണനം ചെയ്തു. അങ്ങനെ പറഞ്ഞു നിശ്ചയിച്ചതിനുശേഷം ആ ജ്യായാൻ അപകാരമെടുക്കുന്നതിനു സമർത്ഥനാണെങ്കിൽ അപനോടു വിശ്വമിപ്പു; അല്ലാത്തപക്ഷം സുന്ദരിയെ അനുഷ്ഠിക്കുകയും വേണം.

പ്രകൃതികോപമോ വൃന്തമോ ഇല്ലാത്തവനായ ജ്യായാൻ, നല്ലവണ്ണം ആലോചിക്കാതെ യുദ്ധം ആരംഭിച്ചു തന്റെ ശത്രുവിനു പിന്നെയും ക്ഷയവ്യയങ്ങൾ വരുത്തണമെന്നു ഭയപ്പെടുന്നവനോ, തന്റെ ദുഷ്ടസൈന്യത്തെ

പരമേശ്വരപ്രതിമയ്ക്കു നാം പ്രകടണം ഏഴാം അധ്യായം

സ്വദേശത്തുനിന്നു പ്രവാസനുംചെയ്യുന്നമെന്നിച്ഛിക്കുമ്പോഴോ, പരന്റെ ഭൃത്യസൈന്യത്തെ സ്വദേശത്തേക്കു കൊണ്ടുവരണമെന്നിച്ഛിക്കുമ്പോഴോ, പീഡനീയനോ ഉദ്യോഗനീയനോ ആയ തന്റെ ശത്രുവിനെ ഹീനനായവനെക്കൊണ്ടു പീഡിപ്പിക്കേണമെന്നിച്ഛിക്കുമ്പോഴോ, കല്യാണബുദ്ധിയാകനിമിത്തം സന്ധിപ്രധാനൻ (സന്ധിയാണു നല്ലതെന്നു വിചാരിക്കുന്നവൻ) ആയിരിക്കുമ്പോഴോ, ഹീനമായ (ബലസമത്തക്കാൾക്കുറഞ്ഞ) ലക്ഷണവും സ്വീകരിക്കണം. കല്യാണബുദ്ധിയായ ഹീനനാടുതട്ടി ചേപ്പൻ ജ്ഞാതൻ അതുമത്തെ ലഭിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കണം; അവൻ കല്യാണബുദ്ധിയല്ലാത്തപക്ഷം വിശ്രമിക്കുകയും വേണം.

ഇപ്രകാരത്തെന്ന സമനായിരിക്കുന്ന വിജിഗീഷു സമനായിട്ടുള്ളവനയും അതിസന്ധാനം ചെയ്യുമ്പോ, അതു ഗ്രഹിക്കുകയോ ചെയ്യണം. എങ്ങനെയെന്നാൽ:—പരസൈന്യത്തെ ഏതിന്തുനില്ക്കത്തക്ക ശക്തിയുള്ളവനോ, തന്റെ മിത്രത്തിന്റെ ആഭവാകന്മാരെ പ്രതിയോധിപ്പാൻ സമർത്ഥനോ, ശത്രുവിന്റെ വിജയികളെ (ശൈലഗുഹാദി സ്ഥാനങ്ങളെ) ഉപദേശിച്ചു തടയുന്നവനോ ആയ സമനോടു സമനായിരിക്കുന്ന വിജിഗീഷു മേൽപ്പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയോ, തന്റെ മൂലസ്ഥാനത്തിന്റെയോ പാഷ്ഠിയുടെയോ രക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടിയോ ബലസമമായ ലാഭം കൊടുക്കാമെന്നു പണനംചെയ്തു. കല്യാണബുദ്ധിയായൊന്നിൽ പണിതാൻ അവനെ അനുഗ്രഹിക്കുകയും, അല്ലാത്തപക്ഷം അവന്റെ നേരെ വിശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യണം.

വ്യസനവും പ്രകൃതികോപാവാമുണ്ടായിട്ടുള്ളവനോ അനേകം വിരോധികളുള്ളവനോ ആയ സമനോടു, അന്യന്റെ കയ്യിൽനിന്നു സാഹായ്യം ലഭിക്കുന്നവനും സമനായിരിക്കുന്ന വിജിഗീഷു സമവലത്തെക്കാൾ ഹീനമായ

ഷാർഡ് ഇണയും

ഏകാധികൃതനാണ്.

ലാഭം കൊടുക്കാമെന്നു പറന്നു വെച്ചിട്ടു. ഇതിനാലും പണിതൻ അധനതയായും ചെട്ടാൻ സമർത്ഥനെന്നതിൽ വിശ്വസിക്കുകയും, അല്ലാത്തപക്ഷം സന്ധിചെയ്യുകയും വേണം.

അപ്രകാശിരിക്കുന്ന (വ്യസനവും പ്രകൃതികാലവും മുതലായവയും) വരും തന്റെ കാൽക്കൽ സാമന്തന്മാരെ ആശ്രയിക്കേണ്ടവനും സൈന്യങ്ങളെ സാധരിക്കേണ്ട ആവശ്യമുള്ളവനുമായ സമർ സമനായിരിക്കുന്നവനോടു ബലസമരങ്ങളാകാൻ തീർത്തതായ ലാഭം കൊടുക്കാമെന്ന പാനം ചെയ്തു. ഇതിനർത്ഥം അദ്ദേഹം കല്യാണവുമായി യാണാങ്കിൽ പാനിതം ചെയ്ത അനുഗ്രഹിക്കുകയും, അല്ലാത്തപക്ഷം വികൃതികളെയും വെച്ചുതന്നും.

വ്യാസനാമ പ്രകൃതിക്കോപാദമുപാധിതജ്ഞാമാ
 നോടോ, ഹീനാനോടോ, സമനോടോ അവനെ അഭിഹ
 നിപ്പാനുദ്ദേശിക്കുന്നവാനോ, അവൻ വേങ്ങതുപോലെ ആ
 രംഭിച്ചതും തീർച്ചയായും ഭയം നേടുന്നതുമായ കർമ്മത്തെ
 ഉപഹനിപ്പാനുദ്ദേശിക്കുന്നവാനോ, അവൻ യാത്രമെന്തു
 സ്വേദം അവന്റെ മൃഗസ്ഥാനത്തെ ആകുമെന്നു നമുക്കു
 ന്നമെന്നുദ്ദേശിക്കുന്നവനോ, അവന്റെ യാത്രാപ്രകാരം ക
 ള്യിൽനിന്നു പലരും ലാഭം കിട്ടുമെന്നുദ്ദേശിക്കുന്നവനോ ആ
 തിട്ടജ്ഞ അവൻ ആദ്യം പറഞ്ഞു നിശ്ചയിച്ചതിനെക്കാൾ
 കൂടുതലായ ലാഭത്തെ യാചിച്ചു. അപ്രകാരം വീണ്ടും യാ
 ചിക്കപ്പെടുവാൻ ഭയംകൊണ്ട് ശത്രുവിന്റെ ഭക്തനായൊ
 സുഹൃത്ത്വലാഭത്തെയോ ആദാവികാരത്തെയോ അവന്റെ (യാ
 ചിക്കുന്നവന്റെ) സൈന്യങ്ങളെക്കൊണ്ടു മറ്റിപ്പിക്കുവാനു
 ദ്ദേശിക്കുകയോ അവന്റെ സൈന്യത്തെ അന്യന്മാരിൽപ്ര
 കൃഷ്ടമായ മാർഗ്ഗത്തിലോ കാലത്തിലോ പെടുത്തി ക്ഷയവ്യ
 യസ്യരും ഉത്തരക്കിടയിൽനിന്നു നശിപ്പിക്കുന്നമെന്നുദ്ദേശിക്കുക
 യോ അൻ പരമവലംകൊണ്ടു വൃദ്ധിപ്പെട്ട പ്രാപിച്ചതിന്നു

തെരുവരിപ്പതിമുനാം പ്രകരണം ഏഴാം അധ്യായം

ശേഷം ആ പരമന ഉച്ഛേദിക്കുവാനുദ്ദേശിക്കുകയോ പരമൻറെ സൈന്യത്തെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുവാനുദ്ദേശിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നപക്ഷം സ്വസ്ഥമജ്ജയ്യവേണി അവൻ യാചിക്കുന്നതായ ലാഭത്തെ വീണ്ടും കൊടുക്കണം.

ജ്യായാനായിട്ടുള്ളവൻ ഹീനനെന്ന തന്റെ യാതാവു നോക്കേതിൽ പാറുന്ന വ്യാജനെന്ന തന്റെ കീഴിൽ വരുത്തുവാനോ പരനെ ഉച്ഛേദിച്ചുകഴിഞ്ഞതിനാലേയും അവനെയും ഉച്ഛേദിക്കുവാനോ അവനു മഹത്തായ ദാനം നൽകിയിട്ടു പിന്നീടു പ്രശ്നാദാനം ചെയ്യാനോ ഉദ്ദേശിക്കുന്നപക്ഷം ബലസമരങ്ങൾക്കുറിക്കറിഞ്ഞതായ ലാഭം കൊടുക്കുവാൻ പണനം ചെയ്തു. പണിതൻ അവൻ അപകാരം ചെയ്യാൻ സമർത്ഥനാണെങ്കിൽ വിക്രമിക്കുകയും, അല്ലാത്തപക്ഷം സമ്പിചെയ്തതും വേണം. അതല്ലെങ്കിൽ പണിതൻ പണനം ചെയ്യുവാൻറെ യാതാവുനോടു സമ്പി ചെയ്തു സ്ഥിതിചെയ്യുകയോ, പണനം ചെയ്യുവാൻ ഓരോ സൈന്യത്തെയോ അമിത്രസൈന്യത്തെയോ ആദവിക സൈന്യത്തെയോ സാഹായ്യത്തിനയച്ചുകൊടുക്കുകയോ ചെയ്തു.

വ്യസനവും പ്രകൃതികോപവുമായിട്ടുള്ള ജ്യായാൻ ഹീനനോടു ബലസമമായ ലാഭം കൊടുക്കാമെന്നു പണനം ചെയ്തു. പണിതൻ അവൻ അപകാരം ചെയ്യാൻ സമർത്ഥനാണെങ്കിൽ വിക്രമിക്കുകയും, അല്ലാത്തപക്ഷം സമ്പിചെയ്തതും വേണം.

മേൽപ്രകാരമുള്ള (വ്യസനവും പ്രകൃതികോപവുമായിട്ടുള്ള) ഹീനനോടു ജ്യായാൻ ബലസമരങ്ങൾക്കു കറഞ്ഞതായ ലാഭം കൊടുക്കാമെന്നു പണനം ചെയ്തു. പണിതൻ അവനപകാരം ചെയ്യാൻ സമർത്ഥനാണെങ്കിൽ വിക്രമിക്കുകയും, അല്ലാത്തപക്ഷം സമ്പിചെയ്തതും വേണം.

അരിവു മുഖിലേ ഹേതു
പണിതൻ പണമാനനും;
പിന്നെമുറിഞ്ഞിമുഖിയെടയോ
ശ്രേയസ്സുണ്ടു ഗ്രമിച്ചിട്ടു.

കൊഴിച്ചുപോയ അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ, ഓഡ്ഗുണ്യമെന്ന
ഏകാമധികരണത്തിൽ, രാജാധിപതിയുള്ള
സന്ധിവിക്രമങ്ങൾ എന്നു ചുരുക്കം.

എട്ടാം അദ്ധ്യായം.

അന്തരവിപ്രതിന്നാലും പതിനഞ്ചും പ്രകരണങ്ങൾ.
യാതാവ്യക്തി, അനുഗ്രഹവ്യക്തികളായിരിക്കണം.

അഭിയാസ്യമാനൻ (ആക്രമിക്കപ്പെട്ടവൻ പോകുന്ന
വൻ) ആയിരിക്കുന്ന യാതവ്യൻ താനും സന്ധിചെയ്യുവാ
നോ അന്റെ ശത്രു ചെയ്യുന്ന സന്ധിയെ വിഹ്വലിപ്പാ
നോ ഉദ്ദേശിക്കുമ്പോൾ, ശത്രുവിന്റെ സാമവാചികന്മാരി
ലൊത്തവനോടു തനിക്കു സാഹായ്യം ചെയ്താൽ തനിക്കു
കിട്ടുന്ന ലാഭത്തിൽ ഇരട്ടി കൊടുക്കാമെന്നു പണനം ചെയ്
യ്കൂ. അങ്ങനെ പണനംചെയ്യുന്നവൻ അപ്രകാരം ചെയ്
യാത്താൽ വരാവുന്ന സൈന്യനാശം, ധനനാശം, പ്രവാ
സം, പ്രത്യയായം (സന്ധിചെയ്യുന്നവനോടൊക്കെ), പരാജയം
(പരാജയത്തിൽ നിന്നാലുള്ള ഉപകാരം), ശരീരപീഡ എ
ന്നിവയെ വഴിയിച്ചുപറഞ്ഞുപരിചരിക്കണം. പണിതൻ അതു
സമ്മതിച്ചു പറഞ്ഞാൽ താൻ കൊടുക്കാമെന്നു പറഞ്ഞ
അർത്ഥം കൊടുത്ത് അവനെ തന്റെ പക്ഷത്തിൽ ചേർക്കു
മ്പോ, അല്ലാത്തപക്ഷം അവനും മറ്റു സാമവാചികന്മാ
രും തമ്മിൽ വൈരം ജനിപ്പിച്ചു അവനെ കൂട്ടത്തിൽനി
ന്നു തെറ്റിക്കുകയോ ചെയ്കൂ.

നല്ലവണ്ണം ആലോചന ചെയ്യാതെ യുദ്ധകർമ്മം ആരംഭിച്ചു. ഒരുവൻ പിന്നെയും ഒരുവ്യയുദ്ധം വന്നുവന്നതെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെടുന്നവനോ, നല്ലവണ്ണം ആലോചന ചെയ്ത് ആരംഭിച്ചതായ യാത്രയിലെ ഫലസിദ്ധിയെ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നതെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെടുന്നവനോ, യാത്രാകാലത്ത് അവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടവനായിത്തീർന്നു. ആദ്യത്തെ നാടാണെന്നു അഭിപ്രായപ്പെടുന്നവനോ, ഇപ്പോൾ സന്ധിപ്പെട്ടു പിന്നീട് അധികമായ ലാഭത്തെ അർജ്ജിക്കുന്നതെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെടുന്നവനോ, അത്ഭുതപ്രദമല്ലെന്നോ, അവിടെനിന്നു ആയിട്ടുള്ളവൻ അർജ്ജുനം അഭിപ്രായപ്പെട്ട സന്ധിപ്പെട്ടവനോ അല്ലമായ ലാഭത്തെ മാത്രമേ ഇച്ഛിക്കുന്നു; ഭാവിയിൽ അധികമായ ലാഭത്തെ ഇച്ഛിക്കുകയുമാകാം.

താനിപ്പോൾ ചെയ്യുന്ന സന്ധിപ്പാടും അൻമിത്രത്തിന് ഉപകാരം വരുമെന്നോ, ശത്രുവിനു നാശം വരുമെന്നോ, അർജ്ജുനസ്വന്തം (മേൽക്കുമേൽ അർജ്ജുനം) ഉണ്ടാകുമെന്നോ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നവനും ഇപ്പോൾ അൻമിത്രം ഉപകാരം ചെയ്യുന്നതിനു മേലിൽ പ്രത്യുപകാരം ചെയ്തിക്കുന്നതെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെടുന്നവനും അർജ്ജുനം അന്യൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നവനോ പരയുന്ന മഹത്തായ ലാഭത്തെ വിട്ടു ഭാവിയിൽ ലഭിക്കുന്ന അല്ലമായ ലാഭത്തെ ഇച്ഛിക്കുന്നു.

മുമ്പുനാലോ അമിത്രനാലോ മൂലാക്ഷേപം വരുത്തുവാൻ ഉണ്ടാകുന്ന ജ്യായാനാലോ വിഗ്രഹിക്കപ്പെട്ട ഒരുവനെ രക്ഷിക്കുന്നതെന്നോ, താനിപ്പോൾ ചെയ്യുന്നതുപോലെ ഉപകാരം ഭാവിയിൽ മറുവന്നതെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെടുന്നവനോ ചെയ്തിക്കുന്നതെന്നോ ഇച്ഛിക്കുന്നവനും സഞ്ചാരം പേരിടുന്നതായിട്ടുള്ളവൻ അർജ്ജുനം ഭാവിയിലും അതേ ലാഭത്തെയും ഇച്ഛിക്കുന്നു.

സന്ധിപ്പെട്ടിട്ട് അതിനെ അതിക്രമിക്കുന്നതെന്നായിട്ടുള്ളവനും, ശത്രുവിന്റെ പ്രകൃതികൾക്കു കർമ്മമോ

മിത്രാമിത്രന്മാർ തമ്മിൽ ചെയ്ത സന്ധിക്കു വിശ്വേഷണമോ വരുത്തണമെന്നിച്ഛിക്കുന്നവനും, ശത്രുവിന്റെ ആക്രമണത്തെ ശങ്കിക്കുന്നവനും അപ്രാപ്തമോ (അധി ഉക്തം അതു) അധികമോ മറ്റേ ലാഭത്തെ യാചിക്കണം. അപ്രകാരം യാചിക്കുന്നവനാകു മററവൻ തൽക്കാലവും ഭാവിയിലും ഒരു പ്രമത്ത നിസ്തയിക്കണം. ഇതു മുൻപു പറഞ്ഞ സന്ധികളിലും വേണ്ടതാണ്. *

അരിയും വിജിഗീഷയും അന്താഃകൂടെ മിത്രത്തെ അനുഗ്രഹിക്കുമ്പോൾ ശക്യാരംഭി, കല്യാരംഭി, ദ്രവ്യാരംഭി, സ്ഥിരകർമ്മാവ്, അനുരക്തപ്രകൃതി എന്നിങ്ങനെയുള്ളവർ വിദേശം കല്പിക്കണം. ശക്യാരംഭിയായവൻ തന്റെ ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന കർമ്മം മാത്രമേ ആരംഭിക്കുകയുള്ളൂ. കല്യാരംഭിയായവൻ നിശ്ചേഷ്ടമായ കർമ്മം മാത്രമേ ആരംഭിക്കുകയുള്ളൂ. ദ്രവ്യാരംഭിയായവൻ പ്രഹേലപ്രദമായ കർമ്മമേ ആരംഭിക്കുകയുള്ളൂ. സ്ഥിരകർമ്മാവായിട്ടുള്ളവൻ ആരംഭിച്ച കർമ്മം മുഴുവിക്കാതെ വിരമിക്കുകയില്ല. അനുരക്തപ്രകൃതിയായവൻ സാഹസ്യത്തിന്നു ധാരാളം ആളുകളുണ്ടുവനാകയാൽ അപ്പമായ അനുഗ്രഹംകൊണ്ടും കാര്യത്തെ സാധിച്ചുകൊള്ളും. ഇപ്രകാരമുള്ളവരെസ്സഹായിച്ചാൽ അവർ കൃതാർത്ഥരായിട്ടു സഹായിച്ചവന്ന് അനായാസന വളരെ ഉപകരിക്കും. ഇപ്പറഞ്ഞതിന്നു വിചരിതമായിട്ടുള്ളവർ അനുഗ്രാഹ്യരല്ല.

അവർ (അരിയോ വിജിഗീഷയോ) ഒരാൾക്കു അനുഗ്രഹം (സാഹായ്യം) ചെയ്യുമ്പോൾ അവരിൽവെച്ച് ആരാണോ മിത്രങ്ങളെയോ (മിത്രമുണ്ടാക്കുവാനുള്ളവൻ) മിത്രത്തെ നേയോ (മിത്രമുണ്ടാകാൻ അധികമുള്ളവൻ) അനുഗ്രഹിക്കുന്നത് അവൻ മററവനെ അതിസന്ധാനംചെയ്യുന്നു

(തോല്പിക്കുന്നു). എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ മിത്രത്തെ അനുഗ്രഹിച്ചവൻ ആ മിത്രത്തിങ്കൽനിന്നു ആത്മവൃദ്ധിയെ ലഭിക്കും * അന്യന്മാരെ (അമിത്രത്തെ അനുഗ്രഹിക്കുന്നവൻ) ക്ഷയം, വ്യയം, പ്രവാസം, പരാപകാരം (ശത്രുവിനുപകാരം) എന്നിവയാണു കിട്ടുക. എന്നുതന്നെയല്ല, ശത്രുവായിട്ടുള്ളവൻ കാര്യം കഴിഞ്ഞാൽ ശത്രുത്വത്തെത്തന്നെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്യും.

അഭിയോ വിജിഗീഷുവോ മധ്യമൻ' അനുഗ്രഹം ചെയ്യുമ്പോൾ അമ്പൽവെട്ടി' ആരാനോ മിത്രമായിട്ടുള്ള മധ്യമനേയോ മിത്രമെന്നായിട്ടുള്ള മധ്യമനേയോ അനുഗ്രഹിക്കുന്നത് അവൻ മറുവനെ തോല്പിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, മിത്രത്തെ അനുഗ്രഹിച്ചവൻ ആ മിത്രത്തിങ്കൽനിന്നു' ആത്മവൃദ്ധിയെ പ്രാപിക്കുന്നു. അന്യന്മാരെ ക്ഷയം, വ്യയം, പ്രവാസം, പരാപകാരം എന്നിവയാണു കിട്ടുക. അനുഗ്രഹിക്കപ്പെട്ട മധ്യമൻ വിജ്ഞാനായിത്തീർന്നാൽ ശത്രു വിജിഗീഷുവിനെ അതിസന്ധാനം ചെയ്യുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, മധ്യമൻ വിജ്ഞാനയാൽ അന്നൊട്ടൊത്തു പ്രയത്നം ചെയ്തു തെറ്റി സന്ധി ചെയ്ത ഒരു മധ്യമശത്രുവിനെയാണു തനിക്കു കിട്ടുന്നതു്.

ഇപ്പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു തന്നെ ഉദാഹരണനെ അനുഗ്രഹിക്കുന്ന കാർഷ്ട്യം പരത്തുകഴിഞ്ഞു.

മധ്യമോദാഹരണാൽ വേലാശ്വത്തെ (ഏതാനും സൈന്യത്തെ) സാഹായ്യത്തിന്നയച്ചുകൊടുക്കുമ്പോൾ ആരാനോ ശത്രുമുള്ളതും അസുഗിഷു സിദ്ധിച്ചതും ദാവസഹവും അനുരാഗമുള്ളതുമായ സൈന്യത്തെ അയച്ചുകൊടുക്കുന്നത് അവൻ അതിസന്ധാനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു (വഞ്ചി

* മിത്രത്തിങ്കൽനിന്നു ആത്മവൃദ്ധിയെ പ്രാപിക്കുമ്പോൾ പാഞ്ഞു മരിക്കാത്ത മിത്രമെന്നതിന്നു അധികമായ വൃദ്ധി സിദ്ധിക്കുമ്പോൾ ഉദാഹരണം.

ക്കപ്പെടുന്നു); തദ്വിപരീതമായ സൈന്യത്തെ അയച്ചു കൊടുക്കുന്നവൻ മറാവനെയും അതിസന്ധാനം ചെയ്യുന്നു.

യാതൊരു കാര്യത്തിങ്കൽ സൈന്യത്തെ സാധാര്യം തിന്നയച്ചാൽ ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട കാര്യത്തേയും വേറെ ചില കാര്യങ്ങളെപ്പറ്റിയും സാധിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നുവോ ആ കാര്യത്തിൽ മൌലസൈന്യം, ഭൂതസൈന്യം, ഗ്രേണീ സൈന്യം, മിത്രസൈന്യം, ആടവികസൈന്യം എന്നിവയിലൊന്നിനെ അതിദൂരമല്ലാത്ത ദേശത്തേക്കും അതിദീർഘമല്ലാത്ത കാലത്തേക്കും അയച്ചുകൊടുക്കാവുന്നതാണ്. ദൂരസ്ഥലത്തേക്കോ ദീർഘകാലത്തേക്കോ അമിത്രസൈന്യത്തേയോ ആടവികസൈന്യത്തേയോ മാത്രമേ അയയ്ക്കാവൂ.

ആരെക്കുറിച്ച് “ഇവൻ കാര്യം സാധിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ എന്റെ സൈന്യത്തെ പിടിച്ചടക്കും; അല്ലെങ്കിൽ അമിത്രഭൂമിയിലോ അടവിയിലോ അഭൂമിയിലോ അകാലത്തിങ്കലോ സൈന്യത്തെപ്പാപ്പിക്കും; അഥവാ സൈന്യത്തെ ഫലഹീനമാക്കിക്കൊള്ളും” എന്നു ശങ്ക തോന്നുന്നുവോ അവനോടു സൈന്യങ്ങളെ അന്യകാര്യത്തിൽ ഏല്പിക്കുതിരിക്കയാണെന്നു വ്യാജം പറയുകയും, അവനെസ്സഹായിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യണം. അവൻ തീർച്ചയായും അനുഗ്രഹീതവ്യനാണെന്നു വന്നാൽ തൽക്കാലത്തേക്കു മാത്രം ഉപയോഗിക്കത്തക്ക സൈന്യത്തെ അയച്ചുകൊടുക്കണം. അവൻ രൂഢസമാപ്തി വരെ ആ സൈന്യത്തെ തന്റെ അധീനതയിൽ വെച്ചിട്ടു യുദ്ധത്തിനുപയോഗിക്കുകയും, സൈന്യവ്യസനങ്ങളിൽനിന്നു രക്ഷിക്കുകയും വേണം. കാര്യം കഴിഞ്ഞാലുടനെ ഏതെങ്കിലുമൊരു കാരണം പറഞ്ഞു സൈന്യത്തെ അവന്റെ അധീനതയിൽനിന്നു തിരികെ വരുത്തുകയും വേണം. അഥവാ അവനു ദൃഢ്യസൈന്യത്തേയോ അമിത്രസൈന്യത്തേയോ ആടവികസൈന്യത്തേയോ

മുമ്പ.

ജെന്ററിപ്പതിനാറാം പ്രകരണം ഒമ്പതാം അധ്യായം

യോ മാത്രം അയച്ചുകൊടുക്കുകയോ യാതൊന്നുമായിട്ടു
സ്ഥിചെയ്ത് അവനെ വഞ്ചിക്കുകയോ ചെയ്യണം.

സന്ധിചെയ്തു ലാഭസാദ്ധ്യം
വൈരുദ്ധ്യത്തിൽ വിരോധം;
സമഗ്രനവിശിഷ്ടനാ -
കീവിധം സന്ധിവിരോധം.

കോഴിയുടെ കണ്ഠാസ്രത്തിൽ, കോൽമുണ്ടുപോലെ
ഏകദേശത്തിൽ, യാതൊന്നുമില്ല - അതാണു
മിത്രവിശേഷം എന്നു ഏകദേശം.

ഒമ്പതാം അധ്യായം.

ജെന്ററിപ്പതിനാറാം പ്രകരണം.

മിത്രാദി രണ്ടു ഭൂമികൾ സന്ധി കര.

മിത്രസന്ധി, ഹിരണ്യസന്ധി.

സഹിതപ്രമാണത്തിൽ മിത്രലാഭം, ഹിരണ്യലാ
ഭം, ഭൂമിയാഭം എന്നിവയിൽവെച്ചു പിൻപു പിൻപു പറ
യപ്പെട്ട ലാഭമാണ് അധികം നല്ലതു്. എങ്കിലും
ന്നാൽ, മിത്രവും ഹിരണ്യവും ഭൂമിയാഭത്തിൽനിന്നു് ഉ
ണ്ടാകുന്നു; മിത്രം ഹിരണ്യലാഭത്തിൽനിന്നും ഉണ്ടാകുന്നു.
യാതൊരു ലാഭം സിദ്ധമായാൽ ശേഷമുള്ളവയിലേതിനെ
നന്മകിലും സാധിച്ചിരിക്കുന്ന ആ ലാഭമാണ് ശ്രേഷ്ഠമായിട്ടു
ള്ളതു്.

“അങ്ങനും എനിക്കും കൂടി മിത്രത്തെ പങ്കിക്കാം” എ
ന്നു തുടങ്ങിയുള്ള സാധി സമസന്ധി; “അങ്ങനും മിത്രം”

എന്ന തുടങ്ങിയുള്ള സന്ധി വിഷയസന്ധി; അവ രണ്ടിപ്പോൾ വിശേഷലക്ഷണം ലഭിക്കുന്നതായാൽ അതിസന്ധി *

സമസന്ധിയിൽ ആരാണോ സമ്പന്നമായ (മൂന്നു വരിയായ) മിത്രങ്ങളെയോ, ഒരു മിത്രത്തെ അവന്റെ ആവശ്യത്തിനുപോലോ ലഭിക്കുന്നത് അവൻ അതിസന്ധാനം ചെയ്യുന്നു. ഏതുവശമെന്നാൽ; ആവശ്യമോ വശമോ ആയിട്ട് തന്നെ സ്ഥൈര്യമുണ്ടാക്കിക്കൊള്ളുന്നത്.

മിത്രമുക്തികൾപോലും നിവൃദ്ധം വശമല്ലാത്തതുമാവിരിക്കുന്ന മിത്രമോ, അതോ അനിവൃദ്ധം വശമല്ലാത്തതുമാവിരിക്കുന്ന മിത്രമോ അധികം നല്ലത് എന്ന ചിന്തയിൽ “നിവൃദ്ധം വശമല്ലാത്തതുമായ മിത്രമാണു അധികം നല്ലതു; അങ്ങനെയുള്ള മിത്രം ഉപകാരം ചെയ്തില്ലെങ്കിലും അപകാരം ചെയ്തതില്ല” എന്ന് ആചാര്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ, അങ്ങനെയല്ലെന്നാണു കൊടിയുടനും. വശമായിട്ടുള്ള അനിവൃദ്ധമിത്രമാണ് അധികം നല്ലതു്. ഒരുവൻ എത്രത്തോളം കാര്യം ഉപകാരം ചെയ്യുന്നുവോ അത്രത്തോളം കാര്യം അവൻ മിത്രമാകുന്നു. ഉപകാരമാണല്ലോ മിത്രത്തിന്റെ ലക്ഷണം.

വശമല്ലായ രണ്ടു മിത്രങ്ങളിൽ ചുറ്റും മഹാഭാഗമായ (മാറത്തായ ഉപകാരം ചെയ്യുന്ന) അനിവൃദ്ധമിത്രമോ,

* ഈ സന്ധിയും സമസന്ധി, വിശേഷസന്ധി, അതിസന്ധി എന്നിങ്ങനെ ഭേദിക്കുന്നു. ഐ ചേരുകൂടി മിത്രത്തെ ലഭിക്കുവാനോ, വിശേഷമോ ലഭിക്കുവാനോ, ഉദിയ ലഭിക്കുവാനോ നിശ്ചയിച്ചു ചെയ്യുന്ന സന്ധി സമസന്ധി. രോമം മിത്രവും മോരം രോമം ഉദിയും, രോമം വിശേഷവും മോരം രോമം ഉദിയും, രോമം വിശേഷവും മോരം രോമം മിത്രവും എന്നിങ്ങനെ മൂന്നുവശം മിത്രമാകുവാനോ നിശ്ചയിച്ചു ചെയ്യുന്ന സന്ധി വിശേഷസന്ധി. ഐ ചേരിലോ രോമം വിശേഷമോ മോരം ലഭിക്കുന്നത് അതിസന്ധി. അങ്ങനെയുള്ള വിശേഷലക്ഷണം ഐ അങ്ങനെയുള്ള വിശേഷലക്ഷണം കിട്ടിയാലാണ് ഉണ്ടാവുക എന്ന് അന്തരഗ്രന്ഥം കൊണ്ടു നിരൂപണം ചെയ്യുന്നു.

അതോ സരപ്പഭോഗമായ നിത്യമിത്രമോ അധികം ശ്രേഷ്ഠമായിട്ടുള്ളത് എന്ന ചിന്തയിൽ “മഹാഭോഗമായ അനിത്യമിത്രമാണ് അധികം നല്ലത്”; മഹാഭോഗമായ അനിത്യമിത്രം അപകാരകൊണ്ട് മഹത്തായ ഉപകാരം ചെയ്തുകൊണ്ടു വലിയ വൃദ്ധസ്ഥാനങ്ങൾ (ചെലവിടങ്ങൾ രണ്ടാകാം) പ്രതികാരം ചെയ്യുന്നതാണ്” എന്ന ആചാര്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ അങ്ങനെയല്ലെന്നാണ് കൌടില്യനും അല്പഭോഗമായ നിത്യമിത്രമാണ് അധികം ശ്രേഷ്ഠമായിട്ടുള്ളത്. മഹാഭോഗമായിട്ടുള്ള അനിത്യമിത്രം ഉപകാരം ചെയ്യേണ്ടിവരുന്ന ഒത്താൽ മിത്രപരത്തിൽനിന്നു വിട്ടുപോകയും, ഉപകാരം ചെയ്തതിനുശേഷം അതിനെ പ്രത്യേകനിലയോൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യും. അല്പഭോഗമായിട്ടുള്ള നിത്യമിത്രമാകട്ടെ ഇടവിടാതെ അപ്പമായ ഉപകാരം ചെയ്യുകൊണ്ട് വളരെ കാലത്താൽ വലിയ ഉപകാരം ചെയ്യും.

ഇന്ദ്രസമമായ (പ്രകൃഷ്ടപുറപ്പെടുവാൻ കാലതാമസമുള്ള) വലിയ മിത്രമോ, അതോ ലഘുസമമായ അല്പമിത്രമോ അധികം നല്ലത് എന്ന ചിന്തയിൽ “ഇന്ദ്രസമമായ വലിയ മിത്രമാണ് പ്രസാദകരമായിരിക്കുക; അങ്ങനെയുള്ള മിത്രം എപ്പോൾ പാറപ്പെടുന്നുവോ അപ്പോൾ അന്നു കാർത്തിസ്സായിപ്പിടിക്കും” എന്ന ആചാര്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ അങ്ങനെയല്ലെന്നാണ് കൌടില്യനും. ലഘുസമമായ അല്പമിത്രമാണ് അധികം നല്ലത്. ലഘുസമമായ അല്പമിത്രം കാർത്തികരണത്തോടുകൂടി; ദൈർഘ്യം കാരണം ആ മിത്രത്തെ യഥാർത്ഥം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാൻ സാധിക്കുകയും ചെയ്യും. മറ്റേ മിത്രമാകട്ടെ പ്രകൃഷ്ടഭാരം (വലിയ ഭൂമിയുടെ സ്വാമ്യമുള്ളത്) ആകയാൽ യഥാർത്ഥമായി ഭവിക്കുകയില്ല.

വിഷിഷ്ടസൈന്യം (സൈന്യങ്ങളെ അനേകസ്ഥലങ്ങളിൽ അയച്ചിട്ടുള്ളത്) ആയ മിത്രമാ, അതോ അവശ്യസൈന്യം (വശ്യമല്ലാത്ത സൈന്യങ്ങളോടുകൂടിയത്) ആയ മിത്രമാ അധികം നല്ലത് എന്ന ചിന്തയിൽ “വിഷിഷ്ടസൈന്യമായ മിത്രത്തിന്റെ സൈന്യം വശ്യമായതുകൊണ്ടു അതിനെ എളുപ്പത്തിൽ പ്രതിസംഹരിപ്പാൻ (സന്നദ്ധമാക്കുവാൻ) സാധിക്കും” എന്ന ആചാര്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. അങ്ങനെയല്ലെന്നാണ് കൌടില്യമതം. അവശ്യസൈന്യമായ മിത്രമാണ് അധികം ഉത്തമം. അവശ്യമായ സൈന്യത്തെ സാമാധികളായ ഉപായങ്ങളെക്കൊണ്ടു വശ്യമാക്കിത്തീർക്കാൻ സാധിക്കും; വിഷിഷ്ടമായ സൈന്യമാകട്ടെ കാൽപ്പുറപുതമായിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു അതിനെ എളുപ്പത്തിൽ പ്രതിസംഹരിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയില്ല.

പുരുഷഭാഗം (ആളെക്കൊണ്ടുപകരിക്കുന്നത്) ആയ മിത്രമാ, അതോ ഹിരണ്യഭാഗമായ മിത്രമാ അധികം നല്ലത് എന്ന ചിന്തയിൽ “പുരുഷഭാഗമായ മിത്രമാണ് അധികം നല്ലത്”; പുരുഷഭാഗമിത്രം ശത്രുക്കളിൽ പ്രതാപത്തെ പ്രകടിക്കും; ആ മിത്രം എപ്പോൾ തെങ്ങിവരുന്നതോ അപ്പോൾത്തന്നെ കാൽപ്പുറപുതമായിത്തീരും എന്നും ആചാര്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ അങ്ങനെയല്ലെന്നാണ് കൌടില്യമതം. ഹിരണ്യഭാഗമായ മിത്രമാണ് അധികം നല്ലത്. ഹിരണ്യം കയ്യിലുണ്ടാകുന്നത് ഏപ്പോഴും ഉപയോഗമുള്ളതാണ്. സൈന്യത്തെക്കൊണ്ടുള്ള ഉപയോഗം ചിലപ്പോൾ മാത്രമുള്ളൂ. ഹിരണ്യംകൊണ്ടു സൈന്യത്തെ മാത്രമല്ല എല്ലാ അഭിഷേകങ്ങളും സമ്പാദിക്കുവാൻ സാധിക്കും ചെയ്യും.

ഹിരണ്യഭാഗമായ മിത്രമാ, അതോ ഭൂമിഭാഗമായ മിത്രമാ അധികം നല്ലത് എന്ന ചിന്തയിൽ “ഹി

അഭ്യർത്ഥനാർത്ഥം പ്രകടനം ചെയ്താൽ അധ്യക്ഷം

രണ്ടും അങ്ങോട്ടു മിന്നിക്കൊണ്ടും കൊണ്ടുപോകുന്ന ഒരു വസ്തുവകയാൽ ഹിരണ്യഭാഗമായ മിത്രം എല്ലാവരെയും ജീലം പ്രതീകാരം ചെയ്യാൻ മതിയായിട്ടുള്ളതാണ് എന്ന് ആചാര്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ അങ്ങനെയല്ലെന്നാണ് കൊടിയമതം. മിത്രവും ഹിരണ്യവും ഭൂമിഭാഗത്തിൽനിന്നാണുണ്ടാകുന്നതെന്നു മുൻപു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ടു ഭൂമിഭാഗമായിട്ടുള്ള മിത്രമാണ് അധികം നല്ലത്.

പുരുഷഭാഗമിത്രത്തിന്റെ ലാഭത്തിൽ പുരുഷഭാഗം (ആർക്കുവേണ്ടുള്ള ഉപകാരം) ഉല്പമാണെന്നിരിക്കിലും വിക്രമം, ശ്ലേശസ്വരൂപം, സ്നേഹം, സർവ്വസമ്പന്നതയുള്ളതായ സാഹചര്യം എന്നിവയോടുകൂടിയ മിത്രം അങ്ങനെയല്ലാത്ത പുരുഷഭാഗമിത്രങ്ങളുടെ വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു വിശേഷമുള്ളതാണ്.

ഹിരണ്യഭാഗമിത്രത്തിന്റെ ലാഭത്തിൽ ഹിരണ്യഭാഗം (ഹിരണ്യംകൊണ്ടുള്ള ഉപകാരം) ഉല്പമാണെന്നിരിക്കിലും ആവശ്യപ്പെട്ടേക്കാത്ത അർത്ഥം കൊടുക്കുന്നവനായിരിക്കുക, ധാരാളം ധനമുള്ളവനായിരിക്കുക, അപ്പമായ പ്രയാസംകൊണ്ടു കാര്യം സാധിക്കുന്നവനായിരിക്കുക, നിത്യോപകാരിയായിരിക്കുക എന്നിവയൊന്നും വിശേഷം.

ഇപ്പോഴുടനീളം (മിത്രലാഭസമ്പന്നിയിൽ) ഇതും ചിന്തനീയമാണ്:—

നിത്യം, വശ്യം, ലഘുത്വം,
പിതൃപൈതൃകം, മന്ദം,
അഭൈശ്യം, മിയാദമുണ്ഡം—
മൊത്തം മിത്രം വിശിഷ്ടമാം
ആരത്ഥമൊന്നു സ്നേഹത്താൽ
ചെയ്തിരുന്നൊന്നുരക്ഷണം.

പുണ്യാനുവൃത്തസംബന്ധം -
മാ മിത്രം നിത്യമായിട്ടും;

സർവ്വഭോഗം ചിത്രഭോഗം
മഹാഭോഗാഗ്രഹിതനേന
വശ്യമിത്രം ക്രിവിധമാം;
മുപകാരത്തിനാലുമാ

ഏകഭോഗഭോഗി, വശ്യം -
ഭോഗിയും, സർവ്വഭോഗിയും
എന്നു മുതലായിത്തന്നെ
വശ്യമിത്രമുമാറ്റം. *

നൽകാതെയോ നൽകിയിട്ടോ
ശത്രുവിൽപ്പാറ്റു ഹിംസയാൽ
ദുഷ്ടഭവീണ്ഡമായിട്ടും
നിശ്വാവശ്യമുമാറ്റം;

ലഘുവൃത്തസന്നയിട്ട
വിപുലാൽ വിഗ്രഹീതനാൽ
സമുത്തരം സമ്പിപെട്ടും
മിത്രം വശ്യായുധം § മതം.

* വശ്യമിത്രം, ഭോഗം (ഉപാധ്യായസ്യ)കൊണ്ടും ഉപകാരംകൊണ്ടും ഭുജിയിരിക്കാം. സർവ്വഭോഗം=സൈന്യത്താദികളായ സർവ്വവസ്തുക്കളെക്കൊണ്ടും ഉപകരിക്കുന്നത്. ചിത്രഭോഗം=രണ്ടാദികളായ തായാവസ്തുക്കളെക്കൊണ്ടുപകരിക്കുന്നത്. മഹാഭോഗം=സൈന്യതന്നെക്കൊണ്ടു ഏറവും ഉപകരിക്കുന്നത്. ഏകഭോഗഭോഗി=ശത്രുവിനോടു മാത്രം മുതിർന്നത്. ഉഭയഭോഗി=ശത്രുവിനോടും അവന്റെ വസ്തുവിനോടും മുതിർന്നത്. സർവ്വഭോഗി=ശത്രുവിനേന്യായന്യമു സകലരോടും മുതിരികൊള്ളുന്നത്.

§ വശ്യായുധം=വശ്യാനിമൃഗം. (വശ്യവും അനിമൃഗവുമാകുന്നത്)

മുതൽ

തെന്തൊരിപ്പതിനാനാം പ്രകരണം

വെന്താം അധ്യായം

അതമാനന്ദിനങ്ങളിൽ ഭാഗ-
 ഭാക്കായ് നിത്യോപകാരിയായ്
 വികാരം ദൈധ്യവും വിട്ടു
 മിത്രസ്ഥൻ മിത്രഭാവിയാം;
 മിത്രപത്താൽ ശുവൻ ശത്രു-
 സംഗ്രഹംകൊണ്ടു ചഞ്ചലൻ
 രണ്ടാമിലുദാസീന-
 നായാമുദയഭാവിയാം;
 വിജിഗീഷുപരിയെന്നാലും
 മിത്രമന്തലി † യാകയാൽ
 അശക്തനപകാരത്തി-
 ലെന്നാലനുപകാരിയാം;
 പരപ്രിയൻ സ്വസംരക്ഷ്യൻ
 പുഷ്പസംബന്ധിയാകയാൽ
 ഇമ്മട്ടതകിട്ടം മിത്രം
 ശത്രുസാധാരണം സ്മൃതം;
 ഭൂഭൂമിസ്ഥിതം തുഷ്ട-
 മലസം ബലസംശ്യാതാ
 ഉദാസീനാഖ്യമാം മിത്രം
 വ്യസനത്താൽ റിമിമനിതം;
 അരിന്നതാക്കരതൻ ധൂലി-
 യനുവർത്തിച്ചശക്തിയാൽ
 അഭിപ്രായനായ് രണ്ടുപക്ഷം
 വാദ്യോനുദയഭാവിയാം

† അന്തർ=ശത്രുവിന്റെയും വിജിഗീഷുവിന്റെയും മീയുന്നിടം
 കരപ്പുറ്റു ചെല്ലുന്നതിടത്തുക.

ഹേതുവെന്ത്യേ തന്നെ വിട്ടു
 ഹേതുക്കൾക്കെ പിന്നെയും
 വന്ന മിത്രത്തെ യുദ്ധംകൊണ്ടുവാൻ
 തടുകീടുന്നു മൃത്യുവെ.

ദേശത്തിൽ കിട്ടുന്ന അല്പമായ ലാഭമോ, അതോ ചി
 രകാലംകൊണ്ടു കിട്ടുന്ന മഹത്തായ ലാഭമാ അധികം ന
 ല്ലതു' എന്ന ചിന്തയിൽ "ദേശത്തിൽ കിട്ടുന്ന അല്പലാഭം
 കാഴ്ചക്കു കാലങ്ങൾക്കനുസരിച്ചിരുന്നാൽ അതാണ് ശ്രേ
 ണ്യം" എന്ന് ആചാര്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. എ
 ന്നാൽ, അങ്ങനെയല്ലെന്നാണ് കൊടിലുരുതം. ചിരകാ
 ലംകൊണ്ടു കിട്ടുന്നതായാലും വിവിധാതം (പ്രതിബന്ധം)
 കൂടാതെ ലഭിക്കുന്നതും ബീജമെന്നുപോലെ ഭാവിയിൽ അ
 ധികമുണ്ടാകുന്നതുമായ മഹത്തായ ലാഭമാണ്
 അധികം ശ്രേഷ്ഠം; ഇതിന്നു വിപരീതമായിരുന്നാൽ മുൻപ
 റത്തതു' (ആചാര്യപ്രാമുഖ്യം) തന്നെയാണ് നല്ലതു'.

ഏവം നോക്കിക്കണ്ടു ലാഭേ
 ലാഭാലസ വാ ഇതേനാദയം
 സാമന്താധികരായ് സന്ധി-
 മെയ്യേ പോവു നിജാത്ഥമായ്.

കോടിലുരുതം അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ, ഷാഡ്‌ഗുണ്യമെന്ന
 ഏഴാമധികരണത്തിൽ, മിത്രമിഷ്ടമിഹിക്ഷസന്ധി
 ത്തിൽ, മിത്രസന്ധി—വിരഞ്ചസന്ധി
 എന്ന ഭവതേമദ്യായം.

പത്താം അദ്ധ്യായം.

ഭൂമിസ്ഥി.

“അങ്ങനെയൊന്നും കൂടി സ്ഥിതിചെയ്ത ഭൂമിയെല്ലാ സ്ഥിതിക്കുക” എന്നു പറഞ്ഞു ചെയ്യുന്ന സ്ഥിതി ഭൂമിസ്ഥിയാകുന്നു. ഈ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന അരിവിഷിഗീഷക്കു മീൽപാട്ട് ആകാണോ ഹലം ലഭിച്ചാണെന്നും സമ്പന്നവും (ഗുണസ്വന്തം) ആയ ഭൂമി ലഭിക്കുന്നത് അവൻ അതിസന്ധാനംചെയ്യുന്നു.

സമ്പന്നമായ ഭൂമിയുടെ ലാഭം രണ്ടുപക്ഷം ഇല്ലമാണെന്നു വരുമ്പോൾ അവരിൽപാട്ട് ആകാണോ ബലവാനായ ശത്രുവിനെ ആക്രമിച്ചു ഭൂമിയെല്ലാസ്ഥിതിക്കുന്നത് അവൻ മറുവനെ തോല്പിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അപ്പോൾ അവനു ഭൂമിലാഭം താഴെകിട്ടുന്ന ശത്രുക്കൾ നാലും പ്രതാപവും കൂടി കൈവരുന്നു. മുഖ്യമന്ത്രി കയ്യിൽ നിന്നു ഭൂമി ലഭിക്കുന്നതിൽ സംരക്ഷണം അധികമുണ്ടെന്നുള്ളതു സത്യംതന്നെ. പക്ഷെ, അങ്ങനെയുള്ള ഭൂമിലാഭം വാസ്തവത്തിൽ മുഖ്യമാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല, മുഖ്യമായ അവന്റെ സാമന്തൻ അതേവരെ തന്നെ മിത്രമായിത്തീർന്നുപോയി ഇപ്പോൾ ശത്രുപക്ഷത്തെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

രണ്ടു ശത്രുക്കളും ഇല്ലാത്തവരുമായിത്തീർന്നു അവരിൽപാട്ട് സ്ഥിതിക്കുന്ന (ദുഷ്ടാഭിമുഖം സംരക്ഷിക്കുന്നതായ) ശത്രുവിനെ ഉദ്ധരിച്ചു ഭൂമിയെല്ലാസ്ഥിതിക്കുന്നതാണു അവൻ മറുവനെ അതിസന്ധാനംചെയ്യുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ദുഷ്ടം പിടിച്ചുകൊണ്ടു എന്നതു സ്വഭൂമിയെ രക്ഷിക്കുവാൻ ശത്രുവിനെയും ആഭവിക്കുന്നതും പ്രതിഷേധിച്ചാണു ഉരുക്കുന്നതാണല്ലോ.

ചലനായ (ദ്വാരാദിനാമകളിലൂടെ) ശത്രുവിൽ നിന്ന ഭൂമി കിട്ടുന്നതു രണ്ടു പേർക്കും തുല്യമായിരിക്കുമ്പോൾ മുഖ്യമായ സാമന്തനോടു കൂടിയ ശത്രുവിൽനിന്നു കിട്ടുന്നതാണ് വിശേഷം. സാമന്തൻ മുഖ്യവനായിത്തന്നാൽ ആ ഭൂമിക്കു വേഗത്തിൽ യോഗക്ഷേമങ്ങളെ വലിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കും. ബലവാനായ സാമന്തനോടു കൂടിയ ഭൂമി ഇതിൽനിന്നു വിപരീതമാണെന്ന മാത്രമല്ല, വളരെ അസ്ഥനാശവും സൈന്യനാശവും വരുത്തുന്നതുമായിരിക്കും.

സമ്പന്നവും നിത്യശത്രുവിനോടു കൂടിയതുമായ ഭൂമി കിട്ടുന്നതോ, അല്ലാത്തതോ ചലമണ്ഡവും അനിത്യശത്രുവിനോടു കൂടിയതുമായ ഭൂമി കിട്ടുന്നതോ അധികം നല്ലതു് എന്ന ചിന്തയിൽ “സമ്പന്നവും നിത്യശത്രുവുമുള്ളതുമായ ഭൂമിയാണ് നല്ലതു്”; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, സമ്പന്നമായ ഭൂമി കോശത്തെയും സൈന്യത്തെയും സമ്പാദിക്കുവാൻ ഉപകരിക്കും; കോശഭയങ്ങൾ ശത്രുനിവാരണത്തിന്നും ഉപകരിക്കും എന്നാണ് ആചാര്യന്മാരുടെ അഭിപ്രായം. എന്നാൽ അങ്ങനെയല്ലെന്നാണ് കൊടികൃമി. നിത്യശത്രുവിനോടു കൂടിയ ഭൂമി കിട്ടിയാൽ വരുതായ ശത്രുവാഭാസം സിദ്ധിക്കുക. നിത്യനായിട്ടുള്ള ഒരു ശത്രു ഉപകാരം ചെയ്താലും അപകാരം ചെയ്താലും ശത്രുവായിത്തന്നെയായിരിക്കും. അനിത്യനായ ശത്രുവാകട്ടെ ഉപകാരം ചെയ്തതായാ അപകാരം ചെയ്യാതിരിക്കുവാൻ ചെയ്താൽ ശാന്തനാകും. ഖാസൊരു ഭൂമിയുടെ പ്രത്യേകപ്രദേശങ്ങളിൽ അനേകം കോട്ടകളുണ്ടാകയും അവയിൽ ഇടവിടവിടെ ചോരഗണങ്ങളുടേയും മറ്റു നായകരുടേയും ആടവികന്മാരുടേയും ഉപദ്രവമുണ്ടായിരിക്കയും ചെയ്യുമോ ആ ഭൂമി നിത്യശത്രുവുളളതാണെന്നും, ഇതിന്നു വിപരീതമായിട്ടുള്ള ഭൂമി അനിത്യശത്രുവിനോടു കൂടിയതാണെന്നും അറിയേണ്ടതാണ്.

ഭരതനൃപതിനാദം പ്രകടണം പഞ്ചാം അധ്യായം

സമീപത്തിങ്കലായിട്ടു അല്പമായ ഭൂമി വരിക്കുന്നതോ, അതോ ദൂരസ്ഥലത്തിങ്കൽ മഹത്തായ ഭൂമി കിട്ടുന്നതോ ഏതാണു് അധികം നല്ലതു് എന്ന ചിന്തയിങ്കൽ അടുത്തായിട്ടു അല്പമായ ഭൂമി കിട്ടുന്നതാണു് ശ്രേഷ്ഠം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അതിൽ പൊകുവാനും അതിനെ രക്ഷിച്ചാനും ആ പത്തുകുളിൽനിന്നു നിവാരണം ചെയ്താനും എഴുപ്പത്തിൽ സാധിക്കും. ദൂരസ്ഥിതമായ ഭൂമി ഇതിൽനിന്നു നേരെ വിപരീതമാകുന്നു.

അടുത്തുള്ളതും അകലത്തുള്ളതുമായ ഭൂമികളിൽവെച്ചും ദണ്ഡധാരണ (സൈന്യങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഭരിക്കേണ്ടതു്) മാതിട്ടുള്ളതോ ആയുധാരണ (അന്നത്താൻ ഭരിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതു്) മാതിട്ടുള്ളതോ അധികം നല്ലതു് എന്ന ചിന്തയിങ്കൽ ആയുധാരണമായിട്ടുള്ള ഭൂമിയാണു് ശ്രേഷ്ഠം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ആയുധാരണമായ ഭൂമിയെ അതിൽനിന്നു തന്നെയുണ്ടാകുന്ന കോശദണ്ഡങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഭരിക്കുവാൻ സാധിക്കും; ദണ്ഡധാരണമായിട്ടുള്ളതു് സൈന്യങ്ങളുടെ താവളമാക്കേണ്ടതാകയാൽ ഇതിൽനിന്നു വിപരീതമാണു്.

അത്തന്നായ ശത്രുവിൽനിന്നോ, അതോ പ്രാജ്ഞനായ ശത്രുവിൽനിന്നോ ഭൂമി വരിക്കുന്നതു് അധികം ശ്രേഷ്ഠം എന്ന ചിന്തയിങ്കൽ അത്തന്നായവന്റെ കയ്യിൽനിന്നു കിട്ടുന്നതാണു് അധികം നല്ലതു്. അത്തന്റെ കയ്യിൽനിന്നു ഭൂമി സമ്പാദിച്ചാനും സമ്പാദിച്ചാലതു രക്ഷിച്ചാനും എഴുപ്പമുണ്ടെന്നു മാത്രമല്ല, ശത്രു അതിനെ പ്രത്യാദാനം ചെയ്തയച്ചില്ല. പ്രാജ്ഞന്റെ കയ്യിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന ഭൂമിയിലെ ജനങ്ങൾ സാമീപസ്ഥരുമുള്ളവരായിരിക്കുന്നതിനാൽ അവന്റെ കയ്യിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന ഭൂമി ഇതിൽനിന്നു വിപരീതമാണു്.

പീഡനീയനായ ശത്രുവിങ്കൽനിന്നോ, അതോ ഉ

പ്ലേദനീയനായ ശത്രുവിങ്കൽനിന്നും ഭൂമി ലഭിക്കുന്നത് അധികം നല്ലതു' എന്ന ചിന്തയിങ്കൽ ഉപ്ലേദനീയങ്കൽനിന്നു ലഭിക്കുന്നതാണു ശ്രേഷ്ഠം. എന്തു കൊണ്ടെന്നാൽ, ഉപ്ലേദനീയനായ ശത്രുവിന്നു അധാരമായും (ദുർഗ്ഗമിത്രാഭിയായ ആശ്രയം) ഇല്ലാതിരിക്കുവാൻ ഉണ്ടായിരുന്നാലും ദുർബ്ബലമായിരിക്കുവാൻ ചെയ്യുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹം ആക്രമിക്കപ്പെട്ടു പോകാൻ കോശത്തെയും സൈന്യത്തെയും എടുത്തു ഓടിപ്പോകുവാൻ ഭാഗിക്കുമെന്നും, അപ്പോൾ ദുർഗ്ഗമിങ്കൽ ആക്രമിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യും. പീഡനീയനാക്കട്ടെ ദുർഗ്ഗമിത്രപ്രതിസ്തദ്ധ്യൻ (ദുർഗ്ഗമിത്രങ്ങളാൽ നിവരിക്കാൻ) ആകയാൽ അങ്ങനെ ചെയ്തുകൊള്ളൂ.

ദുർഗ്ഗപ്രതിസ്തദ്ധ്യന്മാരായ രാജാക്കന്മാരിൽ പലരും സ്ഥലദുർഗ്ഗത്തിലിരിക്കുന്നവർക്കൽനിന്നും, അതോ നദീദുർഗ്ഗത്തിലിരിക്കുന്നവർക്കൽനിന്നോ ഭൂമിയാകാം ശ്രേഷ്ഠതരം എന്ന ചിന്തയ്ക്കൽ സ്ഥലദുർഗ്ഗീയന്റെ കയ്യിൽനിന്നുള്ള ഭൂമിയാകാമോ അധികം നല്ലതു'. എന്തു കൊണ്ടെന്നാൽ, സ്ഥലദുർഗ്ഗത്തെ എളുപ്പത്തിൽ രോധിക്കുവാനും മറ്റിക്കുവാനും കൊള്ളുചെയ്യാനും സാധിക്കുന്നതും, അതിൽനിന്നു ശത്രുവിന്നു മതിപ്പാകുവാൻ പ്രയാസമുള്ളതുമാകും. നദീദുർഗ്ഗമാകട്ടെ സ്ഥലദുർഗ്ഗത്തെക്കാൾ ഇരട്ടി രക്ഷശേഷമാകുന്നതും, ശത്രുവിന്നു കടിക്കുവാനുള്ള വെളിച്ചം ഉപജീവനപദാർത്ഥങ്ങളും നൽകി ജീവിതസൗകര്യമുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുന്നതുമാകുന്നു.

നദീദുർഗ്ഗീയനും പാലതടാകദുർഗ്ഗീയനുമായ രാജാക്കന്മാരിൽ പലരും നദീദുർഗ്ഗീയന്റെ കയ്യിൽനിന്നു ഭൂമി കിട്ടുന്നതാണ് അധികം നല്ലതു'. നദീദുർഗ്ഗത്തെ ആനകൾ, സൂര്യസംക്രമണരേഖ (സൂര്യനിർമ്മിതങ്ങളായ പാലങ്ങൾ), സേതുബന്ധങ്ങൾ, തോണികൾ എന്നിവ മുഖന ആക്രമിക്കുവാൻ കഴിയുന്നതും, നദീയുടെ ആഴം അസ്ഥിരമായിട്ടുള്ളതും, അതിലെ വെള്ളം പാറത്തുകുടി മുഖാൻ സാധിക്കുന്നതു

തെന്തറിപ്പതിനാറാം പ്രകരണം പത്താം അദ്ധ്യായം

മാണ്. പട്ടന്തപ്പുറംകളെ നല്ലവണ്ണം കഷ്ടമായോ കൂടിയതും, രോഗികളുവാൻ പ്രയാസമുള്ളതും, അതിലേക്കു കയറിയെത്തുവാൻ ദൈവക്കുറുപ്പുള്ളതുമാകുന്നു. അതിൽ ഒരു മാഗം ഭഗനായാലും സർവ്വവധം സംഭവിക്കുകയില്ല. വലിയ അപകാരം ചെയ്യുന്നവരുടെ മേൽ കല്പിക്കാത്താ മരം കൊണ്ടോ പ്രാഹരിച്ചാൽ പട്ടന്തപ്പുറത്തിലുള്ള പക്ഷം നശിക്കുകയുണ്ടു്.

നിമ്നയോഗികൾ (അഴന്നുമാറിയവർ) പൊതുവെ, സ്ഥിരയോഗികൾ എന്നിങ്ങനെയുള്ള ശത്രുക്കളിൽ പച്ച നിമ്നയോഗികളിൽനിന്നുള്ള ഭൂമിലാഭമാണ് അധികം ശ്രേഷ്ഠം. നിമ്നയോഗികൾക്കു യുദ്ധം ചെയ്യുന്നതിൽ ദേശകാലാപമാധം ഉണ്ടു്. സ്ഥിരയോഗികളാകട്ടെ എല്ലാദേശങ്ങളിലും എല്ലാകാലങ്ങളിലും യുദ്ധംചെയ്യാൻ സാധിക്കുന്നവരാണ്.

ഖനകന്മാർ (കിടന്നുരുന്ന് അതിൽനിന്നു യുദ്ധം ചെയ്യുന്നവർ), ആകാശയോഗികൾ എന്നിങ്ങനെയുള്ള ശത്രുക്കളിൽ പച്ച ഖനകന്മാരിൽനിന്നുള്ള ഭൂമിലാഭമാണ് ശ്രേഷ്ഠതരം. എന്തുമാണെന്നാൽ, ഖനകന്മാർ യുദ്ധം ചെയ്യാൻ ഖായും ശത്രുവും ആവശ്യമാകുന്നു; ആകാശയോഗികൾക്കാകട്ടെ ശത്രുക്കളെന്ന് മാത്രമേ അപരം ഉള്ളൂ.

ഇത്തരക്കാരിൽ നിന്നു്
നേടീടം ശാസ്ത്രകാവിദൻ
മെച്ചം സാധിതമെക്കൊണ്ടും
പരമൈകാമിമാർന്നിടം.

കൊടിയുരൻ രാജാശാസ്ത്രത്തിൽ, ക്ഷാത്രിയശാസ്ത്രത്തിൽ, ഏകാധികാരത്തിൽ, മിത്രയിരോധമിഹംസ്കരി
തിൽ, ഭൂമിസന്ധി എന്ന പത്താമദ്ധ്യായം.

പതിനൊന്നാം അധ്യായം.

അനവസിതസന്ധി.

“അങ്ങയും ഞാനും കൂടി സന്ധിചെയ്തു ശുന്യഭൂമിയിൽ നിവേശം ചെയ്യുക” എന്നു പറഞ്ഞു ചെയ്യുന്ന സന്ധി അനവസിതസന്ധിയാകുന്നു. ഈ സന്ധി ചെയ്യുന്ന അർദ്ധിദ്ധിഗീഷ്ടത്തിൽപച്ച ആരാണോ ഫലം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും ഇണസമ്പന്നവുമായ ഭൂമിയെ നിവേശിപ്പിക്കുന്നത് അവൻ മറുവനെ അതിസന്ധാനംചെയ്യുന്നു.

അപ്രകാരമുള്ള ഭൂമികളിൽപച്ചം സ്ഥലം (മഴക്കാലത്തോളം വെള്ളംകിട്ടുന്ന ഭൂമി) ലഭിക്കുന്നതോ, അതോ ഔദകം (നദീതടാകാദികളിൽനിന്നു വെള്ളം കിട്ടുന്ന ഭൂമി) ലഭിക്കുന്നതോ അധികം നല്ലതു് എന്നു ചിന്തയിങ്കൽ മറുത്തായ സ്ഥലത്തേക്കാൾ അപ്പുറമായ ഔദകമാണ് അധികം ശ്രേഷ്ഠം. എന്തു്കൊണ്ടെന്നാൽ, ഔദകത്തിങ്കൽ ഹലങ്ങൾ എല്ലാകാലങ്ങളിലുമുണ്ടാവുകയും ഫലമാൽപത്തി നിശ്ചിതമായിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ. സ്ഥലങ്ങളിൽപച്ചം, ചുറ്റുവാപങ്ങളും അപരവാപങ്ങളുമായ സസ്യങ്ങൾ വിളയുന്നതും അപ്പുറമായ വാഷം ഉണ്ടായാൽ മതിയാകുന്നതും തടസ്ഥമില്ലാത്തതുമായ സ്ഥലമാണ് ശ്രേഷ്ഠം.

ഔദകങ്ങളായ രണ്ടു ഭൂമികളിൽപച്ചം ധാന്യവാപം (ധാന്യങ്ങൾ വിതയ്ക്കാവുന്നതു) അധാന്യവാപത്തെക്കാളധികം നല്ലതാകുന്നു. ധാന്യവാപവും അധാന്യവാപവുമായ രണ്ടു ഭൂമികളിൽപച്ചു് ഒന്ന് അപ്പുറമയളളു, മറ്റേതു വളരെയുണ്ട് എന്നീരിക്കിൽ അപ്പുറമായ ധാന്യകാന്ത (ധാന്യങ്ങൾക്കു പററുന്ന ഭൂമി) തേക്കാൾ മഹത്തായ അധാന്യകാന്തമാണ് അധികം നല്ലതു്. എന്തു്കൊണ്ടെന്നാൽ, സ്ഥലം വളരെയുണ്ടെങ്കിൽ പറമ്പിൽ വളയുന്നവ

കുരുതരീപ്പതിനാറാഃപ്രകരണം പതിനൊന്നാം അധ്യായം

യും പാടത്തുണ്ടാകുന്നവയുമായ പലതരം ഓഷധികൾ ഉണ്ടാകും; സ്ഥലത്തിന്റെ പ്രാപ്യതയ്ക്കുതക്ക ദൃഷ്ടാന്തികളായ കർമ്മങ്ങൾ നടത്തുകയും ചെയ്യാം. ഭൂമിയുടെ ഗുണങ്ങൾ പ്രയുജ്ഞിതമാണല്ലോ ഉണ്ടാകുന്നത്.

ഖനിഭോഗം (ഖനികളാകുന്ന അനുഭവത്തോടുകൂടിയതു്); ധാന്യഭോഗം (ധാന്യമാകുന്ന അനുഭവത്തോടുകൂടിയതു്) എന്നിങ്ങനെയുള്ള മറ്റു ഭൂമികളിൽവെച്ചു ഖനിഭോഗം കോശത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതാണ്; ധാന്യഭോഗമാകട്ടെ കോശത്തെയും കോഷ്ഠാഗാരത്തെയും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു. ശ്വാംഗികളായ കർമ്മങ്ങളുടെ ആരംഭങ്ങൾക്കു മുമ്പു കാലണം ധാന്യമാണ്. എന്നാൽ, മഹത്തുക്കളായ പദാർത്ഥങ്ങൾ വിളയുന്നതും അവയ്ക്കു ധാരാളം വില്പനയുണ്ടാകുന്നതുമായ ഖനിഭോഗമാണെങ്കിൽ അതാണധികം നല്ലതു്.

ഭൂവുവനമുള്ള ഭൂമി, ഹസ്തിവനമുള്ള ഭൂമി എന്നിവ
 യിൽപ്പെട്ട "ഭൂവുവനമുള്ളതായ ഭൂമി എല്ലാ കർമ്മങ്ങൾക്കും
 കാരണവും മഹത്തായ ധനം സഞ്ചയിക്കുവാനുതകുന്നതു
 മാണു്; ഹസ്തിവനമുള്ള ഭൂമി ജ്വരീൽനിന്നു വിപരീതമാ
 ണു്" എന്ന് ആചാര്യന്മാർ പറയുന്നു. എന്നാൽ അങ്ങ
 നെയല്ലെന്നാണു കൊടിയുക്തം. അനേകം ഭൂവുവനങ്ങൾ
 പലേ ഭൂമികളിൽ വെച്ചുപിടിച്ചിരിക്കുവാൻ സാധിക്കും;
 ഹസ്തിവനം അങ്ങനെ ഉണ്ടാക്കുവാൻ സാധിക്കുകയില്ല.
 ശത്രുസൈന്യങ്ങളെ വധിക്കുന്ന കായ്കത്തിൽ പ്രധാനമായി
 വേണ്ടതു ഹസ്തിമുറങ്ങത്താനും.

ജലമാഗ്ഗ് സാക്ഷാദൃക്ഷിയതും സ്ഥലമാഗ്ഗ് സാക്ഷാദൃക്ഷി
 യതുമായ രണ്ടു ഭൂമികളിൽ വച്ചു, ആ മാഗ്ഗ് സാധു അന്നിത്യ
 സജ്ജായിരിക്കുന്ന പക്ഷം ജലമാഗ്ഗ് സാക്ഷാദൃക്ഷിയ ഭൂമിയും,
 നിത്യ സജ്ജായിരിക്കുന്ന പക്ഷം സ്ഥലമാഗ്ഗ് സാക്ഷാദൃക്ഷിയ
 ഭൂമിയുമാണധികം നല്ലത്.

ഭിന്നമനുഷ്യമായ (ഭന്നങ്ങൾ ഇടവിട്ട കാമസിക്ക
ന്ന) ഭൂമിയോ, അതോ ശ്രേണീമനുഷ്യമായ (ഭന്നങ്ങൾ കൂ
ട്ടമായിപ്പാർന്ന) ഭൂമിയോ അധികം നല്ലത് എന്ന ചി
ന്തയിങ്കൽ ഭിന്നമനുഷ്യഭൂമിയാണധികം ശ്രേഷ്ഠം. ഭിന്ന
മനുഷ്യമായ ഭൂമിയെ കീഴടക്കി വസ്തുവാൻ പ്രയാസമില്ല.
അതിലെ ആളുകളെ അന്യന്മാർ ഭേദിപ്പിക്കുവാൻ പ്രയാ
സമാണുതാനും. എന്നാൽ അതിന് ആപത്തു വരു
മ്പോൾ സഹിപ്പാൻ സാധിക്കുകയില്ലെന്നൊരു ദോഷവുമു
ണ്ട്. ശ്രേണീമനുഷ്യഭൂമി ഇതിൽനിന്ന നേരെ വിപരീ
തമാണ്. പക്ഷേ, അതു പ്രകൃതിദോഷമുണ്ടാകുമ്പോൾ
വലിയ ദോഷമെന്നു കാണേണ്ടതാകും.

ചതുർവർണ്ണങ്ങളെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കുമ്പോൾ, എല്ലാ
കർമ്മങ്ങൾക്കും ഉപയോഗപ്പെടുന്നതാകുകൊണ്ട് അവയെ
ണ്ണുപ്രായ (ഭൂരിപക്ഷം അഴിഞ്ഞു ഭാതിക്കാമോടു കൂടിയത്)
മായ ഭൂമിയാണ് അധികം നല്ലത്. കൃഷി സർപ്പ പ്ര
ചാരമുള്ളതും, വിവിധഫലവൃക്ഷങ്ങൾ കണ്ടുവരിയാ
യ ഭൂമി അങ്ങനെയല്ലാത്ത ഭൂമിയേക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമാകുന്നു.
കൃഷിക്കും മറ്റു പ്രവൃത്തികൾക്കും പ്രയോജനപ്പെടുന്നതാ
കുകൊണ്ട്, ഗോരജകന്മാർ പാർന്ന ഭൂമി അങ്ങനെയ
ല്ലാത്ത ഭൂമിയേക്കാൾ നല്ലതാകുന്നു. പശുനിധയംകൊ
ണ്ടും ജനദാനംകൊണ്ടും ഉപകരിക്കുന്നതാകുകൊണ്ട് ധ
നികന്നായ കച്ചാടക്കാർ ധാരാളമുള്ളതായ ഭൂമി അങ്ങ
നെയല്ലാത്ത ഭൂമിയേക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമാകുന്നു.

ഭൂമിക്കുണ്ടായിരിക്കേണ്ട ഗുണങ്ങളിൽപ്പെട്ടു അപാശ്ര
യം (രക്ഷ) ആണ് അധികം വലിയ ഗുണം. അതിൽപെ
ട്ടും ദുർഗ്ഗാപാശ്രയം (കോട്ടയാകുന്ന രക്ഷയോടു കൂടിയതു)മാ
യ ഭൂമിയോ, അതോ പുരുഷാപാശ്രയമായ (ആളുകൾക്കു
ന്ന രക്ഷയോടു കൂടിയത്) ഭൂമിയോ അധികം നല്ലതെന്ന
ചിന്തയിങ്കൽ പുരുഷാപാശ്രയമാണ് അധികം ശ്രേഷ്ഠം.

ഞെന്റാറീപ്പതിനാറുപ്രകരണം പതിനൊന്നാമധ്യായം

എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, പുരുഷവരായ രാജ്യമേ രാജ്യമാകൂ. പുരുഷരാജ്യമായ ഭൂമിയിൽനിന്നു വരുന്നതായ പശുവിൽനിന്നെന്നപോലെ, എന്തൊരു വസ്തുവാണു കറമുവാൻ സാധിക്കുന്നതു്?

വലിയ ജനനാശവും ധനനാശവും സഹിച്ചു ജൈവൻ നിവേശിച്ചു ഭൂമിയെ കൈവശമാക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന രാജാവ് മുൻകൂട്ടിക്കാണു മുഖ്യമെന്നു, അരാജനവീതിയോ, നിരുത്സാഹനോ, അപജ്ഞാനാ (അസന്നായൻ), അന്യായവൃത്തിയോ, വ്യസനിയോ, ദൈവപ്രമാണമെന്നോ, യാതൊരു നിയമം (ആലോചനകൂടാതെ എന്തെങ്കിലും പ്രവൃത്തിക്കുന്നവൻ) യോ ആയ ഒരു രാജാവിനോടു് അതു വാങ്ങുവാൻ പണനം ചെയ്യണം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ വലിയ ജനനാശവും ധനനാശവും സഹിച്ചു നിവേശിച്ചുകൊണ്ടുതായ ഭൂമിയിൽ മുഖ്യമെന്നായിട്ടുള്ള രാജനവീതി (രാജവംശ്യൻ) നിവേശിച്ചെങ്കിൽ അവൻ തന്റെ സഹായകമായ (സമാനമായികൂടായ) പ്രകൃതികൾക്കു കൂടി ജനനാശവും ധനനാശവും കാരണം നാശത്തെ പ്രാപിക്കും. ബലവാനാണെന്നിഹും അരാജനവീതിയായ ഒരുവനാണെന്നു അറിയുന്നതുള്ള ഭൂമിയിൽ നിവേശിച്ചെങ്കിൽ അവന്റെ സഹായകകൂട്ടാണു പ്രകൃതികൾ ജനനാശത്തെയും ധനനാശത്തെയും ചെയ്യപ്പെട്ട അവനെ ഉപേക്ഷിച്ചുപോകും. നിരുത്സാഹനനായ ഒരുരാജാവിനോടു ചെയ്യുന്നതെങ്കിൽ അവൻ ദണ്ഡവാൻ (സൈന്യസഹിതൻ) ആണെന്നിഹും ദണ്ഡത്തെ പ്രയോഗിക്കാത്തതു കാരണം സൈന്യനാശവും ധനനാശവും കൊണ്ടു തന്റെ സൈന്യങ്ങളോടുകൂടി നശിച്ചുപോകും. അപജ്ഞാനായ ഒരുവൻ ധാരാളം കോശങ്ങളോടുകൂടിയവനെങ്കിലും സൈന്യങ്ങളെയും ധനനാശവും വരുത്തുവാൻ സഹായിച്ചാണല്ലോ യാതൊരു ഒരുവനിൽനിന്നും അവനു സാഹായ്യം ലഭിക്കുകയില്ല. അന്യായവൃത്തിയായിട്ടുള്ളവ

ഷാഡ്‌ഗുണ്യം

ഏഴാമധികരണം

ഒരു അവൻ മുൻപു നിവേശംചെയ്തു ഭൂമിയിൽനിന്നുതന്നെ ഓടിക്കുവാൻ സാധിക്കും; പിന്നെയെങ്ങനെ അവൻ ഒരു ഭൂമിയെ നിവേശിപ്പിക്കും? അന്ത്യാവൃത്തിയുടെ സ്ഥിതി പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു തന്നെ വ്യസനിയായിട്ടുള്ളവന്റെ അവസ്ഥയും പറയപ്പെട്ടു. ദൈവപ്രമാണനായിട്ടുള്ളവൻ പരമപ്രയത്നമഹീനനാ, ആരംഭശൂന്യനാ, കർമ്മഭേദമുള്ള നാൾ നേരിട്ടവനോ ആയിട്ടു വിനാശമേടയും. യൽ കിഞ്ചനകാരിയായിരിക്കുന്നവൻ യാതൊരു വാസ്തവം സമ്പാദിക്കുവാൻ ശക്തനാകയില്ല. അവൻ ഇപ്പറഞ്ഞവരെല്ലാവരിലും വെച്ച് ഏറ്റവുമധികം ദോഷപാനാകുന്നു.

“യൽകിഞ്ചനകാരിയായ ശത്രു ചിലപ്പോൾ വിജിഗീഷുവിന്റെ ചരിത്രം കണ്ടുപിടിച്ചു പ്രചരിച്ചേക്കും” എന്ന് ആചാര്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ, “അവൻ വിജിഗീഷുവിന്റെ ചരിത്രത്തെക്കുറിച്ചുപോലെ വിനാശത്തെയും പ്രാപിക്കും” എന്നാണു കേരളീയമതം. *

മേൽപ്രകാരമുള്ള ഭ്രാന്താക്കന്മാരെ ലക്ഷിക്കാതിരിക്കുന്നവരും മുകളിൽ പാർശ്വഗ്രന്ഥാപഗ്രഹത്തിൽ പറയുവാൻ പോകുന്ന വിധിയനുസരിച്ചു ഭൂമിയെ അവസ്ഥാപനം ചെയ്യണം—ഇങ്ങനെ അഭിഹിതസ്ഥി(വാക്കാൽ ചെയ്യപ്പെടുന്ന സ്ഥിതി).

ബലപാനായ ഒരു രാജാവ് ഗുണവർത്താ കാലാന്തരത്തിൽ മടക്കിയെടുപ്പാൻ കഴിയുന്നതോ ആയ ഒരു ഭൂമിയെ വിലയ്ക്കു തുടങ്ങാനാവശ്യപ്പെട്ടാൽ ഒരു സ്ഥിതി നിശ്ചിതം.

* യൽകിഞ്ചനകാരിയെ നിസ്സാരനെന്നു കേൾവി വിജിഗീഷു അലോചിക്കുവാനിടയുള്ളതുകൊണ്ട് അവൻ വിജിഗീഷുവിന്റെ ചരിത്രം കേൾക്കുകയും ആചാര്യന്റെയും പക്ഷേ അവൻ യാതൊന്നും യാതൊന്നും വിജിഗീഷുവിന്നു തിരിച്ചടയ്ക്കും അവനെ നശിപ്പിച്ചാൻ കഴിയുകയും കേരളീയമതം.

ഉപമ

ഒരു ആറിപ്പതിനാനാം പ്രകരണം പന്ത്രണ്ടാം അധ്യായം
യിച്ചിട്ടുവന്നു കൊടുക്കുവാൻ—ഇതു അനിമിതസന്ധി
(അവിശ്വസന്ധി.)

സമനായിട്ടുള്ള ഒരു രാജാവ് തന്റെ ഭൂമിയെ വില്പ
യ്ക്കു തരണമെന്നു യാചിച്ചാൽ “ഈ ഭൂമി എനിക്കു തിരി
കെ പിടിച്ചുകൊണ്ടാണോ വശ്യനാക്കുവാനോ സാധിക്ക
മോ? ഈ ഭൂമി മുഖന പ്രതിസന്ധിയും പ്രാപിച്ചിട്ട് ഈ
ശത്രു എനിക്കു വശ്യനായിപ്പോകുമോ? ഈ ഭൂമി വിൽക്ക
ണതുകൊണ്ട് എനിക്കു കാർയ്ക്കുസാമർത്ഥ്യത്തിന്നു മതിയായ
മിത്രവാദമാ ഹിരണ്യവാദമോ സിദ്ധിക്കുമോ?” എന്നു ന
ല്ലവണ്ണം ആലോചിച്ചു, തക്കതായ കാരണം കാണുന്നതാ
യാൽ കൊടുക്കണം.

ഇതിനെക്കൊണ്ടുതന്നെ തന്നെക്കാൾ ഹീനനായ
ഒരു ശത്രുവാു ഭൂമിയെ യാചിച്ചാൽ ചെപ്പേണ്ടതും പറ
ഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു.

എവൾ മിത്രഹിരണ്യങ്ങൾ
തന്നാലുന്യധരിതിയും
ലഭിക്കുമോൾ കൂട്ടുകാരെ—
തൊപ്പിച്ചിട്ടു സാസ്ത്രവിൽ.

കെട്ടിയുടൻ അർദ്ധശതാബ്ദം, അദ്ധ്യായത്തെ
ഏകാധികാരത്തിൽ, മിത്രഹിരണ്യഭീകർസന്ധി
യിൽ, അനവസിതസന്ധി എന്ന
പരിഭാസനാമധ്യായം.

പന്ത്രണ്ടാം അധ്യായം.

കർമ്മസന്ധി.

“അങ്ങനെയൊന്നും കൂടി സന്ധിചെയ്തു മുക്തിനിർമ്മി
പ്പിക്കുക” എന്നു പറഞ്ഞു ചെയ്യുന്ന സന്ധിയാണ് കർമ്മ.

ഷാസ്തൃസ്തം

ഏകാമധികരണം

സന്ധി. ഈ സന്ധി ചെയ്യുന്ന അരിറിമിഗീഷുകളിൽ വെച്ച് ആരാണോ ദൈവത്താൽത്തന്നെ കോട്ടപോലെ ഭക്തമാക്കിത്തീർപ്പെടുത്തും മരുക്കൾക്കു കടപ്പാൻ സാധിക്കാത്തതും അച്ചുവയത്താൽ പണിതീർന്നുവന്നതുമായ ഭക്തനെ നിർമ്മിപ്പിക്കുന്നത് അവൻ മററവനെ അതിസന്ധാനം ചെയ്യുന്നു.

അവയിൽവെച്ചും സ്ഥലഭക്തം, നദീഭക്തം, പാത്രഭക്തം എന്നിവയിൽ പിൻപുറിൻപു പറയപ്പെട്ടവ അധികമധികം ശ്രേഷ്ഠമാകുന്നു.

ആഹാരാർത്ഥം (ചെമ്മീൻ തിരിച്ചു കൊണ്ടുവരേണ്ടതു്), സഹോദരം എന്നിങ്ങനെയുള്ള രണ്ടു സേതുബന്ധങ്ങളിൽവെച്ചു സഹോദരമായിട്ടുള്ളതാണ് അധികം നല്ലതു്. സഹോദരങ്ങളായ രണ്ടു സേതുബന്ധങ്ങളിൽവെച്ചു അധികം വാപസ്ഥാനത്തെ (വിത്തുവിതയ്ക്കുന്ന ഭൂമിയെ) നനയ്ക്കുവാനുതകുന്നതാണ് അധികം നല്ലതു്.

ഔവനങ്ങളിൽവെച്ചു സാമവത്തായ ഭാഗ്യങ്ങളുള്ള അഭവികളോടു കൂടിയതും നദീമാതൃകവുമായ ഭാഗ്യവനത്തെ ആരാണോ ജനപദാന്തത്തിൽ വെച്ചുപിരിപ്പിക്കുന്നത് അവൻ മററവനെ അതിസന്ധാനം ചെയ്യുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, നദീമാതൃകമായിട്ടുള്ള ഭാഗ്യവനം സുഖോപജീവ്യവും ആപത്തുണ്ടാകുന്ന കാലത്തു രക്ഷാസമാനവുമായിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ.

ഹസ്തിവനങ്ങളിൽവെച്ചും ശുഭരതയുള്ള അനേകം മൃഗങ്ങളോടുകൂടിയതും ഉറപ്പുവരുത്തു പ്രതിവേശങ്ങളോടു (അയൽഭൂമികളോടു) കൂടിയതും അനന്തങ്ങളായ അപരേശങ്ങളോടു (പ്രദേശനിർഗമസ്ഥാനങ്ങളോടു) കൂടിയതുമായ ഹസ്തിവനത്തെ ജനപദാന്തത്തിൽ നിർമ്മിപ്പിക്കുന്നത് ആരാണോ അവൻ മററവനെ അതിസന്ധാനം ചെയ്യുന്നു.

“ശുഭരതയില്ലാത്ത വലിയ ഗജങ്ങളോടുകൂടിയതും ശു

തെന്തൊരുപ്രതിനിധാനം പ്രകടനം പന്ത്രണ്ടാം അദ്ധ്യായം

രത്നയമ്മ അപ്പം ഗജങ്ങൾക്കടുക്കിയതുമായ രണ്ടു ഹസ്തിവ
നങ്ങളിൽവെച്ചു ശൂരതയുള്ള അപ്പം ഗജങ്ങൾക്കടുക്കിയതാ
ണ് അധികം ശ്രേഷ്ഠം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ശൂരത
'യുള്ള ഗജങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചാണ് രാജ്യം സ്ഥിതിചെയ്യു
ന്നത്'. ശൂരതയുള്ള അപ്പം ഗജങ്ങൾ അശ്വമതായ വള
രെ സൈന്യങ്ങളെ ഭംഗിപ്പട. ശൂരതയില്ലാത്ത വളരെ
ഗജങ്ങൾ തോറ്റു പിന്തിരിഞ്ഞിട്ടു സ്വസൈന്യങ്ങൾക്കു ത
ന്നെ നാശം വരുത്തുകയാണു് ചെയ്യുക" എന്ന് ആചാര്യ
ന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ അങ്ങനെയല്ലെന്നാ
ണ് ചൊല്ലിയതും. ശൂരത കറഞ്ഞ വളരെ ഗജങ്ങൾ
ഉണ്ടാകുന്നതാണ് അധികം നല്ലത്. അവയെ സൈന്യ
ങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ നിർത്തിയാൽ അവ ഭരണകം പണി
ക്കൂടെ ചെയ്യും, കൂട്ടത്തിലുള്ള മറ്റു ഗജങ്ങൾക്കു് ഉപകാ
രം ചെയ്യും, രാജ്യത്തിൽ പരമാർത്ഥം ആക്രമിക്കപ്പെടു
വാൻ കഴിയാതിരിക്കുകയും ഭരണരണ്ടായിരിക്കയും ചെ
യ്യും. കഠിനമായ വളരെ ഹസ്തികളുടെയിൽ അധിക
വിനയകർമ്മംകൊണ്ടു ശൗര്യം ഉണ്ടാക്കിക്കീഴ്ചവാനും സാ
ധിക്കും. എന്നാൽ ശൂരതയുള്ള അപ്പം ഗജങ്ങൾക്കു എണ്ണ
ത്തിൽ ആധിക്യം വരുത്തുവാൻ സാധിക്കുന്നതുമാത്രം.

ഖനികളിൽവെച്ചു വിവരമറിഞ്ഞ വളരെപ്പോളങ്ങളു
ള്ളതും ഒറ്റമല്ലാത്ത മാർഗ്ഗത്തോടുകൂടിയതും അപ്പന്റേതും
കൊണ്ടു നിർമ്മിക്കുന്നതുമായ ഖനിയെ ആരാണ്കൂടാ ക
ഴിപ്പിക്കുന്നതു അവൻ മറ്റൊരനെ അതിസന്ധാനം ചെ
യ്യുന്നു.

അതിൽവെച്ചു "വലിയ സാരവസ്തുക്കളുള്ളതും അപ്പ
വുമായ ഖനിയോ, അപ്പസാരവും മഹത്തുമാന ഖനിയോ
അധികം നല്ലത്" എന്നു ചിന്തിക്കുമ്പോൾ മഹാസാരവും
അപ്പവുമായ ഖനിയോ ശ്രേഷ്ഠം. വരും, മണി, മുത്തു,
പവിഴം, സ്വർണം, വെള്ളി എന്നീ സാരവസ്തുക്കൾ അപ്പ

മായാലും അല്പസാരമായ പ്രഭൃതദ്വയങ്ങളെ കൃല്യാധിക്യം കൊണ്ടു വിഴുങ്ങുന്നതാണ്” എന്ന് ആചാർ്യന്മാർ പറയുന്നു. എന്നാൽ അങ്ങനെയല്ലെന്നാണു കൊടില്യമതം. മഹാസാരമായ വസ്തുക്കൾ നിലയ്ക്കു വാങ്ങുവാൻ വളരേക്കാലം കൂറ്റാമ്പാൾ അപ്പം വല്ലവതം മാത്രമേ ഉണ്ടാകയുള്ളൂ. അല്പസാരമായ വസ്തു വാങ്ങുവാനാകട്ടെ എല്ലാപ്പോഴും വളരെ ആളുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കും.

ഇതിനേപ്പറഞ്ഞുകൊണ്ടുതന്നെ വണിക്യമന്തൈരഭിരിച്ചും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. വണിക്യമങ്ങളിൽ വെച്ചു “ജലമാഗ്ഗവും സ്ഥലമാഗ്ഗവുംകൂടിയായാൽ ജലമാഗ്ഗമാണ് അധികം നല്ലതു്. ജലമാഗ്ഗം അല്പവ്യയംകൊണ്ടു സരോജിപ്പുവാൻ സാധിക്കുന്നതും പണ്യവസ്തുക്കളിൽനിന്നു അനല്പമായ ലാഭം ഉണ്ടാകുന്നതുമാണ്” എന്ന് ആചാർ്യന്മാർ പറയുന്നു. എന്നാൽ അങ്ങനെയല്ലെന്നാണു കൊടില്യമതം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഗതാഗതത്തിന്നു പ്രതിബന്ധം വരാവുന്നതും എല്ലാ കാലത്തും നിലനിൽക്കാത്തതും വലുതായ ഭയത്തിന്നു കാരണവും പ്രതീകാമിച്ഛാത്തതുമാണ് ജലമാഗ്ഗം; ഇതിന്നു നേരെ വിപരീതമാണു സ്ഥലമാഗ്ഗം.

ജലമാഗ്ഗത്തിങ്കലാകട്ടെ കൂലപഥം (കരയോരത്തുവഴിയുള്ള വഴി), സംയാനപഥം (ജലമധ്യമാഗ്ഗം) എന്നിവയിൽവെച്ചു കൂലപഥം വളരെ പണ്യപട്ടണങ്ങളെ തൊട്ടു കിടക്കുന്നതാകയാൽ അധികം ശ്രേഷ്ഠമാണ്. ഇതുപോലെതന്നെ എല്ലാപ്പോഴും ഗതാഗതത്തിന്നുപകരിക്കുന്നതുകൊണ്ടും സഹിപ്പാൻ വയ്ക്കാത്ത ആപത്തുകൾക്കു കാരണമാകാത്തതുകൊണ്ടും നദീപഥം ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠമാകുന്നു.

സ്ഥലമാഗ്ഗത്തിൽവെച്ചും “ഹൈമവതം (ഉത്തരാപഥം) ഭിഷ്ഠിന്നാപഥമേക്കാൾ മേലായാണ്; എന്തുകൊ

തെന്തൊരുപ്രതിനാദം പ്രകരണം പത്രങ്ങൾ അധ്യായം

തന്നെത്തന്നെ അവിടെ ആനകൾ, കുതിരകൾ, ഗന്ധവ്യ
ങ്ങൾ, ദന്തങ്ങൾ, അരിനം, വെള്ളി, സ്വർണം മുതലായി
ഏറ്റവും വിലപിടിച്ച് പണ്യവസ്തുക്കൾ ഉണ്ടാകുകയാണു
തന്നെ" എന്നു ആലോചനാർ പറയുന്നു. എന്നാൽ അ
ങ്ങനെയല്ലെന്നാണു കൊടിലുമാർ. കഞ്ചാവും അരിനി
വും കുതിരകളുമൊഴിച്ചു ശേഖരം, വളം, മണി, മുത്തു, സ്വ
ർണം തുടങ്ങിയവ പണ്യവസ്തുക്കൾ ദക്ഷിണാപഥത്തിൽ
ധാരാളമായിട്ടുണ്ട്. ദക്ഷിണാപഥത്തിൽവെച്ചും വളരെ
വെറുപ്പായ സമ്പന്നങ്ങളും വിലപിടിച്ച് പണ്യവ
സ്തുക്കുമാകുകയും ചെയ്തും ഗതാഗതത്തിന്നു പ്രതിബദ്ധമില്ലാ
ത്തതും അധാരം കുറഞ്ഞതുമായ വണിക്രമം അധികം
പ്രോത്സാഹകനും.

അഥവാ ഫലിപ്രാപ്തിക്കുള്ളതും അവ വാങ്ങുവാൻ
ആളുകൾ സുഖമായിട്ടുള്ളതുമായ മാർഗ്ഗം അധികം പ്രോ
ത്സാഹകനും. ഇതിനെപ്പറ്റുന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ കിഴക്കൻ
ദിക്കിലേക്കുള്ളതും പടിഞ്ഞാറൻ ദിക്കിലേക്കുള്ളതുമായ
വണിക്രമങ്ങളെയും പറയുകയുണ്ടു.

വണിക്രമങ്ങളിൽവെച്ചു ചക്രപഥവും (വണ്ടിവഴി),
പാദപഥവും തുടങ്ങിയവ വിപുലമാക്കും (ബഹുവ്യവഹാ
രോപയോഗി) ആയതുതന്നെ ചക്രപഥമാണു" പ്രോത്സാ
ഹിത ദേശങ്ങളിലും മീല കാലങ്ങളിലും ഖരോഷ്വപഥ
(കുഴുതകളുടേയും ഒട്ടകങ്ങളുടേയുമാർഗ്ഗം) മാണു" അധികം
നല്ലതെന്നും വരും. ഇവയെപ്പറ്റുന്നതുകൊണ്ടു അനുപ
ഥവും (ഉറപ്പുവഴി) പറയപ്പെട്ടു.

ക്ഷയം നേടാറിനരിതൻ
വൃദ്ധി; വൃദ്ധി വിപര്യയം
കർമ്മാദയം തുല്യമായി
വന്നാൽ സ്ഥാനം പ്രകീർത്തിതം

ആയമല്ലം വൃദ്ധം ഭൂരി-
 യെന്നാകിൽ ക്ഷയമാമതു്;
 മറിച്ചായാൽ വൃദ്ധി; ഞ്ഞം
 സമ്മായ്വരികൾ സ്ഥിതി.

അപ്പാച്ചായാസമന-
 പോദയം കർമ്മമെങ്കിലോ
 ദുഷ്ടാദിയിലതാം ദ്രൗഷ്യം-
 മെന്നേവം കർമ്മസന്ധികൾ.

കൊല്ലപ്പെൻ അർദ്ധശാസ്ത്രത്തിൽ, ക്രൈസ്തവ്യരെന്ന
 ഏകദേശിക്കാത്തതിൽ, വിശ്വവിശ്വഭൂമികൾസന്ധി
 തിൽ, കർമ്മസന്ധി എന്ന പത്രങ്ങളെപ്പോലെ.

പതിമൂന്നാം അദ്ധ്യായം.

ഒരുനൂറ്റാണ്ടിനേഴാം പ്രകാരം.
 പാർപ്പിഗ്രാഹമിന്ന.

അതിവിജിഗീഷയുടെ, പരമ്പരയോടു യുദ്ധമെന്തു
 കൊണ്ടിരിക്കുന്ന അന്താരാഷ്ട്രയുടെ ശത്രുക്കളുടെ പാർപ്പിയെ
 ദൈവമെന്തു ഗ്രഹിക്കുമ്പോൾ (അന്താരാഷ്ട്രയുടെ ശത്രുക്കൾ
 ഒരു അറക്കൽ പിൻഭാഗത്തുണ്ടെ എങ്കിൽപ്പോൾ) ആരാ
 ണോ അധികം ശക്തിയുള്ളവന്റെ പാർപ്പിയെ ഗ്രഹിക്കു
 ന്നതു് അവൻ മറ്റൊരനെ അതിസമ്പന്നം ചെയ്യുന്നു. എ
 ന്നുകൊണ്ടെന്നാൽ, ശക്തിസമ്പന്നനായിട്ടുള്ളവൻ തന്റെ
 മുൻപിുള്ള ശത്രുവിനെ ഉദ്യോഗിപ്പിച്ചിന്നുദേശം പാർപ്പി
 ഗ്രാഹനെ ഉദ്യോഗിക്കുമെന്നുള്ളൊരുതന്നെ. ദീനം
 കരിയായിട്ടുള്ളവൻ ലാഭമൊന്നും ലഭിക്കാത്തവനാകയാൽ
 പാർപ്പിഗ്രാഹനെ ഉദ്യോഗിക്കുകയില്ല. *

* അതിവിജിഗീഷയുടെ പാർപ്പിഗ്രാഹനാതി വർദ്ധനയോടേ
 കണ്ടുവെന്ന് ഇതിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു്.

അരുറപ്പിരിയേഴാം പ്രകരണം പതിമൂന്നാമധ്യായം

രണ്ടാപക്ഷം ശക്തി സമമായിരിക്കുമ്പോൾ ആരാണോ വിപുലാരംഭനായവന്റെ (വളരെ ഉപകരണങ്ങളോടു കൂടിയവന്റെ) പാർഷ്വിയെ ഗ്രഹിക്കുന്നത് അവൻ മററവനെ അതിസന്ധാനം ചെയ്യുന്നു. എങ്കിലൊക്കെത്തന്നെ വിപുലാരംഭനായിട്ടുള്ളവൻ ശത്രുവിനെ ഉദ്യോഗിച്ചതിന്നു ശേഷം പാർഷ്വിഗ്രാഹനെ ഉദ്യോഗിക്കുമെന്നുതന്നെ കാണുന്നതാണ്. അല്ലാരംഭനാകട്ടെ സകലവക്രൻ (പ്രതിബദ്ധങ്ങളായ സൈന്യങ്ങളോടുകൂടിയവൻ) ആകയാൽ പാർഷ്വിഗ്രാഹനെ ഉദ്യോഗിക്കുകയില്ല.

രണ്ടാപക്ഷം സമാനമായ ആരംഭത്തോടുകൂടിയവരായിരിക്കുമ്പോൾ ആരാണോ സർവ്വസന്ദോഹത്തോടുകൂടി വരപ്പെട്ടവന്റെ പാർഷ്വിയെ ഗ്രഹിക്കുന്നത് അവൻ മററവനെ അതിസന്ധാനം ചെയ്യുന്നു. എങ്കിലൊക്കെത്തന്നെ, ധനുരൂപൻ (ഭൂപന്ധനത്തിന്റെ രക്ഷയ്ക്കു സൈന്യങ്ങളില്ലാത്തവൻ) ആയ ശത്രുവിനെ എളുപ്പത്തിൽ ജയിക്കുവാൻ സാധിക്കും. സൈന്യങ്ങളിൽ ഒരു ഭാഗത്തെ മാത്രം കൂട്ടിയുദ്ധത്തിന്നു പോയവൻ തന്റെ പിൻഭാഗത്തുള്ള വേണ്ട രക്ഷകൾ ചെയ്തു പനാകയാൽ അവനെ ജയിക്കുവാൻ പ്രയാസമായിരിക്കും.

സൈന്യങ്ങളെ കൂട്ടുന്ന വിഷയത്തിലും രണ്ടാപക്ഷം സാമ്യമുള്ള പക്ഷം ആരാണോ ചലനായ ശത്രുവിന്നു നേരെ പ്രയാണം ചെയ്തവന്റെ പാർഷ്വിയെ ഗ്രഹിക്കുന്നത് അവൻ മററവനെ അതിസന്ധാനം ചെയ്യുന്നു. എങ്കിലൊക്കെത്തന്നെ, ചലശത്രുവിന്നു നേരെ യാനം ചെയ്തവൻ നിഷ്ഠയാസം ജയം പ്രാപിച്ചിട്ടു പാർഷ്വിഗ്രാഹനെ ഉദ്യോഗിക്കും; സ്ഥിരശത്രുവിന്നു നേരെ പോയവൻ അതു ചെയ്യുകയില്ല. അവൻ ശത്രുവിന്റെ ദുർഗ്ഗത്താൽ തടയപ്പെട്ടും അവിടെനിന്നു മടങ്ങി പാർഷ്വിഗ്രാഹന്റെ തേരിട്ടു തിരിയുമ്പോൾ അവനെ അവഗ്രഹിക്കും.

ഇവനെപ്പറഞ്ഞുകൊണ്ടുതന്നെ മുകളിൽപ്പറഞ്ഞ പാർഷ്വതാചാര്യന്റെ സ്ഥിതിയും പറയപ്പെട്ടു. *

രണ്ടു ശതകങ്ങളും സമന്വയിപ്പിക്കുവാൻ അവരിൽവെച്ചു ധർമ്മികനായവനാക്കിയിട്ടുള്ള ശതകത്തിന്റെ പാർഷ്വതാചാര്യന്റെ അർത്ഥം ഇതരനെ അതിസമ്പന്നം ചെയ്യുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ധർമ്മികനാക്കിയിട്ടുള്ളവൻ സ്വന്തം ജനങ്ങളുടെപാലും ദൈവത്തിന്നു പാത്രമാകും; അധർമ്മികനാക്കിയിട്ടുള്ളവനാകട്ടെ എല്ലാവരും പ്രിയനായിരിക്കും.

ഇതുകൊണ്ടുതന്നെ മുമ്പാകെ, താദാത്മികൻ, കർമ്മം എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള പാർഷ്വതാചാര്യന്റെ പഠനത്തിന്റെയും പഠനത്തിന്റെയും ടി. ഈ മേൽക്കൽ സ്വന്തം മിത്രങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള പാർഷ്വതാചാര്യന്റെയും സമമാകുന്നു.

മിത്രങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ളവന്റെയും ശതകത്തിന്റെയും അർത്ഥം ഇതരനെ അതിസമ്പന്നം ചെയ്യുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ,

* സ്ഥിതിശതകങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ളവന്റെയും പാർഷ്വതാചാര്യന്റെയും പഠനത്തിന്റെയും പഠനത്തിന്റെയും ടി. ഈ മേൽക്കൽ സ്വന്തം മിത്രങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള പാർഷ്വതാചാര്യന്റെയും സമമാകുന്നു.

ടി മുമ്പാകെത്തന്നെ, താദാത്മികനാക്കിയിട്ടുള്ളവന്റെയും അർത്ഥം ഇതരനെ അതിസമ്പന്നം ചെയ്യുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ധർമ്മികനാക്കിയിട്ടുള്ളവൻ സ്വന്തം ജനങ്ങളുടെപാലും ദൈവത്തിന്നു പാത്രമാകും; അധർമ്മികനാക്കിയിട്ടുള്ളവനാകട്ടെ എല്ലാവരും പ്രിയനായിരിക്കും.

അനുരൂപീകരണവും പ്രകാരം പതിമൂന്നാമധ്യായം

മിത്രത്തോടുകൂടുന്നവൻ മിത്രവുമായി അനായാസേന സന്ധിചെയ്ത് പാർഷ്ണിഗ്രാഹനെ ഉദ്യോഗിക്കും. മിത്രത്തോടു സന്ധിചെയ്യുന്നത് എളുപ്പമാണ്; ശത്രുവിനോടടുത്തുവെച്ചു.

മിത്രത്തെ നശിപ്പിച്ചാൽ പുറപ്പെട്ടവനോടുകൂടി, ശത്രുവിനെ നശിപ്പിച്ചാൽ പുറപ്പെട്ടവനോടുകൂടി എന്നിവരിൽവെച്ചുശത്രുവിനെ നശിപ്പിച്ചാൽപുറപ്പെട്ടവന്റെ പാർഷ്ണിയെ ഗ്രഹിക്കുന്നതാകയാൽ അവൻ അപരനെ അതിസന്ധാനം ചെയ്യുന്നു. എത്രയൊക്കെയാണോ, ശത്രുവിനെ ഉദ്യോഗിക്കുന്നവൻ മിത്രസാഹായ്യത്താൽ ജയം സമ്പാദിച്ചു പാർഷ്ണിഗ്രാഹനെ ഉദ്യോഗിക്കും; സ്വപക്ഷോപരമായ മറ്റൊരുവനോടുകൂടി അതിനു ശക്തനാകയില്ല.

അവർ (മിത്രത്തെ നശിപ്പിച്ചാൽ ശത്രുവിനെ നശിപ്പിച്ചാൽ പുറപ്പെട്ടവർ) ലാഭമെന്നും കിട്ടാതെ മടങ്ങുമ്പോൾ അവരിൽവെച്ചു ഫലത്തോടുകൂടി ശത്രു മറ്റൊരാളോടുകൂടിയിരിക്കുന്നവനോടുകൂടി അധികം കഷ്ടതയുള്ളതായി നേരിട്ടവനോടുകൂടി അധികമെന്നോ അവന്റെ പാർഷ്ണിയെ ഗ്രഹിക്കുന്നവൻ ഇതരരെ അതിസന്ധാനം ചെയ്യുന്നു. ലാഭം സമ്പാദിച്ചിട്ടു മടങ്ങുമ്പോൾ അവരിൽവെച്ചു ആരുടെ ശത്രു ലാഭംകൊണ്ടും ശക്തികൊണ്ടും ഹീനനാണോ അവന്റെ പാർഷ്ണിയെ ഗ്രഹിക്കുന്നവൻ മറ്റൊരാളെ അതിസന്ധാനം ചെയ്യുന്നു. അഥവാ, യാതൊരുവന്റെ യാതൊരുവന്റെ ശത്രുവിനോടു വിഗ്രഹിച്ചാൽ അപകാരംചെയ്യാനും സമർത്ഥനാണോ അവന്റെ പാർഷ്ണിയെ ഗ്രഹിക്കുന്നവൻ മറ്റൊരാളെ അതിസന്ധാനം ചെയ്യും.

പാർഷ്ണിഗ്രാഹനായായ രണ്ടുപേരിൽവെച്ച് ആർ ആർക്കുവേണ്ടി നൽകുന്നവൻ കൈയെടുത്ത സൈന്യങ്ങളെ അധികം കൂടെക്കൊണ്ടുപോകരുത്, സ്ഥിതിഭയം (ദുർഭാഗികളാൽ സംരക്ഷിതൻ) ചാതിരിക്കരുത്, അയാളുടെ പാർഷ്ണിയിൽ സ്ഥിതിചെയ്യരുത്. ചെയ്യുന്നതായാ അവൻ അ

ഷാഡ്ഗുണ്യം

ഏകാമധികരണം

പ്രകാരമല്ലാത്തവനെ അതിസന്ധാനം ചെയ്യുന്നു. പാ
ശ്ചത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നവൻ യാതൊന്നോടു ചേർന്നു
വിജിഗ്രീഷ്ടവിന്റെ മൂലസ്ഥാനത്തെ ആക്രമിക്കുമല്ലോ.
പിന്നിൽ നിൽക്കുന്നവന്നാകട്ടെ, മൂലസ്ഥാനത്തെ ബാധി
ക്കുവാൻ സൗകര്യമുണ്ടാകയില്ല.

പാർഷ്ണിഗ്രാഹികൾ മൂന്നുതരം
ശത്രുമേഷ്ടാനിരോധകർ—
സാമന്തൻ, പുഷ്പതോയാതി,
പാശ്ചാത്യർക്കും തമാ.
അരിനേതാക്കൾ നടുവിൽ—
പ്പെട്ട ദുഷ്ടവനായവൻ
അന്നുൾ, ബലവാദനേററാൽ
ദുഷ്ടവ്യപസാരിയാം.

അരിവിജിഗ്രീഷ്ടക്കൾ മധ്യമനായ ഒരുവനെ ഭയ
പ്രാപ്തിച്ച മധ്യമന്റെ പാർഷ്ണിയെ ഗ്രാഹിക്കുമ്പോൾ
ആരോണാ ലബ്ധലാഭനായിട്ടു വരുന്ന മധ്യമനെ അവ
ന്റെ മിത്രത്തിൽനിന്നു തെറ്റിക്കുകയും ശത്രുവായിത്തീ
രുന്നതു അവനെ മിത്രമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് അവൻ
ഇതരനെ അതിസന്ധാനം ചെയ്യുന്നു. ശത്രുവാണെങ്കി
ലും ഉപകാരം ചെയ്യുന്നവനാണെങ്കിൽ സാധ്യമനാണു്;
എന്നാൽ മിത്രപക്ഷത്തിൽനിന്നു തെറ്റിയ മിത്രത്തോടു സ
ന്ധി ചെയ്യാൻ പാടില്ല. ഇതുകൊണ്ടുതന്നെ ഉദാസിന
നെ ഗ്രാഹിക്കേണ്ടതിനെപ്പറ്റിയും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

“പാർഷ്ണിഗ്രാഹണം, അഭിയാനം (മുൻപാഗത്തുള്ള ആ
ക്രമണം) എന്നിവ ചെയ്യുമ്പോൾ മന്ത്രയുദ്ധം * ചെയ്യാ

* യുദ്ധാഘോഷത്തിൽച്ചേർന്ന ശത്രുവിനെ ഉരക്കുവാൻ പ്രയത്നിക്കുന്നതു
യുദ്ധമെന്നുമാത്രം, ഇസ്രവരയപ്രയോഗംകൊണ്ടു ശത്രുവിനെ നിശ്ച
യിക്കുന്നതു മന്ത്രയുദ്ധമെന്നു.

അനുകൂലിപ്പതിനേഴാപ്രകരണം പതിച്ചുനാമധ്യായം

ലാണ് വൃദ്ധി സിദ്ധിക്കുക. പൂയാമാത്യുധം ചെയ്യുമ്പോൾ ജനക്ഷയവും ധനക്ഷയവും നിമിത്തം രണ്ടുപക്ഷം വൃദ്ധി വളിക്കുകയില്ല. ജയിച്ചവൻ ജയം കൈവന്നാലും സൈന്യവും കോശവും ക്ഷയിക്കുകയാൽ പരാജിതനെപ്പോലെ തന്നെയാകും എന്ന് ആചാര്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു, എന്നാൽ അങ്ങനെയല്ലെന്നാണ് കേരളീയരുടെ അഭിപ്രായം. എത്ര കൊണ്ടെന്നാൽ, എത്ര വലുതായ ജനനാശവും ധനനാശവും സഹിച്ചിട്ടും ശത്രുവിനെ നശിപ്പിക്കുന്നതു ദീപഹണീയമാകുന്നു.

ജനനാശവും ധനനാശവും രണ്ടുപക്ഷം തുല്യമാണെന്നിരിക്കുമ്പോൾ ആരാണ് പരാജാഗതനുള്ള യുദ്ധത്തിൽ വെച്ചു തന്റെ ദൃഢ്യസൈന്യത്തെ കൊല്ലിച്ചു, നിശ്ശല്യനായിത്തീർന്നിട്ട വശ്യമായ സൈന്യത്തോടുമിടി പിൻമാഗത്തു കൈ വെക്കു യുദ്ധം ചെയ്യുന്നത് അപരം അന്യനെ അതിസാധനം ചെയ്യുന്നു. രണ്ടുപക്ഷം തങ്ങളുടെ ദൃഢ്യ സൈന്യത്തെ പരാജാഗതത്തിൽ നിന്നി വധിപ്പിക്കുന്നതിൽ ഒരുപോലെ ശ്രദ്ധിക്കുന്നപക്ഷം അപരിൽ വെച്ച് ആരോണോ എണ്ണത്തിലും ശക്തിയിലും ദൃഢ്യത്വത്തിലും മികച്ചു നിൽക്കുന്ന ദൃഢ്യസൈന്യത്തെക്കൊല്ലിക്കുന്നത് അപരം ഇതരനെ അതിസാധനം ചെയ്യുന്നു. ഇതു കൊണ്ട് അമിതസൈന്യങ്ങളെയും ആഭവികസൈന്യങ്ങളെയും കൊല്ലിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചും പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു.

നേതാ പാർഷ്ണിഗ്രാഹനായ്ക്കാ-
നഭിയോക്ക നിവൃത്താൻ
യാതാപ്രനായ്ക്കാൻ തീരുമ്പോൾ-
ചെല്ലേണ്ട നീതിയേവമാം:-

സ്വമിത്രത്തോടെതിടുന്ന
ശത്രുവിൻ പാർഷ്ണി തേടിട്ടു
ആദ്യമാക്രന്ദനത്തന്റെ
മിത്രത്താൽപ്പൊരുതിച്ചതാൻ;

അഭിയാക്കൂ നിഖണ്ഡോ-
 ഉകരൂ പുഷ്പശൃംഖല

ആകൃന്ദനം, പുഷ്പശൃംഖല-
 മിത്രമാകൃന്ദനസ്ഥവാൽ;

മുൻഭാഗത്താകൃമിച്ഛി
 മിത്രമൈന്ദമിമിത്രമയ്
 അരിതൻ മിത്രമിത്രമൈ-
 യകരൂ മിത്രമൈന്ദവാൽ;

അഭിയാഗിപ്പോകൻ പാർപ്പി
 പിടിച്ഛി സഞ്ചയവാൽ
 ആകൃന്ദനൈന്ദമിച്ഛി
 മിത്രമിത്രമൈന്ദവാൽ;

മിത്രപ്രകൃതിസമ്പത്തോ-
 ടൊത്തെയ് രാജമണ്ഡലം
 പിന്നിലും മുന്നിലും നേതാ-
 വീവിധത്തിലിത്തത്തിട്;

വസിച്ഛി മണ്ഡലത്തിൽ
 നിത്യവും ശ്രദ്ധദൃതരെ
 മാറാൻതൻ കൂറുകാരൻ താ-
 നെന്താ നേന്നിച്ച ശ്രദ്ധനായ്;

അസംഗതൻ കാച്ചുണ്ടർ
 വിശേഷാൽക്കയ്യിൽവന്നതും
 അസംഗതം നശിച്ചീടും
 കടലിൽ മിന്നുന്നെകരോൽ.

കൊഴിയും അഞ്ചുഗുണിൻ, ഷാഡ്ഗുണ്യമെന്ന
 ഏഴാമധികരണത്തിൻ, പാർപ്പിശൃംഖലമെന്ന
 പരിഭാഷയെ

പതിന്നാലാം അധ്യായം.

അന്തരീക്ഷത്തിനെട്ടാം പ്രകരണം.

ഹിനശക്തിപരണം.

പലതരത്തിലുള്ള സാമവായികന്മാരായിട്ടുള്ളവർ തന്റെ നേരെ യുദ്ധത്തിന്നു വന്നാലുപയോഗം വിജിഗ്രീഷ്ട അവരിൽ പ്രധാനമെന്നതാണോ അവനോടു ഇങ്ങനെ പറയു:— “അങ്ങനെയോട് ഞാൻ സമ്പിപെത്താം; അങ്ങനെയോട് ഞാൻ ഇത്ര ഹിരണ്യം തരികയും മിത്രമായിരിക്കുകയും ചെയ്യാം; എന്നിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന വൃദ്ധി അങ്ങനെയോട് ദിഗ്ഗണ്ണമായിരിക്കും; അങ്ങനെയോട് അത്ഭുതമായി സംഭവിക്കുന്ന കാര്യത്തെ സ്വഹിച്ഛകൊണ്ടു മിത്രങ്ങളെന്നതിനയിക്കുന്ന ശത്രുക്കളെ വധിപ്പിക്കുന്നതു്; ഈ സാമവായികന്മാർ വൃദ്ധിയെ പ്രാപിച്ചവനാൽ അങ്ങനെയെന്നു ധിക്കരിക്കും.”

അഥവാ സാമവായികന്മാരിൽ പ്രധാനമെന്നതോടു ഇങ്ങനെ ദേവപ്രസന്നമെന്നു പറയു:— “അങ്ങനെയോട് യാതൊരുപകാരവും ചെയ്യാത്ത എന്റെ നേരെ ഇവർ ഒത്തൊരുമിച്ചു യുദ്ധത്തിന്നു വന്നതുപോലെ അങ്ങനെയും ഇവർ ബലം ശേഖരിച്ചു സമസ്തന്മാരായിട്ടും അങ്ങനെയോട് വ്യസനം അനുഭവിക്കാത്ത ആക്രമിക്കുകയും ചെയ്യും എന്നതാണോ മനുഷ്യന്റെ മനസ്സിനെ വികാരപ്പെടുത്തുന്നതു്. അതുകൊണ്ടു് അങ്ങനെയോട് ഇവരുമായിട്ടുള്ള കൂട്ടുകെട്ടു കൈവിട്ടുകളയണം”.

ദേവപ്രസാദം നിമിത്തം സാമവായികന്മാർ പരസ്പരം ദേഹിച്ചാൽ അവരിൽ പ്രധാനനെ ഉപഗ്രഹിച്ചു ഹീനന്മാരിൽ വിക്രമിപ്പിക്കുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ ഹീനന്മാരെ അനുഗ്രഹം നൽകി വശീകരിച്ചു പ്രധാനന്റെ പേരിൽ വിക്രമിപ്പിക്കുകയോ എങ്ങനെ ചെയ്യാലാണ്. നല്ലതെന്നു വെച്ചാൽ അങ്ങനെ ചെയ്യു. അതല്ലാത്തപക്ഷം സാമ

വായികന്മാരിൽ ചിലർ മറ്റുള്ളവരോടു വൈരുദ്ധ്യം തീർത്തു അവരെ തമ്മിൽത്തമ്മിൽ തെറ്റിച്ചു.

അഥവാ സാമവായികന്മാരിൽ പ്രധാനന് അധികമായ ധനം കൊടുക്കാമെന്നു പറഞ്ഞു ഉപജാപം ചെയ്തു പ്രധാനനെക്കൊണ്ടു മറ്റുള്ളവരുമായി ഒരു സന്ധി ചെയ്യിച്ചു. സന്ധി ചെയ്തതിനുശേഷം ഉഭയവേതനന്മാരായ ബ്രഹ്മപുരുഷന്മാർ പ്രധാനനുള്ള ധനലഭം മറ്റുള്ളവരെക്കാൾ അധികമാണെന്നു കാട്ടിക്കൊടുത്തു സാമവായികന്മാരോടു “നിങ്ങൾ വഞ്ചിക്കപ്പെട്ടു” എന്നു പറഞ്ഞു അവരെ ദേദിച്ചു. അവർ ദേദിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ തന്നെ സന്ധിയെ ഭൂഷണമെന്ന് വ്യാഖ്യാനിക്കുകയും ഉഭയവേതനന്മാർ അവരോടു വീണ്ടും “ഇതാ കാഴ്ചം ദൈവം കാട്ടിക്കൊടുത്തതുപോലെ തന്നെ വന്നിരിക്കുന്നു” എന്നു പറഞ്ഞു പിന്നെയും ദേദിച്ചു. ദേദിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ സാമവായികന്മാരിൽ ആരെങ്കിലും ഉപഗ്രാഹിച്ചു യുക്തപോലെ പ്രവൃത്തിക്കുകയും ചെയ്തു.

സാമവായികന്മാരിൽ പ്രധാനനായിട്ടൊരാളില്ലാത്ത പക്ഷം അവരിൽ പച്ച, ഉത്സാഹയിതാവ്, സ്ഥിരകർമ്മാവ്, അനാരോഗ്യകൃതി, ലോഭത്താലോ ഭയത്താലോ സമവായത്തിൽപ്പെടുന്നവൻ, വിജിഗ്രീഷ്ടവിൽനിന്നു ഭയപ്പെട്ടവൻ, രാജ്യപ്രതിസംബന്ധൻ (രാജ്യസംബന്ധി), മിത്രം, മലശത്രു എന്നിവരിൽ പിൻപു പിൻപു പറയപ്പെട്ടവരുടെ അഭാവത്തിൽ മുൻപു മുൻപു പറയപ്പെട്ടവരെ ദേദിപ്പരയോഗം ചെയ്തു സാധിച്ചു. ഉത്സാഹയിതാവിനെ ആത്മാർപ്പണംകൊണ്ടും, സ്ഥിരകർമ്മാവിനെ സാമപൂർവ്വമായ പ്രണിപാതാകൊണ്ടും, അനാരോഗ്യകൃതിയെ കന്യകാദാനദാനങ്ങളെക്കൊണ്ടും, ലുബ്ധനെ ദ്രിഗ്ഗുണാശ്രം കൊടുക്കാമെന്ന പ്രതിജ്ഞകൊണ്ടും, ഇവരിൽനിന്നു (സാമവായികന്മാരിൽനിന്നു) ഭയപ്പെട്ടവനെ കോശഭണ്ഡഭാനം

കുതന്തറിപ്പതിനെട്ടാം പ്രകരണം പതിനാലാമധ്യായം

കൊണ്ടും, തന്നിൽനിന്നു ഭയപ്പെട്ടവനെ വിശ്വാസത്തിന്നു ജാമ്യക്കാരനെ കൊടുക്കുന്നതുകൊണ്ടും, രാജ്യപ്രതിസംബന്ധനെ ഐക്യപ്രാപ്തികൊണ്ടും, മിത്രത്തെ രണ്ടുപേരും പ്രിയഹിതങ്ങളായ വാക്കുകളെ പറയുക ഉപകാരയന്തെ വിട്ടുകൊടുക്കുക എന്നിവകൊണ്ടും, ചമശത്രുവിനെ താൻ അപകാരം ചെയ്യുമ്പിള്ളെന്നും ഉപകാരം ചെയ്യുമെന്നുമുള്ള വിശ്വാസാവസ്ഥകൊണ്ടുമാണു സാധിപ്പിക്കേണ്ടതു്. അല്ലെങ്കിൽ, ആർ എന്തു ചെയ്താൽ സാമവായികന്മാരിൽനിന്നു തൊറിപ്പിരിയുമാ അവനെ അതു ചെയ്തു സാധിപ്പിച്ചു. അഥവാ, ആപൽപ്രതീകാരത്തിൽ പറയുവാൻപോകുന്നപ്രകാരമുള്ള സാമദാനരേദദണ്ഡങ്ങൾക്കൊണ്ടു സാധിപ്പിച്ചു.

തന്നിക്കു സംഭവിച്ചിട്ടുള്ള വ്യസനത്തിന്നു പ്രതിവിധി ചെയ്താൻ ബദ്ധപ്പെടുന്ന ഒരു രാജാവു തന്നെ ധനംകൊണ്ടുംഭയംസമ്പ്രദിക്കൊണ്ടും ഇന്ന ദേശത്തു് ഇന്ന കാലത്തു് ഇന്ന കാഴ്ചയിൽ സഹായിക്കേണമെന്ന നിഷ്പന്യതോടുകൂടിയ ഒരു സന്ധി സാമവായികന്മാരോടുകൂടിച്ചെയ്തു. സന്ധി ചെയ്തതിന്നുശേഷം ഹീനശക്തിയായ തന്റെ ശക്തിയെ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. പക്ഷഹീനനായിട്ടുള്ളവൻ ബന്ധുമിത്രങ്ങളെ പക്ഷമാക്കിപ്പിച്ചുക്കുകയോ, ശത്രുക്കൾക്കു് ആക്രമിക്കാൻ കഴിയാത്തതായ ഭക്തനെ നിർമ്മിക്കുകയോ ചെയ്തു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഭക്തന്മാരും മിത്രങ്ങളാലും സംരക്ഷിതനായിട്ടുള്ളവൻ സ്വപക്ഷക്കാരരുടെയും പരപക്ഷക്കാരരുടെയും പൂജയ്ക്കു പാത്രമായി ഭവിക്കുമെന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ. മന്ത്രശക്തിഹീനനായിട്ടുള്ളവൻ പ്രാജ്ഞന്മാരായ പുരുഷന്മാരെ അതാതധികാരങ്ങളിൽ അധികമായിട്ടു നിർയാഗിക്കുകയോ, വിദ്യാവൃദ്ധന്മാരുമായി സംസർഗ്ഗം ചെയ്യുകയോ ചെയ്തു. അങ്ങനെ ചെയ്താൽ കാലതാമസം കൂടാതെ തന്നെ ശ്രേയസ്സിനെ പ്രാപിക്കും. പ്രഭാവ

ഭരണ

ഷാഡ്ഗുണ്യം

ഏകാധികരണം

ഹീനൻ (പ്രഭാവം=കാശഭേദം) പണി ഇല്ലാത്തവൻ) ആയിരിക്കുന്നവൻ പ്രകൃതികൾക്കു യോഗ്യതമങ്ങളെ കൈവെള്ളുന്നതിൽ യത്നം ചെയ്യൂ. ജനപദമാണ് എല്ലാ കർമ്മങ്ങൾക്കും കാരണമായിട്ടുള്ളത്; കർമ്മങ്ങളിൽനിന്നാണു പ്രഭാവം കൈവരുന്നതും. പ്രഭാവത്തിന്നു സ്വനാനമായിട്ടുള്ളതും തനിക്ക് അപതു വരുമ്പോൾ രക്ഷാ സ്വനാനമായിട്ടുള്ളതും ഭക്തിമാകുന്നു. സേതുബന്ധമാണ് സന്ധ്യങ്ങളുടെ ഉൽപ്പത്തിക്കു കാരണം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, സേതുധാരങ്ങളിൽ (ചിരയിൽനിന്നു വെള്ളം തിരിച്ചു നനയ്ക്കുന്ന വയലുകളിൽ) വർഷംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ഗുണം നിത്യാനുഗതമായിട്ടുണ്ടാകുമല്ലോ. വണിക്രമമാണ് ശത്രുക്കളെ വഞ്ചിക്കുന്നതിനുള്ള കാരണം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, വണിക്രമമാണല്ലോ സൈന്യങ്ങളേയും ഗ്രൂപ്പുതന്ത്രങ്ങളേയും കൊണ്ടുപോകുന്നതിനും ആയുധങ്ങൾ, ആചരണങ്ങൾ, യാനങ്ങൾ, വാഹനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ ക്രമവികൃതവ്യവഹാരത്തിനും പ്രഭവശനിഷ്ഠിതങ്ങൾക്കും ഉപകരിക്കുന്നത്. ഖനിയാണ് യുദ്ധോപകരണങ്ങളുടെ ഉത്ഭവസ്ഥാനം. ദ്രവ്യവനമാണ് ഭക്തികർമ്മങ്ങളുടേയും യാനം, രഥം എന്നിവയുടേയും കാരണം. ഹസ്തിവനം ഗജങ്ങളുടേയും, ഗ്രന്ഥപശുക്കൾ, കുതിരകൾ, കഴിതകൾ, ഒട്ടകങ്ങൾ എന്നിവയുടേയും യോനിയാകുന്നു. ഇച്ഛാദത്ത ഉപകരണങ്ങൾ സ്വന്തമായിട്ടില്ലാത്ത രാജാവ് അവയെ ബന്ധുചിത്രങ്ങളുടെ കയ്യിൽനിന്നു സമ്പാദിക്കേണ്ടതാകുന്നു. ഉത്സാഹശക്തിയില്ലാത്തവൻ ശ്രോണികൾ, വീരപുരുഷന്മാർ, മോരഗണങ്ങൾ, ആടവികന്മാർ, മേച്ചുഭാരിക്കാർ എന്നിവരേയും പരാപകാരികളായ ഗ്രൂപ്പുതന്ത്രന്മാരേയും കിട്ടാവുന്നേടത്തോളം ശേഖരിക്കുകയും വേണം. അഥവാ ശത്രുവുമായി സന്ധിചെയ്ത് ആബലീയസ്ഥിതിയിൽ പറയുവിധമുള്ള പ്രതീകാരത്തെ പരന്മാരിൽ പ്രയോഗിക്കണം.

തന്റെ

മമൻ-ഓ, മഹം-ഓ പ്രകരണങ്ങൾ പതിനഞ്ചാം അധ്യായം

പക്ഷം, മന്ത്രം, ബലം, ഉപ്യ-
മിചരൻ തികവീദിധം
സമ്പാദിച്ചു പുറപ്പെട്ടു-
പോവു പറഞ്ഞാൽക്കൊണ്ട്..

കൊലിച്ചതും അർദ്ധശതകത്തിൽ, അധർമ്മങ്ങളെ
പുറപ്പെടിക്കൊണ്ടു, ഹിനയകരിപ്പിക്കുന്നതും
പതിനഞ്ചാം അധ്യായം.

പതിനഞ്ചാം അധ്യായം

അന്ത്യമായിട്ടുള്ളതും ഇതപരം പ്രകരണങ്ങൾ.

ബലവാനോടു വിഗ്രഹിച്ച് ഉപമാധത്തിനുള്ള
പേരുകൾ, ദൈവപരതവൃത്തം.

ദുർബ്ബലനായ ഒരു രാജാവ് ബലവാനായ ഒരു രാജാ-
വിനാൽ അഭിഷേകനാക്കുമ്പോൾ ആ അഭിഷേകിക്കുന്ന
വനെക്കാളധികം ബലമുള്ളവനും അയാൻ മന്ത്രാധികരികൊ-
ണ്ടു വഞ്ചിപ്പാൻ സാധിക്കാത്തവനുമായ മറ്റൊരു രാജാ-
വിനെ ആശ്രയിക്കണം. ബലവും മന്ത്രശക്തിയും ഇവ്യ-
മായിട്ടുള്ള അനേകം പേരുടെങ്കിൽ അമാത്യാദിസമ്പ-
ത്തും വൃദ്ധസംയോഗാദിമുള്ളവനെ ആശ്രയിക്കണം.

അഭിഷേകാവിനെക്കാളധികം ബലമുള്ള ഒരുവനെ
കാണാത്തപക്ഷം ബലവാനായ അഭിഷേകാവിന്റെ സ-
മബലനോടോ തത്തുല്യമായ സൈന്യസംഖ്യയോടു കൂടിയ
വരോ ആയ അനേകം പേരാകട്ടെ യോജിച്ച്, അവരെ മ-
ന്ത്രപ്രഭാവശക്തികളെക്കൊണ്ടു ശത്രു വഞ്ചിക്കാതിരിക്കുന്ന
കാര്യത്തോളം സ്ഥിതിചെയ്യണം. മന്ത്രപ്രഭാവശക്തികൾ
ഇല്ലാത്തവരിൽ അനേകം പേരുടെങ്കിൽ അവരിൽവെച്ചു
വിപുലാർത്ഥനായിട്ടുള്ളവനെ ആശ്രയിക്കണം.

സമസ്തലവനായ രാജാക്കന്മാരുടെ അഭാവത്തിൽ ഹിനബലന്മാരും ശൂചികളും ഉത്സാഹികളും ബലവാനായ അഭിയാകാവിന്റെ പ്രത്യനീകരണമായ രാജാക്കന്മാരാടു യോജിച്ച് അധരെ അഭിയാകാധ് മന്ത്രപ്രഭാവോത്സാഹശക്തികളെക്കൊണ്ടു വഞ്ചിക്കാതിരിക്കേണ്ട അോലംകാലം സ്ഥിതിചെയ്യണം. ഇപ്രകാരം ഉത്സാഹശക്തിയോടുകൂടിയ അനേകം പേരുള്ളപ്പോൾ അറിയിൽ ആരെ ആശ്രയിച്ചാലാണോ അന്നിന്നു യുദ്ധോദ്യമമായിട്ടുള്ള ഭൂമി കിട്ടുക. അധരെ ആശ്രയിക്കുന്നതാണ് വിശേഷം. ഇപ്രകാരം യുദ്ധോദ്യമോടുകൂടിയ അനേകം പേരുള്ളതിൽ ആരെ ആശ്രയിച്ചാൽ അന്നിന്നു യുദ്ധോദ്യമായ കാലം ലഭിക്കുമോ അധരെ ആശ്രയിക്കുന്നതാണ് വിശേഷം. ഇപ്രകാരം ശക്തന്മാരായ അനേകം പേരുള്ളതിൽ ആർക്കാണ് കിട്ടുകയും ആയുധങ്ങളും ആയുധങ്ങളും അധികമുള്ളതു് അധരെ ആശ്രയിക്കുന്നതാണ് വിശേഷം.

സ്ഥാനമായിട്ട് ആരെയും ആശ്രയിപ്പാൻ ലഭിക്കാത്തപക്ഷം, യാതൊരു ദുഷ്ടതയിലിരുന്നാൽ ഒരു നൂറുയധികം സൈന്യങ്ങളോടുകൂടി വന്നാലും ചോരും പുല്ലും വിറക്കും ചെയ്താലും തട്ടപ്പാൻ ശക്തനാകാതെ ധനനാശവും സൈന്യനാശവും വന്ന് പരവശനാകുമോ അങ്ങനെയുള്ള ദുഷ്ടത്തെ ആശ്രയിക്കണം. അപ്രകാരമുള്ള ദുഷ്ടന്മാർ അനേകമുള്ള പക്ഷം നിമയവും (ഉപയുക്തവ്യങ്ങളുടെ സംഭരണം) അധാരവും (അപസരണമാർഗ്ഗം) ഉള്ളതായ ദുഷ്ടത്തെ ആശ്രയിക്കുന്നതാണ് വിശേഷം. നിമയാപസരണങ്ങളോടുകൂടിയ മനുഷ്യദുഷ്ടനെ വേണം ആശ്രയിക്കുവാണെന്നാണ് കൊടിലുമതം.

താഴെ പറയുന്ന കാരണങ്ങളുള്ളപ്പോൾ ദുഷ്ടത്തെ ആശ്രയിച്ചു സ്ഥിതിചെയ്യാവുന്നതാണ്:— “പാർഷ്വഗ്രാഹനേയോ ആസാരനേയോ മധ്യമനേയോ ഉദാസീനാന

ഒരു

മിഥു-ഓ, മിഥു-ഓ പുരസ്കാരങ്ങൾ പതിനഞ്ചാമദ്ധ്യായം

യോ ഞാൻ ശത്രുവിനോടു യുദ്ധത്തിന്നിറക്കുന്നുണ്ട്; സാ
മന്തൻ, ആടവികൻ, തൽക്കലീനൻ(അവന്റെ വശ്യൻ),
അവതലൻ എന്നീ പരിലോരുടെയൊക്കെയും ശത്രുവു
ന്റെ രാജ്യത്തെ അപഹരിപ്പിക്കുകയും അവന്റെ വധിപ്പിക്കു
യും ചെയ്യുന്നുണ്ട്; ശത്രുവിന്റെ കൃത്യപദ്ധതിയെ ഉൾക്ക
ൊള്ളിച്ച് അവന്റെ ദുഷ്ടതയിലോ രാജ്യത്തിലോ ഏതാലോ
രത്തിലോ ഞാൻ പ്രകൃതികോപമുണ്ടാക്കുന്നുണ്ട്; ശത്രു ആ
സന്നാധി വരുമ്പോൾ ശത്രുക്കൾക്കു സമ്മേളനം പ്രയാഗി
ച്ചോ ഒരപനിഷദിക്കുന്നതായ പ്രയാഗത്താൽ ചെല്ലാ അ
വനെ ഞാൻ ഹനിക്കുന്നുണ്ട്; സപത്നാഭായം അന്ത്യം മു
ഖേനയോ യോഗപ്രയാഗം ചെയ്തു ശത്രുവിനെ ഞാൻ ക്ഷ
യവ്യയങ്ങളെ വരുത്തുന്നുണ്ട്; ക്ഷയംകൊണ്ടും വ്യയംകൊ
ണ്ടും പ്രവാസംകൊണ്ടും പരദേശമായ അവന്റെ മിത്രവ
ർഗ്ഗത്തിലോ സൈന്യത്തിലോ ഞാൻ ഉപദ്രോഹത്തെ പ്രയാ
ഗിക്കുന്നുണ്ട്; ശത്രുവിന്റെ ആവശ്യത്തിന്നു സഹജശത്രു
നിന്നു കൊണ്ടുവരുന്ന ആഹാരപദാർത്ഥങ്ങളെയും സുഹൃത്
സൈന്യങ്ങളെയും പൂർണ്ണ വിരക്ത മുതലായവയെയും അട
ങ്ങൽചെയ്ത് അവന്റെ ഏതാലോരത്തിൽ ഞാൻ പീ
ഡയെ തീർപ്പിക്കുന്നുണ്ട്; ഞാൻ ശത്രുവിന്നു കീഴടങ്ങി വ
ല്ല ശത്രുവും ഉണ്ടാക്കിക്കിട്ടുള്ള പിന്നെ സമുദൈവങ്ങളെ
യോടും കൂടിച്ചെന്ന് അവനെ ആക്രമിക്കുന്നുണ്ട്; ശത്രുവി
ന്റെ ഉത്സാഹത്തെ പ്രതിഹതിച്ച് അവനുമായി യഥേ
ഷ്ടം ഞാൻ സന്ധിചെയ്യുന്നുണ്ട്; എന്റെ ദോഷം ശത്രു
അഭിയോഗം ചെയ്യുമ്പോൾ എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളിൽനിന്നും
അവന്റെ നേരെ സാമന്തന്മാർ കോപിച്ചു പുറപ്പെടുക;
മിത്രസൈന്യങ്ങളിലൊരാളായിത്തീർന്ന ശത്രുവിന്റെ മൂലസ്ഥാ
നത്തെ ഞാൻ എന്റെ മിത്രസൈന്യങ്ങളെക്കൊണ്ടും ആ
ടവികസൈന്യങ്ങളെക്കൊണ്ടും ഉദ്ധരിക്കുന്നുണ്ട്; ഇവി
ടെ ഇരുനൂറ്റുകൊണ്ടു തന്നെ ഞാൻ മഹത്തായ ദേശത്തി

ഒൻപതു രോഗങ്ങളെ പരിപാലിക്കുന്നുണ്ട്; സ്വന്തം കാര്യത്തിനായും മിത്രകാര്യത്തിനായും പല സ്ഥലങ്ങളിലേക്കും അയച്ചിട്ടുള്ള സൈന്യങ്ങളെ ഞാൻ ഇവിടെയിരുന്നു കൊണ്ടുതന്നെ തെളിയിക്കാൻ ആ സൈന്യങ്ങൾ ശത്രുവിന് അസഹ്യമായിത്തീർന്നു; നിമ്നയുദ്ധത്തിലും ഖാതയുദ്ധത്തിലും രാത്രിയുദ്ധത്തിലും വൈദേശ്യമുള്ള എന്റെ സൈന്യം അടുത്ത ശത്രു യുദ്ധകർമ്മങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കാൻ ചിന്തിച്ചു വെച്ച് അവനെ പീഡിപ്പിക്കും; അനുകൂലമല്ലാത്ത ദേശത്തിലും കാലത്തിലും ശത്രു ഇവിടെ വന്നാൽ അവനെ വലുതായ സൈന്യനാശവും ധനനാശവും സംഭവിക്കും; ഇവിടെ അനേകം ദുർഗ്ഗങ്ങളും അടവുകളും അപസരണസ്ഥാനങ്ങളുമുള്ളതുകൊണ്ട് ശത്രുവിന്നു വലിയ ധനനാശവും സൈന്യനാശവും സമീപിച്ചാലല്ലാതെ ഇവിടെ വരുവാൻ സധിക്കുന്നതല്ല; പരിമയമില്ലാത്തവർ വന്നാൽ പലരും വ്യാധികൾ പിടിച്ചെടുക്കുന്നതും സൈന്യങ്ങളെ വ്യാധാമം ചെയ്തിപ്പാൻ തക്കതായ സ്ഥലങ്ങളില്ലാത്തതുമായ ഈ പ്രദേശത്തു് ആപൽക്കാലത്തിങ്കൽ മാത്രമേ ശത്രു വന്നെത്തുകയുള്ളൂ; വരുന്നതിനായിപ്പിന്നെ ഇവിടെനിന്നു തിരികെ പോകുന്നതുമല്ല" എന്നിങ്ങനെ വിചാരിക്കുവാനിടയുള്ളപ്പോഴാണ് ദുർഗ്ഗത്തെ ആശ്രയിക്കേണ്ടതു്.

"മേൽപ്പറഞ്ഞ കാരണങ്ങളില്ലാതിരിക്കുകയാ ശത്രുവിന്നു സൈന്യപ്രാബല്യമുണ്ടായിരിക്കുകയാ ചെയ്യുന്നോർ വിജിഗീഷു ദുർഗ്ഗത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചു പോകേണ്ടതാണ്. അതല്ലെങ്കിൽ അഗ്നിയിൽ പാററയെന്നപോലെ ശത്രുവിൽ പ്രവേശിക്കണം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ജീവനെ വിട്ടുവെക്കുന്നതല്ലെങ്കിൽ ശത്രുജയമോ ആത്മനാശമോ ഉണ്ടാകുമെന്നു സംഭവിക്കുമെന്നു നിശ്ചയമാണ്" എന്നു ആചാര്യന്മാർ പറയുന്നു. എന്നാൽ അങ്ങനെയല്ലെന്നാണു കെട്ടിലുമതെ അന്നും ശത്രുവും തമ്മിൽ സന്ധിചെയ്യുന്ന

മമൻ-ം, മ.20-ം പ്രകരണങ്ങൾ പതിനഞ്ചാമധ്യായം

ശ്രേയസ്സേവനാലാണ് ഭരണാനുപജ്ഞ അവ
ന്റെ അടുത്ത ഭൂതനെ അയയ്ക്കുകയോ, ശ്രേയസ്സേവന ഭൂ
തനെ അയച്ചാൽ ആ ഭൂതനെ അത്ഥമാനങ്ങൾ നൽകി
സൽക്കരിച്ചു. ഇങ്ങനെ പറയുകയോ ചെയ്യണം:—“ഇതാ ഈ
സമ്മാനം * രാജാവിന്നുള്ളതാണ്; ഇതു രാജ്ഞിയുടേയും
രാജകുമാരന്മാരുടേയും വചനപ്രകാരം രാജ്ഞിക്കും രാജ
കുമാരന്മാർക്കും ഉള്ളതാണ്; എന്റെ ഈ രാജ്യവും ഭാ
ഗവും ഏറ്റവും അടുത്തായി അർപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.”

മേൽപ്രകാരം ചെയ്ത് ശത്രുവിജ്ഞാനിനെ കണ്ടു സമ്പാദിച്ചാൽ പിന്നെ അവനോടു കൃത്യൻ സ്വാമിയോടെന്നുപോലെ പെരുമാറേണ്ടതാണ്. കോട്ട മുതലായവ പണിയിക്കുക, ആവാഹവിവാഹങ്ങൾ (കന്യകാദാനംദാനങ്ങൾ) ചെയ്തു, പുത്രനെ യുവരാജാവാക്കിത്തീർക്കുക ചെയ്തു, കുതിരകളെ വാങ്ങുക, ആനകളെപ്പിടിക്കുക, സത്രയാത്ര ചെയ്തു, വിഹാരശമനം ചെയ്തു എന്നിവ സ്വാമിയുടെ അനുവാദം വാങ്ങിയിട്ടു ചെയ്യാവൂ. അൻറു മാർച്ചുള്ള പ്രകൃതികളോടു സന്ധിച്ചെത്തുക, തന്നെ വിട്ടുപോ

* “പഞ്ചാഗാരം എന്നാണ് ഇതിന് രൂപം. പഞ്ചാഗാരത്തിലുള്ള വിവിധഭാഗങ്ങളാണ് അമ്മമാരും. പഞ്ചാഗാരം വിവിധഭാഗങ്ങളായി പലം കാരണമാകുന്നത് കഷ്ടകാരണങ്ങൾ മൂലം അമ്മമാർ പലിച്ച് മൃതപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ഷാഡ്ഗുണ്യം

ഏഴാമധികർണ

തിട്ട പിന്നെയും വന്ന ചേർന്നവരെ ദണ്ഡിക്കുക എന്നു തുടങ്ങിയതെല്ലാം അനുവാദമുണ്ടെങ്കിലേ ചെയ്യാവൂ. തന്റെ രാജ്യത്തുള്ള പൗരജനപദന്മാർ ദുഷ്ടന്മാരാണെങ്കിൽ ന്യായവൃത്തിയായ മനോരമ ഭൂമി തത്ത്വാൻ സ്വാമിയോടു യാചിക്കണം. അഥവാ സ്വദോഷാസികളായ ദുഷ്ടജനങ്ങളോടു ദുഷ്ടരോടെ നപോലെ പ്രതീകാരം ചെയ്യണം. തന്റെ മിത്രം തന്നിക്കു ഉചിതമായ ഒരു ഭൂമിയെ ദാനം ചെയ്യുന്നതായാൽ അതു സ്വീകരിക്കരുത്. തന്റെ മന്ത്രി, പുരോഹിതൻ, സേനാപതി, യുവരാജാവ് എന്നിവരിലാരുടെയെങ്കിലും സ്വാമി കർമ്മം സന്ദർശിക്കുവാൻ പാടില്ല. സ്വാമിക്കു തന്റെ ശരീരപദാലെ ഉപകാരം നൽകണം. ദേവതാപൂജ, സ്വസ്തിവാചനം എന്നിവയിൽ സ്വാമിക്കു ശ്രദ്ധം വ്യാപ്തിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ആശീസ്സുകളെ പറയണം. എല്ലാവരോടും താൻ സ്വാമിക്കു ആത്മാർപ്പണം ചെയ്തവനെ പറയുകയും, സ്വാമിയുടെ ഗുണങ്ങളെ കീർത്തിക്കുകയും വേണം.

ബലമദം സ്വാമിസംബ-
സ്ഥികളെസ്സുവചെച്ഛമേ
തദ്ദിഗ്വിരായ് വിരോധിച്ചാ
വർത്തിച്ച ദണ്ഡസംഗ്രിതൻ.

കേശിച്ഛരൻ അയ്യപ്പസ്വതിപ്പ, ഷാഡ്ഗുണ്യമെന്ന ഏ
കാലികാണത്തിൽ, അധ്വാനേടു വിഗ്രഹിച്ച് ഉപ
ദേശത്തിനുള്ള ദേവജനം—ദണ്ഡാപനമു
ണ്ടെന്നു പരിതപ്തമാകയാൽ.

പതിനാറാം അദ്ധ്യായം.

തെറ്റേറിയപാതയാണാം പ്രകരണം.

ദണ്ഡോപനായിവൃത്തം *

സന്ധിപ്രകാരം ഹിരണ്യം കൊടുക്കാമെന്നു സമ്മതിച്ചിട്ടു പിന്നെ അതു കൊടുക്കാതെ തന്നിട്ടു വെറുപ്പുണ്ടാക്കിത്തീർത്ത ഒരു ശത്രുവിനെ അധികവാൻപിള്ളയെന്ന ബലവാനായ വിജിഗീഷു, ആ ശത്രുവിനോടു യുദ്ധത്തിന്നു ഏതു വഴിക്കു പോയാൽ തന്റെ സൈന്യങ്ങൾക്കു സ്വന്തം ഭൂമിയിൽത്തന്നെ യാത്രചെയ്യാനും ജീതുസുഖമായവിധം വെട്ടിക്കുറുത്തും സാധിക്കുകയും, ശത്രുവിന്നു ഭയവും അപസരണസ്ഥാനവും സുഹൃൽവെലുവുമില്ലാതെ വരികയും, തന്നിക്കു പാർപ്പി ഗ്രാമന്റെ ബാധയില്ലാതെ വരികയും ചെയ്യുമോ ആ വഴിക്കു യാത്രചെയ്യണം. ഇതിന്നു വിപരീതമായിരിക്കുമ്പോൾ തക്കതായ പ്രതികാരങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടുവെന്നു യാത്രചെയ്യാൻ.

ദുസ്സഖനായ ശത്രുക്കളെ സാമദാനങ്ങളെക്കൊണ്ടും, ബലവാനായവരെ ഭേദഭയങ്ങളെക്കൊണ്ടും കീഴൊതുക്കണം. തന്റെ അനന്തരവും (അനന്തരഭേദത്തുള്ളവർ; ശത്രുക്കൾ) ഏകാന്തരവും (അനന്തരഭേദത്തുള്ളവർ; മിത്രങ്ങൾ) ആയിട്ടുള്ള പ്രകൃതികളെ ഉപായങ്ങളുടെ നിരയാഗം (ഒന്നിന്റെ മാത്രം പ്രയോഗം), വികല്പം (ഏതെങ്കിലും രണ്ടിന്റെ പ്രായോഗം), സമുച്ഛയം (എല്ലാറ്റിന്റെയും പ്രായോഗം) എന്നിവകൊണ്ടു തന്റെ വശത്തു വരുത്തണം.

സാമദാനഭേദഭയങ്ങളിൽവെച്ചു സാമത്തെ പ്രയോഗിക്കേണ്ടതു് ഗ്രാമങ്ങളേയും അരണ്യജീവികളേയും വ്ര

* ദണ്ഡോപനായി=ശത്രുവിനെ കീഴടക്കുവാനോ പിടിച്ചുകൊണ്ടു വരുന്നവർ; അയ്യങ്കായങ്ങളുടെയും കർമ്മവും ദണ്ഡോപനായിവൃത്തം.

ഭരണവും വണിക്യമേന്മയും പാലിക്കാമെന്നും തന്നാൽ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടവരും തന്നെ ഉപേക്ഷിച്ചുപോയവരും തന്നിപ്പകാരം ചെയ്തവരുമായിട്ടുള്ളവരെ തിരഞ്ഞുപിടിച്ചു കൊടുക്കാമെന്നും പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തിട്ടാണ് വേണ്ടത്. ഭൂമിദാനം, ദ്രവ്യദാനം, കന്യാദാനം, അഭയദാനം എന്നിവയെച്ചെയ്തിട്ടാണ് ദാനം പ്രയോഗിക്കേണ്ടത്. സാമന്തൻ, ആടവീകൻ, തൽകവീനൻ, അമ്പതലൻ എന്നിവരിലാ ധൈര്യത്തിലും വശീകരിച്ചു അവരെക്കൊണ്ടു കോശത്തേയോ സൈന്യത്തേയോ ഭൂമിയേയോ ദായത്തേയോ താമിപ്പിക്കുകയാണ് ദേശപ്രയാഗം. പ്രകാശശുദ്ധം, കൂടശുദ്ധം, തൃപ്തിശുദ്ധം എന്നിവകൊണ്ടും മുകളിൽ പറയുവാൻ പോകുന്ന ദുഷ്ടലക്ഷണപാരമ്പര്യം (കോട്ടുപിടിക്കുവാനുള്ള ഉപായങ്ങൾ)കൊണ്ടും ശത്രുവിനെ പ്രാഗ്ഭിക്കുകയാണ് ദണ്ഡപ്രയോഗം.

മേൽപ്രകാരം സാമാദികളെക്കൊണ്ടു കീഴിലാക്കപ്പെട്ടവരിൽ ഉത്തരവാദിത്വമുള്ളവരെ ദണ്ഡാപകാരികൾ (സൈന്യംകൊണ്ടു ഉപകരിക്കുന്നവർ) ആയിട്ടു നിർത്തണം. സ്വപ്രഭാവം (കോശസമ്പത്തു്) ഉള്ളവരെ കോശം കൊണ്ടുപകരിക്കുന്നവരായിട്ടും, പ്രജ്ഞ (മന്ത്രശക്തി)യുള്ളവരെ ഭൂമികൊണ്ടുപകരിക്കുന്നവരായിട്ടും നിർത്തണം.

മേൽപ്രകാരം ഉപകാരികളായിത്തീർന്നവരിൽവെച്ചു യാതൊരുവൻ പണ്യപത്തനത്തിൽനിന്നും ഗ്രാമത്തിൽനിന്നും ഖനിയിൽനിന്നുമുണ്ടാകുന്ന രത്നങ്ങൾകൊണ്ടും സാമകപ്രപദാർത്ഥങ്ങൾകൊണ്ടും, ദ്രവ്യവനത്തിൽനിന്നും ഹസ്തിവനത്തിൽനിന്നും വൃക്ഷത്തിൽനിന്നുമുണ്ടാകുന്ന അനവാഹനങ്ങളെക്കൊണ്ടും വളരെ ഉപകാരംചെയ്യുന്നവോ അവൻ ചിത്രാഭോഗമായ (പ്രലവിധത്തിൽ ഉപയോഗമുള്ള) മിത്രമാകുന്നു. യാതൊരുവൻ സൈന്യത്തെക്കൊണ്ടും കോശത്തെക്കൊണ്ടും ഹാഹന്തായ ഉപകാരം ചെയ്യുന്നവോ അ

തെരുവിനെപ്പറ്റിയൊന്നും പ്രകടം പരിനാമധ്യായം

വൻ മാറാതോൾമായ മിത്രമാകുന്നു. യാതൊരുവൻ സൈന്യത്തെയും കോശത്തെയും ഭൂമിയെയും നൽകി ഉപകരിക്കുന്നുവോ അവൻ സുപ്രഭാഗമായ മിത്രമത്രേ. യാതൊരുവൻ ശത്രുവിനെ മാത്രം പ്രതികരിക്കുന്നുവോ അവൻ എങ്കത്തോളംഗി (ഒരിടത്തു മാത്രം ഉപകാരം ചെയ്യുന്നതു്)യായ മിത്രമാകുന്നു. യാതൊരുവൻ ശത്രുവിനെയും ആസാദനെയും (ശത്രുമിത്രം) പ്രതികരിക്കുന്നുവോ അവൻ ഉഭയോളംഗിയായ മിത്രമാത്ര. യാതൊരുവൻ ശത്രുവിനെയും അവന്റെ മിത്രത്തെയും പ്രതിവേശനെയും (പാർപ്പത്തിലുള്ള ശത്രു) ആടവികനെയും എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളിൽ വെച്ചും പ്രതികരിക്കുന്നുവോ അവൻ സുപ്രഭാഗോളിയായ മിത്രമാകുന്നു.

പാർശ്വഗ്രാഹൻ, ആടവികൻ, ശത്രുവ്യൻ (ശത്രുവിന്റെ അമാത്യാദി), ശത്രു എന്നിവരിലാരുടെയെങ്കിലും ഭൂമിദാനംകൊണ്ടു വശീകരിക്കേണ്ടതായി വന്നാൽ ഗുണം ചെന്നെ ഭൂമി കൊടുത്തു അവനെ ഉപഗ്രഹിക്കണം. പുഗ്ഗസ്ഥനായ ശത്രുവിനെ അവന്റെ ദേശത്തോടു സംബന്ധിക്കാത്ത ഭൂമി കൊടുത്തും, ആടവികനെ ഉപയോഗയോഗ്യമായ വസ്തുക്കളുണ്ടാകാത്ത ഭൂമി കൊടുത്തും തൽകവീനനെ കാലാന്തരത്തിൽ മടക്കിയെടുക്കാവുന്ന ഭൂമി കൊടുത്തും, ശത്രുവിനാൽ ഉപതലനായിരിക്കുന്നവനെ ശത്രുവിന്റെ കയ്യിൽനിന്നു ബലാൽക്കാരമെന്ന പിടി ചെടുത്ത ഭൂമി കൊടുത്തും, ശ്രേണീസൈന്യത്തെ നിത്യശത്രുവിനോടു കൂടിയ ഭൂമി കൊടുത്തും, സംഹാരബലത്തെ (സംഘമായിച്ചേർന്ന സൈന്യത്തെ) ബലവാനായ സാമന്തനോടു കൂടിയ ഭൂമി കൊടുത്തും, യുദ്ധത്തിൽ പ്രതിവലാമാലരണം ചെയ്തവനെ നിത്യശത്രുവിനോടും ബലവാനായ സാമന്തനോടും കൂടിയ ഭൂമി കൊടുത്തും, യുദ്ധാത്മാവാമല്ലവനെ സൈന്യവ്യായാമത്തിന്നു സൈങ്കയ്യില്ലാത്ത ഭൂ

മി കൊടുത്തു, ശത്രുപക്ഷീയനെ ഫലശൂന്യമായ ഭൂമി കൊടുത്തു; അപവാഹിതൻ (നാട്ടിൽനിന്നു നീക്കപ്പെട്ടവൻ) ആയവനെ കൾനാ ചെയ്തപ്പട്ട ഭൂമി കൊടുത്തു; ഗതപ്രയാഗതനെ വലിയ സൈന്യനാശയും ധനാധ്യയവും ചെയ്ത നിവേശിപ്പിക്കേണ്ടതായ ഭൂമി കൊടുത്തു; പ്രത്യുപന്യതൻ (നാടു വിട്ടോടിപ്പോയവൻ) ആയവനെ ദുഷ്ടാഭിരക്ഷയില്ലാത്ത ഭൂമി കൊടുത്തു; ഒരു ഭൂമിയുടെ ഉഭയസ്ഥാനായിരുന്നവനെ പരാധിവാസത്തിന്നു പററാത്ത ഭൂമി കൊടുത്തു ഉപഗ്രഹിക്കേണ്ടതാണ്.

ഇങ്ങനെ ഉപഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടവരിൽ വച്ചു വലിയ ഉപകാരം ചെയ്യുവാനയും നിർദ്വീകരനായിട്ടുള്ളവനെയും അന്തവിധത്തിൽക്കൊണ്ടുന്ന അനുവാദിക്കേണ്ട; പ്രതിമുഖമായി പ്രവൃത്തിച്ചവനെ ഉപാശ്വേദനംകൊണ്ടു സാധിപ്പിക്കേണ്ട; ഉപകാരം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവനെ ശക്തിയനുസരിച്ചുപകാരം ചെയ്തു സന്തോഷിപ്പിക്കേണ്ട. എല്ലാവരെയും അവരുടെ പ്രയത്നത്തിന്നു തക്ക അർത്ഥമാനങ്ങളെ കൊടുത്തു വ്യസനകാലങ്ങളിൽ അനുഗ്രഹം നൽകിയും മാനിക്കേണം. സുപ്രമാതിരിക്കുന്നക്കാലമാൻ വന്ന വാൽ യഥേഷ്ടം കാലമാൻ സൈകന്ത്യം വരത്തുകയും അവർ ആവശ്യപ്പെടുന്ന പ്രതിവിധാനം ചെയ്തുകൊടുക്കുകയും വേണം. പരിഭവം (അനാദരം), ഉപഹാസം (ദോഷവചനം), നിന്ദ, അതിവാദം (അതിവൃത്തി) എന്നിവ ദുഷ്ടപാപതന്മാരോടു ചെയ്യരുത്. അവർ ഭയസ്ഥാനങ്ങളിൽ അഭയം നൽകുകയും പിതാവിനെപ്പോലെ സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യേണം. ദുഷ്ടപാപതനനായിട്ടുള്ള ആരെങ്കിലും തനിക്ക് അപകാരം ചെയ്താൽ അവന്റെ ദോഷം നാട്ടിൽ ഘോഷിച്ച് അവനെ പ്രകാശമായിട്ടു ഹനിപ്പിക്കേണം. അതുകൊണ്ടു മറ്റുള്ള ദുഷ്ടപാപതന്മാർക്ക് ഉദേഹം ജനിക്കുമെന്നു ശങ്കയുള്ളപ്പോൾ ദാണ്ടകന്മാരികളിൽ

ജെജുറിപ്പിക്കുന്നതും പ്രകടനം പരിനാമധാരം

പറഞ്ഞ വിധിയനുസരിച്ചു ഭണ്ഡിക്കണം. അങ്ങനെ ഭണ്ഡിക്കപ്പെട്ടവന്റെ ഭൂമിയോടോ ഭൃത്യങ്ങളോടോ പുത്രനോ ഭാര്യയോടോ അപഹരിക്കരുത്. അവന്റെ പ്രവൃത്തികളെക്കുറിച്ചു സാക്ഷാത്കാരികളിൽ ഇരുത്തണം. തനിക്കുവേണ്ടി ചെല്ലു മൂലകൾക്കുള്ളിൽനിന്നു മരിച്ചുപോയവന്റെ പുത്രനെ രാജ്യത്തിൽ സ്ഥാപിക്കുകയും വേണം. ഇങ്ങനെ അനുഷ്ഠിച്ചാൽ ദൈവാപനതനാർ ദൈവാപനായിത്തീരുന്ന രാജാവിനെ മാത്രമല്ല, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രപൗത്രന്മാരെയും അനുസരിച്ചു നടക്കും.

ആർ ദൈവാപനതനാർമെ കൊല്ലുകയോ ബന്ധിക്കുകയോ അവരുടെ ഭൂമിയെയും ഭൃത്യത്തെയും ഭാര്യപുത്രന്മാരെയും അപഹരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവോ അവന്റെ നേരെ രാജമണ്ഡലം കലശലായി വെറുക്കുകയും അവനെ നശിപ്പിക്കുവാൻ ഉത്സാഹിക്കുകയും ചെയ്യും. എന്നുതന്നെയല്ല, അവന്റെ അമാത്യന്മാർ സ്വഭൂമികളിൽ പൂർവ്വജന്മാരായിത്തന്നെത്തുപോയി സ്വാമിയെ യേശുക്രീസ്തു രാജമണ്ഡലത്തെ ആശ്രയിക്കും. അതല്ലെങ്കിൽ അവർതന്നെ രാജ്യം അപഹരിക്കുകയോ സ്വാമിയുടെ ജീവനെ അപായപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യും.

സാമംകൊണ്ടുപാലിക്കിൽ
സ്വഭൂമികളിൽ വാണവർ
സേവിക്കുമരചൻതന്നെ-
പുത്രപൗത്രരെയും തഥാ.

കേരളീയർക്കും അർബുദത്തിൽ, യാഥാർത്ഥ്യമെന്ന
ഏകദേശിക്കുന്നതിൽ, ദൈവപരമായിത്തന്നെ
എന്ന പരിനാമധാരം.

പതിനേഴാം അധ്യായം.

ഒരുനൂറ്റാണ്ടിനുള്ളും ഇരുപത്തിമൂന്നും പ്രകരണങ്ങൾ.

സമ്പികർമ്മം, സന്ധിമാർദ്ദം.

രോഗം, സന്ധി, സമാധി എന്നീ പദങ്ങൾക്കു ഒരു അർത്ഥമാണ്. രാജാക്കന്മാർ തമ്മിൽ തമ്മിൽ ചെയ്യുന്ന വിശ്വാസനിശ്ചയമാണ് ശേഖം സന്ധിയും സമാധിയും.

“സത്യം ചെയ്യുക, ശപഥം ചെയ്യുക എന്നിവ മല സന്ധി (അന്ധമിരസന്ധി) യും പ്രതിഭൂ (ജാമ്യക്കാരനെ കൊടുക്കുക), പ്രതിഗ്രഹം (ഈടുക്കാരനെ കൊടുക്കുക) എന്നിവ സ്ഥാപരസന്ധിയുമാണ്” എന്ന് ആചാര്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ അങ്ങനെയല്ലെന്നാണ് കൌടില്യമതം. സത്യമാ ശപഥമാ ചെയ്യുന്നതു പരമോക്തിയിലും ഇഹലോകത്തിലും സ്ഥാപരമായിട്ടുള്ള സന്ധിയാകുന്നു. പ്രതിഭൂവിനേയാ പ്രതിഗ്രഹാക്കേയാ കൊടുക്കുന്നതാകട്ടെ ഇഹലോകത്തേക്കാത്രാ രേങ്ങിയുള്ളതാകുന്നു; അതു ബലത്തിന്റെ അപചയ്യമുള്ളതുമാണ്.

സത്യസന്ധന്മാരായ പണ്ടത്തെ രാജാക്കന്മാർ “നമ്മളിവരും തമ്മിൽ സന്ധി ചെയ്യുന്നു” എന്ന സത്യവചനംകൊണ്ടാണ് സന്ധി ചെയ്തിരുന്നത്. അതിനെ അതിക്രമിച്ചു നടക്കുമ്പോൾ അഗ്നി, ജലം, സീത (ഉഴുവുമാലു്), പ്രാകാരലോഷ്ഠം (മതിലിന്മേലേ മണ്ടട്ടു്), ഹസ്തിസ്തംഭം, അശ്വപൃഷ്ഠം, രഥോപസ്ഥം (തൽക്കടം), ശസ്ത്രം, രത്നം, ഖീരം (വിത്തു്), ഗന്ധദ്രവ്യം, രസം, സ്വപ്നം, ഹിരണ്യം (സ്വപ്നനാഭ്യം) എന്നിവയെക്കൊട്ടു ശപഥം ചെയ്തിരുന്നു. അവയെക്കൊട്ടു ശപഥം ചെയ്താൽ ശപഥം തെറ്റി നടക്കുന്നവനെ അവ ഹനിക്കുകയും ഉപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുമെന്നായിരുന്നു അവരുടെ വിശ്വാസം.

ശപഥത്തെ അതിക്രമിക്കാതിരിക്കുന്നതിന്നു മഹാനാ

രക്തം

൧൨൨-ാം, ൧൨൩-ാം പ്രകരണങ്ങൾ പരിഭവശാമയ്യായം

രായ നപസ്വികാഭയോ മുഖ്യമായ അമാത്യാദികാഭയോ പ്രാതിഭാസ്യബന്ധം (ഭാമ്യം കെട്ടുക) ചെയ്യുന്നതിനെയാണു് പ്രതിഭൂ എന്നു പറയുന്നതു്. ഇതു ചെയ്യുമ്പോൾ ആരാനു പരനെ നിഗ്രഹിക്കുന്നതിന്നു സമർത്ഥമായ ഭാമ്യക്കാദം ലഭിക്കുന്നതു് അവൻ ഇതരനെ അതിസന്ധാനം ചെയ്യുന്നു; ഇതിന്നു വിപരീതമായിട്ടുള്ളവൻ അതിസന്ധിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു.

ശപഥത്തിന്റെ വിശേഷാൽപ്പരമമായ ബന്ധമുള്ളതായ മിത്രങ്ങളായാ ഈടുവയ്ക്കുന്നതാണു് പ്രതിഗ്രഹം. അതു ചെയ്യുമ്പോൾ ആരാനു തനിക്കു ദൃഷ്ടനായിട്ടുള്ള അമാത്യാദികാഭ ദൃഷ്ടനായിട്ടുള്ള പുത്രനോടോ ഇടോയിക്കൊടുക്കുന്നതു് അവൻ മറ്റൊരനെ അതിസന്ധാനം ചെയ്യുന്നു. ഇതിന്നു വിപരീതമായവൻ അതിസന്ധിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, പ്രതിഗ്രഹം വാങ്ങിയിട്ടുള്ളവല്ലാ എന്നു വിചാരിച്ചു വിശേഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വിജിഗ്രീവ്യവിന്റെ മർദ്ദങ്ങളിൽ പ്രതിഗ്രഹനിരോധനമായ ശത്രു പ്രവേശിക്കുമെന്നു തോന്നുകയാണെന്നു.

മക്കളെ ഈടുനൽകിച്ചെയ്യുന്ന സന്ധിയിൽ കന്യകയേയും പുത്രനേയും ഈടായിക്കൊടുക്കുന്നതിൽ കന്യകയെ കൊടുക്കുന്നവൻ ഇതരനെ അതിസന്ധാനം ചെയ്യുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, കന്യക സപാത ദായത്തിന്നവകാശമില്ലാത്തവളും പരമാത്മാക്കുതന്നെ പ്രായാജനത്തിന്നായി കൊണ്ടുളളവളും ക്ലേശത്തിന്നു കാരണവുമാകുന്നു. ഇതിന്നു വിപരീതമാണു് പുത്രൻ. രണ്ടു പുത്രന്മാരിൽവെച്ചും അത്യാദനം, പ്രാജ്ഞാനം, ചരാനം, അസ്രാഭ്യാസം ചെയ്യുവാനോ, ഏകപുത്രനോ ആയിട്ടുള്ളവനെ ഈടുകൊടുക്കുന്നതാണു് അവൻ അതിസന്ധിക്കപ്പെടുന്നു; തടവിപരീതനായിട്ടുള്ളവൻ അതിസന്ധാനം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നു. വിജാതിയിൽ ജനിച്ച പുത്രനു് ദായദനായ സ്വന്തം ഇല്ലാത്ത

ഷാഡ്ഗുണ്യം

ഏകാമധികമണം

തുകൊണ്ട് അവനാണ് അത്യന്തമായ പുത്രനെക്കൊടുക്കുകയും ഈടുവാൻ പാറിയവൻ. പ്രാണനല്ലാത്തവൻ മന്ത്രശക്തിയില്ലാത്തതുകൊണ്ട് അവനെ ഈടുകൊടുക്കുന്നതാണ് പ്രാണനായവനെക്കൊടുക്കുന്നതിനെക്കാൾ നല്ലതു്. ശൂരനല്ലാത്തവൻ ഉത്സാഹശക്തിയില്ലായ്മയാൽ അവനെ ഈടുകൊടുക്കുന്നതാണ് ശൂരനെക്കൊടുക്കുന്നതിനെക്കാൾ നല്ലതു്. അസ്രുശിഷ്യലഭിക്കാത്തവൻ പ്രഹരവ്യസന്ധത്തു് (പ്രഹരിക്കുന്നതിന്നു വേണ്ടുന്ന ഗുണങ്ങൾ) ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ട് അങ്ങനെയുള്ളവനെ ഈടുകൊടുക്കുന്നതാണ് കൃതാസ്രനായവനെ കൊടുക്കുന്നതിനേക്കാൾ മേടം. അനേകം പുത്രന്മാരുള്ളവൻ ഈടുകൊടുക്കുന്ന പത്രനിൽ നിരപേക്ഷനായതുകൊണ്ട് അനേകപുത്രന്മാരിലൊരുവനെ കൊടുക്കുന്നതു് ഏകപുത്രനെക്കൊടുക്കുന്നതിനേക്കാൾ മേടമാകുന്നു.

അത്യന്തം, പ്രാണൻ എന്നിവരിൽവെച്ചു് അത്യന്തം അപ്രാണനായാലും അവൻ ഐശ്വര്യവൃദ്ധി (രാജ്യസ്വാമ്യം) ഉണ്ടായിരിക്കും; പ്രാണൻ അഅത്യന്തനാണെങ്കിലും അവൻ മന്ത്രാധികാരവും ഉണ്ടായിരിക്കും. എന്നാൽ അത്യന്തനായിട്ടുള്ളവൻ വൃദ്ധസംയോഗം ചെല്ലാൻ മന്ത്രാധികാരവിഷയത്തിലും പ്രാണനെ തോല്പിക്കുന്നതാണ്. പ്രാണൻ, ശൂരൻ എന്നിവരിൽവെച്ചു് പ്രാണൻ അശൂരനാണെങ്കിലും മതികർമ്മയാഗം (മന്ത്രാധികാരം) അവനുണ്ടായിരിക്കും; ശൂരൻ അപ്രാണനാണെങ്കിലും അവൻ വിക്രമാധികാരവും ഉണ്ടായിരിക്കും. എന്നാൽ വ്യാധൻ ആനയെ ജയിക്കുന്നതുപോലെ പ്രാണനായിട്ടുള്ളവൻ വിക്രമാധികാരത്തിലും ശൂരനെ തോല്പിക്കും. ശൂരൻ, കൃതാസ്രൻ എന്നിവരിൽവെച്ചു് ശൂരൻ അകൃതാസ്രനാണെങ്കിലും വിക്രമോത്സാഹം അവനുണ്ടായിരിക്കും; കൃതാസ്രൻ അശൂരനാണെങ്കിലും ലാഭലാഭാധികാരം (ലാഭ്യം പിഴക്കാതെ ആ

തന്ത്രം

൧൨൨-ാം, ൧൨൩-ാം പ്രകരണങ്ങൾ പതിനേഴാമധ്യായം

യുധം പ്രായോഗിക്കൽ) അവനങ്ങായിരിക്കും. എന്നാൽ സ്ഥിരതയും കൈനാഗവും അവധാനവും ഉണ്ടായാൽ ലക്ഷ്യംകൊണ്ടിരിക്കാൻ ശുഭൻ കൃതാശ്രയനെ തോല്പിക്കും *.

വളരെ പുത്രന്മാരുള്ള ഒരുവൻ, ഏകപുത്രനായിട്ടുള്ള ഒരുവൻ എന്നിവരിൽ വെച്ചു ബഹുപുത്രനായിട്ടുള്ളവൻ ഒരു പുത്രനെക്കൊടുക്കുവാൻ ശേഷം പുത്രന്മാരുള്ളതുകൊണ്ടു ദുഷ്ടനായിട്ടു സന്ധിയെ അതിക്രമിച്ചു നടക്കും; ഇതരൻ (ഏകപുത്രൻ) അതു ചെയ്തുകൊള്ളും. എല്ലാ പുത്രന്മാരെയും അല്പിച്ചുകൊണ്ടാണ് സന്ധി ചെയ്യുന്നതെങ്കിൽ അതു ചെയ്യുന്നവനു പുത്രഹവം (പിന്നെയും പുത്രാൽപാദനത്തിനുള്ള ശക്തി) ഉണ്ടാകുന്നതുകൊണ്ടാണ് വിശേഷം കല്പിക്കേണ്ടതു്. പുത്രഹവം സമമായിട്ടുള്ള രണ്ടു പേരിൽ വെച്ചു ശക്തനായ പുത്രനെ ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നതിന്നു ശക്തിയുള്ളവനാണ് വിശേഷം; ശക്തനായ പുത്രനെ ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള സാമർത്ഥ്യവും ഉല്പാദനത്തിന്നു മിക്കിൽ കാലതാമസം കൂടാതെ പുത്രാൽപാദനത്തിന്നു് ശക്തിയുള്ളവനാണ് വിശേഷം. ശക്തിമാനായ ഒരു പുത്രൻ മാത്രമുണ്ടായിരിക്കുകയും പുത്രാൽപാദനശക്തി നശിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ളവൻ തന്നെത്തന്നെ ആധാനമെടുക്കണം; അന്റെ ഏകപുത്രനെ കൊടുക്കേണ്ടതു്.

ഇരട്ടുകൊടുക്കു മാതാപിതാക്കൾ ശക്തി വർദ്ധിച്ചു കൊണ്ടു വന്നാൽ സമാധിയെ (ഇരട്ടായി കൊടുത്തവനെ) മോചിപ്പിച്ചു. കമാരന്റെ ആസന്നമാരായി കാണുകയും ദേവം ശിവികളുടെയും വേഷം ധരിച്ചു പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്തുകൊണ്ടു് ചെല്ലൽ, ശുഭൻ, കൃതാശ്രയൻ എന്നിവരെയും പുത്രന്മാരിൽ വെച്ചു അല്പമായും പരയപ്പെട്ടവർക്കാണ് ഇങ്ങായിട്ടു മരണം, അങ്ങനെയുള്ള പുത്രന്മാരെ കൊടുക്കേണ്ടതു് ശുഭിനൊക്കെക്കും സാരം.

* അമ്മക്കൊടുക്കു ചെല്ലൽ, ശുഭൻ, കൃതാശ്രയൻ എന്നിവരെയും പുത്രന്മാരിൽ വെച്ചു അല്പമായും പരയപ്പെട്ടവർക്കാണ് ഇങ്ങായിട്ടു മരണം, അങ്ങനെയുള്ള പുത്രന്മാരെ കൊടുക്കേണ്ടതു് ശുഭിനൊക്കെക്കും സാരം.

ജ്ഞാതനായ സത്വികൻ അവന്റെ വാസ്തവമുള്ള രാത്രിയിൽ ശ്രദ്ധമായി തുരന്നു കഴിച്ചുണ്ടാക്കി അതിൽക്കൂടെ കമാരനെ അപഹരിച്ചു. നടൻ, നഞ്ചകൻ, ഗായനൻ, വാടകൻ, വാഗ്ജീവനൻ, കശീലവൻ, പ്ലവകൻ, സൈന്ദികൻ (ആകാശഗതിയെക്കാട്ടുന്നവൻ) എന്നിവരുടെ വേഷം ധരിച്ച ശ്രദ്ധപുരുഷനാറെ മുൻപുതന്നെ ശത്രുവിന്റെ സമീപത്തിൽ ഞയച്ചു അവനെ സേവിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചു രാജകുമാരനെയും സേവിച്ചു. അദ്ദേഹം സമയനിയമം കൂടാതെ തന്റെ അടുക്കൽ വരുവാനും താമസിപ്പാനും പോകുവാനുമുള്ള സൌകര്യം കമാരൻ ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുകയും, പിന്നെ അദ്ദേഹത്തെ വേഷം ധരിച്ചുകൊണ്ടു രാത്രിയിൽ പരസമീപത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടു പോരികയും ചെയ്തു. ഇതിനെപ്പറ്റത്തുകൊണ്ടുതന്നെ വേദാന്തസ്രീയെപ്പറ്റി ഓർത്തുവന്നു നടിച്ചു വേഷമുണ്ടാക്കിയ പോലീസുകാരികളുടെ ഉത്തരവ് (വാദ്യപ്പെട്ടി) യോ മാനുഷവില (പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടി) യോ എടുത്തുകൊണ്ടു അവയെ ചുമക്കുന്നവനെന്ന നാട്ടുതിരുവു പുറത്തുപോരും.

സുദൻ, ആരാജികൻ, സ്റ്റാപകൻ, സംവാഹകൻ, ആസ്തരകൻ, കല്പകൻ (അഭരകൻ), പ്രസാധകൻ, ഉദകപരിചാരകൻ എന്നിവരുടെ വേഷത്തിൽ പെരുമാറുന്ന ശ്രദ്ധപുരുഷനാർ ദ്രാഗ്, വസ്ത്രം, പന്തപ്പെട്ടി, ശയ്യ, ആസനം എന്നിവ പുറത്തു കൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ അവയിൽ ഒളിപ്പിച്ചു രാജകുമാരനെ കൊണ്ടുപോരികയോ, കമാരന്റെ പരിചാരകനെന്ന വ്യാജേന അരൂപവേഷത്തിൽ (ആളെക്കണ്ടാലറിയാത്ത ഇരുട്ടസമയത്ത്) എന്തെങ്കിലും ഒരു വസ്തു കയ്യിലെടുത്തുകൊണ്ടു പുറത്തു പോരികയോ, നിരോപഹാരം (രാത്രിയിൽ ഭൂതബലി ചെയ്യാനുള്ള ഉപകരണം) കയ്യിലെടുത്തു തുരന്നുവഴിയായി പോരികയോ,

൧൨൨-൦, ൧൨൨-൦ പ്രകരണങ്ങൾ പരിഭവനാമധ്യായം

ജലാശയത്തിൽ ധൂമ്രണാശാലം * ആശ്രയിച്ചു പുറത്തു പോകുകയോ ചെയ്യും. അഥവാ വൈദികവകുപ്പുള്ള നാൽക്കുപുത്തുവാൽ പകുത്താലും ഫലവും വിട്ടു വരുന്ന നിലയിൽ പെരുമാറ്റം അവയിൽ വിഷം മേൽക്കു രണ്ടിന്റെ മയക്കി കമാരനെ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുകയോ ദൈവപുരുഷ, ധ്രുവം, പ്രവാഹം എന്നീ സന്ദർഭങ്ങളിൽ കമാരൻ മരണാശാലം മേൽക്കു അന്നപാനസേവയെക്കൊടുത്ത് രണ്ടിന്റെ മയക്കുകയോ, പ്രോത്സാഹനം (ധനംകൊടുക്കുമെന്നു പറഞ്ഞു പ്രോത്സാഹിച്ചിരിക്കൽ) നൽകി മോഹിപ്പിച്ചു പുറത്തുപോകുകയോ ചെയ്യുന്നതാണ്.

അഥവാ, ധാമലികാർന്നയാ കശീലവർന്നയാ വൈദ്യന്റേയോ ആപ്തപിതാർന്നയാ വേഷംധരിച്ചു ഗ്രാമപുത്തുവാൽ രാത്രിയിൽ ധനികവാഹനങ്ങളെ തീവർച്ചകഴിപ്പു. രണ്ടിപുത്തുവാരിലാക്കേണ്ടിയാ വൈദികവകുപ്പുള്ള നാൽക്കു പണ്ഡിതസംസ്ഥാനത്തും (പാണ്ടികൾക്കുവെച്ചു) തീവർച്ചകഴിപ്പു. ൩. അഥവാ കമാരൻ, തന്നെ ആക്കേണ്ടിയാ തീരത്തുവരുവാൻ ഇടക്കാക്കാതിരിക്കുന്നതിന്നുവേണ്ടി അൻവസിക്കുന്ന ഘാതത്തിൽ മരണാശ ശരീരത്തെ നിക്ഷേപിച്ചു സ്വഗൃഹത്തെ തീവർച്ച കഴിച്ച് സാധിച്ചെടുക്കുക (ഭിത്തി പോലും) ഓത്തുവരും (ഓവ്) അന്നിവയിലൂടെ പുറത്തു പോകുകയോ, പുല്ലു ചുമക്കുന്നവർന്നയാ വെള്ളം ചുമക്കുന്നവർന്നയാ ഭാഷയും ചുമക്കുന്നവർന്നയാ വേഷം ധരിച്ചു രാത്രിയിൽപുറത്തു പോകുകയോ, മുണ്ടുചുട്ടിമുറവയ്ക്കുകയോ ചെയ്താൽ പുറത്തുപോകുമ്പോൾ അവരുടെ

* വാതകത്തോലം = ജലാശയത്തിൽ ഉള്ള സഞ്ചാരം. ഇതിനെപ്പറ്റി മുഖ്യകൃതികളിലും പാലാതികരണത്തിൽ പറയുന്നതാണ്.

3 ഗ്രാം കളിന്ദ്രം ഉണ്ടാകുന്ന ജനസമൂഹത്തിൽ കമാരൻ ധാമലികാകണമെന്നു കാണിച്ചു.

കൂട്ടത്തിൽക്കൂടി അവരുടെ വേരും ധരിച്ചു രാത്രിയിൽ പോകുകയും, വിരൂപനായവന്റെയും രോഗിയുടേയും അനുബന്ധന്റെയും വേരുകളിൽ നിർമ്മിക്കുകയും, ഗ്രന്ഥപ്രതികൾ ഒരു മുതലുടമയെ കൊണ്ടുപോകുന്ന നാട്ടുതലിൽ അവനെ കൊണ്ടുപോകുകയും, മറ്റു വല്ലവരും ശവം കൊണ്ടുപോകുന്നവരും കമാരൻ സ്ത്രീകൾ ധരിച്ചു അതിന്റെ പിന്നാലെ പോകുകയും ചെയ്തു. തിരഞ്ഞുകൊണ്ടു നടക്കുന്ന രക്ഷികൾ ചോദിക്കുന്നവരും വന്നുചെയ്യുന്നവരും ഒരു വഴിക്കു പോകുന്ന കമാരനെ മറ്റൊരു വഴിക്കു പോകുന്നതായി പാകയും കമാരൻ വേറെ ഒരു വഴിക്കു പോകയും ചെയ്തു. അല്ലെങ്കിൽ കമാരൻ വണ്ടികളുംകൊണ്ടു പോകുന്നവരുടെ കൂട്ടത്തിൽക്കൂടി ആത്മാവിനെ മറച്ചു നിർമ്മിച്ചു. തിരഞ്ഞു വരുന്നവർ അടുത്തെത്തിയാൽ കമാരൻ വല്ലഭനും ഒളിക്കുകയും, അതിനു തരം കിട്ടാത്തപക്ഷം വിഷം കലർത്തിയ ഹിരണ്യമോ ഭക്ഷ്യപദാർത്ഥമാ വഴിയുടെ ഇരുവശങ്ങളിലും ഇട്ട് വേറെ ഒരു വഴിയിൽക്കൂടെ പോകുകയും ചെയ്തു. തിരഞ്ഞു വരുന്നവൻ കണ്ടെത്തിപ്പിടിച്ചുവെങ്കിൽ കമാരൻ സാമാദികളായ ഉപായങ്ങളെക്കൊണ്ട് അവനെ വണ്ടിക്കുകയും, വിഷം ചേർത്തതായ പാരിഭാഷണം കൊടുത്തു മോഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

മുൻപറഞ്ഞ വാതനാശം, അഗ്നിദാഹം എന്നിവയിൽ അനുശരീതത്തെ നിരോധിച്ചു കമാരൻ രക്ഷപ്പെട്ടു പോന്നതിനു ശേഷം വിജിഗീഷ അവനെ ഇക്കാര്യം വാങ്ങിയിരുന്ന ശത്രുവിനോടു “എന്റെ പുത്രൻ നിന്നാൽ കൊല്ലപ്പെട്ടു” എന്ന കാരണം പറഞ്ഞ് എതിർക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഗ്രന്ഥശ്രവണമുൾ രക്ഷി-

ജനത്തെക്കൊന്നു രാത്രിയിൽ

൧൩൩

൧൩൩—൧൨൬ പ്രകരണങ്ങൾ

പതിനെട്ടാമധ്യായം

ശീശുപാതികളാം ചാര-
രൊത്തു പോവുക കമാർകൻ.

കോലിപ്പുരൻ കമ്മശ്ശാസ്സത്തിൽ, കോൽ മണ്ണുരണ
ഘോഷികാണത്തിൽ, സന്ധികൾ—സന്ധിദാക്ഷം
എന്ന പരിഭാസമുണ്ടായം.

പതിനെട്ടാം അധ്യായം.

തെറ്ററ്ററിവ പത്തിനാലുമുതൽ ഇരുപത്താറുതുടി
പ്രകരണങ്ങൾ.

മധ്യമഖരിതം, ഉദാസീന ചരിതം, മന്ധലചരിതം.

മധ്യമനു താനും തന്റെ മൂന്നാമത്തെയും നാലാമ
ത്തെയും പ്രകൃതികളും അനുകൂലപ്രകൃതികളും (അനുകൂലകാരി
കൾ) രണ്ടാമത്തെയും നാലാമത്തെയും ആറാമത്തെയും പ്ര
കൃതികൾ വികൃതികളും (പ്രതികൂലകാരികൾ) ആകുന്നു. ഈ
വരണിനേയും മധ്യമൻ അനുഗ്രഹിക്കുമെങ്കിൽ വിജിഗീഷു
മധ്യമനെക്കുറിച്ച് അനുകൂലവൃത്തിയായിരിക്കും; അനുഗ്ര
ഹിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ വിജിഗീഷു പ്രകൃത്യനുഭവാമരം (ത
ന്റെ പ്രകൃതികൾക്കു മാത്രം അനുകൂലൻ) ആയിരിക്കും.

മധ്യമൻ വിജിഗീഷുവിന്റെ മിത്രമാവിയായ മിത്ര
ത്തെ നിഗ്രഹിപ്പാൻ പുറപ്പെട്ടാൽ വിജിഗീഷു തന്റെയും
മിത്രത്തിന്റെയും മിത്രങ്ങളെ ഉത്സാഹിപ്പിക്കുകയും മധ്യ
മന്റെ മിത്രങ്ങളെ അവനിൽനിന്നു ദേഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ
്തിട്ടു തന്റെ മിത്രത്തെ രക്ഷിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ “ഈ
മധ്യമൻ വല്ലാതെ വർദ്ധിച്ചുവരായിരിക്കുന്നു. ഇവൻ ന

• പ്രകൃതികളെപ്പറ്റി മണ്ണുവഴാനിരുന്ന ആറാമതികരണ
ത്തിൽ രണ്ടാമത്താലിൽ വിവരിച്ചിട്ടുള്ള നോക്കുക.

അദ്വൈതമെന്നു നമുക്കു പറയാനാണു് പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു്. ആകയാൽ അദ്വൈതാവസ്ഥ കൂടി യോജിച്ചു് ഇവന്റെ വാഗ്ദത്ത പ്രതിഫലിക്കുന്നതു് എന്നു പറഞ്ഞു രാജമണ്ഡലത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നു. അപ്പോൾ രാജമണ്ഡലം തന്നെ സഹായിക്കുമെങ്കിൽ വിജിഗീഷ മധ്യമനെ അർത്ഥി തന്റെ ശക്തിയെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു; തന്നെ സഹായിച്ചിറങ്ങുകയാൽ അന്യമൊന്നും ഉണ്ടാകാത്തതും തന്റെ മിത്രത്തെ സഹായിച്ചു, മധ്യമനെ ദേവനിക്കുന്നവരായും പരസ്പരം സഹായിക്കുന്നവരായുമുള്ളവരോ മധ്യമദേവനികളായ വളരെ പേരിൽ ഒന്നായ അനുകൂലിപ്പിച്ചാൽ വളരെപ്പേർ അനുകൂലിക്കുന്നതിനായി വളരെപ്പേർ മധ്യമദേവനികളാണെന്നിവിടെ ചർച്ചയ്ക്കു നിമിത്തം തെങ്ങിപ്പുറപ്പെട്ടുള്ളവരോ ആയിരിക്കുന്ന രാജാക്കന്മാരിൽ പ്രധാനമായ ഒരുവനായോ തന്റെ രാജ്യത്തിനടുത്ത ഒരുവനായോ സാമദാർശ്യമുള്ളവരോ സഹായിക്കുന്നു. അങ്ങനെ സഹായിച്ചാൽ രണ്ടാമത്തൊരു രാജാവു കൂടി സഹായിക്കുമെങ്കിൽ വിജിഗീഷിന്റെ ശക്തി ദീർഘമായും, മൂന്നാമത്തൊരുവൻ കൂടി സഹായിക്കുമെങ്കിൽ ദീർഘമായും വേർകൊണ്ടും ഇവകാരും ശക്തി സമ്പാദിച്ചു വിജിഗീഷ മധ്യമനെ അവഗ്രഹിക്കുന്നു. ഇതു ചെയ്യുന്നതിൽ ദേവകാവണമെന്നു അനുകൂലമല്ലാത്തപക്ഷം മധ്യമനായി സന്ധിചെയ്തു മിത്രത്തെ സഹായിക്കുന്നു. അദ്വൈതത്തിൽ മധ്യമന്റെ വിജയം കൈവന്നിട്ടുള്ള ഒരന്ത്യമായി കർമ്മസന്ധിയെ വെക്കുന്നു.

തന്റെ കർമ്മമായതായ (ശക്തിയെ കൈവന്നിട്ടുള്ളതെന്ന) മിത്രത്തെ മധ്യമൻ ദേവഹിപ്പാൻ പുറപ്പെട്ടാൽ വിജിഗീഷ “ഞാൻ നിന്നെ രക്ഷിക്കാം” എന്നു പറഞ്ഞു, ഒരു മിത്രം കഴിഞ്ഞെന്നതുവരെ താമസിക്കുകയും, കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം പിന്നെ അവനെ രക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ണം. ഉദ്യോഗസ്ഥനായ മിത്രത്തെ മധ്യമൻ ദോഷിപ്പാൻ പുറപ്പെടുമ്പോഴും ആ മിത്രം കശിതനായിക്കഴിഞ്ഞതിന്നു ശേഷം വിജിഗീഷു അവനെ രക്ഷിക്കണം. രക്ഷിക്കാതിരിക്കുന്നപക്ഷം മധ്യമനു ദൃഢി ഭവിക്കുമെന്നു ഭയപ്പെടേണ്ടതാണ്. വിജിഗീഷുവിന്റെ രക്ഷിപ്പാൻ സാധിക്കാതെ അവൻ മധ്യമനാൽ ഉദ്യോഗിക്കപ്പെട്ടവരിൽ വിജിഗീഷു അവനു ഭൂമിയെ ദാനംചെയ്തു അവനെ തന്റെ വശത്തിൽ നിർത്തണം. ഇങ്ങനെ ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ അവൻ ശത്രുപക്ഷത്തിൽ ചേരുന്നെന്നു ഭയപ്പെടേണ്ടതാണ്. മേൽ പറഞ്ഞ കശ്ശനിയന്റെയും ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെയും മിത്രങ്ങൾ മധ്യമനെ സഹായിക്കുന്നവരായിരിക്കുന്നപക്ഷം മധ്യമനുമായി വിജിഗീഷു പുരുഷാനന്ദസന്ധിയെ ചെയ്യുന്നു. അവന്റെ മിത്രങ്ങൾ വിജിഗീഷുവിനെ ദോഷിക്കുന്നതിന്നു ശക്തിയുള്ളവരാണെന്നിവിടെ വിജിഗീഷു മധ്യമനോടു സന്ധിചെയ്യണം.

മധ്യമൻ തന്റെ ശത്രുവിനെ ദോഷിപ്പാൻ പുറപ്പെടുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ വിജിഗീഷു മധ്യമനോടു സന്ധിചെയ്യണം. അങ്ങനെ ചെയ്താൽ സ്വന്തം സാധിക്കുകയും മധ്യമനു പ്രിയമാകയും ചെയ്യും.

മധ്യമൻ സ്വന്തം മിത്രമായിത്തീരുന്ന മിത്രത്തെ ദോഷിപ്പാൻ പുറപ്പെട്ടാൽ വിജിഗീഷു അവനോടു പുരുഷാനന്ദസന്ധിചെയ്യണം. അവൻ അപാപപുരുഷപക്ഷം “മിത്രത്തെ ഉദ്യോഗിക്കുന്നതു ശരിയല്ല” എന്നു പറഞ്ഞു മധ്യമനെ അതിൽനിന്നു വിലക്കുകയാ, “രാജമണ്ഡലത്തെ സ്വപക്ഷപയം കാരണം ഇവന്റെ നേരെ കോപിക്കട്ടെ” എന്നുവെച്ച് ഉദ്യോഗിക്കുകയോ ചെയ്യണം. മധ്യമൻ തന്റെ ശത്രുവിനെ ദോഷിപ്പാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോൾ വിജിഗീഷു ധനംകൊണ്ടും സൈന്യംകൊണ്ടും ഗ്രന്ഥമായി ആ ശത്രുവിനെ സഹായിക്കണം. ഉദ്യോഗസ്ഥനെ മധ്യമൻ

ദോഹിക്കാൻ പുറപ്പെട്ടവനോ മധ്യമനം ഉദാസീനനം തമ്മിൽ മേടിക്കട്ടെ എന്ന് വിചാരിച്ച് മധ്യമോദാസീനന്മാരിൽപച്ച് ആരാണോ രാജമണ്ഡലത്തിന്നധികം ഇഷ്ടനായിട്ടുള്ളതു് അയാന്റെ പക്ഷത്തിൽ ചേരണമെന്നാണ്.

മധ്യമചരിതത്തെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടുതന്നെ ഉദാസീനചരിതവും പറയപ്പെട്ടു. വിശേഷിച്ചു്, ഉദാസീനൻ മധ്യമനെ ദോഹിപ്പാൻ പുറപ്പെട്ടവനോ അവരിൽ ആരുടെ പക്ഷത്തിൽ ചേന്നാൽ തന്റെ ശത്രുവിന്നു് ദോഹവും മിത്രത്തിന്നുപകാരവും വരുമാ ആ ആളുടെ പക്ഷത്തിൽ ചേന്നു സഹായിക്കണം. മധ്യമോദാസീനന്മാരിൽ ആരെയൊന്നോ തനിക്കു സൈന്യങ്ങളെക്കൊണ്ടു സഹായിപ്പാൻ ലഭിക്കുക അവനെ സഹായിക്കുകയുമാകാം.

മേൽപ്പറഞ്ഞപ്രകാരം മധ്യമോദാസീനന്മാരിൽ വെട്ടിച്ചു്കൊണ്ടു് വിജിഗീഷു തന്റെ ശക്തിയെ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും, ശത്രുവിന്റെ ശക്തിയെ കുറയ്ക്കുകയും, തന്റെ മിത്രത്തെ ഉപഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യണം.

വിജിഗീഷുവിന്റെ സാമന്തരാജ്യക്കാക്കെല്ലാം ശത്രുതപം തുല്യമാണെന്നിരിക്കിലും അനാധിപന്മാർ (അഭിഭാഷിയൻ), നിത്യാപകാരി, ശത്രു (അകാരണവിരോധി), ശത്രുസഹിതൻ (ശത്രുസഹായൻ), പാർഷ്ണിഗ്രാഹൻ, വ്യസനി, യാതാചൻ, തനിക്കു വ്യസനം വരുമ്പോൾ ആക്രമിക്കുന്നവൻ എന്നിങ്ങനെയുള്ളവർ അമിതാവികൾ (ശത്രുവിന്റെ നിലയിൽ വർത്തിക്കുന്നവർ) ആയ ശത്രുക്കളാകുന്നു. ഏകാത്മാഭിപ്രയാതൻ (വിജിഗീഷുവുമായി സന്ധിചെയ്തു് അവന്റെ കയ്യിൽനിന്നായിത്തന്നെ അന്ത്യസ്ഥലത്തേക്കു പോയവൻ), പുരഗത്മാഭിപ്രയാതൻ (വിജിഗീഷു ഒരു ലാഭം കരുതിപ്പോയപ്പോൾ മറെറൊരു ലാഭം കരുതിപ്പോയവൻ), സംഭ്രമയാത്രികൻ, സംഹിതപ്രയാണികൻ, സ്വാത്മാഭിപ്രയാതൻ (വിജിഗീഷുവിന്റെ കാക്കും സാധി

പ്രാൻ പോയവൻ), സാമൂഹികൻ, കോശം കൊടുത്തു
 ദൈവത്തെയാ ദൈവം കൊടുത്തു കോശത്തെയാ വാങ്ങ
 നവൻ, അദ്വൈത വിൽക്കുന്നവൻ, ദൈവധീഭാവകൻ എ
 ന്നിങ്ങനെയുള്ളവർ മിത്രമാവികൾ (മിത്രമാണെന്നു ഭയം
 കുന്നവർ) ആയ ശത്രുക്കളാകുന്നു. ബലവാനെ മയപ്പെട്ട
 വന്നു അന്തർലിംഗം പ്രതിവേശനം ആയ സാമന്തൻ,
 ബലവാനായവന്റെ പാർഷ്വഹൻ, തന്നത്താൻ കീഴ
 കടിയവന്നു പ്രതാപംകൊണ്ടു കീഴകപ്പെട്ടവന്നു ആ
 യ ദൈവോപനതൻ എന്നിങ്ങനെയുള്ളവർ ദൃഢമാവികൾ
 (ദൃഢമാണെന്നു ഭാവിക്കുന്ന ശത്രുക്കൾ) ആയ സാമന്തന്മാ
 രാകുന്നു. ഈ സാമന്തന്മാരെപ്പറ്റത്തക്കൊണ്ടുതന്നെ ഭൂ
 മ്യേകാന്തരമേയും പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു.

ഏതു മിത്രം ശത്രുവെക്കെ-
 താനുമായ് സന്ധി വെച്ചുമാ
 അവന്നരിയെ വെന്നിടാൻ
 തക്ക സാഹായ്യമെകിട്ടു;

ശത്രുവെ വെന്നുമ്പോൾ തന്റെ
 വശ്യനല്ലാതെ പോവിതാ
 സാമന്തനെക്കൊന്നുമാരും
 രാജനാടിയിട്ടില്ല;

തൽഭൂമിയെ ഹരിച്ചിപ്പു
 തൽകലീനാവതലമുതൽ,
 സാഹ്യംതന്നെയും വശ്യനുമായ്-
 നില്പാൻ വേണ്ടതു് ചെല്ലിട്ടു;

അതികൾക്കുതന്നായ് തന്നെ-
 തുണയ്ക്കുന്നതിനായിതായ്
 വാഴ്ത്താനെ വൃദ്ധിക്കയന്നു
 വരാതെത്തു നിൽക്കിട്ടു;

അന്മാത്മമായ് ചലം മിത്രം
താനുമായ് സന്ധിച്ചെയ്യുകിൽ
അവൻ ചലിക്കാത്തവിധം
തീർത്തു ചലനമെന്തുവെ;

ശത്രുസാമാന്യനായ് നിഷ്ഠം
ശ്രമിതനെയ്യഴിപൻ
അവനായ് വേർപെടുത്തിട്ട്
കൊൽവു, ശത്രുവെയും പുനഃ;

വിരോധിച്ചിട്ടു സാമന്തം-
തോടുദാസീനനേയവൻ
വിശ്വാതാൽ തപ്തനാമ്പോ-
ലുപകാരവുമെകിടൂ;

ദോഷമുള്ളതാൽ ശത്രുവിനെ
വിജിഗീഷുവിനെയുമേ
സേവിപ്പോനെസ്സഹായിപ്പു
പരനിൽ ചൂന്നിടാവിധം;

അല്ലെങ്കിലവിടുടനിന്നും
മാറ്റി, യന്ത്രനെ മുന്നമേ
ദണ്ഡാനുഗ്രാഹിയായ് വെച്ചാ-
നെന്ദ്രമിതിൽ നിർത്തിടൂ;

എവൻ ദോഷിക്കു, മാപത്തിൽ-
ത്തുണയ്ക്കൂ ശക്തനെങ്കിലും
അവനേയനെയെപ്പോലു
വിശ്വസിച്ചിട്ടു കൊന്നിടൂ;

മിത്രത്തിൻ വ്യസനത്തിങ്ക-
ലുത്ഥാനംചെയ്തു ശത്രുവെ

ശിമ

മൗൽ—മൗന പ്രകടനങ്ങൾ

പതിനെട്ടാമദ്ധ്യായം

വ്യസനച്ചാടനംചെയ്ത
 മിത്രത്താലേ ജയിച്ചിട്ടു;
 അരിവ്യാപത്തിനാൽ പൊങ്ങി
 മിത്രം തന്നെ ഓരുകകിൽ
 അരിതൻ വ്യസനം തീർത്തി-
 ദ്വപനനൊക്കൊണ്ടൊതുക്കിട്ടു;
 വൃദ്ധിഷയസ്ഥിതികളും
 കർമ്മനാശ്ചദനങ്ങളും
 ഉപായങ്ങളുമീവണ്ണം
 ചെയ്തു ശാസ്ത്രജ്ഞനാം നൂപൻ;
 ഏവം പരസ്സുതാപേക്ഷം
 ഷാഡ്ഗുണ്യം നോക്കിപ്പുന്നവൻ
 കളിപ്പു ബുദ്ധിനിഗമ-
 ബദ്ധതായുള്ള ഭൂപരാൽ.

കൊടിയുറൻ അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ, ഷാഡ്ഗുണ്യമെന്ന
 ഏഴാമധികരണത്തിൽ, മദ്ധ്യമധിമം—ഉദാസീനമധിമം—
 ഭണമധിമം എന്ന പതിനെട്ടാമദ്ധ്യായം.

ഷാഡ്ഗുണ്യം ഏഴാമധികരണം കഴിഞ്ഞു.

വ്യസനാധികാരികൾ. എട്ടാമധികരണം

ഒന്നാം അധ്യായം.

അന്തർവിതപര്യായം പ്രകാരം.

പ്രകൃതിവ്യസനവർഗ്ഗം.

തനിക്കും ശത്രുവിന്നും ഒരു സമയത്തു വ്യസനം സംഭവിച്ചാൽ യാതൊരു നേക്കു യാനംചെയ്യയോ വേണ്ടതു്, അതോ അവനെത്തട്ടുന്നിന്നു സ്വമക്ഷ ചെയ്യയോ വേണ്ടതു് എന്ന് ആലോചിക്കുകയാണു വ്യസനമിത.

ദൈവവും മാനുഷവുമായ പ്രകൃതിവ്യസനം അനന്യം (ദ്വൈധി), അപനന്യം എന്നിവകൊണ്ടാണു സംഭവിക്കുന്നതു്. വ്യസനമെന്നാൽ ഗുണപ്രാതിഭാത്യം, ഗുണഭാവം, പ്രഭാവം (പ്രകടമായ ദോഷം), പ്രസംഗം (സ്രീകൃഷ്ണാദി പ്രസക്തി), റീഡ എന്നിവയാണു്.

സ്വാമി വ്യസനം, അമാത്രി വ്യസനം, ജനപദവ്യസനം, ദുർഗ്ഗവ്യസനം, കോശവ്യസനം, ഭാഗ്യവ്യസനം, മിത്രവ്യസനം എന്നിവയിൽ വെച്ചു് ആദ്യമാദ്യം പറയപ്പെട്ടതിന്നാണു് അധികമധികം ഗൌരവമെന്നു് ആചാര്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

അങ്ങനെയല്ലെന്നാണു് ഭാമദപാദന്റെ പക്ഷം. സ്വാമ്യമാത്രിവ്യസനങ്ങളിൽ വെച്ചു് അമാത്രിവ്യസനത്തിന്നാണു് അധികം ഗൌരവം. എങ്കിലൊന്നെന്നാൽ മന്ത്രം, മന്ത്രത്തിന്റെ ഫലസിദ്ധി, കർമ്മാനുഷ്ഠാനം, ഭരതവ്യയങ്ങൾ, സൈന്യപ്രണയനം, ശത്രുവിന്റെയും ആഭിമുഖ്യത്തിന്റെയും പ്രതിഷേധം, രാജ്യരക്ഷണം, വ്യസനത്തി

വ്യസനാധികാരിക

എട്ടാമധികരണം

ന്റെ പ്രതിവിധാനം, രാജകുമാരകക്ഷണം, രാജകുമാരന്മാരുടെ അഭിഷേകം എന്നിവയെല്ലാം അമാത്യന്മാർക്കധീനമായിട്ടാണ് ഇരിക്കുന്നത്. അമാത്യന്മാരുടെ അഭാവത്തിൽ അവർക്കും അഭാവം വരികയും, ചിറകു മുറിക്കുന്ന പക്ഷിക്കണപോലെ രാജാവിനു ചെപ്പോഹാനി വരികയും ചെയ്യും. അമാത്യവ്യസനങ്ങളിൽ ശത്രുക്കളുടെ ദേശപ്രയോഗങ്ങൾ ആസന്നമായി വരികയും, അമാത്യന്മാർ രാജാവിന്റെ പ്രാണനോടുള്ള പെരുമാറ്റവശാകയാൽ അവരുടെ വൈഗുണ്യംനിമിത്തം രാജാവിനു പ്രാണാപായംതന്നെ സംഭവിക്കുകയും ചെയ്യും.

അപ്രകാരമല്ലെന്നാണു കൊടിലുന്റെ പക്ഷം. മന്ത്രിപുരരാഹിതാദികളായ ദൂതവർഗ്ഗത്തെ നിശ്ചയിക്കുക, അധ്യക്ഷപ്രധാനത്തെ നടത്തിക്കുക, പുരുഷവ്യസനത്തിലും ദ്രവ്യവ്യസനത്തിലും പ്രകൃതിവ്യസനത്തിലും പ്രതിവിധിയെടുക്കുക, ഏധനം (പ്രകൃതികളുടെ വർഗ്ഗം) ചെയ്യുക, എന്നിവയെല്ലാം രാജാവുതന്നെയാണു നടത്തുന്നത്. അമാത്യന്മാർ വ്യസനികളാകുമ്പോൾ വ്യസനാധീനനായ മറ്റുള്ളവരെ തൽസ്ഥാനത്തു രാജാവു നിരയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പുരുഷന്മാരെ പുളിക്കുന്നതിലും ദ്രവ്യന്മാരെ നിശ്ചയിക്കുന്നതിലും രാജാവ് എല്ലാദൃഷ്ടാദി അവഹിതനായിരിക്കും. സ്വാമി ഗുണസ്വസ്ഥനായിത്തന്നാൽ തന്റെ സ്വസ്ഥതകളെക്കൊണ്ടു പ്രകൃതികളെയും ഗുണസ്വസ്ഥതയ്ക്കുവരാക്കിത്തീർക്കും. പ്രകൃതികൾ അഭിപ്രയിയിലും പ്രമാദത്തിലും സ്വാമിയെ ആശ്രയിക്കുന്നതുകൊണ്ടു സ്വാമിയുടെ ശീലമൊന്നാ അതായിരിക്കും അവരുടെയും ശീലം. പ്രകൃതികളുടെ കൂടസ്ഥൻ സ്വാമിയാണല്ലോ.

അമാത്യജനപദവ്യസനങ്ങളിൽവെച്ചു ജനപദവ്യസനത്തിനാണു ഗൌരവമധികമെന്നു വിശദമാക്കുവാൻ. കോശം, ദണ്ഡം, കുപ്പു, വിഷ്ണി (കമ്മകരവർഗ്ഗം), വാഹനം,

നിമയങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാം ജനപദത്തിൽനിന്നാണു പൊറ്റപ്പെടുന്നത്. ജനപദത്തിന്റെ അഭാവത്തിൽ അവയ്ക്കും അഭാവം വരും. സ്വാമ്യമാത്യാന്ത്, അനന്തരം * (അധ്യവഹിതം) മാതിട്ടുള്ളതുമാണല്ലോ ജനപദം.

അങ്ങനെയല്ലെന്നാണു കൊടിലുതരം. ജനപദത്തിന്റെ കർമ്മശീലികൾ, ജനങ്ങളുടെ യോഗക്ഷേമങ്ങളെ തങ്ങളിൽനിന്നും ശത്രുക്കളിൽനിന്നും രക്ഷിക്കൽ, വ്യവസ്ഥപ്രതീകാരം, ശുശ്രൂഷാനങ്ങളെ നിർവഹിപ്പിക്കുകയും വേർതിരിക്കുകയും ചെയ്യും, സൈന്യങ്ങളെ ശേഖരിക്കുക, കരം പിരിക്കുക, ജനാനുഗ്രഹം ചെയ്യും എന്നിങ്ങനെയുള്ള എല്ലാ ആരംഭങ്ങളും അമാത്യനെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നവയാണ്.

ജനപദഭ്യുദ്യമസനങ്ങളിൽവെച്ചു ഭ്യുദ്യമസനത്തിനാണു ഗൗരവമധികമെന്നു പരാശരശിഷ്യന്മാർ. ഭ്യുത്തിലാണല്ലോ കോശഭണ്ഡങ്ങളുടെ ഉത്പത്തി. ആപത്തിങ്കൽ ജനപദത്തിന്റെ രക്ഷാസ്ഥാനവും ഭ്യുതാണ്. ഭ്യുവാസികളായ പൗരന്മാർ ജനപദന്മാരെക്കാളധികം ശക്തിയുള്ളവരും, ആപത്തിങ്കൽ രാജാവിന്നു നിത്യസ്ഥാനന്മാരമാകുന്നു. ജനപദന്മാരാകട്ടെ അമിതസാധാരണന്മാർ (ശത്രുവിങ്കലും സമാനന്മാർ) ആയിരിക്കും.

അങ്ങനെയല്ലെന്നാണു കൊടിലുതരം. ജനപദമാണു ഭ്യുതം, കോശം, ദണ്ഡം, സേതു, വാങ്ങ (കൃഷിപശുപാലനയാണിത്യങ്ങൾ) എന്നിവയുടെ ആരംഭങ്ങൾക്കൊക്കെയും മൂലമായിട്ടുള്ളത്. ശൗകുടും സൈമിത്യവും ഭാഷ്യവും ഹൊതുല്യവും (സംബ്രാധിക്യം) ജനപദമായിലാണ് ഉള്ളത്. പട്ടുതത്തിങ്കലാ അന്തർദ്വീപത്തിങ്കലോ ഉള്ള

* വിശാഖാക്ഷപക്ഷത്തിൽ സ്വാമി, അമാത്യൻ, ജനപദം ഇത്യാദിയിട്ടാണു രൂപമിടേണ്ടതു്.

പുസ്തകവികാസം

എട്ടാമധികരണം.

ഒക്ടോബർ ൧൯൭൪-ൽ അന്നത്തെ സർവ്വകലാശാലാധ്യക്ഷൻ "അവയിൽ ആരും താമസിക്കാറില്ല. കർഷകപ്രായമായ ഭോജത്തിൽ ഒഴിവുസനവും ആര്യധീയന്മാരധീകമായ ജനപദത്തിൽ ജനപദവ്യസനവും ഗുരുതരമാകുന്നു.

മുക്തകോശവ്യസനങ്ങളിൽവെച്ചു കോശവ്യസനമാണ്
 ഗുരുതരമെന്നു പിന്തുണൻ. കോശമാണു മുക്തത്തിന്റെ പ്രതി
 സംസ്കാരത്തിന്നും രാജ്യണത്തിന്നും മൂലമായിട്ടുള്ളതു്; മുക്തം
 കോശംകൊണ്ടു ശത്രുക്കളുടെ ദേദപ്രയോഗത്തിൽപ്പെടുക
 യും ചെയ്യും. ജനപദത്തെയും മിത്രങ്ങളെയും ശത്രുക്കളെ
 യും തിരിച്ചുകൊടുക്കുക, ദേശാന്തരത്തിലുള്ളവരെ പ്രോത്സാഹി
 ക്ഷിക്കുക, സൈന്യബലവ്യവഹാരം നടത്തുക എന്നിവയും
 കോശത്തെ ആശ്രയിച്ചാണിരിക്കുന്നതു്. വ്യസനം വരു
 ന്മ്പോൾ കോശത്തെ എടുത്തുകൊണ്ടുപോകുവാൻ സാധി
 ക്കും; മുക്തത്തെ അങ്ങനെ ചെയ്യാൻ കഴികയില്ല.

അങ്ങനെയല്ലെന്നാണ് കൊടിയുതരം. എങ്കിലും
 ഒഴെന്ന്, ഒഴുത്തിൽ അപ്പിപ്പിട്ടാണ് കോശത്തെയും പ
 ഡയത്തെയും രക്ഷിക്കേണ്ടതു്. ഉഷ്ണീയം, സ്വപ്ന
 നിഗ്രഹം, സൈന്യബലവ്യവഹാരം, മിത്രസൈന്യസ്ഥി
 കാരം, പരസൈന്യത്തിന്റെയും ആഭിമുഖ്യം പ്രതി
 പേക്ഷം എന്നിവയും ഒഴുത്തെ ആശ്രയിച്ചാണിരിക്കുന്ന
 തു്. ഒഴുമില്ലെങ്കിൽ കോശം ശത്രുക്കളുടെയായിത്തീരും.
 നല്ല ഒഴുക്കുള്ളവർ ഉദ്യോഗം വരാതിരിക്കുന്നതു കാണുന്നുമു
 ണ്ടല്ലോ.

കോശഭരണവ്യവസ്ഥയിൽ പട്ടു ഭരണവ്യവസ്ഥ (സൈന്യവ്യവസ്ഥ) അതിനാണധികം ഗൗരവമെന്നു കരുതപ്പെടുന്നത്. മിത്രങ്ങളെയും ശത്രുക്കളെയും ഒതുക്കുക, പരദേശത്തെ ഉത്സാഹിപ്പിക്കുക, സ്വദേശത്തെ സ്വീകരിക്കുക എന്നിവയെല്ലാം ഭരണത്തെ ആശ്രയിച്ചാണിരിക്കുന്നത്. ഭരണത്തിന്റെ അഭാവത്തിൽ കോടാണിനു വിനാ

ശം നിർമ്മയമാണ്. കോശത്തിന്റെ അഭാവത്തിലും യു
പ്യമാ ഭൂമിയോ കൊടുത്തോ ശത്രുവിന്റെ ഭൂമി എടുക്ക
വാനനുവദിച്ചോ സൈന്യത്തെ സ്വരൂപിക്കുവാൻ സാ
ധിക്കും. ഭണ്ഡവാനുവാനാൽ കോശവും ശേഖരിക്കു
വാൻ ശക്യമാണ്. സ്വാമിരുടെ ആസന്നവർത്തിനായതു
കൊണ്ട് അഭ്യർത്ഥന ഭണ്ഡം അമാത്യനെപ്പോലെയാ
കുന്നു.

അങ്ങനെയല്ലെന്നു കെട്ടിപ്പുറം. എന്തുകൊണ്ടു
ന്നാൽ, ഭണ്ഡത്തിന്നു മുമ്പായിട്ടുള്ളതു കോശമാകുന്നു. കോ
ശത്തിന്റെ അഭാവത്തിൽ ഭണ്ഡം ശത്രുവിനെ പ്രാപിക്ക
ുകയോ, സ്വാമിയെ ഹനിക്കുകയോ ചെയ്യും. കോശം
സ്വർക്കാർയാളങ്ങളെയും നിർമ്മിക്കുന്നതും ധർമ്മമാണു
മുതലേ ഹേതുമാകുന്നു. ദേശം, കാലം, കാർയ്യം എന്നിവ
രുടെ ദേശമനുസരിച്ചു കോശഭണ്ഡങ്ങളിലേക്കെങ്കിലുമൊ
ന്നു പ്രമാണമായി ഭവിക്കും. ലഘുമായ കോശത്തെ പാ
ലിക്കുക മാത്രമാണ് ഭണ്ഡംകൊണ്ടു സാധിക്കുന്നതു്; കോ
ശമാകട്ടെ കോശങ്ങളും ഭണ്ഡങ്ങളും പാലിക്കുന്നതാക
ുന്നു. സ്വർഭവ്യങ്ങൾക്കും പ്രത്യാജകം കോശമാകുകൊ
ണ്ടു കോശവ്യസനത്തിന്നുതന്നെയാണു് ഗൗരവമായികം.

ഭണ്ഡമിത്രവ്യസനങ്ങളിൽപച്ച മിത്രവ്യസനമാണു
മുതൽമെന്നു വാതാധ്വായി പറയുന്നു. വേതനം കൊടു
ത്തു പോററാക്കിയും ദേശാന്തരത്തിലിടുന്നും മിത്രം കർമ്മ
ത്തെച്ചെയ്യയും പാർപ്പിഗ്രാഹൻ, ആസാൻ, അമിത്രൻ,
ആടവികൻ എന്നിവരെ തടുക്കുകയും കോശവും സൈന്യ
വും ഭൂമിയും നൽകി ഉപകരിക്കയും വ്യസനത്തിങ്കൽ സാ
ഹായ്യത്തിന്നുള്ളതുകയും ചെയ്യുമല്ലോ.

അങ്ങനെയല്ലെന്നാണു കെട്ടിപ്പുറം. ഭണ്ഡമുള്ള
വന്നു മാത്രമേ, മിത്രം മൈത്രിയോടെ വർത്തിക്കുകയോ ശ

തു നിശ്ചയിച്ചവയുണ്ടായ ചെമ്പുവളർച്ച. ദണ്ഡമിത്രങ്ങൾ
 ക്കു രണ്ടിനും തുല്യമായിട്ടുള്ള കാഴ്ചയിൽ ഏതിന്നാണോ
 വെളാധിക്യവും യുദ്ധോചിതമായ ദേശകാലങ്ങളുടെ ലാഭ
 വുമുള്ളത് അതിന്നു വിശേഷം കല്പിക്കാവുന്നതാണ്. എ
 ന്നാൽ, പെട്ടെന്നു വലുതെന്നു ഭവകേളി വരുമ്പോഴും ശത്രു
 കോപമോ ആടാറികൾകാപമോ ആജ്ഞാമകാപമാ വരു
 മ്പോഴും മിത്രത്തെ കിട്ടുകയില്ല. വിജിഗീഷുവിന്നും ശത്രു
 വിന്നും ഏകകാലത്തു വ്യസനം വരികയും ശത്രുവിന്നു വൃ
 ങ്ഗി വരികയും ചെയ്യുന്നതായാൽ അവരിലാരിൽനിന്നാ
 ണോ ധനം കിട്ടുക അവനോടു ചേർന്നിട്ടായിരിക്കും മിത്ര
 ത്തിന്റെ സ്ഥിതി. — ഇങ്ങനെ പ്രകൃതിവ്യസനങ്ങളുടെ സ
 ത്ര്യധാരണം (ഗുണമുപനിഷ്ഠം) പറയപ്പെട്ടു.

പ്രകൃത്യവയവങ്ങൾക്കു
 ഭവിക്കും വ്യസനങ്ങളിൽ
 വെളുത്തപ്പ ഭവിയും പിന്നെ-
 ശ്ലക്കിയും കാച്ഛസാധകം.

വ്യസനം രണ്ടാൾക്കുമൊക്കിൽ
 ദേദം വൃദ്ധിപ്പയങ്ങളാൽ
 ശേഷപ്രകൃതിസാൽഗുണ്യം
 പരന്നില്ലെന്നിരിക്കുകിൽ.

പ്രധാനതാൻ തദന്യന്താ-
 നെന്നിന്റെ വ്യസനത്തിനാൽ
 ശേഷപ്രകൃതികൾക്കുണ്ടാം
 നാശമെന്നാലതാം ഗുരു.

കോടിയുദ്ധം അർദ്ധശതാബ്ദം, വ്യസനാധികാരികരണ
 ഏകദേശം അർദ്ധം, പ്രകൃതിവ്യസനമർദ്ദരണ
 രണാമയം.

രണ്ടാം അധ്യായം

തെരുവറിയപെട്ടൊരു പ്രകരണം
രാജരാജ്യങ്ങളുടെ വ്യവസ്ഥകൾ.

പ്രകൃതികളെന്നാൽ ചുരുക്കത്തിൽ രാജാവും രാജ്യവും മാത്രം.

രാജാവിന്റെ വ്യവസ്ഥ ആദ്യത്തെതോ ബാഹ്യമായ ആയ കോപമത്രേ. അറയിൽവെച്ച് ആഭ്യന്തരമാകാപം അഹിമയമാകയാൽ ബാഹ്യകോപമെന്നാൽ ഇത്തരമായതാണ്. അന്തഃകോപത്തിൽവെച്ചും ആഭ്യന്തരമായ അമാത്യന്റെ കോപം അധികം ഇത്തരമായതാണ്. ആയതുകൊണ്ടു കോശത്തിന്റെയും സൈന്യത്തിന്റെയും അധികാരത്തെ രാജാവും അന്റെ അധീനതയിൽക്കൊന്നു വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കണം.

“ദൈവരാജ്യം (രണ്ടു രാജാക്കന്മാരുടെ ഭരണം) വൈരാജ്യം (വിദേശീയരാജാവിന്റെ ഭരണം) എന്നിവയിൽ വെച്ചു ദൈവരാജ്യം രണ്ടു രാജാക്കന്മാരുടെയും പരസ്പരം തമ്മിലുള്ള രാഗദോഷങ്ങൾ കാരണമായ പരസ്പരസംഘർഷത്താലോ നശിച്ചുപോകും. ദൈവരാജ്യമാകട്ടെ, പ്രഭുക്കളുടെ അഭിപ്രായമറിഞ്ഞു ഭരിക്കുന്നതാകയാൽ യഥാസ്ഥിതിമാർവണ്ണം അന്യന്മാരാൽ നടക്കപ്പെടുന്നു എന്ന് ആചാര്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ, അങ്ങനെയല്ലെന്നാണു കരുതിയതെന്നു. അപ്പനും മകനുമോ ഭ്രാതൃവും അനുജനുമോ തമ്മിൽ തർക്കിക്കുന്നതിനാലാണല്ലോ ദൈവരാജ്യം ഉണ്ടാകുന്നത്. അതു് ഏകരോഗാക്ഷമമാകയാൽ അമാത്യന്മാർ വിചാരിച്ചാൽ ഒതുക്കിക്കൊണ്ടുപോകുവാൻ സാധിക്കും. ദൈവരാജ്യത്തിലൊക്കട്ടെ രാജാവുപോൽ ജീവിച്ചിരിക്കേ അവന്റെ രാജ്യം ബലാൽകാരേണു പിടിച്ചുകൊണ്ടിട്ടു പിന്നെ ‘ഇതെന്റെയല്ല’ എന്ന വിചാ

രജാഭ്യർത്ഥി രാജ്യത്തെ കർശിപ്പിക്കുകയോ ഐശ്വര്യത്തെ അപരാധന ചെയ്യുകയോ രാജ്യത്തെ ഒരു പണ്യവസ്തുവാക്കിത്തീർക്കുകയോ വിരഹനായിച്ചമഞ്ഞാൽ ഉപേക്ഷിച്ചു പോകുകയോ ചെയ്യും.

രാജാവ് അന്ധനാകുന്നതോ ചലിതശാസ്ത്രനാകുന്നതോ ഭേദം എന്ന ചിന്തയിൽ, “ശാസ്ത്രമഹസ്സിച്ഛാശ്ച യാൽ അന്ധനായി, യാൽകിഞ്ചനകാരി (അസമീക്ഷ്യകാരി) യായി, ദുഃഖാഭിനിവേശത്തോടു കൂടിയവനായി, പരന്താൽ പറയുന്നതുപോലെ പ്രവൃത്തിക്കുന്നവനായ രാജാവ് അന്യായമഹംകൊണ്ടു രാജ്യത്തെ നശിപ്പിക്കും. ചലിതശാസ്ത്രനാകട്ടെ ശാസ്ത്രത്തിൽനിന്നു ബുദ്ധി വ്യതിചലിക്കുമ്പോൾ അദ്വൈതത്തെ അനന്തരീക്ഷവാൻ (സാമംകൊണ്ടു സമാധാനിപ്പിക്കുവാൻ) സാധിക്കും” എന്നു ആചാര്യന്മാർ പറയുന്നു. എന്നാൽ, അങ്ങനെയല്ലെന്നാണു കെരളീയമതം. എങ്കിലൊണ്ടെന്നാൽ, അന്ധനായ രാജാവിനെ അമാത്യമുണർക്കൊണ്ട് എതു കാർയ്യത്തിൽ വേണമെന്നതിൽ ഉറപ്പിച്ചുനിൽപ്പാൻ സാധിക്കും; ചലിതശാസ്ത്രനാകട്ടെ ശാസ്ത്രവിരുദ്ധമായ കർമ്മങ്ങളിൽ അഭിനിവീഷ്യബുദ്ധിയാകയാൽ അന്യായമഹം ചെയ്തു രാജ്യത്തെയും ആത്മാവിനെയും നശിപ്പിക്കുകയെന്നു ചെയ്യും.

വ്യാധിതനായ രാജാവോ റവീനനായ രാജാവോ ഭേദം എന്ന ചിന്തയിൽ, “വ്യാധിതനായവൻ അമാത്യമുഖമായ രാജ്യനാശത്തെക്കൊണ്ടോ രാജ്യമുഖമായ പ്രാണനാശത്തെക്കൊണ്ടോ പ്രാപിക്കും; നവീനനാകട്ടെ സ്വയംമാനുഷ്യനും, അനുഗ്രഹപരിഹാരങ്ങൾ, ദാനമാനങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ പ്രകൃതിദൈവങ്ങളായ പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്തും കൊണ്ടിരിക്കും” എന്നു ആചാര്യന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ, അപ്രകാരമല്ലെന്നാണു കെരളീയമതം. വ്യാധിതനായ രാജാവ് രാജകൃത്യങ്ങളെ പരിവർത്തനം

നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കാം. നവീനനാകട്ടെ, “എന്റെ ബലത്താൽ സമ്പാദിക്കപ്പെട്ടതാണ്” ഈ രാജ്യം; ഇതെന്റെ സ്വന്തമാണ്” എന്നു വിചാരിച്ചു യാതൊരു തടസ്സവും കൂടാതെ രാജ്യം സ്വീകരിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിൽ, സാമ്രാജ്യം വായികനാൽ പരാധീനനാക്കപ്പെട്ട് രാജ്യവിനാശത്തെ സഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കാം. പ്രകൃതിയിൽ പ്രാപ്തമായ നല്ലതൊക്കെ അദ്ദേഹത്തിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. സാധിക്കാം.

എന്നാൽ, വ്യാധിതനായ രാജാവിന്റെ കാൽപ്പതയിൽ പാപരോഗി (കഷ്ടാദിരോഗി) യും അപാപരോഗി യുമെന്ന വിശേഷമുണ്ട്. നവീനന്റെ കാൽപ്പതയിലും അഭിജാതനെന്നും അനഭിജാതനെന്നും വിശേഷമുണ്ട്.

ദൈവനൈതികവും അഭിജാതനായിട്ടുള്ള രാജാവാ, അനഭിജാതനൈതികവും ബലവാനായിട്ടുള്ള രാജാവോ രേഖം എന്നു ചിന്തയിൽ, “അഭിജാതനൈതികവും ദൈവനൈതികവും ദൈവവും കാരണം പ്രകൃതി വളരെ പണിപ്പെട്ട അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപജാപത്തെ അംഗീകരിക്കരുത്; അഭിജാതനൈതികവും ബലവാനെന്നതിൽ ബലം കാരണം എളുപ്പത്തിൽ ജനങ്ങൾ അധീനരാകും” എന്ന് ആലോചനാർ പറയുന്നു. എന്നാൽ, അങ്ങനെയല്ലെന്നാണ് കരുതിപ്പോകുന്നത്. ദൈവനൈതികവും അഭിജാതനായിട്ടുള്ളവനെ പ്രകൃതികൾ സ്വയംമോ ചെന്ന് ആശ്രയിക്കും കാരണം, അന്യനായിട്ടുള്ളവനെയാണ് പ്രകൃതി അനുവർത്തിക്കുക എന്നതുതന്നെ. ബലവാനെന്നതിലും അഭിജാതനല്ലാത്തവന്റെ ഉപജാപത്തെ പ്രകൃതികൾ അനുസരിക്കുകയില്ല. കാരണം, സ്റ്റേറ്റ്മെന്റുകളുള്ള സമുദാനങ്ങളുമുണ്ട്” എന്നതുതന്നെ.

കൃഷിചെയ്യുവാൻ സമ്പ്രദായം നാശം മുഷിവില്ല (വിട്ടു വിട്ടുവെക്കുക) തേക്കൊളയികം വീണ്ടെടുക്കുക

രൂപം

വ്യസനാധികാരികൾ

എട്ടാമധികരണം

കുന്നു. കാരണം, സസ്യങ്ങൾ നശിക്കുമ്പോൾ കഷ്ടതകൾ പ്രവൃത്തി നശിക്കുന്നു എന്നതുതന്നെ. അപ്പൂപ്പി അതിവൃത്തിയെക്കുറിച്ചുകൊണ്ട് ചിന്തയുണ്ടാകുന്നു. കാരണം, വൃത്തിയില്ലാത്തതിനെപ്പോലെയോ ജീവിപ്പാൻ കൂടി ഉപയോഗപ്പെടുന്നതുതന്നെ.

ഇതപ്രകൃതികൾക്കുണ്ടാകുന്ന
വ്യസനേ തൽബലാബദ്ധം
പാദവർദ്ധിതമനുഭവം
യാനസ്ഥാനൈകകാരണം. *

പക്ഷാഭിപ്രായം കേവലാഭിപ്രായം, വ്യസനാധികാരികൾക്കു
എട്ടാമധികരണത്തിൽ, ലഭ്യമാകുന്നതുകൊണ്ട്
വ്യസനവിതരണം എന്നു കാണാം.

മൂന്നാം അദ്ധ്യായം.

അന്യവിതരണപരമായതും പ്രകാരണം.

പുനഃപുനസ്തരം.

വിദ്യാവിനയമില്ലാത്തതാണ് പുനഃപുനസ്തരംകൾക്കു
പോലുള്ള. അവിനീതനായ പുനഃപുനസ്തരംകൾക്കു
കാണുകയില്ലല്ലോ. അതുകൊണ്ട് ആ വ്യസനരോഷങ്ങൾ
ഒരു ഉപാദേശിക്കാം:—

കോപത്താലുള്ള വ്യസനങ്ങൾ മൂന്നുതരം; കാരണത്താലുള്ളവ നാലുതരം. അവയിൽനിന്നു കോപമാണ് ഗുരുതരം.

* വിവിധവിവിധം ശബ്ദവിവിധം പ്രകൃതിവ്യസനരോഷങ്ങൾ
വിവിധവിവിധവിവിധം വ്യസനകാരണങ്ങൾ യാതൊരു, വിവിധ
യാതൊരു വ്യസനവും അനുഭവിക്കാത്തതല്ല സഭാം.

തെന്തുറിതപത്തൊന്നതാം പ്രകരണം കുന്നമധ്യായം

രമായിട്ടുള്ളത്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, കോപം സർപ്പി
ലും പ്രവൃത്തിക്കും; പ്രായേണ കോപവശഗന്ധാരായ രാജാ
ക്കന്മാർ പ്രകൃതികാപങ്ങൾ കാരണം വധിക്കപ്പെട്ടതായി
കേട്ടിട്ടുണ്ട്. കാമവശഗന്ധാരാവരാക്ഷാട്ട സൈന്യനാശ
വും ധനനാശവും കാരണം ശത്രുക്കളാലും വൃദ്ധികളാലും
വധിക്കപ്പെട്ടതായിട്ടാണ് കേട്ടിട്ടുള്ളത്.

അപ്രകാരമല്ലെന്ന് ദാരദ്രാണൻ. എന്തുകൊണ്ടെ
ന്നാൽ:—കോപം സർപ്പത്തിനായാതെ ആചാരമാണ്.
വൈകുണ്ഠാത്മനും അപമാനത്തിന്റെ നിവാരണം, ആ
ക്ലിക്കർക്കൊക്കെ ഒരു കലം എന്നിവ കോപത്താലാണ് സി
ദ്ധിക്കുന്നത്. പാപത്തെ പ്രതിഷേധിക്കുന്നതിന്നു കോ
പം എപ്പോഴും ആവശ്യവുമാകുന്നു. കാമം സഖസി
ദ്ധിയുടെ കെതുവാണ്. സാന്ദ്രം, ദാനശീലം, സത്ത്വിയ
ത്വം (സൗമ്യത) എന്നിവ കാരത്താൽ സിദ്ധിക്കുന്നു. പ്ര
വൃത്തി ചെയ്യുവാൻ അറിയാൻ ഫലമനുഭവിക്കുന്നതിൽ
കാമത്തെ ആശ്രയിക്കാതെ കഴിയുകയുമില്ല.

അങ്ങനെയല്ലെന്നാണ് കൈദീലയുതം. കോപം
ദോഷവൃത്തിയായും ശത്രുവാദത്തെയും ദോഷാസംഗതത്തെയും ന
നിപ്പിക്കും. കാമം പരിഭവത്തെ (അപമാനപ്രാപ്തി) യും
ദ്രോഹനാശത്തെയും മോഹത്താൽ, മൂതുകളിക്കാൽ, നാ
യാട്ടക്കാൽ, ഗായകന്മാർ, വാദകന്മാർ എന്നിങ്ങനെയുള്ള
അനന്ത്യജനങ്ങളുമായി കൂട്ടുകെട്ടിനേയും ജനിപ്പിക്കും. അ
വയിൽ പച്ച (കാമജമായ) പരിഭവത്തേക്കാൾ (കോപജ
മായ) ദോഷവൃത്തിയ്ക്കു ഗൗരവമധികമുണ്ട്. പരിഭവിക്ക
പ്പെട്ടവനെ സ്വജനങ്ങളും പരജനങ്ങളും അടിമയാക്കുക
യേയുള്ളൂ; ദോഷവൃത്തിയായവനെയാകട്ടെ ഉച്ഛേദിക്കുകതന്നെ
ചെയ്യും. (കാമജമായ) ദ്രോഹനാശത്തേക്കാൾ (കോപജ
മായ) ശത്രുവാദത്തിന്നു ഗൗരവം കൂടും. ദ്രോഹനാശം
കോശത്തെ മാത്രമേ ബാധിക്കുകയുള്ളൂ; ശത്രുവാദം പ്രാണ

നെത്തുന്ന ബാധിക്കും. (കാമജമായ) അനന്തസ്തംഭോ ഗത്തെക്കാരും (കോപജമായ) ഭുവനസ്തംഭോഗത്തിന്നു ഗൗരവം കൂടും. അനന്തസ്തംഭോഗം കുറച്ചുനേരമെങ്കിലും പ്രീതിയെ അറിയിക്കും; ഭുവനസ്തംഭോഗമാകട്ടെ ദീർഘകാലത്തേക്കു ശ്ലേശത്തെമാത്രം ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കും. അതുകൊണ്ടു കോപത്തിന്നു കാമത്തെക്കാരും ഗൗരവം കൂടും.

വാക്യാനുഷ്ഠം, അർത്ഥദൃഷ്ടം, ദണ്ഡപാത്യം എന്നിവയാണു കോപജമായ മൂന്നു കൂട്ടം. വാക്യാനുഷ്ഠം, അർത്ഥദൃഷ്ടം എന്നിവയിൽ വെച്ചു വാക്യാനുഷ്ഠമാണു ഗുരുതരമെന്നു വിശദമാക്കി. എത്രകൊണ്ടെന്നാൽ, തേജസ്വിയായ ഒരുവനോടു പരുഷമായ വാക്കു പറഞ്ഞാൽ തേജസ്സ് (അധിഷ്ഠപാദിക്കപ്പെട്ടുവരികാത്ത സ്വഭാവം) ജപലിച്ചു, അവൻ വക്താവിന്റെ നേക്കു തട്ടിക്കയറും. ദുർവ്വചനമാകുന്ന ശബ്ദം ഹൃദയത്തിൽ തറച്ചാൽ തേജസ്സിനെ ദീപിപ്പിക്കയും ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ ഉപതപിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും.

അപ്രകാരമല്ലെന്നാണു് കൊടിയുതരം. അർത്ഥം കൊടുത്തു മാനിച്ചാൽ വാക്കുശബ്ദം ഹൃദയതുപോലെ അർത്ഥദൃഷ്ടനാകട്ടെ ഉപജീവനത്തെത്തന്നെ ഇല്ലായ്മചെയ്യുന്നതാണു്. അർത്ഥത്തെ കൊടുക്കാതിരിക്കുക, ആദാനം ചെയ്യുക, നശിപ്പിക്കുക, ഉപേക്ഷിക്കുക എന്നിവയാണു സ്തംഭ അർത്ഥദൃഷ്ടം.

അർത്ഥദൃഷ്ടം, ദണ്ഡപാത്യം, എന്നിവയിൽ വെച്ചു അർത്ഥദൃഷ്ടനാണു ഗുരുതരമെന്നു പരാശരശിഷ്യന്മാർ. അർത്ഥമാണു് ധർമ്മകാമങ്ങൾക്കു മൂലം; അർത്ഥത്തോടു കൂട്ടി കൈട്ടിയിട്ടാണു ലോകത്തെ നിലനിൽക്കുന്നതു്. അങ്ങനെയുള്ള അർത്ഥത്തിന്റെ ഉപാലാതം മരണത്തിനെക്കാരും ഗുരുതരമാണു്.

അപ്രകാരമല്ലെന്നു കൊടിയുതരം. എത്രവളരെ അ

അന്തരീതപരത്താവസം പ്രകരണം മൂന്നാമധ്യായം

അം കിട്ടിയൊലും, മൊഴിം ശരീരവിനാശത്തെ ഇച്ഛിക്കുക
യില്ല; നന്നാമരീച്ച്, അന്യന്മാരുടെ കയ്യിൽനിന്നു ദണ്ഡു
പാതയ്ക്കുമാൽക്കുന്നതിന്നു പകരം അന്ധനാശത്തെയാണു്
ഇഷ്ടപ്പെടുക.—ഇങ്ങനെ കോപമയമായ മൂന്നു കൂട്ടം.

കാമമയമായ നാലുകൂട്ടമാകട്ടെ നായാട്ടു്, ചൂത്, സ്രീ
സേവ, മദ്യപാനം എന്നിവയാകുന്നു. അവയിൽ നായാട്ടു്,
ചൂത് എന്നിവയിൽ ചമയ നായാട്ടിനാണധികം ഗൌരവം
മെന്നു വിചിന്തനം. നായാട്ടിൽ മോരന്മാർ, ഗതൃക്കൾ,
ഭൃഷ്ടഗജങ്ങൾ, കാട്ടുതീ, മാർഗ്ഗസ്ഥലം എന്നിവയിൽനി
ന്നുള്ള ഭയവും ദിഗ്ഭയവും ക്ഷയപിപാസകളും പ്രാണഭയ
വും ഉണ്ടാകുന്നു. ചൂതിലാകട്ടെ അക്ഷാധിഭാഗ് ജയിക്കു
കത്തെന്നു ചെയ്യും. ഉദാഹരണം ഭയഭാസനനും ദാർശ്വ
ധനനും.

അങ്ങനെയല്ലെന്നു കെട്ടുപിടുത്തം. പൂതാടുന്ന ഇ
തവരിലൊരുവന്നു പരാജയം വരുമെന്നു നാലുധിഷ്ഠിത
ന്മാർ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ചൂതിൽ ജയിച്ചുകിട്ടിയ ഭ
വ്യംതന്നെ ആമിഷമാണ്. അതു വൈരത്തെ ജനിപ്പി
ക്കും; സങ്കടം അന്ധം അതിൽ ദുരപായംഗപ്പെടും; അ
സങ്കടമായിട്ടുള്ള സന്യാസികൾ; ലബ്ധമായ അന്ധം അന്നു
ഭവിക്കാതെ നശിക്കും; മലമുക്തധാരണകൊണ്ടും കരുതുന്ന
മുതലായവകൊണ്ടും വ്യാധി പിടിപെടുകയും ചെയ്യും. ഇ
ങ്ങനെ ചൂതിൽ വളരെ ദോഷങ്ങളുണ്ട്. നായാട്ടിലാക
ട്ടെ വ്യാധാമം, കഠിനമോദാസോപദങ്ങളുടെ നാശം, ഇ
ളക്കുന്നതും ഇളക്കത്തുമായ ദോഷത്തിൽ ലാഭ്യപരിച
യം, കോപത്തിലും ഭയത്തിലുമുള്ള ചേഷ്ടകളിൽനിന്നു ഭൂത
ങ്ങളുടെ ചിത്താന്താനം എന്നിങ്ങനെ പല ഗുണങ്ങളു
മുണ്ട്; നായാട്ടിനുള്ള യാനം അനിവാര്യമാകുന്നു.

ചൂത്, സ്രീസേവ എന്നിവയിൽ ചമയ പൂതാണ് അ
ധികം വലിയ വ്യസനമെന്നു കരുതപ്പെടാൻ. എന്തു

കൊണ്ടെന്നാൽ:—മുതാട്ടക്കാരിൻ മാളിയിൽ വിളക്കുവെച്ചും, അമ്മ മരിച്ചാൽക്കൂടിയും ഇടവിടാതെ കളിക്കുക എന്ന ചെയ്യും; സങ്കടത്തിൽപ്പെട്ടിരിക്കുമ്പോൾ വല്ലതും മോദിച്ചാൽ കോപിക്കുകയും ചെയ്യും. ശ്രീവ്യസനത്തിങ്കലാകട്ടെ സ്നാനാലങ്കരണഭാജനസ്ഥലത്തിൽ വെച്ചു ധർമ്മവിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ച് മോദിക്കുവാൻ കഴിവാൻ; ആ ശ്രീമദ് രാജഹരിതത്തിൽ നിന്നുപോന്നാ, ഉപാഘോഷങ്ങൾ കൊണ്ടോ വ്യാധികൊണ്ടോ വ്യാധിപ്പെട്ടിരിക്കുമ്പോഴോ അതോടുകൂടി നന്ദിക്കുകയോ ചെയ്യാനോ സാധിക്കുന്നതുമാണ്.

അപ്രകാരമല്ലെന്നു കൊടിയുതരും. ചുരുക്കം, നല്ലപ്പെട്ട വാഗ്ദാനം വീണ്ടെടുക്കുവാൻ സാധിക്കും; ശ്രീവ്യസനത്തിൽ വീണ്ടെടുക്കുകയായിട്ടൊന്നില്ലെന്നു തന്നെയല്ല, രാജാവിനെ കാണാൻ കഴിയാത്തു, കാൽപ്പാലിൽ അനുസരണം, കാലാതിക്രമണത്താൽ അനന്തപ്രാപ്തിയും ധർമ്മാലാപവും, തന്ത്രത്തിൽ (സംഭാഷണത്തിൽ) ദോഷവും എന്നിവ വരികയും മദ്യപാനഭോജനം അനുസരിച്ചു വരികയും ചെയ്യും.

ശ്രീപാനവ്യസനങ്ങളിൽ വെച്ചു ശ്രീവ്യസനമാണ് മേലെ എന്നു വാഗ്ദാനം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ:—ശ്രീകളിൽ അനുകമ്പിധത്തിൽ ബാഹിശ്യാം (കുർബ്ബാന) ഉണ്ടെന്നു നിശ്ചയപ്രസിദ്ധിയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പാനത്തിങ്കലാകട്ടെ ശത്രുക്കളായ ഇന്ദ്രിയവിഷയങ്ങളെ ഉപേക്ഷിക്കുക, പ്രീതിദാനംചെയ്യുക, പരിഭവങ്ങളെ സൽക്കരിക്കുക, പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്തതിനാലുണ്ടായ ശ്രമം തീർക്ക എന്നിവ സിദ്ധിക്കും.

അപ്രകാരമല്ലെന്നു കൊടിയുതരും. ശ്രീവ്യസനം അകത്തുള്ള പണിമാരിലാണെന്നതിൽ സന്താനാൽപത്തിയും ആത്മരക്ഷണവും ഭവിക്കും. പുറത്തുള്ളവരിലാണെന്നു

തെന്തൊരുപരിഭാഷയാം പ്രകടനം. മൂന്നാമധ്യായം

യിൽ ഇതിന്നു വിപരീതമാണ്; അഗമ്യകളായ സ്രീകളി
ലായാൽ സർവ്വനാശം സംഭവിക്കും. പാസ്താസനത്തിന്റേ
ലാകട്ടെ അതു രണ്ടും നേരിട്ടു. പാസ്താസനന്റെ ഗുണ
ങ്ങൾ സംജ്ഞാനാശം, ഉപാസനസ്ഥാനിരിപ്പൊക്കത്തെ ഉന്ന
ത്താലും, മരിക്കാത്തതെന്ന പ്രേതത്വം, കൈറിനടപ്പാന്നും
(അർദ്ധഗാത്രം), പ്രായം പ്രായം പ്രായം പ്രായം ധനവും
മിത്രവും നശിക്കുക, സന്ദേശവിരോധം, അനർത്ഥസംശയാ
ഗം, അർത്ഥനാശകളായ വീണാഗാനകലാപ്രവൃത്തികൾ
അതിപ്രസക്തി എന്നിവയാകുന്നു.

മൂന്ന്, മദ്യം എന്നിവയിൽ പച്ച മുതലായവയും അ
നന്മകരമാണു ചിലരുടെ പക്ഷം. മൂലകളിൽ, പ്രാ
ണികളിലായാലും അപ്രാണികളിലായാലും പണനിമി
ത്തമായിട്ട് ഓരോ കഷ്ടിമം ഉപയോഗിച്ചാലും രണ്ടി
ലൊന്നു വരുന്നതുകൊണ്ടു രണ്ടു പക്ഷമായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള
പ്രകൃതികാപരത്തെ അതു ജനിച്ചിരിക്കും. വിശേഷിച്ച്
സംഘടനയും സംഘടനകളായ രാജകുടുംബങ്ങളുമി
ടയിൽ മൂലനിമിത്തമായിട്ടു മേലും അതു കാരണമായി
വിനാശവും നേരിടുകയും ചെയ്യും. അസന്ദേശങ്ങളെ പൂ
ജിച്ചുകൊണ്ടുള്ളതായ വ്യസനം വന്നാൽ സ്വദേശ
ഭരണത്തിൽ ദൈവമുഖ്യം നേരിടുന്നതുകൊണ്ട്. അതാണു്
ഐസ്തവ്യസനങ്ങളിലുപച്ച് ഐസ്തവ്യമധികം പാപമായി
ട്ടുള്ളതു് *.

അസർവ്വഭാവമുള്ള കാമം,
കോപം സന്നിഗ്രഹാരമകം;
ദോഷമേറുകയാൽ രണ്ടു-
മത്സ്യനും വ്യസനം മതം.

* ഇതേ മതം അപ്രകൃതിയിലായതുകൊണ്ടു് മകുടകളായ അതേ
മതമേറുകയാലുണ്ടാകും.

അതിനാൽധീരനായ് വൃദ്ധ-
സേവിയായ് വരിയരം ബുധൻ
ഒഴിച്ചു ഭവകരമാം
കോപകാമങ്ങൾ മുഖവനം.

കോഴിപ്പുറം അയ്യപ്പൻ, വ്യസനാധികാരികൾ
ന റുണാധികാരികൾ, പുരസ്കാരം
വർദ്ധന റുണാധികാരികൾ.

നാലാം അദ്ധ്യായം.

അന്തരിച്ചതു മുതൽ മുപ്പത്തിരണ്ടുകൂടി പ്രകരണങ്ങൾ.
പീഡനവും, സ്തംഭനവും, കോശസംഗവും.

അഗ്നി, ജലം, വ്യാധി, ഭൂമി, മരകം എന്നിവ
ദൈവത്താലുള്ള പീഡനമാകുന്നു.

“അഗ്നിജലങ്ങളിൽവെച്ചു അഗ്നിപീഡനം അപ്രതിവി-
ധേയും എല്ലാ വസ്തുക്കളെയും ദഹിക്കുന്നതുമാണ്; ജല
പീഡനമാകട്ടെ ശമിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതും അതി-
ന്റെ ബാധയെ അണംചെയ്യാൻ കഴിയുന്നതുമാണ്”
എന്ന് ആചാര്യന്മാർ. അങ്ങനെയല്ലെന്നു കൊടിച്ചുമാനം.
എന്നുകൊണ്ടുനാൽ, അഗ്നി ഒരു ഗ്രാമത്തായാ അത്
ഗ്രാമത്തായാ മാത്രമേ ദഹിക്കുകയുള്ളൂ; ജലവഗമാകട്ടെ
ഗ്രാമത്തെക്കൂടി പ്രവഹിക്കുന്നതാണ്.

“വ്യാധിഭൂമിങ്ങളിൽവെച്ചു മരണത്താലും രോഗ-
ത്താലും പരിചാരകന്മാർ ഇല്ലാതായി പ്രയത്നത്തിന്നുപ-
രോധം വരികയാൽ വ്യാധി, സ്വപ്ന കർമ്മങ്ങളെയും ഉപഹ-
നിക്കും; ഭൂമിജാതകളെ കർമ്മപരമാതം വരുത്തുന്നതും
ഹിരണ്യമായും പശുക്കളായുമുള്ള കരത്തെ പ്രതിഹരിക്കാ

അതുമാണ് എന്ന് ആചാർച്ചന്മാർ. അങ്ങനെയല്ലെന്ന് കൊടിലുമാന്. വ്യാധി, രാജ്യൈകദേശത്തെ മാത്രം പീഡിക്കുന്നതും പ്രതിവിധിയേയാവാൻ; ഭൂമിഷ്ഠമാകട്ടെ സർവ്വദേശപീഡനവും പ്രാണികൾക്കു ജീവിപ്പാൻ മാർഗ്ഗമില്ലാതാക്കുന്നതുമാണ്. ഇതിനെപ്പറഞ്ഞുകൊണ്ടു മരകത്തെയും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

“ഔദ്യമുദ്യമന്യങ്ങളിൽ പച്ച ഔദ്യമന്യങ്ങളുടെ ക്ഷയം സർവ്വകർമ്മങ്ങളും യോഗദക്ഷിണങ്ങളെ കെട്ടിക്കു. മുഖ്യക്ഷയമാകട്ടെ കർമ്മാനുഷ്ഠാനത്തിന്നു വിഘ്നം വരുത്തുകയേയുള്ളൂ” എന്ന് ആചാർച്ചന്മാർ. അങ്ങനെയല്ലെന്ന് കൊടിലുമാന്. ഔദ്യമന്യങ്ങൾക്കു സംഖ്യാബാഹുല്യമുള്ളതുകൊണ്ടു ഔദ്യക്ഷയത്തിന്നു പ്രതിവിധി ചെല്ലാൻ കഴിയും; മുഖ്യക്ഷയം അങ്ങനെയല്ല. അന്നകസാഹസ്യം ജനങ്ങളിലൊത്തവർ സമാപ്രഭുക്കളധികമുണ്ടാകയാലും ഔദ്യമന്യങ്ങൾക്കു ശ്രദ്ധമാകയാലും മുഖ്യനായിട്ടുണ്ടെന്നും വരും, ഇല്ലെന്നും വരും.

“സ്വചക്രപരചക്രങ്ങളിൽ പച്ച സ്വചക്രം അതിതകവിഞ്ഞ ഭണ്ഡകരങ്ങൾ ചുമത്തി പീഡിപ്പിക്കും; അതിനെ നിവാരണം ചെയ്താൽ സാധിക്കയുമില്ല; പരചക്രത്തെയാകട്ടെ പ്രതിവേദിപ്പാൻ ശക്തമാണ്, അപസരണമാ സന്ധിയൊ ചെയ്തു ആത്മാവിനെ മോചിക്കുവാനും സാധിക്കും” എന്ന് ആചാർച്ചന്മാർ. അങ്ങനെയല്ലെന്ന് കൊടിലുമാന്. പ്രകൃതിപുരുഷന്മാരിൽ മുഖ്യന്മാരായവരെ ബന്ധിക്കുകയോ നിഗ്രഹിക്കുകയോ ചെയ്താൽ സ്വചക്രപീഡനത്തെ തടുക്കുവാൻ സാധിക്കും, അത് ഏകദേശത്തെ മാത്രമേ പീഡിക്കയുമുള്ളൂ. പരചക്രമാകട്ടെ കൊള്ളയും കൊലയും തീവര്യവും ദേശധൂപംസനാവും അപവാഹനവും ചെയ്യുന്നതായാൽ സർവ്വദേശപീഡനമാകുന്നു.

“പ്രകൃതിവിവാദം (പ്രകൃതികൾ തമ്മിലുള്ള തർക്കം), രാജവിവാദം (രാജാക്കന്മാർ തമ്മിലുള്ള തർക്കം) എന്നിവയിൽവെച്ചു പ്രകൃതിവിവാദം പ്രകൃതികളെ ദമ്മിൽ ദാടിപ്പിക്കുന്നതായാൽ ശത്രുക്കളുടെ അഭിപ്രായഗാഢതക്കുറവുതന്നെ; രാജവിവാദമാകട്ടെ പ്രകൃതികൾക്കു ദർശനമായ ഭക്തിപരതനയും കരുതിച്ചും ഉണ്ടാക്കുന്നതാണു്” എന്നു് ആചാര്യന്മാർ. അപ്രകാരമല്ലെന്നു കൊടികുലമതം. പ്രകൃതിവിവാദത്തെ ദുഷ്പ്രഭാവങ്ങളെ ഉപഗ്രഹണം, കലഹകാരണങ്ങളുടെ നിവാരണം എന്നിവ മുഖന തീർക്കുവാൻ സാധിക്കും, തമ്മിൽത്തമ്മിൽ വാദിക്കുന്ന പ്രകൃതികൾ പരസ്പരസ്പർദ്ധകാരണം ഒരു വിധത്തിൽ ഉപഹാരമാണു് ചെയ്യുന്നതു്; രാജവിവാദമാകട്ടെ പ്രകൃതികൾക്കു പീഡനവും ഉഷ്ണദണ്ഡവും വരുവാനിടയാക്കുന്നതു് ഇരട്ടി അധപാനം ചെയ്താൽ മാത്രം തീർക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതുമാണു്.

“ദേശവിഹാരം (ദേശവാസികളുടെ ക്രീഡ), രാജവിഹാരം (രാജാവിന്റെ ക്രീഡ) എന്നിവയിൽവെച്ചു ദേശവിഹാരം ത്രികാലങ്ങളിലും കർമ്മഫലങ്ങൾക്കു നാശമുളവാക്കും; രാജവിഹാരമാകട്ടെ കാതക്കൾ, ശിരപ്പികൾ, കശീലവന്മാർ, വാഗ്ദീവനന്മാർ, വേട്ടക്കൾ, വൈദ്യന്മാർക്കു് എന്നിവയ്ക്കു് ഉപകാരത്തെളുപ്പിച്ചു്” എന്നു് ആചാര്യന്മാർ. അപ്രകാരമല്ലെന്നു കൊടികുലമതം. ദേശവിഹാരം, പ്രവൃത്തിചെങ്കിട്ടുള്ള ശ്രമം തീർക്കുവാൻ വേണ്ടി കറച്ച സമയത്തെ മാത്രമേ അപഹരിക്കുകയുള്ളൂ; അങ്ങനെ ചെങ്കുതിന്നശേഷം പിന്നെയും പ്രവൃത്തികളിൽ ഉത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. രാജവിഹാരമാകട്ടെ രാജാവു സ്വയമായും സേവകന്മാർ മുഖനയും നാട്ടിലെ ധനം തന്നത്താൻ എടുക്കുക, യാചിച്ചു വാങ്ങുക, പണ്ഡിതന്മാർക്കു് പ്രതിബന്ധം വരുത്തുക എന്നിവ ചെയ്തു ദേശത്തെ പീഡിപ്പിക്കും.

“സുഭഗ(രാജാവിന്റെ പുത്രിയായ്), രാജകുമാരൻ എന്നിവരിൽ വച്ചു ചെറുതൻ ശ്രീധാസകന്യായാൽ സ്വയമാർച്ചം സേവകന്മാർ മുഖനയും നാട്ടിലെ ധനം തന്നത്താൻ ഏകക്കുടി, യാചിച്ചു വാങ്ങുക, പണ്ഡിതമാകായ്ക്കുങ്ങളിൽ പ്രതിബദ്ധം വരുത്തുക എന്നിവയെല്ലാം ദേശത്തെ പീഡിപ്പിക്കും; സുഭഗന്മാർക്കു വിവാഹശാഗംകൊണ്ടു പീഡിപ്പിക്കും” എന്ന് ആചാര്യന്മാർ. അങ്ങനെയല്ലെന്നു കരുതിയത്. ചെറുതനെ മന്ത്രിമാർക്കും പുരാണിതന്മാർക്കും വാങ്ങുന്നവെല്ലാൻ സാധിക്കും; സുഭഗയെയാകട്ടെ വാലിശതയും അനുമുഖനങ്ങളുടെ കൂട്ടുകെട്ടും കാരണം വാങ്ങുന്നവെല്ലാൻ സാധിക്കുകയില്ല.

“ശ്ലോണി, മുഖ്യൻ എന്നിവരിൽ വച്ചു ശ്ലോണി ജനബാജുപുത്രം ചെറുതൻ നിന്ദ്യതിബദ്ധമായി സ്വേദസാഹസങ്ങൾ ചെയ്തു ദേശത്തെ പീഡിപ്പിക്കും; മുഖ്യനാകട്ടെ കായ്പി:ല്ലായ്ക്കും അനുഗ്രഹവിഹീനായ്ക്കും ചെയ്തു പീഡിപ്പിക്കും” എന്ന് ആചാര്യന്മാർ. അപ്രകാരമല്ലെന്നു കരുതിയതും. ശ്ലോണി ചാടുകയും രാജാവിന്റെയും വീടയ്യസനങ്ങൾ സമാനങ്ങളാകയാൽ ശ്ലോണിയെ എഴുപ്പത്തിൽ വ്യാവർത്തിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കും; ശ്ലോണീമുഖ്യന്മാരെ യോജ്ഞാശാലിൽ മിഥുനരായാ പ്രഗ്രഹിച്ചാലും ശ്ലോണീപീഡനത്തെ തെക്കുവാൻ കഴിയും. മുഖ്യനാകട്ടെ സ്തംഭരൂപം (പിൻബദ്ധമുള്ളവൻ) നാകയാൽ അന്യന്മാരുടെ പ്രാഗ്നേയം ഉപദ്രവത്തെയും അപഹരിച്ചു ദേശത്തെ പീഡിപ്പിക്കും.

“സന്നിധാതാവ്, സമാഹരണാവ് എന്നിവരിൽ വച്ചു സന്നിധാതാവ്, കൃതകർമ്മങ്ങളുടെ ദൃഷ്ടനും, അന്യരും (പ്രശ്നിക) എന്നിവയെക്കൊണ്ടു പീഡിപ്പിക്കും; സമാഹരണവാകട്ടെ കരണാധിഷ്ഠിത (സംഖ്യായകാദിസഹിതൻ) നാകയാൽ ക്ലൃപ്തമായ ഹൃദയത്തെ മന്ത്രി ഉപദ്രവിച്ചുകൊണ്ടു

വ്യസനാധികാരികം

എട്ടാമധികരണം

ജോലിയെയും" എന്നു ആചാര്യന്മാർ. അങ്ങനെയല്ലെന്നു കൊണ്ടിലുമാനം. സന്നിധാതാവ് അന്യന്മാർ കൊണ്ടുവന്ന കോശപ്രവേശ്യമായ വാസുവിനെ വാങ്ങുകയെന്നു ചെയ്യുന്നുള്ളു; സമാഹരണവാക്യം ആദ്യം തന്നിക്കുവേണ്ട അർത്ഥം പിരിച്ചെടുത്തിട്ടു പിന്നെയേ അർത്ഥത്തെ പിരിക്കുകയുള്ളു; പിരിച്ചതിനെത്തന്നെ നശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. പരധനം പിരിക്കുന്ന കാലത്തിൽ തന്നെ അൻ പ്രമാണമാക്കി പ്രവൃത്തിക്കുകയും ചെയ്യും.

"അതപാലൻ, വൈദേഹകൻ എന്നിവരിൽവെച്ചു' അതപാലൻ നാൻതന്നെ ചോരനാക്കിക്കൊണ്ടുപാറിക്കിട്ടിട്ടും രാജദേയത്തെ അത്യാദാനം ചെയ്തും വണിക്രമത്തെ പീഡിപ്പിക്കും; വൈദേഹകന്മാരാകട്ടെ പണ്യപ്രതിപണ്യപദാർത്ഥങ്ങളെക്കൊണ്ടും ഉപകാരംകൊണ്ടും വണിക്രമത്തെ അലങ്കരിക്കും" എന്നു ആചാര്യന്മാർ. അങ്ങനെയല്ലെന്നു കൊണ്ടിലുമാനം. അതപാലൻ ധാരാളം പണ്യവസ്തുക്കൾ കടത്തിക്കൊണ്ടു വരുന്നതിന്നു സഹായിച്ചു വണിക്രമത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കും; വൈദേഹകന്മാരാകട്ടെ ഒത്തൊരുമിച്ചു പദാർത്ഥങ്ങളുടെ വില താഴ്ത്തുകയുമാകുമെന്നു ചെയ്ത ഒരു പണത്തിൽ റുറുപണവും ഒരു കടത്തിൽ റുറുകടവും മറ്റും ലാഭമെടുത്തു ജീവിക്കുന്നു.

അഭിജാതനാൽ (അൽകുലിനനാൽ) ഉപതലയായ ഭൂമിയിലോ, പശുവൃക്ഷങ്ങൾ അധികമുള്ള ഭൂമിയോ ഒഴിച്ചിട്ടെടുപ്പാൻ അധികം നല്ലത് എന്നു ചിന്തയിങ്കൽ, "അഭിജാതപരലയായ ഭൂമി വൈസദ്യപായാണങ്കിലും ആയുധീയന്മാരെക്കൊണ്ടുപകരിക്കുന്നതുകയാൽ വ്യസനാബാധഭയത്തിങ്കൽ അതിനെ ഒഴിപ്പിക്കുന്നതു യോഗ്യമാകയില്ല; പശുവൃക്ഷങ്ങളധികമുള്ള ഭൂമിയാകട്ടെ കൃഷിയോഗ്യമാകയാൽ മോചിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്". വിവിതവും കൃഷിനിമുഖം കൃഷിയാകയാൽ കൃഷിനിമുഖത്തിന്നാണല്ലോ ഗൌരവം.

വമധികം" എന്ന് ആചാര്യന്മാർ. അങ്ങനെയല്ലെന്നു കൊടിലുമതം. അഭിജാതോപപാദനായ ഭൂമി അതിമഹത്തായ ഉപകാരത്തെച്ചെയ്യുന്നതാണെങ്കിലും വൃശ്ചസനാബായത്തെ മയപ്പെട്ട മോചിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്; പശുപ്രദോപപാദനായ ഭൂമിയാകട്ടെ കോശവും വാഹനങ്ങളും നൽകി ഉപകരിക്കുന്നതാകയാൽ, സസ്യവാപത്തിന്നുപരോധം വരുന്ന സംഗതിയിലൊഴിച്ചു, അതിനെ മോചിപ്പിക്കുവാൻ പാടില്ല.

"പ്രതിരോധകൻ, ആടവികൻ എന്നിവരിൽവെച്ചു പ്രതിരോധകന്മാർ രാത്രിയിങ്കൽ മെട്ടിച്ചു നടക്കുന്നവരും ശരീരത്തെ ആക്രമിക്കുന്നവരും നിത്യദോഹികളും ആറായിരം അപഹരിക്കുന്നവരും പ്രധാനമായും കോവിപ്പിക്കുന്നവരുമാകുന്നു. ആടവികന്മാരാകട്ടെ വിപ്രകൃഷ്ടന്മാരും പ്രത്യന്മതിലുള്ള വനങ്ങളിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നവരും വെളിവിൽ കാണത്തക്കവിധം പെരുമാറുന്നവരും എന്താനും ചിലരെ മാത്രം ഹരിക്കുന്നവരുമാണ്" എന്ന് ആചാര്യന്മാർ. അങ്ങനെയല്ലെന്നു കൊടിലുമതം. പ്രതിരോധകന്മാർ പ്രമത്തന്റെ മുതൽ മാത്രമേ അപഹരിക്കുകയുള്ളൂ; അവർ അല്പനാളം കണ്ഠനാളം എടുപ്പത്തിൽ അറിവാനും പിടിപ്പാനും കഴിയുന്നവരുമാണ്. ആടവികന്മാരാകട്ടെ, സ്വദേശസ്ഥാനം അനല്പനാളം വിശ്രാന്തന്മാരുമാണ്. പ്രകാശമായി യുദ്ധമെന്തെന്നും അപഹരിക്കുകയും ദേശങ്ങളെ ഹനിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന അവർ രാജാക്കന്മാരെപ്പോലെ തന്നെയാണ്.

മൃഗവനം, ഹസ്തിവനം എന്നിവയിൽവെച്ചു മൃഗങ്ങൾ എന്നതിൽ അധികവും ധാരാളം മാംസക്കൊണ്ടും വർഷം കൊണ്ടും ഉപകരിക്കുന്നവയും അല്പമാനമേതാടും അധികം ദേശത്തോടും കൂടിയവയും എടുപ്പത്തിൽ പിടിച്ചൊരുക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നവരുമാണ്; ഹസ്തികൾ ഇതിൽനി

തെൻ

വൃസനാധികാരികം

എട്ടാമധികരണം

ന്നു വിപരീതമത്രെ. പിടിക്കുന്ന ഹസ്തികൾ ദുഷ്ടരാണെങ്കിൽ ദേശവിനാശംവരുത്തുകയും ചെയ്യും.

സ്വസ്ഥാനീയത്തിൽ ചെയ്യുന്നതും പരസ്ഥാനീയത്തിൽ ചെയ്യുന്നതുമായ ഉപകാരങ്ങളിൽവെച്ചു സ്വസ്ഥാനീയോപകാരം ജാനപദന്മാർക്കു ധാന്യപുതുഹിരണ്യകുപ്യങ്ങളുതകുന്നതും ആപത്തിങ്കൽ ആത്മധാരണത്തിന്നുപയോഗപ്പെടുന്നതുമാണ്; ഇതിൽനിന്നു വിപരീതമാണു പരസ്ഥാനീയോപകാരം—ഇങ്ങനെ പീഡനങ്ങൾ.

മുഖ്യന്മാരാൽ ചെയ്യപ്പെടുന്ന സ്തംഭനം (രാജകാര്യാപരമായ) ആഭ്യന്തരവും, മിത്രങ്ങൾക്കും ആടവികനാലും ചെയ്യപ്പെടുന്ന സ്തംഭനം ബാഹ്യവുമാകുന്നു—ഇങ്ങനെ സ്തംഭനവർഗ്ഗം.

ബാഹ്യാഭ്യന്തരങ്ങളായ സ്തംഭനങ്ങളെക്കൊണ്ടും മുൻ പറഞ്ഞ പീഡനങ്ങളെക്കൊണ്ടും രാജകരം പീഡിതമായി മുഖ്യന്മാർ വക്കൽ പററായിത്തീർന്നതും, കരമിളവു കാരണം പിരിയാതെ പോകുന്നതും, മിന്നിമിതിതരിശിക്കുന്നതും, കൂടുതൽകറവായി പിരിക്കുന്നതും, സാമന്താഭവികന്മാർ അപഹരിക്കുന്നതുമാണു കോശസംഗ്രഹം.

പീഡനങ്ങൾ വരാജ്ഞാനം
വരികിൽത്തടയാനമേ
വൃദ്ധ്യർത്ഥം സ്തംഭസംഗ്രഹം
വരാജ്ഞാനം മുതിന്നിട്ടു.

കൊലിച്ചുടൻ അഞ്ചുസ്രക്കിട, വൃസനാധികാരികരണ
എട്ടാമധികരണത്തിട, പീഡനവർഗ്ഗം—സ്തംഭനവർഗ്ഗം—
കോശസംഗ്രഹവർഗ്ഗം എന്ന നാലാകെഴുതാം.

അദ്ധ്യായം

ഒത്തുറിച്ചുപുതിച്ചും മുപ്പത്തിനാലും പ്രകരണങ്ങൾ.

ബലാഗ്രസനവർഗ്ഗം, മിത്രവൃസനവർഗ്ഗം.

ബലാഗ്രസനങ്ങൾ (സൈന്യവൃസനങ്ങൾ) എവയെ ന്നാൽ:--അമാനിതം (മാനിക്കപ്പെടാത്തതു), വിമാനിതം (അവമാനിക്കപ്പെട്ടതു), അദൃതം (ഭരിക്കപ്പെടാത്തതു), വ്യാധിതം, നവാഗതം, ദുരോന്മാതം, പരിഹൃതം (തളർന്നതു) പരിക്ഷീണം (നാശംവന്നതു), പ്രതിഹതം (തടയപ്പെട്ടതു), ഖതാഗ്രവഗം (അഗ്രസ്ഥലത്തിൽ ഹനിക്കപ്പെട്ടതു), അഗ്നിപ്രാപ്തം (അഗ്നിക്കാലത്തിൽ പ്രാപ്തം), അഗ്നിപ്രാപ്തം (അഗ്നിയുമായിയിൽ പ്രാപ്തം), അഗ്നിപ്രാപ്തം (ഇല്ലാതാക്കിയത് അഗ്നിയെപ്പോലെ), പരിപ്രാപ്തം (മുഖ്യമായി) കളത്രഗാഹി (ഭക്തമാരെപ്പുലർത്തുവാൻ കഴിയാത്ത അവരെ നിന്ദിക്കുന്നത്), അന്യശ്ലീലം, കപിതമുഖം (കവിതയായ മുഖസൈന്യത്തോടുകൂടിയത്), ഭിന്നഗർഭം (ഉൾച്ചിദം സംഭവിച്ചതു), അപഗ്നതം (ഒരു രാജ്യത്തിൽ തോറ്റുവന്നതു), അതിക്ഷിപ്തം (അനുകമ്പയോടെ തോറ്റുവന്നതു), ഉപനിവിഷ്ഠം (അടുക്കൽത്തന്നെ നിറുത്തപ്പെട്ടതു), സമാപ്തം (ശത്രുവിനോടുകൂടി ഒരു സ്ഥാനത്തിൽ പ്രാപ്തം), ഉപതപം, പരിക്ഷിപ്തം (എല്ലാകത്തും തടയപ്പെട്ടതു), ചിന്നധാസ്യപുരുഷവീര്യം (ധാന്യവും ആളുകളും വീര്യവും തടയപ്പെട്ടതു), സപിക്ഷിപ്തം (തന്റെ രാജ്യത്തു പല സ്ഥലങ്ങളിലും അയയ്ക്കപ്പെട്ടതു), മിത്രവിക്ഷിപ്തം (മിത്രത്തിന്റെ കീഴിൽ അയയ്ക്കപ്പെട്ടതു), ദുഷ്ടവൃക്ഷം (ദുഷ്ടവൃക്ഷം കലർന്നതു), ദുഷ്ടപാർഷ്ണിഗ്രാഹം (ദുഷ്ടനായ പാർഷ്ണിഗ്രാഹനോടുകൂടിയതു), ശൂന്യമുഖം (മുഖമുള്ള സൈന്യങ്ങളില്ലാത്തതു), അസാമിസംഹതം (സാമിയാൽ അനധിഷ്ഠിതം), ഭിന്നകൂടം (സമുസൈന്യാധ്യക്ഷനില്ലാത്തതു), അസ്ഥം (ശത്രുക്കളുടെ സ്ഥിതിയറിയാത്തതു), എന്നിങ്ങനെയുള്ള സ്ഥിതികളാകുന്നു.

അവയിൽ അമാനിതം, വിമാനിതം എന്നിവയിൽ വച്ചു അമാനിതമായ സൈന്യം അത്ഥം കൊടുത്തു മാറി ചാൽ യുദ്ധം ചെയ്യും; വിമാനിതമാകട്ടെ ഉള്ളിൽ കൊടുത്തുകൊണ്ടു അതു ചെയ്യുകയും ചെയ്യും. അതും, വ്യാധിതം എന്നിവയിൽ വച്ചു അതമായ സൈന്യം അത്ഥം അതായതായ വേതനം കൊടുത്താൽ യുദ്ധം ചെയ്യും; വ്യാധിതമാകട്ടെ കർമ്മമല്ലാത്തതാൽ അതു ചെയ്യുകയും ചെയ്യും. നവാഗതം, ദൂരയാതം എന്നിവയിൽ വച്ചു നവാഗതമായ സൈന്യം മറ്റുള്ളവരിൽനിന്നു ദേശസ്ഥിതി മനസ്സിലാക്കിയാൽ അന്യന്മാരോടു കൂടിക്കലരാനെ യുദ്ധം ചെയ്യും; ദൂരയാതമാകട്ടെ ദീർഘമാർഗ്ഗം കാരണം അതു ചെയ്യുകയും ചെയ്യും. പരിശ്രാന്തം, പരിഷ്ഠിതം എന്നിവയിൽ വച്ചു പരിശ്രാന്തമായ സൈന്യം സ്നാനഭാജനനിദ്രകളെ ചെയ്തു വിശ്രമം ലഭിച്ചാൽ യുദ്ധം ചെയ്യും; പരിഷ്ഠിതമാകട്ടെ മറ്റൊരു യുദ്ധത്തിൽ യുഗ്ദ്ധപുരുഷന്മാർ നശിച്ചതു കാരണം അതു ചെയ്യുകയും ചെയ്യും. പ്രതിഹതം, ഹതാഗ്രാധം എന്നിവയിൽ വച്ചു പ്രതിഹതമായ സൈന്യം അഗ്രപാതത്തിൽ ഭഗനായതുകൊണ്ടു പ്രാവിരപുരുഷന്മാരെ സാഹായ്യത്തിന്നു കൊടുത്താൽ യുദ്ധം ചെയ്യും; ഹതാഗ്രാധമാകട്ടെ അഗ്രപാതത്തിൽ പ്രാവിരപുരുഷന്മാർ കൊല്ലപ്പെട്ടതു കാരണം അതു ചെയ്യുകയും ചെയ്യും. അതൃപ്തപ്രാപ്തം, അഭ്യർത്ഥപ്രാപ്തം എന്നിവയിൽ വച്ചു അതൃപ്തപ്രാപ്തമായ സൈന്യം ആ ദുരിതവിധത്തെ പറ്റിയ യുഗ്ദ്ധശത്രുവരണങ്ങളെക്കൊടുത്താൽ യുദ്ധം ചെയ്യും; അഭ്യർത്ഥപ്രാപ്തമാകട്ടെ പ്രസന്നാശ്വാശ്വരണാദി പ്രതിരോധത്തെക്കൊണ്ടു കാരണം അതു ചെയ്യുകയും ചെയ്യും. അശാനിർദ്ദിഷ്ടം, പരിവൃപ്തം എന്നിവയിൽ വച്ചു അശാനിർദ്ദിഷ്ടമായ സൈന്യം ആശിച്ചതു കിട്ടാൻ യുദ്ധം ചെയ്യും; പരിവൃപ്തമാകട്ടെ ദുഷ്ടന്മാർ വിട്ടുപോയതുകൊണ്ടു അതു ചെയ്യുകയും ചെയ്യും.

കുളുഗഹ്നി, അനുശൃംഗം എന്നിവയിൽവെച്ചു കുളുഗഹ്നി
 യായ സൈന്യം കുളുഗങ്ങളെ ഉചിതസ്ഥാനങ്ങളിലിരുത്തി
 രക്ഷിച്ചാൽ യുദ്ധം ചെയ്യും; അനുശൃംഗമാകട്ടെ അന്തർ
 ഗത്തിൽ ശത്രുവിനോടു കൂടിയതാകയാൽ അതു ചെയ്യയി
 ല്ല. കപിതമുഖം, ദിനഗർഭം എന്നിവയിൽവെച്ചു കപിത
 മുഖമായ സൈന്യം സാമാരികളെക്കൊണ്ടു മുഖാകാപം തീ
 ർക്കാൽ യുദ്ധം ചെയ്യും; ദിനഗർഭമാകട്ടെ തമ്മിൽത്തമ്മിൽ
 ഭേദിച്ചതാകകൊണ്ടു അതു ചെയ്യയില്ല. അപസ്മരം,
 അതിഷ്ഠിപ്പും എന്നിവയിൽവെച്ചു അപസ്മരമായ സൈ
 ന്യം ഒരു രാജ്യത്തിൽമാത്രം തോറ്റതാകയാൽ മന്ത്രം (ശി
 ക്ഷാവിശേഷം) കൊണ്ടും വ്യാധാമംകൊണ്ടും രക്ഷാസ്ഥാ
 നത്തിന്റെയും മിത്രത്തിന്റെയും ആശ്രയം ലഭിച്ച ശക്തി
 സമ്പാദിച്ചാൽ യുദ്ധം ചെയ്യും; അതിഷ്ഠിപ്പുമാകട്ടെ അ
 നേകരാജ്യങ്ങളിൽ തോറ്റതാകയാൽ അനേകം അധ്യായ
 ങ്ങളെ ഭയപ്പെട്ടു അതു ചെയ്യയില്ല. ഉപനിവിഷ്ടം, സമാ
 പ്തം എന്നിവയിൽവെച്ചു ഉപനിവിഷ്ടമായ സൈന്യം യു
 നസ്ഥാനങ്ങൾ മാറിയാൽ ശത്രുവിനോടു യുദ്ധം ചെയ്യും;
 സമാപ്തമാകട്ടെ ശത്രുവിന്റെറതിൽനിന്നു അഭിന്നമായ
 യുനസ്ഥാനങ്ങളോടു കൂടിയതാകയാൽ അതു ചെയ്യയില്ല.
 ഉപതലം, പരിഷ്ഠിപ്പും എന്നിവയിൽവെച്ചു ഉപതലമായ
 സൈന്യം അന്യഭാഗത്തുനിന്നു നിശ്ചയിച്ചു ഉപരാധിച്ച
 വരുന്നതെങ്കിൽ; പരിഷ്ഠിപ്പുമാകട്ടെ സാമുദായങ്ങളിലും
 പ്രതിരോധിക്കപ്പെട്ടതാകയാൽ അതു ചെയ്യയില്ല. മരി
 ന്നധാന്യം, മരിന്നപുഷ്പവീര്യം എന്നിവയിൽവെച്ചു
 മരിന്നധാന്യമായ സൈന്യം അന്യസ്ഥലത്തുനിന്നു ധാന്യം
 കൊണ്ടുവന്നിട്ടോ ഭംഗമസ്ഥാവരങ്ങളെക്കൊണ്ടു ആഹാ
 രം നിർവ്വഹിച്ചോ യുദ്ധം ചെയ്യും; മരിന്നപുഷ്പവീര്യം
 മാകട്ടെ അനഭിസാരം (അസഹായം) ആകയാൽ അതു
 ചെയ്യയില്ല. സ്വവിഷ്ഠിപ്പും, മിത്രവിഷ്ഠിപ്പും എന്നിവ

കുറിപ്പ്

വ്യസനാധികാരിക:

എട്ടാമധികരണം

യിൽവെച്ചു സ്വവിക്കുപുറമായ സൈന്യം സ്വഭൂമിയിൽത്തന്നെ മിതറിയതാകയാൽ ആപത്തു വരുമ്പോൾ സ്വഭൂപിച്ച് കൊണ്ടുവരുവാൻ സാധിക്കും; മിത്രവിഷിഷ്ടമാകട്ടെ ദേശകാലങ്ങളുടെ വിപ്രകണ്ഠ കാരണം അങ്ങനെ ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നതല്ല. ദ്രൗപദയുദ്ധം, ദ്രൗപദ്യുദ്ധം എന്നിവയിൽവെച്ചു ദ്രൗപദയുദ്ധമായ സൈന്യം ആപ്തപുരുഷന്മാരുടെ മേൽനോട്ടത്തിലും മറ്റു ദ്രൗപദാദി ചേരയെത്താത്താൽ യുദ്ധം ചെയ്യും; ദ്രൗപദ്യുദ്ധം പിൽക്കാലത്തുണ്ടായ ആക്രമണത്തെ തടയ്ക്കുവാൻ അതു ചെയ്തയില്ല. പ്രസൂതം, അസ്വാമിസംഹാരം എന്നിവയിൽ വെച്ചു ശൂന്യമായ സൈന്യം ജനപദന്മാരാൽ കൂടാതെ ക്ഷമായാൽ സ്വസ്ഥനാക്കത്തക്കവിധം യുദ്ധം ചെയ്യും. അസ്വാമിസംഹാരമാകട്ടെ രാജാവോ സേനാപതിയോ ഇല്ലാത്ത കാരണം അതു ചെയ്തയില്ല. മിന്നുകയും, അസ്വം എന്നിവയിൽവെച്ചു മിന്നുകയായ സൈന്യം അന്യനാൽ അധിഷ്ഠിതമായാൽ യുദ്ധം ചെയ്യും; അസ്വമാകട്ടെ ഉപദ്രവ്യാവില്ലാത്തതാകയാൽ അതു ചെയ്തയില്ല.

ദോഷംതീർക്കു, ബലമേകു,
സ്ഥാനം മാറീട്ടിന്നകകു,
ബലവത്സന്ധിയിവതാൻ
ബലവ്യസനവാമണം;

വ്യസനത്തിൽ സ-സൈന്യത്തെ-
ക്കൊള്ളു മാറാതിൽനിന്നു താൻ,
അരിസൈന്യത്തെ മന്ത്രത്തിൽ
പ്രഹരിച്ചു സദാത്ഥിതൻ; *

* ഇത്രയുംകാണു ബലവ്യസനവർഗ്ഗം കഴിഞ്ഞു. അനന്തരം അനുകൂല മിത്രവ്യസനവർഗ്ഗത്തെയാണു് പറയുന്നതു്.

അഭിയാതൻ തനിച്ചായ്ത്താ-
നന്യായ് കൂട്ടുചേർന്നാൻ,
പരിത്യക്തൻ ശക്തിമാനി-
ലോഭവിതാൻമാനവശാൽ,

വിളിതൻ രണമധ്യത്തി-
ലഭിയാഗിച്ചിടുമ്പൊഴോ
ദൈധര്യമുണ്ടാകിലോ യാന-
മന്യനായ് ചെല്ലിടുമ്പൊഴോ,

വേദാന്തൻ ചേർന്നാൻ പ്രാബോധ-
വിശ്വസിപ്പിച്ചു വഞ്ചിതൻ,
വ്യസനത്തിൽ മുഴുകിപ്പൊ-
ന്നാദരണാലമാശ്ചിതൻ,

സ്വപ്നമിയിക്കുന്ന തലൻ,
സമീപാൽ ഭീതനായ് ഗതൻ,
പരിച്ഛേദം നൽകിയാതയാ
നൽകിയോ താനൊത്തൻ,

സ്വയം പരമവെങ്കൽത്താൻ
ധനമത്സ്യപഹാരിതൻ,
പരനെ വെന്ത പിന്നെയും-
മതിഭാരം നിയോജിതൻ,

അശക്തപ്രേക്ഷിതൻ, പിന്നെ
പ്രാർത്ഥിച്ചിട്ടു വിരോധിതൻ-
ദണ്ഡധർമ്മം മന്ത്രം
സാധിച്ചാലും ചെറുത്തിട്ടും;

പ്രാണം ചെല്ലുവെന്നാലും
പ്രമാദത്താൽ വിമാനിതൻ,

അമാനിതൻ തുല്യമായി,-
 ബുദ്ധിയിക്കുന്നു വാരിതൻ,
 മിത്രപാലാതസത്രസ്തൻ,
 ശങ്കിതൻ ശത്രുസന്ധിയാൽ,
 ദുഷ്ടദളിതനീമിത്രം
 സാധ്യം, സൈമന്ത്യവുമാന്റിടും;
 ആകയാലുവാക്കൊല്ലാ
 ദോഷം മിത്രപാലാതകം,
 ഉച്ചവാചാൽ ദോഷാലാതി-
 ഗുണത്താൽത്തീർത്തുവണ്ണുന്നു;
 എക്കാലത്താൽ പ്രകൃതി-
 വ്യസനം സംഭവിക്കുമോ,
 കൂടിയാതക്കാലത്താൽ
 മൂന്നും ചെമ്പു പ്രതിഭിത.

കൊരിയുന്റെ അർദ്ധശതാബ്ദം, വ്യസനാധികാരികരണ
 എട്ടാമധികരണത്തിൽ, ചെമ്പുസനവർണ്ണം—
 മിത്രവ്യസനാർത്ഥം എന്ന
 അദ്ധ്യായം.

വ്യസനാധികാരികം. എട്ടാമധികരണം കഴിഞ്ഞു.

അഭിയാസ്യർക്കും. ദമ്പതാചെയ്കരണം.

ഒന്നാം അദ്ധ്യായം.

ഒരു ക്രിസ്തുവിന്റെയും മറ്റൊരു ക്രിസ്തുവിന്റെയും പ്രിയപ്പെട്ടവരാണ്.

ശക്തിദൃശകാലചലാബല ജ്ഞാനം, യാത്രാകാലസമം.

വിവിധീഭവിക്കാൻ കഴിയുന്ന വിവിധ ഭാഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകാം. ഉദാഹരണത്തിന്, കൈ, കാൽ, കണ്ണ്, നാഭി, നീക്കം, തല, തലമുഖം, തലമുഖം (പ്രകൃതി ഭാഗങ്ങൾ), പാദങ്ങൾ, കൈ, നാഭി, നീക്കം, തല, തലമുഖം, തലമുഖം (പ്രകൃതി ഭാഗങ്ങൾ) എന്നിവയുടെ വിവിധ ഭാഗങ്ങൾ അതിന്റെ അടിസ്ഥാനപരമായ ഭാഗങ്ങൾ. അതിന്റെ അടിസ്ഥാനപരമായ ഭാഗങ്ങൾ അതിന്റെ അടിസ്ഥാനപരമായ ഭാഗങ്ങൾ.

“ഉത്സാഹപ്രഭാവമക്കിമകിൽ വച്ച്” ഉത്സാഹമാ
 ണ് അധികം പ്രശസ്തം. എങ്കിലൊന്നാൽ, ഇരണ്ടും വെ
 ലവാനും അരോഗ്യവും കൃതാശ്രയമായ രാജാവിന് സമസ്യ
 ന്വത്തമാത്രം സഹായമാക്കി തനിച്ചുതന്ന പ്രഭാവമറി
 യ്ക്കു മറ്റൊരു രാജാവിനെ അറിയാൻ ശക്തനാകുക; കാര
 ണം, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൈന്യം ചെറുതാണെന്നും തേ
 ജസ്സിന്റെ മഹിമയാൽ കാൽക്കുമായി ഭവിക്കുമെന്നു
 തന്നെ. നിത്യത്സാഹനായവനാകട്ടെ ഏറ്റവും പ്രഭാവ
 ശാലിയാണെന്നിലും വികൃതജീവലക്ഷ്യസ്വാർഥ നശിച്ചു
 പോകും” എന്നു ആചാര്യന്മാർ.

അങ്ങനെയല്ലാതെ മോടിപറ്റിത്തന്നു. പ്രഭാവമായാ
യ രാജാവിന് ഉപസാഹസമായ രാജാവിനെ, അതിലധി
കം ബലമുള്ള മറ്റൊരു രാജാവിന്റെ സാഹസവും സന്ധാ
ദിക്കുകയോ ചെയ്യാനോ പാത്രമായിട്ടുള്ളവയെക്കുറിച്ചോ

ധനം കൊടുത്തു വാങ്ങുകയോ ചെയ്തിട്ടു തന്റെ പ്രഭാവത്താൽത്തന്നെ ജയിക്കും. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൈന്യം പ്രഭാവമേറിയ ഹയഗജരഥോപകരണങ്ങളോടു കൂടിയതായിട്ട് എല്ലാടത്തും തടവുകൂടാതെ സഞ്ചരിക്കയും ചെയ്യും. സുരീകളും ബാലന്മാരും മുടന്മാരും അന്ധന്മാരായ രാജാക്കന്മാർ കൂടിയും പ്രഭാവശാലികളാകുകൊണ്ട് ഉത്സാഹവാന്മാരായ പടയാളികളെ സഹധീനിക്കുകയും വാങ്ങുകയും ചെയ്തു പുരിയിലെ ജയിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

“പ്രഭാവമന്ത്രശക്തികളിൽവെച്ചു പ്രഭാവമാണ് മേലെ. മന്ത്രശക്തി തികഞ്ഞവനായിലും പ്രഭാവമില്ലാത്തവൻ നിഷ്പ്രഭമന്ത്രനായിത്തീരും; അവന്റെ നിശ്ചിതമായ മന്ത്രകർമ്മത്തെ, മഴയല്ലായ്ക്ക ഗർഭമായ ധാന്യത്തെ എന്നുപോലെ, പ്രഭാവമില്ലായ്ക്ക കൊടുത്തുകളയും” എന്നു ആചാര്യവാർ.

അങ്ങനെയല്ലാത്ത കൌടില്യമതം. മന്ത്രശക്തിയാണു് അധികം പ്രശസ്തം. ബുദ്ധിയും ശാസ്ത്രവുമെന്നു കല്പിക്കപ്പെട്ട രാജാവു് അയ്യായ് പ്രയത്നം ചെയ്താലും മന്ത്രമനുഷ്ഠിക്കുന്നതിനും ഉത്സാഹശക്തിയും പ്രഭാവശക്തിയും ധാരാളമുള്ള പരന്മാരെ സാമാന്യപായങ്ങളെക്കൊണ്ടും യോഗം (ഗുഹ്യപുരുഷപ്രായോഗം), ഉപനിഷത്തു് (വിഷാഗ്യാദിപ്രായോഗം) എന്നിവകൊണ്ടും വഞ്ചിക്കുന്നതിനും ശക്തനാകും. ഇങ്ങനെ ഉത്സാഹം, പ്രഭാവം, മന്ത്രം എന്നീ ശക്തികളിൽ ഉത്തരാക്കുകമായിപ്പറഞ്ഞ ശക്തി അധികമുള്ള രാജാവു് അങ്ങനെയല്ലാത്ത ശത്രുവിനെ അതിശയനംചെയ്യുന്നു.

ദേശമെന്നാൽ പുരിവി. അതിൽ വടക്കു ഹിമാലയൻറയും തെക്കു സമുദ്രത്തിന്റെയും നടുക്കു കിടക്കുന്നതും വിഖ്യാതത്തിൽ ആയിരം യോജന വിസ്താരമുള്ളതുമായ ഭൂമി ചക്രവർത്തിശേഷതം (ചക്രവർത്തികൾ വാഴുന്ന ഭൂമി) ആ

കുന്നു. അതിലെ ദേശങ്ങൾക്കു ആരണ്യം, ഗ്രാമം, പാർവ്വതം, ദേശകം, ദേശം (സ്ഥലപ്രായം), സമം, വിഷമം എന്നിങ്ങനെ ദേശങ്ങൾ. അവയിൽ വിവിഗീഷ, തന്റെ സൈന്യങ്ങൾക്കു' എങ്ങനെയാവാൻ ജയം ലഭിക്കുമോ അങ്ങനെയുള്ള കർമ്മങ്ങളെപ്പറ്റും. എവിടെ തനിക്കു സൈന്യങ്ങളെ വ്യാധാമം ചെയ്യിപ്പാൻ തക്ക ഭൂമി ഉണ്ടാകയും ശത്രുവിന്നു അതില്ലാതിരിക്കുകയും ചെയ്യാമോ അതു' ഉത്തമാദരം; അഭിപരീതമായതു' അധമദരം; സാധാരണമായിട്ടുള്ളതു' മധ്യമദരം.

കാലമെന്നാൽ ശീതം, ഉഷ്ണം, വഷം എന്നിവയത്രെ. അതിന്നു രാത്രി, പകൽ, പക്ഷം, മാസം, ഋതു, അയനം, സംവത്സരം, വ്യഗ്രം എന്നിങ്ങനെ ദേശങ്ങൾ. അവയിൽ വിവിഗീഷ എങ്ങനെയാവാൻ തന്റെ സൈന്യങ്ങൾക്കു ജയം വരുമോ അങ്ങനെയുള്ള കർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യണം. ഏതുകാലത്തിൽ തനിക്കു സൈന്യങ്ങളെ വ്യാധാമം ചെയ്യിപ്പാൻ സൗകര്യമുണ്ടാകയും ശത്രുവിന്നു' അതില്ലാതിരിക്കുകയും ചെയ്യാമോ ആ കാലം ഉത്തമം; വിപരീതം അധമം; സാധാരണം മധ്യമം.

ശക്തി, ദേശം, കാലം എന്നിവയിൽ പച്ച ശക്തിയാണു് മേലെ എന്നു് ആചാര്യന്മാർ. ശക്തിയുള്ളവൻ നില്പുസ്ഥലത്തെക്കുടുകിടവ ദേശത്തിന്നും ശീതോഷ്ണവർഷങ്ങളുള്ള കാലത്തിന്നും തക്ക പ്രതിവിധി ചെയ്യാൻ ശക്തനാകും. ദേശമാണു് മേലെ എന്നു മറ്റു ചിലർ. സ്ഥലത്തിൽ പച്ചായാൽ ശത്രുവു് മുതലായപ്പിടിക്കും; ജലത്തിൽ വച്ചാണെങ്കിൽ മുതല ശത്രുവിനെ പിടിക്കും. കാലമാണു് മേലെ എന്നു വേറെ ചിലർ. പകൽ കാക്ക മുങ്ങിയെന്നൊല്ലം; രാത്രിയിലാണെങ്കിൽ മുങ്ങ കാക്കയെന്നൊല്ലം.

അപ്രകാരമല്ലെന്നു കെരളീയപണ്ഡിതം. ഏതുതരത്തിലാണെന്നാൽ, ശക്തിദേശകാലങ്ങൾ ഒന്നിന്നെന്നു സഹായമാ

തിട്ടുള്ളവയാകുന്നു. അവ ധാരാളമുള്ളവൻ തന്റെ സൈന്യങ്ങളിൽ മുന്നിലൊരു ഭാഗത്തോടോ നാലിലൊരു ഭാഗത്തോടോ മൃഗസമാനത്തിങ്കലും പാർപ്പിയിങ്കലും ഒന്നപറ്റാത്തതിങ്കലും അന്യേന്യത്തിലും രാജ്യം നിറുത്തി, കാര്യം സാധിക്കുന്നതിന്നു മതിയായ കോശഭയങ്ങളോടും ഏകമുതലായ ധാന്യങ്ങൾ കഴിഞ്ഞും പുതിയ ധാന്യങ്ങൾ എടുത്തും തെയ്യമിരിക്കുന്നവനും; ശ്ലാക്ക സംസ്കരിച്ചിട്ടില്ലാത്തവനായ അത്രവിന്റെ നേരെ, അവന്റെ വാഷികമായ സസ്യങ്ങളും വൈകാരികമായ മൂഴി(വിത്തു വിതയ്ക്കൽ) യേയും ഉപഹരിപ്പാൻവേണ്ടി, മാർഗ്ഗീഷമാസത്തിങ്കൽ യാത്ര ചെയ്യുന്നു; വൈകാരികമായ സസ്യങ്ങളും വാസന്തികമായ മൂഴിയേയും ഹനിപ്പാൻ വൈകാരികമാസത്തിങ്കൽ യാത്രചെയ്യുന്നു; പുല്ലു വിറകും വെള്ളവും കഴിഞ്ഞും മാർഗ്ഗസംസ്കരണം ചെയ്യാത്തമൂഴിയെ അത്രവിന്റെ നേരെ, അവന്റെ വാസന്തികസസ്യങ്ങളും വാഷികമൂഴിയേയും ഹനിപ്പാൻ വൈകാരികമാസത്തിങ്കലും യാത്രചെയ്യുന്നു; ഉഷ്ണമറിയം പുല്ലു വിറകും വെള്ളവും കറഞ്ഞു മിരിക്കുന്ന ഭേദത്തിലുള്ള ഹേമന്തത്തിങ്കൽ യാനം ചെയ്യുന്നു; മേഘകാലം കൂടിയും അഗാധമായ നിമ്നപ്രദേശങ്ങളുടേയും പുല്ലുകളും മരങ്ങളും തിങ്ങിയുളള ഭേദങ്ങളെ ഗ്രീഷ്മത്തിങ്കൽ യാനം ചെയ്യുന്നു; സപ്തസന്ധ്യങ്ങൾക്കു വായാമസമയകൂടുമുള്ളതും അത്രസന്ധ്യങ്ങൾക്ക് അതില്ലാത്തതുമായ ഭേദത്തോടു വാഷികാലത്തിലും യാനം ചെയ്യുന്നു. മാർഗ്ഗീഷമാസത്തിന്റെയും വൈകാരികമാസത്തിന്റെയുമിടയിലാണ് ദീപ്തകാലയാത്ര ചെയ്യേണ്ടതു്; വൈകാരികമാസത്തിന്റെയും വൈശാഖത്തിന്റെയുമിടയിലാണ് മധ്യകാലയാത്ര ചെയ്യേണ്ടതു്; അത്രാജ്യസമീപത്തിൽ ചെയ്യാവുന്ന ശേഷമുള്ളതാണ് ഇതും വായാമ സംഗതിയിൽ വൈകാരികമാസത്തിന്റെയും ആഷാഢമാസത്തിന്റെയുമിടയിൽ ധ്രുവകാല

യാത്രയേയും ചെയ്യുന്നു. ശത്രുവിന്റെ വ്യസനത്തിങ്കൽ ഇപ്പറഞ്ഞ മൂന്നുകാലങ്ങളും നോക്കാതെ നാലാമത്തൊരു യാത്രയാണെ ചെയ്യുന്നത്. വ്യസനാഭിയാനത്തെപ്പറ്റി വിശദീകരണപ്രകരണത്തിൽ പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

പ്രായേണ ആചാര്യന്മാർ ശത്രുവിന്റെ വ്യസനത്തിങ്കൽ യാനം ചെയ്യുന്നതെന്നുപദേശിക്കുന്നു. എന്നാൽ വ്യസനങ്ങൾ അനിവൃത്തിയുണ്ടാകയാൽ തന്നെ ശക്തി വലിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ യാനം ചെയ്യണമെന്നാണ് കേൾപ്പിച്ചതും. അഥവാ, എപ്പോൾ യാനം ചെയ്താൽ ശത്രുവിനെ കൽനം ചെയ്യാനോ ഉച്ഛേദനം ചെയ്യാനോ സാധിക്കുമോ അപ്പോൾ യാനം ചെയ്യണം.

അത്യുഷ്ണകൊണ്ടു അറിഞ്ഞാൽ കാലത്തിങ്കൽ ഹസ്തിസൈന്യങ്ങളെ അധികമായി ചേർക്കാതെ യാനം ചെയ്യണം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഹസ്തികൾ ഉള്ളിൽ സേട്ടമുള്ളവയാകയാൽ ഉഷ്ണകാലത്തിങ്കൽ അവയ്ക്കു കഷ്ടതാഗം പിടിച്ചെടുക്കയും, പെട്ടെത്തിൽ കർഷ്ണിയാതെയും പെട്ടെം കടിക്കാതെയുമിതന്നാൽ അയർപ്പാറം മൂലം അധഃപതം ബാധിക്കയും ചെയ്യും. അതുകൊണ്ടു ധാരാളം പെട്ടെമുള്ള ദേശത്തിലും വർഷകാലത്തും മാത്രമേ ഹസ്തിസൈന്യങ്ങളെ അധികം ചേർത്തു യാത്രചെയ്യാവൂ. ഇതിൽനിന്നു വിപരീതമായ ദേശകാലങ്ങളിൽ കഴുതകളും പട്ടകങ്ങളും കരിങ്കളികളുമധികമുള്ള സൈന്യത്തെ ചേർത്തു യാനം ചെയ്യണം. മഴയും ചളിയും കറഞ്ഞു മതപ്രായമായിട്ടുള്ള ദേശത്തെയ്ക്കു വർഷകാലത്തു ചതുരശ്വസൈന്യങ്ങളാകട്ടെ യാത്ര ചെയ്യണം. വഴിയുടെ സമതപം, വിഷമതപം, നിസ്തപം, ഹൃസ്വതപം, ദീർഘതപം എന്നിവ നോക്കി അതിന്റെ സ്ഥിതിയാനുസരിച്ചു യാത്രയെ തീർത്തുകൊള്ളുകയും വേണം.

കാർഷ്വത്തിന്റെ ലാലുപ്രഭാതം
 പ്രസാദം യാത്രയൊക്കെയും
 ഇതിപ്രകാരം ദീപ്തമാം;
 വാങ് പാപ്പുനാട്ടിലാം.

കോടിയുടേതും അർദ്ധശതകത്തിൽ, അഭിയാസ്യശ്ലക്കർമ്മം
 കേവലമാധികരണത്തിൽ, ശക്തിദൈവകാലയലായല
 മോനം—യാത്രാകാലങ്ങൾക്കു നന്നായുമാം.

രണ്ടാം അദ്ധ്യായം.

അന്തർവിദ്യാഭ്യാസം മുതൽ മുപ്പത്തൊമ്പതുവരെയും
 പ്രകരണങ്ങൾ.

ബാലാപദാനകാലങ്ങൾ, സന്നാഹഗുണങ്ങൾ,
 പ്രതിബലകർമ്മം.

മൗലസൈന്യം, ഭൂതസൈന്യം, ശ്രേണീസൈ
 ന്യം, മിത്രസൈന്യം, അമിത്രസൈന്യം, അടവീസൈന്യം
 എന്നിവയുടെ സമുദ്ദാനകാലങ്ങൾ (ഉപാദാനകാലങ്ങൾ)
 എങ്ങനെയെന്നാൽ:—

മൗലസൈന്യം മൂലമുള്ളതിന്നു വേണ്ടതിലധിക
 മായിരിക്കുക, ആവശ്യത്തിലധികമുണ്ടാകാൻ അവർ മൂ
 ലത്തിൽ വികാരം ജനിപ്പിക്കുമെന്നിരിക്കുക, ശത്രു ഭക്തി
 കൂടിയ വളരെ മൗലബലങ്ങളോടോ സാരബലങ്ങളോ
 ടോ ചേർന്നവനായാൽ അവനോടു അധ്വാനിച്ചു യുദ്ധം
 ചെയ്യുണ്ടായിരിക്കുക, വളരെ വഴിയകലം പോയി ദീ
 പ്തകാലം യുദ്ധം ചെയ്യുണ്ടതിനാൽ വരാവുന്ന ക്ഷയവ്യ
 യങ്ങളെത്താഴ്ത്താൻ മൗലസൈന്യം തന്നെ വേണമെ
 ന്നിരിക്കുക, ശത്രുവിന്റെ പേരിൽ ഭക്തിയുള്ള വളരെ

പോരാടിക്കപ്പെടുമ്പോൾ ഭൂതകാലികളായ അന്യസൈന്യങ്ങൾ അവന്റെ ഉപജാപത്തിൽപ്പെടുമെന്നു അവിശ്വാസം തോന്നുക, മറ്റുള്ള സർവ്വ സൈന്യങ്ങൾക്കും ബലക്ഷയം നേരിടുക എന്നീ കാരണങ്ങളാലുപ്സേദം മെരുവപ്പെട്ട സൈന്യത്തെ ഉപാദാനം ചെയ്യപ്പെടുന്ന കാലമാകുന്നു.

ഭൂതകാലസന്യാസം അധികമായും മെരുവപ്പെട്ട സൈന്യം അപ്പമായുദ്ധമിരിക്കുക, ശത്രുവിന്റെ മെരുവപ്പെട്ട സൈന്യം അപ്പമായും വിമർശനമായുമിരിക്കുക, ശത്രുവിന്റെ ഭൂതകാലസന്യാസം അപ്പമായോ ഭയപ്പെട്ടതായോ ഇരിക്കുക, അധികം വ്യാധാമം ആവശ്യമില്ലാത്ത മന്ത്രയുദ്ധം ചെയ്യേണ്ടതായിരിക്കുക, ദേശവും കാലവും ഹൃസ്വമായും അധികം ദീർഘവുമായും വരാത്തതായുമിരിക്കുക, തന്റെ സൈന്യം അന്യമോടു അധികം ഇട പഴക്കാത്തതും ഉപജാപത്തിൽപ്പെടാത്തതും വിശ്വസിക്കത്തക്കതുമായിരിക്കുക, ശത്രുവിന്റെ പ്രസാരം (ഉപകരണം കൊണ്ടുവരുന്നതു്) അധികം അടുത്തുണ്ടാകാത്തതായിട്ടില്ലാതിരിക്കുക എന്നീ സംഗതികളിൽ ഭൂതകാലസന്യാസത്തെ ഉപാദാനം ചെയ്യപ്പെടുന്ന കാലമാകുന്നു.

തനിക്കു ഭയപ്പെടുന്ന സൈന്യം വളരെയുണ്ടാകയാൽ ഭൂലക്ഷ്യവും വായുലക്ഷ്യവും എടുത്തുവേണം മതിയാകുമെന്നിരിക്കുക, ഹൃസ്വമായ യാത്രയായിരിക്കുക, ശത്രു ശത്രുബലപ്രധാനമെന്നോ മന്ത്രയുദ്ധവും വ്യാധാമയുദ്ധവും ചെയ്യാനിഷ്ഠിക്കുന്നവനോ ഭയപ്പെട്ട സൈന്യത്തെക്കൊണ്ടു പോർചെയ്യുന്നവനോ ആയിരിക്കുക എന്നീ സംഗതികളിൽ ഭയപ്പെടുന്ന സൈന്യത്തെ ഉപാദാനം ചെയ്യപ്പെടുന്ന കാലമാകുന്നു.

തനിക്കു മിത്രസൈന്യം വളരെയുണ്ടാകയാൽ ഭൂലക്ഷ്യവും വായുലക്ഷ്യവും എടുത്തുവേണം മതിയാകുമെന്നിരിക്കുക, യാത്ര അപ്പമായും മന്ത്രയുദ്ധത്തെക്കാളധികം വ്യാധാമയുദ്ധം ആവശ്യമായുമിരിക്കുക, ആദ്യം മിത്രസൈന്യം

തൈക്കൊണ്ടു ശത്രുവിന്റെ ആടവികസൈന്യത്തെയോ നഗരവികസൈന്യത്തെയോ മിത്രസൈന്യത്തെയോ യുദ്ധം ചെയ്തിട്ടു പിന്നെ ഭവനം സ്വസൈന്യത്തെക്കൊണ്ടു യുദ്ധം ചെയ്തിപ്പോന്നിരിക്കുക, തന്റെ കാര്യം മിത്രസാധാരണമായിട്ടിരിക്കുക, തന്റെ കാര്യം സിദ്ധി മിത്രത്തിന്നധീനമാണെന്നിരിക്കുക, തന്റെ മിത്രം അടുത്തുള്ളവനും അനുഗ്രാഹ്യനാണെന്നിരിക്കുക, മിത്രത്തിന്റെ അതിമാത്രമായ സൈന്യശക്തിയെ കുറയ്ക്കുന്നതായിരിക്കുക എന്നീ സംഗതികളിൽ മിത്രസൈന്യത്തെ ഉപാദാനം ചെയ്യേണ്ട കാലമാകുന്നു.

തന്നിട ശത്രുസൈന്യം (ശത്രുവിനെ യുദ്ധത്തിൽ ജയിച്ചു കീഴടക്കപ്പെട്ട സൈന്യം) വളരെ യുദ്ധാകയാൽ പരന്റെ നഗരത്തെയോ അടവിതയെയോ ശത്രുസൈന്യത്തെക്കൊണ്ടു ആക്രമിക്കാമെന്നും അതിൽ വെച്ചു രണ്ടുളളിൽ ആർ തോറ്റാലും, നായും പന്നിയും തമ്മിലുള്ള യുദ്ധത്തിൽ ചന്ദ്രാലയന്നാനുപാലയ തന്നിട ജയമാണെന്നും തോന്നുക, തന്റെ മിത്രസൈന്യത്തിലും ആടവികസൈന്യത്തിലും കണ്ടുകൊണ്ടിട്ടുള്ളവരെ മട്ടിമുന്നതിന്നു ശത്രുസൈന്യത്തെച്ചുരുട്ടാതു ആവശ്യമാണെന്നു തോന്നുക, ശത്രുസൈന്യം അതിയായിട്ടു വർദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ കൊപിതപ്പെട്ടു മെന്തുള്ള ഭയത്താൽ അതിനെ എപ്പോഴും തന്റെ അടുക്കൽ വസിപ്പിക്കണമെന്നും തന്നിട ആയുധംകൊപത്തെ ഭയപ്പെട്ടുവാനില്ലെന്നും തോന്നുക എന്നീ സംഗതികളിലും, ഈ ശത്രുയുദ്ധം കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം മറ്റൊരു യുദ്ധത്തിന്നു കാലം വരുമെന്നു തോന്നുന്ന സംഗതിയിലും അമിത്രസൈന്യത്തെ ഉപാദാനം ചെയ്യേണ്ട കാലമാകുന്നു.

ഇതിനെപ്പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു ആടവികസൈന്യത്തെ ഉപാദാനം ചെയ്യേണ്ട കാലവും പറയപ്പെട്ടു. വിശേഷിച്ചു ആടവികസൈന്യം യാത്രയിൽ വഴികാണിപ്പാൻ മ

തിയായത്താണെന്നാ, ശത്രുമിയിൽ യുദ്ധം ചെയ്യാൻ പറ്റിയതാണെന്നാ, ശത്രുവിനോടു യുദ്ധത്തിനുമുൻപുതന്നെ പ്രതിവൃദ്ധമാണെന്നാ, ശത്രു അടവീടില്ലാത്തതാണെന്നാ കയാൽ “പ്രവൃദ്ധതാഴ്ചൊടു പ്രവൃദ്ധതാഴ്ച ഉടയുന്നതു പൊലെ” അതെന്ന ആടാദികൾക്കു ന്യായത്തെക്കാണുമാർന്നതെന്നാ, ശത്രുവിന്റെ പ്രസാരം അധികമായി രോധിക്കേണ്ടതില്ലെന്നാ അതെന്ന സംഗതിയിൽ അടവീടൊന്നു ന്യായം ഉപാദാനം ചെയ്തുകൊൾവാമെന്നാ.

നായകനോടു യുദ്ധം ചെയ്താ, അന്നുതന്നെ അയാൾക്കു പരാജയം വന്നതായാ കൊള്ളിച്ചെടുവാൻ തെളിയും യാതൊരു ദൈവവും പുറപ്പെടുവിക്കാതെ അതു് ഔസാധികൾക്കു ന്യായം. അതുകൊണ്ടു ചെലവും ശമ്പളവും രാജാവിനു ശത്രുക്കളോടു കൊള്ളിച്ചെടുക്കും അതാണു പ്രകാരമുള്ള അഴിയിൽ ചെലവും ചെലുത്ത ദൈവവും ശത്രുക്കൾക്കു ന്യായമായിട്ടുള്ളതാണു; ദൈവം അതിന്നു വിദ്യയും ഇല്ലാത്തതുമായിട്ടുള്ളതാണു; ദൈവം അതിന്നു മഹത്തായുള്ള ദൈവവും അത്ഭുതമാണു—ഇങ്ങനെ ബാധാപാദനകാരണം.

മേൽപ്പറഞ്ഞ ദൈവസത്യത്തിൽ പറ്റി അതിരുന്നെടുത്തതിന്നും അടവീടൊന്നുതന്നും ചെലവുചെയ്താൽ വിശ്വാസം (ശത്രുക്കളോടുനിന്നു കൊള്ളിച്ചെടുക്കുന്ന വസ്തുക്കൾ) പെട്ടെന്നായിട്ടു കഴിക്കുന്നതും.

അതിന്നു ബലമുള്ളപ്പോൾ അന്നോടു യുദ്ധത്തിന്നു പുറപ്പെട്ടു പോന്നതാണെന്ന ശത്രുക്കൾക്കു ന്യായം കൊണ്ടുപോകാതെ അപഗ്രഹിച്ചു നശിക്കുകയോ, അതു സ്ഥിരമാക്കുകയോ, നിശ്ചയപ്പെടുകയോ, ദൈവം കൊടുക്കുന്നതാണെന്നാ, പല സ്ഥിതികളുമായുള്ള ചിന്തിച്ചുതന്നുകയോ, കാലം കഴിഞ്ഞതിന്നും ശത്രുക്കൾക്കും യഥാസ്ഥാനം അതാണെന്നാ ചെയ്യുന്നതും. ശത്രുവിന്റെ മേൽപ്പ

കാരമുള്ള ബലസമുദാനത്തെ വിശ്വപ്പെടുത്തുകയും, അന്നു തിന്ന സാധനമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

മേൽപ്പറഞ്ഞ സൈന്യങ്ങളിൽ ആദ്യമാദ്യം പറയപ്പെട്ട സാധനം ചെയ്തിരിക്കുന്നതിന്ന് അധികമധികം നല്ലതാകുന്നു. മൊഴിസൈന്യം സർവ്വം സാധനത്തെ ശ്രദ്ധസ്സഹിത ആശ്രയിച്ചും നിത്യസർവ്വമാരംഭമവിച്ചു തിരിക്കുന്നതാകയാൽ അതു ഭൂതസൈന്യത്തെക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമാകുന്നു; എല്ലാവിധവും അധ്യവഹിതചര്യകളാലും പേഗത്തിൽ കെട്ടിപ്പറപ്പാക്കുന്നതും വരുവുമാതിരിട്ട ഭൂതസൈന്യം ശ്രോണീസൈന്യത്തെക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമാണ്; സപദേശ്യവും ഏകദാശാഭ്യുമാലിരിക്കുന്നതും സംവത്സരത്തിലും അമാസത്തിലും ജയത്തിലും ലാഭത്തിലും സ്വാമിതുല്യമായി വർത്തിക്കുന്നതുമായ ശ്രോണീസൈന്യം മിത്രസൈന്യത്തെക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമാകുന്നു. കാരണം, ശ്രോണീസൈന്യം ദേശഭാലാഭഭേദമന്യ സഹായിക്കുമെന്നു തന്നെ; മിത്രസൈന്യം ഏകാത്മാഭ്യുമാലകയാൽ അമിത്രസൈന്യത്തെക്കാളും ശ്രേഷ്ഠമാണ്. ആയുധമായ നായകന്മാർ നയിക്കപ്പെടുന്ന അമിത്രസൈന്യം അടവീരസൈന്യത്തെക്കാൾ മേലധാൻ. അതു രണ്ടും (അമിത്രസൈന്യവും അടവീരസൈന്യവും) ശത്രുരാജ്യത്തു കൊള്ളിച്ചെടുത്തതിൽ മാത്രമേ ഉപയോഗിക്കപ്പെടാവൂ. കൊള്ളിയുല്പാദന മരണാത കാൽക്കൽ നിന്നു തെൻ വൃസനകാലത്തിങ്കലാ ഉപയോഗിക്കപ്പെട്ടാൽ അപയവിക്കാമെന്ന് അറിവേം നേരിടുന്നതാണ്.

ബ്രാഹ്മണശത്രുവായ ശ്രോണീസൈന്യങ്ങളിൽ വച്ചു വീഴ്ചാധികൃത്താൽ ആദ്യമാദ്യം പറയപ്പെട്ടവ വൃദ്ധസന്നാഹം ചെയ്തില്ലാതെ അധികമധികം നല്ലതാകുന്നത് ആചാര്യന്മാർ പറയുന്നു. അങ്ങനെയല്ലെന്നു കൈകിലുമാത്രം ബ്രാഹ്മണസൈന്യത്തെ നമസ്കാരംകൊണ്ടു ശത്രു വശീകരിച്ചേക്കാം. ആയുധവിദ്യയിൽ അഭ്യർത്ഥം സിദ്ധിച്ച ശത്രു

യസൈസന്യാമാ, വീരപുരുഷന്മാരുടെയുള്ള വൈശ്വദൃഢ
സൈന്യാമാ ആണ്' ശ്ലോകം.

അതുവെണ്ടി "ശത്രുവിന്റെ സൈന്യം ഇന്നവിധ
മുള്ളതാണ്, അതിന്നിന്നതാണ് പ്രതിബദ്ധം" എന്നു നല്ല
വണ്ണം അറിഞ്ഞിട്ടുപണം വെണ്ടമുട്ടാനും ചെയ്യുവാൻ.
ഹസ്തികൾ, ചന്ദ്രനുകൾ, ശക്തകർമ്മങ്ങൾ (?), കന്യകകൾ,
പ്രാസനകൾ, ഹാടകകൾ (പ്രിയകർമ്മങ്ങൾ), ദാസ്യകൾ,
ശല്യകൾ എന്നിവ ധാരാളമുള്ളതായ സൈന്യം ഹസ്തി
സൈന്യത്തിന്നു പ്രതിസൈന്യമാകും. അതുതന്നെ മല്ല
കൾ, മഗ്ധകൾ (മുറവുകൾ), ആവരണങ്ങൾ,
തോട്ടികൾ, കച്ചവടക്കർമ്മങ്ങൾ എന്നിവ ധാരാളമുള്ളതാ
യാൽ രഥസൈന്യത്തിന്നു പ്രതിസൈന്യമാകും. അരവ
സൈന്യത്തിന്നും അതുതന്നെയാണു പ്രതിസൈന്യം. വ
ർദ്ധമാരികളായ ആനകൾ, അപ്പകാരംതന്നെയുള്ള കുതി
രകൾ, കവചാഭിരൂപമുള്ള കരകൾ, ആവരണധാരിക
ളായ കാലാർപ്പകൾ എന്നിവയാണു മനുരംഗസൈന്യ
ത്തിന്റെ പ്രതിസൈന്യം.

എവം സ്വസൈന്യവിഭവം
നോക്കിയശോഭനരൂപമായ്
ചെമ്പു സൈന്യസമുത്ഥാനം
പരസൈനികവാദനം.

ചോദ്യം—അയ്യോഹി, അഭിമാന്യമർമ്മം
മേയ്ക്കുക വീടണത്തിൽ, ദാമോദരംനകാലങ്ങൾ—
സന്നദ്ധതയുള്ളവർ— പ്രതിജ്ഞകൾ എന്ന ഭാഷാമധ്യായം.

മൂന്നാം അധ്യായം.

ഒത്തുററിനാലും നാപ്പുതൊന്നും പ്രകരണങ്ങൾ.

പശ്ചാൽകാപചിന്ത, ബാഹ്യാഭ്യന്തപ്രകൃതികാപ
പ്രതീകാരം.

അപ്പമായ പശ്ചാൽകാപം (പാർഷ്വീപീഡ), മഹ
ത്തായ പുരസ്കാർദ്ദം (മുൻഭാഗത്തു ശത്രുവിൽനിന്നുള്ള ലാ
ഭം) എന്നിവയിൽപ്പട്ട് അപ്പമായ പശ്ചാൽകാപമാണു
ഗുരുതരം. എതു കൊണ്ടെന്നാൽ:— പ്രയാതനായ വിജി
ഗീഷ്വരിനുള്ള അപ്പമായ പശ്ചാൽകാപത്തെ ഓശ്വതം
ശത്രുക്കളും ആടാറികന്മാരും എല്ലാക്കത്തും വാൾപ്പിക്കും. പ്ര
കൃതികാപവും അതിനെ വാൾപ്പിക്കും. അതിനെ വരു
മ്പോൾ പുരോഭാഗത്തിൽ കിട്ടിയ മഹത്തായ ലാഭമാണു
ത്വമിത്രനായും ധനനായും ഗ്രാഹിച്ചുകൊള്ളയും. ആക
യാൽ ആയിരത്തിലൊരൾ: പുരസ്കാർദ്ദവും ആറിനൊരൾ
ശം പശ്ചാൽകാപവും ബാഹ്യാഭ്യന്തരമാണെന്നു കരുതി യാ
നംചെയ്യാതിരിക്കണം. സൂചീഭവങ്ങളാണെന്നർത്ഥം *
എന്നാണല്ലോ വോക്താവിൻ.

പശ്ചാൽകാപമുള്ളപ്പോൾ താൻ യാനം ചെയ്യാതെ
സാമദാനംഭിദദണ്ഡങ്ങളെ പ്രാശ്നാഗിക്കുകയും, പുരസ്കാർദ്ദം
ഭജിനായി സേനാപതിയോ കമാന്ദനോ സൈന്യ
ത്തോടു കൂടി അവസ്ഥകയും ചെയ്യണം. ബലവാതം പ
ശ്ചാൽകാപത്തെ തെക്കുനിൽ സമർത്ഥനായിട്ടുള്ള രാ
ജാവ് പുരസ്കാർദ്ദം സമ്പാദിക്കുന്നതിന്നു താൻതന്നെ യാ
നം ചെയ്യും. ആഭ്യന്തരപാപത്തിന്റെ ശേഷമുള്ള
കിൽ, ആരെക്കുറിച്ചാണോ ശേഷമുള്ളത് അവരെ തന്റെ
കൈക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവാനും വോക്താവിൻ. ബാഹ്യാഭ്യന്ത

* സൂചീഭവങ്ങൾ: സൂചിപദമെ കൂടെയുണ്ടു. ആരംഭത്തിൽ
ചെയ്തതായിരിക്കുന്നവ എന്നു സാരം.

അതിന്റെ ശതകങ്ങളിൽ അവയുടെ (ബാഹ്യകോപമുഖി വാക്കുന്ന രാജ്യമുഖാദികളുടെ) ഭാഷാപുരുഷാദി ആദ്യ നരന്മാരുടെ (അമാത്യാദികളുടെ) മേൽനോട്ടത്തിൽ എ പ്രി.യും, രാജ്യസ്ഥമായ സ്ഥാനീയങ്ങളെക്കുറിച്ചും അ നേകം മുഖ്യന്മാരുടെ കീഴിൽ അനേകസമ്പ്രദായങ്ങളെ നിറുത്തിയും അന്നുമെല്ലായ്ക്കും, അഥവാ യാനം ചെയ്താ തിരിക്കുന്നവർ വേണം. അദ്വൈതരൂപം ബാഹ്യകോ പത്തെക്കുറിച്ചും ചിന്തയാണെന്നു മുൻപു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ.

മന്ത്രി, പുരോഹിതൻ, സേനാപതി, യുവരാജാവ് എന്നിവരിലൊരുവന്റെ കോപമാണ് അദ്വൈതരൂപം. അതിനെ തൽക്കാലമായ സ്വഭാവത്തെ തൃപ്തിക്കു യോ പരശക്തിയെ അപരായത്തിന്നനുസരിച്ചു ഭണ്ഡിക്കു ക്കുന്നവർ ചെയ്തു ശരിപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ, പുരോഹിതൻ മഹത്തായ അപരായം ചെയ്താലും അദ്വൈതത്തെ സംരോ ധിക്കുകയോ അപ്രസാധനം (നാടകത്തുക) ചെയ്താലും മാത്രമേ ചെയ്യാവൂ. യുവരാജാവിന്നു സംരായണമാ, ഗുണവാനായ മഹത്ത പുരുഷജീവനും നിഗ്രഹംതന്നെയോ ഭണ്ഡനംകൊണ്ട്. ഇവരെപ്പറഞ്ഞതുകൊണ്ടുതന്നെ മന്ത്രിയുടെയും സേനാപതിയുടെയും ഭാഷാ പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു.

പുത്രനോ ഭാഗ്യവാനോ സ്വകലിനനായ മഹത്തവ നോ രാജ്യം പിടിച്ചുകൊണ്ടാൽ ശ്രമിക്കുന്നതായാൽ അവ നെ ഉത്സാഹം (സേനാപതിയായോ മഹത്ത നിരയിച്ചു പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കൽ) കൊണ്ട് സാധിപ്പിക്കണം. പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയാത്തപക്ഷം, ശത്രുവിനോടു സന്ധിചെയ്യുന്നതിനെ ഭയപ്പെട്ട്, പിടിച്ചുകൊണ്ടാൽ അന്നു മേലിപ്പാൻ അനുവദിച്ചോ സന്ധിചെയ്താ സാധിപ്പിക്കണം. അധിപന്മാരായ അന്യന്മാർ ശ്രമി ഭാനംചെയ്തു

അവനു വിശ്വാസം വരുത്തുകയും വേണം. അഥവാ അ
 വനാകൃഷ്ടൻ സ്വയംഗ്രാഹണസൈന്യത്തെയോ || നാമന്ത
 സൈന്യത്തെയോ ആഭവികസൈന്യത്തെയോ പരദ്രു
 യെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുവരുന്നതുകൊണ്ട് പിന്നീട് 'അവനാത്'
 (സൈന്യത്തോടു) വിശ്വാസമുണ്ടാക്കി അവനെ നശിപ്പി
 കയും ചെയ്യണം. അഥവാ അവരുടെ പട്ടികളാൽ
 ഉത്തര പരഗ്രാഹണ പിടികളാൽ ഉത്തര ആയ ഉപാ
 യം പ്രയുക്തമാക്കണം. ടി. ഇതുകൊണ്ട് മന്ത്രിസേനാപതിക
 ളുടെ കാർയ്യം പൂർത്തമാകുന്നു.

മന്ത്രി മുതലായവർ (മന്ത്രിയും പുരാഹിതനും സേ
 നാപതിയും യുദ്ധാചാര്യനും) ഒഴിച്ചുള്ള അന്തരമാത്മനാരി
 യൊത്തവന്റെ മോചനമാണ് അന്തരമാത്മനാപം. അതി
 ന്നും മേൽപ്പറഞ്ഞ ഉപായങ്ങളെ ഒഴിയിപ്പോലെ പ്ര
 യോഗിക്കണം.

രാജ്യമുഖ്യൻ, അന്തപാലൻ, ആഭവികൻ, ഭാഷാ
 പനന്തൻ എന്നിവരിലൊത്തവന്റെ മോചനം ബാഹ്യമോ
 പം. അതിനെ, അവനെക്കൊണ്ടു തമ്മിൽതമ്മിൽ വിശ്
 ഹിപ്പിച്ചു ശമിപ്പിക്കണം. അവർ ഉറപ്പുള്ള ഭക്തിയിൽ
 സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതായാൽ അവരുടെ സാമന്തൻ, ആഭവി
 കൻ, തൽക്ഷീനാവതലൻ എന്നിവരിലൊത്തവനെക്കൊ
 ണ്ട് അവഗ്രഹിപ്പിക്കണം. അഥവാ ശത്രുവിനെ ആശ്ര
 യിക്കാതിരിക്കുകക്കവിധം തന്റെ മിത്രത്തെക്കൊണ്ട് ഉ
 പഗ്രഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാം. ശത്രുവിനെ ആശ്രയി
 പ്പാൻ ഭാവികുന്നതായാൽ സതി ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു ഭേ

|| സ്വയംഗ്രാഹണസൈന്യം = അവനയൻ പിടിക്കുന്നത് അവന
 യൻ ഏകക എന്ന നിശ്ചയത്തിന്മേൽ യുദ്ധം ചെയ്യുന്ന സൈന്യം.
 ടി അവരുടെ പിടിക്കുന്നതായ ഉപായം സൈന്യം
 ത്തിൽ പരിശോധനയ്ക്കായി പാർത്തിയത്. പരഗ്രാഹണ പിടി
 പ്പാൻ ഉപായം ഭക്തിയിൽ പറയുന്നതാണ്.

ദിപ്പിച്ചു:— “ഇവൻ നിന്നെ ശ്രദ്ധപുരുഷനെന്നു കരുതി സ്വന്തം സ്വാമിയിൽത്തന്നെ വികൃതിപ്പിക്കും. കാർക്കും സാധിപ്പാൻ പിന്നെ അമിത്രമാതാദേവയാ ആദവികന്മാരുടെ യോഗനേരെ നിന്നെ സൈന്യസമതനായി അയയ്ക്കുകയോ, കൃഷ്ണപ്രാസത്തിൽ ഏർപ്പെടുത്തുകയോ, മാർദ്ദവപ്രമാണാഭാവേർപ്പെടുത്തി ജനപദാനത്തിൽ പാർപ്പിക്കുകയോ, വിയ്യും ക്ഷയിച്ചുതിന്നാശം നിന്നെ സ്വന്തം സ്വാമിക്കുതന്നെ വിൽക്കുകയോ, നിന്നെ ഈടുക്കൊടുത്തു സന്ധിചെയ്തു നിന്റെ സ്വാമിനെത്തന്നെ പ്രസാദിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യും. അതുകൊണ്ട് അദ്വൈതത്തിന്റെ ഉൽകൃഷ്ടമിത്രത്തെ ആശ്രയിക്കുകയാണു നല്ലതു”. അവൻ ഇതു സമ്മതിച്ചാൽ അഭിമതങ്ങളായ അർത്ഥങ്ങൾ കൊടുത്തു അവനെ മാറിക്കൊള്ളും. നമ്മുക്കിഷ്ടമെന്നാൽ ആദായം നോക്കി അവൻ ആശ്രയിപ്പാൻ പോകുന്നതു അവനെ “ആശ്രയിപ്പാൻ വരുന്ന ഇവൻ ശത്രുവിന്റെ ശ്രദ്ധപുരുഷനാണു” എന്നു പറഞ്ഞു ദേദിപ്പിച്ചു. അഭിമതങ്ങൾ സന്ദർശനം (പ്രാപ്താർ വശൽനിന്നു കണ്ടുപിടിച്ച കൃഷ്ണവൃത്തം) വഴിയാക്കി ശ്രദ്ധപുരുഷന്മാരെക്കൊണ്ടോ സത്രി അവനെ കൊല്ലിക്കുകയോ, അവന്റെ അന്തരായാധികാരമായ വീരപുരുഷന്മാരെ അപരിഷ്കൃഷ്ടതയെക്കൊടുത്തു ആധാരികയായാ ചെയ്യണം. അന്തരായാധികാരം അവന്റെ പ്രണിധികളാണെന്നാൽ സത്രി ശത്രുവിനെ ദേദിപ്പിക്കണം. ൧. ഇങ്ങനെയൊന്നവരുടെ കോപത്തിൽ സിദ്ധി. ഇപ്പറഞ്ഞ ബാഹ്യാഭ്യന്തരാകാപങ്ങളെ വിവിധീകരിച്ചു ശത്രുവിന്നുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുകയും, തന്നിക്കുള്ളതിനെ ശമിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യണം.

• ആശ്രയിപ്പാൻ വരുന്നവന്റെ അന്തരായാധികാരം വിവിധീകരിച്ചു നിന്നു നിൽക്കുകയും ൧ ശ്രദ്ധപുരുഷന്മാരെക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു ശത്രുവിനെ ദേദിപ്പിക്കുകയും സന്ദർശനം.

ആർക്കോപമുണ്ടാക്കുന്നതിന്നും ശ്രമിച്ചിരുന്നതിന്നും ശക്തനാണോ അവനിൽ ഉപജാപം ചെയ്യണം. ആർ സത്യസന്ധനും കർമ്മം ചെയ്യുന്നതിന്നും ഹൃദയസമീപിയിൽ അനുഗ്രഹിക്കുന്നതിന്നും ആപത്തിൽ രക്ഷിക്കുന്നതിന്നും ശക്തനാണോ അവനിൽ പ്രതിജാപവും (ഉപജാപമനുസരിച്ചു പ്രവൃത്തിക്കാൻ സമ്മതിക്കൽ) ചെയ്യണം. അവൻ കല്യാണബുദ്ധിയോ, അതോ ശരണാ എന്നു തിരിക്കുകയും വേണം.

ശ്രീനായ ബാഹുൻ അഭ്യന്തരനെ ഉപജാപം ചെയ്യുന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശം ഇങ്ങനെയായിരിക്കും:— “ഇവൻ സ്വാമിയെക്കൊണ്ട് എന്ന വാഴിക്കുമെങ്കിൽ എനിക്കു ശത്രുവധവും ഭൂമിലാഭമെന്ന രണ്ടു ഖാദം കൈവരും; ശത്രു ഇവനെയാണു്” എന്നതെങ്കിൽ കൊല്ലപ്പെട്ടവന്റെ ബന്ധുക്കളും തുല്യദാഹദണ്ഡത്താൽ ഉദിഗ്ദ്ധരായവരുമായി വലിയൊരു കൂട്ടുപക്ഷത്തെ എനിക്കു കിട്ടും; കൊല്ലപ്പെട്ടവനെപ്പോലെത്തന്നെ മറ്റുള്ളവരിലും ശത്രുവിന്നു ശങ്കയുണ്ടാകും; അപ്പോൾ എനിക്കു് അഭിപ്രായശാസനങ്ങൾ മുഖേന ശത്രുവന്റെ മറ്റു ചില മുഖാന്തരവും കൊല്ലിപ്പാൻ സാധിക്കും.”

ശ്രീനായ അഭ്യന്തരൻ ബാഹുനെ ഉപജാപം ചെയ്യുന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശം ഇതായിരിക്കും:— “ഞാൻ ഇവന്റെ കോശം ഹരിക്കായാ, സൈന്യത്തെ ഹരിക്കായാ, ഭൃഷ്ടനായ സ്വാമിയെ ഇവനെക്കൊണ്ടു കൊല്ലിക്കായാ ചെയ്യുന്നുണ്ടു്. സ്വാമിധത്തിന്നു സമ്മതിച്ചാൽ ആദ്യം അമിത്രാടവികന്മാരിൽ വികുചിപ്പിച്ചു് ഇവന്റെ സൈന്യത്തെ സുസ്ഥമാക്കി സ്വാമിയോടുള്ള വൈരത്തെ ക്രുദ്ധമാക്കി ഇവനെ എനിക്കു വിധയനാക്കുന്നതും, ആ വഴിക്കു സ്വാമിയെത്തന്നെ പ്രസാദിപ്പിക്കുന്നതുമാണു്. അഥവാ വിധേയനായിത്തീർന്നു് ഈ ബാഹുന്റെ രാജ്യം ഗ്രഹിക്കുകയോ ബാഹുനെ ബന്ധിച്ചു് ബാഹുഭൂമിയെയും സ്വാമി

അരുററിനാപ്പത്തിരണ്ടാം പ്രകരണം നാലാമധ്യായം

ഭൂമിയേയും രണ്ടും ഗ്രഹിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നുണ്ട്. അഥവാ, വിത്തുവെച്ചു മറ്റൊരുവനെ ആവാഹിച്ചു അവനുമായി വിശ്വസിച്ചിട്ട് ഈ ബാഹ്യനെ കൊല്ലിക്കുകയോ ഭൂസ്ത്രമായ ഇവന്റെ മുമ്പുവന്നതെ പിടിച്ചുകൊണ്ടു ചെയ്യുന്നുണ്ട്.”

കല്യാണബുദ്ധിയായവനാകട്ടെ സഹജീവിയായിരിക്കുന്നാഗ്രഹിച്ചു ഹിതകാർഷ്ഠ്യത്തിൽ മാത്രമേ ഉപജാപം ചെയ്യുകയുള്ളൂ. കല്യാണബുദ്ധിയോടു സാധി ചെയ്യുകയും, ശരണ “അങ്ങനെ ചെയ്യാം” എന്നു പറഞ്ഞു വരേണ്ടതിനെ വഞ്ചിക്കുകയും ചെയ്യണം. ഇങ്ങനെയാണവരോടു ചെയ്യേണ്ടത്.

പരർ പരരായ്, നിജർ നിജരായ്,
നിജർ പരരായ്, നൈജരായ് പരന്മാതാഃ,
താൻ പരന്തം നൈജതരായ്
മേമാതാതകളുടെ കാക്കണം വിഭാഗം.

കാലിയുടേയും അയ്യപ്പരുടെയും, അഭിയാസ്യരുടെയും
നയമോടുകൂടിയിരിക്കുന്നതിൽ, പശ്ചാത്താപപരിഹാരം
അയ്യപ്പരുടെയും അഭിയാസ്യരുടെയും എന്ന
ഉന്നതമുദാഹരണം.

നാലാം അധ്യായം

അരുററിനാപ്പത്തിരണ്ടാം പ്രകരണം.

ക്ഷയവ്യയവാളാപരിഭാഗം *

ക്ഷയമെന്നാൽ വാഹനങ്ങളുടെയും ആളുകളുടെയും നാശം; വ്യയമെന്നാൽ ഹിരണ്യത്തിന്റെയും ധാന്യത്തിന്റെയും

* ക്ഷയം, വ്യയം, ലാഭം എന്നിവയുടെ ഗുണമുപവിധി.

യും നാശം. ഏതും വ്യയവും തട്ടിക്കിഴിച്ചു ലാഭമുണ്ടാകുമെന്നു കാണുന്നപക്ഷം യാനം ചെയ്യണം.

ആദയം, പ്രത്യാദയം, പ്രസാദകം, പ്രകാപകം, ഹൃസ്വകരണം, തന്മാത്രം, അപ്രവൃത്തം, മഹത്ത്വം, വൃദ്ധ്യം, കല്പം, ധർമ്മം, പുരാതനം എന്നിങ്ങനെയിരിക്കുകയാണു് ലാഭസമ്പത്ത് (ലാഭശൃംഗം)

എളുപ്പത്തിൽ സമ്പാദിപ്പാനും രക്ഷിപ്പാനും സാധിക്കുന്നതും പരമാർത്ഥമടങ്ങിയെടുപ്പാൻ അശക്യാമായത് ആദയം; തദപിപരീതമായതു പ്രത്യാദയം. അതിനെ സ്വീകരിക്കുകയോ അനുജയിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവൻ വിനാശത്തെ പ്രാപിക്കും. എന്നാൽ, “പ്രത്യാദയത്തെ സ്വീകരിച്ചാൽ ശത്രുവിന്റെ കോശത്തെപ്പോലെ സൈന്യസമൂഹത്തെയും രാജാവിധാനങ്ങളെയും ഞാൻ ക്ഷയിപ്പിച്ചുപോകാം; ശത്രുവിന്റെ ഖനി, ഭൂവുവനം, ഹസ്തിവനം, സേതുബന്ധം, വർണ്ണീകരണം എന്നിവയെ സാരമെടുത്തു ക്ഷയിപ്പിച്ചുപോകാം; ശത്രുവിന്റെ പ്രകൃതികളെ ക്ഷയിപ്പിക്കുകയാണു് വാഹനം ചെയ്ത് അവന്റെ ഭൂമിയെ തടവിക്കുമാറാക്കി സന്തോഷിപ്പിക്കുകയോചെയ്യുകയോ; ആ സ്ഥിതിയിലായ പ്രകൃതികളെ ശത്രു പ്രതിരോധം ചെയ്തു കോപിപ്പിക്കും; ശത്രുവിനെ ഞാൻ തദപിപരീതനായിക്കു കയ്യിൽ പണയമാക്കിത്തീർക്കേണ്ടതും; അവന്റെ സ്ഥാനത്ത് എന്റെ മിത്രത്തെയോ അവരുടെയൊന്നോ സ്ഥാപിച്ചുപോകാം. ഇവിടെയിരുന്നുകൊണ്ടു് എന്റെ മിത്രത്തിന്നോ ദേശത്തിന്നോ മോഹനാരിൽനിന്നും ശത്രുക്കളിൽനിന്നുമുള്ള പീഡയ്ക്കു നിവാരണം ചെയ്തേക്കാം; അവന്റെ മിത്രത്തെയാണു് ആശ്രയത്തെയോ ഞാൻ വിരോധിപ്പിച്ചുപോകാം; അങ്ങനെ ചെയ്താൽ ശത്രുവിന്റെ മിത്രം അവനോടു ചെറുത്ത് അവന്റെ സ്ഥാനത്തു തൽകലിനനായ അന്യനെ സ്ഥാപിക്കും; അപ്പോഴുവരെ സൽക്കരിച്ചു് ഞാൻ ഭൂമിദാനം ചെയ്തേക്കാം; എന്നാലവൻ എ

നമസ്കാരം

ഒരുമിതരായിത്തീരുന്നതിനുള്ള പ്രകടനം നമോമധ്യസ്ഥം

നോക്കൂ സന്ധിയിലുള്ള എന്റെ സ്ഥിരമിത്രമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. എന്ന് തോന്നുന്ന പക്ഷം പ്രത്യേകമായ ലക്ഷണവും സ്വീകരിക്കാം. ഇങ്ങനെ ആദ്യപ്രകടനങ്ങൾ പറയപ്പെട്ടു.

അധർമ്മകരമായവയിൽ നിന്നും ധർമ്മകരമായവയ്ക്കു കിട്ടുന്ന ലാഭം സ്വർഗ്ഗങ്ങളിലും പരലോകങ്ങളിലും പ്രസാദിക്കുന്നതാകയാൽ പ്രസാദകമായി ഭവിക്കും; അധർമ്മകരമായ ലാഭം അധർമ്മകരമായി ഭവിക്കുന്നതാകയാൽ പ്രകോപകാശമാകും. മന്ത്രിമാരുടെ ഉപദേശംകൊണ്ടു ലാഭം ലഭിക്കാതിരിക്കുന്നതാകയാൽ “ഇവർ നമ്മെ ക്ഷമയുള്ളവരുമായി കാണുകയായില്ല” എന്നു സ്വാമിജി കോപമുളവാക്കും. ദുഷ്ടമായ മന്ത്രിമാരെ ആദരിക്കാതെ കണ്ടു ലാഭം കിട്ടുന്നതാകയാൽ “സിദ്ധകാലത്തായ ഇവർ നമ്മെ നശിപ്പിക്കും” എന്നിങ്ങനെ അവർ കോപം ഭവിക്കും. ഇതിന്നു വിപരീതമായി കിട്ടുന്ന ലാഭം പ്രസാദകമാകും. ഇങ്ങനെ പ്രസാദകവും കോപകവും പറയപ്പെട്ടു.

ധനം ചെയ്യുമ്പോഴുള്ളതന്നെ സാധ്യമായ ലാഭം ഹൃസ്വകാലം; മന്ത്രസാധ്യമായ ലാഭം തുടർച്ചയും (അയം കുറഞ്ഞത്); ദോഷമുള്ളതും ചെയ്തുകിട്ടുന്ന ലാഭം അസ്ഥിരവും; അർത്ഥശൂന്യമായ ധാരാളമായി കിട്ടുന്ന ലാഭം മഹത്ത്വം; ഭാവത്തിൽ മറ്റൊരു ലാഭത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതായ ലാഭം വ്യത്യസ്തവും; ബാധകമാകാതെ കിട്ടുന്ന ലാഭം കല്പം; പ്രശസ്തമായ വിധം സമ്പാദിച്ചതായ ലാഭം ധർമ്മം; സാമവായികനാൽ പങ്കുവെക്കാതെ കിട്ടിയ ലാഭം പാരമ്പര്യം (ഭവിക്കാൻ വന്നത്).

രണ്ടു ലക്ഷണങ്ങൾ ഉള്ളതായിരിക്കുമ്പോൾ ദേശകാലങ്ങളിലും, ശരീരപ്രായങ്ങളിലും, പ്രിയതമങ്ങളിലും, വേദാന്തങ്ങളിലും, സാമീപ്യപ്രകാശങ്ങളിലും, അർത്ഥവും ഭാവിയുമുള്ള ഇനങ്ങളിലും, സാരസാര

ബ്രഹ്മവും എന്നിവയെയും, ബ്രഹ്മപ്രതാപമേയും നല്ലവണ്ണം അറിയുകയും ചെയ്തു എങ്കിൽ അതിന്നു അധികം ഗുണമുള്ളത് ആ ലോകത്തെ സ്വീകരിക്കണം.

കാമം, രാഗം, ഭയം, കാഷ്ടം, വേദം, അനാജ്ഞം, മാന്യം, സാമന്താശ്രയം (ഭാഷിണി), പരമേശ്വരം, ദാരിദ്ര്യം, അശ്വാശിഷ്യം, ദൈവം, അസത്യം, കഷ്ടം കിട്ടിയതിനെപ്പറ്റി അനാദരം, ദാരുണത, അവിശ്വാസം, ഭയം, അനികാരം (പരമൻ പേരിൽ തിരസ്കാരം തോന്നാത്ത), ശീതാശ്ലേഷങ്ങൾ ഉപദേശം വെച്ചാൽ, നല്ല നാളം പരമം നോക്കുന്ന സ്വഭാവം എന്നിവ ലോകത്തിന്നു വിരുദ്ധമാകുന്നു.

നഷ്ടമുണ്ടാകുമ്പോഴും
ബാലനാകും ലഭിച്ചിട്ടും;
അർത്ഥത്തിനർത്ഥം നഷ്ടം,
അർത്ഥമറിയിച്ചെങ്കിലും?
ധനം കൂടാതെ യുദ്ധം
ചെയ്താലും ലഭിച്ചാൽ ധനം;
ഗർവ്വം പ്രതിഗർവ്വത്തോടും
ലഭിച്ചാൽ അർത്ഥത്തിനാൽ വരും.

കഷ്ടം ഉണ്ടാകുമ്പോഴും, അഭിയാസ്യകർമ്മം
നോക്കുകയും ചെയ്താൽ, അർത്ഥം ലഭിച്ചാൽ
കഷ്ടം എന്നു നോക്കുകയും ചെയ്യുക.

അഥവാ അധ്യായം.

ബ്രഹ്മധികരണത്തിന്നു പ്രകാരം.

ബ്രഹ്മധികരണപരമാർത്ഥം.

സർവ്വം മുക്തമാകയും ചെയ്താൽ പരമേശ്വരനെ
പ്രാപ്തമാകും അപരം; അതിൽനിന്നു അപരമാകും

തെറ്റാറിനാലുത്തിമുന്നാം പ്രകരണം അഞ്ചാമദ്ധ്യായം

ഉണ്ടാകുന്നു. ബാഹ്യന്മാരിൽനിന്നു അഭ്യന്തരന്മാരുടെ പ്രതിജാപാത്താടു കൂടിയുണ്ടാകുന്നത്, അഭ്യന്തരന്മാരിൽനിന്നു ബാഹ്യന്മാരുടെ പ്രതിജാപാത്താടു കൂടിയുണ്ടാകുന്നത്, ബാഹ്യന്മാരിൽനിന്നു ബാഹ്യന്മാരുടെതന്നെ പ്രതിജാപത്താടു കൂടിയുണ്ടാകുന്നത്, അഭ്യന്തരന്മാരിൽനിന്നു അഭ്യന്തരന്മാരുടെതന്നെ പ്രതിജാപാത്താടു കൂടിയുണ്ടാകുന്നത് എന്നിവയാണ് ആപത്തുകൾ.

ബാഹ്യന്മാർ അഭ്യന്തരന്മാരെയാ അഭ്യന്തരന്മാർ ബാഹ്യന്മാരെയാ ഉപജപിക്കുന്നതിനാലുണ്ടാകുന്ന ആപത്തിൽ രണ്ടുപരിഭംഗവും പ്രതിജപിതാവിനെ (ഉപജാപമനുസരിച്ചു പ്രവൃത്തിച്ചാനൽക്കുന്നവനെ) തെക്കുന്നതാണധികം നല്ലതു്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ പ്രതിജപിതാക്കളുടെ വ്യാജത്വം എഴുപ്പത്തിൽ ഗ്രഹിപ്പാൻ കഴിയും; ഉപജപിതാക്കളുടെത് അങ്ങനെയല്ല. പ്രതിജപിതാക്കൾ തെക്കിയായപ്പിന്നെ മറ്റുള്ളവരിൽ ഉപജാപം പ്രയോഗിപ്പാൻ ഉപജപിതാക്കളെക്കൊണ്ടു സാധിക്കയില്ല. ബാഹ്യന്മാർ അഭ്യന്തരന്മാരെയാ അഭ്യന്തരന്മാർ ശവരെയാ ഉപജാപം ചെയ്യുന്നതിന്നു വളരെ പ്രയാസമുണ്ട്. അതു ചെയ്താൽ തന്റെ മഹത്തായ പ്രയത്നത്തിന്നു നാശവും പരാജയം അർജ്ജിക്കുകയും തനിക്ക് അനന്തമായ ദാഷ്ട്യം സംഭവിക്കും.

അഭ്യന്തരന്മാർ പ്രതിജാപം ചെയ്യുന്നതായാൽ അവരെ തെക്കുവാൻ സാമദാനങ്ങളെ പ്രയോഗിക്കണം. സ്ഥാനമാനങ്ങളെ നൽകുകയാണു സാമം; അനുഗ്രഹപരിഹാരങ്ങളെ ചെല്ലയോ കർമ്മങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുത്തുകയോ ആണു ദാനം. ബാഹ്യന്മാർ പ്രതിജാപം ചെയ്യുന്നതായാൽ അവരെ തെക്കുവാൻ ദേവദണ്ഡങ്ങളെ പ്രയോഗിക്കണം. ബാഹ്യന്മാരുടെ മിത്രങ്ങളെന്നമിന്നയിക്കുന്ന സത്രികൾ അവരോടു് ഇങ്ങനെ ചാരം പറവു:—“ഇവ രാ

ജാവി' നിങ്ങളെ ഭൂഷ്യവൃണുന്നനാരായ ഗുരപുരുഷനാ
മെക്കൊണ്ടു വഞ്ചിക്കുവാനാണിച്ഛിക്കുന്നത്, മനസ്സിവാ
ക്കുവിൻ". ഭൂഷ്യന്മാരിൽ ഭൂഷ്യവൃണുന്നനാരായ ചാരന്മാ
രെ പ്രായശ്ചിക്കയും, അവർ ഭൂഷ്യന്മാരെ ബാഹ്യന്മാരോ
ടോ ബാഹ്യന്മാരെ ഭൂഷ്യന്മാരോടോ ദേദിപ്പിക്കുകയും ചെയ
യ്'വു. അഥവാ ഭൂഷ്യന്മാരുടെ ഉജ്ജിത കടന്നുകൂടി തീ
ർപ്പന്മാർ അവരെ ശത്രുവിഷങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഹനിക്കുക
യോ, ബാഹ്യന്മാരെ മൂങ്ങിപ്പുവത്തതി കൊല്ലിക്കുകയോ
ചെയ്'വു.

ബാഹ്യന്മാർ ബാഹ്യന്മാരെയോ അഭ്യന്തരന്മാർ അ
ഭ്യന്തരന്മാരെയോ ഉപജാപം ചെയ്യതിനാലുണ്ടാകുന്ന ഏ
കാന്തന്യഗമമായ ആപത്തിൽ ഉപജപിതാവിനെ ഒരു
കുന്നതാണധികം നല്ലതു്. ദാഷണ്യ ശോധനം ചെയ
്താൽ ഭൂഷ്യന്മാർ ഉണ്ടാകയില്ലാല്ലോ. ഭൂഷ്യന്മാരെ ശോധനം
ചെയ്താൽ ദോഷം പിന്നെ മറന്നുവെക്കുകയും ഭൂഷിപ്പി
ക്കും. അതുകൊണ്ടു് ബാഹ്യന്മാരായ ഉപജപിതാക്കളിൽ
ദേദിണ്യങ്ങളെ പ്രായശ്ചിക്കണം. അവരുടെ മിത്രങ്ങളെ
നന്ദിനയിക്കുന്ന സത്രികൾ "ഈ രാജാവി' നിങ്ങളെ വശ
പ്പെടുത്തുവാനാണിച്ഛിക്കുന്നത്. ഇദ്ദേഹത്തോടു നിങ്ങൾ
വിഗ്രഹീതരാവിടുവേണം വെങ്കിപ്പാറൊന്നു ധരിക്കുക" എന്നു
പറവു; തീർപ്പന്മാർ പ്രതിജപിതാവിന്റെ ദൂതന്മാരിലും
സൈന്യങ്ങളിലും അനുപ്രവേശിച്ചു് അവരുടെ മിത്രങ്ങ
'ളിൽ ശത്രുവിഷാദികളെക്കൊണ്ടു പ്രഹരിപ്പൂ; പിന്നെ സ
ത്രികൾ പ്രതിജപിതാവിനെ അഭിശംസിക്കുക (കററപ്പു
ടുത്തുക)യും ചെയ്'വു.

അഭ്യന്തരന്മാർ അഭ്യന്തരന്മാരെ ഉപജാപം ചെയ്യ
മ്പോഴും അഹന്തപാലെയുള്ള ഉപാധത്തെ പ്രായശ്ചിക്ക
ണം. അവരിൽ, സന്തുഷ്ടനെന്നു നടിച്ചും വാസ്തവത്തിൽ
സന്തോഷിക്കാതെയുമോ തദപിപരീതമായോ സാമം പ്ര

നമസ്കരം

പ്രകാശനം പ്രകാശനം അഞ്ചാമധ്യായം

യോഗിപ്പു. അവന്റെ ശരീരത്തെയും സാമർത്ഥ്യത്തെയും കാരണമായിപ്പറഞ്ഞാ വ്യസനാഭ്യുദയങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ചോ പ്രതിപുഷ്ടിക്കുകയെന്ന നിലയിൽ ദാനം പ്രയോഗിപ്പു; മിത്രവൃന്ദനനായ ശുദ്ധപുരുഷൻ “നിങ്ങളുടെ ഉള്ളറിവാൻവേണ്ടി രാജാവു നിങ്ങളെ പരീക്ഷിക്കും. ഉള്ള അഭിമാനത്തോടു പറയണം” എന്നു പറയുകയാ, “ഇന്നിന്നവർ നിങ്ങളെപ്പറ്റി രാജാവിന്റെ മുമ്പിൽ ഉപജാപം ചെയ്യുന്നുണ്ട്” എന്നു പറഞ്ഞു അവരെ തമ്മിൽതമ്മിൽ ദേദിപ്പിക്കുകയോ ആകുന്ന ദേഹം പ്രയാഗിപ്പു; ദാസ്യകർമ്മികത്തിൽ പറഞ്ഞ ദണ്ഡവും പ്രയാഗിപ്പു.

ഇപ്പറഞ്ഞ നാലുപത്തുകളിലുപരിച്ച് ആദ്യത്തെ മായിട്ടുള്ളതിനെത്തന്നെയാണ് ആദ്യം നീക്കം ചെയ്തു. അദ്വൈതരൂപം അഹിമയമാകയാൽ ബാഹ്യരൂപത്തെക്കാളധികം മീതയാണെന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ.

ഇതാപത്തുകയിൽ പൂർവ്വം
പൂർവ്വം ചൊന്നതു ലഘുപിതാം;
ബലവൽകൃതയെന്നാകിൽ
ഇവി, ലഘു മറിച്ചുമാം.

കൊലിച്ചുപോ അന്ധശാസ്ത്രത്തിൽ, അടിയാശ്വകർമ്മം
നവയോധികനെക്കുറിച്ച്, യാഗ്യാഭ്യസനം
ഇതര എന്ന അഞ്ചാമധ്യായം.

ആനന്ദം അധ്യായം.

ഒരു ആനറിനാച്ചരിക്കിനാലാം പ്രകാരം.

ഭക്ഷണതുസാരംകൊണ്ടുള്ളതും

ഘൃണാമിതനിന്ന മാത്രമുണ്ടായവയും ശത്രുക്കളിൽ നിന്നു മാത്രമുണ്ടായവയുമെന്ന രണ്ടു വിധം ആപത്തുകൾ ഉപകരം (കലപ്പില്ലാത്തവ) ആകുന്നു.

ദൃഷ്ട്യർത്ഥമായ ആപത്തിൽ പൊതുമതിലാ ജാന പതോരിലോ ഭണ്ഡമൊഴികെയുള്ള ഉപായങ്ങളെ പ്രായാഗ്നിപു. ഭണ്ഡം മഹാജനങ്ങളിൽ പ്രായാഗ്നിപ്പാൻ പ്രയാസമാണു ; പ്രായാഗ്നിചാലം അതി' ഉദ്ദേശിച്ച കാര്യം സാധിച്ചിരിക്കുകയില്ല; മറ്റു പല അനൗപമം ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കയും ചെയ്യും. അവതിനെ മുഖ്യമായിക്കൂട്ടേ, ഭാഗ്യകർമ്മികളിൽ പറഞ്ഞതാവാലെ പ്രവൃത്തിക്കണം.

ശതമുഖമായ ആപത്തൽ ശത്രു, അവന്റെ പ്രധാനൻ (മന്ത്രി), കാപ്പൻ (അമാത്യൻ), പ്രധാനകാപ്പൻ രണ്ടുപേരും എന്നിവർ സംവത്സരിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ ക്രമത്തിൽ സാമാധികളെക്കൊണ്ട് സിദ്ധി (പ്രതികാരം) ചെയ്യണം. പ്രധാനന്റെ സിദ്ധി ശ്വാമിയെ ആശ്രയിച്ചും, യജ്ഞന്റെ (കാപ്പന്റെ) സിദ്ധി മന്ത്രിയെ ആശ്രയിച്ചും, പ്രധാനകാപ്പൻ്റെയും കൂടിയാളിന്റെ സിദ്ധി ശ്വാമിപ്രധാനന്മാർ രണ്ടുപേരെയും ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. *

* ശിശുപ്രയുക്താവസ്ഥയിൽ സാരം, പ്രധാനപ്രയുക്താവസ്ഥയിൽ
മാനം, കഷ്ടപ്രയുക്താവസ്ഥയിൽ ദുഃഖം, ഉത്തമപ്രയുക്താവസ്ഥയിൽ മനോ
ഹരണീയ പ്രയോഗിതം. പ്രധാനപ്രയുക്താവസ്ഥയിൽ സമാധാനവും,
കഷ്ടപ്രയുക്താവസ്ഥയിൽ പ്രയാസവും, ഉത്തമപ്രയുക്താവസ്ഥയിൽ
മനോഹരണീയവും സമാധാനപ്രയുക്താവസ്ഥയിൽ സമാധാനവും, ഉത്തമ
പ്രയുക്താവസ്ഥയിൽ ഉത്തമവും പ്രയോഗിതം; മനോ
ഹരണം.

തെങ്ങിനാപ്പത്തിനാലാം പ്രകരണം ആനാമധ്യായം

ദൃഢ്യം അഭ്യന്തരം കൂടിച്ചുണ്ടാക്കുന്ന ആപത്തു ആമിശ്രമാകുന്നു. ആമിശ്രാപത്തിൽ അദൃഢ്യനിമിത്തം പ്രതിവിധി ചെയ്യുന്നു. എങ്കിലൊക്കെത്തന്നെ, ആലംബനമില്ലെന്നു വന്നാൽ ആലംബിക്കുന്നവനും ഉണ്ടാകയില്ല.

മിത്രം ശത്രുവും കൂടിച്ചുണ്ടാക്കുന്ന ആപത്തു പരമിശ്രം (ശത്രുമിശ്രം). പരമിശ്രാപത്തിന്നു മിത്രത്തിലാണ് പ്രതിവിധി ചെയ്യാവുന്നതെന്നും. മിത്രം മുഖനന്ദനാൽ പ്രതിവിധി എടുത്തതിൽ ചെയ്യാൻ കഴിയും; ശത്രുവഴിക്കാതെ അങ്ങനെയല്ല.

മിത്രം സന്ധിയെ ഉച്ചിപ്പിക്കാത്തപക്ഷം വീണ്ടും വീണ്ടും ഉപയാപം ചെയ്തു സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണു മിത്രത്തെ അതിവൃത്തിനിന്നു ഭേദിച്ചിട്ടു വശമാക്കണം. മിത്രം, അതിരൂർ എന്നീ പ്രകാരമുള്ള രാജസംഭവത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ നിൽക്കുന്നവനോ അവനെ വശീകരിക്കണം. അനന്തരം നിൽക്കുന്നവൻ വശഗനായാൽ മധ്യസ്ഥനായി കര തമ്മിൽത്തമ്മിൽ ഭേദിക്കുന്നതാണ്. ഇതുപോലെ മധ്യത്തിൽ നിൽക്കുന്നവനെ വശപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യാം. മധ്യസ്ഥനായി വശഗനായാൽ അനന്തരമായി കര ഏകീകരിക്കുകയില്ല. എന്നാണു ചെയ്യാലാണു മിത്രശത്രുക്കൾക്ക് ആശ്രയഭോഗം വരിക അങ്ങനെയുള്ള ഉപായങ്ങളെ പ്രയോഗിക്കണം.

ധാർമ്മികനായവനെ, അവന്റെ ജാതിയേയും കലത്തേയും വൃത്തിയേയും വൃത്തിയേയും പറ്റി സൂക്ഷിക്കുകയോ അവന്റെയും തന്റെയും പുച്ഛമാക്കത്തോഴിയുന്ന സംബന്ധത്തെയും അവർ ത്രികാലങ്ങളിലും ചെയ്തിരുന്ന ഉപകാരത്തെയും അപകാരഭാവത്തെയും പ്രസ്താവിക്കുകയോ ചെയ്തു സാമംകൊണ്ടു സമാധാനിപ്പിച്ചു. ഉത്സാഹം കൂടി ചുവൻ, വിഗ്രഹംകൊണ്ടു ക്ഷീണിച്ചവൻ, ഉപായം മുട്ടി

യവൻ, ക്ഷയവൃദ്ധങ്ങളും പ്രവാസവും കാരണം സന്തപ്തനായവൻ, ശൈശവാനായ അന്യനെ മിത്രമായി ലഭിച്ചാ നില്ക്കുന്നവൻ, അന്യരുൾനിന്നു ശങ്കിക്കുന്നവൻ, മൈത്രിയെ സർവ്വപ്രധാനമായിക്കരുതുന്നവൻ, കല്യാണബുദ്ധിയായവൻ എന്നിങ്ങനെയുള്ളവരെ സാമംകൊണ്ടു സാധിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

ലുപ്തനാ ഭീഷണനോ ആയവനെ തപസ്വികര, മുഖ്യന്മാർ എന്നിവരെ അപസ്ഥാപനംചെയ്തു (ഉറപ്പായി കൊടുത്തു) ഭാനംകൊണ്ടു സാധിപ്പിക്കണം. ഭാനം അഞ്ചുവിധമാകുന്നു. ദേവവിസ്മയം (തരേണത്തിനെ വിട്ടുകൊടുക്കുക), ഗുഹീതാനുവർത്തനം (മുൻപു ഭാനംചെയ്തതിനെ അനുവർത്തിക്കുക), ആഞ്ഞപ്രതിഭാനം (വാങ്ങിയതിനെ തിരിച്ചുകൊടുക്കുക), സ്വദ്രവ്യത്തെ പുതുതായി ഭാനംചെയ്തു, പരദ്രവ്യങ്ങളിൽ സ്വയംഗ്രാഹ്യഭാനം (ബലാൽക്കാരേണ പിടിച്ചെടുക്കുവാനനുവദിക്കുക) എന്നിങ്ങനെയാണു് ഭാനകർമ്മം.

തമ്മിൽ തമ്മിൽ ദോഷശങ്കയോ വൈരശങ്കയോ ഭീമിഹരണശങ്കയോ ഉള്ളവരെ അവയിലേതെങ്കിലും ഒന്നു ചൊല്ലാ, ഭീതിയായവനെ പ്രതിഹരിക്കുമെന്നു മറുപുറത്തിടയാ, “നിന്നോടു സന്ധിചെയ്തിട്ടുള്ള ഇവൻ നിന്നിൽ അഭിരോധം പ്രവൃത്തിക്കും. ഇവന്റെ മിത്രം മറെറാരു സന്ധി ചെയ്യാനായി അയയ്ക്കു കൊടുക്കിക്കൊള്ള. ആ സന്ധിയിൽ നിന്നെ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല” എന്നു പറഞ്ഞോ ഭേദിപ്പിക്കണം. ആർക്കു സമഭേദത്തിൽനിന്നോ അന്യഭേദത്തിൽനിന്നോ രണ്ടാദികളും പണ്യദ്രവ്യങ്ങളും വരുന്നുണ്ടോ അവനു് അവയെല്ലാം യാതവൃകൽനിന്നു (വിജിഗീഷയിന്റെ ശത്രുവിൽനിന്നു) വന്നവയാണെന്നു സത്രികരനാട്ടിൽ പ്രസിദ്ധമാക്കിപ്പു. ഈ വ്യാഖ്യാനത്തോന്നും പരന്നു കഴിഞ്ഞാൽ, അഭിവൃദ്ധമാവുന്ന “ഇതാ ഞാൻ അങ്ങയ്ക്കു”

പന്ത്രും അല്ലെങ്കിൽ പണ്യാഗാരം അയച്ചിരിക്കുന്നു. എന്റെ ശത്രുവിന്നു സാഹായ്യകാരികളായ സാമവായികന്മാരുടെ നേരെ വ്യയത്തിന്നാരുണകന്മാരും അഥവാ അവിടെ നിന്നു അപസരിക്കുകയോ ചെയ്യാം. അധികമായി ചെയ്തതിന്നുടേൽ പണ്യാഗാരം (നിശ്ചിതസംഖ്യയുടെ ബാക്കി) എത്തിച്ചുകൊള്ളാം എന്നൊരു കൂടെയല്ല. അതിന്നാശം സത്രികൾ ഈ എഴുത്തു വിജിഗീഷവിന്റെ ശത്രുവിനാൽ അയയ്ക്കപ്പെട്ടതാണെന്നു സാമവായികന്മാരെ ഗ്രഹിപ്പിച്ചു അവരെക്കൊണ്ട് എഴുത്തു പിടിച്ച് പരിശോധന ചെയ്തു. അഥവാ, ശത്രുവിന്റെ വകയെന്നു പ്രഖ്യാതമായ ഒരു പണ്യാഗാരം ആത്മനിയമത്തെക്കുറിച്ച് വിജിഗീഷവിന്റെ കയ്യിൽ എത്തണം; അതിനെ അഭ്യർത്ഥത്തിന്റെ വൈദികപ്രാജ്ഞന്മാർ ശത്രുവിന്റെ മുഖാന്തരം വിശദം ചെയ്തിട്ടു. പിന്നെ സത്രികൾ “ഇതാ ഇന്നു പണ്യാഗാരം ശത്രു അയച്ചിരിക്കുന്നു” എന്നു പറഞ്ഞാൽ ഗ്രഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അല്ലെങ്കിൽ മഹാപരാധനായ അമാത്യന്മാരെ അർത്ഥനഷ്ടമുള്ളൊരാളെ വശീകരിച്ചു ശത്രുവിന്നായിത്തീർത്തുകൊടുക്കി ശത്രുവിങ്കൽ പ്രണിധാനം ചെയ്തു. പിന്നെ ഒരമാത്യനെ സ്വസ്ഥമായിത്തീർത്തു തമ്മി ശത്രുവിന്റെ അടുക്കൽ അയയ്ക്കുകയും അവന്റെ ഭാഷാപത്രന്മാരെ ഉപഗ്രഹിച്ചു രാജാവ് രാത്രിയിൽ അമാത്യനെക്കൊല്ലിച്ചു എന്നു പ്രസിദ്ധമാക്കുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം ആദ്യം നീക്കം ചെയ്തപ്പോൾ അമാത്യൻ ശേഷമുള്ള അമാത്യന്മാരെയും ഔരോരുത്തരെയാൽ ശത്രുവിന്റെ മുമ്പിൽ വെച്ചു. പറഞ്ഞതുപോലെ ചെയ്യുമെങ്കിൽ അവരെ പിടിപ്പിക്കരുത്; ചെയ്യാൻ കഴിവില്ലെങ്കിൽ പിടിപ്പിക്കണം. ശത്രുവിന്റെ വിശ്വാസ്യതയിലിരിക്കുന്ന അമാത്യൻ അവന്റെ മുഖങ്കൽനിന്നു ആത്മാവിനെ രക്ഷിക്കേണ്ടതാണെന്നു പറയു. അന്നു

രം അടുത്തുവന്ന നശിപ്പിക്കുവാനായി മുഖ്യത്വം അയച്ചതായ ശത്രുവിന്റെ കൂടാലും ഉദ്ധരണനാൽ ഗ്രഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അഥവാ ഉത്സാഹശക്തിയുള്ള ഒരാൾക്ക് “അവന്റെ രാജ്യം പിടിക്കുക; നാം അമ്മിച്ചുള്ള സമ്പത്ത് മുൻപാണുപറ്റിയതെന്നയിരിക്കും” എന്ന് ഒരു കൂട്ടം ഭയവും അയക്കുകയും പിന്നെ സത്രികൾ ആയതു മറ്റുള്ളവരിൽ ഗ്രഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അഥവാ സത്രികൾ മറ്റു സാമാധികന്മാരിൽ മെത്രെയെ പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു സാമാധികന്റെ സ്തുത്യപാദനത്തെ യോ വീരധർമ്മത്തോ സാമ്രാജ്യത്തോ ഹാനിക്കുകയും അവനെ “നിന്നെ ഇവർ നശിപ്പിക്കുവാനാണ് നോക്കുന്നത്” എന്ന് ഉപദേശം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. അതുമണ്ണിൽ സാമാധികന്മാരിൽ ഒരുവന്റെ ഒരു വീരപ്പുരുഷനോ ആനായാ കതിരോ തന്നെയെ മുതിപ്പെടുക്കുകയും ഗ്രൂപ്പുതലവനാൽ കൊല്ലപ്പെടുകയോ അപഹരിക്കപ്പെടുകയോ ചെയ്യുന്നൊരു അപകടത്തോടു സത്രികൾ അതു സാമാധികന്മാർ തന്നെ കൊലചെയ്യുതാനെന്നു പറയുകയും പിന്നെ ആ വധാപരായം ആരാപിക്കപ്പെട്ടവന്ന് “ഇനിയും മെരുക്കുക; അതിനുമേൽ പണയം തന്നുകൊള്ളാം” എന്നു കൂട്ടാലും അയക്കുകയും അതിനെ ഉദ്ധരണനാൽ മാരനാൽ ഗ്രഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ വകപ്രയാഗങ്ങളെക്കൊണ്ട് സാമാധികന്മാർ തമ്മിൽ അമ്മിൽ മിന്നുന്നതാകുമ്പോൾ വിജിഗീഷ അവരിലൊരാളെ വശപ്പെടുത്തണം. ഇതിനെപ്പറഞ്ഞുകൊണ്ട് സേനാപതി, കമാൻഡർ, ദണ്ഡധാരികൾ (സേനാനായകന്മാർ) എന്നിവരിൽ ചെറുത്തു നിൽക്കുന്ന ഭേദനയും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. സംശ്ലേഷാധികരണത്തിൽ പറയുന്നതായ ഭേദനത്തെയും പ്രായോഗിക്കാവുന്നതാണ്—ഇങ്ങനെ ഭേദകർമ്മം.

നിന്നിന്നോ (ഏറ്റവും അമർച്ചയുള്ളവൻ) വിക്രമിയോ

തൊഴുതിനാലുത്തിനാലാം പ്രകരണം ആരാമധാരം

വ്യസനിപ്പോ ആയ ഒരു സ്ഥിതിയായിരിക്കും (ഒട്ടുംതീർപ്പും ഇരിക്കുന്ന ശത്രുവിനെ) ശ്രദ്ധപുരുഷന്മാർ തെക്കത്തമിപ്പോ, സൗകര്യമാനുസരിച്ച് അവിടെ ഒരുവൻ തനിപ്പോ ശത്രുക്കളിന്നിടുന്നതെങ്കിലും അതിന്നു വിശ്വാസം ഉണ്ടാകുന്നതല്ല. തീർന്നതായ ഒരു ശ്രദ്ധപുരുഷൻതന്നെ ശത്രുക്കളിന്നിടുന്നതെങ്കിലും എല്ലാവരും കൂടിപ്പോലും ഉണ്ടായ കർമ്മത്തെയും അതിലും മേലെയുമുള്ള കർമ്മത്തെയും ചെയ്യാൻ ശക്തനാകുന്നതാണ്— ഇങ്ങനെ ഉപായമതു വ്യാപ്തം (ഉപായങ്ങൾ നോക്കുക).

മേൽപ്പറഞ്ഞ ഉപായങ്ങളിൽ മുൻപു മുൻപുള്ളതു പിൻപു പിൻപുള്ളതിനെ അപേക്ഷിച്ചു ലഘുവുമാകുന്നു. എങ്ങനെയെന്നാൽ:—സാമം ഏകമുണ്ഡം; ദാനം സാമസ്ഥിതിയാകയാൽ ദരിദ്രനായും, ദേദം സാമദാനപുച്ഛം കയാൽ ത്രിമുണ്ഡം; ദണ്ഡം സാമദാനദേവപുച്ഛംകയാൽ ചതുർമുണ്ഡംകുന്നു.

വിദിഗീഷാവിധനാട് അഭിയാഗത്തിന്നൊരുവിധം ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന മിത്രാമിത്രന്മാരിൽ വെച്ചുള്ളതായ ഉപായപ്രയാഗമാണ് മേൽപ്പറഞ്ഞത്. അവർ ഒരുമിട്ടുനില്ക്കാതെ സ്വസ്ഥമുളളിൽ സമീതിക്കുകയാലും ഈ ഉപായങ്ങളെത്തന്നെ പ്രയോഗിക്കുന്നു. വിശേഷിച്ചു, സ്വഭൂമികളിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന അവരിൽ ഒരുവന്റെ അടുത്തു വിദിഗീഷ മറ്റുള്ളവരിലാതെ വിവര്യനായ രത്നാദികളോടുംകൂടി ദൂതമുഖ്യന്മാരെ പലപ്പോഴും അയച്ചു. അവർ അവരെ സമ്പദിച്ചെന്നതിലോ പരദിസമയമെന്നതിലോ ഏല്പിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു. അതിന്നു സമ്മതിക്കാത്തപക്ഷം അവർ “നാം തമ്മിൽ സമ്പദിച്ചുകഴിഞ്ഞു” എന്നു കളവാവിച്ചുറയുകയും ആ വിവരം ഉഭയഭാഗത്തുവാർ മറുത്തു മിത്രാമിത്രന്മാരിൽ പരത്തി “നിങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിലുള്ള ഈ രാജാവ് ദ്രോഹനാണ്” എന്നു ഭോധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അഥവാ അവിടെ ആക്കു് ആരെ

കുറിച്ചു ഭയമോ വൈരമോ ദേഷ്യമോ ഉണ്ടോ അവനെ “ഇവൻ നിന്റെ ശത്രുവിനോടു സാധിച്ചൊക്കുന്നു; നിന്നെ ഇവൻ തീർച്ചയായും വന്തിക്കും; അതിനാൽ അതിവേഗത്തിൽ വിജിഗ്രീഷ്ടവിനോടു സാധിച്ചൊക്കെ ഇവനെ നിഗ്രഹിപ്പാൻ യത്നിക്കുക” എന്നു പറഞ്ഞു മറുവരിൽ നിന്നു ഭേദിപ്പിച്ചു. അപ്പുകിൽ കന്യാകാദാ നാദാനന്ദന്റെ കൊണ്ടു സംസ്ഥാപിച്ചുവാക്കി മുൻപു അസംയുക്തനാമാ ശിരസാവര മറുജീവരിൽനിന്നു ഭേദിപ്പിച്ചു. സാമന്തൻ, ക്രൈവികൻ, തൽക്കലീനൻ, അപതലൻ എന്നിവരെ കൊണ്ടു അവരുടെ രാജ്യത്തെക്കുറിച്ചു വന്നിപ്പോകരുടെയെങ്കിലും പ്രജകളായാ അടവിക്കരുതായാ സഹായത്തെസമ്പ്രദേശത്തോ നശിപ്പിക്കുകയും, പരസ്പരാപാഗ്രഹരായ അതിസംഘർഷാദം അവരെ ചരിത്രം നോക്കി പ്രചരിക്കുകയും, ശ്രദ്ധപൂർവ്വമായാ അവരെ അഗ്നിവിഷങ്ങളെക്കൊണ്ടു വധിക്കുകയും ചെയ്തുവു.

പരമിശ്രവിപത്തിങ്കൽ
വിതംസഗില * തുല്യമായ്
യോഗത്താൽ വിശ്വസിപ്പിച്ചു
കൊൽമു പരരെ, നൽകിയും.

മഹാഭയരൽ അയംഗാസ്യതിൽ, അഭിയാസ്യകർമ്മത്തെ
യേതാഭേദിക്കുന്നതിൽ, ദൃഷ്ട്യശബ്ദസംയുക്തപഞ്ചകരം
എന്ന ആരംഭമുമാം.

* വിതംസമെന്നാൽ പക്ഷികളുടെ ചിത്രത്തോടുമുദിച്ച ആപ്തമാനപദം. ഗിലം ഭക്ഷ്യം. ഇവയെക്കൊണ്ടു ഗുണമായി പക്ഷികളെ പിടിക്കുന്നതുപോലെ ചെല്ലുന്നതെന്നു സാരം.

ഏഴാം അധ്യായം.

ഒരുതരം നാട്ടുതൊഴിലും പ്രകരണങ്ങൾ.

അത്ഥമാനന്തം സംശയം കോപത്തുകൾ,
അവയുടെ ഉപായവികൃതിയിലിരിക്കും.

കാലം തുടങ്ങിയുള്ള ഉദാഹരണം (ദോഷം) അദ്വൈത പ്രകൃതികളെ കോപിപ്പിക്കും; അപരനും ബാഹ്യപ്രകൃതി കളെയും കോപിപ്പിക്കും. അതു ബോധം (കാലാദിയും അപരനായും) അസരനാൽ രോഗം വൃത്തിയാക്കുന്നു. അവയായുണ്ടായ സ്വഭവവികാരമാകുന്ന കോപം ശത്രുക്കൾക്കു വൃദ്ധിവത്സലൻ കാണുന്നതുളളപ്പോൾ ആപദതരം, അനന്തം, സംശയം എന്നിവയായിപ്പിരിയുന്നതിന്നു.

യാതൊരുതരം തന്റെ കയ്യിൽ എന്തൊരുതരം ശത്രുവിനു വൃദ്ധിയെച്ചെയ്യേ, കയ്യിൽക്കിട്ടിയതാണെന്ന പരന്മാർ വീണ്ടെടുക്കത്തക്കതാകയാ, സമാധാനം സമയത്തു അതിയായ കയ്യായുധങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുകയോ ചെയ്യുന്നുവോ അതു ആപദതരം. എന്തെന്നെന്നാൽ:—സാമന്തന്മാർ ആമിഷമായിട്ടുള്ള ലാഭം, സാമന്തസാമന്തരുടെ വ്യസനത്തിൽക്കിട്ടിയ ലാഭം, സ്വന്തം തനിക്കു കിട്ടേണ്ടതും ശത്രുപ്രാർത്ഥനയായ ലാഭം, പാർത്ഥ്വകാവശ്യം വോ പാർത്ഥ്വഗ്രാഹനാദോ ബാധിതമായ പുണ്യോല്പാദനം, മിത്രോദ്യമനാദോ സന്ധിബന്ധനത്തോലോ രാജഭയം ലഭിക്കുന്ന വിരുദ്ധമായ ലാഭം എന്നിങ്ങനെയുള്ള ലാഭം ആപദതരമാകുന്നു.

സ്വഭവത്തിൽനിന്നോ പരകൽനിന്നോ ഉള്ള മേയാൽപത്തി അനന്തം.

അവയിൽപ്പട്ട “അത്ഥമാ അല്ലയോ” എന്നും, “അനന്തമോ അല്ലയോ” എന്നും, “അത്ഥമോ അനന്തം

അഭിയാസ്യർക്കും

ബന്ധതാമധികരണം

മോ" എന്നും, "അനന്തമാ അന്തമാ" എന്നും സംശയമുളവാക്കുന്നതു സംശയം.

ശത്രുവിന്റെ മിത്രത്തെ ആവാഹിക്കുന്നത് അന്തമാ അല്ലയോ എന്ന സംശയം. ശത്രുസൈന്യത്തെ അന്തമാനങ്ങളെക്കൊണ്ടു് ആവാഹിക്കുന്നത് അനന്തമോ അല്ലയോ എന്ന സംശയം. ബലവാനായ സാമന്തനോടു കൂടിയ ഭൂമിയെ ആദാനം ചെയ്യുന്നത് അന്തമാ അനന്തമോ എന്ന സംശയം. ജ്യായാദനാടു കൂടിപ്പോയ നാനം ചെയ്യുന്നത് അനന്തമോ അന്തമാ എന്ന സംശയം. അറയിൽ വെച്ചു് അന്തംസംശയത്തെ (അന്തമാത്രവിഷയവും അനന്തസ്സർഗ്ഗമില്ലാത്തതുമായ സംശയത്തെ) അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

അന്തമാനുബന്ധം (പിന്നീടു അന്തമുളവാക്കുന്നതു്) ആയ അന്തം, അനുബന്ധമൊന്നായില്ലാത്തതായ അന്തം, അനന്തമാനുബന്ധം (പിന്നീടു് അനന്തത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതു്) ആയ അന്തം, അന്തമാനുബന്ധമായ അനന്തം, അനുബന്ധമൊന്നുമില്ലാത്ത അനന്തം, അനന്തമാനുബന്ധമായ അനന്തം ഇങ്ങനെ അനുബന്ധബന്ധശൃംഗം.

ശത്രുവിനെ ഉച്ഛേദിച്ചു പാർപ്പിപ്പ്രാഹ്ണിയവും ഉച്ഛേദിക്കുന്നത് അന്തമാനുബന്ധമായ അന്തം; ഉദാസീനനോടു ധനം വാങ്ങി അവനു സൈന്യസാഹായ്യം ചെയ്യുന്നത് അനുബന്ധമില്ലാത്തതായ അന്തം; ശത്രുവിന്നു് അനന്തഉച്ഛേദനം (അനന്തനാശനം) ചെയ്യുന്നത് അനന്തമാനുബന്ധമായ അന്തം; ശത്രുവിന്റെ പ്രതിവേഷനം ധനം കൊണ്ടും സൈന്യംകൊണ്ടും ഉപകരിക്കുന്നത് അന്തമാനുബന്ധമായ അനന്തം; ശരഭാഹീനനായിട്ടുള്ളവനെ ധനാദികളെക്കൊണ്ടു് പ്രോത്സാഹിച്ചിട്ടു പിന്നീടതിൽനിന്നു പിന്തിരിക്കുന്നത് അനുബന്ധരഹിതമായ അനന്തം; ശരഭവിഹീനവനെ പറഞ്ഞു പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടു പിന്നീടു്

പിന്തിരിക്കുന്നത് അനന്തമാനബന്ധമായ അനന്തം. ഇവയിൽ മുൻപു മുൻപു പറഞ്ഞവ പിൻപറ്റിയിൽപു പറഞ്ഞവയേക്കാൾ അംഗീകരിക്കുന്നതിന്നു കൊള്ളാമെന്നുവരാം — ഇങ്ങനെ കാർത്ത്യായസ്ഥാപനം.

നാലുഭാഗങ്ങളിൽനിന്നും ഒരു സമയത്തു് ഉണ്ടാകുന്ന അന്തർാൽപത്തി സമന്വതാത്മയായ ആപത്താകുന്നു; അതുതന്നെ പാർശ്വഗ്രാഹനാൽ വിശദീകരിക്കപ്പെടുകിൽ സമന്വതാത്മസംഗ്രഹയാകും. അവ രണ്ടിലും മിത്രം (പുരസ്കാരിതം), ആകൃഷ്ടം (പ്രേമിതം) എന്നിവ രോടു സന്ധിചെയ്തയാണു സിദ്ധി. നാലുഭാഗത്തും ശത്രുങ്ങളിൽനിന്നുള്ള ഭയാൽപത്തി സമന്വതാത്മയായ ആപത്തു്; അതുതന്നെ മിത്രത്താൽ വിശദീകരിക്കുകിൽ സമന്വതാത്മസംഗ്രഹയാകും. അവ രണ്ടിലും ചലശത്രുവിടനാടും ആകൃഷ്ടനാടും സന്ധിചെയ്തയാണു് സിദ്ധി. പരമിഗ്രാഹത്തിങ്കൽ പായപ്പെട്ട പ്രതീകാരവും ഇവയിൽ ചെയ്യാവുന്നതാണു്.

മനുഭാഗത്തുനിന്നും പാദം വരുന്നതു് ഉഭയതാത്മയായ ആപത്താകുന്നു. അതിങ്കലും സമന്വതാത്മാപത്തിങ്കലും ഏതു ഭാഗത്തുനിന്നു കിട്ടുന്ന അന്തർാണോ ലാഭശുണങ്ങളാകട്ടെപ്പിരിയ്ക്കുന്നതു് ആ അന്തർാണ സമ്പാദിക്കുന്നതിന്നു പോകുന്നു. ലാഭമെന്നു തുല്യമാണെന്നിൽ അവയിൽ ഏതന്തർാണോ പ്രധാനവും സന്നിതൃഷ്ടവും കാലാതിക്രമത്തെല്ലുചിരിക്കാത്തതും അല്ലാപായംകൊണ്ടു സിദ്ധിക്കുന്നതുമായിരിക്കുന്നതു് ആ അന്തർാണ സമ്പാദിപ്പാൻ പോകുന്നു.

മനുഭാഗത്തുനിന്നും അനന്തം വരുന്നതു് ഉഭയതാത്മയായ ആപത്തു്. അതിങ്കലും സമന്വതാത്മാപത്തിങ്കലും മിത്രങ്ങളിൽനിന്നു പ്രതിഫലിയയെച്ചെയ്യണം. മിത്രങ്ങളില്ലാത്തപക്ഷം പ്രകൃതികളിൽവെച്ചു് അധികം വലുവായതെങ്കിലും അതിനെക്കൊണ്ടു് ഏകതാത്മയാപത്തു്

നെ തീർത്തു; പ്രകൃതികൾ വെളിച്ചം പ്രശസ്തമാക്കിത്തന്നിരിക്കാത്തതും ഉഭയദാർശനികമായിത്തീർത്തു; സമന്തതാനന്ദമായ ആപത്തിനെ തന്റെ മൃഗസ്ഥാനം തന്നെ ഉപേക്ഷിച്ചു തീർത്തതാണ്. ഒന്നുകൊണ്ടും ആ പശു തീർത്താൽ കഴിയാത്തപക്ഷം സർവ്വഭൂതപക്ഷിയുമാകുവിട്ടു പാകുന്നു. ഏതുകൊണ്ടെന്നാൽ, ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവനു പിടുന്നതും രാജ്യപ്രാപ്തി വരുന്നതായി കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഉദാഹരണം സുഖാനന്ദം (നമുക്കും) ഉഭയനന്ദം തന്നെ.

ഒരു ഭാഗത്തുനിന്നു ലാഭവും മറുഭാഗത്തുനിന്നു രാജ്യാഭിമാനവും (രാജ്യാഭിമാനം) വരുന്നതു് ഉഭയദാർശനികതയായ ആപത്തു്; അതിൽ കിട്ടുന്ന അനന്ദം അനന്ദിനി വാക്കുണ്ടെന്നു കൂടി മതിയാകുമെങ്കിൽ അനന്ദത്തെ സമ്പാദിച്ചാൽ യാതൊന്നും ചെയ്യണം. ആദ്യത്തെ പക്ഷം രാജ്യാഭിമാനത്തെ വാക്കു ചെയ്യണം. ഇതുകൊണ്ടു് സമന്തതാനന്ദമായ ആപത്തിനെയും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

ഒരു ഭാഗത്തുനിന്നു അനന്ദവും മറുഭാഗത്തുനിന്നു അനന്ദസംശയവും വരുന്നതു് ഉഭയദാർശനികതയായ ആപത്തു്. ഇതിൽ ആദ്യം അനന്ദത്തിന്നു പ്രതിവിധി ചെയ്യണം. പിന്നീടുപണം അനന്ദസംശയത്തെ സാധിച്ചിപ്പോൾ. ഇതുകൊണ്ടു് സമന്തതാനന്ദതയായ ആപത്തിനെയും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

ഒരു ഭാഗത്തുനിന്നു അനന്ദവും മറുഭാഗത്തുനിന്നു അനന്ദസംശയവും വരുന്നതു് ഉഭയദാർശനികതയായ ആപത്തു്. ഇതുകൊണ്ടു്, സമന്തതാനന്ദതയായ ആപത്തും പറയപ്പെട്ടു. ഇതിൽ മുൻപു മുൻപു പറഞ്ഞ പ്രകൃതികളെ ആദ്യമാദ്യം അനന്ദസംശയത്തിൽനിന്നു മോചിപ്പാൻ യത്നിക്കണം. ഏതുകൊണ്ടെന്നാൽ, മിത്രം അനന്ദസംശയത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു് സൈന്യം അ

തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതിനെക്കൊണ്ടും, സൈന്യം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതു് കോശം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതിനെക്കൊണ്ടും ദേദമാകുന്നു. ഏല്യാ പ്രകൃതികളെയും അനന്തം സംശയത്തിൽനിന്നു മോചിപ്പാൻ സാധിക്കാത്തപക്ഷം പ്രകൃത്യാവയവങ്ങളെ മോചിപ്പാൻ ഇതിക്കുണ്ടു്. അതിൽ പുനഃപ്രകൃതികളിൽ വച്ചു എണ്ണത്തിൽ അധികമുള്ളവയും സ്നേഹമുള്ളവയും തീർന്നുപോകുന്നതൊഴികെയുള്ളവയായവയെന്നും, ദ്രവ്യപ്രകൃതികളിൽവച്ചു വില്പനയും ഉപകാരമറിവുമില്ലാത്തതിനേയും ആദ്യം മോചിക്കുന്നു. ലഘുവായ ദ്രവ്യപ്രകൃതികളെ സമ്പദ്, ആനന്ദം, ദൈവധീമാധം എന്നിവയിലൊന്നുകൊണ്ടും ഇതുള്ളവയായ തദ്വിപരീതമായവ (വിഗ്രഹയാനസമാപ്തയങ്ങൾ) കൊണ്ടും മോചിക്കുന്നു. അയസ്ഥാനവൃദ്ധികളിൽവച്ചു മേൽപ്പാടു മേൽപ്പാടുള്ളവയെ ലഭിപ്പാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. ഭാവിയിൽ ഇന്നും വരുന്ന കാണുന്നപക്ഷം അഭയാദികളെ ഇതിന്നു വിപരീതമായി ലഭിക്കുന്നതിന്നും ശ്രമിക്കാം. ഇന്നുതന്നെ ദേവാവസ്ഥാപനം. ഇതുകൊണ്ടു് യഥാർത്ഥയുടെ ആദിമധ്യാന്തങ്ങളിൽ അത്മാനന്തം സംശയങ്ങൾ വരുന്നതിനെപ്പറ്റിയും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

യാത്രയുടെ ആദിയിൽ അത്മാനന്തം സംശയങ്ങൾ നിറഞ്ഞതായിട്ടുണ്ടാകാവുന്നതു് കൊണ്ടു് അവയിൽവച്ചു് പാർശ്വഗ്രാഹനെയും ആസാഹനെയും പ്രതിഹരിക്കുന്നതിലും അയം, വ്യയം, പ്രവാസം, പ്രത്യായനം (ശത്രുവിനാൽ അപഹരിക്കപ്പെട്ടതും വീണ്ടെടുക്കപ്പെട്ടതുമായ ഭൂമി മുതലായതു്), മൂലരക്ഷണം എന്നിവയിലും ഉപയോഗപ്പെടുന്ന താകയാൽ അത്മാമാണ് സമ്പാദിക്കുവാൻ അധികം നല്ലതു്. അങ്ങനെ ചെയ്താൽ സ്വഭൂമിസ്ഥിതിനായ വിജിഗീഷുവിന്നു് അനന്തവും സംശയവും സമ്യഗായിരിക്കും. ഇതു്

കൊണ്ട് യാത്രാമധ്യത്തിൽ അന്താനന്ദസംശയങ്ങൾ വന്നതിനെക്കുറിച്ചും പറയുകയില്ല.

യാത്രയുടെ അവസാനത്തിലാകട്ടെ കർന്നീയനോ ഉച്ചേദനീയനോ ആയ ശത്രുവിനെ കർന്നീയനോ ഉച്ചേദിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ട് അന്തം നേടുന്നതാണ് അധികം നല്ലത്; അല്ലാതെ അനന്തസംശയങ്ങളെ പ്രാപിക്കുന്നതു നല്ലതല്ല. കാരണം ശത്രുവിന്റെ ചോര വരുമെന്നുള്ള ഭയംതന്നെ. സാമാന്യവായിൽ പറ്റി അപ്രധാനനായവനാകട്ടെ പ്രതിബന്ധമുടാതെ എങ്ങാട്ടെങ്കിലും പോകാനുള്ളതുകൊണ്ട് യാത്രയുടെ മദ്ധ്യത്തിലോ അവസാനത്തിലോ ഉണ്ടാകുന്ന അനന്തസംശയങ്ങൾ പ്രതിവിധിയായിരിക്കും.

അന്തം, ധർമ്മം, കാമം എന്നിങ്ങനെ അന്തർവിദ്യ (അന്തർജ്ഞം മൂന്നു മൂർത്തം). അതിൽവെച്ച് ആദ്യമാദ്യം പറയപ്പെട്ടത് ഉപലക്ഷ്യവാൻ അധികം നല്ലതാകുന്നു. അനന്തം, അധർമ്മം, ശോകം എന്നിങ്ങനെ അന്തർവിദ്യ. അതിൽവെച്ച് ആദ്യമാദ്യം പറയപ്പെട്ടത് അധികമധികം പ്രതിവിധിയായതാകുന്നു. അന്തമാ അനന്തമാ, ധർമ്മമാ അധർമ്മമാ, കാമമാ ശോകമാ എന്നിങ്ങനെ സംശയത്രിവിദ്യ. അതിൽ ഓരോ വർഗ്ഗത്തിലും രണ്ടാമതു പറഞ്ഞതിന്നു പ്രതിക്രിയ ചെയ്താൽ ആദ്യം പറഞ്ഞത് ഉപലക്ഷ്യവാൻ നല്ലതാകുന്നു. ഇങ്ങനെ കാലാവസ്ഥാനം. ഇപ്രകാരം ആപത്തുകൾ പറയപ്പെട്ടു.

മേൽപ്പറഞ്ഞ ആപത്തുകളുടെ സിദ്ധി (പ്രതിക്രിയ) എങ്ങനെയാണാൽ:— പുത്രന്മാരിലും ദാസ്യങ്ങളിലും സ്വന്തങ്ങളിലും സാമന്തങ്ങളെക്കൊണ്ടും, പൗരന്മാരിലും ജനപദന്മാരിലും സൈന്യമുഖ്യന്മാരിലും ദാനപദങ്ങളെക്കൊണ്ടും, സാമന്തന്മാരിലും ആടവികന്മാരിലും ദേശ

ബന്ധങ്ങളെക്കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ സിദ്ധിയാണ് അനുഭവപരമായിട്ടുള്ളത്. ഇത് അനുഭവം (ആനുഭവപരമായിട്ടുള്ളതല്ല) യാതൊരു സിദ്ധിയാണെന്ന്. അതിന്നു വിപരീതമായ സംഗതിയിൽ പ്രതിപക്ഷമായ സിദ്ധിപ്പെടുത്തേണ്ടതാകുന്നു. മിത്രങ്ങളിലും ശത്രുക്കളിലും സ്വാമിശ്രദ്ധയായ സിദ്ധിയെ ചെയ്യണം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഉപായങ്ങൾ പരസ്പരം സംധാനമാകുകയാണുണ്ടാകുന്നത്.

ശക്തിതന്ത്രമായ (പ്രാധികാരപരമായ) കൃത്യമാണെന്നു ശക്തിപ്പെടുന്ന ശത്രുവിന്റെ അമാത്യാന്തരീക്ഷ സാമം പ്രയാഗിപ്പാൽ അതും, ദൃഷ്ടമായ ശത്രുവിന്റെ അമാത്യാന്തരീക്ഷ ദാനം പ്രയാഗിപ്പാൽ അതും, സംഘാതങ്ങളിൽ (സന്ധിപ്പെടുമ്പോൾ) ദേവം പ്രയാഗിപ്പാൽ അതും, ശക്തിമാന്തരീക്ഷ ദാനം പ്രയാഗിപ്പാൽ അതും അങ്ങനെയുള്ള ഉപായങ്ങളുടെ പ്രയാഗത്തെ പ്രതിരോധിക്കും.

ആപത്തുകളുടെ ശൃംഖലയെപ്പറ്റി ഉപായങ്ങളുടെ പ്രയാഗത്തിൽ നിരന്തരമായ, വികല്പമായ, സമുച്ചയമായ അവലംബിക്കണം. “ഇന്നു ഉപായംകൊണ്ടുണ്ടാണു, മറ്റൊന്നുകൊണ്ടല്ല” എന്നുള്ളതു നിരന്തരം; “ഇന്നു ഉപായംകൊണ്ടോ മറ്റൊരുപാതകൊണ്ടോ” എന്നുള്ളതു വികല്പം; “ഇന്നുതന്നെ ഉപായംകൊണ്ടോ മറ്റൊന്നുകൊണ്ടോ” എന്നുള്ളതു സമുച്ചയം. ഇവ ഓരോന്നായിത്തീർന്നിട്ടു നാലും, മുപ്പതായിച്ചേർന്നിട്ടു നാലും, ഇരുപത്തായിച്ചേർന്നിട്ടു ആറും, നാലും ചേർന്നിട്ട് ഒന്നും എന്നിങ്ങനെ എല്ലാംകൂടി

• പുത്രാധികാര പ്രതിഷ്ഠയെക്കുറിച്ചുള്ള അഭിപ്രായം ഇപ്പോൾ കൂടെ ചേർക്കുന്നു. ഉപായങ്ങളെ യഥാവിധി പ്രായോഗിക്കേണ്ട സമയം.

ഉപായങ്ങൾ പതിനഞ്ച് * ഇങ്ങനെയൊന്നു പ്രതിപോധമായിട്ടും പതിനഞ്ച്. ഇവയിൽ ചിലതു് പൊതുവായതായുള്ള സിദ്ധി ഏകസിദ്ധി; രണ്ടുപായങ്ങളെക്കൊണ്ടുള്ളതു് ഒപി സിദ്ധി; മൂന്നുപായങ്ങളെക്കൊണ്ടുള്ളതു് ത്രിസിദ്ധി; നാലു കൊണ്ടും കൂടിയുള്ളതു് ചതുസ്സിദ്ധി അതും ധർമ്മത്തിന്നു മൂലമാകുകൊണ്ടും കാമഫലമാകുകൊണ്ടും ധർമ്മസ്ഥിതമാകുവാൻ സാധിച്ചിരിക്കുന്നതായിട്ടുള്ള അർത്ഥസിദ്ധി യാതൊന്നാ അതു സർവ്വാർത്ഥസിദ്ധി. ഇങ്ങനെ സിദ്ധികൾ.

ദൈവത്തിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന ആപത്തുകൾ അഗ്നി, ജലം, വ്യായാമം, പ്രമാദം (കുട്ടിക്കൊടുക്കുന്ന മരണം), വിദഗ്ദ്ധം (രാജ്യത്തിൽനിന്നുള്ള പലായനം), ദുർഭിക്ഷം, ആസൂരിയായ സൂഷ്മി (വെളി മുതലായവയുടെ അന്ത്യസ്ഥിതി) എന്നിവയത്രെ. അയാൾ ദൈവഹോമെന്നനമുമാർത്താൽ പ്രതികാരം വരും.

അപ്രാപ്തി, വനിതാം പ്രാപ്തി-
 അപ്രാപ്തി സൂഷ്മിയെന്നിവ
 ശരീരമാർഗ്ഗമെന്നും
 സിദ്ധകർമ്മവിവരണാൽ

കോശിദ്ധ്യർത്ഥം അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ, അഭിയാസശുൽക്കമെന്ന
 മേന്മയധികാരത്തിൽ, അർത്ഥനയംസംശയമുക്ത
 പത്തുകൾ—അവയുടെ ഉപായവികല്പസിദ്ധി
 കൾ എന്ന ഏകപ്രായം.

അഭിയാസശുൽക്കം വെട്ടാമധികരണം കഴിഞ്ഞു.

* സാമം, മാനം, ദേഹം, മണ്ഡം എന്നിങ്ങനെ മാരകതയോടെയിരിക്കാത്ത; സമരാനന്ദങ്ങൾ, സമരാനന്ദബന്ധങ്ങൾ, സാമദേഹമണ്ഡങ്ങൾ, മാനദേഹബന്ധങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ മുയ്യുണ്ടാകുന്നവ; സാമരാനന്ദങ്ങൾ, സമരദേഹങ്ങൾ, സാമമണ്ഡങ്ങൾ, മാനദേഹങ്ങൾ, മാനബന്ധങ്ങൾ, ദേഹബന്ധങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ ഇവയെക്കൂടി ആറു്; നാലു്കൂടി ഒന്നു്; എന്നു ചിന്തിക്കേണ്ട വിധം.

സാംഗ്രാമികം പത്താമധികരണം.

ഒന്നാം അധ്യായം.

ഒത്തുററിനാട്ടുക്കുഴപ്പം പ്രകരണം.

സ്തന്ധവാദവിനാശം *

വാ.പു.ശാസ്ത്രപ്രകാരം പ്രശസ്തമായിട്ടുള്ള വാ.പു.വിൽ (ഭൂമിയിൽ) നായകൻ (സ്ഥാനാപതി), വാ.പു. (താഴെ), മെറ്റുത്തികൻ എന്നിവർ ചേർന്ന് സ്തന്ധവാദം പണിയിക്കുന്നു. അതു വൃത്തമാനം, ദീർഘമാനം, ചതുരശ്രമാനം, ഭൂമിയിലാസരിച്ചു മറ്റുവിധത്തിലാവാതെ ഇരിക്കുന്നു. നാലു ദ്വാരങ്ങളാലും ആറു വഴികളാലും ഒരു തു വരെയെന്നാലും ഉടിയതുമായിരിക്കുന്നു. ശത്രുക്കൾക്കോ അധികമാലഞ്ഞ അർത്ഥമാ ഉള്ളവർക്കും കിടന്നു വെട്ടാം മതിയും ഗോപുരവും അടുത്തുവെച്ചുതായിട്ടുവന്നു സ്തന്ധവാദം നിർമ്മിക്കുവാൻ.

മധ്യമത്തിന്റെ (വാ.പു. ഉദാഹരണത്തിന്റെ) വടക്കുള്ള നാലാളിൽ ആറുവരും സ്തന്ധവാദം അതിൽ പങ്കെടുക്കുന്നവരുമായിട്ടു രാജവാ.പു.നി.വാ.ശാ. (രാജാവിന്നു തിപ്പാറുള്ള സ്ഥാനം) അതിന്റെ പടിഞ്ഞാറു ഭാഗത്തു അന്തഃപുരവും സ്ഥാപിക്കുന്നു. അന്തഃപുരസമീപത്തിൽ അന്തഃപുരക്കുറുത്തുവെട്ടുന്നതിന്റെ നിർവ്വഹസ്ഥാനമായിരിക്കുന്നു. രാജവാ.പു.കുറുത്തുവെട്ടുന്നതിന്റെ പുറഭാഗത്തിൽ ഉപസ്ഥാനവും (രാജാവിനെ കരണാൻ വരുന്നവർക്കു തിപ്പാറുള്ള സ്ഥാനം) ദക്ഷിണഭാഗത്തു കോശഗൃഹം, ശാസനഗൃഹം (ശാസനവ

* സ്തന്ധവാദം എന്നാൽ പരവിട്ട് (വെട്ടിയെടുക്കുക) എന്നു അർത്ഥം. സ്തന്ധവാദം എന്നാൽ പരവിട്ട് (വെട്ടിയെടുക്കുക) എന്നു അർത്ഥം.

ഖകന്മാർ പണിനടത്തുന്ന സ്ഥാനം), കാച്ചുകരണം (വ്യവ
ഹാരദർശനസ്ഥാനം) എന്നിവയും വാമദാഗത്തു് രാജവാ
ഹനങ്ങളായ ഹസ്തശ്ചരമങ്ങളുടെ സ്ഥാനപ്രമാണിതി
ക്കുറവു. അതിന്നു പുറത്തു നൂറുധനുസ്സുവീതം ഇടവിട്ടു ശ
കടപരിഷേപം (വഞ്ചികളുടെ ചുറ്റു്), മേമീപ്രതിപരി
ഷേപം (മുളുളു വൃഷ്ടശാഖകളെക്കൊണ്ടുള്ള ചുറ്റു്),
സുപ്രതിഷേപം (തൂണുകളുടെ ചുറ്റു്), സാലപരിഷേ
പം (മതിൽച്ചുറ്റു്) എന്നിങ്ങനെ നാലു പരിഷേപങ്ങൾ
ഉണ്ടായിരിക്കുന്നു. ഒന്നാമത്തെ ചുറ്റിനുള്ളിൽ പൂർവ്വാഗ
ത്തു മന്ത്രിപുരോഹിതവാങ്ങെ ഇരിപ്പിടവും ദക്ഷിണദാഗ
ത്തു കോഷാഗാരം, മഹാനസം എന്നിവയും വാമദാഗത്തു
ചുവ്വാഗാരം, ആയുധാഗാരം എന്നിവയുമായിരിക്കുന്നു.
രണ്ടാമത്തെ ചുറ്റിൽ മെലങ്ങളും ഭൂതങ്ങളുമായ സൈന്യ
ങ്ങളുടെയും ചിതരകൾ, തേരകൾ എന്നിവയുടെയും ഭംഗ
നാപനിയുടെയും സ്ഥാനമായിരിക്കുന്നു. മൂന്നാമത്തെ
ചുറ്റിൽ ആനകൾ, ഗ്രേണീസൈന്യങ്ങൾ, പ്രശസ്താവ
എന്നിവരുടെ സ്ഥാനം. നാലാമത്തെ ചുറ്റിൽ സ്വസ്വ
നേതാക്കന്മാരാൽ അധിഷ്ഠിതമായ വിഷ്ണി (കർമ്മകരവർഗ്ഗം),
നായകൻ, മിത്രസൈന്യം, അമിത്രസൈന്യം, ദൈവീസൈ
ന്യം എന്നിവയുടെ സ്ഥാനം. മഹാപഥത്തിന്റെ (രാജ
മാർഗ്ഗത്തിന്റെ) സമീപത്തു കച്ചു പടക്കാത്തടയും വേരുകുള
ത്തടയും സ്ഥാനമായിരിക്കുന്നു. എല്ലാവരിന്നും പുറത്തായി
ട്ടു ശത്രുസൈന്യത്തിന്റെ ആഗമത്തെ കൊട്ടിയറിയിക്കുവാ
നുള്ള തൂക്കുവാളുണ്ടാകാകാ അഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിച്ചുവെക്കു
വാൻ ഉള്ള അഗ്നിത്തൊട്ടും കൂടി ലുബ്ധകന്മാർ (വ്യാധന്മാർ),
ശ്ചേതനികൾ (നായുളള സൂക്ഷിപ്പുവേണ്ടവർ) എന്നിവരും
ശ്രദ്ധയായ രക്ഷിതന്മാരും താമസിക്കുന്നു.

ശത്രുക്കളുടെ ആപാതത്തിൽ (ആഗമനമാർഗ്ഗത്തിൽ)
കൂടിച്ചേർന്നു, അപാതങ്ങൾ (ശ്രദ്ധാഗതങ്ങൾ), കണ്ട

നീകൾ (ആണിതറച്ച പലകകൾ) എന്നിവയെ സ്ഥാപിക്കണം. * അഷ്ടാഭയവർഗ്ഗങ്ങളുടെ ആരംഭകന്മാരെ മാറ്റി കൊണ്ടിരിക്കുക, ദിവായാമം (ദിവാനു ബോധനിയം) എന്നിവയും എടുത്തുവെക്കണം. വിവാദം, സമാപനം, സമാജം (സഭകൾ), ചുരുന്ന് എന്നിവയ്ക്കിനിന്നു സൈന്യങ്ങളെ വാമണംചെയ്യുകയും മുദ്രയെ (അകത്തു കടക്കുന്നതിനും പുറത്തു പോകുന്നതിനും കൊടുക്കുന്ന രാജകീയമുദ്ര) സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യണം. സേനാനീയന്മാരും (സേനാപതിയുടെ നാടാടി) സേനാപതി ആയുധീനനാകു ന്നതുകൊണ്ടു ശാസനവും ശൂന്യപാലൻ (അന്തപാലൻ) ഉറങ്ങുന്നതുകൊണ്ടും ചെയ്യണം.

തപ്പതം കർമ്മകരം

മായ് പ്രാപ്താപ്യ മുന്നമേ
പോയിച്ചെയ്തു മാറ്റരഞ്ച
ജാണിമാണകർമ്മം.

കേരളീയന്മാർക്കു കർമ്മശാസ്ത്രത്തിൽ, സാമ്രാജികരണ പരമേശ്വരീകരണത്തിൽ, നൂമ്പാദാനിദിപരം.
യുനെ ഒന്നാമധ്യായം.

രണ്ടാം അധ്യായം.

തെന്തററിനാപ്പത്തെട്ടും നാപ്പത്തെമ്പതും പ്രകരണങ്ങൾ.

സ്തമ്പാവാദപ്രയാണം, ബലാഗ്നസനാവാസ്തന
കാലരഞ്ചനം.

വഴിയിലെ ഗ്രാമങ്ങളിലും അരണ്യകങ്ങളിലും കിട്ടാവുന്ന പൂജ്, വിരക്, വെളിം എന്നിവയനുസരിച്ച് അദ്ധ്യ

* അഷ്ടാഭയവർഗ്ഗങ്ങൾ—പരിന്തേ വർഗ്ഗങ്ങൾ. ഭാഗ്യരസേന്ദ്രം, ദേവരസേന്ദ്രം, ഭ്രൂണീരസേന്ദ്രം, കിരൂരസേന്ദ്രം, അഭിരൂരസേന്ദ്രം,

നിദ്രാശയങ്ങളെ (വഴിക്കാലങ്ങളും) യും അവയിലെ സ്ഥാനാസ്ഥാനഗമനകാലങ്ങളും മുൻകൂട്ടി പരിഗണിപ്പിച്ചിട്ടുവന്നു യാത്രപറപ്പുപോൻ. ആവശ്യമുള്ളതിവിരട്ടി ഭക്ഷ്യപദാർത്ഥങ്ങളും ഉപകരണങ്ങളും കൂടെ കൊണ്ടുപോകണം. അതിന്നു കഴിവില്ലെങ്കിൽ അതു സൈന്യങ്ങളുടെ കയ്യിൽ ഏല്പിക്കുകയോ, അന്തരങ്ങളിൽ (ഇടങ്ങളിൽ) ശേഖരിക്കുകയോ ചെയ്യണം.

മുമ്പിൽ നാലുകൻ, മധ്യത്തിൽ കളിത്രയും സാമിയും, പാർപ്പങ്ങളിൽ കതിരകളും ബാഹ്യസാരന്മാരും (അംഗരജകന്മാർ), ചക്രങ്ങളിൽ (വൃഹത്തിന്റെ അറ്റങ്ങളിൽ) ആനകൾ, സർവ്വഭാഗങ്ങളിലും പ്രസാര്യശലി—ഇങ്ങനെയാണ് യാത്രയുടെ ക്രമം. വനത്തിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന ഉപജീവനഭവ്യം പ്രസാരം; സ്ഥലങ്ങളെത്തുന്ന കൊണ്ടുവരുന്ന ഉപജീവനഭവ്യം വീചയം; മിത്രസൈന്യം ആസാരം.

സ്വഭൂമിയിലൂടെ യാനംചെയ്യണം. എന്തുതൊണ്ടെന്നാൽ, സ്വഭൂമിയിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നവർ അഭൂമിസ്തമാർ (അനന്തജനഭൂമിയിൽ നിൽക്കുന്നവർ) പ്രതിലോമനാരായിരിക്കും. ദിവസം ഒരു യോജനവീതമുള്ള ഗതി അധമ; ഒന്നരയോജന മധ്യമ; രണ്ടു യോജന ഉത്തമ. ഇത്ര യോജനവീതമാണ് ഗതി എന്ന് മുൻകൂട്ടി സംഭാവനം ചെയ്യണം. സേനയുടെ പിൻഭാഗത്തു സേനാപതി യഥാക്രമം യാനംചെയ്യണം.

മുമ്പിൽ അദ്ധ്യാപ്തത്തിന്റെ (ആക്രമണം) ശങ്കയുള്ളപ്പോൾ മകരവൃഹമായും, പിന്നിൽ ശങ്കയുള്ളപ്പോൾ കേടവൃഹമായും, പാർപ്പങ്ങളിൽ ശങ്കയുള്ളപ്പോൾ വഴു

അടവീരസന്യം എന്നിവനെ ആരവീയമുള്ള സൈന്യങ്ങൾക്ക് ഓരോന്നിന്നും പലികൻ, സേനാപതി, യാത്രകൻ എന്നു മൂന്നു തേക്കുകയും ഉണ്ടാകരുത് ആരെ പരിരണമു വഴ്ത്തുക.

വ്യക്തമായും, ചുറ്റും ശതയുദ്ധങ്ങളാൽ സർവ്വതോഭാവ്യഹമായും, വഴിയിൽ രണ്ടായിരിക്കിയവയെപ്പോലെയും എങ്കിലും യന്മതിൽ (എങ്കിലും) സുവിദ്യയായും യാനം ചെയ്യണം. *

ആശയകാരിയും സമ്പന്നരായിരുന്ന പാർഷ്വതീ പ്രാഹരണവും ആസാരരണവും മധ്യം നൂറും ഉദാ സീനരണവും പീഡനത്തിന് പ്രതിവിധി ചെയ്യേണ്ടിയിരിക്കുക, സങ്കടം (വി.പം) ആയ വഴി നോക്കേണ്ടതായിരിക്കുക, കാരണം സൈന്യം മിത്രമിത്രാഭി സൈന്യം വഴി വിഷ്ണുവായ യുദ്ധയാഗ്രമായ കാലമാവുന്നതു പ്രതീക്ഷിക്കേണ്ടിയിരിക്കുക, ശത്രുവിനോട് മൈത്രിപുത്ര ദ്വേഷംതന്നെ ധാന്യാദിസഞ്ചയത്തിനും കഷ്ടകരമായും അധികം അധികം ശ്രീതസൈന്യത്തിനും മിത്ര സൈന്യത്തിനും വെറുപ്പുതോന്നിയിരിക്കുക, ഉപജാപിതാക്കൾ (ശത്രുവിന്റെ നേരെ പുറപ്പെടുവാൻ ഉപജാപം ചെയ്യുന്നവർ) അധികം പ്രതിരോധംതോന്നിയിരിക്കുക, മറ്റൊരു താമസിപ്പാൽ ശത്രു സ്വാഭാവികമായി നിറവേറ്റുന്നതിരിക്കുക എന്നീ കാരണങ്ങളാലുള്ള പതുക്കെ യാനം ചെയ്യണം; വിപരീതമായ സംഗതിയിൽ വേഗത്തിൽ യാനം ചെയ്യണം.

ആനകൾ, സുഷുപ്തകർമ്മങ്ങൾ (തൂണുകളിന്മേലുണ്ടാക്കിയ പാലങ്ങൾ), ചിറകൾ, തോണികൾ, കാഷ്ടസംഭാതങ്ങൾ (മുട്ടിക്കെട്ടിയ മരങ്ങളികൾ), മുട്ടിച്ചുട്ടങ്ങൾ, അദ്ധ്വാനങ്ങൾ (ചുരങ്ങളികൾ), ചർമ്മകരണങ്ങൾ (തോൽകൊണ്ടു കെട്ടിയ പാത്രങ്ങൾ), മലകൾ, പൊങ്ങങ്ങളികൾ, മങ്ങാടങ്ങൾ, കയറുകൾ എന്നിവയെക്കൊണ്ടു വെള്ളിത്തളി തരണംചെയ്യണം. തീർത്ഥത്തിൽ (കടവിൽ) ശത്രു

* ഈ വ്യക്തമായും ഉൾപ്പെട്ട് ഈ അധികരണത്തിലെ അന്തിമം പ്രായത്തിൽ വിവരിക്കുന്നതാണ്.

വിന്റെ നിരായമുള്ളപ്രകാരം ആനകളാലും കിരീടകളാലും
 ഭക്തി വേറെ ഒരു ഭാഗത്തു കെട്ടിയിട്ട് വെള്ളം കടന്നു
 സത്രത്തെ (ഗ്രാസശാലാശാല) അധിപതിക്കുന്നു.
 വെള്ളം കിട്ടാത്ത പ്രദേശത്തു കെട്ടിയിട്ട് വെള്ളം കടന്നു
 അന്നുള്ള വഴിയുടെ പ്രമാണമനുസരിച്ച് വേണ്ടതായ
 വെള്ളം വെട്ടിക്കുളിപ്പിച്ചു വെള്ളം കെട്ടിയിട്ട് വെള്ളം കടന്നു
 മറ്റിച്ചു കൊണ്ടുപോകയും ചെയ്യും. *

ദീർഘമായ കാന്താഃ അടുത്തുകിടന്നു വെള്ളം കി
 ട്ടാക്കുന്നതു പുല്ലും വിറകും വെള്ളം കിട്ടാത്തതായ ആയ കൃ
 ശ്ണിമാർത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നവരും, അഭിഭാഷകന്മാർ പ്ര
 സ്തന്നം (ജീനം) ആയിരിക്കുന്നവരും, അർത്ഥപിപാസക
 ഭാലും മാർഗ്ഗവേദനാലും തളന്നിരിക്കുന്നവരും, അഗാധമാ
 യ ചെറിയും വെള്ളമുള്ള നദികളാലും ഇഹകളാലും മലക
 ലാലും കയറുകയുമിറങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നതിൽ എന്തെങ്കിലും
 വേണ്ടും, ഏകാഭിമാനമാർത്തിലോ ശൈലവിഷമമായ വഴി
 യിലോ സങ്കടമാർത്തിലോ പെട്ട തിരിച്ചിരിക്കുന്നവരും,
 നിവേദനത്തിലിരിക്കുന്നവരും, യാത്രപ്രാപ്തന്മാരും, സ
 ന്നാഹം (ആചാരാദികൾ) ഇല്ലാതിരിക്കുന്നവരും, ദോഷ
 നം ചെയ്യുന്നവരും, ദീർഘമായ യാത്രകൊണ്ടു തളന്നിരി
 കുന്നവരും, ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്നവരും, വ്യാധികൊണ്ടു മര
 കംകൊണ്ടു മുളിക്കുകൊണ്ടു പീഡിതമായിരിക്കുന്നവ
 രും, കാലാളുകൾക്കു കിരീടകൾക്കു ഗന്ധശാലാക്കു വ്യാ
 ധി പിടിപെട്ടിരിക്കുന്നവരും, അനാചിതഭൂമിയിൽ സ്ഥി
 തിരചെയ്യുന്നവരും, ബലവ്യസനങ്ങളുള്ളപ്പോഴും സ്വദൈവ
 ന്നുള്ള സവിശേഷം കഷ്ടിക്കണം; പരദൈവത്തെ ഈ
 വക കാലങ്ങളിൽ അഭിഹ്വിക്കുകയും ചെയ്യണം.

ശത്രു തന്റെ സേനയാകുകയും കൂടി ഏകായനമാർത്തികളെ

പോകുന്നവർ ആ സേനയെയും ഗ്രാസ (ഗജാഭിഭാജ്യം) ജൈതും ആഹാരത്തെയും ശയ്യോസ്തരണത്തെയും അഗ്നി നിധാന (അടുപ്പ്) ജൈതും ധ്വജത്തെയും ആയുധത്തെയും എണ്ണിനോക്കി ശയ്യോസ്തരണത്തെ അറിയണം. തന്റെ സംഗതിയിൽ അവയെ ഗോപനംചെയ്യും വേണം.

നദീപുതുക്കൽ

5 സാപസാരപ്രതിഗ്രഹം

സ്വഭൂമിയിൽത്താൻ പിൻനിർത്തി-

ചെയ്തു ജലം നിവേശ്യം.

ഭാരതീയർ അർദ്ധശതകത്തിൽ, സാംഗ്രാമികരെന്ന പരാമർശിക്കുന്നതിൽ, സുസാധാര്യതയും—ബലവ്യസന വസ്തുതകൾക്കുതന്നെ എന്നു മനോമധ്യായം.

മൂന്നാം അധ്യായം.

അനന്തരവുമുതൽ അസ്തമിക്കുകയും പ്രകരണങ്ങൾ.

കൂടുതലായികൂടും, സ്വസൈന്യാഭയാഹനം,

സ്വബലാന്യബലവ്യായാഗം.

ശത്രുവിനെക്കാൾ സൈന്യശക്തിയറിവും തക്കവിധത്തിൽ ഉപജാപം ചെയ്തും ഇതുപിന്നെ തക്കവണ്ണമുള്ള പ്രതിവിധി ചെയ്തുകൊണ്ടു വിജിഗീഷു സ്വഭൂമിയിൽ (സ്വയോഗ്രമായ ഭേദത്തിൽ) പ്രകാശരൂപം ചെയ്യാൻ പുറപ്പെടണം; ഇതിൽനിന്നു വിപരീതമായിട്ടുള്ളവൻ കൂടുതൽ അറിഞ്ഞുമാറണം.

ബലവ്യസനമുള്ളപ്പോഴും അവസ്ഥകൾക്കനുസരിച്ചുമാ,

5 സാപസാരം=മോൽക്കങ്ങൾ മാറി കൈപ്പറ്റേണ്ട സ്ഥാനം; പ്രതിഗ്രഹം=പരസ്പരം സമ്പർക്കം പിടിച്ചുതന്ന സ്ഥാനം.

അൻ സ്വർഗ്ഗത്തിലും പരൻ അഭിമുഖത്തിലും സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന
 ബ്രഹ്മാവിന്റെ വിജിഗ്രഹം ശത്രുവിനെ അഭിമുഖീകരിച്ചു; സ്വർഗ്ഗത്തിൽ
 സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ശത്രുവിനെ അവന്റെ പ്രകൃതികളെ സ്വാ-
 യംനിർമ്മിച്ചു, ദൃഷ്ടാന്തപ്രകാരമുള്ളതും മൂലം തന്നെ
 തോലു ചേർത്തതായിത്തീർന്നിട്ട് വിജിഗ്രഹം പ്രാപിച്ചു
 പോയി അഭിമുഖീകരിച്ചു; സംഭവമായി നിൽക്കുന്ന ശത്രുവിനെ
 സ്വർഗ്ഗത്തെ ഗമിക്കുകയെന്നുള്ളതേ ഉള്ളൂ. തന്നെ തോലു
 പിണഞ്ഞതായിത്തീർന്നു ശത്രുവിനെപ്പോലെയും ഭേദിച്ചു ചിന്നി-
 ച്ചിതറിയാൽ അതിനെ വിജിഗ്രഹത്തിന്റെ സൈന്യം ഭേ-
 ദിക്കാതെ പ്രതിനിവർത്തിച്ചു ഹനിച്ചു; മുൻപോട്ടുള്ള അഭി-
 ഹനിച്ചതിനാൽ ഇളകി പിൻമാറിത്തന്നെ പരസൈന്യത്തെ
 തന്റെ ആനകളെക്കൊണ്ടും കരിങ്കളകളെക്കൊണ്ടും പുഷ്പാ-
 ഗത്തു അഭിമുഖീകരിച്ചു; പുഷ്പാഗത്തു അഭിമുഖീകരിച്ചതി-
 നാൽ ഇളകി വിമുഖമായിത്തീർന്ന പരസൈന്യത്തെ ത-
 ന്റെ സാമസൈന്യങ്ങളെക്കൊണ്ടു മുൻപോട്ടുള്ള അഭിമു-
 ഹനിച്ചു; ഇവയെക്കൊണ്ടു പാശ്ചാത്യർക്കുള്ള അഭിമുഖീകരണ-
 മേയ്ക്കും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. ശത്രുപക്ഷത്തിൽ എവിടെയോ
 ഒന്നോ ദൃഷ്ടാന്തം ശക്തികളെത്തന്നെയായ സൈന്യങ്ങളുള്ള-
 ത്ത് അവിടെ അഭിമുഖീകരിച്ചു. മുൻപോട്ടുള്ള വിജയമുണ്ടായതാ-
 നെങ്കിൽ പുഷ്പത്തിലും, പുഷ്പത്തിൽ വിജയമുണ്ടായതാ-
 നെങ്കിൽ മുൻപോട്ടുള്ള, ഒരു പാശ്ചാത്യർക്കുള്ള വിജയമുണ്ടായതാ-
 നെങ്കിൽ മറ്റൊരാൾക്കുള്ള അഭിമുഖീകരണം.

ആദ്യം ദൃഷ്ടാന്തസൈന്യങ്ങളെക്കൊണ്ടും അമിതസൈ-
 ന്യങ്ങളെക്കൊണ്ടും അഭിമുഖീകരണങ്ങളെക്കൊണ്ടും യുദ്ധം
 ചെയ്തിട്ടിട്ട്, ശത്രു പ്രാപ്തനായെന്നു കണ്ടാൽ വിജിഗ്രഹം
 അപ്രാപ്തനായിട്ട് അവനെ അഭിമുഖീകരിച്ചു. അഥവാ ദൃഷ്ട-
 സൈന്യമുണ്ടെന്നു തന്നെ തോലു പിണഞ്ഞതായി തോ-
 ന്നിട്ട് “നാം ജയിച്ചു” എന്നു വിശ്വസിച്ചു ശത്രുവിനെ
 അവിശ്വസനായ വിജിഗ്രഹം സമുദാന (ശ്രദ്ധസഞ്ചാരി)

സ്ഥാനത്തെ) ആശ്രയിച്ച് അഭിഹ്വനിച്ചു. വണിക്സംഘങ്ങളും വൃദ്ധങ്ങളും സ്ത്രീപുരുഷങ്ങളും വഴിപാടവ സംരക്ഷിക്കുന്നതിൽ പരമാർത്ഥത കൊള്ളിക്കൊണ്ട് പ്രമത്തനായിട്ടുള്ള ശത്രുവിനെ വിജിഗീഷു അപ്രമത്തനായിട്ട് അഭിഹ്വനിച്ചു. അഥവാ ശക്തികുറഞ്ഞ സൈനികരെക്കൊണ്ട് ശക്തിമൂർദ്ധിയ സൈനികരെ മറച്ചുനിറുത്തി പരസൈന്യത്തിലുൾപ്പെടെ ശത്രുവിന്റെ വീരന്മാരെ ഹനിച്ചു. ഗോഗ്രഹണം ചെയ്താ ശാപദങ്ങളെ വധിച്ചോ ശത്രുപക്ഷത്തിലെ വീരന്മാരെ ആകർഷിച്ചു വിജിഗീഷു സമുച്ചന്നനായിരുന്ന അഭിഹ്വനിക്കുകയും ചെയ്തു.

രാത്രിയിൽ ശത്രുസൈന്യങ്ങളെ അവാധ്യനും (ആക്രമണം) ചെയ്തുകൊണ്ടിപ്പിച്ച് പകൽ അമ്പർ നിശ്ചിതമായി കിടന്നുറങ്ങുമ്പോൾ അഭിഹ്വനിച്ചു. രാത്രിയിൽ കാൽക്കു ചർമ്മകാശം (തോൽപ്പട്ട) കെട്ടിയ ഗജങ്ങളെക്കൊണ്ടു സൈന്യം (സൂക്ഷ്മധം) ചെയ്തിട്ടു. പട്ടാളപണികളുള്ള സന്നാഹംകൊണ്ടു തളന്നിരിക്കുന്ന ശത്രുസൈന്യത്തെ അപമാനത്തിൽ അഭിഹ്വനിച്ചു. ഉണക്കിയ തോൽകൊണ്ടു വൃത്തശാർ (വൃത്താകാരമായ കല്ല്) രൂപെ ആകൃതിയിലുള്ള ഉണ്ടകൾ ഉള്ളിൽ നിറച്ചുണ്ടാക്കിയ സഞ്ചികൾ “വിറച്ചി”യുള്ള ഗോളങ്ങളുടേയും മഹിഷങ്ങളുടേയും ഒട്ടകങ്ങളുടേയും കടലിൽക്കെട്ടിവിട്ടു ശത്രുവിന്റെ ആനകളെയും കഴിരകളെയും ചെറുപ്പിച്ച് അന്നി മുറിച്ചോടിക്കുകയും വിജിഗീഷുവിന്റെ സൈന്യം ഭേദിക്കാതെ നിന്നു ശത്രുസൈന്യത്തെ ഹനിക്കുകയും ചെയ്തു. സൂര്യനോ കൊടുങ്കാറ്റിന്നോ അഭിമുഖമായി നിൽക്കുമ്പോൾ സൂര്യസൈന്യത്തെയും അഭിഹ്വനിച്ചു.

ധനപനം (മുതട്ട്), വനം (വനമുട്ട്), സങ്കടപ്രദേശം, ചേർ, പച്ചതറ, കണ്ടുപ്രദേശം, വാഷമപ്രദേശം, തോണി, ഗോവ്രഹം, ശകടവൃഹം, മണ്ണ്, ഇതുകളെ മുറുപ്പി

എന്നിവയത്രെ സത്രങ്ങൾ. ഇവയും മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രഹരണകാലങ്ങളും കൂടയുദ്ധത്തിന്നു ചേരതക്കളാകുന്നു. [ഇങ്ങനെ കൂടയുദ്ധവികല്പങ്ങൾ.]

ഇന്ന സ്ഥലമേ' ഇന്ന സമയമേ യുദ്ധം തുടങ്ങുക എന്ന നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള യുദ്ധമാണ്' ധർമ്മയുദ്ധം. അതിന്നു പുറപ്പെടുന്ന വിജിഗീഷു തന്റെ സൈന്യത്തെ വിളിച്ചുകൂട്ടി ഇങ്ങനെ പറയു:—"എന്റെ ധാരം നിങ്ങളുടേതിനോടു തുല്യമാണ്'; നിങ്ങളാകൂകൂടി അനുഭവിക്കേണ്ടതാണ്' ഈ രാജ്യം. ആകയാൽ എന്നാൽ നിദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട ശത്രുവിനെ നിങ്ങൾ അമിഹനിക്കണം." തന്റെ മന്ത്രിപരോഹിതന്മാരെക്കൊണ്ടും യോധന്മാരെ ഇങ്ങനെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു:—"വേദങ്ങളിൽ ദക്ഷിണാസമാപ്തി കഴിഞ്ഞ യുദ്ധങ്ങളുടെ അപമൃഗങ്ങളിൽ 'യുദ്ധത്തിൽ മരണം പ്രാപിച്ച ശൂരന്മാരുടെ ഗതിയോടോ ആ ഗതി അങ്ങയ്ക്കു ദവികം' എന്നു ശ്രവിക്കപ്പെടുന്നു. ഈ വിഷയത്തിൽ പ്രമാണമായി രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങളും ഉണ്ട്—

നേടുന്നു നാകൈഷികമോ വയസ്സേ-
അപോമഹാദാനവഴിക്കു വിപ്രർ
കവിച്ഛപോമായവയെ ഷണ്ണത്തിൽ
പ്രാണൻ സുയുദ്ധത്തിൽ വിടുന്ന ശൂരർ.
ജലം നിറമുചാത നവം ശരവം
സമന്ത്രസംസ്കാരയുതം കശാശ്വം
കിട്ടാതവൻ വീഴ്ന്നിതു നാരകത്തി-
ലാർ മന്ത്രിപിണ്ഡത്തിന്നു യുദ്ധമേൽക്കാ"

കാർത്തന്തികന്മാർ തുടങ്ങിയുള്ള വർഗ്ഗം തങ്ങളുടെ സമ്പൂർണ്ണതയെയും ദൈവദർശനത്തെയും ഉൽഭവോന്മീച്ചുകൊണ്ട് വ്യൂഹഗുണങ്ങളെ പുകഴ്ത്തി പറഞ്ഞു സ്വപക്ഷത്തെ ഉദ്ധർക്കുന്നുചെയ്തയും, പരപക്ഷത്തെ ഉദ്ദേശനം ചെയ്തും

യും ചെയ്തു. യുദ്ധത്തിന്റെ അലഭിവാസം വിജിഗീഷ ഉപവാസം ചെയ്ത് അന്റെ ആയുധങ്ങളുടെയും വാഹനങ്ങളുടെയും അരികത്തു ശരിക്കുകയും, അറവുമന്ത്രങ്ങളെ കൊണ്ട് ഹോതം ചെയ്യുകയും, പ്രാഹ്ലാണമെക്കൊണ്ട് വിജയപ്രദങ്ങളും സപ്തപ്രദങ്ങളുമായ ആശ്വീനുകളെ പറയിക്കുകയും, പ്രാഹ്ലാണക്കായിക്കൊണ്ട് ആനാധിനെ അപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

ശൈല്യവും അച്ഛാസവും ചിശതാഹാരവും സ്വാമി ഭക്തിയുമുള്ളവരും അർത്ഥമാനങ്ങളാകാൻ നിത്യസക്തന്മാരായ സൈനികന്മാരെ സേനാഗർഭം (മധ്യസൈന്യം) ആക്കിപ്പയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. രാജാവിനോടു പിതൃപത്രഭാഗു സഞ്ചന്ദമുള്ളവരും രാജരാജസ്ഥായി ആയുധമെടുത്തവരും മായവരുടെ സൈന്യത്തെ ധ്വജം (രാജസംബന്ധിയാണെന്നതിന്റെ ചിഹ്നം) കൂടാതെ രാജാവിന്റെ അരികത്തു മുഖധാനിക * കാക്കി നിറയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. രാജവാഹനം ഹസ്തിയോ, അശ്വമോ അധികമുള്ളവരും മറ്റോ ആയിരിക്കണം; ഏതു വാഹനമാണോ സൈന്യത്തിൽ അധികമുള്ളതു്, ഏതിന്റെ പുറത്തു കയറുവാനാണോ രാജാവിന്നധികം അച്ഛാസമുള്ളതു് ആ വാഹനത്തിന്റെ പുറത്തു കയറുകയുമാകാം. രാജവാഹനധാരിയായ ഒരു പുരുഷനെ വൃഹത്തിന്റെ ശിരസ്സിൽ നിറയ്ക്കുകയും ചെയ്തു.

സുതന്മാർ, മാഗധന്മാർ എന്നിവർ ശുഭന്മാർ സ്വപ്നവും ഭീഷണികളെ അസ്വപ്നവും (നരകം) ഭവിക്കുമെന്നു ധർമ്മിക്കുകയും യോധന്മാരുടെ ജാതി, സമ്പ്രദായം, ചിലവ്, കർമ്മം, വൃത്തി എന്നിവയെ വ്യതിരിക്കുകയും ചെയ്തു. പുരോഹിതന്മാർ ശത്രുജയോത്ഥമുള്ള കൃത്യാഭിമാനം തുടങ്ങി

* മുഖധാനിക എന്നർത്ഥം; ശിരസ്സുപോലെ പ്രധാനമായിരിക്കുന്നവനും മുഖധാനിക.

യതായി അവന്റെ പുരുഷനാർ രാജാവിനോടു പറവു. സ്ത്രീ, തച്ചൻ, മൊട്ടുപ്പിള്ളി എന്നിവർ സ്വകർമ്മങ്ങൾക്കു സിദ്ധിയും ശത്രുക്കൾക്കു കഷ്ടതയും അസിദ്ധിയും സംഭവിക്കുന്നതായി രാജാവിനോടു പറവു.

സേനാപതി സൈന്യങ്ങളെ അർത്ഥമാനങ്ങളെക്കൊണ്ടു പുളിച്ച് ഇങ്ങനെ പറവു:—“രാജാവിനെ (ശത്രുവിനെ) കൊന്നാൽ നൂറായിരം; സേനാപതിയേയും കമാനേനേയും കൊന്നാൽ അയ്യതിനായിരം; പ്രവീരന്മാരിൽ വച്ചു മുഖ്യനായവനെ കൊന്നാൽ പതിനായിരം; ആനയോ മൃഗമോ വധിച്ചാൽ അയ്യായിരം; കതിരെയെക്കൊന്നാൽ ആയിരം; കാലാൾപ്പടയിലെ മുഖ്യനെക്കൊന്നാൽ നൂറുപണം; തെങ്ങന്റെ തലത്തട്ടത്തുകൊടുവന്നാൽ ഇരുപതു പണം. ഇതിന്നുപുറമെ അവർക്കു ദോഗം (ചെലവും ശമ്പളവും) ഇരട്ടിച്ചുകൊടുക്കുന്നതും, അവരവർ പിടിപ്പെടുക്കുന്നതിനെ അവരവർ എടുത്തുകൊടുവാൻ അനുവദിക്കുന്നതുമാണ്.” ഈ ആജ്ഞയെ ദശവർഗ്ഗാധിപതികൾ സൈനികന്മാരുടെ ഇടയിൽ അറിയിക്കുകയും ചെയ്തു.

ചികിത്സകന്മാർ ശസ്ത്രങ്ങളും യന്ത്രങ്ങളും മരുന്നുകളും എണ്ണയും വസ്ത്രവും കയ്യിലെടുത്തും, സ്ത്രീകൾ അന്ധപാനോപകരണങ്ങളേതെന്നും, പുരുഷന്മാർ ഉദ്ധരണം വരത്തക്ക വാക്കകൾ പറഞ്ഞുകൊണ്ട് പുഷ്പഭാഗത്തിങ്കൽ സ്ഥിതി ചെയ്തു. [ഇങ്ങനെ സ്വസൈന്യോത്സാഹനം].

സൈന്യങ്ങളെ തെക്കോട്ടു മുഖമാകാതെയും സൂര്യൻ പൂർണ്ണത്തിലാകമാറും കാനറിനനുക്രമമായും സ്വഭൂമിയിൽ വൃഹന്നം ചെയ്തു. പരഭൂമിപ്പുറത്തിങ്കൽ അശ്വങ്ങളെ ഓഴിക്കുകയും ചെയ്തു. എവിടെ അധികനേരം നിൽക്കുകയോ പൊട്ടുന്നനവെ ഓടുകയോ വേണ്ടതായും നിൽ

നൂതന

മതമ—മതപ്രകരണങ്ങൾ

മൂന്നാമദ്ധ്യായം

കുമാരൻ സ്ഥലസൗകര്യം കുറവാതെയിരിക്കുന്നുവോ അവിടെ അധികനേരം നിൽക്കുകയോ പൊട്ടുന്നതൊക്കെ ചെയ്യുന്നവൻ ശത്രുവിനാൽ ജയിക്കപ്പെടും. ഇതിന്നു വിപരീതമായിട്ടു നിൽക്കുകയും ഓടുകയും ചെയ്യുന്നവൻ ജയിക്കും.

സമഭൂമി, വിഷമഭൂമി, വ്യാമിശ്രഭൂമി എന്നിങ്ങനെ മൂന്നുവിധം പാർപ്പുള്ളിപ്പിൻപിടുത്തു ഭൂമിയെ അറിയേണ്ടതാണ്. സമഭൂമിയിൽ ദണ്ഡവൃക്കങ്ങളും മണ്ഡലവൃക്കങ്ങളും, വിഷമഭൂമിയിൽ ദോഗവൃക്കങ്ങളും അസംഹതവൃക്കങ്ങളും, വ്യാമിശ്രഭൂമിയിൽ വിഷമവൃക്കങ്ങളും ചമപ്പു.

ശത്രുക്കളെക്കൊല്ലാ ബലമറിയാതെക്കിടയിൽ അവനെ ഒളിയിച്ചിട്ട് സന്ധിചെയ്താൽ അപരാധിപ്പു. സമബലനായിട്ടുള്ള ശത്രു യുദ്ധം ആവിച്ചാൽ അയാൾ സന്ധിചെയ്യും; ബലം കുറഞ്ഞവനെ പിന്നെയും അഭിഹരിക്കയും ചെയ്യും. എന്നാൽ, ബലം കുറഞ്ഞവനെക്കീഴും സമഭൂമിയിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നവനോ ജീവനിൽ കൊന്നിയില്ലാത്തവനോ ആയവനെ അഭിഹരിക്കരുത്.

തോറ്റു വീണ്ടുമെതിർന്നാൽ,

ജീവിതത്തിൽ നിരാശനും

അധർമ്മകൃത്യത്തിനാൽ

പിഡിപ്പിക്കാല്ല ദഗ്ദ്ധനെ.

കൊല്ലപ്പെടാൻ അർഹശ്രമത്തിൽ, സാമ്രാജ്യകരണ

പരാജയംകൊണ്ടാൽ, കൃഷ്ണവിഷ്ണുക്കൾ—

സ്വർണ്ണസന്യാസാശനം — സ്വർണ്ണസന്യാ

സ്വർണ്ണസന്യാസം എന്ന മൂന്നാമദ്ധ്യായം.

നാലാം അധ്യായം.

തെന്തൊന്നു തിട്ടനും അയ്യത്തിനാലും പ്രകരണങ്ങൾ.

യുദ്ധഭൂമികൾ, പത്തുശാലാശാസ്ത്രം മെന്തും.

പത്തു, അപ്പം, മെന്തും, പത്തു എന്നിവയ്ക്കു യുദ്ധത്തിലും നിരവധിയിലും സ്വഭൂമി (അനുജനഭൂമി) അത്യന്തം വേണ്ടിത്താകുന്നു.

മെന്തും, പത്തും, നിത്യപ്രാദേശം, സ്ഥലം എന്നിവയിൽ ചെല്ലാ മിക്കയിൽ ചെല്ലാ ആകാശത്തു ചെല്ലും പകലാ രാത്രിയിലാ യുദ്ധം ചെയ്തു ശീലമായ പുരുഷനും കും പുഴ, മല, അനുപാ (അവപ്രാദേശം), കായൽ എന്നിവ സമീപിച്ച ഭേദങ്ങളിൽ പരിചയിച്ച ആനകൾക്കും കുതിരകൾക്കും അനാദരം പരിചയിച്ച തരത്തിലുള്ള യുദ്ധഭൂമികളും കാലത്തുമാണ് ഇഷ്ടമായിട്ടുള്ളതു്.

നിരപ്പും ഉറപ്പും ചെപ്പുക്കുളവും പിളർപ്പില്ലാത്തതും ചക്രങ്ങളും കല്ലുവെട്ടും മണ്ണിൽ പൂന്താത്തതും അച്ചുതണ്ടിന്നു തടസ്ഥം വരുത്താത്തതും മരങ്ങളും വളിക്കൈട്ടകളും വളികളും കുററികളും നെൽക്കണ്ടങ്ങളും കഴികളും മൺപുറുകളും മണലും ചേറും വെള്ളിയും വിളിലുമില്ലാത്തതുമായ സ്ഥലം മെഴുതി; ആനകൾക്കും കുതിരകൾക്കും ആളുകൾക്കും നിരപ്പുള്ളതാ ഇല്ലാത്തതാ ആയ ഭൂമികൾ യുദ്ധത്തിങ്കലും നിരവധിയിലും ഹിതമാകുന്നു; അങ്ങനെയായ കല്ലുകളും വെള്ളങ്ങളും എഴുപ്പത്തിൽ വാടിക്കടക്കാവുന്ന കഴികളുമുള്ളതും വിളൽ കുറഞ്ഞതുമായ ഭൂമി അശ്വഭൂമി; തടിച്ച കുററികളും കല്ലുകളും മരങ്ങളും വളികളും മൺപുറുകളും വളിക്കൈട്ടകളുമുള്ള സ്ഥലം പടാതിഭൂമി; കടന്നുപാകയാൽ പ്രയാസമില്ലാത്ത കുന്നുകൾക്കും നിമ്നസ്ഥലങ്ങളിലും വിഷമപ്രാദേശങ്ങളിലും തകർന്നവൻ കഴിയുന്ന മരങ്ങളിലും മുറിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്ന വളികൾ

കുടുംബവും മറ്റും വലിയ വിജയലക്ഷ്യത്തോടെ
ഒന്നെ സ്ഥലം ഹസ്തിമി.

മുളിപ്പാത്തതും അധികം വിഷമമുണ്ടാക്കുന്നതും പ്രത്യാ
സാര (പിൻതിരിച്ചയാദമുള്ളതുകൊണ്ട്) മുളിച്ചതായ ഭൂമി പ
ദാതികൾക്കു വിശേഷം; അതിലിടയിൽ പ്രത്യാസാമുളിപ്പിച്ചതും
ചേറ്റം ചൊളിപ്പും വഴിക്കൽ ചേറ്റം മുളിപ്പാക്കുന്നതായ ഭൂ
മി അശേഷം വിശേഷം; പൊടിയും ചളിയും ചെ
ളിയും നെല്പുല്ലിന്റെയും ശെല്പുല്ലിന്റെയും കറികളുമുള്ള
തും നെരിഞ്ഞിലിപ്പാക്കുന്നതും വലിയ മരങ്ങളുടെ കൊമ്പു
കളെക്കൊണ്ടു തടസ്ഥിപ്പാക്കുന്നതായ ഭൂമി ഹസ്തികൾക്കു
വിശേഷം; ഇലാശയങ്ങളോടും വിശ്രമസ്ഥാനങ്ങളോടും
കൂടിയതും പിളർപ്പില്ലാത്തതും നെൽക്കണ്ടത്തോടു കൂടാത്ത
തും തിരിച്ചയാൽ സംരക്ഷിച്ചുള്ളതായ ഭൂമി മലമ്പ്രദേശ
വിശേഷം.

ഇങ്ങനെ എല്ലാ സേനകൾക്കും വേണ്ട ഭൂമി പറയപ്പെട്ടു. ഇതുകൊണ്ടു വൈദ്യനാഥൻ കൈയെഴുത്തും നിവേദനങ്ങളും വൃശ്ചങ്ങളും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

ഭൂമി, വാസം, വനം ഈ ശോധനകൾക്കും വിജയം
മുപ്രദേശത്തോ വെള്ളപ്പൊക്ക സ്ഥലത്തോ കടവത്തോ കാ-
രണം സൂര്യോഷ്ണവും ആതിരായി പരാജയസ്ഥലത്തോ ആ-
ദ്യത്തെന്ന സ്ഥാനം പിടിക്കുക, വീഡയത്തെയും ആസാര-
ത്തെയും ഹനിക്കുകയാതെ രക്ഷിക്കുകയാതെ ചെയ്യ, സൈന്യ-
ത്തെ പരിശോധിക്കുകയും ഉറപ്പിക്കുകയും ചെയ്യ, പ്രസാരവൃ-
ദ്ധി, പാൽപരമാണ്, ശത്രുസേനയെ ആക്രമിച്ചു പ്രഹരിക്കുക
യും മറ്റാവേണ്ടതും (വിജയമാണെന്നും) ചെയ്യുകയും വേണ്ടിയിട്ടു-
കയും ചെയ്യ, ആഗ്രഹിക്കുന്നതുപിടിക്കുക, സൈനികരെ പിടിക്കുക
യും വിടുവിക്കുകയും ചെയ്യ, പരമാർത്ഥത്തെ പിൻതുടങ്ങുക,
കോശത്തെയും കമാന്ററെയും ഹനിക്കുക, ശത്രുസേനയെ
ഇല്ലാത്തതിലും കോടിയിലും അഭിവർത്തിക്കുക, ബലം ക-

റഞ്ച, പരമ അനുസരിക്കുക, ഓടുന്നവരെ പിൻതുടരുക, ചിന്നിച്ചിതറിയ സേനയെ കൂട്ടിച്ചേർക്കുക എന്നിവ അപകർമ്മങ്ങൾ.

മുൻഭാഗത്തെതിൽക്കൂടി, അസംസ്കൃതങ്ങളായ വഴിയും വാസസ്ഥാനവും കടവും നേരെയാക്കുക, പാർപ്പങ്ങളെ കാക്കുക, വെള്ളമിറങ്ങിക്കടക്കുക, സ്ഥാനവും ഗമനവും അവതരണവും ചെയ്ത്, വിഷമസ്ഥിതരായ സംബാധസ്ഥലത്തും പ്രാവശിക്കുക, തീ വയ്ക്കുകയും കെട്ടുള്ളതുകയും ചെയ്ത്, ഏകാംഗവിജയം (ഒരു സേനാംഗംകൊണ്ടു ജയിക്കുക), ഭിന്നങ്ങളായ സൈന്യങ്ങളെ സന്ധാനം ചെയ്ത്, അഭിന്നങ്ങളായവയെ ഭേദിക്കുക, വ്യസ്ഥനത്തിൽ രക്ഷിക്കുക, അഭിപ്രായം ചെയ്ത്, ഭയപ്പെടുത്തുക, ത്രാസനം ചെയ്ത്, സൈന്യത്തിന് ഓടാൻ (മുറത്തുപറ) വരുത്തുക, പിടിക്കുക, വിടുവിക്കുക, മതിലും ഗോപുരവും അട്ടാലകവും പിളർക്കുക, കോശത്തെ ചുമക്കുക എന്നിവ ഹസ്തികർമ്മങ്ങൾ.

സ്വസൈന്യത്തെ രക്ഷിക്കുക, ചതുരംഗസേനയുടെ ആക്രമണത്തെ തടയുക, യുദ്ധത്തിൽ ഗ്രാഹിപ്പിക്കുകയും മോചിപ്പിക്കുകയും ചെയ്ത്, ഭിന്നസന്ധാനം, അഭിന്നങ്ങളേനും, ത്രാസനം, ഓടാൻ എന്നിവ ചെയ്ത്, ഭയങ്കരമായ വേഷാഭ്യുജ്ജ്വാലക എന്നിവ രഥകർമ്മങ്ങൾ.

ഏല്വാ ദേശങ്ങളിലും കാലങ്ങളിലും ആയുധം വഹിക്കുക, യുദ്ധം ചെയ്ത് എന്നിവ പദാതികർമ്മങ്ങൾ.

ശിഖിരം (സേനാനിവേശം), മാർഗ്ഗം, സേതു, കിണർ, തീർത്ഥം (കടവ്) എന്നിവയുടെ ശോധനകർമ്മം (ശുചീകരണം) യന്ത്രങ്ങൾ, ആയുധങ്ങൾ, ആവരണങ്ങൾ, ഉപകരണങ്ങൾ, ഗ്രാസം എന്നിവയെ വഹിക്കുക, യുദ്ധഭൂമിയിൽനിന്നു ആയുധങ്ങളെയും ആവരണങ്ങളേയും പ്രതിവിധിയാക്കിയും (പതക്കേറവരെ) നീക്കം ചെയ്ത് എന്നിവ വിഷ്ണുകർമ്മങ്ങൾ (കർമ്മകരന്മാരുടെ പണികൾ).

നൂരിത

മരിത—മരിത പ്രകരണങ്ങൾ

അഞ്ചാമധ്യായം

ഹൃദം കറഞ്ഞാൽ കൂട്ടത്തിൽ—
മേപ്പു ഭൂപൻ വൃഷങ്ങളെ
ഗജം കറഞ്ഞാലുറങ്ങാൻ
വീരാജ്യാശക്തങ്ങളും.

മരണിയുടെ അഞ്ചാമധ്യായം, സാംഗ്രഹികരണ
പഞ്ചാശികരണത്തിൽ, യുദ്ധശക്തികൾ—വ
ജ്യാശക്തികൾ എന്ന
നാലാമധ്യായം.

അഞ്ചാം അധ്യായം.

ഒരുപറ്റത്തെയും മുതൽ അഞ്ചാമധ്യായം പ്രകരണങ്ങൾ.
ബലാഗ്രന്താൽ പഞ്ചകരണാശ്വാശ്വാഹവിഭാഗം *,
സാരമൽഗുബലവിഭാഗം, പഞ്ചശക്തിമഹസ്തിയുദ്ധങ്ങൾ.

സ്കന്ധവാമത്തിൽനിന്നു് അഞ്ചാമധ്യായം ധനുസ്സുകലെ
യാദയാ, ഭൂസ്ഥിതിയനുസരിച്ചോ യുദ്ധസ്ഥലമെപ്പറ്റത്തി
യുദ്ധം ആരംഭിക്കും. മുഖ്യന്മാരെ വിഭാഗിച്ചു സേനയെ ശ
തുപക്ഷക്കാൾ കാണാൻ കഴിയാത്തവിധം നിറുത്തി സേ
നാപതിയും നായകന്മാരും വ്യവനം (അണിനിറുത്തുക)
ചെയ്യും.

ദാതാ ശമം (പതിന്നാലാംശം) ഇടവിട്ടു പതിനയ
യം, മുഖ്യന്മാർ ശമം ഇടവിട്ടു അശ്വത്തെയും, അയ്യപ്പ ശമം
ഇടവിട്ടു രഥത്തെയും ഹസ്തിയെയും നിറുത്തും; ഇപ്പറ്റത്തെ

* അഞ്ചാമധ്യായം സേനയെ നിറുത്തിയാൽ മുഖ്യന്മാരുടെയും
അന്യന്മാരുടെയും അഭിനയങ്ങളെ കണ്ടാൽ; നാലിലൊന്നു്
മുഖ്യന്മാർ; യുദ്ധം സേനയുടെ.

തിന്റെ ദിഗ്വിജയമാ ത്രിമുഖമാ ഇടവിട്ടും അറയെ നിറുത്താവുന്നതാണ്. അങ്ങനെ ചെയ്താൽ യഥാസമയമായും തിരക്കുകൾക്കും നിന്നു യുദ്ധം ചെയ്യും.

അഞ്ച് അറയിലെ യന്ത്രങ്ങൾ; ഓരോ യന്ത്രം അകലംവിട്ടു യന്ത്രത്തെ (വില്ലാളിയെ) നിറുത്തു. മുക്കുന്ന യന്ത്രങ്ങൾക്കും അറകൾക്കും, അഞ്ചു യന്ത്രങ്ങൾക്കും തമിഴ്നാടും ഹസ്തിനാഥം നിറുത്തു. പടം, കടം, ഉരസ്സും എന്നിവയ്ക്കു തമ്മിൽ അനീകസന്ധി (അസന്ധാനതരാളം) അഞ്ചു യന്ത്രവിതമായിരിക്കണം.

ശത്രുസൈന്യത്തിലെ ഓരോ അംഗത്തിന്നു മുക്കുന്നതും ഓരോ രഥത്തിന്നും ഹസ്തിക്കും പതിനഞ്ചും വീതം പുരുഷന്മാരും അയ്യഞ്ച് അംഗങ്ങളും പ്രതിയോധാക്കൾ (എതിർത്തു യുദ്ധം ചെയ്യുന്നവർ) ഉണ്ടായിരിക്കണം. സമസൈന്യത്തിലെ അംഗം, രഥം, ഹസ്തി എന്നിവയ്ക്കു അത്രതന്നെ (അയ്യഞ്ചുവീതം) പാദഗോപന്മാരും (പിൻകാക്കുന്നവർ) ഉണ്ടായിരിക്കണം.

മുക്കുന്നവർക്കു കൂനകൂട്ടം (വെളുത്ത) രഥങ്ങളെ ഉരസ്സുമാക്കിട്ടു നിറുത്തു. അത്രതന്നെ രഥങ്ങൾ ഈരണ്ടു പുറങ്ങളിലും കടലുമായും പാലുമായും സ്ഥാപിപ്പൂ. ഇങ്ങനെ ചെയ്താൽ ഒരു രാജാവിൽ നാലുത്തഞ്ചു രഥങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കും; ഇതിന്റെ പത്തഞ്ചു അംഗങ്ങളും അറകൾക്കു റെറ്റുപത്തഞ്ച് പുരുഷന്മാരും പ്രതിയോധാക്കളായുണ്ടായിരിക്കും; അംഗങ്ങളുടെയും രഥങ്ങളുടെയും ഹസ്തികളുടെയും പാദഗോപന്മാരായും അത്രതന്നെ പുരുഷന്മാരുണ്ടായിരിക്കും.

ഇങ്ങനെയാണ് സമാധാനം. ഇതിൽ ഈരണ്ടു രഥങ്ങൾ വീതം കൂടുതലായി ഇരുപത്തൊന്നു രഥമാകുന്നതു

മതി-മതി പ്രകരണങ്ങൾ

അനന്തമധ്യസ്തം

വരെ കൂട്ടിപ്പാൽ ഓരോന്നും (ഒന്ന്) അച്ചടിച്ച് പത്തു സമയം
പഠിപ്പിക്കുകയും വരും *

പഞ്ചത്തിലും കമ്മ്യൂണിസറ്റുകളുടെയും ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സേനാംഗങ്ങളുടെ സംഖ്യ വിഷയമായിവന്നാൽ വിഷമവുമുണ്ട്. അതിലും ഇരുപത്തൊന്നു രണ്ട് ശതമാനത്തോളം ഈ രണ്ടു രാജ്യങ്ങളിലും വെള്ളപ്പൊക്കം ഉണ്ടായപ്പോൾ പത്തു വിഷമവുമുണ്ടായിരിക്കാം.

മതപ്രകാരം വ്യവസ്ഥ ചെയ്ത ശേഷമുള്ള സൈന്യത്തെ ആവാപമാക്കി നിർമ്മിക്കണം. വ്യവസ്ഥ ചെയ്ത ശേഷമുള്ള മേന്മയുള്ള ക്ലാസായി മാറിപ്പോയ ഒരു ഭാഗത്തെ അംഗങ്ങളിൽ (മുന്നിലും പിന്നിലുമുള്ള കോടികളിൽ) ആവാപം ചെയ്തു; ശേഷം ഒരുഭാഗത്തെ ഉദാഹരണമായി സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ മേന്മയുള്ള ആവാപം ചെയ്യുന്നത്, എത്ര മേന്മയുള്ള വ്യവസ്ഥയെപ്പറ്റിയാണോ അതിൽ മുന്നിലൊരംഗം പറയാനിട്ടു പോകുമ്പോൾ ഇതുകൊണ്ട് ഹസ്തികളുടെയും അശ്വങ്ങളുടെയും ആവാപവും പറയപ്പെട്ടു. എത്ര സൈന്യത്തെ ആവാപം ചെയ്താൽ അശ്വങ്ങൾക്കും മേന്മയുള്ളവർക്കും ഹസ്തികൾക്കും യഥാർത്ഥമായി സംസ്കാരം വരികയില്ലാത്ത ഒരു സൈന്യത്തെ ആവാപം ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

ആവാപമെന്നാൽ ദൈവനാമപൂജ, (അവശിഷ്ട
നൈന്മത്തെ വൃന്ദത്തിൽ പ്രാപ്തപിച്ച് വൃന്ദത്തെ
തന്നെ പെരുമാക) ആകുന്നു; പരമകൃഷ്ണമാത്രം പ്രാപ്തപി

[illegible]

എന്നുവെച്ചു, വന്നു നന്നു വെച്ചുവെച്ചു; ഒരു സന്ധ്യയെ
 നെ മാത്രം പ്രദർശിപ്പിച്ചു. അന്നുവെച്ചു; ഒരു
 സന്ധ്യയെപ്പോലെ പ്രദർശിപ്പിച്ചു. അന്നുവെച്ചു
 അന്നുവെച്ചു. പരസ്പരം അറിയാതെ
 നാലിരട്ടി മുതൽ ഏഴിരട്ടിവരെ വിളമ്പിയെടുത്തു സ്വ
 ദൈവം അതിൽ ആവാപ്തം ചെയ്തതായത്.

അന്നുവെച്ചു, വന്നു നന്നു വെച്ചുവെച്ചു; ഒരു സന്ധ്യയെ
 നെ മാത്രം പ്രദർശിപ്പിച്ചു. അന്നുവെച്ചു; ഒരു
 സന്ധ്യയെപ്പോലെ പ്രദർശിപ്പിച്ചു. അന്നുവെച്ചു
 അന്നുവെച്ചു. പരസ്പരം അറിയാതെ
 നാലിരട്ടി മുതൽ ഏഴിരട്ടിവരെ വിളമ്പിയെടുത്തു സ്വ
 ദൈവം അതിൽ ആവാപ്തം ചെയ്തതായത്.

അന്നുവെച്ചു, വന്നു നന്നു വെച്ചുവെച്ചു; ഒരു സന്ധ്യയെ
 നെ മാത്രം പ്രദർശിപ്പിച്ചു. അന്നുവെച്ചു; ഒരു
 സന്ധ്യയെപ്പോലെ പ്രദർശിപ്പിച്ചു. അന്നുവെച്ചു
 അന്നുവെച്ചു. പരസ്പരം അറിയാതെ
 നാലിരട്ടി മുതൽ ഏഴിരട്ടിവരെ വിളമ്പിയെടുത്തു സ്വ
 ദൈവം അതിൽ ആവാപ്തം ചെയ്തതായത്.

അന്നുവെച്ചു, വന്നു നന്നു വെച്ചുവെച്ചു; ഒരു സന്ധ്യയെ
 നെ മാത്രം പ്രദർശിപ്പിച്ചു. അന്നുവെച്ചു; ഒരു
 സന്ധ്യയെപ്പോലെ പ്രദർശിപ്പിച്ചു. അന്നുവെച്ചു
 അന്നുവെച്ചു. പരസ്പരം അറിയാതെ
 നാലിരട്ടി മുതൽ ഏഴിരട്ടിവരെ വിളമ്പിയെടുത്തു സ്വ
 ദൈവം അതിൽ ആവാപ്തം ചെയ്തതായത്.

നസരിച്ചു ദേഹപ്പെടുത്തിയോ ദൃഢഗന്ധവധിഭാഗം (രണ്ടു സേനാംഗങ്ങളെ ചെത്തുള്ളി മിശ്രാപ്തം) ചെയ്തതാണ്. ഇതു കൊണ്ടു മൂന്നു സേനാംഗങ്ങളെ ചെത്തുള്ളി മിശ്രാപ്തവും പറയപ്പെട്ടു. [ഇങ്ങനെ ബലാഗ്രന്താൽ പക്ഷകരങ്ങൾ സ്വാപ്തം വിഭാഗം]

ദണ്ഡസമ്പത്തു് * ഉണ്ടായിരിക്കുകയാണ് പദാതികളുടെ സാരബലതപം. ഹസ്തികൾക്കും അശ്വങ്ങൾക്കുമൊക്കെട്ടു വിശേഷമുണ്ട്. കലം, ജാതി, സത്തപം (ദൈവ്യം), വയഃസ്ഥിത (വൈഭവം), പ്രാണം (ദേഹബലം), ദേഹത്തിന്റെ വലുപ്പം, വേഗം, തേജസ്സ് (പരാക്രമം), ശിര്യം (അഭ്യംസം), ദൈവ്യം, ഉദഗ്രത (തലയെടുപ്പ്), വിധേയതപം, സുഖഃസ്ഥിതപം, സുഖാജിതതപം എന്നിവയാലാണ് അവയുടെ സാരബലതപം പരിഗണിക്കുന്നത്. 5

പത്തി, അശ്വം, മരം, ഹസ്തി എന്നിവയിൽ വെച്ചു സാരബലമായിട്ടുള്ളവയുടെ മൂന്നിലൊരു ഭാഗം ഉരസ്സത്തിലും, രണ്ടാം രണ്ടു ഭാഗങ്ങൾ രണ്ടു പുറത്തുള്ള കൈകളിലും പാദങ്ങളിലും സ്ഥിരമാക്കണം. അനുസാരം (സാരബലപ്രദതയോടെ ഇന്നു കറങ്ങുന്നത്) ആയ പഞ്ചശതകം ഹസ്തികളെ അനുപാമമായിട്ടു (സാരബലത്തിന്റെ പിന്നിലായിട്ടു) സ്ഥിരമാക്കണം. തൃതീയശതകം (മൂന്നാംതരം) ആയവയെ പ്രതിപാദനമായിട്ടും (സാരബലത്തിന്റെ മുൻപിൽ) സ്ഥിരമാക്കണം. ഹസ്തിയായ (എല്ലാറ്റിലും ഇന്നു കറങ്ങുന്നത്) ദൈവസ്യത്തെയാകട്ടെ തൃതീയശതകത്തിന്റെയും

* മണ്ഡസമ്പത്തിനെക്കുറിച്ച് ആരാമധികാരണം എന്നൊഴുതതിൽ “പിതൃശോകാലം” ഇതുപറിയായി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

5 ഇവിടെ മേൽമുതല സാരബലതപം പറയപ്പെട്ടിട്ടില്ല. അതിനെക്കുറിച്ചും അശ്വങ്ങളെയും അവസ്ഥാപാരമ്പര്യമായിരിക്കുന്നതിനുള്ള പഞ്ചശതകത്തിനെ പരാജയംകൊണ്ടുതന്നെ ഉൾക്കൊള്ളി.

മുൻപിൽ സ്ഥാപിക്കേണ്ടതാണ്. ഇങ്ങനെ എല്ലാവിധം സൈന്യങ്ങളുടേയും ഉപയോഗത്തെ ഉറപ്പിക്കണം.

ഫ്രീസൈന്യത്തെ അഗ്രങ്ങളിൽ നിർമ്മിക്കുന്നതായാൽ ശത്രുസേനയുടെ പ്രവേശനം തടയാൻ കഴിയും. സാധാരണയായ അഗ്രങ്ങളിൽ നിർമ്മിക്കുന്ന അഗ്രങ്ങൾക്കെതിരെ കോളികളിൽ നിർമ്മിക്കുകയും, ജാലനത്തിൽ തുടർച്ച സാധാരണയും മധ്യത്തിൽ മറ്റൊരു അഗ്രവും നിർമ്മിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ചുരുക്കം സാധാരണ (പ്രാധാന്യം) അഗ്രങ്ങൾ കെട്ടിപ്പിടിക്കുകയും ചെയ്യണം.

വ്യക്തമായ സ്ഥാപിച്ച കഴിഞ്ഞാൽ പക്ഷങ്ങളിലും കക്ഷങ്ങളിലും ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ട സൈന്യങ്ങളിൽ ഒന്നിനെക്കൊണ്ടോ രണ്ടിനെക്കൊണ്ടോ പ്രവേശിക്കുകയും, അങ്ങനെയുള്ള പരസ്പരം പ്രതിരോധിക്കുക (പരസ്പരം തടയുക) യും ചെയ്യണം. പരസ്പരസൈന്യങ്ങളിൽ ബലം കുറഞ്ഞതാ, ഹസ്തശാസ്ത്രം കുറഞ്ഞതാ, ദുർബ്ബലമായ അമാത്യന്മാരോടുകൂടിയതാ, ഉപജാപം ചെയ്യപ്പെട്ടതാ ഇരിക്കുന്നതോ ആയ സൈന്യത്തെ പ്രമുഖമായ സാധാരണക്കാരെ അഭിഹ്വാനിപ്പിച്ച്; ശത്രുസൈന്യങ്ങളിൽ എന്താധികാരം സാധാരണയായിട്ടുള്ളതോ അതിനെ അതിലിരട്ടി സാധാരണയായ സൈന്യങ്ങളെക്കൊണ്ട് അഭിഹ്വാനിപ്പിച്ച്; സാധാരണസൈന്യങ്ങളിൽ ഏതാധികാരം അധ്യക്ഷനായിരിക്കുന്നത് അതിനെ വളരെ എണ്ണം ചേർത്തു വെച്ചിട്ടുണ്ട്. ഏതു കാരണത്താൽ പരസ്പരസൈന്യങ്ങളിൽ ബലം കുറവായതോ മറ്റോയോ തോന്നുന്നുവോ അതിന്നടുത്തു സ്വയംസൈന്യത്തെ വെട്ടിക്കൊല്ലണം ചെയ്യുകയും ചെയ്യണം.

അഭിനൃത്തം (നേരിട്ടൊഴുകുക), പരിവൃത്തം (വട്ടംമുറുക്കുക), അഭിനൃത്തം (അങ്ങിനെയൊഴുകുക), അപസ്മരം (മുൻപോട്ടു ഓടിയ വഴിക്കുതന്നെ പിന്നോക്കം ഓടുക), ഉന്മൂലാധാരം (ശത്രുബലത്തെ ഭഞ്ചിച്ച് ഭഞ്ചിച്ചു

മേന്മ നിൽക്കുക), വലയം (മറ്റു സൈനികരുടെ മുറും നിൽക്കുക), ഗോകുലിക (ഗോകുലംപോലെ വകുഗതിയായി പ്രവൃത്തിക്കുക), മണ്ഡലം (ശത്രുക്കളെ സമ്പന്നിച്ച് ഒരംശത്തെ കേട്ടിച്ച് അതിനെ വലുത്തുനിൽക്കുക), പ്രകീർത്തിക (എല്ലാ ഗതികളിലും പ്രകാശം വരുത്തുക), വ്യാപ്തം (അപരാധം ചെയ്തതിനുശേഷം പിന്നെയും എതിർക്കുക), അനുവാദം (സ്വയം സമ്പന്നമാക്കിയ അനുവാദം നിൽക്കുക), ഭഗവതായ സ്വയം സമ്പന്നമാക്കിയ ഭഗവതായ പാർവ്വതീയും പിന്നീടും ഭാഗ്യ അനുവാദം രക്ഷിക്കുക, ഭഗവതായ (ഭഗവതായ പരമേശ്വരത്തിന്റെ പിന്നാലെ ഭാഗ്യം) എന്നിവയാണു് അപരമങ്ങൾ.

മേൽപ്പറഞ്ഞവയിൽ പ്രകീർത്തികയൊഴികെയുള്ള എല്ലാം ചെയ്യുക, പഞ്ചശ്രമംഗങ്ങളാകുന്ന ചതുരതയുള്ള വ്യസനത്തോടൊപ്പം സമസ്തങ്ങളായാ ഹരിക്കുക, പഞ്ചശ്രമംഗങ്ങളായ ഭഗവതായ, അനുവാദം (രസ്യത്തിൽ ആക്രമണം) ചെയ്യുക, സൈന്യം (സൈന്യം) എന്നിവ ഹരിക്കുക.

മേൽപ്പറഞ്ഞവയിൽ ഉന്നതമായവയാണൊഴികെയുള്ളതെല്ലാം ചെയ്യുക, സ്വഭൂമിയിൽ വെച്ച് അഭിയാനം (നേരിട്ടെടുക്കൽ) ചെയ്യുക, അപരാധം (ശത്രുവിനെ ആക്രമിച്ച്) പിന്നീട് ചെയ്യുക, സ്ഥിതിയുദ്ധം (അധികാരം നിന്നിട്ടുള്ള യുദ്ധം) ചെയ്യുക എന്നിവ രമ്യമാണു്.

സ്വഭൂമിയിലും സമുദ്രങ്ങളിലും ശത്രുവിനെ പ്രഹരിക്കുക, ഉപാധിയാ ചെയ്യുക എന്നിവ പരമമാണു്.

ഭാഗ്യമായും യുദ്ധമായും
ചമച്ചു വൃദ്ധിവിധം
ചതുരതയുദ്ധം യുദ്ധം
തുല്യമായ് വന്നിടം വിധം

ഇതന്തര ധനുസ്സോളം
 മുൻപെന്നാൽ നിന്നിട്ടു നൂപൻ
 മിന്നസൈന്യവുഹനാത്മം;
 സൈന്യം കൂടാതെതിക്കൊലാ.

പോലിയുറോ രാജാശാസ്ത്രത്തിൽ, സാംഗ്രാമികരണ
 പത്താമധികരണത്തിൽ, ജഡഗുണാൽ പക്ഷ
 കക്ഷാശ്ചര്യവ്യവഹിതം—സംഭാവ്യം
 യഥവിധിഗം — പശ്ചാത്താപമനുഷ്ഠി
 യുദ്ധങ്ങൾ എന്ന അദ്ധ്യായം.

ആറാം അധ്യായം.

ഒരുനൂറ്റാണ്ടിനുള്ളിൽ അഞ്ചുനൂറ്റാണ്ടു പ്രകരണങ്ങൾ.

ഭണ്ഡഭാഗമണ്ഡലാസംഹതി വ്യവഹാരം,
 അതിന്നു പ്രതിവൃഹസ്ഥാപനം.

പക്ഷങ്ങൾ രണ്ടും, ഉരസ്സുവും, പ്രതിഗ്രഹവും (സൈ
 ന്യപ്രയും) ആയിട്ടാണ് 'ശുക്രനമ്മതമായ വ്യവഹാരികം.
 പക്ഷങ്ങൾ രണ്ടും, കക്ഷങ്ങൾ രണ്ടും, ഉരസ്സുവും, പ്രതിഗ്ര
 ഹവുമായിട്ടാകുന്നു ബൃഹസ്പതിനമ്മതമായ വ്യവഹാരിക
 ഗം. രണ്ടുനൂറ്റാണ്ടിലും, പക്ഷകക്ഷാശ്ചര്യസൈന്യങ്ങളെ
 വിഭാഗിച്ചുകൊണ്ടു ഭണ്ഡവ്യവഹാരം, ഭാഗവ്യവഹാരം, മണ്ഡല
 വ്യവഹാരം, അസംഹതവ്യവഹാരം എന്നിങ്ങനെ പ്രകൃതിവ്യവ
 ഹാരം നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്നു. അവയിൽവെച്ചു സൈന്യങ്ങളെ
 പലാം വിഭാഗങ്ങളിൽ നിൽക്കുന്നതായ വ്യവഹാരം ഭണ്ഡം (ഭ
 ണ്ടം=വടിപോലെ ആകൃതിയുള്ളതു്); എല്ലാ സൈന്യങ്ങ
 ളും ഒന്നിനൊന്നു പിന്നിലായി നിൽക്കുന്നതു ഭാഗം (ഭാ
 ഗം=പാമ്പിന്റെ ഉടൽ പോലെ ആകൃതിയുള്ളതു്); എല്ലാ
 ഭാഗങ്ങളിലേക്കും അഭിമുഖമാകുമാറു നിൽക്കുന്നതു മണ്ഡ

ലാ (മണ്ഡലംകൂടാതെ പോലെ ആകൃതിയുള്ളത്); സൈന്യങ്ങൾ ഒന്നിനൊന്നു തൊടാതെ പെട്ടെന്നായി നിൽക്കുന്നത് രാസംഹതം (മുക്തിലഭമാണത്ത്) •

പക്ഷങ്ങളിലും കഷ്ടങ്ങളിലും ഉരസ്സത്തിലും സമമാന്യ സൈന്യസംഖ്യയാടുകൂടി വർത്തിക്കുന്ന വ്യൂഹം ദണ്ഡം. അതു കഷ്ടാലിത്രാന്തം (കഷ്ടങ്ങളെക്കൊണ്ടു മുന്നോട്ട് ആക്രമിക്കുന്നത്) ആയിരുന്നാൽ പ്രദരഃ; അതുതന്നെ രണ്ടു പക്ഷങ്ങളെക്കൊണ്ടും പ്രതികൂലാന്ത (വിരുന്നാട്ടു വാഗ്ദാനം) മാകിക് ദധകഃ; അതുതന്നെ രണ്ടു പക്ഷങ്ങളെക്കൊണ്ടും അതികൂലാന്തം (അധികം കടന്നു നിൽക്കുന്നത്) ആയിരുന്നാൽ അസഹ്യം; രണ്ടു പക്ഷങ്ങളും ഇളക്കാതെ നിറുത്തി ഉരസ്സംകൊണ്ടു ആക്രമിക്കുന്നതായിരുന്നാൽ ദശ്യം. ഇപ്പറഞ്ഞ നാലു വ്യൂഹങ്ങളും മേൽക്കരണിച്ചതിന്നു വിപരീതമായി സ്ഥിതിചെയ്താൽ മാപാ, മാപകഷ്ടി, പ്രതിഷ്ഠഃ, സുപ്രതിഷ്ഠഃ എന്നീ പേരുകളുള്ള വ്യൂഹങ്ങളാകും. വിദ്യാപാലെ വർദ്ധിച്ച പക്ഷങ്ങളാടുകൂടിയതു സഞ്ജയം. അതുതന്നെ ഉരസ്സംകൊണ്ടു മുന്നോട്ടാക്രമിക്കുന്നതായിരുന്നാൽ വിജയഃ; പക്ഷങ്ങളുടെ കർണ്ണസ്ഥാനം സ്ഥൂലമായിരുന്നാൽ സ്ഥൂലകർണ്ണഃ; വിജയത്തിനോടു പക്ഷങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഇരട്ടി സ്ഥൂലമായിട്ടുള്ളതു വിശാലവി

* ഇത് കൂടുതൽ സൂക്ഷ്മമായിട്ടുള്ള ഒരു പ്രകാരമുള്ള പക്ഷങ്ങളാണ്. ഇതിലുള്ള സ്ഥൂലകർണ്ണമുള്ള പക്ഷങ്ങളാണെന്നറിയേണ്ടതാണ്.

5 പ്രദരം വിപരീതം മാപാ; ഇതു കഷ്ടങ്ങളെക്കൊണ്ടു പിന്നോട്ടു വലിക്കുന്നതായിരിക്കും. ദധകത്തിന്നു മാപാതും മാപകഷ്ടി; ഇതു രണ്ടു പക്ഷങ്ങളെക്കൊണ്ടും മുന്നോട്ടു ആക്രമിക്കുന്നതായിരിക്കും. അസഹ്യത്തിന്നു വിപരീതം പ്രതിഷ്ഠഃ; ഇതു രണ്ടു പക്ഷങ്ങളെക്കൊണ്ടും പിന്നോട്ടു വലിക്കുന്നതായിരിക്കും. ശൂന്യത്തിന്നു വിപരീതം സുപ്രതിഷ്ഠഃ; ഇത് ഉരസ്സംകൊണ്ടു പക്ഷങ്ങളെക്കൊണ്ടു ആക്രമിക്കുന്നതായിരിക്കും.

ജയം; കഷ്ടങ്ങളും ഉരസ്സുതെയും കാലിത്തുനിൽക്കുന്ന പക്ഷങ്ങളും കൂട്ടിയിടുന്നതാൽ ചതുരവും; ഇതുതന്നെ വിപരീതമായിത്തന്നാൽ ധൈര്യവും; ദൈവവ്യക്തിയുടെ ഉപരിഭാഗത്തിൽ ഉൾപടുവമായ രാജി (സൈന്യപംക്തി) ഏകദേശം സൂചി; രണ്ടു ദൈവവ്യക്തികൾ വേർതിട്ടുള്ളതു വലയം; നാലു ദൈവവ്യക്തികൾ കൂടിയിട്ടുള്ളതു മുഴുവൻ.—ഇത്തന്നെ ദൈവവ്യക്തികൾ.

പക്ഷങ്ങളിലും കഷ്ടങ്ങളിലും ഉരസ്സുകളിലും സൈന്യങ്ങളും സമമല്ലാത്ത വർത്തിക്കുന്നതു ഭോഗവ്യക്തി. അതു സർവ്വസാരി (സർവ്വപാപവെ ഏകാകാരമായിട്ടുള്ളതു), ഗോമൃതിക (ഗോമൃതപാപവെ ചിന്നാകാരമായിട്ടുള്ളതു) എന്നിങ്ങനെ രണ്ടു വിധം. ഈ ഭോഗവ്യക്തികളിൽ ഉരസ്സുതെയുള്ളതു വലിയതും പക്ഷങ്ങളും ദൈവവ്യക്തികളും വിവിധമായിട്ടുള്ളതും; അതിന്നു വിപരീതം (ഉരസ്സും ഏകദൈവവ്യക്തിയും പക്ഷങ്ങളും ഇരട്ടിയായിട്ടുള്ളതു) മകരം; ശക്തിയുള്ളതെന്നു പറയുന്നതും മകരം; ശക്തിയുള്ളതെന്നു പറയുന്നതും—ഇത്തന്നെ ഭോഗവ്യക്തികൾ.

പക്ഷങ്ങളും കഷ്ടങ്ങളും ഉരസ്സും ഏകീകരിച്ചിട്ടുള്ളതാൽ (മുൻപൊന്നു അനീകസന്ധിയാകട്ടെങ്കിലും) മണ്ഡലവ്യക്തികൾ. അതു സർവ്വതാമസം (നാലുദിക്കുകളിലേക്കും മുഖത്തോട്ടുള്ളതായതു) ആയിത്തന്നാൽ സർവ്വതാമസം; അഷ്ടാനീകം (രണ്ടുരസ്സുകളും നാലു പക്ഷങ്ങളും രണ്ടു കഷ്ടങ്ങളും എന്നിങ്ങനെ എട്ടു അനീകങ്ങളോടുകൂടിയതു) ആയിത്തന്നാൽ മുഴുവൻ.—ഇത്തന്നെ മണ്ഡലവ്യക്തികൾ.

പക്ഷങ്ങളും കഷ്ടങ്ങളും ഉരസ്സും കൂടിക്കലരാത്തവേറിട്ടിരിക്കുന്നതു അസംഗതവ്യക്തി. അതിൽ അഞ്ചുനീകങ്ങളും (പക്ഷങ്ങളും രണ്ടും, കഷ്ടങ്ങളും രണ്ടും, ഉരസ്സും) വളത്തിന്റെ ആകൃതിയിൽ സ്ഥാപിച്ചാൽ വളം;

മരിച്ചു—മരിക്കും പ്രകരണങ്ങൾ

അനാമധ്യായം

ഗോധവൃടെ (ഉടുനീന്റെ) ആകൃതിയിൽ സ്ഥാപിച്ചാൽ ഗോധ; നാലനീക്കങ്ങൾ (ഉദാധുഃ, പ്രതിഗ്രഹം എന്നിവയെ) ഉദ്യാനത്തിന്റെ ആകൃതിയിൽ സ്ഥാപിച്ചാൽ ഉദ്യാനകം; കാക്കദന്തിന്റെ (കാക്കക്കാലിന്റെ) ആകൃതിയിൽ സ്ഥാപിച്ചാൽ കാകപട്ടി; മൂന്നനീക്കങ്ങൾ (പക്ഷങ്ങൾ, പ്രതിഗ്രഹമാ ഉദന്ധുമാ രണ്ടിലൊന്നു എന്നിവയെ) അർദ്ധവൃക്കാരമായി സ്ഥാപിച്ചാൽ അർദ്ധവൃകം; കഷ്ടകൗശ്ഠശൃംഗവൃടെ ആകൃതിയിൽ സ്ഥാപിച്ചാൽ കഷ്ടകൗശ്ഠം—ഇങ്ങനെ അസംഹതവൃക്കാങ്ങൾ.

രഥങ്ങളെ ഉരസ്സത്തിലും ഹസ്തികളെ കയ്യിലും
 അശ്വങ്ങളെ ചുറ്റത്തും സ്ഥാപിച്ചുകൊണ്ടുള്ള വൃഹം
 അരിഷ്ടം; പത്തികരം, അശ്വങ്ങൾ, രഥങ്ങൾ, ഹസ്തികൾ
 എന്നിവയെ ഒന്നിനൊന്നു പിന്നിലായി സ്ഥാപിച്ചുകൊ
 ണ്ടുള്ള വൃഹം അചലം; ഹസ്തികൾ, അശ്വങ്ങൾ, രഥ
 ങ്ങൾ, പത്തികൾ എന്നിവയെ ഒന്നിനൊന്നു പിന്നിലാ
 യി സ്ഥാപിച്ചുകൊണ്ടുള്ള വൃഹം അപ്രതിഹതം. [ഇങ്ങ
 നെ ഭരണശാസ്ത്രമനുസരിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നു.]

മേൽപ്പറഞ്ഞ ചുവടെയിൽ പ്രദേശത്തെ ദേശികാ
ണ്ടും, ദേശികത്തെ അനുസ്മരിക്കാണ്ടും, ദേശികത്തെ ചാപം
കൊണ്ടും, പ്രതി സ്വന്തം ചുവടെയിൽ കൊണ്ടും, സന്നദ്ധത
വിജയംകൊണ്ടും, സ്വർഗ്ഗകർമ്മത്തെ വിശദമായിത്തന്നെ
ണ്ടും, പാലിപാതകത്തെ സമീപത്തുനിൽക്കൊണ്ടും പ്രതി
നിർമ്മിക്കാണ്ടും. മേൽപ്പറഞ്ഞ ചുവടെയിൽ
യും പ്രതിവൃത്തനെയും.

പാലക്കാട്, താലൂക്കും, മേയ്ക്കൂർ, പാലക്കാട് എന്നിവയിൽ മുൻപു മുൻപു പാലക്കാട് പട്ടണത്തെ പറ്റി പഠിക്കുകയും ചെയ്തു. അതുകൊണ്ട് പ്രതിഫലിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് പ്രതിഫലിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് പ്രതിഫലിക്കുന്നു.

ഓച്ചുപ്രകാപം, ഗോഷ്മം,
സ്തന്ധാവാതം കൊളുത്തലും,
പാഷകാദിപ്രാതരങ്ങൾ,
ഓരോർ വഴി ഭേദനം,

“കൊളുത്തി നൊട്ടു, കിരീടം,
കുപ്പൻ കോപിച്ചു, കാടനാ
ശത്രുവാ പാപ്പ” നിത്യമി-
തിവരാൽ വെച്ചുവെട്ടി ഭീഷണം;

ഏകനെക്കാലം, നിത്യം
വരും വില്ലാളിതൻ ശരം
പ്രാണപ്രതിപുതം ബുദ്ധി
നൊല്ലം ഗർവ്വമരയ്ക്കുമ.

കാലികൾക്കു അർപ്പണത്തിൽ, സാഹചര്യം
പരമാധികാരത്തിൽ, ദൈവമാധ്യമം
അർപ്പണം—കാലികൾക്കു
അർപ്പണം എന്ന ആരാമധ്യായം.

സാഹചര്യം പരമാധികാരം കഴിഞ്ഞു.

സംഘവൃത്തം. പതിനൊന്നാമധികരണം.

ഒന്നാം അധ്യായം

മരുഭൂമിയിലും അരുവുകളിലും പ്രകാശനം
ദേവദാസനാമം. ഉപാധിദേശം.

സംഘവൃത്തം (പോലെയും) സമാധാനമായിരിക്കുന്നത്
സൈന്യത്തെയും മിത്രത്തെയും കിട്ടുന്നതിനേക്കാലധികം ഉ
ത്തമമാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, സംഘവൃത്തം മോശ
ബലമുള്ളവയായതുകൊണ്ട് ശത്രുക്കൾക്കു അഭയമുള്ളതാ
കില്ല. അതുകൊണ്ട് വിരോധം കൂടാതെ വെട്ടിക്കുറുത്ത സം
ഘവൃത്തം സാമ്രാജ്യങ്ങളെക്കൊണ്ടും, വിരോധത്തോടെ വ
െട്ടിക്കുറുത്തവയെ ദേവദാസങ്ങളെക്കൊണ്ടും വിജയിപ്പി
പ്പാക്കുന്നതാകുന്നു.

കാലോത്തരം സമാധാനത്തോടുള്ള ക്ഷത്രിയ
സംഘവൃത്തം മുമ്പാകെ വന്നു (കൃഷിപ്രവൃത്തികൾക്കായി
ജ്യോതി) കൊണ്ടും ആയുധങ്ങളെക്കൊണ്ടും ജീവിപ്പിക്കുന്നവ
രാകുന്നു. വിജയികൾ, ഗ്രാമികൾ, മദ്ധ്യകർ, മറ്റുകർ, കർ
കർ, കർക്കര, പാഞ്ചാലർ മുതലായവരുടെ സംഘവൃത്താ
കെടുത്താക്കുന്നതാകുന്ന പേരുകൾക്കു ജീവിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

മേൽപ്പറഞ്ഞ എല്ലാ സംഘവൃത്തങ്ങളും അടുത്തു പെ
രുമാറിയതുകൊണ്ട് സത്രികൾ സ്ഥിതിചെയ്യും. അവർ
തമ്മിൽത്തമ്മിൽ ന്യായം (ദോഷപര്യന്തം) ദോഷമോ
വൈരമോ മറ്റു കലഹകാരണങ്ങളോ ഉള്ളതായിക്ക
ണ്ടാൽ അതിലൊരുവനിൽ “ഇന്നു അതുകൾ അങ്ങനെയു നി
വരിക്കുന്നു” എന്നിങ്ങനെ ക്രമപ്രാപ്തമായ ദേവദാസ പ്രയാ
ഗിപ്പു. തന്റെകൂടും തമ്മിൽ ദോഷം ജനിച്ചാൽ ആവ

കൂട്ടുവഴങ്ങുന്നതാർ (ആചാര്യവേഷധാരികളായ സത്രികൾ) വിദ്യ, ശിഖം, ഭൃതം, വൈഹാരികം (കായികാഭ്യാസം) എന്നീ വിഷയങ്ങളിൽ ബാലന്മാർ തമ്മിൽ കലഹമുണ്ടാക്കിത്തീർപ്പു. തീർണ്ണന്മാർ വേട്ടയാടുന്നവർക്കുവേണ്ടി മദ്യശാലകളിലോ പെരുമാററുമുള്ള സംഘത്തിലെ മുഖ്യപുരുഷന്മാർക്കിടയിലും പ്രതിവലാമപ്രശംസകൾ (എതിരാളിയെ ഏറ്റം ഹിംസൽ) വഴിന്മാരായാ, അവരുടെ കൃത്യപക്ഷങ്ങളെ വശപ്പെടുത്തിയോ കലഹമുൽപ്പാദിപ്പിച്ചു. ഹീനമൂർത്തികന്മാർ (താഴ്ന്നസ്ഥിതിയിലുള്ളവർ) ആയ കമാമന്മാരും (സംഘത്തിൽ മുഖ്യന്മാരുടെ അടുത്തുള്ളവരും) വിശിഷ്ടമൂർത്തികന്മാ (ഉയർന്ന സ്ഥിതിയിലുള്ളവർ) മരണം പൂർത്തിയാക്കുന്നതു ഉത്സാഹിപ്പിച്ചു. എന്നിട്ട് വിശിഷ്ടന്മാരായവർ ഹീനന്മാരുമായി ഏകപാത്രവും (പങ്കിട്ടഭോജനം) വിവാഹവും ചെയ്യുന്നതിനെ അടുക്കുകയും, ഹീനന്മാരായവരെ വിശിഷ്ടന്മാരായി പാതിഭോജനവും വിവാഹവും ചെയ്യുന്നതിൽ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്പകാരംതന്നെ കുലംകൊണ്ടോ പെരുമ്പെരുമ്പെങ്കോണ്ടോ സ്ഥാനത്തുകൊണ്ടോ താഴ്ന്നിരിക്കുന്നവരെ ഉയർന്നവരോടു തുല്യനില കിട്ടുവാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചു. സംഘക്കാർ തമ്മിലുള്ളതും ഒരു പ്രകാരത്തിൽ തീരുമാനിക്കപ്പെടുത്തുമായ വ്യവഹാരത്തെ പ്രതിരോധപക്ഷത്തിലേക്കു് അനുകൂലമായി സമർത്ഥിച്ചു. സംഘക്കാർ തമ്മിൽ വിവാദകാരണമുണ്ടാകുമ്പോൾ തീർണ്ണന്മാർ അവന്റെ ദുഷ്ടതയോ പശുക്കളുടേയോ ആളുകളുടേയോ രാത്രിയിൽ കൊല്ലുകയും, ആ വഴിക്ക് അവർ തമ്മിൽ കലഹങ്ങളുണ്ടാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്തു. ഇപ്പറഞ്ഞ എല്ലാ കലഹസ്ഥാനങ്ങളിലും രാജാവും ധനംകൊണ്ടും ആളുകളൊക്കെയും ഹീനപക്ഷത്തെ സഹായിച്ച് പ്രതിപക്ഷവധത്തിന്നു പ്രേരിപ്പിക്കണം. സംഘത്തിൽനിന്നു രേഖിപ്പിച്ചവരെ മരണദാരുണത്തോടു കൊണ്ടുപോകയും, രേഖിച്ചുപോന്ന എല്ലാവരെയും ദൈവദൂതത്തിൽ നിവേശം ചെയ്

ശിച്ച് അയ്യഞ്ച ഗ്രഹശാക്താ പതിപ്പിച്ചു. ഗ്രഹശാക്താ കൃതി വയ്ക്കാവുന്നവിധം ഭൂമി തിരിച്ചുകൊടുക്കുകയോ ചെയ്യണം. എല്ലാവരുംകൂടി ഒരു സ്ഥലത്തിന്നാൽ അവർ ആയുധമാക്കണമെന്നും സമത്വമാരാകാം. അവർ പിന്നെ മുൻപത്തെ സമ്പ്രദായത്തിൽ സംഘമായിത്തീർന്നാൽ അത്യന്തം (ദോഷം) കല്പിക്കുകയും വേണം.

രാജശാസ്ത്രമുള്ള സംഘക്കാൽ അവതലനാദരം അവർക്കില്ല നാദയാ ഇരിക്കുന്നവരും ഗുണവാനുമായ കല്യാണ രാജപുത്രനെന്ന നിലയിൽ സ്ഥാപിച്ചു. അവർ രാജവംശത്തോടു ചേർന്നുവന്നു കാൽക്കായികളാൽ മുതലായ വസ്തുക്കൾ സംഘത്തിൽ പ്രകാശിപ്പിച്ചു. “ഇന്ന രാജാവിന്റെ പുത്രൻ അല്ലെങ്കിൽ ഭാതാവ് ആയ ഇവന്റെ കാര്യത്തിൽ നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ സ്വയംമുതൽ പ്രവർത്തിക്കാവിൻ” എന്നിങ്ങനെ ശബ്ദിപ്പുറത്തായ സംഘമുഖ്യന്മാരോടു ദൈവവാനും പറയും, അവരത്ര സമ്മതിച്ചാൽ കൃത്യവശങ്ങളെ പരത്താക്കുന്നതിന്നു വേണ്ടി അർത്ഥത്തെയും സൈന്യത്തെയും അയയ്ക്കുകയും ചെയ്യും. വിക്രമാവസരത്തിൽ മറ്റു യുദ്ധവാർകളുടെ വേദനം ചരിച്ചു സത്രികൾ പുത്രാൽപരക്കെയോ വിധാമന്മാരോ മരണമാ കാക്കുന്നതായിപ്പറയും. വൈഷമ്യചരിതം (മംഗളാർത്ഥമായ പാഠനീയം) എന്ന നിലയിൽ മദനാശം വേർത്ത അനേകരും മദ്യകുടുംബം വിതരണം ചെയ്യും. ചൈത്ര്യം, ദൈവതദ്വാരം, രാജാസ്ഥാനം എന്നിവയിൽ സത്രികൾ സമയകർമ്മം (സംഘമുഖ്യനോടു ശത്രു ചെയ്യുന്ന സാധികർമ്മം) അന്നുള്ള നിദ്രാപരമായിട്ട് ഹിമനൃഗത്തോടും അഭിജ്ഞാനമുദ്രയാടുംകൂടിയ സമുദ്രജനങ്ങളെ സംഘക്കാൽ കാണത്തക്കവിധം പ്രകാശിപ്പിച്ചു. സംഘക്കാർ കണ്ടു വോദിക്കുമ്പോൾ “രാജാവിന്റെ വകയാണിവ” എന്നു പറയും ചെയ്യും. അതിനുശേഷം അയയ്ക്കും (ആക്രമണം)

മെച്ചപ്പെട്ടു. സംഘപ്പാത്രങ്ങളെ കയ്യിൽനിന്നും വാഹനമായി ഹിരണ്യമായി ക്ലിപ്തമായ കാലത്തിന്നുശേഷം മടക്കിക്കൊടുക്കുമെന്ന നിശ്ചയത്തിനാൽ വാഹകരും, ആ വാഹനം പ്രയോജനം പ്രദാനം ചെയ്ത സംഘപ്പാത്രം നൽകുകയും, സംഘപ്പാത്രം അതു ആവശ്യപ്പെടുമ്പോൾ “അതു മുഖ്യന്റെ കയ്യിൽ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്” എന്നു പറകയും ചെയ്തു. * ഇതുകൊണ്ടു സ്തംഭപാത്രത്തിലും ആകാശികരിലും പ്രയോജനപ്പെടുത്തേണ്ടതായ ദൈവം പറയപ്പെട്ട ഇങ്ങനെ ദൈവപാത്രങ്ങളായി.

ആത്മസംഭാവിതനായ (അൻ ദൈവഗുണമെന്ന ഹങ്കാരമുള്ള) സംഘമുഖ്യപുത്രനെ സത്രി “അമ്മാൻ ഇന്ന രാജാവിന്റെ ; പുത്രനാണ്. ശത്രുക്കളാൽ ഇവിടെ പാർപ്പിച്ചിരിക്കുകയാണ്” എന്നു പറഞ്ഞു ധരിപ്പിച്ചു. അവൻ അതു വിശ്വസിച്ചു സമ്മതിച്ചാൽ രാജാവ് അവനെ ധനവും സൈന്യവും കൊടുത്തു വശത്താക്കി സംഘപ്പാത്രം വിതരിപ്പിച്ചു; ഉദ്ദേശിച്ച കാര്യം സാധിച്ചാൽ അവനെയും ഹരിപ്പിച്ചു. അഥവാ, സംഘമുഖ്യന്മാരുടെ അടുത്ത പ്രാവിധികളായി നിറഞ്ഞപ്പോൾ ദൈവപാത്രങ്ങൾ, സ്തംഭപാത്രങ്ങൾ, നാഭിപാത്രങ്ങൾ, സൗഭാഗ്യപാത്രങ്ങൾ എന്നിവർ ഏറ്റവും ഉപയോഗപ്രദമായവയെ സ്ത്രീകളെ കാട്ടി സംഘമുഖ്യന്മാർ ഉന്മാദം ജനിപ്പിച്ചു. പല സംഘമുഖ്യന്മാരും അധികം കാമമുള്ളവരായാൽ അവരിൽ ഒരുവന്റെ അടുത്തൽ മെല്ലാമെന്നു ചിന്താസം ജനിപ്പിച്ചു മറ്റൊരുവന്റെ അടുത്തൽ മെല്ലാമെന്നു മറ്റൊരുവൻ അധികം ബലാൽക്കാരമെന്നു പരിചയപ്പെട്ടുകൊണ്ടുപോകയും ചെയ്തതു കാരണം അവർ തമ്മിൽ കലഹമുൽപ്പാദിപ്പിച്ചു.

* ഇവയെ ഉപയോഗിക്കുകയാണ് സംഘമുഖ്യനും സംഘപ്പാത്രം തമ്മിൽ ദൈവപാത്രം ഉപയോഗിക്കുന്നത്.

; വിശിഷ്ടവിശേഷം

കലാപരമായതാൽ തീർന്നുവാൻ തങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തി വെക്കുകയും, “കാമകനായ ഇവൻ പ്രതികാമകനാൽ ഇപ്രകാരം കൊല്ലപ്പെട്ടു” എന്നു പ്രകാശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അവർ നിശ്ചയം തൊരിട്ടിട്ടും മുഖ്യൻ അതു സഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതായാൽ സ്ത്രീ അവന്റെ അടുക്കൽ “ഇതാ ഇന്നു മുഖ്യൻ അങ്ങയിൽ കാമമുള്ള പട്ടായ എന്നു ഉപദേശിക്കുന്നു. അവൻ ജീവദാനത്തിലിരിക്കുന്നവനാൽ അറിവിന്റെ സ്ഥിതിചെയ്യപ്പെട്ടു” എന്നു പറഞ്ഞു അവനെക്കൊണ്ടു മറുവനെ വധിപ്പിച്ചു. ബലാൽക്കാരണ അന്യനാൽ അപഹരിക്കപ്പെട്ടാൽ അങ്ങനെ അപഹരിച്ചവനെ രാത്രിയിൽ ഉപപന്നത്തിൽവെച്ചോ ക്രിസ്തുമഹത്തിൽ വെച്ചോ തീർത്തുനടക്കണം കൊല്ലിക്കുകയോ താൻതന്നെ വിഷം കൊടുത്തു കൊല്ലുകയോ ചെയ്തു. പിന്നെ “ഇവൻ എന്റെ പ്രിയനെക്കൊന്നു” എന്നു പ്രകാശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അഥവാ സ്ത്രീയിൽ അതകാമനായ മുഖ്യനെ സിദ്ധാപ്രയത്നനായ സത്രീ വിഷം കലർത്തിയ വശികരണരൂപങ്ങൾ കൊടുത്തു വെച്ചിട്ടു് ഒളിച്ചുപോകയും, അവൻ പോയതിന്നുശേഷം സത്രീകൾ ശത്രുക്കളുടെ പ്രയാഗമാണെന്നു പറയുകയും ചെയ്തു. അല്ലെങ്കിൽ ഗുഹാജീവകളായ ദിധനമാടോ അഗസ്ത്രികളോ സംഭവമുണ്ടായ അടുക്കൽ ദാഹം സംഭവസ്ഥിച്ച് നിരോധം സംഭവസ്ഥിച്ച് വിവാദം കൊണ്ടുചെന്നു അവരെ വ്യാധോഹിപ്പിച്ചു. കൊരികശ്രീകൾ, നാൽകികൾ, ഗായനമാർ എന്നിവരും ഇതു ചെയ്യാറുണ്ടാകുന്നു. രാത്രിസമാഗമത്തിന്നു സമ്മതിച്ചപ്രകാരം മുഖ്യന്മാർ ഗുഹാഗമങ്ങളിൽ പ്രവേശിച്ചാൽ അവരെ തീർത്തുവാൻ ഹനിക്കുകയോ പിടിച്ചു കൊട്ടിക്കൊടുക്കുവാനോ ചെയ്തു. അഥവാ, സ്ത്രീയോടുപന്നായ സംഭവമുണ്ടുനോടു സത്രീ “ഈ ഗ്രാമത്തിൽ ഒരു ഒരിടത്തും ഇവരെക്കണ്ടു് റോപ്പിട്ടുപോയിരിക്കുന്നു. അവന്റെ

ഭാഷ്യ രാജാധിപന്മാർ; അവളെ പരിഗ്രഹിച്ചുകൊൾക” എന്നു പറവു. പരിഗ്രഹിച്ചിട്ട് അമാസം കഴിഞ്ഞതിന്നുശേഷം ഭൃഷ്യനായ സിദ്ധവൃഷ്ണൻ സംഘാടനവൃന്ദത്തിൽ ചേർന്നു. “ഇവൻ എന്റെ മുഖ്യഭാര്യയായ സ്രഷ്ടാവോ സോമദരിയോ പുത്രിയോ ആയവളെ ബലാൽക്കാരണ പിടിച്ചു ഉപദ്രവിക്കുന്നു” എന്നു ആവലാതി പറവു. അവനെ സംഘം ശിക്ഷിച്ചുവെങ്കിൽ രാജാവു അവനെ വശപ്പെടുത്തി വിരോധികളായ സംഘക്കാരിൽ വിക്രമിച്ചിപ്പു. ശിക്ഷിച്ചില്ലെങ്കിൽ ആ സിദ്ധവൃഷ്ണനെന്ന ര.ത്രിയിൽ തീർപ്പാക്കി നിശ്ചയിപ്പു. അനന്തരം മറ്റു സിദ്ധവൃഷ്ണന്മാർ “ഈ മുഖ്യൻ ബ്രാഹ്മണനായും ബ്രാഹ്മണീഭാരണമാണു്” എന്നു അധിക്ഷേപിക്കുകയും ചെയ്തു. അഥവാ, കാർത്തവീകാവശ്യധാരിയായ സത്രിയെ മുഖ്യനായി വാഹം കഴിച്ചുകൊടുപ്പാൻ നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട ഒരു കന്യകയെക്കുറിച്ചു മറ്റൊരു മുഖ്യനാടു് “ഇവന്റെ കന്യക രാജപത്നിയും രാജാവിനെ പ്രസവിക്കുന്നവളുമായിരിക്കും. അങ്ങനെ സർവ്വസ്വവും കൊടുത്താ ബലാൽക്കാരം ചെയ്താ അവളെ പരിഗ്രഹിക്കുക” എന്നു ധരിച്ചിപ്പു. മുഖ്യൻ ശ്രമിച്ചിട്ടു കന്യകയെ ലഭിക്കാത്തപക്ഷം അവന്റെ നേരെ മറുപടിക്കാരനെ ഉത്സാഹിപ്പിച്ചു; ലഭിച്ചുവെങ്കിലാകട്ടെ കലഹം തനിക്ക് ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്നും. അഥവാ, ഭിക്ഷുകി പ്രിയഭാഷ്യനായ ഒരു മുഖ്യനാടു് “ഇന്നു മുഖ്യൻ യൌവനക്കാൽ പ്രപന്നനായിട്ട് അങ്ങനെയെങ്കിലും അടുത്തുവെക്കു് എന്നു അനുമാനിക്കുന്നു. ഞാൻ അദ്ദേഹത്തെ ഭയപ്പെട്ട് എഴുന്നേൽക്കുകയും വാങ്ങി ഇവിടെ വന്നു. അങ്ങനെയെങ്കിലും നിങ്ങളാണു്; ഇതിന്നുദ്ദേശിക്കാൻ ഗുണമായിട്ടു പ്രതികരിയ ചെയ്യണം എന്നിരിക്കും ഇതിൽ വലിയ അർത്ഥമുണ്ടു്” എന്നു പറവു.

മേൽപ്പറഞ്ഞാറിയമുഖ്യന്മാരും മറ്റുമായ കലഹസ്ഥാ

നൂതൻ

മനസ്സും—മനസ്സും പ്രകടനങ്ങൾ

ഒന്നാമധ്യായം

നങ്ങൾ തന്നെയും ഉണ്ടാകയാൽ തീർന്നുവരാൻ കഴിയാത്ത ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ടു ചെല്ലാൻ രാജാവ് ധനംകൊണ്ടും സൈന്യംകൊണ്ടും ഹീനപക്ഷത്തെ സഹായിച്ച് വിജയനാശായവരിൽ വിജയിപ്പിക്കുകയാൽ, അവരെ നാട്ടിൽ നിന്നു പുറത്താക്കുകയാൽ ചെയ്യണം. ഇപ്രകാരം വിജയിപ്പിച്ചു സംഘങ്ങളിൽ ഏകരാജനായിട്ടു വർത്തിക്കണം. സംഘങ്ങളും ഈ ഏകരാജനാൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന മേൽപ്രകാരമുള്ള അതിസമ്പന്നങ്ങളിൽനിന്ന് ആശ്വാസം ഉണ്ടാകണം.

സംഘങ്ങളിൽ സംഘമുഖ്യൻ
 പ്രിയനായ് ന്യായ്യത്തിനായ്
 ദാനനായിപ്പോന്നായ് വാഴ്വു
 സമൃദ്ധിത്തോന്നുവർത്തിയായ്.

കൊടിയുണ്ടും അർദ്ധശസ്ത്രത്തിൽ, സംഘമുഖ്യനെ
 പരിരക്ഷിക്കുന്നതിനായിട്ടും, മേലോരോരമ്പരം—
 ഉപാധിമാർഗ്ഗം എന്ന ഒന്നാമധ്യായം.

സംഘമുഖ്യൻ പരിരക്ഷിക്കുന്നതിനായിട്ടും കഴിഞ്ഞു.

ആഖലീയസം • പന്ത്രണ്ടാമധികരണം.

ഒന്നാം അധ്യായം.

തെരുവാരൂപരീതിക്കും പ്രകാരം.

കൃതകർമ്മം.

ബലാമനിയ ശത്രുവിനാൽ അഭിയാഗിക്കാപ്പട്ട ദുഷ്ടൻ എല്ലാ കാർത്തിയും അവന്നു കീഴടങ്ങി വേതസധർമ്മത്തെ ടി രൂപിച്ചിട്ട് സ്ഥിതിചെയ്യണം.

ആർ ബലാമനിയവനെ നമസ്കരിക്കുന്നുവോ അവൻ ഇന്ദ്രനെയാണ് നമസ്കരിക്കുന്നതെന്നു മരുപാല ശിഷ്യന്മാർ പറയുന്നു. വിശാലാക്ഷനാകട്ടെ “സർവ്വസൈന്യസമനാഹാരാഭ്യർത്ഥം വേണ്ടതു്. എന്തുതുകൊണ്ടെന്നാൽ, പരാക്രമം വ്യസനത്തെ ഇല്ലായ്മചെയ്യും. അതു് ഷത്രിയന്റെ സ്വഭാവമാണു്. യുദ്ധത്തിൽ ജയാമാ പരാജയാമാ വേർതിരികൊള്ളട്ടെ” എന്നുപ്രായപ്പെടുന്നു.

അങ്ങനെയല്ലെന്നാണ് കൊടികൃമനും. എല്ലാ കാർത്തിയും അനുപ്രണതനായിരിക്കുന്നവൻ കൂടെയധികം (ആറുവക്കത്തെ ആട്ട്) എന്നുപോലെ ജീവിതത്തിൽ നിരാശനായി വസിക്കും. അപ്പുസൈന്യസാരവൻ യുദ്ധംചെയ്യും.

* ആഖലീയസം = ആഖലീയാനെ (യുദ്ധംകാത്തവനെ) സംസാരിച്ചു; അവന്റെ കൃത്യം.

ടി ദേവതസമേനാൽ ആറുവക്കത്തി; അരികിലേക്കും വേതസധർമ്മം. ആറുവക്കത്തി അരികിൽ പ്രയാസംവരുത്താൻ വേതസധർമ്മത്തിൽ മുഷ്ടകതാത് പതിവു്. അതുപോലെ ശത്രുവിനെ നശിപ്പിച്ചു വർത്തിക്കുകയെന്നു വേതസധർമ്മം.

സ്നാതം പൂജം (തരണസാധനം; കപ്പൽ മുതലായത്) ഇല്ലാത്തവർ സമുദ്രത്തിലിറങ്ങിയാലെന്നുപോലെ നശിച്ചുപോകും. അതുകൊണ്ട് ബലം മറഞ്ഞവർ ശത്രുവിനെക്കാൾ ബലംകൂടിയ മരണാത രാജാവിനെ ആശ്രയിച്ചാ, ശത്രുവിന്നു ഭേദിച്ചാൽ കഴിയാത്ത ദുഷ്ടത്തെ ആശ്രയിച്ചാ പ്രവൃത്തിക്കണം.

ധർമ്മവിജയി, ലോഭവിജയി, അഹങ്കാരിയായി എന്നിങ്ങനെ മൂന്നാധിപമാണ് അഭിമാനിക്കാക്കുന്നത്. അവരിൽ വെച്ചു ധർമ്മവിജയി കേവലം അഭ്യുപാസനി (ആണാട്ടാണ്) കൊണ്ടുതന്നെ സന്തോഷിക്കും; അങ്ങനെയുള്ളവനെ ശത്രുക്കളനിവാരണത്തിനായിട്ടുകൂടി അഭ്യുപാസിക്കണം. ലോഭവിജയി ഭൂമിയേയും ദ്രവ്യത്തെയും ഹരിച്ചാൽമാത്രമേ സന്തോഷിക്കുകയുള്ളൂ; അവനെ അർത്ഥദാനംകൊണ്ട് ആവശ്യപ്പെടുന്നു. അഹങ്കാരിയായിരുകൂടെ ഭൂമിയേയും ദ്രവ്യത്തെയും ഭായ്യാപ്യന്ത്രാഭയം പ്രാണനേയുംകൂടി അപഹരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഉപ്സനാകയുള്ളൂ; അവനെ ഭൂമിയും ദ്രവ്യവും കൊടുത്തു വശീകരിച്ച് അൻ അവന്നു ഗ്രാഹനശ്ലാഘനധിയം സ്ഥിതിചെയ്തുകൊണ്ട് പ്രതിഷ്ഠിയചെയ്യണം.

അവരിലൊരാളെ അഭിമാനത്തിന്നു പുറപ്പെട്ട സ്വേദം മേയ്ക്കുന്നതിട്ടുള്ളവൻ സന്ധിചെയ്താ, മന്ത്രയധഃചെയ്താ, കൂടയധഃചെയ്താ തടുപ്പു. അവന്റെ ശത്രുപക്ഷത്തെ സാമദാനങ്ങളെക്കൊണ്ടും സപക്ഷത്തെ (അമാത്യാദികളെ)ഭേദഭേദങ്ങളെക്കൊണ്ടും പ്രതിയോധിച്ചു; ഭക്തി, രാജ്യം, സ്നേഹം എന്നിവയെ ഗ്രാഹപുരുഷനാൽ ശത്രുവിഷാഗ്നികളെക്കൊണ്ടും സാധിച്ചിപ്പു. അവന്റെ പിൻഭാഗത്തു എല്ലാകാലം ആക്രമിച്ചു; ആടവികന്മാരെക്കൊണ്ട് അവന്റെ രാജ്യത്തെ ഹനിപ്പിക്കയോ അർത്ഥഹീനനാക്കയോ അവതലനാക്കയോ അപഹരിപ്പിക്കയോ ചെയ്തു.

നൂറു

ദത്തനാമപതിരങ്ങൾ പ്രകരണം

ഒന്നാമധ്യായം

ഈ വക അപകാരങ്ങൾ ചെയ്തതിന്നശേഷം സന്ധി
പറയാൻ ഭൂതന അയപ്പു. അപകാരമൊന്നും ചെയ്ത
തെയും സന്ധിപ്പെട്ടു നീതി നിലയായിപ്പു. സന്ധിയെ
സാക്ഷിക്കാതെ ശത്രു ആക്രമിക്കുന്നതായാൽ സന്ധിപര
ത്തതിന്നാക്കാതെ നാലിലൊന്നധികമായ കോശദണ്ഡങ്ങ
ളെ കൊടുക്കാമെന്നു അധികം കാലത്തേക്കു കൊടുക്കാ
മെന്നു പറഞ്ഞു സന്ധിയെ യാചിപ്പു. ശത്രു ദണ്ഡസ
ന്ധിയെ യാചിക്കുന്നതായാൽ ശത്രുക്കൾ മറഞ്ഞുവോ,
ശത്രുക്കൾ ഉണ്ടെങ്കിലും, ശത്രു കലനംതോ ആയ ആനകളു
യും കരിരകളു മും കൊടുപ്പു. പുനഃസന്ധിയെ യാചി
ക്കുന്നതായാൽ ഭൂമിസന്ധിത്തെയോ അമിത്രസന്ധി
ത്തെയോ അടവീടല്ലെന്നു തന്നെയോ യോഗ്യതയുണ്ടാകാൽ
(ശ്രദ്ധപുരുഷന്മാരാൽ) അധിഷ്ഠിതമാക്കി ദാനം ചെയ്തും,
എങ്ങനെ ചെയ്താൽ യാതൊന്നും (ഭൂമിദാനവത്തിന്നും
ശത്രുവിന്നും) നാശം വരുവാ അങ്ങനെ ചെയ്തും. അപ്പു
രുകിൽ, അവരായിക്കുറപ്പാൽ വികാരം പ്രാപിക്കുന്ന തീ
ർപ്പു സന്ധിത്തെയോ, വ്യവസ്ഥിതൻ അപകാരം ചെയ്യ
ന്ന അനുരാഗമായ മേലുറപ്പുതന്നെയോ അവന്നു കൊ
ടുപ്പു. കോശസന്ധിയെ യാചിക്കുന്നതായാൽ, ആരെ വി
ല്പ്യപാശവാൻ വരാത്തതായ സാരദ്രാണിയോ യുദ്ധ
യോഗ്യമല്ലാത്ത കപ്യദ്രാണിയോ കൊടുപ്പു. ഭൂമിസന്ധി
യെ യാചിക്കുന്നതായാൽ, പിന്നീടു വിഭജിക്കുവാൻ കഴി
യുന്നതോ നിത്യശത്രു പിന്നാക്കുകയെന്നോ അപാത്രയമിപ്പാ
ത്തതോ വളരെ അയ്യയത്തോ സഹിച്ചു നിവേശിപ്പിക്ക
ത്തതോ ആയ ഭൂമിയെ അവന്നു കൊടുപ്പു. മേലിതാനായ
ശത്രുവിന്നു കരളധാനിയൊഴികെയുള്ള സർവ്വസ്വവും
കൊടുക്കാമെന്നു പറഞ്ഞും സന്ധിയെ യാചിപ്പു.

ബലാലന്യൻ ഹരിക്കുന്ന

ധനം സന്ധിയിൽ നൽകിപ്പു.

നവം

ആത്മലീലസം

പന്ത്രണ്ടാമധികരണം

കാപ്പു ദേവനും ധനംവിട്ടും
കനിവാ നരപര ധനം ?

കാപ്പിപ്പോലും അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ, ആത്മലീലസംഗ്രഹം
പന്ത്രണ്ടാമധികരണത്തിൽ, ഉൾക്കൊള്ളുന്നു—
സന്ധിയാരംഭം എന്നു പേരുള്ളതും.

രണ്ടാം അദ്ധ്യായം

ഒത്തൊത്തപതിപ്പുനാലാ പ്രകരണം.

മന്ത്രാദികൾ.

ശത്രു സന്ധി ചെയ്താൽ വഴിപ്പെടാത്തതും അറിയാ
നോക്കിത്തന്ന പരാമർശം:— “അറിഞ്ഞുപറ്റിത്തന്നധീനരായി
ട്ട് ഇന്നു ഇന്നു രാജാക്കന്മാർ നശിച്ചുപോയവരുമായിട്ടു
ണ്ടു്. അനാതാപാത്രികൾ അവരിൽ ചാർന്നു അവ
ന്നു് അനുഗ്രഹിക്കുന്നു. ധർമ്മത്തും അർത്ഥത്തും ആ
പ്രാപ്തിപ്പെടുന്നു. അത്തരം പരാമർശവും അധർമ്മ
ത്തെയും അർത്ഥത്തെയും ഉപദേശിക്കുന്നവർ മിത്ര
ക്കുള്ള നാടികൾ നശിച്ചുപോയവർ. ജീവനാ ഗണിക്കാ
താവരായ പൂർവ്വരാജാക്കന്മാർ ചെയ്യുന്നതു പരാമർശം; ഇ
പ്രകാരത്തിൽ- ജനനാശം വരുത്തിക്കൊള്ളുന്നതു് അധർമ്മം;
കാണപ്പെട്ട അർത്ഥത്തെയും കാണപ്പെടാത്ത മിത്രത്തെയും
കുറിക്കുന്നതു് അർത്ഥം നഷ്ടം; മിത്രവാദനായ ആ രാജാ
വ് ഇനിയും ഈ അർത്ഥം (അർത്ഥം സ്വീകരിക്കാത്ത ഈ
സന്ധിദ്രവ്യം) കൊണ്ടു് എല്ലാ മഹത്തുതിന്നും അർത്ഥം
കാക്കുമെന്നു മിത്രക്കുള്ള പ്രാസാദിച്ചിരിക്കും. അദ്ദേഹ
ഭൂത മഹാമാതാപിതന്മാരോ രാജമന്ത്രിമാരോ പരിത്യജി
ച്ചിട്ടില്ല അർത്ഥത്താകട്ടെ അവരൻ തൃപ്തിപ്പെട്ടിരിക്കും

നം. അവരിട്ടപ്പാൾ അങ്ങനെയുണ്ടാകുന്നതല്ലെന്നതിനെ പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. അവൻ ഇനിയും വലിയ ധനനാശവും സൈന്യനാശവും വരുത്തുവാനാണ് നോക്കേണ്ടതു്. അതുകൊണ്ട് അങ്ങനെയു് ആ മിത്രത്തിൽനിന്നു ഭേദിക്കുക. എന്നാൽ നമുക്കു പരിശുദ്ധതയുള്ള നായ അവനെ എളുപ്പത്തിൽ ഉദ്യോഗത്തിൽ കഴിയും. അങ്ങനെയു് മിത്രങ്ങളെ നശിക്കുന്ന ശത്രുക്കൾക്കു ചെവി കൊടുക്കരുതു്. യാഥാർത്ഥ്യമുള്ളതു് വെറുപ്പിക്കരുതു്. ശത്രുക്കൾക്കു് ശത്രുവല്ലു് വരുത്തിത്തീർക്കരുതു്. പ്രാണസംരക്ഷണത്തിലും അനന്തരത്തിലും ചെന്നുചാടുകയുമാരുതു്. ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞിട്ടു് അവനെ സന്ധിദ്രവ്യം കൊടുപ്പു്.

എന്നിട്ടും അവൻ യുദ്ധത്തിന്നു പുറപ്പെടുകതന്നെ ചെയ്യുന്നതായാൽ സംഘവൃത്തത്തിൽ പറഞ്ഞതുപോലെ യുദ്ധം യോഗവാദനത്തിൽ പറയാൻ പോകുന്നതുപോലെ യുദ്ധം അവന്റെ പ്രകൃതികൾക്കിടയിൽ കൊപമുണ്ടാക്കിത്തീർപ്പു്. അവന്റെ അടുക്കൽ തീക്ഷ്ണനാരായണം രസഭാരായം പ്രണിധാനം ചെയ്യു്; ആയുധരക്ഷിതപ്രകരണത്തിൽ രക്ഷിക്കപ്പെടേണ്ടതായി പറഞ്ഞ വായുക്കളിൽ തീക്ഷ്ണനാരായണം രസഭാരായം പ്രയാഗിക്കുകയും ചെയ്യു്.

വേദ്യോപാധകന്മാർ അതിയായ പ്രവൃത്തിയും യോഗവനവുമുള്ള സ്ത്രീകളെക്കൊണ്ട് ശത്രുവിന്റെ സേനാമുഖ്യന്മാർക്കു് ഉന്മാദം ജനിപ്പിച്ചു. ഒരു സ്ത്രീയിൽ രണ്ടോ അതിലധികമോ മുഖ്യന്മാർക്കു് കാമം ജനിപ്പാൻ അവർക്കു് അതിൽ തീക്ഷ്ണന്മാർ കലഹങ്ങളെ ഉൽപാദിപ്പിച്ചു. കലഹത്തിൽ തോറ്റ കർമ്മത്തെ മറ്റൊരാൾക്കു് കൊടുക്കുന്നതിലോ സ്വാമിക്കു് (വിജിഗീഷുവിന്നു) യാത്രാസാഹായ്യം നൽകുന്നതിലോ ഉദ്യമിച്ചിട്ടുള്ളതും ചെയ്യു്. അഥവാ, കാമവശഗതനായ മുഖ്യന്മാരെ വശീകരണയുദ്ധങ്ങളെ

കൊണ്ട് വെളിച്ചം വെളി സിദ്ധിച്ചെന്നുവെന്ന് മറ്റൊരാളിൽ വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്തു.

വൈദികന്മാരുടെ സഭയായ കത്തോലിക്കാ സഭയുടെ ആത്മീയതയെ കാര്യപരമായിത്തന്നെ യാതൊരു യന്ത്രവുമില്ലാത്തതായിത്തീർത്തു. പിന്നെ ആ വൈദികന്മാരുടെ പരിശോധനയെ നയിക്കുന്ന 'സഭാപരിഷ്കരണ' ഉപദേശകൻ സിദ്ധിച്ചെന്നുവെന്ന് "ഇതു വൈദികന്റെ ശരീരത്തിൽ പ്രവേശിക്കുക" എന്നു പറഞ്ഞു വശീകരണയന്ത്രം കൊടുത്തു. അതുകൊണ്ട് മാത്രം സാധിച്ചാൽ സഭയായ കത്തോലിക്കാ സഭ "ഇതു രാജാവിന്റെ ശരീരത്തിൽ പ്രവേശിക്കുക" എന്നു പറഞ്ഞു വശീകരണയന്ത്രം കൊടുത്തു. ആ യന്ത്രത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്ന രാജാവിനെ നയിക്കുകയും ചെയ്തു.

കാർമ്മികത്വത്തിന്റെ പല ലക്ഷണങ്ങളും പറഞ്ഞു വിശ്വാസം വരുത്തിയതിനുശേഷം മഹാമാത്രനാടു "അങ്ങനെയൊരാളാകുന്നതിനുള്ള ലക്ഷണങ്ങൾ ഉണ്ട്" എന്നു പറയുന്നു. ആ മഹാമാത്രന്റെ മാതൃയായ മിക്കുകി "മറ്റൊരാളെപ്പോലെയും രാജാവാകുമായി വരിക" എന്നു പറയുന്നു. ആ മഹാമാത്രന്റെ ഒരു മാതൃയായി വരികെന്നു സൂചിപ്പിക്കുന്ന അടയാളങ്ങൾ "രാജാവ്" എന്നു തന്റെ അന്ത്യപ്രശ്നത്തിൽ അവരോടൊന്നിച്ച് പറയുന്നു. ഇതാ അങ്ങനെയൊരാളെക്കണ്ടാൽ മറ്റൊരു പരിവേഷം കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നു" എന്നു പറയുന്നു. അഥവാ മഹാമാത്രന്റെ സുരക്ഷയ്ക്കായി ആരാളെക്കണ്ടാൽ നയിച്ചു വരികെന്ന സൂചിപ്പിക്കുന്ന വിശ്വസിക്കുന്നതിനു രാജാവിന്റെ കല്പനയെക്കണ്ടാൽ അതിലുള്ള യാതൊരു യന്ത്രം തന്നിട്ടുള്ളതും വൈദികന്മാരുടെന്നാടു പറയുന്നു. വൈദികന്മാരുടെ അവന്റെ കയ്യിൽ വിശ്വസിക്കാൻ

നവുരു

തെന്തൊരുപത്തിമൂന്നാം പ്രകരണം

രണ്ടാമധ്യായം

തരിട്ടുണ്ടെന്നും അതുകൊണ്ട് കാര്യം സാധിക്കുമെന്നും മഹാ
മാത്രനെ ധരിപ്പിച്ചു. ഇങ്ങനെ ഒന്നോ രണ്ടോ മൂന്നോ ഉ
പാധങ്ങൾ പ്രയോഗിച്ചു അതുവിന്റെ ഓരോ മഹാമാത്ര
യായും അതിന്റെ സ്വാമിയോടു ചിത്രമിടുന്നതിന്നാ
സ്വാമിയെ ഉപേക്ഷിച്ച് ഉപോദ്ധനത്തിന്നോ ഉദ്യോഗിച്ചിട്ടു.

അതുവിന്റെ ഭൂമിയിൽ ശൂന്യപാലന്റെ (രാജവി
ഹീനമായ സ്ഥാനീയം കാക്കുന്നവന്റെ) അടുത്തു പെ
മാറുന്ന സത്രികൾ പൊരുന്നപട്ടന്മാരിലുള്ള മൈത്രി കാ
രണം “ശൂന്യപാലൻ യോദ്ധാക്കൾക്കും അധികരണന്മാ
ർക്കും ‘രാജാവു’ ആപത്തിൽ പെട്ടിരിക്കുന്നു; ജീവനോ
ടെ വരുമോ ഇല്ലയോ എന്നു സംശയമാണ്; നിങ്ങൾ ബ
ലാൽക്കാരമെന്ന ധനം സമ്പാദിക്കുകയും അതുകൊണ്ട് ഹനി
ക്കുകയും ചെയ്യണം’ എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു” എന്നൊരു
വർത്തമാനം പരക്കുന്നു. അതു് എല്ലാവരെയും ഇടയിലും പ
രന്നുകഴിഞ്ഞാൽ തീർന്നുമാർ രാത്രിയിൽ പൊരുന്നവരുടെ
ഗൃഹങ്ങളിൽ കൊള്ളയെക്കൂടും മുഖ്യന്മാരെ ഹനിക്കുകയും
“ശൂന്യപാലന്റെ ആജ്ഞ കേട്ടു നടക്കത്തക്കവരോട്” ഇങ്ങ
നെ ചെയ്യുന്നതാണ്” എന്നു പറയും ചെയ്തു. ശൂ
ന്യപാലന്റെ സ്ഥാനങ്ങളിൽ രക്തപുരണ്ടു ആയുധങ്ങളും
ധനഭാജനങ്ങൾ കെട്ടിയ കയറുകളും വലിച്ചെറിയുകയും
ചെയ്തു. പിന്നെ സത്രികൾ “ശൂന്യപാലൻ കൊലയും
കൊള്ളയും തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു” എന്നും പ്രസിദ്ധമാക്കി.

ഇപ്രകാരംതന്നെ ജാനപദന്മാരെ സമാഹർത്താവിൽ
നിന്നും ഭേദിപ്പിച്ചു. സമാഹർത്താവിന്റെ കീഴിലുള്ള ആ
ളുകളെ മേൽപ്രകാരം രാത്രിയിൽ തീർന്നുമാർ കൊല്ലുകയും
“അധർമ്മം ചെയ്ത് ജനപദത്തെ ദ്രോഹിക്കുന്നവർ ഇങ്ങ
നെയാണ് ചെയ്യുക” എന്നു പറയും ചെയ്തു.

മേൽപ്രകാരം ശൂന്യപാലന്റെയും സമാഹർത്താവി
ന്റെയും പേരിൽ അപരേധം പരന്നുകഴിഞ്ഞാൽ പ്രകൃതി

നവ്യർ

ആശ്രയിതം

പന്ത്രണ്ടാമധികരണം

കോപമുളവാക്കി അവനെ കൊല്ലിക്കുകയും, അവരുടെ സ്ഥാനത്തു അവരുടെ കലത്തിലുള്ളവാനു അവരുമായിത്തന്നെ ആയ മറ്റൊരാളെനെ നിവേശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

അതഃപുരം, പുരപാലം,

ഉച്ചയാന്യഗ്രഹങ്ങളും

ചിട്ട, രാജികളെക്കൊന്നു

നാട്ടാരിൽക്കുറുമറിച്ചു.

കോടിയുടേ അമ്മശ്ശാണിപ്പ, അമ്മശ്ശാണിപ്പ
പന്ത്രണ്ടാമധികരണത്തിൽ, ദൈവത്തിൽ വാക്യമുൾം—

കുറുമറിയും എന്നു നോക്കുകയും.

മൂന്നാം അദ്ധ്യായം.

തെന്തൊരുപത്തിനാലും അറുപത്തഞ്ചും പ്രകരണങ്ങൾ.

സേനാമുഖ്യായം, മണ്ഡലപ്രദേശാധിപനം.

ശത്രുരാജാവിന്റെയും രാജസേനാധിപന്റെയും അടുത്തു പെരുമാറുന്ന സത്രികൾ അടുത്തു മിത്രങ്ങളെന്ന നിമിഷത്തിൽ വർത്തിക്കുന്നവരുടെ അടുത്തു സൈന്യാധിപിത്വം സംകാരണം “രാജാധിപന് പന്ത്രണ്ടാമധികരണത്തിൽ സൈന്യാധിപിത്വം വെച്ചു കൊണ്ടുവരികയും” എന്നു പറയുന്നു. ഈ പ്രവാദം എല്ലാടത്തും പരന്നുകഴിഞ്ഞാൽ, തീർന്നാൽ രാജാധിപന്റെയും വേണ്ട പ്രതീകാരമെല്ലാം ചെയ്തുപറ്റു മുഖ്യന്മാരുടെ ഗ്രഹങ്ങളിൽപ്പെട്ടു “സ്വാമി കല്പനയായിരിക്കുന്നു, തെങ്ങുകൊണ്ടുതമിഴു പുറപ്പെടുക” എന്നു പറയുന്നു. പുറപ്പെട്ടുപോയവനായും അവനെ ഹനിക്കുകയും ചെയ്തു. “സ്വാമിയുടെ കല്പനയായിട്ടു” എന്നു സത്രികൾ അസന്നവർത്തികളോടു പറയുന്നു. സ്വാമി

യാൽ നാട്ടിൽനിന്നു നീക്കപ്പെട്ടവരെ സംബന്ധിച്ച “ഇതാ ഇതു ഞങ്ങൾ മുൻപുതന്നെ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതാണ്; ജീവിച്ചിരിപ്പാൻ കൊതിയുള്ളവൻ ഇവിടെ വിട്ടു പോകണം” എന്നും സത്രികൾ പറയുന്നു.

ആത്മ' രാജാ' യാചിക്കപ്പെട്ട അതർത്ത കൊടുക്കതിരിക്കുന്നവർ അയാൾക്ക് സത്രികൾ “രാജാ' ഇന്ത്യപാലനാട് 'ഇന്നിന്നാർ എന്നാട് യാചിക്കാൻ പാടില്ലാത്തതായ അതർത്ത യാചിക്കുന്നു; ഞാനതു കൊടുക്കുകയില്ലെന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ അയാൾ ശത്രുവിനാട് സന്ധിച്ചെഴുതും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അയാൾ ഉദ്ധരിക്കുന്നതിന്നു വേണ്ടതു ചെയ്യുക' എന്നു കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു” എന്നു പറയുന്നു. അതിന്നുപോലും അയാൾക്കും മുൻപറഞ്ഞതുപോലെ ചെയ്തു. ആത്മ' രാജാ' യാചിക്കുന്ന അതർത്ത ദാനംചെയ്യുന്നവർ അയാൾക്ക് സത്രികൾ “രാജാ' ഇന്ത്യപാലനാട് 'ഇന്നിന്നാർ എന്നാട് യാചിക്കുന്ന അതർത്ത യാചിക്കുന്നു. ഞാനയാൾ വിശ്വാസം വരുവാൻ വേണ്ടി അതു കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. അയാൾപ്പോൾ ശത്രുപക്ഷത്തിൽ ചേർന്നിരിക്കുകയാണ്. അയാൾ ഉദ്ധരിക്കുന്നതിന്നു കഴിയില്ലെന്നു' എന്നു കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു” എന്നു പറയുന്നു. പിന്നെ മുൻപറഞ്ഞതുപോലെ ചെയ്തു. ആത്മ' യാചിക്കാവുന്നതായ അതർത്ത യാചിക്കാതിരിക്കുന്നവർ അവർക്കു സത്രികൾ “രാജാ' ഇന്ത്യപാലനാട് 'ഇന്നിന്നാർ എന്നാട് യാചിക്കുന്ന അതർത്ത യാചിക്കുന്നില്ല. അതിന്നു കാരണം സ്വദേശത്തുനിന്നു മറ്റൊന്നല്ല. അയാൾ ഉദ്ധരിക്കുന്നതിന്നു പ്രയത്നിക്കുക' എന്നു കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു” എന്നു പറയുന്നു. പിന്നെ മുൻപറഞ്ഞതുപോലെ ചെയ്തു. ഇതുകൊണ്ട് എല്ലാ കൃത്യപക്ഷത്തിങ്കലും വേണ്ട കർമ്മവും പറയപ്പെട്ടു.

ശത്രുരാജാവിനെ അടയ്ക്കുന്നതിന്റെ അടുത്തു പെരു

മാറുന്ന സതി “അങ്ങയുടെ ഇന്നിന്ന മഹാമാത്രനാർ ശത്രുവിന്റെ ആളുകളോടു സംഭാഷണം ചെയ്യുന്നുണ്ട്” എന്നു ഗ്രഹിച്ചിപ്പു. അതു് ഖോഡ്യമാവാൻ നിമിഷീഭൂതിന്റെ ശാസനഹരന്മാരായ ഭൃഷ്ടന്മാരെക്കൊണ്ടിച്ച് “ഇതാ ഞങ്ങൾ പറഞ്ഞതു്” എന്നു പറയുകയും ചെയ്തു.

സേനാമുഖ്യന്മാരെയും പ്രകൃതിപുരുഷന്മാരെയും ഭൂമിയോ ഹിരണ്യമോ കൊടുക്കാമെന്നു പറഞ്ഞു പ്രാലാഭിച്ചിച്ച് സ്വന്തം ആളുകളിൽ വിക്രമിച്ചിടുകയോ അപവാദനം ചെയ്യുകയോ ചെയ്തു. സമീപത്തിലോ ദൂർത്തിലോ അവയധനായി വസിക്കുന്ന ശത്രുരാജപുത്രനെ സത്രികുടമന “യുവരാജാവിനെക്കാളധികം ആത്മസമ്പന്നുള്ള പുത്രനാണെന്നു്. എങ്കിലും അന്തർത്തിൽ (അവതലൻ) ആക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നാണെന്നുപോലു ചെയ്യുന്നതു്? വിക്രമം പ്രയാഗിച്ച രാജ്യം കൈവശമാക്കുക. അല്ലാത്തപക്ഷം യുവരാജാവു് അങ്ങയെ നശിപ്പിക്കും” എന്നിങ്ങനെ ദേദിച്ചിപ്പു. ഇപ്രകാരം തന്നെ തർക്കിപ്പിന്നോ അവതലനോ ആയവനെ ഹിരണ്യം കൊടുക്കാമെന്നു പറഞ്ഞു പ്രാലാഭിച്ചിച്ച് “ഇവന്റെ അന്തഃസ്സന്യന്തയോ പ്രത്യന്തസന്യന്തയോ അന്യസന്യന്തയോ തകർക്ക” എന്നു പ്രേരിച്ചിപ്പു. ആടവികന്മാരെ അർത്ഥാനന്തരമെക്കൊണ്ടു വശീകരിച്ച് രാജ്യത്തെ ഹനിച്ചിടുകയും ചെയ്തു. [ഇങ്ങനെ സേനാമുഖ്യവധൗ]

ശത്രുവിന്റെ പാഷ്ടികാഹസനാടു് “ഈ രാജാവു് എന്നെ ഉച്ഛേദിച്ചതിനശേഷം അങ്ങനെയും ഉച്ഛേദിക്കു; ഇവന്റെ പാഷ്ടികയിൽ ആക്രമിക്കുക. അങ്ങയുടെ നേരെ തിരിയുമ്പോൾ ഞാനിവന്റെ പാഷ്ടികയിൽ ആക്രമിച്ചു കൊള്ളാം” എന്നു പറയു. അവന്റെ മിത്രങ്ങളോടു് “ഞാനാണു നിങ്ങളെക്കല്പമൊരു സേതു; ഞാൻ പിളർന്നുപോ

യാൽ ഈ രാജാവ് നിങ്ങളെയൊക്കെയും മുക്കിക്കളയും. അതിനാൽ നമ്മളെല്ലാവരും ഒത്തുചെന്ന് ഇവന്റെ യാത്രയെ തടക്കുക" എന്നു പറവു. ശത്രുവിനോടു സന്ധിചെയ്തവരോ ചെയ്യാത്തവരോ ഒരു ഏല്പാ സാമവാതികന്മാരോടും "ഈ രാജാവ് എന്നെ ഉച്ഛേദിച്ചതിന്നുശേഷം നിങ്ങളുടെ നേരെ യുദ്ധം ചെയ്യുമെന്നു മനസ്സിലാക്കുക; എന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നതാകെ നിങ്ങൾക്കധികം നല്ലതു" എന്നും സന്ദേശിച്ചു.

മധ്യമാദാസീനരിയും
 സന്ദേശിച്ചു നിജാർപ്പണം
 ഏറ്റമുട്ടിയ മാററാണെ
 മാററി മോചനമേകവാൻ.

കോടിയുപേനം കർമ്മശാസ്ത്രരീതി, കർമ്മചിതസരണ
 പരമശാസ്ത്രരീതികൾ, സേനാമുഖ്യവയം—മണ്ണ
 മേലുപാധാനം എന്നു മൂന്നാമധ്യായം.

നാലാം അധ്യായം.

ഒത്തുനോറുപത്താറും അറുപത്താഴ് പ്രകരണങ്ങൾ.

ശത്രുാനിരസപ്രണിധികൾ, വീരവധസാര
 പ്രസരവധം.

ശത്രുവിന്റെ ഭക്തിയിൽ വൈദഗ്ദ്ധ്യവ്യഞ്ജനനാശം, ഗ്രാമങ്ങളിൽ മഹാപതിവൃത്തിനാശം, ദേശസന്ധികളിൽ ഗോരക്ഷകവൃത്തിനാശം അപസവൃത്തിനാശമായും വർത്തിക്കുന്ന ഗ്രാമപുരുഷന്മാർ സാമന്തൻ, ആദികൻ, തൽകലീനൻ, അവതലൻ എന്നിവരുടെ അടുക്കൽ ആവശ്യമായ വസ്തുക്കളാടുമുളള ആളുകളെ അയച്ച് "ഈ രാജ്യത്തെ അപഹരിക്കുക" എന്നിങ്ങനെ സന്ദേശി

ദ്വ. അവരുടെ പ്രാപുഷണമാർ ഭക്തിയിൽ വന്നാൽ അത്മാനന്ദങ്ങളെക്കാൾ സൽക്കരിച്ചു പ്രകൃതികൾക്കിടയിലുള്ള ചരിത്രങ്ങളെ കാട്ടിക്കൊടുക്കുകയും, ആ ചരിത്രങ്ങളിൽ അവരോടൊത്തിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തു.

ശത്രുവിന്റെ സ്ഥാപനത്തിൽ ശത്രുക്കളുടെ വേഷം ധരിച്ചു വർത്തിക്കുന്ന സത്രീ അഭിനയകന്മാർ (വായുസ്) ആയ ഒരുവനെ പുത്രനെന്ന നിലയ്ക്കു സ്ഥാപിക്കുകയും ആ ക്രമണകാലത്തിൽ അവനെ വിഷംകൊണ്ടു കൊല്ലുകയും ചെയ്തു നൈഷധനികം (കൃതന്റെ തൃപ്തിക്കായിക്കൊണ്ടുള്ളത്) എന്ന നിലയിൽ മദനാഭസം ചേർത്ത അനുകൂലത മദ്യകുടുംബം വിതരണം ചെയ്തു. ആദ്യം ഒരു ദിവസം കേവലം ശുദ്ധമാ, മരണത്തിനോടടുത്ത മാത്രയുടെ നാവി ലോരംശം വിഷമേലാർത്ത ആയ മദ്യം കൊടുക്കുകയും അതിനുമേൽ വിഷയകമായ മദ്യം നൽകുകയും ചെയ്തു. സൈന്യമുഖ്യന്മാർ ആദ്യം ശുദ്ധമദ്യം കൊടുത്ത് മദം ജനിപ്പിക്കുകയും, മത്തായതിനുശേഷം വിഷമേൽക്കുന്ന മദ്യം കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. സൈന്യമുഖ്യന്റെ വേഷം ധരിച്ചിരിക്കുന്ന സത്രീയും അഭിനയകനായ ഒരുവനെ പുത്രനാക്കി സ്ഥാപിച്ചു മേൽപ്രകാരം ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

പക്ഷാധാസികന്മാർ, ഔട്ടനികന്മാർ, ശത്രുക്കളുടെ നാർ, ആപുപികന്മാർ എന്നിവരുടെ വേഷങ്ങളോടെ പെരുമാറുന്ന സത്രീകൾ വിദേശപ്പെട്ട ചില വസ്തുക്കൾ വിൽക്കുവാൻ ശ്രമിക്കും, വില ചുമക്കുകമാണെന്നും, പിന്നീട് അന്നാൽ മതിയെന്നും ഘോഷിച്ചു ശത്രുവിന്റെ ജനങ്ങളെ വിളിച്ചുകൂട്ടുകയും, അവർ വന്നു തിരക്കുകൂട്ടുമ്പോൾ ആവക പണ്യങ്ങളെ വിഷംകലർത്തി കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. മദ്യം, പാൽ, തൈര്, നൈ, എണ്ണ എന്നിവ അവ വിൽക്കുന്നവരുടെ കയ്യിൽനിന്നു വാങ്ങി സ്ത്രീകളോ കൂട്ടികളോ

[illegible][illegible]

പാപങ്ങൾ ശത്രുരാജ്യത്തിന്റെ പ്രത്യയങ്ങളിൽക്കൂടെ നാം
 ശം വന്നതുകൊണ്ട് ചെയ്തു. [ഇങ്ങനെ ശത്രുവിനെ
 പ്രതിനിധീകരം]

ഗ്രന്ഥപുസ്തകങ്ങൾ ശത്രുവിനുവേണ്ടി കൊണ്ടുപോകു
 ന്ന വീടുകളും ആശാലയും പ്രസാദവും ഏകാന്തതയിൽ
 (നൊമ്പരപ്പെട്ടിരിക്കാൻ) വെച്ചു നിൽക്കുകയും ചെയ്തു. രാത്രിയുദ്ധത്തിൽ
 സർവ്വതരം നിർമ്മിച്ചു വെച്ചു പെരുമ്പറകൾ കൊട്ടി “ഇ
 താ പ്രവേശിച്ചുകഴിഞ്ഞു, രാജ്യം കളിച്ചു” എന്നു വിളിച്ചു
 പറയും. അഥവാ, ശത്രുരാജാവിന്റെ വാസസ്ഥാനത്തു ക
 ണ്ടുണ്ടെന്നു നമുക്കുണ്ടായിട്ടുള്ള പൊതുവായ ഒരു പക്ഷം ആട
 വികാരം സൈന്യമുഖ്യമായാ ആയുധം സത്രങ്ങളിലോ ക
 റിക്കാടുകളിലോ ഉള്ളിട്ടുള്ളതും അവനെ ഹനിച്ചു. ലു
 സ്തകവേഷധാരികൾ തുടങ്ങിയ ആളുകളുടെ ഇടയിൽ ഗ്രന്ഥ
 യുദ്ധം ചെയ്തു ശത്രുവിനെ നിഗ്രഹിച്ചു. കല്ലുകൾ കററി
 കാലം അധികമുള്ള സ്ഥലത്തോ, വഴികൾ ഉള്ളിൽ വെ
 ദ്വിതീയ ഉള്ള സ്ഥലത്തോ വെച്ച് ഏകാന്തസഞ്ചാരത്തിൽ
 സമൃദ്ധിപ്പെടാൻ ശത്രുവിനെ ഹനിച്ചു. അഥവാ നദിയി
 ലോ സംസ്ഥാനത്തോ അധികത്തിലോ ഉള്ള സേനാസമൂഹം വെ
 ള്ളിത്തുറന്നു ഇലപ്രവാഹമുണ്ടാക്കി ശത്രുവിനെ ആപ്തമാക്കു
 ന്നു ചെയ്തു. ധാനപനഭൂമിയിലോ വനഭൂമിയിലോ നിമ്നഭൂമി
 യിലോ ഇരിക്കുന്ന ശത്രുവിനെ വിജയകരമായ പുകയോ
 തീയോ പ്രയോഗിച്ചു ഹനിക്കുകയും ചെയ്തു. ശത്രു സർവ്വ
 സ്ഥാനത്തിൽ നിൽക്കുമ്പോൾ അഗ്നികൊണ്ടും, ധാനപന
 ഭൂമിയിലിരിക്കുമ്പോൾ പുകയൊക്കെയും, നിധിഗ്രഹത്തിൽ
 സ്ഥിതിചെയ്യുമ്പോൾ വിജയകരമായും, ഇലത്തിൽ മുങ്ങി
 യിരിക്കുമ്പോൾ ആരപ്പിടിപ്പൻ മുതലകൾ ഉദകമര
 നങ്ങൾ എന്നിവയെക്കൊണ്ടും തീർന്നാൽ നിഗ്രഹിച്ചു.
 തീർക്കുകയെന്നു ‘ഏകത്തിൽനിന്നു’ രാജ്യംകൊണ്ടും,

നൂതിമ

മ'നവു—മറ്റു പ്രകരണങ്ങൾ

അഞ്ചാമധ്യായം

യോഗാവാമനടയാഗങ്ങൾ,
 മാറ്റു യോഗത്തിനൊന്നുതാൻ
 ചെല്ലു വഞ്ചിപ്പു പരന്ന-
 പുപ്പും ചൊല്ലിയ ഭൂമിയിൽ.

കൊമ്പിന്റെ അർദ്ധശാസ്ത്രത്തിൽ, ആഖ്യാന പരമം
 ഉപദേശികളെത്തന്നിൽ, ഗദ്യപരിഭാസപ്രദം
 ധികൾ വിവധാസാരപ്രസാദം എന്ന
 നാലാമധ്യായം.

അഞ്ചാം അധ്യായം.

തെന്തൊരുപണ്ടെട്ടു മുതൽ ആഴ്ചതുളുടി പ്രകരണങ്ങൾ.
 യോഗാതിസാധനം, ദണ്ഡാതിസാധനം, ഏകാദിജയം.

ദോഷവും, ഉത്സവം എന്തിനായിൽ ദൈവങ്ങൾക്ക് ശ
 ത്രിയിന്നു പോകുവാൻ ഉപയുക്തമാനങ്ങൾ വ്യത്യസ്തങ്ങളാ
 ലും. അറിവെടുത്ത് അവനെക്കാലുവാൻ ഉപായ
 ങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കണം.

ശത്രു ദോഷവയത്തിൽ പ്രവേശിച്ചാൽ നന്ദനത്തോടു
 യുദ്ധിച്ചു ഭിത്തിയിൽ ശ്രദ്ധമായി വെച്ചിട്ടുള്ള കല്ലു നന്ദന
 മയച്ച് അവന്റെ തലയിൽ പതിപ്പിച്ചു. അപ്പോൾ
 മുകളിലെ നിരയിൽനിന്നു കല്ലുകളും ആയുധങ്ങളുമോ, ബ
 സ്തത്തിൽനിന്നു വേർപെടുത്തിയ വാതിലോ, ഭിത്തിയിൽ
 അല്പദൂരം മാത്രം ബന്ധിച്ചു വെച്ചിട്ടുള്ള പരിവേഷമാ തല
 യിൽ വീഴും. ദേവവിഗ്രഹത്തിൽ ധരിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ആയു
 ധങ്ങളും അവന്റെ തലയിൽ പതിപ്പിച്ചു. ശത്രു നിൽക്കു
 കയും ഇരിക്കുകയും നടക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഭൂമികളിൽ ചാ
 ന്നുകൊണ്ടു മെഴുകുന്നതിലോ ഗന്ധമലം തളിക്കുന്നതി

ഈ വിഷയം കർമ്മത്തിൽ പ്രയോജനപ്പെടുന്നു. അഥവാ ദേവാലയത്തിൽനിന്നു പ്രസാദമായിക്കൊടുക്കുന്ന പൂജാലയം ചൊടിയിലും വിഷയം പ്രാർത്ഥനാലക്ഷണമായി, ഗന്ധദ്രവ്യത്തിൽ വിഷയം കർമ്മത്തിൽ നിന്നുമാത്രം പൂജാലയം എടുക്കുകയോ ചെയ്യും. ശത്രു കിടക്കുന്നതിന്റെയും ഇരിക്കുന്നതിന്റെയും ചുമട്ടിൽ പ്രാർത്ഥനാലക്ഷണമായി ചുമട്ടിൽനിന്നു അതിൽ പ്രവേശനം തരച്ച് ശത്രുക്കൾക്കുള്ള യന്ത്രകീഴടക്കലോടു കൂടിച്ചെയ്യുന്ന പ്രാർത്ഥനാലക്ഷണമായി അവനെ അതിൽ പരിചരിക്കുന്നു. ശത്രു ആത്മസംരക്ഷണമായിരിക്കാൻ അവന്റെ ജന്മപദത്തിൽനിന്നും ഭക്തിയിൽനിന്നും അവതരണമായ ആത്മ അപനയിക്കുകയും, അവനെ പ്രത്യാശയമായ ശത്രുക്കൾക്കിടയിലേക്കു അയക്കുകയും ചെയ്യും. ഏകദേശനയിക്കുന്ന ശത്രുക്കളെക്കുറിച്ചും, വനകളും, നദികളും എന്നിവയിലോ അടവിലോ വാണിജ്യങ്ങളായ സ്ഥലങ്ങളിലോ ശത്രുവിന്റെ പുത്രന്റെയും ഭാഗ്യത്തിന്റെയും വാഗ്ദാനം സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്യും.

ഉപദേശത്തിനുള്ള ദൈവക്കാരെ ദൈവപ്രസാദത്തിൽ * ദൈവപ്പെടുത്തി. ശത്രുക്കൾക്കിടയിൽനിന്നു യെരോശലൈം അകലത്തായുള്ള പട്ടണം വിറക്കു തീയിട്ടുകൊടുത്തു; അവനെ വിഷയമായുള്ള ദൈവപ്പെടുത്തുകയും സേതു പട്ടണം വാർത്തകളെയും ചെയ്യും. ശത്രുവിന്റെ സ്ഥാനത്തുള്ളതിൽ കിടന്നുപോകയും പരസ്യത്തിലും കണ്ടുകിടന്നു (മുളകളായ ഇതസ്യവാദകൾ) സ്ഥാപിച്ചു. ശത്രു ഇരിക്കുന്നതിന്റെ ചുമട്ടിൽ ബാഹ്യവെച്ചുകൊടുത്തുള്ള തുരങ്കങ്ങളാക്കി അതിൽനിന്നു യാത്ര സഞ്ചയങ്ങളും മുഖ്യമായതായോ ശത്രുവിനെക്കണ്ടെന്നതോ അഭിമാനപ്പെട്ടു. ശത്രുവിനാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട തുരങ്കത്തിനടുത്തു വെള്ളം കണ്ടുപോകും

* അഥ്യാത്മം ദൈവവിജ്ഞാനം പരിനവനായും നോക്കുക.

താഴ്ന്ന അടിയിൽ കിടന്നുകഴിക്കുകയും, എവിടെയെല്ലാമാണ് കഴിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നറിവാൻ വേണ്ടി ശങ്കയുള്ള സ്ഥാനങ്ങളിൽ മതിമിന്ന ചുറ്റുമുള്ള കിണറിന്റെ താഴ്വരൽ കഴിഞ്ഞ കടങ്ങലോ താഴ്വരയോ സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തു. ശത്രുവിന്റെ തുരങ്കമാർഗ്ഗം കണ്ടെത്തിയാൽ അതിനെത്തിക്കായിട്ടു മറ്റൊരു തുരങ്കം ഉണ്ടാക്കിക്കുകയോ, ശത്രുവിന്റെ തുരങ്കം മദ്ധ്യത്തിൽ ചെല്ലു വെട്ടിത്തുറന്ന് അതിൽ വിഷധൂമമായോ തലയോ നിറയ്ക്കുകയോ ചെയ്തു.

മുഖ്യമായ വിജിഗീഷ തന്റെ മുട്ടത്തിൽ വേണ്ടുന്ന രണ്ടെല്ലാം ചെട്ടി ഭൂവസ്ഥാനത്തു (സ്ഥാനീയത്തിൽ) പുത്രനെ ഇരുത്തി ശത്രുവിന്നു പ്രതിലോമമായിട്ടുള്ള ദിക്കിലേക്കു പ്രയാണം ചെയ്തു. ഏതു വഴിക്കു പോയാൽ തന്റെ മിത്രങ്ങളും ബന്ധുക്കളും ആഭാവികന്മാരുമായാ ശത്രുവിന്റെ അമിത്രനാശം ശക്തിയുള്ള ദൃഷ്ടാന്തമായാ സംസ്കൃത്തിന്നിടവായാ, ഏതുവഴിക്കുപോയാൽ ശത്രുവിനെ മിത്രങ്ങളോടു ചേർപെടുത്തുവാനോ അറിന്റെ പാർശ്വീയെ പ്രാപിക്കുവാനോ രാജ്യത്തെ ഹരിപ്പിക്കുവാനോ വീരധാസാരപ്രസാരങ്ങളെ വാരണം ചെയ്യാനോ സാധിക്കുമോ, ഏതുവഴിക്കുപോയാൽ ആഴ്ചകൾ (ചുരുക്കുകൾ) എന്നുപോലെ ക്വാടപ്രയാഗംകൊണ്ടു ശത്രുവിനെ പ്രാഹരിപ്പാൻ കഴിയുമോ, ഏതുവഴിക്കുപോയാൽ തന്റെ രാജ്യത്തെ രക്ഷിക്കുകയും ഭൂവസ്ഥാനത്തെ വലിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാൻ സാധിക്കുമോ, ഏതുവഴിക്കുപോയാൽ ശത്രുവിനോടു തനിക്കു ഹിതമായിട്ടുള്ള സമ്പ്രദായ്യാൻ സാധിക്കുമോ അങ്ങനെയുള്ള വഴിക്കു ചേണം പ്രയാണം ചെയ്യാൻ.

വിജിഗീഷ തന്റെ സഹപ്രസ്ഥാനികൾ (സഹായികൾ) മുഖന ശത്രുവിന്നു “അങ്ങയുടെ ശത്രുവായ ഇന്നവൻ അങ്ങയുടെ കയ്യിൽപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവനെ അങ്ങയുപന്യമായിത്തരിക്കുകയോ ഹനിക്കുകയോ എന്താണ്” ചെ

യേശുനെന്നുപദേശിച്ചു" അതിന്നു വേണ്ടുന്ന ഹിരണ്യത്തേയോ അന്തസ്സാകമുള്ള സൈന്യത്തേയോ അയച്ചുതരിക; എന്നാൽ ഇവനെ ബന്ധിച്ചു" അങ്ങനെയുള്ളതരികയോ കൊല്ലുകയോ ചെയ്യാം" എന്നു സന്ദേശമയ്ക്കിക്കുകയും, അതു സമ്മതിച്ചു" അപ്പൻ ഹിരണ്യത്തേയോ സൈന്യത്തേയോ അയച്ചുതന്നാൽ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. അഥവാ വിജിഗീഷുവിന്നു സ്ഥാനിയാമായിട്ടുള്ള അന്തപാലൻ തന്റെ ഭക്തനെ സമർപ്പിക്കുക എന്ന ധ്യാനന ഏതാനും സൈന്യങ്ങളെ കൊണ്ടുപായി ശത്രുവിനെ വിശ്വസിപ്പിച്ചു നിഗ്രഹിച്ചു. അഥവാ ഏകസ്ഥാനാമായിത്തീർന്നു സ്വാമിഭാവനയായി വർത്തിക്കുന്ന ജനപദനിവാസികളെ നിഗ്രഹിക്കുവാൻ വേണ്ടി അമിതസൈന്യത്തെ കൊണ്ടുവരികയും ആ സൈന്യത്താൽ അവരുമായ പ്രഭുക്കളെയും ശത്രുവിനെക്കൊണ്ടുവന്നു വിശ്വസിപ്പിച്ചു നിഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു. അല്ലെങ്കിൽ, ശത്രുവിന്റെ മിത്രമെന്ന നിലയിൽ വർത്തിക്കുന്ന ഗുരവപുഷൻ ബാഹ്യഭേദസ്ഥനായ ഒരുവനെ "ഈ ഭക്തനിൽ ധാന്യസ്സഹജാഭവണങ്ങൾ ശേഖരിച്ചിരുന്നതു തീർന്നിരിക്കുന്നു. അവ ഇന്നസ്ഥലത്തും സമയത്തും ഇനി വന്നുചേരും. വരുമ്പോൾ അവ പിടിച്ചുകൊണ്ടു" എന്നു സന്ദേശിച്ചു. പിന്നെ വിജിഗീഷുവിന്റെ പക്ഷത്തായ ദുഷ്ടാമിത്രാടികന്മാരോ മറ്റുവല്ല അമിതപുഷ്പങ്ങളാണെന്നു നിശ്ചിതമായ സ്ഥലത്തും സമയത്തും വിഷംകലർത്തിയ ധാന്യസ്സഹജാഭവണങ്ങൾ ഭക്തരിലേക്കു പ്രവേശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതുകൊണ്ടു" എല്ലാവിധം വീര്യങ്ങളും ഭാഗ്യങ്ങളും വിടിച്ചു കളഞ്ഞിനെപ്പറ്റി പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

ശത്രുവിനോടു സന്ധിച്ചെയ്തു സന്ധിപ്രകാരം കൊടുക്കേണ്ടുന്ന ഹിരണ്യത്തിൽ എന്താനും ഭാഗം കൊടുക്കുകയും, ദേശംഭാഗം അമസിച്ച്കൊണ്ടു കൊടുത്തു പോകുകയും

ചെയ്തു. പിന്നെ ശത്രുവിന്റെ രക്ഷാവിധാനങ്ങളെ ക്ഷയിപ്പിക്കുകയും, അഗ്നിവിഷശസ്ത്രങ്ങളെക്കൊണ്ട് പ്രഹരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഹിരണ്യം വാങ്ങുന്നവരായ ശത്രുവിന്റെ സേവകന്മാരെ കോഴിക്കൊട്ടത്തു വശീകരിക്കുകയും ചെയ്താൻ.

ശത്രുവിനെ നിവാരണമെന്താൻ ഒരു വിധത്തിലും കഴിവില്ലെന്ന വന്നാൽ വിജിഗീഷ അവനെ തന്റെ ദുഷ്ടം വിട്ടുകൊടുത്ത തുരങ്കം വഴിയാടയാ, പ്രാകാരത്തെ മേടിച്ച് പഴുതുണ്ടാക്കി അതിൽക്കൂടെയൊ നിശ്ചയിച്ചു. അഥവാ ശത്രുവിനോടു രാത്രിയിൽ യുദ്ധം ചെയ്തും ജയിച്ചാൽ അവിടെ സ്ഥിതി ചെയ്തും ചെയ്തു. ജയിച്ചില്ലെങ്കിൽ പാശം (വക്ത്രമാർ) അവലംബിച്ച് അപസരിച്ചു. എങ്ങനെയെന്നാൽ:—റാഷണ്യെന്ന വ്യാജന അപ്പുമാത്രം പരിവാരങ്ങളാടു കൂടി നിശ്ചയിച്ചു; ശവം കൊണ്ടുപാറുക എന്ന നിലയ്ക്കു ശ്രദ്ധപുരത്താക്കാൽ നയിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു; സ്ത്രീവരും ധരിച്ചു ഒരു ശവത്തെ അനുഗമിച്ചു. ദേവപുരു, ശ്രാദ്ധം, പ്രവഹണം എന്നിവയിൽ ദുഷ്ടവാസികൾക്കു വിഷംവാൽ അന്നപാനങ്ങൾ കൊടുക്കുകയും ശത്രുവിന്റെ ദൃഷ്ടമെന്നു നടിക്കുന്ന ചാമന്മാർ മുഖന അവരെ ഉപജാപം ചെയ്തും ചെയ്തു ശ്രദ്ധപ്പെട്ടു നോക്കിയിട്ടെന്ന് ശത്രുവിനെ ഹനിക്കുകയും ചെയ്തു.

ശത്രു തന്റെ ദുഷ്ടത്തെ ആക്രമിച്ചാൽ ധാരാളം ആ ഹാരസാധനങ്ങളോടുംകൂടി ദേവാലയത്തിനുള്ളിൽച്ചെന്ന് ദേവപ്രതിമയുടെ പഴുതിൽക്കടന്ന് ഒളിച്ചിരിച്ചു; അല്ലെങ്കിൽ ശ്രദ്ധയാസത്തിന്നു പഴുതുളള ഭിത്തിയോടോ, ദേവപ്രതിമയോടു കൂടിയ നിലവറയോടോ ആശ്രയിച്ചു. എന്നിട്ട്, ശത്രുവിന്നു തന്നെപ്പറ്റിയുള്ള സ്മരണ വിട്ടതിന്നുശേഷം രാത്രിയിൽ തുരങ്കം വഴിയായി രാജഗൃഹത്തിൽക്കടന്ന് ശത്രു ഉറങ്ങിക്കിടക്കുമ്പോൾ അവനെ ഹനിച്ചു. അഥവാ,

നൽക

ആബലീയസം

പന്ത്രണ്ടാമധികരണം

ശ്രദ്ധമായി നന്ത്രക്കോട്ട ഘടിപ്പിച്ച രാജാവിന്റെ ഇരിപ്പിടത്തെ യന്ത്രവിദ്യാലയംചെയ്ത് കീഴ്പോട്ട പതിപ്പിച്ചു. അഥവാ മനപുതന്നെ വിശ്വാസിക്കൊണ്ടു ജപലിപ്പിച്ചാൽ തക്കധിയും തക്കധാരവും വെച്ചുതന്നു അരക്കുകൊണ്ടു പാനിച്ചെടുത്തു ആയ ഗുഹത്തിൽ ശത്രു കിടന്നുറങ്ങുമ്പോൾ ആ ഗുഹം തീയച്ചു അവനെ നിഗ്രഹിച്ചു. ഉദ്യാനത്തിലോ മറ്റു വിഹാരസ്ഥാനങ്ങളിലോ ക്രീഡയിൽ ഏർപ്പെട്ട ശത്രു അനവധിത്തനായിരിക്കുമ്പോൾ തീക്കുന്നാൽ ചുവട്ടിലുള്ള നീലവരക്കുഞ്ചിൽനിന്നു തുരങ്കംവഴിക്കു ശ്രദ്ധ കിടത്തിയിരിക്കുക പ്രവശിച്ചു അവനെ ഹനിച്ചു. അഥവാ ശ്രദ്ധപ്രണിഹിതനായ രസതന്മാർ വിഷംകൊണ്ടു ഹനിച്ചു. അല്ലെങ്കിൽ നിത്യമായ സ്ഥലത്തു ശത്രു കിടന്നുറങ്ങുമ്പോൾ ശ്രദ്ധസൂചകം അവന്റെ മേൽ സ്പർശിപ്പാൻ പ്രാപ്തമാക്കി പ്രയത്നിച്ചു. ശത്രു അന്തഃപുരസ്ഥനായിരിക്കുമ്പോൾ അന്തഃപുരത്തിൽ ശ്രദ്ധമായിക്കടന്നുചെന്നു അദ്ദേഹം ചെയ്താൻ സാധ്യമായിത്തോന്നുന്ന അപകാരമെല്ലാം പ്രയോഗിച്ചു ശ്രദ്ധമായിട്ടുതന്നെ അവിടെനിന്നു അപഗമിക്കുകയും, അന്തഃപുരത്തിലുള്ള പ്രണിധികളുടെ സ്വജനമാണു താനെന്നു തോന്നിക്കുകയും ചെയ്തു.

ദാസ്ഥിരായം ഷണ്ഡരായം

വാഴ്ചമന്തഃസ്ഥിരമാരമെ

വിളിച്ചു തുളുപ്പോയ്ക്കൊൽ

മുടിപ്പു ശത്രുശേഷരെ.

മോടിപ്പറക്കും അമ്മശാസ്ത്രത്തിൽ, ആബലീയസമെന്ന

പന്ത്രണ്ടാമധികരണത്തിൽ, യോഗാദിസമ്പന്നം—

യോഗാദിസമ്പന്നം—ഏകവിധം എന്ന

അദ്ധ്യായം.

ആബലീയസം പന്ത്രണ്ടാമധികരണം കഴിഞ്ഞു.

ഒറ്റലംഭോപായം. പതിമൂന്നാമധികരണം.

ഒന്നാം അധ്യായം.

ചങ്ങനാശ്വപത്തൊന്നാം പ്രകരണം.

ഉ പ ഭ ഡ പ ണ.

ശത്രുവിന്റെ ഗ്രാമത്തെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുനഗ്രഹിക്കുന്ന വിജിഗീഷു, താൻ സ്വന്തം ദൈവതസാക്ഷാൽക്കാരം സിദ്ധിച്ചവനാണെന്നു പ്രഖ്യാപനം ചെയ്തു സ്വപക്ഷത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും, പരപക്ഷത്തെ ഭയപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.

സ്വന്തതപശ്ചാപനമാവിതു:—മുഖ്യന്മാരുടെ (മഹാജനങ്ങളിലെ) ഗുഹ്യവൃത്താന്തങ്ങൾ ചാരമുഖന അറിഞ്ഞു അവരെ അധികാരത്തിൽനിന്നു നീക്കം ചെയ്യുക; കണ്ടുകശോധനത്തിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരമുള്ള നാപസപ്തവാർ മുഖന ഇന്നിന്നവർ രാജാദപഞ്ചം ചെയ്യുന്നവരാണെന്നറിഞ്ഞു പ്രകാശിപ്പിക്കുക; അന്യരാൽ അഭ്യൂഷിച്ചായ സംസ്കൃവിദ്യകളിലെ (ഗുഹ്യഗീതവാദ്യങ്ങളിലെ) സൂചനകൾ കൊണ്ടു രാജസന്നിധിയിൽ ഉപായനമായി കൊണ്ടുവരുവാൻപോകുന്ന വസ്തുക്കളെ മുൻകൂട്ടിപ്പറയുക; വിദേശങ്ങളിലെ വർത്തമാനം അന്വേദിതവശത്തന്നു എറകപോക്കം (വളർത്തുപ്രാവ്) മുഖന കിട്ടിയ മുദാലേഖ്യംകൊണ്ടറിഞ്ഞു പറയുക.

ദൈവതസാക്ഷാൽക്കാരത്തിന്റെ വ്യാപനം എങ്ങനെയെന്നാൽ:—അഗ്നിഗാരത്തിലുള്ള ദൈവതപ്രതിമയുടെ ചരിത്രത്തിൽ തുരയംവഴിയായിക്കടന്നു അഗ്നിദൈവതമാണെന്നു നടിച്ചു വർത്തിക്കുന്ന ഗ്രൂപ്പപുരുഷന്മാരോടു സംഭാ

നന്മ

ദുഷ്ടബോധം

പതിമൂന്നാമധികരണം

ഷണം ചെയ്യയും അവരെ പൂജിക്കയും ചെയ്യും; നാശമുണ്ടാകുമെന്നു വരുത്തുമെന്നു വരുത്തുന്നതായാ വേണ്ടം ധരിച്ചു ജലത്തിൽ നിന്നു പൊങ്ങിവന്ന ശുദ്ധപുരുഷന്മാരോടു സംഭാഷണം ചെയ്യയും അവരെ പൂജിക്കുകയും ചെയ്യും; രാത്രിയിൽ വെളിച്ചത്തിനുള്ളിൽ മുദ്രവെച്ചതായ വാലുകൊണ്ടുതന്നെ (മണലാക്കിയ പെട്ടിയിൽ) തിരികെപ്പോയി വെച്ചു ദീപമാണെന്നു കാണിക്കുക; ഒഴുകുന്ന വെള്ളത്തിൽ കല്ലുകെട്ടിക്കൊണ്ടിട്ടു ഉറപ്പിച്ചു പൊങ്ങുതിരിയെൽ ഒഴുകിപ്പോകാതെ ഇരിക്കുക; ഉദകവസ്ത്രം (ഉള്ളിൽ വെള്ളം കടന്നുതന്നെ വസ്ത്രം) കൊണ്ടോ ജരായു (ഗർഭപാത്രം) കൊണ്ടോ തലയും കൈകളും മുടിമുടി മുടി മുടി മുടി മുടി (പുല്ലിമാനിന്റെ കടൽ), കിളീന (തേങ്ങ) തിരിയുടെയും മുതലായവയും ശംഭുമാർ (നീർക്കര) തിരിയുടെയും ഉദ (നീർപ്പുച്ച) തിരിയുടെയും വസകളും കൂടി നൂറുവെട്ടിച്ചു കാച്ചിയ തൈലം മുക്കിയൊഴിച്ചു വെള്ളത്തിൽ കിടക്കുക; ഇതുവെച്ചാൽ അനേകദിവസങ്ങൾ വെള്ളത്തിൽ സഞ്ചരിക്കാം. ഇങ്ങനെ ഉദകചരണങ്ങൾ. ഈ ഉദകചരണങ്ങൾ വഴിയായി വരുത്തുന്നതും നാഗകമ്പ്യകമാന്മാരും വാക്കു പറയുകയും അവരോടു സംഭാഷണം ചെയ്യയും ചെയ്യും; കോപം സംഭവിക്കുമ്പോൾ വായ്ക്കൽനിന്നു തീയും പുക്കയും പുറപ്പെടുവിക്കുക.

വിജിഗീഷുവിനുള്ള സമ്പൂർണ്ണരൂപം ദൈവതസാക്ഷാൽക്കാരവും കാൽക്കൽനിന്നുവെക്കൽ, നൈമിത്തികവെക്കൽ, മോക്ഷത്തിനവെക്കൽ, പൊരണിക്കവെക്കൽ, ജ്ഞാനിക്കവെക്കൽ എന്നിവയായി വർത്തിക്കുന്ന ശുദ്ധപുരുഷന്മാരും അവർക്കു സഹായമായിട്ടുള്ളവരും അവയെ കണ്ടറിഞ്ഞവരും സർവ്വവിഷയത്തിൽ പ്രകാശിപ്പിച്ചു. ദൈവതങ്ങൾ പ്രത്യക്ഷമാകയും ദിവ്യങ്ങളായ കോശങ്ങളായും സേനകളായും നാൽപ്പതും ചെയ്തതായി പരവിഷയത്തിലും പ്രസിദ്ധമാക്കിപ്പു. ദൈവതപ്രസ്തം, നിമിത്തം, കാരകാരാദനം, അംഗവിദ്യ (അം

നൂറു

തെരുവിലെ പെൺകുട്ടികൾ പ്രകടനം

ഒന്നാമദ്ധ്യായം

ഗണ്യരുംകൊണ്ടു ശുഭാശുഭങ്ങളെ അറിവാൻമുഖം വിട്ടു), സപ്തം, മുതലുള്ളവയും പാലികളുടെയും ശബ്ദങ്ങൾ എണ്ണിയിൽ വിളിപ്പിക്കുന്ന ആദ്യം ശബ്ദം അപരനും വരുമെന്നു കണ്ടതായും അവർ പറയു. ശബ്ദവിന്റെ മുമ്പത്തെത്തിൽ ആകാശത്തുനിന്നു ഭാഗ്യശബ്ദത്തോടു കൂടി ഉൽക (കൊച്ചി) ചാടുന്നതും അവർ കാണിപ്പു.

ശബ്ദവിന്റെ മുമ്പാകെ അവരുടെ മിത്രങ്ങളെ നൽകുന്ന ഭൂതവൃത്തനന്തർ വിളിപ്പിക്കുന്ന സർക്കാരന്ത പകർത്തിപ്പറയു. വിളിപ്പിക്കു സപ്തങ്ങളിൽ ബലംവരുത്തുകയും പരപക്ഷത്തെ ശ്രതിക്കുന്നിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിലുണ്ടാകുന്ന യോഗ്യതയുമായും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അമാത്യന്മാരും സൈനികന്മാരും സമമായി അനുഭവിക്കുന്നുണ്ടെന്നും, അദ്ദേഹം അവരെ വ്യസനത്തിലും അജ്ഞതയിലും നോക്കുകയും മക്കളെപ്പോലെ സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നും അവർ പറയു.

മുമ്പു പറഞ്ഞപ്പോൾപോലും പരന്റെ പക്ഷക്കാരെ അവനിൽനിന്നു കേൾപ്പിച്ചു. ഇനിയും പറയാം. എങ്ങനെ ചെയ്യാൻ:— കർമ്മശലനായവരെ ഒരു സാധാരണ കഴിഞ്ഞയാളും, സൈനികന്മാരെ ചുരുക്കുകയും ശാഖാപരനെന്ന (മരക്കൊമ്പിന്റെ വാറ്) തോടും, ഭീരുന്മാരായവരെ ആറുവക്കരത്ത ആടിനോടും, അവമാനിക്കപ്പെട്ടവരെ ഇടിപ്പിത്തോടും, ആശാശം വന്നവരെ കാഴ്ചക്കാരായ വിദ്വാൻ (വഞ്ചി) ഇരിമ്പുണ്ടു ഇന്ദ്രജാലമേലും എന്നിവരോടും, സമാനമിച്ഛിക്കുന്നവരെ ദുർഗാലങ്കാര (ഇഷ്ടമില്ലാത്ത സ്ത്രീക്കു കൊടുക്കുന്ന ആഭരണം) തോടും, ഉപഹിതന്മാരെ വ്യാജവർത്തനോടും മുക്തകൃഷ്ണ (മരണക്കുഞ്ഞി) തോടും, യുവാവകാലികളായവരെ പീലൂഷ ഫലം കരക (ആലിപ്പഴം) ഉഷ്ണി (നീക്കഫലമായ ഒരൊ

ദുഷ്ടബോധായം

പതിമൂന്നാമധികരണം

ഷഡം) എന്നിവ തിന്നുന്നതിനോടും കഴുത്തുപാൽ കലക്കുന്നതിനോടും ഉപമിച്ചു പറഞ്ഞു ഭേദിച്ചിട്ടു. *

ഭേദനത്തിന്നു ചിഹ്നപ്പട്ടാൽ അവരെ അർത്ഥമാനങ്ങളെക്കൊണ്ടു സൽക്കരിച്ചു. ദ്രാഗ്ധം ഭക്താധം (ഭക്ത്യവസ്തു) കൊടുത്താൽ വഴിപ്പെടുന്നവർ അവയെ ദാനം ചെയ്തു. അവയെ സ്വീകരിക്കാത്തവർ ദ്രുഷ്ടമുദേയും വ്യാഖ്യാനമുദേയും ആദരണത്താൽ സമ്മാനിച്ചു.

ഭിക്ഷുപീഡ, ലോഭപീഡ, ആടാഹീനപീഡ എന്നിവയുണ്ടാകുന്നവരും സത്രികൾ ശത്രുവിന്റെ പൗരജാനപദന്മാരെ ഉത്സാഹിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു “നമുക്കു ഇന്നു രാജാവിന്നോടു അനുഗ്രഹം യാചിക്കാം; ഇവിടെനിന്നു രെന്നു ഗ്രഹവും കിട്ടിയില്ല; അതുകൊണ്ടു മറ്റൊരാൾക്കു പോവുക” എന്നു പറവു.

അതിന്നു സമ്മതിച്ചെന്നാൽ
ദ്രാഗ്ധാന്യഗുഹങ്ങളെ
നൽകിസ്സാഹായ്യമേകേണ-
മുപജാപമിതളുതേ.

മോചിത്വാനം കർമ്മശാസ്ത്രത്തിൽ, ദുഷ്ടബോധായമെന്ന പതിമൂന്നാമധികരണത്തിൽ, ഉപജാപമെന്ന ഒന്നാമധ്യായം.

രണ്ടാം അദ്ധ്യായം.

തെരുവൊഴുപ്പത്തിങ്ങാം പ്രകരണം.

യോഗവാരമനം.

മുണ്ഡനോ ജടീലനോ ആയ ഒരു ശുദ്ധപുരുഷൻ, താൻ പൂർത്തമാനായി പാക്കുന്നവനും നാരുമുവയസ്സു

* ഇങ്ങനെ ദുഷ്ടതപ്പെടുത്തിപ്പറഞ്ഞാൽ കവർ ശത്രുവിനെ വിട്ടുപോകമെന്ന ഹൃദയം.

മുഖ്യമന്ത്രി ഇതിലൂടെ ആദ്യത്തെ ശ്രദ്ധപൂർവ്വതയ്ക്ക് സ്ഥാനം നൽകി (നിശ്ചയിച്ചതാണ്) വേണ്ടുന്ന വിധത്തിൽ ഇതിലൂടെയും അതേവിധം ശിക്ഷിക്കാനും കഴിയും, സ്വയംഭരണവും പരിശോധനയും ആദ്യമായി സ്വയംഭരണാധികാരം (സ്വയംഭരണ) നോക്കുന്നതിൽ നന്നായ വ്യവസ്ഥകൾ ഉണ്ടായി, ചിതൽ കയറുന്നതിനായി മൺപുറത്ത് നിക്ഷേപിച്ചു. പിന്നെ സമഗ്ര "സമഗ്രമായ ഇടവേളം പൂർത്തിയാക്കുന്ന നിശ്ചയിച്ച അറിവാൻ ശക്തിയുണ്ട്" എന്ന രാജാവിനോടു പറയുക. രാജാവ് ചോദിച്ചാൽ അദ്ദേഹം "അത് ശരിയാണ്" എന്നു പറഞ്ഞ് അഭിമാനമായിട്ട് അത് (മൺപുറത്ത് നിക്ഷേപിച്ചിട്ടുള്ള മുദ്ര) കാട്ടിക്കൊടുക്കും. അതായത്

ററിനുള്ളിൽ വളരെ സ്വർണ്ണം നിക്ഷേപിച്ചു് അതു് കാട്ടി കൊടുപ്പു. എന്നിട്ടു് “നാഗങ്ങളാൽ രക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന താണ് ഈ നിധി. നാഗങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചാൽ ഇതെടുക്കുവാൻ കഴിവും” എന്നു പറവു. രാജാവു് അതു് സമ്മതിച്ചാൽ “ഏഴു ദിവസം” എന്നു തുടങ്ങി മേൽപ്പറഞ്ഞതുപോലെ ചെയ്യു. *

അഥവാ, രാത്രിയിൽ തന്റെ ദേഹത്തിൽ തേജനാഗിയെ ടി ജഡിച്ചിട്ടുകൊണ്ടു് ഏകാന്തത്തിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ഒരു സ്ഥാനികാഗ്നണന്റെ അടുക്കലേക്കു സത്രികൾ രാജാവിനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു് “ഇദ്ദേഹം സാമ്രാധികനായ (ഭാവിസമ്രാധിയെ കാണുന്ന) ഒരു സിദ്ധനാണു്” എന്നു പറവു. അദ്ദേഹത്തോടു രാജാവു യാതൊരുതർക്കത്തെയാചിക്കുന്നുവോ അതു് സാധിച്ചിട്ടുകൊടുക്കാമെന്നോററു് “ഏഴു ദിവസം” എന്നു തുടങ്ങി മേൽപ്പറഞ്ഞതുപോലെ ചെയ്യു.

അല്ലെങ്കിൽ, സിദ്ധാഗ്നണൻ രാജാവിനെ ജംഭുകവിദ്യകൾ (ഇന്ദ്രജാലവിദ്യകൾ) കൊണ്ടു പ്രലോഭിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹത്തോടു രാജാവു— ശേഷം മേൽപ്പറഞ്ഞതുപോലെ.

അഥവാ, സിദ്ധാഗ്നണൻ അദ്വൈതയായ ഒരു ശുപരദേവതയെ ആശ്രയിച്ചുകൂടി, പാല കൽക്കുളം ചെയ്തു പ്രകൃതിദുഷ്ടനാമെ (അമാത്യാദികൾക്കു) അവിടേക്കു പ

* ഏഴുദിവസം അവിടെ കടംവെക്കുമെന്നു വന്നു താമസിച്ചു നാശമായതുകാരാൽ പരാകരും, അങ്ങനെ താമസിക്കുമ്പോൾ മരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതെന്നു സാരം.

ടി മേൽക്കൽ ദേവകയംകൊണ്ടു ദേഹത്തിൽ കളുന്നതായി തോന്നിക്കുന്ന അഗ്നി. ഇതിനെ ദോഷനിരസിക്കാധികരണം മോക്ഷപ്രായത്തിൽ വിവരിക്കും.

ജന്മദൈവപത്ഥിരഞ്ജനം പ്രകരണം രഞ്ജനമധ്യായം

ലക്ഷ്മിയാം സന്നിധാനം ചെയ്യിക്കയും, ക്രമത്തിൽ രാജാവിനേയും വരുത്തി വഞ്ചിക്കുകയും ചെയ്തു.

അപ്പോൾ, ജലത്തിന്റെ അന്തഃഗതത്തിൽ വസിക്കുകയും സ്വപ്നമെഴുത (നാഗപ്രതിമ)ത്തോടു സംബന്ധിച്ച തുരങ്കത്തിലൂടെയും നിലവാരക്കുറവുകൾക്കുവേണ്ടി അപസരണം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്ന ജടിലവേഷധാരിയായ ശ്രീപുരുഷനെ വരുത്തുന്നതെന്നോ നാഗരാജാവെന്നോ പറഞ്ഞു സത്രികൾ രാജാവിനു കാട്ടിക്കൊടുത്തു. അദ്ദേഹത്തോടു രാജാവ്... ശേഷം മുൻപറഞ്ഞതുപോലെ. *

അഥവാ, ജനപദാന്തത്തിൽ പാർക്കുന്ന സിദ്ധധ്വജനൻ ശത്രുവിനെ വിദ്യാബലത്താൽ വരുത്തിക്കൊന്നിക്കാമെന്നു പറഞ്ഞു രാജാവിനെ ശത്രുക്കളാക്കിത്തീർത്തു പ്രേരിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹം അതു സമ്മതിച്ചാൽ പ്രതിമയുണ്ടാക്കി നിത്യമായ സ്ഥലത്തു ശത്രുവിനെ ആവാഹിച്ചു രാജാവിനെ കൊൽവു. †

വൈദികവ്യായനമായ ശ്രീപുരുഷവാർ അശ്വത്തമൻ വർഷയാൻ കൊണ്ടുവന്നു, ബോധിച്ചതിനെ നിരന്തരത്തോടെയാൽവേണ്ടി രാജാവിനെ വരുത്തുകയും, അശ്വപരിഷ്കരിൽ സമാഹരണത്തിനുമുമ്പാകെ അശ്വത്തമൻ തിരക്കിൽപ്പെടുത്തിയോ അദ്ദേഹത്തെ കൊല്ലുകയും അശ്വത്തമനെക്കൊണ്ടു പ്രവരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

നഗരസമീപത്തിലുള്ള ഒരു പുഷ്പവൃക്ഷത്തിൽ രാത്രിയിൽ തീർത്ഥവാർ കയറിയിരുന്നു കടമ്പയിൽ നാളികേരം (നെൽച്ചുണ്ടി) വിടവങ്ങാളാ (നൂൽ) ഇട്ടു വെച്ചുകൊണ്ടു “രാജാവിന്റെയോ മുഖ്യന്മാരുടെയോ

* യാമതാമരയെ യാമിരണ്ടുവോ അല്ല സാധിപ്പിച്ചുകൊടുക്കാനോ മുൻപറഞ്ഞപ്രകാരം വഞ്ചിക്കുമെന്നു സാരം.

† ഇതിൽ യാമതാമരയെവിനെക്കൊണ്ടു ശ്രീപുരുഷൻ വരുത്തിരിക്കുമെന്നു ചിലർ.

മാംസങ്ങളെ ഞങ്ങൾ തിന്നുവാനൊരുങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഞങ്ങൾക്കു പുറമെ ചെപ്പുകൊള്ളട്ടേ എന്ന് അച്ഛൻ കരുതാൻ പറയും; അതിനെ നൈമിത്തീകനാരുടെയും മോഹാത്മികനാരുടെയും വേദത്തിൽ പെരുമാറുന്ന ഗ്രന്ഥപുരുഷന്മാർ പ്രസിദ്ധമാക്കുകയും ചെയ്തു. അഥവാ, പുണ്യമായ കയ്യിലോ തടാകമധ്യത്തിലോ രാത്രിയിൽ തേങ്ങനെയെങ്കിലും പുരട്ടി നാഗരൂപികളെന്ന നിലയിൽ സ്ഥിതിചെയ്ത് ഇരുമ്പുകൊണ്ടുള്ള വേല, ഉപയുക്തമായ ആയുധങ്ങളെ തമ്മിലടിച്ചുകൊണ്ട് മേൽപ്രകാരം പറയും. അല്ലെങ്കിൽ ഋഷഭമർമ്മം (കരടിത്തോൽ) കൊണ്ടുള്ള കഞ്ചകം ധരിച്ചു തീരും പുകയും പുറപ്പെടുവിച്ചുകൊണ്ടു രക്ഷസ്സുകളുടെ രൂപംകൊണ്ടു നഗരത്തിന്നു മുമ്പട്ടം അപ്രദക്ഷിണം ചെയ്ത് ശപഥ കരുണുന്നതിന്റെനടയാളം കറുക്കൻ ഓരിയിടുന്നതിന്റെനടയാളം ഇടയിൽ മേൽപ്രകാരം പറയും. അല്ലെങ്കിൽ ബലിക്കല്ലിനടയാളം ദേവതാപ്രതിമയോടോ തേങ്ങനെയെങ്കിലോ അത്രപടലത്താൽ മൂടപ്പെട്ട അഗ്നി കൊണ്ടോ രാത്രിയിൽ ജ്വലിപ്പിച്ചു മേൽപ്രകാരം പറയും. അതിനെ മറ്റുള്ളവർ പ്രസിദ്ധമാക്കിത്തീർപ്പു. അഥവാ അച്ഛന്റെതെളാവ ദേവതാപ്രതിമകളിൽ രക്തം പകർന്നു കലരലായ രക്തപൊഴിച്ചിൽ ഉണ്ടാക്കിത്തീർപ്പു. ദേവവിഗ്രഹത്തിൽനിന്നുള്ള രക്തസ്രാവം യുദ്ധത്തിൽ പരാജയത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതായി മറ്റുള്ളവർ പറയും ചെയ്തു. വാദ്യദിവസങ്ങളിലെ രാത്രികളിൽ ശൃംഗാനുബത്തിൽ ചിതയിൽ ഉപേക്ഷാഗാ കടിച്ചുതിന്ന മനുഷ്യശരീരങ്ങളെ കാണിക്കുകയും, പിന്നെ രക്തസ്രാവം ധരിച്ചു ഗ്രന്ഥപുരുഷൻ മനുഷ്യനെ ബലിതപാൻ യാചിക്കുകയും, ഇതു കാണുവാൻ ശൂരവാദിയോ മറ്റോ ആയ ആരെങ്കിലും വന്നാൽ അവനെ മറ്റുള്ളവർ, രക്ഷസ്സുകൾ കൊന്നു താണെന്നു തോന്നുമാറ്, ഇരിമ്പുവസ്തുക്കൾകൊണ്ട് അടിച്ചു

തെന്തൊരുപത്തിരണ്ടാം പ്രകരണം രണ്ടാമധ്യായം

കൊല്ലുകയും, ആ അതുതം അതു കണ്ടവരോ സത്രികളോ രാജാവിനെ അറിയിക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നെ നൈമിത്തികന്മാരും മൊയ്തൂർക്കിഴവരായി നടക്കുന്ന സത്രികൾ അതിന്നു പ്രായശ്ചിത്തം വാഗ്ദാനവും, “പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്യാത്തവരും രാജാവിന്നും രാജ്യത്തിന്നും വലിയ അനന്ദം വരും” എന്നു പറകയും, രാജാവ് അതു സമ്മതിച്ചാൽ “ഈ ദ്വീപിത്തങ്ങൾ ഓരോന്നിന്നും ഏഴുദിവസം രാജാവു താൻതന്നെ ബലിമയ്ക്കു് ഹാമക്കുള്ള അനുഷ്ഠിക്കണം” എന്നു പറകയും ചെയ്തു. അതിന്നുശേഷം കൂടേ പാഞ്ഞൊഴുപാലെ *

മേൽപ്പറഞ്ഞ ഭാഗങ്ങളെ വിജിഗീഷു മറ്റുള്ളവർ ഉപദേശമാവുന്നതിനാൽ വേണ്ടി സപരമായി പ്രയോഗിച്ചു കാണിക്കുകയും, അയ്യപ്പൻ പ്രതിവിധികൾ ചെയ്യയും ചെയ്തു. പിന്നെ വേണം ഇവ ശത്രുവിൽ പ്രയോഗിക്കുവാൻ. ഭോഗശർണങ്ങൾക്കു പ്രതികാരം ചെയ്യുവാൻവേണ്ടിയെന്നു പറഞ്ഞു കോശാരിസഹായനം (പ്രജകളിൽനിന്നു ധനം പിരിക്കൽ) ചെയ്യുകമാകാം.

ആനകളെക്കുറിച്ചു വിശേഷാൽ താല്പര്യമുള്ള ശത്രുവിനെ ഹസ്തിവനപാപനാൽ വശപ്പെടുത്തുമായ ഒരു ഹസ്തിയെ കാട്ടി പ്രലോഭിപ്പിച്ചു. പ്രലോഭനത്തിൽപ്പെട്ടതിന്നുശേഷം ഗഹനമോ, മൊരുകൾ മാത്രം നടക്കാവുന്ന വഴിയുള്ളതോ ആയ ഹസ്തിവനത്തിലേക്ക് അദ്ദേഹത്തെ വെച്ചുകൊണ്ടു പോയി കൊല്ലുകയോ ബന്ദിച്ചു കൊണ്ടു പോകുകയോ ചെയ്തു. ഇതുകൊണ്ടു മൃഗയാലാലനായ ശത്രുവിൽ വെശ്യങ്ങളെത്തന്നെ പാഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

ദ്രവ്യത്തിലും സ്ത്രീകളിലും അത്യന്തലാലുപനായ ശ

* യമിശ്ശോരകളെക്കുറിച്ചുള്ളതാകയാൽ മീയ്നന്മാർ രാജാവിനെ ശൂന്യമായി നിശ്ചയിക്കണമെന്നു സാരം.

തുവിനെ ധനികഭാതം പരമരൂപവരവനങ്ങളുള്ളവരും
വീഡവകളുമായ സ്ത്രീകളെ, ഭാരാദേയന്മാർ നിന്നു കിട്ടേണ്ടതാ
യ നിരപ്പുപറഞ്ഞുകേൾച്ചു വ്യാധിമരിക്കുവാനെന്ന നിവൃ
ത്തിൽ വരുത്തിക്കാണിച്ചു സത്രികൾ പ്രാലാഭിപ്പിച്ചു. എ
ന്നിട്ട രാത്രിയിൽ ഗുഹസമാഗമാവസരത്തിൽ വേഷപ്പണ
നാക്കായ ഗുഹപുരുഷന്മാർ ശത്രുവിഷയങ്ങളെക്കൊണ്ടു നി
ഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു.

സീലന്മാർ, പ്രവൃത്തിന്മാർ, ചൈത്ര്യങ്ങൾ, സ്തുപ
ങ്ങൾ, ദേവപ്രതിമകൾ എന്നിവയിൽ കൂടത്തുക പോക
പതിവുള്ള ശത്രുവിനെ അമ്പയുടെ ചുറ്റിൽ നിവൃതവഴി
യായാ തുരന്നു വഴിയായാ ഗുഹകിടന്നു വഴിയായാ പ്ര
വേശിച്ചു തീർന്നു നിഗ്രഹിച്ചു.

രജാവായതു ദേശത്തി-
ലേതു കാഴ്ചകൾ കാണിയാ,
വിഹാരം സഖിലകൃഷ്ണ-
യിവയെക്കണ്ടു ചെല്ലിതോ,
ചാഴു കനിഞ്ഞൊട്ടു കൃത്യങ്ങൾ
യങ്ങനെയവനെന്നു
പ്രസന്ന മരണം രോഗം
പ്രിതിശോകമെന്നു.

സ്വപ്നാനുസ്മിതാദൈ
ശ്വധിവിഭക്തികളിപ്പിതോ,
രജിഹീനനതായാ
ഭക്തിനാ ജനസമുപം

വിപ്രസ്ഥാനം വന്ദിതീപ്തം
വിജനം വാ ഗമിപ്പിതാ,
വ്യാപാരമെന്നാലുങ്ങൾ
തഥാ ശത്രുസന്നങ്ങളും

മദ്യപാനം മോദനം
മിവയെങ്ങങ്ങ ചെങ്കിരതാ
പ്രഹരിതന്നതന്നെ
തീർത്തു തൻമുക്തിയെപ്പോലെ.
എപ്പോഴും താൻ പ്രവേശിച്ചു
മാറാതിൽ ചൂന്നകാരനാൽ
അപ്പോഴും നിശ്ചയിച്ചു
തെന്തൊരു യോഗധാരണം.

കാലിയുക്തം കാലശാസ്ത്രത്തിൽ, ശൃംഗാരോപാധാരണ
പരിജ്ഞാനാധികാരത്തിൽ, യോഗധാരണമെന്ന
മുക്തിപത്രികാർത്ഥം.

മുക്തിപത്രികാർത്ഥം

ജന്മമുക്തിപത്രികാർത്ഥം പ്രകരണം.
അപസംസ്കൃതപ്രതിധി.

വിജിഗീഷ തന്നിൽ വിശേഷമായ ഒരു പ്രേരണിച്ചു
വ്യക്തം എന്തായിരുന്നെങ്കിലും കാരണം പറഞ്ഞു ദേശത്തിൽ
നിന്നു നീക്കം ചെയ്തു. അവൻ ശത്രുവിനെ തൽപ
ക്ഷിതനെന്നു പറഞ്ഞു ചെന്നാൽ ഉയിർച്ച സ്വദേശത്തിൽ
നിന്നു സാധാര്യകാരികളായ ജനങ്ങളെ ശേഖരിച്ചുകൊടു
പ്പു. ഇങ്ങനെ വളരെ അപസംസ്കൃതമാരെ സമ്പാദിച്ചുകഴി
ഞ്ഞാൽ ശത്രുവിനെ സമ്മതിച്ചു സ്വാമീയരെ (വി
ജിഗീഷവിന്റെ) ദൃഷ്ടവർദ്ധമായ ഗ്രാമത്തെയും, ഹ
സ്തശ്വരന്മാരും കുറവായും ദൃഷ്ടമായ അമാത്യന്മാരോടുകൂടി
യുദ്ധിക്കുന്ന സൈന്യത്തെയും, ആക്രമണത്തോടു ഹരിച്ചു
ശത്രുവിന്നു കൈകൊടുപ്പു. ശത്രുവിന്റെ ജനപദത്തിൽ

എങ്കിലും അതായത്, പ്രൈം സെക്രട്ടറിയായും, അടവി സെക്രട്ടറിയായും സാഹസ്യദാനത്തിനായി താൻ സംഭ്രമിക്കുകയും, താൻ തന്നെ വിശ്വാസ്യനാകാൻ അവനെ തന്റെ സ്വാമിക്ക് അയച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങനെ സാഹസ്യസമ്പന്നനായിത്തീർന്നപ്പോൾ വിജിഗ്രിപ്പ ശത്രുവിന്റെ പേരിൽ തന്റെ ഹസ്തികളെ ബന്ധിച്ചു എന്നോ അടവിനെ ഹനിച്ചു എന്നോ മറ്റോ ഒന്നും ചെയ്ത അയാളനെ ശ്രദ്ധയോടെ ആലോചിച്ചു. ഇതുകൊണ്ട് അമാത്യന്മാരെയും ആഭിമുഖികളെയും അപവർണ്ണനയോടെ പരിശോധിച്ചു. പരാജയപ്പെട്ടു.

ശത്രുവിനോടു ബന്ധി ചെയ്ത മൈത്രിയെ അഭിനയിച്ചിട്ട് വിജിഗ്രിപ്പ അമാത്യന്മാരെ വിളിച്ചുകൊണ്ടുവന്നു. അങ്ങനെയുള്ള അമാത്യന്മാർ ആ ശത്രുവിന് “അങ്ങനെയെ സ്വാമിയെ പ്രസാദിച്ചിട്ടാലും” എന്നു കൃത്യമെന്നു സന്ദേശിച്ചു. അതുപ്രകാരം ശത്രു കൃത്യം പറഞ്ഞതുപോലെ ആ കൃത്യനോടു വിജിഗ്രിപ്പ “നിന്റെ സ്വാമി എന്ന അമാത്യന്മാരുമായി കേൾപ്പിക്കുന്നു; ഇനിമേലിൽ നീ ഇവിടെ വരതതു” എന്നിങ്ങനെ നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. പിന്നെ ധിക്കൃതനായ അമാത്യന്മാരിലൊരാളെ രാജ്യത്തിൽനിന്നു നീക്കം ചെയ്തു. അവൻ ശത്രുവിനെ ചെന്നുശ്രയിച്ചു അപവർണ്ണനയോടെ നിരോധിക്കപ്പെട്ടവരോ അപരാധന്മാരോ കൃത്യന്മാരോ ആയ ശക്തികളെക്കൊണ്ടു കേൾക്കുകയോ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരായ സേനാന്തർ, ആഭിമുഖികൾ എന്നിവരെയോ ഉപഹാരമായിക്കൊണ്ടു ചെയ്ത് ശത്രുവിനു സമർപ്പിച്ചു. ശത്രുവിന്റെ വിശ്വാസത്തിനു താൻ പാത്രമായിത്തീർന്നാൽ അയാളെ അനുപാലനയോ ആഭിമുഖനയോ സൈനികനോ പാരി “ഇവനും ഇവനും അങ്ങനെയെ ശത്രുവിനോടു കൂട്ടുകേട്ടുള്ളവരാണ്” എന്നു പറഞ്ഞു ശത്രുവിന്റെ വീരപുരുഷന്മാർക്കു

നാമം വരുത്തിത്തീർപ്പു. പിന്നെ അഭിത്യക്തനായിത്തീർന്നു കണ്ടുപിടിച്ച കൂടലഖ്യങ്ങൾ കാണിച്ച് അവരെ ഹനിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

സൈന്യത്തെ ദാനം ചെയ്യാമെന്നു വ്യാജം പറഞ്ഞു ശത്രുവിനെ ഉദ്യോഗിപ്പിക്കുകയും ആ വഴിക്കു നിഗ്രഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അഥവാ, ശത്രുവിന്റെ കൃത്യപക്ഷങ്ങളെ വശീകരിച്ച് അവന്റെ ശത്രുവായിത്തീർന്നു രാജാവിനെക്കൊണ്ടു തനിക്കുപകാരം ചെയ്യിച്ച് ആ രാജാവിനോടു യുദ്ധത്തിന്നു വ്യാജപ്രകാരം, പിന്നെ ശത്രുവിന്നു “ഇതാ അങ്ങയുടെ നെന്തിന്നു ദോഷിക്കുന്നു; ആകയാൽ അങ്ങനെയെന്നു സഹായിക്കണം. നമ്മൾ രണ്ടുപേരും കൂടിത്തേറ്റു് അവനെ ഹനിക്കുക. കൂടലും ഹിരണ്യമോ കിട്ടുന്നതിൽ അങ്ങയ്ക്കു സമഭാഗം തരാം” എന്നു സന്ദേശിക്കുകയും ചെയ്തു. അതു സമ്മതിച്ച് വന്നാൽ അവനെ സൽക്കരിച്ച് ഗുരമായ ആദരണം വഴിക്കോ പ്രകാശവുമം വഴിക്കോ ശത്രുവിനെക്കൊണ്ടു വധിപ്പിച്ചു. അഥവാ ശത്രുവിനെ വിശ്വസിക്കുകയും കൂടിക്കാഴ്ചയെന്നോ പുത്രാഭിഷേകമെന്നോ രാജാവിധാനമെന്നോ വ്യാജം പറഞ്ഞു വരുത്തി ഗ്രഹിപ്പിച്ചു. അതിന്നു വഴിപ്പെടാതിരിക്കുന്ന ശത്രുവിനെ ഉപാഘോഷിക്കാൻ ഹനിപ്പു. സാഹായ്യമാവശ്യപ്പെടുമ്പോൾ സൈന്യത്തെ അയച്ചുതരികയും താൻ വരാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ശത്രുവിനെ അവന്റെ ശത്രുവിനെക്കൊണ്ടു ഹനിപ്പിച്ചു. രണ്ടുപേരുംകൂടി ഒരു ശത്രുവിന്റെ നേക്കു പോകുന്നതിരിക്കുന്നവരും, ശത്രുവിജിതീയവിനോടു ചേരാതെ താനും സൈന്യവുമായി ചേരിട്ടു ഗമിക്കുന്നതായാൽ അവനെ മൂന്നിലും പിന്നിലും പിടിപ്പിച്ച് ഹനിപ്പിച്ചു. വിജിതീയവിന്റെ പേരിൽ വിശ്വാസമില്ലാത്താൽ വിജിതീയവിനെക്കൂട്ടാതെ താൻ മാത്രമായി യാത്രയുടെ നേരെ പോകുന്നവാനോ അവന്റെ

രാജ്യത്തിൽ ഒരു ഭാഗം പിടിച്ചുകൊണ്ടുവന്നു ഉദ്ദേശിക്കുന്ന ശത്രുവിനെ അവന്റെ പൈരികാവനയോ അന്തന്നെ സർവ്വസന്തോഷത്തോടുകൂടിച്ചെന്നോ ഹനിച്ചു. അഥവാ വൈരിയുടെ അടുക്കൽച്ചെന്നു ശത്രു രൂഢം ഇടങ്ങുന്നവരും സൈന്യങ്ങളെ അയച്ചു അവന്റെ മൂലസ്ഥാനത്തെ അപഹരിച്ചു.

ശത്രുവിന്റെ ഭൂമി കീഴിച്ചുകൊടുക്കാമെന്നു മിത്രക്കോടോ, മിത്രത്തിന്റെ ഭൂമി കീഴിച്ചുകൊടുക്കാമെന്നു ശത്രുവിനോടോ പണന്നു ചെയ്തു. എന്നിട്ടു മിത്രം ശത്രു ഭൂമിയെ വളിച്ചാൽ ഉത്സാഹിക്കുമ്പോൾ ആ മിത്രത്തെക്കൊണ്ടു തന്നെ വിരോധം ചെയ്യിക്കുകയും ആ കാരണത്താൽ അവനോടു അഭിരോധത്തിന്നു പുറപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങനെ എല്ലാ യോഗങ്ങളും മുൻപറഞ്ഞതു പോലെതന്നെ. ശത്രു മിത്രത്തിന്റെ ഭൂമിയെ പിടിച്ചുകൊണ്ടാൻ മോഹിച്ചു സാഹസ്യമാശ്രയിച്ചാൽ അതു സമ്മതിച്ചു അവന്നു സഹായമായി സൈന്യത്തെക്കൊടുക്കുകയും, പിന്നെ അവൻ മിത്രക്കോടാകുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ വെട്ടിക്കുകയും ചെയ്തു. അഥവാ, യുദ്ധമുണ്ടായാൽ വേണ്ടുന്ന പ്രതിവിധികൾ ചെയ്തു, താൻ വ്യസനത്തിൽ പെട്ടതായി മിത്രമുഖന ചാണിച്ചു, ശത്രുവിനെ ഉത്സാഹിപ്പിച്ചു തന്റെ നേരെ ആക്രമിപ്പിച്ചു. പിന്നെ അന്നും മിത്രവുമേയ്ക്ക് അവനെ ഹനിക്കയോ ജീവനോടെ പിടിച്ചു രാജ്യം വെട്ടിക്കയോ ചെയ്തു. മിത്രമുഖന പ്രേരിപ്പിച്ചിട്ടും ശത്രു അഗ്രാഹ്യദേശത്തിരിക്കുന്നതായാൽ അവന്റെ മൂലസ്ഥാനം സാമന്തദികളെക്കൊണ്ടു ഹരിപ്പിക്കുകയും, സൈന്യത്തെക്കൊണ്ടു തന്നെ രക്ഷിച്ചാൽ ശ്രമിച്ചാൽ ആ സൈന്യത്തെ ഹനിക്കുകയും ചെയ്തു. മിത്രവും ശത്രുവും തമ്മിൽ ഭേദിക്കാത്തപക്ഷം അവരിലൊരുവനോടു ചേർന്നു മററവന്റെ ഭൂമി പിടിക്കുന്നതിന്നു രണ്ടു

അനുരൂപിപതികുന്നാം പ്രകരണം മൂന്നാമധ്യായം

പോരാടും പണനം ചെയ്തു. പിന്നെ മിത്രവൃന്ദനന്മാരോ ഉദ്ധവചന്തന്മാരോ ആയ ഗുഹപുരുഷന്മാർ അവരിലൊരുവന്റെ കൂടെയാണെന്ന നിലയിൽ മററവാനാട്ടു “ഇതാ ഇന്ന രാജാവ് (വിജിഗീഷു) ശത്രുവുമായി സന്ധിചെയ്തു് അങ്ങയുടെ രാജ്യം പിടിച്ചാണുസാധിക്കുന്നു” എന്നു സന്ദേശിച്ചു. അതുകൊണ്ടു രണ്ടു പേരിലൊരുവൻ ശങ്കയും രോഷവുമുള്ളവായി തന്നാടു യുദ്ധത്തിന്നു പുറപ്പെട്ടാൽ മേൽപ്രകാരം ചെയ്തു.

അഥവാ, വിജിഗീഷു തന്റെ ദുഷ്ടത്തിലോ രാജ്യത്തിലോ സൈന്യത്തിലോ ഉള്ള മുഖ്യന്മാരെ, അവർ കൃത്യപക്ഷത്തെ സ്ഥായിക്കുന്നുവെന്ന കാരണം പ്രസിദ്ധമാക്കി, രാജ്യത്തിൽനിന്നു നീക്കം ചെയ്തു. അവർ ശത്രുവിനെ ചെന്നാശ്രയിച്ചു്, യുദ്ധമാ ദുസ്തനിരോധ്യമാ വ്യസനങ്ങളോ വരുമ്പോൾ ശത്രുവിനെ വരുമിക്കായാ, സ്വവർഗ്ഗക്കാരിൽനിന്നു ദേദിപ്പിക്കുകയോ, മുകൾവൃന്ദന്മാരു മുഖനെ ദേദിക്കുന്ന വഴിപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്തു. അല്ലെങ്കിൽ, നായാട്ടുകാരനെ വ്യാജന പെരുമാടുന്ന ഗുഹപുരുഷന്മാർ ശത്രുനഗരത്തിന്റെ ഭാഗത്തിൽ മാംസവിശുദ്ധം ചെയ്തു ഭാരപാലന്മാരെ ആശ്രയിച്ചുകൊണ്ടു വസിച്ചു. അവർ രണ്ടു മൂന്നു പ്രാവശ്യം ചോരന്മാരുടെ വരുവിനെ സ്ഥാമിയോടറിയിച്ചു സ്ഥാമിയുടെ വിശ്വാസത്തിന്നു പാത്രമായതിന്നുശേഷം, ചോരന്മാർ ഗ്രാമത്തിൽ കൊള്ള ചെയ്യുന്നതിനെ തടയുന്നതിന്നും നഗരത്തിൽ ആക്രമിക്കുന്നതിനെ തടയുന്നതിന്നുമായി സ്ഥാമിയുടെ സൈന്യത്തെ രണ്ടായിതരിച്ചു “ചോരന്മാർ അടുത്തുകഴിഞ്ഞു. വല്ലാതെ തിരക്കായിരിക്കുന്നു. ധാരാളം സൈന്യങ്ങൾ വരുന്നു” എന്നു പറവു. ഒരു സൈന്യവിഭാഗത്തെ ഗ്രാമത്തിൽ കൊള്ളചെയ്യുന്നതിനെ തടയുന്നതായ്, മറ്റൊരു സൈന്യവിഭാഗത്തെയും കൂട്ടി രാത്രിയിൽ ദുസ്തഭാഗത്തിൽ

വന്നു “ചോരന്മാരെ കൊന്നുകഴിഞ്ഞു. സൈന്യങ്ങൾ പോയ കാര്യം സാധിച്ചു” ഇതാ വന്നിരിക്കുന്നു. വാതിൽ തുറക്കുക” എന്നു വിളിച്ചുപറവു. അഥവാ മുമ്പുതന്നെ അവിടെ പ്രണിഹിതരായ ചോരന്മാർ വാതിൽ തുറന്നുകൊടുത്തു. പിന്നെ അന്ധരോടുകൂടി ഭുജിക്കുന്ന ആശുചിപ്പട്ടം.

കാരുക്കൾ, ശിര്യകൾ, പാഷണ്ഡന്മാർ, കശീചവന്മാർ, വൈദ്യന്മാരും എന്തിനെയും ദ്രവ്യങ്ങളോടുകൂടിയ ആയുധീയന്മാരായ ഗുരൂപുരുഷന്മാരെ വിളിപ്പിച്ച്; ശത്രുക്കളിൽ വെട്ടിപ്പിടിച്ചു. അവർ വേണ്ട ആയുധങ്ങളെയും ആവരണങ്ങളെയും ഗ്രഹപതിവൃത്തന്മാർ വിറകാപ്പാട്ടും ധാന്യമോ പണ്യമോ കൊണ്ടുപോകുന്ന വണ്ടികളിലൂടെയോ ദേവതാലപജ്ഞാളാ പ്രതിമകളോ കൊണ്ടുപോകുന്നതോടുകൂടിയോ അടുപ്പിച്ചുകൊടുത്തു. എന്നിട്ട് തദ്വൃത്തന്മാർ (കാരുശിപ്പട്ടാദിവേഷധാരികൾ), പ്രമത്തരായിരിക്കുന്നവരെ വധിക്കുന്നതും, ബലാൽക്കാരണത്താലായി പിടിക്കുന്നതും നേരിട്ടു പ്രഹരിക്കുന്നതുമായ ഒരു സൈന്യം പൂർവ്വോക്തയുടെ വരണത്തായി സംഖ്യാക്കോട്ടം നൂറ്റിനാളത്തോടുകൂടി ഭുജ്യാസികളെ അറിയിച്ചു. പിന്നെ പ്രാകാരദാരുഃ അട്ടാലകവും തുറന്നുകൊടുക്കുകയോ സൈന്യത്തെ ഭേദിച്ചുകൊണ്ടോ വധിക്കുകയോ ചെയ്തു. അഥവാ സാർവ്വത്രികവാസികൾ (കൂട്ടമായി വസിക്കുന്ന വാസികൾ), ആതിഥാവികന്മാർ (യാത്രിക സംഘങ്ങൾ), കന്യകയെ കൊണ്ടുപോകുന്നവർ, കരിരക്കപ്പലക്കാർ, ഉപകരണവാഹകന്മാർ, ധാന്യം വിൽക്കുകയും ചാണകയും ചെയ്യുന്നവർ, പ്രവൃത്തിന്മാർ എന്നിവരുടെ വേർപെട്ടിട്ടുള്ള ഗുരൂപുരുഷന്മാർ മുഖനായ ഒരു വിന്റെ ദുഷ്ടത്തിലുള്ള സൈന്യത്തെ കടത്തിക്കൊണ്ടോ വിശ്വാസത്തിനായി സന്ധിചെയ്തിക്കൊണ്ടോ ചെയ്തു. ഇ

കർമ്മ

ഭരണകാര്യപണിമൂന്നാം പ്രകരണം മൂന്നാമധ്യായം

അന്നെ രാജാപസുസ്ഥാർ (രാജാവിനെ ഉദ്ദേശിച്ചുള്ള അപസുസ്ഥാർ.)

ഇവരും, കണ്ടകുശാധനത്തിൽ പറയപ്പെട്ടവരുമായ അപസുസ്ഥാർ അടവികളിൽ പ്രവേശിച്ചു. ശത്രു രാജ്യത്തു് അഭാവീസമീപത്തിലുള്ള ഗോവ്രജനത്തോടു വന്നിട്ടു് ഘോരത്തോടു അപസുസ്ഥാർ ചോരന്മാരെക്കൊണ്ടു ഹരിപ്പിച്ചു. അഥവാ, മുർച്ചി എപ്പോഴുമെപ്പോഴും അന്നുപാ നത്തിൽ മദനരസം ചേർന്നു മാറിപ്പോകയും അതുകൊണ്ടു റികാരം വരുന്ന സമയത്തു ഗോപാലകന്മാരെയും വൈദ്യന്മാരെയും ചോരന്മാരെയും വേർതിരിച്ചുള്ള ശ്രദ്ധപുരുഷന്മാർ ഗോവ്രജത്തെ കവരുകയും ചെയ്തു. അല്ലെങ്കിൽ, സങ്കല്പത്തിന്റെ (ബലഭരണന മദ്യപിയദ വരെയുടെ) ഭരണം മുഖ്യമെന്നോ ഭക്തിമെന്നോ നടിച്ച് വർത്തിക്കുന്നവനായ ശ്രദ്ധപുരുഷൻ മദനരസം ചേർത്ത പ്രീതിദാജനം നൽകി വഞ്ചിക്കയും, അതിന്നുശേഷം അവന്നും ചെയ്യയും ചെയ്തു. അഥവാ, ശരണധികൃത്തന്മാർ ദേവകാർയ്യം, പ്രേതകാർയ്യം, ഉത്സവം, സമാജം എന്നിവയിൽ ചെലവഴിക്കുന്ന മദനരസം ചേർത്തതായ മദ്യം ഉപയോഗിക്കാത്തതു് ആടവികന്മാരെ വഞ്ചിച്ച് അവന്നും ചെയ്തു.

ഗ്രാമപ്രദേശത്തിനേൽക്കുമ്പോൾ
പ്രതിപീഡിച്ചു കാക്കെ
ഹനിച്ചിടുന്നമിവണ്ണ
ചൊന്നെൻ ദോരാപസുസ്ഥാർ.

കൊല്ലിച്ചെൻ അയ്യപ്പനെയിട, ദ്രോഹഭോധാരുരേണ
പരിമുന്നാഭധികരണത്തിട, അപസുസ്ഥാർ
എന്ന മൂന്നാമധ്യായം.

നാലാം അധ്യായം.

അനുനാദപരതിനാലും എഴുപതഞ്ചും പ്രകാശനാശം.

പദ്യപാസനകർമ്മം, അഥർവ്വം.

കർമ്മം (കോശഭാഷാഭാഷം വരുത്തുക) ചെയ്തതിന്നു ശേഷം പരന്നു പദ്യപാസനകർമ്മം (ശത്രുവിന്റെ കോട്ട വശ്യക) ചെയ്യാൻ. അപ്പോഴും ജനപദത്തെ മുന്തിയന്ന വിധത്താണു ഭയംകൂടാതെയിരുന്നതെന്നും. ജനപദം വേണ്ടി ച്ചു ലാഭമുള്ളു പുറപ്പെട്ടാൽ, വിജിഗീഷ അതിനെ ഉപേക്ഷിച്ചുപോകുവാൻ വിചാരിക്കാത്തപക്ഷം, അനുഗ്രഹപരിഹാസങ്ങൾ നൽകി ഇതുക്കണമെന്നും. ജനങ്ങളെ ഒരു ഭൂമിയിലായി വസിച്ചിട്ടിട്ട് അതിൽനിന്നകന്നതായ ഭൂമിയിൽ വെച്ചു വേണം മുഖം ചെയ്യാൻ. ജനങ്ങൾ ധാരാളമില്ലാത്തതായ ഒരു ഭേദം ജനപദമാ രാജ്യമാ ആകയില്ലെന്നാണു കൊടിലുന്റെ അഭിപ്രായം. ജനപദമാർ എതിർക്കുന്നതെന്നു ചെയ്യാൻ വിജിഗീഷ അവരുടെ മുഖം (സീമവാപം), സത്യം എന്നിവയെയും വിധവപ്രസാദങ്ങളെയും ഹനിപ്പു.

പ്രസാരവിവരമേകും,
മുഷ്ടിസമ്പ്രവിനാശനം,
വമനം, ഗുഹവധവും
പ്രകൃതിഷയഹേതുവാം.

വിജിഗീഷ എപ്പോൾ “എന്റെ സൈന്യത്തിന്നു ധാരാളം ഗുണവത്തായ ധാന്യവും കപ്പലുണ്ടുളളും സമ്പ്രദായങ്ങളും കർമ്മകരമായും കയറുകളുമുണ്ടു്, കാലവും അനുഭവമാണു്; ശത്രുവിന്നാകട്ടെ കാലം നല്ലതല്ല, വ്യാധികളും ദുരിതവും ധാന്യഭിന്നമയത്തരംകൾ രക്ഷകൾക്കും ക്ഷയവും ഭീതിസൈന്യങ്ങളുടേയും മന്ത്രസൈന്യങ്ങളുടേയുമിതിൽ നിർദ്വേദവും ഭവിച്ചിട്ടുണ്ടു്” എന്നു വിചാരിക്കുന്നതാണു അപ്പോൾ പദ്യപാസനകർമ്മം ചെയ്യുന്നതെന്നും.

തന്റെ സ്വന്യാധാരത്തിന്നും വിവധാസാരങ്ങൾക്കും മാർത്തിന്നും വേണ്ട രക്ഷചെയ്യ, ദുർഗ്ഗത്തെ (സ്വന്യാധാരത്തെ) ചുറ്റും കിടന്നു മതിലും പണിയിച്ചുറപ്പിച്ചു, ശത്രുവിന്റെ കിടന്നുകളിലെ വെളിം ഭൂമിപ്പിക്കുന്നയാ ചോർത്തുകളുകയോ കിടന്നുകളെ വെള്ളംകൊണ്ടു നിറയ്ക്കുകയോ ചെയ്തിട്ട്, തുരങ്കവും ബലാടിക (ഭൂഗർത്തിലൂടെ സൈന്യങ്ങൾക്കു കടപ്പാ.നുള്ള വഴി)യും നിർമ്മിച്ചു കടന്നു ശത്രുവിന്റെ വലുപ്പക്കാരെപ്പറ്റി പിടിച്ചു. ഭാരമായ (പിടിച്ചുള്ള) ഭാഗത്തെ ശുദ്ധംകൊണ്ടും കണ്ടുകിട്ടുമുള്ള ഭാഗത്തെ മണ്ണുകൊണ്ടും മൂടുകയും, വലിയ രാജാവിധാനമുള്ളതിനെ നന്ദനശ്വരന്റെയെങ്കിലും നകക്കുകയും, ലോഭത്തിൽനിന്നു തടസ്സങ്ങൾ നി.നി അശ്വരങ്ങളെക്കൊണ്ടു പ്രാറിക്കുകയും, ദുർഗ്ഗസ്ഥനായ ശത്രുവിന്റെ വിജയങ്ങൾക്കിടയിൽ ഉപയോഗിക്കുക നിരോധനമാ വികല്പമോ സമുച്ചയമോ പ്രയോഗിച്ചു ജയം ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു.

ശ്വേതം (പത്തു്), കാക്ക, നൂപ്പാമ്പ് (വിഷ്ണിരം), ഭാസ, ശുക്രം (തെ), ശാരിക (മൈന), ഉലൂകം (കുമ്പൻ), കപോതം (മാടപ്പാവ്) എന്നിവയെപ്പിടിച്ച് അവയുടെ വാലുകളിൽ അഗ്നിയാഗങ്ങൾ (വീപിപ്പിക്കുന്ന രാജധാരാഗങ്ങൾ) വച്ചുകെട്ടി ശത്രുവിന്റെ ദുർഗ്ഗത്തിനുള്ളിലേക്കു വിസൃതപ്പെടുത്തുകയോ, അകലത്തുള്ള സ്വന്യാധാരത്തിൽനിന്നു് ഉന്നതങ്ങളായ ധാരങ്ങളിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന വില്ലാളികളോ രക്ഷപുരുഷന്മാരോ മാനുഷാഗ്നികൊണ്ടു ശത്രുദുർഗ്ഗത്തെ തീർത്തു കത്തിക്കുന്നയാ ചെയ്തു. ശത്രുവിന്റെ അന്തപാലനാരായം ദുർഗ്ഗപാലനാരായമിരിക്കുന്ന വിജിഗീഷുവിന്റെ ഗുഹപുരുഷന്മാർ കീറികളുണ്ടയും വാനരന്മാരടയും ദൃച്ഛകളുടേയും ശാക്കമുണ്ടയും വാലുകളിൽ അഗ്നിയാഗങ്ങളെ വച്ചുകെട്ടി ധാന്യാഭിനിധയങ്ങളും രക്ഷാസാമഗ്രികളും വച്ചിട്ടുള്ള ഗുഹങ്ങളിലേക്കു്

അവനെ വിസ്മയിപ്പിച്ചു. ഉന്നതിയ മനുഷ്യന്റെ ഉദാരതയോടു ഉന്നതിയ മാംസത്തിനുള്ളിലോ അഗ്നിയാഗംഗത്തെ പ്രവേശിപ്പിച്ചു കാക്കുകയും തിന്നാനായി ഇടുമൊടുത്തു പാകം ചെയ്ത അവനെ ഭക്തിപരിഭാഷയുടെ കടമയിൽ.

സമുദ്രം, ദേവദാസ്യം, പുതിയതും, ഗുരുവു, ഗുരുവു കും (തിരുവട്ടപ്പള്ളം), സമുദ്രം (മെമ്മെല്ലം), ലാപം (അമ്മ) എന്നിവയും കഴിഞ്ഞു, ഒട്ടകം, ആട്ടം, കുറിയോട് എന്നിവയുടെ ചാണകവും കൂട്ടിയുമെണ്ണക്കിയ ഗുരുവു അഗ്നിയാഗം (ഉള്ളിൽ അഗ്നിയെ ധരിക്കുന്നത്) ആകുന്നു. പ്രിയമുള്ളതും, അവർഗ്ഗമെങ്കിലും, മധുരമുള്ളതും (മെഴു) കരിമ്പഴുത്തതും കഴിഞ്ഞുവരുന്നതും ഒട്ടകത്തിന്റെയും പശുവിന്റെയും ചാണകം എന്നിവ കലർത്തിയ (ഏറിയാൻ പററിയ) അഗ്നിയാഗമാകുന്നു. അഗ്നിവർണ്ണമാകുമാറ് വരുന്ന പൊടിപ്പു സമുദ്രോദമുള്ളതും, കുമ്പി സീസം തുപ എന്നിവയുടെ പൂർണ്ണം, വേളിൻപുവ്, പ്ലാശിൻപുവ്, തലമോമംകുത്തിച്ചു മെഴു, എണ്ണ, മധുരമുള്ളതും, ഗുരുവു കും എന്നിവ കൂടിയ യോഗവും അഗ്നിയാഗമാകുന്നു. അവ അമൃതമുഗ്ദ്ധം, തുപ, സീസം എന്നിവയുടെ പൊടിയും മേൽത്തന്നുകൊണ്ടു കെട്ടിയ ബാണം വിശ്വാസശാലി (വിശ്വസിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നത്) ആകുന്നു. ഇങ്ങനെ അഗ്നിയാഗങ്ങൾ. വേറെ വികൃതികളാണെന്നു വഴിയുള്ളപ്പോൾ അഗ്നിയെ പ്രവേശിപ്പിക്കുന്നത്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അഗ്നിവിശ്വസിപ്പാൻ വയ്യാത്തതും, ദൈവപീഡനവും അസംഖ്യം പ്രാണികൾക്കും ധാന്യങ്ങൾക്കും പശുക്കൾക്കും ഹിരണ്യത്തിന്നും കപ്പലുപയോഗങ്ങൾക്കും ക്ഷയംവരുത്തുന്നതാകുന്നു. ധാന്യാദി നിവൃത്തിയുള്ളതും ക്ഷയിച്ചിട്ടുള്ളതും വളിച്ചാൽകൂടിയും അത് ക്ഷയത്തിന്നു കാരണമാകുമെന്നുള്ളതു. ഇങ്ങനെ പശുപാസനകൾ.

എപ്പോൾ “എന്നിക്ക് എല്ലാ സന്നാഹങ്ങളും ഉപകരണങ്ങളും കർമ്മകരമായും തികഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ശത്രുവാകട്ടെ വ്യാധിതനോ ഉപധകളിൽ വിതലാലനാനന്തരം തെളിഞ്ഞ പ്രകൃതികളോടു (അമാത്യാദികളോടു) കൂടിയാണോ ദുസ്സംസ്കാരം ധാന്യോദിസഞ്ചയനാം ചെയ്യാത്തവനോ ആസാരം (സ്വാമുൽബലം) ഇല്ലാത്തവനോ ഉണ്ടെങ്കിലും മിത്രങ്ങളോടു സന്ധിചെയ്തിട്ടില്ലാത്തവനോ ആണ്” എന്നു വിചിന്തീയവിനു തോന്നുന്നുവോ അപ്പോൾ അവമർദ്ദകം (വൃദ്ധഃതുടനാഭാഭം കാലം) ആകുന്നു.

സ്വന്ത അഗ്നിമയം ഉണ്ടാകുമ്പോൾ ഉണ്ടാക്കപ്പെടുകയോ ചെയ്യ, പ്രധാനം, കാഴ്ച, സൈന്യഭർത്തം എന്നിവയിൽ ജനങ്ങൾ വ്യാപൃതരായിരിക്കുക, മദ്യപന്മാർ തമ്മിൽ കലഹമുണ്ടാക്കിയിരിക്കുക, നിരന്തരയുദ്ധങ്ങൾ സൈന്യങ്ങൾ ക്ഷീണിച്ചും വളരെയാളുകൾ പതക്കുറവും മരിച്ചുമിരിക്കുക, ജനങ്ങൾ ഉറക്കമൊഴിച്ചു തളന്നാടുക, കലശലായ മഴക്കാലോ വെള്ളപ്പൊക്കമോ മഞ്ഞോ ഉണ്ടാവുക എന്നിവയുണ്ടുപോഴാണവമർദ്ദം ചെയ്യേണ്ടതു്. സുന്ദാരാരാവിട്ടു വന്നതിൽ ഗ്രദ്ധനാശം തന്നിട്ട് ശത്രു പുറത്തു വരുന്ന സമയത്തു ചെറു ഹനിക്കുകയുമാകാം.

സഞ്ചയനോടു (പ്രച്ഛിപ്താസനം കൊണ്ടു നിരോധിക്കപ്പെട്ടവനോടു) അറാന്റെ മിത്രമായോ മിത്രസൈന്യമുവന്നായോ വെട്ടിക്കുറുത്തു വിചിന്തീയവിന്റെ ഗ്രദ്ധപുരുഷൻ മൈത്രി സന്ധാദിച്ചു് അഭിപ്രായം (വച്യൻ) ആയ ഒരാൾ മുഖേന “അങ്ങയ്ക്കു് ഇന്നു കിഴക്കുണ്ട്; ഇന്നു പടിഞ്ഞാറുണ്ട്; ഇന്നിന്നവർ അങ്ങയെ രോധിക്കുന്നവന്റെ കൃത്യപക്ഷക്കാരാണ്” എന്നു സന്ദേശിച്ചു. ആ ഒരാൾ പ്രതിദൂതവും (മുദ്രാവി) വാങ്ങി മടങ്ങിപ്പോകുമ്പോൾ വിചിന്തീയ പിടിച്ചു് കുറും ആരോപിച്ചു കൊല്ലുകയും, ശത്രുവിനെ ആക്രമിക്കുന്നതിൽനിന്നു വിരമിക്കയും ചെയ്തു. പിന്നെ ആ മിത്രവൃണ്ണനനോ മിത്രസൈന്യമുവന്നു

നോ ആത്മവൻ സംതലനോടു “എന്നെ സ്ഥായിപ്പാൻ വരിക; എന്നോടുകൂടിപ്പോൻ സരോദ്ധാവിനെ അകരുക” എന്നു സന്ദേശിച്ചു. അതു സമ്മതിച്ചു പുറപ്പെട്ടാൽ വിജിഗീഷു മുന്നിലും പിന്നിലും പീഡനംചെയ്തു അവനെ കൊല്ലുകയോ, ജീവനോടെ പിടിച്ച് രാജ്യം വെട്ടിക്കുകയോ, അവന്റെ നഗരത്തെ മഴിക്കുകയോ, സാമന്തന്മാരെ വാമനചെയ്തു (പൊതുവെത്തി) ഹനിക്കുകയോചെയ്തു. ഇതുകൊണ്ടു ദാസാപനത്താൽ, ആടവികന്മാർ എന്നിവർ മുഖന വെച്ചുണ്ടാകും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

ദാസാപനത്തൻ, ആടവികൻ എന്നിവരിലൊരാൾ സംതലനോടു “ഈ സംതലോദ്ധാ വ്യാധിതനാണ്; പാർശ്വഗ്രാഹനാൽ അഭിമുഖത്താണ്; ഇവനു മനോരമമിഷം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നു; ഇവൻ ഇവിടംവിട്ടു അന്യഭൂമിയിലേക്കു പോകുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നുണ്ട്” എന്നു സന്ദേശിച്ചു. സംതലൻ അതു വിശ്വസിച്ചു എന്നു കണ്ടാൽ സംതലോദ്ധാ വ്യാധിതനാവാൻ കൊള്ളിവെച്ചു അതിൽനിന്നു പോകയും, പിന്നെ മേൽപ്പറഞ്ഞപ്രകാരം അനുഷ്ഠിക്കയും ചെയ്തു. അഥവാ, വിഷം മേൽത്തയ്ക്കുന്ന പണ്ണവസ്തുക്കൾ അയച്ചു കൊടുത്ത് അതുകൊണ്ടു സംതലനെ വഞ്ചിച്ചു. അല്ലെങ്കിൽ മിത്രസൈനികമുഖ്യനെ വ്യാജേന വഞ്ചിക്കുന്ന ശ്രദ്ധപുരുഷൻ സംതലനോടു “ഞാൻ ആദ്യം ചെന്നു സംതലോദ്ധാവിനെ അഭിഹനിക്കാം; അപ്പോഴേക്കു അവനെ അഭിഹനിക്കുവാൻ അങ്ങനെയൊരു വരണം” എന്നു ഒരാളോടൊന്നു സന്ദേശിക്കയും, അവനതു സമ്മതിച്ചാൽ വിജിഗീഷു മേൽപ്പറഞ്ഞതുപോലെ പ്രവൃത്തിക്കയും ചെയ്തു. അഥവാ, വിജിഗീഷുവിന്റെ ശ്രദ്ധപുരുഷന്മാർ ശത്രുവിന്റെ മിത്രമാം ബന്ധുവോ ആണെന്നു വ്യാജം പറഞ്ഞുകൊടുത്തുകൊടുത്ത് കോട്ടയ്ക്കുള്ളിൽക്കടന്ന് അവനെ ബലാൽക്കാരമെന്നു അഭിഗ്രഹിച്ചു. അല്ലെങ്കിൽ മിത്രസൈന്യമു

പുൻ എന്ന വ്യാജന വർത്തിക്കുന്നവൻ സംഭവം. “ഇന്ന സ്ഥലം” ഇന്ന സമയത്തു ഞാൻ സംഭവമായിത്തീർന്നു. സ്ഥാപനത്തെ അഭിനയിക്കുന്നതാണ്; അപ്പോൾ അപ്പോൾ വന്ന യുദ്ധം ചെയ്യണം” എന്നു സന്ദേശിക്കുകയും, അവൻ അതു വിശ്വസിച്ചാൽ ഹൃദയപ്രകാരം തന്നെ സ്ഥാപനത്തെ അഭിനയിക്കുന്ന ലക്ഷ്യ കളിയാക്കിക്കൊടുക്കുകയും, രാത്രിയിൽ ദൃഷ്ടിയിൽനിന്നു പുറത്തു വരുമ്പോൾ അവനെ ഹനിക്കുകയും ചെയ്തു.

അഥവാ “സംഭവത്തിന്റെ നേരെ വിചിത്രമായി അവന്റെ ഭൂമി പിടിച്ചുകൊണ്ടു” എന്നു പറഞ്ഞു മിത്രത്തെ പുറപ്പെടുവിക്കുകയോ ആടുകയോ ഉത്സാഹിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്തു. വിചിത്രമായവർ അവനെ പ്രകൃതികൾ മുഖേനയോ ദൃഷ്ടമുഖ്യനെ പാട്ടിൽപ്പിടിച്ചോ കൊല്ലിക്കുകയോ, താൻതന്നെ വിഷംകൊടുത്തു കൊല്ലുകയോ ചെയ്തു. പിന്നെ പരമം മിത്രമെന്ന നിലയിൽ പെരുമാറുന്ന ശ്രദ്ധപുരുഷൻ “ഇവൻ എന്റെ മിത്രമാകുന്നതാണ്” എന്നു വിചിത്രമായിച്ചാക്കുന്ന ശത്രുവിനോടു പാകയും, വാശിപൂർവ്വമായിത്തീർന്നാൽ അവന്റെ പ്രവൃത്തികൾ നോക്കി ഹനിക്കുകയും ചെയ്തു. അഥവാ വിജിഗീഷു ശത്രുവിനോടു സഖ്യംചെയ്തു അവനെ ഒരു ജനപദത്തിൽ നിവേശിപ്പിക്കുകയും, നിവേശമായ ആ ജനപദത്തെ ശ്രദ്ധമായി ഹനിക്കുകയും ചെയ്തു. അഥവാ തന്റെ ദൃഷ്ടാടുകവികന്മാരിൽ അപകാരം പ്രവൃത്തിച്ചാൽ അവരോടൊന്നിച്ച് വന്നായി ശത്രുവെ. വസ്തുതകൾ ഒരു ദിക്കിൽ അയപ്പിക്കുകയും, ആ അവസരത്തിൽ ശത്രുക്കളെ കയ്യേറ്റിപ്പിടിക്കുകയും ചെയ്തു. വിജിഗീഷുവനാൽ അത്ഭുതമാനങ്ങളും ബഹുമാനമിഷ്ടങ്ങളും നൽകി മാന്യപ്പെടുന്ന ശത്രുവിന്റെ ദൃഷ്ടന്മാർ, അമിത്രന്മാർ, ആടുകവിന്മാർ, ദോഷന്മാർ, പ്രത്യയപുരുഷന്മാർ (പരമത്തിന്നു വിദ്യപോ

ന്ന് പിന്നെ അവനെ പ്രാപിച്ചവർ) എന്നിവർ ശത്രുഭക്തനെ അവസ്കന്ദം ചെയ്തു.

ശത്രുവിന്റെ ഭക്തനെയോ സ്വസ്ഥാചാരത്തെയോ അവസ്കന്ദം ചെയ്തു പിടിച്ചാൽ പരമാക്കാര്യം വീണവർ, ദയപ്പെട്ടു പിന്തിരിഞ്ഞവർ, ആപത്തിൽപ്പെട്ടവർ, തലമുടി അഴിച്ചിട്ടവർ, ആയുധം വച്ചവർ, ഭയംകൊണ്ടു വിരൂപന്മാരായവർ എന്നിവരെയുള്ളവർക്കും യുദ്ധം ചെയ്യാതെ കീഴടങ്ങിയവർക്കും അർപ്പണം നൽകണം. ശത്രുഭക്തം പിടിച്ചാൽ ശത്രുപക്ഷക്കാരായവരെ പരീക്ഷിച്ചു നീക്കം ചെയ്തു അകത്തും പുറത്തും ഉപാശ്രമങ്ങളായും മറ്റു പ്രതീകാരങ്ങളും ചെയ്തിട്ടുവരണം ഭക്തനിന്നുള്ളിൽ പ്രാവശ്യമാണ്.

മേൽപ്രകാരം വിമിശീയ ആദ്യം അമിതന്റെ (ശത്രുവിന്റെ) ഭൂമിയെപ്പിടിച്ചിട്ട് പിന്നെ മധ്യമന്റെ ഭൂമിയെ പിടിച്ചാൽ ശുഭിക്കുകയും അതും സാധിച്ചാൽ പിന്നെ ഉദാസീനന്റെ ഭൂമിയെ പിടിച്ചാൽ സാധിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങനെയാണ് പൂരിവിനെ ജയിക്കുന്നതിനുള്ള നോക്കമെങ്കെ മാർഗ്ഗം. മദ്ധ്യമാദാസീനന്മാരില്ലാത്തപക്ഷം അന്റെ ഗുണാധിപ്യംകൊണ്ട് അരിപ്രകൃതികളെ തന്നിൽ അനുരാജിപ്പിക്കുകയും അതിന്നുശേഷം തദനന്തരപ്രകൃതികളെ സാധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതാണ് രണ്ടാമത്തെ മാർഗ്ഗം. മദ്ധ്യലം (രാജമദ്ധ്യലം) ഇല്ലാതിരുന്നാൽ ശത്രുവിനെക്കൊണ്ടു മിത്രത്തെയോ മിത്രത്തെക്കൊണ്ടു ശത്രുവിനെയോ മുന്നിലും പിന്നിലും പീഡിപ്പിച്ച് അവരുടെ രാജ്യങ്ങളെ സമ്പാദിച്ചു. ഇതാണ് മൂന്നാമത്തെ മാർഗ്ഗം. എളുപ്പത്തിൽ ജയിക്കാവുന്ന ഒരു സാമന്തനെ ആദ്യം ജയിക്കുക; അതുകൊണ്ടു ശക്തി ഇരട്ടിച്ചാൽ രണ്ടാമത്തെ സാമന്തനെ ജയിക്കുക; ആ വഴിക്കു ശക്തി ത്രിഗുണമായാൽ മൂന്നാമത്തെവനെ ജയിക്കുക—ഇതാണ് പൂരിവിനെ ജയിക്കുന്നതിനുള്ള നാലാമത്തെ മാർഗ്ഗം.

എ. മി

ദൈവഭയം പരമാർത്ഥം പ്രകാശം

അഞ്ചാം അദ്ധ്യായം

ഇതിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ വർണ്ണശ്രമവിഭാഗത്താകട്ടെ സിന്ധു
പ്രതിവിധിയിൽ സമാധാനം സിന്ധു പരിപാലിക്കുന്നു.

ഉപജാപാപസർപ്പങ്ങൾ,
വാമനം, പത്മപാസനം,
അവമർദ്ദ പൂജാഞ്ചനം
മുറ്റലാഭിനയമനുവാദം.

കേരളപ്രദേശം അർദ്ധശതാബ്ദം, ദുർഗ്ഗാഭാഗവതം
പരിഭ്രമനാഭിനയം അർദ്ധം, പത്മപാസനം—
അവമർദ്ദം എന്ന താലാലയം.

അഞ്ചാം അദ്ധ്യായം.

ദൈവഭയം പരമാർത്ഥം പ്രകാശം.

ലബ്ധപ്രദമനം.

വിജിഗീഷുവിന്റെ സമുത്ഥാനം അഭിമുഖ്യം, ഗ്രാമം മുതലായതു് എന്നിങ്ങനെ രണ്ടു വിധവും അഭിമുഖ്യം
അഭിമുഖ്യം ലാഭം (രാജ്യലാഭം) നാഭം (പുതുതായി സമ്പാദി
ച്ചതു്), ഭൂതപുഷ്പം (മുഖ്യ തന്റെ വകയായിത്തന്നതു്; ശത്രു
വിൽനിന്നു വീണ്ടെടുത്തതു്), പീഠം (വിതാവിൽനിന്നു
വന്നതു്) എന്നിങ്ങനെ മൂന്നു വിധവുമുണ്ടു്.

നവമായ ഒരു രാജ്യം ലഭിച്ചാൽ പരമന്റെ (ആ രാ
ജ്യം മരിച്ചിരുന്നവന്റെ) ദോഷങ്ങളെ തന്റെ ഗുണങ്ങളെ
മറയ്ക്കുകയും, ഗുണങ്ങളെ അതിലിരട്ടിയായ ഗുണങ്ങളെ
മറയ്ക്കുകയും മറയ്ക്കുകയും സമാധാനം, കർമ്മങ്ങളിൽ
അനുഗ്രഹപരിഹാരങ്ങൾ, ദാനമാനങ്ങൾ എന്നിവ വഴി
യായി പ്രദാനം ചെയ്യുകയും പ്രിയഹിതങ്ങളായ കാർയ്യങ്ങളെ അനു
ഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

കൃത്യപരങ്ങളെ (ശത്രുവിന്റെ വിരോധികളെ) മുമ്പു പറഞ്ഞുവെച്ച പ്രകാരമുള്ളതല്ലാം കൊടുത്തു ഉപഗ്രഹിക്കുന്നു; അവരിൽ തനിക്കുവേണ്ടി പ്രയാസം ചെയ്തവർ നിശ്ചയിച്ചതിൽ കൂടുതൽ കൊടുക്കുകയും വേണം. പറഞ്ഞ വാക്കിനെ വിസംവദിക്കുന്നവൻ സമുപനാശനാശം പരജനാശനാശം അവിശ്വാസ്യനായിത്തീരും. പ്രകൃതികൾക്കു വിരുദ്ധമായ ആചാരത്തോടുകൂടിയിരിക്കുന്നവനും അവിശ്വാസ്യനായിത്തീരും. അതുകൊണ്ടു രാമായ് പ്രകൃതികളുടെ ശീലം, വേഷം, ഭാഷ, ആചാരം എന്നിവയെ നാനും അനുസരിക്കണം. ദേശത്തിലെ ദൈവതങ്ങൾ, സമാജങ്ങൾ, ഉത്സവങ്ങൾ, വിഹാരങ്ങൾ എന്നിവയിൽ പ്രകൃതികൾക്കുള്ള വിശ്വാസത്തെ അനുവർത്തിക്കുകയും വേണം.

ദേശമുഖ്യന്മാർ, ഗ്രാമമുഖ്യന്മാർ, ജാതിമുഖ്യന്മാർ, സംഘമുഖ്യന്മാർ എന്നിവരുടെ അടുക്കൽ സത്രികൾ അവരോടു പരൻ ചെയ്തിട്ടുള്ള അപകാരത്തെയും, സ്വാമിയുടെ മഹാശയത്വത്തെയും, അദ്വൈതത്തിന്നവരുടെ പേരിലുള്ള വാത്സല്യത്തെയും, അവർക്കിപ്പോഴുള്ള സ്വാമിസൽക്കാരത്തെയും വീണ്ടും വീണ്ടും കാട്ടിക്കൊടുക്കണം. സ്വാമി അവരെ സമുചിതങ്ങളായ രാജാഭോഗവും കരമൊഴിവും രക്ഷാവിധാനവും നിശ്ചയിച്ചു തൃപ്തരാക്കി ഭരിക്കുകയും ചെയ്യണം. എല്ലാ ദേവതമാരെയും എല്ലാ ആശ്രമികളെയും പൂജിക്കയും, വിദ്യാഭ്യാസനാതം വാക്യാഭ്യാസനാതം ധർമ്മാഭ്യാസനാതമായ ആളുകൾക്കു ഭൂമിയും ഭൂപ്രവും ദാനംചെയ്യുകയും കരമൊഴിയു കല്പിക്കുകയും ചെയ്യണം. ബന്ധനസ്ഥനായ എല്ലാവരെയും വിടുകയും, ദീനരും അനാഥരും വ്യാധിതരുമായവർക്ക് അനുഗ്രഹം നൽകുകയും വേണം. ചാതുർമ്മാസ്യങ്ങളിൽ (നന്നാലുമാസം കൂടുമ്പോൾ) അര മാസം കാലവും, പെരുന്നൂറുനൂറുകൾത്താറു നന്നാലു ദി

അവന്റെ (ശത്രുവിന്റെ) കയക്കിപ്പുള്ളി അഭിജാതനായ ഒരുവൻ പ്രത്യാഭയയായ ഭൂമിയെ പ്രത്യാദാനം ചെയ്യാനോ പീഡിപ്പിക്കുവാനോ ശക്തനായിട്ടു പ്രത്യന്താഭവികളിൽ പാക്കനാണെങ്കിൽ അവൻ', തനിക്കവൻ എത്ര കോശഭണ്ഡങ്ങളെ ദാനംചെയ്താൽ പൗരജനപദന്മാർ അവനോടു കോപിക്കുമോ അത്ര കോശഭണ്ഡങ്ങളെ ദാനം

ദുഷ്ടബോധായഃ

പതിച്ചുനാമധികരണം

ചെയ്യേണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു, ഗുണമീനയായ ഭൂമിയോ
ഗുണവതിയായ ഭൂമിയുടെ നാലിലൊരംശമോ കൊടുക്ക
ണം. പൊതുജനപദാർത്ഥം കോപിച്ചാൽ അവരെക്കൊ
ണ്ടു് അവനെ ഹനിപ്പിക്കണം. പ്രകൃതികൾ അവനെ താ
ധിക്ഷേപിക്കുന്നതായാൽ അവനെ നാടകങ്ങളുകയോ, അ
പായകരമായ ദേശത്തിൽ പാർപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യണം.

ഭൂതപുച്ഛമായ രാജ്യത്തെ ശത്രുവിൽനിന്നു പിടിച്ചുട
ക്കിയാൽ, മുഖ്യം ഏതൊരു പ്രകൃതിദോഷത്താലാണോ അ
തു കൈവിട്ടുപോയത് ആ പ്രകൃതിദോഷത്തെ മറയ്ക്കുകയും
ഇപ്പോൾ ഏതൊരു ഗുണത്താലാണോ അതു തിരികെക്കി
ട്ടിയത് ആ ഗുണത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യണം.

വിശ്വമായ രാജ്യം ലഭിച്ചാൽ പിതാവിന്നുണ്ടായിര
ുന്ന ദോഷങ്ങളെ മറയ്ക്കുകയും, ഗുണങ്ങളെ പ്രകാശിപ്പിക്ക
ുകയും ചെയ്യണം.

ധർമ്മാചാരം തുടങ്ങിപ്പു,
നടത്തിപ്പു പരമഃ കൃതം;
അധർമ്മത്തുടങ്ങാല്ലോ,
നിന്ദേധിപ്പു പരമഃ കൃതം.

കോലീച്ചരം അർദ്ധശതാബ്ദം, ദുഷ്ടബോധാചാരമെന്ന
പതിച്ചുനാമധികരണത്തിൽ, ചണ്ഡപ്രദേശമെന്ന
അർത്ഥമുണ്ടാകുന്നു.

ദുഷ്ടബോധായഃ പതിച്ചുനാമധികരണം കഴിഞ്ഞു.

ജപനീഷദികം പതിനാലാമധികരണം.

ഒന്നാം അദ്ധ്യായം.

തെന്തെന്തെപ്പോഴോ പ്രകടനം.

പരമേശ്വരപ്രയാഗം.

മാതൃവർണ്ണത്തിന്റെ രണ്ടുവശം ജപനീഷദികം (മനുഷ്യവർണ്ണത്തെ) അധർമ്മപ്രായാസത്തിൽ പ്രയോഗിക്കണം.

മേൽജാതിക്കാരും സമത്വനാമമായ സുപ്രഭാതം നാർ ദേശവും വേഷവും ശിഖരവും കലയും വിശ്വാസ്യമായ വിധം മാററി കണ്ണന്മാർ, വാമനന്മാർ, കിരീടന്മാർ, കൂകന്മാർ, വധിരന്മാർ, ജഡന്മാർ, അധന്മാർ എന്നിവരുടെ വേഷം ധരിച്ച ശത്രുക്കളുടെ ശരീരങ്ങളിലും അവരുടെപ്പോലുള്ള വസ്തുക്കളിലും കാളകൂടം മുതലായുള്ള വിഷവസ്തുക്കൾ പ്രയോഗിച്ചു. ശത്രുരാജാവിന്റെ ക്രീഡാപദാർത്ഥങ്ങൾ, ഭൂഷണങ്ങൾ എന്നിവയുടെ നിധാനങ്ങളിലും ദുഷ്കൃത്യപാപങ്ങളിലും ഗുണപുഷ്പങ്ങൾ ശത്രുക്കളെ നിധാനംചെയ്തു; സത്രാജീവികൾ (സത്രികൾ), രാത്രിമാരികൾ, അഗ്നിജീവികൾ എന്നിവർ അഗ്നിദേവത നിധാനംചെയ്തു.

ചിത്രദേവകം (ചിത്രവർണ്ണമായ തവള), കേശവനിത്യകം (മലമൃഗങ്ങൾ വിഷമായിട്ടുള്ള ഒരു പുഴ), കൂകണം (കുമിയിശേഷം), പഞ്ചകുഷ്മണ്ഡം (കൊടുത്തിന്റെ തൊലിയും ഇലയും പൂവും കായും വേണം), ശത്രുപദി (തേരട്ട)

* വിഷവർണ്ണത്തെ ദണ്ഡാഭിനയം പരിവേഷംകൊണ്ടുവന്നിട്ടു വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

എന്നിവയുടെ ചുറ്റും; ഉച്ചിടിലം (ഒരുതരം കുമി), കം
ബളി (കമ്പിളിപ്പഴ), ശതകന്ദം, ഇയ്യം, കൂകലാസം (ഓ
യ്) എന്നിവയുടെ ചുറ്റും; ഗുഹഗോളിക (പല്ലി), അ
സ്വാഹിക (കുതിപ്പാമ്പ്), കൂകണകം, പൂതികീടം (ഭൂ
സ്വരൂപ ഒരു ജാതി കീടം), ഗോമാരിക എന്നിവയുടെ ചു
റ്റും—ഈ ചുറ്റും ഒരു ജ്യോതികരണം (ചേരിൻ പശ), അ
വൽഗകാരണം (കാർക്കാകിയിൻ രസം) എന്നിവയോടു
ചേർത്താൽ സഭ്യപ്രാണഹരം (പൊടുന്നനൊരു പ്രാണനെ
നശിപ്പിക്കുന്നത്) ആകുന്നു; ഈ ചുറ്റും ഒരു യുദ്ധം സ
ഭ്യപ്രാണഹരമാകുന്നു. മേൽപ്പറഞ്ഞ കീടങ്ങളിൽ എ
തെങ്കിലും ഒന്നിനെ കൃഷ്ണസപ്പം, പ്രിയംഗു എന്നിവയോടു
കൂടി ചുട്ടുപൊടിച്ചു പൊടി ദേഹത്തെ ശോഷിപ്പിക്കും;
അതിന്റെ സംയോഗം (കൃഷ്ണസപ്പപ്രിയംഗുചുട്ടുകൂടിയ
യോഗം) സഭ്യപ്രാണഹരമാകയും ചെയ്യും. ധാമഗ്ന
വം, (അനൂപ്പിയിൽ) യാത്രയാനം എന്നീ ഓഷധികളുടെ
വേരും ജ്യോതികപുഷ്പത്തിന്റെ (ചേരിൻപുയിന്റെ) ചുറ്റും
വെട്ടി ചേർത്തായ യോഗം അതേ മാതൃസംകൊണ്ടു പ്രാണ
നെ ഹരിക്കുന്നതാകുന്നു. വ്യാഘ്രാതകളും (കൊന്നയുടെ
വേര്), ജ്യോതികപുഷ്പചുറ്റും എന്നിവയോടുകൂടിയ കീട
യോഗം ഒരുമാതൃസംകൊണ്ടു പ്രാണനെ ഹരിക്കുന്നതാകുന്നു.
ഇതു മനുഷ്യൻ കലാമാത്ര (അജമാത്രം) പും, കന്യകാകൾക്കും
കുതിരകൾക്കും അതിവിരട്ടിയും, ആനകൾക്കും ഒട്ടകങ്ങൾ
ക്കും നാലിരട്ടിയുമാണ് പ്രയാഗിരിക്കേണ്ടതു്.

ശതകുട്ടി, ഉച്ചിടിലം, കരവീരം, കടുതുംബി (വേ
ച്ച), മത്സ്യം എന്നിവയുടെ പൊടിയിൽ മദനം (മലങ്കാര
ക്ക) കോഴുവം (വരക്) എന്നിവയുടെ ഉമിയോ ഹസ്തിക
ണ്ണം, പലാസം എന്നിവയുടെ പലാലാമാ ചേർത്തു പുകച്ചു
തായ ധൂമം കാറ്റിന്റെ പരപ്പിച്ചാൽ നദിക്കുന്ധാര അതേ
ററവൻ മരിക്കും. പൂതികീടം, മത്സ്യം, കടുതുംബി (വേച്ച)

ര), ശതകർമ്മം, ഇല്ലം, ഇന്ദ്രഗോപാലപ്പുഴ എന്നിവയുടെ ചുറ്റും; പൂരികീടം, കൂട്ട (കണ്ടകാരി), അരാളം (ചെഞ്ചെലും), ഹേമം (ഉരുത്ത്), വിദാരി എന്നിവയുടെ ചുറ്റും; ഈ ചുറ്റും ബന്ധുഗുഹയുൾപ്പെട്ട് (ആടിന്റെ കൊമ്പും കൂട്ടവും ചുട്ടുപൊടിച്ചു ചുറ്റും) തൊട്ടുട്ടി പുകച്ചാൽ ആ പുക എൽക്കുന്നവർ അന്ധന്മാരായിത്തീർന്നു. പൂരികരണപത്രം (ആവർത്തനം), ഹരിതാലം, മനശ്ശിവ (മനഃശാല) ഇത് (മന്നിഷത്വം), രജകോപ്പാസപലാലം (ചുവന്ന പത്മത്തിയുടെ കരുവിന്റെ ഉമി) എന്നിവയും ആസ്താകം (ചുവന്ന എരുത്ത്), കാലം, ഗോശകൃഷ്ണം (ചാണകനീര) എന്നിവയും കൂട്ടി അരച്ചുനക്കി പൊടിച്ചു പൊടികൊണ്ടു പുകയ്ക്കുന്നതും അന്ധീകരണമാകുന്നു. സപ്പ്തിമർമാകം (പാമ്പിന്റെ വള), പശുവിന്റെയും കിരീടയുടെയും ചാണകം, അന്ധാഹികത്തിന്റെ ശിരസ്സ് എന്നിവയുടെ ധൂമവും അന്ധീകരണമാകുന്നു.

പാലാവതം (മാടപ്പാമ്പ്), പ്ലവകം, കൂവ്വാടം (കഴി), ആന, മനുഷ്യൻ, പനി എന്നിവയുടെ മലമുത്രങ്ങളും കാശീസം, ഹിംഗു (കായം), യവതുളകുന്നതണ്ഡുലം (യവത്തിന്റെ മുതയരിയും തവിടും) എന്നിവയും കാപ്പാസഞ്ചീരം (പത്മത്തിക്കാട്ടു), കടയഞ്ചീരം (കടകപ്പാലയരി), കോശാതകീഞ്ചീരം (പുട്ടൽപ്പീരക്കത്ത്) എന്നിവയും ഗോമൂത്രിക, ജാഞ്ചി (മുട്ടകാലക്കൊന്ന) എന്നിവയുടെ വേരും നിംബം (വേപ്പ്), ശിശു (മുരിഞ്ച), ഹേമനീലം (മണിക്കഞ്ചകം), കാഷീഞ്ചം (മുരിഞ്ചയുടെ മേദം), പീലകം (ഉക) എന്നിവയുടെ ഇലയും സപ്പം ശമരി എന്നിവയുടെ ചർമ്മവും ഹസ്തിനന്ദനശൃംഗമുണ്ണയും (ആനയുടെ നഖവും കൊമ്പും ചുട്ടുപൊടിച്ചു പൊടി) എന്നീ യോഗങ്ങളിൽ ഓരോന്നും മദനം, കോലവം എന്നിവയുടെ ഉമിയോ ഹസ്തികർണ്ണം,

പലായനം എന്നിവയുടെ പൊടിയോ കൂട്ടി പുകച്ചു പുക എവിടെ വ്യാപിക്കുന്നുവോ അവിടെയുള്ളവരെ പറിക്കും.

കാലി, കണ്ഠം, നാഡപുല്ലി, ശതാവരി എന്നിവയുടെ വേരോ സ്പും, പ്രാപാകം (മയിൽപ്പീലി), എന്നിവയുടെ പൊടിയോ മേൽച്ചൊന്ന കല്പമനുസരിച്ചോ അമച്ചുണക്കിപ്പൊടിച്ചോ, യുദ്ധത്തിനിറങ്ങി ആക്രമിക്കുന്ന ബഹളത്തിൽ തങ്ങളുടെ കണ്ണുകൾക്കു തേങ്ങനോടകത്താൽ രക്ഷ ചെയ്തിട്ടു പൂർവ്വമായി പ്രയോഗിച്ചാൽ സുസ്വാദനീകര്യവും നേത്രങ്ങളെ പറിക്കുന്നതാകുന്നു.

ശാരിക, കപോതം, ബകം (കൊററി), വലാക (വെള്ളിൽപ്പുഷ്പി) എന്നിവയുടെ പുരീഷം, അക്ഷരീം (എരുക്കിന്റെ പാൽ), അക്ഷരീം (താന്നിയുടെ രസം), പിലകക്ഷീരം (ഉപ്പുവെള്ളം), സ്തംഹിഷരീം (കുളിപ്പാൽ) എന്നിവ കൂട്ടിയരച്ച് അഞ്ചുനേരം ചെയ്യുന്നത് അസ്ഥികരണമാകുന്നു; ഇതു വെള്ളത്തിൽ കലക്കിയാൽ വെള്ളത്തെ ദഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും.

യവം, ശാലി (നെല്ല്) എന്നിവയുടെ വേര്, മരനഫലം, ജാതീപത്രം (പിച്ചുകഞ്ഞിന്റെ ഇല), നരമൂത്രം എന്നിവ പൂഷം (അത്തി), വിഭാതി (മുളക്) എന്നിവയുടെ വേരോടൊത്ത് മുസ (മരു തരം വിഷാദാശ്വധി), ഉദംബരം (അത്തി), മടനം, കോദവം എന്നിവയുടെ കഷായം ചേർത്താൽ ഹസ്തികണ്ഠം, പലായനം എന്നിവയുടെ കഷായം ചേർത്താൽ പ്രയോഗിക്കുന്നതു മദനയോഗം (മദം ജനിപ്പിക്കുന്ന യോഗം) ആകുന്നു. ശൃംഗി, ഗൌതമവൃഷം കണ്ടകാമാ, മയൂരപദി (മയിലാശിക) എന്നിവ; ഗുണ്ട, ലാംഗുലി (മരത്തോന്നിക്കിഴങ്ങ്) വിഷമൂലിക, ഇംഗുലി (കാട) എന്നിവ; കരവീരം, അഷ്ടപീലകം, അക്ം (എരുക്ക്) മൃഗമാരണി എന്നിവ — ഇവയിലേതെങ്കിലും ഒരു യോഗം മടനം, കോദവം എന്നിവയുടെ കഷായം ചേർത്താൽ

അതാ ഹസ്തികർണ്ണകം, പലാശം എന്നിവയുടെ കഷായം ചേർത്ത പ്രായാഗിക്കുന്നതും മദനയോഗമാകുന്നു. ഇപ്പറഞ്ഞ (യവകം മുതലായിട്ടുള്ള) എല്ലാ യോഗങ്ങളും പുല്ലിലും വിറകിലും ചെമ്മുത്തലും പ്രായാഗിച്ചാൽ അവയെ പഴിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

കുകുലാസം, ഗുഹഗൊളിക, അന്ധാഹിക എന്നിവയുടെ കണ്ഡരകൾ (അരമ്പുകൾ) ചുട്ടുപൊടിച്ച് തായ പൊടികൊണ്ടുള്ള ധൂതം നേത്രവധാത്തയും ഉന്മാദാത്തയും ജനിപ്പിക്കും. കുകുലാസം, ഗുഹഗൊളിക എന്നിവയെക്കൊണ്ടുള്ള ധൂതയോഗം കണ്യയെ ഉന്മാദം; അതുതന്നെ വിശ്വരൂപത്തിന്റെ ആന്താധം (കടൽ) മധുവും കൂടി ചേർത്ത പ്രായാഗിച്ചാൽ പ്രാമഹത്ത്വം ജനിപ്പിക്കും; മനുഷ്യരക്കും ചേർത്ത പ്രായാഗിച്ചാൽ ജ്വരരോഗത്തെയും ജനിപ്പിക്കും. ദൃഷ്ടീവിഷം (ഔഷധപ്രായാഗത്താൽ വീഴ്ന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വിഷം), മദനത്തിന്റെയും കോദവത്തിന്റെയും മൂർച്ഛം എന്നിവ ചേർത്ത പ്രായാഗിച്ചാൽ ഉപജിഹ്വഹിക (ജിഹ്വാസ്തംഭം) എന്ന രോഗത്തെ ജനിപ്പിക്കും. മാതൃവാഹകം (പക്ഷിദോഷം), അഞ്ജലികാരം (ഔഷധദോഷം), പ്രവലാകം (മയിൽപ്പീലി), ഭേകാഞ്ചി (താളവൃക കണ്ണി), പീല എന്നിവ കൂടിയ യോഗം വിഷ്ണുവികയെ ജനിപ്പിക്കും. പഞ്ചകണ്ഠങ്ങൾ, കൌഞ്ചിന്ദ്രകം, രാജവൃക്ഷപുഷ്പം (കൊന്നപ്പൂവ്), മധു എന്നിവ കൂടിയ യോഗം ജ്വരത്തെ ജനിപ്പിക്കും. ഭാസം (പക്ഷിദോഷം), നകുലം എന്നിവയുടെ ജിഹ്വയും ഗ്രന്ഥികയും (തിപ്പുവിരവ്) കൂടി കഴിച്ചാലിഖരച്ച പ്രായാഗിച്ചാൽ ഒരു മാസംകൊണ്ടോ അതോ മാസംകൊണ്ടോ മൂകത്വത്തെയും ഖധിരതയെയും ജനിപ്പിക്കും. ഇതു മനുഷ്യർക്കു കലാമാത്രം എന്നു മുതലായി മനുഷ്യ പാണ്ഡിത്യമുള്ള മാത്രയിലാണ് പ്രായാഗിക്കേണ്ട

ത് * മേൽപ്പറഞ്ഞ യോഗങ്ങളിലെല്ലാം ഔഷധങ്ങൾ കൊത്തിനറുകി കപാമമാക്കുകയും, പ്രാണികളെ ചൂർണ്ണമാക്കുകയുമാണു ചെയ്യേണ്ടത്. അല്ലെങ്കിൽ എല്ലാറ്റിനേയും കപാമമാക്കുന്നതിനും വിമോചമിപ്പു. കപാമമാക്കിയാൽ വീഴ്ചും അധികമായിരിക്കും. ഇങ്ങനെ യോഗസ്സബ്തു്.

ശാലുലി, വിദാരി എന്നിവയുടെ ധാന്യംകൊണ്ടുണ്ടാക്കി മൂലം, വത്സനാഭം എന്നിവ മേൽ ചൂച്ചന്ദരിക്കും തേച്ചുണക്കിയുണ്ടാക്കിയ ബാണം ആയതെ മേൽ കൊള്ളുന്നവേ അധർ ആ ബാണത്താൽ വാലനായട്ടു വേറെ പത്താളുകളെ കടിക്കും; ആ കടിയേറ്റാൽ ആ പതു വേരും വേറെ പതിപ്പതു പോര കടിക്കും. മല്ലാതകം, യാതാധാനം, അപാമാഗ്നം (ചെറുകടലാടി), ബാണം (കൊഴിഞ്ഞിൽ) എന്നിവയുടെ പച്ചുണ്ടളും ഏലം, കാഷ്ഠി, മൂല്ല്വ, ഹാലാഹലം എന്നിവയുടെ കഷായവും ആട്ടിൻറെയും മനുഷ്യൻറെയും കൈയും മേൽനിട്ടുള്ള യോഗവും ദശയോഗം (കടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള യോഗം) ആകുന്നു. മേൽപ്പറഞ്ഞവ അംഗകനം ചീശം എടുത്തു സകുതു (മലർപ്പൊടി), പിണ്ഡാകം (പിണ്ണാക്ക) എന്നിവയും മേൽ വെച്ചുണ്ടിൽ കലക്കിയാൽ നൂറു വർഷാടു നീളമുള്ള ജലാശയത്തിലെ ജലത്തെ മുഴുവൻ ഭക്ഷിപ്പിക്കും. ഈ യോഗത്തെ വാഴ്ചകയൊ തൊടുകയൊ ചെയ്താൽ ജലാശയത്തിലുള്ള എല്ലാ മന്ദഗുണങ്ങളും വിഷമായി ഭവിക്കും. ആ ജലാശയത്തിലെ ജലത്തെ ആർ കടിക്കുകയൊ തൊടുകയൊ ചെയ്യുന്നുവോ അവനേയും വാഷം ബാധിക്കും. ഭൂമിയിൽ കഴിച്ചിട്ടു ഉഷ്ണികയിൽ (പാദാധി) ഗോധ (ഒരു

* ഔഷധം കലാതും (അല്ലാതും), കഴുകുകയും കരിവകയും അരിപിരിട്ടി, ആനകൾക്കും മൃകങ്ങൾക്കും നാലിട്ടി എന്നു സാരം.

തരം ജലജന്തു) യെ ചുവന്ന കടുകും വെളുത്ത കടുകും കൂട്ടി
കുറുപ്പാക്കും കാലം ഇട്ടു സൂക്ഷിക്കുക; പിന്നീട് വെളുത്താ
യ വൃത്തിയാക്കുകയാണ് അതിനെ എടുക്കുക. എന്നാൽ
എടുക്കുന്നവൻ അതിനെ കാണുന്നതിനോടു കൂടിത്തന്നെ
മരിക്കും. ഈ പ്രയാഗത്തിൽ ഗോധയെപ്പോലെ കൃഷ്ണ
സർപ്പങ്ങളും ഉപയാഗിക്കാവുന്നതാണ്”.

ഇതിവദന്ത്യേന വെട്ടു കരിഞ്ഞ മരത്തിനാൽ ജ്വാല
കൂടാതെ നിൽക്കുന്ന തീ എടുത്തു ഇതിവെട്ടിയ മരത്തി
ന്റെ വിരലിൽ കൂടിക്കെട്ടി കാർത്തിക നക്ഷത്രത്തിലോ ഭര
ണി നക്ഷത്രത്തിലോ ഹോമമായ (അഥവാ ദേവതയായിട്ടുള്ള)
ഹോമവിധാനമനുസരിച്ചു ഹോമിക്കപ്പെട്ടതായ അഗ്നി
എതു വസ്തുക്കളിലെങ്കിലും പ്രയാഗിക്കപ്പെട്ടാൽ പ്രതിവി
ധിയില്ലാത്തവിധം അതിനെ ദഹിപ്പിക്കും.

കർമ്മാഗ്നിയെടുത്തിട്ട്
ഹോമിച്ചു മാർക്കിക്കുന്നതാൽ;
സുമയാല ശാസ്താഗ്നി;
ഏതത്താലാമസാഗ്നിയും;
മാലയാലകപത്മഗ്നി;
കടുകാൽ കലാഗ്നിയും;
സുതികാവഹി ദധിയാൽ;
അരിയാലാഹിതാഗ്നിയും;
മണ്ഡാലാഗ്നിയെ മാസത്താൽ;
മിതാഗ്നിയെ മനുഷ്യാനാൽ;
എവം ഹോമിച്ചു തീയെല്ലാം
മേന്മാട്ടിൻവസകൊണ്ടുമേ
മാനുഷ്യവകകൊണ്ടും
കൊന്നുമരിയുകൊണ്ടുമേ

ഒരുപനിഷദികം

പതിനാലാമധികരണം

ലട്നീയപ്രതികരണം.

ശബരിമലയിൽ നോക്കിയിൽ

നോട്ടുമാഹനമായിട്ട്.

மருள்:—அங்கிதை நமனெ; அநமனெ நமனெ;
 ஸாஸபதி நமனெ; தேவ ஸபிதன்மனெ. அங்கனெ
 ஸபாஹா; ஸோமாய ஸபாஹா; டு: ஸபாஹா; டுவ:
 ஸபாஹா.

കൊച്ചിയിലും തൃശ്ശൂരിൽ, ചേമ്പറിലും പതിനാലായിരത്തോളം പദ്ധ്യാഭ്യർത്ഥന

ഒന്നു കൂടി കൂട്ടിക്കാണിക്കട്ടെ.

രണ്ടിനും അധ്യക്ഷം.

തെന്കുനാലിപ്പാലത്തുടാം പ്രകാശനം.

പ്രവചനം—സത്താതത്വപാഠനം.

ശിരീഷം (നൊമ്പനിവാക), ഉദംബരം, ശമി എന്നിവയുടെ ചുറ്റും നൈമിഷത്തു സേവിക്കുന്നത് അതേ മാതൃകാലക്ഷണങ്ങളെ അഭ്യോഗം (വിശ്ലേഷണാത്മകമായ യോഗം) ആകുന്നു. കടൽ, ഉൽപലം എന്നിവയുടെ കിഴക്കും കരിമ്പിന്റെ വേരും ബിസാഗും (താമരപട്ടയം) കറുകയും കൂട്ടി പാലിലോ പൂതമണ്ഡലത്തിലോ (നെയ്യിന്റെ തെളി) ചേർത്തു സേവിക്കുന്നത് ശതമാനശതങ്ങളെ അഭ്യോഗമാകുന്നു. ഉഴുന്ന്, യവം, മുതിര, ദളിച്ഛൻ എന്നിവയുടെ പൊടി പാലിലും നെയ്യിലും ചേർത്താ വല്ലിഷി മയും നെയ്യും സമം ചേർത്താ സാലം, പുല്ലിപ്പട്ടി (മുയില) എന്നിവയുടെ വേരമച്ച കൽക്കം പാലിൽ ചേർത്താ

ഈ വേഷകൊണ്ട് സിദ്ധമായ പാൽ തേനും നെയ്യും ചേർത്തോ ഭക്ഷിച്ചാൽ തൈമാസം കാലം ഉപവസിക്കാം. (ഭേഷണം കൂടാതിരിക്കാം.)

വെളുത്ത ആട്ടിന്റെ മൂത്രത്തിൽ എഴു ദിവസം ഇട്ടുവെച്ച കടുക്കിൽനിന്നെടുത്ത എണ്ണ കടകാലാബ്ബയിൽ (വരണ്ടായിൽ) തൈമാസമോ അരമാസമോ സൂക്ഷിച്ചുവെച്ച് ആ എണ്ണ പ്രായോഗിച്ചാൽ ചതുഷ്പദേഭ്യം ദ്വിപദങ്ങളുമായ ജീവികൾക്കു വൈകുപ്യം വരും. എഴുദിവസം മോരും യവവും മാത്രം ഭക്ഷിപ്പാൻ കൊടുത്തു സൂക്ഷിച്ചു വെളുത്ത കഴുതയുടെ മണ്ഡവും (ചാണകം) യവവും കൂടി കാച്ചിയ ഗൗരസംസ്കരണൈലവും (വെളുത്ത കടുക്കിന്റെ എണ്ണ) വൈകുപ്യത്തെ ഉണ്ടാക്കും.

അവയിൽ (വെളുത്ത ആട്, വെളുത്ത കഴുത എന്നിവയിൽ) ഒന്നിന്റെ മൂത്രവും ചാണകനീരും ചേർത്തു കാച്ചിയ കടകെണ്ണ അർശുരം, പതംഗം എന്നിവയുടെ പൊടിയും ചേർത്തു പ്രായോഗിച്ചാൽ ദേഹം വെളുക്കും. വെളുത്ത കോഴി, അജഗർ (പെരുമ്പാമ്പ്) എന്നിവയുടെ മലം ചേർത്തു പ്രായോഗിക്കുന്നതും ശുചീകരണം (ദേഹത്തെ വെളുപ്പിക്കുന്നതു്) ആകുന്നു. വെളുത്ത ആട്ടിന്റെ മൂത്രത്തിൽ എഴുദിവസം ഇട്ടുവെച്ച വെളുത്ത കടുകും, മോര്, എരുക്കിൻപാല്, ഉപ്പ്, ധാന്യം എന്നിവയും കൂടി ചോർത്തിപ്പിച്ച് ഒരു പഷം സൂക്ഷിച്ചതിന്നുശേഷം പ്രായോഗിച്ചാൽ ദേഹം വെളുക്കും. ചുള്ളിയിൽനിന്നു വേർപെടുത്ത ചുരണ്ടയിൽ അരമാസം കാലം വെച്ചു സൂക്ഷിച്ചു നാഗരം (ചുക്ക്) വെളുത്ത കടുകു കൂട്ടിയൊപ്പു പ്രായോഗിച്ചാൽ രോമങ്ങൾ വെളുക്കും.

ചുരണ്ട, പുതിയാം കീടം,
വെളുത്ത ഗുഹഗൌര്മിയും

അമച്ചതെച്ചാൽ കേൾക്കും

ശംഖംപാലെ വെളുത്തിടും.

ചാണകവും തിന്ദുകും, അരിയും (വേപ്പ്) എന്നിവയുടെ തൊലിയും കൂട്ടിയെടുത്തു മേൽ തേച്ചു' അതിനാലേതല്ലാതെകരസം പുരട്ടിയാൽ ഒരു മാസത്തിനുള്ളിൽ കഷ്ടരോഗം പിടിപെടും. കൃഷ്ണസർപ്പത്തിന്റെ വായിലൊറ്റ ഹരഗോളികയുടെ വായിലോ എടുടിവസം ഇടുവച്ചു ഇഞ്ച (കുന്നിക്കര) അമച്ചതെച്ചാൽ കഷ്ടം പിടിക്കും. പ്രളകത്തിന്റെ പിത്തം, അണ്ഡരസം (ചുട്ടുകയിലെ രസം) എന്നിവ കൂട്ടി മേൽ തേക്കുന്നതും കഷ്ടത്തെ ഒന്നിപ്പിക്കുന്ന രോഗമാകുന്നു. പ്രിയാളകൽക്കംകൊണ്ടുള്ള കഷായം സേവിക്കുകയാണ് ആ കഷ്ടത്തിനുള്ള പ്രതിവിധി.

കക്കടി, കോശാതകി, ശങ്കാവരി എന്നിവയുടെ വേരുകളെക്കൂടി ആഹാരം ഭക്ഷിച്ചാൽ ഒരു മാസംകൊണ്ടു ദേഹം ഗൗരവസ്നേഹമാകും.

വടത്തിന്റെ (പേരാൽ) കഷായം പകുന്ന് കളിച്ചു സഹചരത്തിന്റെ (കരിമുറഞ്ഞി) കൽക്കം മേൽ തേച്ചാൽ ഒരു മാസംകൊണ്ടു ദേഹം കൃഷ്ണവസ്നമാകും. ശകനം (മുഗ്ദ്ധം), കഘ (പ്രിയഘ), തൈലം എന്നിവ മേൽ അരിതാലം, മനയോല എന്നിവ അമച്ചതെച്ചാൽ ദേഹം കറുക്കും.

ഖാദ്യാതമുഷ്ണം (മിന്നാമിനുങ്ങിന്റെ പൊടി) കട്ട കെണ്ണയും മേൽതു പ്രയാഗിച്ചാൽ രാത്രിയിൽ ജ്വാലയെ പുറപ്പെടുവിക്കും. ഖദ്യോതം, ഗണ്ഡൂപകം (ഞാഞ്ഞൂർ) എന്നിവയുടെ മുണ്ണുരോ സമുദയത്തുകൾ, ദംഗം (കലിംഗ പക്ഷി), കപാലം (തലയാട്) എന്നിവയുടെ മുണ്ണുരോ വടിയം (കരിഞ്ചാലി), കണ്ണികാരം എന്നിവയുടെ പുഷ്പമുണ്ണുരോ ശകനം, കഘ, തൈലം എന്നിവയോടുകൂടി

യ തേജനമുണ്ണുമാ വേപ്പിൻതൊലി ചുട്ട കരിയും തവള
 യുടെ വസയും കൂട്ടി ദേഹത്തിൽ പൂരിച്ചാൽ ദേഹത്തി
 കൽ അഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിക്കും. വേപ്പിൻതൊലി, വരുക, കദളി (കദളി
 ചാഴിക്കിഴങ്ങ്), എള്ള് എന്നിവ അമ്മച്ചു കൽ
 കും ദേഹത്തിൽ തേച്ചാൽ അതിൽ അഗ്നി ജ്വലിക്കും.
 പീലൂചിന്റെ തൊലി ചുട്ട മണി പിണ്ഡമാക്കി ഉള്ളുക
 യ്തിൽ പുറട്ടിച്ചാൽ അതിൽ അഗ്നി ജ്വലിക്കും. തവളയുടെ
 വസ ദേഹത്തിൽ പുറട്ടിച്ചാൽ ദേഹത്തിൽനിന്നു അഗ്നി ജ്വ
 ലിക്കും. പീലൂചിന്റെ തൊലി ചുട്ടുകരി ദേഹത്തിൽ തേച്ചു
 ദർഭവതം മാങ്ങയങ്ങിയുടെ എണ്ണയും ചേർത്തു പുറട്ടുകയാ
 സമുദമബധുകീരഹനം (കുടൽ.രര), സർപ്പരസം (ചെഞ്ച
 ല്ലം) എന്നിവയുടെ പൊടി പൂശുകയോ ചെങ്കുൽ ദേഹ
 ത്തിൽനിന്നു അഗ്നി ജ്വലിക്കും. തവളയുടെ വസാചർത്തു ക
 റുക്കിയ പാമ്പാ കച്ചീരം(അഞ്ച്) മുഖോന്മയയുടെ വസ സ
 മംചേർത്തു കാച്ചിയ തൈലാമാ ദേഹത്തിൽ പുറട്ടിച്ചാൽ
 അതൽ.നന്നു അഗ്നി ജ്വലിക്കും. ഈ തൈലം തേച്ചു മേ
 ലെ തവളയുടെ വസപുറട്ടിച്ചാൽ ദേഹത്തിൽ അഗ്നി ജ്വ
 ലിക്കും. വേണമുഖം (മുളവേര), ശൈവലം (കളുഞ്ചമ്പി)
 എന്നിവ അമ്മച്ചുതച്ചു അതിന്നു മേലെ തവളയുടെ വസ
 പുറട്ടിച്ചാൽ ദേഹത്തിൽനിന്നു അഗ്നി ജ്വലിക്കും. വേ
 പ്പിൻതൊലി, പ്രതിവലാ, വഞ്ചുളം, വരുക, കദളീമൂലം
 എന്നിവ കൽക്കമായി തവളയുടെ വസ ചേർത്തു കാച്ചിയ
 തൈലം കാവുകകളിൽ പുറട്ടിച്ചാൽ തീക്കനവാൽക്കുളുടെ ന
 ദക്കാരം.

உபோகோ, ப்ருதினவ,
வண்புதும், பாவாதேகம்
ஐவதன் தேவக் கட்டிடமாயும்
மௌய்யு கபநு தேவதூதம்
ஐஐஐ காபுரிவாஸிகம்
கழிகித புருதிகித

കനൽച്ചാത്തിൽച്ചരിച്ചിടാം
പുഷ്പരശിയിലെന്നപോൽ.

ഹഃസം, ക്രൗഞ്ചം, മയൂരം എന്നിവയുടെയോ വെള്ളത്തിന്മേലേയെന്നീയുന്ന വലിയ പക്ഷികളുടെയോ പുച്ഛത്തിൽ രാത്രിയിൽ നമുഗീപിക (നമുപ്പല്ലകൊണ്ടുള്ള ചുട്ട്) കത്തിച്ചുവെച്ചു കെട്ടിവിട്ടാൽ ഉൽക്കാദഗ്ന (കൊള്ളി മീൻ കാണിക്കുക) മാകും.

വൈദ്യരുടെയും (ഇടിവെട്ടിയ മരത്തിന്റെ വെണ്ണിന്) അഗ്നിയെ ശമിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു.

സ്രീയുടെ ആഞ്ജവണിയിട്ടുവെച്ചു ഉഴുന്ന, തവളയുടെ വസന്താഭ സമ്മിശ്രമായ വ്രജകലീമൂലം എന്നിവ തീയെരിയുന്ന ചുല്ലിയിൽ (അടുപ്പിൽ) ഇട്ടാൽ ആ അടുപ്പത്ത് പാകം ചെയ്യുന്ന വസ്തുക്കൾ വേവുകയില്ല; ചുല്ലീശാധനം (അടുപ്പവാരി വെട്ടുപ്പാക്കുക) ആണ് അതിന്നു പ്രതീകാരം.

പീലൂമരം കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ മണി, സുവർച്ചലാമൂലം കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ഗ്രന്ഥി (ഉണ്ണ), സുഗ്രന്ഥി (രൂൽപ്പുന്ത്) എന്നിവയിലൊന്നു ഉള്ളിൽ തീയാക്കി ശീലക്കഷണം കൊണ്ടു കെട്ടി വായിൽ വെച്ചാൽ വായിൽനിന്നു തീയും പുകയും പുറപ്പെടുവിക്കാം.

കരം, ആഗ്രഹം (മാഞ്ചയഞ്ചി) ഇവയിൽനിന്നെടുത്ത എണ്ണ തീയാലൊഴിച്ചാൽ ആ തീ മഴയത്തും കാറ്റത്തും ജപലം. സമുദ്രമനം (കടൽനര) എണ്ണപുരട്ടുക തെച്ചു വെള്ളത്തിലിട്ടാൽ അതു വെള്ളത്തെ നീന്തിക്കൊണ്ടു ജപരിക്കും. കരങ്ങിന്റെ അസ്ഥികളിൽ കല്ലാക്കുവേണ (കരിങ്ങാലിമുള) കൊണ്ടു കടഞ്ഞുണ്ടാക്കിയ അഗ്നി വെള്ളം തട്ടിയാൽ കെടുകയില്ല; വെള്ളം പകർന്നാൽ കള്ളകയും വെയ്യും. ആയുധം പ്രയാഗിദ്യോ പൂജയ്ക്കുവേണ്ടി വേററിടയാ കൊല്ലപ്പെട്ട ഒരു പുരുഷന്റെ ഏകദേശ വാരിയോടുള്ള പർവ്വതകാണ്ഡത്തിൽ (വാരിയെല്ലിൽ) കല്ലാ

അവനൊക്കെ കടന്നുപോകിയ അഗ്നികൊണ്ടോ സ്രീ
യുദ്ധേയോ പുതയെന്റായാ അസ്ഥിമുളിൽ മനുഷ്യന്റെ
പർവ്വതാസ്ഥിമുളിൽ കടന്നുപോകിയ അഗ്നികൊണ്ടോ
ഏയിടെ മുന്നപ്രാപ്തം അപ്രദർശിതമായി ഉഴിയുന്നു
വോ അതിടെ മറെറാഗ്നി ജ്വലിക്കുകയില്ല.

ചുട്ടുനരീ, വാജകീടം,
വാജകീടമിവനിനെ
അശ്വമൃഗം ചേർത്തു
തേച്ചാൽ ചങ്ങലയനിടും.

അയ്യോനം, പാശാണം എന്നിവയിൽ കർമ്മം,
ദർഭരം (താല), വാജകീടം എന്നിവയുടെ വസ തേച്ചു
താളുകൊണ്ടു തൊട്ടാലും ചങ്ങല താറുപാകം.

കർമ്മം, ഭാസം എന്നിവയുടെ പാശാണം (വാരി)
ഉൽപലം (തെങ്ങൻ മണ്ഡം) വെള്ളം കൂട്ടിയെടുത്തു ദാമ
ഗർഭം (പന്നിയുടെ ഗർഭം) ചതുഷ്പദങ്ങളുടേയും ദീപദങ്ങളു
ടേയും പാദങ്ങളിൽ തേക്കുകയോ, ഒട്ടകത്തിന്റെ തോൽ
കൊണ്ടുള്ള ചെരിപ്പുകളിൽ കൂമന്റെയും കഴുകന്റെയും
വസകൾ പുരട്ടി പേരാലിയകൊണ്ടു പൊതിയ്ക്കു് അവ കാ
ലിവിടുകയോ ചെങ്കാൽ അയ്യോനം യോജനമുറം തളച്ചുക
ടാതെ നടക്കാം. ശ്വേതം, കർമ്മം, കാമം, കഴുകൻ, ഹംസം,
കൂട്ടം, വീചിരപ്പം എന്നീ പക്ഷികളുടെ മൂലയോ മേ
തസ്സാ മേൽപ്രകാരം പുരട്ടിയാൽ നൂറുയോജന നടക്കാം.
സിംഹം, വ്യാഘ്രം, ദീപി, കാക്ക, കൂമൻ എന്നിവയുടെ
മൂലയോ മേതസ്സോ സമ്പൂർണ്ണങ്ങളായുള്ള സ്ത്രീകളുടെ
ഗർഭപതനങ്ങളെ (ചാലുകുട്ടികൾ) ഉഷ്ണികയിൽ (തെങ്ങൻ
മണ്ഡപാത്രം) അഭിഷേചനചെയ്താൽ മരിച്ചുപോയ ശിശു
ക്കളെ ശ്മശാനത്തിൽ അഭിഷേചനചെയ്താൽ എടുത്തായ
മേതസ്സാ മേൽപ്രകാരം ഉപയോഗിച്ചാൽ നൂറുയോജന
മുറം തളച്ചുകടാതെ നടക്കാം.

അതുകൊണ്ടുപോയിയാ-
 യുദ്ധം പരന്നു
 ആരാധനം; രണ്ടുപേരും
 കൊലനേതാവായിരുന്നു.

കേരളത്തിൽ അതിവേഗം, പരിപാടി
 പരിപാടി, പ്രകാരം—
 കേരളത്തിൽ എന്നു പറയണം.

മൂന്നാം അദ്ധ്യായം.

കേരളത്തിൽ അതിവേഗം.

മാർഗ്ഗം, ദൈവം, വൃകം, വാഹനം, ശാപം (മു-
 മ്പ്രദം), വാഹനം, നാഷണൽ, കാൽ, മൂലം, അതിവേഗം സ-
 ബിൾഡ് മറ്റു ജീവികൾ എന്നിവയിൽ ഒന്നാ രണ്ടാ
 അതിവേഗം ഇവയുടെ വലിയ കണ്ണുകളും എടുത്തു
 കണ്ണുകളും എടുത്തു വേദവേദം രണ്ടുപേരും ചുറ്റും
 കേൾക്കും. അതിൽ എടുത്ത കണ്ണുകളുടെ പൊടി വലിയ ക-
 ണ്ണിലും, വലിയ കണ്ണുകളുടെ പൊടി എടുത്ത കണ്ണിലും
 എഴുതിയാൽ അതിൽ ഇടയ്ക്കു കാണും.

എക്കൽ, വാഹനം,
 വേദം, കാൽ, വേദം,
 നേതാവായിരുന്നു
 കാൽ പ്രകാരം അതിൽ.

മൂന്നാം അദ്ധ്യായം, പുനർജന്മം, പുനർജന്മം
 യുദ്ധംകൊണ്ടു കൊല്ലുകയാൽ പ്രകാരം
 യുദ്ധംകൊണ്ടു കൊല്ലുകയാൽ പ്രകാരം
 യുദ്ധംകൊണ്ടു കൊല്ലുകയാൽ പ്രകാരം

ആത്മം

മിതമനുഭവമനുഭവമനുഭവം പ്രകടനം

കുറോമധ്യം

യവത്തിന്റെ മുളകൾകൊണ്ട് മാലകെട്ടി ധരിച്ചാൽ നഷ്ടപ്രായാത്രപൻ (ചോരയും സുപ്രായം നശിച്ചവൻ; അന്യനാൽ കാണാൻ കഴിയാത്തവൻ) ആയിട്ടു സഞ്ചരിക്കും; മൂന്നുദിവസം ഉപവസിച്ചിട്ട്, പുയംനാൾകൊണ്ട് ശുദ്ധി, നാലുദിവസം, ചുമൻ, വാഴ്ച എന്നിവയുടെ വലത്തുകണ്ണ കട്ടും എടുത്തുകണ്ണ കട്ടും എടുത്തു രണ്ടാകെ ചുണ്ണാണ്ടുണ്ടാക്കുക. ആ ചുണ്ണാണ്ടിന്റെ പദാസപം (വലത്തുകണ്ണിന്റെ പൊടി കൊണ്ട് വലത്തുകണ്ണും എടുത്ത കണ്ണിന്റെ പൊടി കൊണ്ട് എടുത്തുകണ്ണും) കണ്ണുഴുതിയാൽ നഷ്ടപ്രായാത്രപനായിട്ടു സഞ്ചരിക്കും; മൂന്നുദിവസം ഉപവസിച്ചിട്ട്, പുയം നാൾകൊണ്ട് പുറമ്പറന്ന എണ്ണകൊന്ന ബാണംകൊണ്ട് അഞ്ചനശലാകയും അഞ്ചനപാത്രവും ഉണ്ടാക്കുക. മേൽപ്പറഞ്ഞ ഏതെങ്കിലുമൊന്നിച്ച് ആ പാത്രത്തിലാക്കി വെച്ചു കണ്ണുഴുതിയാൽ നഷ്ടപ്രായാത്രപനായിട്ടു സഞ്ചരിക്കും; മൂന്നുദിവസം ഉപവസിച്ചിട്ട്, പുയം നാൾകൊണ്ട്, കരിത്തന്നിനാൽ അഞ്ചനപാത്രവും ശലാകയും ഉണ്ടാക്കുക. പിന്നെ, രാത്രിയിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന ജന്തുക്കളുടെ തലായാട്ടിൽ അഞ്ചനം നിറച്ച് അത് ഒരു സ്രീശവത്തിന്റെ മേനിയിൽ കടത്തി ദഹിപ്പിക്കുക. ആ അഞ്ചനം പുയംനാളിൽ എടുത്തു മേൽപ്പറഞ്ഞ അഞ്ചനപാത്രത്തിലാക്കുക. അതു മുൻപൊന്ന ശലാകകൊണ്ടുളള കണ്ണിലെഴുതിയാൽ നഷ്ടപ്രായാത്രപനായിട്ടു സഞ്ചരിക്കും; ഏലിന്റെ ആഹിതാഗ്നിയാൽ ഒരു ബ്രാഹ്മണന്റെ ശവം ദഹിപ്പിച്ചതോ ദഹിപ്പിക്കുന്നതോ ആയിക്കാണുന്നുവോ അവിടെയിരുന്നു മൂന്നുദിവസം ഉപവസിച്ചിട്ട് പുയം നക്ഷത്രത്തിൽ തന്നിയെ മരിച്ച ഒരുവന്റെ ശവത്തിനോളെ ചുട്ടപുഴുവുകൊണ്ട് പ്രാസവം (മുട) ഉണ്ടാക്കി അതിൽ ചിതാഭസ്മം നിറച്ച് അതു ദേഹത്തിന്മേൽ കെട്ടിയാൽ നഷ്ടപ്രായാത്രപനായി സഞ്ചരിക്കും; ബ്രാഹ്മണന്റെ പ്രേ

തകാഴ്ചയിൽ കൊല്ലപ്പെടുന്നതായ ഗോവിന്റെ അസ്ഥി
 യും മഞ്ജരയും എടുത്തുപൊക്കിച്ച പൊടി ഒരു പാമ്പിന്റെ
 ഉറയിൽ നിറച്ച് ആ ഉറ ദേഹത്തിൽ കെട്ടിയാൽ പതു
 കതര അദൃശ്യമായിത്തീർന്നുവരികൾ; പാമ്പുകുടിച്ച മരിച്ച
 ഒരുവന്റെ ശവം ചുട്ട ഭസ്മം പ്രയോജനത്തിന്റെ (മയിൽ)
 തോൽക്കൾക്കുള്ള ഉപയോഗം നിറച്ച് ആ ദേഹത്തിൽ കെ
 ട്ടിയാൽ എല്ലാദുഃഖങ്ങളും അദൃശ്യമായിത്തീർന്നുവരികൾ; മൃ
 മൻ, വാളപ്പി എന്നിവരുടെ വാലും പുരീഷാധം അനവ
 സ്ഥിയും കൂട്ടി പൊക്കിച്ച പൊടി പാമ്പിന്റെ ഉറയ്ക്കുള്ള
 നിറച്ച് ആ ഉറ ദേഹത്തിൽ കെട്ടിയാൽ പക്ഷികൾ അദൃ
 ശ്യമായിത്തീർന്നുവരികൾ—ഇങ്ങനെ അനുഭവാനുഭവങ്ങൾ
 (മറഞ്ഞു നടക്കുന്നതിനുള്ള രോഗങ്ങൾ) എട്ടാകുന്നു.

(മന്ത്രം)

ബലിം വൈരാധനംവന്ദന ശതമാനഞ്ച ശംഖരഃ
 മണിമലാകം നരകം നികുതം ചിദ്രാമവ ച
 ദേവലം നാരദംവന്ദന വന്ദന സാമന്തീനാലാം
 ഏതഞ്ചാമന്ദയാഗന കൃതം തേ സ രാധാനം മഹൽ
 യഥാ സ്വപന്ത്യജരഃ സ്വപന്ത്യപി ചതുർവലഃ
 തഥാ സ്വപന്തു പുഞ്ചാ യേച ധ്രാമ കതുർവലഃ
 ഭണ്ഡകാനാം സഹസ്രസ്രണ മഹനേമിശതനമ
 ഇമം ഗ്രഹം പ്രവർജ്യാമി കൃഷ്ണീമാസതു ഭാണ്ഡകഃ
 നമസ്തപാച മനവ ബധാ ഭൂതനകാമലകഃ
 യേ ദേവാദേവീവാകേഷ മാനുഷേഷാമി ധ്രാമനഃ
 അപ്യയനപാരഗാസ്ത്രിയാ യേചകൈലാസതാപസഃ
 ഏതദ്യഃ സർവ്വസിദ്ധയദ്യഃ കൃതാൻ സ്വാപനം മഹൽ
 അതിഗച്ഛതിച മയ്യപഗച്ഛന്തു സഹനതഃ
 അലിന്ദത പലിന്ദത മനവ സ്വാഹാ.

ഇതിന്റെ പ്രായോഗം:— മൂന്നു ദിവസം ഉപവസിച്ച്, പുനഃ നാളാഴ്ച ചേർന്നു കഴിഞ്ഞതിൽ മണ്ഡലസ്പീരയുടെ കയ്യിൽനിന്നു ബിംബരൂപമേഖനം (എലിയുടെ രൂപം) വില്പന വാങ്ങുക. അതു കൈ ഉഴിഞ്ഞു കൂടി ഒരു കൊട്ടയിലാക്കി അസങ്കീർണ്ണമായ ആദരനത്തിൽ (ശുശ്രൂഷയിൽ) കഴിച്ചിട്ടുക. രണ്ടാമത്തെ ചതുർത്ഥിദിവസം അതു വാങ്ങിയെടുത്ത കരാരിയെക്കൊണ്ടുപിച്ച് ഇളികയുണ്ടാക്കിക്കുക. അതിൽനിന്നു ഒരു ഇളിക ഈ മന്ത്രം ജപിച്ച് എവിടെ എറിയുന്നുവോ അവിടെയുള്ള എല്ലാ ജീവികളും നിദ്രയിൽ ലയിക്കും. മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധിയനുസരിച്ചുതന്നെ ശാപിണിന്റെ ശല്യം (മുള്ളന്റെ മുള്ളു) കറുത്തു മൂന്നു വെളുത്തു മൂന്നു വേറെവേറെ ശുശ്രൂഷയിൽ കഴിച്ചിട്ടുക. രണ്ടാമത്തെ ചതുർത്ഥിയിൽ എടുത്ത് അതു ശുശ്രൂഷയ്ക്കുതക്കകൂടി ഈ മന്ത്രം ജപിച്ച് എവിടെ ഇടുമ്പോ അവിടെയുള്ള എല്ലാ ജീവികളും നിദ്രയിൽ ലയിക്കും.

(മന്ത്രം)

സുവർണ്ണപുഷ്പീം ബ്രഹ്മണീം ബ്രഹ്മണൈകശലപജം
സർവാത്മഭവതാവനേ വനേ സർവാത്മതാപസാൻ
വശമബ്രാഹ്മണായാതു ഭൂമിഹാത്മയശ്ചത്രിയാഃ
വശം വൈശ്വാത്മ ബ്രഹ്മാത്മ വശതഃതാതു മസദാ
സപാഹാ. അമിതേ കിമിതേ വസുമാതേ പ്രായാഗേ
ഫരേണ വയുമാപ വിഹാതേ ദന്തകടരേ സപാഹാ.
സഖം സപപതു ശുനകായേ ച ഗ്രാമേ കളഹലാഃ
ശാഖിധശ്ശല്യകം മൈതൽ ത്രിശതം ബ്രഹ്മനിർമ്മിതം
പ്രസുപ്താസ്സവ്സരിധാഹി ഏതതേ സപാപനം കൃതം (ഹാ.
യവൽ ഗ്രാമസ്യ സീമാന്തഃ സുതൃസ്പാദ്ഗമനാദിതിസാ

ഇതിന്റെ പ്രായോഗം:— മുള്ളന്റെ മുള്ളു കറുത്തു വെളുത്തു മൂന്നു മൂന്നു എടുത്തു ശുശ്രൂഷയിൽ കഴിച്ചിട്ട് എഴുതി

വസം ഉപവസിച്ച്, കൃഷ്ണമനുദ്യം ദിവസം, അഗ്നിയിൽ ഈ മന്ത്രംകൊണ്ടു നൂറുനൂറു കരിങ്ങാരിച്ചുകൊണ്ടു ഹോമിച്ചു് തേൻകൊണ്ടും നൈകൊണ്ടും ആഹുതി ചെയ്യുക. എന്നിട്ട് മരുതപുറത്തു മുളകളിലൊന്നു ഈ മന്ത്രം ജപിച്ചു ഗ്രാമദേശത്തിലോ ഗുഹദേശത്തിലോ കഴിച്ചിട്ടാൽ അവിടെയുള്ള സർപ്പവിഷമും നിമിഷത്തിൽ ലയിക്കും.

(മന്ത്രം)

ബലിഃവൈരോവനം വന്ദേശതമായഞ്ചശംശാരം
നിക്ഷേപം നരകം ക്ഷേപം തന്മുക്തം മഹാസുരം
അമാലം പ്രമീലഞ്ച മരേന്ദ്രവൃക്ഷം ഘോരകാട്ബലം
കൃഷ്ണം സോപമാഞ്ച പൊലോമീഞ്ച യശസ്വിനീം
അഭിമന്ത്രയുഗ്മഹ്ണാമി സിദ്ധാർത്ഥം ശവശാലികാം
ജയതു ജയതിമനഃ ശവകഭൃതഭൃഃ സ്വാഹാ.
സുഖം സ്വപന്തു ഇനകാരയമഗ്രാമ കന്താഹവഃ
സുഖം സ്വപന്തു സിദ്ധാർത്ഥായമർത്ഥം മർദ്ദയാമഹേ
യാവദസ്തമയാഭുദായ യാവദർത്ഥം ഫലം മമ.
ഇതി സ്വാഹാ.

ഇതിന്റെ പ്രായോഗം:— നാലു ഭോജനകാലം ഉപവസിച്ച് കൃഷ്ണമനുദ്യം ദിവസം അനന്തരമായ ശുശ്രൂഷത്തിൽ ബലിചെയ്തു ഈ മന്ത്രംകൊണ്ടു ശവശാലിക (ശവത്തിന്റെ കടൽമാല) എടുത്തു പോരീപോട്ടലികയിൽ (ശീലകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ പാചയിൽ) കെട്ടിച്ച് അതിന്റെ മധ്യത്തിൽ മുളയുടെ മുളം തറച്ച് ഈ മന്ത്രം ചൊല്ലി എവിടെ കഴിച്ചിട്ടുണ്ടോ അവിടെയുള്ള എല്ലാ ജീവികളും നിമിഷത്തിൽ ലയിക്കും.

(മന്ത്രം)

ഉപൈതി ശരണഞ്ചഗ്നിംഭാദ പതാനി ദിശാഭാദ
ഉപയാതു ച സർപ്പാണി വശതാം യാതു മേ സദാ.
സ്വാഹാ.

ഇതിന്റെ പ്രായോഗികം— മൂന്നു ദിവസം ഉപവസിച്ച് പുയം നക്ഷത്രത്തിൽ ശങ്കരകരം (കല്ലുകൾ •) എടുത്തു മേനം നെയ്യും കൂട്ടി അഗ്നിയിൽ ഇരുവെണ്ണാന്നു വേദിച്ചു ഗന്ധമാലുക്കളെക്കൊണ്ടു പൂജിച്ചു ഭൂമിയിൽ കഴിച്ചിടുക. രണ്ടാമത്തെ പൂയനക്ഷത്രത്തിൽ എടുത്തു് ഓരോ ശങ്കരകൊണ്ട് ഈ മന്ത്രം ജപിച്ചു ചാതിലിറുക്കൽ മുതൽ നാലു ശങ്കരകൾ കഴിയുന്നതിന്നുള്ളിൽ വാതിൽ തുറക്കും. നാലു ദോഷനകാലം ഉപവസിച്ചിട്ടു കൃഷ്ണചതുർത്തിയിൽ ഭഗവതക്ഷന്റെ (ചത്തഞ്ചു മരിച്ചവന്റെ) അസ്ഥികൊണ്ട് ഒരു ചാലയുടെ സമുപമുണ്ടാക്കുകയും ഈ മന്ത്രംകൊണ്ട് അതിനെ അഭിമന്ത്രിക്കുകയും ചെയ്യും. എന്നാൽ രണ്ടു കാലുകളെ പൂട്ടിയ കാളവണ്ടി അവിടെ കൊണ്ടുവരപ്പെടും. അതിന്നുശേഷം ആകാശത്തുണ്ടെ സഞ്ചരിക്കാം.

സഭാ മറിയമവിഃ സഗന്ധപരിശോധനയും ഭന്നാതി ചണ്ഡാലീ കഷ്ടിതുംബകടുകുസാരിഃസനാരി ഭോഗാസി സഹാ—ഈ മന്ത്രം താമ്രാൽപ്പാടനയും (വാതലിന്റെ താഴെ തുറപ്പിക്കുന്നതു) പ്രസാപനവും (ഉറക്കിടുന്നതു) ആകുന്നു.

മൂന്നു ദിവസം ഉപവസിച്ചിട്ടു പുയം നക്ഷത്രത്തിൽ ശത്രുക്കൊണ്ടു പ്രഹരിച്ചോ ഗുലത്തിനേവേററിയോ കൊല്ലപ്പെട്ട ഒരു പുരുഷന്റെ തലയോട്ടിൽ മണ്ണിട്ടു തുവരവിൽ പാലി വെള്ളംകൊണ്ടു നന്നാക്കുക. അതു മുച്ചുഞ്ചായാൽ പുയം നാളിലെടുത്ത് അതു കൊണ്ടൊരു ചെറിയ കയറുണ്ടാക്കുക. ആ കയറു കയറായറപ്പെട്ട വില്ലകളുടേയും യന്ത്രങ്ങളുടേയും മുമ്പിൽവെച്ചു ചേദിച്ചാൽ വില്ലകളുടെ അറക്കളും യന്ത്രങ്ങളും മുറിഞ്ഞുപോകും.

• ശിഖരസ്ഥികൾ എന്ന് ഒരു യുദ്ധയുദ്ധത്തിൽ കാണുന്നത്.

നീർപ്പുറത്തിന്റെ ഉറയെ സ്രീയുദ്ധേയോ പുരുഷന്റെ യോ ഉച്ചാസമുത്തേക (ശ്വാസവായുവിനോടു സംബന്ധിച്ച മണ്ണു) കൊണ്ടു നിറയ്ക്കുക. അതു മൂക്കിന്നു നേരെയോ മുഖത്തിന്നു നേരെയോ കാട്ടിയാൽ മൂക്കും വായും ബന്ധിപ്പെടും.

വരാഹത്തിന്റെ വസ്ത്ര (കുതസ്സഞ്ചി) ഉച്ചാസമുത്തേകകൊണ്ടു നിറച്ച് വാനരന്റെ ഞരമ്പുകൊണ്ടു കെട്ടി ദേഹത്തിൽ സ്പർശിച്ചാൽ ആനാഹം (വയറുവീപ്പ്) ഉണ്ടാകും.

കൃഷ്ണവതുദ്ദിയിൽ ശത്രുക്കൊണ്ടു കൊല്ലപ്പെട്ട കപിലനിറമായ പശുവിന്റെ പിത്തം, കൊന്നമരംകൊണ്ടു ബാക്കിയ ശതപ്രതിമയുടെ കണ്ണിലെഴുതുക. ശത്രു അന്ധനായിത്തീരും.

നാലു രോഗനാശകാലം ഉപവസിച്ച കൃഷ്ണവതുദ്ദിയിൽ ബലിയെടുത്ത ശുദ്ധത്തിരമ്പലത്തിൽനിന്നു പുറത്തു നിന്നു അന്ധനാകൊണ്ടു കീഴുകടന്നു (ആണികൾ) ഉണ്ടാക്കുക. അവയിലൊന്നു ശത്രുവിന്റെ മൂത്രത്തിലോ പരിവേഷത്തിലോ സ്ഥാപിച്ചാൽ ആനാഹത്തെ ജനിപ്പിക്കും; ഹാദം വസ്ത്രത്തിലോ ആസനത്തിന്റെ ചുവട്ടിലോ സ്ഥാപിച്ചാൽ അവൻ ക്ഷയം പിടിച്ചു മരിക്കും; ആപണത്തിലോ കൃഷിനിഖത്തിലോ ഘോഷത്തിലോ സ്ഥാപിച്ചാൽ വൃത്തി മുങ്ങിപ്പോകും. ഈ വിധിയനുസരിച്ച് ഇടി തട്ടി വെട്ടുന്ന മരംകൊണ്ടും ആണികളുണ്ടാക്കി പ്രയോഗിക്കാം.

വടക്കോട്ടു പടർന്നു പുറന്നുവം (തമിഴാമ), നിംബം (വേപ്പിൻതൊലി), കാകമധു (കാക്കത്തൊണ്ടി), വാനരരോമം, മനുഷ്യാസ്ഥി ഇവ ശവവസ്ത്രംകൊണ്ടു കെട്ടി ആളുടെ ഘോഷത്തിൽ കഴിച്ചിടുകയോ ആരെ അറച്ചു കെട്ടിപ്പിടിച്ചാൽ ചെച്ചു നശിച്ചു അവൻ പുത്രന്മാരോടും ഭാര്യയോടും ധനത്തോടുംകൂടി മൂന്നുപാലത്തിലധികം ജീവിച്ചിരിക്കയില്ല.

ല്ല; വടക്കോട്ടു പടന്ന് പനമ്പം, നീലം, കായലു, സ്വയംശുദ്ധ (നാഭരണ), മനഃശാസ്ത്രി എന്നിവ ആരുടെ കാലടിയിൽ ചുവട്ടിലോ (ശാല, സേന, ഗ്രാമം, നഗരം) എന്നിവയുടെ പോരത്തിലോ കഴിച്ചിട്ടുണ്ടോ അഥവാ പത്രനാരാകും ഭാര്യയോടും ധനത്തോടുംകൂടി മൂന്നുപക്ഷത്തിലധികം ഭീമിച്ചിരിക്കുകയല്ല; ആട്, വാഹനം, മാങ്ങാരത്നം, നെലം (കീരി), ബ്രാഹ്മണം, ശപാകന്മാർ (വെയാലാർ), കാര്യ, കൂമൻ എന്നിവയുടെ ദോഷങ്ങളോടുകൂടി തെവമെന്ന് വിശ്വസിച്ചാൽ ചെല്ലാം ചെല്ലാം അത് പൊടുന്നനായ മരിച്ചുപോകും. പ്രേതനിർമ്മാലിക (ശവനിർമ്മാലം), കിണലം, കീരിതോമം, തേളിന്റെയും വെളിന്റെയും പാമ്പിന്റെയും ദോഷം എന്നിവ ആരുടെ കാലടിച്ചുവട്ടിൽ കഴിച്ചിട്ടുണ്ടോ അഥവാ അതവിടെനിന്ന നീക്കം ചെയ്യാതിരിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം, അപ്രത്യേകം (മനുഷ്യാകൃതിയില്ലാത്തവൻ) ആയി ഭവിക്കും.

മൂന്നു ദിവസം ഉപവാസിച്ചു പുനഃനാളിൽ ശത്രുക്കൊണ്ടോ ശുദ്ധശിന്തയോടോ കൈയ്യെടുത്തു പുതയ്ക്കുന്നതെന്തെങ്കിലും മണ്ണിൽ കുന്നിക്കൂടി പാവി പെണ്ണുകൊണ്ടു നന്നല്ല. അതു കൂടാതെയാൽ പുനഃനാളിൽ അമാവാസിയിലോ പൗർണ്ണമാസിയിലോ ആ കുന്നിവെളികൾ പറിച്ച് അതുകൊണ്ടു മണ്ഡലിക്കുകയും (തെളികൾ) ഉണ്ടാകുക. അവയിൽ അന്നപാനപാത്രങ്ങൾ വച്ചാൽ ആ അന്നപാനങ്ങൾ ഏകദേശം കുറയുകയില്ല.

രാത്രിയിൽ വല്ല പ്രേതങ്ങളും (കാഴ്ചകൾ) ഉണ്ടായാൽ അതിലെ വിളക്കിന്റെ തീയിൽ ഒരു മഞ്ഞ പശുവിന്റെ മുഖകൾ അമിഞ്ഞെടുത്തു ദേഹിപ്പിക്കുക. ദേഹിച്ചാൽ അതു കാമമൂർത്തിലോട്ടു പുതുക്കുക്കുക്കിന്റെ ഉള്ളിൽ തടക്കുക. ആ കടം ഗ്രാമത്തിന്നു ചുറ്റും അപ്രദക്ഷിണമായി ഉഴിഞ്ഞു അതിൽ വെണ്ണയാക്കിയാൽ ആ ഗ്രാമത്തിലുള്ള

ഒന്നു

പരിപാടി

പരിപാടി

എല്ലാ പട്ടണത്തിൽനിന്നും കിട്ടുന്ന വെണ്ണയെല്ലാം ആ ചെങ്കൽ വരും.

പുഴത്തോളമുള്ള കൃഷ്ണമുഖത്തിൽ ഒരു വെള്ളി
രണ്ടു യോനിയിൽ ഒരിരുമ്പുമുണ്ടു കടത്തുക; അതു തന്നെയേ
വീണാൽ എടുക്കുക. ആ മുള കാട്ടി വൃദ്ധത്തിന്മേൽ നിൽ
ക്കുന്ന കാലമുള്ള വിളിച്ചാൽ അവ അടുത്തു വരും.

മരണം മരണവും മരണം
യോഗശ്ചരം, യോഗശ്ചരം
ഇവയാൽ പരമമൊന്നാൽവു,
പാലിപ്പു സ്വപ്നമെന്നെയും.

കേരളം അർദ്ധശതാബ്ദം, ചേരന്മാർ
പരിപാടിയിരിക്കുന്നതിൽ, പ്രധാനത്തിൽ, മേ
കുടുംബപ്രധാനമെന്നു കാണാം.

നാലാം അദ്ധ്യായം.

ഒരുപാട് പരിപാടിയാണിത് പ്രകാരം.

സ്വപ്നപരിപാടിയാണിത് പ്രകാരം.

സ്വപ്നത്തിൽ ശത്രുവിനാൽ ചെയ്യപ്പെട്ട ഭൂമിവി
ഷത്തിന്റെയും ഗമത്തിന്റെയും പ്രതീകാരമാവിതു:—
ശത്രുക്കൾ (നരവരി), കപിത്തം (വിളാർമരം), മന്ത്രി
(നാഗമന്ത്രി), ദന്തശരം (ചെറുനാടകം), ഗോളി (തെരി
ത്തിൽ), ശിരീഷം, പാലി (പൂച്ചാതിരി), ബല (കുറുത്താ
ട്ടി), സ്ത്രീനാകം (പലകപ്പഴം), പുനർവ, ശത്രു (വെ
ളുത്ത ശമ്പളം), വരണം (നീർമാതളം), എന്നിവയു
ടെ കഷ്ടതയും മരണം, സാധാരണകീഴോടനീതം (പെൺ
മുറക്കുന്നതിനു മുമ്പേ) എന്നിവയും വേണ്ടു തേങ്ങുന്നതാ

ജന്മദൈവപ്രദാനം പ്രകാരം നാലാമധ്യായം

കൈകളെ ഗുഹ്യം കഴിക്കുകയാണു രാജാക്കന്മാരുടെയും സുവിശേഷം സേവകരും വിശ്വസ്തരും.

പുരുഷൻ (പുരുഷൻ), നകരം (കീഴ്), നീലകണ്ഠം (മന്ദിരം), ഗോധ (ഉദയം) എന്നിവയുടെ പിതാവായ മന്ദിരൻ (കരി) മൂന്നാം സിന്ധുവാരിതം (കുഞ്ഞുമ്മി), വരണം, വാതനി (കുറു), അധ്യക്ഷൻ (കുഞ്ഞും ചീര), ശതപഥം (മുഖ്യൻ ആണു), പിതാവായ (മലയാളം) എന്നീ പേരും മറ്റനാളെക്കൊണ്ടു കഴിയുന്ന അകന്നു; സുഗന്ധിനി, മദനം (മലയാളം), സിന്ധുവാരിതം, വരണം, വാതനി (അമ്മിണിപ്പുലി) എന്നിവയിലൊന്നിന്റെയും എല്ലാം കൂടിയതിന്റെയും കണക്കും പാൽ ചേർത്തു കടിക്കുന്നതും മറ്റനാളെക്കൊണ്ടു കഴിയുന്നതും.

നൈലയം (കുമാരി), പുതി (ആവർത്തനം) എന്നിവ കൂട്ടി കാട്ടിയ നൈലയംകൊണ്ടു നന്ദം ചെയ്യുന്നതു ഉപദേശമാകുന്നു.

പ്രിയം (അമ്മിണിപ്പുലി), നകരം (കുമാരി) എന്നിവയുടെ പേരും കഷ്ടം; കഷ്ടം (കൊട്ടം), പേരും (പാർശ്വത്തിൽനിന്നു) എന്നീ പേരും പാകത്തെയും ശോധനയെ (അമ്മിണിയെ)യും പറയുക; കരം (കുമാരി), വാതനി (അമ്മിണിപ്പുലി), വിജയം (വിജയം) എന്നിവയുടെ മൂന്നാംകൊണ്ടു നന്ദം ചെയ്യുന്നതു ശിശുക്കൾക്കു; പ്രിയം, മന്ദിരം (മന്ദിരം), ഗോധ (കോലാശ്വതി), സേവ (നന്ദം), മധ്യം (അമ്മിണിപ്പുലി), ഹരിത (മരമണ്ഡലം), കഷ്ടം (അമ്മിണിപ്പുലി) ഇവയെല്ലാം രാജാക്കന്മാർക്കു കൊണ്ടു ജന്മദൈവപ്രദാനംകൊണ്ടു വിശ്വസ്തരും അമ്മിണിയെ വിജയംകൊണ്ടു സംരക്ഷിക്കുന്നവർ വീണ്ടും സംരക്ഷിയെ ഉണ്ടാക്കും.

മേൽച്ചൊന്ന (പ്രിയശ്രദ്ധ മുതലായ) പ്രതീകാത്മകങ്ങളായ അക്ഷരങ്ങളുടെ മാത്ര മനുഷ്യർക്ക് കൈപ്പറ്റം (പതിന്നാലാമധികരണം), ഗോപ്യരും കർമ്മകരരും അതിലിരട്ടിയും, ആനുകൂല്യം ഉദയകരരും നാലിരട്ടിയുമാകുന്നു.

ഈ ഔഷധങ്ങളുടെ മണി (ഗുളിക) ഉള്ളിൽ സപ്തം അനുഭവിക്കുന്നതായി പ്രമാണിപ്പാൽ സർവ്വവിഷഹരമാകുന്നു. ജീവന്തി (അടപതിയൻ), ശേഷ (വെളുത്ത ശവ പുഷ്പം), മുഷ്ടകം (മുളമ്പിലാവ്), പുഷ്പവനാക (കണവീര അതിമേല ഇരിക്കുന്നി), അഷ്ടബലത്തിൽ (മുരിങ്ങമേൽ) ഉണ്ടായ അശുഭം (അരന്ധ്രം) എന്നിവകൊണ്ടുള്ള ഗുളികയും സർവ്വവിഷഹരമാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല,

അവ വാദ്യങ്ങളിൽത്തൊട്ടാ-

ലാശ്ലബ്ധം വിഷനാശനം;

കൊടിയും കൂറയുമിവ-

തേച്ചുകാണുന്നതും തഥാ.

തനിക്കും തൻ സേനകൾക്കും

പ്രതീകാത്മകമിവറിനാൽ

ചെയ്തു, ശത്രുക്കളിൽച്ചെയ്തു

വിഷധുമാഘ്രദൃഷണം.

കോടിയും അർദ്ധശതത്തിൽ, രാപതിപ്പുകൾക്കു
പതിന്നാലാമധികരണത്തിൽ, സ്വയംവരപാശാതപ്രവികാരം
എന്ന നാലുമധ്യം.

പൈനീഷ്ടികം പതിന്നാലാമധികരണം കഴിഞ്ഞു.

തന്ത്രയുക്തി. പതിനഞ്ചാമധികരണം.

ഒന്നാം അധ്യായം.

തന്ത്രയുക്തികൾ പ്രകാരം.

തന്ത്രയുക്തികൾ.

അഞ്ചാമന്നാൽ മനുഷ്യന്റെ വൃത്തി; മനുഷ്യാതി
യായ ഭൂമി എന്നർത്ഥം. അങ്ങനെയുള്ള പ്രതിവിധിയുടെ ല
ബ്ധിക്കും പാലനത്തിനും ഉപായമായിട്ടുള്ള ശാസ്ത്രം അഞ്ചാ
ശാസ്ത്രം.

അതു മൂപ്പത്തിന്റെ വൃത്തികളോടു കൂടിയതാകുന്നു. അ
ധികരണം, വിധാനം, ദേശം, പദാർത്ഥം, മോക്ഷാർത്ഥം, ഉ
ദ്ദേശം, നിർദ്ദേശം, ഉപദേശം, അപദേശം, അതിദേശം, പ്ര
ദേശം, ഉപമാനം, അർത്ഥാപത്തി, സാരം, പ്രസംഗം,
വിപര്യയം, വാക്യശാസ്ത്രം, അനുമാനം, വ്യാഖ്യാനം, നിർ
വ്യാഖ്യാനം, നിർദ്ദേശം, അപവാക്യം, സ്വസംരക്ഷണം, പൂർവ്വപക്ഷം,
ഉത്തരപക്ഷം, ഏകാന്തം, അനാഗതാവേഷണം, അതിക്രാ
ന്താവേഷണം, നിരോധം, വികല്പം, സമുച്ചയം, ഉപാധി
എന്നിങ്ങനെ.

യാതൊരുവർത്തിയെ അധികരിച്ചു പറയപ്പെടുന്നുവാ
അതധികരണം. “പ്രതിവിധിയുടെ ലബ്ധിയെപ്പറ്റിയും പദ
ലബ്ധിയെപ്പറ്റിയും ഏതെല്ലാം അർത്ഥശാസ്ത്രങ്ങൾ പൂർവ്വം
ചാർച്ചയ്ക്കുവാൻ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ടോ അതെല്ലാം ചുരുക്കി എഴുതി
ട്ടാണ്” ഈ അർത്ഥശാസ്ത്രഗ്രന്ഥം മിക്കതും നിർമ്മിച്ചിരിക്ക
ന്നതു്” എന്ന്. ൧

ശാസ്ത്രത്തിന്റെ പ്രകാരം അപൂർവ്വി വിധാനം. “വി

തന്ത്രയുകൾ

പതിനഞ്ചാമധികരണം

ദ്യാസമാദൃശം, ദൃഢസംയോഗം, ഇന്ദ്രിയജയം, അമാത്യാൽ പഞ്ചി ഇത്യാദി.” ൨.

വാക്യയോജനയാണ് യോഗം. “ചതുർസ്താഗ്രമാ ലോകം” എന്ന്. ൩.

ഒരു പരോക്ഷാബസാനിഷ്ഠന അർത്ഥം പദാർത്ഥം. “പൃഥ്വരൻ” എന്നു പദം. “ആർ വിശുദ്ധിതാമാഹവ്യാപ്തമാ യ അർത്ഥത്തെ അന്യായമായി ഭക്ഷിക്കുന്നുവാ അവാൻ ദൃ ഘ്വരൻ” എന്നർത്ഥം. ൪.

അർത്ഥസാധകമായ ദേഹേ വേദപത്ഥം. “ധർമ്മവും കാമവും അർത്ഥത്തെ ആസ്പദിച്ചുള്ളവയാകയാൽ” എന്ന്. ൫

സമാസവാക്യം (സംക്ഷേപവാക്യം) ഉദാഹരണം. “വിദ്യാ വിനയകാരണമായിട്ടുള്ളതു ഇന്ദ്രിയജയമാകുന്നു” എന്ന്. ൬

വ്യാസവാക്യം (വിസ്തൃതവാക്യം) നിദർശനം. “ഇന്ദ്രിയ ജയമെന്നാൽ കണ്ഠം, താമ്രം, ചക്ഷുസ്സ്, ജിഹ്വ, ഹൃദ്രാ ണം എന്നീ പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങൾക്കു ശബ്ദം, രുചി, രൂപം, രസം, ഗന്ധം എന്നീ വിഷയങ്ങളിൽ അവിപ്രതിപത്തിയാ കുന്നു” എന്ന്. ൭.

ഇന്നപ്രകാരം വർത്തിക്കണമെന്നത് ഉപദേശം. “ധർമ്മാർത്ഥങ്ങൾക്കു വിദ്യാധാരം വരാത്ത വിധത്തിൽ വേദാനു കാ മത്തെ സേവിക്കുവാൻ. കടമയെ വേണ്ടെന്നുവെച്ചു കേവലം സുഖമഹിതനായിരിക്കുവാനും പാടില്ല” എന്ന്. ൮.

ഇന്നപ്രകാരം ഇന്ന ആരും പറയുന്നു എന്നത് അപ ദേശം. “മന്ത്രിപരിഷത്തിൽ പന്ത്രണ്ടുമാത്രന്മാരെ നിശ്ചയിക്കേണമെന്നു മനുശിഷ്യന്മാർ; പതിനാറു പേരെയാണു വേണ്ടതെന്നു ബ്രഹ്മസ്മൃതിശിഷ്യന്മാർ; ഇരുപതു പേർ വേ

൧. അധി 1 അധ്യായം 1; ൨. അധി 1 അധ്യായം 4; ൩. അധി 2 അധ്യായം 9; ൪. അധി 1 അധ്യായം 7; ൫. അധി 1 അധ്യായം 6; ൬. അധി 1 അധ്യായം 6; ൭. അധി 1 അധ്യായം 7.

ണമെന്നു ശുക്രശിഷ്യന്മാർ; തന്റെ സാമന്ത്രിയെന്നു തക്ക വണ്ണമെന്നു കൊടിച്ചുമതം". ന്.

പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞുകൊണ്ടു സാധിക്കുന്നത് അതിദേശം. "ദേശത്തിന്റെ അപ്രദാനം ജ്ഞാദാനത്തെപ്പറഞ്ഞുകൊണ്ടു പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു" എന്ന്. മറ.

മേലിൽ പറയാൻ പോകുന്നതുകൊണ്ടു സാധിക്കുന്നതു പ്രദാനം. "അഥവാ ആപൽപ്രതീകാരത്തിൽ പറയുവാൻപോകുന്നപ്രകാരമുള്ള സാമദാനമുദേശമെന്നുള്ളതാണു സാധിച്ചിട്ടു" എന്ന്. മമ.

ഓഷ്ഠം (കണ്ടു നോക്കുമ്പോൾ) കൊണ്ടു അഭിഷേകത്തെ സാധിക്കുന്നത് ഉപമാനം. "പരിഹാരമായിക്കൊടുക്കുന്നതിനകെ തന്നെ കീഴ്ചയെ അനുഗ്രഹം നൽകി അയ്യുന്നെന്നുപാലെ രക്ഷിക്കുകയും വേണം" എന്ന്. മറ.

പറയാതെ തന്നെ അർത്ഥശാൽ വന്നുകൂടുന്നത് അർത്ഥപത്നി. "പ്രധാനമായൊരു അറിവുണ്ടാവുന്നതു പുരുഷൻ ആത്മസ്വത്തും ഉപുപ്രകൃതിസ്വത്തുമുള്ള രാജാവിനെ അഭിഷേകത്തിന്നു പ്രിയനും ഹിതനുമായിട്ടുള്ള ഒരു വഴിയായി ആഗ്രഹിക്കുന്നു" (മറ). അപ്രിയനും അഹിതനുമായിട്ടുള്ള ആരു മുഖനെ അന്വർത്ഥം അർത്ഥശാൽ കിട്ടുന്നു.

രണ്ടുപക്ഷത്തിലും വേരറ്റുള്ളതായ അർത്ഥം സംശയം. "ജ്ഞാനതം മുഖ്യമായ പ്രകൃതികളോടുകൂടിയ ഒരു വർ, അപചരിതമായ പ്രകൃതികളോടുകൂടിയ ഒരുവൻ എന്നിങ്ങനെ രണ്ടു യാതാധ്വനാതകളാലായ അവരിൽ ആരുടെ നേരെയാണ് ആദ്യം യാനംചെയ്യേണ്ടത്" എന്ന്. മറ.

ന്. അധി 1 അധ്യായ 16; ൧൦. അധി 3 അധ്യായ 16; ൧൧. അധി 7 അധ്യായ 14; ൧൨. അധി 2 അധ്യായ 1; ൧൩. അധി 5 അധ്യായ 4; ൧൪. അധി 7 അധ്യായ 5.

മറ്റൊരു പ്രകരണത്താൽ സമാനമായ അർത്ഥം പ്രസംഗം. “അപൻ കൃഷിപ്പണിക്കായിക്കൊടുത്ത ഭൂമിയിൽ മേൽപ്രകാരം ചെയ്തു. മത.

പ്രതിലോമം (വിപരീതം) കൊണ്ടു സാധിക്കുന്നതു വിപര്യയം. “ഇതിന്റെ വൈപരീത്യം അതുഷ്ടനായാലത്തെ ലക്ഷണമാകുന്നു” എന്നു. മത.

യാതൊന്നുകൂടിയുണ്ടായാലവാക്യം പരിസമാപിക്കുവുള്ളതെന്നു വരുമ്പോൾ അതു വാക്യശേഷം. “ചിന്നപക്ഷൻ എന്നപോലെ രാജാവിന്നു ചോഴ്ചാഹ്വാനി വരികയും ചെയ്യും. • ” എന്നു. ഇതിൽ പക്ഷിക്ക് എന്നു വാക്യശേഷം. മത.

പ്രതിരോധിക്കപ്പെടാത്ത പരവാക്യം അനന്തം. “പക്ഷങ്ങൾ രണ്ടും ഉരസ്സവും പ്രതിഗ്രഹവും എന്നിങ്ങനെ യാതൊരു ശുഭ്രസമ്മതമായ വ്യതിയാനവും” എന്നു. മത.

അതിരോധനയുള്ള വസ്തുവെ വ്യാഖ്യാനം. “വിശേഷിച്ചു സംഖ്യങ്ങൾക്കും സമയധർമ്മികളായ രാജകുലങ്ങൾക്കും മറ്റായിട്ടു ചുറ്റു നിമിത്തമായിട്ടു ദേവവും അതു കാരണമായി വിനാശവും നേരിടുകയും ചെയ്യും. അസംഖ്യനുള്ള പൂജിച്ചുകൊണ്ടുള്ളതായ വ്യസനം വന്നാൽ സ്വദേശഭരണത്തിൽ ദൈവവും നേരിടുന്നതുകൊണ്ട് അതാണ് എല്ലാവ്യസനങ്ങളിലും വെച്ച് ഏകാധികാരം പാപമായിട്ടുള്ളതു” എന്നു. മത.

ഗുണത്തിൽനിന്നുള്ള ശബ്ദനിഷ്പത്തി നിവൃത്തി. “വ്യ

• ഭൂമിയിൽ വാക്യത്തിന്റെ പരിഭാഷ അർത്ഥസംഹാരം വേണ്ടി ‘ചിറകു മുറിക്കുന്ന പക്ഷി’ എന്നപോലെ രാജാവിന്നു ചോഴ്ചാഹ്വാനി വരികയും ചെയ്യും’ എന്നാണു ചെയ്യേണ്ടതു്.

മത. അധി 1 അധ്യായം 11; മത അധി 1 അധ്യായം 16; മത. അധി 8 അധ്യായം 1; മത. അധി 10 അധ്യായം 6; മത. അധി 8 അധ്യായം 8.

മുൻപിൽ ഇന്നപ്രകാരം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട് എന്നത് അതിക്രാന്താവേഷണം. “ഭൃംസമ്പത്തു മുൻപു പറയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്”. ൨൮

ഇന്നവിധം ചെയ്യണം, മറിച്ചുചെയ്യരുത് എന്നതു നിരയാഗം. “ആകയാൽ ധർമ്മമർമ്മവും മാത്രമേ അവസരപ്പെടുകയുള്ളൂ; അധർമ്മമർമ്മവും ഉപദേശിക്കരുത്”. ൨൯

ഇന്നവനോ ഇന്നവനോ എന്നതു വികല്പം. “ധർമ്മീണ്ഡവിവാഹങ്ങളിൽ ജനിച്ച പുത്രന്മാരോ..... പുത്രിമാരോ” ൩൦

ഇന്നതും ഇന്നതും കൂടി എന്നതു സമുച്ചയം. “സ്വയംജാതനായ ഔരസപുത്രൻ പിതാവിന്റെയും ബന്ധുക്കളുടെയും ദായാദൻ ആകുന്നു”. ൩൧

ഇന്നവിധമെന്നു പറയപ്പെടാഞ്ഞത് ഉപഹൃതം. “ഈ വക സംഗതികളിൽ കഴലന്മാരായ ധർമ്മസ്ഥന്മാർ ദാതാവിന്നും പ്രതിഗ്രഹിതാവിന്നും ദോഷം വരാത്തവിധത്തിൽ അനുശരണമെടുക്കണം”. ൩൨

ഏവമിശ്ശാസ്യമിച്ചൊന്ന
തന്ത്രയുക്തികളൊത്തതായ്
ചൊല്ലീടിനേനിഹപരം
യോഗക്ഷേമാർത്ഥമായി ഞാൻ;
ധർമ്മാർത്ഥകാമങ്ങളെയീ
ശ്ലാസ്യം കാത്തു നടത്തിട്ടും
അധർമ്മാർത്ഥവിദ്വേഷം
ങ്ങളെയോ നിഹനിച്ചിട്ടും;

ആർ ശാസ്ത്രം, ശാസ്ത്രമുണ്ണം
നന്ദരാജഗർഭമിയും
അമർത്താലുലരിച്ചി-
താദ്രഹം തീർത്താണിതു്.

കെഴടിച്ചുതെൻ അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിന്, തന്ത്രയുക്തി എന്ന
പരിണയോക്താവികളാണിത്, തന്ത്രയുക്തികൾ
എന്ന ഒന്നാമധ്യായം.

തന്ത്രയുക്തി എന്ന പരിണയോക്താവികളാണു കഴിഞ്ഞു.

കെഴടിച്ചുതെൻ അർത്ഥശാസ്ത്രം സമാപ്തം.

ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ ഭാഷ്യകാർ-
ന്മാർ ഭിന്നിപ്പ കാണയാൽ
സ്വയം തീർത്താൻ വിഷ്ണുപുരുഷൻ
സുത്രാജ്ഞാക്കൊത്തു ഭാഷ്യവും.

